ANUL I No. 199 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — JOĬ 1 IANUARIE, 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
n *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In strĕinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

DUPA UN AN

DOUĂ CAPITALE

In purtarea colectiviştilor, e un amănunt care, în vîrtejul de toată ziua al vieţeĭ publice, scapă observatoruluĭ superficial.

E vorba de modul cum tratează cele două capitale ale ţereĭ.

După exemplul statelor cu carĭ ne învecinăm, şi potrivit împrejurărilor cărora datorim forma de azĭ a ţĕreĭ romînestĭ, avem şi noĭ, cum are Rusia, Austro-Ungaria, Serbia şi Bulgaria, două oraşe de căpetenie, două metropole carĭ împrăştie lumina la periferie: Iaşul şi Bucureştiĭ.

In ordinea normală a lucrurilor, ar urma ca guvernul să poarte o egală grije pentru amîndouĕ aceste centre — cum egală solicitudine aŭ aiurea vecinii pentru amîndouĕ isvoarele carĭ păstrează tradiţia istorică şi mîndria naţională.

Ruşiĭ aŭ Petersburgul, ca oraş de elită, care concentrează toată puterea oficială a Statuluĭ si pompează forţile reslețe carĭ rĕsar în restul imperiuluĭ — dar păstrează Moscva cu toată atenţiunea cuvenită oraşuluĭ unde se încoronează ţariĭ şi de unde se respîndeşte asupra Rusieĭ splendoarea vecheĭ istorii moscovite.

Austro-Ungaria este un mozaic al căruĭ unitate aparentă n'o păstrează de cît calculul perfid a douĭ prietenĭ duşmanĭ. Şi cu toate acestea, Budapesta este copilul resfăţat al dualismuluĭ care se închină cu devoţiune în templul de la Viena.

In Serbia tînără şi necoaptă încă pentru viaţa neatîrnată la care aŭ împins-o împrejurările — poate fără voia eĭ — Belgradul este creierul care cugetă dar Nişul e inima care bate vitejeşte pentru independenţa timpurie pe carĭ 'ĭ a impus-o, într'un moment, situaţia specială a Europeĭ occidentale.

Bulgaria se miruieşte în mitropolia de la Sofia dar mirul se sfinţeşte în schitul de la Tîrnova — vechia biserică unde se grijaŭ voevoziĭ de odinioară, carĭ aŭ rĕscumpărat, cu preţul vieţeĭ lor, dreptul nouluĭ principat la masa popoarelor libere.

E, cum vedeţĭ, par 'că o concriţiune tacită ca respectul cel maĭ mare să se dea, pretutindenĭ, oraşelor carĭ aŭ abdicat, din motive politice, dreptul de întîietate pe care li l-a consacrat istoria pururea înţeleaptă.

La noĭ, însă, ca la nimenĭ pe lume: lucrurile se petrec pe dos. Iaşul e pedepsit maĭ rĕŭ de cum a fost pedepsit, pe vremurĭ, Egiptul. Nicĭ urmă din splendoarea luĭ de odinioară — nicĭ o grijă pentru capitala luĭ Ştefan cel Mare. Ca un părinte vitreg care n'are nicĭ destulă inimă pentru a-şĭ îngriji copiiĭ, nicĭ destulă laşitate pentru a-ĭ sugruma — guvernul liberal a părăsit Moldova şi a eĭ capitală, cum se părăseşte o casă supusă retragereĭ.

E multă vreme de cînd Iaşul, în special, nu maĭ slujeşte, ca ruinele în care se întrunesc bandiţiĭ pentru a-şĭ împărţi prada, de cît ca lăcaş pentru ceĭ carĭ se adună ca să mintă şi ca să înşele pe naivĭ.

Programul liberal — program pentru *mojicĭ*, cum l-a numit d. Stolojan printr'o nefericită inspiraţie — la Iaşĭ s'a zămislit; scuzele către Austro-Ungaria, la Iaşĭ s'aŭ formulat — şi dacă într'o zi ar fi să se vîndă Romînia, de sigur că la Iaşĭ s'ar face tocmeala infamă. Altă destinaţie se pare că n'are Iaşul sub colectiviştiĭ naţionalĭ-liberalĭ.

Şi d. Sturdza, ca culme, e Moldovean!.....

G. Rădulescu.

Pentru Săracĭ

In ziua de a închide lista persoanelor carĭ aŭ rugat pe prieteiĭ şi cunoştinţele să considere ofrandele pentru săracĭ ca expresiunea urărilor de anul noŭ — publicăm din noŭ numele acelor persoane şi le mulţumim în numele săracilor pentru amabilele lor ofrande.

Ofrandele aŭ atins suma de 387 leĭ, care 250 leĭ s'aŭ remis primărieĭ, prin d. Dimitrie Grecianu, în ajunul Crăciunuluĭ, iar resutĭ de 142 leĭ d. Grecianu 'l va înmîna azĭ primaruluĭ.

D-na şi d. A. de Giers	20 leĭ
D-na şi d. D. Grecianu.	20 »
D-na şi d. A. A. Bădăreŭ	20 »
D. André Bobroff	10 »
D-na şi d. dr. Emil Puşcariŭ	10 »
D-na şi d. Jean Diamandi	20 »
D. Grig. Buicliu (deputat)	10 »
D-na şi d. B. G. Ilutza farmacist	10 »
D-na şi d. G. S. Cristofor avocat	20 »
C. P. Constantiniu advocat	10 »
Gr. Cogălniceanu	20 »
D-na şi d. W. Humpel	20 »
Dr. V. Finkelstein	8 „
C. Andriescu, institutor	5 »
Lazăr Grecea »	4 »
D-l C. V. Buţureanu institutor	5 »
D-na şi d. Ioan E. Andoniu	5 »
D-na şi d-nul Gavril Musicescu	8 »
D. Louis Pogăcar, consul	20 »
Dim. Andreĭ-Fărcăşanu, avocat	5 »
D-na şi d. Andreĭ Vizanti	20 »
D. N. Culiano rector	10 »
D-ua şi d. M. Jora	10 »
D-na şi d. Gh. Ghibănescu	5 »
D. Eugeniu Frăteanu	2 »
D-na Ecaterina Mihail Galino	10 »
D-na şi d. doctor V. Negel	10 »
Princeasa Aglaia Moruzzi	20 »
D-na şi d. G. Irimescu	15 »
D-na şi d. Paul Petit	5 »
C. G. Stere	10 »
D-na şi d. Jean Catargi	10 »
D-l Theodor Iacob	5 »
D-na şi d. Titus Popovicĭ	5 »

OAMENI ŞI LUCRURĬ

1898. — Am scris cifrele numărului acestuia încet, amînîndu-le sfîrşitul — ca şi cum mi-ar fi fost jale de sfîrşitul anuluĭ ce se incheie. Dar, de fapt, pentru că nu simţeam îmboldindu-mĭ gîndirea nicĭ o senzaţie nouă, nicĭ-o senzaţie *anumită* trezită de numirea aceasta nouă ce dăm vremeĭ în curgere eternă.

Nesimţit, cu nepăsare şi fără zdruncin, închipuitele împărţirĭ, ce am impus vremeĭ prin scurtimea existenţeĭ noastre, se confundă, se topesc una într'alta, fără limită, fără osebire, fără să avem conştiinţa continuităţiĭ saŭ impresia vreuneĭ schimbărĭ.

Pentru că clipă cu clipă — se urmează procesul necurmat care ne transformă şi ne înstrăinează de noĭ înşine: arderea lentă a tot ce suntem se petrece de-apururĭ în noĭ şi ne inlătură simţirea consumăriĭ de noĭ înşine: clipa de fiinţă dă gîndiriĭ un chip anumit de a fi şi schiţele scăriĭ sunt atît de aproape că le urcăm — orĭ le coborîm — pe negîndite.

Dacă sclăvia de traiŭ nu ne-ar nevoi să ne oprim asupra închipuiteler evenimente — cine din noĭ şi-ar fi dat seama de schimbarea artificială a pururĭ aceleiaşĭ vremĭ.

La ce să măsorĭ aniĭ ce zboară peste morţĭ?...

.... Cu toate acestea aşa e întocmit în micimea luĭ urîtă plicticosul nostru traiŭ.

Şi vom vedea părîndîndu-se înainte-ne icoane fără număr toate amintindu-ne într'un feliŭ osebit că anul s'a primenit.

Tablourĭ bizare se vor desfăşura; vorbe anumite se vor rosti; ciudăţeniĭ se vor petrece preste; oaste nemărginită va defilă cu demnitatea de om jertfită, plecîndu-se nouă şi nevoieĭ, adăpostiţĭ de strania pricină că e — anul noŭ...

Vor fi nesfîrşite urărĭ, vor fi înşelătoare înfrăţirĭ, făţarnice mărinimiĭ, silite dărniciĭ, trecătoare plecăciunĭ.

Cine ştie! Poate în privirea aceluĭ care se 'nchină, ca să ceară, licăreşte săgeata umilinţeĭ şi ură clocoteşte în sfioasele urărĭ....

Dar toate mor cu anul care trece.

.... Şi nicĭ odată n'or să vie iară....

DUPA UN AN

Anul care merge să se cufunde în negura vremurilor, nu lasă în urma sa, în lumea politică, de cît impresiunĭ dureroase.

Nu trebue să fie cine-va numaĭ antiliberal, ajunge ca el să fie liberal cinstit, spre a privi cu durere la starea de lucrurĭ pe carĭ liberaliĭ aŭ creat-o.

*

Liberaliĭ aŭ luat puterea, după cum li este obiceiul, nu pe calea luptei legale, ci întrebuinţînd mijloacele ordinare ale pradeĭ.

Şi s'aŭ certat de la pradă, ca hoţiĭ la împărţeală. Ţara a privit la început acel spectacol grotesc care s'a perpetuat acum, în simplă galerie.

De la o vreme, însă, lupta intrefraţiĭ liberalĭ, incepu a aduce perturbărĭ. Ca să se menţie la putere, spre a cădea, la un moment dat în mod ruşinos, guvernul domnuluĭ Sturdza a găzduit în biserică cea maĭ meschină dintre politicĭ, a înăbuşit sentimentul naţional, a îngenunchiat ţara la Pesta, a necunoscut întreg neamul şi [illegible] le maĭ sfinte şi înalte din instituţiunile [illegible] şi — a căzut.

A căzut spre a reveni şi a relua în recidivă întreaga serie de infamiĭ, carĭ au zguduit ţara şi aŭ compromis-o în afară.

Omul care a înăbuşit întreaga mişcare măreaţă de peste munţĭ, care a intrecut pe Bamffy şi pe Perczel în prigonirea neamuluĭ romînesc, omul care a pus pe pepţul celui maĭ mare duşman al Romînilor, o înaltă decoraţie romînească, a cătat a-şi merimetisi patriotismul, inscenînd vandalisme şi devastărĭ în primul oraş al ţĕreĭ.

Guvernul actual nu s'a greşit să facă un singur act bun, în seria cea mare de infamiĭ fără de seamăn.

Şi dacă el se menţine la putere, dacă furia poporuluĭ încă nu s'a deslănţuit asupra luĭ, aceasta dovedeşte saŭ indolenţa poporuluĭ, saŭ că impresiunea pe care evenimentele le fac asupra luĭ, sunt atît de puternice, încît ar trebui să treacă prima enervare, spre a cere socoteală bandeĭ de vandalĭ.

*

Anul care se duce a rezervat istorieĭ cele maĭ triste capitole: ea va vorbi o dată despre 1897 ca despre un an nenorocit din toate punctele de vedere.

Şi dacă este adevărat că cu schimbarea de an se schimbă şi destinele — realizarea acestuĭ adagiŭ pentru ţara romînească se impune acum, maĭ mult de cît orĭ şi cînd.

Ministrul de Justiţie

Guvernul d-luĭ Sturdza a ajuns în halul ceasoarnicelor pe carĭ le oferă *Universul* ca premiĭ cititorilor carĭ cumpără hapurĭ de catramină: maĭ mult stă de cît merge.

Atîta e de mare puterea morală a cabinetuluĭ, în cît. un cuvînt maĭ nervos al ministruluĭ celuĭ maĭ fără relief, e de ajuns pentru a-l sdruncina fundamental.

Slab şi fără credit în opinia publică, guvernul d-luĭ Sturdza nu trăieşte de cît în virtutea puterei de inerţie; îndată ce un eveniment, cît de neînsemnat, îĭ modifică starea, guvernul se clatină şi membriĭ luĭ nu se maĭ pot orienta.

Cazul d-luĭ Djuvara e clasic.

Iată un om care s'a făcut ministru pe temeiul unor aptitudinĭ carĭ l-ar fi recomandat de-o potrivă pentru rangul de arhiereu, spre pildă. Acest veĭnic pescuitor de portofoliĭ profită de o spărtură în cabinetul d-luĭ Sturdza şi intră în minister graţie puterei ce-ĭ imprimase, în spate, lovitura pe care o primise de la d. Státescu într'un moment de ciudă adîncă.

Odată pe banca pe care o avea pururea înainte, în timpul visurilor sale de mărire, d. Djuvara ar fi trebuit să se socotească omul cel maĭ fericit de pe lume: un portofoliu ministerial, chiar în vremea aceasta de absolută depreciare, tot satisface cu prisos marea vanitate a unuĭ om mic. Şi cu toate acestea d. Djuvara — cine ar fi crezut'o! — e nemulţumit. Nemulţumit cu atmosfera generală din parlament, nemulţumit cu lipsa de autoritatea guvernuluĭ care l-a înfiiat — şi nemulţumit, maĭ vîrtos, cu atitudinea îndoielnică şi sfioasă a ministruluĭ preşedinte.

In această stare sufletească, ministruluĭ de justiţie nu'ĭ trebuea de cît un pretext ca să părăsească cu entusiasm corabia năpădită de valurĭ prin toate spărturile. Şi pretextul n'a întîrziat de a se prezenta.

In discuţia asupra respunsuluĭ la mesagiu se hotărîse în consiliul de miniştri ca d. Sturza să vorbească la senat şi d. Djuvara la cameră. Ministrul de justiţie a protestat în contra acesteĭ hotărîrĭ — cum ar fi protestat, de altfel, dacă se decidea din potrivă. De aci, demisiunea.

Motiv maĭ futil nu se poate, cum vedeţĭ — cu toate astea d. Djuvara persistă în hotărîrea de a părăsi ministerul, cu toate insistenţele desperate ale preşedinteluĭ de consiliŭ.

Serios orĭ nu, cuvîntul invocat de ministrul justiţieĭ pare reflectat — ba sunt unii carĭ vĕd, în această hotărîre neaşteptată, mîna d-luĭ Aurelian şi combinaţiile d-luĭ Státescu.

Ceea ce e grotesc, însă, în actul acesta din interminabila comedie colectivistă, este zăpăceala ce a cuprins pe d. Sturdza din momentul cînd a primit demisiunea coleguluĭ sĕu de la justiţie. S'au ţinut pînă acum, *ad-hoc*, vre-o zece consiliĭ de miniştri; s'au făcut intervenţiĭ directe şi indirecte pe lîngă sfetnicul demisionar; s'au invocat interesele superioare ale partiduluĭ şi s'aŭ exercitat presiunĭ în toate sensurile pentru a întoarce pe rătăcit de la calea în care s'a angajat.

Panica e atît de mare în minister, în cît se pare că colectivitatea n'a trecut nicĭ o dată printr'o criză maĭ acută.

E, negreşit, ridiculă exagerarea în care cade guvernul, dar e aci şi un semn învederat al timpuluĭ. Pentru ca un partid să se emoţioneze aşa de profund de un incident care n'ar trebui să intereseze de cît cel mult pe registratorul ministruluĭ de justiţie, cată să fie prăpăstios de rea starea luĭ lăuntrică şi iremediabilă boala ascunsă de care pătimeşte.

Ca oftigosul, pe care 'l trîntește la pămînt adierea uşoară care înviorează faţa omuluĭ sănătos — colectivitatea îşĭ vede sfîrşitul în orĭ-ce eveniment care 'ĭ ameninţă, cît de puţin, şubredu-ĭ echilibru.

In aşa condiţiĭ, ministerul d-luĭ Sturdza se poate asemui cu casele supuse retragereĭ, carĭ, de şi ruine complecte, continuă, totuşĭ, a sta în picioare cîtă vreme proprietariĭ ştiŭ să înşele vigilenţa serviciuluĭ sanitar.

Incurcătura guvernuluĭ faţă de retragerea ministruluĭ de justiţie este aşa de extraordinar fenomen, în cît, pentru ca posteritatea să poată crede că d. Djuvara a fost într'adevăr odinioară arbitrul situaţieĭ partiduluĭ liberal, ar urma să se bată medaliĭ comemorative; altfel, generaţiile viitoare îşĭ vor închipui, citind ziarele de azĭ, orĭ că noĭ am fost nişte farsorĭ, saŭ că ministrul demisionat era un uriaş.

Gh, Rădulescu

Anul noŭ începe bine!

Guvernul d-luĭ Sturdza intră în anul 1898 cu o criză ministerială pe braţe.

Eroul crizeĭ e cum se ştie d. Djuvara, instrumentul de bucluc al d-luĭ Státescu — zic uniĭ — înlesnitorul întrăreĭ cîtor-va aurelianiştĭ în minister — afirm ceĭ maĭ mulţĭ.

Teama de a nu se căciuli prea mult la drapeliştĭ saŭ chiar la d. Státescu, îl face pe d. Sturdza de a întrebuinţa toate mijloacele posibile spre a convinge pe d. Djuvara că trebue să'şĭ retragă demisia.

D-sa a reuşit să'l facă a lua parte la ultima şedinţă a consiliuluĭ de miniştrĭ, dar atîta tot; se pretinde că d. Djuvara e hotărît maĭ mult de cît orĭ cînd a persistă în demisie.

Oculteĭ e frică de *pocinog*, şi de ceea ce să teme n'o se scape. Ea se găseşte în situaţia uneĭ beşicĭ prea peste măsură umflată pe care o cît de mică atingere a unuĭ vîrf de ac, o poate face se pocnească!

Orĭ şi cum, anul noŭ începe bine, pentru ţară, şi noĭ urăm crizeĭ o cît maĭ splendidă desfăşurare.

Juvenal.

ANUL NOU IN CHINA

Preste tot — China, marele Imperiu ceresc la ordinea zileĭ. E prilejul dară să vorbim şi despre feliul cum se serbează anul nou în extremul orient, pe cale de dezmembrare, cum ne place a crede nouă, Europeilor.

Patria luĭ Li-Hung-Chang este încă aproape necunoscută Europeilor prin faptul extremeĭ izolărĭ în care se află din toate timpurile vastul imperiu, deşi Marele zid, ajuns fabulos, este astă-zĭ o ruină grandioasă sau — o şandrama — cum ar zice oare-carĭ confraţĭ localĭ.

Una din cele maĭ cunoscute serbărĭ chineze este serbarea anuluĭ nou, despre care multe povestesc străiniĭ care au vizitat Imperiul Ceresc.

Cu două sau treĭ zile înainte de ziua anuluĭ nou pretutindene se grijeşte, cum se face de paştĭ bunăoară în ţările noastre. Operaţia buretelui este între cele d'întîiu pentru a se spala pereţiĭ de painjeniş — ceea ce nu-ĭ lucru uşor, pre cît se pare... Apoĭ începe opera de împodobire a locuinţeĭ pe dinlăuntru şi pe din afară.

Bande lungĭ de hîrtie roşie, acoperite de maxime şi sentinţe sunt lipite pe pereţĭ. Dar o grijă deosebită se pune în împodobirea altaruluĭ părinţesc care se află în casa orĭcăruĭ chinez.

Parfumurĭ şi mirodeniĭ abundă şi o adevărată beţie impregnează atmosfera cu un miros pătrunzător; bastonaşe aromitoare aşezate în vase alternează cu florĭ încîntatoare, iar casă toată se umple de animale simbolice şi darurĭ primite sau care vor fi împărţite zeilor şi oamenilor.

Dinaintea fiecăriĭ case se cercueşte un loc întins unde şeful familieĭ trage cu crida un număr de semne misterioase care vor împiedeca duhurile răle să pătrundă în casă. O cruce albă se desemnează pe fruntea fiecăruĭ copil pentru a'l păzi de bolĭ. Gospodinele cumpără din ajun tot ce trebuie de ale mîncărĭ, pentru-că tîrgul se închide neaparat în ziua anuluĭ nou.

In sfîrşit ziua cea mare soseşte.

In ajun nu s'a culcat nimenĭ şi la miezul nopţiĭ, miĭ şi miĭ de tunurĭ anunţă minuta în care se topeşte anul trecut în vremea viitoare.

Serbătoarea începe.

După un sacrificiŭ solemn făcut strămoşilor al căror cult e păzit pretutindenea cu sfiinţenie, ceĭ de faţă se felicitează, schimbă urărĭ între dînşiĭ şi se strîng în braţe; apoĭ vine rîndul vizitelor la rude şi vecinĭ cu care se schimbă cărţĭ de vizită marĭ, enorme şi roşiĭ precum şi bomboane, darurĭ etc.

Datoriile acestea de politeţă odată sfîrşite fie-care îşĭ pune costumul de mare ceremonie. Masa porneşte; şi omeniĭ aceştia — locuitorĭ aĭ imperiuluĭ ceresc — atît de cumpataţĭ şi de paşnicĭ se dedau la nişte ospeţe fenomenale şi la cheltuelĭ nebune, care ţin toată noaptea pînă'n zorĭ de ziuă.

E atît de caracteristic fenomenul acesta în cît la chinej e proverbială zicerea că «îşĭ mînîncă serbătoarea» pentru a exprima că se serbează anul noŭ.

După ce s'aŭ îndopat peste măsură încep a cutriera cîrciumele, cafenelele, fumatoriile de opiu, teatrele şi străzile. In tot acest interval ştrengariĭ se dedaŭ la scandalurĭ şi la chefurĭ pe uliţĭ; seara cele maĭ ciudate iluminaţiĭ aŭ loc peste tot; faţadele caselor se iluminează cu reflexele cele maĭ fantastice.

*

Timp de *şase săptămînĭ* fie-ce zi samănă cu cea trecută şi cu cea următoare; mese, chiote, iluminaţiĭ, dar descresc cu încetul pănă se astîmpără.

Şase săptămînĭ de uitare şi de veselie aduce Chinejilor fie-ce *an noŭ*. Toate ocupaţiile sunt părăsite, grijile sunt uitate pentru că în cel maĭ mare imperiŭ al lumeĭ sărbătorile sunt şi ele în aceiaşĭ proporţie.

De la o vreme însă toată lumea îşĭ revine în fire şi cu tenacitatea rară, exemplară la poporul galbănuluĭ imperiŭ, se pun din noŭ pe lucru.

Chinejiĭ sunt poate ceĭ maĭ muncitorĭ dintre toate popoarele.

PLÎNG....

— —

Cum de pe cer să rupe-o stea
Şi în neant dispare
O floare smulsă din pămînt—
Azĭ nu maĭ e sub soare !

Pustiŭ şi gol nemărginit
In jurul eĭ domneşte . . . .
— Fecioară blîndă dintre voĭ
Azĭ numaĭ veţueşte !

Şi plîng şi tineri şi bătrînĭ—
Frumoasă, mîndră fată,
Părinţii plîng, copiii plîng,
O plînge lumea toată.

Vaĭ, plîng pîrăele în crîng
Cu murmur de 'ntristare—
Şi moartea drageĭ o vestesc
In neagra depărtare.

In codru frunzele-o jălesc :
Un freamăt de durere
Pătrunde 'n vale,—la pîrăŭ
Plîng miĭ de floricele.

Ce triste ciripirĭ s'aud ?
Vaĭ, plîng miĭ păsărele,
Miĭ stele plîng durerea mea
Şi moartea drageĭ mele.

Inocenta.

1897 Decembre.

OPINII ŞI REFLECŢII

Spirit şi Spirt...

— —

Un fenomen literar vrednic de observat în oraşul nostru. Un eveniment de o relativă însemnătate, întemeiarea uneĭ «ligĭ antialcoolice» a dat naştere uneĭ literaturĭ întregĭ, şi anume genuluĭ epigramatic, reînviat parcă sub imboldul împrejurărilor de actualitate.

Se 'ntîmplă tot astfeliŭ orĭ de cîte orĭ se produce un fapt noŭ: dar alcoolul, fără îndoeală, este prilejul cel maĭ comod pentru manifestarea de care vorbim.

Nu de mult în casa unuĭ prea distins profesor universitar- autorul unuĭ superb articol asupra alcooluluĭ— se ivi discuţia asupra temeĭ, în timp ce se servea ceaiul.... cu rom.

Fu o ploae de calambururĭ, o spontaneitate de glume şi de jocurĭ de cuvînt începînd cu... Romul însuşĭ şi sfîrşind cu noua *ligă* care ne *obligă* la atîtea grele condiţiunĭ.

Cu toate acestea nicĭ unul din cîţĭ eram de faţă nu se nemerise vre un strasnic închinător al luĭ Bachus, nicĭ vre-un fervent consumator de alcoolice (nicĭ chiar de alcoo*lige*, cum zicea unul din noĭ în seara aceea), de loc. Dar tema se pretează cu atîta uşurinţă şi auditoriul fie chiar antialcoolist *gustă* cu atîta plăcere spiritul pe tema... spirtuluĭ!..

Ceĭ mat popularĭ eroĭ de epigramă— Damaschin al d-luĭ Cuza şi Sugilă al luĭ Giordano nu şi-aŭ avut oare sorgintea în alcool? Şi nu oare în preajma divinuluĭ nectar modern—pentru care personal nu am nicĭ o aplecare şi nicĭ un imbold—se născură atîtea trainice producţiunĭ?

Alcoolul sub nenumărate forme a intrat adînc în moravurĭ, s'a unit strîns cu activitatea de tot soiul—fără a maĭ vorbi de rolul fiziologic şi terapeutic—; şi din această pricină încercarea de a-l goni din mijlocul nostru pare atît de grea şi atît de stranie.

Alcoolul şi... alcovul nu sunt oare eternele două elemente care aŭ dat omenirii aproape întreaga literatură în care, la rîndul lor, generaţiile aŭ sorbit nevoia unuĭ anumit chip de a trăi şi a gîndi. Cuvîntul «beţie» a căpătat atîtea înţelesurĭ variind între scîrbă şi ideal, în cît nu va dispărea de cît sub o formă nouă de traiŭ a societăţeĭ omeneştĭ; el a *legănat* atîta vreme închipuirile pe culmĭ neajunse în cît—cine ştie—dacă în lipsa spirtoaselor *noastre* nu vor năvăli fără întîrziere *alte* forme de substanţe îmbătătoare ale minţiĭ, legănătoare ale închipuiriĭ, dătătoare de vis şi extaz—în veacul luĭ Edgar Poë, al luĭ Musset şi Eminescu...

*

Cantitatea de spirit cheltuită în diverse mediĭ cu privire la lupta artificială în potriva teribiluluĭ element este poate o nelămurită conştiinţă a trebuinţiĭ luĭ.

Fericiţĭ aceĭ care nu sunt „fricoşĭ"— după cum zicea conferenţiarul de dăunăzĭ pe seama căruia s'a cheltuit de sigur *prea* mult spirit.

Rodion

FLORILE DALBE

— —

I

Creştinĭ, mîntuitorul sfînt
Azĭ s'a născut, Isus Hristos,
Să-l adorăm toţĭ într'un cînt
Şi să'nginăm evlavios
Florile dalbe.

II

Bogaţĭ, puternicĭ, voĭ de sus,
Veniţĭ şi fruntea v'o plecaţĭ;
Dintre săracĭ născu Isus,
Cu Dumnezeŭ saracii-s fraţĭ.
Florile dalbe.

III

Veniţĭ spre cel nenorocit
De-al vieţeĭ chin al mîngîea,
Veniţĭ, treĭ craĭ din răsărit
Călăuziţĭ de-o sfîntă stea.
Florile dalbe.

IV

Copiĭ bogaţĭ, îndurătorĭ
Veniţĭ spre-aĭ voştriĭ frăţiorĭ,
Eĭ staŭ afară şi vĕ strig,
Sfîrşiţĭ de foame şi de frig :
Florile dalbe.

V

Şi'mpărtăşiţi-i şi pe eĭ
Din tot ce-aveţĭ, şi-i mîngîeaţĭ,
Să fiţĭ macar voĭ mititeĭ
In viaţa voastră-o clipă fraţĭ.
Florile dalbe.

VI

Iubita mea şi ţie-ţĭ cînt
Un imn evlavios şi sfînt,
Cu glas duios, tremurător,
Iţĭ cînt la geam încetişor
Florile dalbe.

VII

Şi pentru ceĭ ce plîng, şuvoĭ
De foamete şi de durerĭ,
Cîntarea mea în plîns mĭ-o 'nmoĭ
Şi'o'nalţ spre cer din rĕsputerĭ :
Florile dalbe,

VIII

A tot puternice stăpîne,
O, dă copiilor teĭ pîne,
Coboară-o clipă să'mblînzeştĭ
Atîtea chinurĭ omeneştĭ...
Florile dalbe.

1897. **Gordon.**

CRONICĂ

Gazetăria la noĭ

— —

Gazetăria romînească face o evoluţie, care, după părerea mea, numaĭ spre laudă nu-ĭ poate fi.

De unde cu vre-o cîte-va deceniĭ, pressa la noĭ nu avea de cît un caracter aproape pur politic şi literar, astă-zĭ, ea se 'ntrece a deveni un fel de escitant public, cu apucăturĭ neurastenice, concentrîndu-şĭ misiunea de a sui la gură sufletul cetitoruluĭ, şi de a se declara satisfăcută atuncĭ cînd, prin acest mod, a putut să'şĭ desfacă un număr considerabil de esemplare.

Patroniĭ acestuĭ fel de gazete se cred *ajunşĭ* deja, se consideră o autoritate, cînd pot parveni ca gazetele lor, în fruntea cărora îşĭ lipesc numele de directorĭ, se fie cetite de un public cît maĭ numeros. Puţin îĭ importă dacă acel public reţine din cetire ceva instructiv, saŭ dacă, după ce lasă gazeta din mînă esclamă : ce infămie ! ce lucru oribil ! mizerabilul !... saŭ în fine : cum se poate să fie cine-va atît de canalie !

Ia se poate.

Şi fiind că se poate, şi încă prea bine se poate, apoĭ infamia saŭ crima descrisă, capătă un fel de legitimitate, un caracter natural inherent împrejurărilor şi timpuluĭ în care trăim, şi prin urmare subiectul faptuluĭ remîne ca făcînd parte integrantă din viaţa de toate zilele.

Unele din aceste gazete care se văd debordate de concurente ce ştiŭ se desgroape de prin presa de dincolo de ocean fapte diverse şi întîmplărĭ superioare ca teribilitate şi hidozitate celor pe care le daŭ ele, aŭ întreprins un alt sistem de a'şĭ desface marfa gazetărească.

Aceste din urmă daŭ premiurĭ, gratis saŭ pe un preţ de nimic, romanurĭ, sopoane, ceasornice *reveille-matin* trăgatoare de ciubote, şi o sumă de alte lucrurĭ casnice, acelor cari se vor abona la gazetă, premiurile variind în importanţă după timpul abonamentuluĭ. Cu pretenţiĭ maĭ modeste, unele se mărginesc a publica şarade saŭ a da gravurĭ încurcate, oferind deslegătoruluĭ şaradeĭ saŭ găsitoruluĭ uneĭ figurĭ ascunse în gravură, dreptul de a participa la loteria ce dă numeluĭ căştigător ca premiŭ un obiect oare care.

O altă specie de gazete, neputînd concura în destacerea mărfeĭ, nicĭ cu presa sopoanelor, nicĭ cu acee a şaradelor de deslegat, a căutat se găsească un alt truc. Comitetul de redacţie, constituit în societate literară saŭ ştiinţifică, cu statute, preşedinte, vice-preşedinte secretar şi casier, decerne abonaţilor pe care'ĭ crede demnĭ de a figura ca membriĭ aĭ societăţiĭ, o diplomă tipărită cu litere aurite pe carton satinat, aşa că odată cu chitanţa de plata abonamentuluĭ, încasatorul gazeteĭ prezintă abonatuluĭ şi diploma respectivă.

Bietul abonat, care poate de cînd i se trimete gazeta nicĭ n'a disfăcut-o de sub bandă, la vederea diplomeĭ ce i se conferă gratuit, se scarpină 'n cap..... dar se esecută şi plăteşte abonamentul. Vorba omuluĭ : zi că nu ţi'ĭ tată ! Cum se refujĭ plata a cîţĭ-va leĭ, cînd ţi se conferă asemenea diplomă ! Şi maĭ cu samă cînd eştĭ un simplu casap saŭ meseriaş să te vezĭ făcînd parte *gratis* din cogemite societate ştiinţifică !....

Ba nu zeŭ, ar fi vreme ca asemine caraghioslicurĭ se înceteze.

Ar trebui ca oameniĭ carĭ ştiŭ încă se ţie un condeiŭ în mînă, se formeze o ligă contra alcooluluĭ gazetăresc care îmbată spiritul publiculuĭ, de jos maĭ cu samă, cu tot felul de fleacurĭ, îĭ falşifică dreapta judecată şi 'ĭ esploatează atît de neomenos gologanul.

Juvenal.

INFORMAŢII

— —

Cu ocaziunea schimbăreĭ de an Opinia *face cetitorilor seĭ urărĭ cordiale.*

— —

In saloanele otelului Binder va avea loc mîne, seara, banchetul pe care d. profesor doctor Leon Sculy,'l dă, la fiecare început de an, studenţilor medicinştĭ.

— —

Carnetul sf. Vasile. Vasile Vlădoianu; profesor doctor V. Bejani; V. Gheorghian, V. Sculy-Logototides, V. Pogor, V. Dimitriu (avocat), V. Radu, V. Burlă, V. Dimitriu (profesor) V. Săghinescu, V. Buţureanu, V. Grecianu, V. Manoliu, V. Palladi (casa şcoalelor), V. Bellissimus, V. Popescu, V. Doma, V. Ionescu, V. Creangă, V. Munteanu, ş. a.

— —

In urma banditismelor de la marginea Prutuluĭ, prefecţiĭ judeţelor situate dealungul Prutuluĭ aŭ cerut şi obţinut de la ministerul de războiŭ ca numărul soldaţilor de la pichete să fie îndoit, pentru a împedeca intrarea în ţară a indivizilor carĭ trec pe ghiaţă Prutul, din Rusia, pentru a fura vite.

— —

Ministrul de resbel a elaborat un noŭ regulament relativ la soldaţiĭ bacalaureaţĭ.

Intre altele, regulamentul prevede că corpurile de trupă nu vor putea admite angajarea tinerilor bacalaureaţĭ de cît cel mult cîte 4 bacalaureaţĭ de fie-care batalion de vînătorĭ; cîte 8, de fie care regiment de infanterie, cîte 2 de fie-care regiment de calaraşĭ; 4, de fie-care regiment de roşiorĭ; 5, de fie-care regiment de artilerie de cîmp şi 5 de fie-care regiment de cetate.

Regimentele de geniŭ, cărora li se daŭ sub-locotenenţĭ de reservă din absolvenţiĭ şcoaleĭ de podurĭ şi şosele, nu vor angaja bacalaureaţĭ.

Regulamentul a fost semnat alaltăierĭ de M. S. Regele.

———

Şandramaua *No. 3, se va nărui o dată cu anul 1897.*

Din programul festivităţeĭ :

In ajun, *istorie sentimentală, de* Blanzy ;

Revelionul, versurĭ culinare, *de* Rigolleto.

La mahala, *Dialog cu păruială,* de Blanzy ;

Eĭ şi ele, *propunere refuzată, de Barbişon ;*

Poeziĭ mediciniste. Epigrame cu şi fără de alcool, Maxime, Punch (fără şampanie), **Poeziĭ lirice. Aventurĭ;** *d. Stauerman.*

Ultima oră : *Rachiul de drojdie şi d-l Chiron.*

După închiderea redacţieĭ : *Foc. „Galaţĭ" şi momentul psichologic.*

Intrarea în materie: 10 banĭ.

— —

La 1 Martie 1898 se va ţine concurs la Iaşĭ, în localul spitaluluĭ central al Sf-tuluĭ Spiridon, pentru ocuparea definitivă a postuluĭ de medic secundar de la spitalul «Elisabeta Doamna» din Galaţĭ, divisia 1 chirurgicală.

— —

In judeţul Tutova, administraţia noastră a întrecut în nepăsare administraţia turcească.

Prefecţiĭ se schimbă, se ceartă cu primariĭ, dar gospădărie nicĭ prin cap nu le trece să facă.

Din vară, cînd aŭ fost inundaţiele şi pînă în prezent, podurile şi podeţele de pe şosele şi părţe nicĭ pînă acum nu'aŭ fost reparate, aşa că circulaţia sufere.

Bieţiĭ ţăranĭ sunt nevoiţĭ să treacă adesea cu carele prin gîrle spre a comunica de la o localitate la alta.

— —

Erată. —

In articolul *Lecsico-literare,* de erĭ al *Opinieĭ,* pe coloana I pag. 2, rîndul 2, s'a omis din eroare cuvîntul *pădureĭ,* din: *transmiţitorĭ uuul altuia de arborĭ parasiţĭ aĭ pădureĭ vocabularuluĭ romînesc.*

— —

Examenul căpitanilor carĭ aspiră la gradul de maior, continuă.

Pînă acum au reuşit 50 căpitanĭ din infanterie, 3 din geniu şi 7 din cavalerie.

Iutre reuşiţiĭ la infanterie se află şi d. căpitan Victor Racoviţă din Iaşĭ.

Din artilerie au reuşit, d-niĭ : Caribol, Socecŭ, Herescu, Braboveanu, Leculescu, Dimitriu, Bogdan, Comisipol şi căpitanul în retragere, Buhlea.

— —

Candidatul partiduluĭ conservator la colegiul I de Piatra-N., alegere care se va efectua în ziua de 16 Ianuar, este d. colonel Rosnovanu.

Liberaliĭ aŭ pus o candidatură zeflemistă, acea a d-luĭ Ion Negre, profesor de geografie la gimnaziul local.

———

Erĭ după ameazăd cazanul de la fabrica de spirt din Băltenĭ a făcut expozie.

Treĭ lucrătorĭ, numiţiĭ M. Baica, Lupu şi Lipa Leiter, aŭ fost grav răniţĭ. Eĭ s'aŭ transportat la Iaşĭ şi aŭ fost internaţĭ: cel d'întăiŭ la sf. Spiridon, cel de pe urmă la spitatul israelit.

Alte detaliĭ la ediţia de seară.

— —

Aflăm că d. Gogu Cantacuzino lucrează la un proiect pentru introducerea monopoluluĭ alcoolului în comunele rurale.

Prin un ast-fel de monopol s'ar creia un venit budgetar de vr'o patru-cincĭ milioane de leĭ.

— —

Funcţionariĭ şi liberaliĭ

La 1877, guvernul liberal a impus funcţionarilor publicĭ şi particularĭ un imposit de 5 la sută pe lună asupra retribuţiuneĭ lor, spre a surveni la cheltuelile resbeluluĭ.

Acel imposit era la început hotărît a fi perceput numaĭ cît timp va dura rezbelul.

Am văzut însă cum guvernele liberale 'l au menţinut 12 anĭ, pentru că era o bună resursă budgetară.

Spre a se pune capăt acesteĭ stărĭ anormale şi nelegale şi a se degr va clasa funcţionarilor de birul ce plăteau şi care comparativ cu cel ce dădeau ceĭ maĭ marĭ bancherĭ din ţară era cel maĭ ridicat, guvernul conservator 'l a desfiinţat, în al doilea an de la venirea luĭ la putere.

Regimul actual are intenţiunea de a reînfiinţa acel imposit, spre a avea o nouă resursă ca să echilibreze budgetul pe anul viitor, ameninţat cu mare deficit.

Primul ministru a comunicat deja colegilor săĭ intenţiunea sa în sceastă privinţă, şi se vorbeşte de prezentarea unuĭ proect de lege îndată după reluarea lucrărilor parlamentuluĭ.

Aceasta se chiamă grijă părintească pentru clasa funcţionarilor.

— —

Sunt aproape două săptămînĭ de cînd d. I. Arapu, prefectul judeţuluĭ Botoşanĭ, şi-a dat demisiunea—şi păn'acum guvernul n'a luat nicĭ o măsură pentru îndeplinirea vacanţeĭ.

Maĭ mult: se vorbeşte că d. Ferekide nicĭ nu s'a hotărît să primească demisiunea d-luĭ Arapu.

Această atitudine a guvernuluĭ se consideră ca un act de slăbiciune faţă de d-niĭ Enacovicĭ şi fraţiĭ Buzdugan, de al căror concurs nu ştie dacă poate saŭ nu să se lipsească.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

53)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA A DOUA

I.

In zadar preotul încerca să-l facă să priceapă, că la ceasul acesta nu putea să se ştie încă nimica ; îl văzu cuprins de o nerăbdare aşa de mare şi care creştea din moment în moment, în cît se hotărî se încerce să-l satisfacă.

Dar unde să se ducă, unde se întrebe ? In timpul conversaţieĭ Guillaume spusese că Salvat ar fi putut se ceară azil la Janzen şi avea un moment ideea să se ducă la acesta se ieie informaţiĭ. In urmă se gîndi că dacă Janzen aflase de atentat, apoĭ nu era el omul care se aştepte poliţia la dînsul.

— Am să mă duc să-ţĭ cumpăr jurnalele de sară, îĭ spuse Petru. De sigur însă că n'are să fie nimic întrînsele... In Neuilly cunosc aproape pe toţĭ. Numaĭ cît nu staŭ la vorbă cu nimenea afară poate de cît cu Bache...

Guillaume îl întrerupse :

— Cunoştĭ pe Bache, consilierul comunal ?

— Da, ne-am ocupat împreună de nişte opere de caritate prin quartier.

— Oh ! Bache, este unul din vechiĭ meĭ prietenĭ şi nu cunosc un alt om maĭ sigur ca el. Du-te la dînsul şi adă-l aicĭ, te rog.

Peste un sfert de ceas Petru se întorcea cu Bache, care locuia într'o stradă vecină. Nu era însă singur, maĭ venise şi Janzen pe care-l găsise la dînsul. Tocmaĭ după cum bănuise Guillaume, Janzen era la masă la princesa de Harn cînd a aflat despre atentat şi atuncĭ precauţiunea de a nu se duce să se culce acasă la el în strada des Martyrs, unde poliţia ar fi putut se stabilească o capcană. Iĭ se cunoştea ideile şi se ştia pîndit, mereŭ în pericol de a fi arestat saŭ expulzat ca strein şi anarhist. Din cauza aceasta crezuse prudent să se ducă să ceară ospitalitate luĭ Bache, un om foarte drept, foarte îndatoritor, în mînele căruia se încredinţa fără frică. Sub nicĭ un cuvînt n'ar fi ramas la Rosemonde, smintita aceea adorabilă, care de maĭ bine de o lună îl afişa în toate părţile din trebuinţă nebună de sensaţiĭ noĭ, şi a căreĭ estravaganţă nefolositoare şi periculoasă o simţise prea de ajuns.

Guillaume încîntat de a vedea pe Bache şi Janzen vroi se se rîdice.

Petru îĭ ceru însă să rămîie liniştit, culcat şi maĭ cu samă se vorbească cît se poate maĭ puţin. In timp ce Janzen rămăsese în picioare tăcut, Bache luă un scaun şi se aşăză lîngă pat vorbind mereŭ foarte prietenește cu Guillaume. Dînsul era de vre-o 60 de anĭ, cu figura largă şi plină, cu barba mare şi albă, părul de asemenea îĭ era alb. Ochiĭ micĭ, plinĭ de bunatate, visătorĭ, gura cam mare avea un zimbet plin de speranţă. Tatăl seŭ un credincios saint-simonien îl crescuse în cultul noueĭ credinţe. Si el însuşĭ, maĭ tîrziu, cu toate că pastrase respectul aeesteĭ credinţe, trecuse de ideile luĭ Fourier, printr'o trebuinţă personală de ordine şi de religiositate, aşa că în ele era ca o succesiune şi ca un rezumat cele două doctrine. Pe la 30 de anĭ se ocupase de spiritism. Bogat prin o mică stare solid plasat, nu avusese în viaţa luĭ alte întîmplărĭ de cît că făcuse parte din Comuna de la 1871, fără ca singur să ştie nicĭ pentru ce nicĭ cum. Condemnat la moarte în lipsă, cu toate că fusese printre moderaţĭ, trăise în Belgia pînă la amnistie. Din cauza amintireĭ acestor lucrurĭ Neuilly îl trimisese în consiliul Municipal, şi maĭ mult pentru a răsplătipe omul brav, iubit de tot quartierul, de cît pentru a glorifica victima reacţiuneĭ burgheze.

Voind să aibă maĭ degrabă noutăţĭ, Guillaume trebui să se încredinţeze celor doĭ vizitatorĭ, spunîndu-le istoria bombeĭ, fuga luĭ Salvat, chipul cum dînsul fusese rînit vroind să stîngă fitilul. Janzen care-l asculta cu aerul luĭ rece, respunse în sfîrşit cu vocea înceată cuvintele, spuse rar din cauza supărătoruluĭ accent străin.

— Oh! îĭ Salvat... Credeam la început că e micul Mathis... Salvat, aceasta mă miră, cred că nu era hotărît de maĭ înainte.

Cînd Guillaume, neliniştit îl întrebă dacă credea că Salvat are se vorbească, dînsul strigă cu putere -

— Oh! nu, oh! nu!

Apoĭ reculegîndu-se, continuă cu puţin dispreţ în ochiĭ limpezĭ, nehotărîţĭ şi negri.

— Cu toate acestea, nu ştiŭ... Salvat îĭ un sentimental.

Bache, pe care atentatul îl tulburase, se agita, căuta un mijloc prin care, în acea denunţare, să poată scoate din încurcătură pe Guillaume la care ţinea foarte mult. Acesta însă, înaintea receleĭ despreţuitoare a luĭ Janzen, trebui se sufere mult ca dînsul or fi să creadă că tremură la ideea cum să-şĭ scape pelea din afacerea aceasta. Dar cum se le spuie, cum să-ĭ facă să înţeleagă înalta grijă care-l înebunea, fără se încredinţeze secretul pe care 'l ascunsese chiar frateluĭ luĭ ?

(Va urma)

Cota oficială

Constanța 30 Decembrie 1897.

Orz 465 hect. leĭ 4.50. Secară 140 hect. leĭ 5.60. Meiŭ 125 hect. leĭ 4.40. In 25 hect. le-13 banĭ 50. Rapiță 176 hect. leĭ 7.40. Griŭ arĭ năut 111 hect. leĭ 11.50. Griŭ de toamnă 24 hect. leĭ 9.50. Porumb 545 hect. leĭ 5.80. Griu vechĭ 44 hect. 12.80. Ovĕs 34 hect. leĭ 3.20. toate în oraș la magasie.

Liga Păceĭ și Resboiul

Nu e mult de cînd a luat naștere în Europa o *Ligă a Păceĭ*, a căreĭ misiune este de a face cît maĭ mulțĭ și maĭ însemnațĭ aderențĭ pentru Pace, ca doar cu acest chip se va putea înlătura resboiul!

Este frumoasă o atare instituțiune, dar tot pe atît, dacă nu maĭ mult, ea este și curioasă. S'au înscris în această ligă barbațĭ însemnațĭ, chiar dintre oameniĭ politicĭ de mîna întăia aĭ statelor celor maĭ înaintate, ca Fr. Passy, Richet, Maxime du Camp; s'au ținut congrese la Paris, Londra, Roma, și se vor maĭ ținea; poate pînă în momentul în care scriu eu aceste rîndurĭ se vor fi înscrișĭ și ceva militarĭ în această Ligă, maĭ ales de teama unuĭ apropiat resboiŭ; dar după declararea unuĭ resboiŭ, succesul Ligeĭ va fi enorm--de va fi avînd pînă atuncĭ adunate fondurĭ, ca să poată întreținea pe iubitoriĭ de pace!

Toate bune, să lăsăm gluma la o parte, dar cum oamenĭ de frunte s'aŭ găsit să facă obstacol uneĭ legĭ naturale? Orĭ-carĭ arĭ fi cauzele, resboaiele sunt numaĭ un efect neevitabil. De ce nu'șĭ face Liga Păceĭ o misiune de a căuta să destrugă cauzele, căcĭ din acel moment resboiŭ nu maĭ poate fi. Avem un esemplu recent în resboiul greco-turc.

Am dori să știm dacă Liga Păceĭ a intervenit pe lîngă marile puterĭ, interesate în cauză, ca să facă pe Poartă să renunțe la stăpînirea Candieĭ. Căcĭ acest resboiŭ, dacă s'a închis de astă-dată, va reapărea peste cîtă-va vreme. Saŭ de nu va maĭ reapăre și vor reminea Grecĭĭ bătuțĭ și nesatisfăcuțĭ, pute-va Liga Păceĭ să jubileze că nu s'a maĭ ivit resboiŭ?

Toată probabilitatea este că cu asemenea Ligă, trebuie un popor să se lese furat, frustrat, umilit, numaĭ și numaĭ să nu-șĭ verse, sau să nu verse, sînge!

Dar natura însășĭ cere omuluĭ ca pentru o idee, pentru o credință în care s'ar vedea jignit să-șĭ verse pînă la ultima picătură de sînge, pentru a lăsa urmașilor să ducă o viață încununată cu onoare și un bun traiŭ. După Liga Păceĭ un Ștefan cel Mare, un Mihaiŭ Viteazul, un Țepeș Vodă și cițĭ regĭ și împărațĭ, carĭ și-aŭ apărat poporul cu armele, toțĭ acești trebuie să fie taxațĭ de lașĭ, criminalĭ, saŭ cine maĭ știe cum!

Cînd un popor, trăitor sub imperiul Ligeĭ va fi nedreptățit de altul, va trebui să trimită ambasade peste ambasade la șediul Ligeĭ, precum trimiteau popoarele antice la senatul roman, care se făcuse arbitrul lumeĭ, și care cu toate acestea se făcea *n'aude nu vede*, pînă ce bietul popor văzînd, că după atîtea jalbe nu maĭ capătă nicĭ o soluție, lua armele și trăgea în aliatul clandestin al poporuluĭ roman. Se 'nțelege că acest resboiŭ îl costă o cucerire din partea romanilor; și așa isprăvĭ se vor videa și sub domnia Ligeĭ, căcĭ în Ligă, carĭ representanțĭ vor avea maĭ multă influență, dacă nu ceĭ aĭ Statelor celor maĭ puternice? Iar statele cele micĭ, pentru mila ce o are Liga de ele și de sîngele lor, vor fi silite să încheie tratate comerciale oneroase și să sufere umilințe cu convingerea că nu este uman a face resboiŭ!

Și ambasada va veni să spună poporuluĭ că Liga nu vra să facă răsboiŭ!

Dar dacă un popor are ca și un individ, saŭ, maĭ ales, ca un copil, cea ce se chiamă *démangeaison* (mîncărime de piele), decĭ o cauză fisiologică, care-l împinge la resboiŭ, de ce n'ar mînca el bataie? De ce să impedicăm natura în legile sale, maĭ ales cînd știm bine că natura nu se lasă nicĭ învinsă, nicĭ sedusă? Cînd cuiva îĭ vine să plîngă, oare nu este un răŭ de a-l împedica de la plîns? Firesc lucru că da.

Se zice de uniĭ: să se transforme resboiul în lupte economice, intelectuale, etc. să nu se facă carnaj, ca pînă acuma! Frumoasă poveste. D'apoĭ un popor dispune de însemnate mijloace de luptă pe calea economică, și altul fiind lipsit de acest avantaj, are numaĭ puterea lupteĭ brutale, bine ar fi să-ĭ interzicem acestuĭ din urmă de a se apăra cu armele sale? Aceasta ar însemna ca și cum am spune la două animale, carĭ s'ar lua la luptă să se apere tot cu aceleașĭ arme. Dacă un boŭ se ia la luptă cu un cal, acest din urmă să nu dea cu copitele ci să-șĭ pună coarne, saŭ boul să nu facă uz de coarne ci să se lupte cu greoaiele luĭ picioare!

Orĭ-ce ar zice întemeetoriĭ Ligeĭ Păceĭ, eĭ nu vor isbuti să facă cea ce pretind. Ba din contra, cea ce ar fi maĭ natural, ar fi ca toată poporațiunea unuĭ Stat să fie într'armată; prin aceasta s'ar scuti popoarele de cheltuelele cele ecorbitante ce se fac cu armatele permanente și tot poporul ar ști că precum se bate om cu om cînd este stîrbire de interese, tot așa trebuie să se bată și popor cu popor. In așa stare nimănuĭ nu-ĭ va da mîna să fugă în tufe și să se lese a fi apărat de alțiĭ, căcĭ va fi în joc avutul și viața familieĭ sale.

Cel puțin, nicĭ Lighiștiĭ Păceĭ nu se prea încred în reușita scopuluĭ, ce și-aŭ propus. Dovadă cele patru propunerĭ ale d-luĭ Maxime du Camp, carĭ de altfel sunt cam admisibile, le dăm în traducere:

1°. Un congres de diplomațĭ se va aduna în toțĭ aniĭ la *o epocă fixă* pentru regularea dificultăților internaționale.

2°. Un resboiŭ nu se va putea declara de cît la două lunĭ după ivirea causeĭ luĭ.

3°. Declararea de resboiŭ se va face după ce se va consulta întreg poporul, adică prin plebiscit.

4°. Operațiunele de resboiŭ nu vor începe de cît cel puțin după două lunĭ de la declararea resboiuluĭ.

Iată un adept al Ligeĭ Păceĭ, care numaĭ de pace nu ni vorbește în aceste patru propunerĭ ale sale!

Intr'un alt articol voiŭ analisa aceste propunerĭ spre a dovedi întru cît ele sunt acceptabile și folositoare.

Vasile.

B.C.U. „M. EMINESCU" IAȘI

ULTIME INFORMAȚII

Ni se scrie din Pechea că, o bandă de hoțĭ alcătuită din 3 directorĭ rușĭ și 2 țaranĭ rominĭ, s'a făcut aparația prin împrejurimile *Tîrgușoruluĭ Oancea*, care 'ĭ situat chiar lîngă malul Prutuluĭ.

Așa, în ajunul Crăciunuluĭ a prădat pe doĭ călătorĭ luîndu-le 2 blănĭ, maĭ multe lucrurĭ și peste 800 leĭ în aur.

Ni se scrie din Buhușĭ că în noaptea de 25—26 a. c., la ora 4, s'a tras un foc de revolver asupra caseĭ agentuluĭ fiscal, Gh. Nechita, comuna Mastacăn.

Glontele s'a oprit, din ferecire, în păretele caseĭ. Atentatorul a fost descoperit în persoana luĭ N. Dăscălescu, fost agent fiscal.

Ca urmare deciziei ministeriale No. 256 din 24 Noembrie 1897, catedra de matematecĭ și cea de caligrafie și desemn de la școala de fiĭ de militarĭ din Iași scoase la concurs pentru ziua de 15 Febr. 98, s'au amînat pentru ziua de 13 Aprilie 1898.

Asemenea și cea de mecanică, cosmografie și geometrie descriptivă la școala de fiĭ de militarĭ din Craiova.

Mîne, sf. Vasile, ziarul nostru nu va apare.

Rrudimentarul sistem de lanțurĭ de care se servesc actualmente Jandarmiĭ, ruralĭ pentru transferarea arestanților periculoșĭ, presintă numeroase inconveniente,—fiind foarte grele și tăioase încît doboară și rănesc pe nefericiții arestanțĭ. — Pentru a pune capăt acesteĭ neomeniĭ, aflăm că d. Inspector al Jandarmerieĭ rurale, a adoptat, pentru întregul corp al Jandarmerieĭ din Moldova, admirabilul sistem de lanțurĭ, model austriac, care sînt foarte solide și mult maĭ ușoare de cît cele vechĭ.

Crima din Odobești

La un han din apropiere de Odobeștĭ, lîngă Milcov, proprietatea d-luĭ Tudurache Chivu, în dimineața zileĭ de 28, hangiul voind să se ducă să trezească pe un cărăuș, care dormea într'o șură, ceva maĭ departe de han; cînd să între în lăuntru, a dat cu ochiĭ de bietul cărăuș G. Dinică, scaldat într'un lac de sînge, mort înțepenit pe niște fîn, lîngă caĭ, rănit grav la cap și cu 2 rănĭ de cuțit la piept. Hangiul speriat a prins să strige. Oamenii care s'aflaŭ de vorbă în han, au venit în grabă la strigătele hangiuluĭ, crezînd că i s'a întîmplat vre-o nenorocire, cînd colo au dat și eĭ cu ochiĭ de cadavrul cărăușuluĭ.

Se crede cu toată certitudinea că nefericitul Gh. Dinică a fost asasinat și jefuit de unul din cărăușiĭ care dormise cu el noaptea la han, dar care însă porniră spre *Panciu* desdimineață.

Noul ziar francez

Gazeta franțuzească conservatoare, va începe a apăre la 15 Ianuarie. S'au luat toate măsurile financiare pentru a asigura gazeteĭ existența, chiar cînd favoarea publiculuĭ s'ar face așteptată.

Ceĭ de la l'Indépendance sunt foarte îngrijițĭ de noua concurență. Pentru a astupa golurile produse de rărirea abonaților și a cetitorilor, din cauza campanieĭ fără nume contra luĭ Filipescu, s'au pus pe marĭ economiĭ. Cu începere de la 1 Ianuarie, lefile personaluluĭ redacțiuneĭ vor fi reduse cu 30%.

Casa proprie se zice că este deja vîndute uneĭ marĭ case de croitorie din Paris.

Defunctul proprietar al *Indepenței* a lăsat foarte multe datoriĭ, pentru că se lansase în prea multe afacerĭ ca: apa Mélédic, circul Langer etc. In ziua fatăluluĭ duel, un creditor care nu știa soarta dueluluĭ, a așteptat maĭ multe ore pe Lahovary la tribunalul de notariat, unde era să se autentifice actul prin care Lahovary împrumuta 300.000 leĭ.

D. Alexandru Florescu directorul noueĭ gazete franceze, este un om cult plin de vigore, fost șef de cabinet la ministerul de externe sub ministrul Alexandru Lahovary.

D-luĭ Criticos, consul al Grecieĭ în Iașĭ, i s'a acerdat un concediu pe timp de 2 lunĭ. Afacerile vor fi girate până atuncĭ de d. Spiru Vellianalis, fost consul al Grecieĭ într'un oraș din Italia.

Ministrul internelor a permis d-luĭ I. Garfunkel, exploatatorul pădureĭ Voineștĭ să introducă 50 de sătenĭ—lucrătorĭ din Bucovina. prin Burdujenĭ.

Ministrul internelor a întrebat azĭ prefectura cum de se face ca rabinul Akerman, care a fost expulzat din Piatra N. a putut evada de sub escortă și să se refugieze la Iașĭ.

In comuna Brăeștĭ s'au efectuat ierĭ alegerĭ parțiale peniru treĭ locurĭ vacante în consiliul comunal.

Au fost aleșĭ sătenii I. C. Tolabă și Gh. Ciuciu, iar pentru al treilea loc s'a declarat balotaj.

Asupra Situației

(Scrisoare din capitală)

Nicĭ o împacare.— Audiența la Rege.—Ce e cu d. Djuvara?. Un consiliu de miniștriĭ.

Aceeașĭ putință de a te orienta în privința soluțiuneĭ crizeĭ astăzĭ ca și zilele trecute și probabil ca și zilele viitoare. Nicĭ nu se poate altfel dat fiind pardidul în mijlocul căruia se produce această criză.

Un lucru sigur este, că o împacare cu aurelianiștiĭ este definitiv înlăturată. De altfel s'a dovedit acum că n'a fost nicĭ o tratativă între guvern și aurelianiștĭ. D. Nacu singur a avut oare care schimbărĭ de vederĭ cu uniĭ aurelianiștĭ, asupra posibilității uneĭ conlucrărĭ comune. E drept însă să recunoaștem că aurelianiștiĭ data aceasta s'au întrunit din propria lor inițiativă, s'ar fi întrunit de sigur și fără intervenirea d-luĭ Nacu, și s'au preocupat în adevăr de interesele partiduluĭ maĭ mult de cît de portofoliile ce le-ar fi putut capata pentru membriĭ grupăreĭ.

De unde atîta desinteresare și atențiune pentru interesele generale—fie chiar de partid — de la o grupare care pînă ierĭ a făcut parte din armata colectivistă și care mîne poate iarăși poate nu se va maĭ deosebi întru nimic de restul partiduluĭ?

***

D. Aurelian a înțeles din audiența de la palat că regele dorește unirea elementelor liberale.

E însă o chestie dacă d. Aurelian a înțeles data aceasta maĭ bine pe Majestatea sa. Să știe că d. Aurelian altă dată, a perdut puterea din mîna, din cauza uneĭ răle interpretărĭ a cuvintelor suveranuluĭ. D. Aurelian și prietiniĭ săĭ au vrut să surprindă pe Sturdziștĭ și pe întreaga lume politică prin o atitudine largă. D-sa era să propue sacrificarea persoanelor grupuluĭ, pe altarul reorganizăreĭ partiduluĭ!

***

Se pare însă că atît d. Sturza cît și d. Stătescu n'au putut pricepe desinteresarea neașteptată a aurelianiștilor și s'au temut de darul ce li-l aduceau de anul nou. D. Stătescu admitea pe d. Aurelian și pe tovarășiĭ d-sale cît îĭ credea liberalĭ ca toțĭ liberaliĭ, adecă oamenĭ care umblă după avantaje personale și cel mult după portofoliĭ ministeriale.

Cînd i-au văzut însă că se gurguță serios la pretențiunea de a reorganiza partidul, atuncĭ au întors cojocul.

«Liberalul» acum în plină criză atacă după sistemul pur colectivist, adecă cu tot felul de insinuațiunĭ și mahalagisme pe d. Nicu Xenopol, aurelianistul care într'un discurs foarte substanțial a arătat în Cameră o parte din pretențiunile grupuluĭ la reformarea partiduluĭ.

***

Față cu aceste împrejurărĭ altă soluție nu e de cît sau rămînerea d-luĭ Djuvara în minister sau înlocuirea luĭ printr'un alt agreat al d-luĭ Stătescu. Se pare că de la început uniĭ miniștri au fost pentru primirea demisiuneĭ d-luĭ Djuvara Aceștia au fost întăriți prin intervenirea unor deputațĭ, carĭ s'au plîns că d. Djuvara nu se ocupă de partid, că nu ascultă, la numirile ce le face, cererile deputaților, ba încă își permite să 'i și zeflemisască cînd intervin pe lîngă d-sa. Lucrul se pare că e adevarat, dar nu se datorește vre-uneĭ concepțiĭ maĭ superioare, despre administrația justiției ci pur și siplu ușurinței caracteruluĭ d-luĭ Djuvara. In special Dimancea s'a plîns că a perdut alegerile comunale de la Pitești, din cauza refuzuluĭ d-luĭ Djuvara de a face oare carĭ schimbărĭ în magistratura locală.

Pentru moment s'a dat satisfacere, în parte, plîngereĭ d-luĭ Dimancea. Alegerea de la colegiul I comunal din Piteștĭ va fi casată.

***

Astă-zĭ miniștriĭ s'aŭ adunat din noŭ. Se zice că s'ar fi convenit să se primească dimisia d-luĭ Djuvara și să se încredințeze portofoliul justiției d-luĭ M. Schina. Fiind că circulă atîtea svonurĭ, trebue să controlez pe aceasta și dacă se confirmă lucrul, vă voĭ încunoștiința telegrafic. Se zice că d. Schina refuză acest portofoliu. Dacă ar fi numit, s'ar pune și cu acesta corona sistemuluĭ colectivist organizarea partiduluĭ pe baza dinastielor liberale. Un Schina ministru de justiție, un al doilea prim președinte la Casație, un al treilea prim președinte la Cnrtea de Apel, un al patrulea supleant la Tribunalul Ilfov. Adecă dacă familia este baza societățeĭ, de ce n'ar fi și baza partidelor?

***

Fiind că am vorbit de Curtea de Casație, vă raportez un fapt care denotă, cu cît ne poate da în urmă cu civilizația un guvern fără scrupule ca guvernul liberal.

Procurorul general de Galatz, a făcut după cum se știe recurs contra decisiuneĭ curțeĭ care achită pe Robescu. Dosarul însă șede de maĭ bine de 2 lunĭ la ministerul de justiție și se zice că nu va fi înaintat înalteĭ curțĭ de cît în anul judecătoresc viitor, cînd se schimbă actuala secțiune criminală, *pe care guvernul n'o crede culpabilă, să judece după cum i se va cere.*

După vacanție se va face în Cameră o interpelare asupra acesteĭ ne maĭ pomenite denegare de justiție.

Andrieș

Pruncucigașa Ida Harabagiu a fost depusă la penitanciar în urma avisuluĭ medical al d-luĭ doctor V. Bejan, medic primar al *Maternității*, ci nu în urma avizuluĭ altor medicĭ—după cum din eroare s'a zis ierĭ.

Marele ziare din St. Petersburg vorbesc de o nouă apariție pe orizontul artistic. E vorba de o italiană *Fina di Lorenzo*, supranumită „Dusa cea blondă", care a fermecat publicul petersburgian prin jocul săŭ măiestru. D-ra Lorenzo pe lîngă forța eĭ dramatică, ie și de o frumuseță captivantă.

Signorina Lorenzo va da și la noĭ 2 reprezentațiĭ la finele luĭ Ianuarie. In fruntea trupeĭ se află Flavio Ando, artistul care a jucat anul trecut cu Duse la Paris rolurile de *jeune premier*.

Telegramele Străinătățeĭ

Procesul Esterhazy

-- Prin fir telegrafic —

Prima ședință. — Publicitatea limitată a dezbaterilor.—Concluzia de ne-urmărire comandantuluĭ Ravary.—Depoziția luĭ Esterhazy. — Depunerile d-lor Mathieu Dreyfus și Scheurer Kestner.—Colonelul Picquart.

Paris, 29 Decembre.

Procesul comandantnluĭ Esterhazy înaintea consiliuluĭ de războiu începe la ora 9 dimineața.

D-na Dreyfus și Mathieu Dreyfus sunt de față.

Consiliul respinge propunerea de a autoriza pe d-na Dreyfus și Mathieu Dreyfus să asiste la dezbaterile complecte.

Actul de punere sub acuzare a comandantuluĭ Esterhazy spune că instrucția neproducînd o lumină suficientă spre a se putea declara neculpabilitatea luĭ Esterhazy, inculpatul a fost trimis dinaintea consiliuluĭ de războiŭ sub prevențiunea de mașinațiunĭ și înțelegerĭ întreținute cu o putere streină.

După chemarea martorilor, comisarul guvernuluĭ cere ședința secretă.

Consiliul hotărește ca desbaterile să fie publice pînă în momentul cînd publicitatea va părea că devine periculoasă pentru apărarea națională.

Se dă citire raportuluĭ comandantuluĭ Ravary, după care Esterhazy protestează în potriva tuturor acuzațiunilor îndreptate în contra sa, și neagă a fi autorul borderouluĭ; experțiĭ au declarat că borderoul n'a fost opera comandantuluĭ Esterhazy.

Colonelul Picquart a comis în această campanie greșelĭ grave și n'a observat discrețiune. Picquart pare a fi fost sufletul acesteĭ campaniĭ.

Raportul conchide zicînd că, dacă acuzațiunile împotriva luĭ Esterhazy n'aŭ fost stabilite pe nicĭ o dovadă juridică probantă de culpabilitate și că, dacă instrucțiunea laborioasă n'a putut culege acuzațiĭ suficiente spre a stabili prevențiunea de înaltă tradare îndreptată în contra luĭ Esterhazy, este loc de a se da o ordonanță de ne-urmărire.

Comandantul Esterhazy, interogat, spune că o scrisoare anonimă îl pune în curentul complotuluĭ făcut în contra luĭ. El a întîlnit lîngă Pont-Alexandre o femee voalată al căreia nume nu'l cunoaște.

Esterhazy adaogă că în Februarie 1893 el a trimis un lung raport scris de mîna sa, crezînd că i se ceruse de către un căpitan. De atuncĭ, poliția descoperi că cererea părea a proveni de la Hadamard, socrul luĭ Dreyfus.

Estersazy respinge cu indignare acusațiunea de a fi autorul borderouluĭ.

El explică că diferitele piese ale borderouluĭ n'aŭ putut să pornească de la el. El acuză formal pe colonelul Picquard că i-a scotocit prin casă, secfestrîndu-ĭ și sustrăgîndu-ĭ scrisorĭ.

Notele militare asupra comandantuluĭ Esterhazy sunt foarte elogioase.

Primul martor, Mathieu Dreyfus, pretinde că scrierea luĭ Esterhazy este aceiașĭ ca a borderouluĭ. El impută luĭ Esterhazy că a scris o scrisoare în care zicea că nu poate eși din situația sa mizerabilă de cît printr'o crimă.

D. Scheurer-Kestner spune că a făcut o anchetă personală care a dovedit că borderoul n'a fost scris de Dreyfus. Martorul adaugă că ministrul de răsboiŭ era convins că borderoul a fost al lul Esterhazy. Colonelul Picquart și generalul Gonse, maĭ cu seamă, împărtășeaŭ această părere.

Martorul declară că s'a ocupat de Dreyfus pentru că este compatriotul săŭ.

La cererea advocatuluĭ Tezenas de a arăta faimosul săŭ dosar, d. Scheurer-Kestner răspunde că el n'a avut nicĭ o dată dosarul, ci că acesta se află la advocatul Leblois.

După interogatoriul a altor cițĭ-va matorĭ, colonelul Picquart depune în ședință secretă.

Audiența este ridicată spre a fi reluată mîine.

ULTIMA ORĂ

TELEGRAME

(Serviciul special al Opinieĭ*).*

Maiorul Esterhazy—achitat.

Bucureștĭ 31/XII.

In procesul maioruluĭ Walsin Esterhazy, colonelul Picquart, confruntat cu generalul Gouse, a făcut destăinuirĭ sensaționale și de o gravitate excepțională. Ascultarea martorilor s'a terminat la ora 5.

La redeschiderea ședinței comisarul regesc a făcut un scurt rechizitor și a lăsat faptul la apreciarea consiliuluĭ de resbel.

Bucureștĭ, 31 Decambrie.

După o scurtă apărare presintată de Tezenaz, presidentul juriuluĭ a pus următoarea chestiune:

Maiorul Esterhazy este el vinovat că a practicat mașinațiunĭ saŭ a întreținut înțelegerĭ cu vre-o putere streină saŭ agenții seĭ peutru a-ĭ angaja, să comită ostilități saŭ să întreprindă vr'un resbel contra Franțeĭ saŭ pentru a le procura mijloace pentru această?

Bucureștĭ, 31 Decembre

Celebra „damă vôalată" vicontesa Guy Jouffroy d'Abbus, care a fost martoră în procesul Esterhazy, a fost arestată ierĭ sub inculpare de șantaj.

Bucureștĭ 31 Decembre

La această chestiune consiliul a respuns în unanimitate: maiorul Walsin Esterhazy *a fost achitat*

Demisiunea d-luĭ Giuvara

Bucureștĭ, 31/XII.

Ascară s'a ținut un consiliu de miniștri la care s'a discutat demisiunea ministruluĭ justiției.

Demisiunea a fost, în fine, primită.

Bucureștĭ, 31 Decembrie.

Portofoliul ministeruluĭ justiției a fost oferit domnuluĭ Skina, care a refuzat să-l primească din cauza multelor procese pe carĭ le are.

Interimul va fi ținut până după vacanță de d. D. Sturdza. Atuncĭ se va face o remaniare largă.

MULȚUMIRĔ

Mulțumită îngrijirelor distinse ale domnilor profesorĭ doctor L. Sculi, doctor Negură, doctor Apotheker și internul Friedman, m'am tămăduit, în scurt timp, de o boală grea și crudă.

De aceea recunoștința, pe care o voĭ purta-o acestor domnĭ medicĭ și internuluĭ clinicei, va fi eternă.

I. I. Cupa.

A sosit:

Almanach Hachette 1898

ediția simplă și complectă

La Librăria Nouă P. Iliescu & D. Grossu.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpușneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ Busturĭ mărime naturală. Reproducțiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artistică și prețurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşuluĭ, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞI FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille*. L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule'.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşi.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură*:

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

N B. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sarat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ

« 6 lunĭ . . . . 20 «

« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 200 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — SÎMBATA 3 IANUARIE, 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Desfiinţarea Consiliului de Miniştri

O mare nedreptate

Ministerul de finanţe a dispus, că cu începere din prima-vara anuluĭ curent, să se desfiinţeze cultura de tutun din Judeţul Fălciu.

E curios lucru că tocmaĭ cînd se face atîta reclamă, cu congresul viticol de la Huşĭ, cînd acestuĭ oraş i se arată perspectiva milioanelor care au să curgă cu aşa furie asupra podgorenilor din localitatea, în cît samovarul poreclit locomobilă, care trage trenişorul dintre Crasna şi Huşi are să fie cu totul insuficient pentru a tîrîi butoaiele cu vin, — din care cauză să cere transformarea linieĭ înguste în linie largă, — tocmaĭ atuncĭ se dă o lovitură ţăranimeĭ muncitoare din judeţul Fălciu, luîndu-i-se cultura tutunuluĭ.

Această lovitură are să fie primită fără nicĭ o protestare din localitate. Şi adică cine să protesteze şi pentru cine? Ceĭ loviţĭ sunt ţăranĭ obscurĭ care nicĭ nu ştiu să protesteze şi nicĭ nu sunt alegătorĭ, al căror vot să fie deciziv în alegerĭ. Aceştĭ modeştĭ cultivatorĭ de tutun, nu formează clientela interesantă a vînătorilor prezenţĭ şi viitorĭ la deputaţie, carĭ ar putea să rădice glasul pentru nenorociţii obijduiţĭ.

Dacă s'ar fi atins însă într'un interes mult maĭ mic, pe orăşenii Huşuluĭ, să vezĭ ce agitaţie, ce meetingurĭ de protestare, de te-ar fi uimit din partea unuĭ oraş, care dacă n'ar fi avut fericirea să aiba de prefect — şi de fapt şi de primar — timp de cîţĭ va anĭ pe Majorul C. Teliman, ar fi rămas oraşul cel maĭ de plîns din întreaga ţară.

Judeţul Fălciu este singurul judeţ din Moldova în care se maĭ face cultura tutunuluĭ. Altă dată cultura tutunuluĭ era întinsă în Moldova şi aducea un venit serios ţăranilor care se ocupau cu această cultură. Cu întemeerea Monopoluluĭ, această cultura s'a restrîns în mod natural. Nime nu poate cultiva tutun de cît cu autorizarea ministeruluĭ de finanţe, pe o anumită întindere prevĕzută în autorizare şi cu obligaţia espresă de a vinde toată recolta Regieĭ, cu un preţ care variază între 10 banĭ şi 1 franc 25 banĭ kilogramul, după calitate.

De şi Regia este suverană în apreciarea calităţeĭ şi decĭ în fixarea preţuluĭ, ţaranii cultivatorĭ eraŭ maĭ tot-deauna nedreptăţiţĭ de funcţionariĭ Regieĭ, care găseaŭ nimerit să facă exces de zel pe socoteala ţaranilor, totuşĭ ţaranii din Fălciu încasaŭ în mijlociu 100.000 leĭ pe an, pe tutunul care-l cultivaŭ pentru Regie.

O sută de miĭ de leĭ maĭ puţin, pentru ţaraniĭ care se specializase, din vremurĭ îndepartate, în această cultură, acum cînd de cîţi-va anĭ culturile agricole dau în Moldova recolte atît de slabe şi cînd, din cauza concurenţeĭ străine, produsele cultureĭ făcute de ţaran: orzul, ovăzul, popuşoiul, se vînd pe preţurĭ de nimic, însamnă o mare perdere.

Şi pentru ce această condemnare a judeţuluĭ Fălciu?

Iată explicarea care ni se dă: In speranţa exportuluĭ s'a încurajat cultura tutunuluĭ. Speranţele de export nu s'aŭ realizat. A urmat o supra producţie, care a făcut că în magaziile Regieĭ se află actualminte 12.000.000 kilograme de tutun indigen. Fiind-că din tutunul indigen nu se fabrică de cît tutun de clasa a 3-a şi intră numaĭ într'o proporţie de 25% în fabricarea tutunuluĭ de clasa II-a, aceste douĕ-spre-zece milioane ar ajunge pentru consumaţiune timp de 3 anĭ.

Cultura tutunuluĭ însă nu se va opri de tot, ci se va reduce pentru anul acesta la 2.000.000 kilograme, adecă la jumatate din cît se cultiva pînă acuma.

Cultura tutunuluĭ se face în Dobrogia, şi în judeţele Dîmboviţa, Ilfov, Vlaşca şi Fălciu. In Ilfov nu s'a suprimat cultura de cît în 6 comune, carĭ sunt în apropiere de capitală, comune în care chiar din cauza poziţiuneĭ lor contrabanda era prea uşoară. In Dîmboviţa s'a redus 30 de comunĭ, din Vlaşca şi Dobrogea nimica, iară cultura din jud. Fălciu s'a suprimat cu desăvîrşire.

Regia, ar fi putut după rezerva de tutun care o are, să suprime cultura tutunuluĭ în toate judeţele. N'a luat însă o atare măsură şi bine a făcut. Dacă ar fi interzis cu totul cultura, s'ar fi perdut cu totul în cîţi-va anĭ ştiinţa cultivăreĭ acesteĭ plante, în cît Statul, după epuizarea rezerveĭ actuale, ar fi ajuns tributarul streinătăţeĭ şi pentru tutunul de clasa 3-a, al căruia transport numaĭ ar fi costat maĭ mult decît preţul cu care-l cumpără de la ţaranii cultivatorĭ.

Nu înţelegem însă pentru ce Regia n'a aplicat aceeaş măsură de reducere provizorie a cultureĭ tutunuluĭ şi judeţuluĭ Fălciu, care, cum am zis este singurul judeţ din Moldova, unde se cultivă această plantă din timpurĭ imemoriale. Cu suprimarea totală, statul cîştigă vr'o 3—4000 leĭ pe an plata şefuluĭ de cultură a judeţuluĭ şi cheltuelile de cancelarie, dar pierde vr'o 40,000 leĭ datoriile din avansurile făcute la ţaranĭ anii precedenţĭ, şi pe lîngă acestea face să se piardă cu totul în Moldova specialitatea cultivăreĭ tutunuluĭ.

Ne aducem aminte cît aŭ strigat liberaliĭ contra Monopoluluĭ nu numaĭ pe tema scumpireĭ tutunuluĭ pentru consumatorĭ, dar şi pe tema uciderei cultivatorilor de tutun. Aceştĭ oamenĭ nu numaĭ că n'aŭ desfiinţat Monopolul — pe care, chiar cînd făgăduiaŭ, ştiaŭ că nu-l vor putea desfiinţa — dar iată-i cum, prin măsurĭ meschine şi necugetate, lovesc în ultimiĭ ţaranĭ din Moldova, carĭ se incăpăţinează în a trăi din cultura tutunnluĭ.

Cerem decĭ ca ministrul de finanţe să trateze şi judeţul Fălciŭ cu aceeaş măsură, cu care a tratat pe celelalte judeţe în care se cultivă tutunul.

A. A. Bădărĕŭ

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Versurĭ. — De dimineaţă pînă 'n seara — fără 'ntrerupere ne'ntîmpinară peste tot locul: urărĭ şi felicitărĭ, hîrtiĭ maĭ marĭ şi maĭ micĭ, cu şi fără plic — toate avînd acelaşĭ cuprins: „de anul noŭ 1898".

Şi toate eraŭ în versurĭ.

De ce nu în simplă şi limpede proză? Să fie că ritmul ne înduioşează maĭ bine? Că ne-am obicĭnuit a vedea *ruga* întrupată pururea în versurĭ la poeţĭ? Că el scuteşte gîndirea de sforţărĭ, că scuză nelogica? — orĭ că recheamă în noĭ primitivitatea vrîsteĭ omeneştĭ, cînd versul era graiŭ şi ritmul era lege?....

Se zice că poeţiĭ sunt ceĭ maĭ nemulţumiţĭ între nemulţumiţĭ în ziua anuluĭ noŭ: lor li se cere plată şi li se profanează arta de a cere....

Debandada colectivistă

D. G. Mîrzescu este prezidentul clubuluĭ liberal din Iaşĭ. Demnitatea aceasta l'ar obliga să semneze convocările pentru o adunare generală. Cu toate acestea prezidentul a fost luat inainte şi convocările lansate pe astă-zĭ, lunĭ, 2 ianuarie, în scopul de a procedà la alegerea unuĭ noŭ comitet, şi sunt semnate, nu de prezidentul Mîrzescu, ci de d. Poni, vice-prezident.

D. Poni care reprezintă în Iaşĭ pe d. Sturdza, a primit cuvîntul de ordine de a stărui pe lîngă membriĭ clubuluĭ ca aceştia să nu reinoiască mandatul d-luĭ Mîrzescu.

D. P. Poni candidează pe sub mînă şi nereuşita d-sale este garantată.

Este incontestabil că, la clubul din Iaşĭ d. Poni este tot pe atît de antipatic, pe cît de simpatic e de Mîrzescu.

Colectiviştiĭ nu pot uita d-luĭ Poni că d-sa, ca ministru, a neglijat Iaşul cu tot dinadinsul, că nu binevoia a dà pe la club pe cînd d. Mîrzescu a purtat nn interes special şi clubuluĭ şi profesorilor liberalĭ ieşenĭ.

La întrunirea de azĭ, convocată pentru ora 2, nu se va putea face nimic, de oare ce ceĭ maĭ mulţĭ dintre membri sunt hotărîţĭ a nu venĭ.

Sesiunea ordinară

Legea comunală, ci nu rugămintele desperate ale primaruluĭ, cheamă de astă dată consilieriĭ la discuţiunĭ asupra intereselor obştieĭ.

Legea spune, în adevăr, că la începutul luneĭ Ianuar consilieriĭ comunalĭ vor fi convocaţĭ în sesiune ordinară pe timp de 21 zile.

Legiuitorul a avut intenţiunea bună să cheme consilieriĭ la lucru spornic şi ne aducem, cu această ocaziune, cu dragă inimă aminte de prima sesiune ordinară a consiliuluĭ comunal conservator, sesiune în care discuţiunile distinse şi pacinice au rezolvit cu inteligenţă o întreagă gospodărie încurcată.

La aşa ceva nu ne putem aştepta de la actualul consiliŭ. Oameniĭ de azĭ sunt atît de diametral opuşĭ consiliuluĭ prezidat de d. Diamandy şi trecutul actualuluĭ sfat poartă într'atîta pecetea releĭ voinţĭ şi a încapacităţeĭ, încît s'ar putea tălmăci ca o epigramă crudă, faptul de a maĭ pune speranţe în lucrările viitoare ale consiliuluĭ d-luĭ Gane.

Sala de şedinţĭ a consiliuluĭ nostru comunal şi şedinţele luĭ, fac impresiunea unuĭ parlament austriac în miniatură.

Acelaşĭ haos şi acelaşĭ scandal, dar nu şi acelaşĭ motiv de scuză. Consiliul nostru comunal nu se ceartă de la vre-o chestie patriotică, dar fie care spune în aceeaşĭ limbă doleanţele sale.

Ie un fel de turn al Babilonuluĭ şi acolo.

*

Şi ne întrebăm, în ajunul primeĭ şedinţĭ, ce surprize ne rezervă dînsa. Putem preconiza, bizuiţĭ pe dreptul faptelor precedente, că din 21 şedinţĭ cel mult 6 vor fi ţinute.

Are să fie aceeaşĭ goană după consilierĭ şi aceeaşĭ rezistenţă din partea consilierilor ambiţioşĭ.

D. Gane va pleca pe la 12 ale luneĭ spre a participa la lucrările Senatuluĭ. La acea dată sesiunea ordinară se va isprăvi, ea va sucomba cu 10 zile înainte de termin.

Căcĭ cu plecarea primaruluĭ, naşte şi chestia invidieĭ în familie. Consilieriĭ refuză de a fi prezidaţĭ de primul ajutor de primar. D. Tacu nu pricepe comunismul: el este un egoist fără de seamăn.

Fără a şti carte multă, d. Tacu nu crede nicĭ în învierea morţilor, nicĭ în eternizarea puterei. Ca mînĭ voinicul de la Costulenĭ 'şĭ va relua ocupaţiunele funeste la clubul liberal şi de aceea, de groaza viitoruluĭ, d-sa nu admite tovarăş, necum tovarăşĭ, la mulsul celor 7 vacĭ grase.

Acesta este tabloul vivant care reprezintă sfatul obştesc din a doua capitală.

*

Incapacitatea singură ar maĭ merge. Dar la primărie miroase tare şi a faliment.

Averea comunală este compromisă, comuna numaĭ e în stare să-şĭ achite datoriile pe carĭ le-a contractat. Am arătat deunăzĭ ruga pe care administraţia a adresat-o caseĭ de depunerĭ de a maĭ îngădui 2 septămînĭ, cînd i se va achita datoria.

Era vorba de o rată de 33,000 leĭ şi faptul acesta, imposibilitatea de a plăti o sumă relativ mică pentru o comună cu veniturĭ considerabile, vorbeşte în vorbe viĭ despre halul financiar în care o administraţie incapabilă, rea, ambiţioasă — a adus averea obştieĭ.

*

Situaţia aceasta va putea fi tălmăcită de colectiviştĭ ca o meschină campanie a opoziţieĭ. De fapt lucrurile sunt astfel precum le descriem noĭ.

Şi dacă suntem convinşĭ că sesiunea care se începe va fi tot atît de nerodnică, precum aŭ fost toate celelalte, sperăm totuşĭ, că în faţa prăpastieĭ, în ajunul ruineĭ totale, se vor găsi consilierĭ carĭ să interpeleze administraţia, atît asupra părţeĭ financiare, cît şi asupra moduluĭ cum aŭ fost aranjate venitURile şi cheltuelile şi cum ele staŭ în realitate.

In interesul nostru al tuturora, fără gînd la politică, dorim ca speranţa noastră să fie tradusă în fapt.

A treia scrisoare din capitală pe care o publicăm astă-zĭ, conţine amănunte sensaţionale:

Debandada din guvern a ajuns acolo că consiliul de miniştriĭ a fost de fapt desfiinţat: miniştriĭ nu se maĭ sfătuesc în consiliu asupra proiectelor de legĭ, ci se adresează direct M. S. Regeluĭ.

Dacă această situaţiune maĭ poate dura multă vreme, numaĭ trebue discutat: guvernul va trebui să părăsească puterea zilele acestea chiar.

Cetitoriĭ se vor putea convinge maĭ bine de situaţie, citind, la Ultimele Informaţiunĭ, detaliile sensaţionale din scrisoarea din Bucureştĭ.

Viitoarele scuze

Pe cît de reŭ şi de dureros a fost pentru ţara romînească anul care s'a dus, pe atît de comică a fost întrarea în lumea cu stilul vechiŭ al luĭ 1898.

Chestia demisieĭ domnuluĭ Djuvara incepuse a mirosi a reclamă de circ. Ba demisionà, ba nu demisionà. „D. Djuvara s'a retras", „d. Djuvara se va retrage". „Nu este adevĕrat, ba este perfect exact".

La Iaşĭ, acelaşĭ spectacol, dar cu schimbare de nume: „Kara vine!", „Kara numaĭ vine", „a venit Kara, nu este exact că a venit"!

Maĭ la urmă veni şi Kara şi se duse şi d. Djuvara.

Că s'a dus ministrul justiţieĭ, nu e lucru mare. Clienţiĭ părăsesc tot-deauna prăvălia în incetare de plăţĭ: pîcălitul este acel care iese pe urmă şi d. Djuvara n'a voit să se pîcălească.

Comicul începe atuncĭ cînd afli cine a venit în loc: că d. Dimitrie Sturdza a ajuns om cu jumătate de duzină de slujbe: prim-ministru, la externe, la justiţie, la Academie, la credit şi la prinţesă.

Cunoaştem din trecutul d-luĭ Sturdza că d-sa a reuşit a face scuze, în capul orĭ căreĭ demnităţĭ se aflà.

Vom avea acum şi un ministru al dreptăţiĭ cu scuze.

Dacă sub ministerul de justiţie al primuluĭ — ministru, se va ivi vre-un proces de moştenire, combinat cu art. 7, de sigur că d. Sturdza va face scuze putereĭ al căreĭ supus va fi individul în litigiu.

Dacă un jude de pace va condamna pe vre-un lacheŭ de la un consulat oare care pentru scandal saŭ ultraj -- altă ocazie nimerită de scuze.

In cazul cînd un fabricant din străinătate ar intenta acţiune unuĭ fabricant din ţară pentru contrafacere şi tribunalele n'ar găsi loc de pedeapsă — credeţĭ că locul de scuze n'ar fi nimerit?

Orĭ dacă Banfy ar pretinde ministruluĭ de justiţie Sturdza să-l facă pe Ieszensky procuror la Bucureştĭ — cu dreptul, bine înţeles, ca Ieszensky să acuze în romîneşte — credeţĭ că d. Sturdza ar putea refuza lucrul acesta?

Nu s'ar putea.

LEGEA INVĂŢĂMÎNTULUI SECUNDAR

Puţin timp ne maĭ desparte, pînă cînd proiectul d-luĭ Haret să devină lege.

D. Haret, urmînd exemplul predecesorilor săĭ, a consultat corpul didactic asupra proiectuluĭ d-sale. Răspunsurile n'au lipsit, şi de la cele 80 şcolĭ secundare s'au trimes Ministeruluĭ 80 de memoriĭ, care de care maĭ deosebite prin cuprinsul lor, toate însă exprimînd dorinţa *de maĭ bine.* Parte din aceste memoriĭ s'aŭ publicat deja; iar în totalul lor se vor publica de către minister, după cum s'a făgăduit în plină şedinţă a Camerii.

Pe lîngă memoriile trimise, şi icĭ colea cîte un articol asupra Proiectuluĭ, pornit din vederĭ unilaterale, iar nu generale de ansamblu, cu regret constatăm că corpul didactic nu s'a pus să studieze chestiunea organizăriĭ învăţămîntuluĭ secundar, acum cu prilejul uneĭ legĭ nouă, cum s'a făcut în 1887, iar acele multe puţine cîte s'au făcut denotă o lipsă de vederĭ generale discutate şi formulate.

Care să fie cauza acesteĭ stărĭ de lucrurĭ, nu e locul de-a o spune aicĭ; noĭ numaĭ o constatăm.

Proiectul, propus de d. Haret, face parte dintr'un lanţ de proecte de organizare a învăţămîntuluĭ secundar, întocmite de diferiţĭ miniştri, ca d-niĭ D. A. Sturdza (1887), Take Ionescu (1895), P. Poni (1896).

Nimic maĭ logic de cît a studia Proectul d-luĭ Haret în legătură cu cele 3 proecte anterioare.

Se va vedea atuncĭ de către cetitorĭ că în proiectul d-luĭ Haret se menţine *continuitatea* lucrărilor din minister, indiferent de carĭ anume aŭ fost miniştriĭ după vremurĭ.

Această *continuitate* nu e lipsită de *originalitatea* în parte a proectuluĭ, ce în curînd va deveni lege.

S'a afirmat de mulţĭ politicianĭ liberalĭ, că partidul liberal venind la putere trebuia să reia firul anuluĭ 1888, *ignorînd toate actele făcute în ceĭ 7 anĭ de domnie conservatoare.*

Afirmarea acesteĭ maxime era demnă numaĭ de purul politician, nu însă şi de omul de acţiune.

Nimic maĭ demoralizător în practică şi maĭ contradictor în principiĭ de cît erigerea acesteĭ maxime anarhice în materie de guvernămînt.

A formula ca maximă că tot ce s'a făcut de adversarĭ e reŭ şi decĭ trebue resturnat e a readuce nestabilitatea mecanismuluĭ unuĭ stat constituţional.

Din fericire oameniĭ de acţiune din partidul liberal aŭ contrazis afirmările politicianilor liberalĭ.

Şi Dl Poni ca şi d. Haret aŭ desminţit prin legile D-lor aceste nefundate şi anarhice principiĭ.

D-lor aŭ ţinut samă de *continuitatea* de acţiune, şi nu greşesc cînd afirm că în această privinţă d. Haret întrece pe d. Poni.

D. Poni prin proectul seŭ din 1896 se inspiră maĭ mult din proectul D-luĭ Sturdza din 1887, pe cînd d. Haret se inspiră maĭ mult din cel al d-luĭ Take Ionescu (1895).

Ceĭ 7 anĭ de guvernare consesvatoare au avut efectul de a aduce o sumă de ideĭ reformatoare în materie de şcoală şi dacă proectul d-luĭ D, A. Sturdza din 1887 ni se prezintă azĭ ca o lucrare grandioasă de cercetărĭ, cu cît e maĭ veche, cu atîta însă miniştriĭ conservatorĭ aŭ înţeles spiritul timpuluĭ şi aŭ dat loc în legile lor şcolare, ca şi în proectele întocmite, la toate acele inovaţiĭ care le reclamà apusul.

Un fapt din multe altele: bifurcarea cursuluĭ superior de licee, şi unificarea cursuluĭ inferior, admisă de d. Haret în proectul săŭ o găsim şi în proiectul intocmit de d. Tache Ionescu, pe cînd d. Poni, urmînd în aceasta proectul d-luĭ Sturdza din 1889, nu admitea bifurcarea, ci împărţia gimnasiele şi liceele în clasice şi reale, aşa cum sunt azĭ în fiinţă.

Orĭ cît de inovatoare ni s'ar părea o lege în alcătuirea sa, totuşĭ, cînd o studiem maĭ de aproape, vedem că în plămădirea aceleĭ legĭ e o *continuitate* de gîndirĭ între diferiţĭ oamenĭ, chiar de partide deosebite, şi că dar în *geneza ideilor* esclusivismul politicianilor e o gogoriţă cu care se întunecă ochiĭ mulţimeĭ, nu însă şi a cunoscătorilor.

Şi de oare ce memoria noastră în ceia ce priveşte geneza şi istoricul legilor

noastre e foarte scurtă, credem că facem un serviciŭ de *biurocraţie oficială*, dacă în o serie de articule vom studia legea d-luĭ Haret, în legătură cu proectele anterioare, nu cu alt gînd de cît cu acela de a dovedi că la întocmirea uneĭ legĭ fie-care îşĭ dă obolul săŭ şi că dar în legea, ce va purta numele d-luĭ Haret, ministru liberal, şi-aŭ găsit curs ideĭ din proectele anterioare conservatoare.

Şi în definitiv că oameniĭ de acţiune caută şi tind a face legĭ conform nevoilor timpuluĭ, iar nu cerinţelor nesăbuite ale politicianilor zileĭ.

Un profesor.

Teatru-Muzică

—

—Concertul Sion-Dinicu—

Evenimentul la ordinea zileĭ în lumea care pricepe muzica, este, de sigur, concertul pe care distinsa pianistă, domnişoara Aspasie Sion, 'l va da la 5 ianuar, în sala teatruluĭ naţional, împreună cu Dimitrie Dinicu, vestitul violoncelist.

Iată programa serateĭ:

1. a) *Beethoven*—Variaţiunĭ) A. SION
   b) *Bach-Saint Saëns*—Gavotte)
2. a) *Pergolèse* Tre Gioni)
   b) *Valensin* Menuet) D. DINICU
   c) *Popper* Spanischer-Tanz)
3. a) *Chopin*—Nocturne)
   b) „ —Etude) A. SION
   c) „ —Scherzo)
4. a) *Bach* Aria)
   b) *Schumann* Traumereĭ) D. Dinicu
   c) *Davidoff* Am Springbrunnen)
5. a) *Brahms* Intermezzo)
   b) *Schumann*—Arabeske) A. SION
   c) *Grieg*—La danse d'Anitra)
6. a) *Tartini*—Largo) D. DINICU
   b) *Popper*—Tarentelle)

Acompaniamentul va fi ţinut de d-l *D. Dimitriu* pianist din Bucureştĭ.

Nopţĭ de iarnă

—

... Numaĭ o suflare rece şi aţîţătoare îmĭ distăinueşte că am o ferestruĭcă în stînga. Incolo nimic—o pată neagră pe un abis negru: o searbădă seară de Ianuare de par'că ar fi un sfîrşit de Octombrie, o agonie. Nicĭ-odată n'am simţit ca astă-zĭ ingustimea dureroasă a spaţiuluĭ, lipsa orizontuluĭ, desimea întunecimeluĭ străbătut de şuerul vîntuluĭ—ca o săgeată prin norĭ; lipsa de alb, simbol de libertate şi depărtare.

Şi-ĭ anul noŭ!..

Urîtul vremeĭ stă gata să ne omoare cînd nu ştim noĭ să-l omorîm. Sunt aceleaşĭ cărţile toate; acelaşĭ cuprins, aceiaşĭ banalitate, aceiaşĭ lipsă de înălţare. Ştiinţă, gîndire, metafizică; versurĭ proză, muzică; tablourĭ, peisagiĭ, figurĭ de femeĭ.—acelaşĭ, pururĭ acelaşĭ complex,—variante ale realităţiĭ de care suntem săturĭ, scîrbiţĭ saŭ copleşiţĭ, în mijlocul căror omul încheiat s'a petrecut şi printre care se va petrece acel viitor.

Dintre toate—o singură şi voluminoasă carte ademeneşte simţirea şi admiraţia, înlănţue luarea aminte şi umileşte prin cuprinsul eĭ urîtul şi micimea:

— Spre pol!

Am cetit în serĭ lungĭ lunga epopee a Teseuluĭ modern în căutarea — nu a *poluluĭ* de aur ci a poluluĭ de ghiaţă, viteaz întovărăşit de vitejĭ care aŭ dus îndrăzneala omenească în mijlocul fiarelor.

Iată, pe neaşteptate, din întunecimea sereĭ de revelion, din neagra lipsă de orizont, gîndul strămutat în albul plin al zăpezilor eterne unde lunecă şi se 'nfioară pe gheţurile mişcătoare. Totu-ĭ alb, totu-ĭ nins: şi fiarele sunt albe şi drumul tot e alb—numaĭ dîrele de sînge se întind în lung, pe urma maşineĭ plutitoare: ca semn că civilizaţia omuluĭ a trecut în mijlocul urşilor albĭ...

E superbă şi îngrozitoare epopeea călătorilor călăuziţĭ de ştiinţă şi de curagiŭ, călătorĭ înstrăinaţĭ de aĭ lor, depărtaţĭ de pămînt, luptînd cu blocurĭ şi fiare, spălîndu-şĭ rănile adese orĭ în apa neîncepută a oceanuluĭ polar.

Sunt tocmaĭ la capitolul «anuluĭ noŭ» —1895, cînd Nansen îşĭ notează senzaţiile:

...„Nicĭ într'o altă dată a anuluĭ n'am simţit astfeliŭ de ciudată senzaţie ca la începutul nouluĭ an... In lumea aceasta de ghiaţă anĭ trec fără să-ĭ băgăm în samă şi euget ce oare va fi adus anul acesta pămîntuluĭ—ce va aduce acel care vine. Aicĭ, în tăcerea naturĭĭ — nimic nu se întîmplă; totul e învăluit în întunecism, numaĭ stelele licăresc în nemărginite depărtărĭ străbătînd noaptea rece, iar miază noaptea se aprinde în lumină de flacărĭ. „Fram" lunecă în nedumerire; catargurile negre se 'nalţă către spuza albă de luceferĭ. Ca un punct neînsemnat rătăceşte vaporul în nesfîrşita regiune a morţiĭ. Cu toate aceste el adăposteşte treĭ spre zece vieţĭ de oamenĭ care nu se 'nspăimîntă de Majestatea măreĭ singurătăţiĭ. Viaţa proaspătă pulzează aci pe cînd jur împrejur domneşte numaĭ moarte şi tăcere care se întrerupe arare numaĭ de părăiturĭ de ghiaţă care vin şi izbesc în mase uriaşe. Tăcerea aceasta profundă sună ca o ameninţare; simţĭ par'că forţe demonice în apropiere, giganţiĭ regiunilor arctice, cu care poate vom avea lupte pe viaţă şi pe moarte de purtat. Dar nu ne 'nfricoşăm.

Imĭ vine adesea 'n gînd Viola luĭ Shakespeare care-şĭ jelea melancolia îndelung răbdătoare şezînd pe o marmoră rece. N'am putea şi noĭ oare reînvia această „nepăsare de marmoră", noĭ care şedem pe blocurĭ de ghiaţă numărînd anĭ care trec — pînă cînd ne va veni şi nouă vremea? Ce statuă măreaţă aş putea întocmi astfeliŭ: un om pribeag, îmbrăcat în pieĭ de lup, acoperit de promoroacă preste tot, încremenit pe blocurĭ grele de ghiaţă, în întuneric etern, aşteaptă ivirea auroreĭ şi a primăvereĭ..."

. . . . . .

Am sorbit puterea albelor imaginĭ—şi un moment m'am crezut eŭ statua pribeagă înţepenit în întunerecul eterneĭ nopţĭ: e rece în odaie, lampa s'a stins şi şueră un vînt fioros în nevăzuta noapte de afară, noapte umedă de revelion...

Tristis.

INFORMAŢII

—

Banchetul d-luĭ dr. Sculy

O datină pe care ţine s'o perpetueze excelentul chirurg şi profesor de clinică, d-rul L. Sculy, este de a *reveliona* în mediul ospitlicesca ca o apoteoză a unuĭ an consacrat spitaluluĭ şi arteĭ chirurgicale.

Banchetul anual a avut loc în seara de 31 Decembrie în unul din saloanele hoteluluĭ Binder, copios şi intim. Din partea administraţieĭ—d-nul epitrop *Şendrea* şi d. *Pogonat*; medicina era reprezentată în jurul excelentuluĭ profesor de d-riĭ Apotheker şi Tzurcanovicĭ—lipsea numaĭ conhomul dr. Negură, secundar al d-ruluĭ Sculy.

Internĭ şi foştĭ internĭ, d-rele Macarovitsch, Valeriu şi Segal, d-niĭ A. Granet, A. Iliescu, Hand şi Friedman. Acesta din urmă a ţinut o cuvîntare în mijlocul toasturilor şi închinărilor scurte. Căcĭ banchetul era sobru în cuvinte şi fecund în şampanie — fără nicĭ-o condescendenţă pentru „liga" deja faimoasă prin ameţitoarea-ĭ actualitate.

—

„Opinia" şi SARACII

D. Dimitrie A. Grecianu şi redacţia ziazuluĭ nostru, aŭ primit următoarea adresă din partea administraţieĭ comunale:

Domnul meŭ,

Am onoare a vă face cunoscut că pe lîngă adresele D-voastră din 23 şi 31 ale luneĭ Decembre,' am primit sumele de 250 leĭ şi 132 leĭ, ce s'au adunat la administraţia ziaruluĭ Opinia, *depuse în folosul saracilor din Iaşĭ de persoanele carĭ aŭ voit să înlocuiască cheltuelile de trimitere de cărţĭ de vizită, prin acte de bine-facere.*

Introducerea acestuĭ obiceiu este lăudabil şi n'avem de cît a dori că mulţĭ cetăţenĭ să imiteze fapta persoanelor a cărora interpret sunteţĭ, pentru că sărăcimea din oraşul nostru, care, din nenorocire creşte mereŭ, să se bucure, pe timpul sărbătorilor, de darul generos al bine-voitorilor.

Sfărşisem sumele ce eraŭ destinate a fi distribuite şi aveam durerea a vedea că numaĭ aveam cu ce mângâia o sumă de nenorociţĭ, carĭ sosiseră prea tîrziu. Suma din urmă ne-a sosit la un timp foarte propice, căcĭ am maĭ putut îndulci viaţa unuĭ număr de săracĭ, pe ziua de mîne.

Mulţumesc persoanelor, carĭ s'aŭ gîndit la sărăcimea din Iaşĭ; mulţumesc redacţiuneĭ ziaruluĭ Opinia, *care s'a însărcinat cu adunarea banilor şi vĕ mulţumesc şi dv., care aţĭ bine-voit a ni-ĭ remite.*

Primiţĭ ş. c. l.

p. primar, **C. Lepadatu.**

No. 27750
31 Decembrie 1897
D-luĭ *Dimitrie A. Grecianu.*

—

Era nevoe de intervenţia saŭ maĭ bine zis de greva fanaragiilor şi a sub-inspectorilor de la serviciul eclarajuluĭ, spre a vîrî Iaşul şi într'o maĭ mare obscuritate.

Poliţia comunică, în adevĕr, că ierĭ şi alaltăierĭ seară toate felinarele eraŭ stînse din pricina vîntuluĭ.

Agenţiĭ poliţieĭ aŭ dat *ţignalul* **în zadar: nicĭ fanaragiĭ, nicĭ sub-inspectorĭ: Iaşuluĭ, oraşuluĭ luminei, i se luase ultimul rest de lumină.**

—

Liberaliĭ „tinerĭ" din localitate aŭ hotărît în principiŭ să se constitue în comitet în scopul de a face să apară în Iaşĭ o gazetă zilnică.

De la dispariţia Liberaluluĭ, *ziarul care a dispărut în 1889, se tot ventilează ideea uneĭ gazete liberale, dar ventilaţia aceasta îndelungată n'a fost de vre-un folos.*

Este foarte problematic, dacă «ventileţia» celor „tinerĭ" va putea fi tradusă în realitate.

Un fapt însă, remîne în picioare: liberaliĭ tinerĭ staŭ la o parte, aceĭ bătrînĭ la altă parte, d. Mîrzescu are altă parte şi d. Poni o a patra.

Debandada aceasta se numeşte, în vocabularul colectivist, armonie complectă.

Aşa da!

—

Fetiţa Natalia Şerban, în vrîstă de 5 anĭ, a încetat din viaţă, bolnavă de anghină difterică.

—

Alcoolisme ou épargne—dilemme social—de Adolphe Coste, a apărut în traducere romînească, într'un elegant volumaş de 200 paginĭ.

Traducerea îngrijită s'a făcut cu voia editoruluĭ şi a autoruluĭ, de d-na Elisa Conta din Iaşĭ.

Un exemplar 1 leu 50.

—

Lacrimile avocaţilor.

Curtea de casaţie din Statele-Unite a stabilit o interesantă jurisprudenţă. Procororul general al uneĭ curţĭ făcuse recurs contra deciziuneĭ Curţeĭ cu juraţĭ care achitase pe un acuzat pe baza verdictuluĭ negativ al juraţilor.

Motivul recursuluĭ era că advocatul ar fi influenţat pe juraţĭ prin lacrimile varsate pentru client.

Curtea de casaţie a respins recursul susţinînd cu considerente că apărătorul care plînge, pentru a influenţa pe judecătorĭ, nu trece limitele dreptuluĭ de aparare.

—

Din Bărlad ni se scrie că fata Elena Gh. Minciună, din comuna Pueştĭ, a ars de vie. Nenorocita, care n'avea de cît 18 anĭ era paralitică. Pe cînd şedea în tinsă pe pat, în faţa gureĭ sobeĭ, rochia luă foc şi nefiind nimenĭ în casă, fata neputînd mişca, a ars cu desăvîrşire.

—

Un ziar din Focşanĭ spune că primariĭ comunelor cutrieră satele, împunînd ţaranilor să se aboneze ta Drapelul *domnilor Stătescu şi Malla.*

Protestăm contra acesteĭ bătrîne şi condemnate apucăturĭ colectiviste.

*

Prefectul Săveanu—Suveică şi-a propus să dizolve consiliul comunal din Odobeştĭ.

—

Tragerea lotărieĭ pentru construirea uneĭ bisericĭ în cătunul Drăcsenĭ, din judeţul Botoşanĭ a fost amînată pentru ziua de 26 Martie 1898.

—

Ziua de 1 ianuar a fost serbată în Iaşĭ după programul obicĭnuit.

Autorităţile civile şi militare aŭ participat la serviciul divin de la Mitropolie, serviciu care a fost oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul.

La recepţia din sala prefectureĭ s'a servit şampanie. O telegramă a fost expeduită M. S. Regeluĭ.

—

Procesul dintre domnişoara Elena Beldiman, stabilită în Liège şi mama aceşteia, contesa Balş, proces căruia ziarele din Belgia şi din Colonia îĭ dau o mare extenziune, va compăre mîne, pentru a treia oră, înaintea secţiuneĭ I-a tribunaluluĭ.

*

Procesul s'a judecat pentru prima dată în luna Maĭ 1897 cînd contesa a fost condemnată să plătească fiiceĭ sale o pensiune alimentară lunară de 800 leĭ.

Sentinţa fiind dată cu formulă executorie provizorie, contesa a plătit pensiunea până în Octombre, cînd deciziunea tribunaluluĭ a fost casată în apel, pentru motivul că cererea reclamanteĭ, a fost făcută pe hîrtie netimbrată, ceia ce legea nu admite reclamanţilor stabiliţĭ în alte ţărĭ.

*

Mandatariĭ d-reĭ Beldiman intentară atuncĭ o nouă acţiune, dar desbaterea eĭ a trebuit să fie amînată, contesa Balş cerînd curţeĭ de casaţie transferarea cauzeĭ în raionul unuĭ alt tribunal—pentru suspiciune legitimă.

Cererea a fost respinsă şi la judecarea din nou a procesuluĭ tribunalul a admis incidentul rădicat de avocaţiĭ conteseĭ, în ce priveşte citare de martorĭ.

*

Mînĭ, 3 Ianuar, procesul se înfăţoşează din noŭ. Probabil că se va amîna până la sosirea comisiunelor rogatoriĭ.

Interesele conteseĭ vor fi susţinute de domniĭ M. Kornea şi P. Zamfirescu, acele ale reclamanteĭ de domniĭ P. Th. Missir şi G. Cristofor.

—

Moartea a secerat astă-zĭ dimineaţă, la 10 ore, pe un membru devotat al partiduluĭ conservator. Andreĭ Cruceanu, farmacist în Neamţ, a sucombat în urma uneĭ menengite. El n'avea de cît 37 anĭ şi a ştiut să cîştige simpatiile tuturor.

Rămăşiţele mortuare ale regretatuluĭ defunct vor fi transportate astă-zĭ seară, lunĭ, ora 8, la cimittrul Eternitatea, *de la locuinţa defunctuluĭ, ograda bisericeĭ sf. Neculaĭ cel mare.*

Inmormîntarea se va face duminică. Regretînd dispariţia amiculuĭ nostru, rugăm familia să creadă în sentimentele noaştre de compătimire.

—

Pentru săracĭ

Din Dorohoiŭ ni se trimit următoarele cu rugămintea de a fi publicate:

Subsemnaţiĭ în dorinţa de a veni în ajutorul populaţiuneĭ sărace din oraşul Dorohoiŭ convenim prin acesta că în locul cheltuelilor ce le vom face cu felicitările anuluĭ noŭ, să oferim echivalentul, după cum se arată în dreptul fiecăruĭ şi produsul total a se distribui prin îngrijirea d-luĭ primar Gheorghe Burghelea populaţieĭ lipsite de mijloace în ziua de 1 Ianuar.

Acest act caritabil, dîndu-se publicaţiĭ se constitue cele maĭ sincere felicitărĭ ce adresăm amicilor şi cunoscuţilor noştri cu ocazia anuluĭ noŭ 1898.

D. P. Muruzi	40 leĭ	00
Alex. Sturdza	20 „	00
Gh. Burghelea	20 „	00
Doctor V. Mihailescu	10 „	00
Căpitan N. Teodorescu	10 „	00
Gh. Marcu	20 „	00
Alex. Negrescu	5 „	00
Locot. Degeratu	5 „	00
Mihaĭ Brăilescu	5 „	00
Gh. Manoliŭ	5 „	00
Ioan Dimitriŭ	5 „	00
Gh. Dimitriŭ	10 „	00
Fr. Haqué	10 „	00
Alex. Stoenescu	5 „	00
I. Panaitiu	5 „	00
Eug. Mavrodiu	5 „	00
Gh. Şerban	4 „	00
Doctor Eug. Haralambie	6 „	00
Gh. Giurgiovanu	5 „	00
Leon Ciugolea	5 „	00
H. Miloşĭ	4 „	50
Gh. Pascu	2 „	00
Th. Brăescu	2 „	00
V. Manoliu	3 „	00
V. M.	2 „	00
Căpitan Dragoş Grigore	5 „	00
V. V. Baltă	4 „	00
Th. Aranovicĭ	3 „	00
Panaite Balinschi	2 „	00
Gh. Niculescu Olt	2 „	00
I. Golombovicĭ	2 „	00
Locot. Colonel Pandelescu	10 „	09
Total	241 „	5 0

—

D. I. Burada primul preşedinte al curţeĭ va pleca în curînd în străinătate în puterea unuĭ concediu pentru a îngriji de sanatatea cam sdruncinată a d-neĭ Burada.

Dorim din inimă eminentuluĭ magistrat deplin succes în călătorie şi deplină însănătoşare d-neĭ Burada.

—

Curtea, s. I, a fost astă-zĭ prezidată de d. consilier Grigoriu de la s. II, din cauza lipseĭ d-lor Dimache şi Burada în concediu.

—

D. Maxim prezidentul tribunaluluĭ comercial a obţinut un concediu de 8 zile.

—

Incercare de sinucidere.

D. Avram Abramovitz, unul din angrosiştiĭ de seamă din Iaşĭ, a încercat a pune capăt zilelor.

Abramovitz a venit mercurĭ, în ajunul anuluĭ noŭ, la 2 ore, la baia Pogor şi a cerut o cabină pentru a lua o baie de cadă.

Băiaşul s'a mirat de aceasta, de oare ce neguţitorul, care ie un vechiŭ client al băieĭ, obicinuia numaĭ băĭ de aburĭ.

Băiaşul venind să vadă dacă Abramovitz maĭ poftеşte apă, 'l găsi la oglindă tăindu-şĭ gîtul cu un briciŭ.

Din fericire tăietura n'a fost adîncă. Pacientul a fost transportat la spitalul israelit, unde i s'a dat ajutoarele medicale necesare.

El se află în afară de pericol.

O mare nenorocire întîmplată în familie şi greutatea excesivă a comerţuluĭ, l'au determinat pe Abramovitz să încerce a-şĭ curma firul vieţeĭ.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

54)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA A DOUA

I.

In timpul acesta veni Sofia se spuie stăpînuluĭ săŭ că d. Théophile Morin era aicĭ împreună cu un alt domn. Foarte mirat de vizita aceasta tîrzie, Petru trecu în odaia de alăturĭ, pentru a-ĭ primi. Il cunoscuse pe Morin la întoarcerea din Italia şi-l ajutase să traducă şi să ne primească în scoalele italiene, un minunat rezumat al ştiinţelor actuale după cum le cereaŭ programele universitare. Franc-Comtois, compatriot cu Proudhon a căruĭ familie saracă o vizita deseorĭ la Besançon, era fiul unuĭ lucrător de ciasornicărie şi fusese crescut în ideile prudhoniene, amic iubitor al saracilor, hrănia din instinct o furie contra bogăţieĭ şi a proprietăţeĭ. Maĭ tîrziŭ venit la Paris ca un profesoraş neînsamnat, pasionat de studiu se dăduse cu toată inteligenţa luĭ Auguste-Comte, şi în chipul acesta s'ar fi găsit în el, sub positivistul ferdent, fostul prudhonien, revolta personală a saraculuĭ în ura mizerieĭ. De altmintrelea credea în positivismul ştiinţific, renegînd pe Comte atît de religios în ultimiĭ anĭ. Existenţa luĭ cinstită, regulată, tăcută, nu avusese de cît un roman, aceea că se dusese şi se luptase în Sicilia lîngă Garibaldi, în epopeea legendară a celor o Mie. Şi revenise la Paris iarăşĭ profesoraşul neînsemnat, trăind necunoscut, şi cîştigîndu-şĭ trista-ĭ vieaţă.

Cînd Petru întră în odaie, spuse frateluĭ luĭ cu vocea emoţionată:

— Morin îmĭ aduce pe Barthès, care se crede în pericol şi-mĭ cere ospitalitate.

Guillaume la vestea aceasta îşĭ uită durerea respunzînd pasionat:

— Nicolaĭ Barthès, un eroŭ, un suflet de al antichităţeĭ! îl cunosc, îl admir, şi-l iubesc... Trebue să-ĭ deschizĭ toată casa.

Bache şi Janzen se privisera zimbind, apoĭ cel din urmă cu aerul luĭ rece, ironic, întrebă încetişor:

— Pentru ce ne ascunde d. Barthès? Mulţĭ îl cred mort, şi un strigoĭ nu maĭ face frică nimănuĭ.

In vrîstă de vr'o 74 de anĭ Barthès petrecuse aproape 50 de anĭ în închisorĭ. Era veşnicul prisonier, eroul libertăţeĭ pe care toate guvernele îl preunblase din cetăţenĭ în fortăreţe. Dar timpul adolescenţeĭ luĭ era călăuzit de visu-ĭ de frăţie, lupta pentru o republică ideală de adevăr şi de dreptate şi mereŭ ajungea în închisoare unde îşĭ sfîrşia visarea umanitară sub treĭ zăvoare. Carbonar, republican din timpurile vechĭ, sectar evangelic conspirase în orĭ ce moment, în orĭ ce loc, mereŭ în luptă contra puterei, orĭ care ar fi ea. Şi cînd venise Republica, Republica care îl costase atîţia anĭ de temniţă, la rîndul eĭ îl trimise în închisoare adăugînd anĭ de umbră la anĭ fără de soare. Şi rămînea martirul libertăţeĭ, pe care atîta o dorea, fără ca nicĭ o dată s'o aibă.

— Dar vă înşalaţĭ, reluă Guillaume, atins de tonul glumeţ al luĭ Janzen, încă odată vroa să se scape de Barthès, a căruĭ cinste intransigentă supără pe oameniĭ noştri politicĭ, şi face foarte bine de-şĭ iea precauţiunele necesare.

Tocmaĭ intra Nicolaĭ Barthès, un bătrîn nalt, slab şi subţire, cu nasul coroiet, ochiĭ strălucitorĭ încă sub sprincenele-ĭ stufoase, amestecat cu perĭ albĭ. Gura fără de dinţĭ, ramasă fină se perdea în barba albă, în timp ce părul alb ca zapada cădea în plete pe umerĭ. In urma luĭ modest venea Théophile Morin, cu favoriţele sure, părul asemenea sur şi tăiat scurt, cu ochelariĭ luĭ spre înfăţişarea unuĭ profesor bătrin, usat pe catedră. Nicĭ unul nicĭ celalt nu păru că se miră, nicĭ chiar esplicaţia n'o cereaŭ de faptul acesta, găsind pe Guillaume în pat, rănit.

Barthès se plecă şi sărută pe Guillaume pe amîndoĭ obrajiĭ.

— Oh! respunse acesta din urmă, aceasta îmĭ dă curaj văzîndu-vă aicĭ.

Ceĭ doĭ veniţĭ aduceaŭ cîte-va informaţiĭ. Era o foarte mare agitaţie pe bulevard, ştirea despre atentat se respîndi din cafenea în cafenea, lumea îşĭ smulgea jurnalele cari eşiră maĭ tîrziŭ, în care se găsesc povestită afacerea foarte răŭ şi cu detaliĭ neadevărate. Cu toate acestea nu se ştia nimic hotărît.

Petru văzînd pe Guillaume pălind, îl forţă să se culce. Şi cum preotul vroia să ducă vizitatoriĭ în odaia de alăturĭ, rănitul ceru rugător.

— Nn, nu, îţĭ făgăduesc că nu mă maĭ mişc, nu maĭ deschid nicĭ gura. Rămîneţĭ aicĭ, vorbiţĭ încetişor. Vă asigur că aceasta îmĭ va face bine.

(Va urma)

Cota oficială

Constanța 31 Decembrie 1897.

Orz 560 hect. leĭ 3.90. Secară 120 hect. leĭ 5.50. Meiŭ 110 hect. leĭ 4.20. Ovĕs 70 hect. leĭ 3 banĭ 50. Rapiță 90 hect. leĭ 7.10. Grîŭ arnăut 90 hect. leĭ 11.40. Grîŭ de toamnă 80 hect. leĭ 9.40. Porumb 70 hect. leĭ 8.70. toate în oraș la magasie.

Fără rĕutate

Reproducem cu mare satisfacere articolul din Era Nouă din Ianuar 1897 semnat de d. P. Misir. Felul leal de a face politică, de care confratele nostru ne dă o dovadă maĭ mult prin acest articol, este de uatură a însănătoși moravurile noastre politice, rîsipind multe neînțelegerĭ și tăind pofta de a pescui în apă turbure a tuturor celor care dîndu-șĭ curs liber instinctuluĭ lor josnic și lipseĭ lor de cultură, voiaŭ prin intrigĭ și prin cancanurĭ de mahala să-șĭ creeze o situație la care n'aŭ nicĭ un titlu :

„Intre variatele informațiĭ ale ziaruluĭ *Evenimentul*, sunt dese orĭ unele relative la gruparea noastră.

Find cu toțiĭ din opoziție, se înțelege că confratele nostru are tot-dea-una pentru noĭ o notă simpatică, la care am fi foarte simțitorĭ, dacă *Evenimentul* ar vrea să țină samă tot-dea-una de modul cum înțelegem noĭ viața politică.

Așa nu e greŭ de observat, că noĭ fugim de clișeurile și de deprinderile cu care politicianiĭ abilĭ caută să stabilească aparența străină saŭ contrară adevĕruluĭ.

Una din aceste deprinderĭ este, de pildă, de a strecura, prin coloanele unuĭ confrate bine-voitor. informațiĭ tendențioase, cărora, politicianul vrea să le dea aparența adevăruluĭ, prin faptul că sunt spuse de alțiĭ.

Confrațiĭ noștri știu însă că nu le-am cerut nicĭ-odată asemene îndatorirĭ, și că spunem noĭ singurĭ tot ce avem de comunicat publiculuĭ.

Maĭ dăunăzĭ cetim în *Evenimentul*, că am fi decis să facem un club constituțional la Iașĭ, pentru care așteptăm numaĭ aprobarea d-luĭ Carp, dar că în așteptare numeroase cererĭ de înscriere s'ar fi făcut deja.

Eĭ bine, această informațiune este luată din manualul perfectuluĭ politician, pe care tocmaĭ noĭ voim a-l evita sistematic.

In realitate nicĭ o deciziune de acest fel nu a fost luată și nicĭ o cerere de înscriere în clubul ieșan nu a venit. Două orĭ treĭ cererĭ de înscriere ce s'aŭ prezentat pentru clubul din capitală, nu putem zice că's numeroase.

Noĭ nu avem nevoe să ne dăm aere de-a-avea succese numerice, pe care știm că nu le are nicĭ un partid cît se găsește în opoziție.

Dar *Evenimentul* merge maĭ departe : publică unele informațiĭ ca și cum ar fi inspirate de vre unul din amiciĭ noștriĭ.

Și aceasta este o deprindere politiciană, în contra căreia ne rădicăm. Nu există în gruparea noastră nimene, care se ignoreze distanțele ce ne separă de alțiĭ, nimene, care se strecoare tocmaĭ în *Evenimentul* aprecierĭ ce nu sunt ale noastre.

Nu este în genul nostru de a face politică pasionată contra nimăruia. Politica nu împiedică simpatiile noastre chiar față cu oameniĭ de calitate dintre liberalĭ, de și suntem adversarĭ.

Cu atît maĭ puțin avem motive de a nutri resentimente contra conservatorilor tinerĭ sau bătrînĭ. Cum am putea avea adversitate în special în contra tinerilor, carĭ au fost în gruparea radicală, cînd n'avem nicĭ un motiv nicĭ de a'ĭ dușmăni nicĭ de a'ĭ invidia ?

N'am lucrat noĭ împreună aicĭ în Iașĭ în cel maĭ perfect acord ?

Nu i-am fi primit noĭ în aceiașĭ simpatie, cu care au fost primițĭ de conservatorĭ ?

Și dacă se disting în rîndurile lor uniĭ prin cunoștințele și cultura lor, tocmaĭ noĭ junimiștiĭ să-ĭ invidiem ?

Retragerea noastră din clubul conservator este unul din acele complexe de viață socială, a căreia fire decisive nu orĭ-cine le poate prinde.

Pentru a ne esplica este destul să relevăm un fapt caracteristic :

Nicĭ n'a dorit, nicĭ n'a voit nimene, individual luat, nicĭ să provoace, nicĭ să hotărască o asemenea retragere, nicĭ de o parte și nicĭ de alta. Cu toate acestea colectiv nu s'aŭ putut împedica uniĭ de a provoca, alțiĭ de a'ĭ da urmare, ambele părțĭ însă cu părere de rău pentru ceia ce fac.

Iată decĭ o problemă a viețeĭ sociale : curente care întorc voințele individuale și le conduc în sens contrar direcțiuneĭ lor.

Nu veĭ ajunge să pătrunzĭ urzeala fină a acesteĭ causalităților, dacă îțĭ lipsește fie dorința, fie putința de a urmări întreg adevărul.

Această dorință în specie nu o aŭ aceĭ, ce vor să speculeze chestia din interese politice. Eĭ se opresc la una din aparențele chestieĭ și lovesc cu ea în aceĭ ce le convine.

Sunt alțiĭ care chiar dacă ar voi să înțeleagă totul, nu pot, fiind-că le lipsește cunoștința uneia orĭ alteia dintre toateițele ce s'aŭ țesut împreună, orĭ poate chiar fiind-că personal nu aŭ înțelegere și simț pentru a putea percepe și urmări toate resorturile interesate în causă.

Intr'un caz și într'altul, resultatul este acelaș : judecata unilaterală și superficială cu—saŭ fără patimă.

Petru Th. Missir

ULTIME INFORMAȚII

Debandada din guvern

(Scrisoare din Bucureștĭ)

Cum s'a născut criza ? — Convorbire cu un ministru.

Criza continuă și această lungire a eĭ dovedește halul în care se află guvernul și partidul liberal. In baza crizeĭ precum și a neputinței de a o rezolvi sunt apetiturile numeroase ale partizanilor și lipsa de încredere pe care o aŭ chiar membriĭ guvernuluĭ, unul în altul.

*

Iată cum a pornit criza, după detaliele date ierĭ unuĭ amic al nostru, de către un ministru în funcțiune :

In ziua de 18 Decembrie, d. Djuvara, îngrijit și schimbat la față, s'a dus la Senat și i-a spus luĭ Stolojan că Pherekyde s'ar fi înțăles cu aurelianiștiĭ pe baza a două portofoliurĭ : al justițieĭ și al domenielor. Stolojan a spus luĭ Djuvara că înainte de a lua vr'o deciziune să întrebe pe Sturdza. In acelașĭ timp Stolojan a întrebat pe Pherekyde care i-a confirmat, că sunt tratărĭ, dar că nu este nimic hotărît. Djuvara s'a adresat la Sturdza. Acesta i-a făcut marĭ protestărĭ de respectul ce-l are pentru colegiĭ din minister asigurîndu-l că atuncĭ cînd va fi vorba de împacare cu aurelianiștiĭ, chestia va fi supusă în prealabil discuțiuneĭ consiliuluĭ de miniștri.

*

Răspunsurile d-luĭ Sturdza au inspirat atîta încredere luĭ Djuvara, în cît acesta a doua zi a și trimis dimisia, întovărășind'o cu o scrisoare prin care făcea cunoscut prezidentuluĭ consiliuluĭ că dimisia îĭ este irevocabilă.

Imediat d. Djuvara s'a pus pe cultivat tabăra aurelianistă avînd convingere că această grupare vine la putere. A invitat la dejun pe Delavrancea și a explicat că a dat demisia pentru că nu maĭ poate aproba excluzivismul luĭ Sturdza, îndepărtarea sistematică a tinerilor și că d. Djuvară se simte dator să facă cauză comună cu tineritul liberal, cu care are de lucrat toată viața.

Manifestarea acesteĭ dragoste pentru tinerit o făcea Djuvara cu accente cu atît maĭ calde cu cît aflase de la Stolojan o versiune (care nu era adevarată), că ar fi avut loc o înțălegere între Costinescu și P. P. Carp. In înferbîntarea converzațieĭ Djuvara s'a avansat—și aceasta formează una din dificultățile rezolvireĭ crizeĭ—pînă a se angaja pe onoare, că nu-șĭ va maĭ retrage demisia.

*

D. Sturdza a doua zi după primirea demisieĭ, a restituit'o luĭ Djuvara, întovărășită de o scrisoare foarte măgulitoare. rugîndu-l să continue a-ĭ da prețiosul său concurs, arătîndu-ĭ în acelașĭ timp că nu înțălege retragerea cînd se bucură de încrederea suveranuluĭ, a parlamentuluĭ și a colegilor din consiliu.

După această scrisoare d. Djuvara a maĭ trimes încă o dată demisia, dar fără a o maĭ întovărăși de scrisoarea prin care s'o declare irevocabilă.

De atuncĭ încoace s'a făcut demersurĭ personale pe lîngă d. Djuvara ca să-șĭ retragă dimisia. In consiliu de miniștri s'a discutat chiar persoana care ar putea înlocui pe d. Djuvara — și acesta maĭ mult ca să se facă presiune asupra acestuia—dar nu sa luat nicĭ o decisiune așteptîndu-se părerea d-luĭ Pherikyde care se află la Paris.

*

Se vede lămurit că demisia și criza sunt efectele naturale ale bóleĭ partiduluĭ: apetiturĭ, multe intrigĭ, multe combinațiĭ.

Iată acum încă alte fapte care dovedesc lipsa de spirit de colegialitate și lipsa de încredere ce o aŭ uniĭ către alțiĭ, membriĭ guvernuluĭ.

Generalul Poenaru a aflat pe stradă, 4 zile dupa trimitirea demisieĭ, despre retragerea luĭ Djuvara, și va maĭ retrage dmisia :

In consiliul de miniștri nu se maĭ a probă proectele de legĭ. Fie-care membru al guvernuluĭ să-șĭ cerce șansa înaintea parlamentuluĭ, cu proectul său special; guvernul nu voește să se solidarizeze cu nicĭ unul. Uniĭ din miniștri au mers până a inlocui avizul consiliuluĭ de mitri, prin șinavizul Regeluĭ, singurul avis pe care, în starea actuală de lucrurĭ, îl cred cu autoritate înaintea parlamentuluĭ.

*

Astfeliŭ d. Stolojan a comunicat Regeluĭ proectul seŭ asupra sindicatelor agricole. Majestatea sa l'a găsit bun, ștergînd numaĭ un singur articol, acel care dădea drept statuluĭ de a da subvențiunĭ sindicatelor constituite. d. Stolojan tare cu o așa înaltă aprobare, nicĭ nu va maĭ supune proectul său în discuțiunea consiliuluĭ de miniștri. L'a dat deja la tipar, împreună cu expunerea de motive, pentru al distribui cît maĭ curînd membrilor parlamentuluĭ.

Și se maĭ zicem că liberaliĭ nu sunt alzatoriĭ principiilor constituționale !

⁜

Primul faliment din 1898 este acel al luĭ S. S. Birnbaum, manufacturier, strada Panu.

Numitul a presintat azĭ bilanțul la tribunalul de comerț.

⁜

D. dr. N. Țurcanovicĭ a fost numit pe ziua de 1 Ianuarie secretar al facultățiĭ de medicină în locul d-luĭ dr. N. Vicol, demisionat.

⁜

Atît comisiunea loteriilor din Iașĭ cît și ministrul internelor, aŭ încuviințat cerea făcută de societatea funcționarilor publicĭ din Iașĭ, de a-i se permite face rea uneĭ tombole la balul care va avea loc la 31 Ianuar.

⁜

După sevărșirea serviciul divin de ierĭ 1 Ianuar, a urmat o recepțiune în palatul mitropolitan, I. P. S. S. a rădicat un tuast pentru perechea regală, iar prefectul județuluĭ pentru mitropolit.

*

Telegrama expediată M. S Regeluĭ avea următorul conținut :

Cu cel maĭ maĭ profund respect de punînd la picioarele M. V. nemărginitul meŭ devotament, vă rog să-mĭ permiteți a vă ura anĭ mulți și sănătate (s.s.) V. Gheorghian.

*

O altă telegramă, asupra sesbăreĭ, a fost trimisă ministruluĭ de interne-

⁜

Raportul oficial al primaruluĭ comuneĭ Hermeziŭ, nu conține amănunte noŭ asupra exploziei cazanuluĭ de distilerie de la fabrica de spirt din Băltenĭ.

Cauzele explozie nu sunt cunoscute încă.

⁜

In noaptea zileĭ de 31 Decembrie s'a comis un furt în magazia regimentuluĭ 7 Calaraș. S'aŭ furat un sac cu cafe-20 cutiĭ cu zahar, vr'o 70 de pîinĭ și alte obiecte.

Furtul prezintă o oare-care originalitate pentru că nu s'a făcut nicĭ o spargere, pe unde s'ar fi putut introduce răŭ-făcătoriĭ. Probabil că eĭ s'aŭ introdus prin o răsuflătoare a subsoluluĭ care servea de magazie.

O comisiune de anchetă a început primele cercetărĭ.

⁜

La Budapesta se face mare sgomot în jurulueĭ cîntărețe, d-ra Rosa Benkoe, care a fost arestată sub învinuirea de șantagiu contra Regeluĭ Alexandru al Serbieĭ.

Cîntăreața în chestiune a petrecut anul trecut cîte-va săptămînĭ la Belgrad în calitate de «lingeră» și tot în această calitate a reușit să întreție cu tînărul rege o corespondență intimă de care caută să profite acum—de departe. Lucrul însă, precum se vede, nu i-a reușit.

⁜

Consiliul general al județuluĭ a delegat pe d-niĭ consilierĭ C. Chirilă și D. Andreĭ, ca să iee parte la ședințele consiliuluĭ sanitar județan.

*

D. Ion Cucu a fost numit agent sanitar al comuneĭ Epurenĭ.

*

Asupra epidemiilor din județul Iașĭ se comunică prin rapoarte oficiale: epidemia de febră tifoidă s'a stins în Trg. frumos ; la Roșcanĭ a sucombat un copil bolnav de nefrită ; la Epurenĭ a decedat un copil de febră tifoidă.

*

D. M. Locker a cerut autorizarea de a deschide o moară de aburĭ, pc moșia Lunganĭ, comuna Voineștĭ.

⁜

Casa de depunerĭ și consemnațiunĭ a cumparat de la administrația comunală bonurĭ în valoare de 96,500 leĭ.

⁜

Directorul școaleĭ primare «Principele Ferdinand» a cerut primărieĭ să dispună facerea unuĭ gard în jurul edificiul școlar.

⁜

Astă-zĭ, vinerĭ, prima ședință din sesiunea ordinară a consiliuluĭ comunal.

Lista de discuțiunele la ordinea zileĭ cuprinde până acum 68 de chestiunĭ.

*

Intre altele se va discuta o chestiune foarte.. originală. In anul 1890 s'aŭ primit la primărie maĭ multe liste de subscripțiĭ pentru rîdicarea uneĭ statuĭ luĭ V. Alexandri.

Nicĭ listele n'aŭ fost înapoiate, dar și registrul unde figurau numele deținătorilor listelor, a dispărut.

?!

⁜

In piesa Baba-Hîrca, rolul îngeruluĭ ce era să fie jucat de mica Anicuța Cîrjă, din cauza uneĭ indispoziții a acesteia a fost ținut de d-ra Lucreția Alexandrescu, fiica artistuluĭ P. Alexandrescu. Debutanta a obținut un succes care i-a atras simpatiile asistenței.

⁜

O circulară, semnată de d. P. Poni, invită în astă sară pe la orele 8 jum., pe toți membriĭ clubutuĭ liberal din localitate să se întruneaseă în adunare generală.

Chestiunile la ordinea zileĭ sunt următoarele :

1) Alegerea comitetuluĭ în locul celuĭ actual al căruĭ mandat a expirat.

2) Darea de seamă despre activitatea politică a comitetnluĭ.

Cu această ocaziune, d. G. Mîrzescu, în numele unuĭ numeros grup, va ataca cu violență guvernul pentru halul în care a adus partidul prin nechibzuita sa conducere.

Pentru astă sară se prepară plăcute surprize Oculteĭ. Ocultiștiĭ, simțind furtuna și îngrijiți de urmările eĭ, caută să amîie întrunirea pînă se va limpezi situația tulbure din Capitală pentru a putea împaca pe uniĭ nemulțumiți.

In orĭ-ce caz, promitem cetitorilor noștri interesante amănunte în numărul de mîine.

ULTIMA ORĂ

TELEGRAME

(Serviciul special al Opinieĭ*).*

Un protest profesoral

Bucureștĭ, 2 ianuar.

Un număr de peste 150 profesorĭ secundarĭ aŭ semnat un protest către parlament, contra proiectuluĭ domnuluĭ Haret.

Marea maioritate a semnatarilor aparține corpuluĭ profesoral secundar din capitală.

CRIZA

Bucureștĭ, 2 ianuar.

Astă-zĭ la ora 3 va avea loc un consiliu de miniștriĭ. Se zice că ar fi sosit părerea d-luĭ Ferechide, care se află la Paris, asupra demisiuneĭ d-luĭ Djuvara și că aceasta chestiune va fi lămurită astă-zĭ.

Infrîngerea luĭ Kestner

Bucureștĭ, 2 Ianuar

Sheurer-Kostner, eroul afacereĭ Dreyfus, n'a maĭ fost reales vice president al Senatuluĭ. Candidatura sa a fost respinsă de la primul scrutin.

Loubet a fost reales president al senatuluĭ.

Criza Ministerială

Bucureștĭ, 2 Ianuar.

Demisia d-luĭ Djuvara continuă a inspira grijă și a produce încurcăturĭ guvernuluĭ.

D. Sturdza, de și dispus alaltăierĭ să primească demisia d-luĭ Djuvara, ezită din noŭ acum, fiind că nu găsește înlocuitor. Se fac noĭ inzistențe pe lîngă d. Djuvara pentru a-șĭ retrage demisia, și-i se făgăduiește înschimb aducerea în parlament a proiectuluĭ seŭ de lege privitor la reforma magistratureĭ.

Epilogul afacereĭ Dreyfus

Bucureștĭ, 2 Ianuar.

Aurore, **organul luĭ Clémenceau, unul din șefiĭ partiduluĭ radical francez, publică o scrisoare deschisă a luĭ Zola către Felix Faure, în care redă întregul proces Esterhazy.**

Prin această scrisoare, Zola relevează grave neregularități și ilegalități, comise cu știință în instrucția procesuluĭ și cu ocazia desbaterilor înaintea consiliuluĭ de rezbel. Acuză, în mod formal, pe colonelul Paty de blam, și pe maiorul Ravary și generalul Billot de tradare și desfide guvernul de a urmărĭ pe acești.

*

Guvernul a fost interpelat la camera în privința acesteĭ scrisorĭ.

D. Méline, primul ministru, a declarat că guvernul va urmări pe Emile Zola.

Internarea luĭ Picquart

Bucureștĭ, 2 Ianuarie.

Colonelul Picquart, care l'a acuzat pe Esterhazy, a fost internat astă-zĭ, drept pedeapsă în fortul munteluĭ Valerian.

A sosit :

Almanach Hachette 1898

ediția simplă și complectă

La Librăria Nouă P. Iliescu & D. Grossu.

Prima Societate de Economie
din
Urbea Iașĭ.

Iașĭ, 1897 Decembrie 22

CONVOCARE

D-niĭ membri aĭ primeĭ societățĭ de Economie din urbea Iașĭ, sunt convocațĭ în adunare generală pe Duminică 4 Ianuarie 1898, ora 12 jum. din zĭ, în localul propriu al Societățeĭ din strada Palat și Ștefan cel Mare nr. 1.

La ordinea zileĭ sunt următoarele chestiunĭ :

1. Raportul Comitetuluĭ de administrațiune despre mersul afacerilor Societățeĭ în cursul anuluĭ social 1896- 97.

Raportul Comisiuneĭ de control relativ la cele ce a constatat ea, cercetînd scriptele de comptabilitate și starea avereĭ pe patru lunĭ Maiŭ—August și care comisiune a luat parte la alegerea și împărțirea dividenduluĭ pe anul social 1896—97.

3. Votarea budgetuluĭ pe 1897—98.

4. Alegerea unuĭ membru în Comitetul de administrație, în locul celuĭ eșit la sorțĭ, conform art. 29 al. 8 și 9 din statute.

5. Alegerea Comisiuneĭ de control pentru cercetarea scriptelor de comptabilitate pe patru-lunia Septembre—Decembrie 1897.

6. Cererea d-luĭ Lt.-Colonel Ioan Tĕutu remasă pendinte din ședința de la 25 Maiŭ 1897, conform hotărîreĭ adunăreĭ generale din acea ședință.

7. Cererea funcționarilor de la comptabilitatea casieriei acesteĭ societățĭ pentru formarea unuĭ fond de pensiune pentru dînșiĭ.

8. Cestiunile ce se vor ivi în cursul ședinței.

Președinte, **C. Grigorescu.**

De închiriet și de vînzare

O casă cu două etaje în strada de Sus No. 96. Compusă din patru apartamente cite din treĭ și patru odăĭ cu atenansele lor, se pot adresa la proprietara din Strada Sărărie No. 43.

Fotografia „Chaland“

Str. Lăpușneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ Busturĭ mărime naturală. Reproducțiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ : Esecutare artistică și prețurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

IMPORTANT

Magasinul de Manufactură

S. SCHILLER

De lîngă Banca Națională, cu începere de Joĭ 11 Decembre a. c. va fi deja mutat în localul noŭ.

Str. Ștefan cel Mare No. 4

lîngă casele Neușotz uude a fost Luvrul.

Tot-odată anunț onor. mele clientele că cu această ocasiune vînd toate mărfurile cu prețul costuluĭ ; iar în vederea serbătorilor am pus în vînzare un sold de lănagiurĭ și matăsurĭ pentru cadourĭ cu prețurĭ foarte eftine.

Vînzarea cu aceste prețurĭ am început-o de astă-zĭ încă în localul meŭ actual de lîngă Banca Națională.

Cu perfectă stimă

S. SCHILER

34 Strada Romînă 34

Se primesc elevĭ în gazdă cu prețul de **40 leĭ lunar.** Conversația în casă e în limba *Germană* și *Francesă*. Ingrijirea cea maĭ conștiincioasă.

Să predă și lecțiĭ de piano.

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de a casa No. 96 din str. de Sus. — A se adresa la proprietară str. Sărărie No. 43

MULȚUMIRĔ

Mulțumită îngrijirelor distinse ale domnilor profesorĭ doctor L. Sculi, doctor Negură, doctor Apotheker și internul Friedman, m'am tămăduit, în scurt timp, de o boală grea și crudă.

De aceea recunoștința, pe care o voĭ purta-o acestor domnĭ medicĭ și internuluĭ clinicеĭ, va fi eternă.

I. I. Cupa.

CĂRȚĬ DE VIZITĂ și orĭ ce lucrărĭ tipografice se pot efectua la tipografia «DACIA» care e înzestrată cu *caracterile cele maĭ moderne.*

Comandele se primesc atît la tipografia str. Golia No. 42 (Grădina Chateaux aux fleurs) cît și la Librăria Nouă P. Iliescu & D. Grossu.

Comandele din provincie se esecută prompt și se trimit cu poșta în timpu cel maĭ scurt.

A APĂRUT
Calendarul DACIA
PE ANUL 1898
SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ
I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţi literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveşti, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literaturei.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Agenţia Teatrală
28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la şoşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ.

A se adressa la D-l avocat Bădărău

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iaşi, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII
NEGRITINĂ ŞI FLAVULINĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ
1 LEU FLACONUL

LIBRARIA şi PAPETERIA
TH. P. MAXIMOVICĬ
IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a ser vi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU
MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.
Un volum de 550 pagini, (garmond, petit şi nonpareil).
PREŢUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureşti. 58

A. G. DABIJA
AVOCAT
S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille*. L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule'.

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură*:

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.
2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.
3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** iĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi iĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** iĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“
de la COPOU, lîngă Iaşi
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somitaţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşi.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sarat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA“
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Co tnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 201 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — DUMINICĂ 4 IANUARIE, 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe şi streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

ALIANŢA NAŢIONALITĂŢILOR

Un sistem primejdios

Corespondentul nostru din Bucureştĭ ne a transmis o ştire foarte curioasă. De fapt consiliul de miniştri este suprimat, de oare ce a renunţat la cea maĭ importantă din prerogativele sale constituţionale: discutarea şi aprobarea proiectelor de legĭ pregătite de ministrul de resort şi care urmează a se prezenta cu mesagiul regal respectiv parlamentuluĭ. Miniştriĭ de resort aŭ atît de puţină încredere în competenţa colegilor din consiliul de miniştri şi în autoritatea ce ar da-o proiectuluĭ lor consiliul de miniştri, încît nicĭ nu se maĭ adresază acestuia. Eĭ preferă o altă aprobare maĭ înaltă şi maĭ eficace pentru a-ĭ acoperi în caz de dificultăţĭ cu parlamentul, — aprobarea Regeluĭ.

Nu se poate o calcare maĭ flagrantă şi maĭ primejdioasă a spiritului Constituţieĭ.

După Constituţie Regele este inviolabil. Miniştriĭ luĭ singurĭ sunt răspunzătorĭ. Regele sancţionează şi promulgă legile, care se vor fi discutat şi votat liber de majoritatea ambelor adunărĭ.

Natural că ministrul de resort nu poate avea singur puterea, de a provoca iniţiativa regală în ce priveşte propunerea de legĭ parlamentuluĭ, iniţiativă care se exercită prin mesagiul cu care se introduce legea. Maĭ toate legile, pe lîngă partea lor specială materieĭ despre care tratează legea, aŭ o parte generală care se resfrînge asupra totaluluĭ intereselor de stat. Un ministru de resort nu totdeauna este un om de stat consumat. El poate fi un mare specialist, dar un slab om de stat. Proiectul de lege lucrat de un ast-fel de ministru poate să fie bun în partea specială, dar poate să fie răŭ în ce priveşte alte interese maĭ marĭ şi maĭ generale ale Statuluĭ.

De exemplu proectul de lege al d-luĭ Haret cu îndepărtarea străinilor din şcoală, poate fi bun din punctul de vedere special, dacă se are în vedere buna funcţionare a şcoaleĭ. Acest proect plecînd de la ideea că mijloacele Statuluĭ pentru fundarea şi întreţinerea şcoalelor secundare îs restrînse; că clasa încredinţată unuĭ profesor, trebue să aibă un număr mărginit de şcolarĭ pentru ca munca profesoruluĭ să producă roade, dispune că străiniĭ nu vor putea fi primiţĭ în şcoală, *decît cînd vor fi locurĭ disponibile.*

Toate aceste dispoziţiunĭ îs bune din punct de vedere didactic, care e natural să predomine în lucrarea specialistuluĭ profesor Haret.

Dacă aceste măsurĭ sunt bune şi din punctul de vedere al intereselor statuluĭ romîn, care are în mijlocul său o numeroasă populaţiune străină, pe care trebue, dacă nu să ne o asimilăm, cel puţin să ne o apropiem, aceasta e o altă chestie. Această chestie n'o poate rezolvi un specialist or cîtă valoare ar avea el în specialitatea luĭ. Rezolvirea uneĭ ast-fel de chestiunĭ e de resortul oamenilor de stat. Un ast fel de om de stat este totdeauna primul ministru, şi în general majoritatea miniştrilor dintr'un cabinet.

Cu drept cuvînt a zis d. Pherekyde în Senat, cînd a vorbit de proectul Berendeiŭ, că acest proect lucrat de ministrul de resort, nu poate fi considerat ca un proect de lege pînă ce nu va trece prin consiliul de miniştri, ca acesta să examineze dacă părerile specialistuluĭ în materie, nu leagă oare-care interese de Stat.

Acest control a specialistuluĭ, cu punctul de vedere al intereselor generale ale Statuluĭ, poate fi luat de la consiliul de miniştri, care formează guvernul responzabil şi dat capuluĭ Statuluĭ, care este neresponzabil?

Aceasta ar fi a falşifica tot sistemul nostru constituţional. Ţara nu poate cunoaşte ideile de Stat a capuluĭ statuluĭ. Ea cunoaşte ideile de Stat ale cutăror şi cutaror fruntaşĭ de partide.

De ideile acestora se conduce opinia publică — şi în ţările cu viaţa politică şi alegătoriĭ — în aprobarea ce o dau rînd pe rînd reprezentanţilor partidelor, de la care aşteaptă legĭ care să poarte pecetea ideilor fundamentale de stat, manifestate de aceştĭ reprezentanţĭ de partide.

Ce maĭ însamnă programele partidelor, lupta electorală, făgăduiala de legĭ pe baza ideilor din program, dacă proectele de legĭ n'aŭ să fie examinate şi aprobate de consiliul de miniştri, adecă de adunarea reprezentanţilor celor maĭ autorizaţĭ aĭ partidelor, ci de şeful Statuluĭ?

Maĭ este şi un alt punct de vedere, pe care nu trebue să-l neglijăm. Constituţia prevede că legile trebue să fie liber votate de adunărĭ pentru a fi sancţionate.

Libertatea aceasta a reprezentanţilor ţăreĭ, care e un ce fundamental pentru a ne apropia de spiritul unuĭ alt text al Constituţieĭ care zice *că legile emană de la naţiune*, este foarte redusă chiar faţă de voinţa şi dorinţa ministruluĭ, autorul proectuluĭ de lege, cu atît maĭ mult ea va fi redusă cînd votul deputatuluĭ n'ar însemna numaĭ neîncrederea în ministru, ci şi în Capul Statuluĭ, care a aprobat proectul de lege. Dacă chestiunea de încredere este o armă teribilă, cînd pune parlamentul numaĭ în faţa ministruluĭ, cu cît maĭ teribilă va fi cînd îl va pune în faţa capuluĭ Statuluĭ?

Toate aceste consecinţe rele ale sistemuluĭ inaugurat de liberalĭ le găsim, cînd capul Statuluĭ este un om cu priceperea şi experienţa Regeluĭ Carol. Ce ar fi cînd capul Statuluĭ ar fi Alexandru al Serbieĭ saŭ Milan Obrenovicĭ?

Le e dat liberalilor, carĭ aŭ mers pînă a falşifica Istoria, pentru a-şĭ atribui numaĭ lor Constituţia noastră, ca în interesul menţinereĭ lor la putere, să inventeze un noŭ expedient, care aduce aşa de puternică atingere acesteĭ Constituţiĭ.

A. A. Bădărĕŭ

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Un caz ciudat este fără îndoială cazul comerciantuluĭ care a încercat în zilele din urmă să se sinucidă.

Nu este aci nicĭ Schopenhaurianul convins, nicĭ scrutătorul desperat de probleme, nicĭ viţiosul cu nervii tociţĭ, nicĭ vanitosul rănit adînc în amorul propriu: dar este omul care întrupează starea uneĭ clase care *moare* în senzul figurat şi, totodată, în senzul adevarat al tristuluĭ cuvînt.

Decăderea oraşuluĭ — se resfrînge cu desevîrşire în căderea comerciuluĭ. Sunt în ramura asta tenacităţĭ şi energiĭ de fier; sunt inteligenţe şi aptitudinĭ marĭ — dar toate, toate cad înfrînte de marea, de mica, de suverana lipsă de capital.

Cînd *mişcarea* este legea vieţeĭ, starea pe loc — *stagnaţia* se zice în limbajul curent — este osînda la moarte şi în oraşul nostru impresia uneĭ asemenea morţĭ o aĭ pretutindenĭ: deie primbli pe stradele goale, seara; de treci ziua în dreptul magaziilor diverse; de te opreştĭ în faţa vitrinelor de tot feliul, orĭ de facĭ... politică.

Liberaliĭ din Iaşĭ

Cînd scriem aceste rîndurĭ, nu putem şti rezultatul întrunireĭ de azĭ de la clubul liberal. Aşteptăm cu nerăbdare rezultatul eĭ fiind-că întrunirea aceasta ne va lămuri asupra maĭ multor puncte cam abscure.

Liberaliĭ din Iaşĭ sunt tot atît de divizaţĭ ca şi liberaliĭ din toată ţara. Dar pe cînd nesolidaritatea colectiviştilor s'a afişat pretutindenĭ, în Iaşĭ ea n'a eşit din sînul familieĭ.

Ceea ce s'a clocit aproape doĭ anĭ la clubul de la otelul Traian, va isbucni astă-zĭ seara, saŭ în altă seară, în plin club.

Un fruntaş între fruntaşiĭ partiduluĭ, d. Mîrzescu, care nu maĭ are procese pe la instanţele judiciare va face procesul întreg guvernuluĭ şi în specie pe acel al d-luĭ Sturdza.

Intre aceştĭ doĭ bărbaţĭ, Mîrzescu şi Sturdza, abizul e aşa de mare, încît o împăcare e imposibilă. D. Sturdza l'a şters definitiv pe d. Mîrzescu din carnetul simpatiilor sale. Chiar dacă s'ar întîmpla, ceea ce pare astă-zĭ un lucru imposibil, o reconciliare cu drapeliştiĭ, d. Sturdza ar exclude pe d. Mîrzescu.

De aceea spectacolul de la clubul din Iaşĭ promite a fi interesant: un fruntaş liberal răfuind pe şeful partiduluĭ.

Dacă d. Mîrzescu nu este simpatia primuluĭ ministru, este în afară de orĭ-ce îndoială că dînsul se bucură de simpatiile, unanime aproape, ale membrilor partiduluĭ liberal din localitate.

D. Mîrzescu a cultivat liberaliĭ din Iaşĭ şi li-a arătat o deosebiă consideraţiune pe cînd era ministru.

De aceea actul de acuzare, pe care fostul ministru 'l va citi în contra primuluĭ ministru, va înstrăina acestuia ultimul rest de simpatiĭ de care se maĭ bucură şi va sigila simpatia pentru d. Mîrzescu, prin acea că clubul 'l va realege de president.

Legea sindicatelor agricole

D. Stolojan a pregătit un proect de lege asupra sindicatelor agricole. Proectul de lege este compus din 16 articole. Sub forma luĭ primitivă se compunea din 17 articole. Unul din articole a fost suprimat de Rege. Prin acest articol Statul îşi rezervă facultatea de a da subvenţiunĭ sindicatelor agricole. Regele a zis că o aşa dizpoziţiune de lege, cu moravurile noastre politice, ar constitui o mare primejdie pentru bugetul Statuluĭ.

Proectul este copiat după legea franceză şi chiar expunerea de motive este inspirată din lucrarea luĭ Tisserond asupra misiuneĭ ministruluĭ agricultureĭ.

Se institue două felurĭ de sindicate: sindicate regionale şi sindicate judeţene. Sindicatele sunt declarate persoane civile cu dreptul de a dobîndi orĭ-ce fel de proprietate cu titlul oneros saŭ gratuit. In privirea proprietăţeĭ imobiliare, pentru a nu se institui bunurĭ de mînă moartă, s'a pus marĭ îngrădirĭ. Sindicatul nu poate avea ca proprietate imobiliară de cît locul pe care va fi clădită casa în care va fi administraţia sindicatuluĭ.

Orĭ-ce alt imobil, sindicatul este obligat să-l vîndă cel maĭ tîrziu pînă într'un an de la dobîndirea luĭ. In cazul, cînd sindicatul n'ar face singur aceasta, ministerul domeniilor va vinde acest imobil şi va consemna pe numele sindicatuluĭ suma rezultată din vînzarea imobiluluĭ.

Se pot constitui în sindicate toate asociaţiunele de agricultorĭ, formate în următorul scop: pentru cumpărarea în comun de maşinĭ agricole perfecţionate, pentru îngrăşarea pămînturilor, pentru secarea mlaştinelor, pentru vînzarea în comun a recoltelor, pentru irigaţiunea sistematică a terenurilor, pentru creşterea vitetor de rasă superioară etc.

Membriĭ sindicatuluĭ vor fi obligaţĭ a plăti o cotizaţiune anuală de 2 leĭ. Sindicatul va urmări înaintea judecătoruluĭ de ocol pe membriĭ, care nu vor fi plătit la timp cotizaţiile lor.

Membriĭ sindicatuluĭ vor putea lua avansurĭ pe recoltele depuse în magaziile sindicatuluĭ, în docurĭ, în magaziile drumuluĭ de fer.

Alianţă contra Ungurilor

Lupta întreprinsă contra proiectelor de maghiarizare continuă cu mare patimă.

Rominiĭ de peste munţĭ s'aŭ aliat cu Slovaciĭ şi cu Sîrbiĭ, în scop de a duce luptă comună.

Intrunirile publice convocate, atît de Rominĭ, cît şi de sîrbĭ, fiind oprite de a se ţine, fruntaşiĭ celor treĭ partide aŭ hotărît să ţie o consfătuire intimă, spre a aviza asupra feluluĭ de luptă.

Această consfătuire avu loc duminica trecută în Budapesta. Aŭ participat: d. Coroianu, din partea Rominilor; doctor Ştefanovicĭ, Mudron şi Vanovicĭ din partea Slovacilor şi doctor Gavrilla din partea radicalilor sîrbĭ.

După discuţiunile urmate, fruntaşiĭ aŭ hotărît să redacteze un manifest de protestare în contra proiectelor de maghiarizare.

Manifestul va fi adresat Parlamentuluĭ şi va fi semnat de conducătoriĭ celor treĭ naţionalităţĭ.

Ziarele romîne de peste munţĭ nu publică nicĭ un cuvînt despre consfătuirea aceasta, fapt care dovedeşte că nimic important nu poate transpira, din pricina cenzureĭ ungureştĭ.

Listele electorale

Formarea listelor electorale are anul acesta o deosebită însemnătate. Chiar dacă nu se vor întîmpla alegerĭ neprevăzute, în Noembrie viitor vor ave loc alegerile generale comunale pentru toată ţara.

Deşteptăm din timp pe toţĭ concetăţeniĭ noştri, că ceĭ ce aŭ drept şi nu sunt înscrişĭ să ceară înscrierea din timp, eară aceĭ carĭ sunt înscrişĭ, să observe la timp atît în listele provizoriĭ cît şi în cele definitive dacă înscrierea lor a fost menţinută.

Ceĭ interesaţĭ atât pentru lămuririĭ cât şi pentru apararea drepturilor lor în caz cînd ar fi nedreptăţiţĭ de autoritatea comunală, se pot adresa la redacţia „Opinieĭ" în orĭ ce zi de la 10—11 jum. a. m.

Un bilanţ sui generis

Cu ocazia anuluĭ noŭ, cele maĭ multe ziare fac bilanţul faptelor politice, bune şi rele, ale anuluĭ 1897.

Voinţa Naţională ţine şi dumneaeĭ *şfoara*, şi face bilanţul **intenţiunelor** de reforme pe carĭ guvernul liberal — cu un picior în groapă deja — avea de gînd să le propuie în cursul anuluĭ 1897, dar pe care le-a amînat, se vede, pentru 1898.

Anul ce se încheie, zice Voinţa, *pe lînga aplicarea conştiincioasă a reformelor şi îmbunătăţirilor realisate, (?) ne-a dat putinţa de a studia tot maĭ adînc lipsurile şi nevoile de carĭ suferă economia generală a ţăreĭ, precum şi putinţa* de a întocmi *un complex de noĭ reforme şi îmbunătăţirĭ, carĭ îmbrăţişează larg cele maĭ vitale interese ale Statuluĭ şi carĭ* **vor face** *obiectul imediateĭ noastre activităţĭ.*

Lupiĭ vor urla ca şi pînă aci, iar noĭ ne vom vedea în linişte de lucru.

Adică, îşĭ vor videa în linişte de *lucrul* păpăreĭ bugetuluĭ şi căpătueleĭ cauzaşilor, căcĭ despre reforme colectiviştiĭ se mărginesc, precum se vede, a le promite publiculuĭ sub forma unor intenţiĭ de proiecte, ca să nu zicem chiar proiecte de intenţiĭ.

In ce ne priveşte, noĭ nu facem proces de ideĭ colectiviştilor, cari maĭ la urmă nicĭ nu aŭ aşa vină mare; căcĭ ce ingenioase reforme ne putem aştepta să iasă din crieriĭ d-lor Stolojan, Sturdza, Gogu de la finanţe saŭ vre-un alt căpătînos din ocultă?

Dar apoĭ, *tentativele de reforme*, nicĭ nu's clasificate în vre-un cod oare care.

Ceea ce ne miră însă, este credinţa celor de la *Voinţa*, carĭ cred că maĭ sunt încă lesne-crezătoriĭ carĭ, se 'ĭ creadă.

Juvenal.

LEGEA INVĂŢĂMÎNTULUI SECUNDAR

II.

Cînd se vorbeşte de o reformă a uneĭ legĭ organice, cum e acea a învăţămîntuluĭ secundar şi superior, cea întâiu datorie a orĭ cuĭ e de a se întreba în ce *spirit* se face acea lege.

Din acest punct de vedere legile se vor califica de conservatoare, liberale orĭ socialiste; asta însă nu însamnă că cel care a făcut o lege în spirit liberal e întotdeauna liberal în politică. S'a deprins lumea azĭ cu putinţa de diferenţiare între spiritul uneĭ legĭ în sine şi nuanţa politică a ministruluĭ, care dictează legea.

Majoritatea legilor votate n'aŭ în ele nicĭ spiritul conservator, nicĭ cel liberal. Sînt nevoĭ cerute de timp, carĭ îşĭ aŭ fiinţa lor într'o lege; iar cel ce întocmeşte legea e omul situaţiuneĭ, care a înţeles nevoile şi le-a îndeplinit.

Dar pentru înţelegerea acestuĭ lucru se cere de la legiuitor să nu fie *politician.*

Nu se poate speţă maĭ primejdioasă ca politicianul. Cetitorul va vedea că fac deosebire între *politician* şi *omul politic.*

Politicianul e un om cu spoială din toate şi cu lipsă de pricepere şi aprofundare în toate.

Pentru politician toate sînt subordonate spirituluĭ politic. El se crede jurist şi e ignorant în materie de drept; politicianul face istorie, dar proastă; politicianul raţionează, dar avocăţeşte; politicianul ignorează materia politiceĭ: el ia toate în uşor; nu aprofundează nimic şi ca atare dar, tot ce face e şubred şi trecător.

Din contra omul politic e pătruns de natura lucrurilor şi a stărilor, ce e chemat a le schimba.

El ştie că numaĭ prin el se pot aduce schimbările în stat şi că de la felul schimbărilor ce dînsul va aduce va atîrna progresul social. Şi nu e om politic, în adevăratul înţeles al cuvîntuluĭ, care să nu facă operă *de progres* şi *de consolidare.*

Omul politic ştie că există o ştinţă politică, care îşĭ are obiectul şi metoda sa de cercetare, el — după natura cestiunilor, ce e chemat a le inova saŭ modifica — se va pune pe studiat. Va studia întâiu starea actuală a lucrurilor, privind'o supt toate feţele cĭ şi bune şi răle, le va studia apoĭ în genesa şi trecutul lor; le va studia cu referinţă la alte popoare, lucru absolut necesar la un popor mic ca noĭ Rominiĭ; va cunoaşte *literatura* chiar a chestiunilor, ce e chemat a le rezolva.

In neputinţă de a le cunoaşte el bine pe toate, se va încunjura de oamenĭ destoinicĭ şi competenţĭ; şi cît de mult nu cîntăreşte valoarea omuluĭ politic de la alegerea cerculuĭ de oamenĭ, cu care va lucra!

Cîte criticĭ întemeiate nu s'aŭ adus din acest punct de vedere ministerelor d-lor Poni şi Mîrzescu!

Din toată această muncă şi preocupare a omuluĭ politic va reeşi un lucru; îşĭ va cunoaşte bine rolul seŭ, natura reformeĭ de adus, cum şi spiritul în care se va face acea reformă,

Cum stă d. Haret în privinţa aceasta? Deşi de partid politic opus, dar morala şi dreptatea cere a spune adevărul: D. Haret întruneşte multe din calităţile cerute unuĭ om adevărat politic.

D-sa şi-a făcut din învăţămînt o carieră şi o specialitate. A studiat şi propus modificărĭ ca Inspector în Raportul seŭ general din 1883, unde găsim în germene ideile din proect contra bacalaureatuluĭ şi a Şcoalelor Normale Superioare; a studiat cu deamăruntul clădirile scolare în interesantul studiu publicat în modesta dar serioasa Revistă *Gheorghe Lazăr* din Bărlad în 1888—89.

Ca membru în consiliul permanent a studiat de aproape starea corpuluĭ didactic supt multiplele luĭ feţe; apoĭ în o serie de articule asupra proiectuluĭ Poni s'a arătat cunoscător şi bun polemist. In fine în prezentul proiect, d. Haret a concentrat toate observările sale; a folosit cunoştinţele altora şi fără a da dovadă de încăpăţînare a primit cu al seŭ tot ceia ce *a crezut* că e bine; a consultat tradiţia portofoliuluĭ săŭ şi ne place a constata înrudirea strînsă, în mare parte, între proiectul săŭ şi cel din 1895 al d-luĭ Take Ionescu; în fine nu numaĭ că a consultat şi sistemele de organizare din alte ţărĭ, dar nu s'a a-

rătat străin de literatura pedagogică, de criticele aduse actualelor stări de lucruri din apus, căci s'a ferit de a cădea în păcatul multora de a copia orbiș și bune și răle din apus, fără a le cerceta cum stă critica acelor așezăminte.

Supt acest raport avem a face cu un proiect de lege meditat, și care are nevoe mai mult de explicat în spiritul său pedagogic, de cît de criticat.

Totuși—există un *totuși*—și d. Haret s'a lăsat dus ici pe colea de tradițiunile de politicianism ale departamentului său și în unele articole a lăsat să se intrevadă acel mare rol, ce se lasă ministerului în mersul școalei, făcînd să precumpănească încă oamenii asupra legilor, nu legile asupra oamenilor, ceia ce este un rău.

Un profesor.

DE TOATE

——

Don Juan. Un colecționar german a comunicat societății Mozart din Berlin, un manuscris necunoscut al autorului lui Don Juan. Este un carnet de buzunar, datat din prima tinerețe a lui Mozart și în care precocele artist își însemnă pe scurt ideile melodice și temele așa cum lua naștere în fantazia lui de artist. Carnetul datează de la 1764, adică din epoca în care Mozart își făcea primele studii în Anglia.

Centenarii. Sunt foarte interesante statisticile centenarilor publicate de recente anuare.

Canada avea la 1871 un număr de 421 centenari. La Buenos Ayres trăiește și astă-zi un negru, Bruno Cotrim, care are 150 de ani. După statistica d-lui Solarelle în Europa erau la 1870, 62503 indivizi de peste 100 de ani; între acestia; *1000 în Romînia*; căci țara noastră e între cele mai bogate în această privință.

In Serbia trăiesc trei bătrîni între 135 și 140 de ani și 290 între 115 și 125 de ani.

In Rusia se citează un livonian de 168 de ani. In Ungaria, unde centenarii sunt relativ rari, doi bătrîni și-au serbat de curînd a suta aniversare a nunței.

In Franța longevitatea extremă e rară. Parisul a posedat numai 20 de centenari într'același timp. Cazul cel mai extra-ordinar de longevitate ce se poate cita în Franța e o țărancă moartă la 1838 în vrîstă de 158 de ani.

Despre moravurile și modul de traiu al celor ajunși la adîncă bătrînețe vom vorbi altă-dată.

„Alcoolism ori economie"

——

O carte nouă apărută în orașul nostru—fără multă reclamă și pre cît se pare motivată de o sinceră spontaneitate a unei convingeri trainice. Cartea, purtînd titlul de mai sus, este o traducere semnată *Elisa Conta*. Autorul e d. Aldolphe Coste, fost președinte al societății de statistică din Paris.

Lucrarea pare menită unei propagande antialcoolice și e scrisă într'un graiu ușor, foarte bine redat și în traducerea de care ne ocupăm. Scopul traducerei pare a fi același: o dorință de propagandă în potriva alcoolismului.

Mișcarea «antialcoolică» și-a recrutat pururea cea mai ferventă parte a aderenților în rîndul femeilor,—atît al celor culte cît și printre muncitoare. In America, în Scandinavia, în Elveția societățile de temperanță au fost întemeiate și sprijinite de femei. Activitatea femeiască în potriva beției datează, la Boston în Statele-Unite, de la 1873. A rămas legendară liga femeilor în frunte cu d-na Steewart, care se adunau în fața cîrciumelor populare din Boston huiduind și apostrofînd, moralizînd și ocărînd pe cei bețivi. Un adevărat fanatism era și este încă—pe alocuri în energica acțiune de propagandă femeească în potriva alcoolului.

In Scandinavia, femeilor se datorește, zice-se, o bună parte din urmările fericite ale lupteî contra alcoolului.

*

Ar fi presupuneri multe de făcut pentru lămurirea acestui interesant fenomen social: Nu este în adevăr femeea victima, care adeseori transmite degenerarea alcoolică speciilor viitoare, chiar cînd ea nu este respunzătoare, nici atinsă de vițiul hidos? Să nu fie conștiența vinei acesteia care influențează convingerea femeilor, dispunîndu-le favorabile unei mișcări de propagandă antialcoolică?

Cităm dintr'o recentă publicație următorul exemplu:

«O femee Adda Iurke, născută la 1740, muri, la începutul veacului, alcoolică. Posteritatea ei numără 834 indivizi din care s'a putut cerceta viața a 709: 107—născuți nelegitimi, 142 cerșitori; 64 clienți de azil, 181 femei prostituate, 76 indivizi—de ambele sexe—osîndiți pentru crime de omor. In 75 de ani «familia» aceasta a adus Statului pagubă de 6 milioane de mărci—socotindu-se și cheltuelî de întreținere!"

*

Traducerea d-nei Conta, în afară de o scurtă introducere economico-socială dezvoltă pe larg două chestiuni esențiale: *Sănătatea*, întrebuințarea mașinei omenești, substanțele excitante vătămătoare, excitantele folositoare, mijloacele de a scăpa de alcoolism; *Fericirea*, condiții de mulțămiri, realizarea de economii etc.

Vederea fundamentală e că economia, ce ar rezulta din înlăturarea cheltuelilor de consumație alcoolică ar rezolvi în mare parte problema grea a nevoiei muncitorimei: *numai zece ani de stăpînire de la beție pot da lucrătorilor prin capitalul strîns o putere neînvinsă pentru izbînda deplină în dreptele lor cereri.*»

Iar dobîndirea acestei, care la întăia vedere pare că cere atîtea jertfe, este la fiecare pas întovărășită de cele mai curate și mai puternice mulțumiri: siguranța, traiu îmbelșugat, sănătate, neatîrnare, unire în familie, proprietăți, fericire.

Este evident o superficială filozofie în scrierea aceasta menită a face propagandă în clasa nevoiașă, în clasa muncitoare, fără să pomenească de clasa ceal-altă, *les gens aisés* — care beau și nu au nici macar iluzia unor *mari* economii dacă se vor inscrie în... ligi anti-alcoolice.

Am ținut totuși să remarcăm volumul apărut, în o frumoasă traducere, și pornit din o sinceră dorință de a propăvădui binele și frumosul în moravuri.

Blag.

Științi-Litere-Arte

——

Trupa de varietăți cu Blanche Lescaut și Kara a dat la Roman două reprezentații foarte aplaudate.

*

Institutul de editură *Samitca* din Craiova ne comunică o prea elegantă broșură «Jubileul de 50 ani de la fondarea tipografiei Samitca». Atelierele tipo-litografice ale cunoscutei editurî sunt dintre cele mai vechi și mai bine organizate în țara noastră.

*

A apărut «gînduri și vise» poezii de *G. Murnu.*

*

(5) Marea dramă indiană a lui Kalidasa: *Lacontala* tradusă de G. Coșbuc a apărut într'un prea frumos volum. Este un model de limbă și poiezie.

*

«Dama de Caro» celebra melodramă se va juca la 20 Ianuarie la teatrul nostru național.

*

Confrații noștri de la „Tribuna Poporului" sunt rugați să ne citeze cînd ne reproduc articolele precum au făcut cu articolul «Carmen Sylva» iscălit *Rodion.*

*

Astă seară, într'un cerc de publiciști, d. Paul Bujor, profesor universitar va ceti o *nuvelă* pe care a terminat-o de curînd. Subiectul ei din viața țărănească.

*

«*Femei ușoare*» este titlul unui volum apărut în capitală sub pseudonimul *sfix*, despre care vom vorbi.

*

La 15 Ianuarie se va juca piesa d-lui *I. Găvănescul*: O cartă de vizită. In aceeași seară se va juca: Supliciul unei femei.

*

Gluma zilei:

— Firma unei ceasornicării socialiste:

Ornicul proletar.

umblă numai *opt ceasuri* pe zi.

INFORMAȚII

——

Liberalii din localitate sunt atît de interesați de mersul clubului lor, încît n'au respuns ieri, de cît în număr foarte mic, la convocarea d-lui Poni, cu privire la alegerea comitetului și a prezidentului.

O nouă convocare va fi lansată pentru Marți seara.

——

Sesiunea „ordinară" a consiliului comunal a început cum trebuia: numai doi consilieri: d. E. Ghica și părintele Vereanu au respuns ieri la convocare.

Primarul a așteptat pînă la ora 5, în speranță că consiliul se va complecta.

Dar degeaba!

——

Demisiunea ministrului justiției a întrecut basmu cu cucoșu roșu.

D. Djuvara a ajuns în situația lui Cilibi Moise: nu-l lasă nici să iasă, nici să intre în minister.

Eri, Vineri, d. Djuvara a fost la minister unde a declarat „că se consideră tot demisionat".

Nu va face, nici numiri, nici transferări. Astă-zi va avea o convorbire cu procurorul general de Galați în chestia recursului Robescu.

——

Prima sinucidere din 1898 este oare cum sensațională: e o copilă care n'a împlinit încă 11 ani și care a avut cea mai hotărîtă intențiune să părăsească lumea înainte de a fi intrat bine întrînsa.

Natalia Dimitrescu, acesta e numele eroinei, era servă la d. Ghibănescu, institutor, 4 str. Turcu.

Stăpînul seu i-a făcut ieri observația că ar amesteca laptele cu apă. Această acuzațiune de *aliagiu*, a supărat'o într'atîta pe Natalia, încît, întoarsă în cuchnie, dînsa bău o cantitate de acid carbolic, ce se afla într'un gavanoșel, pe polița bucătăriei.

Eroina, transportată la spital, a fost supusă spălaturilor de rigoare.

Ea se află în afară de ori ce pericol.

——

Vreme de două luni incontinuu, gospodinele se tînguiau de dispariția misterioasă, din curțile lor, a păsărilor de tot soiul.

Raportul poliției era transformat într'un soiu de grădină zoologică, în care *lipsa* de curci, gîște, rațe, etc., era consemnată pe hîrtie.

Eri seara abea, după cercetări desperate, *amatorul* a fost descoperit, str. Gării, în persoana lui Iacob Gheorghe, pușcariaș recidivist.

——

Pentru balul de la palat s'a comandat o cantitate de vin de Cotnar de la d. Iosef Iacobovici, mare depozitar de vinuri în Iași.

——

Rămășițele mortuare ale regretatului A. Cruceanu au fost transportate ieri seara la cimitir și depuse în paraclisul bisericei de acolo.

Inmormîntarea se va face mîini, duminecă, la 2 ore.

——

Senatorul M. Gr. Bonachi a încetat din viață la Galați. Cu decesul acesta se stînge definitiv și restul proces Bonachi cu comunitatea evangelică din Galați.

——

In comuna Coșula, Botoșani, s'a făcut inaugurarea spitalului de pelagroși.

——

D. Th. Speranță a sosit azi în Iași spre a fi față la înmormîntarea cumnatului său Andrei Cruceanu.

——

D. V. G. Morțun, deputat de Roman, a sosit în oraș.

——

Cargobotul *Iași* al Statului Romîn, a sosit în ziua de 13 Decembre în portul Constanța, cu un caric de 2500 tonne cărbuni de Westfalia și 700 tonne diverse, din care cea mai mare parte ferărie pentru șantierul din T.-Severin.

Iași, după ce a încărcat la Constanța, a trecut la Sulina, spre a'și complecta caricul de cereale pentru Rotterdam.

——

Incepînd cu numărul de luni se vor publica în coloanele Opiniei **rubrici pe cât de interesante, pe atât de variate.**

Rubrica externă, **rubrica** literară, **rubrica de** actualități, **rubrica** dramelor, **rubrica de** haz—**toate vor figura zilnic pentru extrema variație a** Opiniei.

Ziarul nostru, pe lângă reputația deja stabilită, de cel mai bine informat, va fi cu siguranță cel mai variat și mai interesant ziar din Moldova.

——

Un al doilea foileton

Odată cu variația cît mai mare ce ne propunem a da ziarului nostru, vom începe publicarea unui *al doilea foileton.*

Pe lîngă captivantul *Paris* **ce publică Opinia în pagina II-a a ziarului, vom începe în a III-a pagină un foileton de cel mai senzațional interes.**

In numărul de luni vor găsi cetitorii titlul și introducerea noului roman.

——

Mîne, duminică, 4 ianuar, mare concert muzical la Berăria centrală.

Inceputul la oara 3.

——

Balul din anul acesta al societății tipografilor Albina, *promite a fi cea mai reușită petrecere din iarna curentă.*

Pentru seara de 6 a. c. în sala Pastia, se pregătește un adevărat noian de surprize.

Spre a pecetlui frăția dintre artă și artă, mai mulți artiști de seamă ai teatrului, vor da balului prietenescul lor concurs. Va fi bătaie cu flori, confeti și serpentine, roata norocului și două muzici, una militară și un taraf de lăutari, vor distra necontenit publicul.

Să mai spunem că și reușita materială a serateî va fi splendidă?

——

Monitorul oficial publică următorul înalt ordin de zi, adresat armatei de M. S. Regele.

Ostași.

«*Astă-zi, ca în tot-deauna, mă folo-*
«*sesc de anul ce începe ca să trimit*
«*scumpei mele armate salutările mele.*

«*Privesc cu o adevărată mulțumire*
«*mire la silințele ce fie-care dintre voi*
«*depune pentru îndeplinirea îndatoriri-*
«*lor sale.*

«*Țara ca și mine vede în munca voa-*
«*stră o dovadă mai mult că se poate*
«*sprijini pe virtuțile fiilor ei. și dar,*
«*din adîncul inimei mele, urez tuturor*
«*ani mulți și fericiți*».

Dat în București, la 1 Ianuarie 1898.

CAROL.

——

Servitorul n'are dreptul să reție sumele incasate în numele stăpînului, chiar cînd are pretenții de leafă sau altele asupra stăpînului.

Aceasta a hotărît 'o ieri Curtea noastră de Apel s. I.

Iosub Solomon era de vr'o 8 ani în serviciul d-lui G. Gherber. In ultimul timp a incasat 834 lei și a dispărut din serviciu. Trimes în judecata tribunalului corecțional pentru abuz de incredere, Solomon a alegat că stăpînul i-a făgăduit un spor de leafă cu vro 2 ani în urmă, spor care nu i l'a achitat. Pentru a compensa această neplată, a reținut suma încasată. Tribunalul a admis tema lui Solomon și declarînd că la mijloc este o daraveră civilă l'a achitat, de acord cu concluziile procurorului.

Curtea însă a admis apelul procurorului general și în acord cu concluziile acestuia, a condemnat pe Solomon la 3 luni închisoare.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

55)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA A DOUA

I.

Atunci, se încinse o conversație înceată sub lumina dormindă a lămpei. Bătrînul Barthès vorbind despre afacerea cu bombă, o judecă îngrozitoare și dobitocească, dînsul vorbea cu mirarea unui eroŭ din luptele legendare pentrn libertate, întîrziat în timpurile noi, din care el nu pricepea nimic. Și libertatea, dacă ar fi cucerită n'ar fi îndestulător? Există o altă problemă de cît aceea de a fonda adevarata republică? In urmă vorbind de Mège și de discursul lui, pronunțat în după amiaza aceasta la Cameră, făcu cu amărăciune procesul colectivismului pe care îl declara una din formele democratice ale despotismului. Théophile Morin se pronunța contra înregimentăreî colectiviste a formelor sociale, profesa o ură din cele mai viguroase contra odioaseî violențe a anarhiștilor; pentru că dînsul nu aștepta progresul de cît prin evoluție, se arata indiferent asupra mijloacelor politice care trebuiau să realizeze societatea științifică de mîne. Pe anarhiști de sigur, că nici Bache părea că nu-i iubește mai mult, atins cu toate acestea de visul idilic al speranței umanitare în germene cu toată furia lor de destrucție, arătîndu-se și el contra lui Mége, pe care-l acuza că de la întrarea în Cameră, nu se arătase de cît ca un retor, un teorecian avînd ca unic scop dictatura. Janzen, tot în picioare, îi ascultă pe toți trei, puțin ironic, răspundea numai prin cîte-va cuvinte scurte și tăietoare ca cuțitul, arătîndu-și adînca lui credință în anarhie, nefolosul nuanțelor, și trebuința absolutului: totul trebuia distrus pentru ca tot să se reconstituească din noŭ.

Petru, lîngă pat, asculta cu atenție pasionată discuția aceasta. In prăbușirea ce se făcuse în el a tuturor credințelor, în neantul la care ajunsese, oamenii aceștia, veniți din cele patru puncte ale ideilor secolului, mișcaŭ problema îngrozitoare de care suferea dînsul, aceea a credinței noui, așteptată de democrația secolului viitor. De la strămoșii imediați, de la Voltaire, Diderot, Rousseau, cite valuri de idei se succedase, ciocnindu-se între ele necontenit, unele dînd naștere altora, toate învîrtindu-se și sfărîmîndu-se într'un valmașag în care nu puteai să vezi nimic deslușit! De unde bătea vîntul, în cotro se ducea corabia de scapare, pentru ce port tsebuise să ne îmbarcăm? Se spusese deja că bilanțul secolului trebue de făcut și că trebuia, după ce se primise moștenirea lui Rousseau și a celorlalți precursori, să se studieze ideile lui Saint-Simon, Fourier, lui Cabet chiar, lui Auguste Comte și ale lui Proudhon, de asemenea și ale lui Karl Markx, pentru a-și da cel puțin socoteală de drumul străbătut, de respintia la care ajunsese. Și dacă întîmplarea adusese la el pe oamenii aceștia și care aveaŭ idei atît de vii și de deosebite, nu era oare o bună ocasie pentru a le examina?

Intorcîndu-se, Petru, observă că Guillaume era foarte palid, și pleoapele îi eraŭ închise. El însuși, credincios științei, simțise oare îndoiala teoriilor contradictorii, desperarea de o vedea că lupta pentru adevăr crește greșala?

— Suferă? întreba Petru neliniștit.

— Da, puțin. Aș vrea să încerc se dorm.

Plecară cu toții după ce-și strînseră tăcuți mîna. Remase numai Nicolas Barthès, care se culcă într'o odaie din rîndul întîi care i-o pregătise Sofia. Petru pentru a nu părăsi pe fratele seŭ se culcă pe o canape. Și mica căsuță într'o liniște adîncă, în tăcerea singurătățeî și a ierneî și împrejmuită de înfiorarea melancolică a amintirilor din copilărie.

Dimineața pe la șepte ceasuri, Petru trebui să se ducă se cumpere jurnale. Guillaume dormise răŭ, se declarase niște friguri puternice. Trebui cu toate acestea ca fratele său să-i citească articolele nesfîrșite publicate asupra atentatului. Era un miș-maș extraordinar de adevăruri, de invenții, de informații precise pline de estravagațele cele mai neașteptate. *Voacea Foporului* mai cu samă, jurnalul lui Sanier, se deosebia prin titlurile și sub-titlurile groase de pe pagina întreagă în care dăoea informații, îngrămădite la întîmplare. De o camdată își păstrase pentru mai tîrziu faimoasa-i listă a celor 32 de deputați și senatori, compromiși în afacerea drumurilor de fer africane, și nu mai sfîrșia cu detalii asupra bolței, după explozie, a otelului Duvillard, pavajul desfăcut, plafonul etajului superior crapat, poarta scoasă din părți, în urmă venia istoria celor doi copii ai baronului scapați ca prin minune și trăsura neatinsă, în timp ce tatăl și mama, se spunea, întîrziaseră la conferența atît de remarcabilă a monseniorului Martha.

(Va urma)

Pentru Primă

Colectivitatea a ajuns în halul cloștei, care puse pe cuibar clocește ouă de la diferite păsері. O mică parentesă e necesară pentru a putea fi înțeles. Orĭ-ce gospodină dorește a-și videa curtea plină de tot soiul de păserĭ și în atarĭ împrejurarĭ se vede silită a face schimb de ouă: de găină pentru rață, de găscă pentru curcă, de păun pentru pichere și vici-versa. Odată schimbul făcut, se prepară coșnița cu paie și s'aleg ouăle proaspete prevăzute cu bănuțul la partea de jos și neciuruite, căcĭ altfeliu cloșca ar peri pe cuibar fără să scoată nicĭ un puiŭ. Gospodina liberală, în dorința aprinsă de asĭ videa puișorii cît maĭ curînd ciripind, s'a grăbit să pună sub cloșcă ouă de la diferite paserĭ, fără să-și dea sama că puiĭ eșiți din găoacele ouălor împestrițate nu vor putea fi nicĭ odată adăpostiți sub aripele mameĭ cloște, căcĭ ceĭ de găină, curcă, pichere și păun vor remănea pe uscat chiscuind în toate părțile, iar ceĭ de gîscă și rață vor găgăi și măcăi pe balță, ba nicĭ nu vor putea fi hrăniți cu acelaș fel de hrană; căcĭ cine nu știe că puișoriĭ de găină, pichere și păun se hrănesc cu crupe, urluială (grăunțe sfarmate), făină opărită, vermușroĭ ș. a. ceĭ de curcă cu brînză de vacĭ, capre și bivoliți iar bobociĭ de gîscă și rață cu făină amestecată cu nisip și urzicĭ și mormolocĭ de prin bălți. În atarĭ condițiunĭ este imposibil pentru cloșcă de a'și strînge odraslele pe lîngă dînsa, oare nu tot atîta dificultate întîmpină și premierul guvernuluĭ colectivist pentru a chema la sine pe representanțiĭ nației, Deputațiĭ și Senatoriĭ?

Acum, cînd comparațiunea este stabilită, rămîne să-ĭ clasificăm pe grupurĭ.

Pentru un specialist în zoologie chestiunea clasificăreĭ colectiviștilor pe grupe ar deveni foarte complicată, pentru mine însă, care nu sunt nicĭ zoolog, nicĭ colectivist Sturdzist, Aurelianist, Stătescist, Cantacuzenist, Flevist, Ghenadist, ba nicĭ chiar Mîrzescist, îmĭ este foarte ușor să-ĭ grupez pe toți colectiviștiĭ: întîiŭ voiu stabili că *colectivitatea nu este altă-ceva de cît întrunirea animalelor în grupe*, fiind că clasificațiunea se începe de la fie-care animal către totalitatea animalelor; conform asemănărilor și deosebirelor ce vor face parte din clasa mamiferelor și ordinele: *Bimanelor* în care întră și omul; *Cuadrumanelor* în care întră maimuțele; *chiropterelor* care cuprinde liliecii și vampirul, căcĭ și între colectiviștĭ sunt mulți asemenea vampiruluĭ; *carnivorelor* în care întră fiarele sălbatice subîmpărțite în familia ursilor, cînilor de care se țin lupul, hiena, vulpea etc; *Rozlotoarelor* în care întră toate animalele cu dinții ascuțiți și gata a roade totul ca și colectiviștiĭ, și în fine ordinul *Rumegătoarelor* în care se cuprind toate animalele ca boĭ, oĭ, capre etc. carĭ, după ce-și umplu stomachul burduf, apoĭ se tolănesc jos pentru a mesteca paiele, fînul sau orĭ ce altă hrană ce și-a fost introdus în burdahan; oare nu și colectiviștiĭ fac tot astfel: cît stau la guvern, cu toată cearta prefăcută, își umplu bine pungile, iar în opoziție rumegă ca și animalele de maĭ sus.

Am arătat că colectivitatea reprezintă o singură clasă subîmpărțită în șese ordine și orĭ-ce colectivist luat ca individ aparte, ar dori să represinte un guvern național-liberal—colectivist pentru famimilia sa, căcĭ să ne înțelegem: fie-care membru din *partidul liberal național* ar vra să aibă *leafa*: a opt miniștri; *diurna* a 183 deputați și a 120 senatorĭ; *tantieme și petoane* cît Carada și toți directoriĭ de la toate instituțiile de băncĭ și credite și în fine întregul buget al țereĭ să aparțină separat fie-căruĭ colectivist. Cînd dar aceasta le este preocupațiunea lor zilnică și nocturnă, reprezentanțiĭ nației liberale maĭ aŭ vreme a face dărĭ de samă naivilor alegătorĭ, carĭ și-aŭ dat votul unor astfel de oamenĭ?! Alegătoriĭ vor aștepta mult și bine convocările pentru dările de samă, la carĭ nu se gîndesc de loc deputații și senatoriĭ naționalĭ liberalĭ să facă în fața corpuluĭ electoral; nu tot așa se va întîmpla și scriitoruluĭ articoluluĭ present, care motivat de articolul de fond *O Primă* și apărut în ziarul **Opinia** No. 198 din 31 Decembrie anul expirat, a deslegat cimilitura și așteaptă cu pacință *prima de zece butelcĭ de Cotnar, din anul 1886*, oferită de persoana bine cunoscută onor. d-luĭ D. A. Greceanu. Maĭ mult încă semnataruluĭ îĭ convine a lua numaĭ cîte o butelcă pe lună, ca astfel să poată zice că timp de 10 lunĭ a băut numaĭ *Cotnar*.

Alegătorul

CĂRȚĬ DE VIZITĂ și orĭ ce lucrărĭ tipografice se pot efectua la tipografia «DACIA» care e înzestrată cu *caracterile cele maĭ moderne*.

Comandele se primesc atît la tipografia str. Golia No. 42 (Grădina Chateaux aux fleurs) cît și la Librăria Nouă P. Iliescu & D. Grossu.

Comandele din provincie se esecută prompt și se trimit cu poșta în timpul cel maĭ scurt.

ULTIME INFORMAȚII

CONVOCARE

Domniĭ membriĭ aĭ comitetuluĭ diriguitor al partidulnĭ conservator din Iașĭ, sunt rugați a se întruni, în localul clubuluĭ, marți 6 Ianuar 1898, orele 2 p. m. pentru a discuta maĭ multe chestiunĭ importante.

Președinte, **Gr. Kogălniceanu**

D. maior Anastasiade, șub șeful statuluĭ maior al corpuluĭ III de armată, a fost mutat în regimentul R. Vîlceĭ No. 2.

Catedra de limba romînă de la seminarul din Roman, rămasă vacantă prin permutarea la liceul din Barlad a d.luĭ Zota, a fost împărțită între D-niĭ V. Stanciu și Horvath, profesorĭ la gimnaziul din Roman.

La ministerul de instrucție n'a ajuns încă demisia d-luĭ Al. Philipide pe care au înregistrat'o unele ziare din capitală.

Aflăm pozitiv că d. Haret, care a aflat din ziare despre această demisie, are de gînd să înșiste pe lîngă d. Philipide ca să revie asupra acesteĭ dimisieĭ, și dacă nu va reuși, va numi în locul său pe d. Aron Densușanu, iară limba latină de la liceul internat va fi dată în întregime d-luĭ Frunză.

Conducătoriĭ mișcăreĭ romîno-slovaco-sîrbe, de la universitatea din Pesta, aŭ fost invitați de rector, de a-și formula cererile în scris.

Studențiĭ, spune Neue freie Presse, *aŭ depus un memoriu care a fost însă respins, redactarea fiind prea violentă.*

Memoriul va fi acum preschimbat cu detaliĭ și maĭ violente și înaintat ministruluĭ instrucțieĭ.

Un număr însemnat de notabilități ale orașuluĭ Galați, rentierĭ, agricultorĭ, avocați, profesorĭ, inginerĭ, doctorĭ etc. s'aŭ întrunit zilele acestea și s'aŭ constituit în grupare conservatoare.

S'a ales un comitet esecutiv și s'a adunat imediat o sumă de 20 miĭ leĭ pentru fundarea unuĭ club și a unuĭ ziar conservator.

Salutăm cu o vie mulțumire această impozantă mișcare a conservatorilor din primul port al Romînieĭ.

Alegerile comunale din Pitești, efectuate în zilele de 12 și 14 Decembre, aŭ fost aprobate. Se știe că maioritatea în consiliŭ o aŭ conservatoriĭ.

Nu știm dacă aprobarea aceasta e o simplă eroare, saŭ dacă colectiviștiĭ s'aŭ decis a se desbara de vechile lor obiceiurĭ.

Asupra situațieĭ

(Corespondență din Capitală)

Nu se maĭ face politică.—Somn-moarte.—Situația guvernuluĭ.— Starea financiară.

Am ajuns, grație puterei morale a guvernuluĭ Sturdza, să ajungem în București, la o extremitate ciudată: nu se maĭ face politică în capitala regatuluĭ—atît de desgustată e lumea, care se pasiona pînă acum de evenimentele publice.

Și la dreptul vorbind, cum o să facă politică publicul, cînd însă-și miniștriĭ au părăsit această îndeletnicire. Cabinetul întreg a încremenit de cînd cu demisia ministruluĭ de justiție. Și atîta s'au încurcat planurile guvernuluĭ, din această cauză, ridiculă pentru un minister normal, încît d. Sturdza a rămas pe loc fără să se maĭ poată orienta.

De-o săptămînă de zile cabinetul stă pe loc și așteaptă ca d. Djuvara să bine voiască a se milostivi să-și retragă demisia.

Nu se maĭ fac nicĭ combinațiĭ măcar. De cînd d. Schina, căruia 'ĭ s'a oferit, la început, portofoliul justițieĭ, a declinat această sarcină d. Sturdza nu maĭ are soluția pentru spărtura din cabinet. Ca omul doborît de desnădejde, ministrul președinte așteaptă, resemnat, ca să vază ce se va maĭ întîmpla de aci în colo.

In această stare sufletească, cabinetul se poate zice că a căzut într'un fel de somn vecin cu moartea. Program de lucrărĭ n'are — nicĭ mijloace pentru a munci; majoritatea activă și conștientă n'a șitut să aducă în corpurile legiuitoare; siguranța zileĭ de mîine îĭ lipsește cu desăvîrșire și încurcătura financiară îl sugrumă.

Aceasta este, pe scurt, situația guvernuluĭ.

Și în cazul acesta, bietul ministru președinte e mînat de d. Stătescu, hărțuit de democrațĭ și lovit zilnic în coaste de către grupul de la *Drapelul*.

De pe acuma deja, situația tezauruluĭ public acuză o diferință în minus de 15,000,000 în încasările impozitelor față cu încasările din epoca corespunzătoare a anuluĭ trecut. Cu ce și de unde va acoperi d. Cantacuzino această diferență nicĭ Carada nu știe.

Adăogați la această dificultatea și anuitatea împrumutuluĭ pe care guvernul va trebui neaparat să-l contracteze pentru a plăti aproape 100,000,000 de leĭ în bonurĭ de tezaur pentru a o face față cheltuelilor executate pînă acum—și vă veți face o ideĭ precisă despre starea guvernuluĭ.

In așa condițiĭ, nicĭ nu e nevoe să se maĭ facă politică; guvernul nu se poate menține orĭ cîtă batae de cap 'și ar da; și opoziția nu simte nevoie să se miște maĭ energic, de oare ce desnodămîntul pe care'l așteaptă se va produce fatalminte, dată fiind situația colectivitățeĭ,

Vă voiŭ ține în curent cu toate simptomele acesteĭ penibile agoniĭ.

Radu

2 Ianuarie.

In cercurile politice, ne scrie corespondentul nostru, se comentează faptul că la balul de la palat, Regele s'a întreținut timp de o jumătate de oră cu d. V. Lascar, unul din conducătoriĭ drapeliștilor.

Se maĭ comentează faptul că M. S. l'a atras într'o convorbire pe d. de Fonton, ministrul Rușieĭ, cu care s'a întreținut pănă la ora 3 dimineață.

In deobște Regele se retrage cel mult la ora 1 de la bal.

O întrebare societățeĭ dramatice?

De ce nu se represintă oare piesa *Muschetariĭ*, care a avut un succes atît de mare în anul trecut și a adus atîtea miĭ de leĭ în casa teatruluĭ?

Ar fi de dorit dar ca *Muschetariĭ* să se represinte cît maĭ curînd.

Duminică 4 Ianuar se va represinta la teatuul național, *Să ne despărțim*, una din piesele ce se joacă îndestul de bine de trupa noastră.

Rolurile principale vor fi ținute de d-na V. Cozinschi, d-niĭ D. Constantinescu și C. Ionescu.

Marți, 6 se va juca *Amor și crimă*, dramă în 8 tablourĭ de Georges Ohnet, traducere de d-l C. Ionescu.

Cauza, celebră de aeum înainte, d'intre contesa Balș și fiica sa, d-ra Beldiman, s'a înfățoșat azĭ înaintea secțiuneĭ 1-a a tribunaluluĭ și s'a amînat pentru ziua de 7 februar, din cauza absenței martorilor citați de contesă.

La data de 7 februar, procesul se va judeca, în cazul chiar cînd martoriĭ nu s'ar înfățoșa.

Tribunalul a hotărît ca unul din martoriĭ citați, doamna Zelig Mère, superioara institutuluĭ Sacré-Coeur, să fie ascultată la domiciliu, din pricină că ie suferindă.

Doamna Vasilca Dobrea a fost numită moașă în comuna Șipotele, în locul doamneĭ Maria Cucu, demisionată.

La tribunalul de comerț s'a depus bilanțul firmeĭ Elias Tennenbaum & Co. Bilanțul are la activ și pasiv suma totală de 1.600.000 leĭ. Marfa aflătoare în prăvălie ar reprezinta o valoare de 600.000, iar creanțele din portofoliŭ reprezintă 300.000 leĭ.

Jandarmiĭ ruralĭ, aŭ condus astă-zĭ la Unghenĭ spre a fi predat autorităților ruse, pe evreul Iacob Reimiș, expulzat din Hușĭ.

*

Prefectura a cerut azĭ primuluĭ-procuror să dee lămurirĭ asupra moduluĭ cum rabinul Akerman, deținut actualminte în Iașĭ, a evadat din Piatra, de unde urma a fi extradat.

D. George Morțun, avocat al caseĭ școalelor, a declarat astă-zĭ că administrația i va susținea candidatura la col. III de Bacăŭ.

O a doua ghețerie va fi înființată la hala refrigerentă de la abator.

*

Ceĭ maĭ mulți d'intre consilierĭ aŭ avisat primarul că „nu vor putea" lua parte nicĭ la ședința de azĭ a consiliuluĭ. Care va zică: două la mîna.

*

Primarul a cerut consiliuluĭ un credit extra-ordinar de 33 leĭ, cu care să se cumpere două cuverturĭ de blană: una pentru venerabilul president al senatuluĭ și alta pentru d. Tacu.

Vorba aceea: piere lumea de necaz și baba se piaptănă.

Vestitul proces dintre primărie și epitropia bisericeĭ Banu, se judecă azĭ în apel, la secția I-a.

Se știe că primăria a angajat de avocat, în cauza aceasta, pe d. Gr. Buicliu, deputat, cu un onorar de 12,000 leĭ.

*

La secția a II-a a curțeĭ se judecă azĭ un important proces de abuz de încredere, comis cu ocazia organizăreĭ uneĭ loteriĭ:

In comuna Andivanĭ, jud. Bacău, s'a constituit un comitet în scopul, de a strînge banĭ pentru cădirea uneĭ bisericĭ. Guvernul a admis organizarea uneĭ loteriĭ cu 25,000 bilete a 1 leu.

Casier a fost ales preutul Ioan Soroceanu. Dar preutul, din încasările făcute, sustrase suma de 5000 leĭ și fugi în Bucovina.

El a fost dat judecățeĭ pentru fals și abuz de încredere, de oare-ce iscălise pe o chitanță pe preutul Catană.

La ultimul termin, preutul s'a întors în Bacău, a fost achitat de faptul de fals și l'a condemnat la 7 lunĭ închisoare pentru abuz de încredere.

In contra acesteĭ sentințĭ a făcut apel.

*

Aŭ fost numiți: d. Isăcescu, copist grefier la cabinetul III al judeluĭ instructor; R. Cojnic copist-grefier la judecătoria oc. II și A. Iliescu copist-arhivar.

Asociațiunea generală a studenților universitarĭ din Iași, a primit astă-zĭ o adresă, subscrisă de 16 elevĭ romînĭ din Bitolia, prin care acești frați se plîng de faptul neesplicabil că directorul liceuluĭ romînesc de acolo refuză a-ĭ primi în școală.

Elevii cer intervenția studenților pe lîngă ministrul școalelor, pentru ca acesta să intervie la rîndul seŭ, în senzul de a permite elevilor să urmeze cursurile.

Facem apel la patriotizmul studenților și-ĭ îndemnăm să dee curs cerereĭ atît de legitime a celor 16 armînĭ.

ULTIMA ORĂ

Demonstrațiĭ în contra luĭ Zola

București, 3 Ianuarie 1898.

Un mare număr de studențĭ au manifestat la Paris, în fața redacțieĭ ziaruluĭ „Aurore", în contra luĭ Zola.

Un grup de vre-o cincĭ sau șase sute studențĭ, plecînd spre bulevardul St. Michel au manifestat pe strade, strigînd mulțimeĭ: „Huiduiți pe Zola!" „Jos jidaniĭ!"

Poliția a împrăștiat mulțimea și manifestanțiĭ, carĭ ajunsese în „Avenue de l'Opéra".

Urmărirea luĭ Zola

București 3 Decembre

Petit temps, **anunță că guvernul a sezisat parchetul în contra luĭ Zola în urma uneĭ plîngerĭ a generaluluĭ Billot.**

Un articol interesant

Epoca **publică, în numărul de azĭ, o scrisoare deschisă a luĭ Sturza către Rossetti și Brătianu asupra luĭ 66.**

Această scrisoare distruge legenda făurită de însușĭ Sturza asupra părțeĭ luate de liberalĭ la evenimentele acesteĭ date.

Un dar al Regeluĭ

București, 3 Ianuarie.

Monitorul oficial **publică azĭ o scrisoare a M. S. Regeluĭ, prin care face cunoscut că, spre amintirea sentimentelor exprimate de țară cu ocazia însănătoșireĭ A. S. R. Principeluĭ Ferdinand, înființază din caseta sa particulară un orfelinat agricol pe domeniul Slobozia-Zorlenĭ din județul Tutova.**

PUBLICAȚIUNE

Conform jurnaluluĭ Trib. Iașĭ, Secția II sub No. 6004 din 9 a luneĭ Decembrie anul curent, urmînd a se vinde prin licitațiune publică tot activul falimentuluĭ Leib Moșcovicĭ & comp. domiciliat în Iașĭ și anume: In ziua de 10 Ianuar 1898 ora 12 din zi se va vinde marfa evaluată la suma de 56411 leĭ 39 banĭ compusă din marfă de manufactură, vînzarea se va face engros sau endetail la magasia falimentuluĭ din Iașĭ str. Ștefan cel mare și va fi supusă omologăreĭ Tribunaluluĭ în casul cînd s'ar vinde engros saŭ în partizĭ marĭ.

In ziua de 9 Ianuar 1898 oara 12 din zi se va face vînzarea mobilieruluĭ falimentuluĭ compus din scaune mese oglinzĭ paturĭ și altele evaluat la suma de 1095 leĭ, vînzarea se va începe de la locuința falituluĭ Leib Moșcovicĭ din Iașĭ str. Ștefan cel Mare No. 63 și va trece în str. Anastasie Panu locuința falituluĭ Isak Grün. In ziua de 13 Ianuar 1898 ora 1 din zi se va efectua vînzarea Portofoliuluĭ falimentuluĭ evaluat în sumă de 19174 leĭ 60 banĭ, vînzarea se va face în camera Portăreilor Trib. Iașĭ secția II și va fi supusă omologăreĭ Tribunaluluĭ.

Se publică spre cunoștința generală această vînzare și concurențiĭ ce ar fi de a cumpăra asemenea avere sunt invitațĭ a se presenta în zilele și locurile aratate maĭ sus cînd urmează a se face licitația.

Tot odată se face cunoscut celor interesațĭ că orĭ ce întîmpinărĭ le pot face în termen de 3 zile libere de la publicare.

Portărel **D. Poenariu.**

PENTRU ANUL 1898

OPINIA

ziar cotidian

Inserează în corpul ziaruluĭ Anunciurĭ comerciale **cu prețurile cele maĭ eftine,** inserțiĭ, reclame, anunciurĭ de logodnă și nuntă, adrese de medicĭ, avocațĭ, birourĭ de comision și expediții, etc.

Ziarul «Opinia» avînd un număr însămnat de abonațĭ și cititorĭ, introdus fiind prin toate autoritățile judiciare, militare, și administrative din Iași și provincie, este cel maĭ nimerit organ de publicitate pentru a-și face orĭ-ce reclamă.

Dacă voițĭ decĭ să urmațĭ zicătoarea

„Reclama este sufletul comerciuluĭ"

înseratĭ anunciurile și inserțiile dv. în ziarul cotidian

OPINIA

Incepînd de astă-zĭ *Bereria Centrală* **va debita și** *Bere Lutker.*

A sosit:

Almanach Hachette 1898

ediția simplă și complectă

La Librăria Nouă P. Iliescu & D. Grossu.

De închiriet și de vînzare

O casă cu douĕ etaje în strada de Sus No. 96. Compusă din patru apartamente cîte din treĭ și patru odăĭ cu atenansele lor, se pot adresa la proprietara din Strada Sărărie No. 43.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpușneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ Busturĭ mărime naturală. Reproducțiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică și prețurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

34 Strada Romînă 34

Se primesc elevĭ în gazdă cu prețul de **40 leĭ lunar.** Conversația în casă e în limba *Germană* și *Francesă*. Ingrijirea cea maĭ conștiincioasă.

Să predă și lecțiĭ de piano.

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de a casa No. 96 din str. de Sus.—A se adresa la proprietară str. Sărărie No. 43

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşuluĭ, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞI FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TARGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o ridica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule'.

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plăteasică acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu,* strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ

« 6 lunĭ . . . . 20 «

« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ. — „DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 202 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — MARŢI 6 IANUARIE, 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe şi streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşi şi judeţe se primesc numai la Administraţie
In streinătate. *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

NOUL DAR AL M. S.

CONVOCARE

Domniĭ membriĭ aĭ comitetuluĭ diriguitor al partiduluĭ conservator din Iaşĭ, sunt rugaţĭ a se întruni, în localul clubuluĭ, marţĭ 6 Ianuar 1898, orele 2 p. m. pentru a discuta maĭ multe chestiunĭ importante.

Preşedinte, **Gr. Kogălniceanu.**

LISTELE ELECTORALE

Formarea listelor electorale are anul acesta o deosebită însemnătate. Chiar dacă nu se vor întîmpla alegerĭ neprevăzute, în Noembrie viitor vor avea loc alegerile generale comunale pentru toată ţara.

Deşteptăm din timp pe toţĭ concetăţenii noştri, că ceĭ ce aŭ drept şi nu sunt înscrişĭ să ceară înscrierea din vreme, iar aceĭ carĭ sunt înscrişĭ, să observe la timp, atît în listele provizoriĭ, cît şi în cele definitive, dacă înscrierea lor a fost menţinută.

Ceĭ interesaţĭ, atât pentru lămuririĭ, cât şi pentru apararea drepturilor lor în caz cînd ar fi nedreptăţiţĭ de autoritatea comunală, se pot adresa la redacţia „Opinieĭ" în orĭ ce zi de la 10—11 jum. a. m.

UN DAR REGESC

„Monitorul Oficial" care de maĭ bine de 2 anĭ de cînd înregistrează isprăvile guvernuluĭ liberal ne deprinsese tot cu ştirĭ răle, ne-a adus în cel d'întâiu număr al anuluĭ nou 1898, vestea foarte plăcută al daruluĭ pe care Majestatea Sa îl face muncitorimeĭ agricole, care este după propria exprimare a Augusteĭ scrisorĭ „razămul Ţăriĭ pentru viitor, după cum a fost mîntuirea eĭ în trecut".

Din scrisoarea pe care o reproducem în corpul jurnaluluĭ se vede că acest dar, consistă în înfiinţarea pentru perpetuitate a unuĭ orfelinat, în care se vor creşte în fiecare an 30 de orfanĭ ţaranĭ, pentru a face dintrînşiĭ bunĭ gospodarĭ.

Bucuria noastră, este cu atît maĭ mare cu cît actul de generozitate a Majestăţeĭ Sale, nu este un ce izolat. Nu este nicĭ cel dintâiu şi de sigur nu va fi nicĭ cel din urmă dar, pe care îl face Majestatea Sa ţărănimeĭ noastre.

Ţaraniĭ care trăesc pe domeniul Coroaneĭ ca şi pe moşiele particulare ale Regeluĭ, au simţit de nenumărate rîndurĭ, timp de atîţa anĭ, solicitudinea pe care Majestatea Sa, o are pentru propăşirea morală şi materială a ţaranuluĭ. Case de locuit, unelte de muncă care se servească de model nu numaĭ locuitorilor satuluĭ, ci şi locuitorilor tuturor satelor din prejur, localurĭ de şcoală model, iată darurile pe care Suveranul nostru le face zilnic locuitorilor din satele administrate după inspiraţiunea directă a Majestăţeĭ Sale.

Nenumărate fapte demne de imitat de toţĭ proprietariĭ şi de toţĭ arendaşiĭ carĭ în starea înapoiată în care ne aflăm aŭ de sigur pe lîngă sarcina îngrijiriĭ intereselor lor propriĭ şi sarcina de a îngriji părinteşte de muncitorimea care produce şi care stă atît de răŭ şi materialicește şi moralicește, dovedesc în actele Majestăţeĭ Sale, un plan bine determinat.

Pentru încoronarea acesteĭ solicitudinĭ zilnice pentru ţărănime, nicĭ nu se putea o creaţiune maĭ fericită, de cît orfelinatul „Ferdinand".

Majestatea Sa a maĭ făcut acum cîţĭ-va anĭ o fondaţiune. Fondaţiunea Universităreĭ Carol I este destinată ajutăreĭ pentru propăşirea culturală a tineritului universitar sarac, ivit în marea sa majoritate din clasa mijlocie a oraşelor.

Celor dificilĭ în a recunoaşte inima mare a Suveranuluĭ, chiar cînd e vorba de sacrificiĭ băneştĭ, li s'ar fi putut păre în acest dar preocuparea de a-şi atrage recunoştinţa viitorilor reprezentanţĭ aĭ claselor dirigente. Ar maĭ fi putut găsi poate, că există şi o altă clasă de cît cea a burgheziei, care, în vîlvîra vieţeĭ, luptă mult maĭ greu şi care decĭ merită maĭ degrabă solicitudinea Majestăţeĭ Sale.

Toţĭ aceştĭ dificilĭ, sunt astă-zĭ satisfăcuţĭ. In darul făcut claseĭ umile a ţărănimeĭ, nu se poate găsi nicĭ satisfacere de vanitate nicĭ preocuparea politică ci pur şi simplu suflet larg, simţ de solidaritate cu interesele ţăreĭ, înţelegere deplină a acestor interese.

Orfaniĭ ţaranilor eraŭ condemnaţĭ de la început saŭ la moartea fisică saŭ la acea decădere morală a omuluĭ *crescut* - după teribila expresie populară — *pe la uşile oamenilor*.

Institutul de 30 de orfanĭ de la Slobozia-Zorlenĭ, nu este de sigur de cît un început, căruia sunt convins i se va da neîncetat extensiune, în proporţie cu numărul şi importanţa claseĭ pe care e menit s'o ajute.

Sunt anĭ întregĭ de cînd toţĭ recunosc Regeluĭ Carol, iubirea adîncă de ţară, o cunoştinţă admirabilă a oamenilor şi a lucrurilor şi o rîvnă continuă pentru progresul patrieĭ. Oare-care răceală maĭ păstraŭ în suflet, ceĭ care dădeaŭ atenţiune spirituluĭ de mare economie a Suveranuluĭ.

De sigur că uneĭ burghezii ca a noastre, care pînă maĭ erĭ trăia în această ţară, în care curgea veşnic laptele şi merea, unde averĭ marĭ se făceaŭ din nimic, într'o jumatate de viaţă de om, unde orĭ-care surtucar abil îşĭ croea cu uşurinţă venituri marĭ, economia i se părea un defect.

Cînd vedem acum la ce servesc economiele Regeluĭ Carol, nu se maĭ încape nicĭ o rezervă în inimele noastre.

A. A. Bădăreŭ

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Potriviri.—Publicaţia mareluĭ roman al luĭ Emile Zola—Paris—a ajuns la scara uneĭ şedinţe a juraţilor care condamnă la moarte pe revoluţionarul pătimaş, Salvat, duşman al societăţiĭ moderne a căriĭ distrugere o predică.

Salvat, anarhistul, e zugrăvit în culorĭ de simpatie; juraţiĭ, burghejĭ pedanţĭ şi îmbuibaţĭ de prejudiţiĭ apar ca atarĭ şi sunt desemnaţĭ, fireşte, antipatieĭ generale—cum de alt-feliŭ face marele romancier pentru toate aşăzămintele societăţiĭ de azĭ.

Iată însă pe însuşĭ Zola chemat în faţa curţiĭ cu jurĭ pentru a da seamă de marea îndrăzneală ce a arătat în zilele din urmă: de a se susţinea nevinovăţia unuĭ condamnat.

N'avem a face cu un simplu şi banal proces de publicistică,—dar a vorbi aci de un revoluţionar care atacă societatea şi predică ruina eĭ. Cadrul se lărgeşte, proporţiile sunt enorme. Zola vine în numele uneĭ falange enorme şi puternice; cuvîntul luĭ este al uneĭ marĭ glorii literare, al uneĭ superioritătĭ intelectuale apoĭ teozată de atîtea orĭ de inteligenţa franceză; este autoritatea consacrată de un renume aproape legendar.

Şi puterea aceasta reală sfidează, fără îndoială, un text de lege după care o mînă de profanĭ vor fi chemaţĭ să condamne pe marele scriitor.

Rar s'a pomenit un caz atît de interesant: o încăierare între forţe sociale opuse, între concepţiĭ contrariĭ a însăşĭ noţiuniĭ de dreptate şi de morală. Şi întîmplarea aminteşte cazul luĭ Flaubert, genialul romancier, tîrît la bara juraţilor pentru „imoralitate".

Orfelinatul Ferdinand

Darul generos al M. S. Regeluĭ este în deobştie cunoscut. Cu întrarea în lume a nouluĭ an, Regele a ţinut să îmbogăţească seria munificientelor Sale, de astă dată spre a perpetua amintirea tămăduireĭ A. S. Ferdinand şi partea vie pe care Ţara o luase în acele zile de jale cînd succesorul Tronuluĭ se lupta cu moartea.

Atenţia delicată a Regeluĭ s'a îndreptat în noul Seŭ act de înaltă bine-facere, asupra acelor carĭ din timpuriŭ aŭ rămas orfanĭ.

După cum corespondentul nostru ne-a anunţat Sămbăta telegrafic, un orfelinat agricol va fi creat pe domeniul coroaneĭ de la Zlobozia-Zorlenĭ, judeţul Tutova.

Instituţia va purta numele de Orfelinatul „Ferdinand" şi porţile sale vor fi deschise chiar anul acesta.

Iată şi scrisoarea regală care anunţă acest noŭ şi generos act regal:

Scumpul meŭ presedinte al consiliuluĭ.

In această întîia zi a anuluĭ, inima Noastră se înalţă plină de recunoştinţă către A-Tot-Puternicul pentru scăparea zilelor Scumpuluĭ Nostru Nepot, şi către credinciosul şi iubitul Nostru popor, care în zilele de primejdie, Ne-a încunjurat cu o dragoste ce nu o vom uita nicĭ o dată.

Spre vecinică amintire a acestor sentimente, vom înfiinţa pe moşia Noastră Slobozia-Zorlenĭ, din judeţul Tutova, un orfelinat agricol, unde se vor cresce cu îngrijire 30 de orfanĭ saracĭ, aleşĭ din clasele muncitoare şi din fiĭ de militarĭ spre a 'ĭ pregăti la viaţa agricolă prin practică şi prin dobîndirea cunoştinţelor necesare unuĭ ţăran bun gospodar.

Acest aşezămînt va purta numele de Orfelinatul agricol «Ferdinand», care se va deschide chiar în anul acesta.

Nădăjduesc că buna pildă ce vor da aceştĭ băeţĭ, după ce vor eşi din orfelinat, va contribui întru cît-va la ridicarea nivelului moral şi material al muncitorilor de pămînt, carĭ sunt reazămul Ţăreĭ pentru viitor, după cum aŭ fost mîntuirea eĭ în trecut.

Dacă această speranţă se va împlini, mulţumirea Noastră sufletească va fi nemărginită, căcĭ rîvna de a întări temeliile Statuluĭ romîn şi de a asigura viitorul săŭ, este cea maĭ înaltă şi singura Noastră ambiţiune.

Primesce, scumpul Meŭ preşedinte al consiliuluĭ, încredinţarea sentimentelor de înaltă stimă ce'ţĭ păstrez.

Bucureştĭ, 1 Ianuarie 1898.

CAROL.

Protestul Popoarelor

Romînĭĭ, Sîrbiĭ şi Slovaciĭ aŭ redactat, după cum din vreme am zis, un protest contra proiectuluĭ de maghiarizare.

Iată pasagiile cele maĭ principale din protest:

Protestăm în contra tendinţeĭ puterei de stat de a crea din Ungaria, în contrast cu istoria şi relaţiile eĭ etnice, un stat naţional omogen, ceea-ce ie în contrazicere cu legea de naţionalităţĭ, făcută singur de maghiarĭ, şi care recunoaşte singuraticele naţionalităţĭ ale Ungarieĭ.

Protestăm în special contra noueloр acte ale guvernuluĭ şi parlamentuluĭ ungar. Protestăm contra proiectuluĭ de lege relativ la maghiarizarea numelor de localităţĭ, primit de parlament. Protestăm contra actelor de volnicie ale guvernuluĭ, ca noĭ să nu ne putem întruni ca Slovacĭ, Sîrbĭ şi Romînĭ, şi protestăm că ni-aŭ oprit în mod ilegal adunările înştiinţate în mod legal.

Fiind-că suntem escluşĭ din parlament şi suntem opriţĭ a ne întruni şi a ne ridica vocea contra violentăreĭ conaţionalilor noştri, aducem acest protest al nostru la cunoştinţa lumeĭ pe calea publicităţeĭ şi declarăm sărbătoreşte, că Romînii, Sîrbiĭ şi Slovaciĭ nu vor înceta a lupta pentru drepturile lor naţionale, pentru egala lor îndreptăţire, până-ce vor ajunge la ţintă, pentru-că aceste drepturĭ pot fi pe un timp denegate orĭ încălcate cu forţa, ele însă sunt şi rămân imprescriptibile.

ACTUALITĂŢI

O carieră militară

In ultima vreme s'a vorbit mult de generalul Saussier, *guvernatoral militar al Parisuluĭ care a hotărît trimiterea luĭ Esterhazy înaintea consiliuluĭ de războiŭ.*

Guvernatorul Saussier este cea maĭ înaltă autoritate militară a Franţeĭ şi poartă în acelaşĭ timp responsabilitatea întreagă a actelor militare.

Pînă astă-zĭ nu este încă fixată alegerea, deşi multe candidaturĭ sunt desemnate pentru rangul acesta suprem.

In cazul unuĭ viitor războiŭ, rolul guvernuluĭ militar este de a lua comanda supremă şi de aceea toate privirile aŭ fost aţintite asupra generaluluĭ Saussier de cîte orĭ s'a reluat arzătoarea problemă a unuĭ războiŭ european.

Pe vremea alianţeĭ franco-ruse, în timpul marilor manevre la care a luat parte şi ţarul tuturor Rusiilor. presa germană se mingăia că omul pus în fruntea armatelor franceze nu e de ajuns de destoinic: generalul Saussier e nu numaĭ un om bătrîn — dar un om gras, stingherit în mişcărĭ, copleşit de greutatea sa proprie. Observaţiĭ de felul acesta, de şi maĭ rezervate, aŭ transpirat şi în ziare franceze şi se pare că, cu toată vasta sa experienţă militară, Saussier a corespuns multor aşteptărĭ nemărturisite retrăgîndu-se după o foarte lungă carieră militară ca să lese loc altora.

Retragerea aceasta va fi serbătorită ca o pompă unică şi societăţile militare pregătesc o adevărată apoteoză veteranuluĭ ostaş.

Cerga comunală

Primarul a cerut consiliuluĭ un credit extra-ordinar de 33 leĭ, cu care să se cumpere două cuverturĭ de blană; una pentru venerabiluĭ president al senatuluĭ şi alta pentru d. Tacu.

„Opinia", 4 ianuar.

Era în una din zilele luneĭ curgătoare.

Primarul, înconjurat de un noian de hîrtiĭ, avea peste drum, trântit în fotoliu, pe d. Tacu, care trăgea nervos din fatala d-sale ţigaretă.

— Reŭ se maĭ începe anul, oftă cel d'întîiu d'intre ajutoriĭ de primarĭ: pe ziua de azĭ, nicĭ un client!

— Ce soiŭ de client?—întrebă mirat primariul.

— Nu client, murmură d. Tacu. Adicătelea, ca să zic aşa, poporul—petiţionar.

— Ce crezĭ despre sesiunea ordinară? — chestionă d. Gane, care trece uşor peste toate lapsurile primuluĭ ajutor?

— Eŭ cred că dumneata care eştĭ omul sacrificiilor, aĭ trebui să facĭ ca sesozonul curent să fie cît maĭ rodnic.

— Numaĭ am cu ce semana fructurĭ— respunse primarul. Ce să li maĭ fac? Toate credinţele, toate diurnele, toate chitibuşurile aŭ fost frecventate.

Să li mărit fetele colegilor noştri? Dar cu ce?

— Numaĭ eŭ, zise d. Tacu, cu aerul omuluĭ liber de păcate, m'am arătat demn şi devotat partiduluĭ. Pe crucea mea dacă am profitat de bunătatea d-tale ca să mĕ asigur cu un decaster de lemne!

—Apropos de lemne: m'a luat un frig, Iorgule.

— Şi pe mine mĕ ţine un corent în spete. Ce aĭ spune dacă ne-am încălzi pe socoteala comuneĭ?

— Eĭ cum?

— Să cerem un credit extra-ordinar de 33 leĭ ca să ne cumpărăm două cergĭ şi ca să nu fim acuzaţĭ că ne gîndim numaĭ la interesele noastre, să numim o comisiune compusă din 3 consilierĭ pe care s'o însărcinăm cu alegerea cergelor.

— Perfect d'acord. Dar cu Lepadatu ce facem?

— Lasă-l pe Lepadatu pentru sesiunea extra-ordinară, ca să maĭ avem ocazie de a numi o comisiune.

LEGEA INVĂŢĂMÎNTULUI SECUNDAR

III

Dispoziţiĭ generale (cap. I, art. 1—2).

In art. 1 şi 2 din Proect se prevede că:

a) Instrucţiunea secundară se dă în gimnaziĭ şi licee (pentru băeţĭ); în şcolĭ secundare de gradul I şi II (pentru fete); instrucţia superioară se dă în Universităţĭ şi în institutele alipite.

b) Instrucţiunea secundară şi superioară e gratuită *pentru fiĭ de romînĭ*. Fiĭ de străinĭ pot fi primiţĭ, dacă vor fi locurĭ disponibile, după ce se vor satisface cererile fiilor de romînĭ. Eĭ vor plăti atuncĭ o taxă.

In art. 1) proectul Haret se apropie de al d-luĭ Take Ionescu, şi se deosebeşte de al d-luĭ Poni, de şi liberal, şi decĭ indirect şi de al d-luĭ Sturdza din 1887.

In al. *b* Proiectul Haret se apropie de Proiectul Poni.

D. Poni prevedea ca şi d. Sturdza gimnaziĭ şi licee clasice şi reale, aşa cum sînt actualminte în fiinţă. (Poni, art. 1; Sturdza art. 5, al. d). E prea lungă disertaţia din Proectul Sturdza din 1887 asupra menţinereĭ celor două categoriĭ de şcolĭ secundare, deosebite chiar din clasa I. Se discută acolo inutilitatea bifurcaţieĭ; folosul cultureĭ realiste; importanţa cultureĭ clasice (Proectul Sturdza pg. 10—15; cap. VIII). Cu toate argumentele aduse de d. Sturdza, d. Haret de şi favoritul d-luĭ Sturdza, nu s'a convins, pe cînd d. Poni din contra adoptase în proectul săŭ din 1896 vederile d-luĭ Sturdza din 1887.

Ce e conservator sau liberal în această dispoziţie? Nimic. Rămîne de discutat, care din cele 2 prevederĭ sînt maĭ temeinice.

Orĭ-ce s'ar zice, dar eŭ unul găsesc netemeinică şi chiar dăunătoare societăţiĭ tendinţa de a aduce diferenţiare în oamenĭ de la 11 anĭ *neîmpliniţĭ*, silindu-ĭ să urmeze cursurile reale orĭ clasice. Societatea modernă cere— cel puţin la oraşe— ca toţĭ cetăţeniĭ să aibă un fond comun de ideĭ superior celuĭ primar.

O cultură unitară secundară, încă de 4 anĭ se impune, pentru a garanta societăţiĭ membrĭ maĭ instruiţĭ, maĭ înarmaţĭ cu cunoştinţĭ generale, singura bază prielnică culturiĭ de specializare.

Multe ar fi de spus aicĭ chiar faţă cu cerinţele constituţiei. Dreptul în stat sprijinit numaĭ pe un certificat de 4 clase primare e tot ce poate fi maĭ şubred. Viaţa politică se va resimţi, cînd se vor număra maĭ mulţĭ cetăţenĭ cu cultură unitară secundară.

Ast-fel privit lucrul, prevederile din Proectul d-lor Haret şi Take Ionescu sînt maĭ îndreptăţite, de cît acele din proectul d-lor Poni şi Sturdza.

Am stabilit un fond comun de ideĭ la două proecte prezentate de oamenĭ politicĭ de partid *opus*.

Instrucţia secundară si superioară e gratuită.

Dacă a fost şi este pentru moment un bine în ţara Romînească, e gratuitatea învăţămîntuluĭ! Cîţĭ din noĭ nu datorim cultura noastră acesteĭ largĭ munificenţĭ din partea statuluĭ şi a societăţiĭ!

Dar în măsura în care se consolidează statul şi oameniĭ pe specialităţĭ se înmulţesc în acea măsură, statul pune piedecĭ şi restricţiunĭ acesteĭ munificenţe.

Nu că se face aicĭ caz de liberalism, orĭ conservatorism; nu; statul evoluează fatal spre o nouă stare de lucrurĭ, pe care vor trăi-o copiiĭ şi nepoţiĭ noştri; tocmaĭ ca în apus.

Statul încetul cu încetul va ajunge la maxima *Do ut des*, impunînd taxe.

Inceputul acesteĭ nouă transformărĭ în spirite a plecat de la străinĭ.

Şi e foarte curioasă genesa acesteĭ *ideĭ* de a pune taxe la străinĭ.

In proectul Sturdza din 1887 nu vedem figurînd ideia de taxe asupra nimăruia.

Profesoriĭ de la Iaşĭ în memoriul lor redactat de o comisie de 12 profesorĭ, între care figurează d. Tzoni, Poni şi Mîrzescu, *liberalĭ*, propun taxe pentru eleviĭ străinĭ, care vor trece examen la stat, dar vor fi pregătiţĭ în familie saŭ în institute private.

Aceasta pentru cursul primar; iar pentru cursul secundar profesoriĭ de la Iaşĭ cer 10 leĭ taxa pentru străinĭ. La aceste cerinţĭ ale profesorilor de la Iaşĭ, con-

siliul general de instrucţie propune ca copiiĭ de străinĭ să plătească 10 leĭ pe an, în cursul primar; iar ceĭ preparaţĭ în particular vor trece examenul la stat fără plată, după ce vor vărsa la casierie taxa de 10 leĭ, ca şi cum ar fi urmat la şcolile statuluĭ. Iar d. G. Dem. Teodorescu propune un amendament şi maĭ riguros la acest art, 31 din proiectul Sturza;

Trecînd la sc. secundară consiliul general propune ca copiiĭ de străinĭ să plătească o taxă de 50 leĭ; la acest articul (133) d, G. Dem. Teodorescu propune un amendament şi maĭ îngreuietor.

Iată dar genesa ideiĭ de taxe în şcolile publice-primare şi secundare. Ea este de obărşie liberală; propusă de liberalĭ, primită în lege de d. Poni şi Haret şi impusă de Cameră, printr'un amendament propus de d. A. C. Cuza şi alţĭ deputaţĭ, proiectuluĭ de lege al d-luĭ Take Ionescu. D-sa nu o pusese în proiectul său, cum nu o vedem figurînd nicĭ în proiectul de lege din 1895.

Ne întrebăm noĭ acum, este utilă o asemenea dispositiune din lege?

Dacă ne punem din punct de vedere al statuluĭ, credem îndreptăţită tendinţa de a restrînge gratuitatea învăţămîntuluĭ secundar, care nu e *obligator* ca cel primar. Orĭ ceia ce nu e obligator, lesne poate deveni negratuit. Noĭ însă o credem pentru moment inoprtună; a) că statul are încă multe golurĭ de umplut în ramurile sale, b) că e încă multă nevoe în ţară, iar interesul de carte puţin răspîndit. După 30 de anĭ însă de viaţă culturală statul poate intreprinde o reformă în acest sens, căcĭ atuncĭ familiile vor fi maĭ interesate şi obligate de a cheltui cu cultura copiilor, maĭ mult ca azĭ, cînd statul dă totul la miĭ de tinerĭ pentru a-ĭ face funcţionarĭ.

Un adaus *periculos* găsim în proectul d-luĭ Haret. In al. 6 art 2 zice: Fiĭ de streinĭ pot fi primiţĭ..., dacă vor fi locurĭ disponibile, după ce se vor satisface cererile fiilor de Romînĭ. Iar în art. 16 al, a. se zice că *efectivul* **normal** *al uneĭ clase secundare este de 30-60 şcolarĭ*: şi numaĭ în caz de trebuinţă bine constatată statul va putea înfiinţa clase paralele (al. b. art. 16).

Măsura aceasta va fi aplicată în centrele ceva maĭ marĭ, unde este aglomerare de elevĭ.

Străinii s'aŭ deprins cu taxele. Ele există de 4 anĭ la şcoala primară şi mulţĭ streinĭ le plătesc fără multe obiecţiunĭ. Le vor plăti decĭ şi pentru şcoala secundară, maĭ ales că aicĭ nu ating pe toţĭ, ci pe cîţĭ-va.

Ceia ce e periculos, e dispositiunea că străinii se vor primi numaĭ fiind locurĭ disponibile.

Supt raportul didactic art. 31 păcătueşte căcĭ cu o clasă de 60 elevĭ în cursul secundar se lucrează greŭ; nu se pot aplica acolo nicĭ chiar toate dispositiile legeĭ, ca tesele lunare. Ca un clas să meargă bine, ca eleviĭ să fie des cercetaţĭ, ca temele să fie cetite şi cercetate cu folos, ca învăţămîntul în fine să meargă bine, ca disciplina să nu sufere, 60 de elevĭ pe clasă sînt prea mulţĭ; a nu primi pe streinĭ decît după ce aĭ complectat locurile cu romînĭ, însamnă a-ĭ esclude, tocmaĭ în centrele marĭ, unde aglomerarea de elevĭ e maĭ mare şi unde străinii sunt maĭ mulţĭ.

Statul, ca un bun părinte pentru toţĭ ar fi trebuit să legifereze astfel prin ministrul seŭ:

Eŭ cer de la copiĭ de străinĭ taxe; e un început făcut cu scolile primare şi văd că merge, dar ca cel care sînt chemat a administra interesele obşteştĭ, ţinînd samă şi de cerinţele pedagogice ale uneĭ şcolĭ, voiu chibzui ca orĭ şi unde voiu vedea că sînt maĭ mult de 40 mult 50 elevĭ de clasă să deschid clase paralele, pentru a asigura orĭ şi cuĭ—romîn saŭ neromîn—cu plată saŭ fără plată—o instrucţie solidă.

Ar fi de dorit dar ca disposiţia din actualul proect să se schimbe în acest senz, ca adică mînţinîndu-se taxele *liberale*, să se impună statuluĭ obligaţia de a înfiinţa clase paralele pretutindenea unde numărul elevilor trece peste 40 de clas, escepţie clasa I-ia.

Un profesor.

AGONIE

XII

Ea moare pentru tine, iubirea mea fecioară
De-apururĭ umilită de frumuseţea ta
N'a maĭ iubit pe nimenĭ—sub altă formă doară!
Şi împăcată 'n sine atîta vrea: să moară
Pe-altarul zeeĭ care n'o poate asculta.

Şi tu-ĭ zimbeştĭ, de pare că nu eştĭ vinovată,
Zimbeştĭ de-apururĭ mîndră de frumuseţea ta;
Privirea care-ucide se pare 'nduioşată
De lipsa eĭ de minte—că te ceruse toată.
Atîta frumuseţe cuĭ aĭ putea-o da?...

Ea moare 'n agonie dar moare fericită
Si vrednică de-apururĭ de frumuseţea ta,
Mireasă credincioasă ce pleacă neiubită.
Tu o petrecĭ la groapă nu pală şi mîhnită
Zimbind, căcĭ pentru alta ea nu va re'nvia.

Tristis

O DRAMĂ PE ZI

„SULTANA"

Acesta e numele pantereĭ căre a pricinuit una din cele groaznice drame la menageria Emmanuel de la Nantes.

Copila Madeleine Robert în vrîstă de 4 anĭ se primbla pe dinaintea cuştelor cu fiare, cînd, fără să-şĭ dea seamă, se găsi cu totul aproape de cuşcă în care pantera Sultana stetea intinsă într'o linişte aparentă.

Fetiţa trecuse mîna dreaptă între două gratiĭ;—de-odată Sultana se repezi turbată şi înhăţă mîna miceĭ Madeleine, lovind-o în acelaşĭ timp cu laba peste cap. Cu mare greu fetica fu smulsă din ghiarele pantereĭ, dar într'o stare de plîns.

Pantera Sultana nu de mult era să sfîşie pe însă-şĭ îmblînzătorul Emmanuel care scăpă graţie uneĭ marĭ iscusinţĭ şi sîngeluĭ rece de care se bucură în timp de pericole.

FEMENITĂŢI

FARĂ BĂRBAŢI

Unul din cele două spre zece districte ale Smolenskuluĭ —în Rusia albă— formează un mic stat a căruĭ populaţie este aproape toată compusă din femeĭ. Stătişorul acesta are o suprafaţă de 15 verste patrate şi cuprinde un mare număr de state.

Regatul femeilor s'a numit astfeliŭ nu pentru că în adevăr ar aparţinea numaĭ sexuluĭ frumos dar pentru că barbaţiĭ— contrar de ce se întîmplă cu rîndunelele — emigrează în fiecare primavară ducîndu-se prin oraşele vecine ca să caute de lucru şi timp de *nouă lunĭ* rămîn departaţĭ de căminul, conjugal, nouă lunĭ pe an!

Bine înţeles că femeile se ocupă cu tot ce priveşte afacerile publice, că ele lucrează puţinul pămînt ce aŭ. Există o preşedintă a adunărilor comunale în care se discută chestiunile de interes public. Petrecerile sunt întocmite pentru femeĭ, dar marĭ serbărĭ aŭ loc numaĭ la reîntoarcerea soţilor în micul regat femenin.

Totul aci e în plină Totul aci e în înflorire din punctul de vedere politic şi financiar. Se zice că Impărăteasa tuturor Rusiilor se interesează de ciudata ţărişoară şi după cererea sa iĭ se face în toţĭ aniĭ o dare de samă despre mersul lucrurilor de pe aicĭ.

Statul femenist de care vorbim pare a fi paradisul visat al multor barbaţĭ: să lipseştĭ *nouă lunĭ* de a-casă, adecă tocmaĭ timpul de a lăsa un *urmaş* în urma ta, să lipseştĭ nouă lunĭ de contactul soacrelor—şi aşa maĭ departe, să aĭ siguranţă că nouă lunĭ femeea nu 'ţĭ poate pune coarne — ce poate fi maĭ ideal?...

NOUTĂŢI LITERARE

„FEMEI UŞOARE"

Pseudonimul *Sfinx* pe o copertă suggestivă: femeĭ în rochiĭ de bal şi de balet—îmĭ trezi curiozitatea şi luaĭ volumaşul de pe masa de redacţie unde atîtea cărţĭ rămîn adesea în lungă aşteptare pentru a vedea lumina uneĭ legitime criticĭ de gazetă.

Sfinx—era cînd-va pseudonimul unuĭ distins publicist pe care aceia chiar care nu l'am apucat, îl cunoaştem din volumul lui Gherea unde se pomeneşte de el cu elogiĭ.

Prin ce minune s'a întrupat necunoscutul autor al „femeilor uşoare" în sufletul răposatuluĭ sfinx, iată o problemă pe care sfinxul ar dezlega-o maĭ uşor decît noĭ.

Femeĭ uşoare! Titlul e un capital; cuprinsul e indiferent faţă cu suggestiva făgăduială a anonimuluĭ exploatator de curiozităţĭ, care promite un apropiat volum de „bărbaţĭ uşorĭ"—nuvele fin-de-siècle.

Am ajuns, fără doară, într'o epocă de înflorire literară şi fără rost se jelesce Caragiale de sărăcie. Sunt convins că negustorul Sfinx a făcut bune afacerĭ cu „femeile uşoare" şi nimic nu-ĭ maĭ uşor a scrie un volum pe zi de talia femeilor în chestie.

Şi ştiţĭ ce sunt eroinele sfinxuluĭ bucureştean? „Cap de gîscă", „crier uşor" „caracter comun, „gelozie nebună", „minte uşoară", „femee imposibilă", soţie calţu"... şi aşa maĭ departe. Suut atîtea *grele* probleme pe care cu o *uşurinţă* fără seamăn le dezleagă îmberbul care se adăposteşte, modest, sub cel maĭ enigmatic pseudonim.

Cu toate acestea nu poate fi maĭ „cap de gîscă", maĭ „creer uşor", maĭ „caracter comun" decît autorul „nuvelelor" apărute în editura din strada Şelarĭ.

Abia am deschis volumul la întîmplare şi zăriiŭ că unuĭ eroŭ; iĭ *plăcea* femeile frumoase", „cu toţĭ ceĭ 45 de anĭ *ceĭ* i avea în *spinare*".

Eroul cere pentru eroină „pietrele care m'am înţeles cu d. Cosmescu..." saŭ „*briliantele*" maĭ bine zis.

„Luă binoclu de pe fotoliu şi-l îndreptă spre *mîna* primadoneĭ: *era chiar ochiĭ cu pietrile eĭ*.."

...Era frig *de mama foculuĭ* şi trăgea şi o ploaie de acelea..." Aşa începe „soţia calţu"—iar încheierea:

„La boale marĭ trebuesc doctoriĭ tarĭ" a zis *Spinoza*.

O cap de gîscă!

Rodion

CRONICA

Un partid care..... miroase

A zis un neamţ o dată că nu ştie omul din ce se îngraşe. Dar credeţĭ dv. că partidele ştiu din ce se nasc?

Partidul ştie cît şi neamţul şi noĭ ne esplicăm faptul prin un document foarte original şi foarte preţios.

O gazetă liberal-democrată s'a însărcinat cu misia de a face o auto-biografie; acea a grupăreĭ pe care o reprezintă.

Ceea ce spune confratele despre partidul seu, nu mirose tocmaĭ a bine, dar fiind că e chestie de anto-biografie şi fiind că, în deobştie, fiecare cîntă osanale mărfeĭ sale, nu ne putem stăpîni dorul de a da afară zisele confrateluĭ, maĭ ales că'n joc ie o chestie pe care nicĭ egoistul n'o păstrează pentru el.

După ce vorbeşte de Sturdza şi după ce isprăveşte panachida pentru Brătianu, ziarul cu chestia întră în partidul liberal-democrat şi combate precum urmează:

Insă din sînul partiduluĭ liberal decrepit, o nouă vlăstare, tînără începe a da frunze; şi ca o viţă de vie răsădită într'un pămînt gras, îngrăşat prin *cadavre* şi *materiĭ fecale* creşte şi se desvoltă, îşĭ întinde ramurile şi-şĭ dă fructele *Această vlăstare e partidul tiberalilor-democraţĭ.*

Frumos vlăstar sau maĭ bine zis frumoasă vlăstară! Găseştĭ acolo şi cadavre şi materiĭ fecale, pămînt gras şi viţă de vie. Şi această duioasă şi mirositoare împerechere se dă în piaţă ca partidul liberalilor democraţĭ.

Partidul ca partid. Dar ce fericiţĭ aceĭ carĭ pot spune: „partidul nostru ie o nouă vlăstare, care se îngraşe într'un pămînt; prin materiĭ fecale şi cadavre. Iar noĭ, frunzele ieĭ, ne *adapăm* şi ne *hrănim* d'intrînsa!

Recomandaţia ie distinsă şi autorul ieĭ—un geniu!

INFORMAŢII

Un al doilea foileton

Odată cu variaţia cît maĭ mamare ce ne propunem a da ziaruluĭ nostru, vom începe publicarea unuĭ *al doilea foileton.*

Am fost, din nefericire, bunĭ profeţĭ cînd am preconizat că sesiunea ordinară din ianuar a consiliuluĭ comunal, va trece tot atît de infructoasă, ca şi toate celelalte din trecut. Convocaţĭ pentru ziua de 2 ianuar, consiliul şi-a amînat şedinţele pentru ziua de 8. In ziua de 11 a. c. primarul pleacă la senat, aşa că din 21 şedinţĭ se vor ţinea, în cazul cel maĭ bun 3 şedinţĭ, ştiut fiind că consilieriĭ nu primesc să fie presidaţĭ de d. **Tacu.**

Doamna doctor Criste Missir, fiica d-luĭ general Teleman, a dat naştere uneĭ fetiţe.

D-l C. Meisner a fost naş copiluluĭ învăţătoruluĭ de la Prisecanĭ, V. Agapi.

La casieria generală a judeţuluĭ Iaşĭ aŭ început a funcţiona comisiunele carĭ aŭ a se pronunţa în chestia contestaţiunilor contribuabililor.

Lucrează 4 comisiunĭ.

O nouă şi senzaţională incetare de plăţĭ, a produs o adîncă impresiune pe piaţa Iaşuluĭ. E o vechie şi reputată magasie de pielerii, condusă de doĭ oamenĭ de o perfectă onorabilitate.

Casa există de 70 anĭ în Iaşĭ.

Ierĭ s'a celebrat căsătoria doamneĭ Annetta Vasiliu cu d. căpitan în retragere P. Negru.

Felicitărĭ.

Ultima şedinţă în afacerea Esterhazy.

Eată cum povesteşte „le journal des Débats" ultimele incidente ale acesteĭ şedinţe:

La 5 ore p. m., comisarul guvernuluĭ (procurorul militar) cere în cîte-va cuvinte achitarea luĭ Esterhazy. La 5 ¼ începe avocatul Tezenas apararea pe care cu o mică suspendare o termina la 8 ore.

Consiliul întră în deliberare. După 5 minute reintră în şedinţă şi prezidentul general Luxer citeşte cu voce tare în mijlocul uneĭ tăcerĭ profunde următoarea sentinţă:

In numele poporuluĭ francez

Astă-zĭ unspre-zece Ianuarie 1898, primul consiliu de răsboiu a comendamentuluĭ militar din Paris deliberînd în secret, prezidentul a pus chestiunea următoare:

Numitul Walsin Esterhazy este vinovat de uneltirĭ sau de a fi avut înţălegere cu o putere străină sau cu agenţiĭ săĭ pentru a-ĭ angaja să întreprindă războiu contra Franţeĭ sau pentru a le procura mijloace pentru acesta, crima prevăzută şi pedepsită de art?....

Voturile fiind adunate separat începînd de la gradul inferior, prezidentul dîndu-şĭ părerea cel din urmă, consiliul de răsboiŭ declară:

Walsin Esterhazy este recunoscut, în unanimitate neculpabil.

Prin urmare consiliul achită pe Walsin Esterhazy şi prezidentul ordoană să fie pus imediat în libertate, dacă nu este arestat pentru vre-o altă cauză, conform cu art. 136 din codul de justiţie militară. Ordonă comisaruluĭ guvernuluĭ de a ceti în prezenţa achitatuluĭ prezenta sentinţă în faţa gardeĭ sub arme.

Abea terminată cetirea sentinţeĭ, în sală isbucnesc bravos şi aplause. Se aud strigăte: Trăiească Franţa:

Esterhazy introdus în sală, se aruncă în braţele apărătoruluĭ Tezenas şi îl sărută. Apoĭ strînge emoţionat mînile care i se întind. Majorul plînge.

Serjentul care făcea pe portărelul în sală alergă şi preveni consiliul că s'a uitat să se citească sentinţa în prezenţa achitatuluĭ.

Consiliul se întoarce din sala de deliberare, în sala de şedinţă. Garda prezintă armele. Ceĭ şapte membri aĭ conconsiliuluĭ sunt în picioare, cŭ mîna la sabie. Prezidentul citeşte din noŭ sentinţa. Achitatul plînge, viŭ mişcat. Este foarte mişcat şi apărătorul care pe lîngă toate sufere de o puternică nevralgie a nervuluĭ sciatic.

Generulul Luxer după terminarea cetireĭ, se scoboară în sală şi strînge mîna luĭ Esterhazy. adresîndu-ĭ cuvinte afectuoase. Tot aşa fac şi ceilalţĭ membri aĭ consiliuluĭ. Martorul Major Hervien, îmbrăţoşază pe achitat.

Acuzatul trebuea să remînă închis pănu a doua zi, cînd urma să se facă formalităţile puneriĭ în libertate. Totuşĭ îndată comandatnl închisoriĭ prezintă ordinul de punere imediat în libertate, din partea guvernatoruluĭ militar al Parisuluĭ (ceea ce dovedeşte că achitarea fiind sigură ordinul de punere in libertate, se făcuse înainte de cetirea sentinţeĭ N. tr.).

Esterhazy se întoarce la închisoare şi îşĭ schimbă uniforma pe straile civile, după care făcîndu-şĭ la printr'o mulţime compactă se duce la domiciliul apărătoruluĭ şi apoĭ la domiciliul săŭ propriŭ.

Ne-am implinit ierĭ o prietenească şi dureroasă datorie, conducînd rămăşiţele mortuare ale regretatului nostru amic, Andreĭ Cruceanu, la ultimul lor lăcaş.

In timpul prohoduluĭ a domnit cea maĭ cumplită jale. Familia era zdruncinată de durere şi faptul a dovedit că defunctul era tot atît de devotat şi de prietinos în intimitatea sa ca şi în lumea amicilor.

Vom păstra multă vreme în cea maĭ plăcută amintire pe regretatul Andreĭ Crucianu.

*

Publicăm următoarele rîndurĭ pe carĭ ni le trimite doamna Irina Crucianu:

„Aduc viile mele mulţumirĭ domnilor farmaciştĭ din Iaşĭ şi în special domnilor: B. G. Ilutza, fraţĭ Konia, Carol Herţenberg şi I. Enghel, pentru frumoasa lor intenţiune de a lua pe seama caseĭ farmaceutice o bună parte din cheltuelile ocasionate cu înmormîntarea prea iubituluĭ meŭ soţ Andreĭ Crucianu, fost farmacist.

Irina Crucianu.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

56)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA A DOUA

I.

O coloană întreagă era consacrată singureĭ victime, sermaneĭ copile blonde, mica cusotoreasă, cu pîntecele deschis şi a căreĭ identitate încă nu se hotărîse bine, cu toate că un întreg stol de reporterĭ se îngrămădise în avenue de l'Opéra, la patroana, apoĭ în mahalaua Saint-Denis, unde se credea că locueşte bunica moarteĭ. *Globul* într'un articol grav, inspirat, după cum se vedea, de Fonsègue, a adresat un apel la patriotismul Camereĭ, pentru a evita orĭ ce criză ministerială în mijlocnl evenimentelor dureroase prin care trecea ţara. Incă cîte-va săptămînĭ, ministerul o va maĭ duce, va trăi puţin liniştit.

Guillaume, însă, nu era lovit de cît de un detaliŭ: autorul atentatuluĭ rămăsese necunoscut, de sigur că Salvat nu fusese nicĭ arestat, nicĭ bănuit. Părea din contra că se pusese pe o urmă falşă. Se spunea despre un domn bine îmbracat, înmănuşat şi pe care un vecin, se jura că-l văzuse întrînd în otel n momentul explozieĭ. Guillaume părea că se linişteşte puţin, cînd fratele-săŭ îĭ ceti un alt jurnal, în care se dădea informaţiĭ asupra bombeĭ care fusese întrebuinţată, o cutie de conserve, relativ foarte mică şi a căreĭ sfărămăturĭ se găsiseră. Fu din noŭ cuprins de nelinişte, cînd auzi că se miară că o atît de mică bombă putuse să facă stricăciunĭ atît de violente, şi că se bănuia vre-un explosiv noŭ, de o putere nesocotită.

Pe la opt ceasurĭ, apăru Bertheroy, sprinten cu toţĭ ceĭ 70 de anĭ aĭ luĭ, în tocmaĭ ca un tînăr medicinist care aleargă la un prieten să-ĭ facă serviciul uneĭ operaţiĭ. Aducea cu el o trusă, bande de pînză şi scamă. Se supără însă mult cînd văzu pe rînit roş, nervos şi cuprins de frigurĭ.

— Ah! scumpul meŭ, văd că n'aĭ fost ascultător. După cum văd aĭ vorbit, te-aĭ agitat, te-aĭ pasionat.

După ce-l examină şi-ĭ sondă rana cu îngrijire, îĭ spunea, pansîndu-l:

Să ştiĭ că osul ţi-ĭ atins, nu răspund de nimica dacă n'aĭ să fiĭ înţălept. Orĭ ce complicaţie, face trebuincioasă amputarea.

Petru se înfioară, pe cînd Guillaume rădică din umerĭ ca şi cum ar spune ca ar vrea maĭ bine să fie amputat, de vreme ce totul se darama în jurul luĭ. Bertheroy, care se pusese pe un scaun, îĭ privea pe amîndoĭ cn privirea luĭ ascuţită. Acuma, dînsul ştia despre atentat, şi trebuia să-şĭ facă reflexiile luĭ.

— Dragul meŭ copil, reluă dînsul de odată, cred că nu eştĭ tu acela care aĭ făcut îngrozitoarea dobitocie din strada Godot-de-Mauroy. Imĭ închipuesc însă. că trebue să fi fost prin apropiere... Nu, nu, nu, nu-mĭ răspunde, nu-ţĭ daŭ voie. Nu ştiu, şi nu vreau să ştiu nimica, nicĭ chiar formula aceluĭ praf îndrăcit, a căruĭ urmă se vedea pe mîneca cămeşeĭ, şi care a făcut stricăciunĭ atît de grozave.

Şi pentru că ceĭ doĭ fraţĭ rămaseră surprinşĭ, îngheţaţĭ de nelinişte, cu toate asigurările luĭ, dînsul adaugă făcînd un gest larg:

— Ah! prietenii meĭ, dacă aţĭ şti voĭ cît îmĭ pare mie actul acesta maĭ mult nefolositor de cît criminal! N'am de cît dispreţ pentru agitaţiile zadarnice ale politiceĭ, fie revoluţionare, fie conservatoare. Oare ştiinţa nu este îndestulătoare? Pentru ce se grăbim mersul timpuluĭ, cînd un pas al ştiinţeĭ înaintează maĭ mult omenirea către dreptate şi adevăr, de cît o sută de anĭ de politică şi de recoltă socială? Singură ea mătură dogmele, sfărîmă zeiĭ, dă lumină şi fericire.... Eu, membru al Institutuluĭ, bogat, decorat, eu sînt singurul revoluţionar.

Şi începu să rîdă. Guillaume simţi ironia acestuĭ rîs. Dacă până acuma admirase în el pe marele savant, suferise văzîndu-l instalat în vieaţă atît de burghezeşte, lăsînd să vie la dînsul situaţiile şi onorurile, republican sub Republică, dar gata se servească ştiinţa sub orĭ-ce stăpîn ar fi. Şi iată că din acest oportunist, din savantul acesta clasat, din muncitorul acesta care prîmea cu amîndouă mînele bogăţia şi gloria, se desfăcea un evoluţionist liniştit şi teribil, sucotind foarte bine că munca luĭ fără de voie va strabate şi va reînoi lumea!

Se sculă pentru ca să plece.

— Mă duc, dar am să mă întorc, fiţĭ ascultătorĭ şi iubiţi-vă amîndoĭ.

Cînd rămaseră singurĭ, Petru aşazat lîngă patul luĭ Guillaume, mînele li se strînseră din nou într'o strîngere în care era toată neliniştea lor sufletească. Cît necunoscut, cîtă durere morală ameninţătoare era în jurul lor, într'înşiĭ chiar! Lumina cenuşie a ierneĭ întra pe ferestĭ, se zăreau arboriĭ negri din grădină, în timp ce casa toată era cufundată în tăcere.

(Va urma)

Ştiinţi-Litere-Arte

Corespondentul nostru din Botoşanĭ ne comunică că în seara de 2 Ianuarie avu loc în aula liceuluĭ *Laurian* un prea frumos concert dat de d-na *M. Patriciu*, născută Ropală, cu concursul artiştilor iaşanĭ *Enrico Mezzetti* şi *C. Penel*. Distinsul profesor şi simpaticul artist şi-aŭ oferit graţiosul concurs d-neĭ Patriciu şi ast-fel s'a putut realiza un frumos venit destinat unuĭ scop de bine-facere.

STRUNA ZILEĬ

JUVARA

Maĭ multe ziare franceze înregistrează după ale noastre demisia d-luĭ Juvara.

Despre-o mare întîmplare
Preste tot se dete ştfara:
Că e liber portofoliul
Luĭ Juvara

Parcă 'ntăia dat' oculta
Ar fi înghiţit papara.
Zăŭ de ce atîta vorbă
De Juvara?

Cu o rîndunică numaĭ
Nu ne vine primavara
Nu se năruie oculta
C'un Juvara...

Şi la zvonul tot—v'asigur
„Je m'en fiche" răspunde ţara
Dacă e saŭ nu ministru
Domn Juvara..,

*

Aseară la *Divorçons* teatrul nostru era ceva maĭ populat ca de obiceiŭ. Presa a fost bine interpretată, în deosebire de d-na Cuzinschi, d-niĭ Constantinescu şi Ionescu. Publicul care a văzut piesa jucată de trupa Josset a rămas mulţămit de aĭ noştri.

*

Mîne seara, lunĭ are loc concertul d-reĭ *Aspasie Sion* cu concursul maiestruluĭ violonist *Dinicu* din capitală.

*

D-ra Hortense Mihailescu, simpatica elevă a conservatoriuluĭ nostru şi d. Vasile Scorpan, reputat concertist aŭ promis concursul pentru concertul baluluĭ studenţilor în medecină. In program figurează şi d-na *Ecaterina Nădejde* într'un important rol din *Phèdre*.

*

Pentru seziunea beneficiilor teatrale se cunosc pînă acum piesele: Poceambole pentru beneficiul Penel—Georgescu; Castelul fermecat saŭ Zîna zînelor mare feerie cu cîntece — d-na Cuzinschi şi P. S. Alexandrescu; Dama de Caro, d. Gh. Cîrjă.

*

„Diafane" e titlul unuĭ volum de versurĭ de d. M. Codreanu.

*

Poliţia chineză a înterzis asociaţiile femenine cu scop de a se... sinucide în loc de a se mărita. Se ştie că legea luĭ Confucius face ca adevărată sclavă din femeea măritată. Aceasta esplică sinuciderile în masă a chinezelor.

*

O glumă.

-- De acuma înainte nicĭ cu farsa nu maĭ merge" reflecta un actor.

— ?!

— De cînd cu *farsa* alcooluluĭ pe scena teatruluĭ naţional. **Strună.**

Scrisoarea luĭ Zola

— în afacerea Dreyfus —

Epilogul senzaţional al procesuluĭ maioruluĭ Walsin Esterhazy, este cunoscut cetitorilor, din depeşile sensaţionale pe carĭ le-am primit zilele din urmă.

Un nou erou al afacereĭ Dreyfus este Emile Zola, romancierul celebru. Huiduit, dat judecăţii, hulit şi persecutat, Zola va compare înaintea juriuluĭ pentru o scrisoare pe care a adresat'o în „Aurore", ziarul luĭ Clémenceau, la adresa luĭ Felix Faure, presidentul republiceĭ.

Din această scrisoare extragem aci, în traducere credincioasă, pasagiile cele maĭ saillante:

«Steauadv., d-le prezident, pînă acum atît de limpede, e ameninţată de o întunecare ruşinoasă. Aţĭ eşit bine din compania calomniilor josnice. De la dv. se reflectează strălucirea apoteozeĭ alianţeĭ franco-ruse. Vă pregătiţĭ să deschideţĭ viitoarea expoziţie universală şi să săvîrşiţĭ triumful Franţeĭ, care trebue să încoroneze secolul nostru cel mare de muncă, de adevăr, de libertate. Dar ce pată cade asupra numeluĭ dv., ba şi asupra guvernăriĭ dv., din această ne maĭ pomenită afacere Dreyfus!

Un consiliu de răsboiu a avut curagiul să achite, după ordin, pe un Esterhazy. Adevărul şi dreptatea au primit prin aceasta lovitura cea maĭ grea. Franţa poartă pe obraz un stigmat. Istoria va povesti într'o zi că sub guvernul dv., s'a putut comite o asemenea crimă socială.

E datoria mea să vorbesc, dacă nu vreau să deviu complice...

Iată adevărul asupra procesuluĭ Dreyfus. Un nenorocit a comis toate acestea. E du Paty de Clam, pe atuncĭ un maior modest. El e spiritul cel rău al afacerii, el a făurit intrigele cele maĭ romantice, care par scoase din romanele populare: documentele furate, scrisorile anonime, întîlnirile pe locurĭ obscure, femeile misterioase, carĭ împart noaptea documente convingătoare, toate acestea sunt opera luĭ. El 'şi-a închipuit că Dreyfus a scris borderoul; el a cerut directoruluĭ închisoareĭ ca să acopere pe prevenitul cu valurĭ de lumină, pentru a-ĭ stoarce o mărturisire. Declar că Paty de Clam e vinovatul principal al eroreĭ judiciare ce s'a comis.

A maĭ fost şi un ministru de resboiŭ generalul Mercier, dar inteligenţa sa părea mediocră; a maĭ fost şi un şef al statuluĭ major general Boisdeffre, care pare a fi căzu victimă pasiuneĭ sale clericale; a maĭ fost un sub-şef al statuluĭ-major, generalul Gonse, a căruĭ conştiinţa 'şĭ putea adapta lucrurile cele maĭ contradictoriĭ. In realitate însă, numaĭ Paty de Clam 'ĭ-a condus pe toţĭ, 'ĭ-a hipnotizat, căcĭ se ocupă şi cu spiritismul şi vorbeşte cu spirite. Nu se va crede nicĭ odată la ce fel de experienţe a supus pe nenorocitul Dreyfus, ce curse i-a pus, ce instrucţie nebună a făcut contra luĭ.

Totul se întemeia pe acuzaţia copilă. rească, pe bănueala că Dreyfus ar fi scris borderoul, Aci e origina eşeculuĭ justiţieĭ franceze. Cum aŭ putut Mercier, Boisdeffre, şi Gonse să se lese prinşĭ în manipulaţiile luĭ Paty?

Acuz pe Paty de Clam de a fi autorul inconştient, dar diabolic al uneĭ erorĭ judeciare, acuz pe Mercier de complicitate; acuz pe Boisdeffre şi Gonse de a fi colaborat la aceasta; acuz pe Pelieux şi Ravary de a fi organizat o instrucţia criminală. Maĭ acuz apoĭ de experţiĭ Belhomme, Varinard şi Couard de a fi dat părerĭ false; acuz birourile ministeruluĭ de resbel de a fi condus o campanie de presă criminală pentru inducerea în eroare a opinieĭ publice şi ascunderea proprieĭ lor culpabilităţĭ. Acuz în fine primul consiliŭ de resboiŭ de a fi călcat dreptatea condamnînd pe Dreyfus pe baza unuĭ document secret şi acuz al doilea consiliŭ de resboiŭ de a fi achitat cu ştiinţă pe un vinovat şi de a fi comis această ilegalitate pe baza unuĭ ordin,

Ridicînd aceste acuzaţiunĭ port consecinţele legiĭ care condamnă calomnia. Mă supun voios legiĭ. N'am cunoscut, n'am văzut nicĭ odată pe oameniĭ ce acuz.

Faptul ce comit acum apare ca un mijloc revoluţionar pentru a grăbi exolozia adevăruluĭ şi a dreptăţiĭ. O singură pasiune am avut în viaţa mea: de a lucra pentru lumină şi pentru umanitate. Protestul meŭ e un strigăt al sufletuluĭ meŭ. Să fiŭ dus înaintea juraţilor şi atuncĭ se va face lumină deplină».

Emile Zola.

Banditul Ivanciu Ţenu

O crimă misterioasă. Cine era Ţenu —Moartea luĭ.—Bărdiţa fatală.— Ce va stabili ancheta.

Huşĭ 4 Ianuar

O crimă s'a săvîrşit în oraşul Huşĭ în cea maĭ adîncă tăcere. Cine nu cunoaşte pe vestitul *Ivanciu Ţenu*, potlogar fruntaş, bandit care a stat 10 anĭ închis la Pîngăraţĭ pentru omor?

Om voinic, sănătos, plin de viaţă, s'a stîns din viaţă după o zacere de cîte-va zile. Cine a a ştiut de boala luĭ? Acesta se ascunde întru într'un mister de nepătruns. Lumea a remas uimită de o moarte aşa grabnică. Toţĭ se întreabă care-ĭ causa morţiĭ? Asupra acestora se svonesc următoarele:

In ziua de 8 Decembrie 1896, Ivanciu Ţenu, împreună cu preotul Ştefan Ştefănescu, Mihaĭ Darie şi Dl Arnăutu, toţĭ din Huşĭ şi înruditţĭ, au fost la via preotuluĭ şi aŭ petrecut acolo până noaptea tîrziŭ.

A doua-zi Ivanciu Ţenu s'a îmbolnăvit n'a maĭ vorbit nicĭ un cuvînt, nu s'a mişcat din pat. şi după o suferinţă de 10 zile a încetat din viaţă în ziua de 18 Decembrie 1897.

Despre boala sa n'aŭ ştiut nicĭ vecinii ceĭ maĭ apropiaţĭ. O tăcere adîncă domnea împrejurul caseĭ luĭ Ivanciu Ţenu. Numaĭ Preotul Ştefănescu era lîngă patul bolnavuluĭ. El a fost acela care l'a spăvăduit şi împărtăşit, prin urmare el trebue să ştie totul.

După spusele d-lor Ignat Mateĭ, Stefan Dimitriu şi Mihal, fost servitor luĭ Ivanciu Ţenu, carĭ au scaldat pe mort, s'a svonit că ar fi fost împuşcat în genunchĭ şi spinarea (colona vertebrală) i-ar fi fost ruptă!?

*

Cunoscîndu-se antecedentele luĭ Ivanciu Ţenu uşor se poate conchide că de la furat i se trage moartea. Cu un an maĭ înainte au luat în arendă via d-neĭ Ana Stefănescu din Fălciu zisă şi via luĭ Nicolciu, împreună cu un alt om, care o stăpîneşte şi în present.

In urma uneĭ certe, pe care a avut-o proprietăreasa vieĭ cu Ivanciu Ţenu, după care a urmat şi proces pentru neplata cîştiuluĭ, Ivanciu Ţenu a fost dat afară şi arendaş a rămas numaĭ tovarăşul său.

Acest tovarăş a întîlnit într'una din zile pe Gheorghe Crăciun, o veche cunoştinţă a luĭ Ivanciu Ţenu cu care era vecin cu via, şi l'a întrebat: «*cunoştĭ bărdiţa aceasta?*»

Gheorghe Crăciun a remas uimit recunoscînd bărdiţa luĭ Ivanciu Ţenu.

*

Aci, la această vie s'au întîmplat faptele care au avut o consecinţă grozavă —moartea luĭ Ivanciu—

Aceste lucrurĭ se cunosc în Huşĭ de mulţĭ şi atragem atenţiunea, atît a d-luĭ procuror general cît şi a procuroruluĭ local, ca imediat să facă ancheta, autopsia cadavruluĭ, stabilind ast-feliu adevărul, sau descoperindu-se o nouă bandă de hoţĭ care necontenit fură şi sparg cramile oamenilor.

Tanasă

ULTIME INFORMAŢII

Că romînul ie rău de plată, va dovedi şi următorul fapt: librăria editoare Larousse din Paris a publicat preţurĭ excepţionale pentrŭ o mare enciclopedie. Numaĭ în Iaşĭ şi cîte-va oraşe din Moldova s'au făcut subscrierĭ pentru suma 50,000 leĭ. *Librăria a înaintat fie-căruĭ toate fascicolele enciclopedieĭ, dar nimenĭ n'a achitat preţul.*

Văduva Larousse, îngrozită de resistenţa debitorilor, s'a adresat d-luĭ Stefan Longinescu, avocat şi profesor universitar, pentru a lua măsurĭ de executare.

D. Longinescu a plecat la Paris spre a se înţelege cu librăria editoare.

Corespondenţă din Bucureşti

Boala Reformelor.—Un Dreyfus romîn.— Exact şi neexact.—Emoţiunea guvernuluĭ.—Serviciul de informaţiunĭ.

Nu era, pînă ierĭ, om maĭ fericit, la Bucureştĭ, de cît fostul şi poate actualul ministru de justiţie. Celebritatea la care ajunsese de cînd cu faimoasa-ĭ demisie, făcea din d. Djuvara un fel de fenomen extraordinar de care presa se ocupa cu predilecţie pe lung şi pe larg. Se comentau, cu o plictisitoare bogăţie de amănunte, vorbele, actele, mîncarea şi băutura ministruluĭ demisionat—cum se comentează peripeţiile unuĭ războiu sîngeros. Incă puţin şi s'ar fi publicat chiar buletine carĭ să înregistreze variaţiunile în pofta de mîncare a toiaguluĭ de odinioară al bătrîneţelor d-luĭStătescu.

Cum, însă, nimic nu este etern pe lumea aceasta, celebritatea d-luĭ Djuvara a apus pentru a face loc altuĭ eveniment, maĭ proaspăt şi maĭ palpitant.

Cîţĭ-va ofiţerĭ superiorĭ, din Bucureştĭ aŭ primit dăună-zĭ prin poştă şi venind din oraşe diferite, o broşură anonimă purtînd titlul: *Boala reformelor*. In această cărticică, autorul, probabil un ofiţer inteligent care a avut intrare în biurourile ministeruluĭ de resboiŭ, face o critică incisivă reformelor introduse de cătă-va vreme la acest departament şi sgîrie pînă la sînge pe miniştriĭ respectivĭ. In special organizaţia statuluĭ major şi miniştriĭ Budişteanu şi Berendeĭ fac obiectul acestuĭ studiŭ aspru dar care dovedeşte cunoştinţe adîncĭ la autorul broşureĭ.

Faptul că lucrarea nu poartă nicĭ semnătură nicĭ indicaţia tipografieĭ undə e tipărită, precum şi împrejurarea că broşura atacă bărbăteşte maĭ ales aşa zisele reforme liberale, au zăpăcit aşa de mult pe guvern—foarte zăpăcit deja—în cît nu maĭ vede de cît spionĭ şi trădătorĭ.

Autorul cărţiĭ, om familiarizat cu materia pe care o tratează şi, pe cît se vede, priceput mînuitor al condeiuluĭ, este, după opinia mintoşilor de la guvern, un Dreyfus romîn, care trebue descoperit şi pedepsit în mod exemplar. De aceia, pentru a pune mîna pe trădător, ministerul de răsboiŭ a împănat cafenelele cu ofiţerĭ de stat major de la serviciul aşa ziselor «Informaţiunĭ Militare», carĭ caută, cercetează şi întreabă pe toată lumea despre îndrăzneţul care a cutezat să spue că în oştirea romînească nu totul merge de minune.

Şi pe cînd Esterhazyĭ ministeruluĭ de războiŭ urmăresc pe anonimul Dreyfus, lumea rîde de această furtună într'un pahar cu apă—spre marea ciudă a d-luĭ Djuvara, care vede cu mîhnire că fleacul acesta l'a scos de la ordinea zileĭ.

In epoca aceasta de acalmie absolută, broşura anonimuluĭ a mişcat opinia publică maĭ mult de cît toate jongleriile pe carĭ le face d. Sturdza pentru a restabili echilibrul cabinetuluĭ.

Radu

La azilul de bătrîne, din stradele Buzdugan, a murit zileie acestea D-na Delmary soţia fostuluĭ regisor a teatruluĭ naţional Victor Delmary. D-na Delmary în tinereţa eĭ, a fost o actriţă admirabilă care a delectat cu multe creaţiunĭ importante publicul de la Odesa şi din Iaşĭ.

D-na Delmary lasă o mică avere compusă din 2500 leĭ în banĭ, 6000 leĭ în bijuteriĭ, precum şi maĭ multe efecte de lengerie. Toată această avere a depus'o d-na Delmary, la consulatul francez din localitate.

Inainte de a muri d-na Delmary, a dispus de parte din această avere. O mie de lei a lasat în folosul azilului, în care a murit.

Am zis zilele trecute că profesoriĭ secundarĭ din capitală aŭ semnat un protest în contra proiectuluĭ d-luĭ Haret, proiect care va fi înaintat camereĭ.

Profesoriĭ aŭ însărcinat pe d. C. Giorgian, profesor de istorie la gimnaziul Sf. Sava, să meargă la Iaşi spre a colecta semnăturile profesorilor de aci.

Ceĭ maĭ mulţĭ d'intre profesoriĭ localĭ refuză a da iscăliturile lor.

Un foc a izcucnit sămbăta noaptea, ora 11, la casa domnuluĭ I. Lupescu, 32 str. Florilor.

Incendiul s'a luat de la o spălătorie de scîndurĭ. Şura şi o sumndenie de lucrurĭ casnice au ars cu desevîrşire. Casa era asigurată la *Unirea*.

Ne aducem cu durere mare aminte de data de 5 Ianuar: doĭ anĭ au trecut de la moartea luĭ T. Canari.

Dar în memoria noastră trăeşte încă şi astă-zĭ, fruntaşul graiuluĭ, al scrisuluĭ şi al politiceĭ.

In casa No. 14 strada Moţoc a incetat ierĭ din viaţă Anghelina Proca.

Defuncta împlinise cu treĭ zile în urmă vrista de *100 anĭ*.

Balul din anul acesta al societăţeĭ tipografilor Albina, *promite a fi cea maĭ reuşită petrecere din iarna curentă.*

Pentru seara de 6 a. c. în sala Pastia, se pregăteşte un adevărat noian de surprize.

Spre a pecetlui frăţia dintre artă şi artă, maĭ mulţĭ artişti de seamă aĭ teatruluĭ, vor da baluluĭ prietenescul lor concurs. Va fi bătaie cu florĭ, confeti şi serpentine, roata noroculuĭ şi două muzicĭ, una militară şi un taraf de lăutarĭ, vor distra necontenit publicul.

Să maĭ spunem că şi reuşita materială a serateĭ va fi splendidă?

Carnetul sf, Ioan. — I. Diamandi, I. Burada, I. Ianov, I. Rallet, I. Paul, I. Caragiani, I. L. Caragiale, I. Dobreanu, I. C, Chirilă, I. V. Praja, I. Ghica, I. Corjescu. I. Catargiu, I. Tufescu, I. C. Bacalbaşa, I, Găvănescu, I. Roman, I. Bogdan, I, Voişel, I. Prassa, I. Stavăr, I. Vîrlănescu, I. Scobal, I. Vişan, I. N. Motăş, I. Bădărĕŭ, I. Nădejde, I. Grigoriu (Havas), I. Apostol, I. Antoniu. I. Rădulescu—Pravăţ, I. Gheorghiu, I. Baroţi, I. Contu, I. Lupescu, I. Renescu, I. Micu, I. Constantinescu, I. Ianoli, I. Tăzloanu, I. N. Roman, I. G. Breabăn, I. Popescu. ş. a.

Debandada de la Clubul liberal

Informaţiile „Opinieĭ".—Mîrzescu şi Poni. — Intre culise.—Comisiunea la prefect.—Ce-a zis d. Gheorghian?— Demisiunea epitropilor,

Debandada de la clubul colectivist despre care „Opinia" a vorbit zilele trecute, s'a manifestat Sîmbătă sub o formă demnă de moravurile colectivităţeĭ.

Am anunţat că d. P. Poni, cel maĭ gelos sturdzist din Iaşĭ, a convocat clubul în ziua de 2 Ianuarie, fără a consulta pe d. Mîrzescu, preşedintele demisionat al clubuluĭ. Convocatorul este în acelaşĭ timp, candidatul agent de administraţie locală, la prezidenţia clubuluĭ.

Mîrzescu şi Poni

D. Mîrzescu a dat cuvîntul de ordine amicilor săĭ, să nu se întrunească ta club. Intrunirea, în adevĕr, n'a avut loc.

Membriĭ clubuluĭ, se pare, că sunt în majoritate pentru realegerea d-luĭ Mîrzescu. Chiar minoritatea recunoaşte că nu e posibil să dee lupta d-luĭ Mărzescu, cu d. P. Poni, care e absolut antipatic.

După consfătuirile ce nu au avut loc în culise, între maĭ mulţĭ membri aĭ clubuluĭ s'a convenit să se însărcineze o comisiune compusă din d-niĭ G. Şendre, epitrop la Sf. Spiridon, şi G. Săndulescu, avocat la aceeaşĭ casă, care să aducă la cunoştinţa d-luĭ prefect Gheorghian, că lupta la preşedenţie e imposibilă pe numele d-luĭ Poni şi dacă interese de Stat vor cere ca d. Mîrzescu să nu fie reales preşedinte, atuncĭ să .se designeze un alt candidat, maĭ puţin antipatic de cît d. Poni.

Comisiunea la prefect

Comisiunea s'a prezintat Sîmbătă la ora 4, la prefectura de judeţ, fiind insoţiţĭ şi de d. Penescu. Aŭ găsit pe d. Gheorghian, în convorbire cu d. Poni.

D. Gheorghian, ştiind scopul intervenireĭ d-lor Şendrea şi Săndalescu, a deschis vorba de alegerea de la club, cu toată jena vădită a emisarilor care acum se aflau în faţa d-luĭ Poni însuşĭ.

PREFECT şi COMISIUNE

Comisiunea a spus în cuvinte cît se poate de dulcĭ greutăţile de la club.

D. Gheorghian, iĭ contra tuturor aşteptărilor,—avîndu-se în videre maĭ ales ora întîlnireĭ—într'un acces de sturdzism a tratat foarte aspru pe trimeşiĭ clubuluĭ tratîndu-ĭ de *ticăloşĭ şi de oamenĭ care nu merită să facă parte din partidul liberal.*

— Ca prefect sau ca particular ne vorbeştĭ d-le Gheorghian, întrerupse d. Şendrea.

— Cum vreĭ s'o ieĭ, răspunde d. Gheorghian.

— Nu primesc ast-fel de observaţiĭ de la dv., nicĭ ca om nicĭ ca prefect replică furios d. Şendre.

D. Şendre după aceste cuvinte părăseşte furios salonul prefectureĭ isbind uşa.

DEMISIA EPITROPILOR

D. Şendre alergă imediat la d. Mîrzescu şi după o scurtă convorbire, se duce la telegraf şi înaintează demisia din epitrop, ministruluĭ de interne.

D. D. Botez, pus în curent, de amiciĭ d-luĭ Mîrzescu, a declarat că se solidarizează, cu d. Şendre, şi a trimes şi d-sa demisia.

Aceste fapte aduse la cunoştinţa d-luĭ Macry, d-sa văzînd, că nu poate liniştĭ lucrurile a plecat la Bucureştĭ.

De 2 zile la toate cluburile şi berăriile, nu se vorbeşte de cît despre acest incident.

PUBLICAŢIUNE

Subsemnatul L. Littman Laxer domiciliat în str. Veche No. 16 secţ. III Iaşĭ, fac ştiut că d. (Leiba) *L. Vechsler* cîrciumar cu sediul în str. Socola No. 59 secţ. IV-a Iaşĭ de la 1 Ianuar 1898 retrăgîndu-se din comerciŭ a predat vîndut tot ce avînd către d. *Maier Canter* care actualminte exercitează negoţul însă d-sa stabilindu-se în casele şi poalele părinteştĭ din tîrguşorul comuneĭ Podul-Iloaeĭ jud. Iaşĭ. Părintele se numeşte *Avram Vechsler* din Podul-Iloae, atare vînzare nu poate fi alta de cît în defavoarea creditorilor seĭ. Decĭ îndreptez pe creditorĭ a se interesa cu drepturile lor.

1898 Ianuarie 3.

L. Littman Laxer.

CREDITUL FONCIAR URBAN DIN IAŞĬ

Serviciul Secretariatuluĭ

CONVOCARE

Adunarea generală ordinară a membrilor acesteĭ Societăţĭ va avea loc în ziua de 15/27 Martie 1898 în localul Societăţeĭ din Iaşĭ strada Lăpuşneanu ora 2 p. m

Cestiunele la ordinea zileĭ va fi cele următoare:

1. Darea de seamă şi Bilanţul anuluĭ 1897.
2. Descarcarea Consiliuluĭ de Administraţie de gestiunea sa pe 1897.
3. Votarea Budgetuluĭ pe 1898.
4. Regulamentul de pensie a func ci onarilor Societăţeĭ.
5. Alegerea a douĭ membrĭ în Consiliul de Administraţie în locul d-lor. Nec. Culiano şi Gr. I. Buicliu eşiţĭ de drept.

D-niĭ Societarĭ precum şi procuratorĭ pentru a putea participa la această Adunare, trebue a se conforma ceĭ întaĭ art, 49 şi ceĭ al douilea 51 din Statute.

No. 172.

Direcţiunea.

Se caută o domnişoară pentru a prepara elevele de la Externat.—M-me Parret, 126 strada de Sus.

PENTRU ANUL 1898

OPINIA

ziar cotidian

Inserează în corpul ziaruluĭ Anunciurĭ comerciale **cu preţurile cele maĭ eftine,** inserţiĭ, reclame, anunciurĭ de logodnă şi nuntă, adrese de medicĭ, avocaţĭ, birourĭ de comision şi expediţiĭ, etc.

Ziarul «Opinia» avînd un număr însămnat de abonaţĭ şi cititorĭ, introdus fiind prin toate autorităţile judiciare, militare, şi administrative din Iaşĭ şi provincie, este cel maĭ nimerit organ de publicitate pentru a-şĭ face orĭ-ce reclamă.

Dacă voiţĭ decĭ să urmaţĭ zicătoarea *„Reclama este sufletul comerciuluĭ"* înseraţĭ anunciurile şi inserţiile dv. în ziarul cotidian

OPINIA

A sosit:

Almanach Hachette 1898

ediţia simplă şi complectă

La Librăria Nouă P. Iliescu & D. Grossu.

De închiriet şi de vînzare

O casă cu douĕ etaje în strada de Sus No. 96. Compusă din patru apartamente cîte din treĭ şi patru odăĭ cu atenansele lor, se pot adresa la proprietara din Strada Sărărie No. 43.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşuluĭ, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞI FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

La Bruxella

Subsemnatul aduc la cunoştinţă onor. familiĭ că mă însercinez a primi ca pensionarĭ pe tineriĭ care ar dori a se perfecţiona în limbele franceză, germană şi engleză.

Tot o dată voĭ prepara şi pe aceĭ care ar dori a se prezenta la esamenele de bacalaureat, de litere sau de ştiinţe, conform programuluĭ de studiĭ, în vigoare.

Condiţiunĭ avantajoase, viaţă de familie.

Pentru condiţiunĭ a se adresa direct la subsemnatul:

Doctor *J. Grossmann*, profesor universitar, Rue de l'Amazone No. 13. Bruxelles (Belgique).

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille*. L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule'.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureţtĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ.	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ. . . .	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ.	18	20	12	85	8	85
Roman.	12	55	9	05	6	25
Bacău.	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ.	26	75	17	65	11	57
R. Sărat.	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ.	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ.	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ.	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ.	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ.	26	35	17	35	—	—
Brăila.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna.	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ.	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ.	22	45	15	10	10	25
R. Sărat.	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ

« 6 lunĭ . . . . 20 «

« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

No. 203. EDIŢIUNE EXTRA-ORDINARA IAŞĬ, — JOĬ 8 IANUARIE 1898.

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Populaţia Iaşilor

Statistica Iaşilor; mijloacele de făcut recensementul; Romînii şi Ovreii; *Cultura în Iaşi*

Cred că fie-care e curios să ştie cum stă oraşul nostru în ceia ce priveşte populaţia. Recensementul e făcut acum doĭ anĭ în urmă, şi cu toată vechimea luĭ relativă, totuşĭ prezintă un interes pentru lectorul ziaruluĭ nostru.

Oraşul nostru prezintă multe curiosităţĭ; în amestecul mare de neamurĭ e greŭ de stabilit adevărata statistică, căcĭ chiar celuĭ maĭ fin statistician scapă controlul serios al populaţiunii. Cauza este că oraşul nostru numără o populaţie flotantă de ovreĭ, a căror număr e greŭ de stabilit exact.

De fapt şi mijloacele de care dispunem noĭ pentru a face statistică sînt imperfecte. Poliţia noastră dispune de personal de sute de serjenţĭ, carĭ—dacă ar şti toţĭ carte—ar putea face cel maĭ bun serviciŭ de statistică. Fie-care serjent are în pontul săŭ un număr anumit de case, o stradă anumită, de pe care el trebue să ştie şi cătel şi purcel din toate ogrăzile. Lunar-lunar s'ar putea complecta datele statistice. Mijlocul acesta ar putea fi întrebuinţat pentru a afla foarte sigur numărul ovreilor.

Iată după tabelele primărieĭ cum stă populaţia Iaşilor.

Copiĭ de familie barbaţĭ 31391; femeĭ 34633; total 66024 locuitorĭ.

Socotiţĭ după vrîstă reiese:

Copiĭ până la 7 anĭ; băeţĭ 5215, fete 5296.

de la 7—14 anĭ: băeţĭ 4503, fete 4831.

de la 14—21 anĭ: băeţĭ 3661, *fete 5219*-

de la 21—70 anĭ barbaţĭ 17382, femeĭ 18589.

moşnegĭ 630, babe 798.

După starea civilă găsim:

necăsătoriţĭ: barbaţĭ 18173, femeĭ 17326.

căsătoriţĭ: bărbaţĭ 12008, femeĭ 11993.

văduvĭ 1071, văduve 4877.

divorţaţĭ 139, *divorţate 437.*

După cetăţenia romînă găsim:

Cetăţeniĭ romînĭ: barbaţĭ 14205, femeĭ 15268.

Supuşĭ străinĭ, barbaţĭ 1707, femeĭ 1724.

nesupuşĭ nicĭ uneĭ protecţiunĭ: barbaţĭ 15479, femeĭ 17641.

După religiune populaţiunea stă ast-fel:

ortodoxĭ, barbaţĭ 14477, femeĭ 15379.

catolicĭ, barbaţĭ 1229, femeĭ 1580.

mosaicĭ, barbaţĭ 15616, femeĭ, 17637.

alte religiĭ, barbaţĭ 69 femeĭ 37.

Din această alăturare de date reese că din o populaţie de 66000, ovreiĭ numără 33353 suflete, decĭ 55o/⁰ din populaţie e ovreiască.

După cunoştinţa cărţiĭ populaţia stă ast-fel:

Ştiŭ ceti şi scrie, *barbaţĭ* 12867, femeĭ 9116.

nu ştiŭ carte, barbaţĭ 18524, femeĭ 25517.

Faţă cu populaţia oraşuluĭ vedem că în oraşul, zis centrul culturiĭ, găsim 67⁰/₀ inalfăbeţĭ, şi abia 33⁰/₀ ştiŭ carte.

Piedică la lăţirea culturiĭ în oraşul nostru este populaţia străină flotantă, care e refractară la orĭ-ce înrîurire culturala romînească.

După profesiune găsim:

Crîşmarĭ 399;

Profesiunĭ libere (medicĭ, avocaţĭ, ingineri): barbaţĭ 1310, femeĭ 103;

Alte profesiunĭ: barbaţĭ 6389, femeĭ 639.

Gh. Ghibănescu.

O lege antisemită

Un deputat francez. d. de Beauregard, a depus pe biroul camereĭ un proiect de lege care se sprijină pe un decret dat în anul 1808 şi cere ca intrarea în Franţa a evreilor să fie oprită.

Şi socialiştiĭ se vor manifesta cu această ocaziune. Un fruntaş dintre aĭ lor va lua cuvîntul şi va expune ceea ce socialiştiĭ cred în chestiunea evree.

LISTELE ELECTORALE

Formarea listelor electorale are anul acesta o deosebită însemnătate. Chiar dacă nu se vor întîmpla alegerĭ neprevăzute, în Noembrie viitor vor avea loc alegerile generale comunale pentru toată ţara.

Deşteptăm din timp pe toţĭ concetăţeniĭ noştri, că ceĭ ce aŭ drept şi nu sunt înscrişĭ să ceară înscrierea din vreme, iar aceĭ carĭ sunt înscrişĭ, să observe la timp, atît în listele provizoriĭ, cît şi în cele definitive, dacă înscrierea lor a fost menţinută.

Ceĭ interesaţĭ, atît pentru lămuririĭ, cît şi pentru apararea drepturilor lor în caz cînd ar fi nedreptăţiţĭ de autoritatea comunală, se pot adresa la redacţia „Opinieĭ" în orĭ ce zi de la 10—11 jum. a. m.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Bătrînele. Pe văduva Delmary a căruĭ moarte s'a anunţat în număoul trecut al „Opinieĭ" am văzut'o o singură dată. Azilul de bătrîne, instalat în una din cele maĭ singuratice străzĭ ale Iaşuluĭ într'o casă cochetă dispărea între florĭ şi brad, pregătit pentru festivitatea primiriĭ M. S. Regineĭ.

Mi-am făcut loc în rîndul reporterilor numeroşĭ ca să pătrund în tăcutul „azil".

Carmen Sylva sosi fără cortegiu lung, fără suită mare şi fără poliţie proteguitoare. Era mişcătoare în simplicitatea eĭ ceremonia, întîlnirea poeteĭ-regine cu clasa atît de simpatică şi de interesantă a bătrînelor,—şi sarace şi bogate întrunite acolo la olaltă în vederea *vrîsteĭ* comune--vrîsta slăbiciuniĭ.

Cu părul încărunţit ea însăşĭ, Regina primi şi dete sărutărĭ venerabilelor femeĭ—şi între acestea d-na Delmary se distinse prin o atitudine demnă, respectoasă, frumoasă care izbi privirile.

Era conştienta trecutuluĭ de educaţie, era maniera cunoscută din tinereţe care reînviau acum sub impresia prezenţeĭ regale.

„Damele" recomandară pe bătrîna ca pe o veche artistă—şi d-na Delmary, în amurgul vieţeĭ, avu o clipă de rară fericire: de a vedea în ochiĭ înţălepteĭ regine o licărire de sincere admiraţie pentru trecutul uneĭ gloriĭ.

Erau două artiste faţă 'n faţă—una coborîndu-se din palat ca să mîngăie pe cealaltă adăpostită în azilul bătrînelor, în azilul izolatelor.

ACTUALITĂŢĬ

Viderea la distanţă

Multe din gazetele noastre aŭ reprodus din gazeta Săteanuluĭ, un articol a d-luĭ dr. Dona intitulat: Probleme psichice, care conţinea o dare de samă după Annales des sciences psychiques *asupra experienţeĭ doctorilor Grasset şi Ferroul despre cetirea la distanţă.*

Anna B.... mediul de experienţă a d-ruluĭ Ferroul din Marbonne, a cetit la o distanţă de 300 metri, conţinutul uneĭ scrisorĭ bine pecetluită trimasă de dr. Grasset din Montpellier, conţinut pe care nu-l cunoştea nicĭ Ferroul nicĭ mediul săŭ.

Academia din Montpellier a însărcinat o comisiune compusă din doctorul Grasset, decanul baroului şi 2 profesorĭ universitarĭ de fisică, care se verifice experienţa doctoruluĭ Ferroul.

Mediul doctoruluĭ Ferroul trebuia să cetească 1/⁰ la o distanţă de 300 metri, o scrisoare închisă într'o cutie.

2/⁰ O scrisoare cuprinsă într'un plic închis, pe care experimentatorul fără a-l lasa din mînă, trebuia să-l ţie dinaintea mediuluĭ or-cît timp ar dori-o acesta.

Contra tuturor aşteptărilor, ambele experienţe aŭ dat un rezultat negativ.

Partizaniĭ posibilităţeĭ pentru luciditatea somnambulilor de a ceti la distanţă, explică lucrul prin indispoziţia mediuluĭ, în acea zi.

Experienţa se va repeta decĭ.

Armonie liberală

Liberaliĭ, de bine ce trăesc intre eĭ, s'aŭ apucat să se *laude* de sfintele potire, de prohod şi de alte ustensiliĭ de ale bisericeĭ autocefale romîne, pentru care colectivitatea a arătat o osebită dragoste.

Spectacolul, la reuşita căruia aŭ conlucrat fruntaşiĭ fruntaşilor clubuluĭ liberal, s'a desfăşurat în sala cea mare a prefectureĭ, o sală atît de spaţioasă, încît ecoul graţiozităţiior schimbate a resunat nu tocmaĭ leşinat, la urechile mosafirilor obicinuiţĭ care-şĭ preumblă nevoia pe d'inaintea grefeĭ tribunaluĭ de comerţ.

Cînd am dat în *Opinia* semnalul harababureĭ liberale, răguşaţiĭ ziceaŭ că maĭ bine am vedea paiul în ochiĭ noştri, de cît bîrna în ochiĭ lor.

Şi pe cînd făceaŭ protestaţia aceasta, treĭ oamenĭ carĭ simpatisează cu veniturile caseĭ sf. Spiridon, domniĭ G. Şendre, D. Botez şi G. Săndulescu, mergeaŭ sub formă de delegaţiune la domnul prefect, ca să-l roage să intervie în debandada colectivistă.

Dar prefectul care s'a angajat să se repauseze cu leafă cu diurnă cu tot, făcu „colegilor" seĭ, primirea ce se face în deobştie proletarilor carĭ vin să te semene de anul noŭ, cînd tu n'aĭ sfanţ în pungă.

— Sunteţĭ nişte răĭ, imbecilĭ, trîntorĭ, gratifică prefectul pe liberaliĭ seĭ.

— Pardon de întrerupţie, interveni unul din *gratulaţĭ*: în ce calitate ne trateziĭ de ticăloşĭ: ca prefect saŭ ca particuler?

— Şi ca prefect şi ca particular.

— Demisionăm!—ameninţară injuraţiĭ.

— Pe icĭ vi-ĭ drumul!

Comisia descinse apoĭ la *Centrala* ca să stîngă necazul cu producţia *zimbruluĭ*.

— Aĭ auzit mă, zise unul celuĭ lalt, să mănîncă ciocoiĭ ca ţiganiĭ!

SCRIITORI ŞI OPERE

„LACRIME"

Acesta e titlul ultimuluĭ volum de versurĭ apărute pe arena lupteĭ de librărie, lupteĭ cu publicul sceptic şi avar pentru ale literatureĭ.

Deja întroducerea aceasta denotă că e maĭ necesar să recomandăm volumul decît să-l analizăm.

D. Stefan Cruceanu autorul «Lacrimelor» a publicat un număr mic de versurĭ şi încă în reviste *marĭ*—cuvînt care echivalează la noĭ cu noţiunea de necetite,—precum răposata Revista Nouă a d-luĭ Hajdeu şi ceva maĭ puţin reposata revistă a d-luĭ Iacob Negruzzi: Convorbirile literare.

„Lacrime"! Cuvîntul ar permite multe ergotărĭ şi presupunerĭ; el are aierul uneĭ cererĭ, uneĭ scuze: nu este lacrima excesul de simţire care a izvorît din întunericul sufletuluĭ necălăuzită de gîndire? Nu este plînsul dovada slăbiciuniĭ şi piedeca profundeĭ cugetărĭ? Şi, în adevăr, nota *pasivă* este predomînătoare în volumul de care vorbim.

«La moartea luĭ Leconte de Lisle» poate fi socotită ca cea dintăia—şi una din cele maĭ bune—între bucăţile din volum.

...Ca şi noĭ într'a vieţiĭ tristă cale
Indurat-a legea scrisă de destin
Şi ca dînsul, a mizeriilor vale
Coborînd-o şi sorbind cupa de jale,
Vom intra şi noĭ de-apururea 'n Senin

Iată însă că devizeĭ acesteia de resemnale şi Nirvanăurmează «Bachanala».

Mesalină, zvîrle-ţĭ vălul de matasă
Goliciunea ta de fildeş mă inspiră

Să fie şi aceasta supremă chemare la viaţă, între cupe de ambrozie şi albe goliciunĭ de ninfe—un alt chip al dorinţeĭ de a întra în negurosul imperiŭ al luĭ Cakia-Muni? Posibil.

*

Am zis că o notă de pasivitate predomneşte în volumul întreg al d-luĭ Cruceanu: cu ce ne previne că nu vom găsi accente de răzvrătire, nicĭ blesteme dureroase, nicĭ vaete amare. Versul larg, clădit cu multă îngrijire, a stat liniştit multă vreme în caiete până cînd a apărut în lumină de volum, calm şi corect—

...strofe pline de răcoarea obîrşieĭ

ca şi cum ar fi scrise în liniştea tîrzie a simţiriĭ împăcate, nu în focul şi fiorul creăriĭ domolitoare; menite

...să plîngă 'n calmul sfînt
discretul plîns uşor

Nu s'aŭ resfrînt patimĭ multe, nicĭ suferinţĭ marĭ, nicĭ imboldurĭ ameţitoare, nicĭ indignărĭ strigătoare, ci toate s'au cernut prin sita uneĭ iubirĭ care face sufletul refractar:

.... Şi rece staŭ în plînsul tuturor
Nepăsător la toate cîte trec
Destul bătu în peptu-mĭ de durere
O inimă robită de mister.

Iar versurile, dorurile, par numaĭ:

Aĭ cugetăriĭ noastre glumeţe şi uşoare
Copiĭ zglobiĭ ce cată iubirea printre stele

*

Un temperament de artist care ştie să rămîie liniştit în furtunĭ; care în viaţa de beţie a Parisuluĭ reflectează calm, îşĭ înscrie impresiile cu răbdare şi grije: care se împarte între pătimaşe şi efemere iubirĭ de bacante şi nostalgiĭ fermecate de blonde amintirĭ de, ciuntindu-le rînd pe rînd, gata să uite pe una în noaptea albă a celeĭlalte.

Prezentu 'ntreg murea în aer cald şi fără vise
Uitasem lumea mea de gîndurĭ, pierdusem urma fireĭ mele
Pierdusem cerul meŭ de stele,

Versurile acestea sunt din «scrisoare», cea maĭ puternică bucată, singura care manifestă la poiet o tărie de revoltă în mijlocul «calmuluĭ sfînt» caracteristic simţiriĭ sale, stăpînită prea puţin — şi

prea puțin stăpînitoare. Ca formă versurile luĭ Cruceanu sunt de o rară corectitudine—aproape excesiv de corecte—ceea ce va face plăcere criticuluĭ-artist căruia i-e închinat volumul, d-luĭ Titu Maiorescu.

Rodion

EXTERNE

Semne de răsboiu.—Banĭ sau flote?—In Creta.—Cadavre pe drumurĭ.

Lucrurile sau liniștit și gazetele au renunțat la titlurile senzaționale: semne de rĕsboiŭ, răsboiul în orient—*ca o ediție nouă a „orientuluĭ în flacărĭ". Se pare că flacările rĕsboĭnice s'au potolit în apele orientale și pentru moment e vorba numaĭ de împrumutul Chinez.*

Se vorbea că Anglia va înlesni Imperiuluĭ ceresc imprumutul în chestie.

Cu toate aceste Manchester Guardian *în legătură cu piața londoneză afirmă că guvernul nu e dispus de loc să examineze chestiunea imprumutuluĭ. Negociările se urmează maĭ serios cu Deutsche-Bank. E probabil că d-niĭ de Rotschild vor da o mînă de ajutor.*

De altfeliu succesul în orient e al Germanieĭ în toate privințele și aceasta explică buna dispoziție a împăratuluĭ Wilhelm și a Germanieĭ întregĭ.

Flotele germane au dus—împrumutul în orient.

Breta e tiniștită pe deplin; contrar de ce are loc în Turcia.

Telegrame recente din Constantinopole anunță încăierărĭ între poliția otomană și Armeniĭ resculațĭ. Un armean, zice o altă telegramă, a fost găsit mort in una din ulițile Galateĭ.

Cu toate acestea sultanul Abdul-Hamid a făcut o comandă de... piane pentru a se amuza in oare libere, ca semn că imperiul musulman tace—pe cînd sultanul cîntă.

O DRAMĂ PE ZI

Un ciclon in Statele-Unite

Un mare ciclon s'a deslănțuit în noaptea de 2 Ianuarie, asupra orașuluĭ Fort-Smith, din Statele-Unite.

Ciclonul a distrus casele cele maĭ principale din centrul orașuluĭ, grădina publică și toate casele din partea de est a mahalaleor din Fort-Smith.

In satul Alma ciclonul a distrus maĭ toate casele locuitorilor și s'au găsit 18 cadavre sub dărămăturĭ.

Maĭ tîrziu s'au declarat cîte-va incendiĭ în Fort-Smith. Pagubele sunt enorme și pînă acum s'au găsit maĭ mult de 50 de cadavre.

FEMENITĂȚI

O EROINĂ

E fatal ca puterea *eĭ*—saŭ slăbiciunea eĭ—să se ivească pretutindenea, în umbra tuturor dramelor sociale moderne.

Dictonul „cherchez la femme" nu s'a adeverit nicĭ-odată maĭ dureros și maĭ deplin ca 'n zilele noastre și complixitatea viețeĭ societățiĭ de acum *cere* neaparat amestecul femeeĭ orĭ unde e un prilej de marĭ abuzurĭ, orĭ unde bărbatul e dezermat de grele împrejurărĭ.

Recentele două *marĭ* afacerĭ criminale—Panama și Dreyfus aŭ dezvăluit rolul mare al femeeĭ de lume, al femeeĭ maĭ mult conrupătoare decît conruptă, produs ea însășĭ al unuĭ traiŭ de vițiu și de lux.

Arton—marele escroc panamist—este el însășĭ victima uneĭ escrocheriĭ din partea femeilor care-l exploatează și-l subjugă. Iar enigma neînțeleseĭ trădărĭ a luĭ Dreyfus judecătoriĭ o caută pururea în relațiĭ sexuale, chiar dacă e nevoie să le născocească: n'am născocit noĭ divinităţĭ, pentru lămurirea tuturor celor neînțelese?

Și fiind-că e vorba de afacerea Dreyfus, vom pomeni de cea maĭ nouă eroină—d-na Jouffray d'Abbans arestată imediat după achitarea luĭ Esterhazy, învinuită de șantagiŭ.

*

D-na Jouffray d'Abbans, a fost arestată pentru că a amenințat pe căpitanul Volner fostul săŭ amant, că i va trimete scrisorile la soția sa, dacă nu i dă o sumă de banĭ.

Jurnalele parisiene dau următoarele amănunte asupra acesteĭ curtisane renumite: Este fiica unuĭ hangiu din Jura. După maĭ maĭ multe aventurĭ cu căruțașiĭ care veneaŭ la hanul tatăluĭ săŭ, a fugit de acasă și s'a angajat servitoare la Lyon. Aci în scurt timp ajunge o demi mondenă remarcată. Curînd se strămută la Paris unde continuă aceeași viață pînă ce făcu pe Vicomtele Jouffray d'Abbans s'o iee în căsătorie.

Vicomtele muri scurt timp după căsătorie, lăsînd averea soțieĭ. Văduva avută și Vicomtesa fata hangiuluĭ din Jura puse saloanele sale la disposiția tuturor celor ce voiau să petreacă.

A avut foarte multe aventurĭ. Despre toate aceste a păstrat scrisorĭ și alte documente, pe care acum le citește judecătorul de instrucție, Bertulus.

CRONICA

BOBOTEAZA

— monolog la mahala —

— E comedie frățică,
E grozav, curat scandal....
Apoĭ Boboteaza-ĭ asta?
Asta-ĭ iarnă? Zeŭ, halal!

Acu-ĭ soare, acu plouă,
Dar ninsoare nicĭ de fel.
Doamne nu uita de barbă
Și-o maĭ scutură nițel.

Vaĭ! pe vremurile mele
Cînd era spre Bobotează
N'avea soarele putere,
Batîr cînd era'n amează.

Și de gros și nant troeanul
Iți venea la cingătoare,
Era ger, un gerde-acele,
Care frige, care doare.

Te duceaĭ să vezĭ Iordanul
Ș'un mahal de cruce mare,
Toată dintr'un sloiŭ de ghiață
Strălucea frumos la soare.

Te'nchinaĭ, făcei metăniĭ—
Dinți-ți clătinaŭ în gură.
Și porneaĭ cu nasul vînăt
În spre casă la căldură.

Dar acu, poftim privește!
Spune zău mă rog ce-ĭ asta?
Bobotează, ger și iarnă
Ați zburat de acuma. Basta!

De cînd ciorile frățică
Năvălitu-ne-aŭ străiniĭ,
Am rămas sărmană țară
Să ne rîdă chiar și cîniĭ.

Nicĭ tu iarnă cum se cade
Nicĭ tu gerurĭ ca acele...
Și să crezĭ! de asta-ĭ criză...
Unde-s vremurile mele!

Rigoletto

Științĭ-Litere-Arte

Duminică va avea loc la Roman un *concert* cu program variat și ales. Dăm aci numele executanților, din lumea aleasă a Romanuluĭ artistic, d-na *Corina Popovicĭ*, d-ra *Bertha Schmantz* și d-ra *Alice Visoski*. De la Iașĭ au fost invitațĭ și vor lua parte la concert: d-ra *Matilde Vasiliu* profesoară de canto la conservator și d. *V. G. Ghiorghiu* absolvent al conservatoriuluĭ nostru care va cînta între altele: concert Mendelsohn și Zigeunerweisen de Sarrasati.

Vom face la timp o dare de samă asupra serateĭ muzicale romașcane.

*

O parte din plăcutele *Chansons* pe care le-a cîntat artista franceză Joset după diversele spectacole vor apărea în editura Grünberg, cu textul în traducere românească.

*

La Paris se așteaptă cu multă nerăbdare verdictul consiliuluĭ profesoral al facultățiĭ de medicină cu privire la agregatul *Heim* dezaprobat de primul consiliu pentru un așa zis furt de obiecte de laboratoriŭ.

Se prevede în această afacere un scandal și intrigile meschine sunt evidente.

IN ȘAGA

Mitocănescu e un tip care are pretenția de a vorbi totdeauna cu măsură și în formă sentențioasă.

Zilele trecute într'o sară întălnește un biet orb care pipăia cu bățul un părete spre a-și găsi drumul.

— Sermanul orb, zise Mitocănescu oprindu-l: uite ține niște chibriturĭ care îți vor lumina calea!

DE TOATE

Parlamentare. In *Wiener Neue Revue* s'a publicat o colecțiune de expresiĭ adunate din recentele dezbaterĭ ale parlamentuluĭ austriac. Acele maĭ des repetate sunt: golan, calic, saltimbanc, papugiu, paiață, escroc, om de nimic, spion, slugoiŭ, bețiv, butoiŭ fără fund, cap de boŭ, potlogar. Dintre apostrofe: „la sinagogă, jidane! iesĭ afară ticălosule! Tacă-ți fleoarca! Dați-l pe fereastră afară! Dacă nu tacĭ te pălmuesc! Scot mațele din tine! Te iaŭ de chică!

Recomandăm parlamentarilor noștri sus menționatul vocabular.

*

Cifre suggestive. Maĭ corect ar fi... *digestive*, dar fiind-că e vorba și de a *suge*, putem păstra epitetul de maĭ sus.

E vorba de cîtimea de alimente ce se mănîncă, se bea și se... fumează într'o viață de om.

După „Revue des Revues" un om care a trăit în mod normal 70 de anĭ a absorbit o cantitate de alimente de 1280 de orĭ maĭ grea decît trupul luĭ însăși. Revista reprezintă față în față un omuleț și un uriaș care are aceleași trăsăturĭ și e de 1280 de orĭ maĭ mare. In 70 de anĭ omușorul cel mic ar fi mîncat pe cel uriaș..

Această formidabilă cîtime se împarte astfel. Pînea maĭ întăiŭ: 255 de quintale, (un quintal are 50 de kgr.) O imagine ne arată spațiul colosal ce ar ocupa atîta pîne devorată în cursul vieţeĭ. Apoĭ carnea—poate fi raprezentată printr'un bou de 18 miĭ de kilogr., înalt de 5 metri. Oue de 40000. Apoĭ cartofele — un tubercul fenomenal la care se uită micul omuleț. Apa se consumă 51000 litrurĭ.

Fumătorul e înfățoșăt trăgînd fumul uneĭ țigărĭ de 5 metri lungime și 70 centime grosime,—cîntărînd aproape o tonă.

S'ar părea în adevăr că omul nu e decît—un stomac în continuă acțiune.

*

Inchisoarea du Cherche midi. Dezbaterile afacereĭ Esterhazy a provocat cercetărĭ asupra vechimeĭ închisoreĭ militare numită Du cherche midi. Această închisoare a fost altă dată palatul familieĭ de Luynes, a regeluĭ a comteseĭ de Vérne. Numele închisoreĭ vine de la numele stradeĭ care la No. 19 are o casă pe fațada căreia încă din secolul trecut, se afla o formă de peatră sculpată în formă de medalion reprezentînd pe un om șezînd, care caută cu degetul pe un cadran salar *ameaza la 14 ceasurĭ* (qui cherche midi à quatorze heures). De desupt o placă de marmoră neagră poartă următoarea inscripție sapată in lițere de aur: *Au cherche midi.*

INFORMAȚII

Soldatul Chiriac Ioan, care a fost condemnat la 8 anĭ muncă zilnică pentru omor, a fost transportat la Ocnele marĭ.

— —

Intre oile locuitorilor din comuna Băicenĭ s'a ivit varioala.

Veterinarul șef al județuluĭ va pleca în localitate spre a lua măsurile necesare.

— —

Mizeria în Italia,

Cincĭ sute de țaranĭ aŭ străbătut zilele acestea orașul Roma mergînd la Neapole spre a se'nbarca pentru Brazilia. Se semnalează încă și alte emigrărĭ în mase marĭ.

Intrebațĭ asupra motivuluĭ emigrăreĭ lor, țaraniĭ aŭ respuns că mor literalminte de foame în țara lor. Cea maĭ mare parte dintre emigranțĭ sunt din împrejurimile Viterbeĭ, unde se zice că domnește cea maĭ mare mizerie.

— —

„Propășirea" *scoaleĭ rurale.*

Invățătorul școaleĭ rurale mixte din cotuna Lețcanĭ a avizat prefectura că de oare-ce nu s'aŭ furnisat *încă* lemnele necesare, școala nu se va putea redeschide la 8 a. c.

— —

Procesul Balș-Beldiman.

Se știe că contesa Balș a citat în acest proces pe domnișoara Camper din Colonia și pe ministrul țăreĭ în Bulgaria, d. Al. Ghica—Brigadir.

Tribunalul a remis citațiunele ministruluĭ justițieĭ care le-a înapoiat cu observația că terminul citațieĭ ie prea scurt.

Ministrul cere ca aceste citațiunĭ să fie preschimbate cu 2 lunĭ maĭ tîrziu!

— —

O mie leĭ un cîine.

Profesiunea de hanger și de negustor de cînĭ despre care ne a vorbit Caragiali în scrisoarea sa din Revista d-luĭ Dătculescu, a ajuns nu numaĭ în țara romînească, dar și în America a fi mult maĭ productivă, de cît profesiunea de literat.

In Canada iarna a surprins la Klondyke în valea Yonkon 7000 de cautători de aur, care sunt amenințațĭ în piară de foame.

Guvernul însușĭ organizează o expediție pentru a le duce hrană. Proviziunile nu pot fi duse de cît în căruțe trase sau de cîinĭ sau de renĭ.

Maĭ mulțĭ speculatorĭ, au cumparat, în vederea acesteĭ expediţiĭ maĭ toțĭ cîniĭ din America de Nord. De aceea cîniĭ au ajuns acolo până la o mie leĭ bucata.

— —

La 3 februar se va ține licitație pentru construirea podului No. 124 de pe șoseaua Botoșanĭ-Hărlăŭ.

— —

Peripețiile unuĭ rabin.

La 8 a. c. tribunalul secția I-a va judeca pe rabinul Akerman zis și Brandwein, acuzat că a călcat legea asupra străinilor, reintrînd în țară după ce a fost expulsat.

Acest rabin s'a stabilit in Piatra-N. unde nu ducea casă bună cu comunitatea evree. Evreiĭ de acolo aflînd că rabinul ar fi comis o escrocherie în Austria, 'l denunțară și după informațiunele luate se află că Akerman comise în adevĕr, o escrocherie în Colomea, fapt pentru care guvernul austriac ceru extradarea numituluĭ.

Intre aceste, însă, Akerman, dat judecățeĭ pentru vagabondaj, a fost condemnat la 1 an închisoare.

Consiliul de miniștriĭ a hotărît la 30 Noembrie 1897, extradarea rabinuluĭ.

*

Rabinul a fost predat autorităților austriace din Suceava. dar, spre mirarea tuturor, poliția din Iașĭ a fost avizată că expulzatul a reușit a se pripăși în casa numituluĭ Motel Friedman, strada Sărărieĭ, Iașĭ.

*

Rabinul susține că ar fi originar din Iașĭ, că n'a fost prin Austria și explică intoarcerea sa în țară, prin faptul că autoritățile austriace aŭ refuzat a-ĭ permite trecerea granițeĭ, pentru motivul că n'a avut pașport.

— —

Arton în închisoarea de la Melun.

După terminarea procesuluĭ Panama, Arton a fost trimes la Melun pentru a-și face restul de 6 anĭ de recluziune, din ceĭ 8 la care a fost condemnat pentru escrocherie, în afacerea dinamiteĭ.

Ajuns la închisoare i s'a cerut să opteze între traiul în comun și traiul izolat. A ales pe acest din urmă și a fost pus în celulă. A doua zi de dimineață a fost îmbracat în uniforma închisoreĭ.

A cerut să fie internat în infirmeria spitaluluĭ pentru că sufere de hernie. Doctorul închisoreĭ însă i-a propus o operație, cu care să-l vindece complect, ceea ce Arton a refuzat.

Cînd a fost poftit la sala de lucru, a răspuns—în conformitate cu legea — că va plăti îndemnitatea cerută, care e echivalentul celeĭ $^1/_3$ din produsul munceĭ condemnatuluĭ care se încasază peutru Stat, spre a avea dreptul de lucra ce va voĭ.

Conform legeĭ franceze, Arton dacă se va purta bine peste 2 anĭ cînd va împlini jumătate din pedépsă va fi pus în *libertate condițională*, adecă cu îndatorirea de a nu ma? comite vre un delict. Altfeliu trebue să facă și pedeapsa pentru noul delict și restŭl din cea veche,

De o cam dată, în curînd va scapa de casa de recluziune spre a fi readus la Paris la procesul senatoruluĭ A. Naquet, care nu s'a prezentat la judecata cu ceilalțĭ inculpațĭ, în afacerea Panama.

Naquet a anunțat că va veni la Paris Duminică 23 Ianuarie.

— —

Un bandit de 16 anĭ

Curtea de Apel s. II-a a judecat Sîmbătă, o foarte îndrăzneață tentativă de tălhărie.

Dimitrie Harabagiu, tînăr țăran din comuna Cordărenĭ jud. Dorohoiŭ, a fost trimes în judecata Tribunaluluĭ pentru că în noaptea de 12-13 Septembrie după ce maĭ întăiŭ, a ucis prin înjunghere cu cuțitul un cal, ca să-l dee de mîncare la cîniĭ din ogradă, a încercat să scoată ferestrile de la casa preotuluĭ Gh. Vasiliu care trece în sat de om bogat.

Cînd s'aŭ scos ferestele din afară, preotul s-a trezit și văzînd la fereastă 2 oamenĭ a descarcat un foc de revolver în ușorul ferestriĭ dar n'a atins pe nime. Făcătoriĭ de rele au luat'o la fugă, uitînd un cuțit pe care la primele cercetărĭ soția luĭ Harabagiu l'a recunoscut că ar fi a lor.

Tribunalul a achitat pe Harabagiu. Curtea pe recunoașterea cuțituluĭ de către femee la instrucția făcută de primar a condemnat pe Darabagiu la 1 an inchisoare.

NOTE TEATRALE

CONCERTUL SION-DINICU

Cu sinceritate vorbind concertul de lunĭ sara aparținea luĭ Dinicu, artistul căruia o reputație vechie i-a asigurat o premergătoare atenție și nerăbdare din partea publiculuĭ ieșan.

Serata fiind escluziv muzicală—e de notat că publicul a venit în număr relativ imens și aspectul era cu desevîrșire festiv.

Firește simpatiile d-reĭ Sion, distinsa profesoară a conservatoruluĭ ar fi fost suficiente pentru a asigura succesul serateĭ, dar numeroșiĭ iubitorĭ de artă îĭ vor remînea recunoscătorĭ că le-a procurat marea plăcere de a auzi pe escelentul maestru bucureștean.

Aplaudînd fără rezervă, lumea muzicală n'a scăpat ocazia de a *compara*. S'a vorbit anume, foarte mult de violoncistul iașan, d. Bursuc, al căruĭ nume l'am auzit rostit de nenumărate orĭ în acea seară. In genere s'a observat că Dinicu posedă în maĭ mare grad tecnica, *passagiul*, dar profesorul iașan e maĭ comunicativ, maĭ insinuant.

Rîndurile acestea ne fiind scrise de un cunoscător în ale muziceĭ, pot transmite însă maestruluĭ Dinicu cea maĭ sinceră expresiune a fermecătoruluĭ efect ce a exercitat asupra săliĭ: și e poate aci criteriul just de a judeca arta muzicală,—de a o *simți* fără analiză, de a o gusta fără judecată și profanul mărturisește că a fost profund impresionat, magic hipnotizat de abilul joc al arcușuluĭ pe strune și de strălucirea diamantuluĭ pe care de sigur că o diabolică și artistică intenție îl poartă maestrul Dinicu în degetul mic al dreptei sale.

D-ra Sion a primit florĭ și aplauze.

Să maĭ menționăm că Dinicu a fost acompaniat de profesorul Mezetti precum era firesc.

ULTIME INFORMAȚII

Halul liberalilor

Desperarea colectiviștilor.—Prezidința clubuluĭ.—La d. Mîrzescu. Intrunirea și „impăcarea".

La Bucureștĭ ca și la Iașĭ frăția colectivistă a ajuns în așa hal, în cît spre a păstra aparențele de ochiĭ lumeĭ, ceĭ marĭ recurg la umilințĭ și la cerșetoriĭ.

Iată un fapt: d. Sturdza a jurat luptă pe moarte d-luĭ Mîrzescu și a dat ordine prin omul seŭ de intrigĭ, d. Poni, să lucreze în senzul ca d. Mîrzescu să nu fie reales prezident al clubuluĭ din Iașĭ.

Cc. Ghiță, simțind lucrul acesta, a adunat pe toțĭ aderențiĭ seĭ carĭ sunt așa de numeroșĭ la clubul din Iașĭ, încît eșecul omuluĭ luĭ Sturdza se vedea din naînte.

*

Atuncĭ văzurăm petrecîndu-se un fenomen care numaĭ la sălbatică să poate petrece: nu numaĭ că soldațiĭ n'aŭ ascultat de cuvîntul șefuluĭ, dar fruntașiĭ partiduluĭ aŭ lucrat în contra acestuĭ cuvînt.

In adevĕr, ierĭ toată ziua domniĭ N. Gane, primar și prezident al Senatuluĭ, și V. Gheorghian, prefect al județuluĭ, aŭ dat vizite domnuluĭ Mîrzescu și **aŭ stăruit ca să reprimească prezidența și să nu facă procesul guvernuluĭ.**

*

Demersurile fruntașilor și-aŭ atins scopul. Ierĭ seara, la întrunirea liberalilor, intrunire la care domniĭ Mîrzescu și aĭ seĭ urmaŭ să acuze guvernul și pe d. Sturdza în special — d. Mîrzescu a luat cuvîntul și a făcut apel la unirea tuturor elementelor, spunînd că el în tot-deauna «a pus interesele personale maĭ prejos de interesele partiduluĭ».

Până la limpezirea situațieĭ, *d. Mîrzescu a propus ca actualul comitet al clubuluĭ să-și proroge activitatea.*

*

Ca să se vadă cît de bine informațĭ am fost noĭ cînd am zis că d. Poni a intrigat contra d-luĭ Mîrzescu, cităm cuvintele pe carĭ acesta le-a adresat d-luĭ Poni, cînd spițerul luînd cuvîntul ierĭ seara, i-a mulțumit luĭ cc. Ghiță de „bunele sale sentimente" și de faptul că nu voește să fie, în partid, mărul discordieĭ:

—Toată pasărea pe limba ieĭ piere—*a zis d. Mîrzescu d-luĭ Poni.*

*

Ni-e milă nouă de halul în care se aflu colectiviștiĭ.

In noul buget al ministeruluĭ domeniilor sunt prevăzute burse de voiaj pentru profesoriĭ și eleviĭ, carĭ aŭ urmat cursurile școalelor de comerț din țară.

Bursieriĭ vor putea pleca în străinătate, spre a studia mersul comerțuluĭ.

Confratele nostru d. Al. Ciurcu, directorul ziaruluĭ *Timpul*, a încercat o crudă pierdere prin decesul mameĭ sale doamna Polyxenia Ciurcu.

Luăm o vie parte la durerea distinsuluĭ ziarist.

Ministrul de rezbel nutrește ideea uneĭ reorganizărĭ a școalelor militare.

In scopul acesta colonelul Culcer, comandantul piețeĭ capitaleĭ, a fost trimis la Berlin, spre a studia organizarea școalelor de cadețĭ de acolo și a depune apoĭ cuvenitul raport.

La parchetul coasiliuluĭ de resbel al corpuluĭ IV de armată, se continue cu instrucția afacereĭ de falș, de care este acuzat locotenentul Carp.

*

Viitorul examen al căpitanilor carĭ aspiră la gradul de maior, nu se va maĭ ținea în April, ci în Iuniu.

Foloasele telegrafuluĭ gratuit.

De anul noŭ d. Sturdza a felicitat telegrafic toțĭ membriĭ clubuluĭ liberal din Iașĭ.

Inainte vreme d. Sturdza li trimitca cărțĭ de vizită, cu plicurĭ nefrancate.

A treia serată dansantă a cerculuĭ militar va avea loc sîmbătă, 10 ianuarie.

Interimul ministeruluĭ de justiție va fi ținut de d. An. Stolojan, ministru al domeniilor.

Aseară a avut loc în sala Pastia balul societățiĭ lucrătorilor tipografĭ »Albina» Balul a avut un frumos succes și asistența pe cît de numeroasă, atît și de aleasă, s'a amuzat și a aplaudat.

O bună parte a succesuluĭ se datorește d-luĭ **Latciner**, șeful admirabileĭ orchestre, care a dilectat publicul până'n zorĭ.

Venitul baluluĭ corespunde în totul succesuluĭ.

Asupra unuĭ noŭ gheșeft comunal comis cu ocazia uneĭ furniturĭ de năsip, promitem pe mîne amănunte picante.

Procesul d'intre contesa Bals și domnișoara Beldiman, care a făcut turul preseĭ noastre și a preseĭ străine, promite a fi aranjat *à l'amiable*.

In acest senz tratative aŭ început între avocațiĭ mandatarĭ aĭ ambalor părțĭ.

Reportagiul nostru asupra certeĭ dintre prefectul județuluĭ și ceĭ treĭ fruntașĭ liberalĭ, a produs mare senzațiune și a fost ierĭ obiectul la ordinea zileĭ.

*

Epitropul Gh. Șendre a fost grav atacat de d. V. Gheorghian și la întrunirea de Vinerĭ seară de la clubul liberal.

Obiectul ataculuĭ a fost o chesliune cu totul secundară. Se știe că d. doctor L. Sculi a recomandat și epitropia sf. Spiridon a aprobat, ca doĭ studențĭ evreĭ, domniĭ Friedman și Granet, să fie numițĭ internĭ la clinica d-luĭ Sculi. Numirele acestea s'aŭ făcut acum 3 lunĭ și ie curios, în tot cazul, că prefectul se opune post-festum *la ele.*

*

Venind vinerĭ la club și dînd ochiĭ cu epitropul Șendre, d. Gheooghian apostrofă pe acesta în fața tuturor celor presențĭ:

— Aĭ numit doĭ evreĭ la sf. Spiridon, la clinica profesoruluĭ Sculi. Protestez contra acestuĭ *„filo-semitism"*.

— Nu-țĭ permit domnule prefect, replică epitropul, să-mĭ facĭ asemenea observațiunĭ: **eu nu primesc ordine de la dumneata.**

*

Voința Națională *înregistrează și ea demisia d-luĭ Șendrea,*

Nu cunoaștem hotărirea ministruluĭ în această privință.

Amintim că ediția de azĭ a ziaruluĭ nostru fiind excepțională, ea nu va fi servită abonaților.

Astă-zĭ se știe că intrigile carĭ au provocat nerviĭ prefectuluĭ Gheorghian și demisia eforuluĭ Șendrea—aŭ fost țesute de d. P. Poni.

Fostul ministru s'a dus la d. Gheorghian și l'a pîrît pe d. Șendrea că simpatisază cu doctorul Sculi, că a primit ca internĭ «pe jidaniĭ luĭ Sculy» și că a participat la banchetul pe care Sculi l'a dat „studenților jidanĭ».

Ce are de a face d. Poni cu spitalul sf. Spiridon și cu ce drept d-sa se erijă nepoftit de nimenĭ într'o chestie secundară—n'am putea zice.

„Răzbunare și iubire"

Este titlul suggestiv al foiletonuluĭ pe care-l vom publica în pagina III-a a ziaruluĭ.

„Răzbunare și iubire"—*două cuvinte care intrupează întreaga viață sufletească a tinereții din păturile culte!*

«Răzbunare și iubire»:—cetițĭ palpitantele paginĭ ale nouluĭ roman. datorit peneĭ mult cunoscutuluĭ romancier parizian Georges Ohnet.

Serbarea Bobotezeĭ s'a făcut ierĭ cu obicinuitul ceremonial. I. P. S. S. Mitropolitul a oficiat înconjurat de înaltul cler.

După săvărșirea Te-Deumuluĭ I. P. S. S. a muiat crucea.

Prefecțiĭ, primarul sfatul obștesc și foarte multă lume aŭ luat parte la ceremonie.

Defilare n'a avut loc. Școala militară, compania jandarmilor călărĭ, un pluton de trenarĭ, școala militară și un pluton de calarași—staționa pe strada din fața catedraleĭ.

S'a comentat lipsa regimentuluĭ de linie.

Procesul bandeĭ de cămătarĭ a compărut ierĭ înaintea secțiuneĭ III-a tribunaluluĭ Ilfov.

Cauza a fost amînată pentru ziua de 23 februar, procedura nefiind împlinită pentru unul din cămătarĭ, numitul Zentler.

*

Camera de punere sub acuzare s'a pronunțat în chestia devastatorilor prăvăliilor și caselor evreeștĭ din capitală. Faptul a fost calificat de crimă și autoriĭ luĭ, în număr de 18, aŭ fost trimișĭ în judecata curțeĭ cu jurĭ.

Afacerea se va pertracta în sesiunea din mart.

D. Boniface—Hétrat care a fost permutat profesor la catedra de francesă la gimnaziul „Gh. Șincaiŭ", pleacă seara la Bucureștĭ.

D. doctor Al. Culianu, șeful clinicei spitaluluĭ *Maternitatea* din Iașĭ, a fost chemat să-și facă stagiul militar.

La locuința sa, șoseaua Ghica-Vodă, a încetat astă noapte din viață Anton Frey, fost profesor. El atinsese vrîsta de 90 anĭ.

*

Duminica s'a săvărșit din viață la Piatra N. Constantin Ivanovicĭ, librar, depozitarul ziarelor.

Absolut caracteristic pentru armonia din guvern este felul cum «Voința Națională» înregistrează demisia d-luĭ Djuvara:

«Suntem pozitiv informațĭ spune gazeta oficioasă, «că demisia ministruluĭ justițieĭ a fost primită».

Parc' ar fi vorba de retragerea unuĭ comisar.

PUBLICAȚIUNE

Subsemnatul L. Littman Laxer domiciliat în str. Veche No. 16 secț. III Iașĭ, fac știut că d. (Leiba) *L. Vechsler* cîrciumar cu sediul în str. Socola No. 59 secț. IV-a Iașĭ de la 1 Ianuar 1898 retrăgîndu-se din comerciŭ a predat vîndut tot ce avînd către d. *Maier Canter* care actualminte exercitează negoțul însă d-sa stabilindu-se în casele și poalele părințeștĭ din tîrgușorul comuneĭ Podul-Iloaeĭ jud. Iașĭ. Părintele se numește *Avram Vechsler* din Podul-Iloae, atare vînzare nu poate fi alta de cît în defavoarea creditorilor seĭ. Decĭ îndreptez pe creditorĭ a se interesa cu drepturile lor.

1898 Ianuarie 3.

L. Littman Laxer.

CREDITUL FONCIAR URBAN DIN IAȘĬ

Serviciul Secretariatuluĭ

CONVOCARE

Adunarea generală ordinară a membrilor acesteĭ Societățĭ va avea loc în ziua de 15/27 Martie 1898 în localul Societățeĭ din Iașĭ strada Lăpușneanu ora 2 p. m

Cestiunele la ordinea zileĭ va fi cele următoare:

1. Darea de seamă și Bilanțul anuluĭ 1897.
2. Descarcarea Consiliuluĭ de Administrație de gestiunea sa pe 1897.
3. Votarea Budgetuluĭ pe 1898.
4. Regulamentul de pensie a funcționarilor Societățeĭ.
5. Alegerea a douĭ membrĭ în Consiliul de Administrație în locul d-lor. Nec. Culiano și Gr. I. Buicliu eșițĭ de drept.

D-niĭ Societarĭ precum și procuratorĭ pentru a putea participa la această Adunare, trebue a se conforma ceĭ întaĭ art, 49 și ceĭ al douilea 51 din Statute.

No. 172.

Direcțiunea.

Se caută o domnișoară pentru a prepara elevele de la Externat.—M-me Parret, 126 strada de Sus.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpușneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ Busturĭ mărime naturală. Reproducțiunĭ dupa portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică și prețurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

Agenția Teatrală

28—Str. Lăpușneanu—28

Primește abonamente, anunciurĭ și orĭ-ce soiŭ de publicațiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* și revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* și *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru țară și străinatate și *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ și toate combinațile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la șoșaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iașĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

Tipografia „DACIA“

P. ILIESCU & D. GROSSU.—IAŞI

Str. Golia 42 (Grădina Chateau aux fleurs).

Fiind înzestrată cu caracterele cele maĭ moderne, esecută cu *mare acurateţă* şi *Preţurĭ avantajoase*, orĭ ce lucrărĭ atingătoare de această artă ca:

Bilete de Vizită

Bilete de Logodnă şi de Nuntă

FACTURĬ ŞI SCRISORĬ COMERCIALE

CIRCULARI, AFIPTE

PLACARDE, MANIFESTE

CĂRŢI, TEZE şi

Orĭ-ce fel de broşurĭ

Tipar cu negru şi în culorĭ.

REGISTRE DE MUNCI AGRICOLE

de Comptabilitate Comercială

Bilete de Inmormântare

MENURI, Condici asouche

ZIARE şi REVISTE

şi orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de Arta Tipografică

Comande din Provincie se esecută prompt.

Pentru ştiinţă

Orĭ căruia la cine s'ar presenta cu vre-o chitanţă saŭ orĭ şi ce alte acte pentru banĭ a lua saŭ a împrumuta pe iscălitura d-neĭ Elena Galin se fie refuzate pînă nu voĭ fi eŭ faţă să declar că e iscălitura mea proprie.

Elena Galin.

FARMACIA „la Paracelsius“

LEON PAPP

47, strada Anast. Panu

Este în totdeauna aprovizionată cu materialele cele maĭ noŭ, ape minerale speciale, indigene şi străine.

ANUNCIU

Doritorĭ de a lua **lecţiunĭ de declamaţie,** sunt rugaţĭ a se adresa la administraţia ziaruluĭ nostru.

E. MAZLAM avocat

S'a mutat strada Carp No. 6 Cassa Comarnescu.

Dr. N. ŢURANOVICI

— Strada Unireĭ No. 10 —

Consultatiĭ de la 2—4 p. m.

Doctorul V. I. Bejan

Medic primar al institutulnĭ Gregorian

şi

Profesor la Universitate

Consultaţiĭ în cabinetul seŭ, Strada Armeană în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asach

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

Constantin S. Crupenski

FOST MAGISTRAT

AVOCAT

Ore de consultaţie de la 9 la 11 ore d. şi de la 5—7 p. m.

Strada Lătzescu No. 6.

Dr. C. MICLESCU

OCULIST-OPERATOR

s'a mutat în str. Unirea, 6.

Consultaţiunĭ orele 2—4 p. m

De închiriet şi de vînzare

O casă cu douĕ etaje în strada de Sus No. 96. Compusă din patru apartamente cîte din treĭ şi patru odăĭ cu atenansele lor, se pot adresa la proprietara din Strada Sărărie No. 43.

A sosit:

Almanach Hachette 1898

ediţia simplă şi complectă

La Libraria Nouă P. Iliescu & D. Grossu.

PENTRU ANUL 1898

OPINIA

ziar cotidian

Iuserează în corpul ziaruluĭ Anunciurĭ comercial **cu preţurile cele maĭ eftine,** inserţiĭ, reclame, anunciurĭ de logodnă şi nuntă, adrese de medicĭ, avocaţĭ, birourĭ de comision şi expediţiĭ, etc.

Ziarul „Opinia avînd un număr însemnat de abonaţĭ şi cititorĭ, introdus fiind prin toate autorităţile judiciare, militare, şi administrative din Iaşĭ şi provincie, este cel maĭ nimerit organ de publicitate pentru a-şĭ face orĭ-ce reclamă.

Dacă voiţĭ decĭ să urmaţĭ zicătoarea

„Reclama este sufletul comerciuluĭ“

înseraţĭ anunciurile şi inserţiile dv. în ziarul cotidian

IMPORTANT

Magasinul de Manufactură

S. SCHILLER

De lîngă Banca Naţională, cu începere de Joĭ 11 Decembre a. c. va fi deja mutat în localul noŭ.

Str. Ştefan cel Mare No. 4

lîngă casele Neuşotz uude a fost Luvrul.

Tot-odată anunţ onor. mele clientele că cu această ocasiune vînd toate mărfurile cu preţul costuluĭ; iar în vederea serbătorilor am pus în vînzare un sold de lănagiurĭ şi matăsurĭ pentru cadourĭ cu preţurĭ foarte eftine.

Vînzarea cu aceste preţurĭ am început-o de astă-zĭ încă în localul meŭ actual de lîngă Banca Naţională.

Cu perfectă stimă

S. SCHILER

34 Strada Romînă 34

Se primesc elevĭ în gazdă cu preţul de **40 leĭ lunar.** Conversaţia în casă e în limba *Germană* şi *Francesă*. Ingrijirea cea maĭ conştiincioasă.

Să predă şi lecţiĭ de piano.

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de a casa No. 96 din str. de Sus. — A se adresa la proprietară str. Sărărie No. 43

CĂRŢĬ DE VIZITĂ şi orĭ ce lucrărĭ tipografice se pot efectua la tipografia «DACIA» care e înzestrată cu *caracterile cele maĭ moderne.*

Comandele se primesc atît la tipografia str. Golia No. 42 (Grădina Chateaux aux fleurs) cît şi la Libraria Nouă P. Iliescu & D. Grossu.

Comandele din provincie se esecută prompt şi se trimit cu poşta în timpul cel maĭ scurt.

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

La Bruxella

Subsemnatul aduc la cunoştinţă onor. familiĭ că mă însercinez a primi ca pensionarĭ pe tinerii care ar dori a se perfecţiona în limbele franceză, germană şi engleză.

Tot o dată voĭ prepara şi pe aceĭ care ar dori a se prezenta la esamenele de bacalaureat, de litere sau de ştiinţe, conform programuluĭ de studiĭ, în vigoare.

Condiţiunĭ avantajoase, viaţă de familie.

Pentru condiţiunĭ a se adresa direct la subsemnatul:

Doctor *J. Grossmann,* profesor universitar, Rue de l'Amazone No. 13. Bruxelles (Belgique).

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Libraria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

Iaşĭ—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 204 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — VINERĬ 9 IANUARIE, 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte.
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

JAFUL IAŞULUI

LISTELE ELECTORALE

Formarea listelor electorale are anul acesta o deosebită insemnătate. Chiar dacă nu se vor intîmpla alegerĭ neprevăzute, în Noembrie viitor vor avea loc alegerile generale comunale pentru toată ţara.

Deşteptăm din timp pe toţĭ concetăţeniĭ noştri, că ceĭ ce aŭ drept şi nu sunt inscrişĭ să ceară inscrierea din vreme, iar aceĭ carĭ sunt inscrişĭ, să observe la timp, atît în listele provizoriĭ, cît şi în cele definitive, dacă inscrierea lor a fost menţinută.

Ceĭ interesaţĭ, atît pentru lămuririĭ, cît şi pentru apararea drepturilor lor în caz cînd ar fi nedreptăţiţĭ de autoritatea comunală, se pot adresa la redacţia „Opinieĭ" în orĭ ce zi de la 10—11 jum. a. m.

Jaful Iaşuluĭ

De doĭ anĭ de zile să practică de către primăria de Iaşĭ cel maĭ mare şi maĭ revoltător jaf. Ceea ce voim să arătăm maĭ la vale nu se petrece de cît, poate, în ţările selbatice, la popoarele constituite nu în Stat organizat ci în triburĭ — unde legea nu domneşte şi morala nu-şĭ poate găsi loc.

Şi altă dată prin coloanele acestuĭ ziar am arătat cum primăria de Iaşĭ, prin fraudă şi violarea legeĭ maximuluĭ, percepe taxe asupra tarelor carĭ învălesc mărfurile, fără să aibă acest drept; şi cum, prin urmare, cetăţeniĭ, neguţitoriĭ şi toţĭ locuitoriĭ acestuĭ oraş sunt prădaţi namiaza mare fără nicĭ o teamă de respundere.

Legea maximuluĭ a dat comunelor dreptul de a percepe taxe, după o anume tarifă, de la mărfurile ce intră în oraşe. Nicăirea, însă, prin legea maximuluĭ nu se spune că dreptul perceperei taxelor se întinde pînă şi asupra lăzilor, butoaielor şi coşurilor carĭ învălesc mărfurile. Dreptul de taxă se întinde pur şi simplu numaĭ asupra mărfeĭ însăşĭ, cuprinzînd greutatea sa reală.

Toate comunele din ţară, de la care am cerut şi căpătat în broşurĭ tarifele taxelor maximale, nu percep taxe de cît pe greutatea netă şi reală a mărfurilor.

Singura, comună Bucureştĭ are o tarifă a tarelor, care de la punerea în aplicare a legeĭ şi pînă acum a suferit deja o radicală modificare în sens uşurător, însă acele tarife aŭ fost votate de consiliul comunal, aprobate în consiliul de miniştrĭ şi decretate cu aprobare regală.

Iaşul, însă, face excepţia de cele-lalte comune din ţară şi chiar de Bucureştĭ. *La Iaşĭ se percep taxe pe taxe fără votul consiliuluĭ comunal, fără aprobarea consiliuluĭ de miniştrĭ şi fără sancţiunea regală.*

Lucrul e de necrezut, şi cu toate acestea e foarte adevărat.

De doĭ anĭ de zile, sub actuala administraţie comunală, fără a se fi creat un regulament, fără a se fi căpatat, după formele legale, aprobarea luĭ, se percep taxe de la un tîrg întreg sub protestările tuturor şi fără ca aceĭ ce comit aseminea ilegalităţĭ să audă orĭ să se mişte.

Abia acuma ceĭ ce administrează comuna s'aŭ trezit să numiască o comisiune pentru întocmirea unuĭ ast-fel de tarif, comisiune compusă din d-niĭ I. N. Motăş, consilier comunal; C. D. Buznea, industrial; şi jos iscălitul, fără să-şĭ dea seama că orăşeniĭ, locuitorĭ în acest tîrg, aŭ fost jefuiţĭ douĭ anĭ de zile pe nedrept şi în modul cel maĭ ilegal posibil.

S'a promis în timp de opoziţie abrogarea legeĭ maximuluĭ. ca peste măsură de vexatorie, şi acuma, cînd deţin puterea, nu numaĭ că nu aŭ îndeplinit angajamentele luate, dar aŭ întins firul spoliereĭ şi peste marginile legeĭ, percepînd şi taxe carĭ nu sunt prevăzute în ea.

Şi te întrebĭ cu mirare în ce scop s'a sfîrşit acest abuz strigător, pe care ar fi trebuit să'l înfrîneze parchetul — cînd nicĭ o lucrare de edilitate nu s'a făcut, cînd tîrguluĭ nu'ĭ s'a adus nicĭ o îmbunătăţire?

S'ar zice că oameniĭ aceştia au eşit din rărunchiĭ naţiuneĭ tocmaĭ pentru peirea eĭ!

Faptele carĭ se petrec la comuna Iaşĭ sunt din cale afară boacăne ca să nu revolte conştiinţa publică. Şi e de mirare că guvernul însuşĭ n'are inteligenţa să intervie ca să inaugureze măcar la comuna Iaşĭ era de domnie a legilor, cu care se tot lauda d-nul Sturdza, maĭ ales de cînd a văzut că abuzurile şi ilegalităţile întrec chiar prevederile celor carĭ ştiaŭ din experienţă ce va să zică regim colectivist.

G. D. Şerban

De la clubul conservator

Membriĭ clubuluĭ nostru, în întrunirea de duminică, aŭ convenit după îndelungate desbateri, de a se da o interpretare strictă şi bine hotărîtă statutelor constitutive ale clubuluĭ, ast-fel ca unitatea de luptă şi de direcţiune a partiduluĭ conservator să fie asigurate, atît pe timp de oposiţie, cît şi la guvern.

In aceeaşĭ şedinţă s'aŭ admis cererile de înscriere în club a prietinilor noştri, domniĭ Alevra şi Săghinescu, profesorĭ.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

La rentrée. — Termenul e cu deosebire de un uz politic, — dar şi didactic nu maĭ puţin.

După două săptămînĭ de libertate ziua de azĭ a însemnat reluarea vecheĭ activităţĭ de şcoală, — primară, secundară şi superioară: elevĭ şi dascalĭ aŭ petrecut o noapte de grijă şi emoţiune în aşteptarea zileĭ de azĭ, — parte în familiĭ, parte în vagoane venind de pe la căminurĭ, de la odihnă.

Dascalĭ şi elevĭ — aŭ într'adevăr acĭ o parte comună: grija zileĭ dintîĭ şi — cine ştie — cîţĭ dintre ceĭ dintîiŭ nu vor fi invidiind sîngele rece şi temperamentul celor din urmă!

In admirabila carte a luĭ Mosso asupra *oboseleĭ* sunt pilde suggestive despre acest adevăr,

Oboseala! Sfîrşitul întregeĭ noastre activităţĭ şi năzuinţĭ; epilogul a tot ce facem şi simţim şi — ceea ce e maĭ răŭ încă — prologul adevărateĭ vieţĭ sociale.

Cunoaşteţĭ fraza amară a luĭ Leopardi?

.....„M'am ruinat prin şapte anĭ de învăţăturĭ nebune şi desperate, tocmaĭ cînd era să mă formez om şi să-mĭ asigur constituţia...."

Cîţĭ din noĭ n'ar putea spune acelaşĭ lucru?... Cîţĭ din marea legiune care s'a întors astă noapte în oraşul cărţilor şi studiuluĭ: cîţĭ din aceĭ care n'aŭ închis astă noapte ochiĭ de emoţiunea zileĭ de azĭ!

Suntem în veacul oboseleĭ.

Cervantes însuşĭ a creat pe nemuritorul săŭ erou, Don Chijont înebunindu-l cu multe citirĭ şi vegherĭ.

Şi fie-care din noĭ cel puţin o parte a vieţeĭ — şi cea maĭ frumoasă — se luptă cu morile de vînt şi încalecă un Rosinante încăpăţînat....

Zăcala din strămoşĭ

Cafeneaua ştie astă-zĭ că „elementele liberale din Iaşĭ s'aŭ împăcat". Impăcarea aceasta cam are aerul reconciliăreĭ obicĭnuite a soţilor aĭ căror gospodărie va fi întunecată a doua zi de un alt nour.

In tot cazul „impacarea" s'a făcut în aceleaşĭ condiţiunĭ şi cu acelaşĭ decor cu care se face la mahala.

Părţile în litigiŭ eraŭ domniĭ Mîrzescu şi Poni. De cu zi şi cu o septămînă în urmă aceştĭ douĭ fruntaşĭ şi fostĭ miniştriĭ se trataŭ ca la uşa... clubuluĭ liberal.

Seara, cînd publicul se aştepta la hirţuială, iată că ambiĭ bărbaţĭ schimbară isonu.

D. Poni l'a lăudat pe celalalt fost ministru că „are sentiment" şi că refuză a fi „mărul discordieĭ în partid".

Lăudatul d. Mîrzescu, în loc de a-ĭ foarte mulţumi colegului seŭ de bunele ideĭ ce le are despre persoana d-sale, i-a replicat prin zăcala din bătrînĭ: *toată paserea pe limba eĭ pere.*

Acest respuns confirmă în totul toate zvonurile despre intrigele pe carĭ d. Poni le ţesea în dauna domnuluĭ Mîrzescu şi ca procurist al primuluĭ ministru.

Spiţerul voĭa să-l desarmeze pe prezidentul clubuluĭ, dar s'a lovit de toate greutăţile antipatiilor generale de carĭ se bucură în Iaşĭ.

Pe urmă, în faţa eşeculuĭ sigur, d. Poni a schimbat costiumul de actor şi în locul intrigantuluĭ voĭa să-l facă pe linguşitorul.

Dar d. Mîrzescu i-a zis-o:

— *Toată pasărea pe limba eĭ piere!*

„IMPACAREA!"

Ceea ce liberaliĭ 'şĭ ziceau de doĭ anĭ la ureche, a isbucnit dăunăzĭ în plin tîrg. Liberaliĭ din Iaşĭ apărură atuncĭ împărţiţĭ în două fracţiunĭ: fracţiunea Mîrzescu foarte numeroasă şi fracţiunea Poni, care reprezenta şi pe d. Sturdza.

Vreme de 8 zile intrigile, sudălmile, păriturile şi şoaptele — nu se maĭ sfîrşeau.

Lupta urma să fie dată între cele două fracţiunĭ cu prilejul alegereĭ preşedinteluĭ şi a comitetuluĭ conducător al clubuluĭ.

In ajunul acesteĭ alegerĭ în familie, spiritele liberale erau atît de surescitate, în cît un profesor universitar şi fost ministru, d. Poni, şi-a luat rolul ingrat de delator, iar prefectul a tratat cu o colectivistă neospitalitate o comisiune de liberalĭ fruntaşĭ carĭ venise să se sfătuiască cu d. Gheorghian asupra mijloacelor de a readuce armonia în partid.

*

Alegerea comitetuluĭ şi acea a preşidentuluĭ urma să se facă în această situaţie de neinvidiat. Spectacolul promitea chiar să devie şi maĭ interesant prin faptul că d. Mîrzescu pregătise o serie de acuzărĭ contra d-luĭ Sturdza.

Dar lucrurile au luat o turnură neaşteptată şi, în loc de a acuza, d. Mîrzescu a recomandat frăţia şi în loc de a se lupta în alegere a propus prerogarea actualuluĭ comitet.

*

De ce această schimbare? Dacă este adevărat că actualul guvern şi maĭ ales primul ministru, sunt incapabilĭ, răĭ, că au adus partidul la discordie — se maĭ încape amînare „pînă la limpezirea situaţieĭ", adică un fel de procedură neîmplinită, ca să vorbim în limba avocăţească a d-luĭ Mîrzescu?

Nu era oare în interesul partiduluĭ ca d. Mîrzescu să nu fie cedat stăruinţelor acelor pe carĭ chiar ierĭ, în plin club, i-a tratat cu zicala „toată paserea pe limba ieĭ piere?"

*

D. Mîrzescu a dat, însă, ascultare rugelor desperate ale d-lor Gane şi Ghiorghian şi a oferit ierĭ seara o pleudarie gratuită, cu argumente trase de păr, pleudarie care a produs proastă impresie şi care n'are altă morală de cît aceea că colectiviştiĭ au dreptul de a ţipa prin cafenele „ne-am împăcat".

Dar şi noĭ avem dreptul de a întreba de ce s'au certat şi de ce s'au împăcat?

ZOLA-DREYFUS

După senzaţionala perioadă Esterhazy-Dreyfus. Parisul ne dă astă-zĭ tema nu maĭ puţin pasionantă: Zola-Dreyfus.

Dacă mînjitul nume al comandantuluĭ întunecase şi maĭ mult obscurul proces în jurul numeluĭ exilatuluĭ Dreyfus, astă-zĭ numele luĭ Zola pare menit să aducă neaparat lumină, deplină saŭ parţială, în senzaţionala afacere.

Lupta a devenit desperată: antisemiţiĭ şi catoliciĭ de-oparte, protestanţĭ, independenţĭ şi partizanĭ dreyfuzianĭ în a doua tabără se încaeră cu ultima violenţă şi pentru întăia oară aceĭ care ţin cu orĭ-ce preţ să înăbuşe controlul în complicata afacere se află în faţa uneĭ marĭ puterĭ al căriĭ reprezentant s'a arătat celebrul scriitor Emile Zola.

De treĭ zecĭ de anĭ numele luĭ Zola pătrunde mereŭ în marea masă a Parisuluĭ; de zecĭ de anĭ toată lumea artistică adoră talentul rar al scriitoruluĭ naturalist; şi în aceste condiţiunĭ e lesne de înţeles că afirmarea bună oară că Zola e plătit nu poate de cît să stîrnească rîsul.

Petiţiile de revizuire a procesuluĭ Dreyfus curg din toate părţile şi cea dintîiŭ poartă in afară de numele luĭ Zola — pe Anatole France cinstit între cinstiţĭ, scriitor filosof respectat preste tot; Duclaux, savantul urmaş al luĭ Pasteur; Trarieux, fost ministru de justiţie; Zehan Rictus, poietul celebru al saracilor şi al creştinismuluĭ umilit. Lugne-Poe, artistul revoluţionar; Gregh, cel din urmă încoronat al poezieĭ parisiene, Victor Berard, Proust, Gauthier şi atîţa alţiĭ, savanţĭ şi literaţĭ.

De sigur că averea familieĭ Dreyfus n'a fost în stare să cumpere nicĭ convingerea, nicĭ macar îndoiala atîtor spirite distinse.

Cearta Ciocoilor...

Cea maĭ ingenioasă dintre apucăturile colectiviste este sistemul de a pune pe socoteala adversarilor turpitudinele lor propriĭ.

Ca pungaşiĭ, carĭ, cînd sunt urmăriţĭ, strigă în gura mare: „Săriţĭ, hoţiĭ!" — clienţiĭ d-luĭ Sturdza vorbesc de „cearta ciocoilor" atuncĭ cînd colectivitatea oferă spectacolul unuĭ şălaş de ţiganĭ carĭ se întorc de la cumetrie.

Pe cînd d. Sturdza se scuipa reciproc cu d. Fleva, *Voinţa Naţională* scria că în partidul conservator sunt disensiunĭ; de cînd aurelianiştiĭ aŭ declarat resboiŭ colectiviştilor, *Liberalul* nu maĭ încetează cu neînţelegerile dintre junimiştĭ şi conservatorĭ — şi de cînd d. Gheorghian, cu francheţa pe care 'ĭ o daŭ unele împrejurărĭ, s'a hotărît să zică pe nume coreligionarilor seĭ politicĭ — codiţele colectivităţiĭ locale cred că produc diversiune în spirite întreţinînd pe stîlpiĭ de cafenele cu amănunte imaginare despre o închipuită neînţelegere din sînul partiduluĭ conservator de la Iaşĭ.

Sistemul acesta de a atribui altora boala de care pătimeşte propriul tău menaj, 'mĭ aminteşte o anecdotă veselă din timpul pe cînd colectiviştiĭ eraŭ în post şi rugăciune.

Ionel Antonescu, fostul inspector poliţienesc, condamnat de-una-zĭ la închisoare pentru torturarea cetăţenilor carĭ aŭ participat la manifestaţia pentru fostul mitropolit Ghenadie, şedea, beat ca un polonez, în berăria luĭ Caragiale — pe cînd Caragiale avea berărie la Bucureştĭ. Intr'un alt colţ al berărieĭ, un client — un strein — citea o gazetă.

Ionel, nervos ca toţĭ alcoolicĭ, plictisea pe strein cu glume impertinente. Bietul om, dîndu-şĭ seama de starea bolnavuluĭ, îşĭ făcea violenţă ca să pară calm — dar se vedea că dintr'un moment într'altul are să-şĭ piarză răbdarea.

Beţivul, înţelegînd că cu vorba nu reuşeşte să scoată pe om din sărite, se scoală în picioare, şi, legănîndu-se ca un prunc care abia se învaţă să umble, se îndreaptă spre străin. Acesta, revoltat de îndrăsneala beţivuluĭ, se repede la el, îl înşfacă de ceafă şi după ce'l umple de pumnĭ, îl aruncă grămadă într'un ungher al berărieĭ.

Ameţit de violenţa operaţieĭ, Ionel stă cu minte un moment pînă să'şĭ revie în fire, apoĭ se scoală într'o rînă, şi, pe cînd îşĭ netezia pantaloniĭ albiţĭ de praful de pe duşameaua berărieĭ, bolboroseşte, căutînd, cu vizibilă greutate, să fixeze pe strein în albul ochilor:

— Aşa 'ţĭ trebue, mitocane, dacă te legĭ de oamenĭ!

Ywann.

LEGEA INVĂŢĂMÎNTULUI SECUNDAR

IV

Organizarea (Cap. II, art. 3—6)

In ceea ce priveşte organizarea proiectul d-luĭ Haret va aduce modificărĭ radicale în starea actuală a scoalelor secundare.

Se desfiinţază Gimnaziile şi liceele reale; se măreşte durata cursuluĭ liceal la 8 anĭ; se *trifurcă* cursul superior al liceelor în secţia *clasică*, *reală* şi *fiziconaturală*, se împart scolile secundare de fete în 2 grade, cu durata de studiu 5 anĭ în gradul I şi de 4 unĭ în gradul al doilea, cu restricţia ca elevele să fie interne.

Planul acesta de organizare arată la autorul proectuluĭ o meditare profundă a sistemelor de organizare din alte părţĭ. cum şi o judicioasă complicare din alte planurĭ proectate.

Noĭ îĭ vom urmări genesa acestuĭ plan care e o compilaţie din alte proecte anterioare.

La 1887 nimenea nu era pentru bifurcare, ba autorul proectuluĭ în lunga şi importanta expunere de motive, combate acest sistem ca nepractic, şi ministrul de atuncĭ se teme de inovaţiĭ, nepracticate nicăirĭ aiurea. In toate modificările propuse la proectul d-luĭ Sturza nimenea nu aminteşte de sistema bifurcăreĭ. Memoriul din acel an spune că bifurcarea aplicîndu-se în Francia 11 anĭ, a fost silit să se modifice, nedînd rezultate bune.

In proiectul din 1895 Dl Take Ionescu propune *trifurcarea*, ce va începe din clasa a VI-a, cele 5 clase începătoare fiind comune. Şi d. Take Ionescu admite ca eleviĭ din secţia clasică (D-sa zice *literară*) care vor fi dispensate de limba Elenă, să studieze Fizica, Chimia şi Ştiinţele Naturale în schimb, formînd o a treia secţie, căruia d-sa nu-ĭ dă nume.

D. Poni revine la proiectul din 1887, căcĭ un lucru trebue notat: d. Poni care a fost ministru în cabinetul gen. Florescu, s'a catolicizat cînd a'ajuns ministru în cabinetul D. Sturdza, admiţînd fără rezervă ideile d-luĭ Sturza din 1887.

Incă odată dar constatăm că d. Haret. *liberal*, se inspiră în trăsăturile generale de organizare a şcoalelor secundare de băeţĭ din Proectul d-luĭ Take Ionescu, *conservator*.

Sistema *trifucariĭ* ni se pare o exagerare şi o perturbare didactică. A introduce pe o scară prea largă gustul elevilor în alegerea obiectelor e prea, prea. Lucrul acesta nu se încape nicĭ la Universitate, aşa cum o avem, ne cum în cursul secundar. Orĭ cît de puţine voturĭ *pentru* ar avea l. Elenă, totuşĭ e o puternică disciplină intelectuală posedarea acesteĭ limbĭ pentru cel ce vrea să aibă o cultură generală.

Nu mă inscriu între apărătoriĭ eĭ, dar nicĭ nu sînt dintre aceĭ detractorĭ neraţionalĭ, carĭ îĭ dau piciorul. Orĭ ce conştiinţă omenească ajută la ceva într'un cap bine sistematizat, numaĭ importanţa eĭ va atîrna de la folosul ce ne aduce. Limba Elenă poate fi combătută sub raportul utilităţiĭ culturiĭ secundare unitare; nicĭ ca cît sub raportul importanţeĭ în sine.

Pentru consolidarea şi temeinicia culturiĭ secundare bifurcarea se impune ca o necesitate. Trifurcarea e a sări din lac în puţ; am trece atuncĭ de la o extremă la alta şi e de ajuns pentru moment de a ne opri aicĭ.

Dacă pentru şcolile de băeţĭ, d. Haret se inspiră de la d. Take Ionescu; pentru şcoalele de fete se inspiră de la proectele din 1887 şi 1896.

D. Sturdza prevedea numaĭ şcolĭ centrale şi externate, cum erau deja în fiinţă. Profesoriĭ de la Iaşĭ cer şcolĭ secundare de fete cu 4 clase şi *licee de fete* cu 8 clase, ca şi liceele de băeţĭ.

Modificarea aceasta o propune şi consiliul general al Instrucţiuneĭ, iar comitetul delegatelor propune ca şcolile secundare de fete să fie de 2 grade: gradul I cu 4 clase; gradul II cu 6 clase.

D. Take Ionescu avea în privinţa cultureĭ femeieĭ idei *maĭ pozitiviste*. D-sa admitea numaĭ şcolĭ secundare de fete cu 5 clase, cu bifurcaţie în ultimele 2 clase, cu putinţa de a crea internate cu clase maĭ multe şi cu program maĭ dezvoltat (art. 4); ceva de fapt vag şi nedecis; căcĭ gîndul d-sale era de a da o mare desvoltare şcoalelor profesionale de fete, cum a şi procedat cu cîteva ex-

ternate, pe care le-a schimbat în școlĭ profesionale.

D. Poni în art. 10 și 11 din Proect organizază școalele de fete în 2 grade; gradul I cu 5 clase; iar gradul II cu 4 clase (în Bucureștĭ, sau Craiova) și cu eleve interne.

Decĭ în partea a doua: organizarea școalelor secundare de fete d. Haret se inspira de la d. Poni și de la amendamentele deja din 1887.

O dată cu organizarea vin și obiectele de învățămînt. In genere se observă *o mare dezvoltare dată matematecelor teoretice și aplicate*, dovadă că ministrul ca profesor de matematică a dat preferința studiilor exacte; uitînd *morala*, a căruĭ utilitate teoretică n'o simte; imitînd prin aceasta pe departe pe d. Sturza, care în 1887 uitase a pune Psihologia și Logica, Economia poiltică și Drept administrativ între obiectele de studiu din licee.

Extensiunea, ce se va da acestor obiecte, se va vedea din programul analitic, ce se va întocmi; acolo vom ceti întinderea fie-căriĭ materiĭ; înlănțuirea cunoștințelor între ele; distribuirea proporționată pe clase; și acolo se va cîntări valoarea didactică a programelor; metodica acestor obiecte de studiu va atîrna în primul loc de la prepararea pedagogică a viitorilor dascalĭ.

Tot cînd vom avea programele analitice, vom putea vorbi de încărcare sau ușurare. Pănă atuncĭ constatăm că proiectul d-luĭ Haret organizază școalele secundare pe un plan nou, ce va avea un mare răsunet cu o scurtă scurgere de vreme.

Un profesor.

SFATURI

Suntem în anotimpul primejdios al pierderei de vocĭ. Lucrul e nu numaĭ neplăcut dar și foarte păgubitor pentru cîntăreți în sezonul concerturilor. Iată cîteva remediĭ ale Academieĭ de medicină.

Licoarea No. 1 pentru tenor supran: Esența de terebentină 100 gr., gudron de Norvegia 20 gr., cloroform 1 gr., Pysidina 1 gram.

Licoarea II pentru bariton saŭ mezzosopran: aceeași formulă suprimînd pisidine.

Licoarea III pentru bas: Esență de terebentină 100 gr. Gudron de Norvegia 40 grame, cloroform 1 gr.

Toate sunt pentru *inhalațiĭ*.

Științĭ-arte-muzică

Aflăm că balul anual al „Reuniuneĭ femeilor" va fi înlocuit în anul acesta printr'un spectacol original — o serată teatrală la care vor participa persoane din societatea aleasă a Iașuluĭ figurînd pe scenă.

*

Alaltăierĭ societariĭ teatruluĭ aŭ semnat angajamentul de a plăti caseĭ teatruluĭ cîte 800 de leĭ de fie-care reprezentație de beneficiŭ care va avea loc în timpul stagiuneĭ. Vor fi opt beneficiĭ, în zilele de sămbătă esclusiv. Spectacolele se vor repeta apoĭ duminicile.

Prima *bombă*—termenul e consacrat între actoriĭ noștri—e *Fata aieruluĭ*.

*

STRUNA ZILEI

D-ra X.., studentă, a adresat o petiție spre a fi înscrisă în liga antialcoolică.

O studentă ierĭ cerea
Ca să fie 'nscrisă 'n ligă
Pe motivul că s'obligă
Nicĭ odată să nu bea

Alcool — cît de puțin
Nicĭ liqueur, nicĭ vișinapă
Nicĭ maderă, — numaĭ apă
Saŭ—la masă—bere, vin...

Cum sunt eŭ nepriceput
Domnișoară, ia-mĭ explică:
Pînă astăzĭ va să zică
Și *de-acelea* aĭ băut?...

*

„Quartetul Scorpan" se anunță în programul de concert al baluluĭ studenților în medicină, la 17 Ianuarie.

*

Albert Carré a fost ales director la *Opera comique* din Paris în locul răposatuluĭ *Carvalho*.

*

Artistul State Dragomir prepară pentru beneficiul d-sale rolul luĭ *Narcis*, unul din cele maĭ frumoase din repertoriul regretatuluĭ Manolescu.

*

D. Hallicker de la teatrul național lucrează la decorurile senzaționaleĭ feeriĭ *Castelul fermecat* saŭ *Zina Zinelor*. Muzica va fi aranjată pentru voce de d. Cirillo, șeful orchestreĭ teatruluĭ.

*

Artistul Gh. Cîrjă are intenția de a juca pe *Hamlet* la teatrul național. D-sa a avertizat comitetul teatral.

*

O observație făcută zilele aceste. Cele maĭ multe ziare franceze vorbesc de noĭ numindu-ne Les *Romains*. Ba unele scriŭ „Indépendance *romaine*."

Spînzură-te Roessler!

*

După cum am anunțat în unul din numerile trecute ale ziaruluĭ nostru, Tina di Lorenzo, rivala recunoscută a celebreĭ Duse, va începe o serie de reprezentațiunĭ la 20 ale curenteĭ lunĭ la Bucureștĭ și apoĭ va da o singură reprezentație și la noĭ.

Tina di Lorenzo ie secundată de o trupă de elită, în fruntea căreia se află Flavio Ando, artistul ce a cucerit anul trecut la Paris, alăturea cu Duse, aplausele unanime ale asistenților.

*

D-na Ecaterina Istrate, creditoarea erezilor Sidoli, obținînd de la tribunal un sechestru judiciar asupra veniturilor circuluĭ, tribunalul a numit gerante pe d-l S. I. Grosman.

*

In șagă:

Domnul Găvănescu lipsește din Iașĭ dinainte de anul noŭ.

Așa se explică că ne-a trimis:

— *Cartea de vizită.*

Strună.

EXTERNE

O republică în primejdie.—Religie și politică.—Franța și clerul în presă.—Semne de decadență.

Republica de care vorbim nu e vre-o obscură țărișoară din America, ci însăși marea, glorioasa republică din apusul Europeĭ: Franța.

Uultimele articole ale marilor organe oficiale: *Le Temps* și *Débats* transpiră cea maĭ mare îngrijire asupra însăși fundamentaleĭ chestiunĭ: existența republiceĭ a treia.

De mulțĭ anĭ, de foarte mulțĭ lupta se urmează înăbușit între clericaliĭ a tot puternicĭ încă și spiritul potrivnic care domină nu numaĭ în protestanțĭ, dar care e mult ajutat de agitația socialistă în continuu progres, de literatură democrată reprezentată prin școala luĭ Goncourt, Zola, Anatole France, Mirbeau, etc. și în parte de marea Franță cosmopolită dar nu catolică. Fără să maĭ vorbim de oculta monarhică pîndind pururea din umbră «momentul oportun».

Un prilej a fost de-ajuns. Spiritele resvrătite, îndușmănite și înveninate de lunga și penibila afacere Panama au fost încă odată puse la grea încercare cu recenta afacere a tradăriĭ. Dintru întăiŭ o armă în mîna cleruluĭ și antisemitismuluĭ, astăzĭ ea a devenit arma cu două tăiușurĭ. Interese opuse s'au izbit. „Figaro" și „Gaulois" cele două marĭ organe care împăcau oare cum tabere deosebite s'au văzut amenințate de furtuna intereselor învrăjbite. Elementul de căpitenie care rămăsese pururea respectat și.... nesuspectat, armata — la grande muette—este scrisă în vălmășagul luptelor spre mulțămirea diabolică a monarhiștilor, deveniți un moment aproape filosemiți prin organul luĭ Paul de Cassagnac. Iar de-asupra tuturor socialismul își rîdică dstrugătoarea forță grăbind procesul de descompurere, atăcînd cu violență armata într'o ocaziune atît de bine venită.

Iar pamfletariĭ își urcă tiragiul gazetelor.

De dorul ceruluĭ...

Iubita mea, iubirea noastră
E dulcea, frageda iubire,
Ce nu'și găsește înălțimea
Nicĭ locul eĭ în omenire....

Incununată cu seninul
Atîtor vise înstelate,
Cum vreĭ aicea să n'o doară
Noroiul ce 'nvălește toate?

Nu vezĭ tu, sufletele noastre
In calda clipă-a 'mbrățișăreĭ
Cum plîng de sbuciumat și dornic
De nostalgia depărtăreĭ?....

Nu vezĭ chiar lacrimile noastre,
Căzînd ca frunze răvășite
Cum ard de dorul fără margenĭ
A altor lumĭ.... închipuite....

Iubita mea, de-aceste visurĭ
Noĭ stăm îmbrățișațĭ și plîngem
Ca îngeriĭ căzuțĭ, ca dînșiĭ,
De dorul ceruluĭ ne stîngem....

Gordon.

O DRAMĂ PE ZI

Pentru o greșală

D-na Julietta X., din strada Rivoli, la Paris s'a sinucis în condițiĭ extrem de dramatice.

Acum doi anĭ o curtenia cu stăruință un agent de afaceri Z... pe care-l refuză cu îndărătnicie. De curînd se mărită cu un funcționar. Dar într'o zi trecînd în fața unuĭ mare magazin, tînăra femee hipnotizată de un obiect frumos expus în vitrină, îl... fură, supunîndu-se uneĭ marĭ ispite femeeștĭ.

Un inspector polițienesc o arestă. Femeea în desperarea eĭ declară la poliție că e soția agentuluĭ Z... din Montmartre, recurgînd la stratagema aceasta ca să scape de belea. Acesta chemat, fu destul de galant—și interveni ca s'o salveze de rușine. In schimb însă, după eliberarea femeeĭ, îĭ ceru o adeverință scrisă a întîmplăriĭ: femeea i-o dete.

Stăruințele amoroase ale agentuluĭ nutrite de ciudata aventură reîncepură maĭ cu energie și agentul merse pînă a amenința pe d-na X că divulgă barbatului trista înprejurare în care o găsise nu de mult.

Julietta—ce nume shakespearian!—nu cedă nicĭ uneĭ rugămințĭ, nicĭ uneĭ amenințărĭ.

Marțea trecută după ce scrise o lungă scrisoare bărbatuluĭ, femeea se otrăvi cu laudanum.

INFORMAȚII

Incidentul Gheorghian-Șendrea

La club.—Internii Spiridonieĭ—Filosimetism.—Poni intrigantul.

Reportagiul nostru asupra certeĭ dintre prefectul județuluĭ și ceĭ treĭ fruntași liberalĭ, a produs mare senzațiune și a fost ierĭ obiectul la ordinea zileĭ.

*

Epitropul Gh. Șendre a fost grav atacat de d. V. Gheorghian și la întrunirea de Vinerĭ seară de la clubul liberal.

Obiectul ataculuĭ a fost o chestiune cu totul secundară. Se știe că d. doctor L. Sculi a recomandat și epitropia sf. Spiridon a aprobat, ca doĭ studențĭ evreĭ, domniĭ Friedman și Granet, să fie numițĭ internĭ la clinica d-luĭ Sculi. Numirele acestea s'aŭ făcut acum 3 lunĭ și ie curios, în tot cazul, că prefectul se opune post-festum *la ele.*

*

Venind vinerĭ la club și dînd ochiĭ cu epitropul Șendre, d. Gheorghian apostrofă pe acesta în fața tuturor celor presenți:

— Aĭ numit doĭ evreĭ la sf. Spiridon, la clinica profesoruluĭ Sculi. Protestez contra acestuĭ *„filo-semitism"*.

— Nu-ți permit domnule prefect, replică epitropul, să-mĭ facĭ asemenea observațiunĭ: **eu nu primesc ordine de la dumneata.**

*

Voința Națională *înregistrează și ea demisia d-luĭ Șendrea,*

Nu cunoaștem hotărirea ministruluĭ în această privință.

*

Astă-zĭ se știe că intrigile carĭ au provocat nerviĭ prefectuluĭ Gheorghian și demisia eforuluĭ Șendrea—aŭ fost țesute de d. P. Poni.

Fostul ministru s'a dus la d. Gheorghian și l'a pîrît pe d. Șendrea că simpatisază cu doctorul Sculi, că a primit ca internĭ «pe jidaniĭ luĭ Sculy» și că a participat la banchetul pe care Sculi l'a dat „studenților jidanĭ».

Ce are de a face d. Poni cu spitalul sf. Spiridon și cu ce drept d-sa se erijă nepoftit de nimenĭ într'o chestie secundară—n'am putea spuee.

Reproducem două din știrile principale apărute în ediția excepțională de ierĭ — edițiune care n'a fost servită abonaților.

Halul liberalilor

Desperarea colectiviștilor.—Prezidința clubuluĭ.—La d. Mîrzescu. Intrunirea și „împăcarea".

La Bucureștĭ ca și la Iașĭ frăția colectivistă a ajuns în așa hal, în cît spre a păstra aparențele de ochiĭ lumeĭ, ceĭ marĭ recurg la umilințĭ și la cerșetoriĭ.

Iată un fapt: d. Sturdza a jurat luptă pe moarte d-luĭ Mîrzescu și a dat ordine prin omul seŭ de intrigĭ, d. Poni, să lucreze în senzul ca d. Mîrzescu să nu fie reales prezident al clubuluĭ din Iașĭ.

Cc. Ghiță, simțind lucrul acesta, a adunat pe toțĭ aderenții seĭ carĭ sunt așa de numeroșĭ la clubul din Iașĭ, încît eșecul omuluĭ luĭ Sturdza se vedea din nainte.

*

Atuncĭ văzurăm petrecîndu-se un fenomen care numaĭ la sălbaticĭ să poate petrece: nu numaĭ că soldațiĭ n'aŭ ascultat de cuvîntul șefuluĭ, dar fruntașiĭ partiduluĭ aŭ lucrat în contra acestuĭ cuvînt.

In adevĕr, ierĭ toată ziua domniĭ N. Gane, primar și prezident al Senatuluĭ și V. Gheorghian, prefect al județuluĭ, aŭ dat vizite domnuluĭ Mîrzescu și **aŭ stăruit ca să reprimească prezidența și să nu facă procesul guvernuluĭ.**

*

Demersurile fruntașilor și-aŭ atins scopul. Ierĭ seara, la întrunirea liberalilor, intrunire la care domniĭ Mîrzescu și aĭ seĭ urmaŭ să acuze guvernul și pe d. Sturdza în special — d. Mîrzescu a luat cuvîntul și a făcut apel la unirea tuturor elementelor, spunînd că el în tot-deauna «a pus interesele personale maĭ prejos de interesele partiduluĭ».

Pănă la limpezirea situațieĭ, *d. Mîrzescu a propus ca actualul comitet al clubuluĭ să-și proroge activitatea.*

*

Ca să se vadă cît de bine informațĭ am fost noĭ cînd am zis că d. Poni a intrigat contra d-luĭ Mîrzescu, cităm cuvintele pe carĭ acesta le-a adresat d-luĭ Poni, cînd spițerul luînd cuvîntul ierĭ seara, i-a mulțumit luĭ cc. Ghiță de „bunele sale sentimente" și de faptul că nu voiește să fie, în parlid, mărul discordieĭ:

—Toată pasărea pe limba ieĭ piere—*a zis d. Mîrzescu d-luĭ Poni.*

*

Ni-e milă nouă de halul în care se aflu colectiviștii.

Un Ateneŭ în Piatra

Profesoriĭ liceuluĭ din Piatra-N. aŭ luat folositoarea inițiativă de a crea un Ateneŭ în acel oraș, în scopul de a ținea prelegerĭ publice.

In acest scop o întrunire a profesorilor, presidată de d. Negre, avut loc zilele trecute.

După ce aŭ hotărît înființarea ateneneuluĭ profesoriĭ aŭ ales o comisiune compusă din domniĭ Toroceanu, I. Filip și Negre, cu însărcinarea de a elabora un proiect de statut.

In fie-care an se vor ținea 10 conferințĭ.

Să nădăjduim că sîrguințele profesorilor din Piatra vor fi incoronate de succes.

Pruncucidere.—Ni se scrie din Neamț: fiica unuĭ cărciumar din comuna Uscațĭ, numita Țima Marcu, dînd naștere unuĭ copil, fructul unor relațiunĭ de dragoste și nevoind să povestească faptul părinților, s'a sfătuit cu ibovnicul eĭ, numitul Al. Cozma, asupra mijloacelor de a ucide copilul.

Cozma neavînd curajul de a omorî pruncul, l'a îngropat de viu întru'n sanț lîngă mănăstirea de la Resboienĭ.

Faptul a fost adus la cunoștiința primaruluĭ printr'o scrisoare anonimă.

Calul birjeĭ cu numărul 44, proprietatea luĭ Gr. Ivanov, luînd vînt în dreptul oteluluĭ Binder s'a isbit de trăsura cu No. 222 și de acea cu numărul 27, stricînd cu totul pe cea dintîiŭ.

Un al doilea foileton

Odată cu variația cît maĭ mare ce ne propunem a da ziaruluĭ nostru, vom începe publicarea unuĭ *al doilea foileton.*

Doamna Jeanetta Rosenzweig, din str. Armeană, a perdut ierĭ un port-moneŭ de piele neagră, cu o floare de-asupra și care conținea: 2.4000 leĭ în bilete hipotecare de cîte 20 leĭ, 3 napoleonĭ, 2 galbenĭ și o piesă de 10 mărcĭ în aur.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

57)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA A DOUA

I.

Un sgomot numaĭ nehotărît de pașĭ se auzia deasupra capuluĭ lor, era pasul luĭ Nicolas Barthès, amantul viteaz al libertățeĭ, care dormise acolo, și care din zoriĭ zileĭ își reluă preumblarea-ĭ de leu închis în cușcă, obișnuita-ĭ primblare de prizonier. In momentul acela privirile celor doĭ frațĭ căzură asupra unuĭ jurnal, ramas deschis pe pat și patat de un crocheŭ, care avea pretenția că represintă pe mica cusutoreasă, moartă, pîntecele găurit, alăturea de carton și de pălăria de damă.

Era atît de înfricoșată și de grozavă urecenia acesta în cît două lacrimĭ căzură din ochiĭ luĭ Petru, în timp ce ochiĭ tulburĭ și desperațĭ ai luĭ Guillaume, perdutĭ în departare, căutau viitorul.

II

In Montmartre, căsuța care era locuită de atîția anĭ de Guillaume cu ai lui, atît de liniștită, atît de plină de muncă, aștepta liniștită întoarcerea stăpînuluĭ, în lumina palidă a ierneĭ.

După dejun, Guillaume, foarte abătut, gîndindu-se că numaĭ peste treĭ săptămînĭ poate, se va putea întoarce la el, din prudență îĭ veni ideea de a trimite pe Petru în Montmartre, se povestească și se explice lucrurile.

— Ascultă-mă frate, trebue ca tu să-mĭ facĭ serviciul acesta. Dute și le spune adevărul, că eŭ sunt aicĭ rănit puțin grav și că-ĭ rog să nu vie să mă vadă, din teamă să nu-ĭ urmărească și să nu-ĭ descopere ascunzătoarea. După scrisoarea mea de erĭ seara, au să fie foarte neliniștițĭ, dacă nu le-așĭ da noutățĭ despre mine-

In urmă, cedînd preocupăreĭ, singureĭ fricĭ care îl tulbura din ajun; adaugă:

— Iată! caută în buzunarul din dreapta a jiletceĭ.... Ia o o cheiță, bun! ai s'o dai dneĭ Leroi, soacră-mea, și aĭ să-ĭ spuĭ că dacă are să-mi să întîmple vre-o nenorocire dînsa să facă aceea ce trebue să facă... Aceasta-ĭ destul, are să priceapă.

Petru stătu pe gîndurĭ un moment. Dar văzîndu-l atît de sfîrșit numaĭ prin sforțarea aceasta uriașă, îl făcu să tacă.

— Nu maĭ vorbi, staĭ liniștit. Mă duc să asigur pe aĭ tăĭ, pentru că vreaĭ tu că eŭ să mă însărcinez cu aceasta.

Insărcinarea aceasta îl costa atîta, în cît în primul moment, îi venise ideia să încerce dacă nu va putea să însărcineze pe Sofia cu aceasta. Toate vechile luĭ prejudecățĭ se deșteptaŭ în el, îi se părea parcă are să se ducă la Căpcăunĭ. De cîte orĭ auzise pe mama luĭ vorbind despre femeea cu care Guillaume fără cununie, spuindu-ĭ creatura aceea! Dînsa nu vroise nicĭ odată se îmbrățișeze pe ceĭ treĭ copiĭ născuțĭ din unirea aceasta, revoltată maĭ cu seamă de aceea ca Soara, d-na Leroi, rămăsăse în gospodăria lor pentru ca să crească pe cei trei copiĭ. Și puterea acesteĭ amintirĭ era atît de mare la dînsul, în cît acuma chiar cînd se ducea la biserica de la Sacré-Coeur, privea cu neîncredere căsuța lor, și de care se îndeparta ca de casă necurată, în care locuia greșala și nerușinarea. De maĭ bine de zece anĭ murise mama celor treĭ copiĭ. Acuma însă nu se găsea o altă creatură scandaloasă, tînăra acea orfelină, culeasă de fratele săŭ, și pe care vroia s'o ieie de nevastă cu toate că era cu două zecĭ de anĭ maĭ tînără ca dînsul? Pentru el, toate acestea, eraŭ contra moravurilor, anormal, lovitor, își închipuia un interior de revoltă, în care vieața neregulată, declarată, ajungea la o desordine morală și materială de care avea groază.

Guillaume îl chemă înapoĭ:

— Spune maĭ alesĭ d-nei Leroi, dacă voĭ muri, tu aĭ s'o înștiințezĭ, pentru ca ea să facă îndată aceea ce trebue să facă

— Da, da, liniștește-te, nu te maĭ mișca, însă spune tot ce ce mi-aĭ spus!... Sofia are să stee în odaia ta, dacă veĭ avea nevoe de dînsa.

Și după ce dădu servitoareĭ maĭ multe recomandărĭ. Petru plecă, luă tranvaiul, cu gîndul că-l lasă in bulevardul Rochechouart, pentru ca să se ducă pe jos pînă la Montmartre.

Pe drum în alunecare legănitoare a trăsureĭ greoae, își aminti de istoriile acestea pe care nu le cunoștea de cît în parte și nehotărît și ale căror detaliĭ nu le află de cît maĭ tîrziu.

(Va urma)

FEMENITĂȚI

IN LUPTA

— —

Intr'un articol publicat de cunoscuta Séverine în ziarul feminist „La Fronde" polemista pariziană care-și exprimă îndoiala foarte documentată asupra vinovăției lui Dreyfus, scrie între altele:

.... «Pot cu atît mai mult să-mi dau părerea asupra acestor întîmplări cu cît am avut prudenta cruzime de a nu primi la mine pe d-na Dreyfus, cum își face și astă-zi încă.

Dar ca femee, ca mamă și deplînge-o cum o deplîng, și înțeleg străduința ei pentru mîntuirea celui surgunit».

Cine a urmărit lunga epopee a acestei întunecoase afaceri trebuie—în afară de ori-ce încheere, convingere sau îndoială—să capete admirație pentru femeea neobosită care *crede* cu tărie în nevinovăția soțului exilat.

De trei ani ea a strîns, a strîns mereu dovezi, păreri, simpatii pentru cauza osînditului; a lucrat fără sminteală și fără a obosi în vederea scopului de a-și salva bărbatul. Nu de mult scrisoarea către Papa, astă-zi scrisoarea către fostul ministru Cavaignac, au făcut mai ales să se vorbească de d-na Lucie Dreyfus, energica ocrotitoare a barbatului seu.

Ea a împărțit cu o desăvîrșită credință rușinea sau vina fostului căpitan. Și generalul Paty de Clam zice ea „a torturat-o ca pe o nenorocită cu cele mai diabolice rafinări de salbatic».

Acum un an ea s'a îmbarcat singură pe un vapor pornind către insula Dracului că doar, doar va fi învoită să-și vadă soțul; în timpul procesului—s'a luptat să fie învoită a-și apara onoarea copiilor; raportul de acuzație a lui Dreyfus publicat nu de mult cuprindea în amănunte tot ce s'a putut descoperi în viața intimă a barbatului ei; relații, curtenii, întrevederi cu femei, lucruri în realitate fără nici o importanță, dar cît de umilitoare poate pentru o femee!

Cu toate acestea ea n'a dat îndărăt—o urmează cu energie lupta de reabilitare; ea înpinge umilințele și piedicele și—Séverine o afirmă—are de îndurat cea mai dureroasă pedeapsă uneori de a nu fi primită nici macar în casa unei femei!

Chrysis

UN „DREYFUS" ROMÎN

O broșură senzațională.—Doi miniștri de resbel.—Armata.—Dovezile autorului.—Soluțiunea.—Incheere.

Crăciunul ne-a hărăzit anul acesta o broșură cu un conținut senzațional, o broșură fără pareche în țara romînească. *Boala reformelor în armată*, acesta este titlul broșurei, în care armata noastră este refuită, în abea 45 pagini, cu o competință, care dovedește că autorul n'a pus palavre pe hîrtie.

«Boala» a produs senzație și neliniște în lumea militară. Corespondentul nostru ne-a scris ieri cum ofițeri de stat major cutreeră cafenelele, tipografiile și localurile publice, spre a face, cu acest mijloc puțin europenesc de spionaj, să se afle autorul broșurei, un Dreyfus al Romîniei.

Doi miniștri

De la început, broșura, care nu cruță pe nimeni începînd de la generalul Florescu pînă la generalul Berendeiu, ne dă următoarele schițe despre ultimii doi miniștri de resboi.

1. Generalul *Budișteanu*, care comandase corpul de armată din Iași, sosea la minister cu toți cîți serviseră cu dinsul în acel corp și cu un stol de reforme care, ca locustele, aveau să năvălească peste nenorocita noastră armată și so roază. Acest ministru bolnav avea să atace arma Mannlicher, numind-o pușcă-ciomag, avea să atace legile organice ale oastei, și să dea vechimea favoriților sei, să batjocorească disciplina și ierarchia, *fără ca nimeni, dar absolut nimeni, să i se împotrivească*. Incapacitatea generalului Budișteanu găsise sat fără cîini și umbla fără ciomag, atît în consiliul de miniștri cît și în parlamentul țarei.

2. Îi succede generalului *Berendei* la minister, cu reputația de om înțelept și practic. Dînsul comandantul corpului I de armată, își aduce cu sine toți oamenii sei din corpul I, Gen. Berendei urmează acelaș drum funest al gen. Budișteanu, cu toate că fusese numit *ca să îndrepte relele produse de predecesorul seu*. Aceeași tendință spre clică, aceeași mîncărime de reforme nestudiate și nepotrivite, aceeași pripeală, aceeași nepricepere.

Armata

Situația armatei ar fi deplorabilă.

Intre starea noastră de astă-zi—încheie broșura—și un strălucit monument funebru e multă asemănare. Pe d'asupra marmură, lux, artă; înăuntru însă, sicriuri cu cadavre. mizerie, viermi. Romînia oficială e infloritoare, bogată, plină de viață; Romînia reală însă e saracă de barbați politici însemnați, *fără armată bine organizată, fără generali, așteptînd evenimentele cu o nepasare și într'o desrăbălare criminală.*

Dovezile autorului

Și pentru ca să dovedească boala de reforme nechibzuite, broșura vorbește despre *legea de înaintare* a generalului Budișteanu și procederile *Sinodului armatei* despre *legea Stat-maiorului* pe care gener. Berendeiu vrea s'o modifice, despre desordinea produsă cu *mutarea reședințelor companielor teritoriale la reședința regimentelor*, despre paza graniței cu trupa permanentă ca la Austriaci; despre legea recrutării cu favorizarea Evreilor și împovărarea Romînilor etc.

In examinarea tuturor acestor cestiuni se arată multă competență și se desvălue o stare de slăbiciune foarte periculoasă pentru zilele grele cînd vom fi siliți să facem apel la sîngele oștirii.

Soluțiunea

Autorul care declară, că nu e nici liberal, nici conservator, ci un romîn patriot închinat datoriei, nu vede scăparea de cît în *crearea unui cabinet militar pe lîngă Rege.*

«Regele — adaugă broșura —fiind pus afară din luptele politice, toate îmbunătățirile între cari s'ar prenumăra și înaintările ofițerilor, s'ar face începînd cu generalii, afară din inriuririle politice. Ast'fel s'ar asigura prezentul și viitorul armatei și nu am mai auzi dialoguri ca cel următor, repetat de la Vîrciorova pînă la Ungheni:

— Bine, domnule, era cutare colonel de făcut general? Nu știe carte, nu încalecă, nu are temperament de soldat, e ruinat cu sănătatea.

— Nu se putea face alt-fel; avea vechimna pentru dînsul. Și apoi răsboiu apropiat nu se vede la orizont. Cînd va fi răsboiu, acest general va fi înlocuit cu altul, cu mai multă stofă de soldat.

Nu aprobăm, nici nu desaprobăm; constatăm numai cele cuprinse în această broșură, foarte citită în armată, și care sfîrșește printr'un strigăt de alarmă către cei cari guvernează.

«Regele Carol e înțelept—sfîrșește broșura. Regele e mare căpitan; Regele e mare patriot. Dar Regelui îi trebue consileri cu *minte ageră*, cu *inimă romînească*, cu *caracter bărbătesc*, și din nenorocire asemenea oameni se găsesc astăzi foarte rar în țara noastră.

«Această carte e *fierul roșu pus pe cangrenă.*

«Deștepta-se-vor cei cuprinși de o vinovată amorțire?

OPINII ȘI REFLECȚII

SOARE

...„Și țărmurile Iordanului se acoperiră îndată de credincioși care veneau de pretutindeni să se botéze..." povestește filozoful Reman. Și cuvintele acestea-mi răsună ca o veche amintire în momentul cînd de la o fereastă, dimineața, privesc asupra vastei curți în mijlocul căriia se înalță, frumoasă, curată, poleită, „Crucea" în ziua de Boboteaza.

Covoare cusute cu flori și căptușite cu galbene paie de desubt așteaptă pe ceĭ doritori de a lua parte: sunt închipuite țărmuri înflorite ale unui Iordan închipuit; și închipuită e crucea însăși care așteaptă să fie cufundată.

Cît de parte e vremea aceea de care vorbește filozoful; cît de veche e figura bizaruluĭ Ioan „ascetul pătimaș" nascut în Hebron aproape de pustietatea Iudeei unde a crescut în sălbătăcie și misticism; îmbrăcat în piei de cămilă și nutrindu-se cu lăcuste.

Azi sunt odăjdii scumpe, mirodenii fermecătoare, covoare atrăgătoare—dar crucea e închipuită, Iordanul—o jucărie.

Un moment soarele s'a ivit în dimineața frumoasă de Ianuarie; și Crucea prinde a se descompune în stropi; curg boburi de apă de-alungul gheței sclipitoare care se subție și se soarbe tot mai mult, tot mai mult. Răceală, întuneric și pustiu—hrănesc de veacuri tăria ta, simbol de credință și supunere; dar raza de lumină de te-atinge, tu te mlădii, te topești și te prefaci în vapori...

Tristis

DE TOATE

— —

Liebknecht, celebrul agitator socialist se află greu bolnav în închisoare. Se știe că Liebknecht își face acum pedeapsa de un an pentru crima de lèsemajesté.

Sunt temeri ca bătrînul ziarist care e de 72 de ani, să nu moară în închisoare.

*

Rězboiu pentru un hoț. Noua Galie de sud, colonie engleză din Africa poseda un asasin celebru, Butler, care într'o bună zi înșelă pe păzitorii închisoarei și fugi la San Francisco. Administrația se adresă statului Californiei de la care obținu ajutor polițienesc și Butler fu prins.

Dar identitatea lui nefiind cu desevîrșire probată magistratura californiană cheltui 117 zile pentru a i-o stabili apoi îl expediă în țara natală—împreună însă cu o... notă de cheltuelĭ care se urcă la 142000 de franci.

Noua Galie de sud repriză suma aceasta enormă, iar California o menține. «Foreign Office», din Londra, chemat ca arbitru făcu cîteva reduceri noiei, micșurînd-o cu 35000 de franci. Invoiala e tot atît de departe de a fi făcută—ca la întăia socoteală.

Noua Galie de Sud însă ofere pe... hoțul Butler în locul sumei.

California refuză sistematic: pretențioasă și pace!

ULTIME INFORMAȚII

— —

După o telegrame primită la agenția teatrală, ie probabil ca mult aplaudata și mult admirata noastră compatriotă Darclée va veni din București și la noi pentru a da două—numai două!—reprezeutații, cu concursul unei trupe italiene de operă.

Dacă venirea diveĭ se va realiza, reprezentațiile vor avea loc la circul Sidoli, de oare ce cheltuelele teatrului național sunt prea exorbitante.

⁜

In noaptea de 29 decembre un incendiu a isbucnit în mănăstirea Varatec. Frumoasele chilii ale maicelor Eufrosina Sucevan și Fevronia Justiu aŭ ars cu desevîrșire.

⁜

Curierul comercial este titlul unui ziar ce va apare în capitală la 15 Ianuarie curent.

Curierul comercial va apăra interesele comerțului și va publica în acelaș timp toate știrile privitoare la mișcarea economică din țară și din străinătate.

Cum o presă comercială mai nu există la noi, apariția *Curierului comercial* împlinește un gol adînc simțit.

⁜

Marți sara a avut loc la d. Nicu Gane o serată dansantă, la care a participat multă lume din societatea ieșană. S'a dansat cu mare entusiasm pînă la 6 ore dimineața.

⁜

Rectorul universității a făcut cunoscut directorului liceului național că a trecut în statele universității gradația profesorului Philipide, care până acuma se trecea în statele liceului și aceasta după cererea d-lui Philipide care i-a făcut cunoscut că a demisionat de la liceŭ.

⁜

Intre candidații la succesiunea d-lui Philipide—care încă nici nu e deschisă de oare ce se dă ca probabil că demisia va fi respinsă—se zice că ar fi și d. Fîntînaru. D-sa a și făgăduit catedra sa de la cursul inferior unui tînăr profesor care în vederea acesteia sa înscris alaltăieri la clubul liberal.

⁜

Eleviĭ de administrație și toți sergenții maiori ai garnizoanei locale, aŭ hotărît să se constitue în societate, în scopul de a se ajuta în caz de boală de a se înființa o popotă și de a întări legăturile de camaraderii.

In acest sens o petițiune a fost adresată generalului comandant de corp de armată.

⁜

Din cal magar.

Colectiviștii aŭ specialitatea de a comite lucruri pe cari restul lumei nici nu le poate pricepe.

Un fapt d'intre 1000: se știe că primarul urbei Piatra-N. d. M. Adamescu, a fost silit să demisioneze.

După primirea demisiei Adamescu se impăcă cu prefectul și fu numit — *avocat al primăriei.*

⁜

A eșit dreptatea lui Șumuleanu.

Journal des Débats comunică cetitorilor săi următoarele. Un domn a avut timp de vr'o 15 zile o gravă indispoziție de stomah. Toate leacurile au fost neputincioase.

A 8-a zi bolnavul a avut mai multe vărsături în care s'au găsit pui de raci viĭ.

Doctorii sunt de părere că aceste crustacee s'au desvoltat în stomah, din ouele ce se aflau în apa băută de pacient.

⁜

Comitetul teatral a luat o măsură pe care toată lumea o va aproba—în parte.

Nu va mai fi permis actorilor de a desface ei singuri bilete pentru reprezentațiile pe cari le vor da, în beneficiul lor, la sfîrșitul de an.

Măsura aceasta noi o găsim excelentă fiind-că arta trebue impedicată de a merge la cerșit.

Dar mĕsura rea este aceea că comitetul a hotărît să perceapă 800 de lei de la fie-care representație, sumă în care intră, bine înțeles, și chiria săleĭ.

Acest preț ni se pare din cale afară exagerat.

⁜

Secțiunea locală a *Ligei culturale* a hotărît să dee o representație teatrală și un mare bal costumat în profitul «Ligei».

Pentru alegerea pieseĭ s'a numit o comisiune de trei care se va pronunța, bine înțălès, pentru o piesă națională.

⁜

Consiliul comunal are de gînd să se intrunească în astă seară, spre a deschide seria ședințelor sesiunei ordinare.

Din pricina că d. Tacu ie bolnav și că trei consilieri sunt ocupați la lucrările comisiunelor financiare — ședințele se vor ținea seara, căci deja lipsa *unui singur* consilier ar descomplecta consiliul.

⁜

Ecouri judiciare.—

La sescția a II-a a curței se judecă procesul lui Zeda Davidovici și al altor 10 cîrciumari din Vasluĭ, acuzați că au contravenit la legea asupra alcoolului.

Contravenția consistă în acea că numiții, aŭ pus prea puțină apă în rachiu, așa că, în loc de a avea 35, după cerințele art. 19, rachiul avea 55 grade.

La Vasluiŭ ei aŭ fost achitați pentru motivul că funcționarul care luase probele spre a le da la analiză, n'avea dreptul să facă lucrul acesta.

Afacerea a venit la Iași prin apelul procurorului.

*

Desbaterile în procesul dintre primărie și epitropia bisericei Banu continuă și astăzi.

*

Antreprenorul Danielescu a cerut azi tribunalului să pue termin de urgență în procesul pe care l'a intentat primăriei.

⁜

Eri s'a celebrat logodna domnișoarei Toni Ilutza, sora farmacistului, cu d. Solomon Osias din București.

Felicitări.

⁜

O circulară telegrafică a prefectului de Buzeu anunță că ieri noaptea a evadat din penitenciarul de acolo condemnatul pe viață Nicolai Pietrariu.

*

Din Ploești a fost expulzat prin Giurgiu, numitul Ali Hassan, supus turc.

⁜

Aflăm cu plăcere că azi la orele 8 seara va avea loc logodna, drăgălașei și inteligentei studente și institutoare *Viorica P. Botez* cu simpaticul *Locotenent Vasile Lecca.*

⁜

Un gheșeft comunal

Furnitnra de năsip.—Celebrul Landes—Raportul inspectorului.—Gheșeftul.

Praful care a provocat atîtea nemulțumiri cu ocazia venirei Regelui, are un istoric aparte și este unul din multiplele gheșefturi ale administrației comunale.

Furnitura năsipului s'a dut antreprenorului Landes pentru 393 m. c. Nimeni n'a măsurat năsipul care a fost așternut pe strade, cu toate că inspectorul stradelor a cerut aceasta.

Primăria a plătit pentru 393 metri cubi, d. Tacu a dispus să se elibereze lui Landes o chitanța pentru 393 m. c. dar nimeni nu știe cît a furnisat Landes de fapt.

Năsipul furnisast era de două categorii: 358 jum. m. c. costaŭ cîte 5.80 lei și 35 m. c. cîte 5.80 lei metrul cub.

Detaliu curios: năsipul de 9.80 lei metrul cub, este d'intre acel pe care consiliul tehnic l'a refuzat inginerulu Bejan. Năsipul acesta Landes l'a cumparat cu prețul de 4 lei metrul cub.

Cealaltă categorie de năsip, acea de lei 5.80 m. c., Landes o are prin contract de la năsipariĭ Romîni cu 3.50 lei m. c. transportat în oraș.

Vedeți de aci și cîștignl colosal raalisat de Landes, mai ales că furnitura n'a fost măsurată.

⁜

Medicul plășei Bistrița, jud. Neamț, d. Raduleanu, refuzînd să constate starea unei femei care a fost maltratată, a fost invitat de sub-prefect să-și facă datoria.

Doctorul persistă însă în refuzul seŭ și înjura atît pe subprefect cît și pe șeful jandarmilor.

Pentru aceste fapte numitul medic a fost dat în judecată.

⁜

D. inspector al jeandarmeriei, maior Dimitriu, a plecat la Bacău, pentru a prezida comisiunea disciplinară, convocată de urgență.

Membrii comisiunei sînt dd: prefect al județului și procurorul. Comisiunea va desbate: eliminarea jeandarmului Anastasiu Const. și procesul a doi jeandarmi dați judecății pentru abuz de putere și maltratare.

⁜

Secretarul general al baroneseĭ de Hirsch, soția defunctului filantrop, a sosit eri în Iași. El se numește doctor Sonnenschein și are misiunea de a se interesa de aproape de starea evreilor din Romînia.

Baroneasa dorește să sacrifice cîte-va milioane pentru coreliogionarii sei din Romînia. Planul este de a crea în Iași și în București cîte o școală de meserie, în scopul de a forma bresle cari vor emigra apoi în Argintinia.

Baroneasa de Hirsch va subvenționa și școalele israelite în țară.

*

D. doctor Sonnenschen a convocat eri fruntașii comunității evree la o întrunire care a avut loc în saloanele școalei Cultura.

Astă-zi va pleca la Botoșani.

Toni Ilutza

Solomon Osias

logodiți

Iași. *București*

Telegramele Strĕinătății

— —

AFACEREA DREYFUS

Paris. 7/I

Toată atențiunea se îndreaptă actualminte spre procesul care s'a intentat lui Emile Zola. Se insistă mai ales asupra faptului de a ști dacă desbaterile vor fi publice saŭ secrete.

Se crede în genere că Waldek-Rousseau va apara interesele lui Zola.

MANIFESTAȚIUNI

Paris, 7/I

Intre acestea manifestațiunele simpatice și ostile lui Zola continuă. Pe stradele Parisului și ale Marsilieĭ se strigă „jos Zola" „jos jidanii". La Szegedin, în Ungaria, a fost o întrunire a profesorilor, magistraților și avocaților, cari aŭ redactat o telegramă de simpatie pentru romancierul naturalist.

Duminica se va ținea o asemenea conferință și în Pesta.

Studenții universitari din Roma, Neapole, Pisa și Genua, avocații din Chieti și „Uniunea progresului" din Raveuna, aŭ hotărît să facă manifestațiuni de simpatii fui Zola.

UN DAR DE 12,600,000 MĂRCI

Munchen, 7/I

Mathias Pschorr, proprietarul vestitei fabrici de bere, a donat orașului Munchen suma de 600,000 marci. Pschorr voiește să facă o a doua donațiune de 12 milioane marci, cu condiția ca guvernul să permită ca bustul bunicului seŭ, creatorul fabricei, să fie așezat în *Ruhmhalle* (Galeria gloriilor naționale).

PENTRU ANUL 1898

OPINIA

ziar cotidian

Inserează în corpul ziarului Anunciuri comerciale **cu prețurile cele mai eftine,** inserții, reclame, anunciuri de logodnă și nuntă, adrese de medici, avocați, birouri de comision și expediții, etc.

Ziarul «Opinia» avînd un număr însămnat de abonați și cititori, introdus fiind prin toate autoritățile judiciare, militare, și administrative din Iași și provincie, este cel mai nimerit organ de publicitate pentru a-și face ori-ce reclamă.

Dacă voiți deci să urmați zicătoarea *„Reclama este sufletul comerciului"* înserați anunciurile și inserțiile dv. în ziarul cotidian

OPINIA

IMPORTANT

Magasinul de Manufactură

S. SCHILLER

De lîngă Banca Națională, cu începere de Joi 11 Decembre a. c. va fi deja mutat în localul noŭ.

Str. Ștefan cel Mare No. 4

lîngă casele Neușotz uude a fost Luvrul.

Tot-odată anunț onor. mele clientele că cu această ocasiune vînd toate mărfurile cu prețul costului; iar în vederea serbătorilor am pus în vînzare un sold de lănagiuri și matăsuri pentru cadouri cu prețuri foarte eftine.

Vînzarea cu aceste prețuri am început-o de astă-zi încă în localul meŭ actual de lîngă Banca Națională.

Cu perfectă stimă

S. SCHILER

De arendat

Moșia **Oneștii cu Urzicanii** din comuna Șipotele, și Moșia **Borosoaia** din comuna Cepleniță, ambele din jud. Iași, proprietatea d-neĭ *Elena Sturdza.*

Arendarea se face pe un period de 5 saŭ 7 ani, cu începere de la 23 Aprilie 1899, întrîndu-se cu plugul din toamna anului 1898.

Doritorii sunt rugați a se adresa pentru ori-ce lămuriri și condițiuni la Redacție.

Se caută o domnișoară pentru a prepara elevele de la Externat.—M-me Parret, 126 strada de Sus.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpușneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în ori-ce specie. Platinotipii Busturi mărime naturală. Reproducțiuni după portrete vechi. Devisa atelierului: Esecutare artistică și prețuri convenabile.

Se fotografiază pe ori-ce timp cu aparate de sistem modern.

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendaruluĭ „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşuluĭ, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

A. G. DABIJA
AVOCAT
S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ
A se adressa la D-l avocat Bădărău

La Bruxella

Subsemnatul aduc la cunoştinţă onor. familiĭ că mă însercinez a primi ca pensionarĭ pe tineriĭ care ar dori a se perfecţiona în limbele franceză, germană şi engleză.

Tot o dată voĭ prepara şi pe aceĭ care ar dori a se prezenta la esamenele de bacalaureat, de litere sau de ştiinţe, conform programuluĭ de studiĭ, în vigoare.

Condiţiunĭ avantajoase, viaţă de familie.

Pentru condiţiunĭ a se adresa direct la subsemnatul:

Doctor *J. Grossmann*, profesor universitar, Rue de l'Amazone No. 13. Bruxelles (Belgique).

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).
PREŢUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

William Mayer profesor dc limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.
A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII
NEGRITINĂ ŞI FLAVULINĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ
1 LEU FLACONUL

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule'.

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.
2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.
3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

LIBRARIA şi PAPETERIA
ŢH. P. MAXIMOVICĬ
IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.
Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**
Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ.	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ. . . .	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ.	18	20	12	85	8	85
Roman.	12	55	9	05	6	25
Bacău.	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ.	26	75	17	65	11	57
R. Sărat.	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ.	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ.	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ.	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ.	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ.	26	35	17	35	—	—
Brăila.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna.	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ.	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ.	22	45	15	10	10	25
R. Sărat.	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA“
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.
A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 205 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — SÎMBĂTĂ 10 IANUARIE, 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ: în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

„Impăcarea“ elementelor liberale

LISTELE ELECTORALE

Formarea listelor electorale are anul acesta o deosebită insemnătate. Chiar dacă nu se vor intîmpla alegerĭ neprevăzute, în Noembrie viitor vor avea loc alegerile generale comunale pentru toată ţara.

Deşteptăm din timp pe toţĭ concetăţeniĭ noştri, că ceĭ ce aŭ drept şi nu sunt inscrişĭ să ceară inscrierea din vreme, iar aceĭ carĭ sunt inscrişĭ, să observe la timp, atît în listele provizoriĭ, cît şi în cele definitive, dacă inscrierea lor a fost menţinută.

Ceĭ interesaţĭ, atît pentru lămuririĭ, cît şi pentru apararea drepturilor lor în caz cînd ar fi nedreptăţiţĭ de autoritatea comunală, se pot adresa la redacţia „Opinieĭ“ în orĭ ce zi de la 10—11 jum. a. m.

Calendarul... Budgetar

O dificultate pe care guvernul n'o poate încunjura cu Tudor Vladimirescu şi cu declamaţiĭ sforăitoare din programul de la 48, e chestiunea financiară. Din toate încurcăturile se iese, maĭ mult saŭ maĭ puţin uşor, cu măsurĭ îndrăsneţe saŭ cu declaraţiĭ cinice — jena financiară, însă, nu se îndreptează cu vorbe orĭ cît de meşteşugite ar fi ele. De aceea şi expedientele colectivităţiĭ sunt maĭ numeroase în această materie...

Fiind că în sînul mareluĭ partid nu se află nicĭ un om de concepţiune, cîrpaciĭ carĭ diriguesc ministerul de finanţe sunt siliţĭ să recurgă la tot felul de şiretlicurĭ grosolane pentru a-şĭ masca incapacitatea.

Bugetele lor se soldează regulat cu deficite şi aceste deficite se acoperă regulat cu mijloace smulse pe căĭ piezişe. S'ar zice că preocuparea excluzivă a ministruluĭ de finanţe este nu să întocmească bugetul, ci să caute resurse pentru acoperirea lipsurilor eventuale — atît de multă bătaie de cap îşĭ dă d. Cantacuzino ca să găsească expediente cu carĭ să arunce praf în ochiĭ contribuabililor.

Primul lor buget s'a alcătuit pe baze atît de şubrede, în cît cea maĭ mare parte din cheltueli aŭ trebuit să se întîmpine cu credite suplimentare — ceea ce înseamnă că faceaŭ împrumuturĭ pentru a acoperi nevoĭ ordinare. Şi cu toată această operaţie necinstită, a trebuit să se ia fondul caseĭ de amortizare pentru a echilibra bugetul.

In bugetul anuluĭ următor s'aŭ făcut reducerĭ carĭ aŭ desorganizat serviciile, pentru a se ajunge la un echilibru aparent — şi cu toate acestea, ministrul de finanţe a fost silit să colinde pe la toţĭ bancheriĭ cerşind un împrumut care 'i se refuză sistematic pretutindeni.

Anul acesta dificultăţile sunt cu mult maĭ marĭ. Buletinul situaţieĭ generale a tezauruluĭ public arată că încasările trimestruluĭ expirat aŭ dat cu vre-o cincĭ spre zece milioane maĭ puţin de cît încasările trimestruluĭ corespunzător din anul trecut. Acesta este semn vădit că şi bugetul curgător se va încheia cu un deficit enorm, cu toată cruzimea agenţilor însărcinaţĭ cu încasarea rămăşiţelor.

De altă parte, pentru a continua lucrările în curs saŭ pentru a face faţă plăţilor necesitate de cele executate deja, guvernul a emis aproape o sută de milioane bonurĭ de tezaur. Un împrumut, decĭ, este neapărat trebuincios şi anuitatea acestuĭ împrumut va greva bugetul viitor cu alte şease milioane.

In aşa situaţie, guvernul îşĭ vede toate căile închise.

Reducerĭ nu maĭ poate face; fondurĭ răslete pe carĭ să le deturneze de la destinaţie pentru a acoperi deficitul, nu maĭ sunt — e pus, decĭ, în dilema de a se adresa din noŭ streinătăţiĭ şi din noŭ poate fără sorţĭ de isbînda, saŭ de a recurge la impozitele pe carĭ n'a îndrăsnit să le aducă anul trecut în discuţia parlamentuluĭ.

Dar spre a evita această alternativă de o potrivă jignitoare pentru popularitatea partiduluĭ, d. Sturdza, ascultînd îndemnul ministruluĭ seŭ de finanţe, s'a gîndit la o operaţie care aminteşte *truc*-urile ingenioase ale vechilor melodrame.

Din chiar senin, şi fără necesitate simţită, ministrul preşedinte a hotărît să schimbe calendarul, să introducă, adică, în mod oficial, calendarul gregorian în locul vechiuluĭ stil pe care 'l urmează toţĭ ortodoxiĭ.

Cu mijlocul acesta, înaintînd cu douĕ spre zece zile asupra vechiuluĭ calendar, anul financiar în care se va introduce reforma va avea cheltueli numaĭ pentru *348* de zile în loc să aibă, ca pînă acum, pentru *360*. Or, diferinţa de douĕ spre zece zile asupra bugetuluĭ cheltuelelor statuluĭ, însumează cifra de aproape şease milioane şi jumătate, banĭ pe carĭ d. Cantacuzino îĭ va socoti la venituri pentru a echilibra bugetul cu el.

Ast-fel de operaţiĭ, însă, orĭ cît ar fi de ingenioase, nu înlătură falimentul, ci abia îĭ schimbă numele: din simplu în fraudulos.

G. Rădulescu.

Agenţia guvernuluĭ şi guvernul

Agenţia telegrafică pe care guvernul o plăteşte cu 40,000 leĭ şi a căreĭ conducere s'a incredinţat d-luĭ Skupievski, a intrat în conflict cu guvernul!

Cînd toate se petrec d'andoasele, nu ie de mirare ca agenţia oficială să publice ştirĭ d'intre acele, cărora guvernul este silit „a le da cea maĭ categorică desmintire.“

Voinţa Naţională, **după care reproducem textual rîndurile ce urmează, va lămuri pe deplin lucrurile.**

Printre telegramele transmise erĭ de *Agenţia Romînă* figura şi următoarea:

Constantinopol. 6 Ianuar.

Divisia de cavalerie, concentrată la Şumla, a fost transferată la Dobritsch pentru a protege graniţa Dobrogieĭ. S'aŭ maĭ operat şi alte mişcărĭ strategice.

Putem afirma cu cea maĭ mare siguranţă că ştirea dată de această telegramă este absolut inexactă.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Moravurĭ. Ierĭ în Aula noueĭ universităţĭ s'a ţinut o conferinţă istorică-sociologică, relativ la transformarea calendaruluĭ —, saŭ maĭ bine la unificarea luĭ.

Reprezentantul academieĭ de ştiinţĭ din Bolonia a venit să ne facă propunerea de a adopta Calendarul occidental, fără să revoluţioneze, fără să schimbe data serbătorilor religioase, aşa cum are loc în Transilvania.

Proiectul fiind anodin şi orĭ ce idee fiind liberă de a fi propagată cînd nu are pentru moment nimic de temut, d. de Quarenghi a fost cu drept cuvînt mirat de „primirea“ anonimă ce i s'a făcut. Anume conferenţiarul primise *ameninţărĭ* că se organizează o manifestaţie.

Suntem în epoca manifestaţiilor — de ce n'am imita apusul dacă e vorba să-i adoptăm calendarul?

Cine însă sunt anonimiĭ răbdătorĭ în de-ajuns şi brutalĭ pînă într'atît ca să ameninţe, anonim pe oameni străinĭ, fără rost şi nemotivat? Nimenĭ n'ar avea nimic de zis la o protestare sinceră şi faţişă, la o bănuială întemeiată — dar scrisorile anonime!... Ele compromit o societate întreagă şi dovedesc o mare laşitate.

...Generaţia tînără salută pe „un fiu al Romei“ cum ar zice baciul Cîrţan,

Se împacă oare

Gruparea de la *Drapelul* **care dădea cu ciomagul modest în capul d-luĭ Sturdza, s'a schimbat de o dată în mod radical.**

Ziarul celor treĭ duzinĭ şi unu de nemulţumiţĭ a spus în numărul din ajunul Bobotezeĭ că d. Djuvara s'a retras din cauza „discordieĭ şi a neînţelegerilor din partid“.

Se pare, însă, că o dată cu sf. Cruce s'aŭ *muĭat* **şi ceĭ** *37*.

Informaţiunele de azĭ ale *Drapeluluĭ* **produc impresiunea pe care noĭ am avut'o în totdeauna despre** *Drapeliştĭ*.

De unde guvernul era reŭ pînă a-laltăieri, astă-zĭ „aŭ avut loc consfătuirĭ între d-niĭ Sturdza şi Aurelian“,

*

Tratativele aŭ reînceput aşa dar. Vechiul cîntec al reconcilieriĭ şi „a unireĭ tuturor elementelor liberale“ a început a fi cîntat din noŭ în familie şi faţă cu neseriozitatea părţilor se poate prezice că Drapelul *va deveni mîne din noŭ modest*

*

In 48 de ceasurĭ lucrurile aŭ rămas unde le lăsasem, cu toate consfătuirele diverse d'intre fruntaşiĭ ambelor grupărĭ.

D. Sturdza care se împacă cu orĭ cine cînd e vorba de a salva puterea şi de a nu face pe „placul reacţiuneĭ“, ar dori o împăcare, aparentă măcar. Se pare, însă, că nu toţĭ ministriĭ împărtăşesc părerea aceasta a primuluĭ ministru.

De aci mersul greŭ al tratativelor.

*

O altă dificultate care pune piedicĭ „împăcăreĭ“ este ministerul internelor. O condiţiune principală din partea aşa zişilor aurelianişti este portofoliul internelor. Eĭ cer departamentul acesta pentru d. V. Lascar.

Guvernul se opune pentru motivul că cu un asemenea portofoliŭ aceĭ de la *Drapelul* **şi-ar putea face aderenţi.**

Aderenţi pentru cine? — cînd e vorba de unirea *tuturor* **elementelor liberale!?**

FRUNTAŞII

Treĭ septămînĭ de a rîndul s'a vorbit în presă despre d. Djuvara, fostul ministru al justiţieĭ. D. Al. Djuuara ajunsese o celebritate pentru motivul că vroia să se retragă din minister.

In tot timpul agitaţiuneĭ în jurul acestuĭ nume, Voinţa Naţională *s'a făcut nisnaĭ, a ignorat numele ministruluĭ dreptăţeĭ cu o perfidă impasibilitate.*

Ziaruluĭ guvernuluĭ i ardea de harabură reacţionară. Luase foc casa colectivistă şi Voinţa Naţională *striga să se stingă acea a conservatorilor.*

Cînd basmul cu demisia d-luĭ Djuvara fuse, în fine, tradus în fapt, gazeta guvernuluĭ dădu şi el veste despre el în stilul obicinuit al ştireĭ despre retragerea unuĭ infim care mănîncă pîine pe contul bugetuluĭ statuluĭ.

„Suntem pozitiv informaţĭ, *a zis* Voinţa Naţională, *că demisia domnuluĭ ministru al justiţieĭ a fost primită.“*

Această ştire „autetică şi din izvor sigur“ oglindeşte întreaga discordie din familia liberală.

Stilul banal pe care ziarele 'l rezervă în deobştie ipistaţilor saŭ sub-şefilor de siguranţă, guvernul 'l uzează la zile marĭ la adresa unuĭ fruntaş, pentru acel care era «eminentul ministru al justiţieĭ.»

Suntem pozitiv informaţĭ — *este o ameninţare la adresa fostuluĭ ministru. aceste treĭ vorbe aŭ scopul de a spune d-luĭ Djuvara vorba defunctuluĭ Nucşoreanu şi par a-ĭ lua speranţa pe care* Voinţa Naţională *bănueşte că d. Djuvara o nutreşte de a maĭ reveni în fruntea departamentnluĭ justiţieĭ.*

Ceea ce s'a zis d-luĭ Djuvara, s'a spus deună-zĭ şi domnuluĭ Arapu, fost prefect de Botoşanĭ, despre care ministrul internelor a afirmat «că se retrage în viaţa privată» fără ca prefectul să fie nutrit asemenea idee.

Şi dacă acesta este modul de a aranja amiciĭ fruntaşĭ, dacă foştiĭ miniştriĭ sunt trataţĭ cu o asemenea distinsă ospitalitate în ziua chiar în carĭ eĭ părăsesc departamentele lor — nu găsiţĭ oare foarte necesar ca liberaliĭ să înceapă a se gîndi serios a localiza incendiul din familia lor, de cît să cheltuească atîtea vorbe deşerte în contul «resboiuluĭ d'intre ciocoĭ“.

Incepem a a ne sătura de pupăturile ţigăneştĭ d'intre liberalĭ şi am dori sincer să-ĭ vedem cît maĭ curînd la muncă serioasă.

ACTUALITĂŢI

Dreyfus şi Tripla alianţă

Nodul gordian care leagă vălul afaceriĭ ar fi — zice-se — dovezĭ secrete că o putere străină nu este.., străine de unelirele trădătoruluĭ. Evident că acea putere străină nu poate să fie decît una din cele treĭ care întreţin în mod făţiş spionajul în potriva Franţeĭ, — Tripla Alianţă.

De Austro-ungaria s'a vorbit puţin în legătură cu tradarea luĭ Dreyfus, vecinătatea statelor fiind prima condiţiune a organizăriĭ mareluĭ spionagiŭ internaţional. Singur Esterhazy, *care se coboară dintr'o familie austriacă a trezit oare-care bănuieli. Ambasadele italiane şi germane aŭ fost bănuite ca ocrotitoare ale luĭ Dreyfus, lucru care însă nu s'a rostit oficial în Franţa, dar care s'a* dezmintit *oficial în cele două state aliate. Italia, cu toate acestea, trimite astă-zĭ dovezĭ de simpatiĭ luĭ* Emile Zola *după cum anunţa ierĭ una din telegramele* Opinieĭ; *cît despre Germania, ea fiind maĭ de-adreptul pusă în joc, presa mare, de aicĭ a dus o campanie neîntreruptă în această afacere, susţinînd bine înţeles că* n'a existat nicĭ o trădare a căpitanuluĭ Dreyfus. *De alt-feliŭ oficiosul parizian* Le Temps *susţine* aproape *aceeaşĭ temă, făcînd reacţiune preseĭ de scandal care născoceşte zilnic cele maĭ senzaţionale romane, vorbind de Wilhelm II, de contele Munster, de Casimir Périer etc.*

Limba de Pasere

Toată paserea pe limba eĭ pieré.
Gh. Mîrzescu.

E de tot curios modul de manifestare al conuluĭ Ghiţă Mîrzescu. Cînd aştepţĭ să interpeleze, ager şi viguros, pe miniştriĭ Majestăţiĭ Sale în discuţiunea mesagiuluĭ, unde o limbă bine atîrnată poate să facă minunĭ de vitejie — senatorul colegiuluĭ al douilea de Iaşĭ îşĭ bagă limba în teacă şi tace chitic.

Cînd, după declaraţiile brutale ale d-luĭ Sturdza cum că nicĭ nu vrea să auză de alesul Iaşuluĭ, crezĭ că aĭ să fiĭ surzit de toxinul d-luĭ Mîrzescu — conu Ghiţă se potoleşte şi nu găseşte în verva sa de odinioară de cît o limbă catifelată care biciueşte voluptos pe adversar.

Cînd în fine gruparea aurelianistă se enervează şi porneşte campanie acerbă în potriva mareluĭ bonz, d. Mîrzescu, ascultînd, par'că, de un mandat imperativ — se şterge şi se eclipsează tocmaĭ în toiul luptei.

De îndată, însă, ce e vorba de raliarea celor ciţĭ-va stilpĭ carĭ fac ploaie şi vreme frumoasă în a doua capitală, conu Ghiţă iese din ascunzătoare, ia aere de matador şi reîntrînd în scenă, face să se simţă de către ceĭ micĭ autoritatea care l-a umilit venind de la ceĭ marĭ.

Sistemul e comod. D. Sturdza, avînd d'asupra conuluĭ Ghiţă sabia.... ministruluĭ de culte, îl înjoseşte la Bucureştĭ; d. Mîrzescu, avînd mahalaua la Iaşĭ, ia la vale pe şef şi 'l face să înţeleagă că, cu electoriĭ din provincie, omul politic nu trebue să se poarţe ca cu profesoriĭ din Macedonia, spre pildă.

Lucrurile s'aŭ aşezat acum. Conu Ghiţă a reluat prezidenţia clubuluĭ — dar situaţia nu s'a lămurit. Mare şi tare la hotel Traian, d. Mîrzescu are motive să se creadă invizibil la Bucureştĭ. De aceea caftanul de preşedinte al colectivităţiĭ din Iaşĭ, caftan care odinioară dedea prestigiŭ şi autoritate, azĭ nu conferă de cît dreptul la un mutism poruncit.

In ziua cînd alesul colegiuluĭ al douilea de Iaşĭ va deschide gura în parlament, d. Sturdza va interveni pentru a face pe orator să înţeleagă că într'adevăr toată pasărea pe limba eĭ piere.

De va vorbi pentru gruparea din care face parte, d. Mîrzescu se va lovi de autoritatea publică; iar de va cuvînta pentru colectivitate, va avea aface cu foştiĭ seĭ colegĭ de pe cînd era ministru al Macedonieĭ.

Tristă alternativă — nu e aşa? **JON.**

LEGEA INVĂŢĂMÎNTULUI SECUNDAR

V

Programele

Nimic maĭ interesant de cît de a arăta evoluţiunea în cursul timpurilor a programelor aşa ziselor şcolĭ secundare.

In deobşte la început — în lume veche — cultura era numaĭ literară, şi ceva matematică, Greciĭ fiind aceea care aŭ înaintat cu mult ştiutele matematice şi astronomice. Toată cultura timpuluĭ se rezuma în aşa zisele: *şapte arte literale*, împărţite în 2 categoriĭ: 1) *trivium* (gramatica, dialectica, retorica), 2) *Quadrivium* (Aritmetica, muzica, geometria, astronomia).

Lumea veche înaintase mult în cercetările asupra universuluĭ; iar cunoştinţele de natură eraŭ deja puse pe o cale bună cu Aristotel şi Teofrast.

Cum vine creştinismul cu morala sa şi cu sistemul săŭ de cultură, tot avîntul ştiinţific al antichităţiĭ e indepartat sistematic, *ca operă a diavoluluĭ*. Divul Plato domină în primele şcolĭ creştine, în care neo-platonismul şi neo-pitagorismul (gnosticiĭ) îşĭ împart lumea cercetărilor cu creştiniĭ. Aristotel e ciuntit şi ales atîta cît convenea creştinismuluĭ.

Din această causă şcolile monahale, abatiale se învîrtesc într'un cerc restrîns de studiĭ, între care teologia predomină totul. Sute de anĭ mintea Europiĭ e adormită în somnul ignoranţeĭ, hrănită şi susţinută de teologie. In tot Evul Mediu găsim *scolastica* predominînd în cultura timpuluĭ. Nu ne putem închipui azĭ suma de nerozĭĭ, care se debitaŭ pe la universităţĭ prin secolul al 13 şi al 14 şi chiar al 15-lea cînd lumea stăpînită de teologie stă nedumerită faţă cu descoperirea Americeĭ şi se întreba de Adamul lumeĭ nouă. Totul se învăţa în latineşte, limba latină fiind vehiculul cultureĭ timpuluĭ,

Pe cînd scolile înalte îşĭ urmaŭ cursul lor normal, populaţia oraşelor, *burgurilor* dusă de nevoile comerţuluĭ şi a industrieĭ se strîngea în *lige* ca cea *hauseatică* la nord, şi a oraşelor Haliene la sud, carĭ vrînd nevrînd au adus lăţirea şi importanţa cunoştinţelor de Istorie şi Geografie. Negustoriĭ care plecaŭ din Genua, orĭ din Amsterdam şi cutrieraŭ mările şi ţările până la Novgorod, Pscov, orĭ Dunărea, aduceau cu dîncĭĭ cunoştinţa de ţărĭ şi oamenĭ, de limbĭ şi popoare, de domnĭ şi voevozĭ, care cunoştinţĭ au mers crescînd cu timpul.

Pe cînd între învăţaţiĭ timpuluĭ, lumea se sfădea între *nominalişti* şi *realişti*, dovada evidentă a ignoranţeĭ timpuluĭ, burghezia introdusese în şcolile sale *limba maternă, socoate istoria* şi *Geografia* în mod rudimentar. Era chemat *Erasmus*, marele Erasmus (1467—1536) a da loc de cetăţenie în cultura omuluĭ cunoştinţelor de Istorie, Geografie şi Ştiinţele Naturale, în cartea sa *de Pronunciatione*.

După Erasmus vine Ch. Rollin, care formulează obiectul şi metoda Istorieĭ importantissima sa scriere:

Traité des Études (cartea VI-a) 1734.

Cu Rollin vedem dar că Istoria şi-a căpătat locul de onoare în învăţămîntul de toate gradele, căcĭ ce abundă azĭ maĭ mult în şcolĭ ca istoria. Istoria dă prilejul de a filosofa maĭ mult asupra omuluĭ şi începutul l'a dat Bossuet cu al săŭ *Discours sur l'histoire universelle*. Istoria va fi *pragmatică*, critică şi filosofică; rămîne de ales după gradele de învăţămînt, care anume convine.

Incetul cu încetul a căpătat încetăţenire şi studiul ştiinţelor naturale şi fizice. Impulsul a fost dat de Bacon, marele reformator în metoade. De la Bacon se influenţază Comenius şi Lacke, care ne dau cele întăĭ planurĭ de învăţămînt. Ne place dar a aminti de Lacke, care ca medic şi educator al copiilor lorduluĭ Shaftesbury, ne dă cel întăiu plan de studiu în şcoală. Iată planul săŭ:

Geografie, aritmetică, cosmografie, istorie, şt. fizico-naturale, morală, drept şi legĭ şi o meserie.

Pe de altă parte Comenius în planul săŭ de organizare înaintat luĭ Oxenstiern propune un plan ideal, care abea azĭ e îndeplinit: în fie-care oraş o *şcoală latină* (secundară).

Vedem dar la toţĭ marĭ cugetătorĭ o năzuinţă de a complecta cunoştinţele secundare ale omuluĭ prin introducerea de studiĭ ştiinţifice pe lîngă cele literare.

Totuşĭ organizarea liceelor era ceva confuz încă. Ceĭ carĭ au complectat or-

ganizarea liceelor au fost *Iezuiții*. A fost în gîndul acestuĭ ordin religios de a nu înlesni păturile de jos, poporuluĭ, lumina cărții. De aceia eĭ n'au înființat școlĭ primare, cum au făcut congregația pietiștilor luĭ Francke, Solitariĭ de la Port-Royal, urmașiĭ luĭ J. Baptiste de la Salle, Luter în fine.

E bine ca turma credincioșilor să fie ignorantă, pentru a fi bine și cu folos condusă.

Tot Iezuiții au nesocotit învățămîntul superior, Universitățile, pentru că nu e bine nicĭ în folosul credinței Catolice de a lumina mintea cu prea multă știință.

In asemenea stare sufletească fiind Iezuiții, eĭ au cultivat și dezvoltat într'o măsură prea mare Liceele. Aicĭ era locul de a da o cultură formală cît de intensă și numaĭ în l. latină. Eĭ au introdus *excerpta* din autoriĭ clasicĭ; au dat o dezvoltare matematicilor; au folosit *istoria* ca mijloc puternic de propagandă religioasă, în genul istoriei universale a luĭ Bossuet; au ciuntit învățămîntul științific la zero, căcĭ cu cît se cunoaște maĭ puțin natura, cu atîta se crede maĭ mult în D-zeu.

Nu e dar mirare, că azĭ cînd vine statul și organizază liceele și gimnaziile să se lovească de o stîncă puternică: *tradiția*, contra căreia e greu de luptat.

A le maĭ mănținea ca școlĭ de cultură generală e greu, căcĭ azĭ cunoștințele s'au înmulțit; știința modernă a luat o întindere colosală față cu antiquitatea, care a început a pierde terenul. Pe zi ce merge se mărește strigătul contra clasicității, ca singurul instrument de cultură generală. Chestia aceasta a luat proporții așa de marĭ că te pierzĭ ca într'un dedal, așa de mare e biblioteca ce i-ar forma numaĭ cu scrierile în contradictoriu asupra acesteĭ chestiunĭ.

De fapt însă liceele dau rezultate slabe. Se învața de toate și slab: *multa, non multum*. Eleviĭ ies din ce în ce cu cunoștințĭ maĭ slabe, probă examenul general de bacalaureat. Lipsa de caracter definit dat liceelor, servind numaĭ ca mijloc de trecere la universitate, au a fi descriticate. Pe de-o parte furnizază societățiĭ membri răŭ pregătiți; pe de altă parte introduc în universitate elemente, fără dor de carte, fără interes de studiĭ, lucru de care se tînguesc cu toțiĭ.

Pe de altă parte a le lua caracterul de cultură generală ar însemna a șterbi bazele cultreĭ de azĭ. Am arătat maĭ sus că azĭ se simte nevoe de o ridicare de nivel a cunoștințelor comune și că cele 4 clase primare nu sunt de ajuns.

Crearea dar de școlĭ secundare cu caracter comun în cele 4 clase începătoare e necesară; și un legiuitor, care vrea să corespundă nevoilor timpuluĭ nu se poate să nu satisfacă acestor nevoĭ.

A mănținea diferențiarea de destinată a unuĭ om în cultura luĭ chiar de la 11 anĭ e a dăinui într'un sistem vicios din toate punctele de vedere.

Orĭ cum am privi lucrul și din punct de vedere al liceelor, ca școlĭ în sine, fără legătura cu alte grade, se cere a le întocmi așa fel ca să asigure o cultură maĭ solidă pe baze unitare; iar dacă le privim în legătură cu universitățile vor asigura o serie de tinerĭ maĭ bine pregătiți pentru studiile universitare, cu o cultură maĭ solidă și cu interesul de studiu maĭ desvoltat.

Astfel privite lucrurile, cea maĭ rațională întocmire a liceelor e de a le face programe pe un plan ca cursul inferior să fie uniform, iar cursul superior să fie bifurcat.

Un profesor.

OPINII ȘI REFLECȚII

Carta de vizită

——

...Ce se va zice oare astă seară despre tine „cartă de vizită"—icoană veche și atît de familiară a legăturilor noastre cu lumea cealaltă?

Am pus mîna—instinctiv—pe un mic carton dintr'un vechiu saltar—și am avut o bizară senzație cetindu-mĭ numele acolo.

Tu aĭ fost uitată din vechĭ, prăfuită cartă pe care numele, simplu și în slove ronde, e tipărit fără să știu unde, fără să știu cînd. Dezlipită între zecile de perechĭ asămănătoare ție—aĭ rămas cu mine în timp ce ele, foĭ răvășite, s'au împrăștiat în toate unghiurile limitateĭ vieți sociale, a viețeĭ de nevoe și de umilințĭ.

Ca și pe orĭ care din ele întîmplarea te putea mîna în atîtea părțĭ, icoană trainică a primelor deșertăciunĭ și cerințĭ de manifestare; aĭ fi putut bunăoară transmite o urare sinceră orĭ fățarnică; puteaĭ, în mulțenia ta eloquentă, rosti o rugăminte; puteaĭ însămna o părere de răŭ un dor; puteaĭ să trecĭ hotarele și să morĭ sub alte cerurĭ.

Aĭ fi rămas, poate, uitată—înadins—între foile uneĭ cărțĭ sub ochiĭ uneĭ fete dragĭ; puteaĭ... dar nu. Tu eștĭ de sigur cea maĭ norocoasă dintre cărțile toate, stingheră și uitată cum aĭ rămas în umbra unuĭ saltar, scutită de umilințĭ, de rugĭ, de închinărĭ.

Tu eștĭ menită poate să transmiți mîne felicitărĭ scriitoruluĭ „cărțiĭ de vizită..."

Leandru

EXTERNE

„Drama sîrbă"

——

Sub titlul acesta un mare ziar franccz zugrăvia starea de lucrurĭ din Serbia—mica și puțin interesanta noastră vecină—de cînd s'a reîntors în scumpa sa patrie faimosul rege Milan. De nenumărate orĭ a promis și a jurat că nu va maĭ călca pe pămîntul sîrb lăsînd pe Alexundru fiul seŭ, să se întărească în mult nesigura domnie. Dar Milan s'a întors după un lung pelerinagiu prin Europa—prin Curțĭ și cafenele—și a izbutit să devie generalisism al armateĭ sîrbeștĭ.

Se zice că de cînd a obținut rangul acesta—a reușit să aducă ceartă complectă între curtea din Belgrad și acea din Cettinge și să facă bucuria aceleĭ din Sofia unde se vede cu ochĭ bunĭ destrăbălarea vecineĭ monarhiĭ.

Mitropolitul Mikail care lua o parte activă ta pelitica țăriĭ lipsește de mult timp din capitată pentru a se sustrage stăruințelor luĭ Milan de a-l despărți de regina Natalia, și a-ĭ învoi o a doua căsătorie cu Artemiza. Căcĭ drama politică sîrbească se învîrtește în jurul uneĭ afacerĭ de alcov și însăși venirea la putere a luĭ Vladan Georgiewitch ar fi izvorît tot de aicĭ, precum și recenta călătorie a regeluĭ Alexandru la Constantinopol.

Se pare că ultima ispravă a ex-regeluĭ va fi de a-și compromite regalul fiu: o să-l mînînce poate de viu—ca Ugolia a luĭ Dante—pentru a-ĭ conserva un tată plin de bună-voință și iubire.

Gazeta Tribunalelor

Tribunalele noastre

Corrupător de minore. — La 7 Noembrie 1897, tribunalul de Iașĭ, secția a II-a, compusă din domniĭ O. Teodoreanu ca președinte, A. Gane, membru și C. Manea, procuror, a condemnat pe Iancu Bercu la un an închisoare și la 1000 leĭ amendă, pentru că numitul ar fi atițat la desfrînare pe minorele: Mița Moscovicĭ și Profira Luchian.

Faptul se restabilește astfel: Mița Moscovicĭ a afirmat sub prestare de jurămînt, că în Octombrie 1893, pe cînd dînsa era angajată lucrătoare la fabrica de scaune și n'avea de cît 13 anĭ, Iancu Bercu, prin ademenirĭ de tot soiul, ar fi dus'o într'o seară în dealul Copouluĭ și ar fi predat-o unuĭ necunoscut care a atentat la virginitatea ieĭ. Două zile maĭ tîrziu ea s'ar fi îmbolnăvit și ar fi zăcut cîte-va lunĭ în spitalul sfînt. Spiridon. Ieșind din spital, Iancu Bercu ar fi luat'o, atît pe ea, cît și pe fata profira Luchian ce era deja prostituată și le-ar fi vîndut pe amîndouă la diverse case de prostituțiĭ din Iașĭ, Bărlad, Focșanĭ și Galațĭ. Aceleași afirmărĭ le-a făcut tot sub prestare de jurămînt și Profira Luchian — și pe baza ambelor Bercu a fost arestat în Iuliu 1897.

Inaintea tribunaluluĭ s'a dovedit însă că atît fata Moscovicĭ, cît și cealaltă, s'aŭ angajat cu mult maĭ înainte, de bună voe, prin case de toleranță și că Mița Moscovicĭ era trecută în controalele serviciuluĭ sanitar de Focșanĭ, de prin 1892.

Tribunalul, însă, bazat pe relele antecedente ale luĭ Bercovicĭ, a luat în considerație mărturiile celor două fete.

*

Afacerea a venit la 5 a. c. în cercetarea, curțeĭ de apel secția I-a. Acuzarea era represintată prin d. procuror Leonescu, iar apărarea prin domniĭ Savel Manu și G. Radu.

Fără a se maĭ citi dosariul afacereĭ, procurorul a arătat că afirmările celor 2 prostituate sunt absolut false, de oarece în iulie 1893, dată la care fata Moscovicĭ susține că ar fi fost smomită, Bercovicĭ 'și făcea pedeapsa la închisoarea din Dobrovăț de unde n'a fost eliberat de cît în Octombrie 1895.

Curtea a achitat pe Bercovicĭ, fără a maĭ asculta pleduariile domnilor Manu și Radu.

Științĭ-arte-muzică

Miliardarul american, faimosul Cornelius Vanderbiltt fiind bolnav de nervĭ a întreprins o plimblare pe mare pe timp de treĭ lunĭ. Americanul a angajat pentru acest interval pe tînărul medic Jean Charcot, fiul ilustruluĭ Charcot, cu prețul de 550 de francĭ pe zi.

*

In actuala stagiune încă se va juca *Gura lumeĭ* piesă în două acte a d-luĭ I. Găvănescul.

*

Artistul *Penel* pregătește un noŭ monolog din repertoriul Coquelin: *Consilierul comunal.*

*

In editura librărieĭ d-lor Iliescu și Grosu va apare o serie de cărțĭ literare tipărite în tipografia Dacia. Intre cele dintăiŭ vor fi *„Lirice"* poeziĭ de A. Steuerman și *„Versurĭ"* de Gordon.

*

Intr'un număr trecut al ziaruluĭ cotidian *Stamboul* care apare la... Stambul se poate ceti informația aceasta:

„După actualul nostru foileton *care se recomandă maĭ mult prin onestitatea intențiunelor sale decît prin valoarea sa literară* vom începe publicarea unnĭ roman de Alphonse Daudet..."

Sărmanul Daudet!

*

In Afganistan medicina a făcut progrese însemnate mulțumită uneĭ doctorese, Miss Hamilton. Intre altele ea a izbutit să introducă aci vaccinul obligatoriu.

Miss Hamilton a luat doctoratul la Bruxelles, după care s'a stabilit la Calcutta, apoĭ la Caboul unde a devenit medicul curant al emiruluĭ Afganistanuluĭ.

Doctoresa e de origine scoțiană.

*

Doctorul german Esmarch și-a serbat a 75-a aniversare a nașterei sale și cu această ocazie a primit din partea luĭ Wilhelm II o telegramă, ast-feliŭ concepută: „Să dea cerul să maĭ trăeștĭ mulțĭ anĭ spre folosul științeĭ și al chirurgieĭ maĭ ales."

*

STRUNA ZILEI

Sfatul alcooluluĭ

Ce naivĭ sunt unĭĭ oamenĭ
De mă dușmănesc
Cînd de secole eŭ mîngăiŭ
Neamul omenesc.

Maĭ naivĭ—că-mĭ vor peirea
Și-a găsi n'o pot.
Mijlocul e foarte simplu:
Să mă bee tot...

*

Guvernămîntul saxon a refuzat autorizația de a se întemeia la Dresda un institut Pasteur pentru vindecarea turbei. Se știe că în Germania nu există asemenea institute.

*

Fiind-că e vorba de Pasteur: sculptorul Falgnière a terminat proiectul monumentuluĭ ce se va rîdica mareluĭ savant.

Maquetele sunt treĭ: una—figura glorieĭ; a doua: o mamă fericită că-și vede copilița scăpată de moarte; a treia: Pasteur călcînd moartea în picioare.

*

Glumă macabră.

Cetim în a patra pagină a unuĭ ziar din Zurich: Se caută într'un azil sanitar un portar activ și destoinic. Salar, 800 de francĭ pe an, masă, casă, odaie, încălzit și *înmormîntare gratuită.*

Strună.

SFATURI

——

PĂRUL

E din ce în ce maĭ părăsit obiceiul de a-și *boi* părul; dar nu e nimic maĭ firesc ca să accentuăm coloarea naturală a părului, nuanța.

Părul blond saŭ châtain deschis va căpăta tonurĭ foarte dulcĭ, de o frumoasă strălucire prin următoarea compoziție ușoară de preparat: se taie în micĭ bucățĭ 250 de gr. de mere pădurete pentru o jumatate litru de rom, după 3—4 zile se strecoară amestecul. Brunele nu vor folosi nimic cu licoarea aceasta (care va da de gîndit ligeĭ antialcoolice); ea le-ar decolora părul și le-ar păgubi astfel.

Părului brun îĭ convin decocțiunile de rozmarin și de urzicĭ (poate pentru că brunele sunt răutăcioase).

Englezele datoresc blondul special al părului întrebuințăriĭ dese de carbonat de sodiu. Indienele își întrețin părul lung și negru cu un amestec de făină de linte și... oloiŭ de rițină.

O ironia lucrurilor!

DRAMA ZILEI

Nenorocirea din Orbenĭ

——

Primim de la corespopdentul nostru din Brăila amănunte asupra uneĭ nenorocirĭ sfășietoare, întîmplată pe șoseaua care duce din com. Orbenĭ spre Brăila.

Soldatul Toader Rau, din regimentul de infanterie, după ce a petrecut de anul noŭ în cătunul săŭ natal din comuna Orbenĭ, a plecat în sara zileĭ de 1 Ianuarie, într'o căruță, însoțit de un frate al seŭ și un moșneag care mîna caiĭ.

La vre-o zece chilometri departe de cătun, căruța, ajungînd la un povîrniș, se hîrtoi într'o coastă; soldatul Rau își perdu echilibrul; iar pușca ce era sprijinită de bărbia soldatuluĭ se lovi cu piedeca de marginea căruțeĭ, descărcîndu-se la moment, într'o falcă a soldatuluĭ.

Nenorocitul după o scurtă agonie și-a dat sufletul în mijlocul șesuluĭ nins, fără a-ĭ se putea da vre-un ajutor, căcĭ maĭ era cale lungă pănа la Brăila.

FEMENITĂȚI

Artemisia

——

Rubrica politiceĭ externe vorbește de „drama sîrbă"— ceea ce în realitate se poate scrie *dama* sîrbă și iată pentru ce.

Artemisia Cristicĭ, soția fostuluĭ secretar al regeluĭ Milan—Milan Cristicĭ— a captivat de mult prin grațiile eĭ pe aventurierul Milan care i-a făgăduit și *și-a* făgăduit s'o iee în căsătorie. Ba chiar se crede că ar vroi să-ĭ ofere coroana regatuluĭ sîrb.

Artemisia care a întreținut de mult relațiĭ cu regele Milan posedă din partea acestuia un mare număr de scrisorĭ compromițătoare. Singurul copil ce posedă—a primit numele de Obren ca o dovadă că e fiul natural fostuluĭ Rege.

Acesta a încercat în toate chipurile să recapete scrisorile. Artemisia care locuește la tatăl eĭ la Constantinopole, a primit propunerĭ și stăruințĭ. Numirea luĭ Gergewicĭ—actualul prin ministru al Serbieĭ—ca ambasador la Stambul a avut odinioară scopul de a se recăpătă acele scrisorĭ. Se zice că însușĭ Sultanul a intervenit—dar înapoindu-le, amanta regeluĭ a fotografiat scrisorile toate și a reținut o parte din cele maĭ întime.

Astă-zĭ Georgevicĭ e prim ministru, iar Regele Milan întors în țară ține cu orĭ-ce preț să ia în căsătorie pe Artemisia „pentru a-și recăpătă scrisorile." Artemisia e așteptată la Belgrad și în așteptarea se pun marĭ însistențe pe lîngă mitropolitul Michael ca să obție divorțul de la Regina Natalia.

INFORMAȚII

——

Reprezentația de aseară a teatruluĭ național a realizat aproape 1100 de leĭ, cifră foarte semnificativă,—după serbătorĭ. Venitul se datorește *premiereĭ* cu piesa d-luĭ I. Găvănescul.

Asupra pieseĭ d-sale cetitoriĭ vor găsi o amănunțită dare de seamă în numărul de mînĭ.

——

Sala teatruluĭ Sidoli pare pe cale de a reînvia. Se anunță o serie de spectacole de trupe streine între care *Darclée.*

Se crede că sala va putea fi luminată cu electricitate dacă demersurile făcute de către societatea studenților în medicină vor reuși. Balul societățeĭ va avea loc Sîmbătă la 17 Ianuarie.

——

Conferința asapra introducereĭ calendaruluĭ din occident.

Ierĭ a avut loc în aula Universitățeĭ noĭ conferința, asupra introducereĭ calendaruluĭ din occident în Romînia, ținută de preotul *Tondini de Quarenghi*, representantul academieĭ de științĭ din Bolonia, pentru unificarea măsureĭ timpuluĭ.

Primul punct asupra căruia conferințiarul insistă este introducerea în Romînia a calendaruluĭ practicat de țările catolice, fără a se schimba serbătorile religioase ortodoxe.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

58)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA A DOUA

II.

Era prin 1850 cînd Leroy un profesor tînăr venit din Paris la liceul din Montauban, cu ideĭ înflacarate, republican pasionat, se căsătorise cu Agathe Dagnan, cea din urmă din cele cincĭ fete ale uneĭ familiĭ sarace protestante, originară din Cévennes. Tînăra d-na Leroy era grea, cînd barbatul eĭ, după lovitura de stat, amenințat cu arestarea pentru niște articole violente publicate într'un jurnal din oraș trebui să fugă in Geneva, unde se născu fetița lor Marguerite, în 1852. In timp de șapte anĭ, până la amnistiea de la 1859, gospodăriea lor dusese lipsă, tatăl nu găsea de cît cîte-va lecțiĭ răŭ plătite, mama reținută în casă de îngrijirile continue ce le reclama fetița. Apoĭ după întoarcerea în Franța, la Paris, nenorocul îl urmărea în toate părțile, fostul profesor bătuse mult timp pe la toate ușele în zadar din cauza opiniunelor luĭ. Era însfîrșit aproape să intre la Universitate, cînd ca o lovitură de trăsnet îl lovi un atac de paralizie, așa că acuma din cauză că ambele picioare îĭ eraŭ ca moarte era pentru tot deauna țintuit pe un fotoliu. In urmă venise neagra mizerie, așa că era nevoit să facă o mulțime de lucrărĭ neînsamnate, articole pentru dicționare, copiĭ de manuscrise, bande pentru jurnale, pentru ca să aibă cu ce trăi într'o căsuță din strada Monsieur-le-Prince.

In casa aceasta crascuse Marguerite. Leroy revoltat de nedreptatea, de suferința ce l incunjura, lipsit de credință, profetiza o republică care va resbuna nebuniile imperiuluĭ, credea în domnia științeĭ care va spulbera pe mincinosul și crudnl Dumnezeu al dogmelor. Agathe, a căreĭ credință protestantă fusese adînc dorită la Genève, în fața practicelor strîmte și nesocotite, nu maĭ poartă în ea de cît drojdia vechelor revolte. Dînsa devenise capul și mîna care conducea casa, ducîndu-se se caute și se aducă de lucru, pe care tot ea îl făcea în cea maĭ mare parte, observînd mersul gospodărieĭ, crescînd și instruind pe fiica eĭ. Aceasta nu urma la nicĭ o școală și nu știa de cît acea ce o învața tatăl și mama eĭ, fără ca să fie vr'o dată vorba despre instrucția religioasă a eĭ. In contact cu bărbatul eĭ, d-na Leroy, liberată de orĭ ce credință, plină de atavismul protestant al libertățeĭ de judecată, își crease un soiu de ateism liniștit, o idee de datorie și de dreptatea omenească și suverană, pe care o realiza cu vitejie, fără a ținea socoteală de convenințele sociale. Marea și îndelungata nedreptate de care suferea barbatul eĭ, nenorocirea nemeritată de care era lovită în barbatul și fiica eĭ, îĭ dăduse cu timpul o forță extraordinară de rezistență, o putere de devotament care făcea din ea o judecătoare, o conducătoare și o mîngăietoare de o energie și de o nobleță neasămuită.

In casa din strada Monsieur-le-Prince, Guillaume făcuse cunoștință după resboiŭ cu familia Leroy. Dînsul ocupa la acelaș rînd în fața locuinței lor, o odaie în care muncea cu pasiune. La început abia se salutaŭ, vecinii erau foarte mîndri, foarte gravĭ, ducîndu-și vieața lor saracă într'un fel de discreție mîndră. Maĭ în urmă se legară raporturĭ de îndatorirĭ, tînărul procură fostuluĭ profesor cîte-va articole de redactat, pentru o nouă enciclopedie. Cînd deodată se produse catastrofa fatală, Leroy muri în fotoliul luĭ într'o vervă, pe cînd fiica luĭ îl ducea de la masă la pat. Cele două femeĭ, perdute, nu aveaŭ nicĭ cu ce să-l înmormînteze. Intregul secret al mizerieĭ lor înfricoșate eșa la iveală în lacrimele lor, așa că dînsele lasară pe Guillaume să lucreze după cum credea el, care de atuncĭ le deveni confidentul, prietenul, omul trebuincios.

Și lucrul care trebuia să se întîmple se făcu atuncia în chipul cel maĭ simplu și maĭ delicat, permis de chiar mama însăși care în disprețul eĭ de judecătoare a uneĭ societățĭ în care ceĭ bunĭ muriaŭ de foame, refuză să recunoască trebuința legăturilor sociale. Nicĭ nu fu vorbă de căsătorie. Intr'o zi Guillaume avea 23 de anĭ, se găsi că are de femee pe Marguerite, care avea 20 de anĭ, amîndoĭ frumoșĭ, sănătoșĭ și puternicĭ, adorîndu-se și muncind plinĭ de speranță în viitor.

Din momentul acesta începea o vieață nouă Guillaume, care rupsese toate raporturile cu mama luĭ, moștenise de la moartea tatăluĭ săŭ o mică rentă de 200 de francĭ pe lună. Era pînea asigurată, dînsul acuma îndoia deja suma aceasta prin lucrările sale de chimist, prin analise, cercetărĭ, aplicațiunĭ industriale, etc.

(Va urma)

Conferinţiarul expune pe larg un proiect de lege pentru introducerea nouluĭ calendar în Romînia, după sistemul ce l'a presentat deja în Bulgaria, unde a ţinut asemenea o serie de conferinţe — proiect redijat de preotul Tondini şi în spiritul observaţiunilor făcute de Stoiloff, preşedintele consiliuluĭ de miniştriĭ din Bulgaria. Acest proiect de lege va veni în desbaterea parlamentuluĭ din Bulgaria prin luna Maĭ 1898 şi e acompaniat de un comentar publicat de revista juridică din Sofia, *Jouriditchesko Spisanie*.

Calendarul va fi introdus în toate actele civile şi politice şi nu aduce nicĭ o daranjare într'o ţară unde sînt diferite naţiunĭ. Ca exemplu conferinţiarul aduce Transilvania, care e populată de Romînĭ, ce aŭ introdus calendarul întreguluĭ imperiŭ, fără a-şĭ uita serbătorile religioase, identice cu cele de dincoace de Carpaţĭ.

Conferenţiarul se opreşte, discutînd pe larg propaganda şi ideia emisă de prelatul ortodox, episcopul Romanuluĭ, Melchesedec, de a se introduce în actele autorităţilor romîne două date: stilul vechiŭ şi noŭ.

Proĭectul preotuluĭ Tondini de Quarenghi se compune din 5 articole: 1) De a se uza în toate serviciile Statuluĭ o dată dublă: intăiŭ cifra calendaruluĭ din occident şi apoĭ data calendaruluĭ Julian. 2) Toate actele de naştere, mariaj şi deces să fi înscrise şi eliberate cu dată dublă. 3) Toate contractele, scrisorile de schimb, cambiile şi obligaţiunele de orĭ ce natură, garantate de Stat să poarte numaĭ data calendaruluĭ cu stil noŭ. 4) Poşta şi telegraful să continuă cu stilul noŭ, aşa cum se află şi în prezent şi 5) Guvernul să-şĭ trimată representanţĭ la toate conferinţele ce se vor ţinea, pentru introducerea nouluĭ calendar.

***

Conferinţa a început la oarele 4 şi s'a terminat la 5 şi jum. Sala Universităţeĭ şi balcoanele literalminte pline; public ales.

La sfîrşitul conferinţeĭ preotul Tondini este viu felicitat de d. Giers consulul rusesc — representantul imperiuluĭ, care se conduce după cum ştim tot după calendarul Iulian.

Conferinţiarul a maĭ declarat într'un cerc intim că înainte de a veni la Iaşĭ, a avut o întrevedere cu M. S. Regele, Carol I care a încuragiat ideia şi proiectul nouluĭ calendar.

F.

— —

D. Mîrzescu, de îndată ce s'a împăcat pe jumătate cu oficialiĭ din localitate, a primit funcţia onorifică de misit al prefectuluĭ.

Cc. Giţă s'a prins să-l convingă pe d. Şendrea că trebue să-şĭ retragă demisia şi să revie epitrop la sf. Spiridon.

Pănă acum d. Şendrea nu s'a pronunţat.

*

D. Dimitrie Botez alt efor al caseĭ sf. Spiridon, a declarat alaltaieri un profesor al facultăţeĭ de medicină, că este hotărît a se retrage, din cauza că o baală de picior de care sufere nu-ĭ permite a maĭ lucra la epitropie.

— —

La 6 (18) curent s'a încheiat între Romînia şi Serbia o convenţiune pentru juncţiunea căilor ferate ale ambelor State printr'un pod peste Dunăre, pe la punctul T. Severin-Cladova.

Convenţiunea a fost semnată de d. Dim. Sturdza, prim ministru şi ministru al afacerilor străine, şi de d. Kosta Cristicĭ, ministru plenipotenţiar al Serbieĭ.

— —

D. colonel Paraschivescu, seful intendenţeĭ din Iaşĭ, a fost delegat să iee parte la examenul căpitanilor de intendenţă carĭ aspiră la gradul de maior.

Sunt 15 candidaţĭ. Examenul va începe mîne.

— —

Din Bucureştĭ ni se scrie că doamna Darclée a repurtat ierĭ seara un succes osebit în Faust.

Alăturĭ cu celebra noastră compatriotă au excelat şi domniĭ Bejănaru şi Theodorescu. Acest de pe urmă maĭ ales s'a distins în rolul luĭ Mefistofeles.

La actul III doamna Darclée a primit, în locul buchetuluĭ obicinuit, un pom mare înalt de 2 jum. metri. Aplauzele şi rechemările nu maĭ încetau.

Rugăciunea din actul de urmă a fost bizată. Publicul a condus pe Darclée la gazda ieĭ, otelul continental, unde i-a făcut ovaţiunĭ.

Darclée a apărut pe balcon şi a asvîrlit cu florĭ în mulţime.

— —

Treĭ copiĭ de aĭ doamneĭ Ecaterina Dospinescu, institutoare, domiciliată str. Pojărnicieĭ No. 2, s'aŭ îmbolnăvit de anghină difterică.

———

I. P. S. S. Mitropolitul a făcut ierĭ vizite doamneĭ A. Catargiu, presidenta societăţeĭ de bine-facere, domnilor P. Poni, Gheuca şi C. Lepadatu.

Astă-zĭ va întoarce vizita monsenioruluĭ Jaquet, episcopul catolic.

„Creditul"

— —

Acesta este titlul unul noŭ ziar comercial, industrial şi agricol, care va apare în Bucureştĭ la 16 ianuar, sub direcţiunea a doĭ specialiştĭ în materie, domniĭ Chr. Staicovicĭ şi Ulpiu Hodoş.

Creditul

va face inovaţiunĭ de mare importanţă, publicînd în fie-care săptămînă:

Cronica financiară externă (cuprinzînd situaţiunea principalelor pieţe europene, precum: *Berlin, Paris, Londra, Viena* şi *Frankfurt*).

Cronica financiară internă (arătînd situaţiunea pieţeĭ noastre şi variaţiunile principalelor valorĭ la Bursă şi în tîrgul liber).

Cronica comercială externă (indicînd cursul mărfurilor—cafea, zahar, alcool, petrol, ferărie, unt-de-lemnurĭ. bumbacurĭ, linurĭ etc.—pe pieţele: Hamburg, Anvers, Paris, Havre, Marsilia, Liverpol, Londra, Rotterdam, New-York, San-Francisco, Chicago, Livorno, Triest, Odesa, Riga şi altele).

Cronica comercială internă (în care se va arăta starea comerţuluĭ în principalele noastre oraşe, unde *Creditul* are corespondenţĭ specialĭ).

Cronica agricolă internă şi externă (cu relaţiunĭ precise despre starea sămănăturile şi a recoltelor la noĭ şi în ţările producătoare de grîne, precum: *Rusia, Statele-Unite, Argentina* şi *Australia*).

In acelaşĭ timp *Creditul* va da preţul grînelor la tîrgurile din ţară şi din străinătate;

Cronica industrială, arătînd maĭ cu samă starea industrieĭ noastre faţă cu statele vecine şi indicînd mijloacele prin carĭ s'ar putea da industrieĭ naţionale un avînt maĭ mare.

ULTIME INFORMAŢII

— —

Şedinţa consiliuluĭ Comunal

— 8 Ianuarie —

Şedinţa se deschide la orele 9 seara. Presidează d. primar N. Gane. Membriĭ prezenţĭ dd. Ed. Ghica, păr. Vereanu, Cozadini, Motăş, Stihi, Lepadatu, Velciu şi N. Ion.

D. Manoliu

D. Ghica. Voiu să vorbesc într'o chestiune prealabilă: d. Manoliu, care a fost consilier comunal, imediat ce a intrat ca administrator al teatruluĭ, şi-a înaintat demisia de consilier comunal ministruluĭ. Demisia, însă, a fost respinsă şi pînă azĭ d. Manoliu n'a luat parte la nicĭ o şedinţă; fostul nostru coleg a căzut în incopatibilitate conform legeĭ comanale şi trebue să-l declarăm demisionat.

Consiliul votează demisia d-luĭ Manoliu, cu începerea dateĭ de cînd nu maĭ participă la şedinţele comunale.

Listele electorale

D. Gane. Pentru a simplifica lucrările consiliuluĭ comunal, sînt de părere să numim din sînul nostru o comisiune care să proceadă la revizuirea listelor electorale provizoriĭ, pentru a se compune cele definitive.

Se propune pe dd. Ghica şi Costandachci.

D. *Velciu.* Eu propun şi pe d. Lepadatu.

D. *Lepadatu.* Eu sînt ocupat cu lucrările administrative şi *nu am timp nicĭ să mă scarpăn în cap.*

D. *Ghica.* Las'că te scarpăn eu... tot n'aĭ păr mult. (rîsete).

Consiliul comunal numeşte o comisiune compusă din dd. Motăş, Ghica şi Constandache pentru revizuirea listelor electorale.

Procesul Leonida Condeescu

După explicaţiile date de d. Lepadatu, consiliul hotăreşte de a se urma procesul intentat d-luĭ Leonida Condeescu, care a calcat legea construcţiilor comunale şi revine asupra votuluĭ dat la 31 Maĭ 1897, prin care s'a încuvinţat d-luĭ Condeescu, păstrarea garduluĭ construit de d-sa fără autorizaţie, pînă la aliniarea stradeĭ Stihi.

Spitalul Caritatea

In urma uneĭ petiţiunĭ adresate primărieĭ de către d. dr. Russ, medicul primar al spitaluluĭ «Caritatea», consiliul votează diferite credite pentru cheltuelile spitaluluĭ.

O bursă

Se votează de a se ţinea în seamă la formarea bugetuluĭ din anul viitor, o bursă ce se va servi d-reĭ Antoniu, spre a urma facultatea de litere.

Taxe de înregistrare

D. Lepadatu. Am cumpărat de la epitropia bisericeĭ «Inălţarea Domnuluĭ», o porţiune de loc, necesară şcoaleĭ primare «Vasile Conta» şi ne trebue 30 leĭ taxă de înregistrare.

D. Velciu. Să se deie din fondul şcoalelor.

D. *Ghica.* Fondul e cu totul epuizat *Să daţĭ doar din deficit.*

Se votează de a se lua ceĭ 30 leĭ din § extraordinar.

Autorizaţia Filipescu-Livadidi

Se face o mare tăcere în sală. D. Gane priveşte îngrijit pe părintele Vereanu şi pare a'l ruga cu privirea ca să fie calm şi îngăduitor. Şi se pare că părintele Vereanu a înţeles pe d. Gane: nu ia cuvîntul de cît de foarte puţine orĭ şi se abţine de la toate voturile.

In schimb d. Motăş are curajul discuţiilor, cum însă a avut doĭ combatanţĭ: Ghica şi Velciu, a trebuit să se deie desarmat în cele din urmă.

D. *Gane*, recitesce cele două articole din autorizaţia dată d-lor Livadidi şi Filipescu, de a transporta în căruţe construite după un model dat de comună, toată carnea ce se va tăia la noul abator—în schimbul unor taxe ce urmează a se vota la art. VI.

Se votează fără multă discuţie art. III Caiĭ să fie în bună stare şi bine întreţinuţĭ; IV, Căruţaşiĭ să fie curat îmbrăcaţĭ şi să fie oamenĭ sănătoşĭ. V, Desinfectarea căruţelor de către consiliul sanitar, sub controlul mediculuĭ veterinar.

Articolul VI

Articolul VI sună: „Pentru amortizarea capitaluluĭ şi beneficiile ce urmează să aibă intreprinzătoriĭ, vor incasa cu transportul, pentru: o vită mare 2 leĭ 50; viţel 1 leŭ; mascur 1 leu; oae şi capră 20 banĭ; miel 8 banĭ şi paserea 5 banĭ.

D. *Gane.* Ar fi bine să introducem taxe şi pe fracţiunĭ de vite.

D. *Motăş.* Preţurile ce vor să încaseze d-niĭ intreprinzătorĭ sînt prea marĭ, apoĭ nu trebue să dăm autorizaţie pe capete de vite, ci pe suta de chilograme. Căcĭ sînt boĭ slabĭ, carĭ aŭ o greutate cu mult maĭ mică de cît boiĭ îngrăşaţĭ la velniţă. Prin aceasta se ridică concurenţa şi neînţelegerile ce s'ar putea ivi dintr'o taxare nedreaptă.

D. *Lepadatu*, vorbeşte în senzul ideeĭ d-luĭ Motăş.

D. *Velciu.* Pe lîngă preţurile ce se vor percepe pe fie-care cap da vită, să se introducă şi taxe pe fracţiunĭ. Ideea d-luĭ Motăş este areşită. De ce comuna încasază la tăiere 8 leĭ de vită mare: fie grasă sau slabă.

D. *Motăş.* Dar se foloseşte comuna.

D. *Ghica.* Şi nu va fi nicĭ un control după propunerea d-luĭ Motăş.

D. *Motăş.* Dar d-ta care zicĭ că ai fost şi *găinar*, cînd eraĭ ajutor de primar ştiĭ că există control.

D. *Ghica.* Rog nu mă intrerupeţĭ. E vorba de a se face un serviciu necesar şi higienic dacă sînteţĭ de părere că nu trebue să dăm această *concesiune*...

D. *Motăş.* Nu-ĭ concesiune, e autorizaţie.

D. *Ghica.* Ba-ĭ concesiune şi veţĭ vedea la articolul respectiv.

D. *Velciu.* Mă miră că d. Motăş n'a fost de părere de a se taxa cu chilogramul, cînd era vorba de a se lua 8 leĭ de vita mare.

Motăş. Vezĭ că atuncĭ nu eram aşa de inteligent.

D. *Velciu.* Dar azĭ de ce sînteţĭ aşa de inteligent?

D. *Motăş.* Nu-mĭ faceţĭ întrebărĭ, ce ar trebui să vi le pue un altul Dv.

Taxele.

Se propune o taxă de 2.40 de vită mare şi 60 de fie-care but de carne.

D. *Motăş.* Să se perceapă numaĭ 2 leĭ de cap de vită şi 50 banĭ de butul de carne.

D. *Ghica*, se rîdică enervat şi refuesce pe dl Motăş: Să avem respect unul pentru altul; iar nu bănuelĭ că eŭ am interes personal de a se da concesiunea, pe cînd d-v aparaţĭ interesele comuneĭ, a jidanilor, a hahamilor şi întregeĭ comunităţĭ israelite. Eŭ apăr pe d-niĭ Livadidi şi Filipescu pentru că aŭ propus un serviciu necesar. Vă place maĭ bine actualul serviciŭ, ce se face cu oamenĭ îmbrăcaţĭ murdarĭ?

După o plictisitoare discuţie de pro şi contra taxeĭ de 2.40 se votează de a se încasa: pentru o vită mare 2.40 şi 60 banĭ butul de carne; viţel 80 banĭ; oaea şi capra 20 banĭ; miel 8 banĭ, cap şi măruntae 40 banĭ.

D. *Gane.* Pentru un porc, 1 leŭ.

D. *Motăş.* E prea mult; sînt porcĭ, carĭ nu cîntăresc de cît 30 chilogr.

D. *Ghica.* Cu mascuriĭ întreprinzătoriĭ vor trebui să facă cheltuelĭ marĭ; căcĭ evreiĭ vor cere spre respectul legeĭ lor, ca să nu se transporte carne de mascur cu cealaltă.

Se votează taxa de 1 leŭ.

D. *Ganea.* Pentru o pasere 5 banĭ.

D. *Lepadatu.* De ce să ne facem ridicolĭ cu o taxă pe paserĭ; aceste se pot transporta pe braţe.

Se şterge taxa pe paserĭ.

*

Art. VIII

Acest articol prevede să se dee drept exclusiv intreprinzătorilor.

Părintele Vereanu. Eu am fost în toate şedinţele contra dreptuluĭ exclusiv—vă rog, nu-l daţĭ; n'aveţĭ dreptul să-l daţĭ; nu există nicĭ un articol de lege pe baza căruia să-l concesionaţĭ. Articolul 93 din legea comunală se referă la lucrărĭ publice; iar la transport.

D. *Ghica.* Art. 99 obligă pe primar să asigure mijloacele de transport. De ce n'a venit nimenĭ să facă propunerea cît a existat vechiul Abator. Cererea casapilor a fost respinsă odată şi nu trebue s'o maĭ ţinem în socoteală.

D. *Gane*, roagă, să se linişteasca discuţiile.

Se votează articolul ast-fel conceput: Se dă dreptul exclusiv, d-lor Livaditi şi Filipescu, de a transporta toată carnea tăiată la Abator, pînă la punerea în aplicare a vagoanelor tramwayuluĭ electric, sau în orĭ-ce caz maximum pe un termin de 3 anĭ.

Restul articolelor se amînă pe altă şedinţă.

Diurna d-ruluĭ Jocu

D. *Cozadini.* Să votăm diurna de 6 leĭ, care a fost tăiată d-luĭ Jocu. D-luĭ primeşte zilnic de a face diferite serviciĭ Comuneĭ, fără a avea ceva în schimb.

D. *Gane*, este contra şi rămîne a se discuta într'o altă şedinţă.

Şedinţa se ridică la miezul nopţeĭ.

Riga.

Drapelul *de astă-zĭ zice că clubul conservator l'ar fi delegat pe d. Grecianu să între în tratative cu proprietarul ziaruluĭ* Evenimentul *spre a cumpara acest ziar. Asemenea informaţiunĭ fantastice numaĭ trebuesc desminţite.*

E regretabil numaĭ că ele 'şĭ găsesc loc în coloanele unuĭ ziar serios.

D- inginer Paĭanu a depus azĭ la primărie planurile pentrn alimentarea oraşuluĭ cu apă.

Este o lucrare uriaşă care, sub raportul technic, întrece chiar aşteptările acelora carĭ apreciază cu entusiasm pe tînărul inginer.

Studiul d-luĭ Paĭanu îmbrăţişează de o dată douĕ regiunĭ: valea Bahluiuluĭ şi valea Siretuluĭ.

Vom vorbi, într'un numĕr viitor, amănunţit despre această lucrare.

D. Stihi, intendentul spitaluluĭ de alienate „Golia" şi d. Ventura, intendent la *Maternitatea*, aŭ permutat între dînşiĭ.

Cînd M. S. Regele a inaugurat universitatea din Iaşĭ, noĭ am zis că universitatea va rămînea numaĭ inaugurată, dar că va maĭ treca vreme pînă ce măreţul palat de la Copoŭ va putea deschide porţile sale pentru studenţime.

Un noŭ fapt confirmă, din nefericire, prognosticul *Opinieĭ.* **Zilele trecute o comisiune a făcut o nouă cercetare la lucrările de apă ale universităţeĭ.**

Spre a putea funcţiona universitatea are trebuinţă de 100 m. c. apă pe zi. Lucrările de încercare aŭ dovedit, însă, că abea sunt 15 m. c.

Pînă la complectarea diferenţeĭ de 85 m. c., universitatea va rămînea închisă.

Consiliul de miniştriĭ a hotărît ca numitul Teodor Satuicov, stabilit în Iaşĭ, să fie expulzat din ţară.

Satuicov a fost condemnat pentru vagabondaj.

O petiţiune semnată de un număr însemnat de sătenĭ din comuna Brăeştĭ, protestă contra alegereĭ în consiliŭ a luĭ I. C. Talabă.

Ecourĭ judiciare.

Cercetarea locală în procesul d'intre epitropia bisericeĭ sf. Spiridon şi comuna Iaşĭ se va face de d. consilier G. Roiu. D. Swininski a fost numit architect-expert.

*

Intre mandatariĭ conteseĭ Balş şi aceĭ aĭ domnişoareĭ Beldiman, continnă tratările de împacare. Contesa s'a oferit a plăti fiiceĭ sale o pensiune alimentară de 400 leĭ lunar.

*

In procesul celor 11 cărciumarĭ Vasluienĭ acuzaţĭ de contravenţie la regulamentul pentru fabricarea alcooluluĭ, Curtea a hotărît să intrebe, comuna de Vasluĭ dacă funcţionarul care a luat probe de la cărciumarĭ, avea această delegaţiune specială.

*

Tribunalul a declarat ierĭ în stare de faliment, după cererea d-luĭ I. Stoicescu, procuristul firmeĭ Calavasos din Galaţĭ, pe băcaniĭ fraţiĭ Silberberg.

Mîne se vor judeca cererile domnilor I. Stoicescu şi C. G. Antonovicĭ, pentru declararia în stare de faliment a firmeĭ fraţiĭ Silberberg şi Diamant băcanĭ.

*

Astă-zĭ s'a cerut declararea în stare de faliment a firmelor manufacturiere L. Mellis şi I. K. Wolf.

In cotuna Spinenĭ, comuna Epurenĭ, au murit ierĭ doĭ copiĭ aĭ locuitoruluĭ V. Oprişanu, ambiĭ de anghină difterică. In aceiaşĭ cotună s'au declarat ierĭ 5 cazurĭ noĭ, dintre carĭ unul mortal.

La Tg. Frumos s'a declarat un caz de febră tifoidă.

Un anarhist romîn, Nastase B..., stabilit în comuna Belceştĭ, judeţul Iaşĭ, a trimis domnuluĭ Gasparone, directorul unuĭ ziar anarhist din Buenos — Ayres, un mandat de 3 leĭ.

Funcţionarul de la mandate, care este dator a preschimba suma ce se trimite în moneda ţăreĭ pentru care mandatul este destinat, a scris pe mandat 57.12 sutimĭ cantaras, ceea ce face 3 leĭ.

Poşta din Buenos-Ayres a luat însă cifra de 57 drept pesetas şi fracţia de 12 drept cataras şi a plătit destinatoruluĭ 300 leĭ.

Funcţionarul de la Iaşĭ a fost silit să plătească eroarea aceasta.

Telegramele Streinătăţeĭ

— —

Zola în afacerea Dreyfus

Paris, 9/I

Nu s'a hotărît pănă acum de cine vor fi judecaţĭ Emile Zola şi girantele responsabil al ziaruluĭ *Aurore:* dacă afacerea se va judeca de juraţĭ saŭ de tribunalul poliţieĭ corecţionale.

Interesele ziaruluĭ vor fi susţinute de Clémenceau, iar Zola va fi asistat de Laborie.

Numărul din *Aurore* care conţinea scrisoarea „j'accuse" a luĭ Zola, s'a distribuit în 300,000 exemplare.

ANARHIA

Paris 9/I.

Cu privire la manifestaţiunele din Paris *Temps* publică un articol sensaţional intitulat *Reînvierea Bulangismuluĭ.* Toţĭ oameniĭ cinstiţĭ, spune *Temps*, trebue să aibă curajul de a agita în folosul republiceĭ. Ie necesar de a face un sacrificiu momentan. Otrava întră în politică. Şi nu ie oare o ruşine şi o nenorocire pentru regimul parlamentar faptul că afacerea Dreyfus a devenit o afacere politică, afacere care a împărţit camera în 3 tabere?

***

Arderea uneĭ staţiunĭ balneare.

Teplitz, 9/I.

Staţiunea balneeră Eichwald, proprietatea principeseĭ Chary, a fost distrusă cu desevărşire. Eichwald este renumit prin stabilimentul seŭ de idroterapie.

Foc la surse de petroleŭ.

Breslaŭ, 9/I.

La sursele de petroleu de la Zabrze, în Silesia, a isbucnit un incendiu. 8 lucrătorĭ şi-aŭ găsit moartea, 7 aŭ înebunit. Se crede că focul a fost pus.

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu şi Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăţĭ.

Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea Liberă.

Prima Societate de Economie

din

Urbea Iaşĭ.

Iaşĭ, 1898 Ianuarie 5.

CONVOCARE

D-niĭ membri aĭ primeĭ societăţĭ de Economie din urbea Iaşĭ, sunt convocaţĭ în adunare generală pe Duminică 11 Ianuarie 1898, ora 12 jum. din zi, în localul propriu al Societăţeĭ din strada Palat şi Ştefan cel Mare nr. 1.

La ordinea zileĭ sunt următoarele chestiunĭ:

1. Raportul Comitetuluĭ de administraţiune despre mersul afacerilor Societăţeĭ în cursul anuluĭ social 1896–97.

Raportul Comisiuneĭ de control relativ la cele ce a constatat ea, cercetînd scriptele de comptabilitate şi starea avereĭ pe patru-lunia Maiŭ—August şi care comisiune a luat parte la alegerea şi împărţirea dividenduluĭ pe anul social 1896—97.

3. Votarea budgetuluĭ pe 1897—98.

4. Alegerea unuĭ membru în Comitetul de administraţie, în locul celuĭ eşit la sorţĭ, conform art. 29 al. 8 şi 9 din statute.

5. Alegerea Comisiuneĭ de control pentru cercetarea scriptelor de comptabilitate pe patru-lunia Septembre—Decembrie 1897.

6. Cererea d-luĭ Lt.-Colonel Ioan Tĕutu remasă pendinte din şedinţa de la 25 Maiŭ 1897, conform hotărîreĭ adunăreĭ generale din acea şedinţă.

7. Cererea funcţionarilor de la comptabilitatea casieriei acesteĭ societăţĭ pentru formarea unuĭ fond de pensiune pentru dînşiĭ.

8. Cestiunile ce se vor ivi în cursul şedinţeĭ.

Aceasta fiind a doua convocare, adunarea poate lua decisiunĭ obligatoriĭ pentru toţĭ membriĭ societăţeĭ, cu majoritatea voturilor asociaţilor presenţĭ, conform art. 53 din statute.

Preşedinte, **C. Grigorescu.**

Se caută o domnişoară pentru a prepara elevele de la Externat.—M-me Parret, 126 strada de Sus.

A APĂRUT
Calendarul DACIA
PE ANUL 1898
SUB DIRECȚIUNEA D-LUĬ
I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşuluĭ, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librării din ţară.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

A. G. DABIJA
AVOCAT
S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacția ziaruluĭ «Opinia».

Agenția Teatrală
28—Str. Lăpușneanu—28

Primește abonamente, anunciurĭ și orĭ-ce soiŭ de publicațiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* și revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* și *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru țară și străinatate și *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ și toate combinațile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soșaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iașĭ
A se adressa la D-l avocat Bădărău

La Bruxella
Subsemnatul aduc la cunoștință onor. familiĭ că mă însercinez a primi ca pensionarĭ pe tinerii care ar dori a se perfecționa în limbele franceză, germană și engleză.

Tot o dată voĭ prepara și pe aceĭ care ar dori a se prezenta la esamenele de bacalaureat, de litere sau de științe, conform programuluĭ de studiĭ, în vigoare.

Condițiunĭ avantajoase, viață de familie.

Pentru condițiunĭ a se adresa direct la subsemnatul:

Doctor *J. Grossmann*, profesor universitar, Rue de l'Amazone No. 13. Bruxelles (Belgique).

G. ADAMESCU
MANUAL DE POETICĂ
pentru
ȘCOALELE ROMÂNEȘTI
Exemple, regule, analize literare, notițe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit și nonpareil).
PREȚUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureștĭ. 58

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranțeĭ, No. 6.

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parțiale.
A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iașĭ.

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII
NEGRITINĂ ȘI FLAVULINĂ
(tinctură pentru colorat părul)
APA DE CHININĂ
preparațiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ
1 LEU FLACONUL

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy
La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule'.

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila
Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsațĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condițiunĭ libere și avantagioase în contra daunelor de:
INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinațiunile cele maĭ noĭ și maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere și timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viață și în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăților la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinațiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condițiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.
2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.
3. Dacă asiguratul renunță la renta viageră **„Generala“** iĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 și iĭ eliberează și o poliță achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunță la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** iĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viață, asigurărĭ reciproce și rente viagere în toate combinațiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informațiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureștĭ, 2 Strada Smârdan, și la toate agențiile din țară.

LIBRARIA și PAPETERIA
ȚH. P. MAXIMOVICĬ
IAȘI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de școală, articole de birou, hârtie de poștă în cutiĭ**, colorată și fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pânză și cele necesare la studiu pentru scolarĭ.
Cărțĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“
de la COPOU, lîngă Iași
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**
Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somițile medicale, maĭ ales prin abondența sulfaților de *sodiu* și *litiu* ce conține.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgație, nu face nicĭ un deranjament în stomah și nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile și drogheriile.

Depositul și orĭ-ce informațiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iașĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureștĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iașĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Pașcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoșanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărășeștĭ	25	55	16	85	11	30
Focșanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeștĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureștĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeștĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboșĭ	—	—	—	—	—	—
Galațĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărășeștĭ	20	40	14	05	9	06
Focșanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeștĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureștĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iașĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA“
din Sibiiŭ

Prețul abonamentuluĭ:
Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE
9000 vedre vin alb și roș, recolta anilor 1891, 1892, 1985 și 1896 din viea Naslău de pe moșia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.
A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iasĭ.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 206 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — DUMINICĂ 11 IANUARIE, 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
nceр la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

TRATATIVELE URMEAZA

LISTELE ELECTORALE

Formarea listelor electorale are anul acesta o deosebită insemnătate. Chiar dacă nu se vor întîmpla alegerĭ neprevăzute, în Noembrie viitor vor avea loc alegerile generale comunale pentru toată ţara.

Deşteptăm din timp pe toţĭ concetăţeniĭ noştri, că ceĭ ce aŭ drept şi nu sunt înscrişĭ să ceară înscrierea din vreme, iar aceĭ carĭ sunt înscrişĭ, să observe la timp, atît în listele provizoriĭ, cît şi în cele definitive, dacă înscrierea lor a fost menţinută.

Ceĭ interesaţĭ, atît pentru lămurirĭ, cît şi pentru apararea drepturilor lor în caz cînd ar fi nedreptăţiţĭ de autoritatea comunală, se pot adresa la redacţia „Opinieĭ" în orĭ ce zi de la 10—11 jum. a. m.

Psichologia Colectivistuluĭ

Singurul om care se maĭ emoţioneaza de tribulaţiunile d-luĭ Sturză, a rămas colectivistul.

Inconsecvenţele şi greşelile acestuĭ nefericit şef de trib aŭ impresionat în diferite chipurĭ pe adversariĭ fireştĭ aĭ liberalilor — numaĭ colectivistul a fost lovit statornic şi în acelaş fel.

Conservatorul, revoltat de pornirea pătimaşă a colectivităţiĭ, e zilnic despăgubit prin satisfacţia de a vedea sfinţenia cu care se respectă linia urmată de aĭ săĭ pe cînd d. Sturdza jura să nu maĭ lase nicĭ peatră pe peatră în ţara romînească.

Democraţiĭ, loviţĭ cu brutalitate de scribiĭ stăpînireĭ, se consolă cu curtea asiduă pe care le-o face d. Sturdza de cînd a priceput că merge la peire cu sistemul exclusivist, pe care l-a adoptat lăsîndu-se tîrît de pornirile sale egoiste şi pizmaşe.

Pînă şi străiniĭ — Unguriĭ în special — carĭ erau arşĭ în efigie pe cînd colectivitatea flămîndă, orbită de exigenţele stomacului, pornise o înverşunată cruciadă în favoarea Romînilor de peste munţĭ, jubilează azĭ cînd văd cu cît zel lucrează d. Sturdza pentru ideaull celor din Budapesta.

Numaĭ colectivistul, umilit şi dezorientat, suferă, fără compensaţie, toate consecinţele inepţieĭ nătîngului şef al partiduluĭ — căcĭ cele cîteva sute de leĭ pe care le primeşte vremelnic nu 'l despăgubesc pe colectivist de emoţia care 'l slăbeşte şi adesea 'l sugrumă.

Crescut în atmosferă de cafenea şi hrănit cu iluziile al căror farmec îl exagerează agenţiĭ electoralĭ, colectivistul ajunge cu vremea impropriŭ pentru viaţa normală. Fără profesiune şi fără mijloace de existenţă, el aşteaptă, cu fatalismul oriental, să i se deschidă paradisul puterei ca să se instaleze de-a dreptul la masa cu pilaf. Pentru ca, însă, folosinţa acestuĭ drept să nu fie turburată de grijĭ şi emoţiunĭ, idealul colectivistuluĭ este un regim îndelung şi a tot puternic — căcĭ, susceptibil de şi trîntor, tipul este foarte simţitor la variaţiile de temperatură politică, variaţiĭ carĭ 'l împedecă şi 'ĭ îngreuiază digestia.

Acesta fiind omul, judecaţĭ, roguvĕ, despre starea luĭ sufletească cînd cunoaşteţĭ condiţiile nefavorabile în carĭ vegetează această nefericită fiinţă.

Chiar de la obîrşie, colectivistul a fost nedreptăţit de soartă. Surprinşĭ de putere înainte ca circumstanţele să fi desemnat hotărît pe conducătoriĭ de căprăriĭ, naţionaliĭ-liberalĭ s'aŭ instalat la putere grămadă, călcîndu-se pe bătăturĭ în goana de a ocupa locurile de frunte.

De aci, prima dificultate; neavînd vreme să se insinuieze, cu rîvnă şi devotament, pe lîngă o persoană în vază, colectivistul a intrat în buget nu pe uşa preferită, ci pe cea maĭ puţin disputată. Afară de aceasta, nefăcînd parte cu trup şi suflet din clientela nicĭ unuĭ om important — fiind că n'a avut vreme să'şĭ facă proba pe îndelete — e purtat în toate direcţiile de capriţiul fluctuaţiunilor politice.

Dar odată în slujbă, bietul om nu se maĭ crede dator să urmărească barometrul politic — rămîne unde se află, credincios celor carĭ îl ţin şi vrăjmaş al opoziţieĭ de orĭ ce nuanţă.

Această hotărîre, firească şi necesară, îĭ creează, însă, situaţie falşă. Aurelian ia locul luĭ Şturdza — şi colectivistul, care se susţinea pe sine susţinînd formaţiunea de la guvern, se vede de odată între moderaţĭ, carĭ îl duşmănesc, între conservatorĭ carĭ îĭ sunt vrăjmaşĭ de moarte, şi între colectiviştĭ carĭ, după ce l-aŭ compromis, îl părăsesc pradă aurelianiştilor.

In această stare sufletească, nenorocitul rătăceşte fără busolă de la grup la grup — şi condiţia ce i se impune pentru a'şĭ păstra mizerabilă bucată de pîne neagră este să adore ce a hulit şi să huleasca ce a adorat.

O face nenorocitul — şi o face cu atît maĭ mult zel aparent cu cît convingerea îĭ e maĭ puţin profundă. Dar tocmaĭ cînd, prin infamiĭ strigate la respîntiĭ în gura mare, ajunge să se recomande nouilor stăpînĭ, se întoarce Sturdza şi toată munca trebue luată *d'a capo*.

Şi cînd, cu adîncă smerenie şi cu ruşinoase semne de supunere ajunge să reintre pe furiş în bunele graţiĭ ale noului stăpîn, atuncĭ grupurile se împacă şi condiţia capitală între părţĭ este alungarea luĭ din slujbă.....

Această viaţă de cîine a demoralizat într'atîta pe colectivist, în cît nu e rar cazul cînd cel cu slujbă invidiază pe cel dat afară.

G. Rădulescu.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Berea. Se zice — şi admitem bucuros — că sunt oamenĭ în lume cu menirea de a nu lucra, saŭ de a nu fi nevoiţĭ să lucreze. Admiţînd că o asemenea fericită ursită ar fi dată unora, de sigur însă că nimănuĭ nu-ĭ se poate acorda favoarea de a... nu gîndi.

Cu toate acestea observaţĭ cum se petrec lucrurile de ciudat; daţi-vă seama în ce chip îşĭ cheltuiesc „activitatea" o sumă de oamenĭ şi veţĭ găsi că prea se abuzează de viaţă şi de suficienţa în societatea noastră.

Iată bunăoară un mare personagiŭ politic desfăşurîndu-şĭ *toată* activitatea socială în jurul uneĭ mese publice şi exprimîndu-şĭ profunda indignare în potriva unuĭ alt fruntaş politic — ceva maĭ puţin mare — pentru că aceste din urmă a onorat cu simandicoasa-ĭ prezenţă de om cu vază politică — un banchet al unuĭ om de ştiinţă şi semi-politician opozant.

Nodul afacereĭ. Urmează apoĭ complicaţiile, vin consecinţele, se dezlănţuie mîniile, se întartă spiritele — o chestie de cabinet: poate o viitoare combinaţie politică, un început de fracţiune în partid, o apropiată criză ministerială.

Cine ştie!

Pentru că e aşa de limitat orizontul vieţeĭ sociale la o anumită pătură de oamenĭ „cu vază"; pentru că atît de falşificată facultatea de a gîndi în făgaşul îngust unde se zbat neputinţele, ipocriziile, insuficienţele — acelor carĭ aŭ dreptul de a nu gîndi de cît prin spuma bereĭ.

Căruţa primaruluĭ

Vreme de treĭ lunĭ de zile existenţa primaruluĭ şi a consiliuluĭ comunal erau ameninţate de ceea ce ziarele numeau „afacerea Livadidi-Filipescu".

Această afacere — tranşată de aci înainte — în ce constă ea?

Livadidĭ şi Filipescu, doĭ tinerĭ din Ircalitate, au propus consiliuluĭ să li dee concesiunea pentru facerea nişţor căruţĭ cu cari carnea de la abator să fie transportată în pieţele publice.

Oferta aceasta a produs acea zarvă mare în sînul consiliuluĭ, ea a împărţit consilieriĭ în două tabere opuse şi a periclitat în bună parte orĭ şi ce altă discuţiune.

Primarut era neutru, d. Tacu era cu 2 feţe, părintele Vereanu şi d. Motăş făceau oferteĭ opoziţie à l'outrance, consilieriĭ Ghica şi Cozadini erau sprijinitoriĭ ieĭ căldurosĭ. Intr'un cuvînt: statul pe loc al căruţeĭ Livadidi-Filipescu — ameninţa existenţa întreagă a consiliuluĭ.

Erĭ seara, la prima şedinţă a consiliuluĭ, oferta a fosţ primită.

Părintele Vereanu s'a abţinut de la vot, o clericală prudenţă, d. Motăş a rămas singur în minoritate.

*

Tradusă în fapt, oferta celor doĭ d-nĭ corespunde negreşit uneĭ cerinţĭ igienice reclamate. Căruţele în care carnea se încarcă actualminte se aflu într'o stare de depranare şi de infecţie carĭ merită a fi subliniate. Şi dacă ofertanţiĭ urmăresc un scop de cîştig, ceea ce de allmintrelea ie foarte firesc, este numaĭ puţin adevarat că eĭ aduc şi un mare serviciu de salubritate publiculuĭ consumator.

Dar urmează oare de aci ca oferta să nu maĭ fie supusă nicĭ uneĭ discuţiunĭ şi era oare drept să se dee ofertanţilor o concesiune în toată forma?

Primind propunerea, administraţia ar fi trebuit să publice licitaţie spre a isbuti într'o scădere de preţ asupra taxelor de transport şi a prefera, dacă dorea o resplată pentru eĭ, pe primiĭ ofertanţĭ.

Ceea ce s'a admis ierĭ este nu numaĭ o concesie generală, saŭ un privilegiu, este monopolul dat d-lor Livadidi şi Filipescu.

Căcĭ presupunînd că unul din casapĭ şi-ar face o căruţă în condiţiunele votate ierĭ de consiliu, am vedea că dînsul n'ar avea dreptul să încarce carnea în căruţa proprietatea luĭ — ci numaĭ în căruţele — monopol.

Cînd cine-va, spre a-şĭ prelungi agonia de primar, ie nevoit a recurge la asemenea căĭ şubrede — nu găseştĭ, d-le Gane, că acel cine-va nu ie de invidiat?

Ce ie cu împăcarea?

Drapelul şi *Dreptatea* **publică note simpatice împăcăreĭ tuturor elementelor liberale.** *Voinţa Naţională* **nu aminteşte o vorbă despre tratativele carĭ urmează.**

Aceĭ bine iniţiaţĭ în culisele politice liberale prevăd o nouă tragere pe sfoară: guvernul voieşte să compromită „elementele liberale răsleţe".

*

D. Fleva s'a înţeles cu aurelianiştiĭ şi a fost invitat la prînzul politic pe care d. Lascar l'a dat ierĭ.

*

Aureilianiştiĭ cer portofoliul internelor şi este sigur că ieĭ nu-l vor obţinea.

Nu ne am mira de loc dacă tratativele începute vor fi părăsite chiar azĭ.

ACTUALITĂŢI

TINERIME

Aţĭ cetit energica şi frumoasa broşură a luĭ Emile Zola: „A la jeunesse des Ecoles"? Este nu o pleduarie pentru o cauza însemnată, ci un apel călduros în care se invoacă şi se evoacă generozitatea şi mărinimia tineretuluĭ.

«Fiĭ generoasă, fiĭ mare, fiĭ dreaptă, fiĭ bună!...» se adresează scriitorul cărunt către zgomotoasa şi înfierbîntata tinerime care se însiră zilnic în lungĭ monoame şi străbate Parisul — fluierînd şi huiduind.

Nu este ciudat cum se perpetuează legenda eternă a tinerimeĭ — adorată şi temută pretutindenĭ ca o forţă, învocată şi dorită ca o speranţă mare?

Analizată de aproape, tinerimea universitară — căcĭ de dînsa e vorba — apare ea vre-odată în istorie ca o reală forţă de progres? De fapt aniĭ de învăţămînt, ca atare, nu însamnă nimic, decît doară o pregătire a uneĭ viitoare activităţĭ — care se va alege, bună sau rea. Aniĭ universitarĭ sunt un mare sacrificiŭ, ce-şĭ împun toate ţările civilizate care pun la îndămîna generaţiilor tinere mijloace de studiu, spre deosebire de puţinul lucru ce-l fac pentru marea masă a tinerilor lucrătorĭ de tîrg sau de cîmp. Aniĭ de studiu sunt ceĭ maĭ şovăitorĭ; convingerĭ schimbăcioase, pricepere şubredă a lucrurilor, emfază, expanziune, uşurinţa — caracterizează epoca aceasta. Şi în schimb vrista aceasta nu respectă măcar experienţa celor care aŭ văzut şi îndurat multe. Iar bătrîneţea are bizara naivitate de a se închină neseriozităţiĭ! Este aci un mare prejudiţiu social.

BJOERNSON CATRA ZOLA

Se ştie că marele scriitor norvegian, dramaturgul Bjoernson, este în acelaşi timp un luptător politic.

Iată telegrama luĭ către Emile Zola cu privire la agitaţia luĭ în afacerea Dreyfus.

„...Cum te invidiez şi cum aşĭ vrea să fiu în locul d-tale — să pot aduce patrieĭ şi omenirĭĭ întregĭ un serviciu ca acela pe care-l aducĭ d-ta acum".

Impăcăciunea

N'o să mĕ credeţĭ dacă vĕ voiŭ spune-o, dar v'o spuĭ fiind-că aşa merge vorba: se împacă liberaliĭ.

Acum, se înţelege, nu că d. Sturdza şi aĭ săĭ aŭ încetat de a fi trîntorĭ; nu că d. Fleva s'a hotărît să renunţe la aptitudinele sale de tribun saŭ că aurelianiştiĭ s'aŭ lăsat de iubirea de arginţĭ pe care le-o imputaŭ deună-zĭ gazetele colectiviste — nu, ferească Dumnezeŭ!

Toată socoteala *elcmentelor liberale* este aceasta.

D. Fleva întră în combinaţie ca să sugrume Oculta — căcĭ nu cred să se înregimenteze în această bandă neagră; d. Aurelian reea să suplanteze pe d. Sturdza — iar acesta, enervat de dificultăţile pe carĭ 'ĭ le fac propriiĭ săĭ partizanĭ, caută să'ĭ reducă la tăcere umplîndu-le gura, pentru moment, cu te mirĭ ce, pînă cînd 'ĭ o veni bine să'ĭ arunce peste bord dacă nu'ĭ va putea supune la disciplina partiduluĭ.

Nu e vorbă, îşĭ dă seamă d. Sturdza că menajul se va împrăştia din noŭ în ziua cînd fie-care cumătru îşĭ va da cărţile pe masă; de cît şeful colectivităţiĭ îşĭ face raţionamentul următor:

— Orĭ ce s'ar întîmpla maĭ tîrziŭ, o raliare, fie şi vremelnică, potoleşte pasiunile şi 'mĭ lasă răgaz ca să mĕ orientez. Afară de aceasta, disidenţiĭ, chiar reluînd armele după acest armistiţiŭ, vor trebui să înceapă dintîiŭ — ceea ce 'ĭ va stînjini cu mult în acţiunea lor."

Şi socoteala este temeĭnică.

Aurelianiştiĭ şi fleviştiĭ, însă, aŭ şi eĭ raţionamentul lor.

-- Ştim că nu putem face casă tihnită cu colectiviştiĭ; totuşĭ, însă, faptul că, în loc să lovim de afară, vom fi admişĭ, fie şi pentru un moment, să tragem cu tunul din însă-şĭ interiorul cetăţiĭ, ne dă un mare avantagiŭ în lupta pe care o ducem. Şi în tot cazul, retragîndu-ne din gabră, nu vom avea de cît să mărim impetuozitatea ataculuĭ pentru ca să ne ratrapăm asupra timpuluĭ perdut cu armistiţiul."

Socoteala aceasta, e, cum vedeţĭ, şi maĭ logică.

In aşa dispoziţie sufletească, singurul lucru care aţiţă curiozitatea în împăcăciunea liberaliĭor este: cine are să tragă primul foc. Căcĭ, cît despre chestia de a se şti dacă se vor trage focurĭ, pe aceasta numaĭ naiviĭ o maĭ discută.

JON.

„Cartea de vizită"

...O sală ca nicĭ odată populată, — s'ar fi zis că e vre-o trupă străină... Lojile ocupate toate — notaţĭ bine, *toate*, stalurile în mare parte vîndute. Cînd vom maĭ avea asemenea evenimente teatrale?

Domnul Găvănescul a apărut la rampă chemat de public; d. Găvănescul a fost *jucat* şi aplaudat. Saluta-vom în d-sa ivirea unuĭ talent dramatic — eveniment atît de însemnat în literatura noastră? Ceea ce putem afirma după încercarea dintîiu e că d. Găvănescul *va da* literaturiĭ noastre lucrărĭ de scenă.

Profesorul iaşan e un stilist; d-sa posedă instinctul frumosuluĭ într'un grad înalt, dar *tecnica* lucrărilor dramatice se poate căpăta numaĭ după o serie de încercărĭ şi de producţiĭ. Exerciţiul dramatic se face pe scenă, în faţa publiculuĭ, — nu în intimitatea camereĭ de lucru, nicĭ măcar — în reviste. Noĭ înşi-ne, spectatoriĭ, cată să fim puşĭ la încercare, să fim scrutaţĭ, să fim întrebaţĭ dacă ne recunoaştem şi dacă recunoaştem pe alţiĭ în personagiile aduse pe scenă. Şi din acest punct de vedere suntem mulţămiţĭ, foarte mulţămiţĭ de ceea ce a făcut d. Găvănescul.

*

Căcĭ nu ne-ar fi greu de loc să intentăm autoruluĭ «Cărţiĭ de vizită» un lung proces literar, precedat de un richizitoriu şi maĭ lung. Pînă atuncĭ însă am urmărit cu atenţiune publiculuĭ şi pare că ea la rîndul eĭ a urmărit cu plăcere desfăşurarea acţiuniĭ în piesă. De ce am stărui asupra logiceĭ frumosuluĭ dacă găsim momente de frumos? In locul cunoscutuluĭ adagio: «Rien n'est beau que le vrai» preferăm pe celalaltă, maĭ nou: «Rien n'est vrai que le beau».

Dacă e vorba pe adevăr — să întrebăm întru cît sunt *reale* tipurile Viforenilor din piesă şi unde trăieşte Vasile saŭ Stefan Viforeanu? Despre acesta din urmă nu ni se spune măcar *cine ie?* cu ce se ocupă? Nu ştim apoĭ unde se petrece piesa: — într'un oraş de provincie orĭ într'un oraş mare? Şi unde face moftangiul de Lache cele treĭ articole de gazetă?

De ce s'aŭ mîniat fraţiĭ între dînşiĭ? Este piesa scrisă pentru a ridiculiza contrazicerea în temperamentul luĭ Vasile Viforeanu sau pentru a propaga «filosofia» luĭ pseudo-revoluţionară? Are ea de scop de a face psihologia *pomaneĭ* cînd plictisitul şi plicticosul ziarist ar putea, pur şi simplu, să încuie uşa ca să scape de supărărĭ? Şi cum să înţelegem noĭ supararea luĭ care se ridică până la bestialitate în momentul cînd bruschează cu cruzime pe drăguţul, atît de drăguţul Ionel, care vrea «să feliciteze pe tata» — parcă ar fi descoperit o crimă sau ar fi nebun de gelozie! Eroul acesta bizar care apare într'un costum molierian şi cu un graiŭ ibsenian — nu aprofundează însă nicĭ cît Max Nordau «minciunile convenţionale» şi se reduce la un tipă la Slavicĭ sau Zschocke, gata să se împace cu învrăjbitul său frate ca să salveze... morala. Căcĭ e o piesă *morală* înainte de toate...

O dispoziţie trecătoare ca a luĭ Vasile Viforeanu poate fi ea luată drept problemă psihică? Scurta furtună casnică, patriarhalizată de bonhomia luĭ Vasile Mantea, poate ea încorda curiozitatea literară a unuĭ public doritor de emoţiĭ literare? ....S'ar părea totuşĭ că da — şi aci este o parte de merit la d. Găvănescul. Autorul a ştiut să găsască un motiv de farmec într'o privelişte de viaţă neobişnuită; era aproape, aproape să ne dea un strălucit exemplu că frumosul şi interesantul există pretutindenĭ pentru cine ştie să aleagă şi să sintetizeze. Dar prea le-a *armonizat* toate autorul «Cărţeĭ de vizită» — ba pe bietul *Mantea* chiar l'a nedreptăţit idealizîndu-l pînă la ridicolul inocenţeĭ.

*

Acum vr'o lună ne găseam întruniţĭ — în urma uneĭ amabile cărţĭ de vizită primită de fie-care în parte — cîţĭ-va *amatorĭ* în salonul d-luĭ Găvănescul. *Piesa* era în distribuţie şi autorul ne consulta care e preferabil între două titlurĭ: *cartea de vizită* sau *o rază de iubire*? Fără să cunoaştem cuprinsul pieseĭ înclinarăm cu toţiĭ pentru cel dintăiŭ din motive... tecnice.

Ce decepţie ar fi avut marele public, dacă autorul păstra pe cel de al doilea!

S'ar fi gîndit macar unul—sau una dacă vreţi—că raza de iubire însamnă dragoste de frate, idilică îmbrăţoşare între doi încăpăţinaţi care se domolesc după o mică farsă, ca iar să se sborşască şi iar să se împace în timp de 15 minute ca doi copii?

De aceia ne întrebăm cu drept cuvînt cine sunt Viforenii în chestie? Ubinam gentium?... cum ar întreba Cicerone. Dacă cel puţin Lache ar fi fost... gelos sau pasionat—tot una e—de Leontina. Mai ales cînd e atît de tînără şi insinuantă ca d-na Pruteanu...

*

Scene drăguţe, efecte ştiute—muzica de lăutari, urarea ţiganului, poezia copiluluĭ, cumpărarea mărcilor poştale, caraghioasa Fräulein mai ales—au fost rînd pe rînd bine primite şi au întocmit o impresiune favorabilă, deşi ele abia pot compta pentru «critica» dramatică. O domnişoară studentă îmĭ zicea azĭ că ar vrea să revadă piesa pentru cîntecul hazliu

Şi fînd-că şi pentru-că
Te iubesc...

Cel puţin altele au admirat pe admirabila Ofelie care zicea atît de dulce excelentele versurĭ.

De ce fuge rîndunica
Iarna 'n lume
De nu-ĭ afli nicĭ de viaţă
Nicĭ de nume.

De ce vara vine iarăşĭ
Inapoĭ
De-şĭ clădeşte cuib de dragoste
La noĭ...

Sunt frumoase versurile—şi minunat le zicea Ofelia—sunt frumoase multe fraze din piesă—cum sunt acele asupra egoismuluĭ, asupra fericiriĭ,—dar sunt dialogurile prea lungĭ şi prea mult, *se vorbeşte* în «Cartea de vizită».

Şi artiştiĭ noştri lăsau să se *simtă* lungimea aceasta...

«E o adevărată minune că s'a jucat şi aşa»—zicea autorul. In adevăr 3—4 repetiţiĭ, atîta s'a făcut de tot! In potriva lucruluĭ acestuia protestăm pentru onoarea artiştilor bunĭ care au jucat piesa. D-na Pruteanu, d-niĭ Cîrjă şi Dragomir aŭ salvat aparenţele de multe orĭ cu talentul lor, dar mult trebue să fi suferit autorul de teamă şi nesiguranţă. Comitetul teatral (vorbim de cel *politic*) care nu asistă, nicĭ nu dă vre-o atenţie la o primă reprezentaţie de piesă originală e maĭ pre jos de orĭ-ce critică, de orĭ-ce mustrărĭ.

Rodion

CRONICA

Ziaristica modernă

Un cunoscut ziar cotidian din capitala Moldoveĭ, pare a fi înţăles eă specializarea e un bun mijloc de a te apropia de perfecţiune într'o ramură oare-care de activitate omenească. In mijlocul colosaleĭ activităţĭ a secoluluĭ nostru, nu putem vorbi de enciclopedişti, ci de specialişti; natural că şi ziaristica a trebuit să sufere—maĭ ales în apus — această transformare de specializare: în străinatate sunt deja unele ziare, care se ocupă exclusiv, cu chestiunĭ economice, altele cu chestiunĭ coloniale, clericale etc.

La noĭ, se pare, că *„Drapelul“* s'a dedat maĭ mult chestiunilor internaţionale şi ziarul despre care vorbim, în... *compte rendu*-urile balurilor din provincie. Orĭ ce petrecere din Răducănenĭ, Podul-Iloaie, Cotnarĭ, Trg.-Neamţ nu se poate să nu-şĭ găsească ecoŭ în coloanele acestuĭ ziar, *„corespondentul săŭ special“* îşĭ are rolul săŭ. In numărul 1426 de la 3 Ianuarie 1898, găsesc 4 de asemenea *compte-rendu*—urĭ şi încă e puţin (mi s'a spus că altă dată sunt şi maĭ multe). — Cel din Fălticenĭ, ca cel maĭ lung mi-a atras atenţia, e întitulat: „Din lumea High-Life“. Corespondentul ne spune, maĭ întîiŭ, cum „orchestra muziceĭ militare cu valsurile eĭ *nebune* atrage lumea în saloane şi o aruncă cu *graţie* în vîrtejul ameţitor al dansuluĭ“, apoĭ, ne spune, natural, cum „luna, regina nopţiĭ, îşĭ juca razele eĭ argintiĭ pe scărţîtul înăbuşit al galoşilor pe omăt“ probabil fiind „atrasă de valsurile nebune ale muziceĭ militare“; dacă a fost aşa, are dreptate autorul cînd spune că „te făcea să simţĭ farmecul uneĭ nopţĭ poetice“; apoĭ, maĭ departe, ne vorbeşte de „zorile care aŭ surprins pe dansatorĭ“, şi care „aduc miros de *brebeneĭ* şi cîmp verde“. După brebeneĭ autorul ne dă nişte rîndurĭ cam obscure: „dar de oare-ce vr'un cavaler figura atrage maĭ mult de cît dantelele, voĭ fi scuzat, sper, dacă nu voĭ vedea culoarea toaletelor, care redeştepta chiar cele maĭ sumbre imaginaţiĭ“. Cam ce fel de toalete ar fi fost, ne spune, aproximativ, autorul:

D-na E. G. în *„chamoid“*; M. S. în *„gris vert garnit cu vert Nul* C. R.“ majestoasă în *satini duches* negru; V. B. în *moree*; o altă în faille negru; A. A. „o încîntătoare *cresanthemă“* nu ne spun în ce; V. B. în *saumou*; O. P. în „noir en velour“, o altă, *„brună seducătoare de o eleganţă constantă*, într'un corsage grenat apoĭ d-na S. S. *„frumoasă pe cît e posibil* în o *toaletă broché neagră merveilleux;* apoĭ d-na A. L. Th. în *„crâme“*; în fine iată şi „o englezoaică, o miss, gata să te întimpine cu un vers din **Schele**, în rose“.

Natural că asemenea toalete *«redeştepta chiar cele maĭ sumbre imaginaţiunĭ»*.

Cu d-rele, corespondentul, fără să spue de ce, dar cere să fie *maĭ liber în aprecierĭ:* „D-ra P. D. în cresanteme rose“, „M A. ca un ideal al luĭ Raphael“, „d-ra Zozo D. ca o lăcrămioară“ a uitat, însă, autorul să ne spuie cine a fost *„brebenelul“* baluluĭ.

Şi cu aceste, corespondentul „încheie“, şi trebue să încheiŭ şi eŭ şi nu pot încheia maĭ bine de cît tot cu o frază a sa dar.... modificată puţin. „Voĭ fi scuzat, sper, dacă nu voiŭ reda exact culoarea toaletelor, carĭ redeşteaptă chiar cele maĭ sumbre imaginaţiunĭ. E o chestiune de observaţiĭ fine pe care nu le poţĭ pretinde unuĭ sex urît!?..... zice autorul.

E o chestiune de observaţiĭ fine, şi de ştiut puţin franţuzeşte, lucrurĭ care nu le poţĭ pretinde corespondentuluĭ în chestiune, aş putea modifica cu multă dreptate.

Hilaris.

Ştiinţĭ-arte-muzică

Afacerea Dreyfus e în interesante relaţiunĭ cu literatura. Aşa bunăoară *Zola*, eroul actual al procesuluĭ, publică *Paris* în le Journal care a cheltuit 150,000 de francĭ numaĭ cu reclama opereĭ.

Iată însă cum e tratat marele romancier de reporteriĭ aceluiaşĭ ziar.

„Toţĭ primariĭ oraşelor micĭ primesc prin poştă broşura lansată de syndicatul Dreyfus.

„Apel către Franţa“ de Emile Zola. Bine înţeles că nimenĭ nu atinge macar pamfletul acesta, chiar pentru onoarea trădătoruluĭ....

La marele organ literar „Eco de Paris“ fruntaşul literat e romancierul *Anatole France*, academicianul care a semnat cererea de revizuire a procesuluĭ Dreyfus. Or, Echo de Paris este cel maĭ înverşunat protivnic al ex-căpitanuluĭ.

Şi aşa maĭ departe...

*

Seria beneficiilor va începe la 17 Ianuar cu „Don Wagmistru“ mare comedie-farsă jucată în capitală.

*

Scriitorul italian d'Annunzio se află la Paris unde a asistat aseară, vinerĭ, la prima reprezentaţie a pieseĭ sale *Ville Morte* („Roma“) la teatrul Sareĭ Bernhard.

*

D. *Popovicĭ-Junior* pregăteşte în beneficiul d-sale „Hoţiĭ de codru şi hoţiĭ de oraş“—una din cele maĭ răsunătoare *bombe*.

*

Duminecă 11 Decembre pe la oarele 2 p. m. d-l A. D. Xenopol, va continua cursul săŭ asupra Principiilor fundamentale ale Istorieĭ, tratînd despre *Cauzalitatea în Istorie*.

*

STRUNA ZILEI

La reprezentaţia „Cărţiĭ de vizită“ d-l Găvănescu era singur în loja comitetuluĭ teatral. D. Vizanti şi Fîntînaru nu s'aŭ abătut pe la teatru.

„Opinia“

Şi te-aĭ plîns de lucrul ăsta
Autorule? Te cert:
Eĭ dacă eraŭ — în juru-ţĭ
Ar fi fost mult maĭ deşert.

*

Directorul conservatoriuluĭ, d. Ed. Caudella ar avea intenţia de a monta la Iaşĭ opera *Petru Rareş* într'o serie de 3—4 reprezentaţiunĭ cu elemente din Iaşĭ şi din Bucureştĭ.

Deşi anunţată în fruntea programuluĭ opereĭ pentru anul acesta, lucrarea a fost amînată pentru viitoarea stagiune în Capitală, lucru pe care autorul 'l atribuie unor oculte intervenţiunĭ.

Ar fi poate ocaziunea să reînvie opera iaşană.

*

O glumă:

D-l I. Găvănescul a indispus pe membriĭ Ligeĭ antialcoolice.

Eroiĭ pieseĭ sunt amatorĭ de *ţuică* şi ciocnesc de repetete orĭ.

Strună.

CINICE

I

Din cîte trăiesc pe pămînt
Ea-ĭ cea maĭ frumoasă la chip
In faţa-ĭ eŭ îmĭ înfirip
Extazul şi mîndrul avînt.

I-e părul de aur—; drept dinţĭ
Staŭ fulgĭ care-aŭ nins de pe „cer“
Safirĭ cu albastru mister
Sunt ochiĭ eĭ marĭ şi cuminţĭ.

Iar glasu-ĭ de înger—un zvon
De-aripe sub cerul azur
Şi toată comoara—vă jur!—
O capăt cu un *milion.*

Tristis.

SFATURI

PARFUMURI

Vroiţĭ să cunoaşteţĭ caracterul uneĭ femeĭ? Daţĭ atenţie, parfumuluĭ ce întrebuinţează în scrisorĭ. O femee de un caracter dominator, energic — va uza de arome violente cu baza de aupoponax, mosc, peau d'Espagne etc. Şi o ştiĭ că atuncĭ e în genere *brună* şi bine constituită. Blonda, delicată şi blîndă, preferă irisul, gavotta, violeta.

Dacă scrisoarea miroase a substanţe tarĭ ca: eterul — aveţĭ a face cu o natură perversă, coquetă, primejdioasă.

Scrisoarea dungată, şerpuitoare, şi colorată oarecum invers cu cuprinsul denotă o femee palidă — la faţă şi la ochĭ. Simpla apă de colonie, livanta, verbina—denotă pe femeea în toată firea.

Parfumul este respiraţia sufletuluĭ.

Gazeta Tribunalelor

Două copile omorîte.—Curtea cu juriĭ din Piatra-N., a judecat în ziua de 3 Ianuar a. c., procesul femeeĭ Anica Th. Horghidan, acuzată pentru omorul cu precugetare a două copile din satul Urechenĭ, lîngă Trg. Neamţ.

Curtea era prezidată de d. M. Cantacuzin; acuzarea susţinută de d. procuror A. Cugler; iar apărarea reprezintată prin d. advocat E. Zaharia.

Iată în scurt faptele: In ziua de 4 Mart 1897 acuzata Horghidan—femeia cărciumaruluĭ din sat—cheamă la dînsa două copile, cu carĭ se duce la cules urzicĭ pe lîngă un părăŭ; după un timp trimete pe una din copile acasă spre a'ĭ aduce o oală în care se pună urzicile culese rămănînd singură cu copila Maria Părlea, în etate de vr'o 7 anĭ.

Acuzata se repede asupra eĭ, o apucă de gît şi o vîră cu capul în apa părăuluĭ, adînc ca de vr'o 2 palme, şi o ţine cu putere de cap până ce copila moare înecată. Cînd se întoarse a doua fetiţă, acuzata îĭ spune că Maria Părlea s'a înecat singură în părăŭ şi o roagă să nu maĭ spue la nimenĭ despre această întîmplare. S'aŭ făcut atuncĭ cuvenitele cercetărĭ, s'a bănuit chiar pe acuzata, dar în lipsă de orĭ-ce indiciĭ puternice, afacerea a fost clasată.

La vr'o treĭ lunĭ după aceasta, adică în ziua de 18 Iuniu, acuzata se duce la casa copileĭ Ioana Grosu—de vr'o 14 anĭ—pe care găsind'o singură o cheamă la dînsa spre a o învăţa a face puĭ pe sobă, cu boiele. Copila, nebănuind nimic, se duce la casa acuzateĭ care, cum ajunge acolo, trimete pe servitoarea ieĭ în grădină la cules cireşe, şi ast-fel rămîne singură cu copila. După puţin timp se auziră ţipete şi alergînd servitoarea precum şi soţul acuzateĭ, care dormea într'o şură, văzură pe Anica plină de singe şi cu un topor în mînă iarăşĭ plin de singe. Criminală hăcuise cu toporul pe fata Ioana Grosu. Intrebată de bărbatul seŭ asupra faptuluĭ, acuzata zice c'a ucis copila fiind c'a prins'o umblînd la o ladă.

Incepîndu-se cercetările, acuzata a mărturisit şi omorul copileĭ Maria Părlea.

Afacerea venind în instrucţie judecătorul a făcut o întinsă instrucţiune şi fiind-că aceste 2 monstruoase crime nu păreaŭ a fi comise de un om cu mintea întreagă—maĭ ales că pentru omorul d'intăiŭ nu se vedea absolut nicĭ un mobil—acuzata a fost trimisă la Bucureştĭ în examinarea unor medicĭ alienişti, carĭ, după un minuţios examen, aŭ conchis că acuzata este *acum* sănătoasă şi în deplinătatea facultăţilor mintale.

Acuzata a fost internată maĭ întăĭ la Văcăreştĭ şi apoĭ la institutul «Caritatea» de unde a evadat şi a venit pe jos până în satul ieĭ.

Judecătorul de instrucţiune, convins că se află în faţa unor fapte comise de un nebun, dădu o ordonanţă de neurmărire. Procurorul trib. a făcut opoziţie la la camera de acuzaţiune care, primind opoziţia, a trimis acuzata înaintea juraţilor din Piatra.

*

Juraţiĭ—cu toată energica apărare făcuta de d. Zaharia, care a pledat penpentru absoluta neresponsabilitate a acuzateĭ—au respuns afirmativ la toate întrebările, ast-fel că Curtea a condamneat pe acuzata *la munca silnică pe viaţă*.

Publicul, care de alt-fel luase partea acuzăreĭ, comenta totuşĭ verdictul sever al juraţilor.

Un detaliu important: martoriĭ aŭ spus că scoala mixtă din Urechenĭ, n'a fost frecventată de nicĭ o elevă, în timpul cît acuzata a stat liberă, adică de la evadare şi până la ordonanţa camereĭ de punere sub acuzare—părinţiĭ fiind îngroziţĭ de isprăvile celebreĭ crişmăriţe.

***

Tot în această sesiune—în ziua de 5 Ianuar—curtea a condamnat la 5 anĭ închisoare pe o babă de peste 70 anĭ care a dat foc caseĭ unuĭ nepot aleĭ cu care trăia reŭ. Este una din rarele dărĭ de foc condamnate de juraţĭ.

Bătrîna acuzată a mărturisit crima cu un cinism în adevăr.... senil.

Auditor.

INFORMAŢII

Primim la redacţie un voluminos *memoriu asupra bisericeĭ Cretzulescu din Bucureştĭ,* scris de d-l Lt. Colonel A. Stefănescu-Cretzulescu.

Vom stărui asupra cuprinsuluĭ acestuĭ memoriŭ în unul din numerile viitoare.

Deputaţiĭ şi senatoriĭ guvernamentalĭ aflătorĭ în Iaşĭ aŭ fost telegrafic invitaţĭ ierĭ să plece astă-zĭ, sămbăta, la Bucureştĭ.

O consfătuire a maioritătilor va avea loc mîue, duminică, în chestia împăcăreĭ.

„Răzbunare şi iubire“

este titlul noului foileton pe care-l vom publica începînd de lunĭ 12 Ianuarie.

«Răzbunare şi iubire» întrupează toată drama sufletească a tinereţeĭ; lupta pururĭ neîmpăcată între barbat şi femee.

«Răzbunare şi iubire» va pasiona de la început pe cetitorĭ — înlănţuind luarea aminte şi interesînd în gradul cel maĭ înalt.

Pentru a da însă un îndemn maĭ mult vom acorda

Un premiu extraordinar

prin tragere la sorţĭ acelor care ne vor compune cel maĭ curînd posibil prepoziţia aceasta: **Opinia folositoare tuturor numărul zece banĭ în toată ţeara** *arătînd în ce loc se află fie-care cuvînt.*

Premiul acordat constă într'un **ceasornic de aur.**

Astă seară şi mînĭ duminică la teatru naţional se va juca *Don Juan de Marana* clasica şi senzaţionala comedie.

Rolul luĭ Don Juan va fi jucat de d. Dim. Constantinescu.

D-niĭ Mardar Tomiţă şi Eugen Spirt au susţinut aseară tezele de doctorat în medicină.

Mandatariĭ colectiviştĭ aĭ regiuneĭ vinicole a Fălciuluĭ carĭ duceaŭ casă rea s'aŭ împacat zilele trecute, cu tradiţionalele pupăturĭ, în scop de a isbuti a disolva consiliul şi a inlocui pe prefectul doctor Munteanu.

Intăia roadă a reconciliăreĭ este aceea că fostul prefect Rale a fost numit administrator financiar al judeţuluĭ:

Ministerul internelor a aprobat ca laboratorul chimic al comuneĭ Iaşĭ să elibereze certificate asupra alimentelor băuturilor etc. carĭ vor servĭ ca acte legale înaintea justiţieĭ.

Defunctul P. Suciu, fost profesor universitar, a testat comuneĭ Iaşĭ casa sa din strada Petru Rareş cu condiţia de a instala acolo o şcoală primară căruia să-ĭ se deie denumirea de «Petre Suciu».

Dacă comuna ar refuza să primească clauza aceasta, casa va deveni proprietatea erezilor testatoruluĭ.

Chestiunea se va desbate în sesiunea actuală a consiliuluĭ.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA“

59)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA A DOUA

II.

Tînăra gospodărie se aşezase pe movila Montmartre, tocmaĭ în vîrf, într'o căsuţă cu 900 francĭ chirie, a căreĭ cea maĭ mare comoditate era o grădiniţă în care ar putea maĭ tîrziŭ să-şĭ instaleze un atelier de scîndurĭ. D-na Leroy venise şi ea să locuiască cu fiica şi cu ginerele eĭ, ajutîndu-ĭ, pentru ca să nu-şĭ iea o servitoare, aşteptînd, după cum spunea dînsa, nepoţeiĭ, pentru ca să-ĭ crească. Şi aceştia venise din doĭ în doĭ anĭ: treĭ fiĭ, treĭ micuţĭ solizĭ, Thomas cel dintăĭ, apoĭ François şi în urmă Antoine. Şi dînsa după cum se devotase barbatuluĭ şi feteĭ eĭ, apoĭ ginereluĭ, tot aşa se devotă acuma acestor treĭ copilaşĭ născuţĭ dintr'o unire fericită şi devenise Bunică, nu numaĭ pentru ceĭ mititeĭ dar toata casa îĭ zicea aşa. Dînsa era judecată, înţelepciunea, curajul care veghea fără încetare, şi care ducea toată gospodăria după cum zicea ea, ascultînd'o cu toţiĭ, aşa că dînsa domnia acolo ca o adevarată Regină mamă a tot puternică,

Timp de 15 anĭ ţinu vieaţa aceasta, vieaţă de muncă crîncenă şi de dragoste, în căsuţa modestă în care economia cea maĭ strictă regula cheltuelile şi mulţumea nevoile. In urmă Guillaume îşĭ perdu mama, moştenise o parte din ce ramase, aşa că putu să-şĭ îndeplinească vechea luĭ dorinţă, să-şĭ cumpere casă şi să-şĭ construiască un atelier vast într'un colţ al grădineĭ, atelier cu două rîndurĭ făcut de cărămizĭ. Noua instalaţie era abia sfîrşită, vieaţa era să se maĭ îmbunătăţească, să fie maĭ veselă, cînd veni o nouă nenorocire. Marguerita se îmbolnăvi de tifos, care după 8 zile o puse în pămînt. Nu avea de cît 35 de anĭ, Thomas băetul cel maĭ mare avea 14 anĭ şi Guillaume rămînea văduv la 38 de anĭ cu treĭ copiĭ, sfîrşit de perderea pe care o suferise. Gîndul de a introduce o femee necunoscută în interiorul acesta liniştit în care toţĭ erau uniţĭ cu atîta drag, îĭ se păru atît de urît şi nesuferit în cît luă hotărîrea de a nu se maĭ însura. Lucrul îl absorbea, îĭ readucea la tăcere carnea şi inima. Din fericire Bunica rămăsese sănătoasă şi puternică, aşa îşĭ pastra stăpîna, copiiĭ regăseaŭ în ea conducătoarea, educatoarea, crescută la scoala sărăcieĭ şi a eroismuluĭ.

Trecură doĭ anĭ, după care familia se maĭ mări cu o fiinţă. O întîmplare neaşteptată făcu să între în familie o tînără Marie Courturier fiica unuĭ prieten de al luĭ Guillaaume. Couturier era un inventator, un nebun de geniu, care-şĭ mîncase o avere însamnată cu tot soiul de imaginaţiunĭ extraordinare. Femeea luĭ, foarte religioasă, murise de suparare din cauza aceasta; cu toată iubirea ce o avea pentru fata luĭ o pusese la început într'un liceu, apoĭ o uitase cu totul la un neam de departe. Cînd era aproape de moarte nu se gîndi la dînsa de cît a rupa pe Guiliaume s'o primească la dînsul şi s'o mărite. Ruda la care era fata o negustoriţă de lingerie dăduse faliment, aşa că Maria să găsea pe drumurĭ, la 19 anĭ, fără un gologan, ne avînd pentru ea de cît instrucţia, sănatatea şi curajul. Guillaume nu vroi de loc s'o lase să dee lecţiĭ şi o rugă foarte natural să ajute pe Bunica, care nu maĭ era sprintenă, şi care primea ajutorul acesta fericită şi ea de tinereţa şi veselia cu care noua venită va maĭ lumina puţin casa, foarte posomorîtă de la moartea Margareteĭ. Maria va fi sora maĭ mare, fiind prea în vrîstă pentru ca copiiĭ, carĭ învăţau încă la şcoală, să poată fi tulburaţĭ de prezenţa eĭ. Dînsa va ajuta la treburile gospodăriei pînă cînd va întîlni şi va iubi pe vre-un tînăr, cu care să se căsătorească.

Cincĭ anĭ trecură, fără ca Maria se primească a părăsi casa fericită. Instrucţia sănătoasă pe care o primise, căzuse într'un crier puternic, satisfăcută de a şti totul, cu toate că rămăsese foarte curată, foarte sănătoasă şi foarte naivă chiar, ramasă fecioară prin cinstea-ĭ naturală, cu totul femee, făcîndu-se frumoasă cu nimica, inveselindu-se cu orĭ-ce, în totdeauna veselă şi mulţumită, foarte practică, nu era visătoare şi se ocupa mereŭ cu cîte ceva, ne cerînd vieţeĭ de cît aceea ce dînsa putea să-ĭ dee, fără să aibă nicĭ o nelinişte de maĭ tîrziŭ. Işĭ aducea aminte cu dragoste de mama eĭ, atît de credincioasă. Ramasă însă, singură, încetase orĭ-ce practică religioasă, revoltată în bunul eĭ simţ, ne avînd trebuinţă de poliţia aceasta morală pentru a fi înţăleaptă, găsind din contra absurdul periculos, distrugător adevărateĭ sănătăţĭ.

Ca şi Bunica ajunsese la un ateism liniştit, aproape inconceput, fără de multă judecată, ca o fată sănătoasă şi curajoasă, care fusese mult timp săracă, fără ca să se plîngă de sărăcie, care nu credea de cît în trebuinţa sforţăreĭ, ţinută în picioare prin siguranţa fericireĭ care se afla într'o vieaţă trăită sănătos şi curajos.

(Va urma)

Drapeliștii, *de cînd și-aŭ reluat ocupația de a se gudura înaintea puternicelor zilei, poartă un osebit interes partidului conservator.*

Dacă ne-am ocupa și noi, în scop de a pierde vremea cu fracțiunea infimă de la Drapelul, *am putea spune lucruri foarte picante despre un fost membru în cabinetul Aurelian, pe care d. Sturdza l'a amenințat chiar zilele trecute cu* parchetul.

Să poftească a numai vedea bîrna în ochii conservatorilor — ridicolii de la Drapelul.

— —

Ni se comunică din Dorohoĭ că în comunele din imprejurimele tîrgușorului Herța și cu osebire în comuna Tărnăuca, s'a ivit răpciuga printre caii locuitorilor.

După cîte aflăm nici o măsură pentru a impedeca lățirea flagelului n'a fost luată de serviciul sanitar.

— —

Modificarea legei sanitare

Un nou proiect.—Puterile directorului general.—Concursurile.—Alte reforme.

O comisiune de medici și farmaciști din capitală, delegată pentru aceasta de ministrul internelor, a întocmit un nou proiect care modifică actuala lege sanitară.

Din proiect reesă clar că serviciul sanitar dorește să iasă cît mai mult de sub epitropia ministrului internelor, în care scop atribuțiunele directorului general sunt mărite prin proiect.

Proiectul specifică bine atribuțiunile agenților sanitari și formarea lor.

Concursurile sunt modificate și nu mai au ca mai înainte valoare pentru 3 ani; prin concurs se ocupă numai posturile vacante în momentul concursului (posturi de medic primar de județ, medic de oraș, medic de spital județean sau comunal).

*

La capitolul penalităților personalului sanitar s'a adăogat o penalitate nouă: amenda.

De asemenea, mai sunt modificate concursurile pentru posturi ca medici la Eforia spitalelor civile din București și la epitropia așezămintelor sf. Spiridon din Iași.

*

Medicii primari de spitale, cari întră în jurul concursului, vor fi trași la sorți numai d'intre medicii eforiei și ai epitropiei sf. Spiridon.

*

Proiectul crează chimiști sanitari și dă atențiune deosebită alimentăreĭ comunelor cu apă.

Se prevăd măsuri preventive în contra conjuctiviteĭ granuloase și a lepreĭ.

*

Funcționarii serviciului sanitar al portului Sulina, cari pînă acum n'au avut drept la pensiune, vor dobîndi acest drept de-o potrivă cu ceĭ-l'alți funcționari ai Statului.

— —

Ni se comunică din Bacău că prin împrejurimile Moinești și Pârincei, zapada a căzut în cantități atît de considerabile, în zilele din urmă, în cît comunicațiunea între mai multe sate a fost cu desăvîrșire intreruptă.

— —

Ionica Barbu și Vasile Borteanu vor da mîne, duminică, ora 3, al treilea concert clasic și național, în sălile berăriei Centrale.

Și melomanii și amatorii de consumațiuni distinse și-aŭ dat întâlnire pe mîne după amiază, la Centrala.

— —

Intîmplări

Arsă de vie.—Servitoarea sub chirurgului spitalului din Roznov și-a găsit moartea, în noaptea de 2 a. c. în niște condițiuni oribile.

Servitoarea vroind să stingă o lampă atîrnată în părete, lampa luă foc și curînd flacăriĭ imprejmuiaŭ nenorocita care și-a dat sufletul în mijlocul celor mai cumplite durerĭ.

Moartea subită.—Vătăjelul Ion Pruteanu, din comuna Căciulești, pe cînd mergea în serviciu în comuna Gura-Văieĭ, căzu jos în dreptul uneĭ cârciumĭ—mort.

Din autopsia făcută s'a dedus că moartea a provenit în urma unui atac de apoplexie.

— —

Curcanii.

Piesa națională a confratelui nostru d-l Gr. Ventura, continuă a ține afișul Teatrului Național din capitală și obține din zi în zi un succes mai mare. In toate serile, sala este plină și aplauzele furtunoase subliniază pasagiile pline de patriotism.

Alaltăieri la a 8-a reprezentațiune a *Curcanilor*, toți ziariștii din Capitală aŭ făcut manifestațiune de simpatie autorului pieseĭ, colegului lor, oferindu-i o prea frumoasă coroană de laurĭ, cu paglice tricolore pe cari eraŭ scrise cu litere de aur cuvintele: *Ziariștii: lui Gr. Ventura.*

Autorul *Curcanilor* a fost viŭ aclamat de numerosul public din sală și chemat de mai multe orĭ la rampă.

Aceste manifestațiunĭ bine meritate, făcute d-lui Ventura, sunt în același timp lecțiunĭ aspre pe cari publicul bucureștean le dă comitetului teatrelor care se arată atît de irascibil în contra pieselor originale și cu caracter național.

Școala Artelor-Frumoase

Resultatul concursurilor practice și teoretice de la sfîrșitul semestruluĭ I-iu anul școl. 1897—98.

Concursurile Practice

Anul I.

(concurs după bust antic)

Mențiunea I-a Costin Vasile.
Mențiunea III-a d-re Eugenia Nicolau.

Anul al IV-lea.

(Concurs în pictură, de nud depins după natură)

Medalie de Bronz clasa II-a Severin Dimitrie.
Mențiunea a II-a d-ra Iordăchescu Zamfira.

Anul al V-lea

(a. Concurs de nud în scurtărĭ depins după natură)

Mențiunea I-a Costin Vasile.
Mențiunea III-a Tonescu Ioan și Cindu Dimitrie.

(b. Concurs de cap de expresie depins după natură)

Mențiunea I-a Ionescu Ion.
Mențiunea II-a d-ra Borș Alexandrina.

Concurs de Xilografie

Mențiunea a II-a Decusara Gheorghe.

Concursurile Teoretice

Perspectiva

Mențiunea I-a Popovicĭ și Ionescu Ion.
Mențiunea II-a Severin Dimitrie.
Mențiunea a III-a Tăutu Alexandru.

Anatomia.

Medalie de Bronz clasa III-a Atanasiu Alexandru (an. III-lea).
Mențiunea a II-a d-șoara Cristodorescu Cecilia (an. I).
Mențiunea a III-a Simionescu Dimitrie (anul II, III).

ULTIME INFORMAȚII

— —

Camera se va redeschide luni, 12 a. c. Senatul 'și va velua lucrările la 14 Ianuar.

In aceeași zi se va judeca din noŭ la secția III-a tribunalului Ilfov procesul duelului Filipescu.

⁜

Celebrul cîntăreț Ernesto Nicolini, soțul Adelineĭ Patti, a încetat din viață.

⁜

Ministrul internelor aprobînd recomandația juriului medical din Iași, a numit pe d. doctor Ion Papanicol medic primar la divizia a II-a de la spitalul „Elisabeta Doamna", Galați.

⁜

Epitropia sf. Spiridon a dispus ca bolnavii să numai fie vizitați de neamurile lor de cît în urma uneĭ recomandațiunĭ speciale a medicului.

⁜

Consiliul Comunal

— 9 Ianuarie —

Ședința se deschide la orele 8 jum.

Prezidează d. primar N. Gane. Membrii prezenți dd: Cozadini, Ed. Ghica, *dr. Botez*, Stihi, Lepadatu, Motăș, Nec. Ion, Velciu și *col. Botez.*

Pentru inundați

D. Gane face cunoscut că comitetul damelor pentru ajutorul inundaților a strîns vara aceasta cu cutiile *„5 bani pentru inundați"*, suma de 2035 l. 75 b. Comitetul damelor roagă să li se permită de a îmbrăca pentru jumătate din suma strînsă, copiii saracĭ, carĭ urmează la școală; iar restul să se dee inundaților pe carĭ comuna 'ĭ va recomanda.

După o mică discuțiune se amînă chestiunea, pentru altă ședință, urmînd a se afla dacă comitetul de dame a fost recunoscut de persoană morală (?!)

Conferința d-neĭ Sevastos

D. Gane. D-na Elena Sevastos, care s'a distins prin diferite scrierĭ populare, ne roagă să-ĭ dăm gratis sala teatrului Național spre a ținea o cenferință intitulată: „Pîngărirea sfintelor datine românești"; iar beneficiul ce va obținea cu această conferință, d-na Sevastos îl va da Comuneĭ, spre a cumpara cărți pentru premiile școlare. D-na Sevastos mi-a vorbit pe scurt și de subiectul conferenței: este o carte care tratează despre obiceiurile Romîniler, — uvraj ce a fost recomandat de ministru de a se distribui cu ocazia premiilor scolare. Această carte, scrisă de unul care nu e romîn, de și și-a luat un nume românesc*), a schimbat cu totul datinele și obiceiurile noastre adevărate. D-na Sevastos va arata toate greșelile strecurate în acea carte și va explica adevăratele noastre moravurĭ și obiceiurĭ de botez, nuntă și înmormîntare la romînĭ.

D-l Velciu. De ce nu cere d-na Sevastos aula Universității, anume construită pentru conferințe?

După ce vorbește d. Ghica, se admite a se da d-neĭ Sevastos sala teatrului, spre a ține conferința; iar din beneficiul cuvîntăreĭ se va tipări o carte populară, ce se va împărți la premiile școlare.

*) M. Canianu N. R.

Liga culturală.—corul mitropolitan—Solidaritatea.

D. *Velciu.* Fiind că e vorba de teatru ce facem cu cererea Ligeĭ culturale?

D. *Gane.* Eu am pus în vedere președinteluĭ ligeĭ, votul cansiliului comunal, de a nu se maĭ da gratis sala teatruluĭ pentru representațiĭ și d. col. Teișanu mi-a zis că liga este dispusă să plătească taxa de 200 leĭ.

D. *Ghica.* Cred că trebue să avem în vedere rcopul generos al acesteĭ societățĭ și să oferim noĭ de bună voe, gratis, sala teatruluĭ.

Se admite.

Nu se admite gratuitatea săleĭ pentru reprezentațiile corului mitropolitan. societățeĭ studenților «Solidaiitatea» și d-luĭ Aurelian, care va da o reprezentație teatrală, spre a putea pleca la Paris, unde să-și complecteze cunoștințele teatruluĭ dramatic. Toțĭ acești vor plăti comunei cîte 200 leĭ.

Concesiunea d-lor Filipescu și Livadide urmare. art. X.

Art. X. In cas cînd concesionariĭ se vor abate de la datoriile lor vor plăti comuneĭ 50 leĭ. In caz cînd concesionariĭ vor intrerupe serviciul saŭ nu vor avea echipamentul întreg, vor plăti comuneĭ 100 leĭ zilnic; iar la recidivă administrația comunală este în drept să retragă concesiunea.

Se votează.

Art. XI.

Art. XI. Pentru ușurința supravegereĭ și pentru garantarea că întreprinzătoriĭ nu vor trece altuia concesiunea, camioanele vor sta la Abator și în caz cînd dd. Filipescu și Livadidi vor intrerupe ssrviciul, comuna va putea continua transportarea cărneĭ.

Se votează.

Art. XII

Art. XII. D-nii intreprinzătorĭ vor plăti comuneĭ 1500 leĭ anual chiria grajdurilor pentru caĭ, și a remizeĭ închise pentru căruțe, dacă Comuna va avea disponibil acest local, obligați fiind d-niĭ intreprinzătorĭ de a ținea toate în complectă curățenie. Dacă Comuna nu va dispune de local, va ceda gratis unul în apropierea Abatoruluĭ — loc pe carĭ concesionariĭ îșĭ vor construi un grajd sau o remiză închisă.

Se votează.

Art. XIII

Art. XIII. Comuna nu ia nicĭ o respundere că se vor tăia în abator toate speciile de vite enumerate prin art. VI, și nu respunde de asemnea de cantitatea, ce se va tăia.

Se votează.

Art. XIV

Art. XVI. Indată ce se va aproba autorizațiunea, intreprinzătoriĭ vor depune în termin de 3 zile suma de 3000 leĭ, pînă cînd va începe funcționarea serviciuluĭ, cînd li se va restitui garanția.

Dacă în 40 zile nu vor face tot echipamentul pentru transport, comuna va confisca garanția în folosul eĭ și are drept de a retrage autorizația.

Art. XV

Art. XV. Concesionariĭ îșĭ vor așeza un birou în sala comercianților a Abatoruluĭ și vor da fie-care iarnă un decaster de lemne.

D. *dr. Botez.* Maĭ bine să participe cu o sumă echivalentă unuĭ decaster de lemne.

D. *Velciu.* Să dee 100 de leĭ.

Se votează 70 de leĭ.

Recapitulare

Se cetește din nou concesiunea și se votează în total, cu unanimitate.

Procesul bisericeĭ Bărboĭ

După explicările date de d. Lepadatu, consiliul votează suma de 150 l. din § extraordinar, necesară epitropieĭ bisericeĭ Bărboiŭ, ce se află în proces cu o doamnă, pentru revandicarea uneĭ proprietățĭ.

Finanțele comuneĭ

D. *Gane.* Ne trebue 600 leĭ—sumă avansată de d-niĭ directorĭ de școlĭ primare, pentru tăiarea lemnilor—și vă rog să ni-ĭ dațĭ din § extraordinar.

D. *Ghica.* Nu voiŭ să vorbesc apropos de această cerere; mie însă mi-e frică de a tot vota credite din § extraordinar; căcĭ este epuizat, sau aproape epuizat. Anul trecut am avut un excedent de 80 miĭ leĭ în buget; pe atita trebuia să creăm paragraful extraordinar. Azĭ nu știm de ce sumă dispunem; *căcĭ d. Tacu a refuzat să presinte un bilanț.* Știu că avem 7000 leĭ, **scrișĭ pe hîrtie.** *Vom ajunge să avem un deficit, pe care ne va fi imposibil să-l acoperim.* De unde veți da suma de 600 leĭ? Aveți banĭ?

D. *Velciu.* Sunt maĭ multe mandate în suferință.

D. *Ghica.* O să suferim mereŭ.

D. *Gane.* De netăgăduit *avem deja un deficit de 200 miĭ leĭ, numaĭ din impositul vinului*; dar vom acoperi cu veniturile anuluĭ viitor.

D. *Ioan.* Eŭ am întîlnit azĭ pe d. Tincu directorul școaleĭ primare de băețĭ „Cogălniceanu» și mi-a vorbit de un mandat de 60 leĭ pentru tăierea lemnelor. Sînt 6 școlĭ, ajung decĭ 360 leĭ, De ce cereți șase sute?

Se votează 360 leĭ.

Iarăși dr. Jocu.

D. *Cozadini*, amintește din noŭ de diurna d-ruluĭ Jocu, care face atîtea sacrificiĭ pentru comună și d. Gane amîdin noŭ *«pe mîne»*.

Ședința se ridică la oarele 10 și jum.

Riga.

⁜

Curtea de Apel s. I. a achitat ierĭ pe Leon Dohotariu, sub comisar de poliție din Dorohoiŭ, care fusese condemnat de tribunalul aceluĭ județ la 3 lunĭ închichisoare pentru luare de mită și arestarea luĭ Mihel Segal.

⁜

D. Alexandru Petit, absolvent al școaleĭ de comerț din Iașĭ, a fost numit funcționar în serviciul central al Băncei Naționoale.

⁜

Serbare de Familie

Joĭ seara a avut loc logodna, gentileĭ și inteligenteĭ studente și actuală institutoare la Vasluiu d-ra Viorica P. Botez cu simpaticul locotenent V. Lecca.

Am observat prin mulțimea care venise să felicite pe mirĭ, pe d-nele: Lecca, Botez, Luchian, Cleopatra Gheorghiu directoara școaleĭ sf. Sava; d-na Manoilescu directoare, d-na Hélène Petit profesoară, d-nele căpitan Lăzărescu, Adele Grigoriu, Calipso Irimescu, Nedelschi, Emilie Gheorghiu, Profira Botez, Casuca Gavrilescu, Héléne G. Vartic, Eugenie Petit, d-na Hristea, d-na Popovicĭ M.

Printre d-șoare am observat pe mult simpatica și serioasa domnișoară Florica Botez sora logodniceĭ, în rose, d-ra Madelaine Luchian viitoarea noastră artistă, într'o splendidă tualetă chainé, d-ra H. Petit, în albastru, d-ra M. Ioan în alb, neobosită, d-rele Ludma și Mira Würfel, d-ra Manoilescu, etc.

Printre domnĭ am remarcat pe domniĭ căpitan Lăzarescu, Gheorghiu I., M. Popovicĭ, C. Grigoriu magistrat, C. Petit, Manoilescu, Anton Würfel, G. Vartic și tineriĭ dansatorĭ:

Locot. Sioica; d. sub-locot. Bendescu, d. sub-locot. Hirlescu, d. Al. Petit, d. G. Pandele, d. P. Gheorghiu, d. Brăescu, student, Gavrilescu, elev școala specială, Jean Popovicĭ și multe alte persoane a căror nume ne pare raŭ că nu le am putut reține.

Grație amabilitățeĭ cu care știe d-na Botez să facă să petreacă lumea la d-sa; precum și gentileța d-reĭ Viorica Botez și al d. V. Lecca, s'a dansat până dimineață la orele 8, cînd s'a servit un copios supeu.

Invitațiĭ s'au despărțit ducînd cu dînșiĭ o excelență amintire despre această încîntătoare serbătoare de familie, după ce au felicitat încă odată pe tineriĭ logodiți precum o maĭ fac și eu odată.

Alecu.

⁜

Un atentat anarhist

Afacerea uneĭ secțiunĭ polițienești.—2 agenți asasinați. — Luptă între poliție și anarhiști. — Numele atentatorului.—

Acum cînd toate spiritele sînt atîtate la Paris, atentatul anarhist, care s'a întîmplat în noaptea de 7 Ianuarie a produs marĭ nelinește și a pricinuit grijĭ polițieĭ.

Teatrul dezastruluĭ a fost o secțiune polițienească din strada Berzelius, in cartierul puțin frecventat, Avenue de Clichy. *Noaptea pe la oarele 2, polițaiul de dejurnă* **Renard**, *a fost atacat de un individ, ce i-a înfipt de cîte-va orĭ un cuțit în spate. Nenorocitul Renard a murit pe loc, și de-abia a avut timp și putere de a striga o singura dată „ajutor."*

La acest strigăt alți doĭ polițaĭ Rousset și Lebreton vin în ajutorul tovarășuluĭ lor, care era lovit mereŭ de criminal. *Suprins, individul, lovește de două orĭ cu cuțitul pe Lebreton și se pregătea să lovească și pe Rousset.* Tocmaĭ după ce intervine un al treilea polițist, individul poate fi arestat.

Camera în care a fost arestat anarhistul avea o mică ferestruică. *Arestatul împușcă de 5 orĭ prin dezchizătura ferestreĭ omorînd, pe deja rănitul polițist Lebreton.*

Din casă anarhistul striga: *voiŭ ucide pe toți ce se vor apropia.*

Se chiamă în ajutor pe comisarul Rauffand, care întrebă pe criminal cine este. —*Sînt anarhist, mă chiamă Etievent* și sînt redactor la ziarul „Libertaire."

Etievent a maĭ fost arestat pentru furt de dinamită și refuză de a declara cauza pentru care a făcut atentatul.

⁜

In scopul de a da o întindere cît maĭ mare culturii vacelor, o școală de lăptărie a fost înființată pe lînga ferma model Laza din județul Vasluiŭ.

Școala va funcționa cu începere de la 15 ianuar și până la 15 iuniŭ. Oamenĭ speciali angajați de ministrul domeniilor vor preda lecțiunĭ asupra mulsuluĭ vacelor și al oilor și asupra moduluĭ de a transforma laptele în brînză și smîntînă.

Intreținerea și călătoria se va face pe contul ministeruluĭ—iar recomandațiunele de prefectura de județ.

⁜

Procesul rabinuluĭ Akerman va reveni în judecata tribunaluluĭ, la 22 a. c. Desbaterile promit a deveni interesante prin aceia că apărătoriĭ expulzatuluĭ rabin, d-niĭ S. Manu și G. Radu, vor arăta defectuositățile legeĭ asupra expulzărilor.

Telegramele Streinătățeĭ

— —

In afacerea Dreyfus

Paris, 10 Ianuar.

Asupra situațieĭ guvernuluĭ *Figaro* spune că guvernul nu este bolnav dar *indispus.*

Aurore are un articol — apelul luĭ Clémenceau, care arată francesilor pericolul în care se află republica. Peste republică suflă vîntul nebunieĭ. Zăpăceala și anarhia domnesc în plină floare. Se ascunde tămăia și se țipă contra evreilor. „Priviți în jurul nostru, scrie Clémenceau, veți auzi în strade și veți citi în ziare strigătul jesuiților. Deja Franța este comparată cu Spania."

Contra Evreilor

Paris, 10 Ianuar.

In Marsilia agitațiunele contra evreilor continuă. Prăvăliile evreeștĭ sunt închise. Patrule militare circulă pe strade.

Primarul a publicat apel prin care cere ca agitațiile să înceteze.

GLADSTONE

Londra, 10/I.

Marele bărbat de stat englez, care a serbat deună-zĭ, în deplină sănătate, a 81-a aniversare a viețeĭ sale, s'a îmbolnăvit subit la Cannes, în Sudul Franțeĭ.

Sănătatea luĭ Gledstone inspiră serioase ingrijirĭ.

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietățĭ.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea Liberă.

Dr. A. GROPER

(Gropeanu)

S'a stabilit în Iași str. Bărboĭ No. 2.

Consultațiunĭ de la 10—12 a. m. și de la 2—4 p. m., boale interne de femeĭ, copiĭ, piele și secrete.

Pentru saracĭ gratis.

Dr. I. ȚARANU

Specialist pentru boalele de piele și syphilis.

Iași—Strada Unirea 1

Colțul stradeĭ de Sus

Consultațiunĭ de la 2—4

MAGASINUL CONSEVATORULUI

I A Ș I

Str. Lăpușneanu 7, și Str. Golia 54.

MARE DEPOSIT DE

PIANE

Din renumitele fabricĭ *C. Ochler* Stuttgart, precum și de orĭ-ce fel de **Note** și

INSTRUMENTE MUZICALE

Atelier special de orĭ-ce fel de reperațiunĭ de Instrumente muzicale.

Vînzare în rate lunare. Expedițiunĭ în provincie.

Soll. Kauffmann.

DE INCHIRIET

Cu începere de la 23 Aprilie 1898 etajul de sus al caselor doamneĭ de Neuschotz și anume:

1). un apartament compus din 6 odăĭ marĭ, avînd balcon spre stradă, una bucătărie, una odae pentru servitorĭ și una odae de bae înzestrată cu toate instalațiunele necesare.

2). un apartament compus din 5 odăĭ cu balcon, una bucătărie, una odae pentru servitorĭ și o bașcă.

La cerere se inchiriează și grajd cu șură.

A se adresa la doamna Adelaide de Neuschotz proprietară strada Golieĭ No. 73 în fie-care zi între oarele 10—12 a. m.

O Noutate pentru publicul Ieșan

La 14 Ianuarie a. c. se va deschide în str. Lăpușneanu No. 28 o magazie de încălțăminte cu firma *«Lumea Elegantă»* care va vinde mărfurile cele maĭ fine cu prețurile cele maĭ moderate.

Se caută o domnișoară pentru a prepara elevele de la Externat.—M-me Parret, 126 strada de Sus.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asach

Dr. N. ȚURANOVICI

— Strada Unireĭ No. 10 —

Consultatiĭ de la 2—4 p. m.

A APĂRUT
Calendarul DACIA
PE ANUL 1898
SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ
I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literaturei.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librării din ţară.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

A. G. DABIJA
AVOCAT
S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziarului «Opinia».

Agenţia Teatrală
28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ
A se adressa la D-l avocat Bădărău

La Bruxella

Subsemnatul aduc la cunoştinţă onor. familiĭ că mă însercinez a primi ca pensionarĭ pe tineriĭ care ar dori a se perfecţiona în limbele franceză, germană şi engleză.

Tot o dată voĭ prepara şi pe aceĭ care ar dori a se prezenta la esamenele de bacalaureat, de litere sau de ştiinţe, conform programuluĭ de studiĭ, în vigoare.

Condiţiunĭ avantajoase, viaţă de familie.

Pentru condiţiunĭ a se adresa direct la subsemnatul:

Doctor *J. Grossmann*, profesor universitar, Rue de l'Amazone No. 13. Bruxelles (Belgique).

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).
PREŢUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

William Mayer profesor dc limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.
A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII
NEGRITINĂ ŞI FLAVULINĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ
1 LEU FLACONUL

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule'.

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.
2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.
3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

LIBRARIA şi PAPETERIA
TH. P. MAXIMOVICĬ
IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pânză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.
Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“
de la COPOU, lîngă Iaşi
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA“
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.
A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 207 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MARŢĬ 13 IANUARIE, 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streĭnătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

REZBOI NU IMPACARE

LISTELE ELECTORALE

Formarea listelor electorale are anul acesta o deosebită insemnătate. Chiar dacă nu se vor intimpla alegerĭ neprevăzute, in Noembrie viitor vor avea loc alegerile generale comunale pentru toată ţara.

Deşteptăm din timp pe toţĭ concetăţeniĭ noştri, că ceĭ ce aŭ drept şi nu sunt inscrişĭ să ceară inscrierea din vreme, iar aceĭ carĭ sunt inscrişĭ, să observe la timp, atît in listele provizoriĭ, cît şi în cele definitive, dacă inscrierea lor a fost menţinută.

Ceĭ interesaţĭ, atît pentru lămuririĭ, cît şi pentru apararea drepturilor lor in caz cind ar fi nedreptăţiţĭ de autoritatea comunală, se pot adresa la redacţia „Opinieĭ" in orĭ ce zi de la 10—11 jum. a. m.

Falimentele

— —

Faptele zilnice incep a dovedi din ce în ce maĭ mult, că asprimea legeĭ comerciale, preconizată de noĭ relativ la falimente, trebue cît maĭ curînd pusă în aplicare.

Falimentele de astă-zĭ, nu sunt consecinţa neevitabilă a uneĭ situaţiunĭ precare, provenită din cauza crizeĭ, nicĭ resultatul stăreĭ noastre sociale — din contra, ele sunt fructul unor combinaţiunĭ de maĭ nainte pregătite de nişte oamenĭ de rea credinţă, carĭ nesocotind legea, recurg, în prepararea falimentuluĭ, la procedeurĭ necunoscute pînă acuma în moravurile noastre neguţitoreştĭ, şi dacă măsurĭ serioase nu se vor lua din timp vom ajunge, fără îndoială, la un complect dezastru. Comerţiul romîn va fi cu desevîrşire depreciat în streinătate, iar pieţele comerciale ale Romînieĭ vor fi nicĭ maĭ mult, nicĭ maĭ puţin, de cît o aglomerare de faliţĭ, fructe ale şarlatanismuluĭ şi hoţieĭ celeĭ maĭ sfruntate.

Asistăm cu toţiĭ, ca spectatorĭ înmărmuriţĭ de atîta cutezare, — la pertractarea unor fapte ne maĭ pomenit de scandaloase, carĭ aŭ resturnat cu desăvîrşirea tradiţia de cinste a comerţiuluĭ romîn, şi, sub imperiul inmărmurireĭ, guvern şi camere legiuitoare, tribunale şi parchet, nu se pun în mişcare cu toată energia, uniĭ spre a legifera nuoĭ măsurĭ, iar alţiĭ spre a inflige cea maĭ severă pedeapsă unor atare cavalerĭ de industrie.

S'a fost uzitat pînă acuma sistemul cambielor purtînd semnăturĭ de complezenţă în rîndul giranţilor. S'a uzitat pînă la abuz sistemul preparăreĭ registrelor mincinoase, în scopul de a ascunde adevărul. Acum s'a găsit un alt mijloc de hoţie, cu totul noŭ şi care abia e la debut. S'a găsit mijlocul de a se pune în circulaţie cambiĭ, cu semnăturĭ de acceptare date prin complezenţă, făcînd să se creadă operaţiĭ comerciale intinse, pe cînd în realitate n'a fost de cît intenţia frauduloasă de a se atrage capitalul prin căĭ fictive, să-şĭ rădice creditul, ca apoĭ falimentul să poată renta maĭ bine.

Plecînd din alt punct de vedere, autorităţile judiciare chemate a instrumenta în afacerĭ de bancrută, trebue să cerceteze maĭ cu samă, pentru a stabili intenţia frauduloasă, epoca incetăreĭ plăţilor, căcĭ dacă este adevărat că creditul este artera principală care dă viaţă comerciuluĭ, nu e maĭ puţin adevărat că comerciantul însuşĭ nu poate, fără a cădea în cea maĭ gravă culpă, să useze de credit după ce incetarea de plăţĭ să impune de la sine. Şi dacă maĭ cu sămă cambiile cu iscăliturĭ de acceptare prin complezenţă aŭ fost puse în circulaţie după incetarea plăţilor, culpa e maĭ mare şi maximum pedepseĭ după actualul cod comercial este cu totul nesufieient, nu atîta pentru a pedepsi un delicuent, cît pentru a preveni repetarea altor fapte de aseminea natură.

Sunt firme comerciale, din carĭ unele aŭ jucat rol de firme marĭ pe piaţă, dar carĭ aŭ uzat de credit şi chiar după data cînd insolvenţa era evidentă, mulţumindu-să numaĭ cu consiliĭ date de avocaţĭ, carĭ puteaŭ, prin fineţă de interpretare a legeĭ să-ĭ pună la adăpostul responsabilităţeĭ penale pentru faptele comise.

Nu ştiŭ dacă vre-o mişcare oare care naţională va avea pentru prezent şi viitor importanţa pe care o are combaterea falimentelor.

Liga culturală poate pregăti terenul uneĭ viitoare unităţĭ naţionale. Nu ştim, însă, ce unitate s'ar putea face atuncea cînd din Romînia liberă nu va rămînea de cît o adunătură de săracĭ la sate şi de faliţĭ la oraşe.

Tribunale, parchet, guvern şi corpurĭ legiuitoare, trebue să acorde toată atenţia trebuitoare în rezolvirea acestor chestiunĭ atît de importante pentru întreaga bogăţie publică.

Falimentele de astă-zĭ sunt ruina noastră complectă şi deplină. Falimentele, transformate în şarlatanie sistematică, distrug orĭ-ce mişcare serioasă. Piaţa nu maĭ are nicĭ siguranţa transacţiilor, nicĭ asigurarea profituluĭ necesar pentru ca o firmă solidă să poată rezista concurenţeĭ ce se face de şarlatanĭ şi ceva maĭ mult: cu poliţele smulse prin ademenirĭ, întreaga clasă a neguţitorilor micĭ se distruge.

Lucrul a ajuns din cale afară serios, încît e nevoe să conjurăm autorităţile şi guvernul să ia măsurĭ urgente şi severe.

G. D. Şerban

OAMENI ŞI LUCRURĬ

— —

Sfatul comunal. — Nu ştiu ce va fi zicînd monologul comic pe care se zice că-l va recita Penel, avînd titlul „consilierul comunal", — dar un observator glumeţ ar putea îmbogăţi mult repertoriul artiştilor comicĭ cu subiecte alese din al nostru sfat comunal cu sediul periodic în sala Primărieĭ.

S'ar părea uneorĭ o adunătură de copiĭ răsfăţaţĭ care n'au nimic serios de vorbit orĭ de gîndit, — alintîndu-se în buna dispoziţie a diurnelor şi slujbelor, simţindu-se bine şi comod în călduroasa şi spaţioasa sală „de şedinţe" sub părinteasca obladuire a bătrînuluĭ „părinte" al oraşuluĭ şi al consiliuluĭ prin urmare.

Din cînd în cînd cîte-o licărire de seriozitate cîte-un gram de cumînţenie, cîte-o iluzie de disciplină —, consiliul „ia măsurĭ", „îşĭ ia angajamente". Bună oară — vedeţĭ rezumatul ultimeĭ şedinţĭ în Opinia de azĭ — să nu se maĭ scutească nicĭ o serată, nicĭ un spectacol de taxa cuvenită. Iată însă o petiţie a uneĭ societăţĭ: se cere o scutire. Membriĭ sfatuluĭ comunal risipiţĭ, convorbind, glumind, răsfăţîndu-se, au uitat de la mînă pîn' la gură, — şi scutirea s'a admis.

Zece minute maĭ tîrziu. O altă societate — cel puţin tot atît de vrednică de atenţie a cerut aceiaşĭ favoare.

— „Mi se pare că am luat angajamente?..."

Observă unul trezit din dulcele far-niente al şedinţeĭ.

— „Şi mie mi se pare..." — „Şi mie..." Cererea e respinsă.

Comicĭ maĭ sunt, dumnezeule!

In afacerea Dreyfus

Manifestul deputaţilor socialiştĭ. — Actele luĭ Picquart. — „Cruciada francesă". — Procesul luĭ Zola.

Deputaţiĭ socialiştĭ din camera franceză aŭ adresat un manifest proletariatuluĭ în chestia Dreyfus. Pasagiile principale sună ast-fel:

„Ceea ce cere proletariatul în afacerea Dreyfus e numaĭ limpezirea. Faptul pentru care afacerea a luat proporţiĭ aşa de marĭ este numaĭ că, din pricina eĭ, s'a născut cearta între cele două clase ale burghezieĭ. Aceste două clase sunt: oportuniştiĭ şi clericaliĭ. Ţinta clericalilor este de a exploata vina unuĭ singur evreŭ contra întregeĭ rase şi maĭ voesc să declare în acelaşĭ timp — ca oameniĭ lipsiţĭ de onoare — pe protestanţĭ şi pe liberĭ cugetătorĭ. Proletariatul nu poate rămînea nesimţitor contra nedreptăţeĭ ce se face unuĭ om, chiar dacă omul acela nu este prietin al muncitorimeĭ"....

Actele pe care deţinutul colonel Picquart le-a depus la o bancă din Bruxelles, ar conţinea între altele, după o ştire a luĭ „Münchener Allgemeine Zeitung", şi 18 scrisorĭ ale generaluluĭ Gouse, carĭ dovedesc că arestarea luĭ Esterhazy sub inculpare de autor al fataluluĭ borderou, *ar fi fost hotărîtă în Octombre 1896.*

Toţĭ ofiţeriĭ statuluĭ maior ar fi fost convinşĭ de nevinovăţia luĭ Dreyfus. Dar afacerea s'a făcut muşama în urma intervenireĭ luĭ Boisdeffre.

Asupra „alianţeĭ spadeĭ cu tămîia"; găsim grave destăinuirĭ în Aurore, *ziarul luĭ Clémenceau. Marchiza de Montesson ar fi creat o societate în scopul de a lupta contra evreilor şi contra francmasonilor. Societăţeĭ acesteia i s'a dat denumirea de* Cruciada franceză. *Membriĭ celeĭ maĭ înalte aristocraţiĭ, „succesoriĭ victimelor de la 1793", aparţin acesteĭ asociaţiunĭ.*

Pe lista patroneselor se află şi numele doamneĭ Boisdeffre.

Aurore *extrage următoarele din darea de seamă apărută asupra activităţeĭ «Cruciadei francesă»: «republica, în al 27-lea an al existenţeĭ sale, se găseşte în glod şi în noroiŭ. Ea n'a putut serba nunta eĭ de argint de cît în mijlocul tuturor prostituţiunelor conştiinţeĭ şi ale onoareĭ».*

Pentru procesul intentat luĭ Emile Zola şi ziaruluĭ Aurore, *proces care se va judeca la 7 Februar st. n., 250 martorĭ aŭ fost citaţĭ. Zola va susţinea punct cu punct toate acuzările ce a adus; Clémenceau va atinge partea politică — aşa că procesul promite a deveni, întru cît libertatea graiuluĭ nu va fi atinsă, un adevărat proces de epurare a afacereĭ fostuluĭ căpitan.*

ACTUALITĂŢI

Judecata militară

Se pare lucru hotărît: procesul de tradare a excăpitanuluĭ Dreyfus va fi revizuit. Sute şi miĭ de nume — unele ilustre — altele distinse — acopăr petiţiile de revizuire. Poetul Maurice Boucher, un catolic fervent, a declarat în mod public, adresîndu-se studenţimeĭ. „Maĭ bine un războiu cu Germania de cît o îndoeală că o mare crimă s'a săvîrşit".

Şi toate aceste pentru ce? De ce lupta şi împotrivirea aceasta continuă? Pentru că consiliul de răsboiu a dat cîndva o sentinţă.

Consiliul de răsboiu! Deosebirea aceasta artificială între civilĭ şi militarĭ este pururea nefastă. Viaţa militară, disciplina militară — au creat astă-zĭ judecata militară: un criteriu de absolutism teribil, o îngustime de vederĭ, o asprime de simţirĭ — sunt temeiul rigideĭ „judecăţĭ" militare.

S'a scris şi s'a protestat de nenumărate orĭ în potriva justiţieĭ inchizitoriale ce domneşte în lumea militară: dar revizuirea senzaţionaluluĭ proces la Paris ar fi lovitura de moarte dată instituţieĭ juridice militare. Ar fi un început fericit de deznodămînt al mareĭ probleme: dacă între civil şi militar trebuie neaparat să existe prăpastia şi de simţire şi de gîndire şi de dreptate.

De sigur că nu.

Şi va rămînea proverbială lupta scriitorilor francezĭ cu deviza: maĭ bine un răsboiu de cît o infamie.

Preferă oare armata pe cea de-a doua? S'ar părea după cele ce se petrec în apus.

„Tratativele"

— —

Intre grupul domnuluĭ Aurelian şi partidul domnuluĭ Sturdza, tratativele de impăcare, de «unire a tuturor elementelor liberale», urmează cu mare anevoie.

Toată lumea va recunoaşte că de astă dată colectiviştiĭ sunt politicianiĭ subţirĭ, pe cînd celelalte fracţiunĭ: acea a d-luĭ Aurelian şi maĭ mult saŭ maĭ puţin poftita nuanţă Fleva, nu ştiŭ să mascheze măcar fineţa.

Şi din ziarul modern cu 24 de coloane şi din puţin apetisantul Drapelul — *se impresoară o cantitate prea mare de tămăie pentru partidul colectivist pur.*

«Unirea tuturor elementelor» scriŭ gazetele domnilor Fleva şi Auretian.

Ie de contestat şi de discutat dacă unirea poate aduce putere în partidul liberal. Dar maĭ este ceva: pănă maĭ alaltaieri ziarele aceste, carĭ ele singure deja vorbeaŭ pentru debandada din partid, susţineaŭ că cu şcoala vechie şi cu d. Sturdza în specie — numaĭ merge.

Astă-zĭ se strîgă „unirea", se strigă desperat fără ca un început de ecoŭ măcar să resbată în Voinţa Naţională.

*

Şi pe cînd oferta se primeşte cu atîta dificultate, constatăm că de dorul «unireĭ» programul s'a dus draculuĭ.

Citim de unire, de concentrare, de vitalitatea partiduluĭ — dar nu vedem punîndu-se condiţiunĭ de program şi doar programul, ni se zicea adinioare, a împărţit fraţiĭ în două tabere.

Astă-zĭ toată dificultatea care maĭ desparte «duşmaniĭ» de o frăţie caldă şi cordială este — ministerul internelor!

Regretabilă şi urîtă politică!

Inceput şi Sfîrşit

Vicisitudinele vieţeĭ amărîte pe care e vîndut s'o ducă colectivistul, l-aŭ silit să dea cuvintelor un înţeles cu totul altul de cît cel cu care eram deprinşĭ din bătrînĭ.

Aşa, de pildă, cînd, înainte vreme, se zicea despre o afacere că *s'a sfîrşit*, toată suflarea romînească pricepea că chestiuneĭ ĭ s'a dat soluţiunea definitivă — nu e aşa? Cu colectivistul e alt-fel, însă. Cîtă vreme s'a agitat ţara pentru neomenia sevîrşită în potriva bisericeĭ, *Voinţa Naţională* scria mereŭ că afacerea Ghenadie *s'a sfîrşit* — dar cînd mitropolitul, călcînd peste hoitul primuluĭ cabinet Sturdza, a revenit la scaunul arhipăstoresc, atuncĭ *Voinţa Naţională* scrie că afacerea „monarhuluĭ" *începe* să pericliteze ordinea publică.

Cînd pacea, liniştea şi concordia *se sfîrşise* în sînul colectivităţeĭ prin isgonirea nedemnă a d-luĭ Fleva, preşedintele consiliuluĭ de miniştri declara în parlament că, în fine, *începe* pentru partidul liberal era de linişte, necesară pentru munca rodnică la care e chemat. Iar cînd, prin duşmănia de moarte pe care le-o juraseră aurelianiştiĭ, *începea* dezagregarea conglomeratuluĭ pe care 'l păstoreşte d. Sturdza cu atîta nedestoinicie — gazetele cumetrieĭ ziceaŭ că frămîntările *s'aŭ sfîrşit* şi că, graţie dezerţiuneĭ celor fără chemare, partidul rămîne tare reminînd omogen.

Acum e vorba ca dezertoriĭ să revie la corp — cum e vorba de cîrma balonuluĭ şi de determinarea, pe cale artificială, a sexuluĭ pruncilor încă din pîntecele mameĭ. Eventualitatea aceasta, care, pentru tot omul care înţelege rostul lucrurilor, însemnează *începutul* babilonieĭ, e socotită de colectiviştĭ ca *sfîrşitul* echivoculuĭ — după cum *înăbuşirea* colegielor electoraleĭ — năbuşire care a produs unanimitatea cu pricina, a fost înregistrată în efimeridele liberale sub forma că naţiunea *a răsuflat*.

Cu sistemul acesta de a boteza anapoda evenimentele politice, *Voinţa Naţională* are să spue că situaţia partiduluĭ s'a „clarefiat" in ziua cînd se vor rupe din noŭ tratativele de impăcare — iar cînd colectivitatea *va fi gonită* de la putere pentru a medita în isihie asupra inconvenientelor îndeletnicireĭ de farsor, d. Sturdza are să spue la întrunirile publice că partidul liberal, tare de recunoştinţa ţăreĭ pentru actele marĭ sevîrşite la guvern, este *poftit* de naţiune ca să reintroneze domnia legilor.

Ywann.

LEGEA ÎNVĂŢĂMÎNTULUI SECUNDAR

VI

Administraţia, elevĭ, cursurĭ, examene, (Secţiunea II—IV).

In art. 7—21 inclusiv proectul de lege se ocupă de *administrarea interioară a şcoalelor secundare*, de *şcolarĭ, cursurĭ şi examene*; şi în fine *de internate*.

Alăturînd cele 4 proecte de lege din 1887, 1895, 1896 şi 1897 vedem că proectul d-luĭ Haret pe lîngă multe puncte comune, are şi lucrurĭ noŭ.

1). *Directoriĭ.* Usul bazat pe legea de la 1864 (art. 359) cerea ca directoriĭ de licee să fie unul din profesoriĭ şcoliĭ *ca maĭ mulţĭ anĭ de serviciu.* Acelaşĭ lucru era şi la şcoala primară. D. Haret în proect cere ca Directoriĭ să fie şi profesorĭ pensionarĭ. Multe s'au rîdicat contra acesteĭ inovărĭ, *dar pe nedreptul.*

Un Pestallozzi, un Girard, un La Salle, un Francke au condus şcolĭ pînă la adîncĭ bătrîneţe.

Supt raportul autorităţeĭ morale nu e nimic maĭ potrivit ca un barbat de 55 anĭ să conducă o şcoală secundară; nu cred să fie profesor, care să protesteze contra nneĭ asemenea dispoziţiĭ.

Totuşĭ proectul obligă că în caz cînd directorul e şi profesor, să fie obligat numaĭ cu 12 oare de curs, pentru rest fiind supliniţĭ. Dispoziţia aceasta e o complectare a art. 14 al. *a* din Proectul Poni; mult maĭ didactică ni se pare dispoziţia din Proectul Take Ionescu (art. 15, al. *c*), care cerea ca directoriĭ, cînd sînt profesorĭ, să fie dispensaţĭ de orĭ-ce curs; iar la Gimnaziĭ, Seminariĭ şi Şcolĭ de fete să aibă *cel mult* 8 ore de curs.

Ştiĭ de ce? Pentru că experienţa şcoliĭ a aratat că nimic nu e maĭ nepotrivit de cît ca tu director, — maĭ ales de internat — să aĭ a face cu elevĭ în clasă la studiĭ, cînd l'aĭ observat ca părinte, în cele maĭ omeneştĭ fapte în internat. S'ar cere numaĭ un lucru: să ne formăm oamenĭ destoinicĭ pentru administraţie, iar să nu se dea locurile după hatîr şi.. *politică.*

2). *Profesoriĭ dirigenţĭ,* proectul cere ca să fie numiţĭ de ministru după recomandarea Directoruluĭ.

Prea ni se pare neavenită această dispoziţie, cu tendinţĭ *centralizătoare.* Noĭ nu ştim pînă acum ce mare rol au dirigintiĭ, pentru a fi aşa de îngrijit ministrul ca el să-ĭ numească. Dispoziţia aceasta e luată iarăşĭ din Proectul Poni, şi izvorul e din art. 109 modificator al art. 104 din Proectul Sturdza. Comitetul delegaţilor în 1887 ceruse acest lucru *liberal* şi *centralizator.* D. Poni şi Haret l'au primit; pe cînd în Proectul Take Ionescu se prevedea ca dirigintiĭ să se numească de director şi confirmaţĭ de ministru. Numaĭ legea din 1864 cere *alegerea* dirigintilor, nu *numirea lor.*

Credem că cel maĭ nimerit lucru e a remănea la legea din 1864, care e cea maĭ înţăleaptă în această privinţă: *a lăsa pe sama corpuluĭ profesoral gospodăria internă a şcoaleĭ.*

Şcolarĭ, examene. Proectul cere ca o clasă să aibă între 30—60 elevĭ. Parcă gicim gindul d-luĭ Haret. D-sa ştie că o clasă merge bine, cînd are 30 elevĭ, dar din raţiunĭ bugetare a pus şi cifra 60 ca un maximum. In toate proectele găsim tot cifra 60; profesoriĭ de la 7 anĭ în memoriul lor din 1887 cu 50; noĭ am arătat în alt număr, că cu cît clasele vor avea elevĭ maĭ restrînşĭ (40) cu atîta vor merge maĭ bine şi vor trebui înfiinţate clase paralele.

Proectul d-luĭ Haret nu admite examen de înscriere pentru clasa I, şi *bine face.* Sunt prea variate şcolile primare, prea deosebite în metode de licee; apoĭ examenele daŭ rezultate prea curioase pentru a le mănţinea. In această privinţă d. Haret urmează pe d. Take Ionescu (art. 10, al. *a.*) şi decĭ legea din 1864 (art. 121) şi se deosebeşte de proectele Sturza şi Poni, de şi *liberale.* Dacă cultura secundară a celor 5 clase inferioare e comună şi o complectare a cultureĭ primare nimic n'ar fi fost maĭ iraţional ca examenele de admitere. Cu cît se vor folosi maĭ mulţĭ de acest învăţămînt secundar cu atîta va fi maĭ bine. Cînd e vorba de a ajunge în cursul superior, aicĭ se pune un examen general de 4 clase.

Numaĭ chipul cum se legiferează acest examen îl va face iluzoriu.

Ar fi de dorit ca el să se ceară la toţĭ *fără excepţie.* O cercare aicĭ nu strică

orĭ cît de riguroasă ar fi. Cine vrea să păşească spre o cultură superioară în stat trebue să i se ceară ceva maĭ mult şi riguros.

Proectul d-luĭ Haret desfiinţază *bacalaureatul*. In locul săŭ constitue un examen general de liceĭ ţinut în faţa uneĭ comisiunĭ numită de Ministru, supt preşedinţa unuĭ profesor de universitate numit ca delegat. In Anexa D se dă chiar planul cum se va ţinea acest examen.

In această măsură Dl Haret se ia după proectul din 1887. Curios! în 1887 nimenea nu susţiea Bacalaureatul. Din contra şi d Take Ionescu şi Poni în proectele lor îl mănţin. Bine se face că se desfiinţază Bacalaureatul. Toate relele morale, sociale şi intelectuale îşĭ vor lua sfârşitul. Ajunsese prea scandalos prin partea sa morală acest examen şi prea caraghios prin fondul seŭ spre a se mătine.

Un lucru semnalăm ca lacună în proiect; şi după mine cred că e un lucru capital.

D. Take Ionescu prin art. 8 al. 9 prevede că: «în unele din liceele externate ministrul poate adăuga regimul semiinternatuluĭ, procurînd în şcoală prînzul din miezul zileĭ şi *repeţirea lecţiilor*.

In adevăr e uşor a zice şcolarĭ, cursurĭ, examene! Dar e maĭ greu a îngriji ca aceĭ şcolarĭ să fie bunĭ, cursurile bine preparate, şi examenele solide. Până cînd nu se vor legifera măsurĭ în această privinţă nu se va ajunge ca instrucţia să fie solidă şi eficace disciplină intelectuală.

Şcolariĭ prepară slab lecţiunile; şi dacă eleviĭ înternĭ promovează maĭ mulţĭ *fără a fi maĭ bunĭ*, cauza e că se îngrijeşte temeinic de prepararea lecţiunilor. Boala cea mare şi grea de vindecat a şcoalelor cu externat e că nimene nu se îngrijeşte de *cum prepară elevul lecţiunele*. Familiile sunt adesa prea ignorante, gazdele prea indiferente orĭ interesate, iar eleviĭ prea distraşĭ spre a asigura că din nămolul de 90 elevĭ, cîţĭ sunt pe clase, vin a doua zi 20 cu lecţiile învăţate. Aicĭ e buba. Şi până cînd nu vom impulsiona prin lege asemenea lucrurĭ nu se vor îndruma spre bine.

Eu cred că aci statul poate da totul pe sama directoruluĭ. Intr'un gimnaziu din provincie directorul va chibzui că eleviĭ în loc să iasă la 4 sara şi să alerge pe drumurĭ ceasurĭ întregĭ, va reţinea pe şcolarĭ 2 ceasurĭ încă la şcoală, fie-care în clasul săŭ, unde îşĭ va medita lecţiile de a doua zi, îşĭ va scrie temele, şi numaĭ maĭ tîrziu i se va da drumul acasă.

Nu ne vor trebui numaĭ de cît *preparatorĭ*. Avem deja atîtea şcolĭ cu internat, unde lecţiile să meditează fără preparatorĭ; iar rezultatul anual e că 98 la sută promovează.

Ca dovadă cităm statistica de pe 1896—97:

Şcoala normală Vasile Lupu Iaşĭ a avut 192 elevĭ preparaţĭ la examen; promovaţĭ au fost 187; repetenţĭ 5; iar la şcoala normală din Bîrlad 97 elevĭ, au promovat 56, iar repetenţĭ 1.

Din contra la şcoalele cu externat găsim:

Gimnaziul *Şincaĭ* din Bucureştĭ din 315 prezenţĭ la examen au promovat 179, iar repetenţĭ 138, decĭ 43 la sută repetenţĭ, pe cînd la Bîrlad 1 la sută repetent!!!

Un ministru care are dor de şcoală şi de progres în şcoală nu cred să n'aibă în primul loc preocuparea de a îngriji de *prepararea cursurilor*.

Dacă regimul de internat e bun, nu se poate întinde mult, *chiar cu plată*. apoĭ să se asigure elevilor ca prepararea lecţiilor să se facă tot în acel local, unde se şi propune, *în şcoală*.

Un profesor.

DE TOATE

— —

Tolstoĭ şi arta.—Lucrarea conteluĭ Tolstoĭ intitulată: *asupra arteĭ*, se găseşte deja sub tipar şi prima parte a apărut chiar. Credem că facem plăcere cetitorilor noştri reproducînd aci unul din cele maĭ caracteristice pasagiĭ.

„In toate ţările unde, pentru adevarata educaţiune a poporuluĭ s'a făcut abea a suta parta din ceea ce ar fi trebuitor, guvernele risipesc milioane pentru Academiĭ, Conservatoare şi Teatrurĭ. In fie ce oraş mare se ridică clădirĭ monstre pentru muzee, expoziţiĭ, concerte.

Sute de milioane de lncrătorĭ, lemnarĭ, zidarĭ, zugravĭ de odăĭ, strungarĭ, tapiţerĭ, croitorĭ, bărbierĭ, juvaergiĭ, topitorĭ-tipografĭ, să dedaŭ uneĭ grele muncĭ, în scop de a satisface exigenţele arteĭ; aşa că, afară de militarism, nu este nicĭ o formă a activităţeĭ omeneştĭ care se absorbă atîtea puterĭ, ca arta. Dar, fără a maĭ vorbi de această straşnică muncă indirectă intrebuinţată pentru artă o mulţime de vieţĭ omeneştĭ sunt consacrate. Sutimĭ de miĭ de oamenĭ îşĭ ocupă din prima tinereţă toată existenţa lor, ca să înveţe cel maĭ bun mijloc de mişcare iute a picioarelor—dănţuitoriĭ,—de a face să resune cît maĭ repede strune saŭ clape —muzicanţiĭ, — de a reprezenta cu culorĭ tot ceea ce văd,—pictoriĭ,—de a resuci frazele în toate felurile saŭ de a găsi o rimă fie-căruĭ cuvînt — poeţiĭ. Şi toţĭ aceştĭ oamenĭ, înţălepţĭ de altmintrelea şi apţĭ pentru o muncă folositoare, se pervertesc în aceste ocupaţiĭ excluzive şi care 'ĭ tîmpesc, devin specialiştĭ mărginiţĭ, cu totul mulţămiţĭ de dînşiĭ, orbĭ pentru toate aspectele serioase ale vieţeĭ, şi preocupaţĭ de mişcarea picioarelor, a limbelor şi a degetelor lor.

„Se zice de ordinar că toate acestea se fac pentru artă şi că arta e un lucru foarte important. Dar, se fie oare adevărat că arta e un ce destul de important pentru ca să 'ĭ se sacrifice munca a milioane de oamenĭ, o mulţime de vieţĭ omeneştĭ întregĭ, şi ceva maĭ mult! grija iubireĭ de aproapele?“.

FEMENITĂŢĬ

Contra tutunuluĭ

Nu numaĭ alcoolul, dar şi tutunul trece în momentul acesta printr'o criză teribilă. Societăţĭ de luptă, de distrugere şi de temperanţa se întemeiază preste tot şi originală observaţie e că femeile iaŭ o parte la lapta aceasta din maĭ multe pricinĭ. Vroim să atingem aci numaĭ partea *estetică* singura care, poate fi adăpostită de rubrica aceasta destinată evenimentelor femenine.

Tutunul e respingător pentru cine nu-l gustă şi femeile în genere aŭ eroare de mirosul şi de urmările tutunuluĭ.

D-na Sallez, o *aprinsă* duşmană a elementuluĭ otrăvitor şi mirositor a scris spirituala comedie în versurĭ: *La fiancée du fumeur*. O domnişoară se plînge de logodnicul eĭ, un îndrăcit fumător; nu poate maĭ ales *să danseze* cu el şi nicĭ nu-l poate suferi nicĭ pe el nicĭ pe semeniĭ luĭ:

Avec tous ses pareils, votre monsieur Raymond
Cet homme si charmant, ce fiancé modèle
Qui préfère au sexe ainsi qu'on nous appelle
Du tabac empesté l'arome dégoûtant.

. . . . . .

Ex je n'accepte pas une lutte inégale
Entre moi, s'il vous plaît et cette herbe fatale

Dar lupta aceasta de salon e puţin serioasă pe lîngă acea ce s'ar cuveni să o ducă femeile în contra „fataleĭ plante“ în favorea acelor miĭ de ucrătoare care se otrăvesc lucrînd tabacul de pachete.

Constatările d-ruluĭ Pradel sunt întristătoare. El arată că lucrătoarele acelea sunt cele maĭ ameninţate de a se otrăvi, sunt supuse la o sumă de accidente în timpul sarcineĭ maĭ ales.

De alt-feliŭ pierderile numeroase ce suflă femeile musulmane se impută tot faptuluĭ că se fumează enorm. Dacă cele dintliŭ sunt victime ale nevoieĭ—acestea sunt victimele unuĭ viţiu.

Ateneul din Bacău

— —

In oraşul nostru s'a alcătuit o societate ateneistă: *Ateneul romîn din Bacău*.

Comitetul se compune din următoarele persoane: N. Corivan, directorul liceuluĭ, prezident; N. N. Botez, avocat şi Nelo Donicĭ, vice-presidenţĭ; D. Antonescu, magistrat, O. Topliceanu, profesor, doctor Valeriu Roşculeţ, Ion Chiru, profesor, membri. Secretar: V. Pavli, magistrat; casier: N. Tisescu, profesor.

*

S'au înscris spre a ţinea prelegerĭ, domniĭ: Corivan, Budu, Botez, Ion Nedoviceanu, doctor Roşculeţ, Tăbuş, doamna Cornelia V. Morţun, G. Sion şi D. Antonescu.

*

Seria conferinţelor s'a deschis la 26 Decembrie a. t. Presidentul, d. Corivan, a ţinut un frumos discurs, des aplaudat.

A vorbit apoĭ d. P. Budu. Titlul conferinţeĭ: *Baccilul întinerit*.

Marţĭ, 6 Ianuar, a fost conferinţa domnuluĭ N. N. Botez: *Noĭ în 1898*. Această conferinţă a fost o adevărată sărbătoare pentru lumea intelectuală a Bacăuluĭ.

Conferinţiarul s'a distins şi ca fond, şi ca formă şi ca elocvenţă.

*

In cursul acesteĭ luni se vor maĭ ţinea conferinţĭ: N. Donicĭ despre «Filosofia materialistă şi curentul idealist»; la 25 Ianuar d. Ion Nedoviceanu va vorbi despre *Lux*.

Gruia

INFORMAŢII

— —

Pentru a face maĭ accesibilă şcoala fiilor de săteni, ministrul instrucţiuneĭ a adresat circulărĭ prin care propune revizorilor de a crea dormitoare în şcoalele rurale pentru eleviĭ carĭ locuesc departe de reşedinţa şcoaleĭ şi a instala cîte o bucătărie populară în care porţia de mîncare să se vîndă cu 10 banĭ.

— —

D. Ioan Savin, absolvent al facultăţeĭ de medicină din Iaşĭ, a fost numit sub-chirurg la spitalul Bujor din Covurluĭ.

— —

Oraşul Dorohoiu va fi autorizat a contracta un împrumut de 600,000 leĭ în scop de a face şosele şi alte lucrărĭ.

Proiectul a fost supus semnătureĭ regeluĭ.

— —

Consiliul de miniştriĭ a aprobat ca numitul Profin Stîncă, stabilit în Iaşĭ, să fie izgonit din ţară.

— —

Epitropia sft. Spiridon a acordat *lumina electrică* pentru balul studenţilor în medicină.

— —

Ştirea dată de un confrate local că studenţiĭ ar fi avut intenţia să trimită felicitărĭ luĭ Emile Zola este lipsită de temeiu.

Studenţiĭ ieşenĭ sînt străinĭ de asemenea iniţiative.

— —

„Răzbunare şi iubire“

este titlul noului foileton pe care-l vom publica începînd de lunĭ 12 Ianuarie.

«Răzbunare şi iubire» întrupează toată drama sufletească a tinereţeĭ; lupta pururĭ neîmpăcată între barbat şi femee.

«Răzbunare şi iubire» va pasiona de la început pe cetitorĭ — înlănţuind luarea aminte şi interesînd în gradul cel maĭ înalt.

Pentru a da însă un îndemn maĭ mult vom acorda

Un premiu extraordinar

prin tragere la sorţĭ acelor care ne vor compune cel maĭ curînd posibil prepoziţia aceasta: **Opinia folositoare tuturor numărul zece banĭ în toată ţeara** *arătînd în ce loc se află fie-care cuvînt în noul nostru foileton.*

Premiul acordat constă într'un **ceasornic de aur.**

— —

D. C. Dimitrescu-Iaşĭ, raportorul proiectuluĭ de lege asupra învăţămîntuluĭ secundar şi superior, va depune Mercurea viitoare raportul seŭ pe biuroul Camereĭ.

Discuţia generală asupra acestuĭ proiect de lege se crede că se va începe Lunĭ, 19 Ianuarie.

— —

Ziaristul parizian Bathezène care s'a distins acum cîţĭ-va anĭ prin o luptă energică în contra caselor de joc s'a sinucis în condiţiunĭ foarte dramatice. După ce s'a aruncat în apă şi fu scăpat de un trecător curagios, adus acasă, profită de lipsa de pază şi se azvîrli pe fereastră. Moartea i-a fost instantanee.

— —

Intre artistele pe care d-na Romanescu le-a adus în Iaşĭ, în april trecut, cînd a dat o serie de reprezentaţiunĭ, se afla şi o *utilitate* foarte debutantă, foarte plăcută: d-ra Ecaterina Horvatovicĭ.

D-şoara aceasta obicinuia a învăţa pe de arostul poeziĭ lirice şi sentimentale şi părăsi curînd capitala moşneagă spre a relua viaţa veselă şi agitată a capitaleĭ tinere.

Erĭ seara o secţiune poliţienească a fost avertizată de un domn Constantinescu că d-ra Horvatovicĭ a încercat să-şĭ curme firul vieţeĭ în locuinţa sa, 14 str. Chindieĭ.

Amorul este pricina.

— —

Comandamentul corpuluĭ IV de armată a hotărît, desfiinţarea uneia din cele 3 secţiunĭ de pompierĭ din localitate.

Dacă şi ministrul de resbel va admite propunerea aceasta, va naşte intrebarea, dacă comuna Iaşĭ care cheltueşte 90.000 leĭ anual cu întreţinerea pompieriei, va micşora saŭ nu suma aceasta.

— —

Consiliul Comunal

— 10 *Ianuarie* —

Şedinţa se deschide la orele 8 sara.

Prezidează d, primar N. Gane. Membri prezenţĭ dd: Ed. Ghica, Lepadatu. Cozadini, dr. Botez, Motăş. Velciu, col. Botez şi Nec. Ioan.

Nouĭ inscrişĭ în listele electorale.

Comisiunea compusă din dd: Ghica şi Motăş, prezintă lucrările privitoare la noile cererĭ de înscriere în listele electorale din anul acesta.

Sînt admişĭ a fi înscrişĭ în listele provizoriĭ de alegătorĭ aĭ coleg. I comună, I şi II cameră şi I senat, după cerere dd:

Radu Iorgu, Stoian Iosif, Marcopol Nec. Gaicu I. Neculaĭ, Galeriu I. Popovicĭ Gh. Veler Gh. Gotcu P, Maior Lupaşcu G. C. Onescu I. Marcopol-Fleaşcă I. Mardare Gh. Diaconescu P. Tighineanu C. Popescu I. Popovicĭ C. Longhin Vasile, Cerban Al. Ciohodariu V. Botez I. V. Obert Adolf, Raviţă M. Trancu M. Tăutu C. Angheluţă D. Adam V. Dim. Ionescu N. D. Theodoru I, C. Adam Vasile, Alexandrescu I. Cocea B. Casapu Berlà, August Buhman, Ionescu C. D. Goroveĭ Em. Stihi M. C. Filipescu H. Eni C. Bejan Grig. Bantăş I. G. Babik Narcis.

D. *Ghica*. Vă previn că d. Pastia pregăteşte un volum întreg de contestaţiĭ.

Se procede la stergerea din listele electorale: morţiĭ din anul trecut, dublu inscrişiĭ şi ceĭ ce şi-aŭ perdut censul.

Balul lucrătorilor tipografĭ.

Se scuteşte de taxa comunală de 30 leĭ, balul dat de lucrătoriĭ tipografi, în folosul societăţeĭ *„Albina“*.

Diferedul comuneĭ cu d. Solomonică.

După explicaţiunile date de d. Gane se votează de a se închide diferendul ivit între comună şi d. Rubin Solomonică, din cauza unor şanţurĭ reu executate; rămînînd a se înapoia antreprenoruluĭ garanţia de 600 leĭ şi reţinerile de 300 leĭ; în timp ce d. Solomonică va declara la trib. secţia I-a că s'a indestulat.

Electorale

După propunerea d-luĭ Ghica se şterg din listele electorale, colegiul I senat, pe dd: Livadidi C. A. şi Livadidi G. A. care şi-aŭ vîndut imobilele — şi se insciu amboĭ la col. I de comnnă şi II de deputaţĭ.

Balul studenţilor în medicină. Un vot greşit al consiliuluĭ comunal.

D. *Gane* citeşte cererea studenţilor în medicină de a se scuti de taxa comunală, balul ce vor da în circul Sidoli la 17 curent.

D. *Ghica*. Voiu să amintesc consiliuluĭ comunal, votul ce am luat în sesiunea trecută, extra-ordinară, de a nu scuti *pe nimenĭ*, de taxa comunală; iar banĭĭ ce se vor încasa, să se treacă la § pentru îmbracarea copiilor saracĭ.

D. *Botez*. Avîndu-se în vedere că societatea vra să-şĭ mărească biblioteca ar fi bine să scutim balul de această sumă minimă.

D. *Ghica*. Inţeleg ca noĭ personal să încurajăm orĭ ce societate; dar trebue să respectăm voturile noastre. In Franţa fie-care representaţiune sau bal, dă din beneficiul eĭ o sumă pentru asistenţa publică,

D. *Lepadau*, Eu n'am fost cînd s'a luat votul de care a vorbit d. Ghica; l'aşĭ fi combătut; căcĭ este greşit şi contra regulelor comptabilităţeĭ. Afară de aceasta trebue să maĭ restrîngem scutirile; la § V al bugetuluĭ ordinar se prevăd 7 miĭ leĭ din taxele representaţiilor. Până acum n'am încasat de cît 3 miĭ. Nu cred să încasăm până la finele anuluĭ financiar restul de 4 miĭ.

D. *Velciu*, Cînd am dat atuncĭ votul n'am avut în vedere, explicaţiile date azĭ de dd: Ghica şi Lepadatu.

Dr. *Botez*. (controlînd voturile consiliuluĭ, priv. la şedinţa în chestie) Dar de ce d-le Velciu te-aĭ abţinut atuncea? (rîsete) şi de ce d-lor consilierĭ, chiar odinioară am scutit balul tipografilor?

Toţĭ. Nu maĭ putem retrage votul.

D. *Gane*. Să trecem la ordinea zileĭ. Pun la vot cererea studenţilor.

Se respinge cu 3 voturĭ contra 5.

Piaţa Unirea

D. *Motăş*. S'a cumparat piaţa «Unirea» Azĭ stau pe ea birjariĭ şi impedică circilaţia pietonilor.

D. *Col. Botez*. Birjariĭ nu-şĭ pot cumpara piaţă.

D. *Ghica*. Maĭ ales că staŭ în faţa caselor d-luĭ Motăş.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA“

1)

GEORGES OHNET

Răzbunare şi iubire

CAPIT. I

Ură din prea maĭ multă iubire

Sunete voioase de clopote se împrăştiaŭ în aerul uşor şi dulce; stolurĭ, stolurĭ treceaŭ rîndunelele grăbite ciripind ascuţit, soarele cald de Iunie îşĭ revărsa razele aurite printre ramurĭ; iar de-a lungul aleeĭ cu teĭ care duce de la piaţa Bisericeĭ la vila d-reĭ Guichard nunta păşea voioasă pe pajiştea înflorită.

In momentul cînd convoiul, cu miriĭ în frunte, trecu înaintea grileĭ, deschisă lung, ştrengariĭ satuluĭ toţĭ, strînşĭ aproape de chioşcul grădinaruluĭ făcură un sgomot atît de răsunător, — în timp ce viziteul dete foc la nişte cutiĭ cu artificiĭ care izbucniră cu un vuiet atît de spăimîntător—încît păserile toate care dormitaŭ prin hugeagurĭ zburară speriate.

Mirele scoase din buzunar toţĭ baniĭ cîţĭ îĭ pregătise pentru împărţeală şi rotînd braţul în văzduh împroşcă o ploaie de monezĭ preste ceata de nepieptănaţĭ care se rostogoli în colb cu atîta furie că nu se maĭ văzu după o minută de cît o amestecătură ciudată de fundurĭ de pantalonĭ, braţe şi picioare încurcate.

Apoĭ grămada se desfăcu şi, unul cu haina maĭ rufoasă încă, altul cu vînătăĭ pe obraz, se împrăştiară nătărăiĭ toţĭ luînd-o spre băcăniĭ şi crîşme.

Nunta pătrunse în grădină, urmă cu pasul evlavios marginea aleeĭ, urcă micul peron şi întră într'un salon împodobit de albe buchete de florĭ. Imprejurul mireseĭ, ascunsă sub vălul săŭ lung, damele se strîngeaŭ care de care maĭ dorită să feliciteze. D-ra Guchard se apropiase de cămin, şi cu un aier mîndru de regină, primea complimentele din partea bărbătească a adunăreĭ.

Era o femee înaltă, slabă, cu obrazul galbăn încadrat de bande de păr—păr negru ca de abanos. Ochiĭ strălucitorĭ îmbrăţoşaţĭ dn sprincene marĭ, se adăposteaŭ sub fruntea îngustă şi cugetătoare. Bărbia ascuţită arăta o dorinţă de stăpînire dusă pînă la tiranie. In momentul acela ea vorbea cu d-na Tournemine, femeea primaruluĭ din Celle-Saint-Cloud, observînd însă mereŭ cu coada ochiuluĭ pe tineriĭ însuraţeĭ care puţin cîte puţin se departase către prevazul uneĭ ferestre.

— Scumpă domnişoară, ziua de azĭ—nu este aşa? a fost o zi plină de emoţiunĭ pentru d-ta—zise primăreasa. Fără îndoială d. Maurice Aubry e un tînăr încîntător şi care pare însufleţit de cele maĭ bune dispoziţiunĭ. El îţĭ va da toată iubirea în schimbul fericiriĭ casnice pe care-ĭ va da o tovarăşă atît de scumpă.

In locul uneĭ singure iubirĭ, veĭ fi încunjurată de-o duioşie îndoită într'o căsnicie plăcută pe care n'o veĭ părăsi nicĭ odată.

— Nicĭ-odată! întări stăruitor d-ra Guichard: d. Aubry a făcut în mod sigur.

— Fără îndoială reluĭ cu tonul blînd d-na Tournemine şi e prea simţitor, prea bun ca vre-odată să se abată de la făgăduieliĭ... Dar timpul poate aduce schimbărĭ multe în planurile cui-va... Caracterele se manifestă în libertate, simpatiile slăbesc, se ivesc gîndurĭ de neatîrnare... Nu mă îndoiesc—d-ta eştĭ o persoană cuminte şi stăruitoare... Veĭ şti să alegĭ dorinţele cu cumpătare... Cu toate acestea se poate prevedea că barbatul cade lesne într'o ispită, poate fi răŭ sfătuit...

De cîte-va minute domnişoara Guichard se agită, nerabdarea, jucînd pe parchetul lustruit ca şi cum acesta s'ar fi înfierbîntat. La cuvintele din urmă ea nu se putu stăpîni şi cu glasul tare:

— Ispitit?... Răŭ sfătuit?... De cine?...

— Linişteşte-te, scumpă copilă, zice primăreasa cu un gest speriat. Nu lua în nume de răŭ tot ce ţi-am spus; cuvintele mele aŭ fost rostite numaĭ pentru că-ţĭ vroim binele, eŭ şi barbatumeŭ...

— Bărbatul d-tale.... întrerupse nervoasa fată bătrînă, ce ştie el?... Spune-mĭ adevărul!

— Nu ştie nimic. nimic... presupune numaĭ, ca şi mine, că domnul Mauriciŭ ar putea la un moment dat să fie îndemnat de o influenţă străină...

— Care! Spune-mĭ toată gîndirea d-tale, nu-mĭ ascunde nimic!...

— Scumpă domnişoară, dar asta n'ar fi nimic de mirat!... Domnul Roussel de Pontournant...

— A! însfîrşit aĭ rostit numele acesta blestemat! strigă amar d-ra Guichard, da domnul Roussel tutorele luĭ Mauriciŭ.

— Şi vărul d-tale primar insinuă d-na Tournemine.

— Da, doamnă şi cel maĭ înverşunat duşman al meŭ. Aicĭ e primejdia pentru mine... Dar am luat eu măsurile dinainte. Domnul Maurice Aubry e certat cu tutorele săŭ şi lipsa domnuluĭ Roussel într'o zi ca aceasta îţĭ poate da cea maĭ bună dovadă că spun adevărul. Da, ca să între în casă la mine, bărbatul nepoateĭ mele trebuia să rupă orĭ-ce legătură cu acel care măureşte... Trebuia s'aleagă între dînsul şi 'ntre noĭ. Alegerea aceasta a făcut-o.

(Va urma).

O Noutate pentru publicul Ieşan

La 14 Ianuarie a. c. se va deschide în str. Lăpuşneanu No. 28 o magazie de încălţăminte cu firma *«Lumea Elegantă»* care va vinde mărfurile cele maĭ fine cu preţurile cele maĭ moderate.

Dr. I. ŢARANU

Specialist pentru boalele de piele şi syphilis.

Iaşĭ—Strada Unirea 1

Colţul stradeĭ de Sus

Consultaţinnĭ de la 2—4

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu şi Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăţĭ.

Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea Liberă.

D. *Motăş*. D-ta glumeşti şi eŭ spun foarte serios, dacă nu luaţĭ birjariĭ de acolo *dau comuna în judecată*.

D. *Ghica*. E locul comuneĭ nu al d-tale.

D. *Lapadatu*. Chestiunea priveşte pe prefectura de poliţie.

D. *Gane*. Cererea d-luĭ Motăş se va pune la ordinea zileĭ într'o şedinţă viitoare.

Consiliul, după ce discută asupra licitaţiuneĭ, pentru mobilierul şi lingeriile Băieĭ comunale ce va avea loc la 28 curent, ridică şedinţa la orele 10 şi jum.

Şedinţa a IV-a are loc azĭ lunĭ.

Mîne, Marţĭ, d. Gane va pleca la Bucureştĭ spre a prezida senatul—iar d. Tacu remîne să prezideze consiliul comunal.... dacă consilieriĭ se vor întruni.

Riga

— —

Din Nisa se anunţă că starea sănătăţeĭ Principeluĭ Ferdinand este excelentă.

A. S. R., împreună cu Principesa Maria, însoşiţĭ de d. general C. Robescu, adjutant princiar, aŭ asistat Lunea trecută, 5 Ianuarie, la cursele de căĭ, ce aŭ avut loc la hipodromul din Nisa.

AA. LL. RR. aŭ fost primite, la intrare, de comitetul alergărilor, iar muzica regimentuluĭ 3 de infanterie, care dedea concursul săŭ serbăreĭ, a intonat imnul naţional romîn.

— —

Cele două reprezentaţiĭ ale feerieĭ: *Don Juan de Marana* au atras o lume enormă la teatrul naţional. La prima reprezentaţie abea aŭ ajuns bilete. Spectacolul a plăcut prin decorurile bogate, care însă pătimiaŭ în multe privinţĭ. S'a remarcat insuficienţa sceneĭ pentru asemenea spectacole marĭ şi apoĭ—eterna lipsă de repetiţiĭ. D-na Pruteanu a avut scene excelente, iar d. Constantinescu a ştiut din cînd în cînd să fie... don juan. Păcat că *Satana* nu era bine... montat.

In folosul casseĭ feeria s'ar maĭ putea reluà.

— —

In locul d-luĭ dr. Solomovicĭ, demisionat, s'a numit în postul de asistent la catedra de medicînă operatorie d-ra A. Macarowitsch. Preparator în locul d-sale e numit d. G. Lupescu student.

— —

O lume numeroasă şi-a dat întîlnirea sămbăta seară la cercul militar: ofiţerĭ de toate gradele, studenţĭ, studente şi civilĭ fără titlu. Serata a durat până 'n ziua.

Din cauza baluluĭ medicinişti lor care va avea loc la 17 Ianuarie, sămbătă, serata viitoare a clubuluĭ militar va fi suspendată, muzica fiind cedată societăţiĭ mediciniste.

— —

In sala Sidoli a avut loc sîmbătă seara balul organizat în folosul azilului de bătrînĭ.

Reţeta baluluĭ va servi ca în toţĭ aniĭ la întreţinerea acestuĭ aşăzămînt întemeiat de societatea meseriaşilor evreĭ.

— —

D. N. Quinez, doctorand, a fost recomandat intern la secţia clinică a spitaluluĭ sf. Spiridon în locul d-luĭ A. Granet demisionat.

— —

Societatea studenţilor în medicină ne roagă să anunţăm că la balul-concert organizat pentru 17 Ianuarie studenţii vor avea întrarea cu preţul în jumătate.

Ştiinţĭ-Litere-Arte

— —

Cetim în ziarul femenist *La fronde*: „M. Tamagno le célébre tenor, vient de donner une série de concerts à l'Athoenéum de Bucarest.

„Son succès, dit *l'Indépendance roumaine* a été *obéliscal*.“ Ici, nons divion *pyramidal*.“

Attrape Cleymoor!—Şi încă de la femeĭ!..

*

In vitrina librărieĭ-noĭ a d-lor Iliescu şi Grosu se află expus o excelentă copie—un *nud* artistic—făcută de d. *Tăutu* la Paris. Vom reveni.

*

STRUNA ZILEI

Negustorĭ fără vînzare,
Presă fără abonaţĭ,
Cîţĭ vă tînguiţĭ de criză
Şi de greŭ—vă mîngăiaţĭ

Se tot *urcă* sărăcia
(Vie-ĭ numele 'ndărăt)
Nu vedeţĭ—că de o vreme
Cerul nu maĭ are-omăt?

*

Glumă:

La un recent congres american pentru protecţia animalelor s'a hotărît a se apela la femeile din toată lumea ca să renunţe a maĭ purta *pene* la pălăriĭ; pentru că obiceiul acesta coastă viaţa a miĭ de paserĭ pe fie-care an.

Unde maĭ puĭ că penele sunt simbolul uşurinţeĭ.

Apelul trebuia să vorbească şi de *penele* de scris de care încep a abuza femeile.

Strună.

Gazeta Tribunalelor

Tribunalele străine

Asasiniĭ Aneĭ Szimon. — Curtea de apel din Filipopole judecă acum apelurile făcute de Boĭcev, fostul adjudant al principeluĭ Ferdinand, Novelic, fost prefect de poliţie, Nicolae Boĭcev, fratele celuĭ d'întâiŭ şi jandarmul Vasiliev, acuzaţĭ şi condemnaţĭ pentru omorul Aneĭ Szimon, cîntăreţă ungară.

La 21 April 1897, Boĭcev a asasinat'o pe Anna şi după comiterea faptuluĭ a aruncat'o în apele Mariţeĭ.

Boĭcev întreţinea legăturĭ de dragoste cu fata Szimon şi din legăturile lor amoroase născu un copil. In ajun de a se însura cu o femee foarte avută şi neputînd scăpa de Anna, Boĭcev o omorî cu ajutorul prefectuluĭ poliţieĭ şi al jandarmuluĭ căruia-ĭ dădu o poliţă pentru suma de 3000 leĭ.

Pentru aceste fapte aŭ fost condemnaţĭ: fostul adjutant şi fostul prefect la muncă silnică pe viaţă, jandarmul la 6 anĭ şi 8 lunĭ muncă forţată. Fratele luĭ Boĭcev, Nicolaĭ, a fost achitat, dar instrucţia l'a readus în urmă în judecată.

*

Publicul care se pasionase la început de acest omor, se desinteresează acum complect. Sala de audienţă a curţeĭ apelative era aproape deşartă. Acuzaţiĭ aŭ apărut pe banca acuzăreĭ sub escorta întărită. Fostul adjutant era pus într'o redingotă foarte elegantă şi purta roseta decoraţieĭ.

S'a citit actul de acuzare şi dosariul tribunaluluĭ.

Vom cunoaşte astă-zĭ urmarea desbaterilor şi vom ţinea lectorul în curentul afacereĭ.

ULTIME INFORMAŢII

— —

Prefectul judeţuluĭ a fost înştiinţat ierĭ seara telegrafic că tratativele între guvern şi aurelianiştĭ n'aŭ izbutit.

⁜

Am primit o critică foarte justă asupra concertuluĭ din urmă Sion-Dinicu.

Belşugul de materie ne sileşte a amîna publicarea pe mîne.

⁜

Superioara institutuluĭ *Sacré-Coeur* citată ca martoră în procesul contese-Balş—Beldiman, va fi ascultată la domiciliul eĭ, strada Găreĭ, în ziua de 17 a. c.

D. supleant Liteanu va lua interogatoriul martoreĭ—în presenţa mandatarilor părţilor în litigiu.

⁜

Un dialog interesat din consiliul comunal.

D. colonel Botez, supărat de mult şi de mult absent din sfatul mintoşilor părinţĭ aĭ oraşuluĭ, e primit cu efuziune de către primar:

— Eĭ, începem să avem lume nouă la consiliŭ, domnule colonel. Dar ce eveniment extra-ordinar v'a determinat să veniţĭ între noĭ, scumpul meŭ coleg?

— Am început să flămînzesc, domnule primar, respunde colonelul şiret, făcînd aluzie la o răutate gratuită spusă de d. Gane la adresa sa. Dar 'mĭ se pare că aveţĭ o figură suferindă, domnule primar?

— Sunt cam bolnav, domnule colonel.

— Boliţĭ de indigestie, poate, domnule Gane?....

Flămînzĭ şi îmbuibaţĭ — iată caracteristica cea maĭ adevărată a consiliuluĭ comunal.

⁜

Domniĭ I. Al. Teohari, doctor Petroni şi doctor Penescu din Neamţ vor pleca mercurĭ la Bucureştĭ în scop de a stărui pe lîngă guvern ca să aducă în cameră un proiect de lege pentru instalarea uneĭ reţele ferate între Paşcanĭ şi Neamţ.

⁜

Toate epitropiile bisericelor locale aŭ primit cîte o circulară semnată de Mitropolitul Primat, prin care se cere desfiinţarea corurilor mixte.

In Iaşĭ, singurul cor mixt există la Mitropolie, dar nu poate fi desfiinţat de oare ce a fost sancţionat printr'un vot special al Sinoduluĭ.

⁜

Lumea care a putut vedea la Viena marele spectacol de muzică „Der Verschwender“ va primi cu bucurie ştirea că feeria aceasta va fi montată la noĭ sub numele de *Castelul fermecat* saŭ *Zîna Zînelor* pentru care artistul P. S. Alexandrescu face pregătirĭ mônstre.

⁜

Intre confraţĭ.

I. Gavrilescu romîn din Transilvania, fos medic de batalion cl. II-a, a ajuns, în timpul din urmă, sub-chirurg la spitalul Dămieneştĭ jud. Roman, avînd de şef pe doctorul Bădescu un alt veteran al ştiinţeĭ medicale.

Sub-chirurgul, cam grandoman, şi doctorul, cam prea modest, nu trăiau bine. Gavrilescu lua cam în toate pe dinaintea doctoruluĭ. Superiorul, însă, a învins. Consiliul sanitar a revocat pe Gavrilescu.

Acesta, de necaz, a denunţat telegrafic procuroruluĭ general că femeia M... a murit în spitalul Dămieneştĭ, din cauza uneĭ puncţiĭ făcute la abdomen de doctorul Bădescu.

Se face o anchetă şi doctorul A. Vasiliu, medicul judeţuluĭ numit supra arbitru a găsit că femeia a murit de moarte naturală, că suferea de dropică şi că decĭ leac nu maĭ era, chiar dacă doctorul Bădescu ar fi fost de acord asupra tratamentuluĭ cu sub-chirurgul Gavrilescu.

Cearta între ceĭ 2 practiciaoĭ a consistat în următorul punct: doctorul Bădescu a fost de părere că puncţia să se facă numaĭ la partea de jos a abdomenuluĭ, pe cînd Gavrilescu susţinea că trebuie făcută şi la torace, pentru că maĭ ales apa de sus produce opresiunea plămînelor şi a inimeĭ şi decĭ sufocaţia.

Femeea a murit în ţipete grozave. Dr. Vasiliu afirmă însă că de şi normal în urma puncţieĭ pacientul, nu acuză durerĭ, dar acest fapt nu poate să ne alarmeze căcĭ aşa sunt oameniĭ *unii mor rîzînd, iar alţii plîngînd*.

Dr. Bădescu a dat în judecată pe Gavrilescu cerîndu'ĭ 15,000 leĭ daune pentru calomnie. Tribunalul a condemnat pe Gavrilescu la 300 leĭ amendă şi 100 leĭ despăgubirĭ. Atît condemnatul cît şi procurorul au făcut apel.

Afacerea s'a prezentat înaintea Curţeĭ s. II în şedinţa de sîmbătă.

Apărarea reprezentată prin d. Tanasă Gheorghiu a menţinut că Gavrilescu este o victimă a administraţieĭ locale- căreia nu'ĭ plac ochiĭ săĭ şi că aceasta se dovedeşte chiar din felul cum e redactată sentinţa şi din graba care a pus'o procurorul de a face apel.

D. Ianculescu apărătorul d-luluĭ Bădescu a avut şansa de a convinge pe Curte că subchirurgul este în adevăr un calomniator şi Curtea după o lungă deliberare i-a respins apelul acestuia.

⁜

La poliţia de siguranţă s'a arestat o familie întreagă de pungaşĭ, concubinĭ şi concubine, carĭ şi-aŭ apropriat ceĭ 2.500 leĭ pe carĭ d-na Jeanette Rosenzweig, domiciliată strada Armeană 12, i-a perdut în una din zilele trecute.

Numele arestaţilor: Vasile Lupu, Gh. Luppu, Tinca şi Sofia Gheteme, V. Emanoil, N. Ancuţă, Gh. Tiplică, Vasile şi G. Bogonos. O bună parte din baniĭ ce lipsesc doamneĭ Rosenzweig, aŭ fost găsiţĭ asupra numiţilor.

⁜

Sfătuim pe artiştiĭ noştriĭ să părăsască obiceiul de a apărea „la rampă“ îndată ce 3—4 naivĭ *bisează* cu entuziasm. Cu deosebire la *Don Juan* multe efecte frumoase aŭ fost distruse din pricina aceasta. O educaţie de seriozitate artistică se cere neaparat.

⁜

Societatea funcţionarilor publicĭ a ţinut ierĭ şedinţă în scop de a se decide asupra baluluĭ anual cu tombolă.

S'a ales o comisune compusă din domniĭ I. Ghica, magistrat, V. Manoliŭ, casierul sf. Spiridon, G. Balaiş, casierul Crediluluĭ urban şi M. Climescu şeful depozituluĭ de tutunurĭ, în scop de a se obţinea sala cea mare a prefecturei şi a determina pe doamnele şi domniĭ eliteĭ locale să primească patronajul serateĭ.

Ziua în care balul va avea loc, se va hotărî într'o şedinţă viitoare.

⁜

Două fete minore stabilite în Bărlad, numitele Profira Ichim şi Ruxanda Petrescu, aŭ fost smomite de a casă de proxenatele Profira Dragomir şi Natalia Poppescu, cu promisiune de a le instala în case boereştĭ.

Sărmanele fete aŭ fost transportate la Tecuciŭ şi instalate într'o casă de prostituaţie de acolo.

Faptul a fost adus la cunoştinţa parchetuluĭ de mamele nenorocitelor.

⁜

D. Toma Săvescu a fost reales ierĭ membru în consiliul de administraţie al „primeĭ case de Economie“.

⁜

Ni se scrie din Dorohoiŭ.

Căpitanul C. Angelescu, care dispăruse de vr'o două lunĭ de la regiment şi care s'a constituit zilele trecute singur prizonier, la comenduirea pieţeĭ Iaşĭ a fost trimis la Dorohoiŭ, întovărăşit de un sublocotenent, ca să-l dea pe samă companieĭ.

Căpitanul Angelescu era bănuit că a dispărut cu o sumă de 1000 leĭ ce i se încredinţase pentru repararea pichetelor

Cu ocazia predăreĭ companieĭ, a prezentat acte justificative pentru o parte din sumă, iar restul l'a prezentat în banĭ

In urma acestora probabil că nu va fi trimes în judecată consiliuluĭ de răsboiŭ de cît pentru dezertare. In privinţa lipseĭ sale de la post, Angelescu refuză să dea vre-o explicaţie. Se bănueşte că ar fi la mijloc o chestie foarte delicată de dragoste.

⁜

Sîmbătă seara s'a celebrat logodna domnişoareĭ Chesim cu d. doctor I. Ţaranu.

Felicitărĭ.

⁜

Prefectura de Vasluiŭ telegrafiază astă-zĭ că febra aftoasă care bîntuia în 14 comunĭ din judeţ, s'a stîns cu desevărşire.

Măsurile de poliţie veterinară aŭ fost rădicate.

⁜

La începutul luneĭ Februarie consiliul judeţian va fi convocat în sesiune extraondinară, pentru a hotărî maĭ multă chestiĭ, precum şi a forma o nouă listă a juriuluĭ de expropiare de oare ce lista votată acum o lună conţinea multe greşelĭ iar la una din plăşĭ numărul juraţilor e insuficient.

⁜

Procesul dintre contesa Balş şi domnişoara Beldiman care trebuea să se judece la 7 Februar, va fi probabil amînat şi la acea dată,

Corpul portăreilor refuză de a remite citaţiunele pentru d-ra Camper la Colonia şi pentru d. Ghica la Sofia — de oare-ce ministrul justiţieĭ a zis că trebue să treacă măcar 2 lunĭ pentru înmînarea citaţiunilor.

⁜

Darcleé la Iaşĭ

In fine ştiree s'a adeverit şi vom avea pe Darclée la Iaşĭ, o vom avea pentru două reprezentaţĭ.

Darclée va da în oraşul nostru două reprezentaţiĭ, în serile de vinerĭ 15 şi lunĭ 19 Ianuar. Traviata *şi* Faust *sunt cele două opere pe care marea artistă le-a ales pentru a dilecta publicul iaşan din partea căruia o călduroasă primire e dinainte asigurată celebreĭ cîntăreţe.*

„Traviata“ a fost nevoită Darclée s'o repete de două orĭ la Bucureştĭ, cît despre „Făust“ -- rolul Margareteĭ *i-a fost încredinţat la Paris de Gounod însuşĭ la Paris.*

Spectacolele d-neĭ Darclée vor avea loc în sala Sidoli care e aranjată cu mult gust ei va revedea cu ocazia aceasta zilele glorioase cînd adăpostea şi Coquelin şi pe Iudic.

De mînĭ biletele vor putea fi reţinute la agenţia teatrală.

⁜

Pentru ziua de 36 Ianuar, s'a fixat un nou termen pentru judecarea căpitanuluĭ Lascu inculpat că a sustras suma de 12,000 leĭ.

In acest proces sînt vre-o 80 de martorĭ, toată elita societăţiĭ din Bacău: prefect, casier, etc., cu care Lascu voeşte să dovedească că aceştĭ banĭ au fost furaţĭ în cărţĭ tovărăşie cu şeful regimentuluĭ.

⁜

O magazie de coloniale care a existat multă vreme pe piaţa Iaşuluĭ, acea a fraţilor Silberberg şi Diamant, a fost declarată în stare de faliment.

Pasivul trecc peste suma de 200,000 leĭ. Judele sindic a sechestrat, alît prăvălia din strada Panu, cît şi depozitul, strada de jos.

⁜

Convertirea unuĭ Romîn

Marţa trecută, 5 Ianuarie la 8 sara, rabinul F. Tobias, observă că se opreşte în dreptul caselor o birjă, din care se coborî un domn elegant îmbrăcat.

Maĭ mare fu mirarea rabinuluĭ, cînd văzu pe străin intrînd în casa sa şi declarîndu se creştin.

— Voiŭ să trec la religia Mosaică, explică străinul.

— Şi cum e numele Dv? întrebă rabinul.

— Neculaĭ.

— Acest lucru nu se poate face cu atîta uşurinţă. Trebue să-mĭ aducĭ o autorizaţie din partea guvernuluĭ şi un certificat de la un doctor că eştĭ sănătos şi că veĭ putea suporta operaţia circumcisieĭ.

După cîte a maĭ vorbit Neculaĭ, rabinul a recunoscut că e cam exaltat.

— Dacă trebue atîtea formalităţĭ, zise Neculaĭ, atuncĭ cel puţin, rugaţi-vă pentru mine luĭ D-zeŭ; căcĭ sunt bolnav de 12 anĭ.

— Bine, se poate, să aducĭ, 36 de luminărĭ, sîmbătă la Sinagoga cea mare şi vom face rugăciunea.

Sîmbătă, des de dimineaţă, Neculaĭ se prezintă la Sinagoga cea mare aducînd un gavanos cu miere o cutie cu chibriturĭ de ciară şi o basma plină cu monede antice.

Ceauşul David—cel cu chestia «*more judaico*»—a pus în curent, pe epitropiĭ sinagogeĭ marĭ, din Tîrgul-Cucului, cu afacerea creştinuluĭ Neculaĭ. Epitropiĭ au ascuns monedele; temîndu-se a lua însă şi mierea.

*

Astăzĭ rabinul, chestionat de unul din reportoriĭ noştri, a zis: «Nu aşĭ fi făcut acest lucru, chiar cînd căpătam autorizaţia guvernuluĭ, azĭ, cînd se agită antisemitismul la Paris, Praga, şi chiar de studenţĭ la Bucureştĭ.

Rabinul e în curent cu toată afacerea luĭ Dreyfus.

Dr. N. ŢURANOVICI

— Strada Unireĭ No. 10 —

Consultatiĭ de la 2—4 p. m.

Telegramele Străinătăţeĭ

— —

Revizuire—oare?

Bruxelles, 11 Ianuarie.

Indépendance Belge, publică o notă, pe care ziarele o cred inspirată de Méline—după care, imediat după ce lucrurile se vor linişti, guvernul va hotărî revizuirea procesuluĭ Dreyfus.

Emile Zola

Paris, 11 Ianuar.

Parchetul a comunicat luĭ Zola şi luĭ Perreux, girantele ziaruluĭ *Aurore*, actul de acuzare în basa căruia vor fi judecaţĭ de juraţĭ în ziua de 7 Februar st. n.

Acuzarea nu cuprinde de cît 3 personagiĭ din scrisoarea «j'accuse», adresată luĭ Felix Faure.

Intăiul pasaj: «Un consiliu de resbel, care a îndrăznit, în urma ordinelor primite, să achite pe un Esterhazi, a pălmuit adevărul. Istoria va înregistra această crimă socială care s'a petrecut sub domnia dv., domnule president.»

Al doilea pasagiu: Sentinţa aceasta va avea darul să suspecteze de aci încolo toate judecăţile acestuĭ consiliu de resbel.

Intîiul consiliu de rezbel, care l'a judecat pe Dreyfus, n'a fost poate inteligent; al doilea consiliu a fost *criminal*.

Al treilea: acuz al doilea consiliu de rezbel că a executat toate ordinele şi a comis un act juridic criminal achitînd un vinovat constatat».

ULTIMA ORĂ

Bucureştĭ, 12 Ianuarie.

Circulă svonul că tratativele de împăcare s'aŭ întrerupt şi că d. Sturdza întregeşte cabinetul dînd d-luĭ Palladi portofoliul justiţieĭ. Amănunte pentru ediţia următoare.

IMPORTANT

Magasinul de Manufactură

S. SCHILLER

De lîngă Banca Naţională, cu începere de Joĭ 11 Decembre a. c. va fi deja mutat în localul noŭ.

Str. Ştefan cel Mare No. 4

lîngă casele Neuşotz uude a fost Luvrul.

Tot-odată anunţ onor. mele clientele că cu această ocasiune vînd toate mărfurile cu preţul costuluĭ; iar în vederea serbătorilor am pus în vînzare un sold de lănagiurĭ şi matăsurĭ pentru cadourĭ cu preţurĭ foarte eftine.

Vînzarea cu aceste preţurĭ am început-o de astă-zĭ încă în localul meŭ actual de lîngă Banca Naţională.

Cu perfectă stimă

S. SCHILER

De arendat

Moşia **Oneştiĭ cu Urzicaniĭ** din comuna Şipotele, şi Moşia **Borosoaia** din comuna Ceplenita, ambele din jud. Iaşĭ, proprietatea d-neĭ *Elena Sturdza*.

Arendarea se face pe un period de 5 saŭ 7 anĭ, cu începere de la 23 Aprilie 1899, întrîndu-se cu plugul din toamna anuluĭ 1898.

Doritoriĭ sunt rugaţĭ a se adresa pentru orĭ-ce lămuririĭ şi condiţiunĭ la Redacţie.

DE INCHIRIE

Renumita grădină „Chateau aux fleurs impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia“.

PENTRU ANUL 1898

OPINIA

ziar cotidian

Inserează în corpul ziaruluĭ Anunciurĭ comerciale **cu preţurile cele maĭ eftine,** inserţiĭ, reclame, anunciurĭ de logodnă şi nuntă, adrese de medicĭ, avocaţĭ, birourĭ de comision şi expediţiĭ, etc.

Ziarul «Opinia» avînd un număr însămnat de abonaţĭ şi cititorĭ, întrodus fiind prin toate autorităţile judiciare, militare, şi administrative din Iaşĭ şi provincie, este cel maĭ nimerit organ de publicitate pentru a-şĭ face orĭ-ce reclamă.

Dacă voiţĭ decĭ să urmaţĭ zicătoarea

„Reclama este sufletul comerciuluĭ“

înseraţĭ anunciurile şi inserţiile dv. în ziarul cotidian

OPINIA

Se caută o domnişoară pentru a prepara elevele de la Externat.—M-me Parret, 126 strada de Sus.

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţi literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveşti, Poesiĭ etc. — şi-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literaturei.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

A. G. DABIJA
AVOCAT
S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziarului «Opinia».

Agenţia Teatrală
28—Str. Lăpuşneanu—28
Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.
Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ
A se adressa la D-l avocat Bădărău

La Bruxella
Subsemnatul aduc la cunoştinţă onor. familiĭ că mă însercinez a primi ca pensionarĭ pe tinerii care ar dori a se perfecţiona în limbele franceză, germană şi engleză.
Tot o dată voĭ prepara şi pe aceĭ care ar dori a se prezenta la esamenele de bacalaureat, de litere sau de ştiinţe, conform programuluĭ de studiĭ, în vigoare.
Condiţiunĭ avantajoase, viaţă de familie.
Pentru condiţiunĭ a se adresa direct la subsemnatul:
Doctor *J. Grossmann*, profesor universitar, Rue de l'Amazone No. 13. Bruxelles (Belgique).

G. ADAMESCU
MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).
PREŢUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureşti. 58

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.
A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** aci maĭ jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:
6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu mâner adevĕrat englezesc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania*, american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *linguri de masă de argint-Britania*, american.
12 bucăţĭ *linguriţe de cafea de argint-Britania*, american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania*, american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania*, american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania*, american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeştĭ de *argint-Britania*.
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ*.
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania*.
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu mâner de porcelan,
6 bucăţĭ farfurioare, Victoria.
56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur şi înăuutru un metal alb, care ţine culoarea argintuluĭ şi peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că aceastā inserţiune se referă numaĭ la *simple adevĕruri*, dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şĭ comande garnitura de maĭ sus care convine tocmaĭ ca

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE
precum şi pentru hoteluri, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisornl Societăţiĭ profesorilor, etc. Casă protocalată existind de 16 anĭ.
— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —
Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ iuainte.
VERITABIL NUMAI ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ
Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

De arendat
Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

De închiriet şi de vînzare
O casă cu douĕ etaje în strada de Sus No. 96. Compusă din patru apartamente cite din treĭ şi patru odăĭ cu atenansele lor, se pot adresa la proprietara din Strada Sărărie No. 43.

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila
Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ
„GENERALA“
Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:
INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT
In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*
după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*
După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:
1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.
2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.
3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:
Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.
NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

LIBRARIA şi PAPETERIA
TH. P. MAXIMOVICĬ
IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.
Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hârtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pânză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.
Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“
de la COPOU, lîngă Iaşi
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**
Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.
Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.
Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.
De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.
Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.
Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA“
din Sibiiŭ
Preţul abonamentuluĭ:
Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE
9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.
A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 208 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MERCURĬ 14 IANUARIE, 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Iluminarea Iaşuluĭ cu electricitate

LISTELE ELECTORALE

Formarea listelor electorale are anul acesta o deosebită insemnătate. Chiar dacă nu se vor intîmpla alegerĭ neprevăzute, în Noembrie viitor vor avea loc alegerile generale comunale pentru toată ţara.

Deşteptăm din timp pe toţĭ concetăţeniĭ noştri, că ceĭ ce aŭ drept şi nu sunt înscrişĭ să ceară înscrierea din vreme, iar aceĭ carĭ sunt înscrişĭ, să observe la timp, atît în listele provizoriĭ, cît şi în cele definitive, dacă înscrierea lor a fost menţinută.

Ceĭ interesaţĭ, atît pentru lămurirĭ, cît şi pentru apararea drepturilor lor în caz cînd ar fi nedreptăţiţĭ de autoritatea comunală, se pot adresa la redacţia „Opinieĭ" în orĭ ce zi de la 10—11 jum. a. m.

Ministerul de Interne

Aşteptăm de douĭ anĭ debutul partiduluĭ liberal şi de doĭ anĭ aşteptăm zadarnic. De nicăirĭ nu se insenineazā cerul colectivităţiĭ — din potrivă, de pretutindenĭ se ridică norĭ carĭ întunecă orizontul d-luĭ Sturdza.

De la o vreme, partidul liberal, care în opoziţie dedea pilda unireĭ celeĭ maĭ desevîrşite, s'a dumicat aşa fel, la guvern, în cît diferitele hîrburĭ scăpate din naufragiŭ prezintă aspectul unor bande rătăcite carĭ se învărtesc în loc pentru a regăsi punctul de plecare.

In această situaţie, d. Sturdza, desnădejduit, 'şĭ a adus aminte de vechile legăturĭ dintre d-sa şi reşleţiĭ carĭ 'ĭ aŭ jurat peirea, şi a făcut un apel desperat la unirea tuturor elementelor carĭ aŭ oare care afinitate cu ceĭ rămaşĭ credincioşĭ steagului.

Se vorbeşte de împăcare — şi unele gazete din Bucureştĭ jubilează deja la perspectiva că în fine partidul liberal va intra în scenă cu forţele-ĭ întregĭ pentru a da măsura putereĭ sale de înjgebare guvernamentală.

Ideea d-luĭ Sturdza de a chema sub arme pe toţĭ membriĭ valizĭ spre a face încercarea definitivă a destoiniciei sale pentru guvernămînt ne bucură pe noĭ mult maĭ mult de cît însăşĭ pe liberalĭ.

Starea de pînă azĭ a colectivităţiĭ era de două orĭ vătămătoare: întîiŭ, fiind-că oprea în loc, şi pentru un timp nedeterminat, mersul înainte al trebilor statuluĭ şi curma, cu chipul acesta, procesul de desvoltare pe care 'i-l imprimase ţăreĭ regimul precedent; şi al doilea, pentru că reducea opoziţia la rolul enervant de spectatoare pasivă a uneĭ privelişti demoralizatoare.

Eventualitatea uneĭ probabile reîntregirĭ a colectivităţiĭ ne surîde, decĭ, pentru-că, pe lîngă impulsul, orĭ în care direcţie ar fi, ce s'ar da maşineĭ statuluĭ cînd toate energiile s'ar exercita in acelaş sens — ni s'ar da şi nouĕ putinţa de a interveni într'o situaţie lămurită şi a ne spune cuvîntul asupra activităţiĭ guvernamentale.

Un regim nul, cum era regimul colectivist pînă acum, era maĭ prejos de orĭ-ce critică — de aceea opoziţia nicĭ n'avea cum să se afirme pînă azĭ. Trebuia ca guvernul să înceapă a trăi, pentru ca, uzîndu-şĭ mijloacele de traiŭ, să slăbească în mod natural şi în mod natural să meargă către sfîrşitul neînlăturabil al organismelor viĭ. Altfel, dezarmată în faţa cadavruluĭ, opoziţia ar fi urmat să aştepte multă vreme în neacţiune pînă ce ar fi intervenit un alt factor constituţional ca să ridice hoitul să şi cureţe terenul.

Dar se împacă liberaliĭ? Aceasta e problema de a căreĭ soluţie atîrnă noua orientare şi a guvernuluĭ şi a opoziţieĭ.

Părerea generală e că *nu*. Toate frămîntările la carĭ asistăm nu vor duce de cît la o şi maĭ mare slăbire a formaţiuneĭ de la putere. Grupurile carĭ duc resboiŭ de moarte în potriva d-luĭ Sturdza nu s'aŭ deslipit, ci s'aŭ rupt de la trunchiul comun — şi loviturile duşmăneştĭ ce 'şĭ aŭ administrat reciproc cu egală ardoare aŭ lăsat rănĭ adîncĭ carĭ vor singera pururea. Şi lupta aceasta, în care toţĭ soldaţiĭ aŭ căzut învinşĭ, se suspendă dar nu se curmă — şi se suspendă pentru că combatanţiĭ nu maĭ pot sta în picioare. In aşa condiţiĭ, nicĭ vorbă nu poate fi de pace durabilă, ci cel mult de un armistiţiŭ.

Dovada? E simplă şi evidentă.

Liberaliĭ, carĭ nu se stimează şi nu se respectă, s'aŭ despărţit adînc şi s'au despărţit pe chestiĭ de persoane. Se urăsc oameniĭ aceştia cu o cordialitate surprinzătoare. Nimic nu lipseşte maĭ mult în tabăra colectivistă de cît stima şi buna credinţă. Aceasta explică grija fie-căruia dintrînşiĭ de a lua, în potriva celor-l-alţĭ, garanţiĭ adesea ofensătoare.

Motivul neînţelegeriĭ azĭ este ministerul de interne. D. Sturdza 'şi-l rezervă, d. Aurelian îl revendică şi d. Fleva îl dispută pe faţă. Acesta este semnul evident că grupările vor supremaţia, prin urmare puterea, iar nu împăcarea sinceră şi desăvîrşită.

Tenacitatea cu care ministrul preşedinte se acaţă de portofoliul internelor, învederează dorinţa-ĭ de a avea cheia maşineĭ guvernamentale pentru a preveni la tot momentul încercările de rea credinţă ale eventualilor amicĭ; — şi ardoarea cu care disidenţiĭ urmăresc dreptul de a numi prefecţĭ, dovedeşte indiscutabil scopul pe care'l urmărese în noua lor tactică.

Socoteala e lămurită: cine va avea ministerul de interne, va avea puterea — şi cum toate grupurile vor puterea, toate vor acest minister. De aceea d. Sturdza, fericitul posesor al talismanuluĭ, va sfîrşi prin a renunţa la concentrare spre a păstra pentru sine portofoliul care face obiectul dorinţeĭ tuturor.

Şi din sgomotul de concentrare care ne asurzeşte de cîte-va zile, nu va rămîne, ca fapt concret, de cît o ştirbire şi maĭ adîncă în prestigiul guvernuluĭ, care, provocînd tratativele, 'şĭ a mărturisit însuşĭ neputinţa.

In contra tuturor acestor prevederĭ şi în contra logiceĭ celeĭ maĭ elementare, dorim, totuşĭ, ca dezertoriĭ se reîntre în rîndurĭ pentru ca partidul liberal să'şĭ facă în fine debutul.

In acest caz, cu totul improbabil, am avea cel puţin începutul sfîrşituluĭ.

G. Rădulescu.

O statistică a „Maternităţeĭ"

Avem sub ochĭ o statistică foarte importantă: o dare de seamă complectă pe timp de 15 anĭ asupra mersuluĭ „Institutuluĭ Gregorian", a institutuluĭ unde mizeria se întîlneşte cu fructele vieţeĭ destrăbălate.

Broşura se datorează domnuluĭ profesor doctor V. I. Bejan, medicul primar al Maternităţeĭ *şi este făcută pe datele de la 1883 până la 1 Ianuar 1898.*

La 1 Ianuar 1883 se aflau în Institut 316 copiĭ; de la acea dată şi până la 1 Ianuar 1893 au intrat 1671; au părăsit intitutul de la 1 Ianuar 1883 — 1898, 479 copiĭ; au murit în acest interval 1267 copiĭ; se află actualminte în căutare 241 copiĭ.

*

Asupra lehuzelor şi a operaţiunelor executate, statistica arată aceste cifre: în Noembre 1882 se aflaŭ 11 femeĭ lehuze, de la acea dată şi până în 1898 au intrat 3044; au părăsit institutul de la Noembre 82 şi până la începutul luĭ 98: 2963, moarte 73, rămase 19.

In ce priveşte operaţiunele, s'au executat: 1 cezarotomie, 1 lapratomie, 88 aplicărĭ de forceps, 44 versiunĭ, 40 embriotomiĭ, 35 extragerĭ manuale a feluluĭ, 64 extragerĭ a placenteĭ, 20 tamponaje.

De la 1882—1898 s'au născut 2519 copiĭ; 2098 au eşit, 415 au murit şi 7 se află actualminte în căutarea institutuluĭ.

De la 1883—1897 un număr de 179 de eleve au terminat cursurile şcoaleĭ de moşit şi 9395 consultaţiunĭ gratuite au fost date,

*

Autorul statisticeĭ se ocupă apoĭ de modul cum a găsit Maternitatea *în 1882, cînd a intrat medic pzimar.*

Condiţiunele igienice lăsau foarte mult de dorit pe atuncĭ.

Am extras aceste cîte-va date şi asupra lor promitem a ne da cuvîntul într'un număr viitor.

Starea luĭ Gladstone

In urma ştirilor alarmante respîndite de unele ziare engleze asupra sănătăţeĭ mareluĭ om de stat care actualmente se află la Cannes, familia luĭ Gladstone a adresat următoarea telegramă:

„D. Gladstone nu suferc de nicĭ-o boală anume; starea luĭ de slăbiciune provine din vrista înaintată".

Cu toate acestea e sigur că familia e foarte îngrijită; fica bătrînuluĭ om politic, miss Hélène Gladstone, care rămăsese în Anglia, a fost chemată în grabă pe lîngă tatăl eĭ.

ACTUALITĂŢI

Arderea luĭ Zola

Orĭ cum am considera împrejurările de actualitate se petrec ciudate şi nostime întîmplărĭ la Paris.

Articole, broşurĭ, polemice, pamflete — nu sunt de cît platonisme pe lîngă propaganda de fapt ce se face din partea tinerimeĭ pururĭ doritoare şi dătătoare de acuzaţiĭ.

Intre cele maĭ interesante manifestaţiĭ din ultimile zile este fără îndoială arderea în efigie *a luĭ Zola.*

Romancierul popular al „Parisuluĭ" a fost atacat cu toată violenţa ce se putea dezlănţui asupra îndrăzneleĭ luĭ în asemenea complexe împrejurărĭ: Drumont l'a calificat de „ramolit", Rochefort l'a taxat „bestial pornograf", Cassagnac l'a numit „infam", Millevoye l'a condamnat la moarte şi zecĭ de oraşe l'au „conspuat".

Dar nimic nu e maĭ interesant ca ultima manifestaţie — acea a elevilor — care au dat foc luĭ Zola în efigie pe o piaţă publică a Parisuluĭ, în mijlocul uneĭ mulţimĭ imense ca acea pe care o zugrăveşte scriitorul în Paris *stînd împrejurul guilotineĭ ca să vadă moartea anarhistuluĭ salvat.*

Şi eleviĭ de şcoală, rezolvind marea problemă care agită republica, priviau icoana luptătoruluĭ bătrîn pierind în flacărĭ ispăşitoare.

FEMEI CONTRA UNGURILOR

Femeile şi fetele saşe din Transilvania aŭ început o vie agitaţiune contra proiectuluĭ de maghiarizare,

Un număr mare de dame distinse, stabilite in Sibiŭ, s'au pus în capul mişcăreĭ. Ele fac propagandă în scopul de a aduna semnăturĭ pentru o adresă de protestare care va fi predată Impăratuluĭ.

Adresa a fost subscrisă de maĭ multe miĭ de femeĭ şi de fete din toate colţurile Transilvanieĭ.

In ziua de 10 a. c. o deputaţie de dame a plecat la Viena. Damele se vor presinta monarchuluĭ, i vor predă adresa şi vor cere şi în mod oral ca Impăratul să nu promulge legea asupra maghiarizăreĭ numelor oraşelor.

Camera a votat erĭ concesiunea încheiată între comuna Iaşĭ şi *Continentul Gesellschaft* **din Nürnberg, pentru iluminares Iaşuluĭ cu lumină electrică.**

*

Sistemul de iluminare va fi cu cable aeriane. Pentru fie-care loc se va plăti 8 banĭ.

Dacă sumele pe carĭ societatea concesionară le va încasa de la particularĭ vor trece peste 200 miĭ leĭ anual — comuna va percepe 8% din aceste venituri.

*

Să amintim că concesia a fost votată în şedinţa consiliuluĭ de la 8 Septem 1897.

Depeşĭ Urgente

Firul telegrafic a fost extrem de nervos în zilele din urmă.

Povestea cu concentrarea liberalilor a stimulat pînă şi verva corespondenţilor carĭ nicĭ la şease lunĭ o dată nu deschid gura. Din pricina aceasta a trebuit zilnic să tragem ediţiĭ speciale ca să înregistrăm toate ştirile carĭ ni s'aŭ comunicat urgent din capitală — şi coşul redacţieĭ geme de telegramele al căror conţinut a bracadabrant blesa logica şi bunul simţ al meticulosuluĭ nostru secretar de redacţie.

Voiŭ da cititoruluĭ, ca să priceapă cîtă perspicacitate ne trebue pentru a evita ridiculul, cîte-va din depeşile contradictoriĭ pe carĭ le am primit din Bucureştĭ cu menţiunea *urgentă* — şi aceasta numaĭ în intervalul de 24 de ceasurĭ.

Opinia, *Iaşĭ*, urgentă.

Drapelul *anunţă concentrarea elementelor liberale mulţĭ sorţĭ isbîndă. Intrunit Sturdza Aurelian: discutat condiţiile. Aurelian cere treĭ portofoliĭ şi internele; Sturdza oferă două fără.*

Opinia, *Iaşĭ*, urgentă.

Sturdza Aurelian certat. Tratativele împăcare întîmpină greutăţĭ marĭ. Stătescu vrea concentrare, Cantacuzino ba.

Opinia, *Iaşĭ*, urgentă.

Dreptatea *publică lista ministeruluĭ concentrat şi adaugă că acesta e un cabinet care va dura 12 anĭ. Stolojan ameninţă cu opoziţia.* Voinţa Naţională *promită că în momentul cînd va afla despre tratative, se va ocupa de chestie.*

Opinia, *Iaşĭ*, urgentă.

Tratativele s'aŭ rupt. Cabinetul se complectează cu Palladi la ministerul Djuvara.

Opinia, *Iaşĭ*, urgentă.

Ziarele guvernameatale înregistrînd întreruperea tratativelor de pace, zic de situaţia cabinetuluĭ s'a îmbunătăţit şi că partidul liberal acum începe a fi tare.

E aşa de mare încurcătura, încît e maĭ greŭ să te orientezĭ în labirintul acesta de cît în situaţia financiară a comuneĭ noastre — şi nu e glumă!

JON.

MORAVURI ELECTORALE SPANIOLE

Momentul alegerilor generale se apropie şi o mare însufleţire se manifestează printre oameniĭ politicĭ. Aspiranţiĭ la deputăţie sînt foarte numeroşĭ, şi'n general, nu caută a-şi atrage simpatiile alegătorilor şi prin urmare a umbla prin circumscripţiile ce doresc a reprezenta; ci se pun însă în mişcare spre a solicita sprijinul personagiilor influente şi a vizita pe miniştriĭ, pe carĭ-ĭ caută de a-ĭ interesa pentru candidatura lor.

«Obiectul lor e de a obţine favoarea să fie cuprinşĭ printre persoanele care figurează pe lista oficială, numită aice: *el Encasillado*, fie că aparţin partiduluĭ liberal, fie că fac parte dintr'un grup de opoziţie. In adevăr, guvernul este acela care desemnează guvernatorilor de provincie, cu rare excepţiĭ, nu numaĭ pe candidaţiĭ cari vor avea să constituie majoritatea, dar chiar şi pe aceĭa carĭ vor forma opoziţia, ca necesară spre a asigura funcţionarea regulată a regimuluĭ parlamentar, şi în urma şi numaĭ în urma acestor instrucţiunĭ autorităţile le uşurează mijloacele de a triumfa.

*

«Calvarul ministerial, de care guvernul se teme atît de mult în epoca alegerilor, a început prin urmare de cîteva zile pentru cabinetul Sagasta, căcĭ acest din urmă, cu toate preocupaţiunele pe care i le dă afacerile de o mare importanţă pentru ţară, e silit de a îndrepta o parte a atenţieĭ sale asupra chestiilor de persoane, asupra intereselor de menajat ale partiduluĭ, asupra combinaţiilor de făcut pentru ca echilibrul ce trebuie să existe între diversele grupurĭ ale majorităţeĭ să nu fie tulburat, etc... Şi fiind că-ĭ e cu neputinţă să cedeze tuturor solicitărilor, el va fi naturalminte condus de a nemulţămi pe mulţĭ în timpul perioadeĭ electorale şi aceştia ar putea în urmă să-ĭ creeze multe dificultăţĭ.

« Se zice că prezidentul consiliuluĭ aspiră la aceea că deputaţiĭ cariĭ vor fi aleşĭ în viitoarele alegerĭ generale, se represinte, în măsura posibiluluĭ, opiniunea ţăriĭ, şi ca guvernatoriĭ de provincie vor primi instrucţiĭ în scop de a evita actele de violenţă şi întrebuinţarea oare căror mijloace de presiune care aruncă cel maĭ mare discredit asupra sistemuluĭ parlamentar. Dar bunele intenţiĭ ale guvernuluĭ vor fi greŭ de îndeplinit, de oare ce moravurile politice nu s'au îmbunătăţit, iar relele practice electorale aŭ trecut în stare de tradiţiune ce se crede cineva obligat să respecte.

*

« De oare ce este probabil că viitoarele alegerĭ se vor petrece ca şi cele precedente, apoĭ se fac deja conjecturĭ asupra compunereĭ nouelor camere. După cele ce spune un ziar oficios, maĭ toţĭ deputaţĭ şi senatoriĭ liberalĭ, cariĭ constituesc actualminte minoritatea liberală, vor reveni în noul parlament, Drepturile dobîndite de silveliştĭ cari se găsesc azĭ în Cortezĭ, vor fi respectate Dare se va ceda încă maĭ multe alte maĭ multe alte scaune acestuĭ grup, care prin unirea sa cu conservatoriĭ afiliaţĭ la directorat, va ajunge se formeze cel maĭ important partit de opoziţie.

«Actuala cameră a deputaţilor este astfel compusă: conservatorĭ 276: silveliştĭ 12; liberalĭ 109; carliştĭ 10; integriştĭ, republicanĭ şi independenţĭ 4; in total 411 deputaţĭ. Noua cameră se va compune în modul următor; silveliştĭ 40—50; conservatorĭ independenţĭ şi grupul d-luĭ Romero Robledo 20; republicanĭ şi carliştĭ 30; integriştĭ şi independenţĭ 10; liberalĭ aproape 300. Guvernul are, se zice, interes a favoriza alegerea unuĭ destul de mare număr de silveliştĭ în detrimentul celor lalte grupurĭ conservatoare, de vreme ce eĭ formează miezul viitoruluĭ partid conservator.

A se citi în paginele următoare darea de seamă complectă asupra scandaluluĭ cu batae din camera francesă, cu ocazia interpelăreĭ luĭ Cavaignac în chestia Dreyfus.

O fantezie ciudată

— —

Doritor de a şti prin el însuşĭ dacă noua lege asupra instrucţieĭ criminale în Franţa e riguros observată de către magistraţĭ, anarhistul Marius Tournadre a recurs la o stratagemă bizară.

Zilele trecute, turbulentul tovarăş a fost arestat sub inculparea de violenţe sevîrşite asupra uneĭ copile.

Or, iată, cel puţin după versiunea pe care o dă Tournadre, cum s'au pietrecut lucrurile. Tournadre, de conivenţă cu mama copileĭ, a combinat scenariul acesteĭ micĭ drame care 'ĭ a atras zece zile de prevenţiune şi, negreşit, maĭ multe înfăţişărĭ la judecătorul de instrucţie.

Cu chipul acesta anarhistul a putut să constate că noua procedură e în plină execuţiune. Mulţumit, atuncĭ, de a vedea justiţia respectată în Franţa, Tournadre a făcut complimente judecătoruluĭ de instrucţie apoĭ 'ĭ a spus că n'a fost nicĭ de cum vinovat şi că n'a voit să facă de cît o simplă experienţă.

Magistratul, care nu voia să rămîie dator cu politeţa, a dat o ordonanţă de neurmărire în favoarea hazliuluĭ anarhist.

CINICE

II

Pe două pînă astă-zĭ
Maĭ trainic le-am iubit
Şĭ una fu pricina
Că nu le-am dobîndit.

„Eştĭ prea sărac“ îmĭ zise
Întăia, şi-am plecat.
A doua, maĭ cu milă:
„Eŭ sunt de neam bogat.“

Tristis

NOTE TEATRALE

CONCERTUL SION-DINICU

Ce minunat concert, concertul Dinicu-Sion! Nicĭ prea lung, nicĭ prea sărăcăcios, bucăţĭ de o frumuseţe împunătoare, nicĭ prea cunoscute, nicĭ de-o noutate prea căutată; şi totul executat cu îngrijire, cu iubire, cu mîndrie. Succesul cel mare a fost pentru d-l Dinicu; cunoscătoriĭ aŭ apreciat însă foarte mult şi pe d-ra Sion.

Tînăra noastră profesoară de conservator a făcut uimitoare progrese în ultimul timp; a cîştigat o tecnică de o fineţă, de o acurateţă şi o siguranţă de toată frumuseţa.

Din bucăţile executate mi-aŭ părut maĭ puţin bine interpetate *teme cu variaţiunĭ* cu care a început *nocturna* de Chopin şi *Arebeska* de Schuman. In schimb celelalte aŭ fost cucerite, ca să zic aşa, cu un brio cu o cochetărie şi o alintare de interpretare, care aŭ cucerit toate aplauzele publiculuĭ.

In teme cu variaţiunĭ, ceia ce preocupa pe public, era perderea notelor din variaţiunĭ, teme însă, gîndirea ce se presintă cînd învăluită de jalea omorîtoare a mersuluĭ funebru, cînd vioaie şi sprintenă ca isvorul de munte, cînd de o melancolie duioasă, cînd de o veselie sburdalnică şi copilărească, a fost pururea umbrită; a lipsit înţelesul adînc al luĭ Beethoven, colorăţiunea pe care o ie înseşĭ aceeaşĭ idee după starea sufletească în care o primim.

Pentru Nocturna de Chopin d-ra Sion nu are tonul îndestul de voluminos, îndestul de resunător: Femeile în genere posedă foarte rar această calitate. Ele pot surprinde frazarea luĭ Chopin, dar rar ne pot da surprisele înecate, sdrobitoarele accente de durere din Nocturna.

In *„Arabeske“* de asemenea lipsea ceva. Fie-care arabescă, fiecare desemn muzical aşa zicînd, era foarte fin ciserat şi frazat: lipsea însă idee unitară, trecerea fantezistă de la una la alta, de la conceperea veselă la cea tristă. D-ra Sion n'are sentimentul paserelor, n'are arta de a *rupe* o notă, de a *sfarma* o simţire, pentru a ne arunca o alta, lucru cerut de opera luĭ Schaumann. Acest mare fantezist nu isprăveşte o gîndire, nu o istoveşte, nu ne dă tot ce constitue o anumită stare sufletească, ci cu privire, cu hotărîre rupe firul ideeĭ şi ne avîntă mintea aiurea asvîrlindu-ne din seninul ceruluĭ în învălmăşeala patimilor, din melancolia îndurerată în mişcătoarea simplicitate a cînteculuĭ de leagăn. Idea fundamentală în Arebeske e tocmaĭ *trecerea*, pausa, legătura unitară dintre diferitele tablourĭ, diferitele stărĭ sufleteştĭ.

Dar ce joc elegant, vioiŭ, strălucit a avut d-ra în toate celelalte bucăţĭ! Ce bine înţelege d-ra Sion maĭ ales cochetărie, spiritul aşa zicînd, fantezia şi capriciul compoziţiunelor moderne! Puţină duioşie, o veselie îmblînzită, o resemnare uşoară, o picurare melancolie a şiraguluĭ de simţirĭ iată ce alcătuesce viaţa modernă şi maĭ ales muzica eĭ. E poate maĭ puţin să înţelegĭ această muzică decît pe-a luĭ Beethoven, dar e mult să eĭ o specialitate, să pătrunzĭ şi să redaĭ perfect, un întreg gen muzical.

D. Dinicu a fermecat publicul maĭ ales cu bucăţile de Perplese şi Schauman. Un ton de o resemnaţie voluminoasă, de o acurateţă şi o transparenţă cristalină; o frazare fină şi subtilă... tot calităţĭ de artist consumat! Ce frumos înecă notele plîngătoare! şi cîte nuanţe în accentele triste din *„Träumerei“*! Aci revolte desnădăjduite, aci jelea doborîtoare; acum rugămintea resemnată, acum visurĭ spiritualisate dar stînse! d-nul Dinicu e un virtuos în toată puterea cuvîntuluĭ, — şi cu toate acestea ce n'aş fi dat să-l aud cu cîţi-va anĭ în urmă!

Eŭ disting în viaţa artistică treĭ perioade — foarte neegale ca durată. Perioada I-a în care tecnica nu e la înălţimea pricepereĭ musicale; una merge iute, ceealaltă o urmează, apropiindu-i-se; în perioada a II-a tecnica a ajuns concepţia muzicală: artistul spune ce vrea prin instrumentul luĭ, acesta vibrează în acelaş ritm cu sufletul musicantuluĭ. O stare de echilibru venitabil, ţine un an, doĭ, treĭ... In a III-a perioadă impresionabilitatea artistuluĭ se tot toceşte, simţirele exprimate sunt *căutate* în vederea mulţimeĭ care ascultă. Arta încetează, începe virtuositatea. Aci a ajuns d-l Dinicu, — şi eŭ aş fi vrut să-l aud în perioada a II-a.

Don Rémy

SFATURI

Scrisorĭ parfumate

Vroiţĭ să aveţĭ totdeauna scrisorile parfumate în mod direct şi fără să aveţĭ trebuinţa permaoenta de „sachets“? Luaţĭ foile de hîrtie sugătoare şi le stropiţĭ cu o esenţă parfumată— parfumul favorit; lăsaţi-le să se usuce şi puneţi-le apoĭ între foile hîrtieĭ de scris. Ele vor căpăta ast-feliŭ un miros uşor, foarte plăcut şi foarte durabil maĭ ales.

Un Romîn în Patagonia

— —

In relaţiile din urmă ce s'aŭ dat despre expediţiunea antartică belgiană se scria că d. Emil Racoviţa făcusă cunoştinţă pe vaporul Oravia cu d. Moreno preşedintele comisiuneĭ de delimitare a frontiereĭ între statele Chili şi Argentina, care iĭ propusese să facă împreună o escursiune în unele părţĭ din Patagonia; ast-fel s'a şi întîmplat şi primim amănunte de la această escursiune care a durat 20 de zile în un voiagiŭ calare, singurul mijloc de comunicaţie în acele localităţĭ.—Ţara este maĭ cu samă muntoasă, climatul ca la noĭ în luna Septembrie, pădurile sînt admirabile cu copacĭ imenşĭ şi o vegetaţie splendidă; cămpiile (pampas) cu ierburĭ gigantice sînt populate de oĭ, vite şi caĭ, asererile cultivatorilor (estancias) sînt în genere destul de apropiete ca 5 la 6 oare de cale calare şi sînt bine instalate, curate, maĭ cu samă acele ţinute de francezĭ. Toţĭ cultivatoriĭ sînt amabilĭ şi de o largă ospitalitate către voiajorĭ; eĭ îţĭ pun din primul moment casa lor la dispoziţie, mănîncă foarte bine, nu bucate complicate dar ouă, lapte şi carne care este eccelentă, fiind-că carnea de oaie are un gust deosebit de bun;—eĭ primesc jurnale precum Figaro şi Ilustraţiĭ, şi sînt în curent de tot ce se petrece în Europa, se înţelege cu 6 septămînĭ maĭ tîrziŭ. După aceste temierĭ că în vechea Europa oameniĭ îşĭ imagineasă că Patagonia este o ţară urîtă populată numaĭ cu selbatecĭ. In cît priveşte sălbaticiĭ exploratorul romîn nu a putut vedea pentru nenorocirea sa nicĭ unul, cu toate că se zice că ar exista încă cîţi-va care însă nu maĭ sînt selbaticĭ. Crimele nu sînt cunoscute în acea ţară şi se poate voiaja fără grijă şi fără arme.

D-niĭ E. Racoviţă şi F. Moreno aŭ găsit regiunĭ nelocuite, în timp de zece zile eĭ s'aŭ culcat sub cerul liber prin pădurĭ saŭ prin cîmpiĭ făcînd bucate la un foc de crengĭ. Plecaŭ la 6 ceasurĭ dimineaţă traversaŭ, saŭ cămpurĭ vaste populate de lamas, cerbĭ şi caĭ selpaticĭ, lacurile de păserĭ numeroase, saŭ pădurĭ seculare cu papagarĭ, oiseaux mouchés şi alte varietăţĭ nesfărşite; la 11 ceasurĭ se opreaŭ pentru a prăuri şi pe urmă iarăşĭ calare pînă la 6 ceasurĭ. Sara se descarcaŭ provisiile de pe catărĭ se făcea foc, se punea buturĭ de oaie în frigărĭ şi se prapara supa obicinuită cu carne de oaie, ceapă şi orez; aceştĭ doĭ exploratorĭ pretind că în timpul acestuĭ voiagiŭ aŭ avut un apetit ne maĭ pomenit şi înghiţaŭ cantităţĭ fabuloase de mîncărĭ. După ce luaŭ cafeaua îşĭ preparaŭ paturile cu pieĭ de oaie cu saltele şi şoaua drept pernă, ast-fel culcaţĭ sub cerul astral ne încredinţasă eĭ că nu aveaŭ timp de a maĭ visa.

D. E. Racoviţă a vînat multe animale, păserĭ variate, a făcut colecţiunĭ de insecte şi plante, în fine a părăsit cu mult regret pe d. Moreno care a fost aşa de amabil pentru el, la Speranţa, port în Oceanul Pacific. Pînă la sosirea vaporuluĭ Belgica la Punta-Arenas, el va maĭ face o escursiune le portul numit a Foameteĭ în strîmtoarea Magellan, care este încunjurat de munţĭ înalţĭ acoperiţĭ cu pădurĭ, dar fiind-că în partea aceea nu sînt păşunĭ ea nu este locuită, de aceea trebuie să meargă cu cincĭ caĭ încarcaţĭ cu provisiĭ.

In acest moment tînărul savant trebuie să fie în marea gheţurilor de la Polul-Sud care este ţelul acesteĭ expediţiunĭ.

BULETIN PARLAMENTAR

— —

După o lungă vacanţă cu diurnă, unanimităţile representative ale colectivităţeĭ s'aŭ întrunit erĭ lunĭ.

Senatul s'a deschis pe la vre-o 2 ore şi jum. sub prezidenţia d-luĭ Orbescu. Se declară vacant colegiul al doilea de Galaţĭ remas vacant prin moartea d-luĭ Bonache, şi se comunică punerea sub interdicţie a d-luĭ senator M. Sturdza internat deja într'o casă de sanatate din streinătate.

Se primeşte cu o adîncă şi semnificativă tăcerea comunicarea făcută de premierul despre numirea d-luĭ Palladi ca ministru de justiţie. La 3 ore şedinţa se rîdică; diurnele s'aŭ papat în jumatate de ceas.

***

Camera se deschide la ora 2 şi d. Giani, de la bufet, trece la biuroŭ şi ia în stăpînire clopotul prezidenţial.

După ce d. Palladi ia loc pe banca ministerială, d. Sturdza anunţa camereĭ numirea acestuĭ figurant ca ministru de justiţie.

Se citeşte proiectul de lege pentru aprobarea convenţieĭ cu Serbia, pentru construirea poduluĭ peste Dunăre şi joncţiunea reţeleĭ căilor ferate romîne cu cele serbe.

D. I. Buzdugan raportor dă cetire proiectuluĭ de lege pentru autorizarea comuneĭ Iaşĭ de a acorda Societăţeĭ *Algemeine Elecktricitäts*, concesiunea iluminatuluĭ oraşuluĭ pe 40 de anĭ.

D. G. A. Scorţescu arată camereĭ că din cele şase milioane acordate Iaşuluĭ de camerile conservatoare, nu aŭ maĭ remas decît foarte puţin, graţie administraţieĭ comunale actuale, şi cu toate aceste principala chestie—acea a apeĭ — tot nu s'a rezolvit.

Deputatul iaşan adaoge că s'a introdus schimbărĭ în contract, şi este temere că ele vor aduce încurcăturĭ.

D-l Ferichide crezînd că susţine primăria arată că din banĭ a maĭ remas un milion din care promite că nu se va maĭ distruge nimic, fie pentru diurne, saŭ orĭ-ce.

După oare care discuţiĭ asupra cărora vom reveni pe larg, se votează luarea în consideraţie a proiectuluĭ şi apoĭ în total. Votul asupra tranvaiuluĭ la Iaşĭ însă, se declară nul.

INFORMAŢII

— —

Prinderea a doĭ dezertorĭ

Denunţul.—Potera de jandarmĭ ruralĭ.— Dezertoriĭ.—Lupta între ţarani şi dezertorĭ.

In ziua de 5 Ianuarie, un ţaran din cătunul Lupa, trecînd prin pădurea Cuculuĭ zări licărind prin ferestruica unuĭ bordeiu, pe care'l ştiea părăsit, o lumină slabă.

Nedumerit ţăranul se apropie de bordeiu şi văzu doĭ oamenĭ tinerĭ pe care îĭ cunoştea. Eraŭ Pavel Grosu şi Arseni Teodor, ambiĭ dezertorĭ din regimentul de linie din Galaţĭ.

Ţăranul povesti de oploşirea celor doĭ dezertorĭ, şefuluĭ secţieĭ de jandarmĭ rural, din Pechea. Acesta a trimis imediat patru jandarmĭ sub conducerea brigadieruluĭ Băncilă Gheorghe.

Potera de jandarmĭ ajunge la oarele 3 din noapte şi încunjoară pe nesimţite bordeiul, somînd pe ceĭ din năuntru să se predea. Dezertoriĭ văzîndu-se surprinşĭ aŭ baricadat uşa şi fereastra, postîndu-se cu cîte un topor şi ameninţînd că vor lovi pe cel ce se va apropia.

Jandarmiĭ văzînd îndrăzneala dezertorilor, aŭ trimis pe unul din eĭ în cătunul din apropiere să cheme maĭ mulţĭ locuitorĭ în ajutor.

Vin 40 de ţaranĭ, cari încunjoară bordeiul, lovind cu topoarele să doboare uşa.

Dezertoriĭ văzindu-se fără nicĭ o nădejde de scăpare, deschid de odată uşa şi se repăd cu furie, înarmaţĭ cu topoarele, căutînd să-şĭ facă loc printre locuitorĭ, spre a fugi în pădure.

O luptă înverşunată se încinge între locuitorĭ şi dezertorĭ.

In învălmăşala luptei, un ţaran a fost grav rănit, dezertorul Pavel Grosu, omorît de un glonte descărcat de un jandarm rural.

Celalalt dezertor, Arsenie Teodor, văzînd moartea tovarăşuluĭ săŭ, s'a dat prins de bună voe.

Răniţiĭ aŭ fost transportaţĭ într'o căruţă la spitalul din Pechea.

Dezertorul Arsenie a fost predat corpuluĭ de armată din care face parte, spre a fi dat în judecata consiliuluĭ de răsboiŭ.

Coresp.

— —

„Răzbunare şi iubire“

este titlul nouluĭ foileton pe care-l publicăm începînd de lunĭ 12 Ianuarie.

«Răzbunare şi iubire» întrupează toată drama sufletească a tinereţeĭ; lupta pururĭ neîmpăcată între barbat şi femee.

«Răzbunare şi iubire» va pasiona de la început pe cetitorĭ — înlănţuind luarea aminte şi interesînd în gradul cel maĭ înalt.

Pentru a da însă un îndemn maĭ mult vom acorda

Un premiu extraordinar

prin tragere la sorţĭ acelor care ne vor compune cel maĭ curînd posibil propoziţia aceasta: **Opinia folositoare tuturor numărul zece banĭ în toată ţeara** *arătînd în ce loc se află fie-care cuvînt în noul nostru foileton.*

Premiul acordat constă într'un **ceasornic de aur.**

— —

Direcţiunea generală a serviciuluĭ sanitar a făcut cunoscut autorităţilor de higienă publică că a încetat cu totul epizootia de febră aftoasă din judeţul Suceava şi că este permis exportul produselor animale prin acel judeţ, în străinătate.

— —

Cu începere de la 15 corent primăria de Huşĭ va pune în aplicare un noŭ regulament pentru fabricareă pîneĭ şi jimbleĭ.

— —

Impăratul germanieĭ Wilhelm II a luat ultimele dispoziţiĭ pentru pelerinagiul seŭ la Ierusalim. La 15 April Impăratul se va îmbarca impreună cu ceĭ doĭ fiĭ maĭ marĭ, la Hamburg. De acolo iahtul imperial va pleca de-a dreptul la Port-Said. De aci Wilhelm va lua saŭ drumul prin Iafa ca să meargă la Ierusalim cu drumul de fier, saŭdirecţia măriĭ roşiĭ pînă la «calea Pelerinilor» pendru a străbate apoĭ cu o caravană bine orînduită lunga distanţă dintre Sinai şi Ierusalim,

La întoarcere, către începutul luĭ Iunie, împăratul se va opri poate la Constantinopol de unde va pleca în Italia.

— —

Locuitoriĭ bogaţĭ aĭ Sardinieĭ se văd zilnic jăfuiţĭ de bande de hoţĭ. Nicĭ o siguranţă nu maĭ există faţă de banditismul sistematic. Un număr de talharĭ aŭ ajuns oamenĭ bogaţĭ, nesuparaţĭ de nimenĭ.

Şi starea aceasta de lucrurĭ se datoreşte lipseĭ de mijloace de a se întreţinea o poliţie bine organizată.

— —

La 20 Februarie a. c. se vor ţine concursurile pentru obţinerea a două burse la şcoalele de mine de la Loeben (Austria) şi Freiburg (Germania).

— —

Ni se scrie din Trg. Frumos că subprefeciul de acolo a fost înştiinţat că din ograda cărciumaruluĭ I. Rîşcanu, din Podul-Iloaieĭ, s'aŭ furat un docar al învăţătoruluĭ din Cioara şi maĭ mulţĭ caĭ ce se aflaŭ în acea curte.

Comisarul şi jandarmul Harhas aŭ plecat în urmărirea hoţilor.

— —

Din cauza abundenţeĭ de materiĭ amînăm pe mînĭ urmarea foiletonuluĭ nostru *Răzbunare şi iubire*. Cetitoriĭ vor găsi urmarea în numărul de mîni.

— —

Cetim în «La fronde» ştirea cu data: Bucureştĭ 17 Ianuarie st. v.

«Ca respuns la maghearizarea continuă a Romînilor din Transivania, guvernul romîn a închis patru şcolĭ ungureştĭ care existaŭ în România şi n'a lăsat să subsiste de cît una singură cu condiţiunea ca limba de învăţămînt va fi cea romînă».

— —

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA“

60)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA A DOUA

II.

Echilibrul acesta îĭ dăduse în totdeauna dreptate, o călăuzise şi o scapase în totdeauna. Din această cauză asculta numaĭ instinctul, spunînd rîzînd că acesta era adevăratul eĭ sfătuitor. De două orĭ respinsese oferirile de căsătorie; şi a doua oară, fiind-că Guillaume stăruia, ea se miră întrebîndu-l dacă nu cum-va vroia să scape de dînsa. Se găsea aicĭ foarte bine şi făcea şi serviciĭ. Pentru ce ar fi părăsit casa aceasta, pentru ce s'ar expune să fie maĭ puţină fericită aiurea, de vreme ce nu iubea pe nimenĭ?

In urmă luă naştere puţin cîte puţin ideea uneĭ căsătoriĭ posibile între Maria şi Guillaume, care cu timpul luă aparenţa de utilitate şi de judecată. In adevăr ce ar fi maĭ rezonabil şi maĭ bun pentru toţĭ? Dacă el nu se recăsătorise, o făcuse printr'un sacrificiŭ pentru copiiĭ luĭ, din frica singură de a reîntroduce o streină pe lîngă dînşiĭ, care ar fi putut poate să strice bucuria şi pacea caseĭ. Acuma se găsea acolo o femee, deja mamă pentru copiĭ şi a căreĭ tinereţe strălucitoare sfîrşise prin a-ĭ tulbura inima! Era încă puternic şi fusese în totdeauna de ideea că omul nu trebue să trăească singur, cu toate că până atuncia nu suferise văduvie fiind în totdeauna ocupat cu lucrul. Era însă deosebirea de vrîstă, şi dînsnl s'ar fi ţinut vitejeşte la o parte, ar fi căutat pentru ea un barbat maĭ tînăr, dacă ceĭ treĭ copiĭ şi Bunica chiar nu s'ar fi făcut complicĭ fericiriĭ luĭ, lucrînd cu toţiĭ la un loc, pentru a strînge toate legăturile, şi să dee caseĭ ca o primavară nouă. Cît despre Maria foarte atinsă, foarte recunoscătoare de chipul cu care Guillaume o tratase de cincĭ anĭ, consimţise de odată, cedînd unuĭ imbold de afecţiune sinceră, în care dînsa credea că sîmte dragostea. De altmintrelea putea ca să lucreze maĭ înţălepţeşte, să-şĭ fixeze vieaţa în condiţiunĭ de fericire maĭ singure? De maĭ bine de o lună, căsătoria, discutată şi hotărîtă, era fixată pe la primavara următoare, către sfîrşitul luĭ April.

Pe cînd Petru, după ce scoborĭ din tramvaiŭ şi sui scările nesfîrşite care duc în strada Saint-Elenthère, fu cuprins de nelinişte la gîndirea că va întra în casa aeeasta necurată în care de sigur, că totul îl va răni, îl va irita. Apoĭ, ce nelinişte va trebui să găsească acolo, în urma scrisoreĭ ce o adusese Sofia în ajun? Cu toate acestea, în timp ce suia cele din urmă trepte şi ridica cu grijă capul, îĭ apăru în departe căsuţa înaltă plină de seninătate şi de gingăşie, sub lumina limpede a soareluĭ de iarnă, care o învăluea ca şi cum ar desmerda-o.

In zidul grădineĭ era o portiţă care se deschidea în strada Saint-Elenthère, aproape în faţa şoseleĭ care ducea la basilicul de la Sacré-Coeur, pentru a întra în casă trebuia să facă un încunjur să se suie până în piaţa Tertre, unde era faţada şi întrarea. Nişte copiĭ se jucau pe piaţă, o piaţă patrată, ca de un orăşel de provincie, plantată cu arborĭ subţirĭ, şi încunjurată cu micĭ dughene în care se vindeau fructe, băcăniĭ, pîne etc. In unghiul din stînga era casa, văruită în primavara cealaltă, avînd în spre piaţă faţada albă cu cincĭ fereştĭ, întotdeauna închise, căcĭ partea locuită şi în care se lucra era partea cealaltă care dădea înspre grădină şi care domina orizonul imens al Parisuluĭ.

Petru se hotărî, trase clopoţelul de un buton de aramă, care strălucea ca aurul. Respunse un sunet vesel şi îndepartat. Nu i se deschise îndată, şi era să sune din nou cînd se deschise uşa înlăturĭ, deschizînd un culoar în capătul căruia printr'o fereastră se zărea în lumină, oceanul Parisuluĭ, o mare nemărginită de acopereminte. Şi în cadrul acesta de nesfîrşit, se deslipia o tînără de 26 de anĭ în picioare, îmbracată cu o haină simplă de lînă neagră, care era pe jumătate acoperită cu o pestelcă albastră, cu mînecele suflecate pînă deasupra coatelor şi cu braţele şi mînele umede încă de apa reu ştearsă.

Fu un moment de surprindere şi de jenă, tînăra care venise zimbitoare, deveni gravă înaintea sutaneĭ acesteia. Preotul văzu că trebue să-şĭ spue numele.

— Sînt abatele Pierre Froment.

Deodată tînăra îşĭ regăsi zimbetul de bun venit.

— Oh! vă cer ertare, domnule... Ar fi trebuit să vă recunosc, căcĭ v'am văzut într'o zi salutînd pe Guillaume.

Dînsa spusese Guillaume. Era decĭ Maria. Petru mirat, o privea, găsind'o cu totul deosebită de aceea ce-şĭ închipuia. Nu era naltă, de talie mijlocie, dar cu un corp puternic, bine făcut, şoldurile largĭ, pieptul de asemenea lat, un git mic şi tare.

(Va urma).

De arendat

Moşia **Oneştiĭ cu Urzicaniĭ** din comuna Şipotele, şi Moşia **Borosoaia** din comuna Cepleniţa, ambele din jud. Iaşĭ, proprietatea d-neĭ *Elena Sturdza*.

Arendarea se face pe un period de 5 saŭ 7 anĭ, cu începere de la 23 Aprilie 1899, întrîndu-se cu plugul din toamna anuluĭ 1898.

Doritoriĭ sunt rugaţĭ a se adresa pentru orĭ-ce lămuririĭ şi condiţiunĭ la Redacţie.

Se caută o domnişoară pentru a prepara elevele de la Externat.—M-me Parret, 126 strada de Sus.

O Noutate pentru publicul Ieşan

La 14 Ianuarie a. c. se va deschide în str. Lăpuşneanu No. 28 o magazie de încălţăminte cu firma *«Lumea Elegantă»* care va vinde mărfurile cele maĭ fine cu preţurile cele maĭ moderate.

D. administrator clasa II-a Marin Vasilescu, de la intendența corp. IV de armată, a fost înaintat la gradul de adjutant, cl. II-a și numit în locul d-luĭ D. Ion, înaintat.

— —

Ion Burlacul, stabilit în Hușĭ, a fost expulzat ierĭ în Basarabia prin punctul Fălciu.

— —

Regele la Petersburg

Asupra viziteĭ pe care Regele Carol o va face Țaruluĭ, iată ce scrie un mare ziar vienez:

„De la luarea Basarabieĭ regele Romînieĭ n'a putut restabili relațiunele prieteneștĭ d'intre Rusia și Romînia. Chiar faptul că regele Carol a fost salutat în Iașĭ, cu ocazia inaugurăreĭ Universităților, de guvernatorul Basarabieĭ n'au izbutit a schimba sentimentele luĭ Carol I.

Și dacă Regele a consimțit a se hotărî să plece la Petersburg în martie, aceasta se datorează insistențelor curțeĭ austriace".

— —

Ministerul de interne avînd în videre că instanțele judecătorești din localitate nu recunosc autoritatea actelor dresate de chimiștiĭ experțĭ aĭ laboratoruluĭ de chimie din Iașĭ, a trimis o autorizație specială, pentru ca toate aprecierile chimiștilor să aibă valoarea legală în justiție.

— —

Ultragiul unuĭ profesor.

Ierĭ a venit înaintea curțeĭ de Apel s. I procesul în care Ion Paraschiv Naum, elev în clasa IV-a la gimnaziul din Roman, era condemnat la două lunĭ închisoare pentru ultragiarea d-luĭ Teodor Ionescu, profesor de limba greacă la acel gimnaziu.

La finele anuluĭ școlar trecut elevul de maĭ sus a rămas repetent, între altele și din cauza noteĭ prea slabe de la limba greacă. Pe cînd profesorul trecu pe dinainte caseĭ părinților elevuluĭ, acesta îl întîmpină cu cuvintele:

— De ce m'aĭ nenorocit d-le, și nu mi-aĭ dat nota de trecere?

Profesorul, iĭ răspunde, că e o obrăznicie să 'ĭ ceară socoteală pe stradă de notele date. Atuncĭ elevul Paraschiv lovește pe profesorul Ionescu.

Curtea a admis în parte apelul elevuluĭ și l'a condemnat la 100 leĭ amendă.

— —

D. Politimos își va dezvolta azĭ saŭ mîine, interpelarea d-sale în chestia d-luĭ N. Gane presidentul senatuluĭ.

Deputatul de Dîmbovița posedă niște documente foarte interesante în contra d-luĭ Gane, și anume:

D-sa va produce cîte-va polițe de asigurare pentru maĭ multe edificiĭ comunale, iscălite de agentul societățeĭ „Națională" care în același timp este și primarul orașuluĭ Iașĭ.

Cu alte cuvinte agentul *Naționaleĭ* **asigură localurile comuneĭ și încasează remize, iar d. Gane primarul aprobă ofertele făcute de d. Gane agent.**

D. Sturdza va răspunde, de sigur, că nu e atinsă de loc prin aceasta demnitatea Senatuluĭ și prestigiul senatuluĭ.

—

Am inregistrat ierĭ faptul că un romîn cu numele de Neculaĭ, s'a presintat rabinuluĭ cu propunerea de a-l converti în religia mozaică.

Ziarele vieneze spun astă-zĭ că 70 de sătenĭ din Moravia aŭ venit la rabinul superior din Brün și i-aŭ făcut o propunere identică ca acea a domnuluĭ Neculaĭ din Iașĭ.

Ca și Taubes și rabinul din Moravia a esplicat că dorința nu poate fi tradusă în fapt.

Iată o națiune în care adevăr nu există.... locurĭ vacante.

— —

Cu toate informațiile contrare, putem afirma din sorginte sigură că nicĭ pînă astă-zĭ nu s'aŭ descoperit autoriĭ îndrăznețiĭ tălhăriĭ din strada Socola-

Poliția a făcut numaĭ încercărĭ rînd pe rînd cu vr'o 14 nenorociți bănuiți obișnuit de ast-fel de fapte.

Nicĭ una din aceste încercărĭ însă *n'a eșit.*

ATACAT DE VULTURI

Un factor poștal francez numit Zephiriu Bontroux, mergea ca de obiceiŭ de la Saint-Bonnet la Saint-Etienne-en-Devoluy (Alpiĭ de sus) ducînd o geantă încărcată. Fiind-că drumul e greŭ și lung și-n acelaș timp ningea, el fu nevoit să se pue jos pe marginea drumuluĭ pînă ce era să treacă un vîrtej cu ninsoare care se abătea.

Aproape în același moment, el văzu doĭ vulturĭ marĭ de trup, cariĭ se repeziră asupra luĭ căutînd să'l lovească cu pliscurile. Factorul se sculă de jos și cu băĭul seŭ oțălit la vîrf începu să lovească pe una din aceste două păserĭ de pradă; prin vre-o cîte-va învîrtiturĭ de baston, putu în fine să îndepărteze și pe cealaltă.

Cele două păserĭ rîpitoare însă se roteaŭ sburînd în jurul luĭ, căutînd mereŭ să'l ajungă cu pliscurile lor, de Bontouz cu sdravănul luĭ băț le ținu în respect.

Deodată însă alțĭ doĭ vulturĭ năvăliră asupra luĭ; factorul se apără cu energie contra acestuĭ noŭ atac, dar ceĭ patru vulturĭ daŭ un moment asalturĭ turbate și cu aripile parvin să'l doboare la pămînt. Speriat, maĭ bine zis, desperat factorul se ridică repede și prin o teribilă învîrtitură de băț lovește pe un vultur tocmaĭ cînd acesta se repezea să 'l ciocnească cu pliscul în cap.

Fără a perde curajul, Bontroux mănuește bețul cu o așa vigoare încît vulturiĭ părăsesc cîmpul de luptă. Această luptă ținuse maĭ bine de un quart de oră, în care interval bravul factor primi cîte-va zgăriiturĭ fără importanță.

Științĭ-Litere-Arte

Astă-zĭ s'a pus în vîzare volumul de versurĭ al d-luĭ G. Murnu: *Gînduri și vise.*

*

D. I. Găvănescul va pune sub presă zilele acestea piesa jucată nu de mult la Iașĭ *carta de visită.*

*

„Se înserează" romanță de Ombra, muzică de B. Lupu va apăre în editura „magazinuluĭ conservatoruluĭ."

*

Daniel Rochat de Victorien Sardou, tradusă de d-l P. V. Grigoriu se va juca mîne joĭ, la teatrul național. Presa e din repertoriul *comedieĭ franceze.*

*

Romanul luĭ Zola: *Paris* a început să apară în traducere germană în ziarul *Frankfurter Zeitung.* În unele cercurĭ se comentează faptul acesta ca un „simptom."

*

STRUNA ZILEI

O eclipsă de soare a avut loc duminecă în capitală.

Astronomiĭ sunt de sigur
Oameni stranĭ: dintr'o lipsă
De-a lor proprie vedere
Născociră o—eclipsă.

Eŭ socot că n'a fost noapte
(O savanțĭ, iertațĭ insultei!)
Ci o zi — precum sunt toate —
Din istoria Oculteĭ.

*

Societatea geografică Romînă se grăbește a aduce la cunoștința membrilor seĭ, cît și tutulor profesorilor și savanților terĭ, că *Societatea de linguistică din Paris* (sediul la Sorbona) va decerne în anul 1901, un premiŭ de *1000 frunci* celeĭ maĭ bune lucrărĭ *imprimate,* avînd de obiect: gramatica, dicționarul, originele, istoria *limbelor romane* în genere și de preferința *limbeĭ romîne* în particular.

Autorul poate fi de orĭ-ce naționalitate; el va putea fi saŭ nu membru al Societățeĭ de linguistică.

Vor fi admise la concurs numaĭ lucrările scrise în *franțuzește, romînește* saŭ latinește, și publicate după 31 Decembre 1894. Autorul va trebui să avizeze prin scrisoare pe Președintele Societățeĭ că aŭ de gînd să participe la concurs, trimițînd *înainte de 31 Decembre 1900,* cel puțin două exemplare din lucrarea lor.

Sperăm că acest concurs, în condițiunĭ atît de măgulitoare pentru noĭ Romînii, va găsi un răsunet între barbații noștri de știință, și că opera ce se va premia, va fi o *operă romînească.*

Orĭ-ce alte amănunte se pot obține de la Secreterul Societățeĭ geografice Romîne, D. George I. Lahovari, str. Rotarilor, 1.

*

S'a pus în studiu piesa *Don Vagmistru,* lucrare care a avut mare succes la Bucureștĭ anul trecut.

Cu rolul luĭ Cărăbuș, creațiunea luĭ Toneanu s'a însărcinat d. P. S. Alexandrescu.

*

Sarah Bernhard a petiționat ca să fi numită directoarea teatruluĭ municipal—théâtre du Parc—întemeiat la Bruxelex și subvenționat de comună. Marea tragediană își iea însărcinarea de a conduce și noul teatru pe lîngă acel parizian—La Renaissance—care-ĭ aparține.

*

In glumă:

Bunicul înfuriat în contra nepotuluĭ risipitor:

— Dracul de băiat mi-a mîncat o avere pîn'acum. A cheltuit-o cu femeile. și cel puțin dacă ar fi fost femeĭ cum se cade!...

Strună.

Afacerea Dreyfus

Scandal și batae în parlamentul francez.

Interpelarea luĭ Cavaignac.—Respunpunsul luĭ Méline.—Jaurès.—Bataia.

Afacerea Dreyfus a dat loc și uneĭ bătăĭ în cameră. Scandalul a luat niște proporțiĭ colosale. O adevărată bataie s'a încins între Bernis, deputat guvernamental și Faberot și Jérauld-Richard. Președintele, Brisson, a fost nevoit să ridice ședința. Zgomotul ce s'a produs cu această ocazie a fost atît de mare în cît deputațiĭ nicĭ n'aŭ auzit macar despre ridicarea ședinteĭ. Din cauza bătăilor din picioare s'a ridicat în cameră un praf atît de strașnic că nicĭ nu se maĭ vedea ce se petrecea.

*

Jaurès a fost și el lovit. Deputațiĭ socialiștĭ și publicul din galerie i-aŭ făcut ovațiunĭ.

Iată în rezumat cele ce s'aŭ spus de interpelatorĭ și de Méline.

*

Cavaignac, întreabă guvernul dacă este adevărat că Lebrun-Renard a depus la protocol declarația ex-căpitanuluĭ Dreyfus, cu ocazia degradăriĭ? Este adevărat că această declarație a fost adusă la cunoștința guvernuluĭ Gonse? Guvernul păcătuește prin îndoiala; vorbele par a spune da, faptele nu. Guvurnul e dator să respundă.

Méline, ministru președinte, declară că guvernul nu poate da publicității procesul-verbal al căpitanuluĭ Lebrun-Renard, dar recunoaște că actul există. Camera a declarat că nu revine asupra afacereĭ Dreyfus de oare ce voiește s'o menție ca o afacere pur juridică.

Răŭ și fără cale fac uniĭ cari aŭ găsit mijloace doloase pentru a readuce chestia Dreyfus pe tapet. Un scriitor de mare talent a crezut că face bine cînd atacă în modul cum a făcut'o. Or-cine e liber de a crede în nevinovăția luĭ Dreyfus, dar mijloacele maĭ ales, Méline se ferește să le califice.

Cavaignac își retrage interpretarea.

Jaurès, atacă pe Méline, care nu vede că vorbind de manifestațiĭ de stradă, lovește în amiciĭ săĭ clericalĭ. Odinioară am avut generalĭ aĭ imperiuluĭ, astă-zĭ avem generalĭ de aĭ iezuiților. Am revenit la timpurile în care iezuiții strigau «ucideți evreii». (Aplause furtunoase din partea socialiștilor. Marĭ sgomote la centru). Berius apotrofează pe Jaurès și-l lovește.

Scandalul i-a proporțiĭ colosale, despre care vorbim la începutul prezentuluĭ articol.

ULTIME INFORMAȚII

Incă o bancă

Capitalurile streine năzuesc din ce în ce maĭ mult să caute plasament la noĭ în țară. Ast-fel, prin capitală circulă cu insistență svonul că o nouă bancă, cu un capital de 20—30 de milioane, se va înființa în București și că cea maĭ mare parte dintre subscriitorĭ sunt capitaliștĭ englezĭ.

D-niĭ Cerlenti și firma Pignatelli Angheloff et C-nie din Brăila și Rusciuc, sunt inițiatoriĭ acesteĭ băncĭ, care va purta numele de Danubian Bank.

Căpitanul Ștefan Rovinaru, fost casier al regimentuluĭ 33 Tulcea, a fost condemnat la 5 anĭ reclusiune, degradare, pentru delapidare de banĭ.

Advocațĭ Craioveni aŭ trimis d-luĭ N. Filipescu următoarea scrisoare:

Domnule Filipescu,

Deplin convinșĭ că acțiunea ce vi s'a deschis în afacerea dueluluĭ cu răposatul Lahovari, nu e de cît rezultatul uneĭ josnice răsbunărĭ politicc, vă rugăm a ne face onoarea să ne primiți printre apărătorĭ d-voastră.

Nicu Economu, S. St. Budurescu, N. Coandă, S. Leonardescu. Christ. Pessiacov, Naum Bădulescu, C. St. Fudulescu, Alexandru Turduescu, N. P. Guran. I. D, Grecescu, C. I. Stănescu, Aurelian M. Eliescu, Juniŭ Tălpeanu, Mihăil Kirtescu, I. Niculescu, Take Poiicrat, G. I. Pessicu, Alexandru Varlam.

După votarea concesiuneĭ pentru iluminarea cu electricitate a orașuluĭ Iașĭ, s'a dat citire proiectuluĭ pentru instalarea uneĭ rețele ferate.

Proiectul a fost viu combătut de prințul Gr. M. Sturdza, deputat al col. I de Iașĭ.

Proiectul a fost luat în considerație cu 58 contra 4 voturĭ.

Votul în total a fost nul.

Consiliul Comunal

— 13 Ianuarie —

Ședința se deschide la orele 8 și jum. Prezidează d. primar N. Gane. Membri prezențĭ dd: Lepadatu, părintele Vereanu, Stihi, Constandachi, Velciu, Motăș, col. Botez și Nec. Ioan.

O cerere

Se dă cetire adreseĭ d-luĭ director al școaleĭ primare de băețĭ «Gh. Asaki», prin care cere să i se mandateze plata pentru tăierea a două decastere de lemne.

D. *Lepadatu.* Anul trecut am dat tuturor școalelor cîte 5 decastere de lemne. Anul acesta lemnele fiind de-o calitate maĭ inferioară am fost nevoiți să împărțim cîte 7 decastere. Sunt de părere să plătim numituluĭ director, pentru plusul de 2 decastere.

Col. Botez. Starea finanțelor de azĭ nu ne permit galantomiĭ, și dacă altă dată consiliul a făcut marĭ îmbunătățirĭ, azĭ trebue să facem restricțiunĭ. Să luăm un vot prin care să tranșăm odată pentru totdeauna, că vechile școlĭ nu se pot bucura de îmbunătățirile, ce se vor face noilor școlĭ comunale.

Cererea este respinsă.

Personalul teatruluĭ

Se votează suma de 1080 leĭ din § ordinar, pentru plata personaluluĭ teatruluĭ, reținut pe un termin maĭ mare de cît a fost angajat.

Scutirĭ

Se scutește de taxa caruluĭ funebru și se acordă gratis morminte de clasa II-a, pentru defuncțiĭ: d-na Gro, iconom Iorgu Grigoriu, d-ra Lucia Moțoc, căpit. Hociung și căp. Herzog.

Credite

Se votează diferite credite, printre care cele maĭ principale: 33 leĭ pentru 2 cuverture necesare d-luĭ Tacu și d-luĭ Gane.

— Eu, esplică d. Leppadatu, n'am nevoe de cuvertură, staŭ lîngă sobă.

85 leĭ, pentru ciasornicul de la grajdurile comuneĭ.

D. *Ion.* Ce, caiĭ mănîncă cu ciasul?

D. *Leppadatu.* Oameniĭ fac serviciu cu oara.

430 leĭ pentru mesele de la hală și piața Nicolineĭ, 310 mobilierul administrațieĭ comunale; 181 leĭ împrimatele lucrărilor de recensimînt; 205 leĭ ghișeul perceptoruluĭ comunal, atașat lîngă biuroul vamal și 115 leĭ pentru diferite obiecte necesare corpuluĭ tecnic.

D. *Ion.* Dar ce, corp. tecnic n'are rulourĭ?

D. *Velciu.* Are numaĭ tir-bouchon.

Baia comunală

Se citește raportul comisiuneĭ compusă din d-niĭ Lepadatu, Velciu și Motăș, asupra lucrărilor de antrepriză adjudecate d-luĭ Vălescu, care a cerut recepțiunea provizorie a băilor Turco-romane.

Raportul este pus în paralel cu constatările primeĭ comisiunĭ, compusă din d-niĭ Țoni și Corban, proprietarĭ, Cozadini consilier comunal și Vignali arhitect, carĭ au semnalat defectele clădireĭ. Iată lipsurile găsite de a doua comisiune: *La baia Turco-romană.* Acoperemintele marchizeĭ nu sînt bine puse și imbinate; văpsirea păreților nereușită și trebue reparată în cursul anuluĭ de întreținere; la vestibul trebue să se facă cîte-va figurĭ în panou.

D. *Lepadatu.* Pentru ca aceste figurĭ să amintească originea turcească a băeĭ se vor zugrăvi: un ciubuc, o nerghelea...

D. *Constandache. Maĭ bine cîte-o cadină.*

Balustrada nu-ĭ bine întărită; la băile de căzĭ văpselele cu email sînt deteriorate; tabla de zinc trebue reparată și în unele părțĭ prinsă cu scoabe.

La baea populară. Crepăturile de la separațiunile dușurilor trebue reparate; ferestrele trebue ajustate și la clădirea mașinelor trebue un plafon de lemn și nu de ciment. Toate țăvile trebue prelungite cu burlane de fontă. Ușile din afară să fie prevăzute cu pragurĭ, din bante de fer sau lemn de stejar.

Comisiunea opinează că toate aceste micĭ lipsurĭ nu împedecă recepțiunea provizorie a băilor.

Păr. Vereanu. Era vorba să se încălzească baia spre a se vedea dacă instalațiunea caseĭ Körting sînt complecte și dacă văpselile și păreții vor rezista aburuluĭ.

După explicațiile date de antrep. Vălescu, să vede că baia a funcționat cu ocazia viziteĭ MM. LL. la Iașĭ.

D. Gane explică că dr. Brăescu, delegatul comuneĭ a prezentat devizul mobilieruluĭ și lengeriilor băeĭ comunale. Trebuesc 23 miĭ de leĭ.

D. *Ion.* Apă este?

D. *Gane.* Am cumpărat două izvoare de la dd: Wasserman și Reischer; avem 50 m. c. pe zi și se vor putea face pînă la 100 băĭ zilnic.

După o mică discuție urmată între dd: Costandachi, Velciu și păr. Vereanu se votează recepția provizorie a băeĭ comunale; socotindu-se anul de întreținere de la 1 Noembrie 1897.

O delapidare de banĭ

Se citește referatul uneĭ comisiunĭ comunale, care constată niște rămășițe financiare asupra moșiilor comuniĭ: Bucium, Socola, 7 oamenĭ, Moara Danculuĭ, Galata și Ezerenĭ, încasate de foștiĭ administratorĭ Tocidide și Dumitriu, fără a le justifica în condicĭ — trecînd toțĭ debitoriĭ ca insolvabilĭ.

Păr. Vereanu. E vorba de 36 miĭ leĭ sumă fictivă, care trebue scăzută din scripte. Tucididi o operat fără teamă de control. Incasa sumĭ pe 1887 fără a trece în condicĭ; cînd primea plata pe 1888 trecea în a-souche pe 1887; iar debitorilor trecea in chitanță pe 1888. Tucididi—s'a aflat în urmă—a trimis nisce cărțĭ de vizită, succesoruluĭ săŭ Stihi, prin care-ĭ explică, că cutare a plătit și nu trebue urmărit. Stihi ținea în samă aceste cărțĭ de vizită, de și nu era în drept. Voiu să arăt ce destrăbălare era în fosta administrație comunală.

D. *Velciu.* Ce vină poate avea fosta administrație? Nicĭ nu putea face vreun control și era maĭ natural să sufere administrația comunală din cauza unuĭ funcționar nenorocit, de cît să fie obijduiți locuitoriĭ saracĭ, care de bună samă au plătit.

Foasta administrație comunală a urmărit în adevăr pe Tucididi; dar n'a avut ce să iee—în urmă a murit.

D. *Ion.* Și luĭ Tucididi s'a dat mormînt gratis?

D. *Gane.* Tucididi a murit înainte de a veni noĭ la putere.

După micĭ discuțiunĭ, se admit scăderile.

Ședința se ridică la orile 11.

Riga

Trib. Iașĭ s. II-a după 2 oare de deliberare a respins cererea faliților Moscovicĭ și Grün de a fi eliberațĭ provizor din arest.

O telegramă sosită la primărie rostește despre votarea proiectuluĭ de lege prin care se acordă Societățeĭ Continentale din Nürenberg, concesiunea lumineĭ electrice. Telegrama nu vorbește nimic despre concesiunea tramvaiuluĭ electric, despre care se știe că votul a fost nul.

Consiliul de miniștriĭ a hotărît expulzarea din Iașĭ a luĭ Nahman Langer.

Prefectura a cerut astă-zĭ expulzarea luĭ Ilie Ivanovicĭ.

La alegerea de ierĭ de la Focșanĭ a fost ales d- Maitani, candidatul guvernuluĭ, cu 139 voturĭ.

D. Voinov, opozant, a întrunit 106 voturĭ.

Părintele Arion de la biserica sf. Ilie, care se indeletnicea cu readucerea oițelor în staulul Domnuluĭ, trece din nou printr'o criză mare.

Protoreul Savin, preotul Vereanu și comisarul comunal Ghițescu, s'aŭ presintat astă-zĭ dimineață la biserica sf. Ilie și aŭ luat pe seamă toate cele aflătoare în catedrală și cheile carĭ — aŭ fost depuse la epitropie.

Părintele Arion va fi tradus înaintea consistoriuluĭ pentru faptul că a strîns banĭ de la poporenĭ pentru repararea bisericeĭ, pentru că aceste reperațiunĭ n'aŭ fost executate cum trebuia și pentru că n'ar fi achitat lucrul unuĭ tinichigiŭ.

Pănă la pronunțarea sentinței dreptul de a oficia a fost luat „popularuluĭ" preut.

La ce duce excesul de zel.—Lipsa de 10.000 leĭ de la școala militară a fost constatată *la a doua verificare* de căpitanul Rozîn. Căpitanul a cerut el singur să fie condemnat pentru această neglijență.

Comandantul corpuluĭ i-a dat 30 zile de arest, nu pentru neglijență, ci pentru faptul că a propus a fi pedepsit! Un alt amănunt picant: căpitanul se află arestat în aceeași închisoare cu locotenentul Lascu, dat judecățeĭ pentru delapidare care a fost constatată de căpitanul Rozîn.

ULTIMA ORĂ

Paris, 13 Ianuar.

Respunzînd interpelărceĭ din cameră asupra faptuluĭ că armata a intervenit în ședința de ierĭ, Brisson spune că aceasta s'a făcut în scop de a goli tribunule.

Paris, 13 Ianuarie.

Primul ministru a refuzat să dee vre-o lămurire la întrebările luĭ Jaurès.

Camera a votat ordinea de încredere cu 376 voturĭ contra 133.

Procurorul general a cerut camereĭ autorizația de a urmări pe Bernis și pe Géraul Richard.

Paris, 31 Ianuar,

Jaurès a continuat cu desvoltarea interpelăreĭ începute sămbătă. El a protestat contra faptuluĭ că se judecă cu ușile închise. A amintit de un proces identic, al luĭ Degouy, care s'a judecat în Germania. Deputatul socialist se miră că în Franța nu se poate judeca cu aceeași libertate. Reproșează guvernuluĭ că a dat republica pe mîna reacțiuneĭ militare și clericale.

Bucureștĭ 13 Ianuarie

O dovadă despre ruptura definitivă între liberalĭ este faptul că Delavrancea a demisionat din postul de avocat al creditului rural.

Dr. I. ȚARANU

Specialist pentru boalele de piele și syphilis.

Iași—Strada Unirea 1

Colțul stradeĭ de Sus

Consultațiunĭ de la 2—4

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietățĭ.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea Liberă.

FARMACIA „la Paracelsius"

LEON PAPP

47, strada Anast. Panu

Este în totdeauna aprovizionată cu materialele cele maĭ nouĭ, ape minerale speciale, indigene și streine.

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţi literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveşti, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

A. G. DABIJA
AVOCAT
S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

Agenţia Teatrală
28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ
A se adressa la D-l avocat Bădărău

La Bruxella

Subsemnatul aduc la cunoştinţă onor. familiĭ că mă însercinez a primi ca pensionarĭ pe tineriĭ care ar dori a se perfecţiona în limbele franceză, germană şi engleză.
Tot o dată voĭ prepara şi pe aceĭ care ar dori a se prezenta la esamenele de bacalaureat, de litere sau de ştiinţe, conform programuluĭ de studiĭ, în vigoare.
Condiţiunĭ avantajoase, viaţă de familie.
Pentru condiţiunĭ a se adresa direct la subsemnatul:
Doctor *J. Grossmann*, profesor universitar, Rue de l'Amazone No. 13. Bruxelles (Belgique).

G. ADAMESCU
MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).
PREŢUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.
A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** aci mai jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:
6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu mâner adevĕrat englezesc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania*, american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *linguri de masă de argint-Britania*, american.
12 bucăţĭ *linguriţe de cafea de argint-Britania*, american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania*, american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania*, american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania*, american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeştĭ de *argint-Britania*.
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ*.
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania*.
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu mâner de porcelan,
6 bucăţĭ farfurioare, Victoria.
56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur şi înăuntru un metal alb, care ţine culoarea argintuluĭ şi peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că această inserţiune se referă numaĭ la *simple adevĕruri*, dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şĭ comande garnitura de maĭ sus care convine tocmaĭ ca

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE

precum şi pentru hotelurĭ, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisornl Societăţiĭ profesorilor, etc. Casă protocalată existînd de 16 anĭ.
— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —
Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ iuainte.
VERITABIL NUMAI ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ
Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

La 2 (14) Mai 1898
are loc tragerea
LOZURILOR SERBEŞTI
Tabac emis. 1898

Sunt treĭ tragerĭ anuale şi anume: la 1 Mai, 1 Septembrie şi 1 Ianuarie. Cîştigul principal e de

Leĭ 100,000

şi multe alte cîştigurĭ marĭ, ear cel maĭ mic cîştig de amortizare cu care negreşit trebue să iasă în cursul tragerilor este astăzĭ de leĭ 12 şi merge până la 40 leĭ. Durata lor e până la 1936. Sunt garantate cu toate veniturile Monopoluluĭ Tutunurilor (Tabac). Casa de schimb **S. Haifler,** Iaşĭ, str. Stefan cel Mare 31, vinde un asemenea los numaĭ cu **11** l. **50** b.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“
de la COPOU, lîngă Iaşi
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.
Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.
De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.
Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.
Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

De închiriet şi de vînzare

O casă cu douĕ etaje în strada de Sus No. 96. Compusă din patru apartamente cite din treĭ şi patru odăĭ cu atenansele lor, se pot adresa la proprietara din Strada Sărărie No. 43.

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:
INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură*:
după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*
După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:
1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.
2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratului o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.
3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** iĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi iĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** iĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA“
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:
Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.
A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 209 — EDIȚIA DE SEARA — IAȘI — JOĬ 15 IANUARIE, 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 și 15 ale fie-căreĭ lunĭ și se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iașĭ* la Casa Administrațieĭ
In *județe și streinătate* prin mandate poștale
Un an în țară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Șase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAȚIA
No 42.—Strada Golieĭ—No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iașĭ și județe *se primesc* numaĭ la Administrație
In streinătate, *direct la administrație* și toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserțiile și reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACȚIA
No. 42—Strada Golieĭ—No. 42.

DOCURI ȘI ANTREPOZITE IN IAȘI

LISTELE ELECTORALE

Formarea listelor electorale are anul acesta o deosebită însemnătate. Chiar dacă nu se vor întîmpla alegerĭ neprevăzute, în Noembrie viitor vor avea loc alegerile generale comunale pentru toată țara.

Deșteptăm din timp pe toțĭ concetățeniĭ noștri, că ceĭ ce aŭ drept și nu sunt înscrișĭ să ceară înscrierea din vreme, iar aceĭ carĭ sunt înscrișĭ, să observe la timp, atît în listele provizoriĭ, cît și în cele definitive, dacă înscrierea lor a fost menținută.

Ceĭ interesațĭ, atît pentru lămurirĭ, cît și pentru apararea drepturilor lor în caz cînd ar fi nedreptățițĭ de autoritatea comunală, se pot adresa la redacția „Opinieĭ" în orĭ ce zi de la 10—11 jum. a. m.

Eterna Farsă

Și va să zică, după douĭ anĭ de frămîntărĭ penibile, în care timp a eșit la iveală tot noroiul care face fondul sufletesc al colectivistuluĭ—suntem tot la începutul comedieĭ stupide pe care o joacă d. Sturdza cu trupa-ĭ de actorĭ neisprăviți!

Răbdarea nețărmurită a Celuĭ care hotărăște în ultimă instanță de soarta guvernelor; toleranța, necunoscută pînă acum, a uneĭ opoziții civilizate care caută maĭ mult să facă școală de cît să răstoarne ministerul; și resemnarea opinieĭ publice, care maĭ mult se înduioșază de cît se revoltă de neputința ermafroditilor politicĭ carĭ își fac noviciatul la putere;—toate aceste circumstanțe, negrăit de prielnice, n'aŭ putut ține în picioare șandramaua la temelia căreia sapă ministrul președinte cu un zel de par'că-ĭ tocmit cu ziua.

Se pune atîta ardoare pentru a desgusta pe alegătorĭ de lepra colectivistă, în cît omul care nu știe că spectacolul mizerabil la care asistăm este rezultatul incapacității crase a matadorilor partiduluĭ, este ispitit să crează că d. Sturdza, îngrozit el însuși de ciuma morală pe care o împrăștie gloata de nevolnicĭ carĭ 'ĭ se închină, s'a hotărît, printr'o supremă biruință a patimeĭ care 'l robește, să strivească furnicarul înainte de a se retrage din viața publică, pentru care nu era croit.

Căcĭ, orĭ carĭ ar fi fost împrejurările carĭ aŭ prețezut la zămislirea colectivitățiĭ, este cel puțin surprinzător să bagĭ de seamă că diferențiarea s'a făcut așa de complect în rasa liberală, în cît nu se maĭ află în neam nicĭ unul din caracterele distinctive ale ființeĭ superioare. S'a chinuit, par'că 'ntr'adins, tot creierul pentru a încăpea în calapodul comun—pînă cînd s'a ajuns ca inteligența să fie socotită ca monstruozitate, din care pricină se distruge exemplarul la care se descoperă această meteahnă.

Atît de îndeobște cunoscută este tendința conducătorilor de a extermina progenitura care s'ar întîmpla să nu fie fasonată după tipul obtuz al obîrșieĭ din care purcede, în cît excepțiunile acestea trebue să 'șĭ caute aiurea familie de adopțiune—și încă să fie prigonite de către hengheriĭ secteĭ.

O altă trăsătură caracteristică a tribuluĭ căruia d. Sturdza 'ĭ servește de mare preot, este că 'șĭ pîngărește membriĭ din vreme pentru ca nicĭ un om străin de seminție să nu maĭ vie în atingere cu el, cînd se va hotărî să rupă cu aĭ sĕĭ și să divulge tainele vinovatuluĭ lor ritual.

Ca unele animale lacome, carĭ mînjesc cu imundiciĭ restul de mîncare pe care nu'l maĭ pot înghiți după ce se îmbuibă, ca să nu se maĭ atingă altele de ea—colectivitatea spurcă pe neofit cu din cașcavalul ocultei, și apoĭ îl ține în rîndurile eĭ amenințîndu-l continuŭ cu obștirea turpitudineĭ la care ea însă-și l-a îmbiat. De aceea 's foarte puținĭ ceĭ carĭ, după ce aŭ fost o dată resfățațĭ de sirena care ține pe d. Sturdza sub vraja eĭ irezistibilă, găsesc destul curaj să înfrunte ura secteĭ și să devie sperjurĭ—saŭ; atuncĭ, dezertoriĭ sunt oamenĭ cu totul superiorĭ de vreme ce pricep că în așa împrejurărĭ apostazia este o virtute.

Or, cînd așa e colectivitatea, maĭ e vre-o mirare că, după douĭ anĭ de frămîntărĭ penibile, în care timp a eșit la iveală tot noroiul care face fondul sufletesc al colectivistuluĭ, suntem tot la începutul comedieĭ stupide pe care o joacă d. Sturdza cu trupa-ĭ de actorĭ neisprăviți?

G. Rădulescu.

Deputatul frumuseţeĭ

Maĭ corect ar fi poate: al frumosuluĭ, dar d'Annunzio el însuși e un om de toată „frumusețe" după cum ne spun ziarele pariziane.

E vorba de celebrul și tînărul romancier italian ales deputat nu de mult și care e serbătorit actualmente la Paris cu ocazia representăreĭ pieseĭ sale „Ville morte".

D'Annunzio e o figură interesantă din multe puncte de vedere: scriitor revoluționar ca stil și manieră, ilustru deja la o vrîstă cînd alțiĭ încep abia a pătrunde în gustul unuĭ public restrîns, universal cetit și admirat, d'Annunzio a ținut să reprezinte în parlamentul Italieĭ nu un partid politic, ci *frumosul* ca atare; idealul de traiŭ și de moravurĭ; cultul vechiŭ al formeĭ artistice, „armonia omuluĭ liber și puternic ca universul în întregime cunoscut, înțeles și dominat."—după cum se exprima scriitorul într'o recentă convorbire cu un ziarist de la *Figaro*.

D'Annunzio vrea să lupte prin scris și prin graiŭ pentru cultul frumosuluĭ moral, al frumosuluĭ ca scop suprem. Și nu este, ținta aceasta una din cele maĭ vrednice, din cele maĭ laudabile?

Cunosc un deputat iașan — profesor universitar — care s'a întors de la prima ședință parlamentară cu reflecția aceasta:

— „Acuma știŭ care e cea maĭ frumoasă femee din țară."

Și cită numele soțieĭ unuĭ deputat: o văzuse în tribuna damelor și întebase de numele eĭ.

E adevarat că, prin origine, deputatul de care e vorba avea cultul frumosuluĭ — în loc de darul eloquenței.

Poate ar fi maĭ puțin „politicianism" dacă cultul frumosuluĭ ar fi înăscut tuturor saŭ, măcar, dobîndit prin cultură.

OAMENI ȘI LUCRURĬ

High-life. In una din vitrinele marĭ din strada Lăpușneanu am admirat în treacăt ca mulțĭ alțiĭ un tablou suggestiv înfățoșînd în imagină relele ce poate pricinui organismuluĭ teribila băutură de care se vorbește atît de mult, de o vreme, la noi: alcoolul.

O sumă de maxime și sentințe tipărite în slove marĭ și negre alcătuiesc un al doilea tablou ca o întregire a celeĭ dîntăiŭ.

Sunt vorbe înțelepte, adevărurĭ vădite, gîndirĭ utile în propozițiunile acele concise și negre—la cuprins și la arătare.

Toate însă sunt scrise franțuzește. Că „în mare parte" vor fi înțelegînd limba surореĭ noastre din apus trecătoriĭ pe strada Lăpușneanu—e adevărat, de ce însă aceleașĭ maxime nu s'ar fi afișat în bună și dreaptă limbă romînească?

Precît știu liga antialcoolică — și aci e unul din defectele eĭ—se adresează mareĭ populațiunĭ straturilor „de jos" care ar fi abuzînd de alcool.

Dar acele păturĭ de oamenĭ trec rar prin strada care duce de la Trayan la Jockey-club, ele nu se opresc înaintea vitrinelor — nicĭ nu știu ceti, barîm înțelege—franțuzește.

Este o vădită contrazicere între scop și fapt.

UN MONSTRU

Opt zile aŭ durat durerile faceреĭ „împăcăreĭ" între fraț, pentru ca la sfîrșit să nască un caz patologic osebit, saŭ maĭ bine zis ca să renască: **d. Palladi.**

Colosul a căruĭ presență în primul minister colectivist amărise toată lumea, a plecat acum un an „bolnav de zahar", precum 'l scuza pe atuncĭ Voința Națională.

D. Palladi și-a preumblat nesuccesul pe la Carlsbad, a fost văzut la Berlin și numaĭ după un an de zile a revenit în țară, fără ca ziarele să fie înregistrat, în treacăt măcar, numele fostuluĭ ministru cu legea asupra pesteluĭ.

Abea într'un tărziu, cu ocazia rechizitoriuluĭ pe care d. Lascar o făcuse luĭ Sturdza, cu ocazia uneĭ întruniri a majorității, d. Palladi luă apărarea guvernuluĭ și numaĭ astfel se află că d. Palladi există.

Astă-zi, drept recompensă pentru pleduaria pe care a făcut'o, guvernul i-a dat departamentul justiției.

Girarea afacerilor departamentuluĭ dreptățeĭ date pe mîna pamfletaruluĭ de la Gazeta Poporuluĭ **care maĭ este și un obicĭnuit al judecătoriilor de ocoale, ie o dovadă nouă despre haiul din guvern.**

Dar pentru „concentrarea tuturor elementelor liberale" numirea aceasta are o importanță decesivă: în momentul în care aurelianiștii eraŭ în tratative de împăcare cu guvernul, li se respunde prin numirea de ministru a aceluia, care singur a îndrăznit să atace acuzările pe care d. Lascar le-a adus d-luĭ Sturdza.

„Tratativele" de împăcare aŭ înăsprit relațiunele între fraț.

Aceasta ie situația.

Docurĭ și antrepozite în Iașĭ

O reformă promisă. — Intrebarea ministruluĭ domeniilor.—Respunsul camereĭ.—O chestiune.

Pare că îmbunătățirea promisă Iașuluĭ încă în anul 1884 și care a constituit pragramul de lupte electorale în diferite alegerĭ, e pe cale de a fi realizată, dacă ministrul domeniilar va ști să păstreze bună-voința pentru Iașĭ și o hotărîre puternică pentru a aduce îmbunătățirĭ reale a doueĭ capitale a Romînieĭ.

E vorba de docurĭ și antrepozite.

***

Prețedintele cameреĭ de comerț din localitate a primit din partea mînisteruluĭ domeniilor, o adresă cu conținutul următor:

„Se cere cameреĭ a respunde cît maĭ curînd și maĭ detailat posibil dacă e nimerit a se construi în Iașĭ docurĭ de o ast-fel de capacitate în cît Iașul să poată servi ca tîrg central al produselor de cereale din întreagă Moldova.

„Se maĭ cere de asemenea părerea cameреĭ dacă ar fi maĭ bine sau nu, construirea de docurĭ micĭ pe la diferitele stațiĭ din Moldova".

***

Prețedintele cameреĭ d. Șerban, văzînd importanța chestiuneĭ și urgența reclamată de ministru s'a grăbit a respunde următoarele:

Se găsește ca maĭ bună ideea înființăriĭ unor docurĭ centrale în Iașĭ, căcĭ prin situația sa cît și prin multiplele liniĭ ferate, ușor ar putea deveni Iașul un important centru comercial.

In cazul acesta capacitatea docurilor ar trebui să fie—pentru moment—cel puțin egală cu acea a docurilor din Galațĭ și Brăila.

Docurile micĭ ce s'ar înființa pe la diferitele stațiĭ ale căilor ferate ar putea fi ca un soĭ de magazine colectore pentru piața centrală.

Prețedintele cameреĭ maĭ crede însă că pentru a face foarte utilă această lucrare și pentru a stabili o legătură întinsă se impune construirea linieĭ Dorohoiŭ-Noua Sulița, care ar face foarte ușor și puțin costisitor transportul cerealelor în Germania.

***

Dacă ministrul colectivist, are bune intențiunĭ, dacă orașul atît de iubit de colectiviștĭ și—bizară antiteză—atît de sărăcit, a atras întradevăr buna-voință a d-luĭ Stolojan—realizarea uneĭ părțĭ numaĭ din programul intocmit de d. Șerban, ar însemna mult, foarte mult.

ACTUALITĂȚI

Beizadeaua

Prințut Grigore Sturdza, fiu de Domn, se cunoaște și sub porecla de „Vițel".

De ce 'ĭ zice Vițel și nu alt-fel, maĭ ales că prințul a trecut departe peste prima juneță? Uniĭ spun că porecla i-a fost dată din pricină că obicinuia a face gimnastică manuală cu un vițel—alțiĭ pentru că poporul a găsit vițelul de aur din biblie — în palatul din strada Romană.

Prințul a devenit vestit în Iașĭ de cînd a deschis tarabă pe socoteală proprie, în care calitate împărțea poporuluĭ, drept puncte de program, pișcoțĭ cu vin ruginit, bucate bogate de tot soiul și chiar polĭ strînșĭ cu multă cumințenie de reposatul Mihaĭ Vodă.

Grație acestor calităților distinse și din alte pricinĭ pe carĭ d. Mîrzescu le cunoaște maĭ bine, prințul a fost trimis în cameră, mandatar al colegiuluĭ 1 de Iașĭ.

In treĭ anĭ de zile prințul n'a găsit prilejul să se intereseze de orașul care l'a ales. S'a legat de Rusia și de alte puterĭ dar n'a amintit vorbă de tîrgul oropsit în care a stat tronul tatăluĭ săŭ.

Alaltaierĭ, însă, cu ocazia discuțieĭ asupra instalăreĭ uneĭ rețele de tramvaĭ în Iașĭ, prințul a luat cuvîntul și a cerut respingerea *concesieĭ, pentru motivul că* tranvaiul *ar perturba liniștea cetățenilor și ar speria caiĭ.*

Trebue să ne închipuim că poporul *era maĭ satisfăcut de* daniile *prințuluĭ, de cît prințul el însuși de modul cum a combătut tranvaiul pe contul somnuluĭ cetățenilor și al harmasarilor.*

1898

Adevĕrul este că după maĭ multe consfătuirĭ se admisese ca formațiunea de la Drapelul să participe cu treĭ portofoliĭ. Nu s'a putut, însă, ajunge, la o înțelegere în distribuirea acestor portofoliĭ.

Drapelul.

Mă rog, cum era guvernul înaintea tratativelor.... carĭ s'aŭ rupt: tare orĭ slab?

Dacă era tare, de ce a făcut avansurĭ umilitoare prăștiașilor din taberile răslețe? Și dacă era slab, cum a rămas acum, cînd li s'a respins curtea?

Și opoziția aurelianiștilor cum se va face de acum în colo? Pînă aci era moderată, pentru că, ziceaŭ eĭ, nu cauze adîncĭ îĭ despărțiaŭ de guvern ci chestiĭ secundare carĭ se puteaŭ aranja *à l'amiable*, dar acum, cînd s'a văzut colectivitatea moare dar sistemul nu'l schimbă – moderațiunea ar însemna pur și simplu complicitate deghizată.

Cît despre d. Fleva, suntem siguri că nicĭ nu 'șĭ a făcut iluziĭ despre o conlucrare tihnită cu reprezentanțiĭ oculteĭ. Ardoarea tribunuluĭ va fi maĭ mare azĭ cînd 'ĭ s'a făcut necinstea de a-l exclude sistematic de la consfătuirea cu aceia pe carĭ la nevoie d. Sturdza tot îĭ maĭ numește liberalĭ.

Și sfîrșitul?

Sfîrșitul e simplu de prevăzut: guvernul, profitînd de demoralizarea majorității, se va maĭ tîrî cîte-va săptămînĭ folosindu-se de iluziile naivilor că pînă în cele din urmă concentrarea tot se va face. Cînd 'ĭ se vor închide din noŭ căile, cum s'a întîmplat înainte de vacanțe, atuncĭ va distra opinia publică făcînd din noŭ oferte. Aurelianiștiĭ, simțind, la rîndul lor, că d. Sturdza slăbește din ce în ce, vor deveni tot maĭ exigenți și vor refuza ofertele cu tot maĭ multă ostentație.

Și?

Și cu două-treĭ rîndurĭ de tratative de acestea ajungen la sfîrșitul sesiuneĭ parlamentare, se închid camerile și d. Sturdza își face reverența — ceea ce 'ĭ asigură opt lunĭ de răgaz absolut pentru a schimba politețe cu Jeszenski europenĭ.

Dar proiectele de legĭ?

Proiectele de legĭ sunt inutile pentru un partid care are la activul seŭ pe 21, 48, 59, 66, 77 și 95.

Și iată cum se stă la putere în 1898!

JON.

SCRIITORI ȘI CĂRȚI

„Gînduri și vise"

Ultimul volum de versurĭ apărut în vitrinele librăriilor noastre—volumul d-luĭ *Gh. Murnu.*

Sunt cițĭ-va anĭ de cînd noĭ, diletanțĭ și amatorĭ, am descoperit numele acesta în reviste din capitală. Coșbuc era în plina frămîntare a discuțiilor ce se încinsese asupra meritulnĭ și originalității opereĭ luĭ—și pentru întăia dată începuse a se manifesta talente în *genul* Coșbuc: d. Murnu părea unul dintr'aceste talente frumoase.

Cu toate aceste autorul volumuĭ de «Gîndurĭ și vise» nu e din școala aceasta,—de loc. Liric și personal, reflexiv și duios—d. Murnu remîne pururea concentrat într'o auto-analiză, într'o tristă subiectivitate,—gamă ce se repetă cu o armonioasă varietate de note în cele o sută de poezii cuprinse în volum

Stăpînit e al meu suflet
De-o durere ne'nțeleasă:
Sufletu-mĭ e bietul mire
Si durerea e mireasă.
Din a lor împreunare,
Dragoste cu dușmănie,
Naște pruncul cel maĭ dulce
Fermecata poezie.

Este par'că o poemă—una și singură—dezmembrată în bucățĭ scurte, strofe izolate,—abia variînd ca ritmu și cuprins,—a uneia și aceleiașĭ iubirĭ; este draga rămasă în depărtărĭ, acea cu ochiĭ de safir, cu buze de rubin, cu lacrimĭ de mărgăritarĭ, care resfrîng cerul sfînt de primavară; acea pururea sperată, așteptată, evocată în valul vieteĭ ca un cîntec mîntuitor ce mîngăie pe naufragiat; acea pîndită ziua și seara la respintene; acea căriia poietul sfios n'a îndrăznit să-ĭ spuie o vorbă; acea pierdută și regretată de-apururĭ—uitată doară în răstimpurĭ scurte la un divin pahar de vin orĭ în sunetul uneĭ muzicĭ alinătoare.

Și povestea tristă nu are măcar—un sfîrșit. O nu! Gîndurile și visele vor urma înainte—frămîntătoare și uneorĭ nimicitoare.

... Și totuși fruntea 'n palme'mĭ string
Simt rana maĭ adîncă
Și tot mă sbucium ard și plîng
Și tremur și ard încă

Chiar dac'a părut une orĭ iubirea înstrăinată prin departare—ea revine, revine încă

De sete și trudă învins
Spre tine 'ntind brațele iarăși;
Copiĭ noĭ tovarăși ne-am prins,
Să fim și la moarte tovarăși.

Volumul d-luĭ Cruceanu despre care am vorbit în ultima cronică literară și volumul d-luĭ Murnu—apărut după cîteva zile sunt fundamental opuse ca două temperamente de altă cultură, de altă origine, trăite în alte împrejurărĭ. Dacă cel întăĭ a citit pe Leconte de Lisle,—d. Murnu de sigur a cunoscut din primele cetirĭ versul luĭ Heine:

Din țărĭ străine mă'ntorceam
Pe cunoscuta cale
Și m-am oprit s'ascult la geam
Tot e pustiu și jale!

îmĭ reînvie atît de obsedant resunetul nostalgicelor versurĭ pe care cînd-va le am tradus din Deutschland:

In zi de toamnă mă'ntorceam
Venind din țărĭ streine....

Iar pînă ca marele Eminescu să ne cînte

Impărat slăvit e codrul

și să avem ca *a noastră* splendida cadență în care d. Murnu scrie:

Noaptea înstelată-ĭ templu
Cîntăreț—Privighitoarea
Preot slujitor amorul
Iar tămîie sfîntă—floarea,

marele liric german ne-a ritmat fermecător:

König ist der Hirtenknabe
Grüner Himmel ist sein Thron.

Versul d-luĭ Murnu—contrar școliĭ în care s'a cultivat autorul «Lacrimelor»—nu năzuește la prejudicioasa și clasica plenitudine, la orgolioasa și fecunda sonoritate de silabe, dar în schimb cîtă preciziune și cîtă frumuseță poate adăposti o strofă, una singură ca:

Lacrimĭ, gemenĭ ce resfringețĭ
Cerul sfînt de primăvară:
Inima-mĭ spre voĭ se 'ndreaptă
Cum rănitul cerb, cînd moare
Ars de sete se tîrăște
Lîngă recile isvoare

Strofa aceasta din urmă—valorează un poem. Concesiunea este una din calitățile rare în versurile poietului și ea apare superbă în două bucăți: una—dureroasă analiză a sufletului încrezător de fată—

Cînd l'aĭ văzut, tu prins-aĭ milă
Și mila 'n dor s'a prefăcut;
Ispita dulce te-a vîndut,
Și-aĭ lăcomit la un sărut
Copilă.

A doua, bucata de parabolă: «Nu aruncați mărgăritarele...»

Caracteristic este că nicĭ-o singură bucată—afară de un scurt fragment—nu e scrisă în versurĭ lungĭ; nicĭ una aproape nu întrece lungime de o filă; nicĭ una nu vădește vre-o sforțare spre originalitatea formeĭ, a ritmuluĭ, a rimeĭ vre-un zbucium intens, vre-o încordare din cale afară mare: s'ar părea o fire liniștită care-și îngădue luxul de a simți în oare libere, putînd orĭ cînd să se 'nfrîneze într'o anacreotică dispoziție de suflet. Domnul Murnu se mulțumește pururea cu puțin; i-e de sigur indiferent dacă va găsi «forma nouă» în «limba veche și 'nțeleaptă» orĭ va spune senin și simplu:

Păreau aeve și-adevăr
Atîtea dulcĭ iluziĭ
Cum sărutăm bălaiul păr
Și colțul moale-al buziĭ.

pentru care atît de mult s'a zbuciumat simțirea eminesciană pînă să se întrupeze... Volumul de «Gîndurĭ și vise» e chemat să aibă succes: este din cele maĭ accesibile și dintre cele maĭ cu șansă de a plăcea celor mulțĭ. Poietul n'avea nevoe—ca predecesorul întru ale editurii—să invoace pe

„....Ceĭ ce-or ști să mă 'nțeleagă".

Rodion

LOCALIZARE

La moarte! Durand

Scena se petrece la Paris în fața domiciliului luĭ Durand. O grupă de manifestanți strigă: moarte luĭ Durand!

Un trecător. A! se execută pe Durand?

Manifestanții. Moarte luĭ Durand!

Trecătorul, amestecîndu-se în grup: Și eŭ sunt de această idee! (strigă). Moarte luĭ Durand!

Unul din manifestanți, aruncă cu o peatră într'o fereastră a luĭ Durand și sparge un geam... Na!...

Toți manifestanții: Bravo! a chitit bine!

Toți într'un glas: Moarte luĭ Durand!

Trecătorul (în sine). Noroc că nu'ĭ acasă, bietul Durand.

Unul din manifestanți către un domn care vrea se'și facă drum prin mulțime: Unde te ducĭ d-ta?

Domnul. La mine acasă.

Manifestantul. Locuești în aceeași casă cu Durand!

Domnul. Eŭ sunt chiar Durand!

Toată lumea: Moarte luĭ Durand! Huĭduiți pe Durand!

D-l Durand foarte politicos: Da'ți voie se întru acasă? Sunt așteptat și m'am cam întărziat.

Voacea unuĭ manifestant. Moarte!...

Unul dintre manifestanți, maĭ îndrăsneț decît ceilalți s'apropie de Durand: da la moarte!

Un alt manifestant: Nu te atinge de el; strigă „moarte luĭ Durand" dar nu v'atingeți de el.

Manifestantul dîndu-se într'o parte: moarte luĭ Durand!

Maĭ multe vocĭ: să'l lăsăm să între-acasă, saŭ să-l ucidem?

Trecătorul către ceĭ maĭ înfuriați! dacă'l ucideți, vĕ pun în videre că n'aveți să maĭ puteți striga: moarte luĭ Durand, și atuncĭ se sfîrșește manifestația.

Manifestanții: Are dreptate! Să nu ucidem pe Durand! (către Durand). Intr'acasă, nu'ți face nime nimic.

D-l Durand intrînd acasă: Vă mulțumesc domnilor.

Manifestanții după ce a dispărut d-nul Durand: Moarte luĭ Durand!

Gazeta Tribunalelor

— —

Procesul milioanelor

Martia trecută s'a judecat în secții unite, înaintea curții de apel din Amicus, procesul luĭ Mihaiŭ Sturdza pentru cele 50 de milioane.

Prințul Mihaiŭ Sturdza, după cum 'și aduc aminte cititoriĭ, a murit în Paris la 7 Maiŭ 1884, lăsînd de moștenitorĭ: 1) douĭ copiĭ, născuți din prima sa căsătorie cu d-na Eliza Rosetli, principiĭ Dimitrie și Grigore Sturdza; 2) o copilă născută din din a doua sa căsătorie cu prințesa Smaranda Vogoride, prințesa Maria Sturdza, soția prințuluĭ Alexandrovicĭ Vital Gorciacof.

Prințul Mihaiŭ Sturdza lăsa o avere considerabilă în banĭ și mobile. Numaĭ patrimoniul mobiliar se ridică la 50 de milioane. După moartea prințuluĭ s'a constatat că toate registrele relative la succesiune dispăruseră, iar valorile găsite reprezentaŭ o sumă neînsemnată în raport cu averea defunctuluĭ.

Prințul Grigore Sturdza începu să cerceteze și, cînd căpătă dovada că o parte din moștenire a sa fusese sustrasă, depuse plîngere la parchetul din Paris fără să desemneze nicĭ o persoană.

Informația avu de prim rezultat descoperirea uneĭ sume considerabile la un d-n Charles Burat, om de încredere al prințuluĭ răposat.

Instrucția continua, cînd muri, la Baden, în 1885, prințesa Smaranda Vogoride, văduva prințuluĭ Mihaiŭ.

Chiar în noaptea morțiĭ, prințesa Gorciacof, ajutată de prințul și prințesa Brancovanu și de abatele Petit, după ce a îndepărtat servitoriĭ, și cu concursul unuĭ lăcătuș pe care 'l aduse o slujnică de la Paris, aŭ deschis o enormă casă de fier care era ascunsă în zid.

Casa de banĭ, plină de aur, a fost golită ca și mobilele cele-l-alte. Toate hîrtiile aŭ fost luate și duse la o proprietate a prințuluĭ Gorciacof, pe lacul Geneva.

Prințul Grigorie Sturdza căpătă proba că și casa de banĭ din strada Varennes a fost spartă, iar conținutul luat și depus de prințesa Gorciacof la prințul Brancovanu.

Maĭ mult, o cingătură cu buzunar, de care nu se despărțea nicĭ o dată văduva prințuluĭ Mihaiŭ, și pe care o purta în momentul morțiĭ, fusese stricată. Această cingătoare conținea recipisele depozitelor pe care le avea defuncta pe la principalele băncĭ din Europa.

Atuncĭ, tribunalul Seneĭ, după cererea prințuluĭ Sturdza, senator pe vremea acea, judecă procesul și dete o hotărîre, pe care a anulat-o apoĭ curtea din Paris, care a dat o sentință casată și anulată de către curtea de casație.

Afacerea merse înaintea curțiĭ din Orleans, care dete o hotărîre anulată asemenea de către curtea de casație.

In condițiile acestea a venit procesul, săptămîna trecută, înaintea curțeĭ din Amiens.

Prințul Grigore Sturdza își reclamă partea din moștenirea tatăluĭ seŭ.

Sunt consacrate șease audiențe pentru judecarea acestuĭ proces.

Vom ține în curent pe cetitorĭ cu rezultatul afacereĭ.

O dramă pe zi

— —

Un agent de poliție din Anvers, Pierre Rogiers, și-a asasinat femeea în noaptea de 8 Ianuarie, pe la orele 10, descărcîndu-ĭ un glonte de revolver în cap.

Cauza care a determinat pe Rogiers să comită asasinatul, e o scrisoare compromițătoare, ce a găsit-o în rochia femeeĭ sale.

Rogiers are 5 copiĭ și a fost un agent de poliție model.

Științĭ-arte-muzică

— —

Piesa *Daniel Rochat* ne putîndu-se juca de cît în cursul săptămîneĭ viitoare, s'a anunțat pentru astă seară joĭ faimoasa comedie eroică *Don Cezar de Bazan* în care *Penel* a făcut una din cele maĭ frumoase ale sale creațiunĭ.

Muzica e scrisă de d. Enrico Mezzetti.

*

Un incident s'a ivit la teatru între directorul de scenă d. *Borelli* și artistul *Dragomir*. Comitetul teatral a fost avizat și a primit plîngerĭ din partea ambilor beligeranți.

*

Prima reprezentație a d-neĭ *Darclée* va avea loc sîmbătă seara la teatrul național. In cazul acesta balul și concertul studenților în medicină se va da duminecă, din condescendență pentru celebra artistă.

*

STRUNA ZILEI

Trenul venind din București a sosit ierĭ cu întîrziere la Iași în urma viscoluluĭ.

Să nu dăm pe viscol vina
Ci asupra cuĭ se cade:
Trenul ne-aducea ministru
Pe burtosul de Palade....

*

Ziarele franceze sosite azĭ vorbesc cu mare lauda despre piesa luĭ Gabriel d'Anunzio: Ville morte, jucată de Sarah Bernardt.

*

Două zecĭ și patru de congrese sunt anunțate pentru anul acesta la Turin.

Italia ar avea maĭ multă nevoie de un congres al.... foameĭ.

Strună.

INFORMAȚII

— —

D. A. C. Cuza și-a retras declarațiunea dată comuneĭ, prin care ceda colțul stradelor Carol și Păcurarĭ, în interesul aliniăreĭ, cu 20 leĭ m. c.

Se crede că un proces se va ivi între comună și d. A. C. Cuza.

— —

Aflăm că la percepția bariereĭ abatoruluĭ nu este o stampilă cu controlele dateĭ, așa încît neregularitățĭ—ca să nu zicem abuzurĭ—se pot întîmpla cu ușurință. In acest caz chitanțele eliberate pentru vitele ce se taie la abator nu sînt anulate și orĭ-cine se poate servi de ele în maĭ multe rîndurĭ.

—

Starea finanțelor comuneĭ noastre merge încurcîndu-se mereŭ. Incă la 30 Decembrie trecut a expirat plata rateĭ ce se cuvinea Caseĭ de Depunerĭ, de la împrumutul de 800 miĭ leĭ. Nicĭ pînă astă-zĭ suma n'a fost achitată.

Asemenea, comuna nu poate face față datorieĭ ce se cuvine caseĭ Bopp et Reuter, pentru lucrările de sondaje. Trasul sus numiteĭ firme stă maĭ bine de treĭ lunĭ neachitat la Banca Națională.

— —

Administrația serviciuluĭ sanitar va da la iveală niște table statistice, ce vor cuprinde: numărul caselor din oraș; stradele asfaltate, pavate și macadamisite; piețele și grădinele publice; școlile terminate și în lucru și resursele apeĭ de băut.

— —

Se vede că d. G. A. Morțun 'și găsește Bacăul de cîte orĭ 'și pune candidatura la Bacău. Acum un an a demisionat din demnitatea de secretar general al ministeruluĭ internelor—spre a candida la Bacău.

Și n'a reușit.

Pentru alegerea unuĭ deputat la colegiul III din același oraș, alegere care va avea loc la 16 a. c. candidatura damnuluĭ Morțun era asigurată.

Astă-zĭ, însă, d-sa a cedat din noŭ stăruințelor și a admis de candidat la colegiul III pe d. Jean Leeca.

— —

„Răzbunare și iubire"

este titlul nouluĭ foileton pe care-l publicăm începînd de lunĭ 12 Ianuarie.

«Răzbunare și iubire» întrupează toată drama sufletească a tinereței; lupta pururĭ neîmpăcată între barbat și femee.

«Răzbunare și iubire» va pasiona de la început pe cetitorĭ — înlănțuind luarea aminte și interesînd în gradul cel maĭ înalt.

Pentru a da însă un îndemn maĭ mult vom acorda

Un premiu extraordinar

prin tragere la sorțĭ acelor care ne vor compune cel maĭ curînd posibil propoziția aceasta: **Opinia folositoare tuturor numărul zece banĭ în toată țeara** *arătînd în ce loc se află fie-care cuvînt în noul nostru foileton.*

Premiul acordat constă într'un **ceasornic de aur.**

———

Rechizițiile de caĭ ce se fac în toțĭ aniĭ sunt în pericol de a fi desființate. Ne explicăm faptul prin următoarele: primarul uneĭ comunĭ a trimis în judecata tribunaluluĭ de Iașĭ pe maĭ mulțĭ sătenĭ cari aŭ refuzat să-și presinte caiĭ la rechiziție.

La secția a II-a sătenii aŭ fost achitați. Tribunalul a zis că vinovați sunt aceĭ cari n'aduc caiĭ în timp de resbel nu, însă, și în vreme de pace.

Procurorul general a făcut apel și dacă curtea va menține jurisprudența tribunaluluĭ rechizițiile vor fi desființate de fapt.

*

Impedică mobila pe avocat să profeseze? La judecătoria ocoluluĭ II s'a respuns afirmativ la această chestie.

Un avocat comandase niște mobile de la un tapițer evreŭ. Acesta primi o arvună de 40 leĭ și cînd isprăvise lucrul refuză a preda comanda până ce avocatul nu-ĭ va plăti întreaga sumă.

Advocatul acționă pe evreŭ, susținînd că se înțelesese a plăti mobila în rate lunare. Cererea luĭ de a condemna pe evreŭ la 240 leĭ, 200 daune, consistînd în acea că refuzul de a preda comanda i-a adus pagube în profesarea avocatureĭ și 40 leĭ restituirea arvoneĭ, a fost primită de judecător.

Afacerea se presintă azĭ în apel la secția II-a a tribunaluluĭ. Vom comunica rezultatul.

— —

Viscolul care bate incontinuu de 48 de ceasurĭ a dat de lucru pompierilor. Erĭ noaptea s'aŭ aprins ogeagurile la următoarele case: 30, strada 2 Băețĭ, la casa luĭ Strul Katz; 4 str. Potcoava la Haim Fisch; 38 str. Vechie la S. Kon și S. Wolf; 6, str. sf. Neculaĭ la casa doamneĭ Stihi; 40 str. Vechie la Leon Gheler; 13 str. Ștefan cel mare la Th. Drăgănescu; 3, str. Haralamb la inginerul Vignali; 119, strada Sărărieĭ la căpitanul Baldovicĭ și, în fine, 46 strada Golia la Moses Löbel, comisionar.

— —

D. dr. Hurmuzescu, începe cursul seŭ de fisieă, în amfiteatrul liceuluĭ internat, astă-zĭ, Mercurĭ, 14 Ianuar ora 4 d. a.

***

D. Găvănescul începe cursul de Psihologie, Joĭ 15, iar cel de Pedagogie Vinerĭ 16 Ianuar, la aceiașĭ oră.

— —

D. Gane va pleca seara la Bucureștĭ, în scop de a participa la lucrările senatuluĭ. Sesiunea de la consiliu se va termina și ea ast-fel, consiliul ne maĭ fiind în număr reglementar.

— —

D-na Darclée va sosi in Iași Vinerĭ dimineață. Reprezentațiile vor avea loc Sîmbătă 17 și Lunĭ 19 Ianuarie, în sala teatruluĭ național, și nu în sala Sidoli, precum se anunțase.

— —

Intre părintele Vereanu și părintele Arion.

Părintele Arion, atît de cunoscut ieșenilor prin readucerea oilor rătăcite în staulul luĭ Crist, a căzut cu totul în disgrația părinteluĭ Vereanu, care pe lîngă că-ĭ consilier comunal, maĭ este și epitropul bisericeĭ Talpalarĭ.

Se știe că biserica Sf. Ilie, unde părintele Arion e în serviciu, este o filială a bisericeĭ Talpalarĭ, din str. Săulescu.

Cum părintele Arion se bucură de oare-care popularitate la Iașĭ, biserica Sf. Ilie a atras maĭ mulțĭ credincioșĭ și în scurt timp biserica-filială și-a realizat venituri sigure. Toată averea bisericeĭ Sf. Ilie se află în mîna părinteluĭ Arion, care de și necontrolat de epitropiĭ parohieĭ Talpalarĭ, n'a putut fi bănuit de nicĭ o neregularitate sau abuz.

De curînd biserica Sf. Ilie avînd nevoe de cîte-va reparațiunĭ, părintele Arion, fără a maĭ cere autorizarea epitropilor, a pus să se facă cele necesare.

Acest lucru a supărat foc pe părintele Vereanu, care nu avea tocmaĭ inimă bună pe colegul său.

Părintele Vereanu aduse faptul la cunoștința celorlalțĭ doĭ epitropĭ aĭ bisericeĭ Talpalarĭ, d-niĭ Al. Negruți și Cătănescu, zugrăvind în acelaș timp, de nesupus, pe părintele Arion, în fața I. P. S. S. Mitropoliturluĭ Moldoveĭ.

Rezultatul a fost retragerea avereĭ bisericeĭ Sf. Ilie din mîna părinteluĭ Arion și acesta nu va maĭ putea servi de cît în zilele cînd i se va trimite cheia bisericeĭ.

Luat așa în pripă, părintele Arion s'a adresat d-luĭ Gane, rugîndu-l să intervie pe lîngă părintele Vereanu.

Președintele consiliuluĭ comunal și președinte al senatuluĭ, care știe cîtă trecere are la părintele Vereanu de cînd cu concesiunea Filipescu-Livadidi, a promis părinteluĭ Arion că va interveni direct la I. P. S. S. Mitropolitul Moldoveĭ, cu care se va intrevede la senat.

— —

Ni se scrie din Podul-Iloaiei că un incendiŭ a isbucnit alaltăerĭ pe moșia Hodora. Ajutoarele date, focul n'a consumat de cît 18 clăĭ cu strujenĭ și o merță de popușoĭ.

— —

Șeful secțiuneĭ jandarmilor ruralĭ din plasa Codru s'a tînguit aceleĭ subprefecturĭ că de cîte orĭ cere intervenția poliție din Iașĭ pentru prinderea saŭ urmărirea cuĭ-va, poliția refuză orĭ-ce ajutor.

— —

Procesul dueluluĭ tragic se va judeca astă-zĭ din nou la secția III-a a tribunaluluĭ Ilfov. Tribunalul se compune din domniĭ: Florian, president, Alixandrescu, judecător și Skină, supleant. Primul procuror, Sărățeanu, va susținea acuzarea. Cetitoriĭ vor găsi la rubrica „ultima oră" începutul desbaterilor.

— —

Ministrul Hareĭ a primit demisiunea domnuluĭ Al. Philippide de la catedra de limba Romînă, curs superior, al liceuluĭ național.

D. V. Burlă, profesor de elină, fost inspector școlar, a fost numit în locul vacant.

— —

Față cu belșugul de lucru de la farmacia spitaluluĭ sf. Spiridon, epitropia a hotărît în principiu ca personalul farmacieĭ să fie augmentat.

Se vor crea nouĭ posturĭ de practicanțĭ.

— —

Mîne, 15 (27) Ianuar, ziua nașterei M. S. Impăratuluĭ Germanieĭ, un Te-Deum va fi oficiat în biserica luterană locală.

Va urma apoĭ recepția autorităților în saloanele consulatuluĭ, strada Toma-Cozma.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

2)

GEORGES OHNET

Răzbunare și iubire

CAPIT. I

Ură din prea maĭ multă iubire

Și—putea oare să maĭ stea la îndoială un moment în ce chip să aleagă?

Și vorbind astfeliŭ d-ra Guichard arătă pe noiĭ căsătoriți stînd în picioare în geamlîcul ce dădea în grădină, unul lîngă altul, zîmbitorĭ și radioșĭ formînd cea maĭ încîntătoare pereche. Tînăra femee își scosese vălul și coroana și, în rochia albă acoperită de florĭ de lămăiță, blondă și roză, cu ochiĭ albaștri scînteind de bucurie, era icoana vie a fericiriĭ.

Brun-închis, cu barba ascuțită la vîrf, cu privirea vioaie, cu părul scurt încununînd o frunte frumoasă, Mauriciu ținea mîna Hermineĭ și-ĭ vorbea cu aprindere. Ce-ĭ zicea el? Asta nu putea s'audă domnișoara Guichard. Dar tînăra femee dedea din cap, cu un aier de îndoială și oare-cum neliniștit. Ea făcu cîți-va pașĭ, apoĭ încetișor, urmată de Mauriciŭ se coborĭ în grădină. Acolo, siguri că vor fi la adăpostul indiscreților, reluară convorbirea începută în mijlocul oaspeților lor.

— N'aveam încotro; era singurul mijloc, zise Mauriciu.

— Dar cît e de primejdios! suspină Hermina.

— Dacă ne-ar fi descoperit planurile totul era pierdut: puteam însă face altfeliŭ de cum am făcut?

— Așa e. Cu toate acestea mi se strînge inima cînd mă gîndesc că trebuie să amăgesc pe aceia care mi-a ținut loc de mamă.

— O facĭ pentru liniștea eĭ.

— Ești sigur de asta?

— Nașul meŭ e gata să se împace cu dînsa... Mi-a spus-o și ierĭ. Va face lucrul ăsta din iubire pentru mine. Va fi oare domnișoara Guichard maĭ îndărătnică și maĭ greŭ de înduplecat?... Totul atîrnă de întăia impresie ce va face asupra mătușeĭ d-tale arătarea d-luĭ Roussel... El e hotărît să-ĭ dee mîna, să-ĭ facă scuze chiar, la trebuință. Și dumnezeŭ e martor că nu e vinovat pînă într'atîta!... Dacă nicĭ în fața uneĭ blîndețĭ ca aceasta n'ar dezarma d-ra Guichard, nu maĭ rămîne nicĭ-o speranță... Și eu vreaŭ să sper, pentru că te ador și fără această împăcare nu poate fi nicĭ o fericire sigură pentru noĭ.

— Ah, Maurice, am fost foarte îndrăzneți dacă am ascuns adevărul în fața mătușeĭ mele... Poate era maĭ bine să-ĭ mărturisim totul!

— Ca să mă gonească pe ușa afară și să mă oprească de a te revedea?

— Poate o înduplecam maĭ curînd prin rugămințĭ și lacrimĭ. Mă iubește mult.... Ar fi stat la îndoială dacă era vorba să-mĭ facă necaz...

— Era nesigur, scumpă Hermină. Pe cînd așa, sunt la barbatul d-tale; îmĭ aparțiĭ cu totul, am drepturĭ asupră-ți. Și dacă mi le-ar tăgădui cine-va...

— Ce-aĭ face?... întrebă tînăra femee cu un zîmbet fermecător.

— Așĭ lua o hotărîre violentă... Te-așĭ răpi și, departe de luptele de familie, la adăpostul vechilor urĭ, așĭ trăi numaĭ pentru d-ta și m'așĭ sili să te fac să uiți prin iubirea mea iubirile trecătoare pe care le-aĭ părăsit...

— Asta ar fi nerecunoștința.

— Ba, ar fi cumințenie... Și aĭ vedea cît de repede s'ar face împăcarea. Golul pe care l'am fi făcut ar ușura gîndirea și gîndirea aceasta ar aduce pacea..... Crede-mă, scumpă Hermină, uniți, am avea maĭ multă tărie... Și dacă te lașĭ condusă, dacă urmezĭ povața mea, suntem siguri de victorie.

— Cred tot ce-mĭ spuĭ...

In momentul acela se aflaŭ pe o încîntătoare alee ascunsă, departe de toate privirile. Mauriciu petrecŭ un braț împrejurul talieĭ tinereĭ femeĭ atrăgînd-o încet către sine. Hermina, îmbujorată, plecă pleoapele sale lungĭ și într'o grațioasă mișcare de moliciune își sprijini capul de umărul luĭ Mauriciu.

Se aplecă spre ea, și blînd mîngăia cu'n sărut fruntea albă și părul blond al aceleia pe care o iubea.

Incet eĭ reluară drumul spre casă, unde, în salonul larg, și frumos, d-ra Guichard, continua a face primirea, neștiind pericolul ce o amenința.

«Vechia ură», pronunță Maurice, vorbind de disentimentele ce existaŭ deja de două-zecĭ de anĭ între d. Roussel și d-ra Guichard. Ar fi putut adăuga, «resbunare din iubire», căcĭ dacă mătușa Hermineĭ urea cu atîta putere pe tutorele luĭ Maurice, aceasta era din cauză că-l iubise prea mult.

O pasiune ajungînd la amărăciune, și care fermenta totuși cu aceiaș putere în inima bătrîneĭ fete. Pe la anul 1867, unchiul Guichard, băiat trecut de vrîstă și foarte bogat, avînd ca moștenitorĭ pe nepoțiĭ săĭ Fortuné, Roussel și Clémentine Guichard, se delectase în visul de a nu împărți averea, însurînd pe ceĭ doĭ moștenitorĭ.

(Va urma).

O Noutate pentru publicul Ieșan

La 14 Ianuarie a. c. se va deschide în str. Lăpușneanu No. 28 o magazie de încălțăminte cu firma *«Lumea Elegantă»* care va vinde mărfurile cele maĭ fine cu prețurile cele maĭ moderate.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

MAGASINUL CONSEVATORULUI

IAȘI

Str. Lăpușneanu 7, și Str. Golia 54.

MARE DEPOSIT DE

PIANE

Din renumitele fabricĭ *C. Ochler* Stuttgart, precum și de orĭ-ce fel de **Note și**

INSTRUMENTE MUZICALE

Atelier special de orĭ-ce fel de reperațiunĭ de Instrumente muzicale.

Vînzare în rate lunare. Expedițiunĭ în provincie.

Soll. Kauffmann.

Cota oficială

Constanţa 13 Ianuarie 1897.

Orz 270 hect. leĭ 3 banĭ 30. Meiŭ 40 hect. leĭ 4 banĭ 10. Griŭ arnăut 60 hect. leĭ 9 banĭ 70. Porumb 270 hect. leĭ 5 banĭ 40 toate în oraş la magasie.

BULETIN PARLAMENTAR

In şedinţa de ierĭ, marţĭ 13 Ianuarie, camera repetă votul declarat nul în şedinţa precedentă relativ la concesia tramwaiuluĭ electric din Iaşĭ şi proiectul să admite cu 72 voturĭ, contra 5.

D-l Iancovescu depune proiectul pentru recunoaşterea *Societăţeĭ Preseĭ* ca persoană morală.

D-l D. Dobrescu adresează o interpelare guvernuluĭ, plângindu-se că a mâncat o bataie de la un subprefect Cristescu, care, pe lîngă bataie l'a închis într'un grajd unde a stat 24 oare.

In urma respunsuluĭ d-luĭ ministru Ferechide care declară că subprefectul cu pricina e un funcţionar escelent, discuţia se 'nchide.

Se propune iluminarea oraşuluĭ Brăila cu electricitate, care neaparat atrage după sine inevitabilul tramvay. După o desbatere la care i-aŭ parte d-niĭ I. Iancovoscu, Poenaru-Bordea, Scorţescu şi ministrul Ferechide, lumina şi tramvaiul Brăileĭ este adoptată cu 57 voturĭ contra 7.

La ordinea zileĭ, vine proiectul uneĭ pensiĭ de 400 leĭ pe lună a se acorda unuĭ chiaburĭ colectivist; d. Rose Ştefănescu, care după ce n'a făcut nicĭ un serviciŭ maĭ marcant statuluĭ decît doar ca notar saŭ pomojnic de subprefectură, dar apoĭ nicĭ ca deputat nu vine la cameră bucurîndu-se de un neîntrerupt congediŭ. Votarea acesteĭ pensiĭ naţional-liberale amânîndu-se pentru şedinţa viitoare, şedinţa se ridică la orele 4.

***

Maĭ harnic de cît camera senatul deschide şedinţa la orele 2 jum. şi lucrările durează până la 4 ore 45 m. !!!...

In acest lung interval de muncă senatorială se depune pe biuroŭ un proiect prin care oraşul Dorohoiŭ e autorizat a contracta un împrumut de 300 miĭ leĭ; d. P. Grădişteanu cere să i se puie la dispoziţie procesele verbale ale comisiuneĭ însărcinate cu redigearea proiectuluĭ de modificare a legeĭ căilor ferate de interes privat şi se validează alegerea d-luĭ G. Meitani ca senator la Putna.

E finită la comedia.

Să fie oare balonul luĭ Andrée ?

Profesorul Nordenskjoeld a anunţat Academieĭ de ştiinţĭ din Stockolm, că ministerul afacerilor streine a primit informaţiunĭ după care, un balon a fost observat, între 4 şi 7 August 1897, de către maĭ multe persoane demne de credinţă, pe la 53°30 latidude nordică şi 121°30 longitude estică, distanţă de şapte mille de nordul laculuĭ Quesnelle, în Columbia britanică.

Profesorul Nordenskjoeld consideră de dorit ca o anchetă maĭ amănunţită să se facă în această privinţă.

Leul de la Lucerna

Se pare că celebrul monument, *Leul de la Lucerna*, este grav ameninţat de a se risipi. Ploile neîntrerupte din 1896 au compromis în mod serios soliditatea opereĭ sculptoruluĭ Thorwaldsen.

Leul este, precum se ştie, sculptat dintr'un bloc de stîncă.

Acţiunea apeĭ, filtrînd prin piatră, îl roade neîncetat.

Acum cîţĭ-va anĭ, o comisiune de experţĭ a fost însărcinată să examineze Leul şi se facă un raport asupra măsurelor de luat pentru a împedeca degradarea luĭ totală. In urma acesteĭ anchete, zidariĭ îşĭ aşezară şchelele lor, şi principala atracţie lucerneză primi cîteva reparaţiĭ superficiale şi puţin costisitoare.

Dar trebuiră încă şi altele.

Astă-zĭ, ruina faimosuluĭ monument reîncepe şi se precipitează chiar. In asemine circumstanţă desperată, autorităţile lucerneze au luat de curînd o mare hotărîre ; ele consimt de maĭ nainte la orĭ cîte sacrificiĭ spre a salva acest monument, rîdicat, precum se ştie, în onoarla apărăreĭ Sviţerenilor la Tuileries în 10 August 1792, şi au decretat drenajul complect al stînceĭ pe care e construit Leul din Lucerna, precum şi a terenuluĭ îocunjurător.

Lucrările s'au şi început deja ; ele sunt împinse cu activitate şi să speră că vor fi terminate înainte de vara viitoare. Graţie acesteĭ măsurĭ radicale, Lucerna îşĭ va conserva Leul, * *Leul din Lucerna* (cu o steluţă) cum scrie Baedeker.

ULTIME INFORMAŢII

OPINIA va apărea astă-zĭ într'o ediţie specială la ora 5, publicînd ultimele telegrame din Bucureştĭ, privitoare la procesul Filipescu-Lahovary.

Revenim astă-zĭ asupra informaţiuneĭ noastre privitoare la înştiinţarea ce a primit administraţia comunală despre votarea la cameră a proectuluĭ relativ la iluminarea Iaşuluĭ cu electricitate.

Revenim pentru a releva un lucru care merită o menţiune deosebită, căcĭ demonstră pînă la evidenţă buna-voinţa colectivistă atuncĭ cînd căruntul primar al Iaşuluĭ, şi înblînzitorul literat a devenit preşedintele somnoroşilor din palatul universităţiĭ din Bucureştĭ.

Pe cînd astă-vară, primarul a trebuit să ameninţe cu demisia pentru a capata aprobarea contractuluĭ cu Lindley, astă-zĭ proectul privitor la concesia luminei electrice se votează *à la vapeur*, de şi nicĭ macar raportorul legei—care e d. Grig. Buicliu—nu se afla la cameră, ci pleda înaintea tribunaluluĭ de Iaşĭ.

D. căpitan Eugen Cristescu din regimentul XIII «Ştefan cel mare» a fost permutat casier la şcoala militară.

Se crede că d. căpitan D. Comănescu, actualul casier al şcoaleĭ militare, va fi transferat în aceiaşĭ calitale la reg. XIII.

D-ra Arestia Curcumeli şi d. I. Arhir au depus aseară examenele, prima de „calculul diferenţial", secundul de chimia minerală şi optică, la facultatea de ştiinţĭ din Iaşĭ.

Un proect de lege menit a produce mult sgomot prin lumea medicinistă este noua lege sanitară întocmită de d. dr. Felix-Katz, directorul general al serviciuluĭ sanitar.

Prin acest proect se prevede că după capatarea diplomeĭ de doctor în medicină, doctoriĭ streinĭ din România şi aceĭ carĭ au obţinut titluri la o facultate streină, vor trebui să practice *minimum* un an la sate, fără a primi vre-un onorar din partea statuluĭ.

După îndeplinirea acestuĭ termin doctoriĭ vor trebui să depuie un examen de liberă practică şi numaĭ atuncĭ vor avea dreptul să se stabilească în oraşe.

Precum se vede, proectul d-luĭ Katz, nu va trece fără a provoca proteste, nu numaĭ din partea studenţimeĭ medicinişte din ţară, dar şi din partea tuturor studenţilor originarĭ din România şi care frecventează facultăţile streine.

Primul bal dat în carnavalul acesta de societatea «Reuniuneĭ Femeilor Romîne», va avea loc la 14 Februar în saloanele de la Jokey-Club.

La acest bal care promite a fi cea maĭ încîntătoare petrecere din iarna aceasta, şi-a dat întîlnire tot ce Iaşul are maĭ distins.

Locotenentul Papadopol care a fost condemnat la 6 lunĭ închisoare de consiliul de Galaţĭ, s'a presintat ierĭ înaintea consiliuluĭ de revizie asistat de d-niĭ Al. Djuvara C. Disescu, G. Florean şi locotenent Teodorescu.

Consiliul a casat hotărîrea dată la Galaţĭ şi a trimis afacerea spre a fi din noŭ judecată la consiliul de resbel al corpuluĭ II de armată.

Vorbim într'o informaţie despre hotărîrea luată de corpul medical al spitaluluĭ Sf. Spiridon în privinţa mărireĭ personaluluĭ farmacieĭ aceluiaşĭ spital.

Serviciul medical a fost nevoit să ieie această hotărîre în urma acuzăreĭ formale aduse de d-niĭ d-rĭ Possa şi Stihi cum că medicamentele nu sunt exact în conformitate cu prescripţiunile medicilor.

O comisiune medicală compusă din d-niĭ doctorĭ Al. Pilescu şi Bută a constatal ierĭ starea mintală a tînăruluĭ Gh. Munteanu, absolvent al facultăţeĭ de istorie şi filosofie. Comisia a opinat pentru internarea nenorocituluĭ în ospiciul de la Neamţ.

Din partea parchetuluĭ a asistat d. procuror C. Manea.

Consiliul Comunal

— 14 Ianuarie —

S'au întrunit o parte din ediliĭ oraşuluĭ nostru pe la orele 8 seara şi au tot aşteptat, pînă la orele 10 jum., să se complecteze numărul, pînă ce au ridicat şedinţa... fără s'o deschidă.

Erau la ordinea... nopţeĭ, listele electorale.

Şi în loc ca mintoşiĭ urbeĭ noastre să se gîndească la finanţele comuneĭ—ca la sabia luĭ Damocles—s'au pus la taifas în camera cea mare a şedinţelor şi au tot glumit.

Prezident al şedinţeĭ era d. Manoliu, redactor la teatrul Naţional şi administrator la *Ecoul Moldoveĭ*. In semi-cerc s'au strîns d-niĭ dr. Botez, Constandache, Neculaĭ Ion, Velciu, d. Lepadatu, al doilea ajutor de primar, fără cuvertură, şi un agent al societăţeĭ de asigurare *Naţionala*. Şi glumele curgeau ca apa Calcaneĭ :

D. *Gane*. Ştiţĭ că am *trecut* la Cameră ?

D. *Velciu*. Sînt multe *uşĭ*, la Cameră ?

D. *Gane*. Nu, voiam să zic că aŭ trecut ambele concesiunĭ : electricitatea şi tramwayul.

Toţĭ. Felicitărĭ ! (Aproziĭ se sărută de bucurie).

Dr. *Botez*. Dar maĭ trebue să treacă şi la Senat.

D. *Gane*. Heĭ, acolo's eu ? In cincĭ minute.

Dr. Botez. (imitînd vocea d-luĭ Gane cînd se votează la şedinţele comuneĭ) «Nefiind nimene contra, se admite».

Vata cu iodoform

Ţiĭ minte, vata cu iodoform ? întrebă dr. Botez, adresîndu-se d-luĭ Lepadatu.

D. *Lepadatu*. Ha, ha, ha, rîdea ajutorul, conuluĭ Iorgu. Să vedeţĭ, şedeam la consiliŭ, cînd viŭ acasă şi mă întîmpină familia : «dar bine, tată, miroşĭ a iodoform ? » Am roşit pe onoarea mea.

Dr. Botez explică că într'o zi stînd în şedinţă, lîngă Lepadatu, şi cum se plictisea ascultînd discursul unuĭ consilier, a vîrît în buzunarul vecinuluĭ săŭ nişte vată cu iodoform.

Se votează în unanimitate ca să se trimită *pe jos*, călăreţul comuneĭ să aducă pe părintele Vereanu şi pe d. Motăş.

O nouă taxă

D. *Velciu*. Care este media aproximativă a morţilor, în fie-care zi ?

D. *Constandache*. 12—15.

D. *Manoliu*. Cu jidaniĭ împreună ?

D. *Botez*. De sigur.

D. *Gane*. Evreiĭ nu plătesc taxe comuneĭ, eĭ aŭ cimitirul lor.

D. *Botez*. Ar fi bine să punem o taxă pe morţiĭ evreĭ.

D. *Manoliu*. (îngrozit). Nu puneţĭ taxă că nu maĭ mor jidaniĭ.

Demisia luĭ Djuvara

Intră călăreţul—N'am găsit pe nimenĭ.

D. *Velciu*. Să mergem.

D. *Ion*. Să maĭ stăm, e aşa de cald aicĭ. Apropos : ce-ĭ cu Djuvara ?

D. *Gane*. Djuvara era omul luĭ Stătescu. A vrut omul să vadă cum e fotoliul ministerial, ş'a făcut gustul şi apoĭ a plecat. De alt-fel, Djuvara a declarat: «Imediat ce se împacă toţĭ liberaliĭ, eŭ renunţ binevol la portofoliul meu».

D. dr. *Botez*. Vroia să zică la *scaunul* săŭ.

D. *Gane*. Apoĭ i-a maĭ făcut un fiasco fratele săŭ din Constantinopole, cu chestia luĭ Antim.

D, *Ion*. Dar Palade cine-ĭ?

D. *Gane*. Ia nişte pae de om.

D. Ion. Nicĭ vorbă, l'au pus în grajdul luĭ Sturza.

Parlamentul Francez

D. *Gane*. Aţĭ văzut bătaia din parlamentul francez ?

D. *Manoliu*. Dreyfus e vinovat. Zola a dovedit că e un simplu... bou.

D. *Lepadatu*. Să-l aducem la abatorul nostru.

D. *Ion*. Cum să-l aducĭ la Iaşĭ, cînd eu am cetit în *Opinia* că Zola a fost ars.

Şi aşa înainte, ediliĭ au pus la cale Europa întreagă... pînă la oarele 10 jum.

Numaĭ daraverile comuneĭ Iaşĭ au rămas baltă.

Riga.

Familia regretatuluĭ G. Em. Lahovari a anunţat telegrafic prezidentuluĭ secţiuneĭ III a tribunaluluĭ că se desistă de la procesul care se judecă azĭ.

Economul I. Harnagea a fost numit membru în consistorul eparhieĭ Huşilor.

D. Corneliu Codrescu, profesor de limba italiană la scoala de comerţ gradul al II-lea, a obţinut un concediu de boală şi va fi suplinit prin d. Sinigaglia.

*

D. B. I. Radu pleacă în astă sară la Bucureştĭ pentru a presenta Ministruluĭ domeniilor rolul săŭ ca delegat al aceluĭ minister la congresul munceĭ din Bruxelles.

Anunţăm pe cetitorĭ că din cauza abundenţeĭ de materiĭ foiletoanele noastre senzaţionale: Paris *şi* Răzbunare şi iubire *vor apare în mod alternativ.*

D. I. I. Burada, primul prezident al curţeĭ, a plecat ierĭ la Viena împreună cu d-na care ie suferindă.

Direcţia C. F. a pus la dispoziţia distinsuluĭ magistrat un vagon direct Iaşĭ-Viena.

Mîne începe la Universitate concursul pentru catedra de caligrafie şi desemn de la şcoala de comerţ gradul al II-lea. Sunt vr'o 20 de concurenţĭ.

Actualul suplinitor, d. Colceag, nu se presintă la concurs. D-sa va pleca la 1 Februar în străinătate, pentru a-şĭ complecta studiele.

Avem şi tramvaĭ—în ciuda prinţuluĭ Sturza.

Proectul de lege prin care comuna Iaşĭ dă concesia luĭ *Allgemeine Elekricicitäts - Gesellschaft* **din Berlin, a fosĭ votat, în şedinţa de ierĭ a camereĭ, cu 73 voturĭ contra 5.**

*

Consiliul comunal din Iaşĭ a votat această concesiune în ziua de 6 septembrie 1897. Societatea oferă comuneĭ 1500 leĭ anual de fie-care kilometru, primind şi celelalte concesiunĭ din caietul de sarcinĭ.

SITUAŢIA...

Nu e tocmaĭ limpede pentru traiul colectivităţeĭ cu baniĭ statuluĭ.

Ultimele explicaţiĭ dintre bandele supărate ale partiduluĭ, aŭ atins nota acută ; d. Sturdza a rĕspuns prepunerilor disidente prin numirea d-luĭ Pallade ca ministru, care reprezintă în cazul de faţă faimosul cuvînt turcesc la adresa *preopinenţelor*.

După versiunĭ, acreditate în mare parte peripeţiile tîrguluĭ din sînul colectivităţeĭ disţărate sunt maĭ grave de cum se credea.

Maĭ întâĭ, a apărut intervenţia M. Sale Regeluĭ care faţă cu înprejurările exterioare ar fi făcut apel la d. Aurelian ca se puie umărul spre a se putea constitui un guvern maĭ solid decît cel de azĭ.

Faţă cu această dorinţă regală, atît d. Aurelian cît şi d. Sturdza aŭ început tratarĭ de împacare, în care înglobare chiar şi a d-luĭ Fleva nu a putut fi exclusă.

Tarĭ, de dorinţa Maiestăţeĭ Sale, s'aŭ pus la un preţ exorbitant, considerat prea oneros pentru grupul din guvern şi astfel samsorlîcul a încetat complectîndu-se guvernul cu numirea la justiţie a unuĭ devotat, care la un conciliabul anterior a cam soponit pe d. V. Lascar.

Numirea această a mers ca un stilet otrăvit drept la inima drapeliştilor, iar d. Sturdza 'şĭ a convocat majorităţile şi le-a dat samă despre cele urmate, expuindu-le în acelaş timp pretenţiile peste măsură de îndrăsneţe ale drapeliştilor.

Cu aceaată ocazie d. Giani trebuia să'şĭ facă profesia de credinţă de neofit ocultist. Intr'o tiradă inspirată de cele maĭ înflăcărate principiĭ cognaco-sturdziste, minusculul prezident al adunăreĭ colectiviste s'a declarat convins că aurelianiştiĭ *n'aŭ nicĭ un ideal altul decît poftele vulgare de minister* (textual).

Drapeliştiĭ, însă, nu se ţin încă bătuţĭ încurajaţĭ de atitudinea bine-voitoare pentru eĭ a suveranuluĭ, a însărcinat pe d. Porumbaru ca să se ducă la Palat şi să ţie pe Maiestatea Sa la curent de mersul afacerilor interioare ale partiduluĭ, căutînd în acelaş timp să'ĭ probeze că dificultăţile decurg numaĭ de la ocultă.

Aşa staŭ lucrurile pînă acum, cînd nu se ştie încă rezultatul ultimeĭ audienţe la palat a d-luĭ Porumbaru, care a fost primit de M. S. Regele asară la orele 7.

Soldatul Iosef Leff, care a fost condemnat la 3 anĭ închisoare, pentru insulte şi lovirĭ va fi transferat la Dobrovăţ. Ordinul de transferare a sosit astă-zĭ.

Săteniĭ din comuna Şipotele s'aŭ adresat prefectureĭ cu cererea de a li permite să ţie iarmaroc în fie-care joĭ.

Ministerul internelor, de acord cu acel al domeniilor şi cu părerea camereĭ de comerţ din Iaşĭ, a respins astă-zĭ cererea şipotenilor.

In urma intervenţiuneĭ ministruluĭ de resbel, direcţia generală a serviciuluĭ sanitar a cerut astă-zĭ mediculuĭ primar al judeţuluĭ să dispue ca mediciĭ plăşilor să îngrijască şi de sănătatea soldaţilor carĭ păzesc frontariile.

O telegramă anunţă că guvernatorul Bucovineĭ a permis importul animalelor şi ale productelor animale din Tg. frumos.

Nicĭ un bal nu va maĭ avea loc anul acesta la palat.

In cursul acesteĭ lunĭ şi în Februar se vor da 3 serate.

Studentul Ciurea a fost numit custode registrator la biblioteca universităţeĭ locale, în locul domnuluĭ Gheorghiade care a primit o suplinire la Galaţĭ.

De remarcat că numirea s'a facut direct de minister, fără de recomandaţia bibliotecaruluĭ şef.

*

D. Al. Mîndru a fost numit copist la parchet în locul d-luĭ Codreanu, demisionat.

Din Roman ni se scrie ca numita Maria Bulaĭ din comuna Pildeştĭ, a fost arestată ierĭ, acuzată de pruncucidere.

Numita a ucis copilul pe care l'a născut de curînd—asfixiindu-l.

Aflăm, cu cea maĭ mare plăcere, dni Botoşanĭ, logodna d-luĭ Titus Cananău, distinsul inginer, cu mult drăgălaşa domnişoara Constance Rossetti.

Urăm tinereĭ părechĭ, o viaţă plină de fericire.

TELEGRAME

Vasluĭ, 14 Ianuarie.

Jandarmiĭ ruralĭ secţia Codăeştĭ aŭ prins pe Nicolae Bocaneţ, autorul crimeĭ din Miroslava. Bocaneţ care l'a început s'a impotrivit, s'a predat în urmă de bună voe.

Sofia 14 Ianuar

Boicef, asasinul cîntăreţeĭ Ana Simon, Deciko şi Novelicĭ, complicii săĭ, aŭ fost condemnaţĭ la moarte, şi, solidarĭ, la 5000 leĭ despăgubirĭ către partea civilă.

Paris 14 Januarie

Camera discută în linişte bugetul resboiuluĭ.

Cu toate observaţiile luĭ Billot, moţiunea propusă de Bèrry, pentru crearea uneĭ medaliĭ comemorative în amintirea luĭ 1870 se adoptă cu 234 de voturĭ contra 203.

Bruxelles 14 Ianuarie.

Mare învălmăşeală între socialiştĭ şi anti-socialiştĭ în faţa camereĭ.

Şedinţa foarte sgomotoasă.

ULTIMA ORĂ

Procesul Filipescu.

Bucureştĭ, ora 2.

Incă de la orele 10 aglomeraţiunea este imensă la palatul de justiţie.

Mulţimea de amicĭ aĭ inculpaţilor şi aĭ defunctuluĭ devenind din ce în ce maĭ mare, preşedintele e silit să organizeze un serviciŭ de ordine.

Uşa întrăreĭ este păzită de serjenţĭ.

La 12 ore sala e literalmente plină.

Procesul este înscris al douilea pe listă.

Tribunalul e compus din d-niĭ : Florian, ca preşedinte ; Alexandrescu şi Skina, judecătorĭ.

Rĕspund la apel toţĭ inculpaţiĭ afară de d. Săulescu.

Dintre martorĭ lipsesc d-niĭ Take Ionescu, Rubin, Ionel Grădişteanu, mareşalul Filipescu şi cîţĭ-va alţiĭ.

Inculpaţiĭ sunt asistaţĭ de d-niĭ Kornea, Panu, Delavrancea, Cernescu şi Morţun.

Partea civilă e reprezentată prin d-niĭ Grădişteanu şi Petre Misir. Aceştia declară că în urma telegramelor primite din Nisa şi Neapole de la clienţiĭ lor, se dezistă de la pretenţiunĭ.

D. Sărăţeanu, primul procuror, declară că nu poate ţine seamă de dezistare de oare ce telegramele sunt redactate în limba franceză.

D. Grădişteanu replică cum că orĭ care ar fi părerea tribunaluluĭ, avocaţiĭ părţiĭ civile se retrag.

Tribunalul intră în deliberare asupra acesteĭ chestiunĭ.

In momentul acesta soseşte şi inculpatul Sĕulescu.

Dr. A. GROPER

(Gropeanu)

S'a stabilit în Iaşĭ str. Bărboĭ No. 2.

Consultaţiunĭ de la 10—12 a. m. şi de la 2—4 p. m., boale interne de femeĭ, copiĭ, piele şi secrete.

Pentru saracĭ gratis.

Dr. I. ŢARANU

Specialist pentru boalele de piele şi syphilis.

Iaşĭ—Strada Unirea 1

Colţul stradeĭ de Sus

Consultaţinnĭ de la 2—4

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu şi Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăţĭ.

Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea Liberă.

De arendat

Moşia **Oneştiĭ cu Urzicaniĭ** din comuna Şipotele, şi Moşia **Borosoaia** din comuna Cepleniţa, ambele din jud. Iaşĭ, proprietatea d-neĭ *Elena Sturdza.*

Arendarea se face pe un period de 5 saŭ 7 anĭ, cu începere de la 23 Aprilie 1899, întrîndu-se cu plugul din toamna anuluĭ 1898.

Doritoriĭ sunt rugaţĭ a se adresa pentru orĭ-ce lămuririĭ şi condiţiunĭ la Redacţie.

Dr. N. ŢURCANOVICI

— Strada Unireĭ No. 10 —

Consultatiĭ de la 2—4 p. m.

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţi literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveşti, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

A. G. DABIJA
AVOCAT
S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ
A se adressa la D-l avocat Bădărău

La Bruxella

Subsemnatul aduc la cunoştinţă onor. familiĭ că mă însercinez a primi ca pensionarĭ pe tinerii care ar dori a se perfecţiona în limbele franceză, germană şi engleză.

Tot o dată voĭ prepara şi pe aceĭ care ar dori a se prezenta la esamenele de bacalaureat, de litere sau de ştiinţe, conform programuluĭ de studiĭ, în vigoare.

Condiţiunĭ avantajoase, viaţă de familie.

Pentru condiţiunĭ a se adresa direct la subsemnatul:

Doctor *J. Grossmann*, profesor universitar, Rue de l'Amazone No. 13. Bruxelles (Belgique).

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).
PREŢUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureşti. 58

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.
A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** aci maĭ jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:
6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu mâner adevĕrat englezesc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania*, american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *lingurĭ de masă de argint-Britania*, american.
12 bucăţĭ *linguriţe de cafea de argint-Britania*, american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania*, american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania*, american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania*, american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeştĭ de *argint-Britania*.
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ*.
1 bucată fină pentru *presărat zahăr, de Britania*.
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu mâner de porcelan,
6 bucăţĭ farfurioare, Victoria.
56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur şi înăuntru un metal alb, care ţine culoarea argintuluĭ şi peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că această inserţiune se referă numaĭ la *simple adevĕruri*, dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şĭ comande garnitura de maĭ sus care convine tocmaĭ ca

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE

precum şi pentru hoteluri, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisornl Societăţiĭ profesorilor, etc. Casă protocalată existînd de 16 anĭ.
— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —
Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ inainte.
VERITABIL NUMAI ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ
Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

De închiriet şi de vînzare

O casă cu douĕ etaje în strada de Sus No. 96. Compusă din patru apartamente cite din treĭ şi patru odăĭ cu atenansele lor, se pot adresa la proprietara din Strada Sărărie No. 43.

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţiloı la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.
2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.
3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** iĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi iĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** iĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureţtĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

La 2 (14) Mai 1898

are loc tragerea
LOZURILOR SERBEŞTI
Tabac emis. 1898

Sunt treĭ tragerĭ anuale şi anume: la 1 Mai, 1 Septembrie şi 1 Ianuarie. Cîştigul principal e de

Leĭ 100,000

şi multe alte cîştigurĭ marĭ, ear cel maĭ mic cîştig de amortizare cu care negreşit trebue să iasă în cursul tragerilor este astăzĭ de leĭ 12 şi merge până la 40 leĭ. Durata lor e până la 1936. Sunt garantate cu toate veniturile Monopoluluĭ Tutunurilor (Tabac). Casa de schimb **S. Haifler,** Iaşĭ, str. Stefan cel Mare 31, vinde un asemenea los numaĭ cu **11** l. **50** b.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA“
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.
A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 210 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — VINERĬ 16 IANUARIE, 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

MĂCELUL EVREILOR DIN ALGERIA

LISTELE ELECTORALE

Formarea listelor electorale are anul acesta o deosebită însemnătate. Chiar dacă nu se vor întîmpla alegerĭ neprevăzute, în Noembrie viitor vor avea loc alegerile generale comunale pentru toată ţara.

Deşteptăm din timp pe toţĭ concetăţeniĭ noştri, că ceĭ ce aŭ drept şi nu sunt înscrişĭ să ceară înscrierea din vreme, iar aceĭ carĭ sunt înscrişĭ, să observe la timp, atît în listele provizoriĭ, cît şi în cele definitive, dacă înscrierea lor a fost menţinută.

Ceĭ interesaţĭ, atît pentru lămuririĭ, cît şi pentru apărarea drepturilor lor în caz cînd ar fi nedreptăţiţĭ de autoritatea comunală, se pot adresa la redacţia „Opinieĭ" în orĭ ce zi de la 10—11 jum. a. m.

INCEPUTUL CRIZEI

Ruperea definitivă a tratativelor dintre căutătoriĭ de portofoliĭ a lămurit complect situaţia.

Criza, latentă pînă ieri, a isbucnit pe faţă azĭ — şi inimiciţia, mascată pînă acum, s'a declarat franc între fraţiĭ căuzaşĭ. De acum, taberile îşĭ reiaŭ libertatea de acţiune — şi între duşmanĭ mărturisiţĭ, menajamente nu se maĭ încap.

Tocmeala de săptămîna trecută a învederat pe de o parte slăbiciunea guvernuluĭ, care s'a văzut silit, la un moment dat, să facă avansurĭ celor pe carĭ îĭ disprețuieşte, pentru a-şĭ păstra situaţia; şi pe de altă parte a deslușit, pe ceĭ neiniţiaţĭ în tainele colectivităţiĭ, că singurul imbold care mişcă pe fruntaşiĭ acestuĭ corp de ienicerĭ este vanitatea de a purta la subsoară portofoliul ministerial.

Nu s'a articulat, într'adevĕr, în tot timpul tratativelor de împăcare nicĭ un cuvînt despre principiile saŭ despre programul partiduluĭ. In nicĭ una din consfătuirile intime carĭ s'aŭ urmat între imputerniciţiĭ celor două tabere nu s'a discutat chestiunea îndatoririlor superioare pe carĭ le are către ţară partidul ce deţine puterea — ci vecinic a fost vorba de ministere şi numaĭ de numărul ministerelor.

Cu privire la această împrejurare, *Voinţa Naţională* a şi deschis focul pentru a pedepsi tenacitatea aurelianiştilor de a pretinde cu orĭ-ce preţ portofoliul internelor.

Ca o perfidie pe care 'ĭ am recunoscut-o în tot d'auna, de alt-fel, organul guvernuluĭ, care abia azĭ a aflat de tîrguiala dintre patroniĭ seĭ şi clienţiĭ d-luĭ Aurelian, înregistrează, în numărul-ĭ din urmă, mersul tratativelor şi stabileşte, cu o bucurie reŭ ascunsă, că „în tot cursul desbaterilor, deosebire de vederĭ în privinţa principiilor nu s'a accentuat — din potrivă, discuţiunea nu s'a făcut de cît asupra portofolielor."

Această constatare, care răspunde brutal la pretenţia zilnic repetată a aurelianiştilor cum că nu ministere ci ideĭ şi program vor eĭ, este o declaraţie de răsboiŭ.

Hărţuelile de astă vară între ziarele celor două tabere, hărţuelĭ discrete pe atuncĭ, se reiaŭ azĭ pe faţă. Deosebirea e că pe atuncĭ atacă *Drapelul* şi organul stăpînireĭ para loviturile, — pe cînd astă-zĭ însă-şĭ *Voinţa Naţională* loveşte pe ceĭ carĭ aŭ refuzat ramura de măslin pe care le o întindea d. Sturdza în desperare.

Decĭ, abia acum începe criza.

Pe lîngă motivele, multe şi serioase, carĭ făceaŭ imposibil concubinagiul dintre ocultiştĭ şi moderaţĭ, evenimentele din urmă aŭ adus o cauză nouă, care sapă o prăpastie între cele două tulpine ale putrigaiuluĭ colectivist.

Desinvoltura cu care aurelianiştiĭ aŭ respins propunerea de complicitate pe care le-o făcea d. Sturdza, a rănit amorul propriŭ al colectiviştilor, pe carĭ însăşĭ oferta şefuluĭ îĭ umilia; de altă parte, complectarea ministeruluĭ cu nulitatea de la departamentul justiţieĭ, a ofensat pe aurelianiştĭ, carĭ văd o batjocură în faptul de a se fi acoperit cu d. Palladi golul pe care'l lăsa în guvern refuzul lor de a face pace cu d. Sturdza.

Sesiunea parlamentară se va scurge de acum într'o continuă ceartă, pentru a vida incidentele dintre impricinaţĭ — şi corpurile legiuitoare vor avea înfăţişarea pretoriuluĭ uneĭ judecătoriĭ de pace, unde avocaţĭ de mîna a treia vor desbate, cu violenţă şi cu grosolan şiretlic, procese scandaloase ale unor clienţĭ cîrcotaşĭ.

Sub aşa auspiciĭ, noua sesiune parlamentară va fi şi maĭ stearpă de cît cele precedente — dacă, totuşĭ, lucrul e cu putinţă.

G. Rădulescu.

Oraşul-Lumină

Ca nicĭ-odată Iaşul va merita de-acum înainte numirea atît de ironică în frumuseţa eĭ — de „oraşul-lumină."

Suntem oraşul cultural — lucrul e admis de mult, cablurile electrice vor întregi pe deplin „naşterea" vecheĭ capitale şi vom încerca a obţine — dintr'untăţiŭ ca glumă, apoĭ ca semne — epitetul de oraşul-lumină.

Cum sună de paradiat şi de banal cuvintele acestea! Iaşul din ce în ce maĭ înapoiat ca mişcare, maĭ tăcut, maĭ uitat, şi maĭ fără viaţă — din zi în zi dezlocuit de eternul curent al centralizăriĭ care duce totul, totul în jos, spre Bucureştĭ — va vedea pustietatea sa înjosită printr'un exces de lumină.

Aţi observat vre-odată, obiectiv preeît se poate, priveliştea Iaşuluĭ, seara? Pe străzĭ nicĭ urmă de trecătorĭ; cîţi-va inşĭ prin berăriĭ, arare orĭ cîteva zecĭ de oameni la teatrul naţional: acesta e Iaşul în timpul serei. Şi închipuiţi-vă priveliştea aceasta strălucind — gol suggestiv şi întristător — sub abundenta lumină a globurilor electrice.

— Mormînt luminat de candele.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Don. De-o săptămînă de zile afişele teatruluĭ nostru anunţă numaĭ titlurĭ captivante şi publicul ia locurile cu asalt. După două sărĭ de „Don Juan de Marana" avem astă-zĭ pe un maĭ puţin suggestivul „Don Cesar de Bazan" şi pe dumineca vom avea — de astă-dată un *don* parodiat şi naţional — pe „Don Vagmistru".

De ce ne opreşte oare silaba aceasta singură, luarea aminte maĭ mult de cum ar face-o frază orĭ o perifrază întreagă? De unde magica atracţie exercitată asupra fantaziei noastre de oamenĭ modernĭ şi pozitivişti?

Pentru că pare a conţine în rezumat întreagă epocă de romantism — amestec de epic şi bufon — în care ne-am legănat mulţĭ anĭ — aniĭ de vis şi copilăros eroism — închipuirile şi curiozitatea spirituluĭ diletant.

Don Ramiro ne a învăţat să plîngem la nunta iubitelor — Donne Clare înstrăinate —, Don Juan ne-a învăţat să ne rîdem de sinceritate şi simţire; Don Salluste ne-a ratăcit în tirade, Don José ne-a iniţiat în rele; don Quijot ne-a exaltat imaginaţiile aventuiere, iar tipul luĭ Don Cesar de Bazan, eroic la Victor Hugo şi melodramatic la d'Ennery dă încă o ultimă senzaţie de rîs şi bonhomie temperamentelor noastre de modernĭ şi pozitivişti carĭ nu maĭ rîdem şi nu maĭ cîntăm.

ACTUALITĂŢĬ

Tramvaĭ şi lumină

Ceea ce n'aŭ putut face aniĭ şi străduinţe îndelungate, s'a făcut în decurs de 48 de ore: Iaşul va avea şi o reţea de tramvaĭ şi lumină electrică.

Dacă prima nu este de cît un paliativ maĭ mult, hotărît că a doua corespunde uneĭ necesităţĭ generalmente reclamate.

A înlocui becurile vestite ale luĭ Ghica Vodă, legendarele lanterne ale capitaleĭ Moldoveĭ, cu lumina modernă şi a scăpa astfel şi de pericolul lămpilor cu petroleŭ — nu era aceasta dorinţa noastră a tuturora?

Dar de ce cată colectiviştiĭ să bată monedă şi cu voturile din aceste două zile de pe urmă ale camereĭ, este aproape de neexplicat.

De pe acum auzim strigîndu-se: «Noĭ am înfrumuseţat Iaşul» şi cele două inovaţiunĭ aŭ şi fost trecute în cartea binefacerilor colectiviste.

Şi ştiţĭ de ce? Fiind-că colectiviştiĭ aŭ avut şansa de a vedea adjudecîndu-se concesia tramvaiuluĭ şi a iluminăreĭ într'un consiliŭ comunal colectivist.

Faptul că toate lucrările preliminare, singurele principale, aŭ fost făcute din ordinul consiliuluĭ trecut — nu merită nicĭ un cuvînt de laudă. Un colectivist a prezidat la deschiderea ofertelor, sub colectivişti votul a fost sancţionat de cameră — iată marele merit!

Orĭ ce critică veĭ aduce actualeĭ gospodăriĭ şi orĭ cît de fundată ar fi ea, viitorul îţĭ rezervă această replică: «Noĭ am adus lumina, noĭ tramvaiul.»

Dacă şansa de a vedea realizîndu-se două marĭ lucrărĭ de edilitate, două întreprinderĭ ale altora, înlătură orĭ ce critică şi rădică dreptul altora de a se maĭ amesteca în modul destrăbălat cu care administrează ceĭ cu şansa — aceasta ie altă chestie.

Aplaudăm, decĭ, la voturile camereĭ, dar nu vedem în ele meritul consiliuluĭ de la Iaşĭ.

EXTERNE

O şedinţă istorică

Telegramele noastre aŭ dat seama la timp despre furtunoasa şedinţă a parlamentuluĭ francez terminată cu bătaie şi scandal enorm. Reproducem după ziarele pariziane sosite ierĭ partea pasionată a memorabileĭ „discuţiunĭ menită a deveni istorică".

Jaurès.... *Acum cîte-va zile cînd d. de Mun adresa somaţiunĭ urgente guvernuluĭ întreg, zice că onoarea armateĭ cerea cuvinte decisive, comunicarea...*

Contele de Mun. *N'am cerut nicĭ o comunicaţie; am cerut ministruluĭ să apere onoarea armateĭ şi dacă era chestiunea să comunice actele, m'aşĭ fi împotrivit.*

Jaurès. *De ce atuncĭ n'aţĭ îndrăznit să vă asociaţĭ votul cu ale colegilor dv. din dreaptă care amînaŭ la infinit interpelarea d-luĭ Cavaignac?*

Contele de Bernis. *D-ta aĭ mult tupeu (zgomot).*

Preşedintele. *Vă chem la ordine, d-le de Bernis, cu înscriere în procesul verbal.*

Jaurès. *N'aţĭ îndrăznit s'o faceţĭ pentru că amînarea aceasta vi se părea în contrazicere cu atitudinea d-v. In zadar veţĭ vorbi de onoarea armateĭ, de mîntuirea patrieĭ; aveţĭ ceva maĭ presus în vedere: de a scapa un guvern de reacţiune şi de privilegiu.*

Mă mir că trebuie să amintesc preşedinteluĭ consiliuluĭ de miniştri care cunoaşte maĭ de aproape evenimente dureroase că nu aduc ruina aceia carĭ amintesc la timp greşelile armateĭ, ci acea....

D. Plichon (*arătînd ziarul* Lanterne) *Ruina, iat-o!*

Jaurès. *Ruina era atuncĭ (aluzie la epoca agitaţieĭ sub imperiŭ cînd Rochefort redactă* Lanterna *N. R.) la generaliĭ de curte ocrotiţĭ de Imperiŭ, cum se arată astă-zĭ la generaliĭ iezuiţĭ adăpostiţĭ de republică.*

..., De cînd afacerea aceasta (Dreyfus) s'a început — afirm aceasta pe respunderea proprieĭ mele cunoştinţĭ: murim pe jumătate, în echivocurĭ, în reticenţe, minciunĭ şi laşităţĭ. Căcĭ sunt minciunĭ şi laşităţĭ în modul de urmărire a luĭ Zola.

Contele de Bernis: *D-ta eştĭ avocatul sindicatuluĭ fără doară.*

Jaurès. *D-ta eştĭ un mizerabil şi un laş....*

. . . . . .

Urmează încăierărĭ, apostrofe, bătăĭ şi suspendarea şedinţeĭ.

CALICIĬ TEATRULUĬ

Administraţia comunală a adoptat un sistem care duce sigur la ruina teatruluĭ naţional. Pentru a înlătura pe artiştiĭ de valoare carĭ, trecînd prin Romînia, ar veni şi la Iaşĭ ca să dea cîte un ciclu de reprezentaţiĭ, administraţia comunală face impresariilor condiţiĭ pe carĭ e convinsă maĭ dinainte că n'aŭ să le primească.

Şi nu e vorba de preţul săleĭ, care la urma urmelor ar fi acceptabile. Dar caliciĭ de la primărie reţin, prin contractul de închiriere, atîtea locurĭ gratuite pentru eĭ şi aĭ lor, în cît impresariul nu'şĭ maĭ poate de cît cu greŭ cheltuielile.

De aceea, cînd trupa e numeroasă şi călătoria costisitoare, reprezentaţia se dă exclusiv pentru cerşetoriĭ de locurĭ gratuite.

Primarul, consilieriĭ, amîndouĭ prefecţiĭ, parchetul, amiciĭ acestora şi amiciĭ amicilor vin la teatru fără să plătească — doar societatea *Naţionala* nu'şĭ are loja gratis la teatru.

In aşa condiţiĭ — dacă maĭ socoteştĭ şi locurile preseĭ — ajungĭ la încheierea că trupele streine trebue să evite Iaşul saŭ să joace pentru caliciĭ primărieĭ.

Şi e păcat — dacă nu ruşine — ca nişte oamenĭ carĭ aŭ leafă şi diurnă ziua să maĭ aibă şi avantaje de noapte.

Din pricina acestor sarcinĭ oneroase, impresariĭ trebuie să puie, pentru restul publiculuĭ, preţurĭ exorbitante ca să se despăgubească de ciupeala administraţieĭ comunale.

Făcînd bine socoteala, dumneata şi eŭ, oamenĭ modeştĭ dacă nu chiar săracĭ, trebue să plătim şi locul d-luĭ Gane dacă vrem să mergem la teatru!

Ţîdulica Ţiganuluĭ

Lupta omerică pe portofoliul ministeruluĭ de interne şi luxul de precauţiunĭ pe carĭ căuta să le ia d. Sturdza, în timpul tratativelor de împăcare, pentru a nu fi tras pe sfoară de către aurelianiştĭ, a desvăluit o dată maĭ adînca neîncredere pe care o aŭ colectiviştiĭ unul către altul.

Totul e ipocrizie şi paradă la oameniĭ aceştia.

Efuziunea cu care se sărută cînd se împacă, şi căldura cu care 'şĭ exaltează meritele imaginare cînd situaţia 'ĭ obligă să'şĭ facă elogiĭ — sunt pornite pururea din calcul interesat. Alt-fel, în forul lor interior, colectiviştiĭ se disprețuiesc adînc şi nu se stimează nicĭ de cum.

Cînd, anul trecut, d. Aurelian luase locul ministruluĭ prezident de azĭ, duşmănia era aşa de acută între cele două tabere, în cît se uraŭ cu voluptate — de şi în parlament făceaŭ declaraţiĭ dulcĭ şi moderate care înduioşaŭ pe naivĭ.

Astă primă-vară, relaţiunile dintre sturdziştĭ şi aurelianişt eraŭ aşa de cordiale în aparenţă, în cît 'ĭ aĭ fi crezut în luna de miere — ceea ce n'a impedecat pe d. Sturdza de a răsturna pe d. Aurelian îndată ce 'ĭ s'a oferit ocazia.

Acuma, din momentul cînd s'a răspîndit svonul că se împacă „elementele liberale", toată presa de nuanţă maĭ mult saŭ maĭ puţin colectivistă s'a pus pe declaraţiĭ de dragoste — dar cînd a fost vorba la adică, fie-care grup a cerut ministerul de interne ca garanţie în potriva releĭ credinţe a celuĭ-l-alt grup.

Şi aceasta fără ofensă şi fără supărare — în chipul cel maĭ natural.

Un ţigan, recunoscut ca găinar, îşĭ cumpărase de Crăciun o căciulă — dar o cumpărase de-a binele astă dată.

După ce numără negustoruluĭ paralele, baragladina se opreşte în mijlocul magazieĭ şi aşteaptă.

Negustorul, mirat, 'l întreabă ce maĭ vrea.

— Ţidulica.

— Ce ţidulică?

— Pă cum că, am cumpărat-o,

— Dar, de ce?

— Ca să nu maĭ am tevatură cu primarul cînd m'o vedea cu căciulă nouă — minca-te-aşĭ!....

Ywann.

LEGEA ÎNVĂŢĂMÎNTULUĬ SECUNDAR

VII

Recrutarea corpuluĭ didactic secundar
(Secţiunea V).

Atingem aicĭ una din chestiunile cele maĭ esenţiale în economia legiĭ.

Orĭ-ce lege nouă reprezintă un stadiu de evoluţiune în materia respectivă. Legea şcolară de la 1864 reprezenta o stare anumită de spirite, cu mult avansată faţă cu starea reală a lucrurilor.

Situaţiunea creată atuncĭ ţăriĭ prin lovitura de la 2 Maiu, a făcut a se decreta legĭ organice cu de la sine putere şi care înaintau cu mult realitatea lucrurilor.

Supt regimul acestor legĭ stau şi azĭ şcolile secundare, căcĭ reforma răposatuluĭ Gh. Chiţu e o reformă parţială a legiĭ din 1864 în ceea ce priveşte concursurile. Prin legea de la 1879 se îngreuia întrarea în învăţămînt cerînd licenţă pentru licee şi gimnaziĭ, iar doĭ anĭ de universitate pentru şcolile reale, seminariĭ şi şcolile normale.

Legea din 1879 şi azĭ îşĭ are fiinţă. Ea a avut efectul că a dat viaţă Universităţilor, căcĭ de unde pînă la 1879 nu ieşise nicĭ un licenţiat de la Iaşĭ, după 1879 numărul studenţilor începe a se spori, iar licenţiaţiĭ se înmulţesc. Azĭ avem o pletară de licenţiaţĭ — peste 50 — care aşteaptă întrarea regulată în învăţămînt. Acest lucru ne bucură, şi decĭ ne arată calea încotro trebue să mergem, că adică pentru întrarea în învăţămînt ne trebuesc numaĭ titraţĭ.

In proectul din 1887 se mănţineau unele din dispoziţiile legeĭ din 1879, ca adică pentru o catedră de gimnaziu clasic orĭ real se cerea numaĭ 2 anĭ de universitate plus un *examen de agregat*, iar pentru licee se cerea licenţa plus examenul de *agregat*.

In 1887 autorul proectuluĭ, d. D. Sturdza se declară contra concursuluĭ; şi lucru curios! atuncĭ nimenĭ nu-l susţine.

Şi profesoriĭ de la Iaşĭ, şi consiliul general de instrucţie, şi comitetul delegaţilor, toţĭ afară de d. N. Nicorescu, se declară pentru *examenul de capacitate*.

Era el o cerinţă imperioasă, orĭ nu? Aicĭ atingem una din cele maĭ vitale chestiunĭ a învăţămîntuluĭ.

Dacă e ceva maĭ învechit în şcoala romînă e *concursul*.

Nu că, ar data de sute de anĭ; 33 de anĭ de viaţă şcolară nu însamnă că e vechiu.

Dar abuzurile, care s'au făcut la concursurĭ, hatîrul, sfîntul hatîr, carĭ a compromis concursurile de la Universitate pînă la şcoala primară, au învechit şi uzat acest sistem de întrare în învăţămînt, care orĭ cît de mult bine ar cuprinde în sine, dar partea rea a covîrşit binele. Luaţĭ toate gazetele timpuluĭ; amintiţi-vă nesfîrşitele proteste şi casărĭ; închipuiţi-vă miile de scrisorĭ de recomendaţie; omorîtoarele stăruinţe de la Vlădică la opincă şi nu se poate ca tu om de şcoală, care doreşte ca legea să domnească, nu oamenĭ, să nu doreştĭ din toată inima înlocuirea concursuluĭ cu alt sistem.

Apoĭ concursul avea şi are în sine ceva aşa de pedantesc; era aşa de puţin acomodat cerinţelor şcoleĭ, că-ţĭ cerea cîte în lună şi cîte în soare, iar ceea ce aĭ să facĭ în şcoală şi maĭ *ales cum aĭ să facĭ în şcoală* nu-ţĭ cerea nimic. Totul era paradă; totul era spoeală totul lustru fără bază.

A! dar concursul alege pe cel maĭ bun! Foarte bine; dar oare care şi cîţĭ ne sînt azĭ bunĭ, din ceĭ eşiţĭ bine la concurs? Se poate alege cel bun şi prin alt sistem.

Care din noĭ nu-şĭ aduce aminte de urîtul efect ce produce concursul; că fiind mulţĭ chemaţĭ, eşiaŭ puţinĭ aleşĭ şi aceia nu dintre ceĭ maĭ bunĭ.

Cîţĭ banĭ cheltuiţĭ în zadar cu concursurile! Cîte stăruinţĭ în vînt! Cît sînge răŭ la candidaţĭ şi stăruitorĭ! Cîte buclucurĭ pe comisariĭ examinatorĭ! Apoĭ cîte imoralităţĭ se ascundeaŭ în dosul concursuluĭ! Cîte vinderĭ de trup şi conştiinţă! Cîte fete desvirginate! Cîte crime de tot felul nu se comiteaŭ! că dacă ar avea glas toate şi le-am strînge într'un mănunchiu ar îngrozi şi pe cel maĭ nepăsător om! De aceea am zis că concursul e un sistem îmbătrînit la noĭ în ţară; îmbătrînit prin pacatele noastre, care l'am practicat.

Ce linişte, şi ce orînduală mare nu

e la minister azĭ, de cînd s'a închis seria consursurilor pentru școlile primare rurale și urbane! Ce zăpăceală era înainte! Ce sbucium pe oamenĭ și autorităţĭ! Și ne place a pune în paralel azĭ starea limitată și legală a numireĭ după tabloul de capacitate față cu starea anarhică dinainte.

Statul, care îșĭ îngrijește de interesele sale materiale, economice, financiare, administrative ca și de cele culturale, e chemat a-șĭ alege acele sisteme, care să-ĭ asigure pe de o parte o maĭ bună recrutare, iar pe de alta să pună la baza aceleĭ recrutărĭ cea maĭ strictă imparţialitate și dreptate. Și nu e lucru ușor a stabili la baza unuĭ sistem spiritul de *dreptate și meritul*.

Aŭ doară de ce suferim noĭ Romînii, dacă nu de nerecunoașterea meritului și a dreptuluĭ, în locul cărora punem maĭ pre sus nepotismul, hatîrul și lingușirea? Sîntem încă prea de orientalĭ pentru a ne fi deprins cu precumpănirea legilor asupra intereselor noastre, iar nu cu predominarea noastră asupra legilor. Și dacă în administraţie e greŭ încă de adus această reformă, nu tot așa cată să fie în școală, unde interesul viŭ al tuturor e de a face să domnească dreptatea și meritul.

Concursul a dovedit prin viața sa de 33 de anĭ că n'a dat roade bune; concursul a fost detestabil. De aceia toţĭ l-au condemnat.

În 1887 toţĭ sunt contra concursuluĭ, afară de minoritatea din comitetul delegaţilor, în persoana d-luĭ N. Nicorescu, deputat pe atuncĭ al Bîrladuluĭ.

Toţĭ autorii de proecte condamnă concursul și admit examenul de capacitate, în felul cum a fost aplicat la școlile primare.

Nu zicem că și acest sistem ar fi infailibil. Nimic omenesc nu poate fi infailibil; totuși este o gradare și credem că pentru moment ar fi neavenit lucru ca un ministru al instrucţiuneĭ să vină și să legifereze din nou concursul că singurul mijloc de recrutare al corpuluĭ didactic.

Sistemul dar propus de d. Haret nu numaĭ că e nou, dar îșĭ are ființa în toate țările din apus, unde titlul academic nu dă drept în stat până a nu se trece examenul de stat sau de agregaţie.

Cîţĭ din tineriĭ noștri nefiind în stare a trece un examen de licență în țară sau chiar examenul de bacalaureat, s'au dus în străinătate și au făcut ce-au făcut și au luat în cîţĭ-va anĭ, dacă nu lunĭ, o diplomă—bună pentru orient—și au venit în țară cu pretenţia că sunt idoctorĭ și că dar trebue să aibă un loc n stat. Dar acea diplomă pe cînd în țara de unde au luat'o nu representa nimic de cît un titlu academic, fără a conferi vre-un drept în stat, la noĭ rîdică pretenţiunĭ și cîţĭ n'au căpătat catedre și alte posturĭ marĭ numaĭ pe basa unor asemenea pseudo-titlurĭ!

Cu examenele de capacitate se vor pune capăt la toate acestea. Va intra și în țara noastră o domnie maĭ regulată a legilor și va ști fie-care că față cu legea, șarlatanie nu se încape.

Pentru toate acestea nu putem să ne arătăm adînca noastră mulţemire că prin sistemul propus se va asigura o maĭ bună și dreaptă recrutare a corpuluĭ didactic secundar.

Vom vedea maĭ jos, care sunt părţile deosebitoare dintre proectul d-luĭ Haret și celelalte anterioare, cum și ce lacune s'ar putea observa în dispoziţiile preconisate de d-sa.

Un profesor

NOTE TEATRALE

De Max

Concetățeanul nostru, artistul parizian de Max se află la Iașĭ. Intîmplător găsim în numărul ultim din «Revue de l'art dramatique» următoarele rîndurĭ elogioase asupra distinsuluĭ artist pe care Catulle Mendès îl numea: le meilleur diseur de vers liryques.

«O mască tragică luĭ Neron, cu părul vîlvăitor, cu voacea sonoră, profundă și delicios de ritmică; suflet maladiv și înduișător al unuĭ roman în decadență—au oare pentru de Max a scris poetul, anume par'că, versurile acestea:

„Tes yeux ont reflété dans ton masque puissant
„L'âme obscure et terrible et superbe de Rome,
„Et ton rugissement, grand fauve languissant
„A réveillé la peur antique au coeur de l'homme
„Car nous sentons en toi renaître le tyran
„Dont le feu des bûchers incendiait la face
„Celui dont tout un peuple était le courtisan
„Et qui tremblait, la nuit, en sentant sa main lasse l"

Rolurile extreme îl ispitesc; cazul excepţional îl pasionează; straniul îl ademenește. Singur în epoca noastră, afară poate de Irving și Herman Bang, el era în stare să suporte fără a șovăi, acele sdrobitoare creaţiunĭ din *Chrysopolis, Ton Sang, Dans la Nuit.* Interpret născut al luĭ Shakespeare și Hugo; *Hamlet, Ruy-Blas, Rudolfo, Lear* și *Lorenzaccio*, a luĭ *Musset* de la care a împrumutat par'că încarnaţia cu toate furiile, urile, oboselile, mărimile și copilăriile.

Se pare că orbiţĭ pe nedreptul de greșelile luĭ, n'aŭ vrut să-ĭ recunoască această putere: sinceritatea și că, *din cauza originei străine*, nu s'a văzut necurmata luĭ năzuință spre adevăr și patima de artă care-l pune în marea familie a tragicilor, în primul rang după Munnet-Sully, zeŭ.

Este artistul orbitor, pururĭ inegal, totdeauna bizar, ale cărĭ concepţiunĭ uimesc și întartă pe mariĭ pontificĭ aĭ criticeĭ; marele copil cu toane care era aproape să-șĭ sfareme cariera pentru un capriciu; sufletul întunecos, întreg și neîmpăcat care nu primește nicĭ aparența unuĭ jug.

Iată de ce, cu toată arta luĭ, cu tot gestul și voacea luĭ măreață și evocatoare, care înfrumusețează superba sonoritate a versurilor, de Max care nu la Comedia Franceză—după cum 'ĭ s'ar cădea—s'a așezat în rîndul luptătorilor în umbra victorioasă a drapeluluĭ luĭ Antoine; cu atît maĭ bine».

Gazeta Tribunalelor

Tribunalele noastre

Falimentul „Bazaruluĭ de Berlin." — Am spus că tribunalul secția I-a a respins alaltaierĭ eliberarea provizorie a faliţilor Moscovicĭ și Grün, foștiĭ proprietarĭ aĭ *Bazaruluĭ de Berlin.*

Sentința tribunaluluĭ s'a dat în acord cu concluziunele primuluĭ procuror care a susținut următoarele: „Prevenţiĭ trebue menţinuţĭ la arest pentru a se da satisfacţie creditorilor și opiniei publice de carĭ faliţiĭ și-aŭ bătut joc. Grün și Moscovicĭ aŭ început comerțul cu un capital de *1700* leĭ. Eĭ realizaŭ în fie-care an un beneficiu de cîte 10000 leĭ. In anul din urmă aŭ instalat sucursale la Galaţĭ și Piatra N. aducînd mărfurĭ în valoare de peste 1 milion leĭ și, la finele anuluĭ, eĭ lasă un activ de *15,000 leĭ* și un pasiv de 350000 leĭ.

Fiind-că aŭ dosit peste 300000 leĭ aŭ cu ce fugi ca să scăpe de represiunea justiţieĭ.

Nu vom putea obține extradarea lor pentru că ar putea fugi într'o țară cu carĭ n'avem convenţiĭ și apoĭ chiar din țările cu carĭ avem convețiune nu vom putea obține estradarea, pentru că nu putem dovedi că faliţiĭ sunt *conaţionaliĭ noștri.*

Boala de care sufere Grün, unul din faliţiĭ, se exagerează. El poate suporta foarte bine arestul în infirmeria penitenciaruluĭ."

La pronunţarea sentinţeĭ, femeea luĭ Moșcovicĭ își zmulgea părul din cap. In timpul ședinţeĭ ea a leșinat.

Rechiziţiile militare.—Cu privire la faptul de a se ști dacă acela care nu-șĭ aduce caĭi—înaintea comisieĭ de rechiziţie este saŭ nu vinovat — o importanță jurisprudentă a fost stabilită. Se știe că tribunalul a achitat pe sătenii carĭ aŭ fost daţĭ în judecată. Curtea, în unire cu concluziunile d-luĭ procuror Sadoveanu, a confirmat sentința tribunaluluĭ și a zis că comisiunile trebue să opereze la casele proprietarilor, dar că aceștia nu sunt ținuţĭ a-șĭ aduce vitele la sediul comisiuneĭ.

Intre cunfraţĭ.— Celebrul constructor Simon Gros s'a luat astă vară la bataie, în Tîrgul Cucului, cu maĭ mulţĭ lucrătorĭ cărora Gros li-a refuzat plata lucruluĭ. Afacerea s'a înfățoșat ierĭ înaintea secţiuneĭ I-a a tribunaluluĭ. Eraŭ, în total, 12 inculpaţĭ și 18 martorĭ.

După bătaie, Simon Gros s'a pus în pat și a obținut un certificat medical că bătaia îa pricinuit incapacitate de lucru pe timp de 4 zile. Din această cauză unul din adversariĭ luĭ Gros a fost condemnat la 15 zile închisoare.

Toţĭ cei l'alţĭ eroĭ aĭ luptei împreună cu Simon Gros aŭ fost condemnaţĭ la cîte 20 leĭ amendă.

Concesiunea luminei electrice

Dăm aicĭ condiţiunile principale cu care comuna a adjudecat societăţeĭ «Continental» din Nürenberg, eclerajul orașuluĭ Iașĭ.

Condiţiunĭ generale

Durata Concesiuneĭ este de 40 anĭ.

Canalizarea necesară se va face în termen maximum de un an și jum. Concesionarul va fi obligat de a reface pavagele stradelor, pieţelor și trotuarele carĭ vor fi stricate de lucrările executate,

Toate lucrările concesionaruluĭ, de orĭ ce natură ar fi ele, atît la începutul concesiuneĭ, cît și pe timpul durateĭ sale vor fi executate sub controlul administraţieĭ comunale. Acest control se va face prin intermediul serviciuluĭ technic și a comisiunelor speciale tecnice, numite de consiliul comunal.

Cînd lucrările vor fi gata primarul acompaniat de o comisiune de 5 membri aleșĭ din consiliul comunal, va vizita toate lucrările și va face un raport, care va fi supus consiliuluĭ comunal pentru a decide asupra recepţiuneĭ definitive și dacă instalaţiunele sînt în conformitate cu caetul de sarcinĭ.

Potenţialul mijlociŭ cu care se va da electricitatea in consumaţie este de la 100—110 volte.

Amenzĭ

Exploatarea nu trebue să fie întreruptă nicĭ odată, afară de cazurĭ de forță majoră extra-ordinară și neprevăzută.

In caz de stîngere: Dacă stîngerea n'are o durată maĭ mare de 5 minute se va aplica concesionaruluĭ o amendă de 300 leĭ.

Dacă stîngerea luminei va trece de 5 minute, se va aplica o amendă, pentru fie-care oră de nefuncţionare cîte 1000 leĭ.

Preţurile pentru comună

Primăria este liberă de a indica numărul și tipul lampelor de care voește să se servească și nu garantează, de cît o cheltuială anuală de ecleraj, de 50,000 leĭ minimum.

Electricitatea se va calcula, după consumaţia diferitelor lampe impuse de Primărie și constatată de candelabre tipe, pe baza preţuluĭ hectawatt-oreĭ.

Lumina va fi cu cablurĭ aeriane și se va socoti societăţeĭ «Continental» cîte 8 banĭ de bec.

Comunaare dreptul de 8% din veniturile încasate de la particularĭ, în caz cînd suma acestor încasărĭ nu vor atinge 200 miĭ leĭ anual. Realizînd încasărĭ maĭ marĭ casa va da comuneĭ un rabat de 12½%, din venituri.

Pentru particularĭ

Concesionarul este ținut a pune la dispoziţia abonatuluĭ comptoriĭ cu chirie pe preţurile următoare:

Comptor de	5	ampere	1	l.
«	« 10	«	2	«
«	« 20	«	3	«
«	« 40	«	4	«
«	« 100	«	5	«

Peste 100 de ampere locaţiunea comptoruluĭ va face obiectul convenţiunelor speciale.

Abonamentul se va face pe 3 lunĭ și proprietarul imobiluluĭ unde se introduce lumina trebue să declare cîte lampe incandescente și cîte cu arc dorește.

Pe mîne vom da condiţiunele concesiuneĭ tramwayuluĭ electric.

INFORMAŢII

Situaţia financiară a comuneĭ noastre.

D. Gane, pentru a trăgăna mandatarea diferitelor plăţĭ ce trebue să efectueze comuna, inventează tot felul de tertipurĭ.

In cîte-va rîndurĭ, directorul școaleĭ de tinichigie a cerut comuneĭ bursele pentru doĭ elevĭ. Pentru a întîrzia eliberarea banilor, de care comuna duce mare lipsă, s'a referat pe adresa școaleĭ: «se va vedea maĭ întîĭ stare morală și *materială* a școaleĭ și 'n urmă se vor madata banii».

Iar referatul celuĭ însărcinat cu această constatare va fi poate la paștele caluluĭ.

*

Alta.

Dintre efectele capitaluluĭ fonduluĭ pensiilor, depuse la casa de depunerĭ la 9 Ianuarie 1896, a eșit la sorţ scrisul funciar urban Iașĭ 5 la sută No. 1255, La primirea obligaţiunilor de către comună, însă, trebue să se achite administraţieĭ financiare taxa de conservare pe 2 anĭ. Cum e, însă, lipsă de banĭ, casierul va fi nevoit să ceară un nou credit; căcĭ § privitor la pensiĭ, este de mult deja epuizat.

In toate părţile... epuizare.

*

Incă una.

Personalul cilindruluĭ compresor este neachitat pe două lunĭ. Mașiniștiĭ cilindruluĭ au declarat administraţieĭ comunale că dacă nu li se achită baniĭ, se vor așeza în curtea primărieĭ și vor da drumul a'buruluĭ cilindruluĭ spre a fluera toată ziua...

Asta va fi un succes... artistic, pentru comuna noastră.

— —

Furtuna din noaptea trecută a descoperit complect acoperemîntul bisericeĭ Toma-Cozma.

— —

Din diferite lucrărĭ de la biserica Treĭ Ierarhĭ remăsese o cantitate de peatră sfarmată, cu care trebuea să se paveze stradele Arcu și Zugravilor.

Așa de mare grijă a dus însă, administraţia comunală, că azĭ piatra a fost risipită; iar numitele străzĭ aŭ remas nepavate.

Și pentru a se face pavajul cuvenit se va recurge la «paragraful extra-ordinar».

— —

Furtuna a descoperit o bună parte din casele locuite de d. Petre Ianculescu, strada Sărărieĭ.

Foarte multe ogeagurĭ au luat foc și ierĭ ziua și au fost stînse.

*

Un accident care putea să aibă cele maĭ funeste urmărĭ: în casele d-neĭ Albineț, strada Bucșinescu, locuite de Elias Baron, chelner, acesta dormea într'o odaie, împreună cu niște copiĭ. Unul din copiĭ era învălit cu un palton în care se afla o cutie de chibriturĭ carĭ aŭ luat foc aprinzînd un oghial și alte lucrurĭ din casă. Din fericire unul din locatarĭ se trezi și a putut stînge lucrurile care deja ardeau de a binele.

*

Un bolnav de angină difterică, Ion Grigorovicĭ, 15 anĭ, a fost internat la spitalul Pașcanu.

*

Doamna M. N...., care se afla în vizită la d-na V... a fost lovită de o sincopă.

Doctorul Solomovicĭ a dat necesarele ajutoarele medicale.

„Răzbunare și iubire"

este titlul noului foileton pe care-l publicăm începînd de lunĭ 12 Ianuarie.

«Răzbunare și iubire» întrupează toată drama sufletească a tinereţeĭ; lupta pururĭ neîmpăcată între barbat și femee.

«Răzbunare și iubire» va pasiona de la început pe cetitorĭ — înlănţuind luarea aminte și interesînd în gradul cel maĭ înalt.

Pentru a da însă un îndemn maĭ mult vom acorda

Un premiu extraordinar

prin tragere la sorţĭ acelor care ne vor compune cel maĭ curînd posibil propoziţia aceasta: **Opinia folositoare tuturor numărul zece banĭ în toată ţeara** *arătînd în ce loc se află fie-care cuvînt în noul nostru foileton.*

Premiul acordat constă într'un **ceasornic de aur.**

— —

Pare că ministrul instrucţiuneĭ publice a hotărît definitiv desfiinţarca scoaleĭ normale superioare din Iași. Actualiĭ internĭ aĭ școaleĭ normale vor primi suma de 100 leĭ lunar, pînă la finele studiuluĭ.

Motivele hotărîreĭ d-luĭ Haret nu le cunoaștem, dar desigur această dizpoziţie a ministruluĭ instrucţiuneĭ publice este o lovitură paternică pentru studenţiĭ săracĭ, carĭ vor frequenta d'aci înainte Universitate ieșană.

— —

Vinerĭ 16 Ianuurie, vor avea loc următoarele alegerĭ de deputaţĭ:

Col. I. Teleorman;
Col. I. Neamţu;
Col. II. Gorj;
Col. III. Bacău.

La 17 va aveu loc alegerea unuĭ deputat de către col. I. de Prahova.

— —

Administraţia comunală se află într'o mare încurcătură de cînd d. Paianu a prezintat lucrările sale pentru alimentarea orașuluĭ cu apă. Deja uniĭ consilierĭ ventilează ideea de a preschimba atribuţia d-luĭ Lindley, ast-fel ca acesta să fie însărcinat cu controlarea lucrărilor d-luĭ Paiano.

In cazul cînd d. Lindley ar găsi de bune lucrările d-luĭ Paianu, licitaţia se va face în baza lucrărilor acestuia din urmă, rămînînd a se stabili o înţelegere cu d. Lindley, în privința plăţeĭ.

Toate bune, dar d. Lindley supune-se-a acesteĭ dorinţĭ a adminstraţieĭ? Căcĭ contractul săŭ vorbește de lucrărĭ cu totul diferite de controlul planurilor Paianu.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

61)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA A DOUA

II.

Se vedea de departe că era sănătoasă, cu mușchĭ solizĭ, cu înfățișarea drcaptă și frumósă, de o grație minunată de femee în toată puterea eĭ. Era o brună cu pelea foarte albă, avea un bogat păr negru, pe care îl purta înodat neglijent, fără cochetărie complicată. Sub părul acesta negru, fruntea inteligentă, nasul fin, ochiĭ plinĭ de veselie luaŭ o vieață întinsă; în timp ce partea de jos a figureĭ, buzele cărnoase, bărbia severă, aratau bunatatea liniștită. Era, de sigur, promisiunea tuturor drăgălășiilor, a tuturor devotamentelor. Era o tovarășă.

Petru însă, în această dintăĭ întîlnire, n'o vedea de cît că era sănătoasă și plină de liniște, prea sigură de dînsa însușĭ. Iĭ displăcu, îl neliniști ca o ființă deosebită, care îĭ rămînea streină.

— Tocmaĭ fratele meŭ Guillaume, acela care mă trimite.

Dînsa se schimbă din noŭ, redeveni serioasă, grăbindu-se să-l facă să între în culoar. In urmă, după ce închise ușa îĭ respunse:

— Ne aduceţĭ de sigur noutăţĭ de la dînsul... Vă cer ertare că vă primesc așa. Bonele aŭ sfărșit o săpuneală și mă asiguram, în dosul lor, dacă era bine făcută. Ierteţi-mă încă odată și intraţĭ aicĭ un moment. E poate preferabil să știŭ eŭ cea dintăĭ, veștile ce le aduceţĭ.

Dînsa îl dusese la stînga, lîngă bucătărie, într'o odale care servia de spălătorie. O balie era plină cu apă cu sopon, în timp ce albiturile aruncate pe niște drugĭ de lemn se scurgeaŭ.

— Și Guillaume?

Simplu și fără nicĭ un încunjur Petru îĭ spuse tot adevărul, adică că fratele săŭ era rănit la mînă dintr'o întîmplare care'l făcuse martor accidentuluĭ, apoĭ că se refugiase la dînsul în Neuilly, dorind să-l lese în pace să se vindece, fără ca cine-va să vie să-l vadă. Povestind lucrurile acestea dînsul urmărea, pe chipul Marieĭ, efectul, care la început fu frica și mila, apoĭ făcu o sforţare pentru a se liniști și a putea judeca serios.

— Ierĭ seara, respunse ea, scrisoarea luĭ m'a înspăimîntat, eram sigură de vre-o nenorocire. Dar trebue să fiŭ curajoasă și să nu-mĭ arăt frica celorlalţĭ... E rănit la mînă? rana nu-ĭ gravă, nu-ĭ așa?

— Nu. Dar cu toate acestea, cere marĭ îngrijirĭ,

Dînsa îl privea în față cu ochiĭ eĭ limpezĭ, care îĭ se adînceaŭ în aĭ luĭ ca pentru a-l cerceta până în fundul sufletuluĭ, reținîndu-șĭ multele întrebărĭ care îĭ se suiau pe buze.

— Și aceasta e totul. A fost rănit într'un accident. Nu v'a însărcinat să n e maĭ spuneţĭ ceva?

— Nu. Aceea ce dorește e numaĭ să nu vă neliniștiţĭ.

După aceasta dînsa nu maĭ insista, ascultătoare, respectuoasă de voința luĭ Guillaume, mulţumindu-se cu aceea ce i se spusese, pentru a liniști pe ceĭ din casă, fără a căuta să afle maĭ mult.

— Guillaume, reluă Petru, mi-a dat o însărcinare, aceea de a da o cheiță doamneĭ Leroy.

— Bine, respunse Maria foarte simplu, Bunica e dincolo, și de altmintrelea trebue să vă vadă copiiĭ... Vă voiu conduce eu.

(Va urma).

Dr. A. GROPER
(Gropeanu)
S'a stabilit în Iașĭ str. Bărboĭ No. 2.
Consultaţiunĭ de la 10—12 a. m. și de la 2—4 p. m., boale interne de femeĭ, copiĭ, piele și secrete.
Pentru saracĭ gratis.

ALEXANDRU CERBAN
Doctor în Drept
de la facultatea din Paris
AVOCAT
Iași—Strada Golia No. 42

Dr. EDUARD FABINI
— No. 140 Strada de Sus No. 140 —
IASSY
— *Maladiĭ Interne* —
BOALE DE FEMEI
Consultaţiunĭ de la 5—7 ore p. m.

O Noutate pentru publicul Ieșan
La 14 Ianuarie a. c. se va deschide în str. Lăpușneanu No. 28 o magazie de încălţăminte cu firma *«Lumea Elegantă»* care va vinde mărfurile cele maĭ fine cu preţurile cele maĭ moderate.

MAGASINUL CONSEVATORULUI
IAȘI
Str. Lăpușneanu 7, și Str. Golia 54.
MARE DEPOSIT DE
PIANE
Din renumitele fabricĭ *C. Ochler* Stuttgart, precum și de orĭ-ce fel de **Note** și
INSTRUMENTE MUZICALE
Atelier special de orĭ-ce fel de reperaţiunĭ de Instrumente muzicale.
Vînzare în rate lunare. Expediţiunĭ în provincie.
Soll. Kauffmann.

Facem cunoscut că d. I. Rudberg fost în serviciul defunctuluĭ nostru părinte Nută M. Faerștein deține prin manopere doloase două cambiĭ datate din 17 Mai 1896, una pe suma de 6360 leĭ cu scadența la 17 Noembrie 1896 și una de 6420 leĭ cu scadența la 17 Decembre 1896, pentru care am reclamat atît d-luĭ prim procuror a trib, Iașĭ, încă la 10 Ianuar 1898, cît și onor. trib. Comercial pentru anularea lor.

Publicăm aceasta spre știința tuturor cărora s'ar presenta cu aceste polițe.

Erez. def. Nută M. Faerștein.

Cota oficială

Constanța 14 Ianuarie 1897.

Orz 470 hect. lei 3 bani 90. Meiŭ 40 hect. lei 4 bani 10. Porumb 280 hect. lei 5 bani 70 toate în oraș la magasie.

Buletin Parlamentar

Diurniștii colectivității legiferatoare din cameră s'aŭ întrunit în ședința de ierĭ mercurĭ, la orele 2 trecute și 'naинte de patru aŭ tulit-o care 'ncotro.

Din cauza aceasta, votul relativ la pensiunea chiaburului frate cauzaș Roze Ștefănescu a fost încă odată declarat nul și încă odată amănat pentru altă ședință.

Avind dată nulitatea omuluĭ propus la pensionare se speră că pe cale sugestivă, voturile viitoare asupra acesteĭ pensiĭ vor continua să fie nule și astfel statul va scapa se înzestreze cu nouĭ veniturĭ pe colectivist destul de cuprins.

Guvernul propune apoĭ votarea unuĭ credit de 4.200.000 leĭ, care, cu toată opunerea d-luĭ Fleva este admis de mameluciĭ votatorĭ.

***

Senatul, saŭ cum s'ar zice camera lorzilor partiduluĭ, aŭ deschis ședința la 2 ore jumătate și pe la 3 după votarea cîtor-va indigenate aŭ trecut în secțiunĭ, adică aŭ apucat, uniĭ la Capșa, alțiĭ pe la cluburĭ unde îĭ aștepta un poker monstru, iar ceĭ maĭ mulțĭ prin localurĭ maĭ democratice unde 'ĭ bere ieftină și țuică veritabilă.

Științĭ-Litere-Arte

Incidentul între d-niĭ Borelli și d. Dragomir, despre care am amintit în numărul de ierĭ a fost provocat de faptul că cel din urmă a lipsit la repetiția pieseĭ *Don Juan* sub motiv că e bolnav. Directorul de scenă, d. Borelli, arătîndu-se nemulțămit de lipsa aceasta, artistul i-a adresat o vehementă scrisoare pe care d. Borelli a comunicat-o comitetuluĭ teatral. Probabil, însă, că lucrurile se vor aplana.

*

Se crede că d-na Darclée va da concursul săŭ concertuluĭ de duminică la baluĭ studențesc.

*

Se zice că artistul *de Max*, care se află actualmente la Iașĭ, prepară terenul pentru o serie de reprezentațiĭ ce va da cu o trupă franceză în orașul nostru.

*

STRUNA ZILEI

Lumina electrică

De acum, cetățenime,
Veselește-te: — halal
Că ți-aŭ hărăzit lumină
Strălucită, ca de bal.

Veĭ vedea maĭ bine Iașul
Gol, sărac și în ce hal!
Poate veĭ zări și... golul
Din avutul comunal.

*

Astă seară, joĭ, la teatrul național se va juca:

DON CEZAR DE BAZAN

Dramă-Comedie în 5 acte de *Dumanoir* și *D'Ennery*. Traducere de d. *A. Steuerman*.

Protestul femeilor Sașe

Protestul pe care femeile sașe îl vor presenta Impăratuluĭ Austrieĭ în chestia maghiarizăreĭ numelor orașelor, sună astfel:

Majestate! Prea smerite domn și Rege! Străpunse de durerea adîncă care lovește pe toțĭ locuitoriĭ nemaghiarĭ din scumpa noastră patrie, Ungaria, îndrăznim a veni înaintea M. Tale și a implora ca ruga noastră să fie auzită. Proiectul de lege propus de înaltul guvern și admis de cameră vorbim de «numele orașelor» voește să ucidă și numele orașelor, tîrgurilor, și satelor germane carĭ aŭ fost cîștigate de strămoșiĭ noștri și voește să distrugă amintirea ce se leagă de un trecut de 700 secole, trecut plin de muncă și de roade.

Ceea ce era cu putință de făcut pe cale constituțională, spre a scăpa poporul și numele nostru de această rușine care ne amenință — s'a făcut de oameniĭ poporuluĭ nostru. Eĭ aŭ protestat pe toate căile, prin discursurĭ patriotice înflăcărate, s'au adresat mandatarilor rugîndu-ĭ să se adreseze partiduluĭ de la guvern de a nu primi proectul de lege care blesează până într'atîta națiunea germană. Acum, însă, cînd toate mijloacele constituționale aŭ fost epuisate, noĭ vedem pe soțiĭ și părințiĭ noștri striviți de durere, în imposibilitate de a salva moștenirea și onoarea strămoșilor.

Noĭ femeile sașilor, însă, carĭ am jurat la sfîntul altar de a nu ne părăsi soțiĭ, nicĭ în caz de pericol, nicĭ în caz de nevoie, noĭ fetele sașe, carĭ incontinuu ne gîndim la poronca a IV-a, care ne ordonă de a atenua grijele părinților — noĭ ne adresăm la inima bună și părintească a M. V, către care inima noastră, a poporuluĭ n'a incetat să bată în acești 50 anĭ de domnie bine-cuvîntațĭ de Dumnezeu, cu ruga ca M. V. să nu primească nedreptatea ce se face poporuluĭ și trecutuluĭ nostru și să nu dee înalta Sa sancțiune proiectuluĭ de lege asupra «numelor orașelor».

Dumnezeŭ să bine cuvînteze pe M. V!

Dumnezeŭ să bine cuvinteze patria noastră!

(Urmează maĭ multe miĭ de iscăliturĭ).

ULTIME INFORMAȚII

Epoca zice că în urma audienței pe care a avut-o d. Porumbaru la Palat, drapeliștiĭ sunt foarte veseli.

Eĭ atribuie M. S. Regeluĭ următoarele cuvinte:

— **Ar trebui să fie pace, căcĭ altfel guvernul nu poate dura mult timp.**

Consiliul Comunal

14 Ianuarie

Ședința se deschide la oarele 9.

Prezidează d. primar N. Gane. Membriĭ prezențĭ d-niĭ Lepadatu, Velciu, dr. Botez, Constandachi, păr. Vereanu și N. Ion.

Felicitărĭ

D. *Gane*. D-lor, două din lucrările noastre cele maĭ însămnate, carĭ vor face fala comuneĭ Iașĭ, concesiunile tramvaiuluĭ și luminei electrice au fost adoptate de Cameră. Ne putem felicita cu acest succes.

Ediliĭ se complimentează, arătînd fiecare meritele celuĭ lalt.

Milioanele comuneĭ

D. *Velciu*. Am cetit prin gazete că în Cameră un deputat iașan a spus că am făcut sprafcă din cele 6 milioane ale Comuneĭ și că ministrul Pherechide a promis parlamentuluĭ că din milionul rămas nu se va maĭ autoriza să se facă nicĭ o cheltuială. Noĭ, știŭ că n'am cheltuit nimic de prisos. Lucrările cele maĭ principale aŭ fost început de fostul consiliul comunal și noĭ am trebuit să plătim sumele angajate.

D. *Gane*. Aŭ remas 2,400,000, iar nu unul, cum pretinde ministrul Pherechide. Noĭ liberaliĭ ne putem făli că vom lasa în urma noastră școlile, canalizarea Calaineĭ și...

D *Ion*. Nu-ĭ gata încă canalizarea.

D. *Costandache*. Nu vezĭ, d le Ion, că din modestie d. primar n'a zis: teatrul și abatorul?

D. *Gane* (reproșind). Cucoane Ion, nu face notă discordantă.

D. *Ion*. Să se dea știre la gazetă că maĭ avem 2 mil și jumătate.

Se trece la ordinea zileĭ.

Vine d. Stihi și consiliul să completează.

Noĭ înscrișĭ în listele electorale

Se votează a se înscrie: *col.* II *comună și col.* II *deputațĭ* d-niĭ Antoniu V. Gh. Anastasescu, S. Brădescu, Călin I. M., Const. Dobrovicĭ, C. Ciohodariu, Teodor Olteanu, D. Dimitrie, D. A. Gipa, D. Nicu, N. Șoimaru, I. Vasilescu, Gh. Burghelea, Gh. Halunga, I. Ghiorghiu.

Col. I *comună și* II *deputațĭ* dd: N. I. Braur, A. Costăchescu, Velciu A. Octav, Bordeanu Alex., Nec. Vinkler.

Col. I *comună*, I *dep.* I *senat* dd: V. G. Cristescu, And. M. Brăescu, maior dr. I. Popovicĭ, Neculai și Gh. Cristea, dr. Visoschi Th., Th. Armeanu și col. I. Arabu.

Col. I *deputațĭ*, d. dr. C. Botez.

Col. I *senat*, d. Fîntînaru.

Col. I *comună*, dd: T. Petrescu, M. Gheorghiu.

Col. II *senat*, locot.-col. C. Lipan, N. Roiu și Christea A. Missir.

Col. I *com.*, II *senat*, d. Ciocan Vasile.

Col. II *dep.*, dd: Gh. Gălățeanu și Gh. Ciobanu.

Diferite colegiĭ de comună și vot. indirecțĭ dd: G. Botez, și Blocu, I. Botez, Vasile și Const. Iosif și Ion Blagă.

Se respinge dd: Simion Cristea și M. Cădere student.

Chiria spitaluluĭ de izolare.

Se votează de a se plăti chiria pentmenținerea spitaluluĭ de izolare, în cazurĭ de epidemie.

Scoala „Vasile Conta"

D. *Lepadatu*. Știțĭ că odată cu deschiderea noilor școlĭ comunale, s'a mutat din localul vechiŭ și școala primară de băeți «Vasile Conta». Directorul acesteĭ școlĭ d. N. D, Arbore a ținut vechiul locul în cea maĭ deplorabilă stare. Cînd s'a mutat d. Arbore, proprietarul caselor a refuzat să primească cheile. Am numit o expertiză de architecțĭ, care a constatat, în adevăr, stricăciunĭ de 1700 leĭ. Am pus aceasta în vedere d-luĭ Arbore și d-luĭ mi-a respuns, în termenĭ puțin cuviincioșĭ, că școala este de mult în stare de ruină și ca dovadă ne amintește diferitele sale cererĭ de reparație. Am căutat la serviciul tecnic și am găsit că s'au făcut toate reparațiile indicate de d. Arbore. Azĭ casa este în paza unuĭ podar și mi-ĭ teamă că pe lîngă stricăciunile existente, proprietarul va cere și chiria pe tot timpul cît va ținea deferendul dintre noĭ și proprietar.

După diferite explicațiunĭ date de d-niĭ Velciu dr. Botez și Constandache, se hotărăște a se intra în tratative cu proprietarul caselor, dîndu-i-se până la suma de 1400 leĭ; să se numescă o comisiune compusă dintr'un membru al consiliul comunal și arhitectul Vignali iar rezultatul să se supue Consiliuluĭ.

Iarăși lemne pentru școale

Se votează de a se da încă cîte un decaster de lemne directorilor, carĭ au menținut că vor închide școlile, dacă nu li se dă lemnele trebuincioase.

Sfadă pentru o fereastră și o ușă

Se dă cetire uneĭ petițiunĭ prin care d. P. Leibovicĭ cere autorizația de a schimba o fereastră într'o ușă.

D. *Gane*. Casele fiind niște ruine, avem interes să nu să facă nicĭ o îmbunătățire.

D. *Stihi*. Nu-ĭ reparație, e o simplă schimbare.

D. *Velciu*. D. Stihi ar trebui să se retragă de la consiliu, căcĭ d. Leibovicĭ e tovarășul d-luĭ Stihi.

D. *Lepadatu*. Legea comunală nu prevede recuzarea în acest senz.

D. *Stihi*. Eu sunt tovarăș cu tînărul Leibovicĭ, nu cu cel ce cere autorizația.

Maĭ vorbește d-niĭ Costandachi și Gane contra, și d. Ion pentru.

Cererea, pusă la vot, se respinge.

Se respinge de-asemenea cererea d-neĭ Adelaida Neuschotz, care dorește să deschidă o fereastă în zidul din str. Golia.

Ședința se rîdică la oarele 11.

Riga.

Procesul Filipescu

Lume multă se grămădește de dimineață prin sala pașilor perduțĭ din palatul de justiție. Lume și maĭ multă, care n'a putut pătrunde în lăuntru stă întesată în jurul palatuluĭ, pe stradă.

La orele 12, sala de ședință este literalmente plină.

Inculpațiĭ: d-niĭ N. Filipescu, Victor Ionescu, C. Izvoranu, N. Drosu iau loc pe banca din stînga; martoriĭ sunt asistațĭ de apărătoriĭ, d-niĭ avocațĭ M. Cornea, Gh. Panu, C. Cernescu, Delavrancea, G. Morțun.

Partea civită este reprezentată prin avocațiĭ B. Missir, P. Grădișteanu și Danielopol.

D-na Maria Lahovari, sora defunctuluĭ Lahovari, în mare doliu, ia loc lîngă avocațiĭ părțeĭ civile.

Se deschide ședința și președintele comunică telegramele prin care d-na Olimpia Lahovary, muma decedatuluĭ, d-na Lahovary soția și d. Al. Em. Lahovari fratele, declară că se dezistă de la partea civilă.

D. prim-procuror spune că nu se poate ține samă de aceste telegrame fiind scrise în limba franceză.

Totuși d-niĭ Grădișteanu și Misir, avocațiĭ părțeĭ civile, se retrag.

După o deliberare de două oare, tribunalul admite incidentul ridicat de ministerul public.

D. Delavrancea cere atuncĭ amînarea pe motiv că lipsesc maĭ mulțĭ martorĭ; această cerere o face și d. Cornea.

Se ivește o discuție între d. Danielopol avocatul d-neĭ Mița Lahovari, sora decedatuluĭ, și d. Delavrancea.

După o pledoarie bine simțită a d-luĭ Delavrancea, tribunalul admite amînarea procesuluĭ pentru 11 Februarie, și condamnă pe martoriĭ la cîte 100 leĭ amendă.

Din cauza prea mareĭ abondențe de materie, amînîm pe mîine publicarea articoluluĭ de reportagiŭ privitor la noua lege sanitară.

Tunclul de la Epurenĭ, de pe linia Iașĭ-Dorohoiŭ, a fost adjudecat asupra d-luĭ arhitect Guido Poltri.

D. inginer Bejan a înștiințat primăria că toate lucrările pentru planul orașuluĭ fiind terminate, e gata a face predarea.

In consecință, cere convocarea comisiuneĭ numită în scopul de a face recepția lucrărilor d-sale.

Cancelaria regimentuluĭ Ștefan cel Mare face cunoscut concediaților, rezerviștilor milițienilor, glotașilor, auxiliarilor și dispensaților de la contigentul 1873 pînă la 1895 inclusiv, că trebue să se prezinte la reședința campanieĭ întîia, în cursul luneĭ Februarie 1898, spre a-și viza libretele.

Iată și ordinea în care trebue să se prezinte:

Concediațiĭ de la 1892 la 95 se vor prezinta de la 1—5 Februarie.

Rezerviștiĭ de la 1890 la 91 se vor prezinta de la 6—9 Februarie.

Milițieniĭ de la 1884 la 89 se vor prezinta de la 10—17 Februarie.

Glotașiĭ de la 1873 la 83 se vor prezinta de la 18—24 Februarie.

Ceĭ carĭ nu se vor prezinta la timp, vor fi dațĭ judecațiĭ ca nesupușĭ.

Un reporter al ziaruluĭ nostru a avut ocaziune să vorbească cu un inginer trimis în Iașĭ din partea societățeĭ *Continentale*, din Nürenberg, pentru instalațiunea luminei electrice în Iașĭ.

Inginerul în chestiune a declarat că în ce privește lumina electrică, desigur că instalațiunea va fi terminată pînă în Octombre viitor. Totul consistă în construirea uzineĭ, întru cît societatea are o supra abondență de material și un personal gata de a începe lucrările.

Dacă — și lucrul e probabil — pînă în șase septămînĭ se va iscăli contractele, lucrările vor începe chiar de la 15 Martie.

Acelaș inginer ne-a spus, că în ce privește tramwaiul, natural că acolo e ceva maĭ greŭ, întru cît așezarea cablelor și șinelor reclamă o muncă enormă, dar *Allgemeine Ellectricitäts Geselschaft* va termina și ea pînă în Octombrie, de oare-ce are capitalurĭ colosale și material supra-abondent.

Inginerul în chestiune ne a adăogat că d. Gane i-a promis că cel mult Lunea saŭ Marța viitoare proiectele vor fi votate și la Senat.

Efectele rupereĭ tratativelor de împăcare dintre liberalĭ încep să se zărească. D. Delavrancea pregătește o interpelare menită a detaila trista situație în care se găsește partidul liberal, iar guvernul este decis, cu această ocazie, să puie din nou chestia de încredere.

Ministerul domeniilor a publicat astă-zĭ o nouă licitație pentru ziua de 26 ianuar pentru arendarea pe timp de 5 anĭ a moșiilor Statuluĭ

Afacerea Filipide-Burlă

Chestia numireĭ d-luĭ V. Burlă în locul d-luĭ Philipide intră într'o fază foarte gravă.

D. Fîntînaru pentru a mîngîia pe d. Burlă de faptul cum a fost scos din inspectorat și de faptul că de și propus de un membru la clubul liberal, a făcut atîta timp anti-camera până să fie admis, i-a propus a suplini catedra de romînă de la cursul superior.

Prin acest mijloc afară de serviciu făcut partiduluĭ, d. Fîntînariu își făcea un serviciu sie-și. Se pastra neocupată cu titular catedra pentru care d. Fîntînaru are oare-care veleități — pe cînd va eși din inspectorat.

***

Zilele trecute fiind inspectoriĭ convocațĭ la București aŭ căzut de acord să se numească d. Burlă. Demisia d-luĭ Philipide era la consiliul permanent care are de membru influent pe d. Hijdeŭ, a căruia succesor la Magnum Etymologicum e Philipide.

Consiliul permanent a opinat, să se admită dimisia d-luĭ Philipide și să se însărcineze cu suplinirea d. Burlă.

***

In interval însă directorul Brandia știind intențiile d-luĭ Haret, a scris o scrisoare d-luĭ Philipide rugîndu-l să revie acupra dimisieĭ și să continue cursul cel puțin până la finele anuluĭ școlar. D. Philipide a reînceput lecțiunile, cară directorul l'a trecut în state pe care le-a iscălit d. Philipide și a făcut cunosuit aceasta prin adresă rectoruluĭ pentru ca să nu maĭ treacă în statele Universității gradația d-luĭ Philipide.

Prin lovitura făcută de clubul liberal se privează liceul de un profesor excelent admirat de școlariĭ săĭ, și în acelaș timp se aduce o mare ofensă unuĭ profesor erudit care este un nume în țara noastră.

Profesoriĭ de la liceŭ aŭ fost foarte afectațĭ de ofensa făcută eminentuluĭ coleg și toțĭ aŭ intervenit la director pentru repararea ofenseĭ.

D- Burlă cel dintăiŭ a declarat că renunță la onoarea ce i s'a făcut însărcinîndu-l cu suplinirea, iară directorul a telegrafiat ministruluĭ că d. Philipide și-a reînceput lecțiunile și le va continua până la finele actualuluĭ an școlar.

Colectiviștiĭ carĭ țipau pe toate cărările contra taxelor maximale, complectează acum „legea inică". Consiliul comunal din Trg. Frumos a elaborat și votat un nou regulament prin care băuturile spirtoase și mărfurile coloniale sunt supuse la noĭ suprataxe.

Exasperațĭ și cu drept cuvînt de votul consiliuluĭ, negețitoriĭ au trimis un lung protest ministruluĭ internelor care a cerut astă-zĭ lămuririĭ prefectureĭ de județ.

Contestațiile electorale din anul acesta promit a fi tot de interesante ca și acele din anul trecut.

Cheltuelile petrecereĭ le va suporta tot d. Scarlat Pastia, bătrînul veteran.

Pentru ziua de 2 februar d-sa se va presinta la tribunal înarmat cu dosariĭ acte eliberate de grefe și casieriĭ, în dorul de a subția cît maĭ mult listele electorale.

Dar și eroul va fi contestat! Avocatul P. Ghițescu va cere stergerea d-luĭ Pastia din listc pentru motivul că numaĭ plătește cens.

Rîia (sțabia) care s'a ivit în comuna Hermeziu, conține a persista. Doctorul plășeĭ, d. Iuster, arată că bolnaviĭ nu voesc să-și schimbe hainele și rufele, din care cauză boala persistă și comunică și la alțiĭ.

Medicul propune ca suferinziĭ să fie transportațĭ la Pașcanĭ și internațĭ în spitalul de acolo.

In astă-seară are loc ședința ordinară a consiliuluĭ de higienă din Iașĭ.

Pentru astă-zĭ ora 3, o întrunire intimă a consilierilor comunalĭ va avea loc în camera primaruluĭ, pentru discutarea chestiuneĭ proectului d-luĭ Paiano pentru alimentarea orașuluĭ cu apă.

De și ședința va fi secretă, totuși vom relata cetitorilor toate cele ce se vor petrece la această întrunire.

Aseară a avut loc ședința ordinară a ligeĭ culturale din Iașĭ.

S'a hotărît darea unuĭ mare bal costumat în sala tronuluĭ de la palatul administrativ. Nu vor fi admise în sală de cît persoane invitate.

Cu organizarea acestuĭ bal a fost însărcinată o comisiune compusă din d-niĭ: A. C. Cuza, col. Teișanu, Th. Burada și Oc. Velciu.

In primele zile ale luneĭ Februarie va avea loc o reprezentație teatrală, organizată în folosul ligeĭ.

TELEGRAME

Paris 13 Januarie

O știre telegrafică anunță că în orașul Alger a isbucnit revuliția. Orașul a fost incendiat. Sînt sute de răniți și morți. Circulă svonul că în noaptea de 12—13 Ianuarie s'a găsit un spaniol asasinat de un evreu. O ceată de manifestanți aŭ devastat casele și prăvăliile evreilor. Guvernatorul Lapine, urmat de 6 zuavĭ a fost întîmpinat cu strigăte: Demisionațĭ! jos Jidaniĭ! Un tulbărător a aruncat un scann după guvernatorul Lapine. S'a arestat 20 de persoane.

Filipopole 13 Ianuarie.

Doctorul Popov, avocatul luĭ Boitcev, a numit, în timpul pledoarieĭ, pe Anna Szimon: animal sălbatic. Dr. Popov a atacat apoĭ pe consulul austro-ungar, care a înscenat depunerile martorilor. Asupra acesteĭ amenințărĭ baronul Rodich, consulul austriac, a rĕspuns în plină sală: Spuneți minciunĭ. Mica Szimon, copilul victimeĭ, a depus că gendarmul a răspîndit svonul plecăreĭ în slrăinătate a Anneĭ Szimon, a doua zi după asasinat.

ULTIMA ORĂ

Piatra-N. 15 Ianuarie.

Candidațiĭ pentru alegerea de la colegiul întîiŭ de Cameră din Piatra, alegere care se efectuează mîine, s'aŭ retras.

Colonelul Rosnovanu s'a retras pentru că socotește contrariŭ intereselor partiduluĭ conservator și dăunător pentru demnitatea sa să primească lupta în condițiile în carĭ se va da.

Ion Negre, liberalul care'și pusese candidatura la această alegere, s'a retras pentru că administrația sprijină pe un oare care N. Teodorescu, băcan îmbogățit cu tripourile, cu camăta barbară și prin amestecul sĕŭ cu o bandă de falșificatorĭ de monede, amestec ale căruĭ dovezĭ se găsesc în dosarele poliției din Piatra și din București.

Urmează scrisoare amănunțită.

Dr. I. ȚARANU

Specialist pentru boalele de piele și syphilis.

Iași—Strada Unirea 1

Colțul stradeĭ de Sus

Consultațiunĭ de la 2—4

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietățĭ.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea Liberă.

De arendat

Moșia **Oneștiĭ cu Urzicaniĭ** din comuna Șipotele, și Moșia **Borosoaia** din comuna Ceplenița, ambele din jud. Iașĭ, proprietatea d-neĭ *Elena Sturdza*.

Arendarea se face pe un period de 5 saŭ 7 anĭ, cu începere de la 23 Aprilie 1899, întrîndu-se cu plugul din toamna anuluĭ 1898.

Doritoriĭ sunt rugațĭ a se adresa pentru orĭ-ce lămuririĭ și condițiunĭ la Redacție.

Dr. N. ȚURCANOVICI

— Strada Unireĭ No. 10 —

Consultatiĭ de la 2 — 4 p. m.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşuluĭ, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literaturei.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librării din ţară.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurari

A. G. DABIJA
AVOCAT
S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ
A se adressa la D-l avocat Bădărău

ANUNCIU

Aduc la cunoştinţă onor. public, că redeschizînd din nou prăvălia mea de coloniale şi delicatese, am asortat'o cu tot felul de articole pentru băcănie, ca zahar, cafea, etc.

Rog decĭ pe onor. public de a mă vizita şi a mă onora cu comenzile sale şi sper că va fi mulţămit atît de calitatea mărfurilor cît şi de preţul care va fi cît se poate de moderat.

Cu stima
Vechea şi cunoscuta firmă
I. Singher Bucureştian
Str. Anastasie Panu 33 vis-a-vis de Hala

N. B. Maĭ posed şi toate articolele de librărie şi papeterie.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).
PREŢUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureşti. 58

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.
A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

NU E KRACH MARE

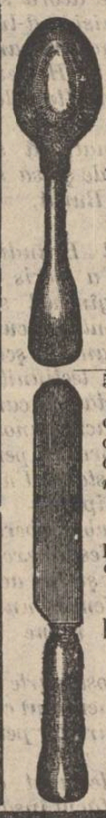

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** acĭ mai jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:
6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu mâner adevĕrat englezesc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania,* american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *lingurĭ de masă de argint-Britania,* american.
12 bucăţĭ *linguriţe de cafea de argint-Britania,* american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania,* american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania,* american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania,* american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeştĭ de *argint-Britania.*
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ.*
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania.*
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu mâner de porcelan,
6 bucăţĭ farfurioare, Victoria.
56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur şi înăuntru un metal alb, care ţine culoarea argintuluĭ şi peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că această inserţiune se referă numaĭ la *simple adevĕrurĭ,* dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şĭ comande garnitura de maĭ sus care convine tocmaĭ că

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE

precum şi pentru hoteluri, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisornl Societăţii profesorilor, etc. Casă protocalată existînd de 16 anĭ.

— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —

Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ inainte.

VERITABIL NUMAI ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ

Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeştĭ din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Corol 4 Iaşĭ

De închiriet şi de vînzare

O casă cu douĕ etaje în strada de Sus No. 96. Compusă din patru apartamente cîte din treĭ şi patru odăĭ cu atenansele lor, se pot adresa la proprietara din Strada Sărărie No. 43.

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte),
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părintelui.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.
2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratului o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.
3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

La 2 (14) Maĭ 1898

are loc tragerea
LOZURILOR SERBEŞTI
Tabac emis. 1898

Sunt treĭ tragerĭ anuale şi anume: la 1 Maĭ, 1 Septembrie şi 1 Ianuarie. Cîştigul principal e de

Leĭ 100,000

şi multe alte cîştigurĭ marĭ, ear cel maĭ mic cîştig de amortizare cu care negreşit trebue să iasă în cursul tragerilor este astăzĭ de leĭ 12 şi merge până la 40 leĭ. Durata lor e până la 1936. Sunt garantate cu toate veniturile Monopoluluĭ Tutunurilor (Tabac). Casa de schimb **S. Haifler,** Iaşĭ, str. Stefan cel Mare 31, vinde un asemenea los numaĭ cu **11** l. **50** b.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşĭ

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu,* strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeŭ	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA“
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:
Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.
A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 211 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — SÎMBĂTĂ 17 IANUARIE, 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşi* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe şi streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In străinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

FABRICA DE CONSERVE LA IAŞI

LISTELE ELECTORALE

Formarea listelor electorale are anul acesta o deosebită insemnătate. Chiar dacă nu se vor intimpla alegerĭ neprevăzute, in Noembrie viitor vor avea loc alegerile generale comunale pentru toată ţara.

Deşteptăm din timp pe toţĭ concetăţeniĭ noştri, că ceĭ ce aŭ drept şi nu sunt inscrişĭ să ceară inscrierea din vreme, iar aceĭ carĭ sunt inscrişĭ, să observe la timp, atit in listele provizoriĭ, cît şi în cele definitive, dacă inscrierea lor a fost menţinută.

Ceĭ interesaţĭ, atit pentru lămuririĭ, cît şi pentru apararea drepturilor lor in caz cind ar fi nedreptăţiţĭ de autoritatea comunală, se pot adresa la redacţia „Opinieĭ" in orĭ ce zi de la 10—11 jum. a. m.

Aristocraţia Prostieĭ

Procesul de eliminare, care se face încet dar manifest şi sîrguitor în partidul liberal, se îndrumează către rezolvirea luĭ definitivă.

Injghebare factice şi cu totul artificială în pruncia sa, partidul liberal a pompat, la inceput, toate elementele rătăcitoare, toate naturile rĕsboinice — pe toţĭ catilinariĭ cărora rĕsvrătirea le deschidea perspectiva uneĭ folositoare pescuirĭ în apă tulbure.

Această promiscuitate, imundă şi hrăpăreţă, a debordat din capul loculuĭ pe poeţiĭ autorĭ aĭ luĭ *patruzecĭ şi opt*, din care pricină eĭ ceĭ dintîiŭ aŭ condamnat formaţiunea căreea a ajuns să'ĭ se zică colectivitate.

Verva incisivă a luĭ Eliade şi ironia caustică a scriitorilor contemporanĭ s'aŭ exercitat pînă maĭ deună-zĭ, excluziv asupra soĭtariilor carĭ aŭ pîngărit, cu amestecul lor impur, partea generoasă a mişcăreĭ de atuncĭ.

Satirele muşcătoare în potriva luĭ *Berlicoco* şi zeflemelele sîngeroase la adresa faimosuluĭ *Firfiric* sunt şi azĭ cele maĭ reuşite modele de stil în materie. Şi Berlicoco era, doară, C. A. Rosetti, marele rabin al zavergiilor de pe vremurĭ; iar Firfiric — *secătura* gentilă, cum îl numia maĭ tîrziŭ Dumitru Brătianu — trebuia să ajungă într'o zi vizirul nediscutat al colectivităţiĭ!

Dar, împrejurărĭ prielnice pe de o parte, şi dorinţa fierbinte a şefilor de a-şĭ polei blazonul, pe de altă parte — produsese un fel de selecţiune care dedea lăeţilor aparenţa de partid. Şi autoritatea neînfrînată a luĭ Brătianu a isbutit, cu trudă şi cu toleranţe carĭ 'ĭ aŭ otrăvit restul zilelor, să stabilească un fel de ierarhie care nu se putea silui fără a se zminti însă-şĭ temelia colectivităţiĭ.

Pe scara aceasta s'aŭ ridicat ceĭ maĭ astuţĭ din ceĭ carĭ formaŭ quintesenţa grupăriĭ — şi Brătianu, pentru a-şĭ asigura colaborarea lor, a trebuit, după propria-ĭ expresiune, să tolereze asasinate, crime şi procese scandaloase.

Dar vremea, care vindecă multe rănĭ, a şters cu încetul amintirea rapacităţiĭ primilor tovareşĭ aĭ luĭ Ion Brătianu şi a tocit asperităţile acestor caractere primitive carĭ constituiaŭ, la debut, trăsătura de unire între om şi fiară. Generaţiunile viitoare, crescute sub un cer maĭ limpede, aŭ contractat obiceiurĭ maĭ dulcĭ şi s'aŭ desbărat, din vreme, de parte din apucăturile carĭ făceaŭ odioşĭ pe autoriĭ zilelor lor.

In această clasă *reformată* îşĭ punea nădejdea vizirul pentru a premeni cadrele partiduluĭ săŭ decrepit. Şi într'adevĕr, către sfîrşitul lungeĭ sale domniĭ, colectivitatea deschisese, de nevoie, porţile pentru multe talente mediocre, carĭ se respectaŭ destul de puţin pentru a nu se simţi jenaţĭ în vecinătatea bătrînilor haiducĭ aĭ partiduluĭ.

Cu moartea aquileĭ, însă, a murit şi sistemul. Neisprăvitul care a uzurpat succesiunea luĭ Brătianu a început o selecţiune pe dos. Ingust şi nul el însuşĭ, d. Sturdza se teme de umbra ce ar putea să 'ĭ aducă talentele tinere — de aceea, pentru a-şĭ păstra relieful în tabloul obscur pe care 'l face colectivitatea, ministrul preşedintele înlătură sistematic din jurul săŭ pe orĭ-ce om care se ridică cît de cît d'asupra nivelului comun.

Procesul de regenerare început de Brătianu pentru a întemeia un fel de aristocraţie a minţiĭ în plebea anonimă din care 'şĭ înjghebase partidul, s'a întrerupt cu moartea luĭ — şi în locul acesteĭ tendinţe laudabile, d. Sturdza a introdus sistemul de a elimina pe meritoşĭ pentru a nu păstra în jurul săŭ de cît fiinţe inferioare a căror docilitate să 'ĭ fie maĭ dinainte asigurată.

Aceasta s'ar chema aristocraţia prostieĭ.

G. Rădulescu.

ACTUALITĂŢI

Parlamentare

S'ar zice că parlamentarismul e în plin faliment. Nu de mult am reprodus un prea interesant şi variat vocabular recrutat din analele parlamentare ale monarhieĭ austro-ungare. Eraŭ locaţiunile cele maĭ triviale, eraŭ apostrofele cele maĭ dezgustătoare adunate şi înşirate într'un suggestiv buchet, alcătuind oarecum un vocabular special: „dicţionarul parlamentar"—ironia cea maĭ mişcătoare pe seama instituţieĭ care e menită să ne dea pilda istorică a limbagiuluĭ.

Franţa ne dă astă-zĭ—şĭ pentru a cîtea oară!—un exemplu şi maĭ strălucit, dacă se poate face uz de cuvîntul acesta vorbind de evenimentele ultimeĭ perioade parlamentare în apus.

Temperamentul gata a da frîŭ liber pornirilor şi vehemenţelor în ultimul grad, s'au manifestat de-a întregul; spiritele iuţĭ şi-aŭ dat curs liber şi zborul uşor al cuvintelor grele a împrăştiat cea maĭ pernicioasă atmosferă de politicianism violent, care nu cruţă nimic, care nu cunoaşte limite.

In jurul uneĭ afaceri pasionante firile s'aŭ pasionat şi talentul tot al oratoritor s'a cheltuit într'o rivalitate de expresiĭ otrăvite şi otrăvitoare.

Pare aci o contrazicere între starea generală de cultură şi manifestarea „înaltă" a vieţeĭ politice; saŭ—poate—e aci icoana fidetă a stăriĭ de lucrurĭ actuale. Brutalitatea omenească nu e decît mascată; ea apare în împrejurărĭ micĭ ca şi în ceea ce numim noĭ „evenimente marĭ".

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Cifre.—Se zice că suflă un vînt rău pentru forma republicană de guvernămînt în urma exceselor din apus. Vîntul însă nu e maĭ puţin neplăcut pentru monarchia judecînd după cifrele următoare dintr'o statistică de *lèse majésté* în Germania. Aci doară instituţia monarhică e maĭ populară şi maĭ trainică de cît pretutindenĭ.

De la 1882 la 1888 s'aŭ înregistrat 458 procese şi 439 persoane condamnate pentru crima aceasta.

De la 1889 la 1893 s'aŭ osîndit 497 persoane la un total de 1239 de anĭ inchisoare.

Anul 1898 a dat 548 condamnărĭ, anul 1895—561, anul 186: 597.

Proporţia, evident este crescătoare şi vrednică de meditat.

Nu maĭ puţin interesant e numărul copiilor condemnaţĭ pentru specia aceasta de abaterĭ. Intre 1890 şi 1595 s'aŭ osîndit abuzivĭ de lèsemajesté 7 copiĭ maĭ jos de 15 anĭ, 48 maĭ jos de 18 anĭ, 181 maĭ micĭ de 21 de anĭ.

Majoritatea celor condemnaţĭ sunt *Prusienĭ*, fapt care marită a fi menţionat.

Intre actualiĭ prizonierĭ antimonarhieĭ este Liebknecht, şeful socialist, în vrîstă de 80 anĭ.

Ce caută însă copiĭ în tovărăşia veteranilor? Istoria are atitea curiozităţĭ.

NOUA LEGE SANITARĂ

Comisiunea.—Cîte-va dispoziţiunĭ.—Studenţiĭ romînĭ de la facultăţile streine.—O lovitură facultăţeĭ de medicină. — Scrisoarea profesorilor.

In ziua de 21 Iunie 1896, ministrul de interne a numit o comisiune compusă din d-niĭ: A. Altin, farmacist, dr. V. Babeş, dr. C. Cantacuzino, general dr. A. Fotino, dr. N. Kalinderu, medic-veterinar, A. Socusteanu, dr. N. Măldărescu, dr. N. Manolescu, dr. G. Stoicescu şi dr. Felix, pentru elaborarea unuĭ proect modificător al legeĭ sanitare.

Proiectul a apărut şi e menit a produce mult sgomot, dar în special loveşte mult în facultatea de medicină din Iaşĭ.

Să cităm cîte-va dispoziţiunĭ:

La art. 96 al. d găsim: „Doctoriĭ în medicină carĭ nu aŭ dobîndit dreptul de liberă practică în ţările unde au obţinut diplomele, vor trece examene de patologiĭ şi clinică la una din facultăţile romîne, după regulele examenelor de doctorat".

Articolul acesta e menit a provoca un mare sgomot. Acest examen nu egalează cu examenul de liberă practică, care e cu totul alt-ceva. Ast-fel, studenţiĭ romînĭ saŭ originarĭ din Romînia, carĭ capătă diploma de la o facultate streină; dar nu pot căpăta acolo dreptul de liberă practică de cît prin încetăţenire, vor trebui, după 7 anĭ de muncă în streinătate, să treacă încă şase doctorate înaintea uneĭ facultăţĭ din ţară!

***

Art. 97, glăsueşte: „Toţĭ doctoriĭ în medicină streinĭ şi moaşele streine, fără deosebire dacă diplomele lor sunt din facultăţile Romînieĭ saŭ din ţărĭ streine, şi carĭ voiesc să exercite medicina şi moşitul în Romînia, trebue să se stabilească şi să exercită medicina şi moşitul în comunele rurale, cel puţin un an după obţinerea dreptuluĭ de liberă practică:"

***

Art. 59 spune că pentru orĭ-ce post de medic, trebue să se ţie un concurs, iar art. 60 spune clar: „concursul se ţine, odată pe an, la Bucureştĭ.

Articolul acesta a provocat o mare nemulţumire printre profesoriĭ ieşenĭ. Din moment ce chiar pentru un medic secundar se ţine concursul la Bucureştĭ, ast-fel ca profesoriĭ ieşenĭ nu pot fi nicĭ odată chemaţĭ, pentru a face parte din comisiune, eĭ consideră aceasta ca o lovitură adusă facultăţeĭ de medicină din Iaşĭ.

Profesoriĭ ţin dese consfătuirĭ în această privinţă.

Prima a avut loc la d. dr. Bogdan, şi s'a redactat un protest colectiv al tuturor profesorilor Universitarĭ.

TAXE EXORBITANTE

O călăuză neadormită a colectiviştilor în lupta lor contra ultimuluĭ guvern conservator, era, în special, legea taxelor maximale.

De şi ţara noastră n'a făcut de cît să imite toate celelalte ţărĭ cînd a primit legea de care vorbim şi de şi taxele n'aŭ lovit în existenţa nimăruĭ, atît de bine chibzuite eraŭ ele, colectivitatea, de şi pe atuncĭ setoasă de putere, pornise vestea în toată ţara că, prin crearea taxelor maximale, alimentele de prima necesitate se vor scumpi din cale afară.

„Legea inică şi nepatriotică" a început a fi exploatată prin revoluţiunĭ de strade şi şefia statuluĭ maior liberal a făcut, pe contul ieĭ, călătoriĭ de protestare în toată ţara.

Dar nu s'a maĭ auzit vorbindu-se de taxe de la Octombre 1895. Chestia pentru care se făcuse acea gălăgie anti-europeană, nu numaĭ că a întrat în negura minciuneĭ colectiviste, dar am remarcat toate veleităţile pentru a-ĭ da o întindere cît maĭ mare, în senzul de a o înrăutăţi, căcĭ legea, spuneaŭ liberaliĭ, era „rea".

Aşa, consiliul de Brăila mărise taxele într'o vreme asemenea şi acel din Constanţa.

Aceeaşĭ intenţiune patriotică *a arătat-o şi un sfat obştesc dintr'un tîrguşor izolat, Tîrgul-Frumos, care, contrar chiar cu spiritul legeĭ, a elaborat un* regulament *care creează* supra-taxe, *taxelor deja în vigoare.*

Băuturile şi mărfurile de băcăniĭ: rachiul, zaharul, făina—tot alimente de prima necesitate—sunt supuse şi numaĭ ele—*acestor suprataxe.*

Negutitorii s'aŭ tînguit ministruluĭ internelor şi acesta a cerut lămuririĭ asupra regulamentuluĭ patriotic de la Tîrgul-frumos.

Indiferent de a cerceta ce va face ministrul. Am scris rîndurile aceste şi am insistat asupra voituluĭ de la Tg.-frumos —spre a înregistra o nouă şi flagrantă contra-zicere a colectiviştilor.

Falimentul Spiridonieĭ

Ca toate casele publice, casa epitropieĭ S-tuluĭ Spiridon suferă şi ea o lipsă cumplită.

D. Grigorie Macry a plecat aseară la Bucureştĭ pentru a aduce la cunoştinţa ministruluĭ de interne starea de plîns în care se află casa epitropieĭ, care e absolut goală şi cu maĭ toate fondurile bugetare epuizate.

In special administraţia epitropieĭ nu maĭ poate lucra din cauza plîngerilor zilnice ale pensionarilor, carĭ nu 'şĭ au primit pensiile de la Noembrie. La casa pensionarilor este un deficit de 47000 de leĭ.

D. Macry va cere ministruluĭ de interne să facă să i se voteze un împrumut sau măcar să 'ĭ se autorize un viriment de fondurĭ.

CRONICA

On revient toujours....

Caiĭ îmbătrîniţĭ în serviciul militar, contractează precum se ştie o sumă de deprinderĭ, ca se nu zic naravurĭ. Aşa de esemplu, cînd aud trîmbiţa de marş iute, o rup la fugă; în front, năzuesc să ocupe locul obicĭnuit pe care nu'l cedează cu nicĭ un preţ altuĭ *camarad*; în fine cînd sunt scoşĭ din serviciŭ şi vînduţĭ pe la particularĭ, vaĭ de aceĭ carĭ 'ĭ cumpără. E peste putinţă ca proprietarul căruţeĭ la care 'ĭ inhamat un cal fost milităresc se treacă prin strada cazarmeĭ unde calul îşĭ făcuse sluja 'n tinereţă, fără ca bietul ţivil se nu fie transportat hurdus-burdus drept în curtea aceleĭ cazarme, de unde haramul nu esă de cît după ce e deshamat, încălecat şi dus de un soldat.

De un timp însă, aceste *ticurĭ* militaro-cavaline aŭ început a se 'ntroduce, se pare, şi'n societatea cailor ţivilĭ, dacă este să judecăm lucrurile după un fapt întîmplat zilele trecute:

Un venerabil cetăţean din Iaşĭ, posedă un modest echipaj cu un cal care 'ĭ serveşte să'l ducă regulat pe la orele 3 din zi la cafeul Traian, de unde pe la orele 6 trăsura vine de 'l ia şi 'l duce-acasă. Calul e atît de deprins cu aceste micĭ curse, în cît remîne foarte nedumerit, surprins şi nervos chiar, cînd stăpînul deroagă cîte-odată de la această obicĭnuinţă.

Aşa bună oară, maĭ alaltăierĭ, nevroind să iasă în ziua aceea din casă, cetăţeanul în chestie ordonă vezeteuluĭ se puie calul la saca şi s'aducă apă de la fîntînă dintr'o mahala depărtată.

Era ger sdravîn, şi în penibilul luĭ drum, vizitiul se abate pe la o crîşmă ca să se 'ncălzească puţin.

Mare însă fu mirarea, ca să nu zic spaima, vizitiuluĭ, cînd după gustarea citor-va înfierbîntătoare păhăruţe de rachiŭ, eşind afară, nu maĭ văzu, nicĭ cal, nicĭ saca.

Se uită 'n dreapta, se uită 'n stînga: nimic!

Aleargă la comisie, dă alarma, şi poliţia 'ntreagă e pusă în picioare.

Se 'npanează măhălălele, se cerceteză pe la bariere, se scotocesc chiar ponoarele de deasupra Păcurarilor dar.... nimic!... nimic!... nimic!...

Abia după vre-o 4 ore de căutare zădarnică, telegraful de fluere al sergenţilor de poliţie, vesti comisieĭ disp. I, că sacaua cu calul a fost găsită staţionînd la... scara oteluluĭ Traian!

Bietul quadruped crezîndu-se înhamat la trăsură venisă cu sacaua să aştepte ora reglementară a eşireĭ stăpînuluĭ seŭ de la cafene; şi în timp ce era dus cu alaiŭ de injuriĭ şi lovituri de bice spre a fi reintegrat la domiciliŭ, sermanul dobitoc cugetînd la nedreptăţile lumeĭ aceştia îşĭ zicea probabil:

„Pe cînd oameniĭ fac tot felul de prostiĭ, eĭ nu vor să acorde cailor macar circumstanţele uşurătoare ale proverbuluĭ: *errare cavalum est.* **Juvenal.**

LEGEA ÎNVĂŢĂMÎNTULUI SECUNDAR

VIII

Recrutarea corpuluĭ didactic (urmare) art. 22—33.

Iată în scurt cum întocmeşte d. Haret sistemul de recrutare:

a). Imparte obiectele în specialitate, în număr de 21, dintre care *Romîna; latina; elena; franceza; germana; Italiana; engleza; istoria; filosofia; Dreptul usual şi instrucţia civică; geografia*, formează **grupa literară**; *matematecile cu comptabilitatea, tehnologia şi mecanica; cosmografia; şt. fizico-chimice cu higiena; şt. naturale cu higiena;* formează **grupa ştiinţifică;**— *religia;* apoĭ *caligrafia; desenul; desenul liniar; muzica vocală; gimnastica*, care formează *îndeletnicirile.*

b). Pentru a întra în învăţămînt se cere cursurĭ universitare, titlu academic; un curs de pedagogie şi un examen de capacitate;

c). Examenul de capacitate va proba posedarea cel puţin a două specialităţĭ sau a cel mult treĭ. Examenul se va trece din treĭ în treĭ anĭ.

d). Comisiunile examinatoare se aleg pe 6 anĭ, reînoindu-se la doĭ anĭ o treime din membrĭ.

e). Examenul e înscris, oral şi probă practică. Tezele sînt eliminatoriĭ; oralul se referă la toate specialităţile candidatuluĭ în programa de licenţă. Lecţiile practice vor fi cîte 3 de fie-care specialitate.

f). Numirile se vor face după înscrierea în tablou, înscrierea e valabilă numaĭ 3 anĭ.

La vacanţie în învăţămînt, se va numi în ordinea de preferinţă: 1) se vor complecta oarele pînă la 12 profesorilor din acelaş oraş; 2) se vor da ore la profesoriĭ actualĭ în fiinţă la promulgarea legeĭ, şi carĭ vor fi trecut un examen de capacitate, 3) se vor face permutările necesare; 4) se vor numi din nou ceĭ înscrişĭ pe tablou.

h). Orĭ-ce numire nouă în învăţămînt e dată cu titlu *provizor*; după 3 anĭ şi în urma unuĭ raport al inspectoruluĭ se va da definitivatul, iar profesorul va fi *titular*.

Cam aceasta e în scurt economia legiĭ asupra recrutăriĭ corpuluĭ didactic.

Pentru a ne da samă de chipul cum a compilat d. Haret, vom spune că ideia clasăriĭ obiectelor de studiĭ din şcoalele secundare *după grupe*, o găsim pentru prima oară în proectul din 1887.

Aşezarea însă a grupelor e deosebită, în cele 4 proecte supuse comparaţiuniĭ.

Găsim în toate proectele puse în grupe deosebite cele 5 limbĭ: *romîna, latina, elena, francesa, germana*, care şi actualminte sînt în licee. Cît despre limba *italiana* şi *engleză*, pe care d. Poni nu le admite, ca şi d. Sturza. D. Haret se ia după d. Take Ionescu—un admirator al cultureĭ engleze,—în ceea ce priveşte limba *engleză*; iar pentru limba *italiană* d-sa s'a luat după actualele programe, care o prevăd facultativ la unele licee.

A înjghebat un liceu cu 7 limbĭ ni se pare prea încărcat. Orĭ cît de folositoare vor fi unuĭ om in cultura luĭ de maĭ apoĭ, totuşĭ 7 limbĭ e prea mult. Ce e dreptul vom avea bifurcat cursul superior; totuşĭ chiar Ministrul a văzut aceasta şi pe cînd în art 22 pune limba italiană şi engleză în grupe deosebite în orarul tip alăturat la lege pune că una din cele 2 limbĭ *italiană* orĭ *engleză* se vor preda în *secţia reală* a liceelor;—*Istoria (universală şi a patrieĭ)* este iarăşĭ în toate proectele: *Filosofia*, e pusă în grupă deosebită, cuprinzînd numaĭ psihologia şi logica; Excluderea moraleĭ are cîntecul săŭ. D. Sturza în 1887 scosese pur şi simplu filosofia din licee; atît comitetul delegaţilor cît şi profesoriĭ de la Iaşĭ cer mănţinerea filosofieĭ, cu deosebire că comitetul delegaţilor mănţin psihologia, logica şi *morala*, iar profesoriĭ de la Iaşĭ cer numaĭ psihologia şi logica *fără morală*.

D. Poni în proectul seŭ esclude *morala*, ţinîndu-se de desideratele profesorilor de la Iaşĭ. D. Take Ionescu se ea după cuvintele delegaţilor, admiţînd şi *morala*. Din cele zise se vede că d. Haret se ea după d. Poni, şi profesoriĭ de la Iaşĭ. Scoaterea moraleĭ din program nu e o ştirbire, căcĭ în locul unuĭ corp de legĭ generale şi abstracte, ex-

puse în şir şi fără aplicări practice, şi care dar vor încarca memoria elevilor fără a le vorbi nimeni, d. Haret a căutat—aşa mi se pare că se citeşte printre rînduri—să dea curs moralei în un obiect nou şi mai practic .*dreptul usual şi instrucţiunea civică*.

Ce-i acela *drept usual*? Proectul nu ne dă nici o deslușire. Din comparaţiune cu celelalte proecte reiesă că dreptul *usual* înlocueşte *dreptul administrativ constituţional* şi chiar întru cîtva şi principiele de *economie politică*. Gruparea politică a acestor obiecte e făcută în vedere de a asigura viitorilor profesor de filosofiie cele 12 oare minimale, căci controlînd orarul tip vedem că propedentica filosofică şi dreptul usual au 12 ore în cele 2 secţiuni clasică şi reală a liceelor,— *Geografia* e pusă între obiectele grupei literare, tocmai ca în proectele Sturza şi Poni. Numai d. Take Ionescu prevedea ca geografia să fie comun grupei literare şi ştiinţifice.

Desvoltarea ce a luat azi geografia o face să fie o ştiinţă a cărui obiect imprută cunoştinaţi de la istorie ca şi de la ştiinţi. Disposiţiunea din proectul Take Ionescu era cea mai potrivită, căci considera geografia ca o ştinţă comună celor două grupe, *cum şi este*. Dacă în partea politică geografia se leagă de istorie, în partea ei fisică se leagă de ştiinţi naturale, iar în parta sa matematică se leagă de matematică şi fizică. Cît priveşte Geografia economică—Geografia e soră statisticei care ori ce s'ar zice nu e curată istorie, ci o ştiinţă a parte.

Acestea am găsit de spus asupra obiectelor din *grupa literară*.

Venind la grupa ştiinţifică vedem că matematicele capătă o desvoltare mare. Se adaugă un nou obiect *tehnologia*, care actualmente se predă în şcoli speciale. *Comptabilitatea şi mecanica* le găsim figurînd şi în proectele d-lor Sturdza şi Poni, ceia ce arată pe departe mîna d-lui Haret, căci ştiut e că în amîndouă acele proecte d. Haret a avut nu puţin amestec. D. Take Ionescu nu prevede *mecanica*, crezîndu-se a fi prea grea pentru studiul liceal.

Cosmografia o găsim pusă în grupă deosebită ca şi în proectul Poni. D. Sturza o punea în aceiaşi grupă cu matematicele, iar d. Take Ionescu o alătura la geografie, lucru pentru care punea geografia ca obiect comun celor două grupe.

Separarea cosmografiei ca obiect deosebit e făcută în vederea înlesnirei profesorilor de matematică ca să aibă cu cosmografia cele două specialităţi la aceiaşi facultate.

Higiena e pusă la două grupe; ea va forma a doua specialitate şi pentru profesorii de ştiinţe fisico-chimice şi pentru cei de şt. naturale. Numai nu se spune unde vor învăţa higiena aceşti studenţi, întru cît—pe cît ştim—higiena nu e o catedră specială la cele două facultăţi de şt. fizice şi naturale.

Asupra celorlalte grupe n'avem nimic alta de observat de cît că *cu cale* s'a deosebit *desenul liniar* de alt soiu de desen; lucru ce 'l găsim şi în proectele Sturza şi Poni: Şi aici vedem mîna d-lui Haret în cele două proecte anterioare, căci pentru studiul matematicilor şi în special al geometriei, mecaniceĭ, desenul liniar e de mare importanţă. Tot el e basa desenului în perspectivă şi a cunoştinţelor de tehnologie.

S'aŭ şters dintre *indeletniciri* exercițiile militare. *Pentru ce* şi *cum*, ne place numai a alătura, că pe cînd în şcolile normale exerciţiul militar s'a înscris ca obligator dînd un drept elevului absolvent, căci iese cu gradul de sergent, în licee se şterge cu totul. Ori cît ar ajuta la desvoltarea fizicului *jocurile gimnastice*, acele pot fi mai bune pentru cursul primar, unde se şi pune obligatoriu; exerciţiul militar are darul că întroduce în tînărul liceian sentimentul *de om, de cetăţean, de fiu al patriei*, desvoltînd sentimentele civice, într'un grad, pe care jocul gimnastic nu 'l poate da.

Cîte n'ar fi de spus asupra gimnasticei *cu* şi *fără aparate*. Par'că d. Haret a vrut să înţeleagă prin jocuri gimnastice mai mult gimnastica fără aparate, care îşi împarte—dacă nu vrea să înlocuiască—terenul cu gimnastica la aparate.

Atita pentru obiectele de studiu.

Un profesor

Concesiunea tramwayului electric

— —

Am dat ieri condiţiunele în cari comuna noastră a adjudecat coucesiunea luminei electrică; dăm azi cele privitoare la tramwayul electric.

Condiţiuni generale

Concesiunea este pe termin de 40 de ani.

Traseul reţelei de tramwayuri: afară de transportarea locuitorilor, linia tramwayului va fi întrebuinţată şi pentru transportul cărnei şi a gheţei care va veni de la Abator.

Această reţea va cuprinde liniile următoare:

Linia 1) *Bariera Păcurari* — Strada Păcurari, strada Lăpuşneanu, Strada de Sus, Medeanu Sf. Spiridon, Strada Sărărie, Strada Albă, Strada Anastie Panu—*Hala*.

Linia 1 bis). *Bariera Copoŭ*—Bariera Sărărie, Strada Sărărie, Strada Romînă, Strada Sft. Nicolae, Strada Muzelor — *Medianu Sft. Spiridon*.

Linia 2) *Hala* — Strada Anastasie Panu, Strada Albă, Strada Luca, Strada Apeduc, Strada Tataraşi, Strada Bulgară, Bariera Salhana—*Abatorul*.

Linia 2 bis) *Bariera Albinetz—Bularga*.

Linia 3). *Hala* — Strada Anastasie Panu, Strada Palatului, Strada Socola — *Bariera Socola*.

Linia 3 bis). *Strada Socola* — Strada Nicolina, Medianu Nicolina—*Bariera Nicolina*, (până la fabrica Noak).

Linia 4). *Gara*—Strada Arcu, Strada Golia, Teatru, Strada Albă, Strada Anastasie Panu—*Hala*.

Intinderea reţelei — In afară de reţeana sus indicată, dacă Primăria va voi se va stabili şi alte linii, va fi liberă de a le conceda prin licitaţie ori căreĭ alte persoane; concesionarul actual bucurîndu-se numai de un drept de preferinţă la preţuri egale.

Trăsurile tramvayului vor fi închise, cu geamuri şi încălzite în timpul ernei; ele vor fi desinfectate ori de cîte ori primăria va voi.

Noaptea vor fi luminate; ele vor avea o singură clasă.

Dimensiunea şi tipul mobilierii trăsurilor, vor fi aprobate de Primărie.

Pentru mărfuri.—Mărfurile de transportat sunt carnea şi ghiaţa provenind de la abator.

Trăsurile destinate la acest transport trebuesc să satisfacă toate condiţiunile higienice şi tecnice.

Durata serviciului. — De la 1 mai la 31 Octombre serviciul va începe la oarele 6 dimineaţa şi se va termina la 12 noaptea.

De la 1 Noembrie la 30 aprilie serviciul va începe la oarele 7 dimineaţa şi se va termina la 11 oare sara; dar după o cerere justificată, primăria va putea autoriza prelungirea duratei serviciului.

Luarea călătorilor — Sale de aşteptare. Fiecare tramway trebue să se oprească pentru a lua saŭ a lasa pe călători după voinţa lor.

In locuri destinate în comun acord cu primăria şi aproape la fie-care kilometru, se vor stabili de concesionar pavilioane metalice, saŭ de cărămidă şi fier, pentru a servi de sale de aşteptare publicului.

Aceste pavilioane vor fi încălzite iarna.

Vitesa. — Vitesa tramwayului în oraş nu va întrece 12 kilometri pe oră, afară din oraş 30 kilometri.

La încrucişări, la locurile strîmbe şi frecventate, tramwaiul va micşora viteza sa în iuţala pasului, asemenea şi în momente de aglomerare.

Amenzi

Primăria va putea aplica concesionarului amenzile următoare:

Pentru reaua întreţinere şi nerestabilirea pavajului care incumbă concesionarului, pentru fie-care metru patrat şi pe fie care zi 1 leŭ.

Pentru fie care zi de întîrziere pentru ridicarea murdărielor, noroiului şi a zepezei 50 lei.

Afară de aceste primăria îşi rezervă dreptul de a executa aceste lucrări în contul concesionarului.

Pentru fie care infracţiune la eclerajul şantierilor 25 lei.

Pentru fie care trăsură saŭ sală de aşteptare în stare proastă saŭ murdară pe zi 25 lei.

Pentru fie care infracţiune la vitesă 10 lei.

Allgemeine Electricitäts Gesellschaft, asupra căreia s'a adjudecat concesiunea oferă Comunei un venit anual de 1500 l. de kilometru.

Ştiinţi-Litere-Arte

— —

D-na Darclée fiind indispusă nu va da concertele anunţate de cît în zilele de Luni şi Mercuri. Absolut toate locurile sunt reţinute pentru ambele serĭ.

*

Faimoasa melodramă „Muşchetarii" se va da pentru a treia oară în seara de 31 Ianuarie în beneficiul artistului-societar d. *C. Ionescu*, traducătorul pieseĭ.

*

Doamna Elena D. O. Hétrat va ţine în curînd conferinţa d-sale la teatrul naţional. Subiectul prelegereĭ e analiza uneĭ cărţi, apărută sub patronajul ministrului de culte, asupra moravurilor poporului romîn.

Din venitul conferinţei se va publica o broşură cuprinzînd critica d-neĭ Sevastos-Hètrat. Broşura se va împărţi la premii.

*

Programul concertului de Simbătă la balul studenţilor cuprinde numele d-reĭ Ort. Mihăilescu, a d-neĭ Ecat. Nădejde, a d-lor fraţi Scorpan, Plumb, Colceag, Posluşnic; minunata Anicuţa Cirjă, pe Morţun într'un monolog localizat de *Strună* şi talentatul violonist *Borteanu*. Acompaniamentul va fi ţinut de profesorul Mezzetti.

*

Floarea sălbatecă este titlul pieseĭ pe care d. *Giers*, consulul rus la Iaşi, o traduce pentru scena noastră. Un rol însemnat este rezervat d-neĭ Aglae Pruteanu.

*

Mîne, Simbătă, începe seria beneficiilor la teatrul naţional cu *Don Vagmistru*, mare melodramă originală. Beneficiul dintăiŭ e al d-luĭ *D. Constantinescu*.

MARUNTE

Măcelăria militară, care funcţiona la abator de la ora 4 dimineaţă, va începe serviciul de azi înainte la ora 6 p. m.

*

D. Dimitrie Mogoş va susţine teza sa de licenţă în drept „Despre substituţiuni în dreptul romîn şi reman", vineri 16 corent.

*

D. administraor cl. II, Pintilie, contabil la şcoala fiilor de militari, a fost transferat pe ziua de 15 Ianuarie, în aceeaşi calitate la compania IV sanitară.

In locul d-luĭ Pintilie a fost numit d. P. Claus, administrator cl. III-a.

*

In procesul dintre comună şi erezii defunctului Botez, pentru revandicare, tribunalul secţ. I, a admis erezilor proba cu martori.

*

Se ştie că s'a prevăzut în bugetul caseĭ de dotaţie a oasteĭ 70 eleve bursiere fiice de militari, de la diferite şcoli.

Printre aceste sînt 10 eleve din Iaşi.

INFORMAŢII

— —

La 1 Aprilie a. c. atelierul militar de confecţiune al comandamentului IV de armată va fi desfiinţat.

— —

D. căpitan Stroja, comandantul pompierilor din Iaşi, s'a plîns primăriei că cu ocazia incendiului de alaltăieri, din strada Nicolina, oamenii comuneĭ aŭ împedecat pe soldaţi de a lua apă de la hidrautul Nicolina.

Dacă incendiul n'ar fi fost localizat la timp, focul ar fi luat proporţii mari, ţinîndu-se în samă lipsa totală de apă.

— —

A sosit decretul prin are d. I. Ionescu, absolvent al şcoaleĭ politecnice din Zürich, actual inginer asistent în administraţia comunală a C. F., este admis în cadrul ordinar al corpului technic.

— —

In comuna Plopana, judeţul Tutova s'a ivit epidemia de anghică difterică şi coriŭ.

— —

O industrie nouă care are mulţi sorţi de isbîndă.

D-nii Catz şi Bernştein, doui industriaşi inteligenţi şi sirguitori, aŭ deschis o fabrică de perii de lux în strada primăriei.

Obiectele acestea se aduceaŭ pînă acum din străinătate, şi se aduceaŭ cu preţuri exorbitante. Fabricate în ţară şi de către industriaşi pricepuţi, aceste trebuincioase unelte se vor putea procura ieftin şi de calitate superioară.

— —

D-na Darclée amînînd concertul anunţat pe Simbătă, balul societăţei studenţilor în medicină va avea loc la 17 Ianuarie în sala teatruluĭ Sidoli restaurată şi iluminată electric. Pentru seara aceasta serata clubuluĭ militar e suspendată muzica militară fiind angajată de studenţi.

Balul e precedat de un concert la care iaŭ parte artiştĭ dintre ceĭ maĭ simpaticĭ publiculuĭ iaşan.

———

Relativ la moartea subită a l.-colonelului Grecescu se daŭ următoarele amănunte:

Pe cînd locotenentul colonel examina alaltăieri la clubul militar soldaţii bacalauriaţi aspiranţi la gradul de sub-locotenenţi în rezervă, de odată îi vine reŭ şi începe se verse. I se dă repede ajutor, dar abia se linişti, cînd începu din nou să verse şi peste vre-o 2—3 minute muri imediat.

Parchetul militar a dispus sigilarea cravateĭ şi tuniceĭ mortuluĭ pe care se aflaŭ remăşiţe de versăturĭ şi care urmează a fi analizate, de oare ce s'a dispus autopsia cadavruluĭ spre a se şti dacă moartea a provenit din anevrism saŭ din vre-o intoxicare pe calea alimentelor.

— —

Din cauza de indispoziţie a d-neĭ Darclée, reprezentaţiile d-sale vor avea loc negreşit Luni 19 şi Miercuri 21 Ianuarie.

Operile rămîn aceleaşi: Traviata şi Faust.

Reprezentaţiile vor avea loc la teatrul naţional.

— —

Tutorele care risipeşte averea copiluluĭ săŭ minor poate fi pedepsit?

Această interesantă chestie a fost rezolvită ieri în mod negativ de tribunalul Iaşi s. I-a.

Acum cîte-va luni a murit comerciantul Iţic Simovici, lăsînd o avere de peste 55,000 leĭ precum şi un pasiv de 30,000 leĭ. In activ întraŭ 27,000 leĭ marfă şi 28,000 creanţe. Averea s'a dat în administrarea d-neĭ Liza Simovici, soţia defunctului şi muma minorului ieşit din căsătorie.

D-na Simovici în timp de treĭ luni a redus averea cu 25,000 leĭ, desfăcînd marfa repede şi foarte eftin în cît n'a încasat de cît 17,000 leĭ. A făcut tuturor debitorilor un rabat foarte mare în cît portofoliul l'a redus la un şfert. A incărcat compturile cu cîteva miĭ de leĭ trecînd în socotelĭ ca plătită suma nominală din obligaţiuni, cînd în realitate se împacase cu creditorii şi le plătise jumătate saŭ maĭ puţin.

In fine a ajuns pînă a simula un furt de 5000 leĭ. Mama tutriceĭ a pus pe băiatul din magazie să răstoarne lucrurile prin casă, ca să simuleze un furt.

D-na Simovici a reclamat la comisie contra băiatului din magazie, pentru furt. La comisie, însă, băiatul neputînd rezista mijloacelor de anchetă, a mărturisit că n'a furat ci e simulat furtul, învăţat de mama d-neĭ Simovici. In adevăr, după puţin timp d-na Simovici, a declarat că suma furată a găsit'o între perine.

Cu toate aceste fapte, tribunalul cu durerea în suflet a achitat pe tutrice pe baza art. 329, care prevede ca întocmai ca la furt, cînd este vorba de abuz de încredere, părinţii nu pot fi condamnaţi pentru abuzul comis în dauna copiilor, nici copiii în dauna părinţilor.

In Franţa acest fapt se pedepseşte, dar în codul penal francez nu este articolul nostru 329, care e luat din codul prusian.

— —

Se vorbeşte de numirea d-reĭ Olga Conta, doctor în medicină de la facultatea de medicină din Paris, ca profesoara de higienă şi medic curant la şcoala Normală de fete, în locul d-luĭ dr. Buicli, care va trece ca profesor titular de higienă la unul din liceele din Iaşi.

Numirea uneĭ femeĭ ca doctor la un internat de fete, este cît se poate de nimerită. Multe boale se agravează din cauza jeneĭ tinerelor fete de a se expune la examinarea unuĭ bărbat şi maĭ ales a unuĭ holteiu—ori cît de tomnatic ar fi el—ca d. dr. Buicli.

— —

Tragerea loterieĭ celor 10 obiectn donate de M. S. Regina Societăţeĭ Stud. „Solidaritatea" va avea loc irevocabil la 1 Mart 1898.

Biletele se găsesc de vînzare la membriĭ Comitetuluĭ sus ziseĭ Societăţĭ.

— —

Primim la redacţie *Memoriul Evreilor* în privinţa taxelor impuse prin noul proiect al învăţămîntuluĭ secundar şi superior.

De oare-ce ne-a sosit prea tîrziu, nu ne maĭ putem ocupa de această chestiune.

Deplasări

Hotel Europa: Eduard de Max, artist, Paris; A. E. Gaster, Bucureşti; L. Feppel, Viena; I. Budeanu, inspector financiar, Bucureşti; colonel Jorescu, Fălticeni; I. Seif, Bucureşti, L. Weber, idem; A. Sichni, Roman; S. Charas, Bucureşti; sub-lct. Jorga, Fălticeni; A. Sorger, Viena; N. Rosenberg, Bucureşti; I. Augenstreich, Bacău; T. Emandi, Bărlad.

Hotel Binder: I. Arapu, prefect, Botoşani; Maior Thiucă, Botoşani; G. Foghel, comersant, Brăila; I. Ditmer, voiajor, Odesa; F. Bajer, voiajor, Odesa.

Hotel Trajan: D-na Gavrilaş, proprietară, Botoşani; N. Codrescu, avocat. Bucureşti; M. Bernstein, voiajor, idem; Max Pensler, voiajor, idem; Necolae Sandu, proprietar, T.-Ocnei; familia I. Mousliu propr., Bucureşti; căpitan Flexi, T.-Frumos; A. Kindler, voiajor, Galaţi; I. Vrăbiescu, propr., Cracova; P. Protopopescu propr., idem; A. Ioseph Cohene, comersant, Constanţa; Max Abramovici, voiajor, Botoşani.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

62)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA A DOUA

II.

Acuma liniştită, dînsa observa pe Petru, fără a reuşi să-şi ascundă curiozitatea bine-voitoare amestecată cu o milă nehotărîtă. Braţele ei fragede şi albe erau goale. Fără grabă îşi desuflecă mînecele. In urmă îşi scoase pestelca albastră, ceea ce făcu să-i ieasă la iveală talia ei rotundă, de o eleganţă sănătoasă în modesta-i rochie neagră. Petru privea la aceea ce făcea ea. Iĭ displăcea cu totul, se ridica în el o revoltă fără ca să priceapă pentru ce, văzînd'o atît de naturală, atît de sănătoasă şi atît de curajoasă.

— Dacă vroiţi să mă urmaţi d-le abate. Trebue să trecem prin grădină.

In casă, de cealaltă parte a culoarului, în faţa bucătăriei şi a spălătoriei, erau două odăi, biblioteca care dădea pe piaţa Tertre şi sufrageria a căreĭ cele două ferestĭ se deschideau înspre grădină. Cele patru odăi din rîndul întăi serviau de camere de culcare tatăluĭ şi celor treĭ fiĭ. Cît despre grădină, deja maĭ înainte era mică, acuma era redusă la un soiu de ogradă aşternută cu nisip, prin construirea vastuluĭ atelier, care ocupa un colţ întreg. Din arboriĭ bătrînĭ. rămăsese doĭ perjĭ enormĭ, şi o tufă mare de liliac care se acoperea de florĭ primavara. Maria îşĭ amenajase înaintea liliaculuĭ un strat mare, în care cultiva ciţi-va trandafirĭ, micşunele şi rozete.

Cu un gest, dînsa, arătă perjiĭ, liliacul şi trandafiriĭ, abia înverziţi cu punctişoare gingaşe, întreg acest colţişor a natureĭ adormit încă de iarnă.

— Spuneţi luĭ Guillaume să se vindece repede şi să fie aicĭ la ieşirea celor dîntăĭ mugurĭ.

Şi fiind-că Petru, în momentul acesta o privea, iĭ se roşirà obrajiĭ deodată. Aşa era ea, se roşia pe neaşteptate şi fără de voie cîte-odată, la cuvintele cele maĭ inocente şi aceasta o supara nespus de mult. Găsia că era ridicul că se emoţionează în chipul acesta ca o fetiţă, cînd inima iĭ era atît de curajoasă. Dar sîngele eĭ curat de femee pastrase delicateţa aceea gingaşă, o pudoare atît de naturală, în cît iĭ era afară din voinţa eĭ. Fără îndoială că se roşise, fiind-că făcuse, înaintea acestuĭ preot, o aluziune la căsătoria eĭ, dorind să vie cît maĭ repede.

— Intraţi, d-le abate. Copiiĭ îs toţĭ treĭ înăuntru.

Şi îl introduse în atelier.

Aceasta era o sală foarte mare, înaltă de cincĭ metri, pe jos pavat cu cărămizĭ. păreţiĭ goĭ boiţĭ cenuşiŭ închis. Un val de lumină, o baie caldă de soare, care pătrundea prin ferestrele marĭ, ce se deschideaŭ spre miază-zi, în faţa imensităţeĭ Parisuluĭ, învăluia şi cele maĭ ascunse colţurĭ. Toată familia trăia în sala aceasta de dimineaţă pînă seara, într'o gingaşă şi strînsă comunitate de pruncă. Fie care se aşaza după cum iĭ era maĭ bine şi-şĭ avea locul ales în care putea să se izoleze cînd avea de lucru Intăĭ tatăl ocupa jumatate din sală cu laboratorul luĭ de chimist, cu furnalul, mesele de experienţă şi de aşazat instrumentele, cu vitrinele şi dulapurile pline de fivle şi de bocale.

(Va urma).

Dr. EDUARD FABINI
— No. 140 Strada de Sus No. 140 —
IASSY
— *Maladii Interne* —
BOALE DE FEMEI
Consultaţiuni de la 5—7 ore p. m.

O Noutate pentru publicul Ieşan

La 14 Ianuarie a. c. se va deschide în str. Lăpuşneanu No. 28 o magazie de incălţăminte cu firma «*Lumea Elegantă*» care va vinde mărfurile cele maĭ fine cu preţurile cele maĭ moderate.

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu şi Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăţĭ.
Bere de Bragadir şi Luther.
Intrarea Liberă.

ALEXANDRU CERBAN
Doctor în Drept
de la facultatea din Paris
AVOCAT
Iaşi.—Strada Golia No. 42

De arendat

Moşia **Oneştii cu Urzicanii** din comuna Şipotele, şi Moşia **Borosoaia** din comuna Cepleniţa, ambele din jud. Iaşi, proprietatea d-neĭ *Elena Sturdza*.

Arendarea se face pe un period de 5 saŭ 7 anĭ, cu începere de la 23 Aprilie 1899, întrîndu-se cu plugul din toamna anuluĭ 1898.

Doritoriĭ sunt rugaţi a se adresa pentru orĭ-ce lămuririĭ şi condiţiunĭ la Redacţie.

Dr. Philipp Blumenfeld
de la Facultatea de medicină din Viena
După doĭ anĭ de practică al clinicile din Viena şi Berlin, s'a stabilit în Iaşĭ.
47—Str. Ştefan cel Mare—47
Casele W. Wassermann
Consultaţiunĭ 8—10 a. m. şi 2—4 p. m.

DOCTOR S. SUFRIN
Fost medic C. F. R.
Practicînd şi în spitale din Paris
Consultă 8—11 a. m. şi 3—5 p. m.
Str. Palatului No. 9 (casele Niţescu)

Se caută o domnişoară pentru a prepara elevele de la Externat.—M-me Parret, 126 strada de Sus.

NOTE TEATRALE

Don Cezar de Bazan

Eroul care a avut gloria versurilor luĭ Hugo și a popularităţiĭ luĭ d'Ennery este unul din acele tipurĭ care se eternizează și plac, unul din aceĭ eroĭ care perpetuează rîsul și humorul de-a lungul veacurilor.

Este *genul* luĭ Penel destoinic în a interpreta pe *Don Cezar*. Ni s'a părut aseară maĭ puţin ca în primele dăţĭ cînd piesa s'a jucat pe scena noastră. Era, însă, vădit că talentatul artist nu-și cheltuește talentul *tot*: de ce și l'ar cheltui în faţa unuĭ public atît de restrîns? Artistul poate el avea atîta tărie sau indiferenţă ca să nu fie împresionat și călăuzit de sală, de publicul asistent!

S'ar părea că *jocul* se petrece simultan, pe scena mică și în marea sală a spectatorilor. Și plinătatea acesteia este o condiţiune primă a curagiuluĭ atît de trebuincios. Actoriĭ sunt tot ce vreţi—oameni de talent chiar—dar puţin... eroĭ.

D-na *Pruteanu* a rămas aceeașĭ mîndră și excelentă interpretă a Maritaneĭ. d-na Pruteanu nu poate juca de cît bine, orĭ de cîte orĭ apare pe scenă: lucrul e definitiv admis. Este fără îndoială un talent frumos care se ivește în persoana tinereĭ Natalia Costișanu o figură simpatică și o voace dulce pe care publicul o urmărește atent și cu drept cuvînt.

D. Vasilescu, al Leaneĭ, a pregătit în două zile rolul luĭ Don Jose, în cît nu ne miră că era atît de puţin stăpîn pe sine și pe... rol.

Ceĭ doĭ «bătrînĭ» d-na Georgescu și d. Arceleanu au fost încă odată un isvor de humor și de rîsete pentru tristul nostru public vizitator de teatre, care va fi, fără îndoeală, numeros și vesel la *Don Vagmistru* cu care începe seria beneficiilor sîmbătă, 17 Ianuarie.

S.

FEMENITĂŢI

PROGRES

O carte recentă apărută în Germania, a savantuluĭ Heigel de la Münich relatează interesante obiceiurĭ de la curtea Rusieĭ în timpul mareluĭ ţar Petru cel Mare. Este repetirea celor scrise de un fost ambasador, Korb, contemporan cu marele reformator al Rusieĭ din al 17-lea veac.

Pe vremea diplomatuluĭ german femeile nu asistau nicĭ odată la vre-un banchet de curte. Motivul escludereĭ îl vedea în faptul că prezenţa sexuluĭ slab ar aduce după sine, neapărat, obligaţiunĭ de jenă, maĭ cu samă întru ale băuturiĭ. Beţia era ţinta supremă a banchetuluĭ.

Fostul secretar de ambasadă se revoltă de starea de robie a femeeĭ ruse de pe-atuncĭ și nu găsea destulă satiră pentru a biciui moravurile barbare: așa bună oară, ceremonia logodneĭ, care se petrecea cam așa: îndată ce negoţierile între socru și ginere erau isprăvite, fata era chemată. Pînă atuncĭ stătea gata dincolo de prag. Tatăl o înștiinţă că tînărul de faţă e alesul și-ĭ poruncea să-l... aleagă și dînsa. După aceea părintele feteĭ dădea viitoruluĭ bărbat *un biciu* nou pe care-l ţinea în rezervă. Inainte de a-l preda solemn, măsoră odată trupul gingaș al feteĭ, alintîndu-l cu biciul în timp ce zicea feteĭ: «Copila mea, loviturile acestea ușoare sunt cele din urmă ce-ţĭ dau cu mîna mea, ca să-ţĭ reamintesc autoritatea părintească sub care aĭ trăit pînă acum. De astă-zĭ înainte las pe sama soţuluĭ tău puterea ce aveam asupra-ţĭ; el va trebui să te facă să-ĭ ştiĭ de frică».

Une-orĭ mirele induioșat făgăduia aleseĭ—că nu va uza de biciu de cît la extremă nevoie...

Cu toate acestea femeea rusă a intrat astă-zĭ pe calea deplineĭ emancipărĭ și în multe privinţĭ se bucura de privilegiĭ maĭ multe ca în ţările «civilizate»—unde n'au fost atît de... biciuite.

SFATURI

CONTRA FOCULUI

Nu e nimic maĭ displăcut decît să vezĭ într'un moment mistuindu-se într'o palalaie roșie hîrtia roză saŭ albă pe care a-ţĭ așternut poate o proză albastră a iluzieĭ. Lucrul se întîmplă adeseorĭ cînd într'o clipă de uitare apropie cineva hîrtia udă încă de cerneală de gura sobeĭ orĭ de „gura" uneĭ lămpĭ — maĭ puţin primejdioase totuși decît *gura lumei*, cea maĭ arzătoare din —toate gurile — maĭ grozavă decît însuși gura tunuluĭ.

Să revenim, însă, la sfat. Pentru a evita zisa primejdie, luaţĭ măsura aceasta: înainte de a scrie, faceţĭ un amestec compus din o parte de *alun* și treĭ părţĭ apă fiartă. In licidul acesta muiaţĭ de două orĭ în șir hîrtia de scris și lăsaţi-o apoĭ să se usuce. Ast-feliŭ hîrtia e maĭ asigurată contra foculuĭ decît domiciliul la vre una din băncile noastre de asigurare.

Buletin Parlamentar

In ședinţa camereĭ de joi, 15 Ianuar, d, Gogu Ștefănescu, deputat de Dolj. adresează o interpelare relativă la legea pensiunilor funcţionarilor comunalĭ și judeţenĭ, iar d. Păcleanu cere un congediŭ de o lună, care 'ĭ se acordă.

D-niĭ Dobreștĭ—Prahova și Argeș—adresează guvernuluĭ cîte-o jalbă verbală și anume, cel întîĭ: că poliţia din Ploeștĭ e incapabilă, nu ştie să'și facă datorie, dar se pricepe numaĭ la intrigĭ electorale; cel de al doilea: că băuturiln spirtuoase sunt falșificate și că funcţionarea serviciuluĭ antropometric este un lucru nelegal.

Pentru a treia oară se pune la vot pensia d-luĭ Roze Ștefănescu și pentru a treia oară votul se declară nul. In nulitatea ce 'l caracterizează, d. Stefănescu nu vrea să înţeleagă această stereotipă nulitate a votuluĭ, așa că trebue să ne așteptăm de-acum nainte încă la o serie de voturĭ nule date în onoarea sa.

***

La Senat, d. Stolojan, ministrul domeniilor, depune proiectul de lege relativ la sindicatele agricole.

Apoĭ d. I. F. Robescu, fratele primaruluĭ capitaleĭ printr'un lung discurs pledează cauza fabriceĭ de zahar de la Sascut.

D-l Sturdza, mirosind un gheșeft patriotic, și de teamă de a nu'și creea noĭ dușmanĭ, respunde că va veni cu un proect de legn pentru ajutarea aceleĭ fabricĭ, iar d. Robescu se declară cu totul mulţumit de acest răspuns.

EXTERNE

Creta Uitată

Pînă astă-zĭ guvernorul Creteĭ n'a fost găsit. Ba încă „noĭ" suntem de-adreptul interesaţĭ în această equaţie nerezolvită căriia într'un moment părea că-ĭ venisem de... hac.

Mijlocul a fost indicat în diferite dăţĭ și chipurĭ. Bună oară ca „să desemneze cîte un candidat fie-care din cele șase marĭ puterĭ; lista aceasta să se supuie unuĭ vot al tuturor ambasadorilor celor șase puterĭ, întruniţĭ la Constantinopole orĭ la Atena orĭ într'un oraș neutru.

Majoritatea voturilor va fixa alegerea candidatuluĭ în chestiune.

Și multe altele s'aŭ propus încă rînd pe rînd, – dar se pare că nicĭ congresele de pace, nicĭ întîlnirile monarhilor, nicĭ buna-voinţa a ambasadorilor n'aŭ găsit soluţia definitivă—nicĭ măcar pe aceea pe care le-o oferisem noĭ, desemnîndu-le un candidat al nostru, inofensiv pentru interesele și temerile politiceĭ marilor puterĭ.

Se vorbește de un noŭ congres care se va întruni în curînd la Bruxelles. Dar reuși-va alesul acestuĭ noŭ congres să obţie favoarea în acelaș timp al Ţarului, a Impăratuluĭ Germanieĭ și a sublimuluĭ Abdul-Hamid?

In tot cazul — să nu uite marele Puterĭ: candidatul *nostru* e la dispoziţie.

ULTIME INFORMAŢII

O nouă industrie în Iași.

Cererea ministruluĭ Sturza.—Concediul luĭ Chaigneau.—Raportul inginerului șef.—Plecarea la Bucureşti.

La timp am vorbit în Opinia *despre dorinţa exprimată d-luĭ Chaigneau de către M. S. Regele cu privire la înfiinţarea uneĭ fabricĭ de conserve, pe lîngă noul abator, pentru aprovizionarea armateĭ.*

Am vorbit în acelașĭ timp despre concediul d-luĭ Chaigneau și despre vizitele ce urma să facă diferitelor fabricĭ similare, pentru a putea înainta cuvenitul raport.

Inginerul șef al comuneĭ s'a reîntors și raportul d-sale e o lucrare foarte amănunţită.

Suntem siguri că colectiviștii locali vor face și din această chestiune o reclamă la timpul cuvenit, deși n'aŭ alt merit de cît acela de a fi ascultat ordinele M. Sale și de a semna lucrarea importantă a d-luĭ Chaigneau.

Vom publica peste cîte-va zile raportul în chestiune.

***

Lucrarea inginerului Chaigneau se compune din patru părţĭ. In prima parte se descrie modul cum se fabrică conservele la fabricele din străinătate; partea a doua tratează despre diferitele sisteme prin care se produc conservele; partea a treia indică modul cum s'ar putea face instalaţiunea în Iași; partea a patra tratează condiţiunele pentru înfiinţarea fabriceĭ.

***

Ne vom ocupa de partea a patra a chestiuneĭ.

Treĭ sunt mijloacele, zice d. Chaigneau, pentru instalare.

Orĭ statul face instalaţia pe sama sa, și în cazul acesta plăteşte comuneĭ pentru locul din curtea abatoruluĭ cît și pentru mașinăriile cari vor funcţiona și ele pentru fabrica de conserve; orĭ primăria face instalarea și statul plăteşte oameniĭ pentru fabricare.

Orĭ în fine statul se obligă către o societate oare-care pentru o anume cantitate zilnică, și cazul acesta societatea va avea de plătit comuneĭ diferite taxe.

D. Chaigneau se pronunţă pentru sistemul ultim.

Instalarea fabriceĭ ar costa 175,000 leĭ. afară, bine înţeles, de cheltuelile de funcţionare. Fabrica ar putea produce pînă la 5000 de kilograme conserve pe zi.

***

Peste treĭ zile, d. Chaigneau va pleca la Bucureștĭ pentru a prezenla Regeluĭ și d-luĭ Sturdza raportul în chestiune.

Următoarele liniĭ ferate urmează a fi construite:

Dorohoĭ-Noua-Sulița; Podul-Iloie-Hîrlău; Botoșanĭ-Todirenĭ; Moineștĭ-Bacău; Piatra-Prisacanĭ; Bacău-Bîrlad; Roman-Buhăeștĭ; Tecucĭ-Făureĭ; Focșanĭ-Brăila; Buzău-Patărlage-Fruntarie; Ploeștĭ-Urzicenĭ-Slobozia; Ploeștĭ-Tîrgoviște; Piatra-Neamţ-Fălticenĭ-Fruntarie; Bucureștĭ-Urzicenĭ-Buzăŭ; Bucureștĭ-Oltenița; Bucureștĭ-Caracal-Craiova; Piteștĭ-Giurgiu; Tîrgu-Jiu-Vulcan; Curtea de Argeș-Călimănești; Craiova-Bechet; Medjidia-Tulcea și Medjidia-Mangalia.

Infrumusăţarea Iașuluĭ

Zilele trecute a sosit în Iași d. Ganthereau, arhitect la ministerul domeniilor și trimis special al M. S. Regeluĭ, în vederea diferitelor lucrărĭ ce urmează a fi făcute pentru înfrăgădirea palatuluĭ din strada Stefan cel mare.

D. Gantherau, prezentîndu-se primaruluĭ și inginerului șef, a întrebat cam ce-ar fi dispusă autoritatea comunală să facă pentru a termina odată cu expropierile necesare pentru ca palatul să fie complect degajat de casele din apropiere.

Arhitectul făcea aceste întrebărĭ în vederea uneĭ dorinţĭ exprimate M. S. Regele.

Răspunsul primaruluĭ a fost ca statul și în special ministerul domenilor ar trebui să suporte cea maĭ mare parte din cheltuelĭ. De sigur că și comuna va participa, căcĭ și interesul eĭ este deschiderea stradeĭ din faţa teatruluĭ.

***

Inginerul șef a fost însărcinat cu facerea planurilor necesare și se lucrează cu multă activitate, căcĭ d-niĭ Gane și Chaigneaŭ se vor prezenta în chiar cursul săptămîneĭ viitoare M. S. Regeluĭ și vor expune toată lucrarea.

***

Am putut vedea planul în chestiune, se prevede expropiarea caseĭ d-luĭ Vasserman ast-fel ca strada Baston să fie legată cu strada sf. Sava. Pe de altă parte se prevede expropiarea, orĭ numaĭ a caselor Lehrer, și în cazul acesta strada din faţa teatruluĭ ar merge pînă la mitropolie, orĭ a tuturor caselor, adică și ale d-luĭ Goldner, Veinreb, etc. și în cazul acesta s'ar face o mare piaţă, saŭ s'ar putea vinde locul uneĭ societăţĭ saŭ unuĭ particular, care ar zidi o casă frumoasă.

Toate lucrările ar necesita o cheltuială de șase-șeapte sute de miĭ de leĭ.

Comuna ar contribui ca suma de 200.000 leĭ.

Creditul de patru milioane cerut de guvern, camereĭ, e în bună parte destinat să servească a spori în mod simţitor și prin urmare zimbitor colectiviștilor—fondurile secrete de la ministerele de interne și externe.

Un ziar bine informat din capitală ne aduce ştirea că nouele fondurĭ secrete sunt menite a acoperi paparea baniloor din listele de subscripţiĭ patriotice pentru ridicarea monumentuluĭ luĭ I. C. Brătianu.

Epoceĭ i se scrie din Turnu Severin că pe la sfîrșitul luneĭ trecute, la locul numit la ulmul Faţa Zbîrceĭ și Cracul Viilor, pe teritoriul comuneĭ Runcurel, Mehedinţĭ, a avut loc un sudom de pămînt pe o suprafaţă de 80 de pogoane, pe carĭ eraŭ 7 case de locuit, pomĭ roditorĭ și pădure și carĭ toate aŭ fost acoperite de acel sudom.

Pagubele cauzate de acest fenomen geologic sunt însemnate.

Inginerul șef al judeţuluĭ s'a transportat la faţa loculuĭ pentru a constata cauzele acestuĭ fenomen.

Intr un cerc de intimĭ, d. Dim. Sturdza ar fi declarat că dacă drapeliștiĭ continuă a-ĭ maĭ face zile amare, va cere de la M. S. un decret de disolvare, și va face că din Delavrancea, Xenopol și Porumbaru nu vor maĭ fi aleșĭ în viitoarele camere.

După o hotărîre luată de consiliul comunal al capitaleĭ, la primăvară se va așeza în grădina Episcopieĭ bustul generaluluĭ I. Em. Florescu.

Ședinţa intimă de aseară

Pe la ora 4 se găseau adunaţĭ în sala primaruluĭ, dd: Gane, Lepadatu, Velciu, Stihi, Neculaĭ Ioan, Motăș și părintele Vereanu. Consfătuirea avea de obiect expunerea planurilor d-luĭ Paiano, pentru alimentarea orașuluĭ cu apă.

D. Paiano a indicat și explicat toate cîte le cereau voiniciĭ consilierĭ aĭ d-luĭ Gane. Apa, urmează a fi adusă din regiunea Siretuluĭ și în caz dacă cantitatea nu e suficientă, printr'o simplă racordare, cum a indicat d. Paiano, s'ar putea aduce apa și de la Vascanĭ și Boldeștĭ.

Precum se vede, d. Paiano prezintă un proect identic cu cel prezentat de d. Chaigneau acum doĭ anĭ, în ce privește regiunea D-sa maĭ indică și Rusenĭ, de unde, însă, vor oferi comuneĭ cu 50 de banĭ metrul cub, și la particularĭ cu 60 de banĭ pe cînd de la Siret, distanţă mult maĭ mare, oferă cu 40 de banĭ comuneĭ și 50 la particularĭ.

D. Lepadatu a făcut complimente d-luĭ Paiano.

Fiind orele înaintate și d. Gane grăbit să plece la Bucureștĭ—de unde revine în treĭ zile — continuarea ședinţeĭ s'a amînat pănă la reintoarcerea primaruluĭ.

Cheile dulapuluĭ unde se află planurile sunt la d-niĭ Lepadatu și Gane.

Aseară a avut loc ședinţa obicinuită a consiliuluĭ higienic.

Se ştie că era vorba de a opri introducerea în oraș altă ghiaţă de cît acea fabricată în fabrica de ghiaţă. S'a constatat însă în urmă că ghiaţa fabricată e insuficientă.

D. Chaigneau, inginer șef, recunoaște că cantitatea e insuficientă și promite îmbunătăţirĭ. Arată însă, că în ce privește ghiaţa pentru hală, confiseriĭ și pentru tratament în casurĭ de boale, va fi bine să se hotărască, a nu se permite altă ghiaţă de cît cea fabricată în fabrica de gheaţă.

D. dr. Negel, recunoaște și d-sa ca bună propunerea d-luĭ Chaingneau, care pusă la vot se admite.

Se maĭ votează micĭ chestiunĭ fără însemnătate și ședinţa este ridicată.

Ministrul domeniilor, revenind asupra unuĭ ordin anterior a numit ca delegat al ministruluĭ pentru comunele Ezerenĭ, Hlincea și Cetăţuia, tot pe d. căpitan C. Palade.

Inaintea tribunaluluĭ secţia II-a Iașĭ se pertractează procesul de faliment a luĭ Iosef Sand, comersanţ de manufactură din strada Ștefan cel Mare.

In comuna Rădenĭ, medicul de plasa Turia-Copoŭ a declarat că bîntuie epidemia de scarlatină.

Falitul Moise Haim Șloim, dat în judecată pentru bancrută simplă și condemnat de tribunal, a făcut apel în contra acesteĭ sentinţĭ.

Falţiĭ Grün și Moșcovicĭ, proprietariĭ firmeĭ Bazarul de Berlin, arestaţĭ penbancrută frauduloasă și respinșĭ de tribunal, de a fi eliberaţĭ pe cauţiune, aŭ făcut apel în contra acesteĭ sentinţĭ.

Niște făcătorĭ de rele, spărgînd ușa de la biserica numită Socola mică, din comuna Buciumĭ, au furat cincĭ candele de argint, toate vasele sfinte, două scăunașe și una coroană de la o cruciliţă.

Autorităţile sunt pe urma hoţilor.

In ziua de 26 Ianuarie se va ţine în sala prefectureĭ judeţuluĭ licitaţia pentru arendarea moșiilor statuluĭ, din judeţele Iași, Dorohoĭ, Botoșanĭ, Suceava, Neamţ și Vasluĭ, în număr de 17, care au rămas nearendate cu ocazia licitaţiilor ţinute astă-vară.

Telegramele Străinătăţeĭ

Paris 13 Januarie

In caz dacă nu va fi admisă probă cu martorĭ, Zola va declara juraţilor că guvernul vr'a să-l dea legat de mîinĭ și se va retrage din sala de ședinţă.

Algier 15 Ianuarie.

La înmormîntarea luĭ Cagrol, a asistat o mulţime de 10000 oamenĭ. La părăsirea cimitiruluĭ, mulţimea a strigat «Jos evreiĭ». Un ovreŭ a fast ucis.

Dr. I. ŢARANU

Specialist pentru boalele de piele și syphilis.

Iași—Strada Unirea 1

Colţul stradeĭ de Sus

Consultaţinnĭ de la 2—4

Facem cunoscut că d. I. Rudberg fost în serviciul defunctuluĭ nostru părinte Nută M. Faerștein deţine prin manopere doloase douĕ cambiĭ datate din 17 Mai 1896, una pe suma de 6360 leĭ cu scadenţa la 17 Noembrie 1896 și una de 6420 leĭ cu scadenţa la 17 Decembre 1896, pentru care am reclamat atît d-luĭ prim procuror a trib, Iașĭ, încă la 10 Ianuar 1898, cît și onor. trib. Comercial pentru anularea lor.

Publicăm aceasta spre ştiinţa tuturor cărora s'ar presenta cu aceste poliţe.

Erez. def. Nută M. Faerștein.

Publicaţiune de Vînzare

Subsemnatul Const. Dim. Ghinescu, avocat domiciliat în Iași secţ. III, strada Sărărie 141 în calitate de liquidator al firmeĭ sociale „Zinner & Comp." pentru comerţul de băuturĭ gazoase sub denumire „UNIREA" care ie în disolvare numit de Trib. Iași secţ. II-a comercială, prin sentinţa No. 322 din 4 Noembrie 1897.

Văzînd că Trib. prin jurnalul din 20 Decembre 1897, a suspendat vînzarea ce era fixată la 22 Decembre 1897 și prin sentinţa din 2 Ianuarie 1898, a revocat suspendare vînzăreĭ.

Public din noŭ spre cunoștinţa generală că Duminică 18 Ianuarie a. c. orele 11 a. m. se va vinde prin licitaţie publică tot activul numiteĭ societăţĭ, maĭ întîiŭ acel din localul fabriceĭ din strada Lozonski No. 13 și apoĭ acel aflat și în fabrica din strada Seulescu No. 6, vînzare care se face cu banĭ gata, adjudecîndu-se asupra celuĭ ce va oferi un preţ maĭ avantagios.

Averea ce se va vinde consistă în: mașine pentru fabricat apă gazoase și limonăzĭ, cu utensilele necesare; mașinĭ cu aburĭ și cu gaz, sticle de limonăzĭ, sifoane, Cilindre, pompe pentru tras apă, diferite trăsurĭ, 14 caĭ, maĭ multe perechĭ de hamurĭ, cotiugĭ, sacale etc. etc. precum și o ladă de fer, mese, scaune, canapele, și altele, anume specificate prin inventarele din 17 și 18 Noembre 1897, care pot fi văzute în toate zilele atît la subsemnatul acasă, cît și la fabrica din strada Seulescu No. 6 de la orele 9 dim.—6 p. m.

Vînzarea se va face conform sentinţeĭ zisuluĭ Tribunal din 9 Decembre 1897 după inventar pe categoriĭ și cît se va putea maĭ specificat; iar d-niĭ concurenţĭ vor fi obligaţĭ a depune o garanţie de 10% din preţul ce se va fixa.

Iu ce privește sticlele de limonăzĭ, sifoanele și cilindrele se specifică că: cea maĭ mare parte din ele se găsesc pe la diferiţĭ crișmarĭ și vînzarea lor se va face cu dreptul pentru cumpărătorĭ de a și le scoate singurĭ de pe la debitanţĭ, după lista din registru și chitanţele ce i se vor încredinţa.

Lichidator, **C. D. Ghinescu**

Iași, 8 Ianuarie 1898.

A sosit la Librăria d. Halpern str. Golia *Cinemotograf* 50 banĭ bucata.

FARMACIA „la Paracelsius"

LEON PAPP

47, strada Anast. Panu

Este în totdeauna aprovizionată cu materialele cele maĭ nouĭ, ape minerale speciale, indigene și străine.

DE INCHIRIET

Cu începere de la 23 Aprilie 1898 etajul de sus al caselor doamneĭ de Neuschotz și anume:

1). un apartament compus din 6 odăĭ marĭ, avînd balcon spre stradă, una bucătărie, una odae pentru servitorĭ și una odae de bae înzestrată cu toate instalaţiunele necesare.

2). un apartament compus din 5 odăĭ cu balcon, una bucătărie, una odae pentru servitorĭ și o başcă.

La cerere se inchiriează și grajd cu șură.

A se adresa la doamna Adelaide de Neuschotz proprietară strada Golieĭ No. 73 în fie-care zi între oarele 10—12 a. m.

Doctorul V. I. Bejan

Medic primar al institutulnĭ Gregorian

și

Profesor la Universitate

Consultaţiĭ în cabinetul seŭ, Strada Armeană în toate zilele de la 1—4 p. m.

Constantin S. Crupenski

FOST MAGISTRAT

AVOCAT

Ore de consultaţie de la 9 la 11 ore d. a. de la 5–7 p. m.

Strada Lătzescu No. 6.

CĂRŢĬ DE VIZITĂ și orĭ ce lucrărĭ tipografice se pot efectua la tipografia «DACIA» care e înzestrată cu *caracterile cele maĭ moderne.*

Comandele se primesc atît la tipografia str. Golia No. 42 (Grădina Chateaux aux fleurs) cît și la Librăria Nouă P. Iliescu & D. Grossu.

Comandele din provincie se esecută prompt și se trimit cu poșta în timpul cel maĭ scurt.

A APĂRUT
Calendarul DACIA
PE ANUL 1898
SUB DIRECȚIUNEA D-LUĬ
I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţi literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveşti, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

A. G. DABIJA
AVOCAT
S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacția ziarului «Opinia».

Agenţia Teatrală
28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

---

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

ANUNCIU

Aduc la cunoştinţă onor. public, că redeschizînd din nou prăvălia mea de coloniale şi delicatese, am asortat'o cu tot felul de articole pentru băcănie, ca zahar, cafea, etc.

Rog decĭ pe onor. public de a mă vizita şi a mă onora cu comenzile sale şi sper că va fi mulţămit atît de calitatea mărfurilor cît şi de preţul care va fi cît se poate de moderat.

Cu stima
Vechea şi cunoscuta firmă
I. Singher Bucureştian
Str. Anastasie Panu 33 vis-a-vis de Hala

N. B. Maĭ posed şi toate articolele de librărie şi papeterie.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).
PREŢUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureşti. 58

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** acĭ mai jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:
6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu mâner adevĕrat englezesc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania*, american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *lingurĭ de masă de argint-Britania*, american.
12 bucăţĭ *linguriţe de cafea de argint-Britania*, american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania*, american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania*, american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania*, american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeştĭ de *argint-Britania*.
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ*.
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania*.
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu mâner de porcelan.
6 bucăţĭ farfurioare, Victoria.
56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur şi înăuntru un metal alb, care ţine culoarea argintuluĭ şi peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că această inserţiune se referă numaĭ la *simple adevĕruri*, dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şĭ comande garnitura de maĭ sus care convine tocmaĭ ca

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE

precum şi pentru hoteluri, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisornl Societăţiĭ profesorilor, etc. Casă protocalată existînd de 16 anĭ.

— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —

Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ înainte.

VERITABIL NUMAI ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ

Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

De închiriet şi de vînzare

O casă cu douĕ etaje în strada de Sus No. 96. Compusă din patru apartamente cîte din treĭ şi patru odăĭ cu atenansele lor, se pot adresa la proprietara din Strada Sărărie No. 43.

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţiloı la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

La 2 (14) Mai 1898
are loc tragerea
LOZURILOR SERBEŞTI
Tabac emis. 1898

Sunt treĭ tragerĭ anuale şi anume: la 1 Mai, 1 Septembrie şi 1 Ianuarie. Cîştigul principal e de

Leĭ 100,000

şi multe alte cîştigurĭ marĭ, ear cel maĭ mic cîştig de amortizare cu care negreşit trebue să iasă în cursul tragerilor este astăzĭ de leĭ 12 şi merge până la 40 leĭ. Durata lor e până la 1936. Sunt garantate cu toate veniturile Monopoluluĭ Tutunurilor (Tabac). Casa de schimb **S. Haifler,** Iaşĭ, str. Stefan cel Mare 31, vinde un asemenea los numaĭ cu **11** l. **50** b.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“
de la COPOU, lîngă Iaşi
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA“
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 212 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — DUMINICA 18 IANUARIE, 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe şi streinătate* prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In strĕinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Rezultatul alegerilor parţiale

LISTELE ELECTORALE

Formarea listelor electorale are anul acesta o deosebită insemnătate. Chiar dacă nu se vor intîmpla alegerĭ neprevăzute, in Noembrie viitor vor avea loc alegerile generale comunale pentru toată ţara.

Deşteptăm din timp pe toţĭ concetăţeniĭ noştri, că ceĭ ce aŭ drept şi nu sunt inscrişĭ să ceară inscrierea din vreme, iar aceĭ carĭ sunt inscrişĭ, să observe la timp, atît in listele provizoriĭ, cît şi in cele definitive, dacă inscrierea lor a fost menţinută.

Ceĭ interesaţĭ, atît pentru lămuririĭ, cît şi pentru apararea drepturilor lor in caz cînd ar fi nedreptăţiţĭ de autoritatea comunală, se pot adresa la redacţia „Opinieĭ" in orĭ ce zi de la 10—11 jum. a. m.

Monumentul luĭ Brătianu

Ca ţiganiĭ, carĭ 'şĭ aŭ mîncat bisereca, colectiviştiĭ aŭ mîncat monumentul luĭ Ion C. Brătianu, creatorul lor şi autorul intelectual al ignominiilor pe carĭ le înregistrăm de atîta vreme.

Povestea e cunoscută.

„Marele patriot" şi „ilustrul om de stat" trebuia perpetuat printr'o statuă pentru vînzarea Basarabieĭ şi pentru nedemnitatea de a fi obligat pe funcţionariĭ publicĭ să săvîrşască prevaricaţiunĭ pentru a-ĭ împlini milionul — resplata virtuţilor sale civice.

Pentru aceasta, caradalele partiduluĭ aŭ emis liste de subscripţie, pe carĭ tot nenorocitul trebuia să se inscrie cu obolul seŭ — ceea ce constituia un fel de titlu la atenţiunea partiduluĭ în a doua sa venire.

Şi s'aŭ adunat cu pantahuza aceasta aproape jumătate de milion. Toţĭ samsariĭ carĭ au tripotat, cu ştirea stăpînireĭ, pe cînd reposatul ţinea pîinea şi cuţitul; toţĭ desculţiĭ, deveniţĭ milionarĭ fără ştirea luĭ Dumnezeŭ, şi toţĭ aspiranţiĭ la favoarea de a jongla într'o zi, fără risc şi fără pericol, cu spinosul cod penal — toţĭ 'şĭ aŭ pus pecetea pe lista de subscripţie cu carĭ 'ĭ ameninţaŭ îmbuibaţiĭ clironomĭ aĭ luĭ Ion C. Brătianu.

La sumedenia de banĭ adunaţĭ cu talgerul pentru a glorifica pe ceĭ maĭ mare dintre colectiviştĭ, s'aŭ adăugat treĭ sute de miĭ de leĭ votaţĭ de parlament şi baniĭ adunaţĭ de cînd s'au închis listele de subscripţie şi pînă azĭ — aproape zece anĭ de zile.

Şi pitac nu se maĭ găseşte din această sumă. Toţĭ baniĭ s'au cheltuit cu alegerile sgomotoase şi cu opoziţia barbară pe care ne-o faceaŭ colectiviştiĭ pe cînd erau condemnaţĭ la post şi rugăciune — şi nu credem să ne fie mare păcatul dacă am afirma că averile cĭtor-va dintre zarafiĭ de azĭ aĭ partiduluĭ naţional-liberal se datoresc în bună parte rătăcireĭ acestor nevinovate fondurĭ.

Dar slăbiciunea în care a căzut colectivitatea şi neputinţa pe care o dovedeşte zilnic, a băgat frica în ciolanele găinarilor. O interpelare, o demisie sau un eveniment de o minimă importanţă poate să dărîme baraca — şi atuncĭ se suspendă imunitatea de care se bucură potlogariĭ carĭ'şi aŭ clădit vile cu din baniĭ adunaţĭ pentru monumentul luĭ Brătianu. Şi atuncĭ, procuroriĭ, scăpaţĭ din lanţul în care 'ĭ ţine d. Palladi, se pot năpusti asupra impiilor din comitetul pentru administrarea fonduluĭ cu pricina şi cere socoteală potlogarilor.

Pentru a înlătura o asemenea eventualitate, colectiviştiĭ aŭ obţinut de la cameră, în şedinţa de alaltaieri, un credit de 280,000 leĭ, pentru a alimenta cu el *fondurile secrete ale ministerelor de interne şi de externe* — fondurĭ de care nu se dă nicĭ o socoteală.

Baniĭ aceştia se vor pune in casa comitetuluĭ instituit pentru ridicarea monumentuluĭ luĭ Brăteanu Se vor arăta parchetuluĭ cînd se va face descinderea şi în cele din urmă se vor cheltui tot pentru.... alegerĭ.

Cît pentru ilustrul defunct, are să aştepte mult şi bine cu ţărîna în gură pînă se va găsi un om pios care să-ĭ pue o cruce pe mormînt.

O deosebire maĭ elocventă de cît un volum intreg:

Brăteanu a murit aproape de zece anĭ; de zece anĭ se adună fondurĭ pentru monumentul luĭ — şi de zece anĭ doarme fără candelă în noaptea de vecĭ, această figură interesantă, căreea se datoreşte exclusiv tot binele de care se bucură colectivitatea.

Al. Lahovary, omul auster care maĭ degrabă 'ş ar fi sdrobit carriera de cît să consimtă la un act indoios, a părăsit viaţa anul trecut şi peatra care-l va nemuri e aproape gata!

G. Rădulescu.

Inspecţiile Şcolare

Douĕ zile cunsecutive, 15 şi 16 curent, d. Petru Răşcanu, inspector general al invăţămintuluĭ secundar, a făcut inspecţie la Seminarul Veniamin. Nu a obiectat nimic asupra sistemelor didactice ale profesorilor, dar a constatat că şi la seminar ca şi la ceielalte şcoale secundare limbile clasice se fac mediocru.

Intre ore, in cancelarie, s'a discutat asupra reformelor introduse in invăţămînt de către miniştriĭ carĭ aŭ precedat pe d. Haret; s'a vorbit de taxele introduse de d. Poni, şi maĭ ales, de numărul orelor impuse de program fie căruĭ profesor. D. inspector a fost pe părere ca notele la conduită să nu le puie profesorul in clasă ci directorul, care e maĭ in măsură să cunoască purtarea elevilor.

D. Răşcanu a maĭ emis o părere, care nu face de loc onoare inteligenţeĭ sale. Anume, venind vorba despre reformele de introdus inspectorul a emis părerea că programele seminarielor ar trebui modificate aşa fel in cît elevul să poată obţină bacalaureatul, pentru ca apoĭ, dacă simte că n'are vocaţiune pentru biserică, să poată urma altă ramură de invăţămînt.

Această reformă, dacă, par imposibile, ar ajunge să se realizeze vre-o dată, ar produce fenomenul acesta ridicol: studenţĭ, pregătiţĭ pentru viaţa de servitorĭ aĭ altaruluĭ, ar deveni căpitanĭ de jandarmĭ ruralĭ.... şi poate vice-versa.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Ştiinţă şi monopol.—Intre ciudăţeniile nenumărate cuprinse în legea sanitară a doctoruluĭ Felix ne izbeşte una în deosebĭ. Diplomaţilor facultăţilor noastre li se cere un *noŭ* concurs de liberă practică, după un stagiŭ la ţară, dacă vor să exercite profesiunea de medicĭ în oraşe.

Este evident un fapt foarte ciudat; nu sunt oare şi sătenii noştriĭ oamenĭ ca şi surtucariĭ, şi nu sunt eĭ cel puţin tot atît de romînĭ ca doctorul Felix? Midiciĭ noştri absolvenţĭ aĭ facultăţiior sunt orĭ nu sunt vrednicĭ de a îmbrăţoşa cariera de doctorĭ. Terapeutica, clinica, ştiinţa în sfîrşit—nu poate recunoaşte *facultatea* de a diagnostica orĭ de a cură pe uniĭ fără cunoştinţĭ suficiente; orĭ crede doctorul Felix că organismul ţăranilor e menit a fi un obiect de studiu spre a pregăti experienţa Hipocraţilor orăşenĭ?

Oraşele aŭ „monopolizat" totul în folosul lor,—şi puţina „viaţă" a tîrgurilor se datoreşte lipseĭ totale de mişcare a satelor noastre; vom monopoliza peste puţin şi alcoolul falşificat, iată acum pe doctorul Felix dispus să lase sătenilor „ignoranţa" necontrolată şi, maĭ ales, interesantă şi fatalmente exploatatoare—ca neplătită—şi să monopolizeze pentru tîrgeveţĭ ştiinţa garantată, ştiinţa cu concurs.....

Apa la consiliŭ

Chestia apeĭ.—Vecĭnice proiecte,—Propunerea Paiano.—Dar cu Lindley?—Şedinţe intime.

Vor conveni cetitoriĭ că orĭ-cît de mult s'ar fi vorbit asupra chestiuneĭ de alimentare a oraşuluĭ cu apă potabilă, ea prezintă, însă, un interes deosebit—după cum se va vedea — pentru a nu fi nevoiţĭ să revenim.

Colectiviştiĭ cred că chestiunea a ajuns aproape la rezolvirea finală; credinţa noastră—orĭ-cît am dori, pentru binele Iaşuluĭ, ca ea va să fie ajuns la stadiul acesta—credinţa noastră, zicem, e că acest ideal *e departe încă de a deveni o* realitate.

***

Vom releva două fapte.

Nu discutăm seriozitatea lucrărilor d-luĭ Paiano—acest lucru fiind de rezortul consiliuluĭ technic superior. Dar un fapt clar este că, proiectul indică ca singurul isvor regiunea Siretuluĭ şi la o nevoie, prin racordare, regiunea Vascanĭ-Boldeştĭ, căcĭ d. Paiano, vorbind de Rusenĭ, spune că de acolo apa în maĭ puţină cantitate ar costa mult maĭ scump.

Decĭ e clar că regiunea Siretuluĭ, regiunea de la Tg.-Frumos spre Paşcanĭ, e singura de unde se poate aduce apă.

***

Din desbaterile consiliuluĭ comunal trecut se poate vedea cum amicul nostru, d. Al. A. Bădărău, a susţinut acest lucru, cum că, adică, numaĭ acea regiune ar putea alimenta Iaşul cu o cantitate suficientă de apă. Ceva maĭ mult, planurile propuse de d. Chaigneau indică tot regiunea Siretuluĭ. Alţĭ cercetătorĭ tot pentru această regiune s'aŭ pronunţat.

De unde provine decĭ faptul că actuala administraţie, se fereşte de Siret, şi ochiĭ şireţĭ aĭ d-luĭ Tacu se îndreaptă spre Prut?

Pare justă explicarea dată de un inginer, că toată încurcătură în care s'a pus actuala administraţie e neîncrederea în serviciul technic.

***

Căcĭ să nu se uite de o mare încurcătură în care se află d. Gane. D. Lindley, chemat maĭ cu samă pentru aducerea apeĭ din regiunea Prutuluĭ, şi-a lărgit—şi noĭ am arătat la timp greşala administraţieĭ—prin condiţiile contractuluĭ, zona de cercetărĭ, ast-fel că şi d-sa tot spre Siret se îndreaptă.

Dacă lucrarea d-luĭ Paiano e serioasă, dacă apa tot de la Siret se va aduce, atuncĭ de ce s'a chemat pe d. Lindley, costisitorul Lindley?

E timpul ca d. Gane să recunoască că graba strică treaba.

EXTERNE

Politeţe Franco-Germane

Cine oare, privind la zgomotoasele şi exaltatele manifestaţiĭ de stradă ce aŭ loc în toate părţile Franţieĭ n'ar sta nedumerit în faţa necurmatelor politeţe schimbate în republica de apus şi monarhia Germanieĭ?

Căcĭ în acele manifestaţiĭ nicĭ odată nu lipseşte şovinismul violent nutrit de eloquenţa de bulevard, de pamflete, de interesate insinuărĭ şi primejdioase provocărĭ în potriva Germanieĭ, învingătoarea de la 1870.

Lucrul e aproape firesc şi în tot cazul, lesne de înţeles. Vrednic de observat însă e că în poporţie opusă, de cum creşte după împrejurărĭ mînia mulţimeĭ, se pronunţă „politeţea" oficială reciprocă.

Bulevardurile şi sălile publice răsună la Paris de strigăte în potriva „duşmanuluĭ", —iar ambasadorul Germanieĭ, contele de Münster primeşte cea maĭ strălucită distincţiune din partea guvernuluĭ francez; iar în parlamentul german se fac declaraţiile oficiale cele maĭ „autorizate" că nicĭ prin gînd nu-ĭ trece guvernuluĭ german ca să întreţie spionagiul în Franţa — orĭ să nutrească vre-un gînd duşmănos în potriva uneĭ vecine atît de politicoase ca Franţa sub a treia republică.

De aci morala că popoarele s'ar încăiera la fiecare pas, dacă dumnezeŭ n'ar fi creat guvernele iubitoare de pace. Tragă altă morală — cine poate.

ACTUALITĂŢI

PROBLEMA

De fapt esplicaţia trebuie căutată în împrejurărĭ, iar nu în oamenĭ. O lege a d-luĭ Haret? O lege a doctoruluĭ Felix? Prejudiţiĭ şi naivităţĭ.

Adevărul e că prisosul intelectualilor începe a se simţi cu tărte; pletora de cultură şi titlurĭ începe a înăbuşi ţara noastră ca şi în toată lumea civilizată. Facultăţile noastre sunt populate din ce în ce maĭ mult şi efectele se simt în îngreuiarea luptei pentru traiŭ. Oraşele încep a fi stoarse de nevoile uneĭ atarĭ mulţimĭ de cîştigătorĭ intelectualĭ şi problema acesteĭ supraproducţiunĭ cere o dezlegare din timp.

In numărul din urmă al uneĭ marĭ publicaţiunĭ periodice franceze, Henri Bérenger publică un foarte documentat articol asupra aşa numituluĭ „proletariat intelectual" în Franţa. In locul celor cîte-va sute de doctorĭ carĭ dispar — morĭ sau emigrează—din Franţa, apar cîte-va miĭ. In jurul unuĭ salar modest lupta devine din zi în zi maĭ cruntă, nevoia devenind tot maĭ acută. Concurenţa devine internaţională. Statele marĭ închid facultăţile pentru străinĭ—şi din acest punct de vedere la noĭ lucrurile stau mult maĭ bine ca în apus—; sfînta foame bate la uşa tuturor intelectualilor care devin o primejdie naţională...

Asemenea fenomene sociale încep a se manifesta şi la noĭ şi urmarea lor se vădeşte în legile ce se ivesc, bună-oară legea de actualitate cerută de doctorul Felix, ca un leac în contra prisosuluĭ de medicinişti şi de medicĭ.

Excedentele Bugetare

Colectiviştiĭ aŭ ajuns, cu bugetele lor, în halul luĭ Arvinte din poveste, care tăia poalele antiriuluĭ ca să'şĭ cîrpească minicele.

Anul trecut, ca să nu zică cum că a rămas maĭ pre jos de conservatorĭ, ale căror bugete lăsaŭ regulat excedente, d. Cantacuzino a luat fondul caseĭ de amortizare, înfiinţată de d. Ghermani, şi l-a trecut la veniturile ordinare. Cu chipul acesta, la sfîrşitul anuluĭ, ministrul de finanţe al colectivităţiĭ a venit să se laude în Cameră cu un excedent egal absolut cu suma luată de la casa de amortizare.

Pentru anul curgător, însă, lucrul era maĭ greŭ. Fondurĭ rĕşleţe nu se maĭ găseaŭ şi deficitul bătea la uşă. Dar colectivistul, a căruĭ în expediente este neîntrecută, nu stă mult la gîndurĭ. Ministrul de finanţe a redus cifra cheltuelilor cu o sumă enormă, pentru a o potrivi cu a veniturilor — şi diferinţa a luat-o pe cale de credite extra ordinare. Cu chipul acesta bugetul se echilibrează, treaba merge, dar deficitul, de şi nu se bagă de seamă, creşte şi înfloreşte ca gutunarul conuluĭ Iorgu Tacu.

Sistemul acesta, însă, merge şi el o dată. A doua oară bagă de seamă caracudele şi pierd respectul pentru miniştĭ. De aceea marele haznatar a întrebuinţat astă dată altă manoperă.

Incă de anul trecut, cînd presa începuse să facă un sgomot infernal în jurul fonduluĭ pentru monumentul luĭ Brăteanu, d. Cantacuzino, casierul comitetuluĭ respectiv, voia să echilibreze bugetul nonumentuluĭ cu banĭ din bugetul statuluĭ — dar vremile eraŭ aşa de grele în cît visteria îşĭ perduse cu desăvîrşire elasticitatea.

Anul acesta e tot aşa de răŭ, dar ziua socotelilor s'a apropiat cum se apropie funia de par une-orĭ. Din pricina aceasta, d. Cantacuzino băgat în spărieţĭ, a cerut de la cameră 280,000 de leĭ pentru fondurile secrete ale ministerelor de interne şi de externe—în realitate însă, pentru a acoperi deficitul din casa comitetuluĭ pentru ridicarea nenorocituluĭ de monument.

Cu sistemul acesta de a baga mîna, pentru trebuinţe particulare, în hasnaua publică, ne mirăm cum se maĭ găseşte colectivist flămînd.

Ion

LEGEA ÎNVĂŢĂMÎNTULUI SECUNDAR

IX

Recrutarea corpuluĭ didactic (urmare) art. 22—33.

In punctul *b* proectul cere de la candidaţiĭ la profesorat frequentarea unuĭ curs teoretic şi practic de pedagogie. Cerinţa aceasta o găsim întăiu şi întăiu în proectul din 1887 (art. 124 al. *g.*), iar de aicĭ în toate proectele.

E locul aicĭ de a dezvolta considerentele uneĭ asemenea dispoziţiunĭ.

Nu maĭ e azĭ un lucru nou, că supt raportul culturiĭ pedagogice, personalul didactic primar e cu mult maĭ bine pregătit de cît corpul didactic secundar. Nu însamnă însă că priceperea didactică ne-ar lipsi nouă profesorilor secundarĭ. Din contra — şi aceasta e spre lauda neamuluĭ nostru—cursul secundar numără azĭ o sumă de profesorĭ bunĭ ca proprietarĭ, cu cunoştinţĭ solide şi care face fala învăţămîntuluĭ nostru. Ceea ce ne lipseşte e o disciplină pedagogică maĭ raţională şi maĭ cercată.

Recrutaţĭ noĭ toţĭ cum ne-a apucat vremea, *cu* sau *fără* studiĭ universitare complecte, ne-am făcut ceĭ maĭ mulţĭ educaţia singurĭ. Şi orĭ cîte merite ar avea autodictatul, totuşĭ învăţămîntul se resimte foarte mult de lipsa de pregătire pedagogică. Cîţĭ din noĭ nu-şĭ aduc aminte cu milă de primele momente a urcăriĭ sale pe catedră? Cîţĭ din noĭ n'au dibuit metoadele pînă ce au ajuns a pune mîna pe cel maĭ lesnicios, *nu însă adică şi pe cel maĭ bun?* Empirismul practic a dominat şi domneşte în mare parte azĭ în şcoala secundară. Norocul e că în acest empirism am fost ajutaţĭ de firea vioae şi ageră a Romînuluĭ.

Cîţĭ din noĭ n'am exagerat şi nu exagerăm explicările lungĭ şi largĭ de pe catedră? Cîţĭ din noĭ n'am greşit şi nu greşim ţinîndu-ne prea în abstract cu copiiĭ de 12—15 anĭ? Cîţĭ din noĭ nu fac şi azĭ lecţiunĭ orale oratorice, în care elevul e maĭ mult pasiv?

Ca dovadă că cultura pedagocică ne lipseşte nouă profesorilor secundarĭ, e că pînă azĭ n 'avem o revistă specială de pedagogie gimnazială, pe cînd institutoriĭ şi învăţătoriĭ aŭ atîea reviste merătoriĭ.

O altă dovadă e că în materie de organizare de şcolĭ secundare ne lipseşte posedarea unuĭ fond comun pedagogic, dovadă uneĭ lipse totale de discuţiunĭ pedagogice, carĭ au ca efect stabilirea unor ideĭ comune şi generale, de care nu te poţĭ scuti fără a fi taxat de retograd.

Tendinţa dar ce au pus legiuitoriĭ de la 1887 pînă azĭ de a prevedea cultura pedagogică la bază titlurilor de capacitate, e o tendinţă salutară, a căreia roade se vor resimţi în cel maĭ scurt timp. Romînul are pricepere de la natură; aşa cum e el şi încă ajunge a fi bun, dar, cînd îl instrueştĭ aŭ anumit senz, la sigur că va deveni cu mult maĭ bun.

Noĭ credem dar că dacă e vre-o dispoziţie înţeleaptă cerută de vreme şi impusă de împrejurărĭ orĭ căruĭ legiuitor e aceasta; cultura pedagogică obligativă tuturor viitorilor candidaţĭ la profesorat.

Cred moment oportun de a complecta aceste cerinţĭ. Ar fi de dorit ca viitoriĭ profesorĭ să fie maĭ solizĭ şi în cunoştinţele de limba romînă. Nu că aş avea gîndul să se ceară de la fie-care să posedă ceia ce se zice *gustul literar*. Acesta e greu de cerut, căcĭ e greu de posedat. Nu orĭcine care are cultura literară, are numaĭ de cît şi gust literar. Totuşĭ ar fi în detrimentul nostru a se maĭ continua cu recrutarea profesorilor de aceia care cu toată cultura lor ştiinţifică, dar stîlcesc oribil biata limba romînească.

Scriŭ răŭ, construesc răŭ frazele, calcă legile acorduluĭ, nesocotesc limba; în fine n'aŭ cea maĭ mică idee de ce-ĭ aceia o compunere literară romînească. S'ar schimba lucrurile, cînd li s'ar cere în mod obligator ca tezele de la examenul de capacitate să fie scrise corect ca limbă şi gramatică.—Viitorul profesor — de orĭ ce materie va fi el — va da maĭ multe teze şi decĭ va avea prilej maĭ des să controleze şi la înscris pe elevĭ. Orĭ; cum va corecta, cînd nu va şti *ce* şi *cum* să corecteze?

In ceea ce priveşte examenul de capacitate proectul e neclar într'un punct se va cere posedarea a două licenţe, or

numaĭ a uneia, dar posedarea complectă a materielor din a doua specialitate?

Proectul d-luĭ Haret se mulțemește cu două specialitățĭ, ca și d. Sturza în 1887, tot două specialitățĭ vrea și comitetul delegaților; Profesoriĭ de la Iașĭ cer numaĭ una: «Examenul de agregație... va proba aptitudinea și cunoștințele necesare pentru a preda *în specialitatea didactică* pentru care se prezintă» D-niĭ Take Ionescu și Poni cereaŭ treĭ specialitățĭ. Bine a făcut D. Haret că s'a oprit la două specialitățĭ. Nu va fi o muncă ușoară pentru viitori candidațĭ la profesorat aceste două specialitățĭ cu materiĭ ca pentru licență.

Greutatea stabilireĭ specialităților era la partea științifică; de aceea vedem că acolo autorul proectuluĭ a combinat higiena la șt. Fisice și Naturale, iar cosmografia a deosebit'o de la matemateciĭ și d. Take Ionescu o pusese una cu Geografia. Menținerea Geografieĭ ca specie comună celor 2 grupe ar fi inlesnit și maĭ mult alegerea celor două specialitățĭ.

De observat ar fi că, pentru a asigura examenelor de capacitate seriositatea, obiectivitatea și imparțialitatea. Ministrul să fie obligat să publice cu un an maĭ înainte chestionarul amănunțit al acestor examene, spre a ști fie-cine *ce* și *cît* să prepare, lăsînd pe sama candidaților *cum* au pregătit.

Lasarea pe sama comisiunilor improvizarea întrebărilor, ar însămna a dăinui într'un rău, de care cu toțiĭ ne plîngem la examenile universitare și pe la concursurĭ. Care e azĭ studentul în litere, care—cît e student—să fi tradus pe Propertiu și Persius? și cu toate aceste la concursurĭ numaĭ din Propertiu și Persius te întreabă.

Publicarea chestionarelor din vreme va da acea seriositate examenelor de capacitate făcînd—pe cît se poate—să predomnească dreptatea asupra hatîruluĭ și omuluĭ.

Asupra celorlalte dispositiunĭ credem că ar fi maĭ bine ca sesiunile examenelor de capacitate să fie *anuale*, nu *trienale*; tocmaĭ ca la notele normale. Această dispositiune o găsim figurînd și în proectul d-luĭ Take Ionescu.

Sesiunile *trienale* îngreue intrarea în învățămînt. Validitatea înscrieriĭ pe tablou să fie pentru totdeauna; termenul de treĭ anĭ e prea mic. Cu toate că pentru moment sunt la 400 supliniri în învățămîntul secundar, totușĭ legea se face pentru viitor. Nu ne putem juca cu examenul de capacitate universitar, cu un simplu certificat de școlĭ primare. Termenul de 3 anĭ de la d. Haret, e luat din proectul Poni; la d. Take Ionescu e de 5 anĭ.

Pentru celelalte puncte sunt destul de bine precizate în proect pentru a fi nevoe de lămurit.

Vom stărui în special asupra senzuluĭ al. *a* art. 32, cînd îl vom studia în legătură cu 37 și 95.

Un profesor

Științĭ-Litere-Arte

— —

Se anunță sosirea la Iașĭ a excelenteĭ artiste romîne, d-ne Constanța Caro despre care ziarele din capitală vorbesc cu elogiĭ și despre ale cărĭ debuturĭ în operă s'a vorbit mult în ziare franceze.

După d-na Darclée, vom avea dară o a doua cîntăreață romînă. Asupra repertoriuluĭ vom reveni în alt număr.

*

Dama de Caro, melodrama jucată la Bucureștĭ cu un succes colosal va fi montată la Iașĭ cu mare lux. Traducerea e a d-luĭ I. Hussar cunoscutul publicist. Piesa face parte din repertoriul teatrelor populare engleze.

*

ZINA REDACTORILOR

Uzul e ca fie-care
Să-șĭ aleagă 'n viață, zina,
Și eŭ unul mi-am ales-o:
*Și aceasta e chen....*Zina.

Riga.

*

„Don Vagmistru" piesă originală de V. Grigoriŭ va atrage de sigur multă lume la beneficiul de astă seară a d-neĭ E. Botez și D. Constantinescu.

*

Artistul *de Max*, care pleacă mînĭ la Bucureștĭ, se va învoi cu un impresariŭ pentru a aduce trupa franceză la primăvară. Trupa va da o serie de reprezentațiĭ la Iașĭ și în Capitală.

O delegațiune a studenților în medicină a vizitat ierĭ pe d. de Max care a promis că va recita versurĭ la concertul studențesc de astă seară.

OPINII ȘI REFLECȚII

BAL

Lumină electrică, muzică, dansurĭ, confetti, serpentine, — atîtea silabe ce se ritmeează pe afiptele marĭ, colorate, întrupînd titlul pasionanteĭ poeme: *balul*.

Balul—cristalina undă în care fiecare din noĭ și-a înaripat cîndva închipuirele și visul; noapte de extaz în care ni s'a dăruit uitarea în armonia supremă a voioșieĭ; ploaie îmbătătoare de lumină în urma căriia răsar dorințĭ, se înrădăcinează, cresc, viețuiesc până ce mor luînd cu ele tăria simțirilor, virtutea iubirilor: sicriile primelor noastre tinereți.

Balul — prilej dulce de a te apropia de cine maĭ departe ți-i; schimbare de privirĭ și împrejurărĭ — fericire saŭ osîndă venită pe tremurul uneĭ raze, al uneĭ mînĭ, al unuĭ cuvînt.

Tu cumperĭ floarea din mîna feteĭ necunoscute — dar poți tu plăti zîmbetul? Ea-ți întinde, cochetă, țigara, vinul —dar beția o aĭ dăruită cu risipă, ți-a vîndut un bilet de noroc—dar o clipă ți-a răpit, poate, odihna pentru atîtea nopți, fericirea pentru atîția anĭ!...

Balul—arena de luptă a vîrsteĭ de vis și de iluziĭ, îmbinare de emoțiĭ și vanităților, cîmp de gloriĭ și de însîngerărĭ,—cine dintre noĭ nu-ĭ datorește frumusețea celeĭ maĭ marĭ durerĭ,—singura care te poate ajuta să uiți urîtul micilor mizeriĭ?...

Tristis

MAMA STUDENTULUĬ

(Ada Negri)

In atelierul unde lîna torc încet
In zgomotul atîtor roți în zbor
Femeĭ ce staŭ muncind, muncind în zor—
Cu ochiĭ scurșĭ, cu trupu 'ncovăiet,

Ea-șĭ frînge corpul și-s mulțĭ anĭ de cînd
Petrece lîna 'n slabele eĭ mînĭ—
In vuietul de glasurĭ și mașinĭ
Ce pare o fortună șuierînd.

O, cît e de trudită... Tot maĭ jos
Ea-șĭ încovoaie fruntea spre pămînt;
Pe fruntea-ĭ pală scrisu-ĭ dorul sfînt
De lucru, lucru mult și-anevoios.

Răbdat-a îndelung—pînă 'ntr'o zi—
Ca ramul vechiŭ cînd prea tot îl pleci—
O 'nvinse boala grea și pentru veci
De-atuncea pînă azĭ n'a maĭ putut munci.

Și cît ar vrea!... Căcĭ singuru-ĭ fecior,
Mîndria mare și nădejdea eĭ.
El care poartă 'n ochiĭ luĭ—scînteĭ—
De geniu și de falnic viitor,

Învață. Și numaĭ de dragul luĭ
Bătrînele eĭ mînĭ muncesc cu zel:
El e chemarea sfîntă către țel.
Iar dacă-șĭ stoarce vlaga trupuluĭ

De-șĭ seacă bătrînețea în nevoĭ,
E c'o jertfește luĭ cum i-a jertfit
Și aniĭ tinerĭ tot copiluluĭ iubit.
...Dar cît va fi de fericit' apoĭ!...

Căcĭ fiul eĭ învață și 'n privirĭ
Iĭ arde focul sfînt și creator
Iar fruntea-ĭ poartă laurĭ—viitor
De slavă bogăție și mărirĭ.

Rodion

TRIBUNALE MILITARE

PAROLA

O afacere dramatică s'a judecat zilele trecute înaintea consiliuluĭ de războiŭ din Paris.

In noaptea de 5 Decembrie, aproape de miezul nopțeĭ, soldatul Desprunier, de la regimentul de linie No. 119, găsindu-se de gardă, pe rondul drumuluĭ de la închisoarea Poissy, zări vag, din depărtare, apropiindu-se două umbre. Eraŭ caporalul Creton și soldatul Bernard.

Cum ceĭ doĭ tot înaintaŭ, sentinela strigă:

— Staĭ!

Totușĭ, neascultînd avertismentul, caporalul și ordonanța îșĭ urmaŭ în liniște drumul.

— Staĭ! se auzi din noŭ.

La al doilea strigăt, soldatul Bernard se opri; pe cînd caporalul înaintă.

Desprunier, pentru a treia oară, întîmpină pe caporal cu „stăĭ!" și văzînd că acesta îl sfidează, întinse pușca și dădu foc.

Glontele răni grav pe caporal, care a doua zi a și murit.

Inaintea judecățeĭ, Desprunier, povestește faptul, adăugînd că și-a făcut datoria.

Președintele.—De ce nu ți-aĭ recunoscut caporalul, care era în aceeșĭ companie cu d-ta, și de ce n'aĭ tras în aer?

R.—Am tras, cum se zice în reglement: *în direcție.*

I.--N'aĭ avut de cît 2 cartușe, ce-aĭ fi făcut d'acă îțĭ veneaŭ zece oamenĭ, fără să-șĭ dea parola.

R.—Intrebuințam maĭ întîĭ cele 2 cartușe, apoĭ mĕ serveam de baionetă și'n sfîrșit de tot ce găseam în cale, așa scrie în reglement.

I. — Ți-e conștiința împăcată? Și eștĭ sigur că ți-aĭ făcut datoria?

R.—(ferm) Da, să trăițĭ, d-le colonel.

Desprunier a fost achitat și felicitat de către membriĭ consiliuluĭ de război, de curajul și răspunsurile „reglementare", cu carĭ s'a apărat.

Președintele consiliuluĭ a chemat în urmă pe maĭ mulțĭ sergenți și le-a ținut următoarea predică:

„Ceea ce a condus consiliul ca să achite pe Desprunier este că depunere soldatuluĭ era sinceră; dar numaĭ puțin adevărat e că din cauza moduluĭ stupid cum dv. învățațĭ pe soldațĭ să aplice regulamentul militar, s'a întîmplat moarte de om. Mișcațĭ d'aicĭ.

MARUNTE

D. dr. Jocu a confiscat ierĭ la hală 70 klgr. pește stricat, de la vînzătorii Meer Peisic, Ilie Șeiner și A. Bercovicĭ.

*

D. maior Gh. Vasilescu, pensionar, a încetat ierĭ din viață. în etate de 60 de anĭ.

*

Ierĭ, băetul Marcu Goldstein, stînd la masă, o sticlă de sifon făcu explozie și-l răni grav la ochiul drept. Goldstein a fost transportat la spitalul evreesc.

*

Siguranța publică a prins ierĭ pe soldatul Meer Leib, dezertor din regimentul 8 artilerie.

Deplasărĭ

Hotel Europa: H. Veissman, comers. Botoșanĭ; D. Schapira, comers. Lespezĭ; I. Marcu, advocat, Dorohoĭ; B. Juster, prop. Tg.-Frumos; S. Steinberger, voiaj. Viena; A. Klein, voiaj. Galatz; I. Gold, voiaj. Bucureștĭ; Inginer Berkhausen, Bucureștĭ; M. Marcus, comers. Bucureștĭ.

Hotel Trajan: Dimitrie Mellas, Brăila, Maxmilia Teos, Bucureștĭ; A. Hagipetro, Brăila; Dimitrie Leca, Bacăŭ; Martin Roso, Botoșanĭ; M. V. Teodor, Tg.-Severin; Abram Ozer, Bucureștĭ.

Naquet la Paris

— —

In sara de 12 curent, d. Naquet, implicat în chestia Panameĭ și fugit peste graniță, s'a întors la Paris. Intervievat de un ziarist, deputatul Naquet a respuns:

«Am crezut că trebue să înfrunt, de și bolnav, oboseala uneĭ călătoriĭ pe apă și pe uscat, spre a veni să compar înaintea justițieĭ țăreĭ mele, de oare ce toțĭ ceĭ implicațĭ că ar fi traficat cu mandatul lor au fost achitațĭ».

La 14 Fevruarie, Naquet va fi judecat de curtea cu jurațĭ.

INFORMAȚII

— —

Ministerul de finanțe a scutit de taxele vamale toate tuburile de fontă aduse de comună pentru conductele de apă.

— —

D. dr. Cornelsohn, chimist comunal, a depus raportul asupra probelor de petroleu cu care se face eclerajul orașuluĭ. Rezultatul e că, calitatea petroleuluĭ nu este conformă cu contractul dintre comună și antreprenor.

— —

TEATRUL NOSTRU

Reparațiĭ.—Prefacerĭ.—Administrația.—Lefile.

Teatrul nostru, pentru care comuna a cheltuit o sumă fabuloasă, are deja nevoe de reparațiunĭ și prefacerĭ.

In primul loc bordurile scărilor de marmură, cu carĭ s'au lăudat atît de mult ediliĭ noștri, au început a crăpa.

In locul ghipsuluĭ, care se strică necontenit și necontenit se repară, trebue să se reașeze linoleul pe o pătură de asfalt.

Trebue să se facă un ventilator electric la fumuoar—în care fumul înădușă, îndată ce se adună zece persoane.

E imperios necesar de a se închide prin grilaj de fer intrările ce dau la galeriile dinspre foaier.

Scaunele de la bufet și o parte din mobilierul în stil rococo trebue reparat și țintuit cu scoabe de fer.

Broaștele logilor sînt maĭ toate stricate.

Maĭ multe băncĭ din stale și balcoane sînt desprinse și plușul înegrit.

După opinia corpuluĭ tecnic trebue să se cheltuiasca aproape cincĭ miĭ de leĭ.

Iar colac peste pupăză, d. Em. Manoliu, care maĭ dăună-zĭ se lăuda într'o ședință intimă a consiliuluĭ comunal că «administrație maĭ *model* cum e teatrul nostru, nu-ĭ nicĭ la un teatru din Europa»—a cerut mandatarea sumeĭ de leĭ 2250 pentru personalul administrațieĭ teatruluĭ, pe luna Decembrie, anul trecut.

— —

Societatea științifică și literară a ținut ședință a seară, sub prezidența d-luĭ A. D. Xenopol.

D. V. C. Buțureanu a prezentat o lucrare în franțuzește, *Recherches sur les maïs de Moldavie*. D. Buțureanu a făcut peste 300 de analize de popușoĭ, trimise cu adrese oficiale de prin toate județele Moldoveĭ. Rezultatul cercetărilor d-sale din laboratorul de chimie a închegat într'un studiŭ și, spre a face cunoscută calitatea popușoiuluĭ nostru, a căutat a-l publica în limba franceză.

Prin acest studiŭ, d. Buțureanu face începutul unuĭ studiŭ maĭ mare prin care va arăta că pelagra vine în mare parte și din alcoolul făcut din popușoiul stricat.

D. Valeriŭ Hulubeiŭ a dat cetire unuĭ studiŭ amănunțit, scris de d. G. Gheorghiu, profesor din Pomîrla, asupra colectivuluĭ *ceată* și a sinonimelor sale, multe și bogate.

D. A. D. Xenopol a cetit studiul sĕŭ asupra *primeĭ* constituțiĭ, făcute de Ioniță Sturdza în 1822. Originalul acesteĭ constituțiĭ se află în arhivele consulatuluĭ din Iașĭ, de unde, prin mijlocirea d-luĭ Giers, consulul rusesc, s'a căpătat, de la ministerul de externe din Petersburg, permisiunea de a se copia acest manuscript.

— —

D. dr. Istrati a fost ales decan al facultățeĭ de științĭ din Bucureștĭ, în locul d-luĭ Gr. Stefănescu, numit rector al Universității.

— —

D. Senator Miltiade Tzony a fost ales raportor al proiectuluĭ pentru modificarea legeĭ căilor ferate de interes local, proiect admis de comitetul delegaților Senatuluĭ.

— —

Loviturile aplicate școlarilor în jurisprudența franceză.

Invățătorul Barre a fost dat în judecata tribunaluluĭ din Puy pentru 31 de cazurĭ de violență asupra scolarilor săĭ. Tribunalul nu l'a condemnat de cît pentru 16 cazurĭ, în care se constatase incapacitatea de lucru și i-a aplicat 100 de leĭ amendă.

— —

In ultimele două alegerĭ legislative cari aŭ avut loc la Viena, numărul voturilor antisemite aŭ scăzut cu 55 la sută.

— —

Respectul ierarhieĭ.

Primul procuror al tribunaluluĭ Iașĭ a recomandat ministruluĭ de justiție pe un funcționar care urma să ia în parchet locul funcționaruluĭ Codreanu, demisionat.

La adresa primuluĭ procuror, ministrul a respuns că numaĭ primul președinte poate face asemenea recomandație.

— —

La curtea cu jurațĭ din Budapesta s'a pertractat alaltaierĭ un proces de presă, intentat contra foilor socialiste *Népjog* și *Volksstimme*, pentru doĭ violențĭ articolĭ, scrișĭ din prilejul visiteĭ împăratuluĭ Wilhelm la Budapesta. Acusațiĭ au fost doĭ redactorĭ socialiștĭ, *Ràdi* Sándor și *Safranek* István. *Ràdi* a fost osîndit la *4 lunĭ temniță de stat, Safranek* va fi adus din noŭ pe banca acusaților.

— —

Am vorbit ierĭ despre moartea locotenentuluĭ colonel Grecescu și spuneam că probabil se va face autopsia din cauză că se bănuea că moartea n'a fost naturală.

Autopsia făcută a constatat că moartea a provenit din cauza uneĭ congestiĭ cerebrale.

— —

Urmările achităriĭ luĭ Arton și a panamiștilor.

Cornelius Herz, care de 5 anĭ nu eșise din casă, acum 6 zile a eșit întâia dată în trăsură.

— —

D. căpitan Holban, de la regimentul de roșiorĭ din Botoșanĭ, a fost depus la arestul jandarmilor pedeștri.

Cauza ar fi faptul că numitul căpitan obținînd un concediu de o lună, a maĭ trecut 20 zile peste acest concediu, ast-fel în cît a fost trecut ca dezertor și ca atare dat în judecata consiliuluĭ de războiu.

— —

Faimosul Vasiliu, judecătorul de instrucție din Capitală, a fost numit președinte al tribunaluluĭ din Fălticenĭ, în locul d-luĭ Radian, permutat, după a sa cerere, la R.-Vîlcea.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

3)

GEORGES OHNET

Răzbunare și iubire

CAPIT. I

Ură din prea maĭ multă iubire

El făcuse chiar din această căsătorie subiectul unuĭ articol din testamentul său și voind să se ferească de interesul ca agent al voinței sale, declarase ca desmoștenit pe unul din ceĭ doĭ moștenitorĭ carĭ ar refuza căsătoria cu cel'alt.

După ce aŭ plîns îndeajuns moartea unchiuluĭ, Fortuné și Clémentine, avură o întrevedere cu notarul care, indicîndu-le intențiunele unchiuluĭ lor, le procură o surpriză, care de sigur nu era de aceiaș natură la ceĭ doĭ moștenitorĭ. Dacă Clémentina se extaziase, avînd de mult deja o inclinare foarte viuă cîtră vărul eĭ, care era numit în anturajul eĭ, frumosul Roussel, Fortuné remase zăpăcit, atît din cauza ideilor luĭ nu tocmaĭ favorabile căsătorieĭ, cît și prin faptul că nu se simțea de loc atras spre d-ra Guichard. El arată chiar un așa de slab entuziasm în cît vara sa primi o mare decepțiune, care se manifestă nu printr'o răceală în purtarea ci, prin o redublare a bună-voinței și amabilității.

Nenorocirea, era că faptul chipul de a fi amabilă al Clémentineĭ avea ceva din violență și autoritate, care sguduia nerviĭ luĭ Fortuné. Ea părea a zice: «Sunt amabilă față de tine pentru că-mĭ aparțiĭ. Buna-voința mea e o consecință a putereĭ ce am asupra d-tale. Imĭ placĭ ca și cîniĭ sau servitoriĭ meĭ, dacă mĕ lingușesc, mĕ ascultă sau mă servesc cum se cade. Dar vaĭ de tine, ca și de dînșiĭ, dacă n'aĭ face totul pentru a fi satisfăcută!».

Și demonul voia desigur ca acest despotism afectat să fie, dintre toate formele tandrețeĭ, acea care trebuia să displacă maĭ mult luĭ Roussel, foarte puternic, foarte independent și de loc dispus de a fi condus, fie chiar de către o femeie frumoasă.

Căcĭ Clémentine, în vrîstă de 23 de anĭ, era o figură plăcută, în afară de oare-care mascunilitate care se trada prin grosimea genelor, fermitatea profituluĭ, asprimea voceĭ și oare-care mișcărĭ brusce, care ar fi poate frumoase la o crișmărița oare-care. Totuș era o figură cu talia mare, bine constituită, cu ochĭ superbĭ, dințĭ frumoșĭ, un teint mat și un păr negru admirabil.

Cum se face că 'n jurul eĭ nu roiesc cavalerĭĭ și ea e gata a face frizura sf. Caterina? Fortuné explica lucrul ast-fel: „Ea procură grijă și jenă; aĭ aerul de a face curte unuĭ barbat». Totușĭ nu din ambiție de banĭ, căcĭ el era în capul uneĭ afacerĭ foarte productive, dar pentru a asculta de ultima dorință a unchiuluĭ seu, Roussel nu respinsese ideea de a se căsători cu Clémentina. El se hotărîse la incercare, și aceasta era o lucrare a unuĭ băiat îndrăzneț întru cît nu-ĭ plăcea fata dar îĭ plăcea mult libertatea.

Și ast-fel convenire a se întîlni pentru a putea ajunge la o comună înțelegere și 'n fie-care seară Fortuné se ducea să ia ceaiul la Clémentina. Era bine primit și de obiceiu, așezat la colțul odăieĭ, Roussel îșĭ zicea, privind'o la lumina lămpilor: nicĭ vorba, nu-ĭ urîtă. Și el încerca de a rupe ghiața care se stabilea din moment ce erau în intimitate. Lucrurile mergeau bine în timp de oră; apoĭ proviziile de amabilităților ale Clémentineĭ și rezervele de răbdare ale luĭ Fortuné fiind epuizate, ajungeau la contra-zicerĭ, dispute, la cuvinte răutăcioase, și vărul pleca grăbit de la verișoara sa, exprimînd: D-zeule cît e de nesuferită!

Ea văzîndu-l cum se duce suparat, suspina, îș făcea reproșurĭ în contra dispozițiuneĭ sale rĕsboinice, căcĭ ea îș dădea perfect seama de defectul eĭ, și-șĭ promitea să facă totul a doua-zi, pentru a nu rupe bună înțelegere.

Ea n'a ajuns însă nicĭ odată la așa ceva!

(Va urma).

O Noutate pentru publicul Ieșan

La 14 Ianuarie a. c. se va deschide în str. Lăpușneanu No. 28 o magazie de încălțăminte cu firma *«Lumea Elegantă»* care va vinde mărfurile cele maĭ fine cu prețurile cele maĭ moderate.

De arendat

Moșia **Oneștiĭ cu Urzicaniĭ** din comuna Șipotele, și Moșia **Borosoaia** din comuna Ceplenița, ambele din jud. Iașĭ, proprietatea d-neĭ *Elena Sturdza*.

Arendarea se face pe un period de 5 saŭ 7 anĭ, cu începere de la 23 Aprilie 1899, întrîndu-se cu plugul din toamna anuluĭ 1898.

Doritoriĭ sunt rugațĭ a se adresa pentru orĭ-ce lămuririĭ și condițiunĭ la Redacție.

Dr. EDUARD FABINI
— No. 140 Strada de Sus No. 140 —
IASSY
— *Maladiĭ Interne* —
BOALE DE FEMEI
Consultațiunĭ de la 5—7 ore p. m.

Bereria Unirea
In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietățĭ.
Bere de Bragadir și Luther.
Intrarea Liberă.

Dr. Philipp Blumenfeld
de la Facultatea de medicină din Viena
După doĭ anĭ de practică al clinicile din Viena și Berlin, s'a stabilit în Iașĭ.
47—Str. Ștefan cel Mare—47
Casele W. Wassermann
Consultațiunĭ 8—10 a. m. și 2—4 p. m.

DOCTOR S. SUFRIN
Fost medic C. F. R.
Practicînd și în spitale din Paris
Consultă 8—11 a. m. și 3—5 p. m.
Str. Palatuluĭ No. 9 (casele Nițescu)

Cota oficială

Constanța 16 Ianuarie 1897.

Orz 290 hect. 4 lei 10 bani. Grîu arnăut 80 hect. 11 lei. Porumb 580 hect. 6 lei 10 b. toate în oraș la magasie.

Ceva despre alcoolism

De cînd prin inițiativa d-luĭ A. C. Cuza s'a înființat în Iași o ligă antialcoolică, chestiunea alcoolismuluĭ, care își avea existența și la noĭ în țară, a ajuns la gradul de conștientă din latentă cum era. Și ca o dovadă că a fost bine sesizat momentul acțiuniĭ la noĭ în țară, e mișcarea stîrnită: revistele și ziarele, convorbirile publice (sub formă de conferențe) căcĭ cele familiare nu au ca țintă de cît aratarea și desbaterea răuluĭ produs de alcoolism, sub toate formele luĭ.

Și de unde pînă maĭ erĭ se credea de mulțĭ că întrebuințarea moderată a **orĭ căror** *băuturĭ alcoolice* nu aduce nicĭ un rău organismuluĭ, azĭ s'a ajuns la credința—din partea tuturora—că numaĭ substantele alcoolice dăunează sănătățeĭ, nu însă și consumarea cumpătată a vinuluĭ orĭ a bereĭ. Noĭ însă sîntem din aceĭ cari credem că chiar întrebuințarea cu măsură a vinuluĭ, nu numaĭ că nu folosește, dar chiar strică organismuluĭ. Și fiind că afirmațiunile trebuesc să fie în totdeauna însoțite de dovezĭ de natură convingătoare, vom căuta să producem niște experiențe în acest cîmp de observațiune.

Dăm cuvîntul revisteĭ *„Union pour l'action morale"* de unde extragem cele ce urmeaza:

«Dl de Paville citează o curioasă ex«perienți, care s'a făcut în *Statele-Uni«te*. S'a dat de lucru la patru-zecĭ de oa«menĭ, din care 20 nu beau de cît apă. «ceilalțĭ 20 beaŭ vin, bere și țuică. Du«pă două-zecĭ de zile s'aŭ calculat mun«ca executată. Ceĭ două zecĭ băutorĭ de «vin, bere, țuică întrecură pe ceĭ băutorĭ «numaĭ de apă în cele dintăĭ 6 zile; «pe urmă ăe începu o perioadă de re«acțiune; la sfîrșit băutoriĭ de apă cîș«tigară izbînda executînd o cantitate de «muncă întreită.

«S'a verificat exerienți, schimbîndu-se «rolurile. Băutoriĭ de apă fură siliți să «adopte sistemul alcoolic timp de 20 «de zile, și viceversa băutoriĭ de vin, «bere nu băură de cît apă. Și de astă «dată băutoriĭ de apă dădură la urmă «rezultate cu mult maĭ superioare celor «lalțĭ. Concluziunea în mod natural se «impune. Pentru o sforțare prelungită, «intrebuințarea alcooluluĭ micșurează pu«terea musculară; cu alte cuvinte, ma«șina umană hrănită cu apă produce maĭ «multă energie de cît hrănită cu alcool «Pentru o sforțare momentană, întrebu«ințarea vinuluĭ dă putere și excită, dar «pentru o muncă prelungită, nu. Oame«nilĭ care beaŭ mînîncă puțin. Alcoolul «susține, zic băutoriĭ. De fapt însă cei «ce beaŭ, au mistuirea lor întîrziată. «Cînd cineva nu bea de cît apă, mistu«irea se face repede. Stomachul dă de «știre, căcĭ simțim foamea după 3—4 «ceasurĭ după o mîncare. Oameniĭ, cari «greșese în rationamente, spun că vinul «iĭ nutrește, că apa nu-ĭ susține. Iluziu«nea e complectă. E întocmaĭ ca și cum «cineva ar crede că se poate face cald «în o odae arzînd timp îndelugat puțin «combustibil, pe cînd în realitate arde«rea continuă a puțin combustibil nu «produce căldură. . . . . .

. . . . . .

«De aceia organismul îmbibat de al«cool se află în o situație morbidă. A«tuncĭ se declar bolile din cauza întîr«ziereĭ nutriționiĭ și apar simptomele «lor caracteristice: îngrășarea excesivă, «rhumatismul, piatra, etc. Astfel că ideia «falșă a *„băuturilor carĭ susțin"* con«duce de-a dreptul la o transformare su«părăcioasă a funcțiuniĭ, la o scădere a «forțelor și la o alterare a sănătățiĭ. «Cine digerează încetișor sub influența «alcooluluĭ, tulburător al nutriționiĭ, e «deja un bolnav. Acela are mare nevoe «de apă, un remediu cu mult maĭ bun «de cît al farmaciștilor. Noĭ am făcut «cu noĭ înșine și asupra familieĭ noas«tre experiențe în acest domeniŭ și ne «am convins de exactitatea preceptelor «igienice aicĭ expuse».

Și ca o dovadă că munca sporește cantitativ chiar—nu maĭ discutăm calitativ—prin împuținarea consumăreĭ alcooluluĭ, ne-o dă Norvegia. Aicĭ în 36 anĭ s'a scăzut consumarea alcooluluĭ de la 10 litrurĭ la 3 litrurĭ de cap. In schimb toate problemele în legătură cu alcoolismul s'au rezolvit în mod admirabil: populațiunea s'a înmulțit cu o treime, anume de la 1.305.000 a ajuns la 1903000 locuitorĭ. Cifra condamnaților s'a împuținat, de la 240 la 180 pentru 100.000; numărul celor îngrijiți de asistența publică a scăzut de la 40 la 33 pentru 1000 locuitorĭ, și e de notat că avîntul ce iau instituțiile de bine-facere azĭ e colosal. In fine averea publică a sporit de la 496 corone la 723 de cap.

Valeriu Hulubeĭ

Declarațiile d-luĭ de Bulow

O telegramă din zilele trecute, ne aduse în rezumat declarațiile făcute în chestia Dreyfus de către secretarul de Stat al afacerilor streine în sînul comisiuneĭ bugetuluĭ din Reichstagul german. Iată pe larg acele declarațiĭ:

„Veți înțălege d-lor că nu ating acest subiect de cît cu marĭ precauțiunĭ. Procedînd alt-fel s'ar putea interpreta ca un amestec din partea mea—ca un amestec din partea noastră—în afacerile interne ale Franțieĭ, și noĭ, cu necurmare și cu marĭ grijĭ, am evitat pănă și umbra unuĭ asemine amestec. Cred, cu atît maĭ mult, că trebuie să păstrez o rezervă complectă în această privință, cu cît este de așteptat că procesele deschise în Franța să arunce lumina asupra întregeĭ acesteĭ afacerĭ.

„Mă voiŭ mărgini decĭ a declara în modul cel maĭ formal și maĭ categoric, că între ex căpitanul Dreyfus, deținut actualmente în insula Diavoluluĭ și între orĭ-care organe germane nicĭ odată nu existat nicĭ relațiĭ nicĭ legăturĭ de orĭ-ce natură. Numele de Walsin-Esterhazy, Picquart, le-am auzit acum treĭ săptămînĭ pentru întăia oară în viața mea.

„Cît despre istoria scrisoreĭ unuĭ agent misterios, așa zis găsită într'un paner cu hîrtiĭ, ea ar face poate frumoasă figură în misterele unuĭ romîn; neaparat decĭ, că e cu totul imaginară și n'a existat nicĭ odată în realitate.

„In fine așĭ dori să constat cu satisfacție că afacerea zisă: *afacerea Dreyfus*, dacă a făcut mult sgomot, n'a tulburat însă întru nimic, precît știŭ eŭ, relațiile uniform liniștite ce există între Germania și Franța.

„Am auzit și maĭ puțin încă vorbindu-se de înlesnirile particulare care ar fi fost acordate, din partea Germanieĭ, ex. căpitanuluĭ Dreyfus.

CUTIA CU SCRISORI

D. N. Paiano, inginerul însărcinat de comună cu studiul terenurilor pentru alimentarea orașuluĭ cu apă, ne trimite următoarea scrisoare cu rugăminte de a o publica.

Domnule Director,

In numărul de astă-zĭ al onoratuluĭ d-tră ziar, s'a reprodus știrea că Inginerul Lindley va fi invitat să-mĭ examineze proectele mele pentru alimentarea orașuluĭ Iași cu apă de isvor.

Nu știŭ dacă d-sa ca interesat în cauză ar acepta acesta, și un caz contrar nu va putea fi acceptat d-nu W. H. Lindley pe motiv că D-sa în 1872, a maĭ făcut pentru Iași două proecte pentru aducerea apeĭ în oraș și care ambele aŭ fost respinse. Prin unul din aceste proecte d-sa a propus a *iezi apele Căcaineĭ* și a le distribui pentru băut orășenilor, ear al doilea ca să aducă apă *de la Prut*.

Prin urmare nu s'ar putea accepta ca judecător un inginer, care a avul deja *două* eșecurĭ cu proecte sale aci la Iași, și care acum a încheiat un noŭ contract cu comuna pentru acelaș lucru.

Pe de altă parte contractul meŭ și legile țereĭ românești nu cunosc de cît anume autorități tecnice romîne pentru a introduce eventuale modificărĭ, ear nicĭ de cum pe contractantul de ocazie, fie orĭ-cît de mare sominitate străină trecătoare prin țara noastră.

Primiți, Domnule redactor expresiunea distinseĭ mele considerațiĭ.

Inginer: N. I. Paianu
Diplomat al școaleĭ superioare de mine din Paris
și
vechiŭ elev al școaleĭ Polytecnice

Buletin Parlamentar

In ședința camereĭ de ierĭ, 16 Ianuarie, d. Ionel Grădișteanu adresează d-luĭ prim-ministru următoarea interpelare:

1). Dacă crede că putem să rămînem uepăsători cînd Maghiariĭ iau toate măsurile de a desființa neamul nostru.

2). Dacă crede că guvernul d-sale e posibil în țară, cînd lasă pe Maghiarĭ să maghiarizeze în pace pe Romîniĭ din Ungaria și nu rîdică glasul, ca nu cumva Maghiariĭ să se supere și să între guvernul în încurcătură.

3). Dacă nu se face d-sa samsarul cinstit al uneĭ împăciurĭ între Maghiariĭ și Romîniĭ din Ungaria, dar samsarul cinstit al uneĭ împăciurĭ drepte și leale, al căreĭ țel să nu fie să îngenuncheze pe Romînĭ Maghiarilor, ci să aducă pe Maghiarĭ la convingerea, că e bine și convenabil, cum zicea lordul Clarendon, să ascultăm dorințele poporuluĭ, să fim drepți cu poporul și să fim leali cu poporul.

4) De ce nu desminte guvernl interpretările răŭ voitoare ale preseĭ maghiare privitoare la înțelesul viziteĭ M. Sale la Budapest.

5) De ce d. președinte al consiliuluĭ și ministru de externe n'a însoțit pe M. Sa la Budapesta, cum îĭ era datoria constituțională.

6) Dacă nu crede d-sa că vizita de la Budapesta departe de a fi ajutat la rezolvarea cestiuneĭ naționale, a fost din contra o încurajare pentru Ungurĭ de a stărui în politica lor de apăsare și de desnaționalisare față de Romîniĭ din Ungaria.

După aceea patrioțiĭ se milostivesc și nu maĭ declară nul votul prin care se acordă o pensie d-luĭ Roze Ștefănescu; astfel pașoptistul își vede visul realizat, adică acela de a-și încorona cariera politică cu o pensie pe lîngă alte multe lucrurĭ bune obținute de la partid.

***

In senat se dă cetire uneĭ telegrame a prințuluĭ Ferdinand care mulțămește pentru felicitările ce îĭ s'aŭ adresat de anul noŭ,

Se votează apoĭ maĭ multe împrumuturĭ a cîtor-va județe și la 4 ore ședința se ridică.

ULTIME INFORMAȚII

CONVOCARE

Domniĭ membriĭ comitetuluĭ dirigent al partiduluĭ conservator din Iași sunt rugațĭ a se întruni Duminica 18 Ianuar oarele 3 p. m. în localul clubnluĭ conservator.

Președinte, **Gr. Kogălniceanu.**

Reprezentația proporțională în camera franceză.

Următorul proiect de lege din inițiativă parlamentară a fost distribuit deputaților francezĭ.

Art. I. Camera deputaților se compune: 1) din toți cetățeniĭ eligibilĭ care vor fi obținut într'o circumscripție electorală majoritatea cerută de lege; 2) din toți aceia carĭ fără a fi întrunit această majoritate, vor fi întrunit cel puțin 20,000 voturĭ în țara întreagă.

Art. II. In circumscripțiunile supuse unuĭ scrutin de balotaj, candidațiĭ nu vor putea cere să li se țină în samă de cît voturile dobîndite în balotaj. Eĭ vor avea dreptul de a cumula aceste voturĭ cu acele obținute la primul scrutin în circumscripțiile unde acesta va fi fost deciziv.

Art. III. Legea din 17 Iulie 1889 asupra candidaturelor multiple este suprimată.

Intrebăm pe ceĭ de la administrația comunală dacă aŭ cunoștință de o înțelegere între hahamĭ și casapĭ?

Inițelegerea consistă în faptul că cincĭ dintre hahamĭ declară de *cușer* orĭ-ce carne și în schimb primesc cîte 2 leĭ de fie-care vită.

Așa se explică cum ceĭ cincĭ hahamĭ taie totul pe cînd restul hahamilor staŭ cu mîinele în buzunar.

Cine patronează înțelegerea?

Societatea medicilor din România va convoca zilele acestea într'o adunare generală pe membriĭ săĭ, pentru a discuta noul proiect de lege sanitară care a fost elaborat de comisiunea medicală.

Membriĭ acesteĭ societățĭ, carĭ sunt senatorĭ sau deputațĭ, vor fi însărcinați cu susținerea înaintea parlamentuluĭ, a celor hotărîte.

Din Iași va pleca o delegațiune de cincĭ medicĭ, profesorĭ universitarĭ și membri aĭ numiteĭ societățĭ.

D. C. Dumitrescu — Iași va depune lunĭ pe biroul camereĭ raportul asupra legeĭ învățămîntuluĭ secundar și superior.

Discuția va începe desigur Mercurĭ.

Iată textul telegrameĭ ce A. S. R. principele Ferdinand a adresat senatuluĭ.

Niza, 13 Ianuarie 1898.

Nu pot lăsa să treacă anul fără a nu-mĭ aminti de numeroasele dovezĭ de iubire pe care mi-aŭ arătat'o colegiĭ meĭ în timpul anuluĭ precedent și nu pot să vĕ exprim cît de mișcat am fost de felicitările ce mi-ațĭ adresat ca respuns la mesagiul Tronuluĭ. Această nouă probă de iubire a găsit un profund ecoŭ în inima mea.

«Astă-zĭ, la inceputul anuluĭ noŭ, vĕ adresez, cu mulțumirele cele maĭ sincere, urările cele maĭ călduroase. Facă cerul ca anul 1898 să fie nerocit și fecund: D-zeŭ să vĕ ajute în lucrările dv. și să proteagă scumpa noastră țară.

FERDINAND
„Principele Romînieĭ"

Celebrul explorator Nansen se prinsese, prin contract, să facă o sută de conferințe în Statele-Unite, dar s'a oprit la a 67-a. Se pare că savantul n'a putut exploata indeajuns vastul subiect al expediționiĭ la polul nord.

După multe stăruințĭ Nansen a făgăduit să maĭ ție una singură, a 68-a la New-York.

Agenția care-l angajase pentru turneul de conferințĭ a intentat un proces de daune cerînd 20000 de dolarĭ luĭ Nansen.

In Craiova a apărut o broșură intitulată **Jos nedreptatea!** Ea se ocupă de coucursurile universitare ținute în ultimul timp la Iași.

Autorul relevă, în această broșură, nedreptățile flagrante comise, cu prilejul cestor concursurĭ, de ministerul de instrucție și de juriile universitare.

Broșura este bine documentată.

Așa, concursul de clinica infantilă a fost casat numaĭ de 5 orĭ, de și de 5 orĭ s'a sfîrșit, în favoarea d-luĭ dr. N. Tomescu.

Concursul de economie politică a fost de asemenea casat, de și d. M. Săulescu a reușit cu o medie maĭ mare de 9. In fine, ultimul concurs—de patologie internă—a dat naștere unuĭ scandal ne maĭ pomenit.

Asupra acestuĭ din urmă concurs, autorul broșureĭ e maĭ bine documentat și inzistă maĭ mult.

In procesul *Zola* afară de numeroșiĭ martorĭ citațĭ din lumea pariziană s'a citat și din Bruxelles un număr însemnat. Intre aceștia se află și de Giers, ministru plenipotențiar al Rusieĭ la Bruxelles, frate al consululuĭ nostru.

O dispoziție specială din codurile marilorațiunĭ autoriză pe agențiĭ diplomaticĭ să refuze *mărturia* în chestiunĭ de diplomație.

Pentru balul medicinîștilor de astă seară absolut toate locurile teatruluĭ Sidoli aŭ fost reținute. Multă lume a venit din provincie.

Teribila furtună de pe Marea Neagră

O telegramă din Constantinopole anunță ierĭ că un viscol înspăimîntător s'a deslănțuit asupra orașuluĭ și a împrejurimilor.

Furtuna s'a intins și asupra Mărĭĭ Negre și telegrama afirma că multe sinistre maritime s'aŭ semnalat.

Această înspăimîntătoare furtună a surprins, pe mare, vaporul poștalĭ romîn *„Meteorul"*, care tocmaĭ făcea cursa din Constantinopole la Constanța.

Furtuna era atît de teribilă, în cît *„Meteor"* a fost nevoit să ție largul măreĭ și —în fie-care moment — bastimentul risca să fie sfărîmat de valurĭ. Panica coprinsese pe toțĭ călătorĭ și dacă un sinistru nu avem de înregistrat, se datorește numaĭ abilitățeĭ și energieĭ căpitanuluĭ și echipagiuluĭ.

Lupta cu uraganul a ținut de Marțea trecută, pînă Jouĭ, 15 Ianuarie. Parcursul între Constantinopol și Constanța, care de ordinar se face în 13 ore, a fost făcut de astă dată în treĭ zile. In loc să sosească Marțĭ, la 11 ore seara, *„Meteorul"* n'a putut fi la Constanța de cît Joĭ, ziua, la ora 1.30 p. m.

Vaporul nu a suferit nicĭ o stricăciune.

Suferințele Romînilor de peste munțĭ a făcut o casă din București să editeze niște cărțĭ poștale ilustrate, reprezentînd scene de persecuțiunĭ, exercitate de Ungurĭ asupra romînilor.

Mintoșiĭ noștri vecinĭ Ungariĭ însă pentru a sdrobi fiara daco-romînismuluĭ și a teroriza pe transilvănenĭ aŭluat măsurĭ ca să dea în judecată pe toțĭ aceĭ ce primesc cărțĭ poștale ilustrate din Romînia. Toțĭ seminariștiĭ romînĭ din Blaj, în numĕr de 63, aŭ fost citațĭ la judele de instrucție de la Alba-Iulia pentru a rĕspunde de faptul că lĭ s'ar fi adresat o cartă poștală ilustrată care represintă pe un ungur pintenat chinuind cu biciul pe un țĕran romîn din Ardeal ale căruĭ mînĭ sunt legate la spate.

Această cartă poștală adresată seminariștilor a fost confiscată de poliția din Blaj așa că acești copiĭ nicĭ nu a vĕzut'o.

Cum voesc ungariĭ să stabilească responsabilitatea seminariștilor nu ne putem da bine seama, acești studenți nefind întru nimica rĕspunzĕtorĭ de faptul aceluĭ ce le-a adresat corespondența.

Iară și iară....

Freliminările de pace în resboiul Aureliano-Sturzist ar fi reînceput—se zice —dar învăluite de astă dată sub cel maĭ strict incognito.

Nimic nu a transpirat asupra noilor condițiunĭ, de cît daară că portofoliurile ministeriale par a nu maĭ fi în joc, compensațiile ar fi de astă dată restrînse în casul avantagiilor de mîna a daua.

Dorința pe care Drapelul *o exprimă de vre-o cîte-va zile regulat de a vedea partidul liberal strîns unit și ceaiurile parlamentare reîncepute la d. Stalojan. sunt, pentru moment, preludiul.*

Restul... va urma.

Notarul Petrovicĭ de la comuna Copou a fost numit intendent la cimitirul israelit iar în locul săŭ s'a numit notar perceptorul Tăutu.

Pentru marțĭ seara este convocată o intrunire a studenților în medicină spre a se discuta proiectul de lege al d-luĭ dr. Felix.

Pall Mall Gazette din Londra afirmă că cu toate dezmințirile, starea d-luĭ Gladstone e în adevăr foarte ingrijitoare.

Procurorul general a introdus alaltăerĭ peste 100 de apelurĭ, făcute contra sentințelor tribunaluluĭ Bacău, care achită pentru contravențiune la legea sanitară.

Azĭ a apărut primul numărul al ziaruluĭ **Creditul** conținind o bogată materie care interesează în special finanțele, comerțul, industria și agricultura.

Iată sumarul acestuĭ număr:

Știrĭ economice din țară și streinătate.—Băncile populare.—Cronica comercială internă și externă. — Variațiunile scomptuluĭ în anul 1897 în principalele piețe din lume.—Bursa din Bucureștĭ.— Rentele romîne din streinătate.—Mișcarea industrială.— Cronica agricolă.— Licitațiunĭ.—Diverse. — Ultima oră: *Bursa din ultima zi și Prețul grînelor în streinătate.*

Abonamentele se primesc la administrația aceluĭ ziar, la Tipografia *Dreptatea* Bulevardul Elisabeta No. 6.

La Tîrgu-Jiŭ a fost ales ierĭ deputat d. Comarnescu candidatul partiduluĭ conservator.

La ediția II vom da celelalte rezultate.

D-na Maria Tataru a făcut opoziție contra sentințeĭ Trib. Iașĭ s. II-a prin care în lipsă, i s'a respins reclamația prin care cerea de la C. F. R. 30,000 leĭ daune pentru moartea frînaruluĭ Tataru fostul seŭ soț.

Ierĭ s'aŭ făcut aproape 300 proteste pentru efecte ajunse la scadență la 15 Ianuar.

D. căpitan Duță Comănescu, a fost permutat în ceeașĭ calitate în care era la școala militară, la un regiment din Bacău. Ancheta este terminată. S'a stabilit ca mandatul nu este falș. Toate iscăliturile sunt adevărate.

Deși nimic nu se poate imputa d-luĭ Comănescu—de cît cel mult neglijență—totuși a fost transferat, pentru al scoate dintr'un mediu în care unĭ din foștiĭ săĭ colaboratorĭ, au devenit la un moment dat acuzatoriĭ săĭ inconștienți.

Telegramele Streinătățeĭ

Paris, 16 Ianuarie.

Gaulois află că lista martorilor citați în procesul Zola este foarte viu comentată în cercurile diplomatice din localitate. Majoritatea diplomaților citați cred că privilegiul exteriorialității n'a fost atins prin citarea lor ca martorĭ.

Paris, 16 Ianuarie

Se dă ca sigur că generalul Billot, ministrul de războiŭ, a ordonat tuturor ofițerilor citați în procesul Zola să nu se prezinte la înfățișare.

Ministrul se va prezinta în persoană pentru a apăra onoarea armateĭ franceze.

Paris 16 Ianuarie.

Procesul intentat de deputatul Ioseph Reinach, directoruluĭ ziaruluĭ *L'Intransigeant*, se judecă de ierĭ. Se știe că Rochefort e dat în judecată pentru că ar fi acuzat pe Reinach de falșificarea unor acte.

După ascultarea avocatuluĭ Barboux din partea luĭ Reinach, și a luĭ Desplat din partea luĭ Rochefort, s'a amînat pronunțarea sentinței pentru opt zile.

Reinich reclamă 10,000 leĭ despăgubirĭ și înserarea hotărîreĭ în două-zecĭ de ziare.

Alger, 16 Ianuarie.

Micĭ neorînduelĭ s'au produs din nou. Un spaniol a fost rănit de un ovreiu. Un indigen a tras un foc de revolver asupra unuĭ ofițer care întovărășia pe o doamnă.

Dama a fost ușor rănită.

Dr. I. ȚARANU

Specialist pentru boalele de piele și syphilis.

Iași—Strada Unirea 1

Colțul stradeĭ de Sus

Consultaținnĭ de la 2—4

Constantin S. Crupenski

FOST MAGISTRAT

AVOCAT

Ore de consultație de la 9 la 11 ore d. a. de la 5-7 p. m.

Strada Lăzescu No. 6.

A sosit la Librăria d. Halpern str. Golia *Cinemotograf* 50 banĭ bucata.

Doctorul V. I. Bejan

Medic primar al institutulnĭ Gregorian

și

Profesor la Universitate

Consultațiĭ în cabinetul seŭ, Strada Armean în toate zilele de la 1—4 p. m.

ALEXANDRU CERBAN

Doctor în Drept

de la facultatea din Paris

AVOCAT

Iași.—Strada Golia No. 42

Se caută o domnișoară pentru a prepara elevele de la Externat.—M-me Parret, 126 strada de Sus.

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţi literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară, unde sunt publicate Nuvele, Poveşti, Poesii etc. — şi-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literaturei.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librării din ţară.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurari

A. G. DABIJA
AVOCAT
S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziarului «Opinia».

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ
A se adressa la D-l avocat Bădărău

ANUNCIU

Aduc la cunoştinţă onor. public, că redeschizînd din nou prăvălia mea de coloniale şi delicatese, am asortat'o cu tot felul de articole pentru băcănie, ca zahar, cafea, etc.
Rog decĭ pe onor. public de a mă vizita şi a mă onora cu comenzile sale şi sper că va fi mulţămit atît de calitatea mărfurilor cît şi de preţul care va fi cît se poate de moderat.

Cu stima
Vechea şi cunoscuta firmă
I. Singher Bucureştian
Str. Anastasie Panu 33 vis-a-vis de Hala

N. B. Maĭ posed şi toate articolele de librărie şi papeterie.

G. ADAMESCU
MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).
PREŢUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureşti. 58

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.
A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** aci maĭ jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:
6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu măner adevĕrat englezesc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania*, american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *linguri de masă de argint-Britania*, american.
12 bucăţĭ *linguriţe de cafea de argint-Britania*, american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania*, american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania*, american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania*, american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeştĭ de *argint-Britania*.
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ*.
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania*.
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu măner de porcelan.
6 bucăţĭ farfurioare, Victoria.
56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur şi înăuntru un metal alb, care ţine culoarea argintuluĭ şi peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că această inserţiune se referă numaĭ la *simple adevĕruri*, dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şĭ comande garnitura de maĭ sus care convine tocmaĭ ca

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE

precum şi pentru hoteluri, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisornl Societăţiĭ profesorilor. etc. Casă protocalată existînd de 16 anĭ.
— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —
Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ înainte.
VERITABIL NUMAI ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ
Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

De închiriet şi de vînzare

O casă cu douĕ etaje în strada de Sus No. 96. Compusă din patru apartamente cîte din treĭ şi patru odăĭ cu atenansele lor, se pot adresa la proprietara din Strada Sărărie No. 43.

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:
INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură*:

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţiloı la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.
2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.
3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** iĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi iĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** iĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

La 2 (14) Mai 1898
are loc tragerea
LOZURILOR SERBEŞTI
Tabac emis. 1898

Sunt treĭ tragerĭ anuale şi anume: la 1 Mai, 1 Septembrie şi 1 Ianuarie. Cîştigul principal e de

Leĭ 100,000

şi multe alte cîştigurĭ marĭ, ear cel maĭ mic cîştig de amortizare cu care negreşit trebue să iasă în cursul tragerilor este astăzĭ de leĭ 12 şi merge până la 40 leĭ. Durata lor e până la 1936. Sunt garantate cu toate veniturile Monopoluluĭ Tutunurilor (Tabac). Casa de schimb **S. Haifler,** Iaşĭ, str. Stefan cel Mare 31, vinde un asemenea los numaĭ cu **11 l. 50 b.**

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“
de la COPOU, lîngă Iaşi
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.
Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.
De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.
Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.
Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sarat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Libraria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA“
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:
Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.
A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşi.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 213 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MARŢĬ 20 IANUARIE, 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

IZGONIREA D-LUI TACU

LISTELE ELECTORALE

Formarea listelor electorale are anul acesta o deosebită insemnătate. Chiar dacă nu se vor intîmpla alegerĭ neprevăzute, în Noembrie viitor vor avea loc alegerile generale comunăle pentru toată ţara.

Deşteptăm din timp pe toţĭ concetăţeniĭ noştri, că ceĭ ce aŭ drept şi nu sunt inscrişĭ să ceară inscrierea din vreme, iar aceĭ carĭ sunt inscrişi, să observe la timp, atît în listele provizoriĭ, cît şi în cele definitive, dacă inscrierea lor a fost menţinută.

Ceĭ interesaţĭ, atît pentru lămuririĭ, cît şi pentru apararea drepturilor lor în caz cînd ar fi nedreptăţiţĭ de autoritatea comunală, se pot adresa la redacţia „Opinieĭ" în orĭ ce zi de la 10—11 jum. a. m.

DEPUTAŢIĬ IAŞULUĬ

O clipă de splendoare a avut tîrgul acesta oropsit — numaĭ o clipă. Şi o dată cu retragerea conservatorilor, s'a stins şi steaua Iaşilor.

E un sfert de veac de cînd seminţia colectivistă plînge decadenţa Iaşuluĭ cum plîngea profetul pe ruinele Erusalimuluĭ. Şi se rupe inima cînd vezĭ pe farsorul liberal frîngîndu-se de jale cînd vede cum piere, zi cu zi, reşedinţa vitejilor de odinioară — şi într'un sfert de veac, nicĭ o piatră şi nicĭ o picătură de apă n'aŭ adus patrioţiĭ pentru restaurarea acestuĭ oraş, al căruĭ trecut glorios umple paginele cele maĭ superbe ale istorieĭ Moldoveĭ.

Fenomenul fără precedent care se petrecu în Cameră, deună-zĭ, cînd, în discuţiunea asupra tramwayuluĭ electric, a trebuit să ia cuvîntul d. G. Dem. Teodorescu, un deputat strein de localitate şi să declare că, în lipsă de explicaţiĭ din partea aleşilor Iaşuluĭ, votează concesia *pe respunderea guvernuluĭ* — fenomenul acesta, bizar de şi explicabil, redeşteaptă în spiritul public toată inepţia guvernanţilor.

Colectiviştiĭ aŭ moştenit, la retragerea conservatorilor, o stare financiară înfloritoare şi o serie de clădirĭ monumentale carĭ trebuiaŭ să facă pentru multă vreme gloria Iaşuluĭ.

Universitatea, abatoriul, liceul internat, baia turcească, toate lucrările pregătitoare pentru apă şi pentru lumină - sunt opera conservatorilor, huliţĭ azĭ de clironomiĭ risipitorĭ.

Şi azĭ, primăria e ruinată; universitatea nu funcţionează; abatoriul lucrează cu intermitenţă, iar baia nu se poate inaugura pentru că 'ĭ lipseşte apa.

Şi în stareă aceasta de complectă destrăbălare, nicĭ un glas nu se ridică în parlament pentru a cere socoteală nevolnicilor carĭ îşĭ bat joc de dinarul public.

Abatorul, o clădire pentru care contribuabilul a trebuit să facă imense jertfe ca să 'ĭ dea proporţiile cerute de scopul la care era destinat, nu maĭ corespunde, din nicĭ un punct de vedere, menireĭ sale măreţe. Ignoranţa colectiviştilor a redus această operă grandioasă la rolul de şură unde se adăpostesc vacile consilierilor comunalĭ....

Măcelariĭ taie porcĭ tot prin ograde, ca pe vremea divanuluĭ adhoc, iar fabrica de ghiaţă produce, cu cheltuelĭ colosale, zăpadă murdară din apa nefiltrată a iazurilor infecte.

Protestat-a cine-va?

Universitatea n'are apă, şi dacă n'are apă nu se poate încălzi; în aşa condiţiĭ, nu se poate, negreşit, nicĭ întrebuinţa — de cît, doară, vara, în timpul vacanţelor şcolare.

Lucrările pentru instalarea definitivă a băeĭ comunale sunt aşa de defectuoase, materialul atît de prost şi concepţia generală aşa de neroadă, în cît trebue dărîmat tot ce aŭ făcut colectiviştiĭ pentru a se lucra din noŭ, cinstit şi inteligent, dacă vrem să putem inaugura măcar la primăvară această construcţie care e gata de cîte-va lunĭ deja.

Chiar teatrul se derapănă sub administraţia ineptă a colectivităţiĭ — şi nicĭ unul din aleşiĭ Iaşuluĭ nu se simte dator să ridice glasul pentru a impedeca ruina saŭ pentru a indica drumul cel drept.

Acum e vorba să se desfiinţeze şcoala normală superioară, singura pepinieră pentru corpul didactic secundar — şi ca mîine se vor pecetlui uşile celor-l-alte şcoale, fără ca unul dintre cerşetoriĭ de voturĭ să deschidă gura pentru a opri pe ministrul aşa de duşmăneşte pornit în contra celeĭ de a doua capitală.

Ba, ca o ironie superioară, *democratul* beizadea Grigore a rupt mutismul reprezentanţilor Iaşuluĭ pentru a vorbi în potriva tramwayuluĭ electric, pe motiv că face sgomot şi 'ĭ turbură somnul....

Această grijă a beizadeleĭ pentru ocupaţia-ĭ predilectă, aminteşte tortura sibaritului care nu putuse închide ochiĭ toată noaptea din pricina uneĭ foĭ de trandafir cere 'ĭ picase din întîmplare în aşternut....

Dar, gluma la o parte: a venit vremea ca Iaşul, care are atîţia diurniştĭ în parlament, să trimiţă şi reprezentanţĭ carĭ să 'ĭ îngrijască de interese.

G. Rădulescu.

Bulgaria şi Serbia

Rechiemarea d-luĭ Danicĭ, agentul diplomatic al Serbieĭ la Sofia, este considerată la Belgrad ca o dovadă despre încordarea de relaţiĭ mereŭ crescîndă care există între Bulgaria şi Serbia, de la reîntoarcerea fostuluĭ rege Milan la Belgrad; aceasta cu atît maĭ mult cu cît d. Danicĭ care ocupa de mult timp acest post, trecea ca o persoană grată pe lîngă principele Ferdinand.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Ideal şi real. In aceeaşĭ zi au avut loc de curînd două întrunirĭ studenţeştĭ în oraşul nostru.

Porniţĭ de avîntul unuĭ momentan entuziasm în jurul uneĭ cauze pasionante, un număr de studenţĭ universitarĭ au hotărît să adreseze luĭ Zola o telegramă de îmbărbătare.

E aci, poate, o sinceră manifestare, — dar întru cît ea se razimă pe un şir de fapte simţite maĭ mult de cît ştiute, putem doară vedea în avîntul tinerimeĭ, maĭ mult un dor de adevăr de cît un act de dreptate. Este o pornire spre — ideal.

De domeniul, însă, al pureĭ realităţĭ e hotărîrea celorlalţĭ — de a protesta în contra uneĭ grele lovituri ce se pregăteşte — de astă-dată nu în ţara luĭ Felix Faure, ci a d-ruluĭ Felix — uneĭ marĭ părţĭ din tinerimea universitară. Abia putem crede că e adevărat: să se impuie uneĭ clase culte de oamenĭ să muncească timp de un an „gratuit", practicînd medicina la ţară!

De astă dată e vorba dară de o problemă mult maĭ grea, problema existenţeĭ, problema nevoeĭ, problema foameĭ.

O, nu e nimic maĭ real de cît această problemă.

Proiecte Anonime

Şedinţa de Simbătă a Camereĭ a dat caracteristica distinctivă a majorităţilor colectiviste.

Pe neaşteptate, *pe din dos.* **prezidentul adunăreĭ a scos la ordinea zileĭ un proiect de lege — un proiect de fără de lege ar fi maĭ propriŭ — care a stîrnit de două orĭ furtună în parlament, pînă acum.**

E vorba de fabrica de hîrtie de la Letea — fabrică de banĭ nemunciţĭ pentru colectivitatea nesăţioasă.

Fabriceĭ aceştia, pentru exploatarea căreia s'a întovărăşit un consorţiŭ de liberalĭ prădalnicĭ, 'ĭ s'a acordat, încă de pe vremea luĭ Brătianu, dreptul de a furnisa exclusiv, şi contrariŭ legeĭ de contabilitate, autorităţile publice pe timp de zece anĭ — adică privilegiul de a vinde hîrtia de treĭ orĭ maĭ scump de cît orĭ care altă fabrică.

Privilegiul acesta scandalos se sfîrşia la 1895. D. Sturdza a stîrnit atuncĭ o vijelie pentru a obţine o prelungire de un an. In şedinţa de Simbăta trecută, d. Geani a adus-o din noŭ în Cameră — de astă dată pentru *cincĭ-spre-zece anĭ* **— şi a trebuit să se revolte chiar uniĭ colectiviştĭ pentru ca guvernul să consimtă la o amînare de două zile.**

Cu sistemul acesta de a-şi vota privilegiĭ, ne mirăm de ce nu fac colectiviştiĭ o lege care se decreteze că moşiile statuluĭ sunt ale partiduluĭ naţional-liberal!

ACTUALITĂŢI

Semne de războiŭ

Intre Franţa şi Germania. — Zola inamicul patrieĭ. — Tunul Krupp în afacerea Dreyfus. — Poveştĭ.

Se zice că prilejul tristuluĭ războiŭ franco-german de la 1870 a fost telegrama falşificată a luĭ Bismarck. Fi-va oare faimosul borderou complicat cu falşificărĭ pricina unuĭ alt războiŭ între cele două marĭ naţiunĭ.

Procesul luĭ Zola înaintea curţiĭ apropiindu-se o parte a preseĭ de bulevard abundă în născocirĭ şi fantaziĭ. Se comentează mult un articol publicat în Petit Journal *de* Judet, *faimosul erou în afacerea de falşificărĭ a luĭ Clémenceau. După acel articol Bülow, prin declaraţia făcută în parlamentul german ar fi urmînd calea «neruşinatuluĭ Bismarck»; iar urmarea poate fi orĭ* o revoluţiune *saŭ* un războiŭ.

Germania se pregăteşte de mult timp, iar fabricile luĭ Krup lucrează cu o nebună stăruinţă — pînă şi duminecile, atelierele de tunurĭ sunt în activitate. Capul mareĭ conspiraţiunĭ contra Franţeĭ este... Zola. *«Provocaţia luĭ Bülow — sfîrşeşte articolul — poate fi de folos pentru Franţa, dar numaĭ atuncĭ cînd o luam ca un semnal că trebuĭ să ne strîngem rîndurile în jurul drapeluluĭ...»*

Frazeologia aceasta nu corespunde realităţiĭ dacă judecăm după faptul că fostul ministru de justiţie Guérin, *sub care a fost condemnat Dreyfus, declară că în adevăr n'aŭ existat nicĭ-odată alte acte „secrete" decît celebrul borderoŭ şi că nu s'aŭ furat nicĭ-odată acte secrete la ambasada germană. Articolul luĭ Guérin, publicat în* Gaulois *conchide că o revizuire a procesuluĭ Dreyfus ar fi naturală.*

Cît despre Zola, *iată ce a zis între altele unuĭ gazetar vienez.*

„Imĭ plînge inima de cele ce s'aŭ întîmplat. E atît de lesne posibil să fie greşit în adevăr consiliul de războiŭ. O greşală se deplînge şi se repară. Acuma însă e greŭ. O crimă a adus pe cealaltă. Prin darea mea în judecată s'a deschis o nouă poartă de scăpare, un noŭ drum către adevăr? Ţinea-vor seama de aceasta? Cît e nevrednic de Franţa să se facă alegerĭ pe tema Dreyfus ...pentru saŭ contra luĭ... Ruşinea aceasta o va purta pe frunte viitorul parlament. Din fericire suntem o falangă de oamenĭ care vom salvă onoarea Franţieĭ şi nu vom da îndărăt decît victorioşĭ.»

EXTERNE

Impăratul îşĭ răzbună

Vechiul ziar umoristic, care apare la Berlin, cunoscutul Kladderadatsch a fost obiectul unuĭ proces care s'a terminat cu un verdict de condamnare.

Motivul procesuluĭ e acesta: La 28 Noembrie, Impăratul Germanieĭ într'o cuvîntare către recruţĭ a rostit între altele maxima: „Cine nu e bun creştin, nu poate fi om cinstit, nicĭ soldat viteaz".

De aceste cuvinte s'a servit ziarul satic pentru a le traduce în imaginea aceasta. O ilustraţie reprezenta patru căpitanĭ celebri dintre carĭ, doĭ: Alexandru cel Mare şi Leonida nu eraŭ creştinĭ, de loc, iar alţĭ doĭ, Frederic cel Mare şi Napoleon I, de sigur n'aŭ fost nicĭ odată „bunĭ creştinĭ."

In această nevinovată şi spirituală glumă guvernul a văzut o neiertată ofensă la adresa Impăratuluĭ şi a tradus pe redactorul şef al ziaruluĭ înaintea tribunaluluĭ care l'a condemnat la două lunĭ închisoare pentru „lèse majesté."

O dovadă maĭ mult că — după cum se observă de curînd într'o statistică „un vînt nefavorabil suflă asupra monarhieĭ".

Dar fie, că şi monarhiĭ prea sunt susceptibilĭ pe alocurea.

Mîncătoriĭ de Statuĭ

Privilegiul de a fi om ilustru, constitue, sub colectiviştĭ, prilegiŭ pentru un delict. Căcĭ, omuluĭ ilustru urmînd să 'ĭ se ridice o statuă, aceasta dă ocazie colectiviştilor să săvîrşească o potlogărie pe care în alte condiţiĭ n'ar fi putut-o comite — orĭ cît sunt eĭ de inventivĭ.

Mĕ rog: statua luĭ Brătianu — şi aŭ mîncat-o atît de complect, în cît nicĭ firimiturile prînzuluĭ nu se maĭ zăresc.

Acum, vĕ întreb — ca să justific introducerea articoluluĭ meŭ: dacă Brătianu nu era ilustru, ar fi venit cuĭ-va ideea să 'ĭ ridice monument? Şi dacă ideea aceasta n'avea cum să se nască, aveaŭ colectiviştiĭ ocazie să inaugureze şi acest noŭ gen de hoţie? Negreşit că nu.

Tudor Vladimirescu, olteanul pe care 'l invoacă d. Sturdzn ca părinte al d-luĭ Ferechidi, a fost om ilustru — pentru alte virtuţĭ de cît cele pe carĭ 'ĭ le atribue cu rea credinţă şeful colectivităţiĭ, dar în fine om ilustru.

Faptul acesta a imboldit pe uniĭ să adune un fond pentru ridicarea unuĭ monument în amintirea erouluĭ de la 1821. Da, baniĭ s'aŭ adunat, statua s'a comandat la Milano, dar Tudor Vladimirescu e zălog în atelierul sculptoruluĭ — căcĭ paralele s'aŭ mîncat de mult.

Eĭ, dacă olteanul a căruĭ memorie o tot pîngăreşte d. Sturdza ar fi fost om obscur, cum e d. Gane, spre pildă, nu e aşa că am fi scutiţĭ de a înregistra o nouă găinărie?

Pentru azĭ, iată alta — specială Iaşuluĭ.

Prin anul 1890, pe cînd era primar d. Pogor, s'a deschis o listă de subscripţie pentru a se ridica o statuă luĭ Vasile Alexandri. Pînă la 1895, s'aŭ strîns 10,933 de leĭ — şi urma ca, după ce se va construi teatrul definitiv, să se aşeze monumentul poetuluĭ la una din intrările acestuĭ templu pe care l-a ilustrat în timpul vieţeĭ.

Ruina finanţelor primărieĭ, însă, a inspirat o idee genială edililor noştri. Se vor scoate baniĭ de la casa de consemnaţiĭ, sub pretext că produc prea puţin procent, şi se vor cumpăra cu eĭ scrisurĭ urbane. Această „laudabilă" idee, însă, ascunde un şiretlic. Adevĕrul e că această sumă se va întrebuinţa pentru uşurarea caseĭ comunale, care trage de moarte de cînd a încăput pe mîna *bolnavilor.*

Cu sistemul acesta, vom fi siliţĭ să ne rugăm la Dumnezeŭ ca să ne scutească, pe viitor, de oameniĭ iluştri — căcĭ altfel, ţara romînească ajunge, din pricina colectiviştilor, cum era Roma la fondarea eĭ....

Ywann.

LEGEA ÎNVĂŢĂMÎNTULUI SECUNDAR

X

Recrutarea maestrilor şi a profesoarelor.

Am lăsat înadins această chestiune la urmă, pentru că ea comporta o deosebită atenţiune. Chipul cum regulează legea recrutarea acestor membri, presupune o serie de cursurĭ şi şcolĭ, carĭ azĭ n'au fiinţă. Pentru a avea dar fiinţă legea în dispoziţiile art. 28 şi 30; trebuesc înfiinţate anumite categoriĭ de şcolĭ, sau complectate cele existente, căcĭ aşa cum sînt nu corespund menireĭ lor.

Incepem cu recrutarea *profesorilor de religie.* S'au protestat de cîţĭ-va scriitorĭ teologĭ ca situaţia creată profesorilor de religie e înferioară, faţă cu starea actuală de lucrurĭ. Vom vedea cînd va fi vorba de salariĭ. Acum legea stipulează că profesoriĭ de religie trebue să fie clericĭ, *iar nu civilĭ*; să aibă un titlu academic şi să fi trecut un examen de capacitate asupra ştiinţelor religioase şi asupra limbeĭ romîne. Aceste sînt cele două specialităţĭ, art. 24.

E bine că li se cere la examenul de capacitate limba romînă ca a doua speciclitate. In deosebĭ limba romînă are multe puncte comune în trecutul său cu literatura bisericească, căcĭ primele noastre scrierĭ sînt din domeniul literatureĭ bisericeştĭ. Nu e dar nimic curios ca un teolog absolut să fie şi un bun gramatist. Totuşĭ studiile religioase au multe puncte comune cu *istoria* şi cu *filosofia.*

Ce alta e istoria bisericiĭ şi a dogmelor de cît reversul uneĭ medaliĭ a faptelor omineştĭ.

Schimbările marĭ în biserică au nevoe de a fi înţălese prin nexul faptelor politice. Eu cred că foarte nimerit ar fi ca să se îngădue prin lege ca a doua specialitate pentru teologĭ să fie şi *Istoria* nu numaĭ *l. romînă.*

Par'că văd că au să sară mulţĭ şi au să zică: d'apoĭ filosofia nu e potrivită pentru a doua specialitate a unuĭ teolog! Ce-ĭ alta teologia de cît o filozofie spiritualistă? Ce reprezintă alta religia în complexul său de explicărĭ cosmogonice de cît o fază reiterată a filozofieĭ? Filozofia creştină e filozofia platonică în mare parte amestecată cu misticismul oriental. Azĭ e chiar la modă ca un teolog, care se respectă, să fie şi filosof.

Nu ştiu însă; dar mie unuia îmĭ face rău efect un teolog filosofînd.

Reu se clatină teologia, cînd se introduce criticismul. Cel puţin aşa e ortodoxismul nostru, care are la baza sa *tradiţiunea*, şi nu admite criticismul, de cît *ceva* ca metodă, nu ca obiect de investigaţie.

Din cele zise cred că ar fi foarte nimerit a adăuga la art. 29 că profesoriĭ de religie vor avea ca a doua specialitate, istoria orĭ l. romînă, după alegere.

Rămîne întrebarea; putea-vor cere profesoriĭ de religie şi oare de l. romînă, orĭ nu? După spiritul legiĭ în genere ar putea cere, căcĭ orarul tip prescrie religieĭ 6 oare în cele 4 clase de gimnaziu, pe cînd orĭ-ce profesor e obligat a avea pînă la 12 ore. Totuşĭ după înţelesul art. 29 *pare că* specialitatea a doua i se cere unuĭ profesor de religie numaĭ pentru a îndeplini cerinţele art. 24, căcĭ profesorul de religie fiind hirotonit va avea şi biserica sa, şi ca unul ce e titrat va avea 200 leĭ lunar şi cu 210 de la catedră fac 410 leĭ leafă iniţială, plus epitrafirul. Se cam contenească dar d-niĭ care se jăluesc că soarta *viitorilor* profesorĭ de religie va fi rea.

La recrutarea maestrilor de desemn şi caligrafie se va cere diploma de absolvire *a secţiuneĭ pedagogice* a uneĭ şcoale de artele frumoase. Pînă acum asemenea secţiune pedagogică la şcoalele de bele arte nu exista.

Credem că odată cu noua organizare a conservatorilor şi a şcoalelor de bele-arte, se va introduce asemenea secţiunĭ pentru a prepara pentru cariera didactică. Numaĭ la noĭ în ţară se observă faptul uneĭ lipse totale de sistemă în scriere. Eŭ care scriŭ aceste rîndurĭ am o scrisoare detestabilă şi o pot suci cum vreŭ căcĭ nimenea, nu m'a învăţat cum să staŭ la scris, ce posiţie să iaŭ pentru a avea caractere uniforme şi frumoase. Ce am zice de un profesor de muzică care n'ar sta să cînte? Orĭ de un profesor de vioară, care n'ar şti practica instrumentuluĭ? Orĭ de un profesor de limba modernă, care n'ar putea vorbi acea limbă? Cam aşa e cazul cu profesoriĭ noştri de caligrafie; de aceea

mulţĭ din eĭ scriŭ *detestabil*, ar fi cunoscînd teoria scrierei frumoase, dar practica li-ĭ străină cu totul.

Ce să maĭ zicem de maĭştri de gimnastică, căcĭ nu ştiu cînd s'ar simţi la noĭ nevoia uneĭ şcolĭ speciale de gimnastică. Ar fi de dorit ca societatea noastră romînească, şi decĭ statul să încurajeze înfiinţarea *turnvereinilor* romîne căcĭ acolo e locul de a se forma viitoriĭ maiştri, altfel iĭ vom avea recrutaţĭ din serjenţiĭ de armată şi din vagabonziĭ de prin circurĭ.

Venim la partea cea maĭ interesantă: recrutarea personaluluĭ de la şcolile de fete.

Art. 28 din proect spune că profesoarele de la şcoalele secundare se vor numi dintre absolventele şcoaleĭ Normamale superioare de fete. Iar în art. 89—92 proectul se ocupă cu organizarea acesteĭ şcoale normale superioare de fete.

Ea va avea eleve *numaĭ* interne va cuprinde *două* secţiunĭ: *literară şi ştiinţifică*. Cursul va fi de 3 anĭ. Vor fi *numaĭ* maistri de conferinţe, numiţĭ dintre profesoriĭ Universitarĭ; elevele anuluĭ al treilea vor face practică pedagogică la o şcoală secundară de fete, gradul al 2-lea sub conducerea maestruluĭ de pedagogie. La finele celor 3 anĭ se va da un examen de capacitate; după care elevele diplomate se trec în tabloŭ şi se numesc după ordinea de clasificaţie.

Pe viitor dar—şi aceasta cît de curînd—nu se vor maĭ numi profesoare de cît dintre absolventele acesteĭ şcolĭ. Orĭ ce altă intrare în învăţămînt *prin concurs* e închisă,

Pentru a intra însă ca elevă în şcoala normală superioară de fete se cere să fi absolventă a uneĭ şcoale normale de institutoare, a uneĭ şcoale secundare de gradul al 2-lea saŭ să posedă *alte titechivalente* (art. 92.)

Ce să fie aceste *titluri echivalente*? Cine le dă? in ce şcolĭ se capătă? Iată lămuriri necesare de dat, căcĭ art 92 a alarmat toată suflarea femeească de la Universităţile noastre.

Fără a învinui ministrul, şi noĭ credem că prin restricţiunea ce a pus legiuitorul în art. 92 şi 28, se vede că statul nu opreşte cultura superioară a femeeĭ, dar că-ĭ închide calea funcţionarismuluĭ. Statul crede de a luĭ datorie de a-şĭ recruta personalul de profesoare din o şcoală anume creată pentru acest scop. Că dacă pune concurentă la intrarea în această şcoală, să nu aibă concurente şi proletariat în funcţiune,

Maĭ mare respundere are statul cînd preparîndu-te pentru o carieră nu-ţĭ găseşte loc de plasare, de cînd dîndu-ţĭ o cultură secundară generală n'aĭ reuşit de a intra in şcoala specială ce dă esces la funcţiunĭ.

Adevărul este că majoritatea fetelor noastre învaţă pentru o carieră; căcĭ luaţĭ lista studentelor şi puţine veţĭ găsi dintre cele cu dare de mînă. Şi nu-s de vină fetele intr'aceasta. Părdalnica de societate e de vină. Fata tînără şi cu zestre maĭ lesne se căsătoreşte de cît cea fără zestre.

De aceia între fetele, care le avem azĭ pe băncile universităţiĭ multe le avem din familiĭ modeste: funcţionarĭ de toată mîna, micĭ arendaşĭ şi chiar meseriaşĭ.

E bine că învaţă şi fetele carte. Ba să înveţe cît de multă, nu strică. Totuşĭ a egaliza învăţămîntul fetelor cu al băeţilor *în cărţĭ, în metodă, în scop*, e ceva şi *nefiresc* şi *nesocial*.

Datele ştiinţeĭ ne arată că dacă e vorba de a da un învăţămînt şi o educaţie *conform natureĭ* apoĭ aceasta se cere maĭ ales *la fete*.

Nimic nu e maĭ otrăvitor trupuluĭ şi sufletuluĭ de cît a supune uneĭ muncĭ copleşitoare de 8 ceasurĭ pe zi într'un pension, pe mica copilă de la 7 anĭ, pănă la 20 de anĭ. Sculată de la 6 dimineaţă, în sunetul clopoţeluluĭ; supusă emoţiunilor de tot felul în cele 5 ore de clas, plus limbile franceză şi germană, apoĭ piano, lucru de mînă, ţinute în ore nereglementare; pentru a o scoate după 12 anĭ de şcoală o tînără domnişoară cu un lustru de cultură, cu puţină latină şi greacă incîlcită, cu o limbă modernă vorbită, cu o rudimentară cultură artistică, pentru a o face în stare să discute cele maĭ gingaşe chestiunĭ sociale, la care se crede şi dînsa chemată de a'şĭ da părerea, pe cînd din contra *biata natură* a fost nesocotită în cele maĭ sfinte legĭ ale sale.

Cultura i-a desvoltat mintea, i-a deschis nevoĭ şi apetiturĭ nouă, dar natura i-a fost intervertită, căcĭ atîta viaţă i s'a stors pe băncile şcoliĭ în zadar, şi în loc de a avea la tinereţe un corp plin de sănătate, vedem acele figurĭ *palide, anemice*, pline de un *sentimentalism* exasperat, fără a fi sprijinit pe o solidă cultură a judecăţiĭ sau a voinţeĭ.

Iată de ce în majoritatea cazurilor cultura superioară—dacă e prielnică pentru anumită individualitate,—devine o povoară periculoasă, cînd se lăteşte prin simplu fapt de *modă* şi *imitaţiune* la un stoc de fete, de la care societatea ar fi tras maĭ multe foloase pe altă cale.

Şi să nu uităm un lucru: statul e chemat a face să precumpănească interesele sociale, fără bine înţeles a jigni interesele personale. In această privinţă statul şi-a pus întrebarea: ce direcţiune să dau eu cultureĭ femeiĭ? Şi foarte prudent a căutat să răspundă la această întrebare: voiŭ căuta a-ĭ da o direcţiune practică şi utilitară în majoritatea cazurilor. Destul că pentru barbat surplusul de cultură clasică e un defect; să maĭ lăţesc răul şi la fete ar fi a'mĭ nesocoti interesul viu, ce am de societate.

Din acest punct de vedere se explică transformarea atîtor externate în şcolĭ profesionale, căror ar trebui să li se dea un caracter *maĭ industrial* de cît cum îl au până acum.

Orĭ cît ne-am crede naţiune superioară, dar prea ne mineazǎ străiniĭ în cele maĭ micĭ meşteşugurĭ, pentru a nu ne gîndi şi la aĭ noştri să ţie pieptul în lupta de concurenţă.

Dar m'am prea abătut de la subiectul meu, căcĭ ce este maĭ alunecos ca chestiunea femeiĭ.

Vom vorbi maĭ jos de această şcoală normală superioară; acum trebuie se zic că prin actuala lege nu se opreşte ascesul fetelor spre o cultură universitară; numaĭ acea cultură universitară nu va da asces în învăţămînt, căcĭ pe viitor personalul şcoalelor secundare de fete se va recruta dintre absolventele şcoaleĭ normale superioare de fete, *ce va fi la Iaşĭ*.

Un profesor

Deplasărĭ

Hotel Binder: general Beller, Bîrlad, Lct. Bobeĭ idem, sub-lct. Manu, Bîrlad, lct. Livizeanu Roman, D. Cheler R.-Sarat, G. Burada, Roman.

Hotel Europa: I. Vogel, Focşanĭ, L. Schild, Galaţĭ, A. Sichna, Roman, M. Landau, Bucureştĭ, dr. Weidenfeld Suceava, C. Hammer, Viena.

Hotel Trajan: Angelica Nava, artistă, Focşanĭ, Eonidi Haralambe, propr. Tutova, Mărgărint Aprihăneanu, propr., Halta Ferionu, Maria Cutcelv, propr. Unghenĭ, George Cutcellv, propr, Unghenĭ, L. Mihalovicĭ secretar Bucureştĭ, Abram Osăr voiaj. Bucureştĭ, M-me Darclèe, artistă, Bucureştĭ, Dim. Stati, propr. Vasluiŭ, Nicolae Grigoriadi, prop. Bîrlad.

MARUNTE

In locul decedatuluĭ profesor de muzică de la gimnaziul din Fălticenĭ, I. Filip, a fost numit d. Scorpan, profesor de muzică din Iaşĭ.

*

D. Granet, de curînd dr. în medicină de la facultatea din Iaşĭ, a fost numit medic al unuĭ spital rural din judeţul Romanaţĭ.

*

In strada Buna-Vestire, la d. Alex. Hina, magistrat, a încetat subit din viaţă servitoarea Maria Buciuc.

*

Duminică, 18 curent, aŭ fost afişate listele electorale provizoriĭ.

*

Cotiugarul Iţic sin Avram staţionînd ierĭ la hamurarul M. Segal, calul a luat vînt şi din fugă a cazut în Bahluĭ.

Calul a fost scos mort din apă.

*

D. Stamatian a fost numit administrator al moşieĭ Şipotele.

OPINII ŞI REFLECŢII

„B A N"

Am schimbat numaĭ o singură literă titluluĭ precedent: bal; am făcut schimbarea aceasta în gînd în clipa cînd, în zorĭ de ziuă, mi-am desprins floricelele frumoase, albe, de pe redingota neagră—haină de bal.

Florile acelea le-am *cumpărat* — nu ştiŭ din mîna cărĭĭ fete, nu ştiŭ în vîrtejul căruĭ dans, înainte saŭ după miezul nopţiĭ, de la o cunoscută orĭ de la o străină? Le-am luat cu o plăcută nerăbdare cînd mi le'ntinse graţioasa vînzătoare care a zimbit la primirea monedeĭ,—menită uneĭ ţinte generoase căriia i-a jertfit o noapte de trudă şi neastîmpăr, i-a împrumutat farmecul şi neodihnă, pe care ni le vindea nouă, privitorilor entuziaştĭ.

Cît de frumos e balul — dar banul cît e de hidos! Şi cît de stranie mi se pare atuncĭ împerechiarea fatală a sublinuluĭ cu trivialul! Cît de urît e gestul cu care mîna albă şi mică de la care aĭ primit floarea va numara cu o dezinteresată lăcomie suma adunată, şi cît de prozaică va fi reflecţia feteĭ care va măsura în taina gînduluĭ simpatia ce merită după strălucirea monedeĭ ce-ĭ va fi înmînat vre-un fante risipitor şi îngîmfat!

Cît e de superbă mişcarea de dulce leganare pe luciul parchetuluĭ în armonia muziceĭ—: cînd mînile se ating, tremurînd ca pe clape, deget pe deget; cînd mişcările de inconştientă lascivitate se scaldă în poleiul de lumină corupătoare; cînd vorbele se schimbă adăpostite de melodiĭ şi întretăiate de suspine.

Le soupir ardent des aveux...

cînd îndrăzneala izvoreşte din o firească uitare de sine însuşĭ şi de ceĭ dimprejur, în voluptosul frou-frou de matasă a zboruluĭ de trup mlădiet ce se leagănă şi cheamă.

...frôle, frôle
Son blanc corsage et frôle aussi
Ses frissons d'or et son épaule...

Iar în contrast cu toate — zingănitul banilor, mişcare care cere, surîsul ce se vinde—de filantropie..,

*

Tu aĭ venit poate pentru întăia oară în vijelioasa mulţime a baluluĭ, copilă care aĭ vîndut floarea albă prinsă de butoniera redingoteĭ mele. Ca şi tot ce alcătueşte beţia nopţiĭ de bal—lumina, jocul, muzica, florile, serpentinele, bomboanele — frumuseţea şi poezia tinereţeĭ d-tale cată să fie împodobită, vîndută, insinuată, sub haina surîsuluĭ, sub poleiul de lumină orbitoare, în sunete de muzică şi dans; pentru aceasta doară ca şi fecioara cypriană a luĭ Pierre Louys, „ma mère me baigne dans l'obscurité elle mi' habille au grand soleil et me coiffe dans la lumière...", te-aŭ adus aci, te-aŭ aruncat în mijlocul albeĭ luminĭ, în vîrtejul ameţitoruluĭ dans—ca să-ţĭ facĭ educaţia vînzăriĭ prin extaz, educaţia banuluĭ care nu trebuie să te umilească ci să te pregătească a ştĭ că *el* e suveranul vieţeĭ, stăpînul plăcerilor, dreptul şi puterea de a fi, zeul Ban.

Tristis

PENTRU PAÏANO

Lucrările d-luĭ Païano n'aŭ nicĭ o bază solidă.

Un ziar.

Moto de maĭ sus uşor e
Orĭ şi cuĭ ca să-l desfidă:
N'om pretinde unuĭ *liquid*
Să ne dea bază... *solidă*.

Riga

NOTE TEATRALE

UN CONCERT

Sîmbătă seara în timp ce pe scena teatruluĭ naţional se juca piesa originală Don Vagmistru, la teatrul Sidoli un public numeros asista la interesantul concert cu care s'a deschis balul studenţilor în medicină. E un obiceŭ lăudabil care se repetă în toţĭ aniĭ de a se organiza un variat concert literar şi artistic cu ocazia baluluĭ medicinal—căcĭ sezonul ierneĭ—aduce cu regularitate matematică un asemenea bal, de un succes nedezminţit încă pînă acum.

Partea muzicală a programuluĭ, variat cu măsură cuprindea în primul rînd bucăţĭ executate de talentata elevă a conservatoruluĭ nostru, d-ra Hortense Mihailescu, «Mîndruliţa» de Şefănescu şi duetul din opera «Crispina e la comare» executat cu d. Poslusnic, nume cunoscut în lumea musicală.

D-ra Mihailescu e fără îndoială o apariţie fericită şi un element strălucit pentru viitoarea scenă a arteĭ noastre. Din ee în ce maĭ dominătoare, ea cucereşte şi convinge: o proorocire nu instinctivă ci temeinică dă încredere doritorilor de talente şi poate e cea maĭ fericită ocazie de a repeta acum—cînd avem o mare artistă romînă la Iaşĭ, pe d-na Darclée—că nasc şi la noĭ talente. Să ştim însă a le încuraja şi susţinea.

Foarte plăcute cunoştinţĭ muzicale aŭ reapărut pe scenă: fraţiĭ V. şi G. Scorpan, d-niĭ Colceag şi Plumb, alcătuind minunatul quartet «Steluţa» compoziţie a d-luĭ Muzicescu. Quarteiul a fost bisat cu aplause frenetice. Nu maĭ puţin a aplaudat publicul pe Vasile Scorpan—simpaticul bariton al coruluĭ spiridonian—în solo cîndat în prima parte a programuluĭ. Excelentul violonist, V. Borteanu un maĭstru al arcuşuluĭ a fost admirat o dată maĭ mult şi ca totdeauna bisat.

Aşĭ fi dorit ceva maĭ mult spaţiŭ de cît mi-a rămas pentru partea recitativă. D. I. Morţun a zis în locul luĭ Penel monologul «Consilieruluĭ comunal» Luĭ Morţun de altfel, i-am prezis că va ţinea locul luĭ Penel în multe altele. E un frumos talent de comedie.

Anicuţa Cîrjă căria i-am zis multă vreme «mica», de şi manifestă un mare taleut a recitat, cu sentiment şi verva în acelaşĭ timp, versurĭ din bogatul eĭ «reporteriu». Anicuţa a devenit o atracţiune specială pentru seratele artistice şi vom urmări cu interes evoluţia talentuluĭ eĭ dramatic, moştenit şi cultivat.

Se cuvine să dăm o atenţiune specială uneĭ serioase încercărĭ a d-neĭ Ecaterina Nădejde care a apărut în una din cele maĭ grele scene din *Fedra*. Fără a fi încă decizivă, încercarea a fost merituoasă, îndrăzneaţă şi lăudabilă. D-na Nădejde pare a avea patima arteĭ şi talentul nu e nicĭ odată maĭ bine secundat de cît de aceasta însuşire. Voacea clară are trebuinţă încă de educaţia şi temeritatea sceneĭ — dar acestea se dobîndesc lesne cînd celelalte nu lipsesc. Publicul a răsplătit cu aplauze pe noua debutantă secundată de d-na El. Gheorghiu în rolul frumos al *Oenoneĭ*.

*

Concertul a fost urmat de un bal animat şi spendid; muzica militară a d-luĭ *Lehr* şi orchestra Bernştein au cîntat pînă 'n zorĭ—cît timp a durat dansul de studenţĭ, tombola de obiecte, jocul de serpentene, sborul de confetti, vînzarea de florĭ şi lumina electrică a Spiridonieĭ.

Rodion

INFORMAŢII

Ministerul instrncţieĭ publice a refuzat dăruirea catapetezmeĭ de la vechea biserică Treĭ-Ierarhĭ, cerută de epitropia parohieĭ Sf. Atanasie.

O comisiune compusă din administratorul financiar al judeţuluĭ şi primul preşeointe al curţeĭ de apel din Iaşĭ, va verifica compturile societăţeĭ „Reuniuneĭ femeilor romîne", pe anul 1897.

D. P. Ghiţescu, comisar comunal a făcut cunoscut primărieĭ că truncheriĭ de carne din piaţa sf. Spiridon aŭ făcut din nou cartel şi vînd kilogramul de carne *cuşer* cu 1 leŭ.

Divei Darclée

Pe un album, virgin încă, al d-neĭ Hariclia Hartular, steaua care ne va încînta astă sară, d. I. Ianov, cel maĭ spiritual dintre concetăţeniĭ noştri spirituali, a scris, în Septembre 1884, următoarele delicioase versurĭ.

Le reproducem pentru farmecul deosebit ce aŭ azĭ, cînd d-na Hartular—celebra Darclée—întrupează pe *dama cu camelii* cu o artă care excită invidia multor dintre divele europene.

Un album pe-a căruĭ paginĭ,
Nicĭ un suflet n'a vorbit,
E o lume fără' de marginĭ
Şun pămînt nelocuit.

Cîte cugetărĭ duioase,
Cîte visurĭ de amor,
Pe-a luĭ paginĭ mult frumoase
Se vor scri în viitor!

Pe-a mea liră tremurîndă
Nepoţică draga mea,
N'o supune la osîndă
Să vibreze-aicĭ şi ea!

Muza mea este sfiioasă
Şi Pegazul cam sperios,
Cînd îl chem, atuncĭ mă lasă,
In cît sunt vecinic pe jos.

De aceea nicĭ odată
Pe Parnas eŭ n'am sburat,
Deşi poate cîte-odată
Lira mea a resunat.

Aşĭ dori voios pe tine
Pe-a mea liră să te cînt,
Să'ţĭ fac versurĭ dulcĭ şi line,
Cum n'aŭ fost pe-acest pămînt.

Să-ţĭ culeg prin armonie
Un buchet de cugetărĭ
De pe-a inimei cîmpie
Unde cresc pi'ntre oftărĭ.

Şi prin cînturĭ înălţate
Păn'la cugetarea ta,
Să rămăe în ea sapate
Pentru-a nu le maĭ uita,

Dar ca paserea ce cîntă
In a dimineţeĭ zorĭ,
Şapoĭ vesel se avîntă
Către cerul făr' de norĭ;

Astfel inima duioasă
Se înalţă prin suspin
Către steaua luminoasă
Pe-al iubireĭ cer senin.

Dar a lireĭ mele cînturĭ
De pe-acest jalnic pămînt
Dese-orĭ se duc pe vînturĭ
L'al uitărilor mormînt!

Nepoţică vie floare,
Vezĭ că moşul teŭ acum,
Numaĭ versurĭ de uitare
Poate scri pe-al teŭ album?

Ioan Ianov

Ambasadorul francez la Berlin, marchizul de Noailles a primit decoraţia: marea cruce a vulturuluĭ roş, ca respuns la decorarea conteluĭ de Münster la Paris.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

63)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA A DOUA

II.

Apoĭ, alăturea, Thomas, cel maĭ mare, îşĭ stabilise o frajă, o nicovală, un cleşte şi instrumentele complecte ale unuĭ lucrător mecanic, după cum dorise el să fie, după ce-şĭ dăduse bacalaureatul, pentru a nu-şĭ părăsi părintele. In celalt colţ, ceilalţĭ doĭ fraţĭ maĭ micĭ ocupau cele două capete ale uneĭ mese late, în mijlocul uneĭ încîlcelĭ de cartoane, caete şi cărţĭ; François, încarcat cu lauriĭ universitarĭ, întrase cel din tăĭ în şcoala Normală, unde acuma îşĭ pregătea esamenul de licenţă; Antoine, din clasa a treia fusese cuprins de desgust pentru studiile clasice, avînd pasiunea desemnuluĭ, aşa că acuma era cu totul dedat meserieĭ luĭ de gravor pe lemn. Şi înaintea geamurilor, în lumină, Bunica şi Maria ocupaŭ de asemenea o masă de lucru plină cu obiecte de cusutorie, broderie, un colţ plin de peticĭ şi de alte lucrurĭ de asemenea natură, în mijlocul unuĭ amestec de retorte, de instrumente, de cărţĭ groase îngrămădite din toate părţile.

Cum întră Maria strigă cu vocea liniştită, pe care se sforţa s'o facă asigurătoare şi veselă:

— Copiĭ; copiĭ; Iată d. Abate care ne aduce noutăţĭ de la tata!

— Copiĭ! cîtă drăgălăşie de mamă tînără pusese ea în cuvîntul acesta, adresîndu-se voinicilor acelora, a cărora mult timp se considerase ca soră maĭ mare! Thomas, care avea 23 de anĭ, era un colos, deja bărbos, de o mare asamanare cu tatăl luĭ, fruntea lată, faţa solidă, puţin greoiu la corp şi la inteligenţă, liniştit, puţin salbatec, închis în iubirea filială, fericit de meseria aceasta manuală care îl schimba într'un simplu lucrător, la ordinele stăpînuluĭ.

Maĭ tînăr cu doi anĭ François, era de o înfăţişare maĭ fină, talia însă îĭ era aproape egale cu a luĭ Thomas, cu aceeaşĭ frunte, aceeaşĭ gură, o întreagă asamînare de sănătate şi de putere, în care nu se recunoştea intelectualul fin, normalianul ştiinţific, de cît din pleiora maĭ vie, maĭ pătrunzătoare a ochilor. Cel din urmă Antoine, cu toate că nu era de cît de 18 anĭ, nu era întru nimic maĭ puţin viguros, tot aşa de frumos, tot atît de puternic, se deosebia numaĭ prin părul blond şi ochiĭ albaştri moşteniţĭ de la mama luĭ, ochĭ de o blîndeţă nesfîrşită, plinĭ de visărĭ. Pe vremea pe cînd învăţaŭ toţĭ treĭ la liceul Condorcet, îĭ deosebia cu greŭ unul de altul, nu era posibil să-ĭ recunoască de cît după talie, cînd îĭ aşeza după state. Acuma încă, cu greŭ îĭ deosebise cînd nu eraŭ la un loc, pentru ca să poţĭ să observĭ deosebirile care se accentuaŭ odată cu vrîsta.

Cînd întrase Petru, toţĭ treĭ eraŭ adînciţĭ în lucru, atît de absorbiţĭ că în cît nu auzise uşa deschizîndu-se. Pentru dînsul fu din noŭ o surprindere, disciplina aceasta, tăria aceaste de suflet; pe care o observase deja la Maria, aceea de a lua lucrul zilnic. chiar în mijlocul celor maĭ viĭ neliniştĭ. Thomas, lîngă cleştele luĭ, pilea cu grijă o piesă mică de aramă. Era îmbracat în blusă şi mînele îĭ eraŭ aspre, dar îndemanatice. Plecat asupra unuĭ pupitru, François scriea; în timp ce de partea cealaltă a meseĭ Antoine, cu o daltă fină, sfîrşia un clişeu pentru un jurnal ilustrat. Vocea limpede a Marieĭ, însă, îĭ făcură să rîdice capul,

— Tata, vă trimite, noutăţĭ copiĭ!

Atuncĭ toţĭ treĭ, dintr'un acelaş imbold lasară lucrul şi se apropiară. In picioare în rînd după vrîstă, atît de asămănătorĭ erau ca treĭ fiĭ uriaşĭ a uneĭ sănătoase şi puternice familiĭ. Din momentul ce era vorba de tatăl lor, îĭ simţiaĭ dintr'odată apropiaţĭ, confundaţĭ, ne maĭ avînd de cît o singură inimă, bătînd în piepturile lor puternice.

(Va urma).

O Noutate pentru publicul Ieşan

La 14 Ianuarie a. c. se va deschide în str. Lăpuşneanu No. 28 o magazie de încălţăminte cu firma «*Lumea Elegantă*» care va vinde mărfurile cele maĭ fine cu preţurile cele maĭ moderate.

Constantin S. Crupenski

FOST MAGISTRAT
AVOCAT
Ore de consultaţie de la 9 la 11 ore d. a. de la 5—7 p. m.
Strada Lătzescu No. 6.

D. Pekelman

DENTIST
s'a mutat în str. Primărieĭ No. 2

Dr. EDUARD FABINI

— No. 140 Strada de Sus No. 140 —
IASSY
— *Maladiĭ Interne* —
BOALE DE FEMEI
Consultaţiunĭ de la 5—7 ore p. m.

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borţeanu şi Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăţĭ.
Bere de Bragadir şi Luther.
Intrarea Liberă.

MAGASINUL CONSEVATORULUI

IAŞI
Str. Lăpuşneanu 7, şi Str. Golia 54.
MARE DEPOSIT DE
PIANE
Din renumitele fabricĭ *C. Ochler* Stuttgart, precum şi de orĭ-ce fel de **Note** şi
INSTRUMENTE MUZICALE
Atelier special de orĭ-ce fel de reperaţiunĭ de Instrumente muzicale.
Vînzare în rate lunare. Expediţiunĭ în provincie.
Soll. Kauffmann.

Cota oficială

— —

Constanța 17 Ianuarie 1898.

Orz 144 hect. 4 leĭ 40 banĭ. Secară 120 hact. leĭ 5 banĭ 60. Meiŭ 90 hect. 4 leĭ 60 banĭ. Rapița 100 hect. 7 leĭ 20 banĭ. Grîŭ arnăut 150 hect. 11 leĭ 60 banĭ. Grîu de toamnă 70 hect. 9 leĭ 80 banĭ. Porumb 1240 hect. 6 leĭ 20 banĭ toate în oraș la magasie.

Planurile orașuluĭ

O lucrare importantă.—Recepția.—Comisiunea.

Comisiunea numită din partea administrațieĭ comunale pentru a face recepțiunea lucrărilor pentru planul orașuluĭ se compune din d-niĭ: Zahariade, inspectorul general al lucrărilor publice, pendinte de ministerul lucrărilor publice; Hîrjiu, inspector general și șeful secțieĭ docurilor Brăila-Galațĭ; Milțiade Tzony, senator și profesor la facultatea de științĭ și Constandache, consilier comunal.

***

Lucrarea executată de d. Bejan, se compune din 104 planșe, fie-care planșă avînd o suprafață de un metru patrat.

Aceste 104 planșe, puse alăturat, dau topografia Iașuluĭ, indicat fiind acolo, toate casele, curțile, atenansile etc. ale fie-căruĭ proprietar din Iașĭ.

***

După recepția lucrăreĭ, comisiunea dresează cuvenitul raport și administrația comunulă i-a în primire toate aceste planșe.

Un serviciu special se va creia pe lîngă serviciul tehnic, și noul serviciu va avea tocmaĭ de scop, ținerea acestuĭ plan, întroducerea succesivă a diferitelor modificărĭ etc.

Prin niște liniĭ roșiĭ se va indica planul de aliniere al orașuluĭ, aprobat prin decret regal și numaĭ în virtutea acestuĭ plan se vor elibera autorizațiile pentru clădirĭ și construcțiunĭ.

— —

D. Ronetti Roman, cunoscurul literat. se află de două zile în orașul nostru.

In curînd se va pune sub presă o nouă și interesantă lucrare a d-sale, lucrare despre care a vorbit dăunăzĭ *Epoca*.

— —

Mîne, marțĭ, va avea loc concursul pentru spitalul de Băcești, județul Rol manĭ. Postul e ocupat de d. dr Catana, care are de concurent pe d-rul *Ciolac* din Roman.

— —

Seria beneficiilor, începută cu *Don Vagmistru* va continua în toate sîmbetele, La rînd sunt: beneficiul d-luĭ *Cirjă* cu *Dama de Caro*, al d-lor *Ionescu și Popovicĭ* cu *Mușchetarii* etc.

— —

Am anuțat la timp începerea concursuluĭ pentru catedra de caligrafie de la școala comercială de gradul I-iŭ.

Comisiunea pentru examinare se compune din d-niĭ C. Stihi, președinte; Gh. Scorpan și Celestio Fabia, membri. S'aŭ dat probele caligrafice asupra caracterelor *cursive, ronde, batarde* și *coulé*.

Unul pin concurenți, d. Burghelea, s'a retraș pe motivul că în procamă se prevede maĭ mult caligrafie de cît desemn.

— —

Iată numele locotenenților-colonelĭ hotărîțĭ de consiliul inspectorilor generalĭ pentru ca să figurezc pe noul tablou de înaintare în armată, după alegere:

Infanterie: Locot.-colonelĭ Boerescu, Georgescu, Cruțescu, Teișanu, Corvin și N. Constantinescu.

Artilerie: Locot.-colonelĭ Ghițescu, Ștefănescu și Dăsgulinescu.

— —

Zilele trecuta d-na Agata Bîrsescu a representat pe scena teatruluĭ Weiss din Cernăuțĭ piesa «Mărioara», frumoasa dramă scrisă de Carmen Sylva.

Societatea aleasă din Cernăuțĭ, care a asistat la această representație, a trimis următoarea telegramă M. S. Regineĭ:

«Fericiți în societatea distinseĭ noastre artiste Agata Bîrsescu și plinĭ de admirație pentru «Mărioara», care a trecut cu succes pe scena noastră, aducem cele maĭ profunde omagiĭ poeteĭ-regine.

«Trăiască geniul Carmen Sylveĭ, care a vărsat azĭ de pe scena cernăuțeană mîndrie în sufletele românești.»

— —

D. Ludislas Gyorgyeĭ, vice-consulul Austro-Ungar din Iașĭ, de abia reîntors în orașui nostru, după un congediu de două lunĭ, a plecat din nou la Budapesta, sîmbătă sara, priimind dureroasa știre despre încetarea, subit, din viață a d-neĭ Gyorgyeĭ, mama d-sale.

Sincerele noastre condoleanțe întristateĭ familiĭ.

D. locotenent de Putnick fiind cam bolnav, a plecat împreună cu d. L. Gyorgyeĭ.

Iĭ dorim grabnică însănătoșire.

— —

D. general Beller, comandantul divizieĭ II-a de roșiorĭ, cu reședința în Bîrlad, se află în Iașĭ, venit în inspectarea regimentuluĭ de roșiorĭ din localitate.

— —

Silvicultorul cerculnĭ Bîrnova, a fost numit provizor al comuneĭ Andrieșenĭ.

Buletin Parlamentar

— —

La ora stereotipă 2¼ se deschide ședința camereĭ din 17 Ianuarie.

Imediat d. Poenaru Bordea interpelează pe guvern dacă Romînia va participa oficiul la Expoziția din Paris de la 1900; și d. Politimos interpelează pe ministrul de resboiŭ asupra deselor delapidărĭ de banĭ ce se comit de casieriĭ de regiment. D-sa propune să se numească casierĭ țivilĭ.

D. Văleanu citește raportul asupra proiectuluĭ prin care se acordă fabricilor de hîrtie din țară furnitura pe 15 anĭ a hîrtieĭ necesare statuluĭ.

D. Scorțescu arată, deși în termin cam dulcĭ, că acest proiect cuprinde o nerușinată gheșeftărie colectivistă și se miră cum acest proiect care fusese retras de guvern, se readuce acum în discuție pe cale piezișă. D-sa cere să se studieze întâĭ chestia.

Dl Ferichide declară că persoanele care'șĭ plasează *fondurile lor* în industriĭ trebuiesc încurajate, și cere ca afacerea să nu se amîie.

Intervin în discuție d-niĭ V. Morțun și Marghiloman și cu consimțimentul ministruluĭ de interne desbaterile asupra proectuluĭ liberal-național se amînă pe Marțĭ.

***

La Senat d. d-r Bucșenescu anunță o interpelare relativă la criza prin care trece prefectura de Botoșanĭ.

Dl d-r Petrini Paul declară că are intenția se interpeleze guvernuluĭ asupra releĭ organizărĭ a facultățeĭ de medicină și cere să i se puie la dispoziție maĭ multe acte.

Apoĭ senatul întră în indigenate.

Declarațiile d-luĭ de Munster

— —

Ziarul *Le Jour* publică un articol în care se zice că în 1894, înainte de procesul Dreyfus, d. de Munster, ar fi făcut, ministruluĭ de afacerĭ străine a Franțieĭ următoarea declarațiune:

«Guvernul imperial german nu are a interveni în procesul care începe acum; dar datoria mea este ca să vă previn că dacă, fie în mod oficiaĭ fie în cursul uneĭ audiențe, Germania sau vre-un agent german militar orĭ diplomatic va fi pus în cauză, atuncĭ noĭ vom protesta și vom opune o desmințire formală. In cazul cînd s'ar declara că ambasada Germanieĭ sau unul din diplomațiĭ atașațĭ la ambasadă ar fi compromis în această afacere, voiŭ părăsi imediat Parisul.

Le Jour adaoge, că în ziua cînd s'a evocat din nou afacerea Dreyfus d. de Munster s'a dus din nou la ministerul afacerilor străine francez și a reînoit aceiașĭ declarație.

Acestuĭ demers se atribue nepublicarea depunereĭ căpitanuluĭ Lebrun-Renault.

ULTIME INFORMAȚII

— —

Isgonirea d-luĭ Tacu

Zilele d-luĭ Tacu la primăria Iașuluĭ sunt numărate.

Deficitul din casa comunală, neregularitățile de pe la maĭ toate serviciile precum și sistemul colectiviștilor de a se săpa uniĭ pe alțiĭ, a făcut să se spargă cuibul de la primărie.

E poruncă de la d. Sturdza ca primul ajutor de primar să nu maĭ stea nicĭ un minut pe scaunul pentru care s'a dovedit nedemn.

***

Sunt două versiunĭ în privința acesteĭ urgiĭ care a căzut pe capul d-luĭ Tacu.

Se zice că ministrul președinte, dator să facă o situație d-luĭ Eduard Ghica, maĭ ales în urma relațiunelor de familie pe carĭ le contractează consilierul nostru comunal, a cerut locul primuluĭ ajutor de primar, ca maĭ potrivit pentru aptitudinela d-luĭ Ghica.

D. Gane nu s'a împotrivit, zice-se, acesteĭ combinațiĭ — din contra, s'ar fi arătat foarte satisfăcut.

O altă versiune, cea maĭ verisimilă după noĭ, e că d. Ghica, în pelerinagiul pe care'l tot face la Bucureștĭ de cîtă-va vreme, ar fi prezentat d-luĭ Sturdza o listă de greșelĭ sevîrșite de d. Tacu și că primarul, întrebat asupra temeiniciei listeĭ, ar fi confirmat-o din cap pînă în sfîrșit.

***

Această revelațiune ar fi supărat așa de mult pe primul ministru în cît a cerut d-luĭ Gane să înlature cît maĭ neîntîrziat pe primul sĕŭ ajutor.

Fie una, fie cea-l-altă versiune adevărată, sigur e că d. Tacu a și încetat de fapt de a maĭ lucra ca ajutor de primar.

Fiind-că, însă, la colectiviștĭ nu rămîne nerăsplătit nicĭ un păcat, maĭ vîrtos cînd e mare, s'a oferit d-luĭ Tacu o compensație, după stăruința prefectuluĭ de județ și a Epitropilor de la sf. Spiridon.

***

Iată cum s'a aranjat lucrul:

Spiridonia are, în județul Botoșanĭ, o moșie imensă, Todirenĭ. Această moșie se administra pînă acum în regie. de către d. colonel Rosetti, care'ĭ-a mărit venitul, de cînd o administrează, cu aproape treĭ zecĭ la sută.

Azĭ, colonelul Rosetti e scos din administrația moșieĭ și înlocuit cu d. Tacu.

E o dificultate, însă.

Epitropia oferă d-luĭ Tacu gerarea acesteĭ proprietățĭ, dar cu condiția ca, dacă s'ar arenda moșia, contractul d-luĭ Tacu să înceteze după un an,

Primul ajutor de primar cere ca contractul să curgă cel puțin încă treĭ anĭ de la arendarea proprietățiĭ.

Discuțiunea se face acum asupra acestuĭ punct, și o înțelegere e probabilă de oare ce situația d-luĭ Tacu este așa de sdruncinată la Bucureștĭ, încît dacă nu se va grăbi să primească chilipirul ce 'ĭ se oferă, va fi destituit fără nicĭ o compensație.

Sic transit.

✕

Un mare incendiu a distrus, la Paris, o fabrică de carton, situată în Rue de Flandref; era o construcție imensă, situată în centrul unuĭ cartier foarte populat. O panică de nedescris a stîrnit focul declarat în timpul zileĭ și care s'a comunicat cu o iuțeală fenomenală. Pagubele materiale sunt foarte marĭ. Un pompier a fost orbit.

✕

Ziarele pariziane anunță că guvernul austriac nu va autoriza pe secretarul ambasadeĭ la Paris să apară înaintea juraților în procesul Zola.

✕

Emile Richebourg, popularul romancier francez, atît de cunoscut la noĭ în clientela *Universuluĭ*, a murit.

✕

Cu trenul de ierĭ a venit la Iașĭ domnișoara Betti Weissman, din Rădăuț. In tren, a făcut cunoștiință cu un domn tînăr, evreŭ, care a măgulit-o cu diferite vorbe dulcĭ.

In gara Iașĭ tînărul propune d-reĭ Weissman s'o conducă la gazda eĭ, la o mătușă din strada Palat, d-na Feiga Marcovicĭ.

Inainte de a intra în casă, tînărul îșĭ ia noapte bună și pleacă.

Aranjîndu-șĭ bagajele, însă, d-ra Weissman observă că-ĭ lipsește o legătură în care avea cîte-vn haine, 100 leĭ în hîrtie și 9 ruble în argint.

Siguranța publică caută pe tînărul aventurier.

✕

Maĭ mulțĭ părinți aĭ elevilor din noua școală de marină, care s'a înființat de curînd la Galațĭ, au dat plîngerĭ ministruluĭ de războiŭ, uniĭ cerînd chiar retragerea copiilor lor din numita școală, de oare-ce nu numaĭ regimul este peste măsură riguros, dar apoĭ traiul lasă mult de dorit.

Hrana e departe de a corespunde și ca calitate și ca cantitate alocațiuneĭ zilnice fixată prin budget, iar localurile sînt atît de insalubre în cît sănătatea elevilor e amenințată.

✕

Comisiunea pentru examinarea căpitanilor aspiranți la gradul de major a trimis rezultatul acestor examene ministruluĭ de rezboiu.

Au reușit: 67 căpitanĭ de infanterie, 21 din artilerie, 12 din cavalerie, 12 din corpul intendenteĭ, 9 din corpul sanitar și 4 din corpul flotileĭ.

✕

Simbătă seara d. G. Șendrea epitropul demisionat de la eforia spitaluluĭ sf. Spiridon a primit următoarea telegiamă din partea d-luĭ Ferechide.

„Ca respuns la telegrama dv. No. 2218, aflațĭ că pemisiunea din funcția de epitrop al spitaluluĭ sf. Spiridon. v-a fost respinsă și sunteți cu insistență rugat să continuați a fi în fuuctia din care ați demisionat.“

Telegrama poartă pe bandă mențiunaa «consiliul de miniști», *ceea ce dovedește că chestia demisiuneĭ a fost discutată în consiliul de miniștri.*

✕

Amănunte interesante în procesul Boiceff-Novelicĭ: Ambiĭ condemnațĭ au ascultat verdictul cu o receală de ghiață; nicĭ unul nu s'a încruntat macar, nicĭ n'a făcut vr'un gest. Boiceff privea țintă în ochiĭ președinteluĭ, iar Novelic avea ochiĭ plecațĭ la pămînt. Afară de voacea președinteluĭ nu se auzea nicĭ o șoaptă în sala de ședință a tribunaluluĭ.

Niculaĭ Boiceff, care a fost achitat în lipsă de probe a părăsit sala fără să privească măcar pe fratele său, deși era ultima dată cînd se maĭ vedeau frațiĭ unul pe altul. Socrul luĭ Boiceff, imediat după rostirea sentinteĭ părăsi sala murmurînd: «or să se bucure nemțiĭ acuma».

Condemnațiĭ vor plăti 5000 de francĭ miceĭ Eugenia Szimon, copila asasinateĭ Anna Szimon.

✕

Erĭ s'a făcut la Ploeștĭ alegerea unuĭ deputatat pentru colegiul întâĭ de cameră.

Aŭ întrunit:

D. *Teodorini*: 247 voturĭ procl. *ales.*
D. *G. Cantili*, 72 voturĭ și
D. *Ion Lahovari*, 158.

✕

Din cauza abundenteĭ de materie amînăm pe minĭ darea de seamă asupra pieseĭ originale *Don Wagmistru*.

✕

Locuitoriĭ din Hușĭ sunt îngroziți de cîte-va zile de spargerile continuie ce se fac în oraș.

Așa, în timp de o săptămînă numaĭ s'aŭ întîmplat următoarele spargerĭ:

La bancherul Șulăm Löbel hoțiĭ aŭ pătruns în sală și de acolo, spărgînd ușa odăeĭ unde dormea bancherul, aŭ voit să prade, dar aŭ fost surprinșĭ și pușĭ pe goană.

La d. Tănase Vartolomeĭ, hoțiĭ aŭ spart peretele și aŭ fost simțiți tocmaĭ în momentul cînd voiaŭ să pătrundă în camera unde dormea d. Vartolomeĭ.

La d. Ștefan Stoianovicĭ, bancher și mare comerciant, hoțiĭ aŭ lucrat o noapte întreagă ca să spargă dar ușile și obloanele fiiind de fier, n'aŭ putut pătrunde înăuntru.

Toate acestea se petrec în mijlocul tîrguluĭ—și poliția trebue să le citească în gazete ca să afle despre ele.

✕

Moartea luĭ Dim. Suceveanu

Duminică, 18 Ianuarie, ora 11 a. m. a încetat din viață paharnicul Dim. Suceveanu, în etate de 85 anĭ.

Defunctul a fost protopsalt al mitropolieĭ Moldoveĭ maĭ mult de 60 de anĭ.

Era cavaler al ordinuluĭ *Coroana Romănieĭ* și unul dintre ceĭ maĭ sirguitorĭ compozitorĭ de cîntărĭ bisericeștĭ.

De la defunctul remîne o avere colosală și el e unul dintre mariĭ donatorĭ aĭ așezămintelor sf. Spiridon, pentru care a lăsat suma de 365,000 leĭ.

In spitalul *Caritatea* e un pat cu numele Dim. Suceveanu, decĭ și acolo a făcut donațiunĭ. Inmormîntarea va avea loc Marțĭ și prohodul se va face în capela Mitropolieĭ.

La spitalul sf. Spiridon s'a arborat un mare steag negru în semn de doliu.

✕

D. general Berendei, ministrul de rezboiu, a întrunit sîmbătă în cabinetul său pe maĭ mulțĭ generalĭ, prezenți în capitală, între carĭ pe d-niĭ generalĭ Barozi, Brătianu de la statul major general al armateĭ, Arion, comandantul corpuluĭ al doilea de armată, Pilat, comandautul corpuluĭ al treilea și pe toțĭ inspectoriĭ de arme.

Scopul acesteĭ întrunirĭ este de a se pune toată activitatea pentru a se descoperi cu orĭ-ce mijloc autorul broșureĭ *Boala reformelor în armată*..

D. general Pilat a afirmat că această scriere e datorită unuĭ general în activitate, și a numit chiar pe un domn general de divizie, amator, zice d-sa, de portofoliul războiuluĭ. Această afirmațiune, care s'a respîndit imediat, a produs o foarte rea impresiune în cercurile militare din capitală. D. general Berendeiu, se zice că ar fi comunicat-o și M. S. Regeluĭ.

✕

De treĭ zile navigația pe Dunăre este întreruptă, de oare ce, în urma friguluĭ din urmă, Dunărea a înghețat.

Din Sulina se anunță marĭ furtunĭ pe marea Neagră.

✕

Un confrate local ne a anunțat cu multă gravitate, că în ziua 15 Ianuarie s'a oficiat, în bisereca luterană din păcurarĭ, un *requiem* între amintirea zileĭ de naștere a Impăratuluĭ Germanieĭ.

Să se cînte „vecînica pomenire“ —*requiescat în pace*—în locul banaluluĭ *Te deum* cu prilejul uncĭ solemnitățĭ, ne pare o idee ciudată, ca să nu zicem subversivă—și bine a făcut confratele cînd-a denunțat pe păstorul luteran ca autorul acesteĭ crime de lèse-majestate.

Autoritățile locale și reprezentanțiĭ streinĭ carĭ aŭ asistat la această ceremonie neagă faptul.

Se vede că cu toțiĭ îșĭ daŭ seama de enormitatea greșeleĭ.....

✕

De o bucată de vreme o bandă de hoți cutrieră comunele noastre rurale și pradă bisericele, furînd toate odoarele scumpe, vasele sfinte, icoanele, etc, fără ca poliția sau jăndărmăria noastră rurală să fi luat vr'o măsură serioasă, pentru a descoperi pe făptuitoriĭ acestor prădăciunĭ, carĭ operează la largul lor și fără să fie supărațĭ de nimenĭ. Bisericile din comunele Rediu luĭ Tatar, Socola, pe rînd au fost călcate și devalizate, și aflăm astăzĭ că biserica din Stînca a fost visitată de acești mușteriĭ sacrilegĭ, carĭ au rîdicat toate odoarele vechĭ și scumpe, închinate cultuluĭ divin de către familia Roznovanu.

Sperăm că în sfîrșit administrațiunea județană se va deștepta din amorțeala de pănă acum și va pune, cel puțin bisericele, la adăpost de tălharĭ.

✕

Din fantaziile preseĭ.

Din Budapesta iĭ se comunică ziaruluĭ *Neue Freie Presse* că în apropiere de Klausenburg, s'aŭ făcut în ziua de 15 Ianuarie perchiziționĭ în casele maĭ multor *preoți romînĭ*. Cercetările aŭ dat un rezultat surprinzător (sic), descoperindu-se un număr de manifeste ale unuĭ *comitet revoluționar* bucureștean care vorbea de organizarea unuĭ „noŭ patru-zecĭ-opt“ pentru care se vor pune la dispoziție orĭ-ciți banĭ vor trebui...

In adevăr—surprinzător l....

✕

Bugetul ministruluĭ de resboiu pe viitorul an financiar prevede o sporire de caĭ și oamenĭ la escadroanele permanente.

In acest scop comisiunea de remontă va pleca în Rusia pentru a cumpara caiĭ necesarĭ.—D. Veterinar de brigadă, Boboc a trecut astă-zĭ prin Iașĭ mergînd în regiunea Donuluĭ spre a se înțelege cu mariĭ crescătorĭ de caĭ.

✕

O comisiune compusă din d-niĭ general Băicoianu, coloneliĭ Zosima, Pontbriant, locot.-colonel Zlăteanu și maior Musteață, a fost însărcinată de ministerul de resbel pentru a studia simplificarea harnașamentuluĭ cavalerieĭ.

Această comisiune va începe întrunirile sale imediat ce va primi diferitele harnașamente aflate în serviciul armatelor europene.

✕

Primim la redacție «Noțiunĭ de economia vitelor» de V. S. Brezeanu, inspector viticol, la ministeriul domeniilor.

✕

In numărul de mîne, vom publica o dare de seamă asupra frumosuluĭ bal care a avut loc, asară în saloanele d-luĭ și d-neĭ G. Diamandy.

Telegramele Streinătățeĭ

— —

Paris, 18 Ianuarie.

Pentru procesele luĭ Zola s'au reținut zilele de 7, 8 și 9 Februarie. Clémenceau a fost admis să prezinte apărarea ziaruluĭ *Aurore*. El va fi asistat de fratele său, avocatul Albert Clémenceau.

Emile Zola va ceti un memoriu cuprinzător al întregeĭ afacerĭ.

St. Petersburg 18 Ianuarie.

O catastrofă teribilă s'a produs în mîna de huilă de la Mokieva, provincia Charcovuluĭ.

O explozie de *grisou* s'a produs în una din galeriile mineĭ în care se aflau 124 de lucrătorĭ. Numărul morților nu se cunoaște încă. Treĭ devotațĭ minerĭ s'au coborît să dee ajutor tovarășilor și aŭ murit asfixiațĭ și dînșiĭ.

ULTIMA ORĂ

— —

Bacău 18 Ianuarie.

Perceptorul fiscal, Cancicov, a dispărut în sara de 17 crt., delapidînd suma de 11 miĭ leĭ.

Dr. I. ȚARANU

Specialist pentru boalele de piele și syphilis.

Iași—Strada Unirea 1

Colțul stradeĭ de Sus

Consultațiunĭ de la 2—4

A sosit la Librăria d. Halpern str. Golia *Cinemotograf* 50 banĭ bucata.

Dr. A. GROPER

(Gropeanu)

S'a stabilit în Iașĭ str. Bărboĭ No. 2. Consultațiunĭ de la 10—12 a. m. și de la 2—4 p. m., boale interne de femeĭ, copiĭ, piele și secrete.

Pentru saracĭ gratis.

NATHAN SILBERBERG

ORNICAR

Iașĭ 52 str. Golia 52.

vis-a-vis de poarta caselor Neuschotz,

Medaile d'or de la Academie parisiene des inventeurs Paris 1891.
Medaile d'or de la Exposition Nationale Suisse, Genève 1896.

După cum am anunțat deja pe onor. public că întorcîndu-mă din Svițera m'am stabilit în str. Golia 52 sub firma Nathan Silberberg ornicar unde efectuez cele maĭ grele comezĭ și de ornice. Am onoare de a maĭ anunța că am adus și un frumos asortiment de ornice de aur bărbătești, începînd din cea maĭ minimă sumă pănă la 500 leĭ un ornic de aur cu 3 coperțĭ, pentru dame modele cele maĭ noĭ precum ornice de argint, otel, metal, toate cu un preț avantagios.

ALEXANDRU CERBAN

Doctor în Drept

de la facultatea din Paris

AVOCAT

Iași.—Strada Golia No. 42

Dr. N. ȚURCANOVICI

— Strada Unireĭ No. 10 —

Consultatiĭ de la 2—4 p. m.

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţi literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveşti, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literaturei.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Prima fabrică de Periĭ de lux şi pensoane.

Iaşĭ str. Primăriei 17

In această nouă fabrică unică în România se efectuează articolele cele maĭ de lux şi simple precum: Periĭ de haine şi de cap, de barbă, de musteţĭ, de dinţĭ etc., montate pe lemn, os, fildeş, celeloid, aurite, argintate şi bronzate. Pensoane, Patruniere, Bidenele montate în lemn şi în smoală, Valţurĭ pentru friserĭ, Periĭ de caĭ, de vax, noroĭ, de frecat podele, măturĭ, etc. Toate sunt lucrate în diferite mărimĭ şi calităţĭ. Pentru înlesnirea onor. public am deschis tot în sus zisa stradă un depozit al fabriceĭ care se vînd, toate articolele maĭ sus arătate.

Spre convingere rugăm a ne visita

Cu deosebită stimă

Katz & Bernstein.

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

ANUNCIU

Aduc la cunoştinţă onor. public, că redeschizînd din nou prăvălia mea de coloniale şi delicatese, am asortat'o cu tot felul de articole pentru băcănie, ca zahar, cafea, etc.

Rog decĭ pe onor. public de a mă vizita şi a mă onora cu comenzile sale şi sper că va fi mulţămit atît de calitatea mărfurilor cît şi de preţul care va fi cît se poate de moderat.

Cu stima

Vechea şi cunoscuta firmă

I. Singher Bucureştian

Str. Anastasie Panu 33 vis-a-vis de Hala

N. B. Maĭ posed şi toate articolele de librărie şi papeterie.

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** aci maĭ jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:

6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu mâner adevĕrat englezesc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania*, american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *lingurĭ de masă de argint-Britania*, american.
12 bucăţĭ *linguriţe de cafea de argint-Britania*, american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania*, american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania*, american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania*, american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeştĭ de *argint-Britania*.
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ*.
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania*.
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu mâner de porcelan,
6 bucăţĭ farfurioare, Victoria.
56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur şi înăuntru un metal alb, care ţine culoarea argintuluĭ şi peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că această inserţiune se referă numaĭ la *simple adevĕruri*, dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şĭ comande garnitura de maĭ sus, care convine tocmaĭ ca

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE

precum şi pentru hoteluri, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisornl Societăţiĭ profesorilor, etc. Casă protocalată existind de 16 anĭ.

— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —

Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ inainte.

VERITABIL NUMAI ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ

Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

La 2 (14) Mai 1898

are loc tragerea

LOZURILOR SERBEŞTI

Tabac emis. 1898

Sunt treĭ tragerĭ anuale şi anume: la 1 Mai, 1 Septembrie şi 1 Ianuarie. Cîştigul principal e de

Leĭ 100,000

şi multe alte cîştigurĭ marĭ, ear cel maĭ mic cîştig de amortizare cu care negreşit trebue să iasă în cursul tragerilor este astăzĭ de leĭ 12 şi merge până la 40 leĭ. Durata lor e până la 1936. Sunt garantate cu toate veniturile Monopoluluĭ Tutunurilor (Tabac). Casa de schimb **S. Haifler,** Iaşĭ, str. Stefan cel Mare 31, vinde un asemenea los numaĭ cu **11** l. **50** b.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu,* strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

De închiriet şi de vînzare

O casă cu douĕ etaje în strada de Sus No. 96. Compusă din patru apartamente cîte din treĭ şi patru odăĭ cu atenansele lor, se pot adresa la proprietara din Strada Sărărie No. 43.

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** iĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi iĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** iĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 214 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MERCURĬ 21 IANUARIE, 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

INAINTĂRILE IN ARMATĂ

LISTELE ELECTORALE

Formarea listelor electorale are anul acesta o deosebită insemnătate. Chiar dacă nu se vor intîmpla alegerĭ neprevăzute, in Noembrie viitor vor avea loc alegerile generale comunale pentru toată ţara.

Deşteptăm din timp pe toţĭ concetăţeniĭ noştri, că ceĭ ce aŭ drept şi nu sunt inscrişĭ să ceară inscrierea din vreme, iar aceĭ carĭ sunt inscrişĭ, să observe la timp, atît in listele provizoriĭ, cît şi in cele definitive, dacă inscrierea lor a fost menţinută.

Ceĭ interesaţĭ, atît pentru lămuririĭ, cît şi pentru apararea drepturilor lor in caz cînd ar fi nedreptăţiţĭ de autoritatea comunală, se pot adresa la redacţia „Opinieĭ" in orĭ ce zi de la 10—11 jum. a. m.

CARACUDA

Iar se svoneşte că se impacă liberaliĭ — şi de astă dată se impacă, zice-se, *fără condiţiunĭ*.

Ministerul de interne, mărul discordieĭ de rîndul trecut, nu maĭ e disputat de data aceasta — ci compensaţia se dă in mod maĭ concret, maĭ sunător.

Era destul de injositor ca o luptă uriaşă, cum părea a fi cea intreprinsă de puritaniĭ liberalĭ pentru reabilitarea partiduluĭ, să se dea pe un portofoliŭ; dar dacă era injositoare campania atuncĭ, cum e azĭ, cînd se dă pur şi simplu pe un blid de linte?

Şi dacă obiectivul resboiuluĭ fratricid nu maĭ e puterea excluzivă pentru uniĭ saŭ pentru alţiĭ din beligeranţĭ — in ce'şĭ pot găsi satisfacţia ienicerii la a căror reciprocă exterminare asistăm? Căcĭ formula „fără condiţiunĭ", este numaĭ un eufemism; sub ea se ascunde ideea de condiţiĭ meschine, condiţiĭ carĭ nu se pot mărturisi in public, condiţiĭ in fine carĭ se referă de a dreptul la bucătăria liberală.

Pentru a găsi răspunsul la această intrebare, cată să privim un moment inapoĭ spre a cerceta metoda intrebuinţată de d. Sturdza ca să silească pe adversarĭ la o dezarmare generală.

De şi slab şi gata să abdice, ministrul preşedinte a avut, de data aceasta, destulă tenacitate pentru ca, cunoscînd situaţia răsvrătiţilor, să pară intransigent chiar in momentul cînd simţia bine că nu maĭ are nicĭ o raţiune de a sta la putere.

In momentul acesta de criză supremă, d. Sturdza, părăsit pînă şi de aĭ săĭ, 'şĭ a luat curagiul în amîndouĕ mîinile, şi, cu îndrăsneala omuluĭ care nu maĭ are ce pierde, le-a zis aurelianiştilor: *orĭ-orĭ*.

Şi în dilema de a primi numaĭ atîta cît li se acordă, saŭ de a vedea baraca prăvălindu-se, de astă dată pentru un timp nedeterminat — puritaniĭ, oamenĭ in mare parte nevoiaşĭ şi cu conştiinţa nu tocmaĭ impăcată, n'aŭ maĭ rezistat de cît de formă. Aŭ rupt, în aparenţă, tratativele - ca să fie rugaţĭ de a doua oară, dar se puneaŭ mereŭ în calea premieruluĭ ca să-ĭ maĭ solicite o dată — gata să se abandone la prima ispită viitoare.

Şi d. Sturdza, profet o dată în viaţa sa, a priceput că omul care îşĭ pune gîtul de bună voie în lanţ, e om cu care nu se tratează ci om care se maltratează. Drept aceea a insărcinat pe *Voinţa Naţională* să obştească norodului cum că aurelianiştii vor ministerul de interne iar nu regenerarea partiduluĭ — pe cînd d-sa, primierul, le arăta, unora pîinea, şi altora parchetul, pînă cînd, discret şi fără dificultate, s'a stabilit un *modus exeundi* care pune capăt crizeĭ cel puţin pentru o săptămînă.

Căcĭ se ştie de acum — orĭ cîtă grijă s'a pus de amîndouă părţile să se mascheze adevărul — că imaculaţiĭ carĭ se lăudaŭ că numaĭ sfintele principiĭ îĭ călăuzesc în cruciada intreprinsă în potriva colectivităţiĭ, aŭ fost reduşĭ la pace prin foame şi teroare — ca armatele mustruluite de generalĭ nedestoinicĭ.

De acum, pentru un codru de pîine neagră, d. Aurelian, arbitrul situaţieĭ un moment, va primi supremaţia luĭ Dimancea; d. Lascar, cavaler *sans peur et sans reproche*, se va inchina în faţa hotărîrilor luate de plebea ignară şi hrăpăreţă pe care o reprezintă d. Sturdza — pe cînd d. Mîrzescu, pentru a scăpa de spectrul judecătoruluĭ de instrucţie, se va frînge în reverenţe adîncĭ faţă de d. Stolojan, ministrul care furnisa *Voinţeĭ Naţionale* amănuntele picante în chestia Wachtel.

Şi după o săptămînă, cînd solidaritatea guvernuluĭ va fi tocit asperităţile unor situaţiĭ nelămurite şi munificienţa luĭ va fi vindecat unele anemiĭ profunde — duşmănia, inabuşită un moment de nevoie, va eşi din noŭ la suprafaţă şi din noŭ vom asista la o luptă pe viaţă şi pe moarte între vechia şi noua colectivitate. Căcĭ, ceea ce a rămas în partidul liberal de cînd, printr'un foarte natural proces de descompunere, naturile de elită l-aŭ părăsit pentru a se duce unde găsiaŭ puncte de afinitate, este secătura, zoaia, caracuda, stupidă şi pizmătăreţă, care muşcă şi cînd sărută — dacă 'i se maĭ intîmplă cîte o dată să sărute.

G. Rădulescu.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Pe scenă. — Cu prilejul recenteĭ reprezentaţiĭ a pieseĭ d-luĭ Găvănescu: „O carte de vizită" confratele săptămînal „Era Nouă" s'a ocupat de teatrul iaşan, de repertoriŭ şi de actorĭ. Se pare in adevăr că dacă in ce priveşte teatrul insă-şĭ — ca zidire şi eleganţă — am progresat enorm, in privinţa celor din urmă s'a făcut puţin, foarte puţin.

Lipsurile sunt atît de simţite incît chiar ţinînd seamă de toate neajunsurile materiale ale actorilor şi ale instituţieĭ teatrale — *Era Nouă* le enumără chiar — încă suntem în drept de a fi nemulţumiţĭ.

Confratele săptămînal atinge în deosebĭ un singur punct şi anume: limbagiul de scenă. Artiştiĭ noştri dramaticĭ nu ne pot da iluzia realităţiĭ, întru cît se abat de la acestă fundamentală condiţiune a arteĭ dramatice de a vorbi ca noĭ — cînd joacă în piese unde figurăm „noĭ" — nicĭ ca eroiĭ pieselor cînd interpretează din ale repertoriilor străine cu conţĭ, ducĭ, marchizĭ şi aşa maĭ departe.

In definitiv neajunsul acesta nu este decît o parte din defectul general; jocul insuficient. Cîtă vreme piesele se joacă după 3—4 repetiţiĭ — cum a fost cazul şi cu „Cartea de vizită", este fatal ca actorul frămîntat între atenţia spre cuşca suflioruluĭ, între conştiinţa... neştiinţeĭ rolului, jena de public şi poate de autor, ba încă uneorĭ de . . . lipsa de public — să lese curs liber limbagiuluĭ necontrolat, adeseorĭ improvizăt şi totdeauna complicat cu locuţiunĭ împumutate, reminiscenţe reimprospătate din nenumăratele piese, care conlucrează împreună cu foiletoanele de senzaţie la „cimentarea" şi cristalizarea limbeĭ noastre literare şi de salon..

ACTUALITĂŢI

O PARALELĂ

— Gladstone şi Bismarck —

Jules Claretie, distinsul cronicar parizian, face în Le Temps *următoarea paralelă între Bismarck şi Gladstone, celebriĭ oamenĭ politicĭ carĭ aŭ strelucit către sfîrşitul veaculuĭ al 19-lea:*

D. de Bismarck! Acest secol care se sfîrşeşte va vedea poate supra-veţuind peste ultimele luĭ zile, doĭ oamenĭ carĭ formează pentru istorie antiteza cea maĭ isbitoare şi maĭ complectă: Bismarck şi Gladstone, omul cucerireĭ selbatice şi omul dreptuluĭ şi al libertăţeĭ! In fiecare zi ni se daŭ ştirĭ despre aceştĭ doĭ bătrînĭ pe cariĭ moartea îĭ cruţă ca şi cum ar fi cuprinsă de frică saŭ de respect. Se pare că eĭ doĭ încarnează, unul, trecutul cu toată brutalitatea luĭ, celalalt, viitorul cu toată lumina luĭ. Eĭ ştiură şi unul şi altul se utilizeze ziarele, Bismarck pentru a robi, Gladstone pentru a instrui. Atît grand-oldmanul, *cît şi diplomatul cu botforţĭ şi chiveră contemplează azĭ opera ce fie-care din eĭ vor lasa seculuĭ ce vine; şi Bismarck e cuprins de îndoielĭ, iar Gladstone e plin de speranţă.*

Amîndoĭ par învinşĭ. Germania admiră pe cancelar ca o sfărmătură vînjoasă a unor alte vremurĭ. Irlanda repetă cu recunoştinţă numele mareluĭ bătrîn care o vroi liberă. Cancelarul îmbatrînit, priveşte la gura sobeĭ pe cînele luĭ cel mare încălzindu-se la flacărĭ, şi prin jaraticul care se trece revezind incendiile şi roşul cîmpurilor de bătălie, se intreabă dacă ceea ce a edificat el nu se va prăbuşi şi el în fum ca bucăţile de lemn din pădurea sa. Cînd este pus la curentul realităţeĭ evenimentelor, el rîdică din umerĭ. Vorbind despre armeniĭ măcelăriţĭ, va zice cu cruzime: Eĭ mă interesează maĭ puţin de cît cîrtiţile care 'mĭ pustiesc grădinăria de zarzavaturĭ.

D. Gladstone însă, îngrijit de noriĭ orizonuluĭ, clatină din cap şi cere destinuluĭ ca se nu trăească prea mult spre a revedea ceea ce urăşte maĭ mult în lume: rezboiul. O gravură devenită populară în Anglia ni'l arată suind duminică scărîcica care duce la capela din Hawarden. Cu o pălărie moale pe cap, învălit într'o lungă haină, el suie sprijenindu-se de cortel scările de piatră şi'şĭ întoarce din cînd în cînd profilul de vultur către o doamnă 'n negru care'l urmează. La orizon apare în cadrul uneĭ greoaie uşĭ garnisite cu cuie, mormintele, pietrele sure, crucele garnite cu cununĭ ale unuĭ mic cimitir unde crengţele arborilor aŭ încă, icĭ-colea, frunze care se maĭ ţin. Spre acest orizon de pace să suie încet Gladstone, şi în seninătatea bătrînuluĭ mare om este o resemnare, o linişte, o siguranţă care sunt o mîngăiere şi o pildă.

O nouă Pompeie

Săpăturile practicate de către profesorul Bernsdorff în ruinele vecheĭ Pryene, au condus la descoperirea unuĭ intreg oraş conservat ca şi Pompeea. Pentru intăia oară s'a gasit acolo un oraş al Grecieĭ antice cu stradele sale tăiate în unghiŭ drept, cu pieţele sale publice, cu monumentele, magaziile şi casele luĭ particulare.

EXTERNE

Ultimul Panamist

Este aproape emoţionantă descrierea reintoarcereĭ la Paris a luĭ Alfred Naquet. Noĭ toţĭ cîţĭ am trecut prin şcolile secundare am invăţat să cunoaştem numele acesta al chimistuluĭ francez din cartea căruia ni s'aŭ predat elementele prime ale chimieĭ superioare. Alfred Naquet, savant foarte reputat, s'a amestecat în politică, a fost ales în Parlament şi a ieşit compromis din scărboasa afacere a Panamaleĭ. Citat inaintea justiţieĭ, Naquet dispăru din Franţa şi astfeliu convingerea vinovăţieĭ luĭ se în tări în conştiinţele tuturor.

Astă-zĭ Franţa a ...lichidat marea afacere de escrocherie. Sătulă poate de frămîntări şi de ruşine, ea a aruncat vălul de uitare asupra multor vinovaţĭ şi în schimb poate mulţĭ nevinovaţĭ şi-aŭ atras pe nedrept umilinţa unor severe cercetărĭ şi judecăţĭ. Ultimul proces a dat un verdict de achitare generală şi verdictul a intîmpinat o generală bunăvoinţă. Naquet a scăpat ocazia de a fi iertat şi el de o vină reală saŭ de bănuelĭ.

Astăzĭ Franţa agitată de altele abia a dat atenţiune intoarcereĭ fiuluĭ rătăcit. Naquet s'a supus de bună voie justiţieĭ şi pribeagul savant intîmpină simpatiĭ în epoca aceasta de iertare, în epoca de reacţiune.

Căcĭ în afară de orĭ ce îndoială spiritele aŭ fost prea aţîţate într'o vreme. Franţa ea singură — ca un Saturn ce-şĭ consumă copiiĭ — şi-a mînjit cu culorĭ vehemente pe propriĭ săĭ fiĭ, exagerînd vinovăţiile, ascultînd patimele, urînd pe răŭ-voitorĭ. Şi dacă bătrînul şi marele Lesseps nu murea în inchisoare, el ar fi văzut încă cu ochiĭ vremea de reacţiune şi de blîndeţe care a urmat aceleĭ de exces şi de turbare!

Sultanul contra sistemuluĭ zecimal

Monitorul Oficial din Turcia a publicat o circulară a sultanuluĭ, prin care se opreşte funcţionarea măsurilor sistemuluĭ zecimal, in tot timpul sărbătorilor Ramazan.

Poporul, se zice in circulară, nu s'a deprins incă cu aceste măsurĭ, şi se intîmplă multe nedreptăţĭ la cumpărarea alimentelor de prima necesitate. Pe tot timpul sărbătorilor Ramazan, cînd poporul are de făcut marĭ cumpărăturĭ, se suspendă sistemul zecimal; după serbătorĭ „Sultanul se va gindi dacă trebue sau nu să se reia sistemul cel nou".

Doftoriĭ Intăritoare

„Baniĭ albĭ pentru zile negre" in turma politică ce se intitulează partid liberal, a ajuns să constitue o adevarată dogmă.

Pentru un colectivist care se respectă, a ajunge la putere şi a nu se infrupta din doftoriile intăritoare care'l chiurasează pentru vremurile de grea cumpănă ale inţărcăreĭ de la ţiţa bugetuluĭ, e ca şi cum nicĭ ar fi mirosit puterea.

Căcĭ maĭ la urmă, ce'mĭ e şi cu jocul constituţional!

Adică dacă partidul conservator are chief de programe şi vrea să'şĭ plătească luxul unor ideĭ de guvernămînt cautînd să'şĭ cucerească un loc de onoare în opinia publică, apoĭ pentru asta conglomeratul colectivist trebuie să renunţe la dreptul luĭ de a fi, dacă nu ca altceva, dar cel puţin ca o alternaţie în păparea la rînd a banilor bieţilor contribuabilĭ?

Programe de opoziţie vreţĭ?

Apoĭ ce sunt, desfiinţarea legeĭ macsimuluĭ, chestia naţională, şi o sumă de alte marafeturĭ?

La guvern, odată ajuns la putere lucrul se schimbă. Spinarea îşĭ reia obicĭnuinţa incovăereĭ şi deprinderile spargereĭ giamurilor la palat se transformă — în interesul ordineĭ de stat — în oprirea orĭ căreĭ manifestaţiĭ populare de a trece pe calea Victorieĭ.

Dar să revenim la doftoriile intăritoare.

D. Roze Ştefănescu, om cu dare de mînă, a trepadat anĭ de zile pînă ce'şĭ-a văzut pensioara de 300 leĭ pe lună votată; pensiile în partidul liberal sunt un fel de vin Bravais care intăreşte principiile.

Acelor insă careĭ n'au făcut sacrificiul de a primi vre-o leafă adică de aşĭ crea vre-un drept la pensie, li s'a destinat un fel de recompensă deosebită. Cu o simplă subscriere şi fără a debursa vre-o cheltuială alta de cît stăruinţa pe lîngă partid, devin acţionariĭ vre-uneĭ fabricĭ, căreia, sub pretextul faimoaseĭ incurajărĭ de industrie naţională, se acordă tot felul de beneficiĭ şi de monopolurĭ. Un caz recent e acel cu fabrica de hîrtie, căreia colectiviştiĭ i'aŭ acordat zilele trecute monopolul de a furniza hărtia necesară statuluĭ pe un timp de 15 anĭ, socotit pe intervalul cît vor sta eĭ la putere, cît vor putea sta conservatoriĭ, ş'apoĭ după aceia pînă ce ţara va fi dată iarăşĭ pe mînĭ liberal-naţionale care vor aviza în urmă la cele de cuviinţă.

Barbaţĭ prevăzătorĭ de altmintrelea şi cu durere de inimă pentru viitorul partiduluĭ!

Aşa se explică pentru ce lipsa de orĭ-ce principiĭ liberale dă drept partiduluĭ la o neintreruptă prescriere de doftoriĭ intăritoare menite să galvanizeze cerbicea patrioţilor şi să-ĭ incurajeze a sparge geamurĭ cînd sînt în opoziţie şi a sparge capete cînd sînt la putere...

Juvenal.

LEGEA ÎNVĂŢĂMÎNTULUI SECUNDAR

XI

Drepturile şi datoriile corpuluĭ didactic
(Secţia VI; art. 34—49).

Dacă chestiunea membrilor corpuluĭ didactic ne-a interesat în deosebĭ şi dacă s'au ridicat critice contra chipuluĭ, cum se legiferează prin proectul d-luĭ Haret; totuşĭ sîntem unanim a admite ca pe măsură ce mergem spre progres, condiţiunile de traiu se îngreue şi decĭ şi intrarea în învăţămînt trebue se fie maĭ grea.

Nu tot ast-fel stă lucrul şi cu chestia drepturilor şi datoriilor corpuluĭ didactic. Aicĭ se unesc cele maĭ delicate interese.

Profesoriĭ formează un corp electoral, *cel maĭ conştient de drepturile sale.* Nu arareorĭ oameniĭ politicĭ s'au lovit în activitatea lor de opunerea îndîrjită şi *raţională* a profesorilor. Era şi fatal ca la inceputul vieţiĭ noastre politice, pătura profesorilor să capete o mare inrîurire politică din inrîurirea culturală, ce o exercită asupra maselor. Lucrurile ni se par că incep a-şĭ schimba faţa şi trebue să spunem că nu în dauna noastră.

Toţĭ sîntem unanimĭ a recunoaşte că politica e o specialitate, ca toate celelalte ocupaţiunĭ în stat. Dacă la noĭ dinsa n'a ajuns încă la o adevărată specialitate, e că n'avea o pletoră de oameni politicĭ de samă, care să ne dea guverne şi camere superioare. In starea actuală de lucrurĭ e necesară amestecarea aceasta în viaţa politică a tuturor elementelor de orĭ-ce soiu şi categorie. In acest amestec, pentru multă vreme incă va fi de nevoe ca şi profesoriĭ să aiba un rost politic. *Şi îl au.*

Universitariĭ noştri maĭ toţĭ sînt oamenĭ politicĭ; pe cînd însă bătrînii îşĭ caută maĭ mult de rostul politic, tineretul prin forţa lucrurilor pare a se consacra maĭ mult catedreĭ şi pentru şcoală va reeşi maĭ mult bine prin această părăsire a politiciĭ din partea universitarilor tinerĭ.

Corpul didactic primar a fost scos din luptele politice şi cît bine nu trage şcoala de la această liniştită stare politică a membrilor săĭ!

Pe o cale mijlocie stă corpul profesoral a cursuluĭ secundar. Avînd drept după constituţie de a fi şi eligibilĭ, era de datoria orĭ-căruĭ legiuitor de a nu nesocoiti acest drept electoral. Şi pe cît se vede toţĭ autoriĭ proectelor de legĭ au ţinut samă de aceasta. Pare insă că la toţĭ domină tendinţa nu de a stîrbi acest drept politic, dar de a-l atenua, pînă la limita sa inferioară. Politica are versalităţile sale şi nu unuĭ membru al corpuluĭ didactic i s'ar prinde aceste apucăturĭ. De aceia maĭ toţĭ ministriĭ după vremurĭ fie de orĭ-ce partid au crezut de a lor datorie să ţină strîns frîul puteriĭ lor asupra profesorilor — icĭ pe colea uneorĭ abuzînd — numaĭ în tendinţa de a stîmpăra la uniĭ ardoarea uneĭ expansiunĭ de politică sgomotoasă expansiune care strică şcoliĭ.

Pe lîngă aceste considerente politice, vin cele *de corp.* Munca şcoliĭ e o muncă grea, plicticoasă şi destrugătoare trupuluĭ. Catedra cere preparare; pentru a fi în curent cu ştiinţa trebue cărţĭ, bibliotecă; de aceia proporţional cu scumpirea traiuluĭ de o parte, cum şi cu îmbunătăţirea soarteĭ celorlalte ramurĭ de administraţie, de altă parte s'a căutat a se îmbunătăţi şi soarta corpuluĭ didactic.

De cît aicĭ a făcut maĭ mult vremea de cît oameniĭ şi tocmaĭ învăţămîntul numără salariĭ infime în marea majoritate a membruluĭ răŭ. Ce-ĭ dreptul bugetul instrucţiuneĭ e destul de mare faţă cu bugetul general al ţăreĭ, dar dacă vroim progres în ţară, trebue să ştim că progres *fără banĭ* nu se poate face

Cum impacă proectul d-luĭ Haret cerinţele bugetare cu cerinţele şcoaleĭ.

Supt toate raporturile prin proectul D-luĭ Haret se îmbunătăţeşte starea materială a profesorilor, dar se îngreuie activitatea în şcaală.

Pînă însă vom compara cifrele se vedem întru cît se justifiică baza întocmireĭ salariilor în noua lege.

Prin legea de la 6 Mart 1883 salariile eraŭ: 500 pentru Universitate: 360 pentru licee şi gimnaziĭ etc. 280 pentru gimnaziĭ reale, 200 leĭ profesorul de religie şi desen, 150 profesoriĭ de muzică şi gimnastică; 90 leĭ invăţătoriĭ, 225 leĭ

institutorii.—Salariul era fix pe catedre indiferent de numărul de oare. Se întîmplă ca profesorul de matematicĭ de la gimnaziile reale cu 22 ore de curs pe săptămînă să primească 280 leĭ lunar, profesorul de greacă de la licee cu 15 oare curs pe săptămînă să primească 360 leĭ lunar, iar profesorul de filosofie cu 4 ore să primească tot 360. Supt aparenţa uneĭ retribuţiunĭ uniforme în budget se ascundea o nedreptate *plată egală la muncă neegală*. Orĭ ce s'ar zice de mulţĭ că profesorul nu e muncitor *cu bucata*, şi că dar n'are a face plata şi cu oarele de muncă, totuşĭ cred că a mănţinea maĭ departe sistemul actual e *a stărui în nedreptate*. Intr'o organisare pedagogică a liceelor trebue să se pună în concordanţă salariul cu munca dar aşa fel fără a ştirbi şi nedreptăţi pe uniĭ şi pe alţiĭ.

Ideia de a plăti salariile după grupele de care o găsim întâiu în proiectul d-luĭ Sturza din 1887; de acolo a trecut in toate celelalte proecte şi decĭ şi în al d-luĭ Haret. Sînt prea puternice argumentele aduse de D. Sturdza în expunerea de motive al proectuluĭ săŭ de lege (cap. XX, XXI, XXII, XXIII) pentru a nu convinge pe orĭ şi cine că plata după numărul de oare e un pas de progres faţă cu salariul fix de astă-zĭ.

Intr'un liceŭ sînt astă-zĭ 16 profesorĭ cu obiecte principale, cu 159 oare pe săptămînă: cu un salar comun de 5760 leĭ. Dacă însă nu ar fi de cît 8 profesorĭ fiecare cu cîte 20 ore pe săptămînă ar fi posibil a pliti fie-căruea cîte 720 leĭ lunar, fără a se încărca ‹budgetul›. Pe tema aceasta se pune d. Sturza şi discută în 4 capitole marea chestie a salariilor.

Trebuia însă o garanţie luată prin lege la această distribuire de ore. Din toate proectele cel al d-luĭ Haret le dă maĭ mult d-sa influenţat de criticile aduse acestuĭ sistem de plată şi fără a nesocoti principiul, n'a pierdut din vedere şi garanţia legală: «numărul de oare odată acordat unuĭ profesor, nu i se poate micşura de cît cu formele prevăzute în această lege pentru escluderea din corpul didactic, afară de modificările, ce ar rezulta din schimbarea eventuală a programelor» astfel sună art. 38 din proect.

De fapt bănuim că se va face chestie de persoane la acordarea de oare maĭ multe şi decĭ de o sporire de salariŭ, de oare ce ministrul îşĭ lasă mîna liberă de a împlini numărul de oare la ceĭ titularĭ. Şi de şi în spiritul legiĭ e să domnească legea în mod obiectiv la acordarea de oare şi numirea în învăţămînt, totuşĭ experienţa trecutuluĭ ne arată că în certe cazurĭ v'a precumpăni ministrul asupra legiĭ. Totuşĭ garanţiile sunt luate prin lege şi ministrul cel întâiŭ e obligat a ţinea samă de ea, căcĭ altfel *i se scot ochii*. Altă garanţie dată prin lege e că nicĭ într'un caz plata nu va fi maĭ mică ca pentru 12 oare de curs pe septămînă (art. 37). Şi vor fi catedre care vor avea totdeauna 4, 5, 6 oare pe săptămînă, salariul va fi însă ca pentru 12 oare; de aceia am zis că supt orĭ ce raport prin legea d-luĭ Haret se aduce o îmbunătăţire în starea materială a corpuluĭ didactic secundar şi superior.

Cum s'au întocmit grupele şi care a fost plata după grupe în toate proiectele.

In proectul d-luĭ Sturza din 1887 găsim aceste evaluărĭ: pentru profesoriĭ nelicenţiaţĭ 100 leĭ grupa de 5 ore; pentru licenţiaţĭ 130 leĭ grupa de 5 oare; pentru profesoriĭ de religie, desen, muzică, etc. 75 leĭ grupa de 5 oare.

Comitetul delegaţilor în majoritate a admis o urcare: 150 leĭ pentru categoria a doua, 100 leĭ pentru maestri, 75 leĭ grupa pentru profesorĭ de religie.

Minoritatea din comitetul delegaţilor, reprezentată prin d. N. Nicorescu, propune mănţinerea salariuluĭ fix. Tot de această părere găsim că e şi consiliul general de instrucţie şi d. profesor G. Dem. Teodorescu, cu deosebire că cel întâiŭ propune ca salariŭ fix: 400 leĭ lunar liceele; 350 şcolĭ secundare de categoria a două; 220 maeştriĭ; Iar d. G. Dem. Teodorescu propune lefurĭ marĭ —d-sa, care s'a arătat cel maĭ sgîrcit până şi la chibriturĭ, cînd a fost ministru—Vor avea 700 leĭ lunar profesoriĭ titraţĭ de licee; 600 leĭ lunar titraţiĭ la gimnaziĭ, seminariĭ, şcoale normale, etc; 500 leĭ ceĭ netitraţĭ; 150 leĭ profesoriĭ de religie şi maeştriĭ; iar în oraşele Bucureştĭ, Iaşĭ şi Galaţĭ aceste salariĭ se vor spori cu 15 la sută.

In proectele d-lor Take Ionescu şi Poni salariile nu sunt fixate, căcĭ n'aŭ avut parte de a fi discutate de consiliul de miniştri şi ca atare dar nicĭ presumţiunea de a deveni *proecte*, ci numaĭ *anteproecte*.

In 1887 întocmirea salariuluĭ pe grupe era o inovaţie; de aceia e primită cu rezervă şi consiliul general de instrucţie, care reprezintă asentimentul profesorilor se declară contra; numaĭ profesoriĭ de la Iaşĭ admit principiul legiĭ cu observarea ca şi profesoriĭ de religie să intre în categoria profesorilor, nu a maestrilor, primind 100 leĭ pe grupa de 5 ore, fiind netitraţĭ, şi de 130 leĭ fiind titraţĭ.

Ideia şi-a făcut însă curs; şi azĭ pare că ceĭ maĭ mulţĭ cer plata pe grupe de oare ce fiind maĭ dreaptă, dar asigurîndu-se ca legea să nu fie supusă bunuluĭ plac al politicianilor zileĭ.

Un profesor

AMOR

Amor e 'n razele de soare,
Amor în mirosul de floare,
Amor sub alba lună plină,
Isvoru 'ncetişor suspină:
Amor, amor....

Amor în sufletele noastre,
Amor în nopţile albastre,
Din strălucirile de stele
Se scaldă 'n ochiĭ drageĭ mele,
Amor, amor....

Amor în orĭ-ce melodie,
Amor în vîntul care-adie,
Amor în plîns şi 'n mîngîere,
In zgomote ca şi 'n tăcere
E-amor, amor....

Amor în florĭ de promoroacă,
Amorul firea 'ntreagă-o 'mbracă
In vĕl divin, fermecător....
Amor şi 'n vorbele à mort.

1898 **Gordon.**

O serbare de familie

Acordurile delicioase ale voluptosuluĭ vals aŭ ţinut Duminică, sub farmecul lor irezistibil, o societate intimă invitată să împărţească bucuria uneĭ sărbătorĭ de familie.

Se oficia casătoria religioasă a d-luĭ Em. Stratan, funcţionar la consulatul rusesc, cu d-ra Natalia Nebuneli—şi cununa d. Giers, consulul, cu d-na Maria Evgorowna.

Un cerc de fluturĭ albĭ, al căror polen parfumat făcea o atmosferă delicioasă în saloanele cochete ale socrilor; şi un stol de copilţe, carĭ bat cu entuziasm la poarta adolescenţeĭ — trandafiriĭ şi sburdalnice ca îngeriĭ de pe bonboniere, dedaŭ serateĭ aspectul sglobiŭ al unuĭ liceŭ de fete în timpul recreaţieĭ

Citez, în trecăt, pe cîte-va din podoabele acesteĭ serbărĭ.

D-nele: N. Cuţalo, E. Stratan, S. Nebubunelli, A. Nedelschi, E. Vartic, Garofeanu, Tătaru, A. Ghiulea, Profira Ghiulea, şi E. Nebuneli.

D-rele M. Cuţalo, Marie şi Anette Checais, Ecaterina Brăiescu, Aneta Tătaru şi Alexandrina Giulea.

Fracul era reprezentat de d-niĭ Al. Giers, D. Nebunelli, V. Stratan. C. Ghiulea, G. Cuţalo, D. Nebunelli, fiul, I. Nedelschi, V. Vrabie, I. Ghiulea, I. Nebunelli, G. Vartic, V. Teodoreanu, N. Ghiulea, G. Murnu, P. Nedelschi, C. Brăescu, T. Cortin, şi G. Rădulescu.

Abia degetele auriĭ ale zileĭ născînde aŭ dat semnalul retragereĭ mosafirilor.

Colectiviştilor

— CARĬ AŬ PĂPAT BANIĬ PENTRU STATUIA LUĬ BRĂTIANU —

....Şi femeea luĭ Lot neascultînd poveţile îngerilor, a privit în urmă şi s'a prefăcut într'o statue de sare.
Biblia.

Eĭ vor să'l scoată pe Brătianu
Din mormînt—pe-o piaţă să-l pue
Ca să privească tot în urmă
Doar s'ar preface în statue.

Riga.

MARUNTE

Ministerul de interne a încuviinţat înfiinţarea uneĭ secţiunĭ de jandarmerie în comuna rurală Băseştĭ.

*

Toate comunele rurale şi urbane din judeţul Iaşĭ aŭ trimis numele alegătorilor ce trebue trecuţĭ în listele electorale definitive.

*

Noile sobe sistem „Vulcan" aŭ fost aşezate azĭ, în toate şcoalele comunale.

*

Procurorul din Brăila înştiinţează că tribunalul d'acolo a declarat ca falit fraudulos şi a dispus arestarea dispărutuluĭ Iani Capsulis.

DON VAGMISTRU

Piesă originală în 4 acte de d. C. A. Grigoriu

Sîmbătă şi Duminecă s'a reprezentat la teatrul naţional piesa d-luĭ Grigoriu „Don Vagmistru", despre care s'a vorbit bine şi s'a jucat de maĭ multe orĭ cu succes în capitală. In adevĕr piesa aceasta, e una dintre puţinele piese de „ale noastre" reuşite. E o copie fidelă de pe viaţa inquiziţională a căzărmeĭ. D. Grigoriu ne-a redat într'un stil uşor, precis şi spiritual o dramă socială.

De sigur autorul trebue să fi suferit în carne şi în oase toate acele chinuirĭ, despoerĭ şi batjocurĭ, pe carĭ cu atîta preciziune ni le înfăţişază în purtarea „superioruluĭ" faţă de nefericita robie a soldatuluĭ „inferior"; trebue să fi trecut el însuşĭ prin filiera acestor grozăviĭ, pe carĭ ni le prezintă rîzînd, spre a putea fi ascultat. Actul I ne înfăţişază interiorul uneĭ familiĭ burgheze: Cc. Săftica Trandafirescu, văduvă, are o „fată mare" o nepoată a d-sale, Adela, crescută la pension, sperioasă, care de şi curtată de treĭ inşĭ şi anume: de voluntarul bacalaureat Costică Bibinel, de Victor Păun, licenţiat în drept şi de Trăsnilă Don Vagmistru, nu iubeşte însă pe nimenĭ, aşa cel puţin reesă din piesă. C. C. Săftica maĭ are şi un băet, Nicu Trandafirescu, funcţionar la minister. In acest act se pune baza pieseĭ prin aceea că, Lina, servitoarea, sătulă de dragostea caprariuluĭ Trîncă, se „amorezează" de Don Vagmistru, pe care-l vede dese orĭ trecînd calare prin faţa caseĭ, şi-ĭ comunică în scris focul care-o consumă. Don Vagmistru primind scrisoarea crede că-ĭ de la Adela, şi prin mijlocirea inferioruluĭ seŭ, bacalaureatul voluntar Bibinel, pătrunde în casa C. C. Săfticăĭ. Actul al II-lea, cel maĭ puternic şi maĭ real, ne înfăţişază interiorul camereĭ luĭ Don Vagmistru, la cazarmă. Aicĭ facem cunoştinţă încă a cîtor-va personagiĭ noĭ, dintre carĭ cel maĭ sugestiv e al cornistuluĭ, ţiganul Cărăbuş. Actul acesta e o dramă adevĕrată. Şi cu toată partea comică a situaţiilor şi a vorbelor, fondul, urzeala pe care e ţăsut, e tristă, dureroasă.... In acest act, cu hohote de rîs, autorul rădică brusc rogogina întinsă peste peste uşele şi ferestrele căzărmeĭ, şi ne arată schinguierea unor nenorociţĭ, pentru „apararea" nu a patrieĭ, ci a somnuluĭ luĭ Don Vagmistru, întors mort beat în zorĭ de ziuă... Am văzut lîngă mine, în stal, o bătrînă, ştergîndu-şĭ lacrimile de pe obrazĭ, atuncĭ cînd nenorocitul Cărăbuş îşĭ blastăma mama care l'a făcut pentru asemenea chinurĭ... In rîsetele mulţimeĭ, în sgomotul aplauselor lacrimile aceleĭ bătrîne, m'aŭ făcut să uit că sunt la teatru, m'aŭ făcut să trec chiar colo, în camera d-luĭ Vagmistru, şi să plîng dimpreună cu ea, împreună cu Cărăbuş....

...La sfîrşitul acestuĭ act, tot publicul a chemat la rampă, şi a aplaudat călduros pe autor. In cele lalte două acte acţiunea se estinde, asupra unuĭ crişmar, Florea, a căruĭ nevastă Riţa, are „relaţiunĭ amoroase cu Don Vagmistru, acte adevarate, însă carĭ nu maĭ aŭ farmecul durereĭ şi a studiuluĭ. Ceartă, beţie, lăutarĭ, soţ înşelat, mahalagioĭcă „tradată," răcnete, şi piesa se sfîrşeşte prin degradarea luĭ Don Vagmistru şi cheful de bucurie al luĭ Cărăbuş. La sfîrşit autorul a fost iarăşĭ chemat şi toată lumea inteligentă, l'a aplaudat cu mulţumire. De şi nu e în piesa aceasta studiu de caractere, nu-ĭ „psihologie," totuşĭ are în ea ceva care place, care atrage... şi de sigur că se va maĭ repeta orĭ-cînd cu succes pe scena teatruluĭ naţional, ţinînd samă de interpretarea reuşită pe care ĭ-o face artiştiĭ noştriĭ. D. Cuzinski a fost foarte bine în Don Vagmistru; nu l'am văzut, pot spune fară înconjur, nicĭ o dată şi nicĭ într'un rol, aşa de bine. D. Pella în „Cărăbuş" a făcut o creaţiune artistică, nu ştiŭ dacă a văzut pe cutare orĭ cutare în rol, după cum se zice, ceea ce ştiŭ e că e irevocabil. D. Penel a fost aplaudat de maĭ multe orĭ, deşi rolul îĭ era de puţină importanţă. D-niĭ Ionescu, a complectat reuşita pieseĭ. D-na Atena Georgescu, admirabilă în Riţa, d-ra Costişanu drăguţă de şi cam hursuză, d-nele Vasilescu şi El. Botoz aŭ avut scene frumoase.

Crit.

P. S. Joĭ: „Mătuşa luĭ Carol" farsă; Sămbătă al doilea beneficiŭ — al d-lor Cîrjă şi Arceleanu—senzaţionala *„Dama de Caro"*,

INFORMAŢII

Ecourĭ din lume

Alaltasară duminecă, d-na şi d. I. Diamandy, fost primar conservator al oraşuluĭ nostru, au dat un *bal blanc* domnişoarelor din Iaşĭ.

Somptuoasele saloane din locuinţa d-luĭ Diamandy de pe strada Carol, împodobite cu un gust distins, încadrau de minune buchetul de floricele al uneĭ societăţĭ alese, care 'şĭ dăduse acolo întîlnire.

Danţurile, începute pe la zece ore, nu au încetat de cît odată cu apariţiunea neaşteptată şi în tot cazul indiscretă a primelor raze de soare, carĭ 'şĭ aruncară prea de timpuriu privirile prin ferestrele saloanelor. Probabil că zărind atîtea florĭ la un loc, soarele se înşelase crezînd că sosisă primăvara şi s'a considerat obligat să le salute cu zimbetul luĭ auriu şi strălucitor.

Un supeu excelent a atras pe rînd patru serii de invitaţĭ, printre carĭ fluturiĭ tomnaticĭ se întreceau printr'un entusiasm demn de admirat.

Acest *bal blanc* fiind o serbare aproape esclusiv a domnişoarelor, atenţia reporteruluĭ nostru a fost maĭ cu deosebire spre ele îndreptată şi din sburătoarele instantanee ce a putut prinde în fuga fantastică a valsuluĭ şi-n mlădierea plastică a gavoteĭ, schiţăm:

D-şoara Marguerite Diamandy, dragalaşă în rochie albă, cu o cordea de catifea neagră în jurul gîtuluĭ; d-rele Marie Sachelaride, Helene şi Catherine Gane în crème; d-rele Nathalie Tuduri în crème şi Sophie Tuduri în rose; d-şoarele Eugene Ghica în galben, Helene Ghica în alb, d-şoarele Catargi în alb; d-şoarele Măriioara Cerchez în rose, Aglaé Cerchez în mauve; d-şoarele Margot şi Nini Greceanu în galben: d-şoarele Natali Botezat în mauve; d-rele Doudou Pascu în alb, Zoe Răşcanu în alb, corsaj albastru şi d-şoara Cimara în alb; d-şoarnle Ella Negruzzi, Lucie Miclescu, Hèlene Romalo în negru cu florĭ roşiĭ; d-şoarele Giselle Sutzu în negru, corsaj galben, Euphrosine Irimescu în rose; d-ra Marie Diamandy în albastru; d-şoara Edmé Sutzu în alb, d-şoara Alex Sutzu în albastru, şi poate încă vre-o cîteva încîntătoare d-şoare ale căror nume ne scapă.

Intre doamne am remarcat, d-nele Irimescu, Rosetti, Miclescu, Tuduri, Catargi, Gane, Mano, Onesheitt, Donicĭ, Cerchez, Negruzzi, Miclescu, Bogonos, Marie Diamandy, d-nele general Pascu, Beller şi d-na Greceanu, jupe noire corsage bleu.

Intre domnĭ, se aflaŭ, dd. G. D. şi I. Catargi. D. Greceanu. E. Donicĭ, Onesheitt, generaliĭ Pascu şi Belleĭ, D. Bogonos, D. Zarifopol, G. Calognomu, L. Rosetti, T. Antonescu, Liteanu, L. Dimitrescu, Dr. Pilescu, Corban, Panaitescu, Petrescu, Em. Brăescu, fraţiĭ Pallady Panopol şi maĭ mulţĭ încă a căror nume nu ni le amintim. Nota veselă era dată de ofiţeriĭ husarilor roşĭ veniţĭ din Berlad

Cotilionul compus din 50 de părechĭ a durat până la orele 7 jum. dimineaţa.

Rep.

— —

Comunnle. *Dialog între doĭ funcţionarĭ de la primărie.*

I-iul. Ştiĭ că primăria a comandat pompele necesare băilor comunale, de la Compagnie des pompes Worthington din Paris.

Al II-lea. Da ce să pompeze, cînd nu e apă?

I-ul. La nevoe se vor întrebuinţa la serviciul curăţireĭ saŭ la incendiĭ.

— —

Erĭ, în gara Vereştĭ, pe cînd sosea un tren de pasagerĭ, macagiul I. Tăutu, fiind pe linie în dreptul unuĭ semnal, a fost prins de roţile trenuluĭ.

Nenorocitul macagiŭ, grav rănit, a fost transportat la spitalul din Burdujenĭ.

— —

Jandarmiĭ ruralĭ din comuna Teliţa aŭ găsit sinucis în noaptea de 10 crt. pe individul Ivan Calomiencu.

S'a găsit o scrisoare prin care nenorocitul arată că mizeria l'a determinat să-şĭ curme viaţa.

— —

Din aventurile unuĭ compatriot

Un ziar din Bruxelles publică relaţiĭ picante asupra expediţieĭ la polul sud, sub conducerea profesoruluĭ von Gerlache. Se ştie că la expediţia aceasta ia parte şi compatriotul nostru *Racoviţă* Extragem un fragment din „Petit Bleu" unde e vorba de tînărul romîn.

Se ştie că în drum spre sud *Belgica* a staţionat la Madera unde „statul major" a făcut o mare escursiune pe caĭ —ca să-şĭ maĭ reamintească de plăcerile pămînteştĭ, călătoriĭ depărtatelor oceane.

„Inchipuiţi-vă — zice corespondentul ziaruluĭ--că afară de Danco şi *Raco* (Racoviţă) care sunt foarte bunĭ cavalerĭ, nicĭ unul din noĭ n'a călărit nicĭ-odată. Imaginaţi-vă costumele cu care eraŭ deghizaţĭ: amestec de costume de călărie şi de haine pentru căldurĭ tropicale; haine albe, coifurĭ, botforĭ de mare transformaţĭ în botforĭ de călărie şi toţĭ încărcaţĭ de cutiĭ, aparate fotografice, sacĭ cu proviziunĭ, colecţiĭ botanice; unul, savant cu ochelarĭ galopînd, fără voie, în fruntea cavalcadeĭ, altul rugînd să-ĭ ţinem calul de frîne saŭ de coadă"...

Pe tronul acesta glumeţ sunt scrise toate relaţiile de la diverse localităţĭ, cele maĭ multe datate din Decembrie. Ultimele sunt din America de sud. De o vreme încoace corespondenţele s'aŭ rărit. Expediţia e departe, departe...

— —

In urma cerereĭ preşedinteluĭ tribunaluluĭ secţia II-a, ministrul justiţieĭ a delegat pe judecătorul sindic, d. Tigran Buicliu, să ia parte la judecarea proceselor numituluĭ tribunal timp de o lună.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

64)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA A DOUA

II.

In momentul acesta se deschise o uşă în fundul atelieruluĭ, şi Bunica apăru, scoborîndu-se din rîndul de sus, unde locuia împreună cu Maria. Se suise pentru a aduce o jurubiţă de lînă, dînsa privea fix pe preot fără a înţălege.

— Bunică, esplică tînăra, d-l e abatele Froment, fratele luĭ Guillaume, care vine din partea luĭ.

Petru examina pe bătrînă, mirat că o găseşte atît de dreaptă, atît de plină de vieaţă puternică la 70 de anĭ. In faţa-ĭ puţin lungă, în care maĭ rămăsese urme din vechea eĭ frumuseţă, ochiĭ brunĭ pastraŭ o licărire tînără, gura decolorată, în care rămăsese întregĭ toţĭ dinţiĭ, pastrase desemnul cel maĭ curat. Cîte-va fire albe singure arginteau părul eĭ negru pe care îl purta după moda veche. Obrajiĭ numaĭ îĭ se uscase întretăiaţĭ de creţĭ adîncĭ şi simetricĭ, îĭ dădea din cauza aceasta o înfăţişare de o nobleţă mare, aerul acela suveran de regină mamă, pe care îl pastra cu toate ocupaţiile umile cu care se îndeletnicea. Era subţire şi înaltă, îmbracată în veşnica eĭ rochie de lînă neagră.

— Guillaume, e acela care vă trimite d-le? îĭ spuse ea, îĭ rănit nu-ĭ aşa?

Petru mirat că dînsa ghicise, povesti încă odată istoria.

— Da, rănit la mînă, oh! fără nicĭ o gravitate imediată.

La aceste vorbe dînsul simţi că ceĭ treĭ copiiĭ avură un fior, o isbucnire a întregeĭ lor fiinţe pentru a alerga în ajutorul pentru apararea tatăluĭ lor. Şi pentru eĭ căuta dînsul cuvinte de speranţă.

— E la mine, la Neuiily.... Cu îngrijirĭ nicĭ o complicaţie nu se va produce de sigur. M'a trimes pentru a vă spune să fiţĭ liniştiţĭ.

Bunica, nu arata să iasă la iveală, nicĭ cea maĭ mică teamă. Foarte liniştită, părea că nu aude nimica care să nu-ĭ fie cunoscut deja. Părea chiar uşurată, scapată de neliniştea pe care n'o spusese nimăruĭ.

— Dacă dînsul e la d-v domnule, atuncĭ nu poate să fie nicăirĭ maĭ bine îngrijit şi la adăpostul orĭ căruĭ pericol... Scrisoarea luĭ de erĭ sară; fără nicĭ o explicaţie asupra cauzeĭ care-l reţinea, ne-a surprins, şi am fi sfîrşit prin a ne fi teamă... Acuma totul va merge foarte bine.

Ca şi Maria, ca şi Bunica, ceĭ treĭ copiĭ nu cerură maĭ multe esplicaţiĭ. Pe o masă Petru, observă nişte jurnale de dimineaţă, aruncate acolo, deschise, pline cu informaţiĭ asupra atentatuluĭ. De sigur că dînşiĭ cetiseră şi le fusese frică ca tatăl lor să nu fie compromis în întîmplarea aceasta înfricoşată. Ce ştiau eĭ despre adevăr? De sigur că nu ştiau nimic despre Salvat, nu puteau se reconstitue înlănţuirea neprevăzută a întîmplărilor care adusese întîlnirea şi în urma rana. Bunica era de sigur în curentul a maĭ multor lucrurĭ. Dînşiĭ însă, ca şi Maria, nu ştiau nimic, nu-şĭ permiteau să ştie nimic.

Atuncea, o putere de respect şi de dragoste, în neclintita încredere în tatăl lor, în liniştea de care erau cuprinşĭ de îndată ce li se spusese că nu aveau să se nelinişteasca despre el!

— Doamnă, reluă Petru, Guillaume m'a rugat să vă dau cheiţa aceasta, şi să vă amintesc să faceţĭ aceea ce v'a însărcinat el, în cazul cînd i s'ar întîmpla o nenorocire.

Dînsa abia avu o uşoară tresărire avînd cheia; şi foarte simplu răspunse, ca şi cînd ar fi fost vorba despre dorinţa unuĭ bolnav, în chipul cel maĭ ordinar din lume:

— Bine, spuneţi-ĭ că voinţa îĭ va fi făcută... Dar staţĭ de vă odihniţĭ, domnule.

(Va urma).

De închiriet de la 23 April 1898 două magazi din dughenele Paşcanu, str. Golieĭ. Ocupate actualminte de Papetăria Grünberg, şi magasia „La Covorul Roş".

A se adresa strada Săulescu No. 7 în toate zilele de la 10 la 11 ore dimineaţă.

Dr. Philipp Blumenfeld

de la Facultatea de medicină din Viena

După doĭ anĭ de practică al clinicile din Viena şi Berlin, s'a stabilit în Iaşĭ.

47—Str. Ştefan cel Mare—47

Casele W. Wassermann

Consultaţiunĭ 8—10 a. m. şi 2—4 p. m.

Dr. EDUARD FABINI

— No. 140 Strada de Sus No. 140 —

IASSY

— *Maladiĭ Interne* —

BOALE DE FEMEI

Consultaţiunĭ de la 5—7 ore p. m.

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de la casa No. 96 din str. de Sus. — A se adresa la proprietară str. Sărărie No. 43.

Facem cunoscut că d. I. Rudberg fost în serviciul defunctuluĭ nostru părinte Nută M. Faerştein deţine prin manopere doloase două cambiĭ datate din 17 Mai 1896, una pe suma de 6360 leĭ cu scadenţa la 17 Noembrie 1896 şi una de 6420 leĭ cu scadenţa la 17 Decembre 1896, pentru care am reclamat atît d-luĭ prim procuror a trib, Iaşĭ, încă la 10 Ianuar 1898, cît şi onor. trib. Comercial pentru anularea lor.

Publicăm aceasta spre ştiinţa tuturor cărora s'ar presenta cu aceste poliţe.

Erez. def. Nută M. Faerştein.

D. Pekelman

DENTIST

s'a mutat în str. Primărieĭ No. 2

Am vorbit la timp despre un proces interesant între școala de sericicultură și ministrul domeniilor, proces care s'a terminat prin condamnarea ministrului la plata sumei de 13.000 lei.

In contra acestei hotărîri au făcut apel atît advocatul ministrului cît și direcțiunea numitei școale.

— —

Eri a sosit în orașul nostru o comisiune compusă din d-nii col. Boteanu și dr. Drăghicescu, care a plecat în Rusia pentru a face remonta cailor necesari artileriei și cavaleriei.

— —

Secția întîia a tribunalului a judecat ieri apelul făcut de podgorenii din Tomești în contra rîdicării din oficiu a dijmelor pe carî acești podgoreni plătesc statului.

Tribunalul a amînat cercetarea afacerei pînă cînd administrația financiară din Iași va comunica ordinul ministerial în baza căruia s'a făcut această urcare.

— —

O mică neînțelegere s'a ivit între d. Grigoriu, autorul piesei *Don Vagmistru*, și comitetul teatral, recte d. Fîntînaru. Acesta din urmă a hotărît scoaterea piesei de pe afișul teatral cu tot succesul material al piesei, ca să nu vorbim de cît de această parte. A doua reprezentație a lui *Don Vagmistru* a produs aproape *o mie* de lei, cu două sute mai puțin de cît *premiera*. In urma unui aseminea rezultat și avînd să pregătească marea melodramă *Dama de Caro* pe Sîmbătă, artiștii au cerut să se joace pentru a treia oară, joi, Don Vagmistru,— o bună ocazie să avem o piesă cu rolurile *știute*. Domnul Fîntînaru, însă, opune *veto*. Autorul piesei a declarat că în cazul acesta își retrage piesa din repertoriul teatrului iașan. Credem însă că în ciuda d-lui Fîntînaru aceasta nu se va întîmpla.

— —

Procurorul tribunalului Dolj, înștiințează parchetul din localitate despre un întreit asasinat comis în comuna Livezile, din numitul județ. Au fost uciși: Dim. Borceanu, crîșmar, Ioana soția, și fiul lor Take.

Asasinul se numește Mehemet, și indicîndu-i semnalmentele, procurorul cere înștiințarea autorităților administrative, pentru cercetarea cuvenită.

— —

Inspectorii generali ai armatei au fixat până acum următorul tablou pentru înaintările în armată:

Infanteria.—La gradul de colonel: d-nii locotenenți-colonei: Boerescu, Georgescu, Crețescu, Teișanu, Corvin, Constantinescu Nicolae.

La gradul de Lct-colonel: maiorii Gîrleanu, Piperescu, Mateescu, Anastasiu Benone, Paciurea, Dumitriu Vasile, Vlădescu Const., Turnavitu, Cuțarida, Paleologu și Dobroneanu.

Pentru gradul de maior, nu se cunoaște încă rezultatul examenului.

La gradul de căpitan, locotenenții: Botea, Șeicaru Ștefănescu, Popescu, Andoniu, Grigorescu, Fulgulescu, Dumitrovici, Iorgulescu, Ionescu, Opran, Dumitrescu, Glojan, Oprescu, Graure, Păltineanu, Ghidionescu, Nicolescu, Teodorescu Frunzetti, Florescu, Stăncescu, Ștefănescu Ion, Potlogeanu, Batîr, Mihailescu, Ștefănescu Procop, Urseanu, Berendei, Segîrceanu, Baronescu, Tăutu, Anastasiade, Gîlrea, Caton, Herțan, Popescu, Mărgineanu, Dornescu, Negri, Ostrovinu, Stravache, Popescu Ion, Țiuleanu. Agoșescu, Bădescu, Iulian, Ionescu Gheorghe, Boteanu, Coandă, Harhas și Cernescu Marin.

Artileria. La grad de colonel: d-nii locot.-colonei: Ghițescu, Ștefănescu și Drăgulinescu.

La gradul de locot.-colonei: Maiorii: Tiedmain și Oreșeanu.

La grad de maior: Căpitanii: Iliescu, Găiseanu și Baranga.

La grad de căpitan: Locotenenții: Ghenovici, Rădulescu, Holban, Lăzărescu, Cantacuzino, Felix, Mihailidi, Crupenschi, Pașalega, Stoenescu, Sofronescu și Lucescu.

DRAMA ZILEI

O princesă în mizerie

Se scrie din Lille că fiica unui rege a venit într'o sară din zilele trecute să ceară ajutor la biuroul de asistență publică, care nedînd cuvenitul respect persoanei regale, o trimisă să se culce la azilul de noapte. E vorba despre fiica unui rege negru, a fostului rege Behanzin, din Dahomey.

Rama-Vallo-Behauzin are 23 ani, ochii negri și pelița de creolă. Ea e născută la Abomey. Nasul ei turtit e singurul care'i denotă origina; este de altmintrelea fiica unei albe. Prin ce serie de împrejurări această princesă regală se găsește la Lille, fără nici o existență? Iată ceea ce nimeni nu poate ști.

Rama-Vallo vine din Bruxela. Se presupune că a părăsit Dahomeul cu o trupă de negrii aduși în capitala Belgiei pentru expoziție.

Științi-Litere-Arte

— —

La 4 Martie va avea loc concertul anual al corului mitropolitan sub conducerea d-lui Gh. Muzicescu.

*

La 1 Februarie va apăre în Piatra N. un ziar săptămînal „Literatură și știință populară". Scopul publicațiunei este 1) *Întreținerea unui internat gratuit pentru școlarii săraci.* 2) Fundarea și întreținerea unei biblioteci publice în orașul Piatra N.

*

Opera d-lui Ed. Caudella *Petru Rareș* va fi montată la începutul viitoarei stagiuni a operei din capitală. Orchestra conservatorului nostru repetă părțile esențiale ale orchestrației.

*

STRUNA ZILEI

Darcleei-Violetta.

Pata Violettă moare
Moare stinsă de Amor.
...Cum poți tu muri de dorul
Unui *astfeliu* de tenor ?...

*

Al doile beneficiu — din seria de opt — se va da pentru artiștii societari *Arceleanu și Cîrjă*. Se va juca *Dama de Caro*, traducere din englezește de d. I. Hussar.

*

In darea de samă asupra concertului de Sîmbătă am neglijat a spune că *Penel* n'a apărut pe scenă din cauză că juca în Don-Vagmistru în toate actele. S'a emis de asemenea acompaniamentul d-lui *Enrico Mezzetti*.

*

Concertul Darclée

Senzația săptămînii artistice a avut loc: d-na *Darclée* a apărut saŭ a reapărut pe scenă în *Traviata*,

Ce voace dulce, ce figură încîntătoare, ce ochi fermecători, ce diamante scînteietoare are cîntareața compatriotă zicea publicul imens care venise să aplaude pe Darclée—dar ce tenor, ce tenor are diva; ce puțin concurs a dat stelii d. *Listelli*, pe care publicul l'a condamnat de la primele note cu o... notă rea. In schimb baritonul *De Giorgio* a cîștigat simpatii meritate. Toată atențiunea însă și comparațiile toate — unele în favoarea, altele—puține—în defavoarea frumoasei cîntărețe se raportaŭ la eroina serei, la d-na Darclée.

De la intrarea sa în scenă d-na Darclée a electrizat sala întreagă atît prin indiscutabila sa frumuseță, prin distincțiunea jocului seŭ personal, cît și prin cascada de note unele mai puternice și mai armonioase de cît altele care curgeaŭ ca cristalul din gîtul seŭ de privighitoare.

Asistența întreagă a rămas entusiasmată, transportată de simpatia și admirațiunea indescriptibilă. In scena morței din actul al IV-lea lumea era în lăcrimi; am auzit persoane carî în tot timpul acestui act plîngeaŭ pe Violeta că marii practicianî nu aŭ găsit remediul pentru vindecarea phtisiei, încă din acele timpurî. Aceasta este proba cea mai evidenta cît de mult era de incoronată diva în rolul ei.

A intra în detaliurile de interpretare atît ca tragediană cît și ca artistă cantatrice, ar fi a da o serie de ocasiunî pentru a putea fi acusați, și cu drept cuvînt, de șoviniști saŭ a ne risca să ni se zică că nu suntem de cît slabul echoŭ al cronicarilor și criticilor musicalî cei mai autorisați care aŭ umplut coloane întregi de ziare și scris mii de rîndurî care sunt atîtea coroane de laurî pentru frumoasa noastră compatriotă.

Albumul artistic al d-nei Darclée conține una din acele dedicații, relativă la modul seŭ, cu totul personal de a căuta și interpreta Traviata, în cît după capacitatea celui ce a semnat, se va putea vedea dacă avem sau nu dreptate de a ne abține de la orî ce apreciare personală, sau da a mai repeta înca odată că, d-na Darclée a fost pur și simplu sublimă.

Iată acum și dedicația.

A la piu bellissima bravissima Violetta.

Milano 1896. **Giuseppe Verdi**

*

Sala era compusă din tot ce Iașul posedă mai distins și mai elegant. Aruncind o privire zăresc pe d-nele Lucia Cogălniceanu, foarte elegantă în rose cu profusiune de dantele; Maria Hina mai încîntătoare ca orî cînd: Maria G. Bogdan în negru și aur, reamintind sublimele strofe ale nemuritorului seŭ părinte, inspirate în mare parte în acei doi ochi frumoși carî ilumineazā distinsa sa figură; d-nele Arthemisa și Olga Ionov foarte distinse în negru și rose tandru; d-na dr. Pușcaru mai atrăgătoare de cît orî cînd în gris-perle; d-na dr. Peride, superbă ca în tot d'auna în albastru ca azurul, d-na general Pascu în negru; d-na Gh. Racoviță în negru; d-na Eufr. Dobias risătoare ca în tot d'auna în noapte de Mai; d-na P. Missir foarte frumoasă în un albastru care face să reiasă azurul ochilor sei și indiscutibila-i frumusețe clasică; d-na Alice Nanu, o adevarată statue a lui Phidias. uimitoare prin indiscriptibila-i frumusețā; d-na H. Zarifopol, foarte drăgălașă în albastru și lutră; d-na Dea Bogonos, distincțiunea personificată, în albastru: d-na dr. Miclescu, andaluza lui Musset, în albastru; d-ra Ianov în lutru; d-na L. Mavrodin în negru; d-na Haricly, fericita mumă a celebrei dive, purtînd o superbă toaletă neagră inundată de jeure; d-ra Lolo Pavlof, o marchiză a secolului de aur; d-na Ema Corgescu, în negru; L. Aslan în negru și lilas, o tacă catalană incadrează gingașa-i figură; etc. etc.

La porter toată tinerimea aurită a Iașului și a citor-va localități din imprejurimi, caro admiraŭ cu mare entusiasm frumosul buchet din care se compune sala și se tîngueste asupra efectelor desagreabile ale crizei actuale, ce o impiedică momentan de a-și putea manifesta admirațiunea ce o resimte pentru sexul zis frumos.

Mîne d-na Darclée cîntă *Faust*, opera în care a debutat cu cariera sa la opera-mare din Paris, și in urma căreia Gounod sărutînd-o, i-a zis pentru a scuza entuziasmul seŭ: *Mille pardons, mais je prends mes droits d'auteur.*

E. Mi. La.

Deplasări

— —

Hotel Trajan: Costache Gheleme propr. Botoșani; Dr. Orescu, medic București: Scarlat Orescu avocat Bucureti; L. Ignaz Braunstein voiaj. Roman; Carl Reginiter, voiaj. Roman.

Hotel Europa: P. Misir, Roman; F. Davidescu, Dobrovăț; E. M. Burada, Roman; I. Conardi, Botoșani; L. Schilld Galați, M. Landau București.

ULTIME INFORMAȚII

— —

CONVOCARE

Domnii membrii ai comitetului diriguitor al partidului conservator din Iași sunt rugați a se înruni, în localul clubului, vineri 23 Ianuar 1898, orele 8 jum. pentru a discuta mai multe chestiuni importante.

Președinte, **Gr. Kogălniceanu**

✕

O telegramă primită Sîmbătă dimineață la direcția generală a penitenciarelor anunță că vre-o 90 de condamnați la munca silnică de la Ocnele Mari, Vîlcea, s'au baricadat în Ocnă, cerînd să vie d. Dianu, directorul penitenciarelor, ca să reclame contra grefierului acelei temnițe.

D. Gr. Dianu a și plecat cu trenul imediat următor în localitate.

In acest interval a sosit o altă telegramă de la directorul penitenciarului, prin care se arată că, sosind la fața locului d. Crăsnaru prefectul județului și cu procurorul, condamnații au ieșit din Ocne.

D. Director general al penitenciarelor va face înscris ancheta, spre a vedea motivele acestei resvrătiri.

✕

Primul procuror al parchetului din București înștiințează că un mare furt, consistînd din lozuri sîrbești în valoare de 20,000 lei, a fost făptuit în dauna d-nei Maria Bogza.

Primul procuror, indicînd numerile și seriile numitelor lozuri, cere a se înștiința toate casele de schimb din Iași pentru a fi prevăzători în cazul cînd s'ar prezenta cine-va cu aceste valori.

✕

Cu regret aflăm de nenorocirea ce-a lovit amicul nostru, d. G. Lascar, profesor la liceul internat, prin moartea părintelui d-sale, care se afla bolnav la Focșani.

D. Lascar a și plecat pentru a lua parte la înmormîntare.

Transmitem nemîngîiatei familii expresiunea condoleanțelor noastre.

✕

Din Buzău se anunță evadarea din arestul preventiv a celebrului bandit Neculai Petran, în vrîstă de 63 ani, și care, condemnat la munca silnică pe viață, a evadat din ocnă. Prins în județul Buzău și depus la penitenciar, banditul a reușit pentru a doua oară să se facă nevăzut.

✕

Cetitorii *Opiniei* cunosc în de ajuns peripețiile prin care a trecut afacerea d-rei Beldiman, afacere ce urmează a se judeca de către tribunalul din Iași.

Se știe că printre martorî citați se află și *mère Zelly*, superioara institutului *Sacré-Coeur* din localitate.

Iată depunerea superioarei:

In anul 1890 a primit o scrisoare din partea d-rei Beldiman, prin care era rugată să intervie pe lîngă contesa Eliza Balș, pentru a o ierta și a-i veni în ajutor.

Contesa Balș, poftită la institutul Secre-Coeur, a venit și la insistențele superioarei Zelly, a respuns că-i va veni în ajutor dar cu condiție să revie în țară.

— Dar fiica d-voastră e bolnavă, i-a răspuns superioara.

— Poate, dar cu mijloacele de comunicație de astă-zi poate să vie cine-va mai ales că nu e așa de bolnavă, a respuns d-na Balș.

Și a plecat fără a voi să promită saŭ să dea ceva pentru d-ra Beldiman.

✕

Despre prosperitatea finanțelor statului sub oblăduirea actuală a patrioților ne daŭ cifrele o dovadă mai puternică de cît orî ce fel de arguții colectiviste.

Astfel, după situația tesaurului public apărută de curînd, diferința încasărilor din exercițiul curent față de încasările exercițiului trecut este, pe ziua de 30 Noembrie 1897, de lei *14,634,922 în minus*

✕

Se știe că ministrul de interne, d. Ferichide, a făgăduit în Cameră că nu va tolera administrației comunale din Iași să mai ia un ban din milionul ce a mai rămas, din cele șase, produse din vînzarea bunurilor comunale. Acest milion rămîne destinat studiilor pentru aducerea apei,

D. Ganea, primarul de Iași, socotind că această făgăduială e făcută, numai de ochii lumii și de hatîrul d-lui Scorțescu, imediat după declarația ministrului cere autorizația de a lua suma de 93.000 lei. lucrări curente. Nu se aștepta la un refuz cu atît mai mult că președintele Senatului dublează pe primarul Iașului.

D. Ferichide însă. ferm hotărît să apere milionul, a pus, pe cererea d-lui Ganea, rezoluția se refuză,

Lucrurile aŭ rămas deocamdată aici.

D. Ganea e decis însă să nu se lese bătut și să facă mare caz contra îndrăsnețului ministru, care vrea să pună un capăt cheltuielelor sale nesăbuite.

✕

Succesiunea Suceveanu

Dispositii testamentare.— Denunț la parchet.—Testamentul atacat.

Rămășițele pămîntești ale paharnicului și protopsaltului Suceveanu n'au fost încă conduse la ultimul lăcaș și deja se vorbește că moștenitorii vor ataca testamentul în partea privitoare la suma rămasă în afară de cei 500.000 lei donați așezămintelor sf. Spiridon.

***

Incă pe cînd trăia Suceveanu, parchetul a primit două denunțuri cum că bolnavul n'ar fi tratat așa de bine precum putea să fie în raport cu marea avere de care dispunea.

D. procuror Stoenescu a făcut chiar o descindere și a constatat că pe ușa din față era pusă lăcată, ast-fel că nici nu se comunica pe acolo. Totuși procurorul a găsit că, relative, îngrijirea e bună.

***

Executorii testamentului sunt d-nii: Savin, pensionar, Dim, Goian, dascal la biserica mînăstirei Golia și arhimandritul Irofteiu de la mitropolie.

D. Dimitrie Goian era intimul prietin al decedatului și până la un punct era chiar stăpîn al voinței lui Sucevanu, în cît moștenitorii acuză că testamentul nu ar fi opera lui Suceveanu.

***

Lucru grav e acuzarea că ar fi dispărut o sumă de giuvaercale, în valoare destul de mare. Un denunț în acest senz a și fost depus la parchet.

Pe de altă parte, căpitanul H. Amfilohi Kataraga, singurul moștenitor legal —căci e nepot de soră— a și făcut demarșele necesare pentru anularea testamentului în chestiune,

✕

Simbătă a avut loc, la ministerul lucrărilor publice, licitația pentru executarea lucrărilor de artă, complectarea terasamentelor, punerea căei metalice, furnisarea și așternerea petrișului pe linia Bîrlad-Galați.

Această lucrare s'a adjudecat provisoriu asupra d-lor G. Gachette frații, carî au oferit prețul cel mai avantajos: 6.55 la sută sub devisul de 1.750.000 lei.

✕

Banca Generală din Capitală a hotărît se înființeze o sucursală la Iași.

Directorî ai noului stabiliment financiar vor fi numiți d-nii Ernest Vîrnav—fost prefect de Roman și M. Leibovici —fiul cunoscutului bancher iașan.

✕

Banca Danubiană, proiectată a se înființa în Capitală, își va începe operațiile cel mai tîrziŭ la 20 Februarie.

Pe lîngă operații comerciale, această Bancă va face hipotecî, fie pe mobile urbane, fie pe mobile rurale, pe o scară întinsă, cu amortizație într'un număr determinat de anî și cu o dobînbă de 6- 7 la sută.

✕

In vederea pagubei ce a suferit epitropia spitalului sf. Spiridon în urma exploziei de la spitalul din Botoșanî, d. Pogonat. directorul epitropiei, a plecat pentru a face o anchetă în localitate.

Epitropia suferă o pagubă de 10.000 lei.

✕

In viderea înmormîntărei protopsaltului Suceveanu, despre care se știe că a lăsat o avere de o jumătate de milion așezămintelor sf. Spiridon, epitropia numitei instituțiunî a dispus suspendare, pe ziua de astă-zi, a tuturor lucrărilor și toți funcționarii, medicî primarî și secundarî, etc., să asiste la înmormîntare.

Toți epitropii vor asista și ei și d. Șendrea va rosti o cuvîntare de ocazie.

✕

Se crede că pe sub mînă d. Dim. Sturza s'a înțeles cu vre-o cîți-va drapeliști și că a consimțit să dea portofoliul internelor blajinului d. Aurelian.

Această învîrtitură ar scăpa ministerul de interne de *pretendența* d-lui V. Lascar, iar pe aaela al domeniilor, de vre-o nouă ediție a chestiei Wachtel.

***

D. Paladi, noul ministru al justiției, ar fi obținut de la d. Sturza învoirea să'și căpătuească vre-o cîți-va favoriți.

In acest scop, zilele acestea d-sa va face cîte-va schimbărî în magistratura amovibilă și mai cu samă în parchetele din țară.

✕

Jalniciî soție, fiŭ, fiice, cumnați și cumnate, verî, verișoare și nepoți anunță cu regret încetarea din viață a scumpului lor soț, tată, cumnat, văr și unchiŭ A. J. Rosenbaum în etate de 54 anî astă-zi 20 Ian. 1898.

Inmormîntarea va avea loc mîne Mercurî.

Telegramele Străinătății

— —

Ciuma din India

Bombay 18 Ianuarie

In orașul Sinara s'a resculat poporul contra poliției sanitare, care luase măsuri severe pentru a opri întinderea ciumei. Internii spitalului aŭ fost toți masacrați; s'au ars baracele de izolare; s'a dîstrus poșta și s'aŭ rupt firele telegrafului. Armata a șarjat mulțimea și aŭ tras focuri. Sînt o mulțime de răniți și morți.

Hamburg 18 Ianuarie

Prințul Bismarck este complect însănătoșit. Peste cîte-va zile va părăsi patul

Paris, 18 Ianuarie.

Trei sute de elevi de la liceul Charlemagne, întruniți pe piața bisericei Madeleine, ca să serbeze patronul lui Carol cel mare, aŭ făcut manifestații contra lui Zola. Poliția a intervenit și a risipit pe manifestanți. Cîți-va aŭ fost arestați.

Dr. I. ȚARANU

Specialist pentru boalele de piele și syphilis.

Iași—Strada Unirea 1

Colțul stradei de Sus

Consultațiuni de la 2—4

O Noutate pentru publicul Ieșan

La 14 Ianuarie a. c. se va deschide în str. Lăpușneanu No. 28 o magazie de încălțăminte cu firma «*Lumea Elegantă*» care va vinde mărfurile cele mai fine cu prețurile cele mai moderate.

Constantin S. Crupenski

FOST MAGISTRAT

AVOCAT

Ore de consultație de la 9 la 11 ore d. a. de la 5- 7 p. m.

Strada Lătzescu No. 6.

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumitului Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăți.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea Liberă.

MAGASINUL CONSEVATORULUI

IAȘI

Str. Lăpușneanu 7, și Str. Golia 54.

MARE DEPOSIT DE

PIANE

Din renumitele fabrici *C. Ochler* Stuttgart, precum și de orî-ce fel de **Note** și

INSTRUMENTE MUZICALE

Atelier special de orî-ce fel de reparațiuni de Instrumente muzicale.

Vînzare în rate lunare. Expediațiuni în provincie.

Soll. Kauffmann.

ALEXANDRU CERBAN

Doctor în Drept

de la facultatea din Paris

AVOCAT

Iași.—Strada Golia No. 42

De arendat

Moșia **Oneștii cu Urzicanii** din comuna Șipotele, și Moșia **Borosoaia** din comuna Cepleniță, ambele din jud. Iași, proprietatea d-nei *Elena Sturdza.*

Arendarea se face pe un period de 5 saŭ 7 anî, cu începere de la 23 Aprilie 1899, întrîndu-se cu plugul din toamna anului 1898.

Doritorii sunt rugați a se adresa pentru orî-ce lămuriri și condițiuni la Redacție.

Se caută o domnișoară pentru a prepara elevele de la Externat.—M-me Parret, 126 strada de Sus.

Dr. A. GROPER

(Gropeanu)

S'a stabilit în Iași str. Bărboi No. 2.

Consultațiuni de la 10—12 a. m. și de la 2—4 p. m., boale interne de femei, copii, piele și secrete.

Pentru saracî gratis.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpușneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orî-ce specie. Platinotipă, Busturi mărime naturală. Reproducțiuni după portrete vechi. Devisa atelierului: Esecutare artică și prețuri convenabile.

Se fotografiază pe orî-ce timp cu aparate de sistem modern.

DOCTOR S. SUFRIN

Fost medic C. F. R.

Practicînd și în spitale din Paris

Consultă 8—11 a. m. și 3—5 p. m.

Str. Palatului No. 9 (casele Nițescu)

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţi literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveşti, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literaturei.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Prima fabrică de Periĭ de lux şi pensoane.

Iaşĭ str. Primărieĭ 17

In această nouă fabrică unică în România se efectuează articolele cele maĭ de lux şi simple precum: Periĭ de haine şi de cap, de barbă, de musteţĭ, de dinţĭ etc., montate pe lemn, os, fildeş, celeloid, aurite, argintate şi bronzate. Pensoane, Patruniere, Bidenele montate în lemn şi în smoală, Valţurĭ pentru friserĭ, Periĭ de caĭ, de vax, noroĭ, de frecat podele, măturĭ, etc. Toate sunt lucrate în diferite mărimĭ şi calităţĭ. Pentru înlesnirea onor. public am deschis tot în sus zisa stradă un depozit al fabriceĭ care se vînd toate articolele maĭ sus arătate.

Spre convingere rugăm a ne visita

Cu deosebită stimă

Katz & Bernstein.

NATHAN SILBERBERG

ORNICAR

Iaşĭ 52 str. Golia 52.

vis-a-vis de poarta caselor Neuschotz,

Medaile d'or de la Academie parisiene des inventeurs Paris 1891.
Medaile d'or de la Exposition Nationale Suisse, Genéve 1896.

După cum am anunţat deja pe onor. public că întorcîndu-mă din Sviţera m'am stabilit în str. Golia 52 sub firma Nathan Silberberg ornicar unde efectuez cele maĭ grele comezĭ şi de ornice. Am onoare de a maĭ anunţa că am adus şi un frumos asortiment de ornice de aur bărbăteştĭ, începînd din cea maĭ minimă sumă până la 500 leĭ un ornic de aur cu 3 coperţĭ, pentru dame modele cele maĭ noĭ precum ornice de argint, otel, metal, toate cu un preţ avantagios.

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la şoşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

ANUNCIU

Adue la cunoştinţă onor. public, că redeschizînd din nou prăvălia mea de coloniale şi delicatese, am asortat'o cu tot felul de articole pentru băcănie, ca zahar, cafea, etc.

Rog decĭ pe onor. public de a mă vizita şi a mă onora cu comenzile sale şi sper că va fi mulţămit atît de calitatea mărfurilor cît şi de preţul care va fi cît se poate de moderat.

Cu stima

Vechea şi cunoscuta firmă

I. Singher Bucureştian

Str. Anastasie Panu 33 vis-a-vis de Hala

N. B. Maĭ posed şi toate articolele de librărie şi papeterie.

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** aci maĭ jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:
6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu mâner adevĕrat englezesc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania,* american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *linguri de masă de argint-Britania,* american.
12 bucăţĭ *linguriţe de cafea de argint-Britania,* american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania,* american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania,* american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania,* american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeştĭ de *argint-Britania.*
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ.*
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania.*
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu mâner de porcelan,
6 bucăţĭ farfurioare, Victoria.
56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur şi înăuntru un metal alb, care ţine culoarea argintuluĭ şi peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că această inserţiune se referă numaĭ la *simple adevĕruri,* dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şĭ comande garnitura de maĭ sus care convine tocmaĭ ca

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE

precum şi pentru hotelurĭ, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisornl Societăţiĭ profesorilor, etc. Casă protocalată existînd de 16 anĭ.

— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —

Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ înainte.

VERITABIL NUMAI ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ

Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

De închiriet şi de vînzare

O casă cu douĕ etaje în strada de Sus No. 96. Compusă din patru apartamente cîte din treĭ şi patru odăĭ cu atenansele lor, se pot adresa la proprietara din Strada Sărărie No. 43.

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţiloı la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.
2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.
3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

La 2 (14) Mai 1898

are loc tragerea

LOZURILOR SERBEŞTI

Tabac emis. 1898

Sunt treĭ tragerĭ anuale şi anume: la 1 Mai, 1 Septembrie şi 1 Ianuarie. Cîştigul principal e de

Leĭ 100,000

şi multe alte cîştigurĭ marĭ, ear cel maĭ mic cîştig de amortizare cu care negreşit trebue să iasă în cursul tragerilor este astăzĭ de leĭ 12 şi merge până la 40 leĭ. Durata lor e până la 1936. Sunt garantate cu toate veniturile Monopoluluĭ Tutunurilor (Tabac). Casa de schimb **S. Haifler,** Iaşĭ, str. Stefan cel Mare 31, vinde un asemenea los numaĭ cu **11 l. 50 b.**

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu,* strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ.	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ. . . .	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ.	18	20	12	85	8	85
Roman.	12	55	9	05	6	25
Bacău.	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ.	26	75	17	65	11	57
R. Sarat.	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ.	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ.	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ.	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ.	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ.	26	35	17	35	—	—
Brăila.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna.	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ.	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ.	22	45	15	10	10	25
R. Sarat.	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 215 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — JOĬ 22 IANUARIE, 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUŞCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In strĕinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ No. 42

BIBLIOTECA CENTRALĂ

Amănunte asupra apeĭ la Iaşĭ

LISTELE ELECTORALE

Formarea listelor electorale are anul acesta o deosebită insemnătate. Chiar dacă nu se vor intîmpla alegerĭ neprevăzute, în Noembrie viitor vor avea loc alegerile generale comunale pentru toată ţara.

Deşteptăm din timp pe toţĭ concetăţeniĭ noştri, că ceĭ ce aŭ drept şi nu sunt inscrişĭ să ceară inscrierea din vreme, iar aceĭ carĭ sunt inscrişĭ, să observe la timp, atît în listele provizoriĭ, cît şi în cele definitive, dacă inscrierea lor a fost menţinută.

Ceĭ interesaţĭ, atît pentru lămuririĭ, cît şi pentru apararea drepturilor lor in caz cînd ar fi nedreptăţiţĭ de autoritatea comunală, se pot adresa la redacţia „Opinieĭ" în orĭ ce zi de la 10—11 jum. a. m.

Nouĭ Prigoniri

In apropiere de Cluj s'aŭ făcut, în ziua de 15 Ianuarie, perchiziţie în casele maĭ multor preoţĭ romînĭ. Cercetările aŭ descoperit un numĕr de manifeste ale unuĭ comitet revoluţionar din Bucureştĭ, etc.

Neue Freie Presse.

Se pregătesc nouĭ neomeniĭ în Ungaria.

Nu s'aŭ vindecat încă rănile Romînilor din patria luĭ Kossuth şi se făuresc arme pentru a li se da nouĭ lovituri.

Inscenarea despre care vorbeşte *Neue Freie Presse* ar trebui socotită ca ridiculă în stupiditatea eĭ dacă n'am şti că ascunde un fond mizerabil de infamă perfidie.

Ziarul nemţesc zice, după corespondentul sĕŭ din Budapesta, că la preoţiĭ romînĭ unde s'aŭ făcut descinderile, s'aŭ descoperit manifeste în carĭ comitetul revoluţionar din Bucureştĭ îĭ îndemna să organizeze *un noŭ patru-zecĭ şi opt*, „pentru care li se vor pune la dispoziţie orĭ cîţĭ banĭ le-ar trebui..."

Ştirea aceasta, comunicată cu mare lux de amănunte, a emoţionat pe toată lumea. Dacă ar fi adevĕrată, ar urma să ne credem în preziua uneĭ revoluţiĭ — iar dacă e inscenare poliţienească, atuncĭ ne găsim în ajunul unuia dintre procesele monstruoase carĭ necinstesc periodic justiţia şi guvernul unguresc.

Că toată această poveste este o uneltire a agenţilor de carĭ se slujesc de regulă Unguriĭ pentru a întemniţa pe conducătoriĭ Romînilor, nicĭ nu e nevoie de dovadă — atît de cunoscute sunt practicele nemeşilor din ţara pintenilor. Dar să expunem lucrurile aşa cum s'aŭ petrecut — nu pentru a dovedi netemeĭnicia învinuireĭ aruncată Romînilor, ci ca să învederăm imbecilitatea agenţilor ungureştĭ.

Iată circumstanţele în care s'a făcut această ridiculă perchiziţie.

Sĕptămîna trecută sosiră în Sacele douĭ agenţĭ de poliţie secretă. Unul dintre dînşiĭ era un oare-care Hamari Kalman, *secretarul ministruluĭ de interne din Budapesta.*

Cum sosiră, unul dintr'înşiĭ se duse la preotul Toma Giurgiu, sub pretext că vrea să cumpere lemne. Pe cînd tratau despre preţ, vine un curier poştal aducînd preotuluĭ o scrisoare recomandată. O dată cu factorul, soseşte şi cel-l-alt detectiv urmat de jandarmĭ.

Cu toţiĭ s'ar asupra preotuluĭ, îĭ smulg scrisoarea şi o confiscă. In interiorul pliculuĭ se găsesc douĕzecĭ şi cincĭ de manifeste cu conţinutul amintit maĭ sus şi semnate: „Comitetul revoluţionar *bucureştean.*"

Acum, nu întrebăm ce căuta printre spioniĭ secretarul de cabinet al ministruluĭ de interne, nicĭ nu cerem explicaţie asupra coincidenţeĭ că şi curierul cu scrisoarea, şi agenţiĭ secreţĭ şi jandarmiĭ aŭ sosit în acelaş timp — par'că ar fi fost vorbiţĭ. Nu. Ne vom opri asupra unuĭ alt amănunt pe care 'l dă *Gazeta Transilvanieĭ*, amănunt a căruĭ importanţă în chestie nu suferă discuţie.

Plicul, în care eraŭ închise manifestele, purta stampila poşteĭ din Braşov, nu din Bucureştĭ saŭ din Romînia!

Această împrejurare constitue dovada concluantă că manifestele şi scrisoarea compromiţătoare aŭ fost ticluite la poliţie de către chiar agenţiĭ secreţĭ, şi că o dată cu expeduirea eĭ din Braşov, aŭ pornit *la adresă* şi oameniĭ ministruluĭ de interne. Restul, se pricepe: Romîniĭ fruntaşĭ vor înfunda din noŭ puşcăriile, iar gazele semito-maghiare vor scrie din noŭ că... Valahiĭ sunt trădătorĭ.

Aceasta se poate — cîtă vreme martiriĭ din Transilvania maĭ aŭ încă răbdare. Ceea nu se poate, însă, orĭ cît de fertilă imaginaţie ar avea Unguriĭ, este să se dovedească Europeĭ că urmaşiĭ Hunilor, că semi barbariĭ carĭ aŭ pus stăpînire pe Ardeal, aŭ încetat de a purta urmele origineĭ lor aziatice.

Aceasta, nu — nu se poate.

G. Rădulescu.

Wilhelm şi Bismark

Se zice că după un ordin al Impăratuluĭ doĭ arhivişti de la departamentul afacerilor streine şi un agent special trebue să se ţie gata de plecare la orĭ-ce moment pentru Friedrichsruhe indată ce telegraful va anunţa moartea luĭ Bismark.

Funcţionariĭ aŭ misiunea de a aplica imediat sigiliile imperiale pe toate hărtiile ex-cancelaruluĭ de fier.

Precauţiune foarte suggestivă...

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Excelsior. In acelaşĭ număr de gazetă, două catastrofe: o explozie de *grisou* într'o mină de lîngă Sf. Petersburg—, un incendiu într'un etagiŭ „foarte de sus" al uneĭ case din Washington; din preste o sută de minerĭ — aproape toţĭ înăbuşiţĭ; din o sută de locatarĭ — abia două zecĭ — mîntuiţĭ cu viaţa!

Sunt aci două epizode trecătoare şi neinsămnate din marea, din nemărginita şi variata privelişte a vieţeĭ omeneştĭ; sunt întîmplărĭ care aŭ loc simultan cu o serată la care aplaudăm, simultan cu vr'o sinucidere din dragoste orĭ din lipsă, simultan cu atîtea altele...

Ceea ce însă izbeşte în coincidenţa sus citată e modul cum s'aŭ „localizat" funestele tragediĭ: una sub pămînt, alta — în aier.

Vieţuitoare — ca toate celelalte —. ni s'a dat pămîntul ca să ne găsim hrana din el. şi să-l cultivăm. Dar mulţimea s'a izbit; — ne-am găsit prea mulţĭ şi ca valurile ce se întîlnesc furioase, neîncăpînd în unul şi acelaşĭ volum şi spaţiu — parte se înalţă în sus, parte se afundă, — două chipurĭ de a se închină şi de a cedà...

Sub pămînt, în mine adîncĭ, smulgem ţărîmurilor mijloace de traiŭ şi avuţiĭ; în aier, sus, tot maĭ sus, ridicăm clădirile şubrede ca să încăpem maĭ mulţĭ: în jos şi în sus ne depărtăm de pămîntul odinioară darnic — alma mater — care ne refuză mulţămirea şi căutăm parcă în două direcţiĭ opuse — zenit şi nadir — să atingem cerul.

Şi ca pe nişte noĭ şi îndrăzneţĭ Prometeĭ ne pedepseşte el arzîndu-ne în focul pe care îĭ l'am răpit.

Cerşetoriĭ Bogaţĭ

Neobrăzarea consiliuluĭ comunal de a exploata teatrul naţional în folosul ortaleĭ e o chestiune asupra căreea nu se poate indestul reveni.

Oameniĭ aceştia, fără demnitate şi fără ambiţie, aŭ făcut din teatru un fel de tarabă de unde împart favoruri pentru eĭ şi agenţiĭ electoralĭ carĭ îĭ slujesc.

Cînd un director de trupă se prezintă la primărie ca să angajeze sala, d. Gane îĭ pune, ca condiţie capitală, obligaţiunea de a-ĭ ceda gratis cele maĭ bune locurĭ din teatru — cît despre preţ şi cele-l-alte condiţiĭ, sunt lucrurĭ cu totul secundare. Aşa se face că impresariĭ, furaţĭ de primărie, sunt siliţĭ să îndoiască preţurile ca să'şĭ poată găsi socoteala.

Afară de aceasta, locurile pe carĭ le reţine gratis d. Gane, se daŭ amicilor şi cunoscuţilor sĕĭ — şi aceasta fiind toată clientela teatruluĭ pentru reprezentaţiile extra ordinare, trupele trebue să joace exclusiv pentru primărie, căcĭ, dacă oameniĭ din societate aŭ locurile gratis, ceĭ din mahalale nu se duc să asculte pe Darclée saŭ pe Nuovina.

Şi ca să nu crează publicul că exagerăm, dăm aci o listă de locurile pe carĭ'şĭ le rezerva autoritatea comunală la fiecare reprezentaţie:

O lojă pentru primar; una pentru ajutoare; o avant scenă pentru comitetul teatral; o avant scenă pentru prefectul judeţuluĭ; un stal pentru prefectul de poliţie; unul pentru primul procuror; altul pentru comandantul pompierilor; un loc pentru comandantul jandarmilor; un stal pentru comandantul jandarmilor ruralĭ; un loc pentru doctorul teatruluĭ; un stal pentru administratorul teatruluĭ; unul pentru agentul societăţiĭ de asigurare Dacia-Romînia; altul pentru agentul Naţionaleĭ; un altul pentru cemisarul de poliţie; etc. etc.

Cum vedeţĭ, dintre amiciĭ consiliuluĭ comunal, numaĭ Piele Verde n'are loc la teatrul naţional — şi aceasta nu pentru că consiliuluĭ comunal îĭ ar fi ruşine să 'i-l ceară de la impresariĭ, ci pentru că liberalul în chestie e oprit de a asista la teatru.

EXTERNE

Excese şi Interese

Filozofia omenească e atît de simplă, atît de lesne de înţeles, în cît nu ne maĭ mirăm de nimic — dar nicĭ nu ne indignăm. O generoasă explicare, o iertare şi o toleranţă eternă ocrotesc pornirile maselor care într'o clipă insultă veacurĭ de progres şi de cultură.

De curînd am avut şi noĭ actualitatea noastră de brutalităţĭ şi excese; şi s'ar părea uneorĭ că e unul şi acelaşĭ vînt care duce în diferite locurĭ şi epoce trebuinţa şi prilejul de zgomot şi mîniĭ dezlănţuite.

Excesele din Algeria aŭ devenit obicinuite şi titlul acesta se repetă adeseorĭ în isloria contemporană scrisă de gazete. Temeiul adevărat al faptelor toată lumea îl cunoaşte: este una din tristele forme ale luptei pentru traiŭ, este isbucnirea vulcanuluĭ în care s'aŭ adunat de anĭ şi deceniĭ nevoĭ şi interese ce se ciocnesc şi se urmăresc reciproc. Iar toate, la un moment, se îmbracă în haina bufonă a ureĭ de religie, de rasă etc.

Ziaristul francez Henri Bauer, unul din ceĭ maĭ vechĭ şi maĭ respectaţĭ scriitorĭ aĭ preseĭ pariziane, povesteşte un episod din ultimele scene de vandalism algerian. Intre ceĭ „devastaţĭ" se află şi patronul unuĭ magasin „des Quatre Nations", Eugène Larade.

Catolic din neam în neam şi unul din ceĭ maĭ vechĭ colonişti algerienĭ, Larade a fost în vremurĭ scriitor reputat, directorul unuĭ jurnal artistic: Paris illustré *la care au colaborat o falangă de scriitorĭ uniĭ celebri astăzĭ ca Loti, Coppée, Margueritte, Saint-Saëns, Chéret, Coquelin, Bauer etc.*

Literatura fiind puţin rentabilă, Larade s'a dedat comerţuluĭ în Algeria deschizînd sub firma „Larade et comp" un magazin de „Noutăţĭ şi confecţiuni". In timp de treĭ anĭ firma îşĭ agonisise un capital şi o bună stare de invidiat. Intr'o singură zi totul fu ruinat şi amiciĭ luĭ Larade — redactoriĭ la ziarul antidreyfuzian Echo de Paris *— primiră o telegramă în care li se anunţa ruina.*

Pricina? Că Larade ţinea magazinul în tovărăşie cu doi evreĭ.

ACTUALITĂŢI

Moralitate şi civilizaţie

Sub titlul acesta Cezare Lombrozo, savantul criminalist italian, publică într'o revistă americană un interesant şi foarte îngrijitor articol de sociologie. Civilizaţia purtătoare a mijloacelor şi a luptei pentru traiu este în acelaşĭ timp aducătoare de conrupţie şi demoralizare.

Un exemplu bună-oară se citează în insulele Fidji unde misiunile evanghelice au triumfat pe deplin: nicăirĭ conversiunile la creştinism n'au fost maĭ numeroase şi maĭ radicale. Dar efectul acestuĭ triumf a fost tocmaĭ contrar celuĭ aşteptat. Abolirea polygamieĭ a făcut îngrozitoare starea femeeĭ. Odinioară femeile — maĭ multe la un singur barbat — îşĭ împărţeau datoriile şi trebile, sub impulsul friceĭ care în acelaşĭ timp chezăşuia pe deplin credinţa *femeeĭ şi virtutea.*

Astă-zĭ civilizaţia a gonit toate acestea şi a înlesnit introducerea conrupţieĭ în moravurĭ, adulteriul, necredinţa, lenea.

Fidji au devenit aproape de nelocuit şi singura fericire e că se prezice apropiata dispariţie a Fidjienilor, copleşiţĭ de toate viţiile europene.

Lombrozo ocupîndu-se maĭ mult de America e interesant de relevat o observaţiune ciudată că temperatura este o duşmană a civilizaţieĭ. In Statele-Unite criminalitaiea cea mare se complică prin excesiva temperatură. Fenomenul, de alt-feliu, e acelaşĭ, după Lambrozo, în Italia şi în Anglia: şi aci omicidul creşte cu barometrul şi variază cu temperatura diverselor regiunĭ. Teoria această nouă — pare cel puţin hazardată.

Geneza colectivităţiĭ

— Teoria luĭ Schenck —

Comunicarea doctoruluĭ Schenck, cum că un special regim de nutriţiune pentru părinţĭ poate determina după voie sexul viitoruluĭ prunc, face scolul preseĭ şi emoţionează de atîta vreme lumea savanţilor.

Şi lucrul nu e noŭ cu toate acestea — cel puţin sub raportul moral.

Sistemul acesta a fost întrebuinţat de Brătianu la debutul colectivităţiĭ — şi starea eĭ actuală se datoreşte acestuĭ artificial chip de zămislire.

In pruncia partiduluĭ liberal, atuncĭ pe cînd ceĭ carĭ maĭ în urmă aŭ revendicat pentru dînşiĭ paternitatea luĭ 48 eraŭ poliţaĭ te mirĭ pe unde, se căuta mijlocul pentru a da o anume fire morală progeniture ĭ viitoare. Şi print'o intuiţiune, par'că, a descoperireĭ luĭ Schenck, Ion Brătianu s'a oprit, încă de atuncĭ, la ideea uneĭ impărăcherĭ ibride pentru a-şĭ ajunge scopul. A aliat plebea de răspîntiĭ, care făcea cortegiul apelpisiţilor de pe vremurĭ, cu ambiţioşĭ ca Sturdza, Ferechidi şi alţĭ privilegiaţĭ sosiţĭ prea tîrziŭ cînd a împărţit Dumnezeŭ spiritul — şi din această căsătorie de inclinaţie s'a născut colectivitatea.

Pruncul e legitim, nicĭ vorbă — dar teoria luĭ Brătianu, devenită peste cincĭ zecĭ de anĭ a luĭ Schenck, a fost prea strict aplicată şi a dat de zminteală.

Impreunînd resturile lepădate ale uneĭ protipendade dispărute, cu rudimentele unuĭ partid fără stare civilă — Brătianu a aliat un soţ flămînd cu altul imbuibat, dar fiind-că părinţiĭ fătuluĭ eraŭ, sub raportul sufletesc, de o constituţie egală, pruncul n'a maĭ eşit cum dorea experimentatorul ci cum cereaŭ circumstantele morale.

Colectivitatea produs artificial al acesteĭ imperecherĭ, are defectele ambilor părinţĭ fără să aibă calităţile nicĭ unuia — pasă-mi-te calităţĭ n'avea nicĭ unul din soţĭ.

Ca ţiganul, care, isteţ dar urît ca păcatul, se însurase cu o ţigancă stupidă ca o gîscă dar frumoasă ca o zînă, crezînd că va face copil frumos ca ea şi deştept ca el, dar în realitate a dobîndit un dănciuc prost ca mă-sa şi urît ca tatseŭ — Brătianu a impreunat vestigiile reacţionarismuluĭ cu vlăstare din popor ca să scoată un partid democratic, şi cînd colo a eşit colectivitatea!

Ion

Practica agricolă la şcoalele normale de învăţătorĭ

D. Mitru, directorul şcoaleĭ normale „Vasile Lupu" din Iaşĭ, fiind însărcinat de d. Haret, să se pronunţe asupra: *introduceriĭ lucrărilor agricole în şcoalele normale de învăţătorĭ*, a făcut şi *tipărit cu cheltuiala onor. Minister* al Instrucţiuneĭ publice, un raport de 29 de paginĭ, prin care nicĭ maĭ mult nicĭ maĭ puţin *regulează* soarta şcoalelor normale.

D-sa voind a-şĭ arăta părerile ce are în această materie, ne propune un fel de şcolĭ, ceva maĭ mult chiar de cît şcolile de agricultură.

D. Mitru cere ca viitorul învăţător să fie un desevîrşit cunoscător teoretic şi practician în cultivarea cerealelor propriĭ zise:

1) a vieĭ;
2) a legumelor;
3) a pădurilor;
4) a copacilor fructiferĭ;
5) a florilor;
6) a parcurilor;
7) a şcoaleĭ de botanică;
8) a gîndacilor de matasă;
9) a stupilor şi
10) a animalelor domestice: calul, boul, vaca, oaea etc.

Iată un program de tot vast, despre care tot d-sa la pagina 7 ne spune următoarele:

„A căuta să facem din elevul normalist etc. etc. un agricultor propriŭ zis, „ar fi un non sens şi o imposibilitate. „Ar fi un non sens şi o imposibilitate, „*din pricina scopuluĭ maĭ general*, chiar „pe care-l urmăreşte şcoala normală". Invăţămîntul normal, are de scop ca orĭce altă ramură de învăţămînt:"

„1) Instrucţiunea propriŭ zisă al şcolaruluĭ;

„2) Educaţia luĭ;

„3) Pregătirea luĭ pentru a fi un bun „învăţător şi

«Cultura pedagogică."

„Pe lîngă aceasta normalistul trebue „a cunoaşte şi lucrul normal — facerea „pălăriilor, facerea panerilor, coşurilor, „frînghielor, rogojinelor etc. şi trebue a „cunoaşte şi instrucţia militară. A căuta „decĭ să facem şi agricultorĭ specialiştĭ „din viitoriĭ învăţătorĭ, ar fi un non sens „şi o imposibilitate, din pricina multi„plelor ocupaţiunĭ ale elevilor şcoaleĭ „normale."

Apoĭ dacă d-sa singur recunoaşte, că cu elevul normalist trebue să urmărim un scop maĭ general, adică: Instrucţia propriŭ zisă, educaţiunea şi cultura luĭ pedagogică, pentru a fi un bun învăţător, iar nu un bun agricultor, cum maĭ cere a fi şi un agricultor desăvîrşit?

Tot, d-sa ne spune la pag. 8 că nu ne trebuesc nicĭ învĕţătorĭ agricultorĭ, nicĭ învĕţătorĭ musicanţĭ, nicĭ învĕţătorĭ militarĭ, nicĭ învĕţătorĭ pictorĭ, etc; nouă *ne trebuesc învĕţătorĭ.*

D-sa susţine că pentru a fi un bun agricultor *nu este nevoe de atîta teorie*, ci numaĭ de practică — decĭ elevilor normaliştĭ, în şcoală, li e de ajuns să facă numaĭ practică pe teren.

Cînd vine însă să arăte învĕţătorilor cum trebue eĭ la rîndul lor să înveţe pe copiiĭ de ţară agricultura, le recomanda bucăţile de agricultură din cartea de citire, plimbările la cîmp, saŭ visitarea cîmpiilor bine cultivate etc.

Cînd d. Mitru a propus învĕţarea agriculturiĭ practice în şcoalele Normale, am crezut că această propunere a făcut'o în scopul de a pregăti pe viitoriĭ învĕţătorĭ, nu numaĭ ca şi eĭ sá fie de model pe la gospodăriile lor; dar chiar de a forma pe copiiĭ din şcolile de la ţară în această direcţiune, adică de a rĕspîndi maĭ departe meseria strămoşească lucrînd cu eleviĭ lor în grădina şcoaleĭ.

Dar nu, d-sa înţelege ca numaĭ învĕţătorul să ştie practica agriculturiĭ, însă pe miciĭ sătenĭ să-ĭ înveţe agricultura din plimbărĭ pe cîmp, saŭ cetind în cartea de lectură. — Un elev normalist n'ar putea cultiva ceapa saŭ varza numaĭ cetind în carte, însă un copil de la ţară, ar putea şi chiar ar putea da lecţie tatăluĭ săŭ din ale agriculturiĭ, pentru-că cetind în carte saŭ plimbîndu-se pe cîmp, le-a învĕţat.

D-sa maĭ cere învĕţătorilor, ca eĭ să fie exemplul cel viŭ al sătenilor din comuna lor; cu alte cuvinte, grădina, holdele, grajdul, învĕţătoruluĭ să servească de model sătenilor.

Dar cu ce?

Normaliştiĭ sînt în general băeţĭ saracĭ, ba ceĭ maĭ mulţĭ aşa de saracĭ, că un

an şi doĭ după ce es din şcoală, umblă tot cu hainele de uniformă ale şcoaleĭ normale.

Cînd ?

Ca învĕţător este ocupat la şcoala săteascămă toată ziua ; decĭ cînd are timpul de a face din ograda şi moşia luĭ, pe carĭ nu le are, cîte o mică fermă model, cum cere d. Mitru ?

Cu cine ?

Cînd legele şi regulamentele îĭ cer să predee de toate : pronume, adverbe producţiunile şi munţiĭ Europeĭ, Asieĭ ect. ce nu ştiu ce folos direct pot trage copiĭ sătenilor din cele !

Borcia.

Opiniĭ şi reflecţiĭ

— —

20 Ianuarie.

Pe ziua de ierĭ mă impresionară gazetele locale prin o rară abundenţă de nume : o înşirare nesfîrşită, împerechierĭ de culorĭ, de rochiĭ, de epitete, de calităţĭ, de măgulirĭ şi comparaţiĭ. In deobşte lucrurile acestea nu te maĭ impresionează, nu te maĭ miră : sunt deşărtăciunĭ micĭ în umbra cărora deosebeştĭ marea nevoie socială de a plăcea, de a întrece, de a pozà. Şi cînd în lungile dărĭ de samă de la teatre, balurĭ şi serate se părîndează înainte-ne sute de nume, scepticismul nostru de blazaţĭ şi mult încercaţĭ clasifică neaparat, după cunoştinţĭ şi pricinĭ ; deosebeşte neîntîrziat pe iubitorul de arte de nevoiaşul zestreĭ ; pe fericita abonată a lojeĭ de biata sclavă a convenţieĭ şi a rangului social...

Mi-a atras însă luarea aminte în deosebĭ, o proză banală—o, cît de banală ! —a unuĭ ziar, la rubrica specială unde deşertăciunea crasă îşĭ găseşte adăpost, cu sau fără voie, în toate zilele.

E un portret al uneĭ fete frumoase—se zice—al uneĭ studente care e servită cu atît de obicinuitele: «madonă de Rafael», «Venere din Olimp», «Statuie de Fidias», «frumuseţe clasică...» şi altele şi altele... Şi e o studentă,—ba încă o studentă în medicină !

Un moment am căutat sa scrutez cu reflecţia analizătoare gîndul eroineĭ efemereĭ bucăţĭ cara mi-a căzut în mînă tîrziu după miezul nopţiĭ, la întoarcerea de la concert.

Ce-şĭ va fi zicînd fata cultă, abia intrată în facultate, cetind că toţĭ studenţiĭ aceleiaşĭ facultăţĭ sunt «bolnavĭ de inemă» în preajma eĭ ? O presupun—şi e de sigur—deşteaptă, serioasă, cultă, stăruitoare ; o presupun—şi e de sigur—superioară stiluluĭ în care a fost lăudată şi divinizată astă seară : şi cu toate acestea ea trebuie să fi avut emoţia supremeĭ vanităţĭ, care e maĭ presus de toate, pentru că se întemeiază pe marea, pe eterna *trebuinţă* de a plăcea ; pentru că este trezirea conştiinţeĭ singureĭ superiorităţĭ : frumuseţea, chiar dacă ea i se afirmă prin eterna minciună a atot puterniciei pe care o are doară un moment, în aparenţă—şi ca prolog al şiruluĭ de umilinţĭ şi înfringerĭ ; pentru că poarta universitară nu este calea către fericire de cît sub rezerva speranţeĭ ce-o dă unica putere : frumuseţa stăpînitoare şi mîntuitoare. Şi puterea aceasta trebuie suggerată, mărită, idealizată, susţinută ; iar de aci abundenţa atît de banalelor împărecherĭ de cuvinte şi epitete ce umplu gazetele, pînea cea de toate zilele a Iluzieĭ.

Leandru

Ştiinţĭ-Litere-Arte

Regele Alexandru al Serbieĭ va publica în curînd unul din cele maĭ preţioase documente ale arteĭ antice serbeştĭ; o facsimilă a Evangelieĭ pe care au dăruit-o călugării muntelui Athos Regeluĭ, în timpul viziteĭ pe care a făcut-o el mănăstiriĭ la 1896. Din manuscris lipseşte o pagină pe care a luat-o un popă şi care se păstrează cu sfinţenie în Biblioteca imperială din Kiev. Ţarul a învoit pe Regele Serbieĭ să reproducă pagina aceasta.

*

Unul din ceĭ maĭ vechĭ comedianĭ aĭ Parisuluĭ, Taillade, a murit în turneŭ la Bruxelles. O subscripţie deschisă de Catulle Mendès a permis să se aducă la Paris corpul mareluĭ actor.

*

In *Faust*, a doua reprezentaţie a d-neĭ *Darclée* va cînta astă seară tenorul *Guasco*.

*

STRUNA ZILEI

Divei

Ca să te-onoreze, Divă,—
După ce te-aplaudară,
Sute de studenţĭ la caru-ţĭ
De triumf se înhămară.

Prea sunt mulţĭ—de ar fi puterea
După număr să-şĭ măsoare—
Noĭ credeam că 'n vremea noastre
Divele sunt maĭ uşoare.

*

Astă seară, la teatrul naţional: *Mătuşa luĭ Carol*, traducere de d. P. Sturdza-Doria.

*

Arbiducele Karl-Theodor al Bavarieĭ cunoscut oftalmolog şi operator, a operat cu succes a 3000 a cataractă. Chinergul operează în spitalul zidit de dînsul marginea loculuĭ Tegeru, în Bavaria de Sus.

*

Duclaux, succesorul luĭ Pasteur la institutul antirabic se ocupă de cît-va timp escluziv cu afacerea Dreyfus. Sub titlul „Propos d'un solitaire" scoate în broşură o serie de articole publicate în *Le siècle*.

*

A propos de faimosul tenor al Traviateĭ : — Voacea i-e în raport invers cu *înălţimea*. Tenorul e un tînăr foarte înalt... Cît despre joc, Alfredo a lăsat o impresie de.... *fredo*—în limba italiană.

Strună.

MÎNGĂIERE

— —

Ea farmecă şi place,—
O, place tuturor !— ;
Împrăştie şi zimbet
Şi lacrimĭ şi fior

Ea stăpîneşte gîndurĭ
Şi inimĭ—cîte vrea
Dar toţĭ cîţĭ se închină
Cu dragoste la ea—

Cîţĭ o aleg în treacăt
Orĭ veşnic ideal :
Cel suspinînd în umbră
Ori fantele de bal,

Cel dornic de plăcere,
Extaticul ascet—
Toţi ştiu că e „Aceea
Cîntată de poiet".

Tristis.

Deplasărĭ

Hotel Binder : G. Oprianu Bucureştĭ, D. Bacevschi Odesa, A. Pesavschi Odesa, M-me A. Vlasto P.-Iloaie, M. Iuster Dragaşanĭ, F. Klenk, Keşchinew ; I. Klenk Idem.

Hotel Trajan : D-r Ciolac Roman, Costache Teodoreanu avocat Bucureştĭ, Heinrich Sufrin voiajor Idem, S. Hafner voiajor Idem, P. Macri avocat Galatz.

Hotel Europa : Th. Cerchez inspector Bucureştĭ, R. Romalo avocat Idem, I. Marcu avocat Dorohoĭ, P. Caraveli restaurateur Brăila, A. Taubes Bucureştĭ, L. Moscovicĭ Botoşanĭ, D. Ionescu Dolhasca, I, Kahane Bucureştĭ, M-me König Vasluĭ.

Unuĭ ministru

— veciniс bolnav de influenţă —

Se 'nţelege excelenţă :
Cînd te-aŭ pus
Atît de sus
Să aĭ pururĭ influenţă.

Riga.

MARUNTE

Comisarul găreĭ a prins ierĭ pe individul Moise Baraş, autorul furtuluĭ de alaltaierĭ, din strada Nicolina.

Baraş îşĭ scosese bilet de drum pentru Botoşanĭ.

*

Noaptea trecută s'a furat de le femeia Aglaea Popa din strada plăcerilor No. 7, dintr'un sipet, 200 leĭ în hărtie şi un ceas de aur cu treĭ coperţĭ. Prepusul cade asupra luĭ Ion Manoli, amantul Aglaieĭ.

*

Călugărul Leonti, de la schitul Tărîţa, venind ierĭ cu o trăsură prin strada Başotă, calul a luat vînt şi tocmaĭ lîngă Podul-de-fer s'a oprit resturnînd căruţa. Călugărul este grav rănit la o mînă.

*

D-na Baltă, soţia avocatuluĭ Gh. Baltă, a găsit azĭ, în strada Petru-Rareş, un notes cu maĭ multe poliţe comerciale.

INFORMAŢII

— —

Procesul crimeĭ din Căcărăzenĭ

Crima.—Curtea cu juraţĭ din Suceava —Martoriĭ din Iaşĭ.

Iaşeniĭ îşĭ amintesc de sigur o îngrozitoare crimă comisă vara trecută la Căcărăzenĭ. Se ştie că victima a fost proprietarul moşieĭ d'acolo, I. Simionescu ; iar autoriĭ crimeĭ servitorul Gh. Runcan şi concubina sa—ambiĭ dispăruţĭ în noaptea crimeĭ şi prinşĭ de siguranţa noastră publică, cu ajutorul poliţieĭ din Austria, la Suceava.

La 5 Februarie st. n. procesul va veni înaintea curţeĭ cu juraţĭ din Suceava unde Gh Runcan este deţinut.

Sînt citaţĭ ca martorĭ din Iaşĭ d-niĭ Botez şeful siguranţiĭ publice, care a prins pe Runcan la Suceava ; dr. Motăş, care a făcut autopsia cadavruluĭ luĭ Simionescu ; Costache Măcărescu, viziteul victimeĭ ; şi cărciumarul David Marcovicĭ, care a dat, cu o sară înaintea crimeĭ, nişte banĭ luĭ Simionescu. Aŭ maĭ fost citaţĭ primarul Ciocoveĭ şi notarul Popovicĭ, ambiĭ din Căcărăzenĭ.

Vom da la timp complecte amănunte.

— —

Ierĭ a avut loc înmormîntarea regretatuluĭ maior în retragere, Vasilescu.

Cordoanele aŭ fost ţinute de 4 ofiţerĭ din arma cavalerieĭ.

O companie de calaraşĭ a urmat cortegiul.

— —

Cu toată fabricaţiunea gheţeĭ la noul abator, spitalul militar al corpuluĭ IV de armată se vede nevoit a aduce ghiaţă de la iazurile infecte din împrejurimile oraşuluĭ.

Şi totuşĭ cuconu Iorgu se laudă cu acest «grandios» aşăzămînt.

— —

Cu începere de la 1 Februar st. n. lucrătoriĭ mecanicĭ din Anglia care erau în greva de 6 lunĭ aŭ reluat lucrul.

Această grevă prin durata, prin numărul greviştilor şi prin importanţa industrieĭ în care s'a produs este un eveniment european. Atît sindicatul lucrătorilor cît şi acel a proprietarilor, au perdut sute de milioane.

La un moment dat această grevă, era atît de ameninţătoare pentrn industria englezascămă, în cît mulţĭ industriaşĭ englezĭ cumparase locuvĭ în Belgia lîngă Mons pentru a-şĭ stabili acolo fabricele.

Chestia fusese supusă şi unuĭ arbitraj care n'a reuşit. Sleirea mijloacelor de traiŭ, cu toate ajutoarele enorme date de lucrătoriĭ din toate ţările, a silit pe lucrătorĭ să primească propunerile patronilor.

Lucrătoriĭ ceruse ziua de 8 ore, adecă săptămîna de 48 ore în loc de 54 ore ca până acuma. Patroniĭ le a acordat săptămîna de 52 ore şi împacarea s'a făcut.

— —

La 25 a curenteĭ va avea loc la Bucureştĭ căsătoria d-luĭ Victor Miclescu unul din ceĭ maĭ distinşĭ magistraţĭ aĭ tribunaluluĭ Ilfov, cu d-ra Boerescu fiica d-luĭ C. Boerescu fost ministru conservator.

D. Victor Miclescu este fratele amiculuĭ nostru C. M. D. Miclescu şi fiul defunctuluĭ Dimitrie Miclescu fost ministru şi una din figurile însemnate din istoria noastră contimporană.

Toate urările noastre de fericire.

— —

Curtea de apel s. II, a judecat erĭ pe Anastasie Alexandrescu fostul primar al comuneĭ Suharan jud. Dorohoiŭ, condemnat de tribunalul aceluĭ judeţ la 6 lunĭ şi o zi închisoare pentru 7 fapte de abuz de încredere şi 3 falşurĭ, resultînd din nejustificarea suficientă după acusare a uneĭ sumĭ de 200 leĭ, de la diferite capitole bugetare în timpul uneĭ gestiunĭ de 4 anĭ.

Acest proces a ocupat maĭ toată şedinţa Curţeĭ — aproape 5 ore. Alexandrescu a fost achitat.

— —

Procesul căpitanuluĭ Lascu, casierul regimentuluĭ 27 Bacăŭ, care fusese fixat pentru ziua de 26 curent, se va amîna, probabil, de oare-ce din instrucţie rezultă complicitatea unuĭ ofiţer superior din acelaş regiment, care, avînd cunoştinţă despre suma delapidată deja de doĭ anĭ, făcuse scăpat pe numitul căpitan de diferite inspecţiĭ şi controlărĭ graţie protecţieĭ ce-ĭ acorda.

Conform legeĭ, ministrul de răsboiŭ a pus în sarcina majoruluĭ Dupont, adjunct cl. 1-a, majoruluĭ Tinca, şi colonelului Damian plata sumeĭ delapidate, de oare-ce la diverse controlărĭ n'aŭ descoperit delapidarea.

In urma unuĭ supliment de instrucţie ce se va face, procesele vor fi conexate şi judecate în aceiaşĭ zi.

— —

Concursul pentru ocuparea postuluĭ de medic la spitalul din Băceştĭ, judeţul Roman, a fost amînat din cauza necomplectăreĭ juriuluĭ examinator.

— —

Prin moartea studenteĭ Lucia Moţoc, a devenit vacant un loc de bursă din fondul Adamachi.

Comisiunea instituită pentru examinarea concurenţilor, a recomandat pe d-ra Ecaterina Ladico, studentă în anul al II-lea de medicină.

—

Primarul Iaşuluĭ reîntorcîndu-se, astă-zĭ la ora 3 va avea loc o şedidţă intimă a consilierilor comunalĭ, înaintea cărora d. Paiano va continua cu cetirea memoriuluĭ privitor la aducerea apeĭ în Iaşĭ.

— —

La şcoala profesională de fete din Iaşĭ a început a funcţiona, încă de la 8 Ianuarie, o cantină, în urma măsurilor luate de d. Spiru Haret, ministrul cultelor şi instrucţiuneĭ publice.

— —

D. Gh. Morţun, fost secretar general al ministeruluĭ de interne, a fost numit prefect al judeţuluĭ Botoşanĭ.

D. Morţun a depus jurămîntul şi va pleca în curînd la postul său.

— —

D. inginer şi licenţiat în drept I. Cerkez, a fost însărcinat de ministrul domeniilor cu redactarea uneĭ amănunţite dărĭ de samă asupra «asociaţiunilor din iniţiativă privată din ţară».

— —

De oare-ce atelierul militar de confecţiune din Iaşĭ nu dispune de un numĕr suficient de lucrătorĭ — soldaţĭ, pentru confecţionarea tuturor hainelor necesare corpuluĭ al IV-lea de armată, s'a intervenit pe lîngă ministrul de rĕsboiŭ pentru înfiinţarea unuĭ atelier civil compus din 50 de lurătorĭ saŭ lucrătoare.

Pentru acest atelier se va închiria un local deosebit.

Plata se va face cu bucata şi anume: 2 leĭ mantaua, 2 leĭ tunica, 50 de banĭ capela, 50 de banĭ capuşonul şi 1 leŭ pantalonii.

— —

Ministrul de interne a confirmat alegerea consiliuluĭ comunal din oraşul Herţa, judeţul Dorohoiu.

———

Pe ziua de azĭ s'a făcut următoarele avansărĭ în administraţia C. F. R. :

D-niĭ V. Holescu, în postul de şef de biurou special ; G. Popescu şi Paraschiv Philipescu, controlorĭ cl. I. ; I. I. Alexandrescu, I. C. Dimitrescu şi Ilie H. Călăraşeanu, sub-şefi de biuroŭ, G. G. Alecsandrescu, M. Sachelarescu şi St. Ioniu, împiegaţĭ definitivĭ cl. I, D. Georgescu, C. P. Marinescu, I. Alexandrescu H. M. I. Hagiul, C. Christescu şi D. Stănoiu, impiegaţĭ definitiv cl. II, Emil Varlam, împiegat definitiv cl. III.

D-niĭ Al. Oliszewsky, şef de biurou ; C. Constantiniu şi D. Sculy-Logothetides, impiegaţĭ definitiv cl. I ; G. I. Moisescu şi St. I. Nicolaide, împiegaţĭ definitivĭ cl. III.

D-niĭ M. St. Vîlsan şi I. I. Nişulescu, sub-şefi de deposit cl. II.

D-niĭ N. G. Negoescu şi N. Thomescu, şefĭ de deposit cl. III ; M. Robescu, sub şef de deposit cl. III ; P. Petrovicĭ, mecanic cl. II ; N. P. Grigoriu, id. cl. III ; C, Parapeanu, împiegat definitiv cl. III ; Aurel Perşinariu, inginer de tracţiune ; N. I. Ioanovicĭ, controlor clasa I ; I. Ionescu, D. Th. Blujdescu, C. Rădulescu, N. Negrea şi C. Vladimirescu, mecanicĭ clasa II ; P. I, Ostroveanu, St. Mavrodin, M. I. Bruteanu, I. Bistriţeanu, At. Georgescu, G. Th. Vîrtejeanu, N. N. Mareş şi şi I. Mertic, mecanicĭ cl. III : G. Solowski şi C. Arabescu şefĭ de biurou special ; Gh. Th. Papasol, controlor cl. II ; Th. Bonciu şi M. I. Dinescu, împiegaţĭ definitivĭ cl. I ; G. R. Manoliu, M. Negulicĭ şi N. Nicolae, id. cl. II ; M. Dinovicĭ şi Al. Parpalea, idem cl. III.

— —

In ziua de anul noŭ un pictor evreŭ din Ungaria, anume Eugen Carpati, absolvent al şcoaleĭ de Bele-Arte din Paris, a fost la Şişeştĭ cerînd părinteluĭ dr. V. Lucaciu să-l boteze în religiunea romînă-unită, împreună cu soţia sa, evreică din Brema (Germania) şi un copil al lor.

Părintele d-r V. Lucaciu a satisfăcut cererea pictoruluĭ.

—

Interpelarea d-luĭ Ionel Grădişteanu asupra politiceĭ ungureştĭ a d-luĭ Sturdza, interpelare care a avut de efect o şi maĭ groaznică apăsare a Romănilor de peste munţĭ, se va dezvolta azĭ la cameră. Dacă discuţia nu va începe prea tîrziŭ, sperăm să dăm lectorilor la ultima oră amănunte asupra acesteĭ interesante discuţiĭ.

— —

In ziua de 13 Aprilie 1898 vor avea loc concursurile pentru catedrele de matematică, caligrafie şi desemn, de la şcoala militară din Iaşĭ.

Concursul va conzista din materia anunţată prin decizia ministerială din 24 Noembrie 1897,

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

4)

GEORGES OHNET

Răzbunare şi iubire

CAPIT. I

Ură din prea maĭ multă iubire

O chestiune însă o obseda, şi necontenit ea o aducea în discuţiune, deşi asupra acestuĭ punct de accentuare maĭ mult dezacordul între Fortuné şi dînsa ; Bunicul luĭ Roussel, general sub primul imperiu, fusese numit baron de Napoleón după rezboiul din 1813, cînd curagiosul general se purtasc ca un eroŭ. Baronul de Roussel, constituise un majorat de zece miĭ leĭ rentă şi ast-fel a dat ţinutuluĭ de Pontournant numele săŭ. Fiul său, care sub Louis-Philippe se încurcase în afacerĭ industriale, crezuse nimerit să se numească simplu Roussel, şi Fortuné, luînd afacerile luĭ pe mînă şi împărtăşind scrupulele părinteluĭ său, lăsă în uitare şi baronia şi denumirea nobilară. Nicĭ o urmă de titlu, nicĭ cel maĭ mic *de*, nicĭ urmă de Pontournant : Roussel, simplu ; frumosul Roussel ! şi pentru intimiĭ, chiar : mititelul Roussel ! şi el rîdea ! ce grozăvie !

Clémentina, ea, nu rîdea de loc. Titlul de baron şi numele acesta de boier, de proprietar : Pontournant, o ameţia. Găsia chiar în aceasta o reminiscenţă a evuluĭ mediu şi ar fi dorit să poarte aceste titlurĭ a fi baroneasa de Pontournant, cu ceĭ opt-zecĭ de miĭ de leĭ renta a unchiuluĭ Guichard, fericirea văruluĭ şi a eĭ, ce vis frumos ! Şi acest Fortuné, foarte puţin dispus, părea că nicĭ nu voia să înţeleagă nimic în această privinţă. Işĭ bătea joc de veleităţile democratice ale Clémentineĭ, şi nu voia de loc să se dea în spectacol de a deveni baronul de Pontournant, la vrîsta de patru zecĭ de anĭ, cînd era un negustor cu vază şi decorat cu numele de Roussel.

Cu cît maĭ mult el era hotărît de a nu satisface această dorinţă a viitoareĭ sale soţiĭ, cu atît maĭ mult ea avea dorinţa de a-ĭ impune această dorinţă. De aci toată încurcutura. Deja, în discuţie, eĭ sfărîmaseră cîte-va lîncĭ pro şi contra acesteĭ dorinţĭ. Clémentine, respinsă în mod ironic, bătuse cu prudenţă în retragere. Dar pentru o încăpăţînată de categoria eĭ, retragerea nu însemna învinsă. Ea pîndea ocaziunea de a reveni victorioasa în această afacere. Fortuné Roussel fusese înaintat în gradul de căpitan al gardeĭ naţinoale în care toţĭ parizieniĭ eleganţĭ, ţineaŭ mult atuncĭ să servească.

Felicitîndu-l de numirea sa Clémentineĭ zise vĕruluĭ eĭ :

— Iată-te decĭ în toate onorurile.... Veĭ fi primit de împarat la Tuileriès.... Te vĕd întrînd în mare ţinută, veĭ fi splendid.... Dar cu cît ar fi maĭ frumos efectul dacă la întrarea ta s'ar anonsa : «D. căpitan baron de Pontournant !....»

— Aş, respunse logodnicul. Căpitanul Roussel sună mult maĭ frumos !...

— Ar fi frumos de a se releva nu numele ilustru al primuluĭ imperiu....

— Bunicul meŭ făcea pe amicul burgheziei pariziene...

— Care ar fi putut cu atîta uşurinţă, pătrunde în aristocraţie.

— Frumos avantagiu !

— Un nume frumos se potriveşte bine cu'n om frumos....

— Verişoară, mi se pare că aĭ depăşit limitele scopuluĭ !

— Dar în sfîrşit de ce ţiĭ atît să nu te numeştĭ cu numele tăŭ ?

— Pentru că sunt un om de afacerĭ.

— Leapădă-te de dînsele.

— D-zeul meŭ, dar cu ce mi-aş trece timpul.

— Să te ocupĭ de mine.

Trecu cît-va timp fără să fiĭ pronunţat cine-va un cuvînt, ca şi cum Roussel ar fi măsurat plictisala uneĭ ast-fel de propunerĭ şi d-ra Guichard ar fi calculat toată neversimilitatea propuneреĭ.

In sfîrşit Clementina pronunţă cel dintăĭ următoarele :

— Pentru un motiv aşa de simplu vreĭ decĭ să-mĭ cauzezĭ o supărare mare ?

— Motivul meŭ nu-ĭ maĭ slab precum dorinţa ta nu-ĭ copilăroasă !

— Eştĭ decĭ atît de încăpăţînat ?

(Va urma).

O Noutate pentru publicul Ieşan

La 14 Ianuarie a. c. s'a deschis în str. Lăpuşneanu No. 28 o magazie de încălţăminte cu firma «*Lumea Elegantă*» care va vinde mărfurile cele maĭ fine cu preţurile cele maĭ moderate.

Constantin S. Crupenski

FOST MAGISTRAT

AVOCAT

Ore de consultaţie de la 9 la 11 ore d. a. de la 5—7 p. m.

Strada Lătzescu No. 6.

Dr. EDUARD FABINI

— No. 140 Strada de Sus No. 140 —

IASSY

— Maladiĭ Interne —

BOALE DE FEMEI

Consultaţiunĭ de la 5—7 ore p. m.

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu şi Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăţĭ.

Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea Liberă.

Dr. A. GROPER

(Gropeanu)

S'a stabilit în Iaşĭ str. Bărboĭ No. 2. Consultaţiunĭ de la 10—12 a. m. şi de la 2—4 p. m., boale interne de femeĭ, copiĭ, piele şi secrete.

Pentru saracĭ gratis.

De închiriet de la 23 April 1898 douĕ magazi din dughenele Paşcanu, str. Golieĭ. Ocupate actualminte de Papetăria Grünberg, şi magasia „La Covorul Roş".

A se adresa strada Săulescu No. 7 în toate zilele de la 10 la 11 ore dimineaţă.

Cota oficială

Constanța 20 Ianuarie 1898.

Orz 740 hect. 4 leĭ 40 banĭ. Secară 65 hect. leĭ 5 banĭ 50. Meiŭ 174 hect. 4 leĭ 70 banĭ. Rapița 45 hect. 6 leĭ 80 banĭ. Griŭ arnăut 80 hect. 11 leĭ 60 banĭ. Grîu de toamnă 111 hect. 8 leĭ 70 banĭ. Porumb 149 hect. 6 leĭ 20 banĭ toate în oraș la magasie.

LIGA PACEI ȘI RESBOIUL*)

Vom continua făcînd analiza celor patru puncte a propunereĭ d-luĭ Maxime du Camp.

1) Un congres de diplomați se va aduna în fie-care an, la o *epocă fixă*, pentru regularea dificultăților internaționale,"

Să presupunem că acea epocă ar fi 1 Octombre a fie-căruĭ an. Durata desbaterilor congresuluĭ va trebui să fie la siguranță de o lună cel mult, credem noĭ. Dacă un conflict de interese dintre douĕ State a isbucnit la 1 Noembre anul precedent, acel conflict va trebui să stea unsprezece luni fără soluție. și încă o lună în așteptarea soluțieĭ, deci douĕ-spre-zece luni va fi permis la daune popoare să se scarmene chiar, să se distrugă unul pe altul, pînă cînd își vor secătui forțele, pentru ca după aceea să vină congresul Ligeĭ Păceĭ și să l- dea voie să se bată, saŭ să le opriască de a se bate spre a nu se vărsa sînge!

Mărturisim că instituirea uneĭ atarĭ Ligĭ constituie cel maĭ mare atentat la libertatea socială. Și cînd maĭ ținem sumă și de complexitatea motivelor, carĭ aduc un resboiŭ, nu putem să nu ne mirăm de coeficientul naivităţeĭ celor, carĭ se sumețesc a aduce pacea între popoare!

2) Un resboiŭ nu se va putea declara de cît la douĕ lunĭ de la ivirea cauzeĭ luĭ."

Acest punct stă în contrazicere cu punctul întâiŭ: căcĭ dacă ivirea cauzelor unuĭ resboiŭ se prezintă la 1 Ianuarie, cine va decide că peste două lunĭ să se declare resboiul cînd congresul Ligeĭ Păceĭ are a se întruni tocmaĭ la 1 Octombre, epoca fixă a întrunireĭ congresuluĭ?

3). „Declararea de resboiŭ se va face după ce se va consulta întreg poporul, adică prin plebicist."

Dar noĭ știm din istoria Greciei și a Romei ce roade poate da plebiscitul!

Bietul Demonstene răgușia de mult ce vorbia Atenienilor în *agorà* pentru a convinge poporul să ia armele și să întreprindă resboiŭ în potriva luĭ Filip II și a fiuluĭ seŭ Alexandru cel Mare; dar cine-l ascultă? Nimene, saŭ prea puținĭ, și pericolul amenință de anĭ întregĭ. Cît timp să dăm noĭ durateĭ plebiscitului? Fie o lună cel puțin, care adunată la cele două de la punctul al 2-lea și cu una, care am presupus'o noĭ pentru soluția congresuluĭ, fac patru lunĭ!

4). „Operațiunile de rezboiŭ nu vor începe de cît cel puțin după două lunĭ de la declararea resboiuluĭ." Cea ce în total face șease lunĭ, cel puțin, cea ce cu alte cuvinte însamnă un an.

Iată că am revenit la calculul de la început, adică la soluția că Liga Păceĭ este numaĭ o iluziune.

Dar dacă popoarele se vor bate pînă ce congresul Păceĭ să-și dea verdictul, care va fi sancțiunea ce acestă ligă va da-o poporuluĭ vinovat? Nicĭ una, credem; căcĭ cum se poate pedepsi un popor întreg? În nicĭ un chip. Atuncĭ, de ce nevoie este o Ligă?

Maĭ nu videm nevoia aceasta, cum nu vedem nicĭ nevoia uneĭ ligĭ femeniste.

Și totuși în fond este ceva serios, și anume: atît Liga Păceĭ cît și Liga feministă sunt niște manifestațiunĭ naturale a instinctuluĭ ce are omul de a se lupta. Indivizii, carĭ aderă la Liga Păceĭ, sunt tocmaĭ din acea categorie de oamenĭ, carĭ ne avînd ocazie să lupte într'un fel saŭ altul, simt trebuința de luptă și așa întreprind eĭ-înșiĭ o luptă de idei — punînd Pacea în conflict cu Resboiul — căcĭ omul nu poate sta inactiv: *le travail c'est la vie, l'oisiveté, la mort.*

Și aceesșĭ lege a natureĭ mă determină și pe mine să scriŭ aceste rîndurĭ, ca—precum zice Rominul — să nu cum va să mă găsiască moartea șezînd!

Vasile.

DE TOATE

Din țara reclamelor. E vorba de un obiceiŭ curios de tot — dar practic tot odată — ce se obicînuește în fie-care an la 1 Ianuarie, în provincia „Metax" din Statele-Unite.

Cu începere de la 1 Decembrie al fie-căreĭ an, poliția, face un tabloŭ, de toate fetele ce împlinesc 20 de anĭ. Se compun liste alfabetice și se afișează ca listele electorale la noĭ, prin toate străzile și autoritățile civile. Capul acestor liste poartă inscripția „Recensimentul fetelor, ce urmează a fi alese la măritiș, în cursul anuluĭ curent."

Fie-care tînăr își alege o fată și dacă părinții feteĭ, saŭ tutorele eĭ, cad în bună înțelegere cu tînărul, se încep pregătirile de logodnă. Cînd maĭ mulți tinerĭ aleg aceiașĭ fată, fata este liberă să-și aleagă pe acel, care îĭ place maĭ mult.

Fetele, carĭ rămîn nemăritate, se trec pe listele anuluĭ următor; iar, aceea care în curs de zece anĭ n'a fost aleasă, nu se maĭ mărită nicĭ odată. „Disgrațiatele" aceste devin maicĭ sau îngrijitoare la spitale.

Tot America, cu curiositățile eĭ excentrice.

*

Nasul și bicicleta. Bicicleta are și ea inconvenientele eĭ și încă unul serios de tot, dacă ar fi să dăm crezămînt doctoruluĭ englez Whiteheads din Leeds.

Praticianul englez arată că acțiunea iritantă a aeruluĭ și exercițiile continue cu bicicletă pot aduce o boală care să sdruncine „echilibrul" — termin biciclist — sanitar al.... nasuluĭ.

Și nu trebue să glumim cu afirmarea doctoruluĭ, de și e englez. E vorba că mușchiĭ nasuluĭ capătă o hipertrofie cronică.

Dar cum părerile în această lume sînt tot-deauna contrariĭ, iată și contrazicerea doctoruluĭ Atwoord-Thorn din Londra, în privința bicicleteĭ saŭ maĭ bine zis, în privința nasuluĭ. „Nasul, zice aceasta din urmă, capătă un miros fin și obstrucțiunea nasală devine ușoară". Pe care oare trebue să credem, din cele două somităţĭ medicale?

*

Fin de siècle. La Bruxelles lumea se ocupă în momentul acesta de o mare „afacere de moravurĭ" în jurul căriia s'a stîrnit un zgomot enorm. O sumă de foarte marcante personalităţĭ din înaltă societate, personagiĭ politice foarte sus puse, deputați etc., se citează în compromițătoarea afacere. Femeĭ sunt de asemeneu amestecate.

*

Eroĭ după războiŭ. Generalul Smolenski, ministru de războiŭ al Grecieĭ, comunică preseĭ din Atena o notă în care declară că nicĭ odată n'a fost contra publicăriĭ raportuluĭ prințuluĭ regal asupra războiuluĭ, nicĭ n'a stăruit ca să se schimbe acel raport într'un senz favorabil pentru dînsul.

*

Un militar. Feld-mareșalul baronul de Ebner Eschbach a murit în vrîstă de 83 de anĭ după o carieră strălucită în armata austriacă.

Soția bătrînuluĭ militar este celebra poietă Marie von Ebner Eschenbach care a trecut în istoria literatureĭ prin un mare număr de producțiĭ lirice.

DRAMA ZILEI

Explozia din comuna Cordun

O explozie, urmată de un incendiŭ, a îngrozit noaptea trecută pe sătenii din comuna Cordun, din județul Roman.

Locuitorul Ion Gavrilă Stefan, voind să scoată, cu ajutorul unuĭ cuĭ, pulberea de la un obuz de tun, materialul a făcut explozie și a aprins perdelele de la ferestĭ.

Gavrilă, ars grav la față, căzu leșinat, în timp ce focul s'a întins la lucrurile din casă.

Un vătăjel sosind a putut scoate din bordeiŭ pe nenorocitul rănit. Focul ajuns lîngă obuz, acesta a făcut din noŭ explozie și a dărîmat un părete.

Gavrilă, orb și cu fața arsă, a fost transportat la spitalul Precista mare, din Roman.

Buletin Parlamentar

Ierĭ, marțĭ, d. C. Dobrescu își desvoltă interpelarea relativă la serviciul antropometric de la poliția capitaleĭ, arătînd că cele maĭ de multe orĭ, oamenii cinstiți sunt supuși măsurătoriĭ ca ceĭ din urmă criminalĭ.

D. Paladi, ministrul justițieĭ, răspunde că va veni cu un proect pentru o maĭ bună organizase a acestuĭ serviciu.

D. Scorțescu are apoĭ cuvîntul în discuția asupra proiectuluĭ relativ la gheșeftul liberal-național cu monopolul fabriceĭ de la Letea.

Oratorul discută modul straniu cum se încurajază industriile așa zise naționale—și'n acelașĭ timp liberale, adăugim noĭ—și dovedește că hîrtia fabriceĭ de la Letea e și maĭ rea și îndoit de scumpă de cît aceea ce se poate avea din străinătate.

D-sa termină cerînd să se respingă monopolul propus de guvern și menit a îmbogăți pe acționarĭ.

D. Ciocazan apără fabrica.

D. N. T. Popp o combate.

Președintele observă, în cursul vorbireĭ d-luĭ Popp, că adunarea nu maĭ este în număr și voește să se ridice ședința. D. Popp cere să fie înscris a vorbi în viitoarea ședință. Se iscă protestărĭ și în mijlocul unuĭ tumult ultra-patriotic, ședința se ridică.

***

Senatul deschide ședința de marțĭ la orele 2 și 20 m. D. ministru al lucrărilor publice depune proiectul de lege relativ la regimul apelor.

Se discută cîteva indigenate și la orele 2 și 50 m. senatoriĭ trec în secțiĭ adică se duc să-și vadă de petrecereie de pe la cluburĭ și berării.

Dr. Philipp Blumenfeld

de la Facultatea de medicină din Viena

După doĭ anĭ de practică la clinicile din Viena și Berlin, s'a stabilit în Iașĭ.

47—Str. Ștefan cel Mare—47

Casele W. Wassermann

Consultațiunĭ 8 10 a. m. și 2—4 p. m.

ULTIME INFORMAȚII

CONVOCARE

Domniĭ membriĭ aĭ comitetuluĭ diriguitor al partiduluĭ conservator din Iași sunt rugați a se înruni, în localul clubuluĭ, vinerĭ 23 Ianuar 1898, orele 8 jum. pentru a discuta maĭ multe chestiunĭ importante.

Președinte, **Gr. Kogălniceanu**

Ierĭ a sosit în Bucureștĭ o delegație din Tîrgu Neamț spre a cere de la corpurile legiuitoare a se lega acest oraș printr'o linie de cale ferată cu Pașcaniĭ. Delegația se compune din d-niĭ Tomovicĭ, Moțoc, Popovicĭ, Maxim, Manoliu, Crețu, Preotul Enăchescu, Zamvel, Bîrliba, D-r Penescu și A. Kercel.

Bursa tratativelor

Acțiunile atît fleviste cît și aurelianiste, trec pe piața colectivistă printr'o perioadă de variațiĭ care fac pe curtieriĭ ceĭ maĭ neoneștĭ chiar să nu maĭ știe cum să le coteze.

De aceea negocierile în privința unor asemenea *efecte* sunt foarte slabe, și puțina căutare ce li se dă e un semn de scădere care va merge crescînd.

Cauza acesteĭ deprecierĭ ar fi neînțelegerile interne respective; atît în grupul aurelianist cît și în cel flevist există maĭ multe curente. Ideea, însă, care capătă tot maĭ mult teren în sinul acestor grupurĭ ex-colectiviste este apropierea de guvern; și această idee e împărtășită maĭ cu samă de șefi, carĭ văd că d. Sturdza are ochiul maĭ mult asupra lor.

Mititeiĭ grupurilor sunt cam furioși de această atitudine a șefilor și motivul e lesne de înțăles. Onorurile și *bunătățile* împăcăreĭ se vor revărsa numaĭ asupra șefilor, pe cînd gloata mitocănească a grupărilor va rămînea cu buzele umflate.

Așa se explică sfada asupra puritanismuluĭ democrat iscată între gazetele fleviste, cum și depunerile intime ale d-luĭ Sturdza și Aurelian, pe cînd inferiorilor drapeliștĭ li se interzice accesul chiar și în sofragerie.

Premierul știe că peștile începe întîiu de la cap să miroase rău, și de aceia se interesează numaĭ de șefiĭ grupurilor disidente.

Ast-fel că dintr'o zi în alta, ne putem aștepta că atît deasupra redacțieĭ *Dreptățeĭ* cît și a *Drapeluluĭ* să fîlfîie drapelul negru.

Am vorbit în numărul de erĭ despre o răscoală a ocnașilor din salinele de la Ocna.

Iată în ce constă toată răscoala:

Până acuma ocnașiĭ tăiau numaĭ 450 klgr. pe zi, din causă că aŭ avut de tăiat galeriĭ. Ocnele fiind nouĭ, și munca maĭ dificilă, li s'au redus porțiile de lucru la 450 klgr. sare, zilnică. Acuma însă terminîndu-se facerea galeriilor, și regulamentul ocnelor prevăzînd că un ocnaș e dator a tăia zilnic 700 klgr. pe zi, inginerul ocnelor le-a impus respectarea regulamentuluĭ.

De aci demonstrația lor și răscoala.

Totul s'a terminat însă cu bine în urma ancheteĭ d-luĭ Dianu.

Capiĭ răscoaleĭ vor fi pedepsiți.

Corespondentul nostru din Galați ne comunică următoarele:

In noaptea de 17 curent, cam pe la oarele 11 jum. un soldat din regimentul 24, venea din Rogojenĭ spre Oancea județul Covurluĭ, aducînd cu sine o adresă către căpitanul pnnctuluĭ, prin care era vestit, că de cu sară se furase din sat doĭ boĭ și un cal.

Soldatul, ajuns la o distanță cam de un chilometru de la țarina Oanceĭ, zărește nu departe, înspre țărmul Prutuluĭ, un om, ale căruĭ mișcărĭ i s'aŭ părut suspecte. Iĭ strigă să stea, dar hoțul, în loc să respundă se repede la gîtul soldatuluĭ cercînd să'l desarmeze. O luptă crîncenă, corp la corp se încinge, luptă care a durat ca jumătate oară: dar, grație curagiuluĭ desfășurat de bravul ostaș, acesta reușește, dînd cînd cu țava cînd cu patul puștei, să asvîrle pe talhar la o distanță de 4 metri, de unde o croește la fugă.

Soldatul îĭ adresă cele treĭ somațiunĭ ca să stea pe loc și văzînd că nu se oprește, sloboade în contra luĭ cele 5 încărcăturĭ ce le avea în pușcă. Numaĭ un glonte nemeri pe talhar în șold, dar acesta avu puterea disperăreĭ, căcĭ o luă rasna, peste viĭ, unde căzu într'un șanț și acolo își dădu sfîrșitul.

Cadavrul seŭ a fost descoperit spre ziuă de poterile ce s'aŭ trimis în grabă pentre urmărirea luĭ.

Acest vajnic tălhar se numește George Banaga și era vestit pentru îndrăzneala cu care comitea furturile de vite, la Oancea și prin împrejurimĭ.

In momentul acesta cînd se exploatează pretutindenĭ împăcarea d-luĭ Fleva cu Oculta, tribunul s'a simțit dator să 'și spue din nou părerea asupra acesteĭ tenebroase asociațiĭ de rău făcutorĭ.

Ziarele din Bucureștĭ povestesc că d. Fleva, aflîndu-se alaltă-erĭ la palatul de justiție, a caracterizat astfel Oculta, față de maĭ mulți avocațĭ carĭ îĭ cereau amănunte asupra tratativelor de împăcare:

— Oculta e ca orbul: ia de la toată lumea și nu dă nimănuĭ.

Alaltă-erĭ a murit la Vasluiŭ, în urma uneĭ duble pneumoniĭ, profesorul de desemn de la gimnaziul din acel oraș, Cosma.

D. Cosma este ginerele d-luĭ Stahi directorul școaleĭ de bele-arte.

Primarul orașuluĭ Piteștĭ, abia ales deună-zĭ, 'și a dat deja demisia.

Asupra acesteĭ demisiunĭ, circulă următoarea versiune.

Se știe că la alegerile pentru comună, făcute acum de curînd, a reușit la colegiul I lista conservatoare, iar la colegiul II lista liberală, care a fost susținută de gruparea disidentă.

Primarul a fost ales dintre consilieriĭ liberalĭ, amic al grupăreĭ disidente.

Ce s'a întîmplat însă? Disidenții consimțise să dea concurs listeĭ liberale, în urma asigurarilor din partea guvernuluĭ că va schimba pe prefectul județuluĭ.

Prefectul însă continuînd a funcționa, disidenții aŭ determinat pe primar ca să demisioneze.

Cîte-va amănunte asupra noueĭ ocupațiunĭ a d-luĭ Tacu.

Moșia Todireni, care se dă ca mezelic primuluĭ ajutor de primar, a obținut la ultima licitație, 64,000 leĭ pe an—și d. colonel Rosetti, administratorul de azĭ, 'ĭ-a rîdicat venitul la 80,000 de leĭ. Pentru sirguința aceasta, guvernul desărcinează pe d. Rosetti și'l înlocuește cu d. Tacu, pe care 'ĭ era rușine să-l maĭ ție la primărie.

Administratoruluĭ actual i se dedea, drept răsplată a munceĭ sale, 20 la sută din venitul moșieĭ, cu sarcina de a plăti d-sa personalul de exploatare—pe cînd d-luĭ Tacu, pe care primăria 'l gonește, eforia îĭ oferă 20,000 de leĭ fix pe an și ia în sarcina eĭ plata personaluluĭ.

Cu chipul acesta, chiar dacă alte inconveniente n'ar fi de temut, ajutorul de primar nu va depune nicĭ o muncă de oare-ce nu este, în nicĭ un titlu, interesat la beneficiile întreprindereĭ.

Un lucru răsare evident din această combinație bănoasă, anume că colectivitatea își procopsește pînă și pe membriĭ pe carĭ îĭ disgrațiază.

Ierĭ s'a depus pe biuroul Camerĭ și s'a distribuit deputaților următorul proiect de lege:

— Ministerul domeniilor este autorizat a ceda gratuit ministeruluĭ de interne terenul „Socola" (pe care era seminarul central) lîngă orașul Iașĭ, proprietatea Statuluĭ, pentru a se construi pe el un ospiciŭ de alienațĭ. Acest teren are o întindere de aproape 20 hectare.

Pentru succesiunea d-luĭ Tacu a maĭ eșit la iveală încă un candidat, pe lîngă d. Eduard Ghica.

D. Velciŭ, consilier comunal, luptă pe capete, la Iașĭ, ca să devie prim ajutor de primar — în vreme ce d. Ghica răstoarnă lumea, la Bucureștĭ, ca să obție acelaș loc.

Și d. Tacu n'a plecat încă la Todirenĭ!

D, N. Pogonat, directorul epitropieĭ sf. Spiridon, se află la Botoșanĭ, fiind citat ca martor în procesul de succesiune al d-neĭ Popovicĭ, care a lăsat o donațiune pentru așezămintele sf. Spiridon.

După o dispoziție a ministeruluĭ domeniilor luată de curînd, legațiunile și consulatele romîne vor avea în depozite probe de vinurĭ din diferite podgoriĭ, pentru ca astfel comercianții de vinurĭ din streinatate să'și poată da samă de calitățile producțieĭ viilor din Romînia.

Ziarul *Egyetértés* publică o telegramă din Alger despre manifestațiile antisemite din localitate. Telegrama spune următoarele:

„Printre manifestanțĭ aŭ fost și maĭ mulțĭ străinĭ, între carĭ și un *funcționar romîn*, carĭ aŭ fost expulsațĭ".

De oare-ce se agită ideea uneĭ rezolvărĭ a nesfîrșiteĭ chestiunĭ a apeĭ pentru Iașĭ, credem important a indica în trăsăturĭ generale, de unde voiește d. Paianu să aducă apa.

Se va face captarea apelor supterane din regiunea Siretuluĭ, aceste ape vor fi refulate la o înălțime de 100 metri pe dealul Heleștenilor de unde va ajunge în Iașĭ în rezervorinl superior, care va fi așezat în sus de aleele de la Copoŭ.

Conducta generală va trece pe moșiele d-lor dr. Manolescu, general Radovicĭ, d-neĭ Strat, d-luĭ Goilav, dr. Micles-cu, d-luĭ Lepadatu, Damian, Vladimir, Ghițescu și alțiĭ.

Conducta generală trece prin orașele Tîrgul-Frumos și Podul Iloie, ast-fel ca și aceste orășele ar putea fi alimentate

Apele subterane din regiunea Siretuluĭ de sub terasa de la Stolnicenĭ și Cosmeștĭ, aŭ fost analizate de bacteriologul dr. Lebell, de la institutul antirabic al d-luĭ dr. Pușcariu, și rezultatele cercetărilor aŭ fost foarte satisfăcătoare.

Epitropia așezămintelor S-tuluĭ Spiridon a încunvințat ca funcționariĭ acesteĭ instituțiĭ—în special ceĭ răsăriți—să'și ție caiĭ în grajdurile eforieĭ și să-ĭ hrănească cu grăunțele Spiridonieĭ.

Măsura de și contrarie legilor și moraleĭ, e generoasă...

In urma unor descoperirĭ făcute de inginerul Savul în privința unor acte de rea credință și excrocherie săvîrșite de antreprenorul Landes, biuroul technic al primărieĭ a cerut reziliarea contractuluĭ acestuia.

D. Hărlescu a fost numit profesor suplinitor de desemn la gimnasiul din Constanța.

Curtea Secția I a admis în principiu apelul inculpaților Grün și Moscovicĭ, faliții de la Bazarul de Berlin; a maĭ admis și eliberarea provizorie pe o cauțiune de 75000 leĭ de fie-care.

Aseară a avut loc ședința publică a consiliuluĭ comunal.

Aŭ asistat toțĭ consilieriĭ comunalĭ care maĭ asistă la ședințele acestuĭ consiliu afară de d-niĭ Ghica și Cozadini, ceea ce e foarte semnificativ,

Toată discuția s'a învîrtit în jurul chestiuneĭ dacă să se numească saŭ nu o comisiune, care să studieze planurile d-luĭ Paiano.

Comisiunea să hotărească dacă în limitele contractuluĭ, se maĭ pot face lucrările de sondare, jogaje etc.

După lungĭ și plictisitoare discuțiĭ, s'a admis numirea uneĭ comisiunĭ compusă din d-niĭ lct.col. Botez, consilier comunal, Ernest Brăiescu, inginer, Miltiade Tzony, inginer și inginerul șef al orașuluĭ, care să se pronunțe în această privință.

Maĭ mulțĭ profesorĭ aĭ facultățiĭ de medecină din Iașĭ aŭ cerut decanuluĭ aceleĭ facultățĭ ca să convoace de urgență consiliul profesoral, pentru a discuta asupra măsurilor de luat contra nouluĭ proiect de lege sanitar, care jignește nu numaĭ prestigiul facultăţeĭ de medicină din Iașĭ dar amenință chiar, indirect, existența acesteĭ facultățĭ.

Paralel cu această mișcare profesorală se va face cum am spus deja, și din partea studenților în medicină, o întrunire publică de protestare.

ULTIMA ORĂ

Bucureștĭ ora 12

In urma întrunireĭ ținută erĭ la redacția ziaruluĭ *Drapelul*, **drapeliștii aŭ hotărît să înceapă o acțiune maĭ energică contra guvernuluĭ spre a-l sili să le admită cererile.**

Paris, 1898 Ianuarie 21.

Tînărul Ștefan Negruți, fiul cunoscutuluĭ nostru concetățean Alexandru Negruți, s'a bătut in duel cu d. de Coquiel, *fostul soț al d-neĭ El. Teodorini. Intăia și a doua repriză s'aŭ petrecut în mod regulat. La a treia repriză tînărul Negruți a fost lovit de o afecțiune cardiacă, care 'ĭ a oprit respirația. Starea gravă. Medicii în grabă constatînd inegalitatea, lupta a încetat,*

***

Dreptatea *atacă pe d. Lascar în chestia fabriceĭ de hîrtie de la Letea.*

Dr. I. ȚARANU

Iași—Strada Unirea 1

Colțul stradeĭ de Sus

Consultațiunĭ de la 2—4

TABLOURI ISTORICE

Dimitrie Ionescu—Cerbureanu, a pus în vînzare douĕ tablourĭ de un mare interes istoric pentru Țară, anume: *Obștiască adunare generală de revizuire a regulamentuluĭ organic din 1831*, sub președenția generaluluĭ Kiseleff, avînd și semnăturile în facsimile ale membrilor adunăriĭ, și *«Solemnitatea deschidereĭ divanuluĭ Ad-Hoc»* în Bucureștĭ la 29 Sept. 1857.

Aceste documente se găsesc de vînzare numaĭ la editor, str. Maltopol No, 16. Bucureștĭ.

*) Urmare la același titlu publicat în Opinia de la 1 Ianuarie 1898.

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşuluĭ, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literaturei.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librării din ţară.

Prima fabrică de Perii de lux şi pensoane.

Iaşi str. Primăriei 17

In această nouă fabrică unică în România se efectuează articolele cele maĭ de lux şi simple precum: Periĭ de haine şi de cap, de barbă, de musteţĭ, de dinţĭ etc., montate pe lemn, os, fildeş, celeloid, aurite, argintate şi bronzate. Pensoane, Patruniere, Bidenele montate în lemn şi în smoală, Valţurĭ pentru friserĭ, Periĭ de caĭ, de vax, noroĭ, de frecat podele, măturĭ, etc. Toate sunt lucrate în diferite mărimĭ şi calităţĭ. Pentru înlesnirea onor. public am deschis tot în sus zisa stradă un depozit al fabriceĭ care se vînd toate articolele maĭ sus arătate.

Spre convingere rugăm a ne visita

Cu deosebită stimă

Katz & Bernstein.

NATHAN SILBERBERG

ORNICAR

Iaşĭ 52 str. Golia 52.

vis-a-vis de poarta caselor Neuschotz,

Medaile d'or de la Academie parisiene des inventeurs Paris 1891.
Medaile d'or de la Exposition Nationale Suisse, Genéve 1896.

După cum am anunţat deja pe onor. public că întorcîndu-mă din Sviţera m'am stabilit în str. Golia 52 sub firma Nathan Silberberg ornicar unde efectuez cele maĭ grele comezĭ şi de ornice. Am onoare de a maĭ anunţa că am adus şi un frumos asortiment de ornice de aur bărbăteştĭ, începînd din cea maĭ minimă sumă până la 500 leĭ un ornic de aur cu 3 coperţĭ, pentru dame modele cele maĭ noĭ precum ornice de argint, otel, metal, toate cu un preţ avantagios.

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

ANUNCIU

Aduc la cunoştinţă onor. public, că redeschizînd din nou prăvălia mea de coloniale şi delicatese, am asortat'o cu tot felul de articole pentru băcănie, ca zahar, cafea, etc.

Rog decĭ pe onor. public de a mă vizita şi a mă onora cu comenzile sale şi sper că va fi mulţămit atît de calitatea mărfurilor cît şi de preţul care va fi cît se poate de moderat.

Cu stima

Vechea şi cunoscuta firmă

I. Singher Bucureştian

Str. Anastasie Panu 33 vis-a-vis de Hala

N. B. Maĭ posed şi toate articolele de librărie şi papeterie.

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** aci maĭ jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:

6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu mâner adevĕrat englezesc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania,* american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *linguri de masă de argint-Britania,* american.
12 bucăţĭ *linguriţe de cafea de argint-Britania,* american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania,* american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania,* american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania,* american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeştĭ de *argint-Britania.*
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ.*
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania.*
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu mâner de porcelan,
6 bucăţĭ farfurioare, Victoria.

56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur şi înăuntru un metal alb, care ţine culoarea argintuluĭ şi peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că această inserţiune se referă numaĭ la *simple adevĕruri,* dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şĭ comande garnitura de maĭ sus care convine tocmaĭ ca

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE

precum şi pentru hotelurĭ, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisornl Societăţiĭ profesorilor, etc. Casă protocalată existînd de 16 anĭ.

— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —

Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ înainte.

VERITABIL NUMAI ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ

Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

De închiriet şi de vînzare

O casă cu douĕ etaje în strada de Sus No. 96. Compusă din patru apartamente cite din treĭ şi patru odăĭ cu atenansele lor, se pot adresa la proprietara din Strada Sărărie No. 43.

SOCIETATE ROMÂNĂ DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţiloı la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

La 2 (14) Mai 1898

are loc tragerea

LOZURILOR SERBEŞTI

Tabac emis. 1898

Sunt treĭ tragerĭ anuale şi anume: la 1 Maĭ, 1 Septembrie şi 1 Ianuarie. Cîştigul principal e de

Leĭ 100,000

şi multe alte cîştigurĭ marĭ, ear cel maĭ mic cîştig de amortizare cu care negreşit trebue să iasă în cursul tragerilor este astăzĭ de leĭ 12 şi merge până la 40 leĭ. Durata lor e până la 1936. Sunt garantate cu toate veniturile Monopoluluĭ Tutunurilor (Tabac). Casa de schimb **S. Haifler,** Iaşĭ, str. Stefan cel Mare 31, vinde un asemenea los numaĭ cu **11** l. **50** b.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu,* strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 „
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 216 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — VINERĬ 23 IANUARIE, 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

COMEDIA IMPACAREI

LISTELE ELECTORALE

Formarea listelor electorale are anul acesta o deosebită insemnătate. Chiar dacă nu se vor intîmpla alegerĭ neprevăzute, in Noembrie viitor vor avea loc alegerile generale comunale pentru toată ţara.

Deşteptăm din timp pe toţĭ concetăţeniĭ noştri, că ceĭ ce aŭ drept şi nu sunt inscrişĭ să ceară inscrierea din vreme, iar aceĭ carĭ sunt inscrişĭ, să observe la timp, atît in listele provizoriĭ, cît şi în cele definitive, dacă inscrierea lor a fost menţinută.

Ceĭ interesaţĭ, atît pentru lămuririĭ, cît şi pentru apararea drepturilor lor în caz cînd ar fi nedreptăţiţĭ de autoritatea comunală, se pot adresa la redacţia „Opinieĭ" în orĭ ce zi de la 10—11 jum. a. m.

Transportul Cărneĭ

Chestiunea de a se regenera Iaşul pe cale artificială devine pe fie ce zi tot maĭ palpitantă.

Cu prilejul inaugurăreĭ abatoruluĭ, astă toamnă, insuşĭ M. S. Regele, atins penibil de starea de decadenţă a tîrguluĭ nostru, s'a interesat de aproape de chestiune şi a insărcinat pe ministrul instrucţiuneĭ publicc să studieze o linie ferată care să lege abatorul cu gara, şi pe inginerul primărieĭ să facă un raport pentru instalarea, la Iaşĭ, a uneĭ fabricĭ de conserve.

Pînă atuncĭ, veterinarul comuneĭ — omul care 'şĭ a închinat toată activitatea revifiereĭ măcar a uneĭ ramure din negoţul acestuĭ agonizînd oraş — 'şĭ a luat sarcina de a lumina publicul, cu munca şi cu spesele sale propriĭ, asupra foloaselor de a organiza un comerţ sistematic de carne cu pieţele Germanieĭ. In sensul acesta, *Buletinul tîrguluĭ de vite din Iaşĭ*, organ anume înfiinţat pentru aceasta, conţine, în numĕru-ĭ din urmă, un studiŭ amănunţit şi circumstanţiat asupra acesteĭ chestiunĭ vitale.

După ce reproduce şi tălmăceşte articolele din convenţiile pe carĭle avem cu streinătatea în privinţa materieĭ, d. Jocu lămureşte condiţiile, foloasele şi dificultăţile transportuluĭ de carne la Berlin şi pe celel-alte pieţe ale Germanieĭ.

Din datele *Buletinuluĭ* rezultă, socotind pînă la o para, că kilogramul de carne, care se vinde aci cu 70 banĭ, revine, pe piaţa Berlinuluĭ, la 1,20, şi că vînzîndu-se acolo cu 1,25, pe de o parte realizează un cîştig de 5 banĭ pentru exportatorul romîn, iar pe de altă parte concurează serios pe negu-ţitorii din localitate, carĭ în tot cazul nu pot vinde sub preţul acesta.

Iată, exact, calculul d-luĭ Jocu:

	Banĭ
Kilogramul de carne, calitate bună, costă pe loc . .	70
Vama	18
Transportul	28
Asigurarea	2
Comision şi diferite alte cheltuelĭ	2
	1.20

Prin urmare, preţul unuĭ kilogram de carne se urcă, pentru piaţa Berlinuluĭ, la 1 leŭ şi 20 de banĭ — şi se poate vinde, fără dificultate, cu 1 leu şi 25 de banĭ.

E puţin, se 'nţelege, faţă cu greutăţile de a organiza sistematic un negoţ permanent cu străinătatea; dar este enorm, ca început, din punctul de vedere al scopuluĭ urmărit.

Intr'adevăr, cheltuelile de comision şi sarcinele indispensabile pentru debutul uneĭ industriĭ în mare sunt cu atît maĭ urcate cu cît mecanismul afacereĭ e maĭ puţin cunoscut. In ziua, însă, cînd exportatoriĭ vor avea destulă experienţă şi întreprinderea va fi serios aşezată, mare parte din cheltuelĭ se vor reduce pe măsură ce negustoriĭ se vor familiariza cu sistemul. Or, reducerea sarcinelor va spori beneficiile.

Dar chiar în cazul cînd folosul va rămîne constant la 5 centime de kilogram, cîştigul este enorm pe o piaţă unde consumaţiunea este şi ea enormă.

Cîştigul nicĭ acum nu este maĭ mare pentru crescătoriĭ de vite carĭ îşĭ îngrădesc comerţul în barierile Iaşuluĭ; deosebirea este că aci se consumă într'o lună ceea ce consumă Berlinul într'o zi şi că excesul de producţiune rămîne în ograda crescătoruluĭ pentru a micşora, prin cheltuelile pe carĭ le necesitează întreţinerea, beneficiul deja modest al mărfeĭ vîndute.

Aşa privit lucrul, chestiunea exportuluĭ cărneĭ capătă o mare importanţă şi un negoţ în sensul acesta ar deschide o arteră de viaţă vie pentru Iaşul în decadenţă şi pentru sărăcitele sale împrejurimĭ.

Pentru aceasta, însă, trebue hărnicie şi stăruinţă din partea crescătorilor de vite şi o atenţie deosebită şi bine voitoare din partea stăpînireĭ.

Calea ferată care să unească abatoriul cu gara şi aprovizionarea cu vagoane refrigerante sunt douĕ condiţiunĭ indispensabile pentru succesul acesteĭ întreprinderĭ.

Şi guvernul liberal, care a păcătuit atîta faţă cu Iaşul, va profita, credem, pentru a încerca să se reabiliteze.

I.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Snobism. Mi-a făcut o reală plăcere momentul de sinceritate al unuĭ cărunt spectator, în seara primeĭ reprezentaţiĭ a d-neĭ Darclée.

— Cît despre mine, zicea necunoscutul unuĭ cunoscut artist — mi-e cu totul indiferent: poate să-mĭ cînte *Traviata* saŭ o..., doină. Am venit pentru,..

Şi arătă cu mîna o domnişoară din stal, în rochie albă, în solemnă aşteptare a Opereĭ. Mi-am adus aminte de eroinele luĭ Taine — în Monsieur Graindorge — care îşĭ fac educaţia muzicalo-sentimentală în caietele nemţeştĭ cu aforisme muzicale obligatoriĭ.

Mărturisirea mi-a plăcut pentru că e un adevărat curagiŭ în zilele noastre să mărturiseştĭ că nu-ţĭ place, că nu ţi-e dragă orĭ că nu pricepĭ Muzica — simbolizată şi cu iniţiala majusculă... N'a zis poietul oare:

Qui n'aime pas la Musique
A l'esprit sec et lourd...

De aceea veţĭ găsi pretutindenĭ şi în totdeauna atît de populate seratele muzicale — acele vocale maĭ ales — chiar dacă o bună parte moţăie de somn şi plictiseală, ca englezul care „contemplă natura" închizînd ochiĭ — ca să admire maĭ bine...

Cîţĭ oare dintre numeroşiĭ entuziaştĭ carĭ şi-aŭ exprimat profundul entuziasm pentru d-na Darclée au ştiut aprecià în adevăr talentul artistic pînă ca să se extăzieze întru atît? Cîţĭ au putut discerne între insipiditatea tenoruluĭ şi discordanţa coruluĭ — superioritatea reală a cîntăreţeĭ romîne ca s'o acopere cu florĭ, s'o poarte în triumf şi să-ĭ ţie cuvîntărĭ?

Pentru omul indiferent — sau, dacă vreţĭ, necunoscător, manifestările acestea sunt din cale afară supărăcioase întru cît nu se întemeiază pe sinceritate, întrucît admiraţia e un egoism izvorît din vanitate şi prin urmare o faptă rea.

„Les règles de la morale sont aussi les règles de l'art" a zis un filozof contemporan.

IMPACAREA

Dacă un istoric sincer ar vra să documenteze toate peripeţiile prin carĭ a trecut partidul liberal, fără a clinti nimic din adevăr, ar trebui să păstreze pagina cea maĭ neagră pentru domnia colectiviştilor.

Partidul vecinicelor desbinărĭ, care are în sinul săŭ *Drapelul* roş, care aţiţă pofta portofoliilor ministeriale, are un prezent de glorie monumentală, bine de pus ca epitaf pe însuşĭ mormîntul colectivităţeĭ — epitaf care va descrie lămurit că toţĭ sateliţiĭ d-luĭ Sturdza ştiŭ a-şĭ da sărutarea luĭ Iuda, după ce s'aŭ *scuzat*, ca la uşa cortuluĭ.

Acadelele portofoliuluĭ ministerial îndulcesc un moment pe colectiviştĭ, dar luna de miere trece repede şi incompatibilitatea de caractere iese din noŭ la iveală.

Nouriĭ ceĭ maĭ furtunoşĭ şi maĭ apăsătorĭ pe cerul colectivităţeĭ vor fi însă-şi prieteniĭ de azĭ — duşmaniĭ de ierĭ şi de mîine — carĭ vor îndeplini rolul de soacre rele în noul concubinaj.

Impăcarea despre care se vorbeşte va fi maĭ slabă de cît hîrtia facricată la Letea şi se va risipi maĭ degrabă de cît baniĭ strînşĭ pentru monumentul luĭ Brătianu...

Riga.

ACTUALITĂŢI

Invĕţămîntul Privat

In foarte multe oraşe există o deosebire anormală între cifra copiilor în vrîsta de şcoală şi aceia a elevilor înscrişĭ în şcoalele urbane. De unde provine această deosebire? De sigur din faptul notoriŭ că alăturĭ de o şcoală primară saŭ secundară publică, se găcesc o sumă de şcoale private, aĭ căror elevĭ nu figurează în mare parte în statistica oficială şcolară. Pînă la o cunoştinţa exactă a stăreĭ învăţămîntuluĭ privat, nu se poate avea un rezultat statistic lămurit al învĕţămîntuluĭ la noĭ şi acest gol caută să'l umple d. Mihail Demetrescu, şeful biuroluluĭ statisticeĭ de la ministerul instrucţieĭ, care a alcătuit statistica învĕţămîntuluĭ privat, pe anul 1896-97, pe care am primit-o la redacţie.

***

Funcţionarea în Romînia a institutelor private este reglementată prin ultimul regulamentul din 30 Iunie 1896. Şcoalele private, carĭ sunt toate pendinte de ministerul instrucţieĭ, sunt de patru categoriĭ: a) Grădinĭ de copiĭ; *b)* Azilurĭ confesionale; *c)* Şcoale cu programă proprie; *d)* Şcoale cu programa statuluĭ.

In România avem 18 grădinĭ de copiĭ; 143 de şcolĭ primare de băeţĭ şi fete cu programa statuluĭ; 58 de şcoale secundare de băeţĭ şi fete cu programa statuluĭ; 147 de şcoale primare de băeţĭ şi fete cu programa proprie şi 35 de şcoale secundare cu programa proprie.

***

Dacă ne raportăm la Iaşĭ găsim cifre sugestive în ce priveşte şcoalele confesionale şi cele primare cu programa statuluĭ, create în urma impunereĭ taxelor asupra copiilor de streinĭ.

Vedem, însă, şi un lucru care ne miră. Lucrarea nu vorbeşte de vr'o grădină de copiĭ, pe cînd noĭ ştim că sunt cîte-va.

Iaşul are cele maĭ multe şcoale confesionale, frequentate ele singure de o populaţie aproape jumătate din întreaga populaţie şcolară a tuturor institutelor confesionale. Ast-fel, în Iaşĭ sunt 49 de şcoale confesionale cu o populaţie de 1348 băieţĭ şi 135 fete, pe cînd în toată ţara nu sunt de cît 82 de şcoale, cu o populaţie totală de 2,565 băeţĭ şi 327 fete.

Şcoală primară şi secundară cu programul propriŭ e institutul Humpel cu 52 eleve înscrise.

Şcoale primare de băeţĭ cu programa statuluĭ sunt opt, şi anume: Şcoala de băeţĭ Haler; institutele-unite; institutul de băeţĭ „Cipariu"; institutul Schenck; institutul «D. D. Pastia"; institutul „la Roche"; şcoala catolică şi „Cultura", cu o populaţie totală de 705 înscrişĭ. Dintre aceştia 507 s'aŭ prezentat la examen şi 407 aŭ fost promovaţĭ.

EXTERNE

Sfîrşit de Veac

Cine va scrie istoria contemporană cu destulă indulgenţă ca să nu se revolte vremile viitoare? Căcĭ este peste putinţă să ceteştĭ cu rece nepesare în simplicitatea lor emoţionantă descrierile scenelor petrecute în diferite localităţĭ, maĭ cu seamă în Algeria. Iluzia despre om — dispare, optimismul se întunecă. La ce şi cuĭ folosit-aŭ veacurile de cultură, de progres, de civilizaţie, de aşteptare? Peste doĭ anĭ uriaşa expoziţie la Paris va însămna apoteoza celuĭ maĭ glorios din secole, celeĭ maĭ desevîrşite sforţărĭ a inteligenţeĭ omeneştĭ ajunsă în culme. Şi cu toate acestea iată unde suntem.

...„Pretutindenea focurĭ de bucurie staŭ gata să primească mormanele de mărfurĭ imbibate cu petrol. Mijloacele şi sporturile incendiilor aŭ ajuns extrem de variate şi de ingenioase. Ici o dugheană care nu s'a putut deschide cu silă; dar prin gaura cheeĭ se stropeşte petrol cu o seringă; prin aceeaşĭ gaură se aruncă chibriturĭ aprinse preste puţin timp palalaia de flăcărĭ cuprinde averea toată a neguţitoruluĭ.

„Colo un magazin cu geamurile sparte; aiurea afişe marĭ galbene anunţă: „Casa cutare e creştină" — măsură prudeută care însă nu foloseşte totdeauna căcĭ exceselea ŭ ajuns acolo că se dă foc preste tot cu deviză inchizitorială: dumnezeŭ va şti să-şĭ aleagă pe aĭ săi... Ba judecata ticăloasă să raţionează uneorĭ cam aşa: X afişează că e creştin, — dovadă tocmaĭ că nu-ĭ... In flacărĭ!..."

Aceste sunt fragmente scoase din corespondenţe trimise din Algeria unde excesele sunt absolut medievale şi cu totul neîntemeiate, afară doară că aŭ ca pretext articolele gazetarilor de scandal ale Parisuluĭ, syndicatul Dreyfus şi alte asemenea comediĭ.

Şi lucrurile aceste se petrec într'o provincie franceză, sub a treia republică, în numele libertăţiĭ, egalităţiĭ şi fraternităţiĭ, cu doĭ anĭ înaintea mareĭ expoziţiunĭ!

Lucrurĭ Micĭ

Tare naivĭ trebue să ne crează colectiviştiĭ pe noĭ, conservatoriĭ.

Cînd credem că le facem opoziţie maĭ crîncenă, atuncĭ suntem maĭ inofensivĭ.

Noĭ îĭ atacăm pe chestiĭ abstracte carĭ, pe lîngă că se pot discuta din diferite puncte de vedere, aŭ şi inconvenientul de a nu fi înţelese pe de rost de marea masă a populaţiuneĭ.

Le imputăm, spre pildă, că nu pricep rostul istoric al neamuluĭ romînesc, s'aŭ că n'aŭ destulă perspicacitate în politica externă, orĭ in fine că nu sunt de bună credinţă cînd alcătuiesc bugetele.

Eĭ bine, modul acesta de a face opoziţie încîntă pe colectivist. El nu se teme de cît cînd 'l apucĭ de urechĭ şi 'l bagĭ cu nasul în micile murdăriĭ carĭ fac marele dosar al turpitudinelor lor.

Dovadă că e aşa, e faptul că eĭ, cînd se hotărăsc să'şĭ dea poalele peste cap, nu se acuză pe chestiĭ transcendentale, ci, ca oamenĭ carĭ îşĭ cunosc reciproc slăbiciunile, îşĭ impută păcate de acelea carĭ îngreţoşează pe cel care le aude.

Aşa, *Voinţa Naţională* nu spune despre d. Delavrancea că n'are temperament de om politic ci 'ĭ zice simplu că 'şĭ pregăteşte o punte ca să treacă la conservatorĭ; *Liberalul*, iarăşĭ, cînd vrea să pedepsească pe d. Xenopol pentru un moment de independenţă, nu 'ĭ impută inconsecuenţa din punct de vedere al principiilor, ci-ĭ spune verde că n'a stat în partid de cît ca să cîştige parale.

Tot aşa fac drapeliştiĭ, la rîndul lor.

Cînd d. Aurelian vrea să pişce pe d. Sturdza, nu 'ĭ zice că a demoralizat pe Transilvăneniĭ carĭ îşĭ puseseră toată nădejdea într'înşiĭ — ci 'ĭ aminteşte, în treacăt şi cu oare care naivitate, că atuncĭ cînd a fost vorba să întrăm în resboiŭ, ministrul preşedinte, contrariŭ opiniuneĭ rĕspîndite de presa liberală, s'a împotrivit acesteĭ ideĭ. Iar d. Porumbaru, cînd îşĭ propune să atace pe ministrul lucrărilor publice, nu 'l întreabă ce concepţie are pentru departamentul unde 'şĭ face studiile, ci 'ĭ aminteşte, pe departe chipurile, că nu e de ajuns să fie cine-va fiul luĭ tată-seŭ ca să aibă dreptul la demnităţĭ pentru carĭ se cer aptitudinĭ anume.

Despre d. Fleva, barem, se zice pe faţă că e butoiŭ fără fund — cum zice şi d-sa de ocultiştĭ că sunt ca orbiĭ, carĭ primesc de la toată lumea şi nu daŭ nimănuĭ.

Lucrurĭ micĭ, găinărie de toată ziua — iată ce supără pe colectivist; de aceea cred că trebue să ne crează foarte naivĭ cine ne vĕd perzîndu-ne vremea cu speculaţiunĭ filozofice asupra operaţiunilor cu carĭ se indeletnicesc de azĭ pe mîine.

JON.

Camera de comerţ şi Docurile Iaşuluĭ

La adresa ministeruluĭ de domeniĭ prin care se cerea avizul camereĭ de comerţ, din Iaşĭ, asupra înfiinţăriĭ de docurĭ şi antrepozite în a doua capitală a ţăreĭ, reprezentanţa negoţuluĭ a răspuns prin următoarea circumstanţiată adresă:

Domnule Ministru,

Chestiunea de care tratează oficia dv. No. 1668 din 10 Ianuarie curent, a făcut pentru noĭ obiectul unuĭ studiu amănunţit şi aprofundat, care ne-a dus la convingerea că, pentru a se putea avantaja în mod eficace dezvoltarea economică a părţeĭ ţereĭ de dincoace de Milcov, se impune adoptarea sistemuluĭ mixt de micĭ magaziĭ colectoriĭ în diferitele staţiunĭ ale C. F. cu o mare magazie centrală, care se servească de tîrg central nu numaĭ pentru producţiunea de grîne din întreaga Moldovă, dar şi pentru vinurĭ, spirturĭ, făinurĭ, coloniale, manufacturĭ şi în genere pentru tot soiul de mărfurĭ ce formează obiectul comerciuluĭ nostru de export sau import.

Faptele care militează în favoarea acestuĭ sistem, sînt numeroase, şi ne vom mărgini a vă expune pe cele maĭ principale.

1). Interesul nu numaĭ al agricultorilor, dar şi al vinicultorilor, morarilor, fabricanţilor de spirt şi în general al tuturor producătorilor noştriĭ reclamă ca să se aibă la îndămînă şi 'n imediată apropiere magaziĭ în care, în cazul cînd nu-şĭ pot desface imediat produsele lor, să le poată înmagasina şi primi în schimb o recipisă varanthă, negociabilă în piaţă ca orĭ ce efect comercial.

Singur acest interes l'ar deservi imediat magaziele antrepozite construite în diferite staţiunĭ ale C. F.

Ţinîndu-se însă seamă atît de diverĭ sitatea produselor noastre, cît şi de calităţile ce ar avea să fie înmagazinate-ar rezulta ca acestor docurĭ micĭ să l-se dea proporţiunĭ foarte întinse, şi cheltuelele necesitate de clădirea, întreţinerea şi administrarea lor ar fi aşa de marĭ, în cît veniturile n'ar fi în stare să aco, pere nicĭ cheltuelele de administrare, nicĭ amortizarea capitaluluĭ angajat în clădirĭ şi maşinĭ.

Adoptarea magazieĭ centrale, însă, ar reduce în mod considerabil proporţiunile docurilor micĭ, produsele aglomerate în aceste din urmă avînd un loc de scurgere.

Afară de aceasta produsele inmagasinate in diferitele staţiunĭ care nu presintă nicĭ o importanţă ca pieţele comerciale n'ar putea remănea mult timp în aceste magasiĭ colectoriĭ unde n'ar putea găsi cumpărătorĭ, şi necesarminminte va trebui să fie varsate într'o magazie centrală, situată într'un centru mare de activitate comercială, unde productorul să poată găsi totdeauna nu numaĭ un cumpărător, dar şi instituţiunĭ de credit şi bancherĭ la cari să-şĭ poată scompta saŭ pune în gagiu varantha sa maĭ cu înlesnire şi condiţiunĭ maĭ avantagioase.

2) Interesul comerciuluĭ de export reclamă neaparat crearea uneĭ magaziĭ centrale, prin adoptarea sistemuluĭ de docurĭ micĭ, producţiunea noastră ar fi prea mult împărţită; ear cumpărătorul străin care ar veni să-şĭ procure din o partidă de cîte-va sute de vagoane de cereale sau o cantitate însemnată de alte produse de ale ţereĭ noastre, ar fi nevoit să umble din staţiune în staţiune pentru aşĭ putea procura icĭ şi colo micĭ cantităţĭ din mărfurile de care ar avea nevoe. Prin constituirea magaziilor centrale nu numaĭ că s'ar evita cumpărătoruluĭ străin şi pierderea de timp şi sdruncinul unuĭ voiaj prea lung şi prea adese orĭ întrerupt, dar s'ar atrage maĭ mult încă acest fel de cumpărătorĭ, cînd ar avea siguranţă că vor găsi într'o singură localitate stocul de mărfurĭ de care ar avea nevoe

3) Interesul consolidăreĭ credituluĭ nostru asemenea reclamă construirea de magaziĭ în cari să se antrepoziteze tot soiul de mărfurĭ ce suntem nevoiţĭ a importa.

Avînd antrepozitele la îndămînă fabricanţiĭ şi mariĭ comercianţĭ angrosiştĭ din străinătate şi din ţeară nu vor maĭ fi nevoiţĭ, ca astăzĭ, a acorda credite la orĭ-cine li se prezintă; ear comerciantul din pieţele noastre n'ar maĭ avea nicĭ ocasia nicĭ nevoia să se aprovisio-

neze, pe credit, cu însemnate cantităţi de mărfuri, a căror valoare să nu o poată numera la scadenţa poliţei, putinduse aprovisiona treptat, treptat şi pe măsura trebuinţelor sale, numai cu mărfurile de care ar avea o trebuinţă reală.

Cum vedem toate trebuinţele noastre, economice concură a ne arata că se impune în mod imperios construirea unor mari magazii centrale, care se serveasca de tîrg atît pentru produsele ţării noastre, cît şi pentru mărfurile ce importăm.

Naşte acum întrebarca care ar fi punctul cel mai nimerit unde s'ar putea construi aceste magazii centrale, întrebare la care nu esităm a respunde Iaşul.

Prin faptul că e situat la întretăierea a patru mari artere de căi ferate Iaşi-Dorohoi, Iaşi-Paşcani-Burdujeni, Iaşi-Ungheni şi Iaşi-Vasluĭ-Bîrlad-Galaţi şi prin posiţiunea sa geografică, Iaşul e cel mai favorabil punct pentru comerciul nostru extern şi intern; pe cînd din porturile dunărene produselor noastre nu le stă deschisă de cît o singură cale prin Dunărea spre Marea-neagră, cele aglomerate la Iaşi au deschise patru drumuri deosebite dacă se va construi şi linia ferată de la Dorohoi la Noua-Suliţa care ne va da drumul cel mai scurt spre pieţile Germaniei — putîndu-se îndrepta într'acolo unde cererea ar fi mai avantagioasă.

Iaşul fiind un mare centru comercial, aici agricultorii pot găsi şi instituţiunele de credit şi bancherii suficienţi pentru a-şi schimba recipisele-varante în numerar, şi comercianţi, fie străini, fie locali cari să le cumpere produsele lor.

Iaşul fiind şi un centru industrial important—relativ vorbind cu starea în care se găseşte industria noastră naţională—o bună parte din produsele aglomerate în antrepositele sale vor găsi cumpărători însemnaţi în industriaşii locali, între care primul loc îl ocupă morarii, cari înlesniţi de docuri şi antreposite, numai cu morile existente astăzi în Iaşi, ar putea măcina 3—4000 vagoane de grîu pe an.

In ceia ce priveşte capacitatea magasielor centrale de la Iaşi, credem domnule Ministru, că, de o cam dată, ele ar trebui să fie egale cel puţin cu capacitatea docurilor de la Galaţi sau Brăila, rămănînd, ca, pe viitor, să fie mărite în proporţie cu trebuinţele.

Asupra alegerii locului unde să se construiască aceste magasii centrale ar trebui ca el să nu fie prea depărtat de gara centrală din Iaşi, cu care urmează a fi în directă legătură, iar terenul pe care s'ar construi aceste magasii centrale ar trebui se fie ales pe un loc rîdicat şi ferit de umezeală.

Acestea fiind vederele Camerei noastre asupra chestiunei docurilor şi antrepositelor, avem onoare a vi le supune cunoştinţei d-voastră, cu speranţă că veţi bine-voi a stărui ca docurile şi antrepositele hărăzite Iaşului prin două legi anterioare, să devină cît mai curînd o realitate.

Bine-voiţi, etc.

Deplasări

Hotel Trajan: Heinrich Sufrin, voiaj. Bucureşti; Sigmund Hafner, voiaj. Bucureşti; Iosef Schvartz, voiaj. Bucureşti; Ernest Kraus, voiaj. Bucureşti; M. Goldştein, voiaj. Bucureşti; C. Leibach, voiaj. Ploieşti; N. Reisman, voiaj, Ploieşti; I. Apostoliu, inginer, Bîrlad.

Hotel Europa: M. Pallady, Bîrlad; M-me Rallea, Huşi; I. Miclescu, Roman; M-me C. Hatoschi, Potingeni; I. Einhorn, Bucureşti; H. Veisman, Botoşani; Dr. Grigoriu, Podu-Iloaie.

EPIGRAMA

FALILIA POETULUĬ

Soacră, soacră,
Poamă acră.

Populară.

Poetul e părintele, —
Femeca este lyra sa;
Copiii lor, poemele
Iar *critica* e... soacra rea.

Riga

Ştiinţi-Litere-Arte

— —

Muzica fiind la ordinea zilei în oraşul nostru reproducem din *Revue artiste* următorul fapt:

La Como, în Italia, un muzicant a cîntat acum cîtva timp 50 de ceasuri în şir. Două pianuri erau aşezate pe scenă: artistul trecea de la unul la celalt şi afară de 28 minute repaos nu a contenit de loc.

Omul acela trebue să fi fost vre un nenorocit care a cîştigat un rămăşag. Nu înţelegem însă cum de-a putut asculta publicul atîta muzică!...

*

Laurent Taillade, comicul francez despre a cărui moarte am vorbit eri a fost adus la Paris. Femeea şi fiul artistului aŭ rămas în cea mai grea sărăcie de şi Taillade era unul din ceĭ mai vechĭ şi mai popularĭ actorĭ parizianĭ.

Dacă ne mingîiem une-orĭ că nasc şi la noĭ oamenĭ marĭ, e timpul să zicem că mor şi aiurea artiştĭ săracĭ.

*

Dama de Caro se monteară cu mare spectacol pentru Simbătă seara. La Bucureşti melodrama aceasta a avut vr'o 30 de reprezentaţii. Cel puţin treĭ va avea şi la noĭ—ceea ce nu va să zică puţin.

*

Constanţa Cara artista care va veni în curînd cu o trupă de operă la Iaşi a fost apreciată cu elogii de presa franceză la începutul carierei. Aşa după reprezentaţia *Africanei* de Meyerbeer la teatrul Porte St. Martin din Paris, ziarul *La France* scria despre artista romînă „...d-na Cara în rolul foarte dificil *Seleka* a arătat aceleaşi calilăţi ca în opera *La juive*: expresiunea, jocul, justeţea voceĭ, toate contribuie a face dintrînsa o artistă de mare valoare. Al patrulea act a fost un adevărat triumf pentru d-na Cara, Selika delicioasă care ne-a dat senzaţia plăcută şi puternică a realuluĭ. Publicul a plecat emoţionat şi încîntat.

*

DAMA DE CARO

are următorul bogat snmar de tablouri

Sumarul tablourilor: **Tab. I-iu.** La „Luceafăr". Jefuitorii de trenurĭ. Amorurile uneĭ cîntăreţe. *Femee, aur şi sînge.* **Tab. II.** Justiţia Americană. Un mijloc de scăpare. *Hoţ* şi *Tată*!! **Dama de Caro. Tab. III.** Familia unuĭ bancher. Amor glumeţ. Estravaganţele uneĭ fete bătrîne. Un înger fiul unuĭ demon. **Tab. IV.** Fiul şi Tatal. Calăul familieĭ. Hoţii la pîndă. Un asasinat prin cloroform. **Tab. V.** Fericire şi crimă. O acuzaţie îngrozitoare. Amorul unuĭ înger. Ascunzătoarea misterioasă. **Tab. VI.** Spaniola înamorată. Tigroaica şi Gazela. Sacrificiul uneĭ copile. Amanţi şi Complicĭ. **Tab. VII.** Cuibul Hoţilor. Impărţeala prăzeĭ. Un martor neaşteptat. Condamnat la moarte. *Minunile Dameĭ de Caro.* **Resplată şi Pedeapsă !!!**

*

STRUNA ZILEI

Entusiasm

...La întrarea diveĭ în sală toată lumea era în picioare,— entuziasmul atînse culmea.....

Un recenzent.

Dreaptă e pe jumătate
Esplicaţia ce dete:
Jumătatea ceealaltă
Eraŭ... ceĭ fără bilete.

*

Vinerĭ 30 Ianuarie va avea loc prima reprezentaţie de operă a *Nouvineĭ* la teatrul naţional.

*

Curcanii d-luĭ Gr. Ventura se va reprezenta la 7 Februarie în beneficiul d-luĭ P. Sturza-Doria

DRAMA ZILEI

Crima din strada Pierre-le Grand

După lungile cercetărĭ făcute în descoperirea uneĭ groaznice crime comise în această stradă se credea deja că autorul va remînea necunoscut. Totuşi autorul uneĭ crime comise în 1883 a fost descoperit. El se numeşte Rodot, e născut în 1856 în Crusia şi şedea în momentul arestăriĭ, în strada Arc-de-Triomphe nr. 11, la o marchisă numită d-na de Mauvury d'Ectot, al căreĭ colaborator a fost la publicaţiunea acesteia *Annales diplomatiques*, şi de atuncĭ încolo secretar al marchizeĭ. In treacăt fie zis, d-na Mauvury în vrîstă de 75 anĭ, e nepouta luĭ Nicolaĭ Lellane, celebrul chimist care a găsit procedeul industrial pentru preparaţiunea Natriuluĭ—şi a căruĭ statuie e aşezată în curtea de onoare a conservatoruluĭ de arte şi meseriĭ.

Dar înainte de a fi secretarul d-neĭ de Mauvury, Rodot fusese... inspector al siguranţeĭ, ataşat cu serviciul la Eliseu. La această epocă a ucis pe Marie Jouine.

Declaraţia asasinuluĭ e făcută cu un cinism neîntrecut, fiind o prescripţiune, cum zice criminalul.

«Era în noaptea de 7 spre 8 Iulie 1883, o văzuse în stradă, s'a luat după dînsa hotărît a o ucide, de şi nu avea asupra luĭ nicĭ o armă, dar era sigur că va găsi acolo ceva cu care să sevîrşască crima. Şi ast-fel a găsit un obiect cu care a lovit'o puţin după ce s'a culcat lîngă nenorocită. O eurea de voiagiu care se afla pe un scaun, îĭ amintise să o spînzure, pentru maĭ multă precauţiune.

A luat apoĭ cîte-va bilete de 100 de leĭ şi un ceasornic de aur şi plecă liniştit, plătind în drum 30 de leĭ unuĭ datornic.

Totuşĭ prin mijlocirea acestuĭ datornic, numit Frauger, s'a descoperit autorul crimeĭ. Frauger imediat a presupus pe Rodot, cînd a auzit de această crimă, totuşĭ n'avea probe. Auzind însă de crima din strada Pierre-le-grand şi de circumstanţele în care s'a produs, nu-şĭ opri bănuelile şi le spuse d-luĭ Cochefort, agent al siguranţeĭ.

Spusele luĭ Frauger erau aşa de verosimile în cît o anchetă se deschisă în contra luĭ Rodot— şi s'a descoperit o sumă de lucrurĭ foarte defavorabile luĭ Rodot.

Odată arestat Rodot, nega crima din strada Pierre-le-Grand—neprescrisă încă.

Totuşĭ apasă asupra luĭ, bănuielĭ grave şi de care nu se va putea desigur disculpa.

MARUNTE

Cu începere de la 1 Februarie, halta Govora este autorizată să facă serviciul de telegraf şi poştă uşoară.

*

Aŭ sosit brevetele pentru următoriĭ debitanţi din oraşul şi judeţul Iaşi: V. D. Dumbrăvescu, str. Anastasie Panu 30; Manole Ungureanu, com. Popeşti; V. Dimitriu, com. Sîrca; Gh. C. Anania, cantina regim. 13 Stefan cel Mare; Costache Bogoş com. Bădeni şi Grigore Puiu, comuna Gropniţa.

*

Ierĭ s'a celebrat nunta d-luĭ doctorand I. Heller cu gentila d-ra Hirchensohn.

*

La 26 Februarie se va ţinea la direcţia C. F. R. licitaţie pentru furnizazea a 650,000 traverse de stejar, necesare pentru liniele principale din ţară.

*

In comunele Măcăreşti şi Voineşti s'a declarat epidemia de anghină difterică.

*

Membriĭ camereĭ de comerţ din localităte aŭ fost convocaţi în adunarea generală pentru zilele de 30 Ianuarie şi următoarele.

*

D. Victor I. Boian. telegrafist, a încetat erĭ din viaţă, în etate de 30 de anĭ.

Condoleanţele noastre.

*

A fost internată la spitalul Paşcanu copila Ziţa Rusu, în etate de 8 anĭ bolnavă de anghină difterică.

*

Autorul îndrăsneţuluĭ furt comis alaltăieri la I. Enachi se presupune a fi individul Iorga Pasnic, arestat de siguranţa publică.

*

Un început de incendiu s'a declarat astă noapte, la oarele 11 şi jumătate, la un paravan al droghistului N. Becker, din strada Goliei.

Focul fiind zărit la timp a fost imediat stins, înainte de a avea vremea să se întindă la oloiurile carĭ se aflaŭ în paravan.

*

Patrulele de jandarmĭ pedeştri aŭ prins astă noapte pe soldatal Vasile Onciu, dezertor din regimentul 13 Stefan cel Mare.

*

Sergentul din str. Treĭ-Ierarhĭ a găsit ierĭ un ciasornic de argint cu două coperţi.

INFORMAŢII

— —

Zilele acestea a apărut de supt teascurile Tipografieĭ Naţionale «*Memoriul profesorilor Şcoaleĭ Normale Vasile Lupu*» relativ la proectul de lege al d-luĭ Haret.

In acest memoriŭ profesoriĭ Ieşenĭ stăruesc asupra următoarelor puncte:

a) Constată cu bucurie starea de progres a Şcoalelor Normale, care prin actualul proect sînt puse pe primul rang între şcoalele secundare.

b) Admit examenul de capacitate, în locul concursuluĭ; numaĭ cer să fie *anual* nu *trienal*; cer apoĭ să se publice cu un an înainte chestionarul analitic al examenelor de capacitate, valabilitatea inscriereĭ în tabloŭ să fie maĭ mare de 3 anĭ,

c) la salariĭ admit plata pe grupe de oare; numaĭ gradaţia să se plătească pe întreaga leafă, iar nu numaĭ pentru un salariŭ primitiv de 360 leĭ.

d) Cer că numaĭ după 24 oare curs la stat sa fie oprit un profesor de a maĭ profesa in institutele particulare.

e) Să se prevadă între cazurile de concediŭ şi îndatoririle cetăţeneştĭ, boală în familie.

f) In chestia învăţătorilor de la şcoalele de aplicaţie cer că după 3 anĭ de definitivat să se acorde trecerea la oraş ca institutor în urma unuĭ raport de inspecţiune a inspectoruluĭ general primar.

g) Cer introducerea pe o scară maĭ largă a practiceĭ agricole, crearea unuĭ an preparator la primirea în şcoala normală.

h) Cer ca şi actualiĭ profesorĭ să fie îndrituiţĭ a fi ocupaţĭ în materia lor întrînd în lege ca salariŭ; iar articolul care prevedea transferarea profesorilor netitraţi de la sc. Normală la gimnaziĭ să se şteargă.

i) Cer separarea ce st. agricole.

Memoriul formează o broşură de 23 paginĭ.

— —

Casieria comunală, atît de „înfloritoare" şi-a încheiat bilanţul, pe luna trecută, cu un nămol de cifre ameţitoare: Soldul budgetuluĭ ordinar 241,250 leĭ; al pensiilor 473,418 leĭ; fondul capitaluluĭ de 6,500,000 prezintă 3,986,249 leĭ. etc. etc.

Asta însamnă să aruncĭ cifre în ochiĭ naivilor—banĭ, însă, la sf. Aşteaptă!

———

C. F. R. au introdus un nou tarif de taxare pentru ferul şi oţelul ce se importă la Iaşi de la staţia Ferenczváros, din Ungaria.

— —

In urma unuĭ denunţ, care zugrăveşte rău paragraful privitor la bisericile comuneĭ noastre, ministrul de interne a cerut primărieĭ următorul tablou:

Numărul şi numele bisericilor carĭ au fondurĭ propriĭ şi comuna le vine în ajutor numaĭ cu o subvenţie.

Numărul şi numele bisericilor carĭ, ne avînd fondurĭ, se plătesc integral de comună.

Numaĭ să nu se facă muşama, căcĭ altfel, ministrul ar găsi multe *odoare sfinte* în paragraful cu care se alimentează bisericile noastre.

— —

D. C. Sturdza-Scheianu a dăruit academieĭ un volum, manuscript legat, în care se află copiate cărţĭ domneştĭ, anaforale, hotărniciĭ şi zapise privitoare la moşiile Trifeştĭ şi Mirceştĭ; precum şi 8 documente romăneştĭ din aniĭ 1629 şi 1809.

— —

A apărut în «*Monitorul Oficial*" noul regulament de admiterea bursierilor în şcoalele normale primare.

Vom rezuma la vreme noile dispoziţiunĭ din acest regulament.

— —

Ministrul cultelor a trimis la 15 curent, tuturor revizorilor şcolarĭ de judeţe o circulară, prin care se schimbă modul de funcţionare al şcoalelor rurale. Printre altele, circulara prevede:

De-acum încolo eleviĭ carĭ locuesc departe de şcoală, nu vor maĭ merge la amează acasă, ci vor lua masa la şcoală, aducîndu-şĭ mîncarea de-acasă.

In localităţile unde părinţiĭ se vor învoi să se înfiinţeze cantine şcolare, în care copiiĭ ar putea capata pentru 5—10 banĭ, o mîncare caldă; sala de mîncare se va aranja la şcoală, dacă localul va permite, s'au într'o casă particulară în apropiere de şcoală.

Pentru a se putea realiza frequentarea regulată a şcolarilor, sînt două modurĭ: sau transportînd cu carul pe şcolarĭ în fie-care zi, dimineaţa şi seara, la şcoală şi de la şcoală, sau înfiinţînd un fel de internat—o sală de dormit. Copiiĭ vor sta toată săptămîna la şcoală, aprovizionaţĭ de cantine; iar sîmbătă seara vor fi transportaţĭ cu căruţa acasă.

— —

Cercul militar din Iaşi face cunoscut doamnelor şi domnilor invitaţĭ aĭ cerculuĭ, că Sîmbătă, 24 Ianuarie curent, va avea loc a patra serată dansantă.

Inceputul la 9 ore sara fix.

— —

Astă-zĭ a sosit la grefa curţeĭ, apelul făcut de procurorul Manu în contra sentinţeĭ tribunaluluĭ secţia II-a prin care d. Smîdu a fost achitat de acuzarea de a fi comis neregularităţĭ în timpul cît a fost în serviciul primărieĭ.

— —

Doctorandul Osias sufere mult astă-zĭ pe urma unuĭ nenorocit accident.

Voind să se aplece ca să ea ceva de jos—studentul purta ochelarĭ—s'a lovit puternic de un colţ al meseĭ, ast-fel că sticla de la ochelarĭ s'a sfărîmat şi o bucată a întrat în ochiul nenorocituluĭ.

Doctoriĭ carĭ l'au căutat declară cà e puţină speranţă ca ochiul să nu fie complect distrus.

— —

Ministrul domeniilor luînd cunoştinţă de votul camereĭ de comerţ din Iaşi, a admis în parte cererea camereĭ, încuviinţînd ca până la punerea în aplicare a regulamentuluĭ privitor la repausul dominical, toate bărbieriile din circumscripţia Iaşi aŭ dreptul de a ţine deschis până la ora 12 în următoarele zile: 6 Decembrie (Sf. Neculaĭ), 26 Decembrie (a doua zi de crăciun), 1 şi 6 Ianuarie (sf. Vasile şi Boboteză) şi 24 Ianuarie (Unirea principatelor).

— —

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

65)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA A DOUA

II.

In adevăr, Petru, rămăsese în picioare. Trebui să se aşeze pe un scaun cu toată jena, de care era cuprins, de a se găsi în casa aceasta, unde cu toate acestea se găsea în familie. Maria, care nu putea să stee un moment fără să nu facă ceva, se apucase se continue o broderie, una din acele lucrărĭ fine de ac, pe care dînsa se încăpăţîna să le lucreze pentru o casă mare de albiturĭ şi de scuticĭ, voind cel puţin după cum spunea ea rîzînd, să-şĭ cîştige baniĭ de buzunar. Asemenea din obicinuinţă, chiar cînd era musafirĭ, Bunica, reluase veşnica-ĭ ocupaţie de a cîrpi colţunĭ, pentru care se dusese să aducă lînă. François ca şi Antoine, reîntorşĭ la masa lor se aşezaseră din nou; în timp ce Thomas, singur în picioare, se sprijinea de cleştele luĭ. Era ca o recreţie scurtă, pe care şi-o dădeaŭ singurĭ, înainte de a-şĭ găti lucrul. O linişte mare de intimitate rodnică se respîndi în sala vastă plină de soare.

— Dar, spun Thomas, ne vom duce mînĭ se vedem pe tata.

Maria, repede fără a lasa pe Petru se răspundă, rîdică capul.

— Nu, nu, nu dă voie nimănuĭ de aicĭ să se ducă să-l vadă; pentru că dacă vom fi supraveghiaţĭ şi urmăriţĭ, ar însamna să le arătăm ascunzătoarea luĭ... Nu-ĭ aşa d-le abate?

— In adevăr ar fi prudent să vă duceţĭ până cînd nu va putea să vie singur. Aceasta n'o să ţie de cît două sau treĭ săptămînĭ.

Bunica aprobă cu grabă.

— Fără îndoială, nimic nu-ĭ maĭ înţălept de cît aceasta.

Şi toţĭ treĭ nu maĭ insistară, primind neliniştea secretă în care vor trăi, renunţînd în mod vitejeşte la vizita aceasta care le-ar fi procurat atîta plăcere, pentru că aşa iera ordinul tatăluĭ şi fiind-că scaparea luĭ poate depinde de aicĭ.

— Domnule abate, reluă Thomas, să-ĭ spuneţĭ atuncĭ că în timpul lipseĭ sale, şi fiind-că lucrările vor fi întrerupte aicĭ, socotesc să mă întorc la usină, unde sînt maĭ la îndemînă pentru cercetările care ne ocupă.

— Să-ĭ repetaţĭ de asemenea şi din partea mea, îĭ spuse François la rîndul luĭ, că să nu se preocupe de examenul meu. Merge bine. Cred că sînt sigur de reuşită,

Petru făgădui că nu va uita nimic. Maria ridicînd capul zîmbind privi pe Antoine, care rămăsese tăcut, cu privirile perdute.

— Dar tu, micule nu-ĭ spuĭ nimica?

Tînărul ca şi cum ar fi fosĭ trezit din trezit dîntr'un vis, zîmbi:

— Da, da, să-ĭ spuie că-l iubeşte mult şi să se întoarcă repede, pentru ca să-l facă fericit.

Toţĭ începură a rîde. Chiar Maria rîse fără nicĭ o jenă, plină de bucurie, în siguranţa viitoruluĭ. Intre dînşi şi el nu era de cît o simpatie fericită. Bunica, de asemenea, zîmbise în mod grav, aprobînd fericirea pe care părea care părea că le-o făgăduieşte viaţa.

Petru vroi să maĭ rămîie încă cîte-va moment. Se vorbi despre diferite lucrurĭ şi mirarea i se mărea. Mergea din surprindere în surprindere, în casa aceasta, în care se aştepta să găsească viaţa necurmată şi vederată, dezordinea şi rerevolta distrugătoare a moralităţeĭ. Şi din contra, cădea într'o seninătatea gingaşă, într'o disciplină atît de puternică în cît dădea caseĭ o înfăţişare de gravitate, aproape o austeritate de monastire, temperată de tinereţă şi de veselie. Sala vastă încălzită de soarele limpede, mirosea a muncă şi pace.

(Va urma).

O Noutate pentru publicul Ieşan

La 14 Ianuarie a. c. s'a deschis în str. Lăpuşneanu No. 28 o magazie de încălţăminte cu firma «*Lumea Elegantă*» care va vinde mărfurile cele maĭ fine cu preţurile cele maĭ moderate.

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu şi Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăţĭ.
Bere de Bragadir şi Luther.
Intrarea Liberă.

Dr. A. GROPER

(Gropeanu)

S'a stabilit în Iaşĭ str. Bărboĭ No. 2.
Consultaţiunĭ de la 10—12 a. m. şi de la 2—4 p. m., boale interne de femeĭ, copiĭ, piele şi secrete.
Pentru saracĭ gratis.

Dr. EDUARD FABINI

— No. 140 Strada de Sus No. 140 —
IASSY
— *Maladii Interne* —
BOALE DE FEMEI
Consultaţiunĭ de la 5—7 ore p. m.

De arendat

Moşia **Oneştiĭ cu Urzicaniĭ** din comuna Şipotele, şi Moşia **Borosoaia** din comuna Cepleniţa, ambele din jud. Iaşĭ, proprietatea d-neĭ *Elena Sturdza.*
Arendarea se face pe un period de 5 saŭ 7 anĭ, cu începere de la 23 Aprilie 1899, întrîndu-se cu plugul din toamna anuluĭ 1898.
Doritoriĭ sunt rugaţĭ a se adresa pentru orĭ-ce lămuririĭ şi condiţiunĭ la Redacţie.

Dr. Philipp Blumenfeld

de la Facultatea de medicină din Viena

După doĭ anĭ de practică la clinicile din Viena şi Berlin, s'a stabilit în Iaşĭ.

47—Str. Ştefan cel Mare—47

Casele W. Wassermann

Consultaţiunĭ 8 10 a. m. şi 2—4 p. m.

Cota oficială

— —

Constanța 21 Ianuarie 1898.

Orz 1400 hect. 4 leĭ 20 banĭ. Secară 70 hect. leĭ 5 banĭ 5. Meiŭ 170 hect. 4 leĭ 30 banĭ. Rapița 90 hect. 7 leĭ — banĭ. Grîŭ arnăut 150 hect. 11 leĭ — banĭ. Grîu de toamnă 220 hect. 9 leĭ — banĭ. Porumb 1850 hect. 6 leĭ — banĭ. Grîŭ vechiŭ 50 hect. 12 leĭ 40 banĭ.

Toate în oraș la magasie.

Procesul d'între d-na Eliza Balș cu fiica d-sale pentru o pensiune alimentară amenință de a lua proporțiile uneĭ afacerĭ celebre, nu numaĭ cauza urîcioaseĭ drame sociale destăinuită în decursul procesuluĭ, dar maĭ ales din cauza pasiunilor carĭ încarcă atmosfera în jurul instanțelor noastre judecătorești cu o electricitate iritantă. Magistrațiĭ chemațĭ a judeca această pricină au primit ierĭ o broșură tipărită la Liège și întitulată: «*Notițe biografice asupra Smaragdeĭ Marie Beldimano, fiica defunctuluĭ Demetrius Beldimano și a Elisabeteĭ Balș din Iași—memoriŭ justificativ menit a lumina pe judecătoriĭ tribunaluluĭ din Iași și pe unele persoane prietene, carĭ ar putea să fie ademenite la o apreciare greșită asupra procesuluĭ* etc».

Broșura este iscălită de pseudonimul *P. Satian-Sakhi*, și poartă ca motto cuvintele: «*Credo vitam venturi sæculi.*

Această apărare lăturalnică a cauzeĭ d-șoareĭ Beldiman, sosită sub scutul anonimatuluĭ, dintr'o țară îndepărtată, nu poate de cît să jignească situațiunea d-șoareĭ Beldiman, a căreia cauză este destul de justă și de frumoasă pentru a nu fi nevoie de a se recurge la atare expediente.

— —

Am vorbit adese-orĭ despre dificitul de la comună și am spus că administrația comunală ar fi dispusă să încarce bugetul anuluĭ viitor cu dificitul în chestiune.

După calculele optimiste ale administrațieĭ, dificitul ar fi de 210.000 leĭ la capitolul vinuluĭ, 30,000 la al abatoruluĭ și de 10.000 leĭ la cotitul vaselor.

Administrația comunală s'a oprit la următoarea soluție:

Contractează un împrumut de 210.000 leĭ de la casa de depunerĭ și consemnațiunĭ, plătibil în timp de patru anĭ.

Odată acest împrumut făcut, d. Tacu se va ocupa cu proiectul înființăreĭ uneĭ manutanțe în localitate.

— —

Consecințele legeĭ asupra pescuituluĭ-Primarul comuneĭ Costulenĭ a dat permisiune la 30 de sătenĭ din Măcărești să pescuiască în Prut în dreptul acesteĭ comune. Sătenii, în baza acesteĭ permisiĭ, s'aŭ prezintat soldaților de la pichet și aŭ intrat să pescuiască.

Guardistul regieĭ, venind însă spre pichet și neștiind de permisiunea primaruluĭ, vrea să aresteze pe pescarĭ.

Sătenii, știindu-se în drept, s'aŭ opus; d'aci s'a încins o luptă desperată între sătenĭ și soldațĭ.

Lupta a durat pînă cînd aŭ intervenit autoritățile.

Sub-prefectul plășeĭ Branișteа a plecat imediat în cercetare.

— —

Am vorbit la timp despre prădarea bisericeĭ din comuna Stincă. Revenim astă-zĭ cu cîte-va amănunte interesante. Biserica e așezată în apropiere de pădurea de la Stînca.

Nu s'a găsit nicĭ o urmă de sforțare a ușeĭ saŭ stricarea ziduluĭ—cea ce dovedește că prădătoriĭ aveaŭ cu ieĭ niște cheĭ false saŭ că ușa a fost deschisă.

S'aŭ furat 24 de obiecte, între carĭ și o cutie mare de argint cu inițialele *N. R.*, în care cutie se aflaŭ moaștele Sf. Haralambie. Toate obiectele furate sunt de argint.

Autoriĭ acestuĭ furt n'aŭ fost descoperiți încă. Dar se presupune a fi vr'o șase transilvănenĭ, de oare-ce în aceiaș zi aceștia veniseră în comună după milostenire.

După comiterea faptuluĭ aŭ dispărut din comună.

— —

Corespondentul nostru din Botoșanĭ ne comunică că: în urma numireĭ d-luĭ Morțun ca prefect de Botoșanĭ, dd. Ilie Ciolac, senator, Al. Enacovicĭ și T. Buzdugan, deputațĭ, aŭ declarat că se retrag din partidul liberal.

— —

La bufetul teatruluĭ. Conu Iorgu ia o gustare.

— Sănătos Coane Iorgule?

— Slavă domnuluĭ!

— Eĭ, ne retragem la țară?

— Da, dar numaĭ cînd nu voĭ avea mult de lucru la primărie.

— Care va să zică, tot rămîĭ prim ajutor al d-luĭ Gane?

— Și încă cum! Primarul mi-a dat mînă liberă să fac ce voiŭ.

— Oare?

— Intr'un singur punct aveți dreptate, voĭ ceĭ de la gazetă.

— Și anume?

— Că e de ajuns o lipsă de cîte-va zile, pentru ca toți *amiciĭ* să deslănțuească furia calomniilor.

— Cum, e calomnie cu moșia Todireniĭ?

— Acolo, de loc. Găsesc că nu-ĭ incompatibilitate între funcția de ajutor de primar și îndeletnicirea de arendaș. Am oferit cu 6000 de leĭ maĭ mult, oferta a fost aprobată și am și iscălit contractul.

— Atuncĭ unde e calomnia?

— La Bucureștĭ.

— Va să zică?

— Vezĭ că eu n'am a face cu Gane, Sihleanu etc. Eu am aface cu partidul. Și apoĭ și calomniatoruluĭ îĭ trebue ceva. E și el liberal și e om nevoiaș....

Buletin Parlamentar

— —

In ședința senatuluĭ de miercurĭ, 21 Ianuarie, s'aŭ prezintat douĕ memoriĭ: unul de către d. V. Urechia, relativ la înființarea unnĭ liniĭ ferate de la Neamț la Pașcanĭ; și altul de d. Micescu, cu privire la noua lege a instrucțieĭ. Acesta din urmă e un protest al profesorilor secundarĭ din țară.

Apoĭ senatul a votat un împrumut de 600 de miĭ leĭ al comuneĭ Buzeŭ și ședința s'a ridicat.

***

La cameră s'a reluat discuția asupra patrioticeĭ afacerĭ relativă la monopolul ce este a se acorda fabriceĭ de la Letea și d. N. T. Popp continuîndu-și discursul, a conchis la respingerea concesiuneĭ.

D. Epurescu a declarat că gheșeftul care se discută face parte din programul partiduluĭ liberal.

După o minuțioasă și întemeiată critică a proiectuluĭ, d. Marghiloman a încheiat, rugînd majoritatea colectivistă a camereĭ, ca, dacă vroește cu orĭ-ce preț *să facă afacerea*, cel puțin durata contractuluĭ să nu fie maĭ lungă de 5 anĭ.

Apoĭ, după douĕ lungĭ și interesante discursurĭ rostite de d-niĭ G. Dem. Teodorescu și Ferichidi, legea se pune la la vot în total dar votul a fost nul și a remas a se pune din noŭ în ședința de azĭ.

Teatrul Național

— —

Faust, *operă în 5 acte, de Gounod.*

D-na Darclée ne-a înfățișat aseară pe delicioasa Margareta. De astă dată impresariul a avut bunul gust să înlocuiască pe tenorul care a masacrat Traviata, prin d. Guasco, un artist care, dacă nu e de prima forță, s'a achitat totuși în mod onorabil de rolul ce i se încredințase.

Recitativul din actul al doilea: «*Non Monsieur, je ne suis ni demoiselle ni belle... etc*» a fost spus de d-na Darclée cu atîta candoare în cît a provocat un adînc entusiasm în sală.

In actul al treilea, unde muzica mareluĭ maestru atinge sublimul, încîntătoarea divă apare în toată splendoarea bogățieĭ sale de calități artistice. Romanța «*Il était un roi de Tulée*» a fost un adevarat cîntec de cheruvim.

Aria guivaerelor este pentru d-na Darclée un adevărat triumf. Naivitatea copileĭ și intensitatea sentimentuluĭ Margareteĭ sunt așa de bine redate de ilustra noastră compatriotă în cît în sală nu maĭ sunt aplause ci delir.

In *duourile* cu Faust și în *quatuor* cu Mefistofelès și Marta, vocea d-neĭ Darclée se distingea cu toată grija ce avea de a o modera pentru a nu înăbuși pe a tovarășilor săĭ.

La scena din biserică, în actul al patrulea, în *duo* cu Mefistofeles, și în romanța ultimă la moartea luĭ Valentin, jocul incomparabileĭ artiste a emoționat profund publicul.

In actul ultim, d-na Darclée s'a întrecut pe sine însăși. Bucata *„Anges pures, anges radieux“* a fost zisă cu atîta măestrie în cît a trebuit s'o repete de cincĭ orĭ ca să potolească furtuna de aplause din sală.

Zăresc, prin lojĭ. printre admiratoarele acesteĭ fermecătoare artiste, pe, d-nele:

Maria Hina, cap de cameă, foarte elegantă in mauve, Maria A. Vîrnav, mărgăritarul Romanuluĭ, în roze, Olga Ianov, frumusețe sculpturală, poartă o frumoasă toaletă mauve care iluminează gingășia întregeĭ sale făpturĭ; d-na Arthemiza Ianov, foarte grațioasă și distinsă în *vieux-gris*, Elisa Mavrocordato, în gris și negru, pieptănată *à l'ntique*, Aristie Bosie, încîntătoare în toaletă, ultima expresiune a modeĭ; d-rele Ela Negruzzi și M. Ianov rivalizînd prin gingășia lor, una în alb alta în alb și albastru; dr. Peridi, captivantă în *paille* și negru; Veturia Pușcariu, cap de pariziană, foarte cochetă în albastru și vieux rose, Marie dr. Miclescu, visătoare poartă o superbă toaletă, care face să reieasă fermecătoarea sa ființă; Lola Pavlof, maĭ frmoasa ca orĭ cînd, Maria Haricly, maĭ voioasă și maĭ fericită de cît orĭ cînd, de succesul iubiteĭ sale fiice, diva Darclée, în negru cu *palme de jeurĭ*; Adriana dr. Miller, cap de cameă pe rubin, un vis de maĭ, în negru și rubin, profuziune de dantele; Euf. Racoviță în negru; Euf. Dobias, în alb; Al. Xenopol, în gris; Ortense Zarifopol, în negru, profuziune de belles de nuit, natură bogată și îmbătătoare; Alisa Nanu, visul sexuluĭ seu, în negru, *pailletes clair de lune*; d-rele Grecianu, treĭ roze, în roș, rose și alb; Nunu Canano, în negru și grenat, atrage atențiunea întregeĭ sălĭ prin ireproșabila sa frumusețe, și blîndețа adorabileĭ sale figurĭ; principesa Aglaea Moruzzi, consolătoarea suferinzilor; Al. Cucu Starostescu, în *grenat*; Sofia Gane, în negru; d-rele Gane, în alb; Botezatu, în *rose*; d-ra Mihailescu, o viitoare divă, foarte grațioasă, în alb; d-rele Cerkez, în *rose* și albastru; Ema Corjescu, foarte elegantă în *lutru*; d-r Peride cu domnișoara, doue perle ale Vasluiuluĭ în *gris* și *rose*; Ștefănescu, în negru cu dantele albe; Strat, în negru cu florĭ de cîmp; general Pascu, în negru; Cath. Vizanti, în alb; căp. Zamfirescu, de o frumusețа incontestabilă, în alb; d-r Possa, în alb; Pastia, în alb cu ghiupure negre; St. Theodoru, visătoare ca în tot d'auna, în *gris mauve*; col. Costiescu, în negru; Dea Bogonos, distincțiunea, eleganța și grația personificată, în *Vert-Nil*; d-ra Ghisela Sutzo, în *mauve*; d-ra Pascu, un pastel espagnol, în *rose* și negru, d-ra Riegler, o apariție la Romanuluĭ in alb și negru, cap de andaluză; Eugenia Ghika, în albastru; Mitza Canari, un adevărat vis, în alb și negru; Helene Mărzescu, în negru, corsage alb, P. Missir, blonda Cères, maĭ frumoasă ca orĭ cînd, îmbătătoare în verde și alb; Lucia Greceanu, tip de «grande dame» în *rose*; d-ra Sculy, în negru, d-ra Didica Panopol, o zingarelă visătoare, în rose și negru, Lucia Ventura picantă brună, foarte elegantă în negru, Brănză, Cujbă, N. Vîrnav etc. etc.

La parter multă lume din localitățile vecine, toată tinerimea avută, deputațĭ, oficerĭ, huzarĭ, tunarĭ, Studențĭ, financiarĭ, artiștĭ etc. etc, care au participat la noua ovațiune ce s'a făcut d-neĭ Darclée la eșirea ei de la teatru, și carĭ a condus-o la domiciliul seu.

D-na Darclée părăsește astă-zĭ orașul nostru mergînd la Bucureștĭ unde va cînta mîne *Aïda*.

E. MI. LA.

ULTIME INFORMAȚII

CONVOCARE

Domniĭ membriĭ aĭ comitetuluĭ diriguitor al partiduluĭ conservator din Iași sunt rugațĭ a se înruni, în localul clubuluĭ, vinerĭ 23 Ianuar 1898, orele 8 jum. pentru a discuta maĭ multe chestiunĭ importante.

Prețedinte, **Gr. Kogălniceanu**

Comedia Impăcăreĭ....

Hotărît lucrul: grupul drapelist a ajuns o adevărată cutie de surprize, un fel de *bombonieră* cu muzică a căreĭ ață îndată ce premierul s'amuză s'o tragă, gazeta grupuluĭ începe să cînte.

Așa ne explicăm noĭ, nexplicabila tăcere a *Drapeluluĭ* atît în privința tratativelor de impacare despre carĭ maĭ ierĭ-alaltaierĭ se vorbea ca de un fapt inplinit, cît și asupra posomorireĭ orizontuluĭ aurelianist, observat cu ocazia ultimeĭ întrunirĭ a grupuluĭ, în care s'ar fi hotărît din noŭ *reluarea ostilităților*.

Subitele aceste schimbărĭ de temperatură, carĭ fac atît de nesănătos climatul celor ce trăesc prin paraginile disidente, ar putea zăpăci pe cine-va care ar acorda o serioasă atenție unor asemine tribulațiĭ.

Ast-fel că despre situația împăcăreĭ dintre disidențĭ cu d. Sturdza nu se poate da alt respuns de cît acele pe care îl da un vechiŭ jucător de cărțĭ unuĭ prietin ce 'l întreba, în timpul joculuĭ, dacă cîștigă saŭ pierde:

— Papuciĭ aleg!

— Cum papuciĭ aleg?

— Vezĭ bine; la jocurĭ de hazard nu poțĭ ști nicĭ odată cum staĭ, decît după ce te-aĭ întors acasă, te-aĭ desbrăcat, teaĭ pus, cum se zice, în papucĭ, s'apoĭ îțĭ facĭ socoteala banilor.

Tot așa și cu aurelianiștiĭ.

Adevĕrul nu se va putea afla decît după ce braviĭ cavalerĭ aĭ disidențeĭ își vor pune boneta de noapte, halaturile și papuciĭ cari 'ĭ așteaptă în sînul colecelectivitățeĭ.

Societatea de *Bine-facere* din Iașĭ va da un bal splendid în saloanele Jokeyclubuluĭ in seara de 31 Ianuarie.

Scopul filantropic al acesteĭ petrecerĭ va atrage, suntem siguri, întreaga societate iașană.

D. V. Dimitriu absolvent a școaleĭ noastre de bele-arte a fost recomandat ca suplinitor la catedra de desemn de la gimnasiul din Vasluĭ.

Se dă ca sigur că d. Teodor Cerchez actualminte inspector la Banca Agricolă, se va retrage pe ziua de 1 April pentru motive de interes privat. In locul d-sale va fi numit d. Romalo.

Din Piatra ni se comunică:

Aseară 19 curent, Nicu Brădescu proprietarul fabriceĭ de scrobeală din Piatra plecînd cu trenul de 3 p. m. la Galațĭ dimpreună cu soția spre a duce o copilă la Sacré-Coeur, ajungînd pînă aproape de Valea Sacă a sucombat instantaneŭ în tren, pe cînd citea un jurnal. Cadavrul a fost dus pănă la Ajud, de unde cu acceleratul de dimineață a fost transportat acasă. Prin această moarte Piatra perde pe unul din concetățeniĭ seĭ stimațĭ și iubițĭ.

D. dr. Imervoll a confiscat ierĭ în piața sf. Spiridon 110 chilograme de pește stricat, de la pescariĭ Gavril Stefanov și Iancu Liber.

Celebrul chirurg parizian Jules Emile Péan a murit. De o reputație universală, autor al multor interesante lucrărĭ de chirurgie, Péan avea cea maĭ vastă clientelă. Venitul, în termin mediu, îĭ era de un milion de francĭ pe an.

Aflăm cu plăcere despre logodna d-reĭ Helena Gane, fiica d-luĭ N. Gane, cu d. Teodor Emandi, avocat din Bîrlad.

Cum a trăit Suceveanu

Suceveanu a fost înmormîntat. Discursurile, epitropuluĭ, mediculuĭ și preotuluĭ au văzut lumina tiparuluĭ. Moștenitoriĭ se ocupă cu atacarea testamentuluĭ.

De oare-ce se șoptesc—și șoaptele devin pe zi ce merge maĭ puternice—credem că e bine să povestim cîte-va lucrurĭ, carĭ pot da o idee despre felul de traĭ al milionaruluĭ ajuns a fi stăpînit de voința unor moștenitorĭ, carĭ la rîndul lor sunt și eĭ maĭ mult sau maĭ puțin sgîrciți.

***

Era intr'o călduroasă zi de Iunie. Directorul ziaruluĭ vine grăbit de la palat.

D-le reporter, repede-te pînă la Suceveanu, căcĭ se spune că moare.

Ajuns în curtea bisericeĭ Sf. Nicolaĭ, întreb pe niște oamenĭ d'acolo unde e casa locuită de Suceveanu. Servitorul mă privește cu ochĭ marĭ și-mĭ răspunde că nu știe.

Totuși sergentul îmĭ spuse că Suceveanu locuește în curtea bisericeĭ. Plec pentru a reveni peste cîte-va momente.

Pășesc un mic cerdac. Pe ușa din față pus lăcat. Totuși prin fereastră văd niște oamenĭ în odăița din fund. Bat în ușă, nimenĭ nu respunde. Bat în geam, și o femeie vine la fereastră și-mĭ face semn să vin prin tindă.

In grabă și maĭ cu samă curiozitatea de a afla dacă a murit sau nu, căcĭ ceasurile erau 3 și gazeta apărea la 4, nicĭ nu m'am gîndit la răspunsul ce-l voĭ da la întrebarea celor din casă.

— Ce poftiți?

— ....Am auzit că d-luĭ Suceveanu îĭ e foarte rău. Sunt de la ziarul *Opinia*.

— E rău, rău de tot, mi-a spus un bătrîn îmbracat în antereu.

Am rămas uimit de cele ce-am văzut. O odaie strîmtă de nu încăpeau 5 oamenĭ; o fereastră mică pe unde pătrundea într'atîta lumina soareluĭ de Iunie în cît nicĭ nu vedeaĭ bine cu cine vorbeștĭ. O figură slabă, scofîlcită, întinsă într'un crivat, avînd la căpătăĭ o singură perinuță.

Mărturisesc că nu auzisem pănă atuncĭ de Suceveanu și de colosala avere de care dispunea și nu înțelegeam de ce directorul se interesa de starea acestuia.

La eșire, întîlnesc pe sorvitorul care nu voise să-mĭ respundă.

— De ce aĭ mințit, mĕ, omule?

— De, conașule, așa e porunca de la cucoana.

***

In numărul de mîne vom povesti cîteva din acuzările cele maĭ grave ce se aduc de uniĭ moștenitorĭ.

Rep.

D. N. Pogonat, directorul epitropieĭ spitaliluĭ sf. Spiridon, s'a întors din Botoșanĭ unde fusese ca martor în procesul Popovicĭ și pentru a ancheta în privința exploziei de la spitalui din acea localitate.

Din cercetărĭ rezultă că explozia s'a produs din nebagarea de samă a mecaniculuĭ.

In momentul cînd s'a produs explozia se aflaŭ acolo d-niĭ dr. Leonescu și profesorul Dimitriu de la liceul național. E o minune cum aceștia aŭ scapat de la o moarte sigură.

Aseară la teatru un scandal provocat de ușierul teatruluĭ, a atras atenția lumeĭ. D. Grosman plîngîndu-se prefectuluĭ de poliție că a întrat oamenĭ fără bilete în sală, prefectul spune ușieruluĭ de ce nu controlează maĭ bine, maĭ cu samă că are jandarmiĭ la dispoziție. —Gheorghiŭ acesta e numele ușieruluĭ— respunzînd foarte obraznic, prefectul a dat ordin să fie arestat.

Gheorghiu s'a opus și d'aci scandal La sfîrșit d-niĭ Fîntînaru și Rache Vaăiliu aŭ intervenit în favoarea luĭ Gheorghiu și a fost eliberat.

D. Paiano e omul *zileĭ* și decĭ nu e de mirare dacă *aseară* am încercat să-ĭ smulg cîte-va declarațiĭ în privința voturuĭ de alaltă-seară al consiliuluĭ comunal.

— Credețĭ că hotărîrea consiliuluĭ poate să fie de ceva însemnatate pentru lucrarea dv.?

— Hotărîrea consiliuluĭ mă surprinde căcĭ nu-ĭ înțaleg rostul. A numi o comisiune care se cerceteze dacă timpul de patru lunĭ e suficient pentru controlarea lucrărilor mele, e un non-sens, întru cît în contract se prevede lămurit această clauză, că patru lunĭ după prezentarea proectuluĭ meu, primăria să facă licitația. De alt-fel controlarea lucrăreĭ mele privește numaĭ serviciul technic comunal, serviciul sanitar și serviciul technic superior. Prin numirea acesteĭ comisiunĭ se întîrzie lucrările.

— Sunțetĭ acuzat că n'ațĭ îndeplinit toate clauzele contractutuĭ, întru cît n'ațĭ fi prezentat la timp sursele pentru facerea cuvenitelor analize.

— Inexact. Am indicat o listă de isvoare, între care și Russeni, Boldești, etc. Mi s'a respuns că sunt isvoare prea cunoscute și'n cantitate nesuficientă.

— Dar planul dv., privește zona II-a.

— Da, căcĭ la întrebarea mea dacă primăria consideră respunsul eĭ în privința izvoarelor indicate în zona I-a, ca un ordin de a merge cu lucrările în zona II-a, nu mi s'a respuns nimic.

— Lipsă de politeță?

— Nu califi.

— Vă prezentațĭ ca concesionar?

— Ca o dovadă a seriozitățeĭ lucrăriĭ mele, am ofertat comuneĭ și depun suma de 200,000 leĭ, pentru a avea concesia.

D. M. Vidrașcu primul prețedinte a Tribunaluluĭ Iașĭ a obținut un concediu de cîte-va zile.

D. Vidrașcu împreună cu d-na pleacă la Bucureștĭ, unde duminică vor fi nașiĭ d-luĭ Victor Miclescu, ruda d-sale, despre a căruĭ căsătorie am vorbit ierĭ.

Cu ocazia sfintelor sărbătorĭ ale Crăciunulnĭ, d-na inginer I. Cristodulo și d-na căpitan Șerbănescu aŭ bine voit a îmbrăca cîte un școlar din ceĭ maĭ săracĭ de la școala primară de băețĭ No. 1 Păcurarĭ.

Fapta vorbește de sine, pentru a nu maĭ fi nevoie de laudă.

Faliții Grün și Moscovicĭ au declarat recurs contra decisiuneĭ Curțeĭ care îĭ supune la o cauțiune de 150000 leĭ pentru a fi eliberați provisor din arest.

Motivul recursuluĭ este, că neexistînd parte civilă în proces, nu trebue calculată în cuantumul cauțiuneĭ despăgubirele civile ce s'ar putea cere și decĭ curtea trebue să fixeze cauțiunea la 500 leĭ vechĭ conform textuluĭ de lege.

Chestiunea în discuție este foarte interesantă. In materie de faliment, nu poate fi constituire de parte civilă contra faliților. Părțĭ civile n'ar putea fi de cît creditoriĭ. Aceștia însă avînd la dispoziție întreaga avere a faliților și faliții nemaĭ avînd altă avere de cît acea care formează masa falimentuluĭ, acordarea de daune civile n'are nicĭ o rațiune.

Dacă se va admite recursul, atuncĭ se va face faliților preveniți o instrucțiune maĭ avantajoasă, decît or căror altor preveniți.

Aflăm că d. căpitan Duță Comănescu se află grav bolnav, suferind de un reumatism poliarticular acut. D-sa a maĭ suferit acum doĭ anĭ de aceiașĭ boală, dar starea de astă-zĭ e maĭ gravă, atît prin consecințele ce le are asupra corduluĭ cît și prin starea de supra-excitare nervoasă în care se găsește și care a provenit, desigur din cauza atîtor necazurĭ și suferințĭ îndurate cu ocazia dispariției mandatuluĭ de la casieria școaleĭ militare.

Studențiĭ în medecină Axelerad și N. Laptaș aŭ depus la parchet o plîngere în contra unuĭ domn care, profitînd de libertatea ce avea de a veni orĭ-cînd la eĭ, le a furat niște cărțĭ de valoare între care și patologia de Dienlafoy și le-a vîndut antiquaruluĭ Kuperman.

Aseară după reprezentația, o sumă de elevĭ de liceŭ, a condus în urale pe d-na Darclée pînă la Hotel Trajan.

De data aceasta n'a fost nicĭ un student și nicĭ nu s'aŭ gasit vre-unul care să se facă ecoul sentimentelor ce animă studențimea iașană față de d-na Darclée.

Dar nicĭ șampanie nu s'a maĭ băut...

INȘTIINȚARE

Se publică spre cunoștința generală că *s'a perdut* un pașport sub No. 1 din 4 Ianuarie 1898 (Asouche No. 31950) pe numele Panainte Theodoru din Huși cu soția sa Zamfira și nepotul lor Ion Ruja pentru a călători în statele Europeĭ pentru interese familiare.

Se consideră nul în mîinele cuĭ se va găsi.

Dr. I. ȚARANU

Iași—Strada Unirea 1

Colțul stradeĭ de Sus

Consultațiunĭ de la 2—4

DOCTOR S. SUFRIN

Fost medic C. F. R.

Practicînd și în spitale din Paris

Consultă 8—11 a. m. și 3—5 p. m.

Str. Palatuluĭ No. 9 (casele Nițescu)

A APĂRUT
Calendarul DACIA
PE ANUL 1898
SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ
I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Prima fabrică de Periĭ de lux şi pensoane.

Iaşĭ str. Primărieĭ 17

In această nouă fabrică unică în România se efectuează articolele cele maĭ de lux şi simple precum: Periĭ de haine şi de cap, de barbă, de musteţĭ, de dinţĭ etc., montate pe lemn, os, fildeş, celeloid, aurite, argintate şi bronzate. Pensoane, Patruniere, Bidenele montate în lemn şi în smoală, Valţurĭ pentru friserĭ, Periĭ de caĭ, de vax, noroĭ, de frecat podele, măturĭ, etc. Toate sunt lucrate în diferite mărimĭ şi calităţĭ. Pentru înlesnirea onor. public am deschis tot în sus zisa stradă un depozit al fabriceĭ care se vînd toate articolele maĭ sus arătate.

Spre convingere rugăm a ne visita

Cu deosebită stimă

Katz & Bernstein.

NATHAN SILBERBERG

ORNICAR

Iaşĭ, Str. Golia 52

vis-a-vis de poarta caselor Neuschotz.

Medaile d'or de la Academie parisiene des inventeurs Paris 1891.
Medaile d'or de la Exposition Nationale Suisse, Genéve 1896.

După cum am anunţat deja pe onor. public că întorcîndu-mă din Sviţera m'am stabilit în str. Golia 52 sub firma Nathan Silberberg ornicar unde efectuez cele maĭ grele reperaturĭ de ornicĭ şi comenzĭ.

Am onoare de a maĭ anunţa că am primit un frumos asortiment de ornicĭ de aur pentru dame şi bărbăteştĭ, Chronometre, Chronographe cu Repetir (care bate ceasurĭ, sferturĭ şi minute) precum ornicĭ de argint, otel, metal etc. etc.

Vind cu preţurĭ foarte moderate.

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la şoşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

ANUNCIU

Aduc la cunoştinţă onor. public, că redeschizînd din nou prăvălia mea de coloniale şi delicatese, am asortat'o cu tot felul de articole pentru băcănie, ca zahar, cafea, etc.

Rog decĭ pe onor. public de a mă vizita şi a mă onora cu comenzile sale şi sper că va fi mulţămit atît de calitatea mărfurilor cît şi de preţul care va fi cît se poate de moderat.

Cu stima

Vechea şi cunoscuta firmă

I. Singher Bucureştian

Str. Anastasie Panu 33 vis-a-viş de Hala

N. B. Maĭ posed şi toate articolele de librărie şi papeterie.

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** aci maĭ jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:

6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu mâner adevĕrat englezesc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania*, american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *linguri de masă de argint-Britania*, american.
12 bucăţĭ *linguriţe de cafea de argint-Britania*, american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania*, american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania*, american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania*, american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeştĭ de *argint-Britania*.
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ*.
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania*.
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu mâner de porcelan,
6 bucăţĭ farfurioare, Victoria.
56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur şi înăuntru un metal alb, care ţine culoarea argintuluĭ şi peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că această inserţiune se referă numaĭ la *simple adevĕruri*, dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La caz că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restituie suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şĭ comande garnitura de maĭ sus care convine tocmaĭ ca

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE

precum şi pentru hoteluri, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisornl Societăţiĭ profesorilor, etc. Casă protocalată existînd de 16 anĭ.

— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —

Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ înainte.

VERITABIL NUMAĬ ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ

Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

De închiriet şi de vînzare

O casă cu douĕ etaje în strada de Sus No. 96. Compusă din patru apartamente cîte din treĭ şi patru odăĭ cu atenansele lor, se pot adresa la proprietara din Strada Sărărie No. 43.

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură*:

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţiloı la moartea părintelui.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.
2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.
3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

La 2 (14) Mai 1898

are loc tragerea

LOZURILOR SERBEŞTI

Tabac emis. 1898

Sunt treĭ trageri anuale şi anume: la 1 Mai, 1 Septembrie şi 1 Ianuarie. Cîştigul principal e de

Leĭ 100,000

şi multe alte cîştigurĭ marĭ, ear cel maĭ mic cîştig de amortizare cu care negreşit trebue să iasă în cursul tragerilor este astăzĭ de leĭ 12 şi merge până la 40 leĭ. Durata lor e până la 1936. Sunt garantate cu toate veniturile Monopoluluĭ Tutunurilor (Tabac). Casa de schimb **S. Haifler,** Iaşĭ, str. Stefan cel Mare 31, vinde un asemenea los numaĭ cu **11 l. 50** b.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ.	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ. . . .	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ. . . .	18	20	12	85	8	85
Roman.	12	55	9	05	6	25
Bacău.	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ.	26	75	17	65	11	57
R. Sărat.	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ.	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ.	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ.	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ.	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ.	26	35	17	35	—	—
Brăila.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna.	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ.	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ.	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ. — „DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 217 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — SÎMBĂTĂ 24 IANUARIE, 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golicĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In strĕinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golicĭ — No. 42

Programul de luptă al Aurelianiştilor

LISTELE ELECTORALE

Formarea listelor electorale are anul acesta o deosebită insemnătate. Chiar dacă nu se vor intîmpla alegerĭ neprevăzute, in Noembrie viitor vor avea loc alegerile generale comunale pentru toată ţara.

Deşteptăm din timp pe toţĭ concetăţeniĭ noştri, că ceĭ ce aŭ drept şi nu sunt inscrişĭ să ceară inscrierea din vreme, iar aceĭ carĭ sunt inscrişĭ, să observe la timp, atît în listele provizoriĭ, cît şi în cele definitive, dacă inscrierea lor a fost menţinută.

Ceĭ interesaţĭ, atît pentru lămuririĭ, cît şi pentru apararea drepturilor lor in caz cînd ar fi nedreptăţiţĭ de autoritatea comunală, se pot adresa la redacţia „Opinieĭ" in orĭ ce zi de la 10—11 jum. a. m.

Jaf pe faţă

Frenezia cu care s'aŭ năpustit colectiviştiĭ asupra caselor publice şi furia cu care se aruncă în afacerile *strălucite*, dovedesc că situaţia guvernuluĭ e, în fond, mult maĭ încurcată de cît se pare.

Toate certurile scandaloase, uimitoarea lor incapacitate şi desăvîrşita lipsă de prestagiŭ faţă cu opinia publică, probează maĭ puţin de cît goana lor după jaf, caracterul vremelnic al stăpînireĭ liberale.

Scapă cu ce poate şi scapă cine poate — a devenit lozinca patrioţilor carĭ se îndeletnicesc de douĭ anĭ cu periculoase experienţe asupra elasticităţiĭ coduluĭ penal.

Şi cu cît simt că se apropie funia de par, cu cît, adică, se apropie maĭ mult ziua de lichidare definitivă, cu atît îndrăsneala colectivistuluĭ devine maĭ mare.

De unde pînă acum natura prădalnică a naţionaluluĭ liberal se exercita în daraverĭ micĭ, in ciupelĭ neînsemnate şi în sfănţuelĭ de borfaş — azĭ, cînd se simte că catastrofa este neînlăturabilă, se angajază partide marĭ carĭ să producă banĭ albĭ pentru zilele negre ale opoziţieĭ.

Chestiunea concesieĭ, pe 15 anĭ, care se acordă fabriceĭ de hîrtie de la Letea, este una din acele loviturĭ îndrăsneţe carĭ fac, după sistemul clasic al colectivităţiĭ, milionarĭ în două-zecĭ şi patru de ceasurĭ.

Proiectul acesta dă, în substanţă, cîtor-va corifeĭ liberalĭ, monopolul, pe 15 anĭ, al furnitureĭ de hîrtie necesară statuluĭ şi autorităţilor dependinte de el — şi 'l dă cu preţul cu care 'l oferă fabricele din străinătate, *plus preţul cheltuelelor pe carĭ le ar plăti hîrtia streină la întrarea eĭ în ţară.*

Diferinţa aceasta, care este enormă, precum şi beneficiul din vînzarea chiar cu preţul din streinătate, însumează cîte-va zecimĭ de milioane, banĭ carĭ vor garnisi buzunarele d-lor Carada, Take Protopopescu, Take Anastasiu, Dan Brătianu şi încă douĭ-treĭ zarafĭ colectiviştĭ, întreprinzătorĭ aĭ acesteĭ afacerĭ scandaloase.

Dar pentru a arunca praf în ochiĭ naivilor, autoriĭ proiectuluĭ aŭ intercalat două paragrafe care ridică legeĭ, în aparenţă, caracterul personal şi 'l dă înfăţişarea uneĭ întocmirĭ de interes general.

Aşa, articolul întîiŭ zice că „guvernul este autorizat să dea în întreprindere *fabricilor* de hîrtie din ţară... etc." — ceea ce ar insemna că privilegiul nu este excluziv al consorţiuluĭ de la Letea ci al tutor fabricilor din ţară; iar la articolul 3, se spune că, „la împlinirea fie căreĭ perioade de anĭ, înfiinţîndu-se nouĭ fabricĭ de hîrtie în aeest interval, *guvernul va trebui să ţie seamă* de dînsele, alăturea cu cele existente deja, în acordarea furnitureĭ de hîrtie... etc."

Textul acesta e o curată şarlatanie. In toată ţara romînească nu e de cît o singură fabrică organizată în condiţiĭ pentru a putea garanta furnitură aşa de mare. Această fabrică e *Bistriţa*, instalată la Letea, a consorţiuluĭ colectivist, şi monopolul se institue excluziv în vederea eĭ.

Cît despre prescripţiunea că fabricele ce se vor înfiinţa ulterior concesiuneĭ vor fi şi ele interesate la întreprindere, redacţiunea eĭ este o injurie pentru parlamentul care ar discuta-o cu bună credinţă şi în chip serios.

Fabricele existente azĭ, carĭ aŭ furnitura întregeĭ cantităţĭ de hîrtie, lîngezesc — Legea însăşĭ e în permanenţă ameninţată de ruină. Cum se vor înfiinţa, decĭ, fabricĭ nouĭ, cînd furnitura necesară statuluĭ şi autorităţilor atîrnate de el e dată în monopol zarafilor?

Afară de aceasta, după cincĭ anĭ de concesie în condiţiĭ jefuitor de avantajoase, fabrica de la Letea îşĭ amortizează mare parte din capital — ceea ce o pune în situaţie de a ucide cu concurenţa orĭ ce altă intreprindere începătoare.

Legea, aşa dar, e făcută cu cheie pentru a-ĭ masca tendinţa personală — şi toate arguţiile cămătarilor interesaţĭ în afacere nu pot ascunde gheşeftul ruşinos de la temelia acestuĭ act de siluire.

De altfel, e destul să se ştie că director al intreprinderei este un Brătianu, telalĭ Take Protopopescu şi paşa de la Tecuciu, iar mare rabin inevitabilul Carada — pentru ca nicĭ o îndoială să nu maĭ rămîie asupra scopuluĭ urmărit de verigaşiĭ carĭ susţin legea.

In momentul cînd se vor ceti aceste rînduri, adunătura din dealul Mitropolieĭ va fi consfinţit, de sigur, jaful despre care ne ocupăm — şi cu toate astea, d. Fleva, care a fost isgonit din primul minister colectivist pentru că a avut bărbăţia să împedece această spoliare cînd s'a încercat pentru prima oară, nu 'şĭ a spus încă cuvîntul în Cameră.

Se vede că tot are ceva temeiŭ svonul despre împăcarea tribunuluĭ cu Oculta.....

G. Rădulescu.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Bătrînĭ şi Tinerĭ. — E ca un răsunet al opereĭ luĭ Turghenieff; „Părinţĭ şi fiĭ" unde bătrînul şi marele cugetător zugrăveşte cu amar şi cu sarcasm avîntul atît de pripit adeseorĭ al acelora care-ĭ vor da încă titlul uneĭ alte opere nemuritoare: „Generaţia nouă".

Intr'un mic oraş al Franţeĭ — la St. Brieucx s'aŭ găsit cîţĭ-va dascălĭ de liceŭ care aderară prin semnătură la cererea de revizuire a procesuluĭ Dreyfus. Imediat se dezlănţuĭ furtuna; eleviĭ porniră în corpore spre locuinţele dascălilor primejdioşĭ patrieĭ; fluierară şi huiduiră pe profesorĭ şi „conspuară" pe Zola, aşa după cum cetise în gazete că se făcuse la Paris şi aiurea, că „noua generaţie" citeşte gazete înainte de toate, ba chiar înaintea băeţilor.

Nu este interesant epizodul acesta din viaţa celeĭ maĭ civilizate ţărĭ europene? Şi nu ar fi dat el un capitol suggestiv de humor luĭ Alphonse Daudet, pictorul, prin escelenţă, al ridicululuĭ în moravurĭ?

Inchipuiţĭ-vă oastea aceea de păpuşĭ cu pretenţiĭ, înşiraţĭ în monom, precocĭ cu capete de ţigară între dinţĭ, străbătînd străzile unuĭ tăcut oraş de provincie şi oprindu-se sub ferestile dascălilor lor ca să dea — eĭ — verdictul de severitate contra bătrînilor carĭ aŭ îndrăznit să cugete în potriva rutineĭ. Ca minĭ oastea aceasta de provincie va năvăli în Paris, centrul luminei, şi va duce cu sine imbecila educaţie de pretenţios provincializm preschimbat în criteriu de dreptate şi moralitate. Şi gazetele din toată lumea vorbesc de „tinerit" de „tinerime" — scrise în toate limbile cu literă mare, cînd în genere e atît de mică doza de experienţă şi judecată de care dau dovadă?

Fabrica de hîrtie de la Letea

Rămiĭ înmărmurit cîte-odată de şirctlicurile ce intrebuinţează, in folosul pungeĭ lor, şareciĭ colectiviştĭ, carĭ rod de jumătate de veac gloria luĭ 48.

Voim să vorbim, din punct de vedere comercial, despre cele ce se intîmplă la fabrica, care produce *hîrtiĭ albastre* **pentru acĭa carĭ aŭ cerut in cameră un termin, încă de 15 anĭ, pentru concesiunea hîrtieĭ de la Letea.**

Imediat ce soseşte o comandă la biuroul din piaţa Amzeĭ, in capitală, cererea este reţinută spre a se arăta cîtor-va concesionarĭ, carĭ fac parte din tovărăşia „Bistriţa". Dacă comerciantul, e un creştin „de-aĭ noştri", saŭ evreŭ, care nu face politică, comanda se inaintează la biroul din judeţul Bacăŭ, spre a fi executată. Aceĭ comerciantĭ carĭ nu indeplinesc condiţiunile de maĭ sus, capătă un refuz, sub diferite pretexte comerciale. In acest caz, corespondentul fabriceĭ are cîte-va fraze stereotipe, ca d. ex: „Din cauză că materialul brut nu ne-a sosit încă, cu *adînc regret* **etc"; saŭ: „Fiind acum o lipsă totală de apă, saŭ lemne, sîntem siliţĭ, cu** *mare mîhnire*, **a nu putea efectua onorata d-v comandă"; orĭ, în fine, „Aglomeraţĭ fiind de comande sosite cu** *cîte-va lunĭ înaintea celeĭ prescrise de d-voastre* **vă aducem la cunoştinţă că până la.... (şi aicĭ se indică un termin care amină la calendele greceştĭ) nu vom putea da în lucru comanda d-v."**

Şi aşa, cu cuvinte dulcĭ şi adîncĭ regrete, nu ţi se dă hîrtie, dacă nu faci parte din codiţa codiţelor d-luĭ Sturza.

Dar ca prin farmec, fabrica de hîrtie „Bistriţa" de la Letea capătă şi „material brut" şi „apă şi lemne" dacă comerciantul refuzat, cere să-i se vîndă hîrtie pe *banĭ gată* **— căcĭ de obiceiŭ, aceia carĭ se bucură de protecţia colectivistă aŭ hîrtia pe 6 lunĭ credit, iar în caz cînd poliţa nu se achită la scadenţă, se preface pe alte 6 lunĭ, fără nicĭ o dobîndă.**

Zi-i gheşeft colectivist şi mîntuie.

Viv.

ACTUALITĂŢĬ

Mecanismul greveĭ mecanicilor

Am inregistrat la timp senzaţia săptămînii — încetarea greveĭ mecanicilor engleji. Căcĭ încetarea greveĭ a fost privită ca un eveniment cel puţin tot atît de însămnat ca şi proclamarea eĭ — acum şapte lunĭ. — Maĭ bine de 100,000 de lucrătorĭ aŭ părăsit lucrul la acea dată pentru a obţinea realizarea principiuluĭ fundamental al sindicatelor lucrătoare: opt oare pe zi.

In intervalul acesta s'aŭ cheltuit 27 de milioane de francĭ, adecă un milion de francĭ pe săptămînă, — baĭn adunaţĭ în cea maĭ mare parte prin subscripţiĭ făcute în alte ţărĭ, căcĭ sindicatele toate unite nu posedaŭ decît opt milioane francĭ

Unul din motivele decisive pentru care greva a încetat este tocmaĭ lipsa de fondurĭ şi decepţia provenită din întîrzierea ajutoarelor străine. Este aproape de necrezut că atîtea lunĭ greviştiĭ aŭ putut fi ajutaţĭ cu devotament şi o sută de miĭ de oamenĭ aŭ putut rezista. Cu toate acestea toţ eĭ ceĭ dinliiŭ s'aŭ arătat supuşĭ să încheie pace. La votul hotărîtor s'aŭ prezentat numaĭ 42315 lucrătorĭ şi greva a luat sfîrşit cu o majoritate de 28.588 contra a 13.727.

O stagnaţiune colosală începuse a se simţi în atelierele marĭ şi comenzile numeroase aŭ început rînd pe rînd a fi adresate altor ţărĭ, Belgieĭ, Franţiei, Germanieĭ. Din această pricină chiar reluarea lucruluĭ nu era mîntuirea deplină şi abea 20.000 de oamenĭ vor putea fi ocupaţĭ din prima zi.

In schimb însă de astă dată ajutoare vor fi puse la dispoziţie din toate părţile şi deja sindicatul de la nord care rămăsese în afară de grevă şi care posedă un capital de un miliard *s'a oferit să împrumute pe acel meridional, în aşteptarea fondurilor viitoare; magaziile toate aŭ afişat în mod public că se dă pe datorie hrană şi marfă de orĭ-ce soiŭ lucrătorilor împăcaţĭ. Starea lucrătorilor devine dară linişlită, şi dacă rezultatul a fost negativ din toate părţile e cel puţin vrednic de admiraţie spiritul de solidaritate şi tărie ce domneşte peste tot în ţara ordineĭ — în Anglia.*

EXTERNE

Femeile vor pace

Candidatura prinţuluĭ Georges ca guvernator al Creteĭ devine povestea cocoşuluĭ roşu. Se anunţă şi se dezminte zi cu zi se susţine şi se respinge rînd pe rînd de ambasadorĭ. Cu toate acestea pare că astăzĭ nu maĭ lipseşte decît învoirea Germanieĭ ca să devie numirea luĭ — un fapt îndeplinit.

E adevărat că Izzet-bey, fiul Sultanuluĭ Abdul-Hamid a căzut în dizgraţie pentru că a îndrăznit să se arăte partizan al numiriĭ prinţuluĭ Georges, despre care un mare ziar german zicea dăunăzĭ: „asta ar fi s'ajungă ţapul grădinar..."

Propunerea numiriĭ luĭ George al Grecieĭ ca guvernator cretan a fost facută de Rusia în urma intervenţieĭ — se zice — a reginei Louisa a Danemarceĭ, secundată de fiicele sale, ţarina şi princesa de Galles — una la Petersburg alta în Britania cu mare influenţă politică.

N'ar fi de mirat că amastecul femenin în politică să contribue de astă dată la liniştirea definitivă a politiceĭ în Balcanĭ; n'ar fi de mirat că în inimĭ de femeĭ a răsunat maĭ mult ecoul tristelor evenimente carĭ s'aŭ desfăşurat în jurul rezboiuluĭ Greco-Turc şi pe care acum cîteva zile o femee-gazetar îl zugrăvea în toată oroarea luĭ într'o corespondenţă din Atena.

„Scenele de violenţă continuă pînă în ziua de azĭ chiar după încheierea armistiţiuluĭ şi semnarea păcii.

Miss Jane Key, trimisă vara trecută la Atena de A. S. R. princesa de Galles în ajutorul nenorociţilor a intreprins o călătorie în Tesalia. A fost martoră la Larissa, la Lamig la Tirnavo, a unor scene de violenţă şi barbariĭ. Soldaţiĭ turcĭ luaŭ nenorociţilor tesalienĭ întorşĭ la vechile lor căminurĭ, pînă şi hainele, pănă şi cămeşile. Barbaţĭ şi femeĭ rămaseră în piele goală pe uliţĭ, dacă se pot numi aşa locurile pustiĭ acoperite de ruine. La Cazaclar nu maĭ există case. Sărmanele femeĭ din popor sunt nevoile să nască sub cerul liber; unele mor de frig odată cu noiĭ născuţĭ. Turciĭ răpesc nenorociţilor locuitorĭ pînă şi puţinul grîŭ ce li s'a putut da de către guvernul grecesc."

Se pare că lucrărĭ mult maĭ grozave se petrec în Creta şi dacă suferinţa există apoĭ, ea e îndurată, cumplită şi ruşinoasă, de femeĭ îndeosebĭ, vecinic supuse batjocuriĭ, sileĭ, şi umilinţeĭ.

Nu e de mirat de loc că femeile sus puse aŭ simţit timpul să intervie pentru mîntuirea semenelor lor.

O leacă de statistică

Ştim că batem apa în piuă cu insistenţa noastră de a readuce consiliul comunal pe calea omenieĭ şi a respectuluĭ de sine — cu toate acestea nu desperăm. Nădejduim că se va găsi vre-un fiŭ saŭ o rudă alta care să convingă pe părinţiĭ oraşuluĭ că e nedemn să fure munca artiştilor şi să ingreuieze punga publiculuĭ cu sarcina de a plăti el locurile ocupate la teatru de primar şi de complicĭĭ săĭ.

In scopul acesta reproducem azĭ lista de stalurile reclamate de autoritatea comunală, afară de taxa exorbitantă a săleĭ, pentru a autoriza pe d. Dinicu să'şĭ dea concertul la teatru septămîna trecută.

Iată lista oficială:

Partea Stîngă	Partea Dreaptă
Banca 8 No. 13	Loja No. 9
„ 4 „ 11	„ comit. teatral
„ 10 „ 11 şi 12	Banca 7 No. 13
„ 12 „ 13	„ 8 „ 6 şi 7
„ 14 „ 13	„ 9 „ 13
„ 10 „ 10	„ 10 „ 12 şi 9
„ 11 „ 10	„ 10 „ 10 şi 11
Balcon, b. 4 No. 1 şi 2	„ 15 „ 13
Loja prefectuluĭ	„ 14 „ 8
	„ 12 „ 1
	„ 10 „ 4 şi 5
	„ 16 „ 2 şi 3
	„ 11 „ 6 şi 1

Artistul s'a executat căcĭ altfel nu căpăta sala, dar, ca să se despăgubească de acest furt precum şi de locurile de favoare carĭ se daŭ de obiceiŭ artiştilor, preseĭ şi profesorilor de la conservator — a trebuit, negreşit, să întreiască preţul întrăreĭ.

Din cauza aceasta, dumneata, cititorule, care n'aĭ, poate, 200 de leĭ pe lună, trebue să plăteştĭ zece leĭ un stal la concert, fiind-că, pe lîngă locul dumitale, trebue să daĭ parale şi pentru locul primaruluĭ, care, pentru că e om sărac, primeşte peste o mie de galbenĭ pe lună.

Acesta, între altele, este birul pe care 'l plătim pentru slăbiciunea de a ne fi lăsat să fim invadaţĭ de colectiviştĭ la primărie.

LEGEA ÎNVĂŢĂMÎNTULUI SECUNDAR

XII

Drepturile şi datoriile corpuluĭ didactic

Iată ce salariĭ fixează d. Haret prin proectul său:

120 leĭ pentru 4 ore sau fracţiunĭ de 4 ore la şcoalele de băeţĭ;

100 leĭ pentru 40 ore la şcoalele de fete;

70 leĭ pentru 4 ore profesorilor de religie şi maeştrilor.

Profesoriĭ provizorĭ vor avea 70% maĭ puţin; iar suplinitoriĭ 20% maĭ puţin.

Gradaţiunea se va da la leafa cuvenită numaĭ pentru 12 ore curs.

D. Haret se opreşte la grupa de 4 ore, cum s'au oprit şi d-niĭ Take Ionescu şi Poni, pe cînd d. Sturdza admite grupa de 5 ore.

Minimul lefeĭ va fi de 360 leĭ la ceĭ cu 120 leĭ pe grupa de 4 ore, 300 leĭ la şcolile de fete; 210 la profesoriĭ de religie şi la maeştri.

De fapt pentru profesoriĭ de obiecte principale va fi rănumerea în *statu-quo;* pentru profesoare o sporire de 20 leĭ lunar; iar pentru maeştriĭ de muzică şi gimnastică o sporire de 60 leĭ lunar, căcĭ orĭ cîte vor fi oarele, plata se va face ca pentru 12 oare.

S'ar putea face obiecţiunĭ la diferenţiarea *nejustificată*, ce se face la salariile şcolilor de fete. Viitoarele profesoare, fiind recrutate dintre absolventele şcoaleĭ normale superioare, cred că vor fi mult maĭ destoinice în arta dăscălieĭ de cît actualele şi n'ar fi nicĭ un cuvînt pentru ce n'ar fi egalate în salariu cu şcolile de băeţĭ.

Munca fiind aceiaşĭ, pregătirea destul de serioasă, nu ştiu dar pentru ce la muncă egală n'ar fi plată egală.

Au protestat şi preuţiĭ prin Gazeta lor *Teologul*, că de ce nu s'ar da şi profesorilor de religie 120 leĭ pentru grupa de 4 ore. Credem neîndreptăţită cererea: a) pentru că profesoriĭ de religie vor avea un maximu de 6 ore iar plata li se va face ca pentru 12 ore; b) toţĭ profesoriĭ de religie în viitor fiind titraţĭ, clericĭ, vor avea 200 leĭ leafă lunară ca preuţĭ, plus venitul epitrafiruluĭ; adauge la aceasta şi 210 leĭ la catedră fac un minimum de 500 leĭ lunar, prea de ajuns pentru răsplata studiilor teologice.

Maeştriĭ în genere vor fi maĭ bine plătiţĭ; 210 leĭ lunar în loc de 200, şi 150 ca pînă acum.

Ce e de criticat în proect e că gradaţiunea se va da numaĭ pentru 12 ore curs pe săptămînă. Ideia aceasta e luată din proectul d-luĭ Take Ionescu: «Gradaţiunile se vor socoate pe o medie de 12 ore pe săptămînă».

In Proectul d-luĭ Poni cetim o dispoziţiune maĭ largă: «Gradaţiunea va fi socotită asupra lefiĭ mediĭ, ce a avut'o profesorul în ceĭ cincĭ anĭ precedenţĭ».

In Proectul d-luĭ Sturdza, — de şi nu e stipulat — reiese că gradaţiunea s'ar fi dat după leafa integrală; (art. 139). Faţă cu legea din 1864, care prevedea că după 12 anĭ de învăţămînt profesoriĭ îşĭ vor dubla salarul, dispoziţiunea din Proectul d-luĭ Haret ni se pare prea fiscală. Ar fi mult maĭ nimerita a se menţinea dispoziţiunea din proectul d-luĭ Poni, ca adică gradaţiunea să se dea după media salariuluĭ avut în ceĭ cincĭ anĭ precedenţĭ, de oare-ce prin această dispoziţiune se păstrează neatins spiritul legeĭ din 6 Mart 1883.

Cum legea fixează salariile după grupele de oare, probabil că în intervalul termenilor de gradaţie vor veni sporirĭ sau micşurărĭ de oare; ceia ce va atrage după sine şi evaluarea gradaţieĭ. După legea d-luĭ Haret *cursul* nu va maĭ fi, de oare-ce maĭ mult de 24 oare curs nu poţĭ avea; şi acele 24 oare se vor putea ocupa la aceiaşĭ şcoală.

A impune prin lege ca un profesor să aibă 16 oare curs, cu o leafă de 480 leĭ lunar, iar gradaţiunea să i se dea numaĭ după 12 ore, ar însemna a ştirbi din dreptul profesoruluĭ diferenţa de gradaţie la ieĭ 120 leĭ leafă.

După socotelile facute profesoriĭ care ar avea un salar după 4 grupe, ar pierde în ceĭ 30 de anĭ de serviciŭ 5400 leĭ, ceĭ cu 5 grupe ar pierde 10,800; iar ceĭ cu 6 grupe ar pierde 16,200 leĭ, decĭ în termen mediŭ orĭ ce profesor ar fi lipsit de dreptul seŭ în timp de 30 anĭ de serviciŭ *cu 10,000 leĭ* !!!

Faţă cu aceste rezultate credem că este absolut imperios a se schimba ali-

niatul *b*, art 36, în senzul alin. *e* art. 42 din proiectul Poni.

Alte observărĭ sunt de făcut asupra art. 41, al. *a*: «acel care va absenta în cursul unuĭ an *30 zile fără concediu*, va fi considerat ca demisionat». Acest aliniat e luat din Proectul Poni, şi nu figurează nicĭ în proectul din 1887, nicĭ în cel din 1895; Ar fi de dorit ca să se adauge aicĭ cuvîntul *în şir*: căcĭ foarte lesne se poate întîmpla din diferite motive ca un profesor să lipsască de la clas fără concediu, ci numaĭ motivîndu-şĭ absenţele; cum remîne atuncĭ acest aliniat *draconic*? Din contra *cine lipseşte 30 de zile în şir fără concediu*, însamnă că nu maĭ vrea să facă parte din corpul dicactic şi de la sine se consideră demisionat.

Un profesor

„Dobînda mare rupe ciochinele"

Cît e de semnificativ acest proverb: *dobînda mare rupe ciochinele*! Nu însă în dauna creditoruluĭ—maĭ adesea se realizază, pre cît—în general—în dauna debitoruluĭ, care, de regulă, e maĭ toată viaţa—ba şi din neam în neam tot debitor;—atare nenorocire o cauzază singurul cîrcîog: *dobînda mare*. Din astă cauză s'aŭ văzut şi se văd multe familiĭ ruinate, oamenĭ ajunşĭ la sapă de lemn, (de şi lipsiţĭ de vicii), fără să se mişte inima creditoruluĭ în coborîrea procentelor la limita putincioasă de a le achita—debitorul—în proporţiune ca, din ceia ce cîştigă, să poată arunca de oparte ceva şi pentru capete; şi astfel, să fie in stare—la un timp dat—nu numaĭ a se achita în totul, dar a-ĭ şi rămânea ceva din stradania sa, a-ĭ remânea fondul dezrobit, dacă a fost ipotecat, şi a nu maĭ ave de achitat creditoruluĭ de cît dobînda morală pentru înlesnirea ce i-a făcut cu baniĭ reprimiţĭ deja.

Ce'ĭ drept, am făcut niţel progres în respectul umanităţeĭ, şi relativ la dobîndirea camatarlîculuĭ—a uzureĭ, prin legile existente relativ la împrumuturĭ de banĭ; dar aceasta până 'n present, e maĭ mult cu referire la casele statuluĭ şi creditele urbane; în colo, chiar pe la societăţile de economie—cele maĭ multe, tot jaf putem numi quantumul procentelor: 12—15 la sută! nota bene procent la împrumut ordinar—nu la scompt.

Decĭ, este una dintre marile chestiunĭ cari întregesc economia politică a statuluĭ, şi chestiunea dobînzilor, cari ucide majoritatea omenireĭ debitoare cu banĭ de împrumut, (vorbind de ţara noastră), omenirea nevoiaşă—care, fie că împrumută chirografal fie că ipotechează: la societăţĭ de economie saŭ la particular—individual, procentele esorbitante la cari împrejurările aŭ silit-o a se obliga o condamnă la calicire; şi această chestiune, e foarte de dorit a preocupa pe guvern şi camerile legislative, în primul rînd—deja, spre a face o lege specială, prin care să se fixeze maximul procentilor la toate casile particulare de împrumut în ţară, (societăţĭ de economie, bancheĭ şi orĭ care alte persoane), maxim de procent: 8 la sută pentru împrumutul chirografal şi 6 la sută pentru cel ipotecar.

Cu chipul acesta, nu vom maĭ întîlni săracĭ din cauza procentelor, şi nicĭ bogaţĭ ruinătorĭ aĭ debitorilor lor cu banĭ, pentru dobînzĭ care rup ciochinele.

Dacă camatariĭ nu se sinchisesc spre a se înavuţi—uniĭ, ĭar alţiĭ a-şĭ înalţa avuţia prin ruinarea debitorilor lor,—părinţiĭ ţăreĭ,—guvern şi camere legiuitoare, să credem că vor pune stavilă desastruluĭ prin procente.

V. Săghinescu.

Ştiinţi-Litere-Arte

Voltaire despre Iaşĭ.

Cu prilejul înjuriilor fără număr adresate luĭ *Zola* s'a citat îndrăzneala cu care *Voltaire* a vorbit odinioară de patria sa, de Franţa „ce pays des singes des tigres."

„Pendant que nous sommes la chiasse du genre humain, on parles français à Moscou et à *Yassi*; mais à quoi doit-on ce honneur? A une douzaine de citoyens qu'on persécute dans leur patrie (Corresp. générale 1777).

*

In numărul viitor al „Arhiveĭ" va apare piesa istorică a d-luĭ Titus Dunka; *Invingător şi învins*.

*

Doctorul Péan a căruĭ moarte am înregistrat'o ierĭ se trăgea dintr'o familie săracă. Tatăl săŭ, morar în provincie, se dusese la Paris pentru a fi operat de un abces. Intors de acolo povăţui pe băiatul său: „Ar fi bine să te facĭ doctor şi tu; e o meserie bună, cîştigă mult şi lesne".

Péan ajuns una din ilustraţiile medicale ale veaculuĭ repeta foarte des anecdota aceasta asupra origineĭ studiilor sale.

*

Sîmbătă 24 Ianuar 1898, în beneficiul d-nilor M. Arceleanu şi Gh. Al. Cârjă, I-a reprezentaţie a pieseĭ: „Dama de Caro".

DAMA DE CARO

Sumarul tablourilor: **Tab. I-iu.** La „Luceafăr". Jefuitoriĭ de trenurĭ. Amorurile uneĭ cîntăreţe. *Femeĭ, aur şi sînge.* **Tab. II.** Justiţia Americană. Un mijloc de scăpare. *Hoţ şi Tată* !! **Dama de Caro. Tab. III.** Familia unuĭ bancher. Amor glumeţ. Estravaganţele uneĭ fete bătrîne. Un înger fiul unuĭ demon. **Tab. IV.** Fiul şi Tatal. Calăul familieĭ. Hoţiĭ la pîndă. Un asasinat prin cloroform. **Tab. V.** Fericire şi crimă. O acuzaţie îngrozitoare. Amorul unuĭ înger. Ascunzătoarea misterioasă. **Tab. VI.** Spaniola înamorată. Tigroaica şi Gazela. Sacrificiul uneĭ copile. Amanţĭ şi Complicĭ. **Tab. VII.** Cuibul Hoţlior. Imparţeala prăzeĭ. Un martor neaşteptat. Condamnat la moarte. *Minunile Dameĭ de Caro.* **Resplată şi Pedeapsă !!!**

*

Celebra Ywette Guilbert cîntă de cîte-va serĭ la Berlin unde a fost primită—ca şi Réjane—cu multă simpatie. Arta şi banul au fraternizat peste hotare.

*

STRUNA ZILEI

Economie

S'a hotărît în principiu desfiinţarea unuĭ corp de pompierĭ la Iaşĭ.

OPINIA

Nicĭ n'aveam de dinşiĭ lipsă
In oraşul de mizeriĭ:
Dacă *apa* ne lipseşte
Ce să facă pompieriĭ?..

Strună

MARUNTE

Prin o regretabilă confuziune s'a anunţat ierĭ căsătoria d-luĭ doctorand Heller în loc de a d-reĭ Sophie Heller cu d. Ieremia Hirschensohn.

*

Parchetul din Rîmnicul-Sarat, înştiinţează pe cel din Iaşĭ că un ţigan, numit Ilie Lae. din comuna Timbreştĭ, a ucis o fată, Aurica, în vrîstă de 20 de anĭ. fiica unuĭ sătean din acea comună, împuşcîndo în frunte.

Se cere facerea cuvenitelor cercetărĭ.

*

Asară, la oarele 8, d. Gh. Dumitrovicĭ, funcţionar la poştă, voind să aprindă o lampă şi aruncînd chibritul nestins pe masă, au luat foc nişte hîrtiĭ. Focul, care s'a întins în urmă la maĭ multe lucrurĭ din casă, a fost stins, fără a pricinui marĭ pagube.

*

A fost înaintat parchetuluĭ individul Gh. Borş, autorul furtuluĭ comis vara trecuta la d. M. Davidovicĭ, din str. Cuza Vodă,

*

Indiviziĭ, fraţiĭ Ion, Gheorghe şi Dumitrie Iosub şi Gh. Bostan, cuspatru turmentaţĭ de băutură au năvălit astă noapte în casa locuitoruluĭ D. Hristea din strada Stejar 38, maltratîndul grav.

Hristea a fost transportat greu rănit la spitalul sf. Spiridon; iar bătăuşiĭ la secţie.

Opiniĭ şi reflecţiĭ

— —

21 Ianuarie

In vechiul cimitir al Parisuluĭ, Motmartre. trecătoriĭ nu uită să se oprească înaintea unuĭ mormînt lăturalnic, cu piatra ascunsă pururea sub un morman de albe cameliĭ, cunună ce apoteozează numele Margueritteĭ Duplessis, celebră în literatură ca «Dama cu camelliĭ», eroina ftizică a luĭ Dumas, eroina Traviateĭ luĭ Bizet. Marguerita sfîşiată de boală şi de durere pe care Parisul a cunoscut-o cîndva fată saracă de o răpitoare frumuseţă, nemuritoare şi nenorocită, pe mormîntul căreia pelerinele duioase vin să plîngă şi să presară florĭ.

*

La Frankfort pe Main, oraş de negoţ şi de banĭ, m'am asociat odinioară cu un convoiu lung de călătorĭ curioşĭ şi cuvioşĭ urcînd înfioraţĭ de respect scările muzeuluĭ mareluĭGoethe. Indărătul unor geamurĭ patrate—pergamente şi ciaslove deschise, paginĭ vechĭ acoperite de o slovă măruntă şi frumoasă: scrierea originală a celuĭ maĭ filosof dintre poieţĭ. Acolo se pot ceti aievea fragmente din «Werther», din «Wilhelm Meister» şi din «Faust»; Acolo se pot admira rămăşiţĭ adunate de pe urma mareluĭ scriitor şi a eroilor vasteĭ luĭ opere, acolo nemuritoarea Lotte, iubită sub atîtea nume şi imortalizată sub eternul simbol al Margareteĭ reinvie în moaşte conservate cu sfinţenie la care se închină miĭ de pelerine cu ochi înlăcrimaţĭ.

Căcĭ toate eroinele poieţilor aŭ trăit cu aderărat ca să poată merita eternitatea nemuririĭ. Şi Margaretele toate aŭ vieţuit pînă ca să devie pentru viacurĭ idolurĭ dătătoare de emoţiunĭ şi poiezie; au suferit—până să le vedem noi idealizată suferinţa în muzică de note şi muzică de vers.

Margaretele amîndouă—a luĭ Goete şi a luĭ Dumas—aŭ trecut două sărĭ de-a rîndul în faţa imaginaţiilor noastre exaltate de armoniile luĭ Bizet şi Gounod. N'a remas nimic aproape nimic, din patima adînc mistuitoare a «Dameĭ cu cameliĭ»: n'a rămas nimic din chinuitoarea problemă a „doctoruluĭ Faust"—ci în vîrtejul notelor durerea spiritualizată s'a desfăşurat în trilurile dulcĭ, în dueturile fermecătoare ale artisteĭ Darclée; durerea înfrumuseţată—ca şi aeea a luĭ Christ în bisericile aurite cu corurĭ mistice de orgă—pe care o îndrăgim, o aromim cu florĭ, o admirăm cu lacrimĭ, o resplătim cu aplauze, o primim în haĭne de sărbătoare, cu lumină şi splendorĭ.

Margaretele acelea aŭ trăit şi aŭ suferit; iar noĭ fascinaţĭ de frumuseţea închipuită a realeĭ lor durerĭ ne dăm întîlnire în grandioase clădirĭ, în teatre superbe unde parodiăm cu încîntătoare melodiĭ—redate de vocĭ transportătoare—măreţia sfîşietoarelor durerĭ, înălţarea frămîntărilor de cuget, voinţă şi simţire. Iar în lumina orbitoare, în vraja feerică, trăim sub o formă nouă viaţa trecătoare, simţirea şi nesimţirea de toate zilele; admirăm şi ne extaziăm împărţiţĭ cu sufletul între lumea de pe scenă şi aceea din jurul nostru—,lume de staluri, de loje şi de galerie,—o de galerie maĭ ales! Căcĭ galeria în serile de spectacole «scumpe» întruneşte ea singură cea maĭ complexă şi maĭ frumoasă lume; ea adăposteşte clasa sufletelor moderne sbuciumate de iubirea sublimeĭ Margarete, de problemele întunecosuluĭ Faust şi luptîndu-se între amîndouă, aşteptînd să se îndeplinească proorocirea filozofuluĭ că „eternul femenin e stăpîn în lume preste tot".

Tristis

„Opinia" la Vasluĭ

— —

In seara de 12 Ianuarie 1898 a avut loc, în sala teatruluĭ, un mare bal dat de societatea pentru îmbrăcarea copiilor saracĭ.

De şi timpul era nefavorabil, totuşi reprezentanţĭ din toate clasele sociale aŭ luat parte la această operă de binefacere.

Sala era splendid decorată.

Tînărul Saul Groper, absolvent al conservatoruluĭ din Iaşĭ a amuzat publicul declamînd: „*Dormĭ în pace*" de Vlăhuţă, „*Vrem pămînt*" de Cojbuc, şi cîte-va anecdote de Speranţă.

Un mare bazar de obiecte, bine asortat graţie doamnelor şi domnişoarelor din localitate, atrăgea privirea tuturor.

Lumea, mulţumită, nu s'a despărţit de cît la ora 6 dimineaţa, cînd spre părerea de răŭ a tuturor, muzica militară a întonat marşul de plecare.

Succesul baluluĭ a fost destul de mare, graţie comisiuneĭ, care 'şĭ a dat toată silinţa sa mulţumească pe toată lumea.

Am remarcat:

D-nele Vasiliu, Gorgos, dr. Ungar, Teodoru, Gerber, Siegler, Solomon, Herşcovicĭ, Gort, Abramovicĭ, Magder, Ţucherman, Vexler, Gruber, Iancovicĭ, Schwartzenberg, Mişiliu, Heinich, Rosenblat, Reiter, Bărbuţa, Lebovicĭ, Hoffman, etc.

D-rele Dampfi, Vasiliu, Gerber, Bălănescu, Bercovicĭ, Vexler, Gruber, Grünberg, Reiter, Kahana, Tucherman, Şvartzenberg, Löbovicĭ, Mişiliu, Spiegel, Bachman, Spinadel, Steinman, Ghelerter, Jeanette Kahana etc.

D-niĭ N. Lupaşcu, prefectul judeţuluĭ, N, Ciurea, P. I. Irimiade, primarul oraşuluĭ, V. Tataru, preşedintele tribunalulnĭ, dr. Mihailescu, Stati, dr. Peride, dr. Ungar, Gorgos, Vasiliu, Ortynski, Teodoru, Bădeanu, Stavăr, Ciocan, Siegler, Gort, Geller, Fränckel, Gherber, Madger, Berbier, Herşovicĭ, Caloinescu, Christescu, Rosenblat, D. Gherşin, I. V. Irimiade, Grosvald Viritzoff, Bălănescu, Atanasiu, Neuman, Marcovicĭ, Steinman, etc.

Gerferngold

INFORMAŢII

— —

Nicĭ nu se putea alt-fel. Venirea colectivităţeĭ la putere însamnă o epocă de jaf şi ast-fel panica ce de cîte-va zile există în piaţă în privinţa scumpireĭ zaharuluĭ, îşĭ găseşte explicarea în faptul că pe biuroul Camereĭ s'a depus, din partea ministruluĭ de finanţe, un proect de lege pentru înfiinţarea uneĭ taxe de consumaţiune de 15 banĭ de kilogramul de zahar.

Totuşĭ, nu înţelegem această urcare imediată a preţuluĭ zaharuluĭ întru cît pentru moment e numaĭ un simplu proect.

Oare şi negustoriĭ vor să profite de jaful colectivităţeĭ.

— —

Profesoriĭ facultăţeĭ de medicină aŭ fost convocaţĭ la oîntrunire pentru mîne Vinerĭ, ora 8 seara.

Se va discuta în privinţa loviturei grele ce se aduce facultăţeĭ de medicină din Iaşĭ, prin proectul modificător al legeĭ sanitare.

— —

In comuna Bivolarĭ a fost găsită moartă în casa sa, în dimineaţa zileĭ de 18 Ianuarie, femeea Maria Enachi Popa, văduvă, în vrîstă de 60 de anĭ.

Din cercetările făcute rezultă că prin astuparea căminuluĭ, s'a produs în casă o mare cantitate de oxid de cărbune, din cauza căreia femeia a socumbat.

— —

Aŭ fost aduşĭ astă-zĭ la parchet şi depuşĭ la penitenciar indiviziĭ N. Albert, Vasile Scripcariu şi C. Alexandrescu, carĭ, în noaptea de 14 Ianuarie, în dreptul comuneĭ Sîrca, au atacat şi jefuit un ovreiŭ care mergea cu căruţa spre Podul-Iloaie.

— —

D. dr. Grigoriu, medicul spitaluluĭ rural din Podul-Iloaie, a cerut prefectureĭ de judeţ încuviinţarea unuĭ congediu de cîte-va zile şi tot odată înlocuirea printr'un medic de plasă oare-care.

— —

Ministrul instrucţiuneĭ publice a trimes o circulară tuturor direcţiunilor şcoalelor normale de învăţătorĭ ca să discute modalitatea înfiinţăriĭ anuluĭ preparator la şcolile normale şi a întinderiĭ lucrărilor agricole.

Cu ocazia aceasta ministrul invită conferinţele profesorale a lua în discuţie programele analitice ale şcolilor normale, a rotunzi materiile ca pentru 6 anĭ şi a modifica pe icĭ pe colea lipsurile din program.

Toate aceste lucrărĭ să fie gata pînă la 1 Februarie.

— —

PROGRAM DE LUPTĂ

In ultima întrunire aurelianistă s'ar fi stabilit că d. *Delavrancea* va interpela pe guvern asupra politiceĭ generale la care se vor asocia d-niĭ P. S Aurelian şi Em. M. Porumbaru;

D. V. Lascar, care e bolnav, a încunoştiinţat, că imediat ce va ieşi din casă va căuta prilejul ca să execute pe d. Ferechide;

D. Valerian Urseanu va interpela la Senat pe guvern asupra Casseĭ Rurale;

Legea instrucţieĭ va fi combătută la discuţia pe articole;

Legea patentelor va fi combătută cu ultima energie.

De alt-fel întreaga luptă parlamentară a aurelianiştilor se va descărca maĭ ales asupra d-lor Ferechide şi Gogu Cantacuzino.

Diseară va fi o nouă consfătuire.

— —

Bănuiam noĭ că prin cutele proiectuluĭ de un noŭ impozit asupra zaharuluĭ trebuia să se ascundă, pe lîngă o impilare a poporuluĭ, şi o gheşeftărie colectivistă, şi presimţirile noastre nu ne-aŭ înşalat.

Foarte multă lume, chiar şi guvernamentalĭ se plîng că acest proiect are un caracter prea personal, anume de a favoriza noua fabrică de zahăr a fraţilor Brătianu, a d-lor Simulescu, senator, şi Elias bancherĭ. Căcĭ prin proiectul d-luĭ Gogu Cantacuzino se asigura în mod indirect o primă de 16 banĭ la kgr. de zahăr al fabricelor viitoare până la 1914, adică pe timp de 16 anĭ.

Ast-fel fabrica fraţilor Brătianu va avea un mare avantaj asupra tutulor fabricelor existente, căcĭ de şi va plăti Statuluĭ, după noua lege, o taxă de 15 banĭ pentru klg. de zahăr, totuşĭ această laxă se compensează cu vîrf şi rîdicată prin prima de 16 banĭ ce se dă de către Stat pentru fie-care klgr.

— —

Armonia colectivistă

D. Eduaud Ghica, consilier comunal, ne trimite, din Bucureştĭ, următoarea scrisoare căreia impartialitatea noastră ne obligă să-ĭ facem loc în coloanele ziaruluĭ.

Domnule Redactor.

Citesc în ziarele din Iaşĭ ca informaţie sigură că dorinţa mea ar fi de a mă substitui d-luĭ Tacu, ca prim-ajutor.

Cunoscînd împartialitatea d-voastră, vă rog să desmintiţĭ în modul cel maĭ formal această ştire.

Este însă exact că indată ce se va convoca consiliul voi interpela administraţia comunală asupra Finanţelor noastre comunale, voĭ arata starea lor de destrabalare în urma conducereĭ nechibzuită a d-luĭ prim-ajutor Tacu. Voi demonstra că consiliul n'a avut nicĭ odată ştiinţă de adevărata situaţie, cu toată insistenţa unora dintre noĭ de a ni se expune starea reală, de a se micşura

---

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

5)

GEORGES OHNET

Răzbunare şi iubire

CAPIT. I

Ură din prea maĭ multă iubire

— Şi tu aşa de vanitoasă,

— Şi aĭ fi într'adevăr nenorocit dacă m'aĭ face baroneasă.

— Nu cum-va pentru a fi baroneasă ţiĭ aşa de mult ca să-mĭ fiĭ soţie?

Se opriră speriaţĭ de expresiunea feţelor lor. Fortune, roş ca un cocoş, era maĭ, maĭ să dea într'un acces de epilepsie; Clémentina, ce suferea de boală de maĭ, devenea verde, nu găseaŭ de loc plăcere în aşa ceva.

După cîte-a cuvinte banale, necesare pentru a micşura asprimea replicelor, se despărţiră foarte nemulţemiţĭ şi foarte departe de o înţelegere oare-care.

Roussel plecă pe jos pentru a-şĭ linişti sîngele ce-ĭ ferbea 'n vine, dînd draculuĭ pe unchiul Guichard şi fantesiile sale testamentare:

— Afurisita idee de a mĕ însura cu această fată încăpăţinată! Nu cum-va credea el că pentru opt-zecĭ de miĭ de francĭ rentă am să risc a fi nenorocit toată viaţa?

La urma urmeĭ n'am nevoe de baniĭ luĭ!... Aibă ea parte de tot, fiind-că căsătoria e conviţia *sine qua non* a moşteniреĭ!.... Voĭ fi totd'auna destul de bogat fiind liber şi liniştit... Dacă-aş fi soţul Clémentineĭ aş cheltui toţĭ baniĭ unchiuluĭ Guichard, pentru a mĕ mîngîia că trăesc în apropierea eĭ! Urîtă speculaţiune!

Reîntors acasă, n'a putut să doarmă bine avînd nişte vise îngrozitoare şi se sculă din somn hotărît a nu se însura. Clementina, după ce petrecuse o parte din noapte în plînsete şi văetărĭ sfîrşise prin a se linişti şi se sculase cu idee hotărîtă de a ceda în toate privinţele pentru a nu-l îndepărta pe Fortuné, remînînd a recîştiga situaţiile perdute, după îndeplinirea căsătorieĭ. Se puse decĭ la masă şi scrise văruluĭ, unul din cele maĭ frumoase bilete de invitaţie, rugîndu-l să vie să petreacă seara la dînsa.

Abia femeia din casă plecase cu scrisoarea, şi o altă scrisoare din partea luĭ Fortuné o înştiinţă că nişte afacerĭ îl silesc să absenteze cîte-va zile. D-ra Guichard, suspină, îşĭ promise să-l facă să-ĭ plătească maĭ tîrziŭ, foarte scump, aceste umilirĭ la carĭ el o supunea şi neputînd face alt-ceva de cît să aştepte, ea aşteptă.

(Va urma).

O Noutate pentru publicul Ieşan

La 14 Ianuarie a. c. s'a deschis în str. Lăpuşneanu No. 28 o magazie de încălţăminte cu firma «*Lumea Elegantă*» care va vinde mărfurile cele maĭ fine cu preţurile cele maĭ moderate.

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu şi Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăţĭ.

Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea Liberă.

Facem cunoscut că d. I. Rudberg fost în serviciul defunctuluĭ nostru părinte Nută M. Faerştein deţine prin manopere doloase două cambiĭ datate din 17 Mai 1896, una pe suma de 6360 leĭ cu scadenţa la 17 Noembrie 1896 şi una de 6420 leĭ cu scadenţa la 17 Decembre 1896, pentru care am reclamat atît d-luĭ prim procuror a trib, Iaşĭ, încă la 10 Ianuar 1898, cît şi onor. trib. Comercial pentru anularea lor.

Publicăm aceasta spre ştiinţa tuturor cărora s'ar presenta cu aceste poliţe.

Erez. def. Nută M. Faerştein.

Dr. EDUARD FABINI

— No. 140 Strada de Sus No. 140 —

IASSY

— *Maladiĭ Interne* —

BOALE DE FEMEI

Consultaţiunĭ de la 5—7 ore p. m.

Dr. A. GROPER

(Gropeanu)

S'a stabilit în Iaşĭ str. Bărboĭ No. 2. Consultaţiunĭ de la 10—12 a. m. şi de la 2—4 p. m., boale interne de femeĭ, copiĭ, piele şi secrete.

Pentru saracĭ gratis.

Dr. Philipp Blumenfeld

de la Facultatea de medicină din Viena

După doĭ anĭ de practică la clinicile din Viena şi Berlin, s'a stabilit în Iaşĭ.

47—Str. Ştefan cel Mare—47

Casele W. Wassermann

Consultaţiunĭ 8 -10 a. m. şi 2—4 p. m.

D. Pekelman

DENTIST

s'a mutat în str. Primărieĭ No. 2

ALEXANDRU CERBAN

Doctor în Drept

de la facultatea din Paris

AVOCAT

Iaşĭ.—Strada Golia No. 42

MAGASINUL CONSEVATORULUI

IAŞI

Str. Lăpuşneanu 7, şi Str. Golia 54.

MARE DEPOSIT DE

PIANE

Din renumitele fabricĭ *C. Ochler* Stuttgart, precum şi de orĭ-ce fel de **Note** şi

INSTRUMENTE MUZICALE

Atelier special de orĭ-ce fel de reperaţiunĭ de Instrumente muzicale.

Vînzare în rate lunare. Expediţiunĭ în provincie.

Soll. Kauffmann.

DOCTOR S. SUFRIN

Fost medic C. F. R.

Practicînd şi în spitale din Paris

Consultă 8—11 a. m. şi 3—5 p. m.

Str. Palatuluĭ No. 9 (casele Niţescu)

Cota oficială

Constanța 22 Ianuarie 1898.

Orz 1600 hect. 4 leĭ 30 banĭ. Secară 60 hect. leĭ 5 banĭ—. Meiŭ 1500 hect. 4 leĭ 40 banĭ. Rapița 110 hect. 6 leĭ — banĭ. Grîŭ arnăut 190 hect. 11 leĭ — banĭ. Grîu de toamnă 150 hect. 11 leĭ —banĭ. Porumb 1850 hect. 6 leĭ — banĭ. Ovĕz 60 hect. 3 leĭ 50 banĭ.

Toate în oraș la magasie.

cheltuelile. Voĭ demonstra cum odată comenzile făcute, lucrările angajate, cu un dispreț nepomenit pentru un consiliŭ comunal, D. Pim-ajutor, crezînd că poate ave nădejde într'un fel de solidaritate obligatorie a unor oamenĭ din ecelaș partid, a vrut să impună colegilor săĭ din administrație precum și întreguluĭ consiliu faptul indeplinit.

D. Tacu nu va avea curajul ca să stea față la expunerea greșelilor, negligențeĭ, abuzurilor comise de d-sa; e maĭ mult ca sigur că d-sa se va retrage înainte. Greșește încă odată d. Tacu dacă crede că opinia publică va fi satisfăcută numaĭ cu retragerea d-sale.

Generația noastră cere a fi disbarată de aseminea tipurĭ pernicioșĭ, inculțĭ, nefaștĭ pentru or ce fel de administrație ce li s'ar încredința.

Primițĭ, domnule Redactor, asigurarea osebiteĭ mele considerațiĭ.

Ed. Ghica
Consilier comunal.

Moștenirea Suceveanu

Origina avereĭ.— Moartea primeĭ soțiĭ.— Cum a fost influențat Suceveanu.—O cerere de ajutor.—Dușmănie.

O chestie pe care și-o pune fie-care, e: cum un protopsalt a ajuns la o avere așa de mare? căcĭ nu 60, dar nicĭ 600 de anĭ de protopsaltie nu poate să producă o avere atît de considerabilă. In afară de averea lăsată ca donație așezemintelor sf. Spiridon, Suceveanu poseda case marĭ în Neamț, la mînăstirea Agapia și în Iașĭ.

Explicația o găsim în faptul că fiind o persoană de încredere a I. P. S. Mitropolituluĭ, a fost în măsură de a cîștiga foarte mult. Odată o sumă de banĭ strînșĭ Suceveanu a dat baniĭ cu camătă și de aci creșterea avereĭ.

***

Cu moartea primeĭ soțiĭ, începe pentru moștenitoriĭ săĭ legalĭ o situație critică, căcĭ Suceveanu se însoară de a doua oară.

Mahalaua spune foarte multe și motivul ureĭ în contra unuĭ nepot ar fi tocmaĭ faptul, că acel nepot ar fi descoperit din întîmplare o scenă dintre acelea în care barbatul—dacă ar ști ce știe satul—ar trebui să blesteme instituția căsătorieĭ.

Nepotul n'a spus nicĭ un cuvînt, totușĭ femeia nu iartă.

Adesa-orĭ plătim scump indiscrețiunea ochiluluĭ, chiar cînd vina nu e a noastră, ci a aceluia care a uitat să pue zăvorul!

Ce s'o fi spus luĭ Suceveanu, nu știm, cum s'a condus intriga iar nu știm. Destul e faptul că Suceveanu, care avea mare afecțiune pentru acest nepot de soră, a refuzat să-l ajute pentru a merge să facă studiĭ la școala politechnică din Paris.

Rezultatul a fost că treĭ-zecĭ de anĭ acest nepot n'a fost în casa unchiluluĭ său.

***

După atîta amar de vreme, nepotul s'a decis să se însoare—cam tîrziu, nu-ĭ vorbă. Și de oare-ce Suceveanu era unicul dintre rudele maĭ în vrîstă ce maĭ trăiau, nepotul, deja de mult inginer, a cerut bine-cuvîntarea moșuluĭ.

Suceaveanu i-a dat'o—maĭ ales că nu costa parale.

De atuncĭ acest nepot se interesa de starea unchiluluĭ și condus de ideia că Suceveanu—maĭ ales în ultimul timp—nu prea era tratat cum se cade, a făcut două cererĭ la parchet pentru facerea uneĭ descinderĭ.

Primul procuror a însărcinat atuncĭ pe comisarul Spiridon cu cercetarea, și raportul acesta a fost favorabil *prietenilor* luĭ Suceveanu.

La a doua cerere, însușĭ procurorul Stoienescu a făcut descinderea și a găsit că bolnavul *nu e rău* tratat.

Lesne își eoate orĭ-cine închipui cum au influențat *amiciĭ* asupra luĭ Suceveanu—carĭ aveau o mare influență asupra luĭ, precum vom vedea mîine—în cea ce privește moștenitoriĭ legalĭ și în specie nepotul în chestiune.

***

Pe mîine motivele de anulare a testamentuluĭ și acuzărĭ formale de furt și falșificărĭ.

Rep.

Deplasărĭ

Hotel Trajan: Emanoil M. Morțun prop. Fălticenĭ; M-me Morțun prop. Fălticenĭ; Emanuil M. Nicolau, prop. Galațĭ; George Staver, Inginer Bucureștĭ; Titu Caracaș avocat Bucureștĭ; Dr. Petroni Bucureștĭ.

Hotel Europa: A. Vasiliu, Vasluĭ; I. Horovitz, Bucureștĭ; Ch. Gagos, Dorohoi; M. Dobrovolski, Unghenĭ; D. Ullea, Unghenĭ; S. Kruser, Unghenĭ; A. Malo, Unghenĭ; A. E. Gaster, Bucureștĭ.

„OPINIA" la Botoșanĭ

— —

In fine, d. Arapu a fost rĕpus.

Și nicĭ unul din amiciĭ sĕĭ deputațĭ nu s'a ales cu prefectura. D. Georges Morțun, fostul secretar general al ministruluĭ de interne, a fost numit ispravnic iar d. Arapu n'are nicĭ măcar perspectiva uneĭ deputațiĭ.

Grupul Ulea, voind să dovedească celor de la centru că uliștiĭ sunt o forță, a și scos treĭ numere dintr'un ziar întitulat „național-liberal".

Impresia tuturor, însă, este că o să se înece în apa de la Bucecea, pe care o așteaptă de douĭ anĭ bieții botoșănenĭ.

Se vorbește că noul prefect vine cu ordin că dacă consiliul comunal nu va lucra conștiincios, să'l disolve și astfel de la centru se va da pedeapsă ambelor tabere, carĭ, în loc să facă gospodărie, se țin de vrăjmășiĭ personale ridicule.

Grupul vernescan-arapist va scoate *Voacea Botoșanilor*. Cu cele-l-alte treĭ jurnale, dintre carĭ două sunt ale conservatorilor, facem cincĭ ziare săptămînale în Botoșanĭ.

Pentru seara de 29 Ianuarie membriĭ partiduluĭ conservator sunt convocațĭ spre a alege un noŭ comitet de conducere.

După un crivăț geros, care a adus și puțină zăpadă și care a bîntuit localitatea timp de cincĭ zile, timpul a redevenit primăvăratec la noĭ.

O catastrofă ce ar fi putut pune în doliŭ treĭ familiĭ numeroase, a avut loc la spitalul cel mare, întreținut din fondul eforieĭ s-tuluĭ Spiridon din Iașĭ.

Presa a vorbit deja de acest eveniment dar n'a dat toate amănuntele.

In aripa din dreapta eraŭ instalate niște băĭ de aburĭ sistematice. Lumea din Botoșanĭ se ducea cu drag acolo căcĭ în schimbul uneĭ sume micĭ de 1 leu se beneficia de o baie excelentă.

Vinerĭ, pe cînd eraŭ în baie 2 medicĭ și 1 profesor, cazanul a plesnit și explozia produsă a dărămat și năruit toată aripa dreaptă. Noroc că ceĭ 3 domnĭ eraŭ încă în sala de dușă singura parte remasă în picioare.

După ancheta făcută responsabilitățile cad asupra administrațieĭ centrale care a refuzat astă vară să cumpere un cazan noŭ și un manometru bun, așa că a trebuit să se cărpească cel vechiŭ. Acuma vor cheltui cu reperațiile împătrit.

Rodin.

Buletin Parlamentar

— —

La ordinea zileĭ a ședințeĭ camereĭ de Joĭ, 23 Ianuarie o lungă listă de legĭ și maĭ cu samă de interpelărĭ.

Se repetă maĭ întîiŭ votul asupra monopoluluĭ ce se acordă fabriceĭ de la Letea, și proiectul se adoptă cu 57 de voturĭ contra 29.

D. Ghica Anastasescu își desvoltă interpelarea relativă la administrația județuluĭ Muscel și arată că prefectul Neculaŭ e un om de care toțĭ funcționarĭișĭ bat joc. Citează faptul că un subprefect a provocat pe prefect la duel pentru că acesta îndrăsnise să-ĭ facă niște timide observațiunĭ; un alt subprefect trimete răspuns ispravniculuĭ c'o să-ĭ tragă două perechĭ de palme pentru niște vorbe oare-care. Prefectul, însă, a tăcut chitic, fiind-că de cel întîiŭ să temea de duel, iar cel de al doilea era protejat de d. D. Sturdza. Apoĭ interpelatorul, după ce adaogă că acest ispravnic model maĭ are și obiceiul de a scri scrisorĭ anonime fără se se jeneze că 'ĭ se cunoaștea scrierea, termină cerînd înlocuirea unuĭ ast-fel de slujbaș.

Miniștriĭ Ferichide și Stolojan apără pe brăncĭ pe prefect și'l iaŭ pe garanție în fața Camereĭ, care trece la ordinea zileĭ.

Se spune la ordinea zileĭ pe lunĭ proiectul de lege asupra învățămîntuluĭ secundar și superior.

La ordinea zileĭ pe azĭ, se pune proiectul asupra taxeĭ pe zahar.

Apoĭ Camera se descomplectează din cauza că venisă la rînd interpelarea d-luĭ Ionel Grădișteanu, relativă la Rominiĭ din Austro-Ungaria.

***

La Senat, între alte chestiĭ la ordinea zileĭ a ședințeĭ de ierĭ, Joĭ, e și proiectul pentru a se acorda o pensie de 200 leĭ pe lună reversibilă asupra copiilor pînă la majorat, d-luĭ N. Alexandrini, directorul prefectureĭ de Iașĭ.

D, Petrs Grădișteanu vorbește în contra proiectuluĭ de pensiune și protestează în mod violent în contra sistemuluĭ de a se încărca cu tot felul de pensiunĭ bugetul țăreĭ.

D. *Țoni* vorbește pentru proiect și roagă Senatul sá voteze pensiunea.

D. *Nicolae Ionescu* vorbește în acelașĭ sens.

D. *Lascar Catargiu* spune că în adevăr legea pensiunilor este destul de largă și ar trebui ca Corpurile Legiuitoare să nu maĭ primească petițiunĭ de pensiunĭ neregulate. Casul d-luĭ Alexandrini însă nu este în această categorie. Un excelent funcționar d. Alexandrini are 40 de anĭ în serviciŭ și pensiunea ce cere, nu numaĭ că o merită, dar este chiar maĭ puțin de cît i se cuvine. In maĭ multe rîndurĭ, cînd eram ministru, spune șeful partiduluĭ conservator, am oferit d-luĭ Alexandrini postul de prefect și d-sa l'a refuzat din împrejurărĭ de familie. Ar fi un act de dreptate, de cea maĭ mare dreptate, dacă Senatul ar acorda această pensiune.

Se cere închiderea discuțiuneĭ.

D. *Mîrzescu*, vorbind în contra închidereĭ, susține proiectul de lege pe aceleașĭ considerațiunĭ ca și ceĭ-l'alțĭ susțiitorĭ.

D. *P, Grădișteanu* susține din noŭ că cheltuelile Statuluĭ se încarcă cu votărĭ de asemena pensiuni și de aceea este în contra.

D. *Dim. Sturdza* vorbește apoĭ susținînd proiectul de pensie.

Discuția se închide.

Sanatul aprobă legea prin care se acordă o pensiune de 200 leĭ d-luĭ N. Alexandrini, director al prefectureĭ Iașĭ, reversibilă asupra copiilor pînă la majorat, cu 58 voturĭ din 81 votanțĭ.

Ședința se ridică la orele 4.

ULTIME INFORMAȚII

— —

Din cauza legeĭ repausuluĭ duminical, care oprește lucrul în atelierile tipografice în ziua de 24 Ianuarie, ziarul nostru nu va putea apăre de cît Lunĭ la ora obicĭnuită.

Erĭ a fost declarat în stare de faliment lipovanul Alex. Ivanov, băcan, din strada Păcurarĭ 86. Pecețile aŭ fost aplicate de către judele instructor cabinetul III, asistat de secretarul consulatuluĭ rusesc și subcomisarul Danțuș.

Conform art. 78 din legea învățămîntuluĭ primăr, s'a recomandat ministruluĭ cultelor de a se recompensa cu cîte 180 leĭ d-niĭ Dim. Ionășescu din comuna Movilenĭ și Const. Popa din comuna Cucutenĭ, ambiĭ învățătorĭ din jud. Iașĭ.

La 8 Februarie a. c. va avea loc concursul pentru examinarea candidaților, ce vor să capete titlul de inginer hotarnicĭ.

Grație abilitățeĭ și energieĭ desfășurată de d-l N. Dimitriu, primarnl comuneĭ Șipotele în unire cu d-l N. Popovicĭ, șeful secțieĭ de jandarmĭ din Țiganașĭ, aŭ fost descoperiți autoriĭ furtuluĭ de boĭ care s'a făcut la d. Spiegler, arendașul moșieĭ statuluĭ Iacobenĭ. Eĭ sunt: vestitul și de multe orĭ condamnatul Neculaĭ Lișmanu, din comuna Gropnița, care este șeful bandeĭ ce sărăcește lumea din județul Iașĭ, apoĭ Iosub Șufăuu, zis și Ciuntu, din Sculenĭ, și Zahazia Russu, tustreĭ aŭ mărturisit faptul. Astă-zĭ vor fi adușĭ la parchet, unde instrucția va descoperi probabil și alte furturĭ de vite, cum sunt 5 boĭ furațĭ de la frațiĭ Ivașcu, 2 boĭ de la d. Marcu Iuster și alte furturĭ carĭ fără îndoială cad tot în sarcina lor. Nu maĭ puțin dibacĭ în această descoperire s'aŭ aratat și Jandarmiĭ ruralĭ, V. Goian și Gh. Fustașu, tot din secția Jandarmilor Țiganașĭ.

C. F. R. aŭ pus în aplicație la Iașĭ un noŭ tarif, pentru importarea remășițelor de lînă presată, de la stațiile Viena și Ferd. Nordbahn.

Consiliul Comunal

— 22 Ianuarie —

Ședința se deschide la orele 10.

Prezidează d. Tacu, prim ajutor de primar. Membriĭ prezențĭ d-niĭ Lepadatu, dr. Botez, păr. Vereanu, Motăș, N. Ion, Beceanu și Constandache.

Spovedania d-luĭ Tacu

Maĭ bine de un ceas, de la ceasurile 8 și jum., sînt prezențĭ 7 membri și nu se poate deschide ședința lipsind un singur membru.

Stau lîngă cuconu Iorgu, care îmĭ face o spovedanie întreagă. Auzĭ, ceĭ de la «Epoca»,—începe primul ajutor—să pue preț pe *calomniile unuia, care aleargă după slujbe*; să publice finanțele comuneĭ cu cifre umflate și să vorbiască că mi-am asumat 95,000 leĭ de la paragraful canalurilor—cînd eu n'am făcut nimic fără știrea d-luĭ Gane și a ministruluĭ! Comuna întreține o armată întreagă de lefegiĭ.

— Dar amenințările d-luĭ Ghica?

— Că-și va da demisia din consiliul comunal? N'are de cît s'o facă. Alegem alțiĭ; legea ne dă dreptul.

— Finanțele comuneĭ cum stau?

— Apoĭ... vezĭ, deficitele ce-am avut anul acesta din taxele vinuluĭ, abatorul cu care cheltuim zilnic miĭ de francĭ și tot nu poate funcționa, lumina electrică care ne costă cîte 250 leĭ pe sară și cîte încă—asta e șagă?

— Dar cu chestia Paiano și comisiunea ce ațĭ numit-o?

— A vrut să ne tragă pe sfoară. In adevăr, contractul prevede să regulăm chestiunea, 4 lunĭ după prezentarea proiectuluĭ. Paiano nu ne-a indicat însă suresele de apă imediat ce a găsit una, așa cum era condițiunea. Acum comisiunea va constata adevărul.

Vine d. Beceanu și consiliul se complectează.

Situația finanțelor

D. *Tacu*. Cunoașteți situația finanțelor comuneĭ. Cel maĭ mare profit ce am avut în anul trecut din paragrafuĭ vinuluĭ, ne lipsește azĭ. Avem numaĭ la acest paragraf 2 sute de miĭ leĭ deficit; abatorul, care se află azĭ într'o stare rea, ne a dat 30 miĭ leĭ; iar 20 miĭ leĭ avem deficit de la vînzarea diferitelor locurĭ. Situația se prezintă astfel: *Incasărĭ*: 1,893,807 leĭ, excedentul din anul trecut 513,585 leĭ face un total de 2,407,392 leĭ. *Cheltuelĭ*: 2,060,189 plățile pînă la 19 Ianuarie; 211,665 leĭ mandate neachitate.

Avem decĭ în total deficit de 250 miĭ leĭ. Propun să facem un împrumut de la casa de depunerĭ, în sumă de 250,000 leĭ plătibil în 5 anĭ, cu următoarele rate: I-iul 60 miĭ procente și capital; al II-lea 61 miĭ leĭ, al III-lea 58 miĭ leĭ, al IV-lea 55 miĭ leĭ și al V-lea 50 miĭ leĭ.

Vorbește *contra* părintele Vereanu; *pentru* d. Lepadatu; iar dr. Botez întreabă dacă votarea unuĭ împrumut n'ar fi un lucru prea pripit actualminte.

Propunerea împrumutuluĭ, pusă la vot se admite.

Părintele Vereanu votează contra; iar dr. Botez se abține.

Legea tarelor

D. Lepadatu expune un regulament lucrat după cel existent în Bucureștĭ și coraborat cu observațiunĭ personale, privitor la taxele tarelor. Se daŭ diferite definițiunĭ asupra ambalajuluĭ interior și exterior.

D. Beceanu face o propunere, care rămîne să se discute la prezentarea unor tablourĭ.

Regulamentul se votează.

Ședința se ridică la ora 11 și jum.

Riga.

Curios este repausul dominical de mîine 24 Ianuarie. In virtutea legeĭ repausuluĭ toate magasiele vor fi închise, toțĭ meseriașiĭ și comerciențiĭ vor serba ziua de mîne. Școlile însă, tribunalele, administrațiunile publice vor funcționa, adecă tocmaĭ elementele carĭ ar putea serbători serbarea națională de mîine trebue să lucreze, iară ceĭ ce nu înțăleg însemnătatea zileĭ de mîine vor avea repaos din cauza acesteĭ serbărĭ naționale.

D. dr. Bastache eroul drameĭ de la Brăila va fi adus cu mandat de aducere în Iașĭ. Curtea de Apel secția I a decis aceasta erĭ în procesul dintre d na Pastia și Statul pentru daune.

D-na Pastia cere o sumă însemnată de la Stat ca daune, pentru că i s'a deteriorat imobilul, cu ocazia lucrăreĭ ziduluĭ liceuluĭ externat.

D. Bastache în calitatea sa de fost locatar a d-neĭ Pastia este chemat ca martor din partea Statuluĭ.

Incendiul din strada Golia

Un incendiu a isbucnit noaptea trecută la orele 12, în ograda d-neĭ Adelaida de Neuschotz. din strada Golia.

In maĭ puțin de un stert de cias focul ardea din patru părțĭ de odată, cuprinzînd patratul de paravane și cămărĭ de lemne.

Primul ajutor este dat de locotenentul Mihailescu și tînărul Colceag, carĭ aŭ dărămat zaplazul ce unește paravanele cu prăvăliile d-lor Hochman pălărier și Carol Rosenberg, manufacturist, izolînd ast-fel focul.

Peste o jumătate de cias vin secțiile I și II de pompierĭ.

D. căpitan Stroja, comandantul pompierilor, serjent-majorul Aroneanu și soldatul Godel Goldenberg, sar ceĭ dintîĭ, unde pericolul e maĭ mare—anume lîngă paravanele din fund, dinspre templul evreesc.

De odată un fum înăbușitor isbucnește din paravanul în care se aflau butoaie de oloiu ale droghistuluĭ Becker și pompieriĭ sunt nevoiți să se retragă.

Panica devine mare, cînd se dă de veste că au luat foc prăvăliile din față. Toate pompele sînt trecute în față, cînd pompieriĭ nu aveau pic de apă. Ajung sacalele comuneĭ, goale. In mijlocul tumultuluĭ îngrozitor se aud înjurăturile d-luĭ Lepadatu adresate suingiilor comuneĭ; în timp ce prefectul de poliție, d. Penescu, face aspre observațiunĭ ajutoruluĭ d-luĭ Tacu.

Focul a ținut pănă dimineață; iar acum fumegă încă restul de tăciunĭ. Au rămas 5 pompierĭ de gardă ca să supravegheze focul.

Au suferit pagube d-niĭ Hochman, pălărier, căruia i-aŭ ars atelierul de lucru și maĭ multă marfă ce urma să fie expediată la Dorohoĭ; N. Ionescu cofetar; Carol Rosenberg, magasie de haine gata; N. Becker, droghist; precum și chiriașiĭ H. Fuchs, M. Prinț, Etla Țoll; Societatea de asigurare *Națională*; H. Zales și d-na Neuschotz.

Casele sînt asigurate la societatea «Națională». Focul se crede că a fost pus, căcĭ acesta este al treilea foc, în aceiași ogradă și ivit în întervale scurte. La începutul de incendiu isbucnit ierĭ s'au găsit cîte-va oale cu gaz și petice.

D. V. Paladi directorul caseĭ școalelor se află de ierĭ în Iași, fiind chemat ca martor într' un proces a statuluĭ.

La 14 Februarie se va ține licitație la prefectura județuluĭ din localitate, pentru vînzarca a 5814 decalitri vin alb și roș, producțiunea anilor 1896—7 de la via model Paraclis-Cotnarĭ.

Iată slatistica soldaților bolnavĭ de granuloză, în garnizoana din Iașĭ:

Batalionul 4 vînătorĭ	*14*
Regimentul 13 Ștefan cel Mare	*21*
„ 7 Calarașĭ	*32*
Escadronul 4 tren	*10*
„ jandarmĭ	*1*
Compania 4 sanitară	*2*
„ 4 subsistență	*4*
„ 4 administrație	*3*
„ 2 jundarmĭ	*1*
Școala fiilor de militarĭ	*2*
Inchisoarea militară	*10*

In total 100. Intreg corpul IV de armată, după statistica d-luĭ d-r Corvin, are 427 bolnavĭ de granuloză.

La tribunalul carecțional se judeca ierĭ procesul uneĭ femeĭ case 'și lepădase copilul.

Apărătorul, rătăcit un moment în formulele clasice privitoare la fetele-mame, uită amănuntele consemnate în dosar, și într'o cascadă de floricele retorice, zice:

— Amărită de mizerie, nenorocita a lepădat copilul la ușa celuĭ care era dator să-l crească....

Inchipuiți-vĕ capul avocatuluĭ cînd, cercetînd din noŭ dosarul. vede că copilul fusese aruncat la poarta d-luĭ Mazlim, care cu nicĭ un titlu nu era implicat în proces!

Telegramele Strĕinătățeĭ

— —

Paris 22 Ianuarie

Astă-zĭ a avut loc în cazarma din Mont-Valerieu, procesul în contra locotenentuluĭ colonel Picquart. Prezidează generalul Saint-Germain. Pe cînd trecea prin cazarmă un soldat din regimentul 16 de artilerie a fixat pe acuzat cu o privire plină de obrăznicie și ură. Picquart a ordonat ca soldatul să fie arestat. In timp de o oră și jumătate Picquart s'a apărat în contra acuzăreĭ de a fi fost indiscret în afacerĭ de serviciu. Pe urmă a fost ascultat generalul Gallifet, sub care a servit mult timp Picquart. De aseminea ca martor a fost citat și generalul Gonse, care ar fi scris luĭ Picquart în privința nevinovățieĭ luĭ Dreyfus și care ar fi ordonat urmărirea în contra luĭ Esterhazy, dar în urmă a revenit asupra hotărîreĭ luate, aŭ maĭ fost ascultațĭ colonelul Lauth, avocatul Liblois.

Nu se cunoaște hotărîrea consiliuluĭ, care a fost comunicată ministruluĭ de răsboiŭ.

Depunerea generaluluĭ Gallifat în favorea luĭ Picquart a făcut o puternică impresiune.

Varșovia 22 Ianuarie.

Ziarele locale află că studențiĭ Polonĭ din Rusia, care studiază în Berlin, aŭ fost citați la poliție spre a dovedi că aŭ mijloace de existență. La din contra, vor fi expulzați.

Constantinopol 22 Ianuarie.

Persoane oficiale vorbesc de arestarea luĭ Izzet Bey, fiul sultanuluĭ. Fiul acestuia, însă, a reușit să fugă în streinătate, luînd cu el maĭ multe acte importante despre afacerile statuluĭ.

Paris 22 Ianuarie.

Lista juraților în procesul Zola e cunoscută. Intre ceĭ 36 de juraț și 4 suplinitorĭ, se află: 19 negustorĭ, 4 profesorĭ, 3 rentierĭ, 2 prvprietarĭ de îmobile, 2 antreprenorĭ, 2 arhitecțĭ, 1 inginer, 1 tipograf, 1 funcțiouar comercial, 1 medic, 1 director de asigurare, 1 inspector de bancă, 1 notar și 1 pianist.

MULȚUMIRE

— —

Societatea „Malbisch Neurun" pentru îmbrăcarea copiilor săracĭ, aduce mulțumirĭ:

D-nelor Solomon, Abramovicĭ, d-șoareĭ Vecsler, și tînăruluĭ artist Saul Gropper pentru concursul moral ce aŭ bine-voit a da societățeĭ spre buna reușită a baluluĭ;

Simpaticuluĭ primar P. V. Irimiade pentru buna-voință ce a avut'o de a ne împrumuta obiecte necesare pentru decorarea salonuluĭ; precum și d-nelor Abramovicĭ, Goldenberg, Horovitz, Hersçovicĭ, Löbel, Magden, Reivicĭ, Solomon; și d-șoarelor:

Bercovicĭ, Benyanovicĭ, Bachman, Braunștein, Braun, Cupferberg, Carp, Davidsohn, David, Eitman, Empfer, Eidengher, Finchelștein. Feldman, Grünberg, Gruber, Gherber, Grosvald, Ghimpeanu, Galler Goldștein, Gallinger, Ghelerter, Heinich, Hersçovicĭ, Heller, Hanna Iția, Ichel. Juric, Kandel, Kahană Janette, Kahană Raschell, Fany Aron Kahană, Löbovicĭ, Litman, Mișilim, Meirovicĭ, Magder, Mates, Mascovicĭ, Nacht, Reiter, Reĭvicĭ, Steiman, Samoil, Svartzenberg, Șpieghel, Silberman, Șpinadel, Țucherman, Volfsohn, Vecxler, care aŭ bine-voit a respunde la apelul nostru, prin obiecte lucrate de mînă pentru împodobirea bazaruluĭ.

Pentru societate: **Gherșin Ioseĭ, Golden Solomon, M. V. Juric, Sol. Fränchel.**

Dr. I. ȚARANU

Iași—Strada Unirea 1

Colțul stradeĭ de Sus

Consultaținnĭ de la 2—4

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librării din ţară.

Prima fabrică de Perii de lux şi pensoane.

Iaşĭ str. Primărieĭ 17

In această nouă fabrică unică în România se efectuează articolele cele maĭ de lux şi simple precum: Periĭ de haine şi de cap, de barbă, de musteţĭ, de dinţĭ etc., montate pe lemn, os, fildeş, celeloid, aurite, argintate şi bronzate. Pensoane, Patruniere, Bidenele montate în lemn şi în smoală, Valţurĭ pentru friserĭ, Periĭ de caĭ, de vax, noroĭ, de frecat podele, măturĭ, etc. Toate sunt lucrate în diferite mărimĭ şi calităţĭ. Pentru înlesnirea onor. public am deschis tot în sus zisa stradă un depozit al fabriceĭ care se vind toate articolele maĭ sus arătate.

Spre convingere rugăm a ne visita

Cu deosebita stimă

Katz & Bernstein.

NATHAN SILBERBERG

ORNICAR

Iaşĭ, Str. Golia 52

vis-a-vis de poarta caselor Neuschotz,

Medaile d'or de la Academie parisiene des inventeurs Paris 1891.
Medaile d'or de la Exposition Nationale Suisse, Genéve 1896.

După cum am anunţat deja pe onor. public că întorcîndu-mă din Sviţera m'am stabilit în str. Golia 52 sub firma Nathan Silberberg ornicar unde efectuez cele maĭ grele reperaturĭ de ornicĭ şi comenzĭ.

Am onoare de a maĭ anunţa că am primit un frumos asortiment de ornicĭ de aur pentru dame şi bărbăteştĭ, Chronometre, Chronographe cu Repetir (care bate ceasurĭ, sferturĭ şi minute) precum ornicĭ de argint, otel, metal etc. etc.

Vind cu preţurĭ foarte moderate.

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

ANUNCIU

Aduc la cunoştinţă onor. public, că redeschizînd din nou prăvălia mea de coloniale şi delicatese, am asortat'o cu tot felul de articole pentru băcănie, ca zahar, cafea, etc.

Rog decĭ pe onor. public de a mă vizita şi a mă onora cu comenzile sale şi sper că va fi mulţămit atît de calitatea mărfurilor cît şi de preţul care va fi cît se poate de moderat.

Cu stima

Vechea şi cunoscuta firmă

I. Singher Bucureştian

Str. Anastasie Panu 33 vis-a-vis de Hala

N. B. Maĭ posed şi toate articolele de librărie şi papeterie.

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** aci maĭ jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:
6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu mâner adevĕrat englezesc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania,* american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *lingurĭ de masă de argint-Britania,* american.
12 bucăţĭ *linguriţe de cafea de argint-Britania,* american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania,* american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania,* american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania,* american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeştĭ de *argint-Britania.*
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ.*
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania.*
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu mâner de porcelan,
6 bucăţĭ farfurioare, Victoria.
56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur şi înăuntru un metal alb, care ţine culoarea argintuluĭ şi peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că această inserţiune se referă numaĭ la *simple adevĕrurĭ,* dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şĭ comande garnitura de maĭ sus care convine tocmaĭ ca

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE

precum şi pentru hotelurĭ, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisornl Societăţiĭ profesorilor. etc. Casă protocalată existînd de 16 anĭ.

— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —

Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ iuainte.

VERITABIL NUMAI ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ

Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

De închiriet şi de vînzare

O casă cu douĕ etaje în strada de Sus No. 96. Compusă din patru apartamente cîte din treĭ şi patru odăĭ cu atenansele lor, se pot adresa la proprietara din Strada Sărărie No. 43.

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţiloı la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

La 2 (14) Mai 1898

are loc tragerea

LOZURILOR SERBEŞTI

Tabac emis. 1898

Sunt treĭ tragerĭ anuale şi anume: la 1 Mai, 1 Septembrie şi 1 Ianuarie. Cîştigul principal e de

Leĭ 100,000

şi multe alte cîştigurĭ marĭ, ear cel maĭ mic cîştig de amortizare cu care negreşit trebue să iasă în cursul tragerilor este astăzĭ de leĭ 12 şi merge până la 40 leĭ. Durata lor e până la 1936. Sunt garantate cu toate veniturile Monopoluluĭ Tutunurilor (Tabac). Casa de schimb **S. Haifler,** Iaşĭ, str. Stefan cel Mare 31, vinde un asemenea los numaĭ cu **11 l. 50** b.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu,* strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ.	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ. . . .	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ.	18	20	12	85	8	85
Roman.	12	55	9	05	6	25
Bacău.	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ.	26	75	17	65	11	57
R. Şarat.	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ.	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ.	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ.	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ.	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ.	26	35	17	35	—	—
Brăila.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna. . . .	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ. . . .	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ.	22	45	15	10	10	25
R. Şarat.	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iasĭ.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 218 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MARŢĬ 27 IANUARIE, 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In *judeţe şi streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 eĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Goliciĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Goliciĭ — No. 42

REVOLUŢIA DE LA EPITROPIE

Camera de Comerţ

Gazetele din Bucureştĭ comentează în termenĭ cam aspri atitudinea alegătorilor comercialĭ din capitală, carĭ cu ocazia unor alegerĭ parţiale pentru treĭ membriĭ, spre a complecta camera de comerţ, nu s'ar fi prezentat la vot, din 3000 de alegătorĭ aĭ colegiuluĭ, de cît 22, de altă parte se dojenesc membriĭ aleşĭ aĭ Camereĭ de comerciŭ din Galaţĭ pentru că nu se întrunesc să aleagă preşedintele conducător al camereĭ.

Comentările s'aŭ transformat în acuzărĭ. Iar publicul, necunoscător de împrejurărĭ şi fapte, de sigur se va mira că comercianţiĭ romînĭ, alegătorĭ şi aleşĭ se fac culpabilĭ de ast-fel de greşelĭ.

Şi în ce constă acuzarea? Pentru alegătoriĭ bucureştenĭ, desinteresarea; iar pentru ceĭ din Galaţĭ, lipsa de la indeplinirea datorieĭ ce aŭ a da soluţiuneĭ chestiunilor de cea maĭ mare importanţă ce bat cu neastîmpăr la ordinea zileĭ.

Momentul e bine venit şi voim să profităm de ocazie pentru a lămuri presa şi a arăta împrejurările carĭ aŭ dat naştere acestor situaţiunĭ, pentru a se convinge toată lumea că nicĭ alegătoriĭ capitaleĭ, nicĭ, cu atît maĭ puţin, aleşiĭ galaţuluĭ nu sunt de vină pentru procedarea lor.

Şi maĭ întîiŭ să ne fie permis a constata şi de astă dată, cu toată mulţumirea, că prin presă se recunoaşte că camerile de comerţ aŭ de tratat în sînul lor lucrărĭ importante, şi că prin urmare merită ca publicul şi autorităţile statuluĭ să le acorde toată atenţiunea.

Nu e acum locul şi nicĭ a sosit ocaziunea ca să arătăm care e importanţa camerilor de comerţ în alcătuirea statuluĭ modern, aceasta o vom face altă dată, cînd vom demonstra cu edicte şi legiuirĭ vechĭ cu veacurĭ în urmă, plecînd de la origina lor şi pînă şi zilele noastre, ce aŭ fost camerile de comerţ — sindicatele comerciale — ce sunt ele şi ce trebue să fie pe viitor. Patrioţiĭ să nu se sperie că nicĭ vechile sindicate, nicĭ actualile camere, n'aŭ nimic a face cu chestia unităţeĭ naţionale şi nicĭ cu alte chestiĭ, carĭ ar putea interesa macar cîtuşĭ de puţin existenţa politică a statuluĭ.

Pentru astă-zĭ ne vom mărgini pur şi simplu numaĭ la a justifica purtarea comercianţilor chemaţĭ a alcătui, fie colegiile electorale, fără să vorbim de cărciumariĭ de pe la sate, carĭ nu ştim ce cată în aceste colegiĭ, fie aleşiĭ acelor colegiĭ, chemaţĭ a dirigui camerile comerciale şi industriale.

Cum voiţĭ ca alegătoriĭ să se grăbească a merge la vot, iar aleşiĭ să proceadă cu căldură la lucrărĭ, pe cîtă vreme şi uniĭ şi ceĭlalţĭ ştiŭ de maĭ nainte că lucrările lor nu vor fi executate, vocea lor nu va fi ascultată, iar deciziile lor vor fi nesocotite de cel din urmă funcţionar public, începînd cu notariĭ de la sate?

In puterea căruĭ drept se reproşază comercianţilor şi industriaşilor, aleşĭ a conduce camerile comerciale, dezinteresarea, lipsa tragereĭ de inimă la lucru, lipsa entusiasmuluĭ cald şi luminat, pe cîtă vreme să ştie de maĭ nainte că munca sa de gîndire, sacrificiul intereselor sale materiale, devotamentul seŭ pus în serviciul bineluĭ public, nu vor avea nicĭ un rezultat şi că lucrările lor sunt deconsiderate şi lăsate la apreciarea unor oamenĭ carĭ n'aŭ nicĭ pregătirea nicĭ cunoştinţele trebuitoare pentru a-şĭ putea da samă de importanţa comerţuluĭ în raport cu creşterea avuţieĭ publice şi rădicarea statuluĭ?

Comunele întocmesc tarife, percep taxe din care unele ilegale, fără să ţină samă de protestul camerilor.

Tribunalele numesc experţĭ la falimente şi cercetătorĭ de registre fără să ţină samă de recomandările camerilor.

Legile se croiesc fără avizul lor, iar falimentele se propagă şi se înmulţesc zilnic, fără ca această instituţie să fie consultată şi fără ca voacea eĭ să fie ascultată.

Legea asupra comerciuluĭ ambulant, legea asupra repaosuluĭ duminical, legea asupra înscrierei firmelor şi toate cele-lalte carĭ fac cor în colecţie sunt căzute în desuetudine, pentru că aplicarea lor s'a lăsat în mîna agenţilor administrativĭ, poliţaĭ, comisarĭ orĭ notarĭ, carĭ nicĭ nu ştiŭ şi nicĭ se ostinesc a protige comerţiul şi a apăra industriile de rălele ce le bântue şi le ucide.

Şi cînd în faţa acesteĭ stărĭ de lucrurĭ vocea camerilor se ridică, glasul lor rămîne glasul celuĭ ce strigă în pustiŭ şi aceasta pentru că n'aŭ la dispoziţia lor nicĭ un mijloc de a pune stavilă rălelor şi a înfrîna abuzurile.

Camerile de comerţ sunt condamnate la cel maĭ cumplit supliciu, acela de a privi cu durerea în suflet, cum în ţara aceasta comerţul onest piere, se stinge, cum bancruta şi ruina se întind cuprinzînd în ghiarele lor distrugătoare atît moravurile ca şi cinstea, care odinioară dusăse peste hotare cu mîndrie numele romînuluĭ şi al comerciuluĭ săŭ.

In astfel de condiţiunĭ şi sub astfel de negre auspiciĭ, cum voiţĭ ca alegătoriĭ şi aleşiĭ să ia cu bucurie o parte activă la lucrările camerilor de comerţiu?

Unde e culpabilul?

G. D. Şerban

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Uniforma. — Cînd a pornit de-acasă cetăţeanul alegător pentru cameră şi senat, om cu familie, nevoit să îmbrace în toată seara haina barocă de controlor al teatruluĭ, nu putea el să prevadă că pînă în două ceasurĭ o revoluţie desevîrşită se va petrece în existenţa luĭ, în viitorul luĭ?

Un student saŭ un domn student s'a prezentat la intrare şi a *pretins* controloruluĭ să-ĭ dee drumul în sală. Omul, după datorie, s'a opus. Lucrul e simplu şi firesc. Dar de aci a urmat zgomot, încăierare — şi studentul a pătruns în sală la a doua reprezentaţie a d-neĭ Darclée. Impresariul s'a plîns prefectuluĭ, iar şeful siguranţeĭ publice a găsit explicaţia: e vina.... controloruluĭ.

Cum a îndrăznit acesta, un biet salariat care îmbracă în toată seara haina barocă şi salută pe aceĭ care intră cu saŭ fără — maĭ ales fără — bilete plătite, să protesteze în contra afirmăriĭ unuĭ prefect?

— Nicĭ odată n'am luat parale, a îndrăznit să afirme controlorul adăogind o reflecţie asupra insuficienţeĭ concursuluĭ poliţienesc.

Şi urmarea a fost fatală şi ruşinoasă. Căcĭ a aresta un cetăţean într'o cabină; a-l destitui apoĭ din modesta slujbă unde nu şi-a făcut de cît datoria — este o cruzime demnă de epoca liberală, demnă de toate libertăţite noastre.

Omul acela se va fi plecat mult, se va fi rugat şi ploconit lunĭ întregĭ pănă a încăput în... livreaua umilitoare de controlor al teatruluĭ. Dar n'a putut înfrîna un moment de sinceritate a uitat că singura clipă de demnitate — în altă limbă se cheamă obrăznicie — îl poate pierde pentru totdeauna; a uitat că *uniforma* de orĭ ce soiŭ trebuie să se teamă şi să se închine. Sunt atîţia alţiĭ carĭ o pindesc, şi se supun la tot şi la toţĭ în schimbul eĭ.

DEFICITUL COMUNEĬ

S'a sfîrşit — crahul finanţetor comunale a fost recunoscut oficial *de însăşĭ ediliĭ noştri, în şedinţa de la 22 crt; iar cifrele sdrobesc azĭ optimistele prevederĭ ale viitoruluĭ administrator de la Todirenĭ.*

Cu o voce slabă — nu urmarea boaleĭ ci de teama uneĭ furiĭ de observaţiunĭ din partea vre-unuĭ coleg — d. Tacu a expus dezastrul finanţelor comunale, cerînd; cu tonul celor ce remîn de isbeliţe să calicească mila oamenilor, un împrumut de 250,000 leĭ.

Iţĭ era mila să vezĭ paloarea aceluia care a dus de rîpă milioanele comuneĭ, cînd părintele Vereanu ceru cuvîntul. Dar părintele era singur şi susţinerile sfinţieĭ-sale prea slabe — edilul care a cumpărat ceĭ 80 de boĭ aĭ comuneĭ a ştiut să aleagă momentul cînd să supue bilanţul în desbaterea consiliuluĭ, adecă în lipsa d-luĭ Eduard Ghica. Ştia bine d. Tacu ce furtună se va deslănţui şi cîte ascuţişe înveninate îl vor străpunge, dacă era să fie de faţă d. Ghica.

Dar toate aŭ trecut; d. Gane, care n'a avut curajul să expue situaţia finanţelor, a pus pe primul săŭ ajutor să dea ruşinea într'o parte şi să ceară în lipsa „aprigului duşman" — votarea împrumutuluĭ de un sfert de milion.

Şi toţĭ ediliĭ s'aŭ grăbit să voteze împrumutul.

Ne rămîne acum să arătăm, acelor ce aŭ înămolit averea comuneĭ în datoriĭ de prisos, urmările funeste ale nouluĭ împrumut.

Taxele vinuluĭ carĭ aŭ adus deficitul de 200 miĭ leĭ, nu se vor încasa cel puţin 4 anĭ — via fiind cu totul distrusă pe un şir de anĭ, cum a recunoscut însuşĭ d. Tacu. Va să zică în timp de patru anĭ deficitul paragrafuluĭ vinuluĭ se va urca treptat la 800 miĭ leĭ, plus împrumutul de 250 miĭ leĭ, fac un total de un milion cincĭ zecĭ de miĭ leĭ.

Chiar prima rată de 60 miĭ leĭ, capital şi procente va fi imposibil de plătit; căcĭ admiţîndu-se că anul viitor comuna va încasa tot atîta cît a încasat anul acesta — sîntem, cred, optimişti în prevederĭ — adecă 2,107,390 leĭ, iată ce se va întîmpla. Adăogaţĭ la sumă de maĭ sus noul împrumul de 250 miĭ leĭ, fac 2.357.390 leĭ. Se scădem cheltuelile anuale, carĭ sînt minimum de 2.060.000 leĭ, plus deficitul prevăzut pe anul viitor din taxele vinuluĭ de 250 miĭ leĭ, fac 2.310.000 leĭ. Diferinţa este decĭ de 47.390 leĭ. De unde, decĭ, restul pănă la 60.000 leĭ, prima rată?

Şi aşa, din an în an, deficitul va spori, în timp ce încasările vor scădea.

Cifrele fiind maĭ sdrobitoare de cît vorbele, lăsăm pe cetăţeniĭ ieşenĭ să vadă pe mîna cuĭ au lăsat averea celeĭ maĭ bogate comune din toată Moldova.

Viv.

PENTRU PACE

După treĭ zile de dezbaterĭ Camera din Baden a adoptat cu 29 voturĭ contra 28 o rezoluţiune prin care se invită guvernul să suprime din cărţile de istorie pentru şcolĭ pasagiile şoviniste şi să reducă precît se poate descrierea faptelor războinice; să dea, din potrivă, o cît maĭ largă dezvoltare istorieĭ civilizaţieĭ şi progresuluĭ.

Votul scesta a făcut senzaţie şi unele ziare impută majorităţiĭ că reneagă războiul de la 1870 şi dénunţă indignăriĭ publice pe deputaţiĭ care au îndrăznit a cere să se imprime calificativul de „duşman hereditar" cu privire la Franţa.

EXTERNE

Tată şi fiŭ

Se petrec oare carĭ evenimente de familie la Yldiz-Kiosc, dar nimenea nu ştie bine ce. In genere lumea află foarte puţin din tot ce se întîmplă la Stambul şi cu deosebire la palatul Sultanuluĭ, încunjurat cu ziduri şi mistere nepătrunse.

Izzet-bey, spune o telegramă, a fost arestat, iar un fiŭ al acestuia ar fi scapat de paza agenţilor şi fugind în străinătate a dus cu sine un număr de importante documente de stat.

Izzet-bey, fiul Suttanuluĭ, e un partizan al soluţiuniĭ chestiuniĭ cretane în senzul cerut de Rusia şi alte marĭ puterĭ europene, — adecă în favoarea numiriĭ prinţuluĭ George. Sultanul Habdul-Hamid căruia i-a maĭ rămas doară numaĭ puterea de a se îndărătnici nu cedează cu nicĭ un chip şi deja ambasadorul Rusieĭ adresează ultimate în această mult trăgănată afacere a Creteĭ.

Abdul-Hamid ispăseşte amar încăpăţînarea politică: bolnav şi obsedat de teama unor închipuite sau reale conspiraţiĭ, Sultanul nu găseşte un moment de odihnă şi siguranţă. Deja victoria în contra Grecilor nu i-a adus de cît nemulţămirĭ şi certe de camarilă, starea de acum a înrăutăţit cu totul relaţiile luĭ Aabdul-Hamid cu aceĭ din jurul oropsiteĭ sale Inălţimĭ. Dovadă evenimentele din urmă, arestarea, fuga şi aşa maĭ departe. Fratele Sultanuluĭ, Murad, e păzit de multă vreme în închisorĭ pentru răzvrătire. Sultanul i-a trimis un tovarăş.

Sublima Poartă duce la închisoare şi la moarte.

Impărţirea Macedonieĭ

Ziarul sîrbesc *Male Novine* **din Belgrad pretinde a şti că se discută între cabinetele din Viena şi St. Petersburg chestiunea autonomieĭ Macedonieĭ.**

Cele două cabinete ar fi cercetînd un proect care tinde a împărţi Macedonia în două părţĭ: cea orientală cu un guvernor bulgar, partea occidentală cu un guvernor sîrb.

Informaţia aceasta care trebue primită cu multă rezervă, e semnificativă întru cît ea arată aspiraţiile probabile ale Serbilor în caz cînd va reuşi candidatura prinţuluĭ George al Grecieĭ pentru guvernămîntul Creteĭ.

Lege şi Lege

La plăcinte, înainte;
La răsboiŭ, înapoĭ.

Uĭte aşa, nulĭ, cum îĭ socotim noĭ pe colectiviştĭ — aŭ, însă, un discernămînt, cucoane, pe care nu'l găseştĭ, de regulă, de cît la animalele superioare.

A propus d. Grădişteanu, anul trecut, în Senat, un proiect de lege *Bérenger*, proiect, după al căruĭ rost, efectul sentinţelor coreclionale se poate suspenda dacă condamnatul n'a căzut în recidivă timp de cincĭ anĭ.

Cînd s'a citit proiectul în maturul corp, s'a produs o explozie de bucurie par'că fie care căzătură cîştigase lotul cel mare de la Braunsweig.

Se arătaŭ senatoriĭ cu o frenezie atingătoare, se îmbrăţişa colectivist cu colectivist de credeaĭ că sunt la cumetrie — d. Stolojan, barem, alerga cu gura căscată după sărutărĭ şi nu băga de seamă că colegiĭ îĭ întorc spatele cu ostentaţie.

De ce atîta tandreţă? Pentru că liberalul pricepea, cu desvoltatul săŭ instinct de conservare, că legea Bérenger e o chestie de viaţă saŭ de moarte pentru membriĭ partiduluĭ.

Deună-zĭ, veni vorba în Cameră despre serviciul antropometric ataşat pe lîngă poliţia capitaleĭ — serviciŭ a căruĭ menire e să măsoare pe pungaşĭ.

Şi ştiţĭ ce s'a întîmplat?

S'a răsvrătit Camera, cucoane.

Se suduiaŭ colectiviştiĭ de credeaĭ că se năruiesc pereţiĭ dintr'un moment într'altul. Ba douĭ dintr'înşiĭ — tocmaĭ de ceĭ carĭ aduseră luna trecută proiectul în potriva dueluluĭ — îşĭ trimiseră şi cartelul, gata să 'şĭ facă seamă unul altuia, şi maĭ mult nu.

Vezĭ că, de unde la Senat era vorba să se suspende executarea sentinţelor coreclionale, la Cameră se cerea o garanţie în contra potlogarilor — şi astfel de lege nu primeşte colectivistul o dată cu capul.

Aşa, nerod, cum îl socotim noĭ pe liberal, ştie să'şĭ apere pielea cu prudenţă de şarpe.

Din punctul acesta de vedere, sunt sigur că ministrul care ar mări numărul procurorilor, şi-ar face duşmanĭ pe toţĭ colectiviştiĭ — iar omul care ar propune desfiinţarea puşcăriilor, ar ajunge, în colectivitate, maĭ popular de cît Nansen.

Ywann.

LEGEA ÎNVĂŢĂMÎNTULUĬ SECUNDAR

XII

Observărĭ maĭ sînt de făcut asupra congediilor. Prin proect se acordă congediu numaĭ *pentru boală bine constatată*, pentru numire în funcţia administrativă scolară; pentru studiĭ în străinătate, *pentru îndeplinirea unuĭ mandat electiv.*

Sînt cu mult maĭ multe cazurile legale, cînd un profesor e nevoit a lipsi de la clas: sesiunile curţilor cu jurĭ, procesele, expertisele, sfaturile de familie, boala saŭ moartea în familie, însărcinărĭ didactice, etc.

Nu e chemarea statuluĭ de a ştrefui pe funcţionarĭ pentru absenţe. Dacă se vor găsi mijloace positive de a-ĭ face să fie exacţĭ la îndatorire, să muncească cu dor pentru catedră, ar fi cu mult maĭ bine de cît de a fi riguros şi formalist în reţinerile din salariŭ. Ne aducem aminte cu desgust de acele samavolnice măsurĭ luate în ultimele zile ale ministeruluĭ d-luĭ Poni, cînd s'au oprit de la sute de profesorĭ *pe drept saŭ pe nedrept* parte din salariĭ ceea ce a ridicat proteste unanime şi a silit pe urmaşul d-luĭ Poni, pe d. Mărzescu să restitue toate reţinerile, chiar la aceĭ cari nu trebuie să le ia. Dacă maĭ aĭ norocul să daĭ şi peste directorĭ formalişti apoĭ ţine-te bine cu punga. Prin nimica nu se face un minister maĭ *impopular* de cît exagerînd aplicarea acestor articole de lege *în litera lor*, nu *in spiritul lor.*

Maĭ ştim că asupra acestuĭ punct nu e omogenitate de vedere nicĭ chiar în minister. Şi pănă azĭ borderourile de absenţe, ce oficial se trimet de la minister sînt după două formulare, unele cuprind 4 rubricĭ de justificărĭ: *boale, moarte în familie, obligaţiĭ cetăţeneştĭ, insărcinărĭ didactice*; altele nu cuprind nicĭ o specificare a motivărilor, ci zic curat *motivate orĭ nemotivate* şi dacă aŭ fost saŭ nu suplinite. Iar directoriĭ interpretează *adesea* validitatea considerentelor după formularele ce le are.

Cînd vine legea şi-ţĭ spune lămurit că numaĭ pentru 4 cazurĭ ţi se dă congediu, restul urmează că nu trebue să se ţină în seamă nicĭ la motivarea absenţelor.

Duşĭ de aceste considerente ne credem în drept de a cere să se lese dispositiunile ce aŭ fost în uz pănă acum, că adică justificarea absenţelor să se facă şi decĭ şi motivele de congediu să fie şi obligaţiunile cetăţeneştĭ, afacerile judecătoreştĭ şi nenorocirile de familie. Retragerea motivelor ce vor cere congediul va provoca multe nemulţumirĭ, şi o lege nu e chemată a înăspri spiritele, ci a le împaca şi satisface.

O chestiune nouă şi importantă e plata suplinitorilor profesorilor titularĭ. Prin art. 41, al. *c* se stipulează că pentru congediile maĭ lungĭ de 2 lunĭ suplinitorul va primi 80 la sută din *leafa* titularuluĭ.

In fixarea acesteĭ *quote* vedem preocupările deosebite la diferiţĭ miniştri. Ştim cu toţiĭ că sunt uniĭ oamenĭ — porecliţĭ profesorĭ — carĭ îşĭ arendează catedra lor la nişte nenorociţĭ — numiţĭ suplinitorĭ — şi trăesc bine şi comod cu o rentă lunară de 200-300 leĭ lunar fără să muncească nicĭ cît negru supt unghie. Aceştĭ onorabilĭ domnĭ se cred maĭ pre sus de cît modesta carieră de profesor, un fel de *high-life* didactic, care nu *degheazā* să se sue pe catedră.

Rău şi fără cale că se îngădue unor asemenea domnişorĭ — *sau maĭ ales doamne şi domnişoare!* — să facă asemenea matrapazlîcurĭ. Ministrul îĭ are în mînă la congediĭ, le ştie apucăturile; n'ar trebui să le acorde congediu; şi totuşĭ le acordă!

Ce te facĭ însă cu un nenorocit de om, care e bolnav de bolĭ grele nervoase; el n'are alt venit de cît catedra luĭ; altfel e peritor de foame; să urmeze a ţinea curs ar însemna a-l îndemna la moarte; a-ĭ da congediu însamnă a-l lăsa peritor de foame. Pune că maĭ e şi familiar! El va trebui să plătească 80 la sută din *leafă*; el va lua numaĭ 33 jum. la sută din salariŭ, ceia ce ar veni la o leafă de 600 leĭ, cam 180 leĭ lunar. Ce poate face el cu aceştĭ banĭ!

Aicĭ e greutatea! şi aicĭ e meritul legiuitoruluĭ că fără a lovi în ceĭ nevoeşĭ şi suferinzĭ să nu uite pe ceĭ nepăsătorĭ şi indiferenţĭ. Va trebui să se calce legea; dar atuncĭ de ce e lege? Iată o

dilemă, din care cu greu va ieşi legiuitorul. Aicĭ e rolul organelor administrative să-şĭ înţeleagă rostul lor; să ştie deosebi neghina de grîŭ; căcĭ aicĭ e stînca cea grea; aicĭ e piatra de încercare a capacităţiĭ administrative a unuĭ ministru şi a subalternilor săĭ.

E uşor a legifera asemenea lucrurĭ; greu e însă a aplica dreptatea. In proectul d-luĭ Poni se reţinea 70 la sută din leafă în asemenea împrejurărĭ (art. 45, al. *c*); iar în proectul d-luĭ Take Ionescu se reţineau 60 la sută (art. 33 al. *b*). Simpla alăturare arată care prevederĭ sunt maĭ raţionate.

Proiectul uită intenţionat să facă o distincţiune: Nu e tot una congediul dat unuĭ titular, pentru că e numit într'o funcţiune administrativă şcolară, şi între congediul dat pentru boală sau complectare de studiĭ. Intr'un cas suplinitul are deja un salariu maĭ mare; în al doilea caz suplinitul îşĭ cheltueşte şi micile luĭ economiĭ. Suplinitorul va trebui plătit potrivit împrejurărilor, ce au adus congediul.

Aşa stipulase d. Take Ionescu prin proectul d-sale. Art. 33 al. *b* din proect sună astfel: «Cînd congediul trece de 2 luni într'un an, suplinitorul se numeşte din oficiu şi primeşte leafa întreagă a suplinituluĭ afară de gradaţie. *Se exceptează cazul de boală gravă congediul pentru studiĭ în străinătate, şi congediu pentru lucrările parlamentului, în care caz suplinitorul ia numaĭ 60 la sută din leafă.*

Această dispositiune o credem f. nimerită să rămie. Altfel legea devine vexatorie.

Un profesor

Prietinuluĭ Alin.

«De la crîşmă drept *la tine*
Viu,"—mi-a scris Alin—. Deştept
Tu, n'aĭ fost de loc Aline:
De la crîşmă viĭ tu drept?

Riga.

FEMENITĂŢI

Odyseea Odyseeĭ

De cînd există cărturarĭ se dispută în jurul graveĭ chestiunĭ de a se şti cine e autorul Odyseeĭ şi al Iliadeĭ. Existat-a vre-odată Homer *orbul* căruia şapte oraşe se lauda că i-aŭ dat... *lumina* zileĭ? Savanţiĭ germanĭ par a fi ajuns la încheierea că faimoasele poieme atribuite luĭ Homer sunt nişte vaste compilaţiĭ ale unor producţiunĭ populare străvechĭ.

Iată acum un savant englez Samuel Butler susţinînd într'un studiŭ foarte documentat şi conştiincios că în tot cazul Homer, dară a trăit vre-odată, nu poate avea decît gloria Iliadeĭ. Cît despre *Odysee* ea aparţine în întregime uneĭ femeĭ, *Nausicaa* „o fiică de rege, născută in Sicilia aproape de Trapani." Amănuntul acesta din urmă samănă mult, după cum se vede, cu acel dat de legenda vecheĭ Nausicaa, fiica regeluĭ Alcinoŭs care se scălda cu tovarăşele sale pe ţărmurile mărilĭ vijelioase cînd ura necurmată a luĭ Neptun azvîrli pe Ulyse în insula Feacienilor.

Această fiică de rege ar fi scris Odyseea în amintirea convieţuirii sale cu soţul Penelopiĭ, idylă delicioasă în 24 cănturĭ.

Ideea d-luĭ Butler are sorţĭ de izbîndă. Să sperăm că din politete pentru noul abutor al Odyseeĭ liceanii şi liceanele noastre vor scanda şi vor traduce maĭ cu drag fermecătoarele versurĭ.

SONET

O rază vine de la soare
Vibrînd în aierul senin.
Cuĭ duce viaţă?.. Unuĭ spin —
Saŭ gingaşeĭ lăcrimioare?

Va dà albeaţă unuĭ crin
Saŭ cucuteĭ otrăvitoare?
Şi palmier şi tîrîtoare
Tot raze de la cer le vin.

Cum tot aceeaşĭ e privirea
Care 'n vîrtejul unuĭ bal
In unul va trezi pornirea

De trecător instinct brutal —
Iar alluĭ—gîndul ideal
Ce făureşte nemurirea.

Tristis.

„Opinia" la Constanţa

In oraşul Constanţa, din iniţiativa unuĭ număr însemnat de tinerĭ inteligenţĭ s'a constituit un cerc literar sub numele *„Ovidiŭ"*.

Scopul acestuĭ cerc este de a ridica nivelul cultural în acel judeţ, prin înfiinţarea uneĭ bibliotecĭ, prin ţinerea de conferinţe literare prin fondarea uneĭ şcoale de adulţĭ, şi întemeierea uneĭ reviste literare.

Preşedinte al acesteĭ instituţiunĭ frumoase este d. Petru Vulcan, cunoscutul publicist şi poet macedo-romîn.

Membriĭ cercului înscrişĭ pînă acuma sunt în număr de 101.

In scopul alcătuireĭ uneĭ bibliotecĭ de care am vorbit, d. P. Vulcan, în seara de 18 ale corenteĭ, a ţinut prima sa conferinţă de inaugurare despre „Isus".

Sala clubuluĭ tinerimeĭ comerciale unde a avut loc serata literară îmbodobită cu steagurile primărieĭ, cu brazĭ şi o mulţime de glastre cu florĭ, cu portretul luĭ Ovidiu pictat de d. M. Constantinescu, al cercului, în mărime naturală, anume pentru această ocazie, cu portretele suveranilor, era literalminte plină de lume aleasă: ofiţerĭ superiorĭ, magistraţĭ, doamne, domnişoare, profesorĭ etc. în număr de peste 350.

Conferenţiarul a fost primit cu aplause viĭ la tribună şi cum pentru prima oară în Constanţa se institue un Ateneŭ, se simţia o mişcare în toate unghiurile săleĭ.

Părţile subiectuluĭ desvoltat a fost: opiniunile savanţilor asupra naştereĭ luĭ Isus; legendele poporuluĭ nostru asupra acestuĭ însemnat eveniment; studiul colindeĭ, steleĭ, vicleimuluĭ, magilor etc; cum serbează crăciunul diferitele popoare creştine şi schiţarea portretuluĭ luĭ Isus, o descripţiune practică unde a culminat succesul conferenţiaruluĭ.

Partea a doua a acesteĭ serate s'a consacrat declamaţiunilor. Aŭ declamat d-niĭ C. P.Demetrescu, M. B. Parseghean şi d-niĭ fraţĭ Ciureu.

Serata a produs 600 de leĭ net.

Deplasărĭ

Hotel Trajan. D-niĭ: George Prunen, propr. Roman, Grigore Tabacaru, propr. Paşcanĭ, Ch. Malhasovicĭ, student în drept Iaşĭ, Bernhard Silbercnoff, voiaj. Botoşanĭ, căpitan Flex, militar T.-Frumos, Sali Haineman voiaj. Bucureştĭ, Solomon Taubes, comerciant Ploeştĭ, George Ulea, inspector Bucureştĭ, M-me Anastasie C. Antypa propr. Bucureştĭ, colonel Nicolaĭ Petrovicĭ, militar Bucureştĭ, Dimitrie Stati, propr. Vasluĭ, Iohan Tetsch, voiaj. Odessa, George Buhureanu, propr. Stefăneştĭ.

Hotel Europa. T. Emandi, Bîrlad, dr. Schabner Teodor, Bucureştĭ, C. Emandi, Huşĭ, I. Emandi, Bîrlad, I. Einhorn, Bucureştĭ, Th. Cerquez inspector, Bucureştĭ, I. Stamatin, Roşieştĭ, M. Zentler, Bucureştĭ, St. Balş, Bucureştĭ, St. Maroşescu, Bucureştĭ, B. C. Visotzki, Bucureştĭ, M. Şildhaus, Bîrlad, maior Dupont, Bacău, sub-locot. Alexandrescu, Bucureştĭ.

Ştiinţĭ-Litere-Arte

In *Revue des Revues*, ultimul număr sunt publicate un număr de superbe versurĭ franceze semnate de contesa de Noailles, născută *Brâncovan*.

*

Succesul beneficiuluĭ de sămbătă cu „Dama de Caro" a fost enorm. Al treilea la rînd va fi *Muşchetariĭ* în beneficiul societarilor C. Ionescu şi M. Popovicĭ.

*

Din eroare s'a tipărit în ultimul articol „Opinii şi reflecţiĭ" numele luĭ *Bizet* în loc de *Verdi*.

*

La opera din Moscova, distrusă zilele aceste de incendiu, cînta marea artistă pariziană *Vau-Zandt* de la Operea-comique, una din vechile cunoştinţe ale publiculuĭ romîn.

*

STRUNA ZILEI

Tăcerea Tribunuluĭ

D. Fleva n'a luat cuvîntul la discuţia asupra concesiunilor fabriceĭ de la *Letea*.

In Infern—ca să nu aibă
Ură, dragoste, regrete,
Umbrelor se dà să guste
Din izvorul sfinteĭ Lethe.

Azĭ: „Infernul e Oculta
De dreptate ne ie sete...."
...Dar de ce tăcŭ Tribunul?
Oare-o fi gustat din... Lete?...

*

E vorba să se ridice o statuie luĭ Richard Wagner la Berlin.

*

Broşura luĭ Emile Zola: *Appel à la Jeunesse* a fost tradusă şi în chinezeşte. Pînă acum era singura limbă „cultă" în care nu se publicase pamfletele celebruluĭ scriitor.

*

Epigrame de Giordano, ediţia II, vor apare zilele acestea de sub tipar. Volumul cuprinde 200 de epigrame.

*

Repetiţiile pentru *Daniel Rochat*, traducerea d-luĭ *P. V. Grigoriu* vor fi reluate la teatrul naţional. Probabil că frumoasa piesă se va juca joĭ.

*

Erĭ, domnul de Giers, a cetit în sala de lectură a comitetuluĭ teatral piesa sa *Floarea*, care se va reprezenta în beneficiul d-neĭ A. Pruteanu.

Distribuţia pieseĭ s'a făcut de către însuşĭ d. de Giers, care cunoaşte forţele artistice de care dispune teatrul nostru. Interpreţiĭ principalĭ sunt: d-nele Pruteanu, Almăgeanu, Mavrodin şi d-niĭ Doria, Penel, Constantinescu, etc.

Piesa e scrisă într'o foarte curată limbă romînească; reprezentaţia va avea loc în Februarie.

Strună

INFORMAŢII

D. căpitan Dragoş, din regimentul de infanterie Dorohoiŭ, care se afla deţinut în arestul jandarmărieĭ de Iaşĭ, a dobîndit o permisie de la comandantul corpuluĭ de armată şi a plecat alaltă erĭ la Dorohoiŭ, unde soţia sa se află bolnavă.

D. Dragoş n'a făcut de cît 7 zile din pedeapsa sa. Imediat ce sănătatea d-neĭ Dragoş se va îmbunătăţi, d. Dragoş se va reîntoarce la arest spre a'şĭ termina pedeapsa.

— —

D-l I. Burada, primul preşedinte a curţeĭ, care acum se află la Viena a obţinut o prelungire de concediu de 10 zile, cu începere de la 25 Ianuarie.

— —

De la societatea ştiinţifică şi literară. Şedinţa de la 23 Ianuarie, sub preşedenţia d-luĭ A. D. Xenopol.

D. Valerie Hulubeĭ prezintă treĭ documente, din care unul 7197, Maiŭ 26, prin care vornicul de gloată *Berlea* scrie Domnuluĭ de atuncĭ în privinţa satuluĭ Armeneştĭ, Vasluiŭ. Documentul prezintă un interes deosebit, căcĭ explică indirect chipul proprietăţeĭ rurale.

— —

D. A. D. Xenopol continuă a ceti capitolul final din studiul d-sale: *Prima constituţie a luĭ Ioniţă Sturdza* din *1823*. In acest capitol se arată *soarta* constituţieĭ. Ioniţă Sturza vroia să aplice constituţia; partida boerilor marĭ intriga la Constantinopol. In cele din urmă Sturza cedă şi ideile de constituţie se înăduşiră pentru cîteva deceniĭ.

D. I. Barberis, inginer la căile ferate, citeşte un articul *Reforma Calendarelor* în *Romînia*, prin care vrea să răspîndească ideile emise de părint. Ces. Tondini de Quarenghi, conferenţiarul cunoscut din aula Universităţiĭ ieşene.

— —

Eleviĭ normaliştĭ şi... armata

Legea nouă şcolară.—Invăţămîntul militar în şcoalele normale.—Eleviĭ absolvenţĭ gradaţĭ.—Incurcătura de la minister!—Şicanele!...

Legea nouă şcolară

Prin legea de organizare a învăţămîntuluĭ normal primar, făcută de d. Poni, se stipulase ca eleviĭ normaliştĭ, învăţătorĭ şi institutorĭ să fie scutiţĭ de serviciul militar făcut la cazarmă.

Experienţa arăta e că cu încazarmarea învăţătorilor se aducea mare încurcătură şi neorînduială în mersul regulat al şcoalelor.

Printr'o înţelere a ministruluĭ şcoalelor cu ministrul de răsboiŭ s'a convenit aceasta în schimbul introduceriĭ învăţămîntuluĭ militar în şcoalele normale.

Invăţămîntul militar în şcoalele normale.

Prin noua lege a d-luĭ Poni, cum şi prin regulamentul de aplicare se prevedea marginile, în cara avea să se predea învăţămîntul militar. El se predă în clasele: III, IV şi V, cîte treĭ ore pe săptămînă, plus exerciţiile militare pe teren. Eleviĭ învaţă: *Şcoala de soldat, şcoala de companie, serviciul interior, tragerea în ţintă etc.* La finele claseĭ a 4-a se gradează toţĭ *caporalĭ*; iar la finele claseĭ V-a se gradează sergenţĭ toţĭ aceia carĭ aŭ întrunit media 7 şi arată dexteritate la exerciţiul militar.

Prima serie de absolvenţĭ gradaţĭ

In vara anuluĭ 1897 aŭ eşit primiĭ absolvenţĭ gradaţĭ sergenţĭ, de la şcoalele normale. In special, de la şcoala normală *V. Lupu*, unde instructor militar este d. căpitan A. Vasilescu, eleviĭ aŭ eşit toţĭ gradaţĭ sergenţĭ cu media peste 7; iar d. colonel Teişanu, delegatul ministruluĭ a rămas prea mulţumit şi a propus chiar prin raportul săŭ ca să fie trecuţĭ în rezervă cu gradul de *plutonierĭ*, lucru care nu s'a realizat.

Elevilor absolvenţĭ nu li s'a dat, însă, nicĭ o dovadă la mînă că sînt şi gradaţĭ serjenţĭ, pentru a nu fi necăjiţĭ la recrutare.

Ministrul de războiŭ uitînd de lege, se vede, dus de faptul că uniĭ din absolvenţiĭ altor şcoale Normale n'aŭ întrunit media 7, a dispus chemarea tuturor absolvenţilor *ca dezertorĭ*.

In consecinţă, s'aŭ dat ordine pe la corpurile de armată ca toţĭ învăţătoriĭ, carĭ vor cădea în asemenea categorie să fie rădicaţĭ pe sus cu jandarmĭ şi duşĭ la regimentele respective.

Şicanele

A lua pe oamenĭ pe sus cu jandarmĭ, numaĭ pentru faptul că nu e o regularitate la ministerul de războiŭ, însamnă a cauza daune multe şcoaleĭ şi a şicana atîta lume, care n'ar fi avut darul să fie dusă cu jandarmiĭ pe la cazarme.

Văzîndu-se greşala, s'a căutat a se interveni pe de-o parte de către corpul de armată, iar pe de alta de către direcţiunile şcoalelor Normale, ca să evite pe viitor asemenea neregularităţĭ şi a se hotărĭ că toţĭ aceia carĭ nu vor întruni media 7 la arme, vor face jumătate de an serviciŭ militar de cazarmă, iar ceĭ cu media 7 vor fi concentraţĭ numaĭ în caz de mobilizare şi războiŭ.

— —

Le journal officiel din Paris publică tabloul mişcăriĭ consulare, în care figurează numirea d-luĭ Hugonnet, consul la Port-Said, ca vice-consul la Galaţĭ.

— —

Consiliul profesoral al facultăţiĭ de medicină a acordat dispensă de stagiu pentru doctorate tuturor candidaţilor carĭ întrunesc nota *opt* la examenele de doctorat.

— —

In locul d-luĭ dr. Tomiţa, demisionat, a fost numit preparator al laboratoruluĭ de clinică internă d. Stenner, student. Intern la aceiaşĭ secţie în locul d-luĭ A. Iliescu, demisionat, s'a numit d. Lupu, student.

— —

Astăzĭ, luni, a început la Paris procesul luĭ Emile Zola la curtea cu jurĭ din Paris.

Vom publica amănunte asupra interesantelor dezbaterĭ ce se vor desfăşura. Se crede că va fi nevoie de o săptămînă întreagă pentru ascultarea martorilor şi îndeplinirea procedurilor.

— —

Sîmbătă sara a avut loc în localul primeĭ case de economie, o agapă familiară, dată de d. Toma Săvescu cu ocazia realegereĭ sale in consiliul de administraţie al numiteĭ case.

Au asistat, pe lîngă personalul administrativ al caseĭ, şi maĭ mulţĭ depunătorĭ printre carĭ d. M. Grigoriu, consilier la curtea de Apel, părintele Vereanu care fie zis în treacăt, a fost scolarul d-luĭ Săvescu, d. Andreĭ Bădărău, etc. în totul vr'o 20 de persoane.

Masa începu la 6 jum. p. m. nu s'a terminat, graţie buneĭ dispoziţiĭ a tuturor comesenilor, de cît la 1 după mezul nopţeĭ. S'a băut şi pentru viĭ şi pentru morţĭ, între carĭ pentru memoria luĭ Darzeŭ, al căruĭ nume remîne pentru vecie legat de Prima societate de Economie.

— —

D-na de Nouvina, steaua opereĭ comice din Paris şi copilul resfăţat al publiculuĭ din Bruxela, vine la Iaşĭ, oraşul săŭ natal, pentru a da două reprezentaţiunĭ. Acestea vor avea loc vinerĭ, 30 Ianuarie, cînd se va da *Cavaleria Rusticană* şi fragmente din alte opere, şi lunĭ, 2 Fevruarie, *Carmen*. In aceste două opere, distinsa noastră concetăţeană a repurtat la Paris, Bruxela, Nizza şi Milano succese neîntrecute.

— —

Astă-zĭ se judecă înaintea consiliuluĭ de răsboiu, procesul căpitanuluĭ Lascu, din regimeniul de infanterie Bacăŭ.

— —

D. Richart Tuffli, cunoscutul cofetar, a încetat subit din viaţă azĭ dimineaţă. Condoleanţele noastre.

— —

Pentru astă-zĭ se întruneşte comisiunea compusă din d-niĭ Zahariade, inspector la lucrărĭ publice: Hirjiu, directorul docurilor şi antrepozitelor, Milţiade Tzony, inginer şi, Costandachi, consilier comunal, pentru a face recepţia lucrărilor planuluĭ oraşuluĭ, executate de d. inginer Bejan.

— —

Faţă cu nemulţumirile ce se ivesc continuu atît pentru agenţia teatrală din cauza reţinerilor locurilor pentru reprezentaţiile streine, şi faţă cu interesul deosebit ce-l manifestă ieşenii pentru representaţiile d-neĭ Nouvina, agenţia teatrală ne roagă să anunţăm că de astă-zĭ înainte nu se maĭ reţine absolut nicĭ un loc, ci biletele trebuie să fie retrase odată cu cererea.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

6)

GEORGES OHNET

Răzbunare şi iubire

CAPIT. I

Ură din prea maĭ multă iubire

După vr'o cincĭ-spre-zece zile, neprimind nicĭ o ştire din partea logodniculuĭ eĭ, neauzind vorbindu-se de el şi ne maĭ putînd de nerabdare, hotărî să caute noutăţĭ. Portarul caseĭ respunse că d. Roussel n'a plecat din Paris, că se află bine şi chiar s'a suit acum acasă. Clémentine remase ca trăsnită: ea se vedea despreţuită, batjocorită; frica, furia o reduseră; ea scoase o ast-fel de exclamare în cît portarul se spăriase. Apoĭ, într'o săritură reluîndu-şĭ sîngele rece, ea sui scara, ajunse în etagiul al II-lea, sună cu putere, şi fără a întreba nimic de valetul, care, recunoscînd'o remase uimit, întră ca o boambă în cabinetul vărului eĭ.

Fortuné, aşezat într'un mare fotoliu, cu o excelentă ţigară 'n gură, citea liniştit gazete, cînd poarta deschizîndu-se brusc îl făcu să tresară. Se sculă, recunoscînd pe Cleméntina, puse scrisorile în buzunar şi cu vocea puţin tremurîndă, căcĭ avea cunoştinţa faptuluĭ că nu se purtase cum trebuia, zise:

— Cum, dragă verişoară... d-ta eştĭ?

După pronunţarea acesteĭ banalităţĭ, el nu pronunţă nimic, privind cu emoţie pe Clémentina, a cereia culoare se schimbase pe rînd în galben, verde, roş. In sfîrşit prinzînd respiraţia ea zise, tremurînd de indignare:

— M'aĭ înşelat decĭ, cînd mi-aĭ scris că trebue să plecĭ? Te credeam plecat în voiaj şi d-ta eştĭ la Paris?.....

— Am revenit maĭ curînd de cît credeam, bodogăni Fortuné.

— Nu minţi. N'aĭ plecat de loc!

— Dar!....

— Oh! înţeleg acuma de ce nu vreĭ să porţĭ titlul d-tale.... Nu ar conveni caracteruluĭ d-tale....

— Verişoară!.....

— Te-aĭ purtat faţă de mine ca un netrebnic.

— Ah!

— Da, cea ce aĭ făcut d-ta este o laşitate.

Excitîndu-se la sgomotul vorbelor sale, animîndu-se de propriele sale voinţe, văzînd pe Roussel consternat, Clémentina ajunse la paroxismul furieĭ. Intrecînd toate limitele, ea nu se maĭ recunoştea, şi dacă vărul eĭ ar fi respuns pe acelaş ton, ea-ar fi fost capabilă să-l lovească. Dar el era pe atît de liniştit pe cît ea era de exasperată. In loc de a replica, de a se apara el observa adversarul săŭ şi se hotîrîse de a nu intra şi el într'o ast-fel de stare. Şi totuş dacă 'n acest mement Fortuné ar fi avut un cuvînt de afecţiune, dacă-ar fi căutat să vibreze puţin inima d-reĭ Guichard, ea ar fi isbucnit în plînsete, ar fi adusă să-ĭ ceară iertare şi ar fi putut vedea adevărata iubire care o lega de dînsul. Şi poate ambiĭ—ast-fel aşează iubire lucrurile—ar fi fost fericiţĭ. Dar Roussel nu pronunţă cuvîntul de afecţiune şi d-ra Guichard sfîşiată de furie, ne maĭ găsind nicĭ o injurie pe care s'o arunce în faţa vărului eĭ, scoase un geamăt şi căzu pe canapea, prada uneĭ crize nervoase.

Fortuné, care era bunătatea întrupată se aruncă în ajutorul eĭ, primi cîte-va lovituri, dar nu se dădu în lăturĭ şi începu a mîngăia obrazul Clémentineĭ. Ea nu scoate de cît nişte slabe suspine. Inconştient, el îĭ frecă tîmplele cu apă de colonie.

(Va urma).

O Noutate pentru publicul Ieşan

La 14 Ianuarie a. c. s'a deschis în str. Lăpuşneanu No. 28 o magazie de incălţăminte cu firma *«Lumea Elegantă»* care va vinde mărfurile cele maĭ fine cu preţurile cele maĭ moderate.

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu şi Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăţĭ.
Bere de Bragadir şi Luther.
Intrarea Liberă.

Facem cunoscut că d. I. Rudberg fost în serviciul defunctuluĭ nostru părinte Nută M. Faerştein deţine prin manopere doloase două cambiĭ datate din 17 Mai 1896, una pe suma de 6360 leĭ cu scadenţa la 17 Noembrie 1896 şi una de 6420 leĭ cu scadenţa la 17 Decembre 1896, pentru care am reclamat atît d-luĭ prim procuror a trib, Iaşĭ, încă la 10 Ianuar 1898, cît şi onor. trib. Comercial pentru anularea lor.

Publicăm aceasta spre ştiinţa tuturor cărora s'ar presenta cu aceste poliţe.

Erez. def. Nută M. Faerştein.

ALEXANDRU CERBAN

Doctor în Drept
de la facultatea din Paris
AVOCAT
Iaşi.—Strada Golia No. 42

Dr. EDUARD FABINI

— No. 140 Strada de Sus No. 140 —
IASSY
— Maladiĭ Interne —
BOALE DE FEMEI
Consultaţiunĭ de la 5—7 ore p. m.

MAGASINUL CONSEVATORULUI

IAŞI
Str. Lăpuşneanu 7, şi Str. Golia 54.
MARE DEPOSIT DE
PIANE
Din renumitele fabricĭ *C. Ochler* Stuttigart, precum şi de orĭ-ce fel de **Note** şi
INSTRUMENTE MUZICALE
Atelier special de orĭ-ce fel de reperaţiunĭ de Instrumente muzicale.
Vînzare în rate lunare. Expediţiunĭ în provincie.
Soll. Kauffmann.

D. Pekelman

DENTIST
s'a mutat în str. Primărieĭ No. 2

DE TOATE

Fecunditate extra-ordinară

Profesorul Weinhold a publicat într'un ziar de antropologie un caz unic în felul său. Profesorul a făcut cunoştinţa unuĭ locuitor din Meran, al căruĭ părinte, baronul Bernard de Paravicini, a devenit tată la etatea de 108 anĭ. Baronul era însurat de 4 orĭ; la vrîsta de 82 de anĭ a luat în căsătorie pe d-ra Mariana de Zinnenberg, cu care a avut 7 copiĭ. Ultimul copil, născut după moartea tatăluĭ său, este locuitorul cu care profesorul a făcut cunoştinţă.

Teatrele incendiate în cursul anuluĭ 1897

In Ianuarie: Teatrul regal din Liverpol, în februarie, teatrul municipal din Harlem (Olanda); în maĭ, teatrul Duquesne din Pittsburg (Statele-Unite); în iunie, micul teatru Mascara (Algerie); teatrul de vară din Christiania şi teatrul de vară din Ramona Pork (Statele-Unite) în care aŭ ars 150 de oamenĭ; în noembrie l'Eden d'Anvers şi în decembrie teatrul Forli (Italia).

Titlurile de nobleţă

In Italia s'a stabilit un noŭ tarif pe titlurile de nobleţă.

Iată şi tarifiul: titlul de prinţ · 40 miĭ de lire; duce, 30 miĭ lire; marchiz, 25 miĭ lire; vicompte şi baron, 12 miĭ lire; simplu nobil, 5 miĭ lire; nume de nobil cumpărat de un laic, 10 miĭ lire. Pentru un pseudonim, 40 de lire.

Asupra acesteĭ din urmă taxe aŭ protestat toţĭ ziariştiĭ, actoriĭ şi poeţiĭ.

MARUNTE

A fost internat la spitalul Paşcanu băetul Ion Ocheană, în etate de 16 anĭ, bolnav de anghină difterică.

*

Un început de incendiu s'a declarat în noaptea de 24 curent, în strada Socola 116, la un grajd cu fîn al d. Herman Bacal. Focul a fost stins de vecinĭ.

*

S'a internat, la spitalul antirabic, Vasile Ciobotaru, din Botoşanĭ, muşcat de un cîne turbat.

*

Copilul Ion Popovicĭ, din strada Moara de vînt, care s'a aprins alaltăierĭ de la o lampă cu gaz, a încetat ierĭ din viaţă, în urma unor groaznice chinurĭ.

*

In comuna Negreştiĭ tîrg s'a declarat anghina difterică.

Pînă acum aŭ murit douĭ copiĭ, dintre carĭ unul din şcoală.

*

Moşia Negreştĭ, fosta proprietate a d-luĭ Petre Stoicescu, fostul sub director al creditului rural, urmează să se vîndă prin licitaţie în ziua de 21 Februarie, pentru a se împărţi între moştenitorĭ.

Moşia Negreştĭ, cu o întindere de 2000 fălcĭ, este una dintre proprietăţile cele maĭ frumoase din Vasluiŭ.

*

D. Ioan Raian, a trecut ierĭ, cu deosebit succes, examenul de licenţă în matematicĭ.

Juriul a felicitat pe tînărul licenţiat.

*

Studenţiĭ Al. Mandrea şi V. Popescu, aŭ depus cu deosebit succes examenul de procedură civilă.

ULTIME INFORMAŢII

Epitropĭ provocatorĭ de scandaluri

Un mort cauză de scandal.—Invitare.—Adresa epitropieĭ.—Demnitatea corpuluĭ medical.—Demisia motivată a d-luĭ dr. Botezatu.—Răspunsul d-luĭ dr. Iuliano.—Restul medicilor.—Un colectivist scăpat de încurcătură.—Decizia epitropieĭ,—Rezultatul.

Un mort cauza unuĭ scandal! Greşim cînd găsim aci isvorul scandaluluĭ despre care tratează cele ce urmează. Inmormîntarea n'a fost de cît un pretext—cum s'ar fi putut întîmpla să fie şi cu vr'o nuntă saŭ cumetrie—iar cauza adevărată constă în lipsa de solidaritate, a corpuluĭ medical al spitaluluĭ Sft. Spiridon.

Ne pare bine că, precum vor vedea imediat cetitoriĭ, un medic tînăr dar deja mult apreciat, dă o lecţie splendidă acelora carĭ aŭ sacrificat totul pentru a păstra serviciul cîştigat prin concurs.

***

La timp am vorbit despre invitaţia făcută tuturor medicilor şi funcţionarilor de la spitalul Sf. Spiridon de cătră Epitropia numiteĭ instituţiunĭ de a asista la înmormîntarea luĭ Dimitrie Suceveanu. Din partea medicilor n'aŭ respuns de cît d-niĭ dr. Russ, Negel, Pilescu şi Bută, iar din partea epitropieĭ n'a asistat de cît d. Gh. Şendrea.

Epitropia, deprinsă a vedea aduse la îndeplinire de către colegiul medical toate ordinele sale, a crezut că are dreptul, nu în baza vr'unuĭ articol de regulament, ci în baza obiceiuluĭ, să facă o adresă foarte aspră medicilor.

Adresa, alcătuită de d-niĭ Mecry şi Şendrea, purta însă, numaĭ iscălitura d-luĭ Gh. Şendrea.

Adresa aceasta—pe care o reproducem maĭ jos—poate fi luată ca o mostră de îndrăsneală, ca să nu întrebuinţăm alt termin, şi dzvedeşte pînă la evidenţă jutleţa observaţiunelor noastre cum că medicii sunt trataţĭ maĭ răŭ de cît intendenţiĭ.

Iată şi adresa în chestiune:

Prin adresa noastră No... vă invităm să asistaţĭ la înmormîntarea luĭ Dimit. Suceveanu, unul din marilĭ donatorĭ ai acestor aşezăminte.

O datorie de umanitate şi recunoştinţă ne obligă a conduce la ultimul locaş, aceste fiinţe caritabile şi superioare care lasă o sumă însemnată în folosul lumeĭ suferinde.

Nu numaĭ memorarea printr'o inscripţie trebue să ne mulţumească, ci trebue prin prezenţa noastră să dăm dovadă acestor înalte sentimente şi să fim expresiunea mulţumirelor celor suferinzĭ, aducînd omagiĭ celor ce sunt conduşĭ la ultimul locaş.

Epitropia, constatînd la dv. lipsa acestor sentimente şi constatînd tot-odată o abatere de la ordinele date, vă exprimă *marea sa nemulţumire.*

Primiţĭ etc.

(ss.) **Gh. Şendrea.**

Aŭ primit o atare adresă d-niĭ dr. Botez, Bolezatu, Iuliano, Possa, Bejan etc.

D. dr. Negură deşi n'a răspuns invitaţiuneĭ, n'a primit adresa. D. dr. Negură e liberal naţional.

***

Adresa aceasta a produs o mare nemulţumire printre medicĭ. D. dr. Botezatu a răspuns imediat următoarele:

Domnilor Epitropĭ,

Răspund adreseĭ dv. No.... că în timpul pe cînd se făcea înmormîntarea luĭ Dim. Suceveanu eram în căutarea unuĭ bolnav care se afla în ultimele momente. Ca practician eram dator să fiŭ lîngă bolnavul acesta şi decĭ lipsa de sentimente umanitare ce constataţĭ la mine provine de acolo, că eŭ înţeleg că-ĭ maĭ umanitar a da ajutor unuĭ om care e aproape să moară, de cît să conduc pe cine-va la mormînt.

Considerind adresa dv. ca jignitoare demnităţeĭ mele de medic şi om, vĕ rog să bine-voiţĭ a primi demisia mea, motivată de această adresă, pe ziua de 25 Ianuarie.

(ss.) **Dr. P. Botezatu.**

Demisia a şi fost depusă la epitropie şi probabil că va fi primită, avînd în vedere cît este de aspră—şi cu drept cuvînt—la adresa epitropieĭ.

***

Iată acum şi respunsul d-luĭ dr. Iuliano la aceiaş adresă. D-sa a declarat ierĭ unuĭ redactor al nostru că e gata a depune demisia. De alt-fel, respunsul aduce după sine o admonestare şi d'aci desigur demisia.

Domnilor Epitropĭ,

Răspund adreseĭ dv. No..... că de 30 de anĭ de cînd sunt în serviciul acesteĭ epitropiĭ, n'am văzut nicĭ o epitropie însufleţită de sentimente aşa de înalte de umanitate, moralitate şi recunoştiinţă.

Afară de atribuţiunile prescrise de regulament, medicii acesteĭ epitropiĭ nu sunt ţinuţĭ a conduce la ultimul locaş donatoriĭ, a ţine cordoanele, a pronunţa discursurĭ, maĭ cu samă cînd datoriĭ profesionale iĭ împedică, precum s'a întîmplat şi unora din epitropĭ.

Dacă, însă, epitropia voieşte să impue medicilor spitaluluĭ şi aceste atribuţiunĭ, ar putea un domn epitrop, care e şi deputat, să propuie un amendament în acest sens cu ocazia notăreĭ proiectuluĭ modificator al legeĭ sanitare.

Pînă atuncĭ nu pot primi aseminea observaţiĭ şi nicĭ nu înţeleg să fac sentimentalism de comandă.

Primiţĭ etc.

(ss.) Dr. Iuliano.

Astă-zĭ epitropiĭ vor lua cunoştinţa de aceste douĕ devisiunĭ. Hotărîrea celorlalţĭ medicĭ nu este încă cunoscută.

Persecuţiile în contra d-luĭ dr. Bejan nu contenesc. Ca urmare a procesuluĭ ce profesorul medicinist şi directorul spitaluluĭ Maternitate, **a intentat d-luĭ G. A. Scorcescu, pentru calomnie prin presă, aflăm că o ancheta a fost deschisă în contra d-luĭ dr. Bejan cu privire la intendenţa spitaluluĭ, tratamentul elevelor de moşit etc.**

Un raport a şi fost trimis ministruluĭ Ferechide, cerînd suspendarea d-luĭ Bejan.

Inmormîntarea telegrafistuluĭ Baian

Vinerĭ, la ora 2 d. a., a avut loc înmormîntarea oficiantuluĭ telegrafo-poştal Victor Boian.

Rămăşiţele pămînteştĭ ale decedatuluĭ au fost conduse la ultimul locaş de familie şi de numeroşiĭ colegĭ din localitate, atît de la oficiul poştal cît şi de la cel telegrafic.

Au asistat şi delegaţĭ din Galaţĭ şi Bucureştĭ, unde repausatul a făcut mult timp serviciu.

Pe cosciug erau depuse două coroane frumoase din partea familieĭ, una din partea colegilor din Iaşĭ şi cîte una din partea colegilor din Bucureştĭ şi Galaţĭ.

S'au rostit treĭ cuvîntărĭ: D. Ioan Dumitriu, de la oficiul poştal central, a vorbit din partea ieşenilor, d. Alevra din Galaţĭ şi Manea din Bucureştĭ.

Decedatul era cumnat cu d. Ionaşcu, dirigintele oficiuluĭ telegrafo-poştal din Vasluĭ, şi frate cu d. căpitan Boian.

D. Radu Soegiu, inginer al ministeruluĭ domeniilor, a sosit în Iaşĭ, cu acceleratul de dimineaţă, pentru a face planul de amenajarea atenanselor şcoaleĭ de comerţ graăul II, spre a servi de local uneĭ secţiĭ de pompierie.

Vom reveni.

In vederea nesfîrşitelor delapidărĭ şi furturĭ ce se întîmplă pe la casieriile de reghimente, ministrul de interne a trimis un ordin confidenţial prefecţilor de judeţe, prin care îĭ înştiinţează că în înţelegere cu ministrul de răsboiŭ, a convenit să dea prefecţilor puterea de a inspecta orcînd casieria companiilor de jandarmĭ din reşedinţa lor.

Iată părerea restuluĭ medicilor Spiridonieĭ în privinţa nedemneĭ adrese despre care am vorbit maĭ sus.

D. dr. Possa a refuzat primirea adreseĭ spunînd curieruluĭ că nu primeşte nişte adrese aşa de nedemne.

*

D. dr. Botez, găseşte că asemenea lucrurĭ se întîmpla de 3-4 orĭ pe an aşa că nu-l maĭ supără de loc.

D-ra dr. Botez, a fost foarte indignată la început, dar în urmă a fost de aceiaş părere cu fratele d-sale.

*

D. dr. Stihi, spune că nu d-sa ci alţiĭ aŭ fost vizaţĭ prin această adresă.

*

D. dr. Socor a respuns învitaţiuneĭ epitropieĭ că nu va putea participa la înmormîntare fiind ocupat cu concursul pentru spitalul din Băceştĭ.

O înşălăciune

Omul de încredere.—Scontarea portofoliuluĭ. La prefectul de poliţie.—La parchet.—Arestarea.—M. Wachtel şi Zoller et Perl.

D. H. Weiss, cunoscutul fabricant de hîrtie de ţigară din localitate, s'a plîns d-luĭ procuror Stănescu că a fost victima uneĭ înşălăciunĭ. In seara de 24 Ianuarie, d. Weiss a dat omuluĭ săŭ de încredere, d. H. Barthfeld, 17 poliţe spre a le scompta. Barthfeld scomptă poliţele la d. M. Wachtel, fabricant de fringhie, luă suma de 3 miĭ de leĭ şi spuse d-luĭ Weiss, că d. Wachtel i-a promis baniĭ pentru a doua zi Simbătă.

D. Weis aşteptînd Simbătă pînă seara, şi, neliniştit că omul săŭ de încredere plecase şi nu s'a maĭ întors, cercetă cauza absenţeĭ luĭ Barthfeld. In sara de 25, Barthfeld trimite vorbă d-luĭ Weiss că a încasat 3000 leĭ, dar că i-a oprit, pentru că-i se cuvine din ceĭ 25% ce are din toate operaţiunile făcute de fabrica d-luĭ Weiss.

D. Weiss, plîngîndu-se d-luĭ Penescu, prefect de poliţie şi d-luĭ Stănescu, procuror, s'a dat ordin poliţieĭ să înceapă cercetările.

Afară de cele 3 miĭ de leĭ, d. Weiss pretinde că Barthfeld i-a sustras două poliţe în alb în valoare de 640 leĭ, din care una a fost dată de Barthfeld d-lor Perl et Zoller, fabricanţĭ de apă gazoasă, pentru o datorie a sa personală.

Rămîne acum să se facă cercetările. pentru ca parchetul să vadă dacă e o escrocherie saŭ nu.

Prădarea bisericeĭ Cetăţuia

A cincea la numĕr

A ajuns o adevărată bataie de joc şi sfidare din partea hoţilor, carĭ pradă pînă şi locaşurile sfinte, fără ca poliţia să găsească vre-o urmă.

A cincea biserică prădată este cea de la Cetăţuia. In noaptea de 23 spre 24 crt., hoţiĭ aŭ deşertat tot ce aŭ găsit maĭ de valoare în acea biserică, introducîndu-se printr'o fereastră. Lipsesc 7 candele de argint poleite cu anr; o cruce de argint, una de anr; un potir mare de argint cu piedestal de aur; un disc de argint; un chivot de argint, o evanghelie grecească îmbrăcată cu argint şi alte obiecte sfinte.

Nu ne-am mira să auzim ca mîne, că hoţiĭ aŭ pradat Mitropolia, şi ca poliţia se va mărgini să facă referate fără nicĭ un rezultat.

Precum am anunţat, Vinerĭ, 23 Ianuarie, ora 8 seara, a avut loc întrunirea consiliuluĭ profesoral al facultăţeĭ de medicină, pentru a discuta cele ce trebuesc făcute în vederea proiectuluĭ de modificare al legeĭ sanitare, proiect foarte jignitor pentru facultatea din Iaşĭ.

Au răspuns la convocare aproape toţĭ profesoriĭ facultăţeĭ.

***

La deschiderea şedinţeĭ, d. dr. Socor începe cetirea proectuluĭ în chestiune:

D. dr. Bogdan, cerînd cuvîntul, spune că aproape tot proiectul este cunoscut şi fie-care cunoaşte principiile generale carĭ au condus la alcătuirea aceluĭ proiect. Convocarea are de scop cercetarea mijloacelor prin care să se lupte în potriva acestuĭ proiect şi d-sa crede că numaĭ această trebue să se facă în această şedinţă.

Părerea aceasta fiind admisă, d. dr. Bogdan reluînd cuvîntul, spune că proiectul în chestiune loveşte nu numaĭ facultatea de medicină, ci întreaga universitate din Iaşĭ şi decĭ protestul trebue să fie al întregeĭ universităţĭ.

D-sa propune alegerea uneĭ comisiunĭ care după ce va studia chestiunea, să alcătuiască următoarele lucrărĭ:

a) Un memoriu adresat preşedinţilor corpurilor legiuitoare şi tuturor deputaţilor senatorilor, iscălit de toţĭ profesoriĭ universitarĭ din Iaşĭ;

b) Un memoriu adresat deputaţilor şi senatorilor din Iaşĭ; şi

c) O invitaţiune specială deputaţilor şi senatorilor, profesorĭ universitarĭ în Iaşĭ, cum sunt d-niĭ: dr. L. Sculy, dr. L. Cosmovici, P. Poni, Ştefan Şendrea, Andreĭ Vizanti etc.

Medicii din Moldova vor fi şi eĭ convocaţĭ într'o întrunire la Iaşĭ, pentru a li se cere să adereze la memoriul profesorilor universitarĭ.

***

Propunerile acestea fiind primite, s'a procedat la alegerea uneĭ comisiunĭ compuse din d-niĭ d-rĭ: Bogdan, Peride şi Botez, carĭ să alcătuiască memoriul ce urmează a fi discutat într'o viitoare şedinţă a consiliuluĭ profesoral.

Prima şedinţă a comisiuneĭ va avea loc azĭ, 26 Ianuarie, la d. dr. Bogdan.

Toţĭ d-niĭ medicĭ, membriĭ aĭ societăţeĭ medicilor din ţară, secţia Iaşĭ, precum şi toţĭ aceia dintre medicĭ carĭ nu fac parte din această asociaţie, vor fi convocaţĭ zilele acestea de d. dr. Bogdan, preşedintele numiteĭ secţiunĭ, pentru a se pronunţa în privinţa noueĭ legĭ sanitare.

Ni se scaie din comuna Belceştĭ, judeţul Iaşĭ, cum că şcoala mixtă de acolo nu maĭ e frecuentată nicĭ de jumătate din numĕrul elevilor înscrişĭ.

Pricina e că sobele din clasă sunt stricate şi, pe lîngă că nu încălzesc, dar fac atîta fum în cît e cu neputinţă să stea copiiĭ în şcoală.

Părinţiĭ, ca să nu li se bolnăvească copiiĭ, nu'ĭ maĭ trimit la şcoală, cu toate amenzile la carĭ îĭ condamnă învăţătorul – iar ceĭ carĭ maĭ merg la şcoală, sunt ţinuţĭ să stea în curte fiind că salile de cursurĭ nu sunt de locuit.

E adevărat că, în timpul vacanţeĭ de Crăciun, primăria a cheltuit 300 de leĭ pentru reparatul şcoaleĭ, dar cu baniĭ aceştia s'aŭ văruit pereţiĭ şi atîta tot. Restul s'a întrebuinţat cine ştie cum.

Revizorul şcolar ar face maĭ bine să se ocupe de aceste neregularităţĭ de cît să facă, prin cîrciumĭ, conferinţe în contra oamenilor carĭ n'aŭ alt cusur de cît acela de a-ĭ zice pe nume.

Serata de la cercul militar

Simbătă seara s'a dansat din noŭ la serata cerculuĭ militar. Aceeaşĭ cordială petrecere care face caracteristica de căpetenie a acestor întîme reuniunĭ.

Aŭ luat parte: doamnele colonel Cica, colonel Stamatopol, Crivăţ, căpitan Văleanu, Sion, Lepadatu, Mîrtac, Grigorin, Puşcariu, Fraclide, Tiron, Iuliano, Dima, Galino, Bastake, maior Anghelescu, căpitan Negoiescu. Neagu, Hagiescu, Nanu, Negri, maior Popovicĭ, Asani, căpitan Tăutu, Corjescu, căpitan Stoianovicĭ, Elena Gheuca, etc. etc.

Domnişoarele: Varlam, Lepădatu, Sion, Vălescu, Eraclide, Şoldănescu, Morţun, Nanu, Vasiliu, Stoianovicĭ, Dimitriu, Ion, etc.

Domniĭ: colonel Paraschivescu, colonel Cica, locot.-colonel Teişanu, locot.-colonel Stamatopol, Crivăţ, d-r Crivăţ, căpitan Văleanu, d-r Puşcariu, Grigoriu, magistrat, d-r Iuliano, căpitan Vasilescu, dr. Stroicĭ, dr. Pilescu, Kirilă, dr. Iuliano, Erbiceanu, profesor, Cozadini, Neagu, magistrat, Locot. Mîrtac, Calognomu, Dim. Zarifopol, d-r Stihi, d-r Răteanu, Teohari Antonescu, Artur Sion, căpitan Moisachi, Misail, căpitan Fărcăşanu, locotenenţii Ţintu, Nastase, Vasiliu, Ernicĭ, Scorţescu, Simionescu; sub-locotenenţii Sion din cavalerie, Sion, din infanterie, Dubert, Cozniţă, Panopol etc.

Consiliul Comunal

— 23 Ianuarie —

Şedinţa se deschide la orele 9 Prezidează d. N. Gane. Membri prezenţĭ d-niĭ Tacu, Lepadatu, Constandachi, Stihi, N. Ion. Motăş şi Beceanu.

Un împrumut de 2 milioane.

D. Gane. **In şedinţa trecută aţĭ văzut cauzele care aŭ adus deficit în casa comunală şi aţĭ votat un împrumnt de 250 miĭ leĭ. O să avem. însă, nevoe de o sumă cu mult maĭ mare. Avem nevoe de un milion pentru canalizarea Calcaineĭ, 400 de miĭ pentru Ripa-Galbenă, 133 miĭ pentru abator, 66 miĭ leĭ pentru şcolĭ, 60 miĭ pentru băile comunale, 90 miĭ pentru pavaje, 330 miĭ leĭ pentru a alimenta fondul milioanelor. Cele 2 mil. 500 miĭ leĭ ce avem ne trebue pentru apă, şi cu bugetul ordinar nu maĭ putem face nimic. Pentru ca să nu cerem Camereĭ împrumuturĭ consecutive, să votăm 2 milioane de odată pe timp de 30 de anĭ cu 5 jum. la sută dobîndă.**

D. *Motăş.* Văd că din listă lipseşte plata pentru piaţa „Unirea".

D. *Gane.* Suma destinată pentru piaţa „Unirea" o vom putea plăti; peste 5 anĭ se împlinesc anuităţile ce plătim pentru asfalt.

Un vechiŭ împrumut

D. *Ion.* Prin anul 1885 comuna a contractat un împrumut de 2,650,000 leĭ. Ce s'a făcut pînă azĭ?

D. *Săvescu,* şef camptabil, explică că *maĭ sunt de plătit 15 anĭ, cîte 171 miĭ leĭ.*

Ripa Galbănă

D. *Motăş* este de părere că nu trebue să se facă de-o-cam-dată lucrărĭ ce nu sunt urgente. In această categorie intră şi canalizarea Rîpeĭ Galbene. Apa întrebuinţată şi de ploaie ar putea trece prin canalurile deja existente. Cere să se canalizeze strada Golia, din centrul oraşuluĭ.

Vorbeşte d. Constandachi şi d. Lepadatu, contra ideeĭ d-luĭ Motăş.

D. *Ion,* furios, face aspră opoziţie nouluĭ împrumut. Cere să se facă o parte din canal, începînd cu locul din dosul caselor luĭ Walter. *„Frumos şi flămînd"* d-lor consilierĭ, nu-ĭ bine.

D. *Gane.* Dar trebue să facem şi noĭ ceva cît vom sta la primărie.

D. *Ion* întreabă categoric: «Aveţĭ baniĭ?»

D. *Beceanu.* Avem de plătit anuităţile vechilor milioane împrumutate; 260 miĭ leĭ avem deja deficit; 15 anĭ va trebui să plătim cîte 171 miĭ leĭ; acum să ne împovorăm cu alte milioane? Economie, d-lor, numaĭ economie!

D. *Tacu* face o lungă pledoarie, recapitulează îmbunătăţirile făcute şi face apel să se voteze împrumutul.

D. *Ion.* Tună furios într'una şi se roagă tuturora să nu se voteze de cît mult un milion.

Votarea

Se pune la vot pe rînd: 1 milion pentru Calcaina, 250 miĭ pentru deficit, 400 miĭ pentru Rîpa-Galbănă, 358 miĭ pentru alimentarea milioanelor.

Toate sînt votate, pe timp de 30 anĭ cu dobîndă de 5½ la sută.

Şedinţa se rîdică la oarele 10.

Interviev cu d. dr. Bogdan

Nu se vor mira cetitoriĭ că m'am adresat d-luĭ dr. Bogdan în privinţa unor informaţiunĭ privitoare la mişcarea corpoluĭ profesoral universitar din Iaşĭ.

D. dr. Bogdan pe lîngă că e iniţiatorul acesteĭ mişcărĭ, dar face parte şi din comisiunea însărcinată cu organizarea mişcăreĭ.

— Nu sunt prea indiscret cînd vă cer cîte-va relaţiunĭ în privinţa părereĭ dv. asupra modificăreĭ legeĭ sanitare?

— Indiscret, de loc. Şi apoĭ, profesiunea..... Găsesc că în acest proect se pune în evidenţă odată maĭ mult tendinţa de centralizare. Proectul e foarte blesant pentru întreaga universitate şi în special pentru facultatea de medicină din Iaşĭ. Proectul e şi neconstituţional căcĭ în constituţie e scris că vor exista în Romînia două universităţĭ cu drepturĭ egale.

— Tendinţa de a împedeca tineretul de a studia în străinătate o aprobaţĭ?

— Da! căcĭ dacă nu avem facultăţĭ renumite, ele sunt totuşĭ bune şi studenţiĭ n'aŭ de cît să rămîe în ţară.

— Dar partea privitoare la examenul de liberă practică al doctorilor eşiţĭ din facultăţile din România?

— E un non-sens. Cum? Facultatea din Bucureştĭ să controleze pe cea din Iaşĭ? Aceasta e o... nu o calific.

— Dar obligaţia, pentru medicii străinĭ carĭ au absolvit facultăţile noastre, de a merge un an la ţară?

— E un nou serviciu militar, de astă-dată şi stupid. Studiat-au studenţiĭ pentru a muri un an de foame? De unde are statul dreptul de a-ĭ condemna astfel?

Noul proect de lege e în general nechibzuit şi trebue combătut din răsputerĭ.

In chestia succesiuneĭ Suceveanu maĭ aflăm că d. căpitan Cataraga ar fi prins asupra faptuluĭ pe o servitoare din casa defunctuluĭ,—servitoare care, din îndemnul uneĭ diaconiţe, lua lucrurĭ maĭ de valoare din casă şi le ducea pe la vecinĭ. Cerînd autoritatea parchetuluĭ, d. căpitan a stabilit pe deplin acest fapt şi a constatat în acelaş timp că asemine obiecte ar fi fost transportate pînă şi pe la Socola, la o d-nă din partea loculuĭ.

Afacerea, decĭ, se complică şi promite a deveni interesantă.

Telegramele Streinătăţeĭ

Havana 24 Ianuarie

O bombă cu dinamită a distrus o parte din casa primaruluĭ. Un servitor a fost rănit. Atentatorul e arestat.

Viena 24 Ianuarie

Partida studenţilor «germanĭ-naţionalĭ» s'a pus în grevă. Greviştiĭ cer escluderea studenţilor slavĭ de la Academie. Rectorul, d-r Toldi, a amînat toate cursurile pînă la 10 Februarie. Un student a fost aruncat peste un geam şi rănit grav. Studenţiĭ slavĭ aŭ întîmpinat pe colegiĭ lor cu strigăte de; *„Hanba"* (ruşine). Deputaţiunea studenţilor slavĭ a cerut o audienţă ministruluĭ Latour şi pregăteşte un memorandum. Profesorul Toula, venind să vorbească în aula academieĭ, a fost oprit să-şĭ ţie cuvîntarea. Pe strade sînt manifestanţĭ din ambele grupurĭ.

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendaruluĭ „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşuluĭ, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şi-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Prima fabrică de Periĭ de lux şi pensoane.

Iaşĭ str. Primărieĭ 17

In această nouă fabrică unică în România se efectuează articolele cele maĭ de lux şi simple precum: Periĭ de haine şi de cap, de barbă, de musteţĭ, de dinţĭ etc., montate pe lemn, os, fildeş, celeloid, aurite, argintate şi bronzate. Pensoane, Patruniere, Bidenele montate în lemn şi în smoală, Valţurĭ pentru friserĭ, Periĭ de caĭ, de vax, noroĭ, de frecat podele, măturĭ, etc. Toate sunt lucrate în diferite mărimĭ şi calităţĭ. Pentru înlesnirea onor. public am deschis tot în sus zisa stradă un depozit al fabriceĭ care se vind toate articolele maĭ sus arătate.

Spre convingere rugăm a ne visita

Cu deosebită stimă

Katz & Bernstein.

NATHAN SILBERBERG

ORNICAR

Iaşĭ, Str. Golia 52

vis-a-vis de poarta caselor Neuschotz,

Medaile d'or de la Academie parisiene des inventeurs Paris 1891.
Medaile d'or de la Exposition Nationale Suisse, Genéve 1896.

După cum am anunţat deja pe onor. public că întorcîndu-mă din Sviţera m'am stabilit în str. Golia 52 sub firma Nathan Silberberg ornicar unde efectuez cele maĭ grele reperaturĭ de ornicĭ şi comenzĭ.

Am onoare de a maĭ anunţa că am primit un frumos asortiment de ornicĭ de aur pentru dame şi bărbăteştĭ, Chronometre, Chronographe cu Repetir (care bate ceasurĭ, sferturĭ şi minute) precum ornicĭ de argint, otel, metal etc. etc.

Vind cu preţurĭ foarte moderate.

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

ANUNCIU

Aduc la cunoştinţă onor. public, că redeschizînd din nou prăvălia mea de coloniale şi delicatese, am asortat'o cu tot felul de articole pentru băcănie, ca zahar, cafea, etc.

Rog decĭ pe onor. public de a mă vizita şi a mă onora cu comenzile sale şi sper că va fi mulţămit atît de calitatea mărfurilor cît şi de preţul care va fi cît se poate de moderat.

Cu stima

Vechea şi cunoscuta firmă

I. Singher Bucureştian

Str. Anastasie Panu 33 vis-a-vis de Hala

N. B. Maĭ posed şi toate articolele de librărie şi papeterie.

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** aci maĭ jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:

6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu mâner adevĕrat englezesc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania,* american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *linguri de masă de argint-Britania,* american.
12 bucăţĭ *linguriţe de cafea de argint-Britania,* american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania,* american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania,* american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania,* american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeştĭ de *argint-Britania.*
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ.*
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania.*
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu mâner de porcelan.
6 bucăţĭ farfurioare, Victoria.
56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur şi înăuntru un metal alb, care ţine culoarea argintuluĭ şi peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că această inserţiune se referă numaĭ la *simple adevĕruri,* dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şĭ comande garnitura de maĭ sus care convine tocmaĭ ca

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE

precum şi pentru hoteluri, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisornl Societăţiĭ profesorilor, etc. Casă protocalată existînd de 16 anĭ.

— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —

Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ înainte.

VERITABIL NUMAI ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ

Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

De închiriet şi de vînzare

O casă cu douĕ etaje în strada de Sus No. 96. Compusă din patru apartamente cite din treĭ şi patru odăĭ cu atenansele lor, se pot adresa la proprietara din Strada Sărărie No. 43.

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.
2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.
3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

La 2 (14) Mai 1898

are loc tragerea

LOZURILOR SERBEŞTI

Tabac emis. 1898

Sunt treĭ tragerĭ anuale şi anume: la 1 Mai, 1 Septembrie şi 1 Ianuarie. Cîştigul principal e de

Leĭ 100,000

şi multe alte cîştigurĭ marĭ, ear cel maĭ mic cîştig de amortizare cu care negreşit trebue să iasă în cursul tragerilor este astăzĭ de leĭ 12 şi merge până la 40 leĭ. Durata lor e până la 1936. Sunt garantate cu toate veniturile Monopoluluĭ Tutunurilor (Tabac). Casa de schimb **S. Haifler,** Iaşĭ, str. Stefan cel Mare 31, vinde un asemenea los numaĭ cu **11 l. 50 b.**

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu,* strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ.	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ. . . .	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ.	18	20	12	85	8	85
Roman.	12	55	9	05	6	25
Bacău.	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ.	26	75	17	65	11	57
R. Sărat.	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ.	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ.	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ.	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ.	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ.	26	35	17	35	—	—
Brăila.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna.	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ.	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ.	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Libraria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ — „DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 219 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — MERCURĬ 28 IANUARIE, 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Demisii şi destituiri la Epitropie

LISTELE ELECTORALE

Formarea listelor electorale are anul acesta o deosebită insemnătate. Chiar dacă nu se vor intîmpla alegerĭ neprevăzute, in Noembrie viitor vor avea loc alegerile generale comunale pentru toată ţara.

Deşteptăm din timp pe toţĭ concetăţeniĭ noştri, că ceĭ ce aŭ drept şi nu sunt inscrişĭ să ceară inscrierea din vreme, iar aceĭ carĭ sunt inscrişĭ, să observe la timp, atît in listele provizoriĭ, cît şi in cele definitive, dacă inscrierea lor a fost menţinută.

Ceĭ interesaţĭ, atît pentru lămurirĭ, cît şi pentru apararea drepturilor lor in caz cind ar fi nedreptăţiţĭ de autoritatea comunală, se pot adresa la redacţia „Opinieĭ" in orĭ ce zi de la 10—11 jum. a. m.

Tărie şi Slăbiciune

E o chestie pe care trebue să'şĭ o puie tot omul care urmăreşte activitatea partidelor din ţara romînească: anume, de ce liberalii, carĭ sunt de o energie şi de o ingeniozitate fără păreche cît şed în opoziţie, devin nulĭ şi covîrşitorĭ de incapabilĭ îndată ce ajung la putere?

Şi răspunsul e simplu la această întrebare complicată.

Colectivistul nu se are în vedere de cît pe el. Plin de el insuşĭ, politicianul liberal are orizontul nemărginit. Tot ce 'ĭ foloseşte luĭ este bun de exploatat — tot ce serveşte combinaţiile personale şi egoiste oferă materie de critică şi platformă de opoziţie. Cu atîtea coarde de arc, fireşte că liberalul are coatele libere şi inepuizabil e arsenalul de arme cu care luptă în potriva guvernuluĭ.

Aşa se explică încercarea vinovată de a revolta pe ofiţeriĭ de cavalerie — *pronunciamento* exotic care a dat aşa de puternică lovitură disciplineĭ din oştire; tot aşa aŭ făcut cînd aŭ ridicat ţara în picioare pentru a sili pe guvernul conservator să se amestice în trebile interne ale Austro-Ungarieĭ — aşa aŭ procedat, în fine, cînd aŭ încercat să demoralizeze pe oştean spunîndu-ĭ că puşca Mannlicher e un ciomag care lasă pe soldat dezarmat în faţa duşmanuluĭ.

Consecinţele acesteĭ campaniĭ criminale eraŭ incalculabile - dar aceasta n'a împedecat pe colectivist de a o face cu cea din urmă îndărătnicie, fiind-că el se are în vedere pe sine, orĭ ce pagubă ar aduce pentru ţară folosul luĭ personal.

Medalia, însă, îşĭ are reversul. O dată ajuns la putere, partidul liberal s'a isbit din capul loculuĭ tocmaĭ de dificultăţile pe carĭ le creiase opoziţia lor desfrînată.

In chestia naţională aŭ cerut iertare din prima zi — şi azĭ încă sunt condamnaţĭ să săvîrşească ignominiĭ pentru a chezăşui ticăloşia la care s'aŭ angajat; în afacerea ofiţerilor răsvrătiţĭ s'aŭ tîrguit cu umilinţă şease lunĭ ca să găsească un *modus excundi* — iar în chestia puşceĭ Mannlicher a trebuit să vie un al douilea ministru de răsboiŭ, care să declare că nenorocitul dintîiŭ a mînţit cînd a criticat armamentul ţăreĭ.

In aşa condiţiĭ, fără credit înnăuntru şi fără prestigiŭ în afară, colectivitatea lîncezeşte într'o agonie penibilă purtînd în aripĭ plumbul pe care 'şĭ l-a înfipt pe cînd făcea opoziţie.

Această paralizie explică lămurit şi sburdălnicia de odinioară şi nulitatea complectă de azĭ a partiduluĭ.

Dar nu e numaĭ atît.

Studiul moduluĭ barbar cum fac colectiviştiĭ opoziţie precum şi constatarea stăreĭ mizerabile în care se găseşte guvernul născut din păcatul acesta, maĭ lămureşte o chestie care adesea face obiectul curiozităţiĭ oamenilor superficialĭ. Anume deslueşte pentru ce conservatoriĭ, carĭ daŭ în tot d'auna guvernul cel maĭ valoros, sunt blajinĭ şi fac opoziţie clasică cînd sunt chemaţĭ să exercite control asupra actelor colectivităţiĭ.

Avînd interesul public şi raţiunea de stat drept criteriŭ permanent, conservatoriĭ se osîndesc de bună voie la un fel de opoziţie academică, care convinge pe puţinĭ şi nu jigneşte pe nimenĭ. Trebue ca ignominia guvernuluĭ să treacă marginele permise pentru ca conservatoriĭ să părăsească rezerva obicinuită şi să ia poziţie în mod sgomotos. Şi în cazul acesta chiar, intervenţia noastră are de scop nu să răstoarne ci să îndrumeze guvernul pe calea care pericliteazā maĭ puţin interesul cel mare al ţăreĭ reale.

E destul să cităm cazul cu soluţia chestiuneĭ metropolitane, chestiune cînd conservatoriĭ, în opoziţie, aŭ făcut operă de guvernămînt, şi aceasta cu o desinteresare care uimeşte şi azĭ pe colectiviştĭ — pentru ca să nu maĭ fie trebuinţă, sperăm, de altă dovadă în sprijinul afirmăreĭ noastre.

Intr'un cuvînt, colectiviştiĭ fac opoziţie ca să vie la guvern — pe cînd conservatoriĭ fac şcoală, pentru guvern, pe cînd sunt în opoziţie.

Inegalitatea este, se înţelege, evidentă — dar tocmaĭ din această deosebire de procedură rezultă prestigiul de care se bucură partidul conservator faţă de trivialele apucăturĭ ale aşa zişilor naţionalĭ-liberalĭ.

G. Rădulescu.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Livreaua. Se vorbea ierĭ la rubrica aceasta de cazul onuĭ modest slujbaş căzut victimă unuĭ moment de uitare de sine — sau de curaj dacă vroiţĭ — în faţa unuĭ inalt demnitar: ce poate fi maĭ inalt de cît poliţaiul?

Un moment ni s'a părut omul acela tipul celor obijduiţĭ de propria lor stare rea faţă de clasa relativ restrînsă a acelora carĭ la un moment dat deţin autoritatea şi a tot puternicia fără să monopolizeze în acelaşĭ timp umanitatea şi altruismul — o nu!

Iată, însă, cazul nostru în bună tovărăşie cu un altul, mult maĭ eloquent, mult maĭ suggestiv, mult maĭ caracteristic şi — maĭ trist în acelaşĭ timp.

Iată într'o singură zi, într'o împrejurare neînsămnată — înmormîntarea unuĭ protopsalt îmbogăţit şi filantrop din cucernicie — perturbîndu-se starea socială a unuĭ număr de oamenĭ sus puşĭ prin cultură, prin stare socială.

Cine va tăgădui că o „admonestare" trimisă pe cale administrativă şi scrisă într'un stil de... administraţie, adresată unor profesorĭ universitarĭ sau unor medicĭ reputaţĭ nu constituie o lovitură morală? Şi dacă unele temperamente se pot lesne împăciui cu filosofia de resemnare necesară vieţeĭ în societate, cine poate lua în nume de rău, cine poate să nu aprobe o manifestare de demnitate a unuĭ om cult în potriva unuĭ asemenea act umilitor şi superfluu?

Poate cineva să nu cadă pe gînduri şi să nu se întristeze meditind asupra dureroaselor dileme în care sunt puşĭ la tot pasul oamenii culţĭ — între trebuinţa de a trăi şi eterna deşertăciune care le stă în cale?

Un medic primar înlocuit, unul secundar demisionat, profesorĭ universitarĭ umiliţĭ — toate acestea într'o zi, toate din senin, dacă *senin* şi *ocultă* pot sta alăturĭ.

Fiĭ liniştit, cetăţene modest, care ţi-aĭ perdut slujba de controlor; eştĭ în tovărăşie de demnitate cu alţiĭ care au avut mult timp iluzia că halatul de medic nu poate fi confundat cu livreaua. Dar au fost dezminţiţĭ...

Proiectul d-luĭ Haret

Principalele modificărĭ introduse de comitetul delegaţilor.

Liceul va avea numaĭ două secţiunĭ: clasică şi reală.

Ceĭ din secţiunea clasică vor putea înlocui limba elenă prin studiul fizicеĭ, chimieĭ, ştiinţelor naturale, igieneĭ şi geografieĭ, urmînd aceste cursurĭ în comun cu eleviĭ din secţiunea reală, iar certificatul lor de absolvire va purta menţiunea de clasicism modern.

La şcoalele de fete de gradul al II-lea s'a adaus economia politică, dreptul uzual, instrucţiunea civică şi limba latină. Absolventele care vor fi urmat şi limba latină, vor dobîndi un certificat cu menţiunea: echivalent cu certificatul de absolvire a studiilor clasice moderne din licee. *Acest certificat dă aceleaşĭ drepturĭ de înscriere la Universitate ca acelea de absolvenţa clasicismuluĭ modern din licee.*

Directoriĭ de licee şi de şcoale cu internate vor fi supliniţĭ pentru orele cît ar întrece numărul de 8, iar pentru ceĭlalţĭ directorĭ dreptul la suplinire nu începe de cît de la 12 ore.

Efectivul uneĭ clase nu poate trece peste 50 de şcolarĭ, pentru primele 4 clase, şi de 40 şcolarĭ pentru celelalte clase.

Certificatul de absolvire, care nu se va elibera de cît după examenul general, va cuprinde şi un extract din matricula cu notele de examen ale celor din urmă 4 clase.

O pătrime cel puţin din locurile de bursierĭ vor fi rezervate pentru fiĭ de săteni carĭ vor fi fost ceĭ maĭ distinşĭ la studiĭ şi conduită în şcoalele rurale. Aceştia vor fi admişĭ fără concurs.

La obiectele de studiu din licee s'a adaus economia politică.

Examenele de capacitate se vor trece la fie care douĭ anĭ şi numaĭ în Bucureştĭ. Membriĭ comisiunilor se numesc pe 4 anĭ.

S'a adaus ca meterie de examen pentru candidaţiĭ la profesorat un examen oral şi ex tempore *din pedagogie.*

Congediile pentru complectarea de studiĭ şi misiunĭ ştiinţifice vor fi socotite la calculul gradaţiuneĭ.

Numărul orelor unuĭ profesor nu va putea fi modificat de cît prin schimbare de program şi desfiinţarea de clase.

Cînd titularul are un congediu maĭ mare de două lunĭ, suplinitorul primeşte 80 la sută din leafa titularuluĭ, iar în caz de congediu de boală, numaĭ 60 la sută.

După 30 de anĭ de serviciu, profesorul va putea fi pus la pensie luîndu-se în considerare hotărîrea motivată a consiliuluĭ inspectorilor.

Invăţătoriĭ de la şcoalele de aplicaţie de pe lîngă şcoalele normale de învăţătorĭ vor putea obţinea titlul şi leafa de institutorĭ după treĭ anĭ de funcţionare după recomandaţia directoruluĭ şcoaleĭ de aplicaţie şi raportul inspectoruluĭ general.

Seminariile se supun în totul prescripţiunilor legeĭ pentru celelalte şcoale secundare.

Invăţămîntul superior

Absolvenţiĭ cu diplomă aĭ seminarelor nu se pot înscrie de cît la facultatea de teologie.

Absolvenţiĭ liceelor se pot înscri la orĭ care facultate.

Crearea uneĭ catedre universitare sau suprimarea uneĭ catedre devenită vacantă, se va face numaĭ prin lege, după cererea facultăţeĭ respective şi cu avizul conform al senatuluĭ.

Numărul orelor de curs, conferinţe şi lucrărĭ practice vor fi de cel puţin 6 ore pe săptămînă.

După 30 de anĭ de funcţionare, un profesor universitar poate fi pus la pensie cu avizul conform al senatuluĭ universităţeĭ şi al facultăţeĭ respective. După 40 de anĭ de serviciu profesorul poate fi pus la pensie cu avizul conform al consiliuluĭ permanent.

Nime nu poate ocupa două catedre universitare, afară de cazul supliniреĭ. Catedrele suplinite se plătesc cu leafa prevăzută pentru agregaţĭ.

Rectorul va avea o diurnă de 500 leĭ pe lună.

Pe lîngă fie-care universitate se institue un seminar pedagogic menit a pregăti personalul didactic pentru învăţămîntul secundar. Pe lîngă seminar va fi o şcoală secundară de aplicaţie pentru practica pedagogică.

Şcoala normală superioară de fete

La examenul de capacitate pentru profesoratul secundar sunt admise şi licenţiatele care vor fi urmat ca externe sau ca solvente în internatul şcoaleĭ normale superioare de fete, lucrările teoretice şi practice de pedagogie ale anuluĭ III din această şcoală.

Nu sunt admise la lucrările de practică pedagogică de cît licenţiatele care vor fi urmat cursurile de pedagogie la universitate şi vor fi depus examen.

Dispositiĭ Transitoriĭ

Profesoriĭ în funcţie la aplicarea legeĭ vor pastra catedrele lor. In caz cînd remaniarea programelor ar reclama de la actualiĭ profesorĭ o sporire de ore, numărul de ore ale unuĭ profesor din această categorie nu poate fi sporit peste 12 şi numaĭ în şcoala unde profesează.

Actualiĭ profesorĭ vor putea cere adăogirea orelor lor de curs în specialitatea în care profesază şi peste numărul de 12 ore pe săptămînă. Ministerul va putea acorda această creştere în urma raportuluĭ favorabil al consiliuluĭ permanent. In acest caz salarul se va regula conform art. 35 şi 36.

Pînă va ieşi prima promoţie de absolvente ale şcoaleĭ normale superioare, vor fi primite la examenul de capacitate licenţiatele din ţară şi străinătate. Candidatele la examenul de capacitate, care se vor prezenta în timp de 3 anĭ de la promulgarea legeĭ vor fi dispensate de dovada, că au urmat un curs de pedagogie; vor trebui însă să treacă un examen ex tempore *din pedagogie şi vor face probe de practică pedagogică.*

Şcolariĭ pregătiţĭ în familie sau în şcoale private vor da, până la organizarea examenuluĭ de absolvire, examen de clasa VII la liceul statuluĭ. Certificatul claseĭ VII le va ţine loc de diplomă de bacalaureat.

Ceĭ carĭ au absolvit deja clasa VII şi n'au reuşit la bacalaureat, vor trece un examen de înscriere la bacalaureat şi anume din romînă, latină, elenă şi franceză pentru facultăţile de drept, litere şi filosofiie; din romînă, franceză, matematică, ştiinţe fisico-naturale pentru facultăţile de ştiinţă şi medicină.

Comisiunea se va compune din decan şi cîte treĭ profesorĭ din facultatea respectivă.

Scandalul de la epitropie s'a terminat prin un echivoc in ce priveşte pe dr. Iuliano şi o satisfacţie strălucită pentru d. dr. Botezatu.

Ast-fel aflăm că demisia d-luĭ dr. Botezatu a fost respinsă, iar la adresa d-luĭ dr. Iuliano epitropia a pus rezoluţia că menţine adresa anterioară şi că dr. Iuliano e liber să facă ce-o poftĭ.

Aceasta nu e de cît o destituire deghizată.

Milioanele Comuneĭ

Actualul consiliu comunal, care a moştenit de la fostul consiliu conservator 6,500,000 leĭ, s'a aruncat în vîrtejul unor cheltuelĭ extravagante, asemănătoare eroului din piesa „Moştenitorul răsipitor".

Temelia tuturor aşezămintelor de înfrumuseţare a oraşuluĭ a fost pusă de conservatorĭ; iar colectiviştiĭ aŭ făcut inaugurărĭ, banchete şi aŭ fost decoraţĭ pentru gloria ce se cuvinea altora.

Intocmaĭ prevederilor noastre, d. Gane a recunoscut că împrumutul de 250 miĭ leĭ e prea infim faţă cu colosalul deficit ce ameninţă pe viitor finanţele comuneĭ — şi a trebuit să ceară un împrumut care să echilibreze simţitor sleita casă comunală.

Negreşit că şi ediliĭ actualĭ aŭ trebuit să *facă ceva*, pentru viitorime — şi aŭ făcut datoriĭ, pentru a face acum proiecte de împrumuturĭ.

Prevedem, însă, că şi acest noŭ împrumut se va duce de rîpă împreună cu lucrările proiectate pentru *Rîpa-Galbenă* care va fi canalizată, nu pentru-că e imperios necesar acest lucru, ci pentru că maĭ multe persoane — bine cunoscute administraţieĭ comunale — aŭ *interes* să se înfrumuseţeze fundacul în chestiune.

Şi notaţĭ că pentru această Rîpă s'a votat suma de aproape jumătate de milion — cu atîta uşurinţă trec consilieriĭ noştri peste cifra de milioane de par'că ar fi nişte Rothschilzĭ.

Prăpastia administraţieĭ comunale e mare; şi reprezentanţiĭ avereĭ comuneĭ Iaşĭ merg orbiş.

„Intelectuale"

Buna mea Sylvia,

...Nu, n'aĭ fost sinceră de loc şi-mĭ vine greŭ să pricep de ce mi-aĭ scris în feliul ăsta. Ţi-am păstrat, de altmintrelea, scrisoarea — şi vom receti-o îndată ce vom avea o sară de perdut împreună. Scrisorile sincere nu sunt nicĭ odată atît de lungĭ şi atît de amănunţite cum e a ta; o adevărată analiză de roman psihologic!

Educaţia noastră de a vicleni şi făţărnici ne duce prea departe: ne face să ne amăgim noĭ în de noĭ, să nu ne maĭ recunoaştem, fie-care pe sine însăşĭ în complexa varietate de dorinţĭ şi de capriciĭ.

....Cum s'a întîmplat să vă intîlniţĭ pe strada tăcută care duce de la *** spre casa ta şi să faceţĭ drumul lung voĭ singurĭ, alăturĭ şi cu măsură înceată — aşa-ĭ că veniaţĭ încet, încet? — nu-mĭ daŭ osteneala să cercetez. Presupun că el ştia ceasul şi locul — o nu de la tine, nu! — că aflase că te veĭ întoarce singură, că te-a aşteptat în drum, orĭ în umbra uneĭ case, la vr'o respintene.

Mărturiseşte cu toate acestea că nu te-aĭ fi abătut nicĭ n'ar fi luat vre-un alt drum — fie chiar unul maĭ scurt şi maĭ puţin singuratec — dacă prin o întîmplare orĭ prin instinct ştiaĭ că *el* va răsări în drum, că va luă loc sfiios şi tăcut alăturĭ de tine. Era atît de lesne să ştiĭ lucrul acesta....

Dar n'aĭ făcut'o, măcar că *nu*-l iubeştĭ, măcar că senzaţia ar fi fost aceeaşĭ, dacă-ţĭ eşia în drum orĭ-care altul cu dorinţa timidă de a te însoţi pîn'acasă...

De ce stăruĭ atît de mult asupra împrejurărilor?...

«Iĭ tremură glasul, vorbea rar şi cu frică, se împleticea une-orĭ, pierdea şirul expresiilor şi în mod vădit se tulbură tot maĭ mult cu cît s'apropia de casa ta.

«Era lumină ca de zi senină de se vedea emoţiunea privirii — şi o tăcere de s'auzea răsuflarea; peisagiu suggestiv, — omăt scîrţîitor şi răsfrîngînd raze de stele, seninătate clară a uneĭ nopţĭ de iarnă...» S'ar părea că pregăteştĭ tu însă-ţĭ motivarea sfîrşituluĭ, — a evenimentuluĭ care te-a impresionat şi «deziluzionat».

La despărţire — tu i-aĭ dat mîna; aĭ simţit «cum tremură de emoţiunea luĭ» apoĭ, un vîrtej — o luptă de o clipă, — o catastrofă de care ţi-aĭ dat seamă *abia după* ce se depărtase el; îşĭ apropiase buzele de mîna ta (presupun, afirm că din instinct sau din deprindere îţĭ scoseseşĭ minuşa dreaptă) fără să fi avut vreme să ţi-o retragĭ, să i-o refuzĭ, orĭ să-l mustrezĭ....

*

Aĭ pierdut o noapte întreagă — insomnie şi ciudă nelămurită — ca să-l condamnĭ, ca să pierzĭ iluziile *şi* despre el.

Şi aĭ vrea ca *eŭ* intimă şi bună prietină a ta, să iau în serios sentinţa aceasta a ta! De ce n'aĭ fi crezut una ca asta *despre dînsul* nicĭ o dată»?

Ştiam că nu-l iubeştĭ — noi «intelectuale» nu iubim pe nimenĭ orĭ nu ne dăm samă de ce însamnă a iubi — dar deziloziona tă despre un om care-ţĭ sărută mîna, un act pe care'l iertăm atîtora în puterea unuĭ obiceiŭ?

Chem în ajutor întreaga mea filosofie - la cîtă îmi dă drept diploma mea de absolventă a facultăţiĭ — şi nu te pot pricepe unde este extraordinarul — în fapta *luĭ*? Unde aĭ aflat tu de existenţa tipuluĭ uman aşa cum zice că *îl* credeaĭ? Cine ţi-a inspirat visul uneĭ anomaliĭ drept ideal?

Un om care te iubeşte — *fără a te dori*; iată care ar fi încheerea după cîte scriĭ, de sigur fără a le crede şi fără sinceritate.

Toată tinereţa noastră de femee nu se petrece un moment în afară de gîndirea aceasta: *de a fi* vroite; nu e un singur act, o privire, o vorbă — care să se ridice de-asupra ţinteĭ marĭ: de *a fi* şi noĭ nu suntem — de cît cu conştiinţa de a fi dorite; nu avem altă măsură a puterеĭ, altă siguranţă a superiorităţeĭ altă credinţă a meritului.

Un om care ne poate vedea cu nepăsare — ne e duşman; ne e tagada proprieĭ noastre fiinţĭ, umilinţa noastră ca sex, înfrîngerea mîndrieĭ noastre.

... Aţĭ vorbit „lucrurĭ serioase" — tot

drumul fără îndoiată și tu ieștĭ cel puțin atît de inteligentă și de luminată ca și dînsul. Dar în acelaș timp fie-ce mișcare a ta—era urmată de o vibrare a luĭ; în acelaș timp tu aveaĭ siguranța că îl *stăpînești*, că-l bucurĭ și-l întristezĭ, că-l ocupĭ și-ĭ înlănțuĭ voința instinctul, speranța și poate din cînd în cînd te durea îndoiala despre purtarea ta.

De ce dar te-a deziluzionat cînd este cu *neputință* să nu te fi bucurat momentul cînd el s'a *plecat* să atingă cu buza arsă receala mineĭ tale? Cînd tu așteptaĭ, de mult, de mult, actul acesta nevinovat? In obiceiu numim actul acesta— «respect»—are el o însemnătate contrarie în sentimente?

Dacă nu l'aĭ crezut în stare „să îndrăznească atita"—l'aĭ insultat, iar nu idealizat după cum ți se pare; și îndrăzneala *luĭ* măsoară puterea *ta* de a învinge. Triumful inconștient dar așteptat—ți-a pricinuit insomnia, sunt sigură.

Plăcerile se deosebesc uneorĭ greu de neplăcerĭ și tu numeștĭ deziluzie — împlinirea uneĭ iluziĭ... Dar e tîrziŭ— și am un capitol din «Paradoxe» de terminat și teze de corijat și de respuns la scrisoarea Aneĭ—maĭ bizară și maĭ lungă încă de cît a ta. Ți-o voiŭ ceti mîine. Mă aștepți!

Tony

. . . . . .

Pentru copie

Rodion

FEMENITĂȚI

Flirtul condamnat

— —

Un senator menit a rămîne maĭ celebru de cît parizianul moralist Bérenger, este un oare-care senator Cune, din Maryland, provincia Virginia, in Statele-Unite.

El a depus un proiect de lege pentru abolirea flirtuluĭ.

Bill-*ul e intitulat: „Proiect de lege pentru protecțiunea colegiilor și pensionatelor de fete: profesoare și eleve".*

După noua lege va fi considerat ca fapt nelegal de a „deranja în mod voluntar și fără necesitate, de a tulbura liniștea vre-uneĭ profesoare orĭ eleve de colegiu sau pensionat, pe cale publică". Este oprit tinerilor de a comunica prin ochiade, *prin* scris *orĭ prin* graiŭ *cu simplul scop de a* flirta.

Amendele vor fi între 5 și 10 dolarĭ pentru prima abatere; a doua—atrage după sine 10—30 zile închisoare...

Asemenea „anormală" lege nu putea fi concepută de cît în America negustorească,—nu-i așa cetitoare de.., colegiu și pensionat... Dar iată-mă pe calea uneĭ „abaterĭ" spre flirtagiŭ...

Deplasărĭ

Hotel Trajan. D-niĭ: Charles Gniepavid, tapisier, Bucureștĭ, locot.-colonel Ștefănescu, militar, Bacău, L. Haas, director, Slănic, maior Polter, militar Bacău, Karl Gaisel, antreprenor, Bucureștĭ, Haim Costiner, propr. Botoșanĭ, David Kahanescu, comerciant, Botoșanĭ, I. Baraitaru, funccionar, Bucureștĭ, I. Dimitrescu, sub-director de incăsărĭ, Bucureștĭ.

Hotel Europa. D-niĭ: F. Davidescu, Dobrovătz, R. Romulo, Bucureștĭ, Vogel Focșanĭ, căpitan Haretz, Bacău, sub-lct. Belloiu, Bacău, locot. Mărășescu, Bucureștĭ, locot. Balaiș, Bucureștĭ, G. Durst, Bucureștĭ, C. Kalb, Bucureștĭ, P. Lustgarten, Bucureștĭ, A. Damm, Bucureștĭ, M. Reich, Bucureștĭ, G. Lehman, Bucureștĭ.

EXTERNE

Studențiĭ în Politică

— —

Telegramele străinătățiĭ vorbesc zilnic de tulburările studențeștĭ petrecute în diferite orașe marĭ, centre de cultură universitară; violențe peste măsură se desfășoară; acte de furie îndreptate în potriva universităților și a profesorilor; zidurĭ ruinate, geamurĭ sfărîmate, huiduielĭ și manifestațiĭ,

E adevărat că nu pretutindenea tulburările aŭ aceeașĭ origine și același caracter. La Neapole, bună oară, în timp ce sute de lucrătorĭ manifestează cerînd pîne saŭ lucru, studențiĭ se agită sfărămă și huiduiesc — pentru oarecarĭ modificărĭ de prrograme și de cursurĭ. In apus, recenta afacere de revizuire a dat prilej studenților să manifesteze deși, evident, rostul amesteculuĭ studențesc nu-l vedea nimenĭ. Maĭ grave sunt însă tulburările din Austro-Ungaria și Boemia, unde s'a întins solidaritatea studențească în tot imperiul în urma măsurilĭ care interzicea studenților din Praga de a purta insignile universitare. Aci e o adevărată relovuție al cărĭ sfîrșit nu se poate prevedea.

Urmărĭ grave n'aŭ avut niciodată marile agitațiĭ studențeștĭ pentru că foarte arareorĭ ele aŭ fost pornite din pricine binecuvîntate și intemeiate și maĭ ales pentru că în deobște sunt provocate de un mic număr care lucrează în numele claseĭ — dacă se poate vorbi de clasa studențească formînd strat aparte în societate.

Una din nenumarate statuĭ ale luĭ Bismarck reprezintă pe cancelarul de fier ca student la Ienna. Cu toate acestea cele ce se cunosc asupra vieței universitare a mareluĭ om de stat nu lăsaŭ de feliŭ să se întrevadă că... va avea attea statuĭ.

O dovadă maĭ mult că în acțiunea *masseĭ* universitare energiile și capacitățile individuale n'aŭ nimic de cîștigat.

Științĭ-Litere-Arte

— —

Intre nenumăratele anecdote ce se povestesc pe urma răposatuluĭ chirurg Péan este și surpriza ce a avut vizitînd o expoziție a uneltelor dezgropate la Herculanum. Aproape toate aparatele descoperite în cursul carieriei sale, chirurgul le-a găsit, în forme primitive, printre uneltele vechĭ.

Căcĭ—nu e nimic noŭ sub soare.

*

Joĭ se va juca la teatrul național *Daniel Rochard* din repertoriul *Comedieĭ Franceze.*

*

STRUNA ZILEI

Chi va piano, va sano
Chi va sano, va lontano

— Apa noastră prea-ĭ înceată
De n'o scoate nicĭ sondagiul
luĭ Paiano...

— Ba pe semne-ĭ „educată"
Și va fi știind adagiul:
„Chi va piano..."

*

Din ultima conferință a avocateĭ *Chauvin* la Bodinera din Paris:

„Dreptul de a pleda s'a acordat femeilor în Finlanda, *Romînia,* Scandinavia, Belgia și aiurea. Nicĭ una din țările acestea nu are a se plînge de aceasta..."

Noĭ maĭ cu seamă....

*

Față cu succesul imens ce a abținut farsa ce s'a representat joĭ seară: *Mătușa luĭ Carol,* d. Borelli a hotărît a se maĭ reprezinta încă o dată în stagiunea aceasta. De mult nu se pomenește să se fi rîs în teatrul nostru cum s'a rîs la *Mătușa luĭ Carol.*

*

Erĭ a sosit la casa mașinelor de la teatru un prim transport de mașinerĭ pentru marea melodramă *Rocambole,* (Dramele Parisuluĭ), care se va reprezînta Sîmbătă, 14 Februarie 1898.

*

Suma încasată în seara de sîmbăta cu prima reprezentație a *Dameĭ de Caro* e de peste 1900 de francĭ.

Trăiască *bombele!*

MARUNTE

— —

Telefoanele dintre prefectura de județ, de poliție și primărie sînt stricate. Știrile urgente se transmit prin podariĭ și serjențiĭ comunalĭ.

*

Casapiĭ refuză —cu multă dreptate— să plătească taxa, pentru păstrarea — impusă — cărneĭ în hala refrigerentă și amenință să dea în judecată Comuna, pentru carnea ce li se strică în hala frigorifică.

*

Ierĭ a avut loc căsătoria religioasă a d-luĭ Gh. Sachelarie, învățător în comuna Drăgășanĭ, județul Suceava, ca gentila d-ră Maria Tuduriu.

Nunĭ aŭ fost d. și d-na I. Mitru, directorul școaleĭ normale *Vasile Lupu.*

INFORMAȚII

— —

Fabricantul de făină de grîŭ, Iosef Neiger, din Roman a încetat plățile lăsînd un pasiv de 192 miĭ leĭ.

— —

Ministrul domeniilor a dispus vînzarea moșieĭ statuluĭ, Ulmenĭ din județul Iași.

Licitația se va ținea în sala prefectureĭ.

— —

Ministrul de interne a aprobat cererea făcută de comitetul societățeĭ doamnelor din Iași „Evanghelia" de a emite 2500 de bilete de loterie toate cîștigătoare.

— —

Astă-zĭ tribunalul va da sentința definitivă în procesul ce arhitectul Danielescu l'a intentat comuneĭ.

— —

Intr'un interval de cîte-va zile cincĭ biserici pradate, iată un lucru care nu poate să nu supere nicĭ pe impasibilul prefect de județ chiar.

Pînă la alte măsurĭ, d-sa a expediat astă-zĭ I. P. S. Sale Mitropolitului Moldoveĭ, următoarea adresă:

Intr'un interval de cîte-va zile cincĭ biserici aŭ fost pradate. Una din cauzele care împedecă descoperirea răi-făcătorilor, e și acea că parohiĭ bisericilor nu vizitează bisericele de cît la două-treĭ săptămînĭ, astfel că faptele ni se aduc la cunoștință după două săptămînĭ, cînd urmărirea e maĭ grea de făcut.

Pentru a evita în viitor asemenea lucrurĭ vă rog respectuos ordonați ca bisericele să fie zilnic vizitate de parohiĭ respectivĭ.

— —

In locul d-neĭ Constantinov, institutoare la scoala de băețĭ, din strada Săulescu, pusă la pensie pe ziua de 1 April a. c. s'a permutat d-na V. Botez, institutoare la Bacăŭ.

— —

Comitetul inundaților din județul Iași de sub presedența d-luĭ I. Manu, a întocmit tabloul de ajutoarele ce trebuesc acordate inundaților din astă primăvară.

Aceste ajutoare, aŭ fost în mare parte adunate din inițiativă particulară.

Zilele aceste se va începe distribuirea ajutoarelor.

— —

Moralĭ și recunoscătorĭ

La ordinea zileĭ e scandalul de la epitropia Sf. Spiridon. Nu comentăm și uicĭ nu voim să intrăm în amănuntele uneĭ afacerĭ care poartă de la inceput ștampila aroganțeĭ. Dacă un sentiment nobil trebuia să îndemne pe medicĭ să asiste la o înmormîntare; și iarăș, dacă între oamenĭ cu poziția beligeranților în chestiune, se poate admite admonestărĭ de felul aceleia făcută corpuluĭ medical de epitropie, lăsăm aceste chestiunĭ la apreciarea cetitorilor.

Voim să relevăm, însă, două lucrurĭ. Instituția aceasta are funcționariĭ eĭ împărțițĭ în două categoriĭ: personalul administrativ și serviciul medical. Care din aceste două serviciĭ trebue să prepondereze? Care din aceste două serviciĭ este elementul prim corespunzător scopuluĭ așezămîntuluĭ?

*

O comparație ne va dovedi un lucru care nu corespunde de loc cu realitatea —în ce privește elementul care predomină.

Serviciul medical al spitaluluĭ are o reputație neîntrecută. E aproape un renume ce 'și l-a cîștigat acest serviciŭ. Tratamentul admirabil și o muncă conștiincioasă a făcut ca oamenĭ din toată Moldova vin de caută alinarea suferințelor aci în Iași, deși în maĭ fie-care oraș din Moldova Spiridonia are sucursală. Să nu ni se spue că aceasta a făcut-o reputația bătrînilor Russ, Ciurea, precum și d-rilor Russ, Sculy, Botez, Bejan, etc. Nu numaĭ acesta dar întreg modul de a trata în acest spital a creat această reputație.

*

In schimb, cum e serviciul administrativ.

O mică statistică ne-ar dovedi—și la nevoe vom da cifre—că cu 30 de anĭ în urmă eraŭ maĭ multe paturĭ de cît acuma. Vor întreba cetitoriĭ: ce s'a făcut cu restul donațiilor? Orĭ-cine va lua budgetul caseĭ sf. Spiridon va vedea că maĭ mult de jumătate se cheltuiește pentru administrație și d'abia restul pentru serviciul medical și întreținerea bolnavilor. Și aceiașĭ epitropĭ, carĭ n'aŭ respectat voința expresă a donatorilor, carĭ aŭ întrebuințat banii în altă direcție, aceiașĭ epitropĭ insultă și lovesc în aceia carĭ aŭ creat tocmaĭ reputația caseĭ.

Nu știm dacă practica intr'o direcție oare-care a uneĭ aplicațiunĭ tocește restul simțireĭ; nu știu dacă o ipertrofie are de rezultat o atrofie a restuluĭ simțurilor, dar din suflet aș dori să fie astfel pentru cinstea celor carĭ sunt în fruntea facultățeĭ de medicină. Poate că din cauza pasiuneĭ pentru arta saŭ știința lor, o atrofie a sentimentuluĭ solidarității și demnității l'a produs și numaĭ o atare scuză poate s'o aibă aceia carĭ aŭ suportat și suportă și astă-zĭ o înjosire, neavînd curagiul de a scoate un strigăt de indignare.

Vorbim de colegiul medical, nu de individualității.

— —

TAXE NOUĂ

Prin ordinul No. 2220, din 21 Ianuar a. c. Direcțiunea generală a telegrafelor și poștelor înștiințază toate oficiile din țară că pentru orĭ ce mandat internațional să se perceapă în numerar **o nouă taxă de 50 banĭ la suta de leĭ, socotindu-se 5 banĭ de fie-care grupă de 10 leĭ sau fracțiune. Această taxă se va percepe numaĭ pentru următoarele țărĭ: Austro-Ungaria cu sucursalele din Turcia; Herțegovina, Belgia, Bulgaria, Britania mare cu Irlanda, Elveția, Egiptul, Franța, Luxenburgul, Italia, Malta, Portugalia, Tunisul, Statele unite din America, Congo și Serbia.**

Publicul a rămas surprins de această nouă taxă, căcĭ nicĭ funcționariĭ de la poștă nu știu în virtutea căreĭ legĭ sau jurnal al consiliuluĭ de miniștri s'a impus această nouă taxă, ce a inceput a se percepe de la 1 Februar stil nou adică 18 Ianuarie curgător.

Se vede și din aceasta golul din bugetul statuluĭ.

— —

La Marburg, în Austria, a avut loc un duel cu pistolul între un locotenent de dragoni și un student în medicină.

Acesta din urmă a rămas mort pe teren.

— —

In urma svoireĭ faptuluĭ că d. ministru de finanțe va aduce în Cameră un noŭ proect de imposit asupra patentelor și timbruluĭ, aflăm că e vorba să se țină în cursul săptămîneĭ viitoare o serie de intruniri publice in orașele principale din țară.

Primele intruniri vor avea loc simultaneŭ, in ziua de 1 Februarie, la Iași, Craiova și Ploești, iar Luni 2 Februarie (Intâmpinarea Domnuluĭ) va avea loc o intrunire publică in Capitală.

— —

La timp am vorbit despre raportul d-luĭ Chaigneau, relativ la înființarea uneĭ fabricĭ de conserve în Iași. Aflăm că d. Eduard Ghica, consilier comunal din Iași, a înmînat d-luĭ prim-ministru un studiŭ complect al d-luĭ Chaigneau, inginer șef al comuneĭ Iași, cu privire la înființarea uneĭ fabricĭ de conserve alimentare pe lîngă abatoriul din Iași.

Acest studiŭ este însoțit de planurĭ, devise și caete de sarcinĭ.

In cas cînd se va înființa fabrica, ministerul de răsboiŭ va trebui să înscrie în bugetul săŭ un milion pentru furnisarea armateĭ cu conservele din această fabrică.

— —

Consiliul Comunal

— 26 Ianuarie —

Ședința se deschide la oarele 9. Prezidează d. N. Gane. Membri prezențĭ d-niĭ: Tacu, Lepadatu, Velciu, Ed. Ghica, Cozadini, păr. Vereanu, Beceanu, N. Ion Constrandachi, Stihi și col. Botoz. 12 la număr. Ca nicĭ odată.

Se svonise că d. Ghica va face o interpelare și s'a prevăzut o ședință furtunoasă. In sală multă lume; observ și pe d. Penescu.

Interpelarea d-luĭ Ghica

D. Ghica. Foarte calm, nu cum se credea d. Ghica face istoricul deficituluĭ comuneĭ și chiar de la inceput pune două intrebărĭ consiliuluĭ: 1) *Pentru ce comuna, putînd prevedea un deficit sigur la incasărĭ, n'a redus la timp cheltuelile?* și 2) *Pentru ce administrația comunală a cerut maĭ întâĭ un credit de 250 miĭ leĭ, apoĭ unul de două milioane, cînd nu era nevoe?* Incă prin Iulie am prevăzut un deficit de 18 miĭ leĭ la barierĭ; am cerut un tablou ca să chibzuim împreună cari sînt cheltuelile ce s'ar putea suprima; d. Tacu, însă, n'a voit. In ședința din 17 Septembre v'am arătat că vom avea 300 miĭ leĭ deficit și v'am spus *că aceĭ cari ne vor lua locul, vor găsi un dezastru*; iar d. Tacu mi-a promis atuncĭ că va face reducerile necesare. Altfel, însă, s'a întîmplat. Prin octombrie am cerut din nou situația finanțelor, cu ocazia cererei unuĭ credit de 10 miĭ leĭ pentru reparațiunĭ de bisericĭ. Devizele n'au fost aprocate de noĭ. D. Tacu a indus în eroare consiliul, și numaĭ pe cuvintele d-sale, fără să fi votat noĭ, i s'a acordat creditul. Dar cu străzile știțĭ cît ațĭ cheltuit? Nicĭ d. Gane sînt sigur nu știe Ațĭ luat 50 miĭ de leĭ din paragraful Calcaineĭ și l'ațĭ trecut la drumurĭ, ațĭ avut 80 miĭ leĭ la fondul acestuĭ articol și ațĭ maĭ produs un deficit de 97 miĭ leĭ din fondul milioanelor.

N'am avut intențiunea la inceput să facem străzile in senzul cum ațĭ făcut d-v. Dar cu năsipul? Ațĭ contractat pentru 30 de miĭ de leĭ și ațĭ comandat năsip de 60 miĭ leĭ, fără să ne întrebațĭ

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

66)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA A DOUA

II.

Aceea ce îl lovea însă maĭ mult era educația puternică, bravura aceea a spiritelor și a inimelor, copiiĭ aceea, carĭ fără a lasa să se vadă nimic din sentimentele lor personale, fără a-și permite să judece pe tatăl lor, se mulțumeaŭ cu aceea ce li se spuse și așteptaŭ evenimentele cu tărie și fără a spune nimic, continuindu-și fie-care lucrul obișnuit. Nimic nu era maĭ simplu, maĭ demn și maĭ înalt. Pe lîngă acestea maĭ era eroismul zimbitor al bunicei și al Marieĭ, care, amîndouă se culcaŭ deasupra laboratoruluĭ, în care se lucraŭ cele maĭ teribile explosibile, veșnic espuse pericoluluĭ uneĭ exploziĭ.

Insă curajul acesta, ordina și demnitatea aceasta nu făceaŭ de cît să surprindă pe Petru fără a-l mișca. Nu maĭ avea motiv să se plîngă, primirea era corectă, dacă nu iubitoare, pentru că nu era acolo de cît un strein, un preot. Și cu toate acestea, le rămăsese ostil, din cauza sensațieĭ că se găsește într'un mediŭ în care nicĭ unul din chinurile luĭ nu puteaŭ fi împărtășită, nicĭ chiar bănuită. Ce făceaŭ dar oameniĭ aceștia pentru a fi atît de liniștițĭ, atît de fericițĭ în necredința lor religioasă, dedațĭ cu totul singureĭ credințe—știința, în fața Parisuluĭ acestuia înspăimîntător, care-și întindea înaintea lor marea fară margine, grozăvia sgomotoasă a nedreptățeĭ și a mizerieĭ luĭ? Intoarse capul și privi Parisul prin ferestrele largĭ, de unde apărea nesfîrșit, mereŭ present, plin de viața-ĭ colosală. La ceasul acesta, sub razele oblice ale soareluĭ de după amiaza aceasta de iarnă, Parisul era acoperit de un praf luminos, ca și cum un sămănător nevăzut, ascuns în gloria astruluĭ, ar arunca cu mîna plină grămezĭ de sămînță, a căror val de aur se așaza în toate părțile. Imensul cîmp propriŭ cultureĭ era acoperit, chaosul fară sfîrșit de acopereminte și monumente nu maĭ era de cît ca un cîmp de muncă, în care niște plugurĭ uriașe tăiase brazde imense. Și Petru agitat de o trebuință neinvinsă de speranță, se întreba dacă aceasta nu era adevărata bună semănătură, Parisul samanat cu lumină de soarele dumnezeesc, pentru secerișul viitor, acela de adevăr și de dreptate de care despera să maĭ fie vre-odată.

In sfîrșit, Petru, se sculă și plecă, făgăduind de a se întoarce dacă știrile ar deveni răle. Maria îl întovărăși până la ușa din stradă, și acolo, pe neașteptate, fu apucată de una din înroșirile acelea de fetiță, care o suparau atît de mult, cînd și ea la rîndul eĭ voi să trimită rănituluĭ cuvinte de dragoste. In sfîrșit, vitejește, pronunță cuvîntul, cu ochiĭ veselĭ și feciorelnicĭ, fixațĭ pe aĭ preotuluĭ.

— La revedere, d-le abate... Spuneți-ĭ luĭ Guillaume că îl iubesc și îl aștept.

III.

Trecură treĭ zile. In căsuța de la Neuillej, Guillaume ars de frigurĭ, țintuit pe patul acela, unde îl chinuia nerabdarea, se simțea cuprins de nelinişte în fiecare dimineață, la sosirea jurnalelor. Petru se încercase de a face ca dînsul să nu le maĭ vadă. Dar vedea atuncĭ pe fratele luĭ chinuindu-se maĭ mult, așa că el singur trebuia să-ĭ citească tot ce apărea asupra atentatuluĭ, un nămol de care coloanele nu se maĭ sfîrșiaŭ.

(Va urma).

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietățĭ.
Bere de Bragadir și Luther.
Intrarea Liberă.

Dr. Philipp Blumenfeld

de la Facultatea de medicină din Viena

După doĭ anĭ de practică la clinicile din Viena și Berlin, s'a stabilit în Iașĭ.

47—Str. Ștefan cel Mare—47

Casele W. Wassermann

Consultațiunĭ 8 -10 a. m. și 2—4 p. m.

Dr. A. GROPER

(Gropeanu)

S'a stabilit în Iași str. Bărboĭ No. 2.
Consultațiunĭ de la 10—12 a. m. și de la 2—4 p. m., boale interne de femeĭ, copiĭ, piele și secrete.
Pentru saracĭ gratis.

A sosit la Librăria d. Halpern str. Golia *Cinemotograf* 50 banĭ bucata.

Dr. EDUARD FABINI

— No. 140 Strada de Sus No. 140 —

IASSY

— Maladiĭ Interne —

BOALE DE FEMEI

Consultațiunĭ de la 5—7 ore p. m.

O Noutate pentru publicul Ieșan

La 14 Ianuarie a. c. s'a deschis în str. Lăpușneanu No. 28 o magazie de încălțăminte cu firma *«Lumea Elegantă»* care va vinde mărfurile cele maĭ fine cu prețurile cele maĭ moderate.

ALEXANDRU CERBAN

Doctor în Drept

de la facultatea din Paris

AVOCAT

Iași.—Strada Golia No. 42

Constantin S. Crupenski

FOST MAGISTRAT

AVOCAT

Ore de consultație de la 9 la 11 ore d. a de la 5- 7 p. m.

Strada Lătzescu No. 6,

Cota oficială

Constanța 26 Ianuarie 1898.

Orz 420 hect. 4 leĭ 30 banĭ. Secară 60 hect. leĭ 5 banĭ 40. Meiŭ 70 hect. 4 leĭ 40 banĭ. Orz vechiŭ 110 hect. 5 leĭ — banĭ. Griŭ arnăut 90 hect. 9 leĭ 30 banĭ. Porumb 460 hect. 6 leĭ — banĭ. Ovăz 40 hect. 4 leĭ — banĭ.

Toate în oraș la magasie.

Galațĭ 26 Ianuarie 1898.

Sacară 15000 kgr. 65 leĭ 6 banĭ 85. mag. predabil deschiderea dunăreĭ. Cinquantin roș noĭ 1400 hect. 77 kgr. 6 leĭ 20 b. mag. predaraa la martie. Orz 1200 hect. 55 kgr. 4 leĭ 20 b. obor.

De arendat *de la 23 Aprilie 1899.*

Moșia Oneștĭ din județul Iașĭ avînd 3561 fălcĭ din care 2100 fălcĭ arătură; 1344 fălcĭ suhat și fînaț; 52 fălcĭ eazurĭ și 10 fălcĭ viĭ și livezĭ. Casă de locuință de cărămidă cu douĕ rîndurĭ; șase coșere; cărciume și o moară de abur.

Moșia Boroșoia din județul Iașĭ alipită de moșia Onești, avînd 1200 fălcĭ din care 800 fălcĭ de arătură; 200 fălcĭ de fînaț, eară restul imaș; treĭ eazurĭ de vr'o treĭ fălcĭ; vie. Casă de locuință de cărămidă; hambere; șure, douĕ grajdurĭ, cărciume; standale și coșere.

A se adresa la redacția ziaruluĭ „Opinia."

și pe noĭ. Toate creditele sunt epuizate, ațĭ depășit și la cheltuelĭ și prevederile încasărilor sînt cu deficit.Ațĭ cerut maĭ întîĭ un viriment de la fondul milioanelor, noroc că ministrul a refuzat. De ceațĭ luat în pripă votul pentru un împrumut?

D. *Gane.* De ce n'ațĭ venit la consiliu? De alt-fel, d-v.ațĭ fost (apăsînd cuvîntul) la Bucureștĭ.

D. *Ghica.* Dovadă că primul vot a fost greșit și că nu ajung 250 miĭ leĭ, e că la venirea d-v. s'a schimbat votul, cerîndu-se 2 milioane. Care este linia după care vă conduceți? Cereți viriment? Voițĭ primul împrumut? Al doilea? *Este o lipsă totală de conducere în administrație.*Ațĭ depășit toate creditele; **vă desfid să-mĭ arătațĭ că ne-ațĭ consultat la străzĭ și la bisericĭ.**

Răspunrul d-luĭ Tacu

Interpelarea d-luĭ Ghica este obiectul uneĭ chestiunĭ importante. Dar să căutăm dacă în adevăr sînt ast-fel lucrurile, cum le-a expus d. Ghica. De cîte orĭ am avut ceva de făcut am expus toate consiliuluĭ comunal. Respund maĭ întîĭ la *chesia stradelor.*

Nicĭ o lipsă așa de mare nu s'a simțit de cetățenĭ ca străzile, și cînd am fost votațĭ, d-lor, nu uitațĭ că nĭ s'a pus condițiunea de a face străzĭ. Încă din anul 1896 ne-au rămas de plătit 17 miĭ leĭ, 7,893 leĭ pentru nisip; va se zică pentru străzĭ n'am cheltuit de cît 20 miĭ leĭ pentru șoselele date în antrepriză d-luĭ Cristea Anghel.

D. *Ghica.* Cînd o să fie gata lucrările?

D. *Gane.* Anul viitor.

D. *Ghica.* Și trebue să luațĭ de pe acum împrumutul?

D. *Tacu.* De ce nu? Nu uitațĭ că am cumpărat căruțe și cilindrul compresar de 17 miĭ leĭ. Cu ceĭ 90 miĭ leĭ pentru străzĭ n'am putut face nimic. Ploile stricau a doua zi ceea ce făceam în ajun. N'am putut să ne luptăm cu schimbările timpuluĭ. Acum, cele privitoare la bisericĭ: Țineți minte că vara aceasta am avut într'una ploĭ, carĭ au făcut stricăciunĭ. Bisericile erau maĭ toate în ruină; fac apel la părintele Vereanu să confirme spusele mele. După ce s'au terminat lucrările, am expus toate în consiliu și au fost aprobate de dv.

D. *Ghica.* Vă desfid să-mĭ arătațĭ votul; noĭ n'am votat devizele.

D. *Gane.* Nu-ĭ numaĭ de cît nevoe ca administrația comunală să prezinte devizele consiliuluĭ.

D. *Tacu* amînă restul răspunsuluĭ pentru altă ședință.

Răspunsul d-luĭ Velciu

Mărturisesc că în interpelarea d-luĭ Ghica credeam să aud aducîndu-se învinuirĭ administrațieĭ comunale. Dar d. Ghica critică lucrările consiliuluĭ. Nu văd nimic important în interpelarea d-luĭ Ghica și propun să trecem la ordinea zileĭ, spre a ne ocupa de lucrărĭ maĭ importante.

Răspunsul d-luĭ Lepadatu

D. Ghica n'a luat parte la toate ședințele noastre și nu-ĭ în curent cu toate, după cum le critică d-luĭ.

D. *Ghica.* Comiteți o imprudență.

D. *Lepadatu.* De ce?

D. *Ghica.* Pentru că o să fie vorba de d. Tacu.

D. *Lepadatu.* D-le Ghica, ne poțĭ amenința chiar cu închisoarea; dar întru cît am greșit cînd am expus totul consiliuluĭ și n'am făcut nimic fără aprobarea ministruluĭ? Noĭ am cîntărit fiecare ban ce am cheltuit. Ne dațĭ degeaba în spectacol.

D. Tacu explică că s'a cheltuit maĭ mult de 30 miĭ la năsip, cu ocazia venireĭ M. S. R.

D. *Ghica,* dar știțĭ în ce poziție ne puneți? D-v. nu vă îngrijițĭ de obrazul primaruluĭ nostru. Și d-ta. d-le primar, aĭ lăsat toate pe mîna d-luĭ Tacu; sînteți prea ocupat la Senat. Curtea de compturĭ va cnnstata că d. Tacu ne-a indus în eroare.

D. Ghica propune să se revie asupra votuluĭ împrumutuluĭ.

Respunsul d-luĭ Ganea

Spune că d. Ghica zugrăvește prea negru finanțele. Arată economiile ce s'au făcut cu Decauvilul, taurĭ, caĭ, diferite împrumuturĭ, neefecctuate. Mustră pe d. Ghica că s'a adresat gazetelor din opoziție și se roagă d-luĭ Ghica să renunțe.

Maĭ vorbește d. dr. Botez, după care se pune la vot cererea d-luĭ Ghica dacă trebue să se revie asupra votuluĭ și se respinge.

Se votează a se trece la ordinea zileĭ și se rîdică ședința la orele 12 și jum.

Riga.

ULTIME INFORMAȚII

Iată lista lucrurilor furate de la biserica Cetățuia în noaptea de 23 spre 24 Ianuarie:

Șapte candele marĭ de argint poleite cu aur.

Una cruce mare de lemn îmbrăcată cu argint poleit cu aur.

Una cruce de argint cu piedestalul de smalț.

Un potir mare de argint poleit cu aur. Pedestalul avînd pe sf. Apostolĭ.

Un disc de argint.

Una linguriță mare de argint.

Una evanghelie grecească îmbrăcată cu argint.

Chivot de argint.

Și alte cîte-va obiecte.

Aseară s'a întrunit profesorii școleĭ normale *Vasile Lupu* spre a discuta modificările de adus în chestia programelor analitice de la școalele normale primare, cum și în chestia modalității înființăriĭ anuluĭ preparator, cum și al materiilor de predat în acest an.

Ierĭ la ora 2-a a început, înaintea consiliuluĭ de războiŭ, procesul căpitanuluĭ Lascu, fost administrator la regimentul 27 Bacăŭ, inculpat că ar fi delapidat suma de 10000 leĭ.

Consiliul de războiŭ este compus din d-niĭ Lct: colonel Negel, președinte și majoriĭ Renescu, Văitoianu, căpitaniĭ Ștefănescu și Vrabie, membri.

Acuzarea este reprezentată prin d-nu căpitan Chirculescu, iar apărarea prin d-niĭ căpitan Strătilescu și avocat Bădărĕu.

Pînă la ora 3 jum. se cetesc actele și se face interogatorul inculpatuluĭ.

Căpitanul Lascu are înfățișarea simpatică, chear dulce. De și fața e tînără, pĕrul capuluĭ și al mustețelor este alb.

Intrebat asupra faptuluĭ, arată: recunosc că lipsesc din casă 10000 leĭ. Lipsurile în casa mea a început încă din 1894. Atuncĭ le-am acoperit împrumutînd o sumă de banĭ de la bacanul Băcu cu 5 la sută pe lună și cu un ajutor de la familie. De atuncĭ încoace lipsurile au reapărut și încet încet pînă la 17 August 1897 aŭ ajuns la 10000 leĭ.

In gospodăria mea eram foarte econom. De și am 6 copiĭ nicĭ odată nu treceam cu cheltuelele peste salar. Am manipulat de la 1883—93 cînd am venit la Bacău, milioane la închisoarea militară din Tîrgușor, apoĭ la spitalul militar central. Nu mi-a lipsit nicĭ odată nimic.

Nenorocirea mea a început de cînd a fost numit comandant a regimentuluĭ d, colonel Damian. D-sa m'a deprins a juca cărțile. Jucam nopți și zile întregĭ *chemin de fer* cu d-sa. Cînd cîștigam de la d-sa, n'aveam voie să trec mîna pînă ce nu mă bătea în joc d. Colonel. Cînd cîștigam mă plătea pe cridă. Imprumuta banĭ de la mine și nu mi-ĭ plătea de cît scăzîndu-mă cînd d-sa cîștiga în cărțĭ de la mine.

Toțĭ camarazii meĭ știau de cauzele nenorocireĭ mele, de aceea la 17 August cînd s'a știut deficitul, mi-au garantat un împrumut de 5000 leĭ. d. Maior Ionescu maĭ tîrziŭ cu de la sine putere mi-a luat 3000 leĭ și i-a restituit d-luĭ Porumbaru împrumutătorul.

Arată că după un carnet ce l'a păstrat, a imprumutat comandantuluĭ săŭ aproape 4000 leĭ.

Se începe ascultarea martorilor care durează pînă la oara 7. Maĭ toțĭ martoriĭ afară de comandantul regimentuluĭ Lt.-Colonel Damian și Maior Ionescu confirmă în cea maĭ mare parte susținerile inculpatuluĭ.

La ora 8 s'a amînat ședința pentru astăzĭ la 2, cînd comisarul regal va începe rechizitorul-

Resultatul nu se va ști de cît la ora 6.

Curtea de apel secția II-a a redus la o lună pedeapsa negustoruluĭ Filerman, care fusese condemnat la doĭ anĭ închisoare de tribunal.

Curtea a reținut numaĭ delictul de bancrută simplă.

D. I. Tenenbaum a depus examenul I-u de doctorat: d-ra Al. Segal, examenul doctoratuluĭ al II-lea; d-niĭ Moisiu și Vasiliu. examenul doctoratuluĭ al IV-lea.

Văzînd că cu sistemul seŭ de tergiversare își perde partizaniĭ, d. Aurelian a alergat la Creditul funciar rural și a vrăvuit așa de tare consiliul de administrație în cît a isbutit ca demisia d-luĭ Delavrancea să fie respinsă.

D. Gogu Cantacuzino, financiarul colectivității, care stărua morțiș pentru numirea d-luĭ Nicolaescu în locul d-luĭ Delavrancea, s'a retras din luptă, cu pierderĭ de astă dată.

Revenim asupra informațiuneĭ noastre de ierĭ cu privire la persecuțiile îndreptate în contra d-luĭ dr. Bejan.

Este drept că s'aŭ făcut denunsurĭ este drept că o cabală întreagă a fost organisată de un fost administrator al spitaluluĭ maternității în contra d-luĭ dr. Bejan, dar nu este exact că directora la spitaluluĭ Maternității ar fi fost suspendat.

Se zice că un mare numĕr de comercianți din capitală vor provoca o întrunire publică de protestare contra sistemuluĭ inaugurat de guvern de a căuta să acopere deficitele bugetare cu birurĭ pe obiectele de consumațiune.

Taxele ce se plătesc bună oară pentru fiecare chilogram de zahar sunt:

35 centime vama

15 centime taxa de consumație

20 centime accis comunal.

Decĭ 70 centime din 1 și 10 saŭ 1 fr. și 20 cît costă kilogramul!

Interviev cu un profesor universitar

Am căutat să am o convorbire cu d. dr..... profesor universitar. Am obținut convorbire numaĭ cu o singură condiție că nu voĭ publica numele convorbitoruluĭ meŭ.

— Tot în privința legeĭ sanitare, d-le profesor.

— Legea aceasta nu comportă o discutie serioasă. In principiile generale ca și 'n prescripțiile speciale nu domină de cît o concepție mediocră, combinată cu o tendință de centralizare și căpătuială.

— Se zice că unele considerente tind la puterea retroactară a legeĭ.

— Dar în ce privește farmaciștiĭ? De alt-fel aceasta a fost tendința tuturor măsurilor d-luluĭ Felx.

Legea e greșită din urmĕtoarele puncte de vedere tendința de centralizare în ce privește concursurile și inființarea unuĭ soĭ de monopol al așa ziselor celebrităților din Bucureștĭ, din moment ce se prevede că, pentru a fi medic primar, trebue să dovedeștĭ că aĭ făcut un stagiŭ de șase lunĭ în serviciul d-luĭ dr. Babeș.

Ședința Societățeĭ „Albina"

In ziua de 24 Ianuarie a avut loc, în sala liceuluĭ național, ședința consiliuluĭ de administrație a caseĭ de economie și imprumut *Albina,* fondată în anul 1885, aŭ răspuns la convocare d-niĭ: părintele Gh. Alexandrescu, Ioan Huber, Gh. Nădejde, Gh. Stamatopol, Ioan Praja, Panaite Ioan, Neagu, N. Georgescu și C. Chirilă.

După oare-care discuțiune s'a hotărît următoarele:

Convocarea adunăreĭ generale conform art. 48 din statute; pentru a decide dizolvarea Societățeĭ și ținerea moduluĭ de lichidare.

Se însărcinează d-niĭ G. Nădejde, C. Chirilă. C. I. Praja și Necolaĭ Georgescu ca împreună cu d. casier Ermacov să stabilească situația caseĭ pînă la data convocăreĭ adunăreĭ generale.

Convocarea adunăreĭ generale să se facă pentru ziua de Duminică, 1 Martie. și se va anunța prin ziarele locale.

Există un fond de peste 2000 leĭ și părerea tuturor membrilor comitetuluĭ e ca această sumă să fie donată Societățeĭ pentru învățătura poporuluĭ romîn.

Curtea de apel a admis în parte apelul luĭ Gh. Rișcanu, fostul primar al comuneĭ Hocenĭ din jud. Fălciŭ, care fusese condemnat de Trib. aceluĭ județ la 4 lunĭ închisoare pentru maltratarea locuitoruluĭ Mititelu și sechestrarea locuitoruluĭ Onofreiŭ, timp de 14 zile.

Curtea l'a achitat pentru sechestrarea luĭ Onofreiŭ, nefiind dovedit faptul iar pentru maltratarea luĭ Mititelu l'a condemnat la 50 leĭ amendă.

In ședința sa de ierĭ Curtea s. I în urma uneĭ divergințĭ a a achitat pe Marcu Grünberg condemnat de Trib. Iașĭ s. I la un an închisoare pentru atentat la pudoare cu violență.

Majoritatea Curțeĭ l'a achitat, pe baza că există îndoială asupra violenților.

Criminaliĭ din Căcărăzenĭ

Autoriĭ groazniculuĭ asasinat comis la Căcărăzenĭ, au fost judecațĭ Sîmbătă înaintea instanțelor judecătorești din Suceava-Austria. Asasiniĭ luĭ Simionescu sunt, precum se știe, Gh. Runcan și concubina sa.

***

Procesul s'a pertractat acolo de oare ce Runcan e supus austriac și imediat după comiterea crimeĭ s'a reîntors în în Austria.

In tot timpul procesuluĭ nu s'a vorbit de cît românește.

Din Iașĭ au răspuns toțĭ martoriĭ și anume: d. Botez, șeful siguranțeĭ publice; dr. Motaș, care a făcut autopsia cadavruluĭ luĭ Simionescu; Costache Măcărescu, vizitiul victimeĭ, și cîrciumarul David Marcovicĭ, care cu o seară înainte de comiterea crimeĭ a dat niște banĭ luĭ Simionescu, primarul comuneĭ Ciocova și notarul Popovicĭ din Căcărăzenĭ.

***

Runcan a povestit pe larg modul cum a comis crima: a pîndit momentul pe cînd Simionescu mînca și cu'n cuțit de bucătărie l-a ucis. Motivul ar fi, că l'a surprins pe Simionescu într'o situație prea intimă cu concubina luĭ.

Concubina luĭ Runcan neagă de a fi știut ceva din cele ce i se impută și spune că s'a dus după barbatul eĭ numaĭ de frică de a nu o ucide și pe dînsa.

***

Declarațiile marturilor sunt exact acele depuse la parchetul din Iașĭ.

Pleduaria avocatuluĭ privește maĭ mult soția asasinuluĭ.

Sentințe condamnă pe Runcan la moarte prin streang și pe soția luĭ la opt lunĭ închisoare.

O sărbătoare artistică.

Pe la începutul luneĭ viitoare vom avea la Iași un eveniment artistic de mare importanță.

D-na Cara, o compatrioată a noastră, soția d-luĭ Caracostea, magistrat o dinioară aci, va da un concert în orașul nostru.

D-na Cara a fost pretutindenĭ serbătorită în streinătate. Critica 'ĭ-a fost în toate părțile bine-voitoare—și aplausele cele maĭ călduroase 'ĭ aŭ resplătit în tot d'auna meritele deosebite ale diveĭ romîne.

Ministerul de interne al Bavarieĭ a depus la Camera din München un proiect de lege, prin care se acordă femeilor majore dreptul de a participa la întrunirĭ electorale și să fie membre în cluburile politice.

Mîne Mercurĭ 28 a. c. la oarele 7 jumsara va avea loc în aula universității vechĭ o mare întrunire studențească.

In acestă întrunire se va face darea de samă a activității comitetuluĭ național studențesc provizoriu, depunerea mandatuluĭ acestuĭ comitet și alegerea unuĭ comitet național definitiv pentru anul 1898.

Cetitoriĭ cunosc peripețiile afacereĭ Livadidi-Filipescu. Cu chiu cu vaĭ, propunerea a fost admisă de consiliul comunal, dar ministrul s'a opus categoric la arendarea acestuĭ monopol.

A trebuit ca d. Gane să facă chestie personală pentru ca ministrul să revie. Dar pentru a salva aparențele se vor face unele modificărĭ importante.

Dr. I. ȚARANU

Specialist pentru boalele de piele și syphilis

Iași—Strada Unirea 1

Colțul stradeĭ de Sus

Consultațiunĭ de la 2—4

Telegramele Streinătățeĭ

Paris 26 Ianuarie

Ofițeriĭ vor apare ca martorĭ în procesul Zolla, dar mărturiile tuturor ca și a generaluluĭ Billot vor fi rezervate în virtutea secretuluĭ profesional.

Senzație deosebită a produs articolul ziaruluĭ *Le Temps* **care apără ideea revizuireĭ procesuluĭ Dreyfus în caz dacă în adevăr aŭ rămas documente necunoscute de apărător și de acuzat.**

Paris 26 Ianuarie

Se anunță că ceĭ 7 ofițerĭ, carĭ compuneaŭ consiliul de rĕzboiŭ care a judecat pe maiorul Esterhazy, n'aŭ fost citațĭ la audiență; apărarea și-a rezervat dreptul să 'ĭ cheme în caz de trebuință.

Convocare

Domniĭ membri aĭ *Societățeĭ de economie și împrumut* **„Albina"** a cetățenilor din Iașĭ, care nu 'și-aŭ retras încă capitalurile depuse, sunt rugațĭ a se întruni în adunare generală, Duminică 1 Martie 1898; orele 3 p. m., in sala „Liceuluĭ externat, și conform art. 48 din statute, să stabilească disolvarea și lichidarea societățeĭ, care de fapt nu maĭ funcționează de mult.

Cunoscîndu-se că această convocare este cea de pe urmă și se va lucra în mod definitiv cu orĭ-ce număr de membri prezențĭ.

Comitetul.

ULTIMA ORĂ

Procesul Zola

Paris. 26 Ianuarie.

Incă de dimineață o lume imensă e îngrămădită în jurul palatuluĭ de justiție. Pentru a se evita o ciocnire între zoliștĭ și antizoliștĭ, garda de la palatul justițieĭ este întreită.

Podul Seneĭ este ocupat militărește.

Pretutindenĭ mare animație. Ședința se deschide la ora 12.

Zola intră vesel, asistat de avocatul Labori. După dînsul intră girantul ziaruluĭ Aurore, **întovărășit de G. Clemenceau și de fratele săŭ avocatul A. Clémenceau.**

Procurorul general, foarte nervos, cere curțeĭ să limiteze procesul absolut numaĭ la pasagiul încriminat, pentru a nu se da ocazie preveniților să pledeze revizuirea pe cale piezișă.

Labori, avocatul luĭ Zola, protestează violent și zice că întregul articol trebue pus în cauză căcĭ acuzările aduse de Zolla se leagă una de alta.

Experții în procesut Esterhazy cer să nu se permită luĭ Zola să aducă chestia lor înaintea juraților, căcĭ eĭ aŭ intentat deja acțiune la tribunalul correcțional.

Labori protestează în contra acesteĭ intervențiĭ neașteptate. Ministerul public și apărarea depune concluziĭ în scris.

Curtea deliberînd admite cererea procuroruluĭ de a limita procesul și respinge cererea expersilor de a fi admiși ca parte civilă.

Se face apelul marturilor și nu respunde nicĭ un ofițer. Aseminea lipsesc: Casimir Périer, d-na de Boulancy și alții.

Prețedintele citește numeroase scrisorĭ de scuze în care se invoacă cazurĭ de boală, secretul profesional și alte diferite motive.

Se citește o scrisoare a ministruluĭ de justiție prin care refuză luĭ Billot autorizarea de a se prezinta în instanță.

Labori cere mandate de aducere pentru martoriĭ principalĭ și insistă maĭ ales pentru Casimir Perier, Paty du Clam, d-na Baulaucy, și o domnișoară care, zice apărătorul, poate mărturisi că Paty du Clam este înscenător de dame voalată.

Curtea va da astă-zĭ Marțĭ hotărîrea asupra acestor cererĭ de martorĭ.

Wilhelmine Tuffli soția; Rich. G. Tufflli, Desirée Isabella Tuffli, Wilma Emilie Tuffli, Eduard Fr. Tuffli, copiĭ; Elisabeta Mettier și soțul, soră și cumnațĭ; Familia Selten; Familia Aslan; Familia Mezzetti pătrunșĭ de cea maĭ adîncă durere, înștiințăm pe toate rudele și toțĭ amicĭ, că iubituluĭ nostru soț, tată, frate, cumnat și moș

RICHARD TUFFLI

în etate de 52 anĭ

a încetat din viață subit lunĭ 26 curent la ora 8 jum. dimineață.

Inmormîntarea va avea loc Mercurĭ 28 Ianuarie 1898 orele 2 p. m.

Cortegiul funebru va porni de la locuința defunctuluĭ strada Păcurarĭ No. 12 la cimitirul Eternitatea.

Amiciĭ și cunoscuțiĭ care din eroare n'aŭ primit o specială invitație sunt rugațĭ să considere prezenta ca atare.

Iași, Innuarie 1898.

Facem cunoscut că d. I. Rudberg fost în serviciul defunctuluĭ nostru părinte Nută M. Faerștein deține prin manopere doloase douĕ cambiĭ datate din 17 Mai 1896, una pe suma de 6360 leĭ cu scadența la 17 Noembrie 1896 și una de 6420 leĭ cu scadența la 17 Decembre 1896, pentru care am reclamat atît d-luĭ prim procuror a trib, Iașĭ, încă la 10 Ianuar 1898, cît și onor. trib. Comercial pentru anularea lor.

Publicăm aceasta spre știința tuturor cărora s'ar presenta cu aceste polițe.

Erez. def. Nută M. Faerștein.

DOCTOR S. SUFRIN

Fost medic C. F. R.

Practicînd și în spitale din Paris

Consultă 8—11 a. m. și 3—5 p. m.

Str. Palatuluĭ No. 9 (casele Nițescu)

D. Pekelman

DENTIST

s'a mutat în str. Primărieĭ No. 2

A APĂRUT
Calendarul DACIA
PE ANUL 1898
SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ
I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţi literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveşti, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literaturei.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Prima fabrică de Periĭ de lux şi pensoane.

Iaşĭ str. Primărieĭ 17

In această nouă fabrică unică în România se efectuează articolele cele maĭ de lux şi simple precum: Periĭ de haine şi de cap, de barbă, de musteţĭ, de dinţĭ etc., montate pe lemn, os, fildeş, celeloid, aurite, argintate şi bronzate. Pensoane, Patruniere, Bidenele montate în lemn şi în smoală, Valţurĭ pentru friserĭ, Periĭ de caĭ, de vax, noroĭ, de frecat podele, măturĭ, etc. Toate sunt lucrate în diferite mărimĭ şi calităţĭ. Pentru înlesnirea onor. public am deschis tot în sus zisa stradă un depozit al fabriceĭ care se vînd toate articolele maĭ sus arătate.

Spre convingere rugăm a ne visita

Cu deosebită stimă

Katz & Bernstein.

NATHAN SILBERBERG

ORNICAR

Iaşĭ, Str. Golia 52

vis-a-vis de poarta caselor Neuschotz,

Medaille d'or de lá Academie parisiene des inventeurs Paris 1891.
Medaille d'or de lá Exposition nationale Suisse, Genéve 1896.

După cum am anunţat deja pe onor. public că întorcîndu-mă din Sviţera m'am stabilit în *str. Golia 52* sub firma Nathan Silberberg ornicar unde efectuez cele maĭ grele reperaturĭ de ornicĭ şi comenzĭ.

Am onoare de a maĭ anunţa că am primit un frumos asortiment de ornicĭ de aur pentru dame şi bărbăteştĭ, Chronometre, Chronographe cu Repetir (care bate ceasurĭ, sferturĭ şi minute) precum ornicĭ de argint, otel, metal etc. etc.

Vînd cu preţurĭ foarte moderate.

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la şoşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

ANUNCIU

Aduc la cunoştinţă onor. public, că redeschizînd din nou prăvălia mea de coloniale şi delicatese, am asortat'o cu tot felul de articole pentru băcănie, ca zahar, cafea, etc.

Rog decĭ pe onor. public de a mă vizita şi a mă onora cu comenzile sale şi sper că va fi mulţămit atît de calitatea mărfurilor cît şi de preţul care va fi cît se poate de moderat.

Cu stima

Vechea şi cunoscuta firmă

I. Singher Bucureştian

Str. Anastasie Panu 33 vis-a-vis de Hala

N. B. Maĭ posed şi toate articolele de librărie şi papeterie.

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** aci maĭ jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:

6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu mâner adevĕrat englezesc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania,* american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *lingurĭ de masă de argint-Britania,* american.
12 bucăţĭ *linguriţe de cafea de argint-Britania,* american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania,* american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania,* american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania,* american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeştĭ de *argint-Britania.*
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ.*
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania.*
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu mâner de porcelan,
6 bucăţĭ farfurioare, Victoria.
56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur şi înăuntru un metal alb, care ţine culoarea argintuluĭ şi peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că această inserţiune se referă numaĭ la *simple adevĕrurĭ,* dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şĭ comande garnitura de maĭ sus care convine tocmaĭ ca

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE

precum şi pentru hotelurĭ, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisornl Societăţiĭ profesorilor, etc. Casă protocalată existînd de 16 anĭ.

— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —

Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ inainte.

VERITABIL NUMAI ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ

Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

De închiriet şi de vînzare

O casă cu douĕ etaje în strada de Sus No. 96. Compusă din patru apartamente cite din treĭ şi patru odăĭ cu atenansele lor, se pot adresa la proprietara din Strada Sărărie No. 43.

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţiloı la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

La 2 (14) Mai 1898

are loc tragerea

LOZURILOR SERBEŞTI

Tabac emis. 1898

Sunt treĭ tragerĭ anuale şi anume: la 1 Mai, 1 Septembrie şi 1 Ianuarie. Cîştigul principal e de

Leĭ 100,000

şi multe alte cîştigurĭ marĭ, ear cel maĭ mic cîştig de amortizare cu care negreşit trebue să iasă în cursul tragerilor este astăzĭ de leĭ 12 şi merge până la 40 leĭ. Durata lor e până la 1936. Sunt garantate cu toate veniturile Monopoluluĭ Tutunurilor (Tabac). Casa de schimb **S. Haifler,** Iaşĭ, str. Stefan cel Mare 31, vinde un asemenea los numaĭ cu **11** l. **50** b.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu,* strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 220 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — JOĬ 29 IANUARIE, 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşi şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 bani

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Amănunte sensaţionale în procesul luĭ Zola

Situaţia pieţeĭ Comerciale

Marele numĕr de falimente ivite de cîţi-va anĭ în coace, modul sub care ele apar la lumina zileĭ, precum şi împrejurările în care se produc, ne-aŭ hotărît sa căutam a pătrunde, pe cît posibil este, în miezul chestiuneĭ.

Judecătoriĭ sindicĭ, astă-zĭ conducătorĭ aĭ falimentelor; experţiĭ cercetătorĭ aĭ registrelor şi chiar însuşĭ bilanţurile prezentate de faliţĭ; ne spun, în cel maĭ deplin acord, că falimentele se produc din cauza lipseĭ desăvîrşite a activuluĭ faţă cu cele maĭ spăimîntătoare pasive.

In timpul din urmă s'aŭ dat pe faţă cîte-va falimente maĭ însemnate, şi anume: Elias Tenenbaum et C-nie, Moscovicĭ et Grün, Fraţiĭ Silberberg şi alţiĭ.

Din cercetările făcute registrelor prin concursul d-luĭ Gr. L. Trancu, funcţionar la sucursala locală a băncĭeĭ Naţionale, s'a constatat că firma Moscovicĭ et Grün n'a avut ca activ de cît capitalul de *1800* leĭ pus în faţa unuĭ pasiv de **368,000** leĭ.

Din bilanţul prezentat de însăşĭ firma Elias Tenenbaum et C-nie, se constată că această firmă n'a avut de cît activul de *23,000* leĭ pus în faţa unuĭ pasiv de **1,500,000** leĭ.

Iar din rumoarea publică şi din însăşĭ afirmările falituluĭ, se constată că firma fraţiĭ Silberberg, în faţa unuĭ pasiv care va atinge cifra de 100,000 leĭ, s'a pus un activ de la 30,000 la 40,000 leĭ obţinut prin scomptarea de efecte comerciale, capatate prin promisiunĭ mincinoase şi ademenitoare, fără existenţa reală nicĭ a capitaluluĭ nicĭ a operaţieĭ comerciale.

Vra să zică, judecînd după aceste treĭ cazurĭ citate maĭ sus, pieţele noastre comerciale se alcătuesc în marea lor majoritate din firme al căror capital este frauda şi îndrăsneala.

Vinovaţiĭ de bancrută se scuzază că căderea lor provine din cauza procentelor marĭ plătite la cămătarĭ, adică la bancherul cu care altă dată s'a mîndrit că-ĭ acopere creditul. Din cauza firmelor maĭ micĭ — cărora le-a acordat credit dar nu le aŭ plătit la timp, şi în fine din cauză că agenţiĭ comercialĭ, streinĭ saŭ indigenĭ, reprezentanţĭ aĭ fabricelor, cu deasila, fără voia lor, 'ĭ aŭ înnecat cu un potop de mărfurĭ pe care nu le aŭ putut vinde.

Cam acestea sunt scuzele ce se aduc de toţĭ faliţiĭ în mod steriotip.

Iată situaţia descrisă în cele maĭ palide culorĭ faţă cu adevărul adevĕrat.

Pentru aceia, carĭ exercită comerţiul şi aŭ putut pătrunde, conduşĭ de buna credinţă, în toate tainele luĭ, n'aveam nimic de zis şi nicĭ de făcut vre-o reflecţiune; eĭ cunosc adevĕrul tot aşa de bine ca şi mine, de şi poate n'aŭ curagiul de a-l spune la lumina zileĭ.

Pentru ne-comercianţĭ, însă, ca şi pentru autorităţile judecătoreştĭ, puterea executivă şi legiuitoare, vom spune că apărarea faliţilor n'are temeiŭ — iar tolerarea exerciţiuluĭ comerciuluĭ în atare condiţiunĭ duce ţara la ruină şi la cel maĭ complect dezastru.

„Cine are cincĭ parale, face comerţ de ace, iar cine are 1000 de galbenĭ, face comerţ de boĭ". Aşa ne spune o veche şi înţeleaptă zicătoare a poporuluĭ romîn.

Cu cincĭ parale nu se poate face comerţ mare, de milioane, fără ca să te servestĭ, de la început chiar, de mijloace necinstite. Numaĭ capitalul mare poate face comerţul mare, comerţul onest şi sigur.

Dovada afirmărilor mele e sub ochĭ şi rog pe faliţĭ să bine voiască a se inspira de la dovezile ce le aduc să consulte pe comercianţiĭ: Heinech Unter, Marcus Schwam, fraţiĭ Polingher, Rapaport & Vexman S. Fehr etc. etc. firme vechĭ, cu existenţă îndelungată, pe piaţă, cu operaţiĭ întinse, carĭ aŭ practicat şi practică comerţiul de zecimĭ de anĭ numaĭ în mod cinstit şi fără a se îndepărta de la înţelepciunea zicătoareĭ, nicĭ de fundamentalele principiĭ ale negoţuluĭ. Judecătoriĭ ca şi puterea executivă şi cea legiuitoare trebuiesc să ştie că afirmările faliţilor sunt nefundate.

Adevărul este că eĭ sunt vinovaţĭ şi că eĭ trebue să sufere consecinţa faptuluĭ comis.

Pieţele noastre sunt deja destul de compromise, siguranţa afacerilor lipseşte cu desăvîrşire din cauza unor ast-fel de neguţitorĭ carĭ aŭ frauda şi bancruta drept capital.

Mijloace sunt multe pentru îndreptare. Noĭ am propus pedepse severe şi restrîngerea dreptuluĭ de a exercita comerţul. De astă dată supun discuţieĭ publice o părere ce 'mĭ a fost sugerată de un judecător.

Această părere consistă în suprimarea coduluĭ comercial şi supunerea negoţuluĭ la imperiul dreptuluĭ civil, temperat, se înţelege, cu modificările pe carĭ le impun circumstanţele.

In starea în care ne aflăm, şi faţă cu specia de neguţitorĭ carĭ compun majoritatea pieţelor, opiniunea se pare a fi bine venită, în tot cazul desbaterile publice vor limpezi, cred, eficacitatea eĭ.

G. D. Şerban

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Pledoaria unuĭ Prinţ. — Istoria nu se scrie în timpurĭ de agitaţie şi enervărĭ. Cu toate acestea numaĭ în mijlocul unor atarĭ stărĭ sufleteştĭ s'a scris tot ce ştim noĭ asupra recentuluĭ războiŭ greco-turc, dureroasă pagiuă de istorie contemporană pe care întru cît-va a trăit-o fie-care din noĭ prin prizma celor cetite şi auzite.

Şi cum oameniĭ sunt lesne crezătorĭ de tot ce e rău, e lesne de judecat cu cîtă uşurinţa s'a acreditat defăimarea nemiloasă a prinţuluĭ moştenitor al Grecieĭ, diadocul care a avut comanda supremă a oştiriĭ helene şi a cules toată ruşinea înfrîngereĭ.

Astăzĭ cînd spiritele s'aŭ liniştit şi cînd se pare că a sosit momentul de a se scrie istoria războiuluĭ greco-turc, prinţul Grecieĭ reclamă adevărul şi dreptatea care vor trebui să-ĭ redea, alăturĭ de partea vineĭ şi partea bărbăţieĭ.

Un ziar din Atena *Neologos* publică un lung interview cu diadocul. Acesta, după cum am zis, reclamă cu stăruinţă publicarea actelor oficiale asupra războiuluĭ. Prinţul moştenitor vorbeşte cu multă amărăciune de calomniile şi învinuirile ce i s'au aruncat pe nedrept şi care, după cum e sigur, vor fi spulberate atuncĭ cînd Grecia toată şi toată lumea va cunoaşte în tot adevărul amănuntele războiuluĭ, a căror publicare o cere de la actualul ministru de războiŭ, generalul Smolenski, unul din eroiĭ luptelor cu Turciĭ.

Declaraţiile diadoculuĭ sunt foarte violente la adresa „demagogilor" care au aţiţat poporul contra familieĭ regale şi fostul ministru, Rallis, este vizat de-adreptul şi atacat ca duşman al familieĭ regeluĭ George.

Pledoaria diadoculuĭ aŭ produs o vie senzaţie în Grecia.

O Noapte Furtunoasă

Nu trebuie să aĭ talentul luĭ Caragiale, pentru ca să descrii psihologiceşte ultima şedinţă — atît de furtunos promisă — a consiliuluĭ comunal; căci ediliĭ noştri s'aŭ dat singurĭ în spectacol, începînd a se „desfide" la început şi sfîrşind — cum e obiceiul colectiviştilor — prin a-şi face curte.

D. Ghica, de şi slab în expunere, dar cu o argumentaţie sdrobitoare, a făcut administraţia comunală „încapabilă" a arătat că d. Gane, care e c'un picior la Iaşi şi cu celălalt la Bucureşti — dar cu gîndul şi cu tragere de inimă la lucru nicăirĭ — lasă toate pe mîna d-luĭ Tacu, care „taie şi spînzură în dreapta şi în stînga".

Ideea că d. Ghica va face o interpelare în ce priveşte finanţele comuneĭ, a venit ca o bombă de dinamită în cabinetul primaluluĭ şi de aceea d. Gane a avut prevederea de a trimite după 12 membriĭ şi să dea instrucţiĭ înainte de a întra în camera de şedinţe — pentru ca cu majoritate de glasurĭ şi cu respunsurĭ chibzuite în tihnă să doboare acuzaţia d-luĭ Ghica.

Atît de mult s'a temut d. Gane de uraganul interpelăreĭ d-luĭ Ghica, încît a trimis după şeful poliţieĭ — d. Penescu — ca şi cum s'ar fi temut de cuvinte prea violente carĭ ar fi putut degenera într'o păruială.

Dar d. Ghica a fost dezarmat, nu de respunsul d-luĭ Tacu, nicĭ de discursul avocatuluĭ Lepadatu, nicĭ chiar de răfuiala maĭ mult saŭ maĭ puţin spirituală a d-luĭ Velciu — ci de declaraţia de amor ce i-a făcut d. Gane.

De data asta n'a maĭ vorbit bătrînul primar, nicĭ maturul maturuluĭ corp; ci autorul nuveleĭ „Domniţa Ruxanda". D. Gane şi-a plecat genunchiĭ, pronunţînd cuvinte patetice; s'a rugat, cu cuvinte retorice şi fraze pline de figurĭ, a făcut semne din ochĭ, a promis chiar multe d-luĭ Ghica, l'a recunoscut ca cel maĭ apt şi cel maĭ talentat dintre toţĭ şi numaĭ ast-fel d. Ghica a renunţat aşa de uşor la toate pretenţiile sale.

Tuturora a iertat d. Ghica — dar nu şi d-luĭ Tacu că a remas primul ajutor al d-luĭ Gane; adecă în lipsa acestuia primarul oraşuluĭ.

Viv.

ACTUALITĂŢĬ

RELATIVITATE

Un caz de actualitate artistică, în capitală este neînţelegerea ivită între artista fruntaşă a sceneĭ, d-na Aristiţa Romanescu şi comitetul teatral. Intîmplarea ne interesează şi prin sine însăşĭ şi prin faptul ca tot ce se atinge de marea artistă romînă priveşte maĭ de-aproape Iaşul, oraşul care a văzut şi a recunoscut între cele dintîiŭ marele talent al d-neĭ Romanescu.

Neînţelegerea s'a ivit în urma uneĭ amenzĭ pe care comitetul teatral din capitală a fost nevoit să-l aplice excelenteĭ artiste care s'a abătut adeseorĭ de la regulamentul teatruluĭ. I s'a reţinut, drept pedeapsă, salariul pe timp de o lună; lucru care a revoltat pe d-na Romanescu pînă la hotărîrea de a se retrage din teatru, dacă nu revine comitetul asupra severeĭ măsurĭ.

E greu de judecat „cazul". Din punctul de vedere al formelor, comitetul era în drept, fără îndoială şi chiar dator să reprime abaterrile chiar cînd ele vin din partea celeĭ maĭ marĭ artiste a sceneĭ. Dilema aşa cum a fost pusă de d-na Romanescu e şi maĭ greu încă de rezolvit, comitetul fiind o instituţie datoare a ţinea seamă de „demnitatea legilor existente". Iar în aşteptare — teatrul din Bucureştĭ sufere de lipsa celeĭ maĭ necesare interprete, a forţeĭ celeĭ maĭ alese. Un repertoriu întreg stagnează şi publicul — singurul judecător suveran — nu poate avea altă dorinţă de cît întoarcerea artisteĭ, fapt pentru care puţin i-ar păsa de înfrîngerea mîndrieĭ onorateĭ direcţiunĭ.

La Paris cazul luĭ Constand Coquelin *va rămînea legendar. In contra regulamentuluĭ Comedieĭ franceze, Coquelin a întreprins turneurĭ, a jucat la Londra, a „dezertat" de la spectacole, a cumpărat teatrul Porte-St.-Martin. Consiliul artistic l'a osîndit la plata sumeĭ de 5000 — cincĭ miĭ — de francĭ pe seară pînă la terminarea angajamentuluĭ de la care se abătuse. Sumele se adunau, creşteau enorm, iar Coquelin juca la Paris şi aiurea fără grijă. Publicul începuse a fi îngrijit, ministrul cultelor a trebuit, cu greu, să găsească soluţia permiţînd mareluĭ artist să rămîie în afară de Comedie cîţi-va anĭ şi anulîndu'ĭ pedeapsa în banĭ.*

Proporţiile la noĭ sunt maĭ reduse — d-na Romanescu abia 'şi cîştigă existenţa cu tot marele eĭ talent. Dar legea este şi trebue neînfrîntă — pilda de respect pentru regulamentele diriguitoare a le instituţiuneĭ trebue să porneasca tocmaĭ de la fruntaşiĭ teatruluĭ, de la artiştiĭ superiorĭ.

D-na Romanescu, talentul cel maĭ puternic, a ajuns să capete un fel de aristocraţie pe scena teatruluĭ naţional din Bucureştĭ — şi... noblesse oblige.

A se cetĭ în ziar amănuntele senzaţionale în privinţa procesuluĭ Zola pe care ni le comunică corespondentul nostru special.

De asemenea atragem atenţia cetitorilor asupra dăreĭ de seamă de la procesul căpitanuluĭ Lascu.

Liberaliĭ şi Antropometria

....Bis repetită placent.

Serviciul antropometric, care funcţionează pe lîngă poliţia capitaleĭ, a provocat o vehementă discuţie în una din şedinţele Camereĭ.

Un deputat din majoritate s'a ridicat cu putere contra acesteĭ instituţiunĭ barbare care are de obiect a consemna în cartoanele eĭ semnalamentele acelor pe carĭ vre-un păcat oare care ĭĭ sileşte să treacă prin furcile eĭ caudine.

Colectivistul parlamentar a ţinut să probeze că sub regimul patrioţilor un aseminea aşezemînt închizitorial nu ar trebui să aibă fiinţă, şi s'a mirat cum guvernul nu ia măsurĭ pentru desfiinţarea luĭ.

Pentru orĭ cine a vrut să se oprească un moment şi să cugete puţin la mobilul interpelăreĭ adresată ministeruluĭ de justiţie asupra acestuĭ subiect, reesă evident că revolta preopinientuluĭ era din maĭ multe puncte de vedere legitimă.

Căcĭ, în adevăr, sub un regim în care patrioţiĭ să dedaŭ la tot felul de aventurĭ delictuoase, o asemine instituţiune constituie neapărat un pericol permanent. Şi cînd te maĭ gîndeştĭ, apoĭ, că din fire colectivistul devine de o indiscreţie selbatică atuncĭ cînd e nedreptăţit la împărţişarea proporţională a bunurilor puterei, şi că din pricina aceasta se transformă în denunţător al tovarăşilor seĭ de artă, atuncĭ trebuie să recunoştĭ că serviciul atropometic e o adevărată calamitate.

Căcĭ, închipuiţi-vĕ, bună oară, pe d. Fleva, împacat azĭ cu Oculta, redevenind duşmanul eĭ, şi acuzat din noŭ pentru vre-o contrabandă, că e tîrît pe la parchet şi trimis maĭ întîĭ să facă cunoştinţă cu antropometria de la poliţia capitalieĭ. Nu ar fi, oare, maĭ mult de cît o infamie că acest barbat onorabil să sufere martiriul uneĭ aseminea serviciŭ numaĭ pentru că unuĭ adversar din cărdăşie i-a plăcut să'ĭ insceneze un neajuns?

Şi tema interpelatoruluĭ a fost tocmaĭ eventualitatea unor cazurĭ analoge.

— Inchipuiţi-vĕ, d-lor, a exclamat patriotul, că pe o simplă bănuială, oameniĭ carĭ pînă la urmă se constată a fi cu totul nevinovaţĭ, sunt tîriţĭ pe la serviciul atropometric, suciţĭ, răsuciţĭ, măsuraţĭ şi cîntăriţĭ ca nişte făcătorĭ de rele!

Rezon!...

Cum, adică, atuncĭ cînd luĭ Epurescu îĭ va plăcea să'şĭ răsbune pe vre-un Caţavencu din partid, apoĭ bietul Caţavencu, pe o simplă apostrofă a patriotuluĭ, să fie purtat cu alaiŭ pe la serviciul antropometric?

Aceste argumente aŭ convins pe d. Palladi, care a făgăduit că va desfiinţa serviciul — adevĕrată primejdie naţional-liberală.

N'aŭ făcut colectiviştiĭ nicĭ o lege de cînd sunt la putere, dar, oamenĭ practicĭ şi maĭ presus de toate egoiştĭ, serviciul doctoruluĭ Minovicĭ nu'l lasă eĭ în picioare — căcĭ nu sunt nebunĭ să stea toată vremea cu ghiaţa măsurătoriĭ în picioare.

Juvenal.

Femeia Doctor

La ordinea zileĭ e proectul de lege asupra învăţămîntuluĭ secundar şi superior şi se ştie că acest proect se ocupă între alte şi cu o chestiune palpitantă şi anume: instrucţia femeieĭ.

Am crezut că e bine de a comunica cetitorilor noştri, cam care sunt părerile celor în măsură de a cunoaşte, această chestiune. Şi pentru că ni s'a părut prea vast subiectul: instrucţia femeieĭ, am căutat să reproducem părerile numaĭ asupra uneĭ ramurĭ din această chestiune, despre: femeia-doctor.

In această privinţă vom publica pe rînd părerile unor domnĭ profesorĭ universitarĭ.

Incepem cu o convorbire ce am avut'o cu d. dr. Bogdan, distinsul profesor de medicină legală şi clinică dermatologică.

***

— Vin pentru a vă cere părere într'o chestie de actualitate. E vorba despre o *intoxicaţie* a societăţeĭ — aşa e părerea unora — despre femeia-doctor.

Nu găsiţĭ că e ceva incompatibil şi cam ce credeţĭ despre aptitudinea femeieĭ pentru profesia medicală?

— E un caz de *intoxicaţie*, în care e greŭ de făcut actul *medico-legal*, chestia fiind prea complexă pentru a se putea respunde aşa de uşor... Dar în sfîrşit! Admitem femeile la bele-arte, în instrucţie ca profesoare ba chiar în administraţiile marĭ, poştă, telegraf. etc. Le acceptăm chiar pentru unele studiĭ medicale cum e moşitul. De ce dar să le oprim de la profesiunea noastră, chiar pe acele care aŭ dat dovadă de o deosebită vocaţiune şi studiu serios?

— Da dar femeea are şi o altă vocaţiune şi maĭ naturală încă, să placă, să fie mumă....

— Am înţeles! Dar ce facĭ cu acel număr mereŭ crescînd de fete instruite şi devotate, fete de profesorĭ nu tocmaĭ bogaţĭ, de micĭ funcţionarĭ, carĭ nu pot găsi un barbat căcĭ n'aŭ zestre? A, e o problemă maĭ greu de cum crezĭ. Dar suntem şi cruzĭ. Eu socot că orĭ ce fată are o doză destul de mare de devotament, dragoste, şi abnegaţiune pe care trebue s'o plaseze unde-va. Nu comitem noĭ o mare greşală, cînd împedecăm astfel de fiinţe deja contrariate şi care nu pot raporta această sumă de comorĭ afective asupra unuĭ soţ, să le reverse asupra lumeĭ suferinde?

— Trataţĭ chestiunea din punct de vedere sentimentalist. Eu cred că e vorba de un mijloc de a crea o existenţă....

— Ştiu bine că nu sunt cel dintîĭ care vorbesc în această chestiune, în acest senz. Ideea femeeĭ-doctor e viu combătută, eu însă am o altă credinţă.....

— Dar care e cauza că femeile îmbrăţişază cu atîta rîvnă cariera medicală?

— Uşor de explicat. Medicina e o ştiinţă care se înconjoară de o aureolă compusă din virtuţĭ esenţialminte feminine: devotament, iubire şi sacrificiu. In mod inconştient femeia, alegîndu-şĭ această vocaţiune urmează un instinct al proprieĭ sale naturĭ. E sigură că va găsi acolo satisfacţia pe care nicĭ o altă carieră nu este în stare să-ĭ procure.

Or-ce femeie devine regina sfereĭ în care trăeşte, soră de caritate pentru saracĭ, mumă de familie pentru toţĭ aceĭ ce s'au grupat în jurul eĭ, prin puterea suverană a graţieĭ şi frumuseţeĭ sale morale şi fisice. Atracţia către ştiinţă şi mulţumirile ce ea ni le poate procura sunt un drept pentru barbat ca şi pentru femeie, de unde dar privilegiul monopoluluĭ în folosul barbaţilor? De ce să lipsim aceia ce e frumos şi face frumuseţa vieţeĭ de plăcerile ce le procură curiozităţile şi cercetările ştiinţeĭ?

— Dar acuzarea că femeile n'au putere nicĭ de generalizare, nicĭ de sintetizare, că nu e ceva metodic în asimilarea lor ştiinţifică...

— Poate! E ceva adevarat din ce spuĭ. Dar prin senzibilitatea lor excesivă ele pot fi egale şi chiar să întreacă pe barbat *par l'éclat de l'intelligence.*

Recunosc că e greu — lupta pentru traiŭ — dar am un ideal. De ce ar fi rivalĭ ambele sexurĭ şi nu ar deveni colaboratorĭ şi prietinĭ? Evident că 'n alegerea celor chemate pentru a însemna ceva în lumea ştiinţeĭ, vom alege pe cele deştepte, bune, simple şi oneste. Şi mi se pare că 'n modul acesta şi chestiunea doteĭ — nenorocita de zestră — va maĭ perde ceva din importanţa eĭ şi vor fi puţine la număr femeile care să sufere de izolare în or-ce direcţie pe care căutăm să le impunem noĭ ceĭ maĭ tarĭ.

— Şi mijlocul eficace pentru a inde-

părta sila acestei izolări sau izolarea aceasta silită?

— *Remediul* pentru această *stare patologică* a societăţei ar fi într'o căsătorie bazată pe unire mai liberă, mai delicată de cît acea care se practică astăzi. Barbaţilor drepţi şi valoroşi, femeilor de inimă şi înţelepte le incumbă datoria de a propaga lumina, pentru dispariţia comerţului şi a prejudiţiilor; căci dacă avem mai multă încredere într'un barbat doctor, găsim o alinare mai sublimă şi mai dulce în o femeie-doctor.

Cl. B.

OPINII ŞI REFLECŢII

23 Ianuar

Chirurgie

Ziarele parisiene petrec cu mari elogii şi cu un lux de amănunte reputaţia mareluĭ chirurg Péan către odihna şi uitarea cea de veci pe care o împărtăşesc şi profanii necunoscuţi şi apostolii care de atîtea ori învinge moartea pînă ce cad odată învinşi.

Péan a murit glorios şi milionar; arta mare a operatorului abil a fost resplătită şi avuţia rămasă pe urma savantului reprezintă ştiinţă, îndrăzneală, muncă, pătrundere — întrupate în celebrul chirurg; dar ele reprezintă—în afară de acestea—o caracteristică foarte însemnată a vremei noastre. Numele luĭ Péan s'a legat de operaţia bizară şi temerară în acelaşĭ timp pe care el cel dintăiu a practicat'o însemnîndu-i dreptul de a figura în activitatea medicinei de azĭ, şi din acest punct de vedere nicĭ milioanele luĭ Charcot sau ale luĭ Raymond izvorîte din nevroza veacului nu sunt atît de suggestive ca ale celebruluĭ chirurg de care e vorba acum.

*

Noĭ trăim încă una din formele simple ale vieţei moderne. Apusul care ne-a dat atîtea bunurĭ şi atîtea rele ne-a lăsat încă mult în urmă pe calea „mareĭ" degenerărĭ, pe calea sacreĭ nevroze ce se trăeşte în saloanele şi clinicele Parisuluĭ care a creat pe Péan.

.... Revăd în amintire în timpul uneĭ vizite la «Charité» figura plină de humor şi de «aplomb» a doctoruluĭ Tillaux unul din cele maĭ generoase caractere ce se pot vedea în lumea ştiinţeĭ medicale. Se 'nclină, bun şi zimbitor, către o bolnavă—blondă pariziană ce pare făcută din nervĭ—şi apoĭ îndreptîndu-se cu un oftat, rostit cu severitate şi milă:

— Je ne fais pas ça... pas ça... ma pauvre femme.

Şi «ça» era grozăvenia toată pe care ne-o închipuiam numaĭ de cît după infăţoşarea întunecată ce lua faţa zimbitoare a chirurgului; „ça" era operaţia devenită la modă, visul hysterieĭ, culmea nevrozeĭ, idealul conrupţieĭ, decăderea neamuluĭ, renegarea însăşĭ a femenităţeĭ; „ça" era operaţia sfîrşituluĭ de veac la Paris—era funesta „ovariotomie" asexualizarea propriu zisă, sfîrşitul uneĭ generaţĭ, deplina „libertate" era, în fine, specialitatea care făcuse celebru şi—poate—bogat pe reposatul Péan, chirurgul de care se povestea că operează în haină neagră, cu manşete şi plastron, poate ca simbol al eleganţeĭ şi cochetărieĭ necesare faimoaseĭ operaţiunĭ pe care a dăruit-o Ştiinţeĭ Parisuluĭ, civilizaţiunii şi Femeeĭ moderne preoteasa sterilizaţii—„admirable fleur qui ne porte point de fruits".

Leandru

Proverbuluĭ „Cînd doĭ se bat"

Cînd e vorba de rĕsboaie
Cu'nţelesu-ţĭ nu te-asamenĭ:
Se bat doĭ *falnicĭ împăraţĭ*
Şi perd *zecĭ de miĭ de oamenĭ.*

Riga.

Duelul Lavertujon-Millerand

In urma unuĭ incident produs în o şedinţă din zilele trecute ale camereĭ franceze între deputaţiĭ Levertujon şi Millerand, o întîlnire pe teren a avut loc.

Duelul a avut loc cu spada şi la a doua repriză d. Millerand a fost atins sub coasta a doua din partea dreaptă. Dar rana fiind prea uşoară lupta a continuat şi abia la a şasea repriză d. Millerand fiind atins la braţul drept, mediciĭ aŭ opiniat că rana îl pune în stare de inferioritate şi ca prin urmare duelul trebuie să înceteze.

In privinţa moduluĭ cum s'a petrecut in cameră, *Figaro* face următoarea dare de seamă:

„D. Millerand era la tribună şi pro„nunţase următoarele cuvinte:

„D. Méline vroeşte ca Adunarea se „uite adevarata chestie şi cere buletine „de aprobare la *ascultarea d-voastră*....

— Eştĭ un insolent! strigă d. Luvertujon.

Intervenţia prezidentuluĭ a închis incidentul, dar scoborîndu-se de la tribună, d, Millerand a trimis martorĭ d-luĭ Luvertujon.

Ştiinţĭ-Litere-Arte

Dumineca, 1 Fevruarie, va avea loc în sala teatruluĭ naţional conferinţa d-neĭ Eleno D. O. Sevastos asupra „datinelor poporuluĭ romîn" Corespondentul (?) iaşan al Drapeluluĭ anunţă ieri că zisa conferinţă *a avut* loc!

*

Muşchetarii, al treilea beneficiŭ la teatrul naţional va avea acelaşĭ succes ca şi celelalte două dinainte. Lumea noastră a votat pentru spectacole „marĭ". Vox populi.

*

O secţiune specială va fi rezervată arteĭ dramatice la marea expoziţiune ce se va deschide în curînd la Turin. Pentru acest scop s'a trimis invitaţiunĭ tuturor artiştilor marĭ italianĭ ca să trimită albumurĭ conţinînd amintirĭ şi ilustraţiĭ asupra titlurilor, origineĭ şi succeselor lor. Albumul cel maĭ de senzaţiĭ va fi acel al vecheĭ tragediane—astă-zĭ în retragere—Adelaida Ristori.

*

STRUNA ZILEI

Filologie

Pentru a se pune capăt
nenumăratelor *furturĭ la*
diversele reghimente...

Opinia, 25 Ianuarie.

Oamenĭ de economie
Noĭ iĭ botezăm de furĭ:
Ce sunt „furturile" toate?
— Prescurtărĭ *din* furniturĭ...

*

Instructivele articole asupra Proiectuluĭ învăţămîntuluĭ secundar ce se publică în *Opinia* vor apărea, după publicarea lor în broşură, editura tipografieĭ *Dacia*.

Strună.

Deplasărĭ

Hotel Trajan. D-niĭ Bernad Kimpeanu comersant, Tîrgoveşĭ; S. Grinştein comersant, Paşcanĭ; Ascher Kandel comersant, Bucureştĭ; Iancu Latres prop. Vasluĭ; Victor Bëme voiaj. Bucureştĭ, M. Manoliu prop. Dorohoĭ.

Hotel Europa. D-niĭ C. Budu, Bacău; N. Sirochi, Bacău; B. Romaşcanu, Burdujenĭ; S. Ardan, Ploeştĭ; I. Vogel Focşanĭ; R. Prophet, Bacău; G. Ogna, Bucureştĭ; Goldenthal, Bucureştĭ.

TRIBUNALELE STREINE

PARICID

Curtea cu juraţĭ din Brabant a judecat săptămînă trecută un proces senzaţional. Pe banca acuzaţilor era un băet de 17 anĭ, Louis Boon, lucrător într'o uzină din Hall, acuzat pentru paricid.

In urma uneĭ neînţelegerĭ ce a avut cu tatăl săŭ în sara de 21 Noembrie 1897, băetul Louis plecă supărat d'acasă. După plecarea fiuluĭ săŭ, oarele fiind înaintate, Jean Baptist Boon, se culcă. Către miezul nopţeĭ, Louis mort beat se 'ntoarse acasă, tăbărî furios la patul tatăluĭ săŭ şi-l împuşcă în abdomen perforîndu-i intestinele. Victima sucombă în ziua de 15 decembrie 1897, în etate de 61 anĭ.

Inaintea juraţilor Louis, povesti cu o nervozitate furioasă ura ce o purta tatăluĭ „care îi lua banii munciţĭ şi îl bătea vecinic."

Apărarea susţinută de cunoscutul avocat belgian Van Cromphont a caracterizat pe Louis în cursul pledoarieĭ astfel: „Tatăl a transmis fiuluĭ săŭ Louis o fire brutală şi extrem de nervoasă; fiul este un degenerat alcoolic şi bunicul a murit într'o ocnă, după după ce şi-a ucis pe tatăl săŭ. Chiar tatăl, victimeĭ de azĭ, a fost acuzat că şi-a otrăvit soţia. Din ast-fel de familie n'a putut eşi de cît un criminal şi un descreerat, care nu şi-a dat samă de fapta sa."

Expertiza medicală, însă, fiind în defavoarea acuzatuluĭ, Louis Boon, a fost condemnat la 12 anĭ muncă silnică.

CUVINTE

Intelectualilor

Spunea la toţĭ că-i fericit
De draga luĭ femeie.
„Din lumea *florilor*... a mea
„E floarea ce scînteie."

Un an trăit-a el, bărbat,
Ca'ntr'o poveste veche;
Azĭ umblă bietul, înşelat,
Cu... *floarea* la ureche.

Zigmoid.

INFORMAŢII

Am vorbit la timp despre o crimă ce s'a comis prin luna Noembrie în comuna Procopĭ, judeţul Iaşĭ. Autorul acesteĭ crime rămase necunoscut şi a fost descoperit în ziua de 25 Ianuarie de către şeful companieĭ de jandarmĭ din Paşcanĭ. El se numeşte Gheorghe Grigore Lipovanu, din comuna-Valea-Seacă.

Ucigaşul a fost arestat.

In vederea necontenitelor prădăciunĭ ce se comit pe la bisericĭ, sub-prefectul plăşeĭ Codru a dispus ca vătăjeiĭ din comune să facă pază la fie-care biserică. Aceştĭ vătăjeĭ urmează a fi inspectaţĭ de primariĭ acelor comune.

Rabinul Ackerman, cel expulzat şi reîntrat apoĭ în ţară, a fost condemnat de tribunalul secţia I-a la 15 zile închisoare, dată după care urmează a fi din noŭ expulzat.

Societatea literară şi artistică din capitală „Ileana" a obţinut concursul multor scriitorĭ cu vază din Franţa care vor veni să conferenţieze la Ateneŭ. Seria o va începe Vinerĭ, *Sâr Peladan*. La noĭ se ştie puţin despre scriitorul acesta pe care Jules Huret—în a sa *Enquête littéraire* îl numeşte şeful şcoaleĭ literare a *Magilor*, între carĭ Huret numără pe Paul Adam şi pe Jules Bois, unul romancier anarhist astăzĭ, şi altul scriitor femenist. Sâr Peladan a rămas dară singurul—şef şi elev—al şcoaleĭ despre care nimenĭ nu ştie bine ce urmăreşte anume şi de ce puterĭ artistice dispune.

Activitatea literară a luĭ Peladan—care-şĭ atribue epitetul de Sâr, ca fiind al patrulea într'o ierarhie mistico-religioasă,—se compune din maĭ multe zecĭ de volume, compunînd un ciclu: *Decadenţa raseĭ latine*. Soluţia socială ar fi o reîntoarcere la domnia bisericeĭ; soluţia literară—gonirea naturalismuluĭ, operă pe care n'o va îndeplini însă magul Peladan care scrie într'o limbă încîlcită şi într'un stil absolut neaccesibil ca îndrăzneală de colorit.

Peladan e cunoscut numaĭ în cercurĭ literare—şi un singur moment de celebritate i-a fost hărăzit în presa Sâruluĭ: descoperirea făcută acum un an că scriitorul italian *Gabriel d'Annunzio* a *plagiat* în romanele sale o sumă de pasagiĭ din opera obscuruluĭ Peladan,—o întîlnire de moravurĭ „decadente." Celebritatea luĭ d'Annunzio a priit bine Sîruluĭ, dar tot gloria romancieruluĭ italian a întunecat pe aceea a maguluĭ pe care l'am descoperit noĭ—tot latinitatea—ca să-l afişăm la Ateneŭ.

Erĭ a apărut No. 2 din *Curierul Comercial*, cu un sumar bogat şi foarte interesant.

Pe lîngă o serie de articole privitoare la comerţul şi industria noastră, *Curierul Comerial* maĭ cuprinde: poliţe protestate, insolvente şi falimente, bursa, cota cerealelor, diferite ştirĭ comerciale şi financiare, etc. etc.

Abonamentul pe un an leĭ 20, pe 6 lunĭ leĭ 10. Cererile se adaogă direct administraţieĭ ziaruluĭ Curierul Comercial str. Covacĭ 14 Bucureştĭ.

Cetitoriĭ cunosc, peripeţiile uneĭ afacerĭ, devenită în urmă celebră, şi privitoare la d-rul Kirschen şi tatăl săŭ, din Botoşanĭ.

Astă-zĭ a sosit la Curte apelul făcut de d-na dr. Kirschen în contra sentinţeĭ tribunaluluĭ din Botoşanĭ prin care se refuză eliberarea uneĭ cauţiĭ depusă de numita d-nă pentru soţul şi socrul seŭ cu ocazia procesuluĭ.

Cauţiunea e în sumă de 24.000 leĭ.

Publicăm următoarea telegramă ce a fost primită ierĭ de d. Gheorghian din partea ministruluĭ de interne: Telegrama purtînd No. 1697 avea însemnat pe bandă: personal *şi* confidenţial.

Adevăratul asasinat a luĭ Stannbuloff se numeşte Halia Sulia şi Myhaĭ. E în vrîstă de 31 anĭ, la faţă oacheş, statură mijlocie, părul cărunt, pieptul puternic şi desvoltat; are o cicatrice la mîna dreaptă şi la umăr. Faceţĭ cuvenitele cercetărĭ pentru descoperirea luĭ şi comunicaţĭ imediat resultatul cercetărilor. Trimeteţĭ de urgenţă ministeruluĭ o statistică nominativă de supuşiĭ sărbĭ şi bulgarĭ aflătorĭ în judeţul dv. îndicînd şi profesia fie-căruia.

Ministru de Interne
M. Pherechyde

Conferinţa d-luĭ profesor universitar Găvănescul, despre Nietzche, a adus comitetuluĭ naţional studenţesc un beneficiŭ de 390 leĭ.

Comitetul naţional aduce viile sale mulţămirĭ atît d-luĭ Găvănescul, care a avut bună-voinţa de a'ĭ oferi acest produs cît şi d-luĭ rector Culianu, care a acordat pentru conferinţă aula nouluĭ palat universitar.

Corespondentul nostru din Botoşauĭ ne comunică că d. Hinţescu a fost nevoit să demisioneze.

In locul d-luĭ Hinţescu va fi numit ca poliţaiŭ al oraşuluĭ d. G. Caniola actual subprefect al plaseĭ Tîrgu, iar d. Niculaĭ Ivaşcu va fi numit în locul d-luĭ Caniola.

PROCESUL ZOLA

— Serviciul particular al „OPINIEĬ" —

In timpul nopţeĭ am primit următoarele telegrame:

Iată textul concluziunilor carĭ vizează pe d. Casimir-Perier.

„Avînd în vedere că d. Casimir-Perier a declarat că se ţine la dispoziţia Curţiĭ şi a juriuluĭ dacă se crede că prezenţa sa este necesară;

Avînd în vedere că pentru manifestarea adevărului preveniţiĭ cred că prezenţa sa este necesară;

Pentru aceste motive, să bine-voiască Curtea să dea act apărătorilor de faptul că înzistă pentru ascultarea luĭ Casimir-Perier."

Castă ofiţerească

Generalul Boisdeffre invoacă secretul profesional pentru a nu depune. D. Labori exclamă atunci: „Intr'adevĕr, s'ar crede că toţĭ aceştĭ ofiţerĭ îşi închipuiesc că formează o castă aparte, că sunt maĭ presus de toate drepturile şi nicĭ de cum supuşĭ legilor şi respectuluĭ justiţieĭ".

Curtea suspendă audienţa pentru ca d. Labori să poată să redigeze concluziunile sale; atunci era ora 4 jum-

La reluarea şedinţeĭ, d. Labori citeşte concluziunile sale, tinzînd ca martoriĭ sus numiţĭ să fie constrînşĭ să vie să depue în faţa Curţeĭ.

Concluziunele

Iată o parte din aceste concluziunĭ:

«Avînd în vedere că martoriĭ următorĭ: Domerschville, Rovary, general Mercier, Patron, Valle-Reale, Maurek, Antaut, Eckmann, de Boisdeffre şi căpitanul de Cuinges, depun că n'aŭ nimic de spus în procesul actual;

Avînd în vede că orĭ-ce persoană citată este ţinută să se înfăţişeze, afară numaĭ de motiv valabil de invocat în faţa Curţeĭ, după ce s'a prezentat în persoană;

Avînd în vedere că nu aparţine de cît persoanelor citate de a declara dacă mărturia lor este saŭ nu folositoare, saŭ dacă cunosc saŭ nu faptele asupra cărora sînt chemate să depue şi asupra cărora se cere mărturia lor;

Pentru aceste motive,

Rugăm Curtea să ordone ca martoriĭ sus-numiţĭ să fie constrînşĭ prin forţă să depue.»

Blanche de Cominges

Iată şi concluziunile privitoare la Blanche de Cominges:

„Avînd în vedere că mărturia luĭ Blanche de Cominges este absolut indispensabilă pentru manifestarea adevăruluĭ,

Pentru acest motiv:

Rugăm Curtea eă ordone Blancheĭ de Cominges să fie silită să se înfăţişeze. In caz de boală, şi după verificare, să fie ascultată de o comisiune rogatorie, în faţa căreia martora să fie ţinută să răspunză cestiunilor următoare:

1) Ştie Blanche de Cominges că s'a întrebuinţat numele eĭ pentru a scri căpitanuluĭ Piquart?

2) Cum o ştie?

3) Nu dedea ea numele de semizeŭ căpitanuluĭ Lallemand?

4) Ştie ea dacă acest cuvînt n'a fost întrebuinţat în vr'o telegramă pretinsă falşă?

5) Maiorul du Paty de Clam n'avea motive de ură în contra sa şi a familieĭ sale?

6) Are cunoştinţă că în 1892 Paty de-Clam a recurs la manopere foarte grave maĭ cu deosebire la întrebuinţare de scrisorĭ anonime?

7) N'a fost sezizat de aceasta prefectul de poliţie şi n'a intervenit un general?

8) Maiorul de Paty de Clan m'a or-

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA" 7)

GEORGES OHNET

Răzbunare şi iubire

CAPIT. I

Ură din prea maĭ multă iubire

Şi cum el era înclinat asupra verişoareĭ sale, ea deschizînd ochiĭ, îl recunoscu, se rîdică cu furie, îi aruncă o privire de indignare şi ducîndu-se spre uşă:

— Te rog să constaţĭ că eŭ sunt aceia care am făcut faţă de d-ta o încercare de împacare. E rîndul d-tale acuma şi te aştept pentru astă-seară. Gîndeşte la intenţiunele unchiluluĭ Guichard şi vezĭ dacă poţĭ încerca jocul de a nu asculta dorinţele sale.

Ea devenise aspră şi îndrăzneaţă. Iĭ desplăcuse definitiv. El crezu că e bine de a tăia or-ce cale pentru înţelegere şi respunse pe un ton foarte liniştit:

— Hazardez doară de a te vedea luînd partea mea din moştenire. Ia-o decĭ. Socotesc că libertatea e prea scumpă pentru a fi plătită cu'n ast-fel de preţ.

O făcu să audă cuvintele cele maĭ aspre pe care le-ar fi putut auzi din partea luĭ. Figura Clementineĭ se decolorase şi rîdicînd mînia la înălţimea feţeĭ luĭ Fortuné:

— Bine. Dar îţĭ veĭ aminti toată viaţa de ceea ce mi-aĭ spus acuma. De astă-zĭ înainte te socotesc ca cel maĭ mare duşman al meŭ.

Ea spera la o reîntoarcere cauzată prin frică. Dar în zadar căcĭ şi-a ales mijloacele cele maĭ supărătoare pentru Fortuné. El nu replică, deschise uşa, se înclină înaintea eĭ şi cînd vara sa era pe scărĭ, el reîntră 'n casa, se aşeza în fotoliu, aprinse ţigara şi începuse să citoască scrisorile sosite seara.

Totuş el nu putea fi scapat printr'o ast-fel de tranşare şi Clémentine odată casa părăsită, devine un pericol permanent, pentru el. O luptă surdă se începuse din partea eĭ contra aceluia pe care ea-l urea cu toată puterea iubireĭ înşelate.

De la început, cum trebuia explicată această seperare pentru cunoscuţĭ şi cum această explicare trebuia să fie în favoarea Clémentineĭ şi 'n dauna luĭ Fortuné şi buna Clémentina respîndise că ar fi descoperit la viitorul eĭ soţ un viciŭ care o făcuse să se teamă de liniştea viitoruluĭ.

Şi cum lumea bănuia ceva, ea declarase că Fortuné nu e de un caracter perfect. Nu trebuia maĭ mult pentru a se acredita sgomotul că acest om galant, care părea aşa de sobru şi de temperat, bea şi se reîntorcea în nişte ast-fel de stărĭ în cît pentru a putea urca scările era nevoie de intervenţia portaruluĭ.

Aceste sgomote ajunseră la urechile luĭ Roussel: la început îl cam suparase dar în urmă începea să rîdă. Ştiind că oamenii care-l cunoşteaŭ nu vor da crezare unuĭ ast-fel de cancan. Dar dacă opinia publică respinge cea ce este în favoarea cuĭ-va, ea acceptă imediat cea ce este în dauna cuĭ-va.

Spune-ĭ cui-va: „se pare că cutare a făcut o lucrare frumoasă sau o bună acţiune" şi acel cine-va va respunde cu'n aer contrariat". Aş!

„Spune-ĭ însă că se dă ca sigur că cutare a furat sau a comis un falş".

Şi el va respunde: «De sigur!»

(Va urma).

Dr. EDUARD FABINI
— No. 140 Strada de Sus No. 140 —
IASSY
— *Maladiĭ Interne* —
BOALE DE FEMEĬ
Consultaţiunĭ de la 5—7 ore p. m.

O Noutate pentru publicul Ieşan

La 14 Ianuarie a. c. s'a deschis în str. Lăpuşneanu No. 28 o magazie de încălţăminte cu firma «*Lumea Elegantă*» care va vinde mărfurile cele maĭ fine cu preţurile cele maĭ moderate.

De arendat

Moşia **Oneştiĭ cu Urzicaniĭ** din comuna Şipotele, şi Moşia **Borosoaia** din comuna Cepleniţa, ambele din jud. Iaşĭ, proprietatea d-neĭ *Elena Sturdza*.

Arendarea se face pe un period de 5 saŭ 7 anĭ, cu începere de la 23 Aprilie 1899, întrîndu-se cu plugul din toamna anuluĭ 1898.

Doritoriĭ sunt rugaţĭ a se adresa pentru orĭ-ce lămuririĭ şi condiţiunĭ la Redacţie.

MAGASINUL CONSEVATORULUI
IAŞI
Str. Lăpuşneanu 7, şi Str. Golia 54.
MARE DEPOSIT DE
PIANE
Din renumitele fabricĭ *C. Ochler* Stuttigart, precum şi de orĭ-ce fel de **Note** şi
INSTRUMENTE MUZICALE
Atelier special de orĭ-ce fel de reperaţiunĭ de Instrumente muzicale.
Vînzare în rate lunare. Expediţiunĭ în provincie.
Soll. Kauffmann.

Bereria Unirea
In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu şi Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăţĭ.
Bere de Bragadir şi Luther.
Intrarea Liberă.

Dr. Philipp Blumenfeld
de la Facultatea de medicină din Viena
După doĭ anĭ de practică la clinicile din Viena şi Berlin, s'a stabilit în Iaşĭ.
47—Str. Ştefan cel Mare—47
Casele W. Wassermann
Consultaţiunĭ 8 10 a. m. şi 2—4 p. m.

De arendat *de la 23 Aprilie 1899.*

Moşia Oneşti din judeţul Iaşĭ avînd 3561 fălcĭ din care 2100 fălcĭ arătură; 1344 fălcĭ suhat şi finaţ; 52 fălcĭ eazurĭ şi 10 fălcĭ viĭ şi livezĭ. Casă de locuinţă de cărămidă cu douĕ rîndurĭ; şase coşere; cărciume şi o moară de abur.

Moşia Boroşoia din judeţul Iaşĭ alipită de moşia Oneştĭ, avînd 1200 fălcĭ din care 800 fălcĭ de arătură; 200 fălcĭ de finaţ, eară restul imaş; treĭ eazurĭ de vr'o treĭ fălcĭ; vie. Casă de locuinţă de cărămidă; hambere; şure, douĕ grajdurĭ, cărciume; standale şi coşere.

A se adresa la redacţia ziaruluĭ „Opinia."

ganizat pentru restituirea uneĭ scrisorĭ, o scenă ce s'a petrecut la Cours la Reine, şi în care a făcut să intervie o damă voalată?"

Amînarea hotărîreĭ

Curtea amînă sentinţa sa pe mîine şi şedinţa se ridică la 5 ore, fără incident

Mulţimea îngrămădită în faţa palatuluĭ se împrăştie încet.

D-nul Zola ese pe poarta închisorĭĭ (conciergerie) şi se urcă într'o trăsură. Cîţĭ-va curioşĭ recunoscîndu-l, îl escortează cîte-va minute, scoţînd strigăte diferite.

— —

Toţĭ ofiţeriĭ din armata activă carĭ împlinesc doĭ anĭ în jandarmeria rurală, vor fi rechemaţĭ pe la regimentele lor la 1 Aprilie viitor, de oare-ce după regulamentul poziţieĭ ofiţerilor, dacă nu se reîntorc la corpurile lor timp de doĭ anĭ, se consideră ca demisionaţĭ din armata activă.

— —

Numirĭ la C. F. R.

Ripan G. Şef de staţie din Unghenĭ permutat în Trg.-Frumos în aceiaşĭ calitate.

Trebian I. din Trg.-Frumos şef de staţie la Unghenĭ în aceeaşĭ calitate.

Constantin Giosanu aspirant din Litenĭ permutat la Iaşĭ ca telegrafiist.

Caton telegrafist grad. III din Leorda permutat grad. II la Paşcanĭ.

Neverly Friedrich telegrafist cl. III din Botoşanĭ avansat ca telegrafist cl. II.

Arghiropol din Vereştĭ ca impiegat de mişcare clasa III-a.

Leibschitz telegrafist cl. III în aceeaşĭ calitate la Buhuşĭ.

— —

D. Ioan Mitru a fost numit definitiv, la catedra de istorie, de la şcoala normală *Vasile Lupu*, din Iaşĭ.

— —

Ministerul de instrucţie considerînd că mulţĭ din profesorii din licee şi gimnasiĭ, carĭ nu şi-aŭ făcut încă armata, sunt chemaţĭ la serviciul militar în alte garnizoane de cît acele unde aŭ catedra, a hotărît ca pe viitor, să nu maĭ numească ca suplinitor de cît tinerĭ, carĭ aŭ satisfăcut legea recrutăreĭ.

— —

Un ziar din localitate dă nişte enormităţĭ drept amînunte în chestia d-rului Bejan.

Am spus ierĭ că o cabală s'a organizat în jurul acestuĭ profesor universitar, şi numaĭ atît este adevarat.

Inscenarea de alt-fel este atît de stupidă în cît n'are sorţ să meargă înaintea tribunaluluĭ coreţional.

Dacă însă va merge, d-rul Bejan va fi reclamantul.

Nu credem că e în interesul confrateluĭ local să lămurim şi maĭ mult această afacere.

— —

Ziarul belgian „Le Petit Bleu" anunţă următoarele sub titlul: *un furt de 80 miĭ fr.* Şeful siguranţeĭ publice din Bruxela a primit un avis de la colegul săŭ din Berlin, că la banca Breslau-Disconto s'a comis un furt de 4 bonurĭ romîneştĭ de cîte 20 miĭ leĭ, împrumutul din 1881.

MARUNTE

Pe la mijlocul luneĭ Februarie va avea loc al doilea ceaĭ, oferit de d. d-r G. Bogdan, studenţilor facultăţeĭ de medicină din Iaşĭ.

*

Administratorul claseĭ a treia Luca Constantiniu, din comp. a 4-a de subsistenţă a fost mutat la comenduirea corpuluĭ al IV-lea de armată ca şef de post de imprimate.

*

Băetul Lupu Grünberg a fost surprins de un agent poliţienesc pe cînd voia să vîndă maĭ multe timbre poştale.

Cercetat Grünberg a declarat că a detaşat mărcile de pe maĭ multe scrisorĭ ce le-a furat noaptea trecută dintr'o cutie poştală din strada Lăpuşneanu.

*

In pivniţa numită „Gafencu" din strada cu acelaşĭ nume s'a găsit mort ierĭ ziua pe aparul Dumitriu. Mortul a fost transportat la camera mortuară de la spitalul sf. Spiridon.

*

Chelneriĭ din Iaşĭ s'aŭ constituit în societate pentru a se putea sprijini reciproc.

Societatea poartă numele de *„Prima societate internaţională a chelnerilor din Iaşĭ."*

Casierul provizoriŭ al societăţiĭ este d. Samuel Garfunkel, de la gara Iaşĭ, unde urmează a se adresa aderările, în toate zilele între orele 2—4.

Aci se plăteşte taxa de înscriere, în sumă de patru leĭ, în schimbul căreea se primeşte o chitanţă.

Buletin Parlamentar

In şedinţa camereĭ de ierĭ, 27 Ianuarie, d. Ionel Grădişteanu cere să se fixeze ziua de joĭ pentru desvoltarea interpelăreĭ sale în chestia naţională. Camera admite.

D. Dobrescu-Argeş, avînd cuvîntul în discuţia asupra proectuluĭ de reformă a învăţămîntuluĭ secundar, face un lung şi aspru rechizitor asupra acestuĭ proect, relevînd toate părţile slabe ale formeĭ colectiviste, dar pe la 4 ore observîndu-se că Adunarea nu maĭ e în număr, şedinţa se ridică.

***

La senat, urmarea discuţieĭ asupra proectuluĭ de lege modificator al legeĭ căilor ferate de interes local. Desbaterea n'are nicĭ o importanţă până la art. 19.

D. Ursianu Valerian spune că restrîngerea pe care guveruul a facut-o prin acest articol, face imposibilă construcţiunea unor liniĭ de asemenea natură.

D. *P. P. Carp* spune că prin această lege, astfel cum e modificată şi cum sunt sugrumate toate punctele, nu vom putea avea nicĭ odată liniĭ de interes local, In ce priveşte liniile de interes privat. ele sunt şi maĭ imposibil de construit şi legea de faţă este iluzorie.

D. ministru al lucrărilor publice, în discursul de erĭ a făcut fraze patriotice şi a vrut să ne dea dovezĭ de iubire de ţară. Trebue să fim drepţĭ uniĭ către alţiĭ şi să socotim că toţĭ ne iubim ţara de o potrivă. Ceea ce trebue însă să cumpănim e gradul de inteligenţă pe care îl punem în această dragoste de patrie.

Frazele oratorice nu folosesc la nimic cînd sunt fără miez; ne trebuesc argumente.

D. Carp cere ca art. 19 să fie lăsat aşa cum era redactat în legea din 1895.

Senatul nu ţine, însă, samă de nimic şi la 4 ore votează legea în total după care apoĭ rîdică şedinţa.

ULTIME INFORMAŢII

Procesul căpitanuluĭ Lascu

După cum am anunţat în numărul de ierĭ şedinţa se deschide în continuare la ora 2.

La început timp de maĭ bine de o jumătate de oră acuzatul pune diferite întrebărĭ martorilor acuzăreĭ. Maiorul Dupont afirmă că de şi era ajutorul şefuluĭ de regiment totuşĭ dese orĭ Lct. colonel Damian îĭ interzicea să deschidă corespondenţa, dînd această însărcinare căpitanuluĭ Lascu.

Asupra comptuluĭ de bal acuzatul arată că între surprizele pentru balul în folosul muziceĭ s'a cumparat două surprize şi anume două pelerine pentru d-na Damian şi sora d-sale şi s'a trecut în comptul cheltuelelor pentru bal şi spune că raportorul căpitan Cujbă a fost atît de impresionat de aceste surprise, că a telegrafiat comisaruluĭ regal să vie imediat la Bacău că lucrurile se complică. Nu ştie însă din ce împrejurărĭ lucrurile s'au liniştit şi comisarul regesc n'a maĭ venit nicĭ pentru astăzĭ.

ACUZAREA

Se dă cuvîntul acuzăreĭ. Comisarul regal într'un rechizitoriŭ foarte scurt, dar extrem de violent cere pedeapsa maximă de oare ce suma ce Lascu şi-a apropiat'o se compune din vr'o 8000 leĭ banĭ aĭ statuluĭ ceea ce constitue un fapt de furt de banĭ aĭ statuluĭ şi din 2000 leĭ reţinerĭ din leafa ofiţerilor reţinerĭ care n'aŭ fost trimese la destinaţie, ceea ce constitue un abuz de încredere.

Cere ca consiliul se fie sever pentru ca căpitan Lascu după ce a făcut o miselie şi a furat banii statuluĭ, a maĭ făcut şi o infamie acuzînd pe şeful săŭ.

APĂRAREA

Apărarea răpunde, că nu poate să fie vorba de furĭ, de oare-ce banii n'aŭ fost luaţĭ pe ascuns, ci numaĭ de abuz de încredere sau delapidare, de oare ce sumele ce lipsesc au fost încredinţate căpitanuluĭ Lascu.

De şi Lascu are o vină morală, apărarea cere ca consiliul să fie indulgent pentru că nu are înaintea sa un om infam, un pervers, ci un om nenorocit. Tratînd de infame imputările făcute şefuluĭ regimentuluĭ de acuzat comisarul regal face o cruzime inutilă şi comite o mare imprudenţă.

Este o cruzime şi nedreptate, pentru că cînd s'a ştiut deficitul toţĭ camaraziĭ luĭ Lascu s'au împrumutat solidar cu 5000 leĭ de la d. Porumbaru şi au dat această sumă luĭ Lascu pentru a-şĭ acoperi deficitul. Decĭ camaraziĭ luĭ Lascu care ştiau maĭ bine faptul de cît comisarul regal, au continuat cu tot deficitul a stima pe Lascu, au făcut sacrificiĭ colosale pentru a scapa pe Lascu, ceia ce dovedeşte că eĭ îl apreciau ca pe un nenorocit nu ca pe un infam şi pervers.

Dacă d. Maior Ionescu nu i-ar fi luat samavolnic, din mîna luĭ Lascu acţiunea de 5000 leĭ care provenea din împrumut, probabil că Lascu n'ajungea înaintea consiliuluĭ.

A comis o imprudenţă vorbind de aprecierĭ infame la adresa şefilor d-luĭ locot.-colonel Damian, cînd însuşĭ generalul comandantul corpuluĭ IV de armată, în adresa prin care face cunoscut repartizarea deficitului între locot.-colonel Damian, şi cele două ajutoare ale sale, vorbeşte în proprii termenĭ de o *tolerare* dacă nu *provocare* din partea şefilor.

***

Lascu merită indulgenţa pentru că mediul în care a trăit l'a dus la pasiunea cărţilor şi la nenorocirea pentru care stă înaintea consiliuluĭ.

In adevăr acest căpitan timp de 12 anĭ, a manipulat 60—80 milioane la spitalul militar central, la depositul de echipamente, la închisoarea din Tîrguşor şi n'a avut nicĭ cea maĭ mică lipsă. La regimentul din Bacău, întăia dată cade peste un şef care îĭ face onoarea de a juca cărţile cu dînsul, care are indiscreţia de a'ĭ împrumuta necontenit sume de banĭ, pe care nu i le restituie de cît prin cîştigurĭ la cărţĭ.

In orĭ-ce caz şeful căpitanuluĭ Lascu, trebue să-l aibă pe conştiinţă, pentru că s'a purtat cu dînsul într'un mod atît de imprudent.

După ce a ştiut că Lascu n'are avere pentru că la 1894 ca să acopere un deficit, a împrumutat o sumă de banĭ de la Blcu cu 5% pe lună dobîndă, totuşĭ acest şef continuă a juca cu casierul său cărţĭ şi încă jocurĭ nu de distracţie, ci de hasard şi atît de primejdioase ca *chemin de fer*. Nicĭ într'o armată din lumea civilizată, nu se poate găsi un şef care să se poarte cu casierul său, cum s'a purtat şeful regimentuluĭ de Bacău.

După primul deficit locot.-colonel Damian a notat pe căpitanul Lascu, în memoriul acestuia «trebue ţinut din scurt». Frumoasă ţinere din scurt, cînd continuă a juca cu dînsul cărţile zi şi noapte şi îĭ ie cu împrumut la cărţĭ o sumă de aproape 4000 leĭ.

***

Apararea susţine că tot trecutul căpitanuluĭ Lascu, care a fost notat cu menţiunĭ excelente, chiar de ceĭ maĭ parcimonioşĭ comandanţĭ ca d. general Budişteanu, este o dovadă că acest căpitan e în stare prin inteligenţa şi experienţa luĭ, să facă serviciĭ armateĭ, că nu e nevoe de a tăet ca un mădular cangrenisit şi să fie aruncat pe drumurĭ peritor de foame cu ceĭ 6 copiĭ, ci e destul să fie dus într'un alt mediu militar maĭ puţin anormal ca cel de la regimentul 27 Bacău.

Cere decĭ o pedeapsă blîndă şi pe baza unuĭ text de lege care nu atrage destituirea.

Condamnarea

După o deliberare de jum. oră consiliul răspunde în majoritate afirmativ la ambele cestiunĭ şi în consecinţă condamnă cu majoritate pe căpitanul Lascu la **treĭ anĭ închisoare**, *la destituire şi la 550 leĭ cheltuelĭ.*

Sala plină de grade, rămîne consternată la auzirea severităţeĭ pedepseĭ. Lumea se retrage în cea maĭ completă reculegere şi tăcere. Insuşĭ comisarul regal rămîne ca interzis. Membriĭ consiliuluĭ se retrag unul cîte unul furişîndu-se printre lumea din intrarea şi din curtea consiliuluĭ. **Acuzatul declară imediat recurs**

***

O jumatate de oară după cetirea sentinţeĭ, ofiţeriĭ discută în grupurĭ în Curte şi în poarta cercului militar.

Aŭ dat o pedeapsă foarte severă, ca să se vadă, că în armată se iea măsurĭ riguroase contra casierilor abuzivĭ şi decĭ nu maĭ e nevoe de a se introduce casierĭ civilĭ, care să'şĭ bage nasul lor în daraverile militarilor, zic uniĭ.

Pariez, zic alţiĭ, că majoritatea consiliuluĭ, s'a aratat severă pentru tema apărăreĭ, de a găsi ceva blamabil în faptul că un şef de regiment face *chemin de fer* cu casierul săŭ.

✕

Căraşul tocmit pentru o anumită călătorie trebuie să-şĭ aştepte muştiriul până cînd va putea sau voi să-şĭ continue călătoria.

Aceasta a hotărît în principiu Trib. Iaşĭ. In Ianuarie 1897 Cafengiu, blanar din Iaşĭ angajează pe Botez să-l ducă cu căruţa, împreună cu nişte blănurĭ la tîrguşorul Codăeştĭ, şi apoĭ să-l aducă îndărăpt.

La întoarcere de la Codăeştĭ, înainte de a ajunge la pădurea Poenĭ, la un suiş, Cafengiu se dă pe jos şi rămîne ceva maĭ în urmă. Cu această ocazie dau peste dînsul nişte lupĭ, care îl silesc să se sue într'un copac. Cafengiu susţine că a strigat după Botez să stee cu căruţa. Botez pretinde că a aşteptat pe Cafengiu în deal vr'o 2 ore, că apoĭ făcîndu-se noapte şi dînd peste dînsul lupii a trebuit să fugă cu căruţa.

Pe drum Botez, întîlneşte nişte oamenĭ care mergeau din Iaşĭ spre Codăeştĭ şi îĭ rugă că dacă vor întîlni pe un om pe jos şi cu signalmentele luĭ Catengiu, să-ĭ dee de ştire că el şi cu căruţa a plecat înainte la Iaşĭ.

Aceştĭ călătorĭ uitîndu-se prin pădure, zăresc într'un copac din margine pe Cafengiu. Il dau jos, căcĭ acesta era ţapăn de frică şi de frig, căcĭ a şezut în copac maĭ mult de 2 ore, şi îl duc la Codăeştĭ.

Cafengiu a fost bolnav, din această împrejurare 1 lună şi pentru aceasta a intentat o acţiune la judecătorul de ocol cerînd maĭ întăĭ 49 leĭ daune şi apoĭ 1000 leĭ. Judecătorul i-a acordat 100 leĭ.

*

Ambele părţĭ au făcut apel. La apel din cauza noutăţeĭ şi hazuluĭ chestiuneĭ au pledat cîte 4 avocaţĭ de fie care parte.

Tribunalul găsind pe Botez, vinovat că n'a aşteptat în deajuns pe muşteriu, dar apreciind împrejurările i-a admis în parte apelul şi l'a condemnat la 20 leĭ despăgubirĭ.

✕

Pictorul Mirea a cerut rectoruluĭ Universităţeĭ noastre steagurile universităţeĭ şi a facultăţilor care să'ĭ servească pentru facerea unuĭ tablou ce va fi expus la noua universitate şi care va reprezenta inaugurarea din anul 1860, a universităţeĭ.

✕

Pompieria din Sărărie a fost mutată în atenansele spitaluluĭ militar; în urma unuĭ ordin al d-luĭ general Iarca.

Două sunt versiunile în privinţa cauzeĭ mutăreĭ.

Intr'o adresă către ministrul domeniilor, comandantul pompierilor cerînd atenansele şcoaleĭ comerciale gr. II-lea, se obligă ca soldaţiĭ să nu facă exerciţiĭ, să nu sune din trîmbiţe, etc.

Generalul Iarca s'ar fi opus la aşa ceva şi ar fi ordonat mutarea.

Altă versiune spune că din cauză că comuna, în încurcătura financiară în care se află, nu poate plăti subvenţia de 30,000 leĭ, generalul ar fi ordonat mutarea pompieriei de partea cealaltă a tîrguluĭ.

✕

Comitetul central executiv al partiduluĭ conservator a pus candidatura d-luĭ G. Panu la alegerea de senator al colegiuluĭ 1 de Covurluiu, în locul decedatuluĭ Gr. Bonachi.

✕

La concursul de caligrafie şi desen pentru şcoala comercială de gradul al II-lea, s'a dat ierĭ ca probă facerea unuĭ desemn de ştofe şi anume: de voal, cit, brocard şi cheviotte.

Numaĭ doĭ concurenţĭ au făcut proba în chestiune.

✕

Lumea a fost mirată de faptul că epitropia a pus o rezoluţie aşa de blajină pe demisia d-luĭ dr. Botezatu şi aşa de aspră pe acea a d-luĭ dr. Iuliano.

Explicaţia conzistă în faptul că dr. Iuliano, pentru care epitropia Sf. Spiridon a înscenat scandalul cu destituirea d-ruluĭ Bogdan, s'a pretat intrigilor d-luĭ Gheorghian în contra d-luĭ Macry, trimeţînd adresa cunoscută.

De aci pornirea d-luĭ Macry.

✕

Vinerĭ, 30 curent, cu prilejul patronuluĭ bisericeĭ Sf. Treĭ Ierarhĭ, se va oficia un serviciu divin în paraclisul bisericeĭ.

Cu ocazia aceasta se vor expune maĭ multe odoare ctitoreştĭ.

Biserica cea nouă e deschisă şi va putea fi vizitată în acea zi.

O condică va sta la dispoziţia credincioşilor pentru a-şĭ înscrie numele.

✕

Din Tîrgu-Ocna ni se comunică:

Astăzĭ 27 Ianuarie, a avut loc înmormîntarea iubituluĭ cetăţean Ioan Ţilensky, avocat, fost substitut la tribunalul Bacău şi ajutor de primar în oraşul Tîrgu-Ocna.

La ora 1 p. m. cosciugul fu rîdicat de amiciĭ defunctuluĭ: Lupu Crupenski, avocat, Pontescu, Iosef Munteanu şi judele de pace Mavrodin.

Două coroane splendide au fost puse pe mormîntul defunctuluĭ: a baroului de avocaţĭ din judeţul Bacău, şi una din partea familieĭ

De la casa defunctuluĭ cortegiul s'a îndreptat spre biserica Precista, unde, după oficiarea serviciuluĭ divin, au pronunţat discursurĭ d-niĭ Popescu, controlor fiscal şi d. Lupu Crupenski din partea baroului de avocaţĭ.

Prin moartea luĭ Ţilensky Tg.-Ocna perde un bun cetăţean şi un eminent avocat.

✕

D. Gane a plecat aseară la Bucureştĭ pentru a lua parte la lucrările Senatuluĭ.

D-sa se reîntoarce în Iaşĭ Vinerĭ dimineaţă, pentru a lua parte la şedinţele consiliuluĭ comunal.

Cel mult Sîmbătă se va începe discuţia asupra bugetuluĭ comunal.

✕

Prevederile doctoriĭor.

Victor Buillot din Anxerre, care a luat parte la bataia de la Waterloo, a fost reformat la 1818 ca ftisic. Acest ftisic a murit însă abea la 4 februar st. n. curent, în vrîstă de 105 anĭ şi 10 lunĭ.

✕

După cum am anunţat reprezentaţiile d-neĭ Nuovina vor avea loc negreşit vinerĭ 30 Ianuarie şi lunĭ 2 fevruarie. Se va da pentru prima reprezentaţie ca *lever du rideau* actul IV din *Trovatore* apoĭ d-na de Nouvina va cînta romanţe de Délibes, Massenet etc. şi la fine fermecătoarea operă *Cavalleria Rusticana* Lunĭ se va da *Carmen*.

Participarea publiculuĭ la aceste reprezentaţiĭ ie extra-ordinară.

✕

Societatea Studenţilor în medecină aduce viile sale mulţumirĭ tuturor doamnelor şi domnişoarelor carĭ aŭ bine-voit a-ĭ da concursul lor cu ocazia organizăreĭ baluluĭ din seara de 17 Ianuarie c. în folosul săŭ, fie prin donaţiunĭ de obiecte pentru bazar, orĭ donaţiunĭ băneştĭ, saŭ în orĭ-ce alt mod.

Asemenea mulţumeşte:

Doamnelor: Ecat. Nădejde şi El. Gheorghiu;

Domnişoarelor Hortense Mihailescu şi Anicuţa Cîrjă;

Domnilor: E. Mezzeti, V. Borteanu, C. Prassa, I. Morţun, V. şi Gh. Scorpan, Plumb, Colceag şi M. Gr. Posluşnic, pentru concursul graţios ce i-aŭ dat la concertul ce a precedat acel bal.

✕

Erĭ a sosit din partea ministruluĭ de justiţie o adresă prin care se acordă d-luĭ Dimache, consilier la curtea de apel, un congediu pe timp nelimitat, începînd din ziua de 10 Februarie viitor.

D. Dimachi eşind la 1 Aprilie la pensie, se dă ca probabilă numirea d-luĭ Vidraşcu în locul vacant, şi a d-luĭ Crivăţ ca prim-preşedinte al tribunaluluĭ, în locul d-luĭ Vidraşcu.

Dr. I. ŢARANU

Specialist pentru boalele de piele şi syphilis

Iaşĭ—Strada Unirea 1

Colţul stradeĭ de Sus

Consultaţiunĭ de la 2—4

Telegramă

In strada Primărieĭ, alăturĭ de tipografia H. Goldner, se va instala, pentru un scurt timp, un cinematograf şi un fonograf Edison, care se aude de la distanţă fără să fie nevoie de cornete.

Aceste aparate sunt o raritate pentru publicul ieşan. Profitaţĭ, decĭ, de ocaziune.

Dr. A. GROPER

(Gropeanu)

S'a stabilit în Iaşĭ str. Bărboĭ No. 2. Consultaţiunĭ de la 10—12 a. m. şi de la 2—4 p. m., boale interne de femeĭ, copiĭ, piele şi secrete.

Pentru saracĭ gratis.

Facem cunoscut că d. I. Rudberg fost în serviciul defunctuluĭ nostru părinte Nută M. Faerştein deţine prin manopere doloase douĕ cambiĭ datate din 17 Mai 1896, una pe suma de 6360 leĭ cu scadenţa la 17 Noembrie 1896 şi una de 6420 leĭ cu scadenţa la 17 Decembre 1896, pentru care am reclamat atît d-luĭ prim procuror a trib, Iaşĭ, încă la 10 Ianuar 1898, cît şi onor. trib. Comercial pentru anularea lor.

Publicăm aceasta spre ştiinţa tuturor cărora s'ar presenta cu aceste poliţe.

Erez. def. Nută M. Faerştein.

DOCTOR S. SUFRIN

Fost medic C. F. R.

Practicînd şi în spitale din Paris

Consultă 8—11 a. m. şi 3—5 p. m.

Str. Palatuluĭ No. 9 (casele Niţescu)

D. Pekelman

DENTIST

s'a mutat în str. Primărieĭ No. 2

ALEXANDRU CERBAN

Doctor în Drept

de la facultatea din Paris

AVOCAT

Iaşĭ.—Strada Golia No. 42

Constantin S. Crupenski

FOST MAGISTRAT

AVOCAT

Ore de consultaţie de la 9 la 11 ore d. a de la 5—7 p. m.

Strada Lătzescu No. 6.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipă, Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

Dr. N. ŢURCANOVICI

— Strada Unireĭ No. 10 —

Consultaţiĭ de la 2—4 p. m.

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

A APĂRUT
Calendarul DACIA
PE ANUL 1898
SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ
I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţi literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveşti, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literaturei.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Prima fabrică de Perii de lux şi pensoane.

Iaşi str. Primăriei 17

In această nouă fabrică unică în România se efectuează articolele cele maĭ de lux şi simple precum: Periĭ de haine şi de cap, de barbă, de mustetĭ, de dinţĭ etc., montate pe lemn, os, fildeş, celeloid, aurite, argintate şi bronzate. Pensoane, Patruniere, Bidenele montate în lemn şi în smoală, Valţurĭ pentru frisérĭ, Periĭ de caĭ, de vax, noroĭ, de frecat podele, măturĭ, etc. Toate sunt lucrate în diferite mărimĭ şi calităţĭ. Pentru înlesnirea onor. public am deschis tot în sus zisa stradă un depozit al fabriceĭ care se vind toate articolele maĭ sus arătate.

Spre convingere rugăm a ne visita

Cu deosebită stimă

Katz & Bernstein.

NATHAN SILBERBERG

ORNICAR

Iaşi, Str. Golia 52

vis-a-vis de poarta caselor Neuschotz.

Medaille d'or de la Académie parisiène des inventeurs Paris 1891.
Medaille d'or de la Exposition nationale Suisse, Genève 1896.

După cum am anunţat deja pe onor. public că întorcîndu-mă din Sviţera m'am stabilit în *str. Golia 52* sub firma Nathan Silberberg ornicar unde efectuez cele maĭ grele reperaturĭ de ornicĭ şi comenzĭ.

Am onoare de a maĭ anunţa că am primit un frumos asortiment de ornicĭ de aur pentru dame şi bărbăteştĭ, Chronometre, Chronographe cu Repetir (care bate ceasurĭ, sferturĭ şi minute) precum ornicĭ de argint, otel, metal etc. etc.

Vînd cu preţurĭ foarte moderate.

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la şosaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

ANUNCIU

Aduc la cunoştinţă onor. public, că redeschizînd din nou prăvălia mea de coloniale şi delicatese, am asortat'o cu tot felul de articole pentru băcănie, ca zahar, cafea, etc.

Rog decĭ pe onor. public de a mă vizita şi a mă onora cu comenzile sale şi sper că va fi mulţămit atît de calitatea mărfurilor cît şi de preţul care va fi cît se poate de moderat.

Cu stima

Vechea şi cunoscuta firmă

I. Singher Bucureştean

Str. Anastasie Panu 33 vis-a-vis de Hala

N. B. Maĭ posed şi toate articolele de librărie şi papeterie.

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** aci maĭ jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:

6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu mâner adevĕrat englezesc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania*, american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *lingurĭ de masă de argint-Britania*, american.
12 bucăţĭ *lingurite de cafea de argint-Britania*, american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania*, american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania*, american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania*, american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeştĭ de *argint-Britania*.
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ*.
1 bucată fină pentru *presărat zahăr, de Britania*.
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu mâner de porcelan.
6 bucăţĭ farfurioare, Victoria.
56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur şi înăuntru un metal alb, care ţine culoarea argintuluĭ şi peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că această inserţiune se referă numaĭ la *simple adevĕrurĭ*, dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şĭ comande garnitura de maĭ sus care convine tocmaĭ ca

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE

precum şi pentru hoteluri, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisornl Societăţiĭ profesorilor, etc. Casă protocalată existînd de 16 anĭ.

— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —

Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ înainte.

VERITABIL NUMAĬ ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ

Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeştĭ din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Corol 4 Iaşĭ

De închiriet şi de vînzare

O casă cu douĕ etaje în strada de Sus No. 96. Compusă din patru apartamente cîte din treĭ şi patru odăĭ cu atenansele lor, se pot adresa la proprietara din Strada Sărărie No. 43.

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratului o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

La 2 (14) Maĭ 1898

are loc tragerea

LOZURILOR SERBEŞTI

Tabac emis. 1898

Sunt treĭ tragerĭ anuale şi anume: la 1 Mai, 1 Septembrie şi 1 Ianuarie. Cîştigul principal e de

Leĭ 100,000

şi multe alte cîştigurĭ marĭ, ear cel maĭ mic cîştig de amortizare cu care negreşit trebue să iasă în cursul tragerilor este astăzĭ de leĭ 12 şi merge până la 40 leĭ. Durata lor e până la 1936. Sunt garantate cu toate veniturile Monopoluluĭ Tutunurilor (Tabac). Casa de schimb **S. Haifler,** Iaşĭ, str. Stefan cel Mare 31, vinde un asemenea los numaĭ cu **11 l. 50** b.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ Ión S. Ionescu

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşi la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşi.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 221 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — VINERĬ 30 IANUARIE, 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe şi streinătate* prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In străinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

SCANDALUL DIN CAMERĂ

Taxe Ilegale

Pieziş, perfid şi laş — iată caracteristica regimuluĭ colectivist. Nicĭ o dată, în nicĭ o chestie, n'aĭ să'l vezĭ pe liberal prezintîndu-se bărbăteşte şi spunînd deschis ce vrea şi ce nu vrea.

Ca borfaşiĭ, carĭ operează la întunerec, colectiviştii se furişază printre cutele legiĭ şi înhaţă ce pot, întorcînd capul mereŭ înapoĭ ca să se asigure de nu sunt cum-va zăriţĭ.

Din punctul de vedere al practiceĭ de guvernămînt, colectivitatea nicĭ nu se poate numi partid — ci cel mult: ceată, dacă nu chiar bandă.

N'aŭ trecut nicĭ treĭ anĭ de cînd s'aŭ deschis rărunchii naţiuneĭ şi aŭ expulzat fătul căruia 'ĭ s'a zis unanimitate — şi s'aŭ produs deja elemente îndestulătoare pentru a caracteriza asociaţiunea de zarafĭ imoralĭ care formează obăduirea de azĭ.

Neîndrăsnind să înfiinţeze pe faţă monopolul alcoolului, ministrul de finanţe a urcat, anul trecut, taxa pe spirt, şi a dispus să se perceapă această diferenţă de taxă din chiar ziua cînd a distribuit în Cameră proiectul de lege. Or, din momentul acesta şi pînă la promulgarea legeĭ, — în interval de peste o lună şi jumătate — s'aŭ perceput taxe ilegale, de vreme ce nicĭ o lege nu autoriza această percepere.

Anul acesta s'a pus o taxă de consumaţiune pe zahar. Această taxă — 15 banĭ de kilogram — a început să se încaseze, ca şi cea pe spirt, din ziua cînd s'a depus proiectul — decĭ, percepere ilegală, întru cît organele constituţionale nu'ĭ dedeseră fiinţă definitivă.

S'a imputat ministruluĭ de finanţe, şi anul trecut şi anul acesta, arbitrariul de a pune birurĭ neconsfinţite de parlament — şi reptilele guvernuluĭ aŭ răspuns că sistemul este generalmente admis în streinătate, pentru a se evita inconvinentul ca negustoriĭ să inunde piaţa cu mărfurĭ în timpul de la discuţiunea proiectuluĭ şi pînă la transformarea luĭ în lege.

Argumentul este logic dar păcătuieşte la bază: în statele unde se practică sistemul acesta, există o lege, anume - *la loi du cadenas* - care autorizează pe ministru să perceapă, în cazurĭ definite, taxa prevăzută de un proiect în discuţiune. La noĭ, însă, unde asemenea lege nu există, perceperea taxelor pe spirt şi pe zahar a fost evident ilegală şi ministrul care a ordonat-o va avea, foarte probabil, într'o zi dosarul seŭ la curtea de casaţie — dacă, cu adîncul lor instinct de conservare, colectiviştii nu vor abroga, pînă atuncĭ, supărătoarea lege de responsabilitate ministerială.

Dar nu numaĭ miniştriĭ îşĭ plătesc luxul de a înfiinţa, prin simplu capriţiŭ, birurĭ pe spetele contribuabililor; fantazia aceasta a apucat acum şi pe funcţionariĭ mărunţeĭ.

Directorul general al telegrafelor şi poştelor — americanul Kiru — s'a crezut şi d-sa dator să se ilustreze pe calea samavolnică pe care a alunecat d. Cantacuzino. Şi iată ce *reformă* a introdus americanul de la poştă:

Printr'un ordin circular, pe care nu 'l motivează nicĭ măcar o încheiere a consiliuluĭ de miniştri — ceea ce încă n'ar fi suficient — d. Kiru, sub pretext de a acoperi deficitul ce'ĭ pricinuieşte în casă fluctuaţiunea monedeĭ din streinătate, a impus o taxă de 5 banĭ pentru fie-care grup de 10 leĭ din mandatele internaţionale; adică, a urcat, cu *50* la sută, portul mandatelor poştale.

E aci o ilegalitate, o hoţie şi un semn adînc de cretinism înaintat.

Este ilegalitate, pentru că, pe cît ştim noĭ, directorul general al poştelor şi telegrafelor n'are căderea de a înfiinţa birurĭ cu de la sine putere; este hoţie, fiind-că la ghişetul poşteĭ banii pentru mandatele internaţionale se reclamă în valoare echivalentă cu moneda ţereĭ de destinaţie, şi prin urmare supra taxă n'ar avea raţiune nicĭ dacă ar fi legiferată; — şi, în fine, este semn de cretinism, pentru că, mărcile poştale carĭ reprezintă taxa cea nouă, se lipesc pe dosul matceĭ din condică spre a servi ca album de mărcĭ peste un veac, poate, cînd, învechindu-se, vor deveni rare şi căutate!...

Pe lîngă aceasta, însă, măsura d-luĭ Kiru constitue în acelaş timp şi o potlogărie internaţională.

Căcĭ, registrul *à souche* în care se înscriŭ taxele percepute pentru acest fel de mandate, slujeşte de cont curent între statele carĭ aŭ aderat la convenţie. Dar taxa d-luĭ Kiru nu se trece în conturĭ ca cifră încasată ci se lipeşte în dosul chitanţeĭ — pentru a frustra streinătatea în folosul excluziv al fisculuĭ romînesc.

Trebuia să avem un minister colectivist pentru ca, pe lîngă taxe arbitrare percepute de la pătura socială cea maĭ modestă, să ajungem şi la succesul de a păcăli streinătatea în modul necinstit cum se aplică învoielile internaţionale.

Şi cu toate aceste manopere necinstite, deficitul bugetar creşte văzînd cu ochiĭ...

G. Rădulescu.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Reliquiĭ. In timp ce noĭ ne zbatem în zilnica monotonie de oamenĭ şi lucrurĭ reducînd tot maĭ mult, tot maĭ mult orizonul gîndiriĭ şi al viselor — alţiĭ sondează adîncimile, scrutează înălţimile, dezleagă enigmele trecutuluĭ, — preocupărĭ care nouă ăstorlalţĭ ni se par enigme ele inşi-le.

Ultima descoperire arheologică la Roma, a savantuluĭ Orazio Marruchi, făcută în palatul luĭ Tiberiu, merită să ne fixeze luarea aminte. Pe un „graffito" este săpată scena întreagă a Calvaruluĭ: Christ înainte de moarte, soldaţiĭ fiecare cu numele seŭ; şi crucea — ilustra şi simbolica unelta de care soldaţiĭ nu vroiaŭ să se atingă şi care a devenit apoĭ icoana sfîntă a milioane de credincioşĭ.

Dar Crist nu era el însuşĭ în momentul acela hulitul şi schingiuitul de care se dădeaŭ în lăturĭ şi rideaŭ soldaţiĭ luĭ Pilat înfăţoşaţĭ pe grafitul descoperit?

Sunt două miĭ de anĭ! Şi sub puterea celeĭ maĭ înălţătoare credinţĭ — arta de orĭ-ce gen s'a concentrat pururea asupra măreţeĭ figurĭ a divinuluĭ martir apoteozat de geniile tuturor popoarelor. „Renaşterea" toată a izvorît din adîncul evlavieĭ şi admiraţieĭ pentru mîntuitor şi culminanta inspiraţie a picturei s'a desfăşurat numaĭ în lumina aureoleĭ luĭ Christ: Veronese, Corregio, Michel Angelo, Andrea del Sarta, Ţiţian — avînd în frunte pe unicul Leonardo da Vinci al căruĭ Christ de lumină se iroseşte pe umedul zid din obscura S-ta Maria delle Grazzie din Milan.

Insăşĭ vremea noastră de scepticism şi de ştiinţă nu cunoaşte nimic maĭ inspirator, maĭ senin, maĭ avîntator decît resemnata figură a luĭ Isus; — şi la ultimul *Salon* al Parisuluĭ Eugène Carrière a încercat încă odată nesfîrşita sorginte de poezie şi emoţiune a figureĭ mîntuitoruluĭ.

Din evlavia credinţeĭ — chipul senin a intrat însă în sportul excentricităţilor artistice. „Christ şi discipoliĭ" a luĭ Dagnan-Bonavet s'a vîndut unuĭ arhimilionar american din Pittsburg cu *o sută de miĭ de dolarĭ* la o licitaţie din New-york a colecţiuniĭ Stewart. Dar în mijlocul modelor şi a snobismuluĭ de „capete de Christ", modesta figură pe grafit descoperită de savantul Marucchi e într'adevăr un dar preţios, o imagine sublimă, o reliquie sacră, care ne reînvie cu adevărat profund mişcătoarea figură a Aceluia care a rostit: „Adevăr zic vouă..."

LAŞITATE

Rămiĭ cîte odată înmărmurit de ticăloşia colectivistuluĭ.

Reflecţia aceasta m'a isbit în momentul cînd ziarele din capitală aŭ anunţat că în cameră s'a aminat din noŭ interpelarea d-luĭ I. Grădişteanu în chestia Rominilor de dincolo de Carpaţĭ, din cauza lipseĭ d-luĭ Sturdza.

Recapitulaţi manoperile meschine întrebuinţate de titirezul prim-ministru şi liliputanul şef al colectiviştilor, pentru a nu participa la interpelarea d-luĭ Grădişteanu şi veţĭ vedea incurcătura prăpăstioasă în care se află d. Sturza.

Cînd d. Grădişteanu şi-a anunţat interpelarea, a fost aminată pe motivul că d. Sturza îşĭ pregăteşte respunsul. La a doua şedinţă deputaţiĭ s'aŭ descomplectat în momentul cînd interpelatorul a apărut la tribună; iar a treia oară s'a adus respuns în cameră că d. Sturza este bolnav — *în timp ce ăzistă la o şedinţă a senatuluĭ.* In fine ierĭ, a patra oară, *„Camera primeşte ca pe joĭ d. Grădişteanu să-şĭ desvolte interpelarea".*

Veţĭ vedea că, în ziua hotărîtă pentru interpelare, se va găsi iarăşĭ un tertip josnic ca să se amine din noŭ şi se va zice atuncĭ *irevocabil.....* pentru a se trăgăna cine ştie pînă cînd.

Colectiviştiĭ n'aŭ desminţit nicĭ odată metoda lor de ocolire meschină şi în cazul de faţă vor adeveri-o încă odată pe deplin.

E laş colectivistul.

Viv.

A se ceti în cuprinsul ziaruluĭ importantele telegrame cu privire la mersul procesuluĭ Zola.

De asemenea atragem deosebită atenţiune a cetitorilor noştri cu privire la interesante desvăluirĭ în afacerea Bejan.

ACTUALITĂŢI

Medicina la Iaşĭ

De cîte-va zile medicina e de actualitate în oraşul nostru. Şi nu facem aluzie aci la scandalul „medical" provocat de administraţia profană şi stîngace a sfîntuluĭ Spiridon, — dar Facultatea însăşĭ e în mişcare.

De altfeliŭ pare că e dat facultăţiĭ acesteia să fie prin excelenţă agitată şi preocupată în contrast cu facultăţile celelalte ale Univerzităţiĭ iaşane unde domneşte o eloquentă acalmie.

Proiectul de lege al d-luĭ Felix a emoţionat facultatea noastră — profesorĭ şi studenţĭ şi o mişcare de repercusiune se simte reacţionînd în potriva măsurilor şi tendinţetor de la Centru, de la Atotputernicie.

Funcţionînd abia de două deceniĭ, dispunînd de mijloace maĭ puţine de cît facultatea similară din Bucureştĭ, evident că aceasta din urmă poate fi privită ca „superioară" în unele privinţĭ. Dar aci nu poate fi un motiv suficient ca ea să concentreze şi să monopolizeze toată mişcarea, reputaţia şi autoritatea ştiinţifică medicală, după cum tinde a se hotărî prin proiectul d-luluĭ Felix et comp. Catedrele la Iaşĭ se decern prin concursurĭ ţinute la Bucureştĭ: care e dară temeiul de a se lua colegiuluĭ profesoral de aci dreptul modest de a prezida pînă şi concursurile medicilor secundarĭ? Căcĭ toate concursurile, după noua şi hipotetica lege, se vor ţinea în capitală. Centralizarea, sub actuala organizare a universităţilor, pe ce s'ar putea întemeia şi ce ar îndreptăţi-o, profesoriĭ fiind aceiaşĭ ca titlurĭ şi merite?

Dar măsura aceasta ar lovi facultatea pe altă cale: studenţiĭ în massă ar fi ispitiţĭ — şi nu toţĭ sunt în stare — să se transpoarte la Bucureştĭ, facultatea noastră ne maĭ prezentînd marele avantagiŭ — esenţial şi necesar — de a lega prin o lungă conlucrare de spital saŭ de laboratoriŭ, reputaţia şi destoinicia elevuluĭ de autoritatea decizivă pentru viitor a şefuluĭ.

Pre cît ştim acestea sunt motivele principale de protestare în potriva legeĭ, defectuoase de alt-feliŭ din multe alte puncte de vedere.

O intrigă Infamă

S'a pornit o campanie mişeleascămă în potriva doctoruluĭ Bejan. O moaşă, Iancovicĭ, instigată de intendentul institutuluĭ Gregorian, a scris printr'un ziar local că 'ĭ s'a cerut prin moaşa I. Gross, pentru directorul institutuluĭ, banĭ şi obiecte de valoare.

Moaşa Gross a prezentat o desminţire ziaruluĭ în chestiune, ba s'a oferit chiar să plătească preţul inserţieĭ, dar 'ĭ s'a refuzat serviciul acesta datorit.

Azĭ, elevele Aneta Rămiriţă, Stan Maria, Dăscălescu Zamfira, DrumescuElena, Irimia Elisa, Neculaŭ Paraschiva, Elena Constantinescu, Herşcovicĭ Fani, Zoe Onofreĭ, Danielescu Profira, Vasiliu Maria, Ţiţa Popescu, Paraschiva Vronos, Ana Baciu, Dospinescu Elena, Maria Bratu, Elena Botez, Raina Manicea, Costăchescu Maria, Lichtman Ana, Blumenfeld, Neculaĭ Smaranda, Dima Janeta, Georgiu Maria, Clara Segal, Grădinescu Maria, Mateĭ Maria, Glückmun Rachela, Postăvariu Chiriaca, Constantinescu Francisca, Cernat Eufrosina, Cernat Agripina, Gheorghiu Epraxia, Patriche Maria, Săvescu Elisabeta, Maria Gheorghiu, Tony Blumenfeld, Costinescu Elena, Sava Maria şi moaşa Gross — toate elevele ne aŭ prezentat o declaraţie în care spun că nimeni, nicĭ o dată nu le-a cerut ce va pentru doctorul Bejan, dar că d. Ventura, intendentul spitaluluĭ, a intervenit pe lîngă multe dintr'însele ca să le facă să calomnieze în senzul acesta pe directorul institutuluĭ.

Deplîngem pe conducătoriĭ acesteĭ campaniĭ infame.

La nevoie vom face şi alt-fel.

Intrigă la Epitropie

Fie liniştiţĭ aceia carĭ trag sfoarile la epitropie. Nu voim să divulgăm intrigele ce se ţes de către personalul administrativ saŭ de către cel medical. Nu voim s'o facem, pentru simplul motiv că avem respect de cetitoriĭ noştri şi credem că nu trebue să-ĭ coborîm în nămolul în care se tăvălesc ceĭ chemaţĭ să aducă la îndeplinire voinţa generoşilor donatorĭ aĭ aşezămintelor sf. Spiridon.

Voim să relevăm, însă, un lucru, şi explicîndu-l, să arătăm ce legătură are el cu demisia d-luĭ dr. Iuliano.

Mare a fost surprinderea tuturor cînd aŭ cetit textul respunsuluĭ d-luluĭ Iuliano, care datoreşte epitropieĭ actuale locul ce-l ocupă şi pe care l-a perdut în urma dezastruluĭ ce a suferit la concurs. De unde, dar, provine această purtare — foarte demnă, de alt-fel — care ustură aşa de răŭ epitropia? Ironia muşcătoare din respunsul seŭ nu convine unuĭ om care a recurs la mijloacele cunoscute, pentru a parveni acolo, de unde astă-zĭ poate trimete respunsurĭ şi comunica cu epitropia.

Explicaţia e în altă direcţie. Afirmăm în modul cel maĭ categoric că o luptă a fost deschisă de d. Gheorghian în contra d-luĭ Macry, şi ocazia a fost bine găsită în aroganta adresă a epitropieĭ întocmită de d. Macry chiar. Răspunsul d-luluĭ Iuliano uduce după sine o admonestare saŭ destituire — prevedere aproape împlinită.

Epitropia se va găsi într'un impas, căcĭ nu-ĭ convine să destitue pe omul pentru care a făcut înscenarea cunoscută, şi pe de altă parte, pentru că doctorul Iuliano e colectivist de baştină. O atingere adusă acestuia, ar mişca clubul, ar da loc uneĭ agitaţiĭ printre colectivişĭ, ar produce proteste, poate şi alt ceva. Şi atuncĭ d. Gheorghian va avea cîmpul liber în contra d-luĭ Macry.

Reuşit'a prefectul de judeţ cu combinaţia sa? Pentru moment numaĭ în ce priveşte o destituire deghizată a d-luluĭ Iuliano.

Maĭ tîrziŭ vom vedea ce surprize ne rezervă clubul.

Cl.

LEGEA ÎNVĂŢĂMÎNTULUI SECUNDAR

XIII

Drepturile şi datoriile corpului didactic

(urmare)

Pentru a complecta analisa noastră critică asupra secţiuneĭ V va trebui să ne oprim asupra inovaţiilor din proect, căcĭ în această privinţă d. Haret prezintă cîteva inovaţiunĭ.

D. Haret a fost dus de o idee: întru cît salariul unuĭ profesor se dă după grupele de ore, e bine a limita şi *minimum* — în folosul profesoruluĭ, şi *maximum* — în interesul şcoaleĭ. Minimum am văzut că e de 12 ore — norma salariuluĭ de bază; maximum e de 24 (art. 38, al. *a*). A continua de a plăti cu salare marĭ profesori carĭ au 4 ore pe săptămînă e a deprinde pe oamenĭ comozĭ pentru afacerile şcoaleĭ; a-ĭ împovora însă cu ore multe şi a le da leafă mică e dăunător şi vexatoriu.

Necontestat că munca şcoliĭ e copleşitoare; apoĭ ea fiind uniformă devine de la o vreme mecanică; orĭ ceea ce e mecanic nu istoveşte; e ceva cu care te aĭ deprins maşinal. Totuşĭ este o limită; profesorul care are 25 ore curs la şcoală, trebue să maĭ muncească încă pe atîta cu temele şi preparatul lecţiunilor, ar da atuncĭ 48 ore muncă intelectuală, sau cîte 8 ore muncă intelectuală pe zi, limită fatală în secolul al XIX-lea.

Nimene n'are de zis nimic. Orĭ cît ar fi de criticat amestecul statuluĭ în munca individuală, totuşĭ este un drept recunoscut al statuluĭ în aşăzămintele sale de stat.

Nicăirea însă nu vom găsi aplicată legea şi dincolo de pragul statuluĭ. Dacă lucrătorul într'un mare atelier lucrează 8 ore pe zi pentru patron cine poate opri pe acel lucrător să să sporească acel număr de ore încă cu 2—3 ore de zi, muncind acasă *particular*. Istovirea care îşĭ va face-o maşineĭ sale analitice îl priveşte pe dînsul, şi se ştie că ceĭ particular nu e *permanent*, ci întîmplător.

Dar — se va zice — va neglija lucrul patronuluĭ, cînd lucrătorul va lucra şi particular a casă, aicĭ e rolul patronuluĭ de a privighea pe lucrător asupra calităţeĭ şi cantităţeĭ lucruluĭ.

Aseménarea o trecem la şcoală: Statul e patronul, profesoriĭ sunt lucrătoriĭ. Legile, inspectoriĭ, directoriĭ sînt organele de control. Prin aceste mijloace statul privighează dacă fie-care lucrător şi-a făcut serviciul seŭ, fie-care după putere şi în conformitate cu legea.

Munca şcolară e mecanică şi cu cît cade în deprindere cu atît e maĭ puţin istovitoare. Toată arta didactică cere de la un profesor a *munci puţin şi cu folos mare pentru şcoală*, pune clasa să lucreze; tu privighează şi povăţueşte. Munca istovitoare a primilor anĭ se transformă cu încetul în acea rutină didactică, care cu cît nu e susţinută pe o metodă raţională şi un fond evalutiv de ideĭ, cu atît devine maĭ abrutisată şi ceĭ 30 de anĭ de serviciŭ sînt prea mult pentru scos la pensiune.

Cunoscînd dar caracterul munceĭ şcolare, credem pre pretenţios şi exagerat rolul statuluĭ de a se amesteca prin ministrul seŭ de instrucţiune în munca particulară a fie-căruĭ profesor.

Cu atît maĭ mult credem neîndreptăţită această intervenire cu cît nu numaĭ că se aduce o lovire libertăţiĭ individuluĭ şi a muncii — două marĭ principiĭ constituţionale, dar se aduce calcare însăşĭ legiĭ de faţă.

Prin art. 39, al. *b* se rădică maximum de oare la 24 pe săptămînă, iar prin art. 42 se opreşte ca profesoriĭ, care vor avea *maĭ mult* de 16 ore pe săptămînă, să dea lecţiunĭ particulare în pensionate.

Acest art. (42) e o inovaţie în proiectul d-luĭ Haret; motivele pentru care s'a introdus, credem a le fi arătat maĭ sus; numaĭ atuncĭ ar fi trebuit să se spună curat: profesoriĭ carĭ au maximum de 24 ore la şcolile statuluĭ nu maĭ pot da lecţiunĭ în pensionate particulare.

Şi în adevăr cînd un profesor va avea 720 leĭ leafă lunară *plus gradaţiunea la acea leafă*, va fi nebun să se maĭ obosească pentru 100 leĭ la cine ştie ce pension, unde munca e răŭ plătită.

— Punerea la pensiune din oficiu e un bun nesfîrşit pentru profesorĭ şi pentru şcoală, de aceia nimenea nu poate

fi contra art. 45 din proect, care stipulează foarte nimerit și cazurile de infirmitate produse în cursul carierii profesorale.

— Venim la chestia *incompatibilităților*. Art. 46 e foarte vag: este oprită membrilor corpului didactic este oprită ori căruĭ comerț și *al ori căreĭ profesiunĭ incompatibile cu demnitatea caracterului lor?*

E bine ca un profesor să nu fie comerciant, *dar sînt* chiar aicĭ la noĭ. Dar cine califică care anume funcțiunĭ sînt sau nu *incompatibele*. La Ploeștĭ a fost primar un profesor în funcțiune; iar la Botoșănĭ de pildă nu s'a îngăduit. La Ploeștĭ s'a îngăduit, era compatibil, fiind că era *roșu*, primarul, iar la Botoșanĭ nu, fiind că era *pestriț* primarul.

Aicĭ va fi totdeauna înrîurirea politică a ministruluĭ care va dicta compatibilitatea. Intru cît, de pildă, nu e compatibil postul de epitrop la sf. Spiridon cu profesoratul? Sînt posturĭ administrative în stat, comună orĭ județ, care s'ar putea foarte bine legifera să fie compatibile cu profesoratul. Rămînerea în vag a art. 46 însamnă că ne place a continua cu hatîrurile și cu politicianismul urît, care a provocat atîtea scandale în zilele noastre.

Ar fi bine ca legea școlară să imiteze în această privință legea electorală, care are grijă de a înșira toate incompatibilațile. Art, 46 cu incompatibilațile e luat din proectul d-luĭ Poni (art, 50). In proiectul d-luĭ Take Ionescu e lăsat de o parte (art. 32, care nu cuprinde și art. 71 din legea Invățămîntuluĭ primar, ci numaĭ art. 66, 69, 70, 75—77). In proectul d-luĭ Sturza din 1887 ne lăsa la voia ministruluĭ de a hotărî cazurile de incompatibilitate.

Penalități. Proiectul prevede prin art. 43 toate cazurile penale, care atrag după ele escluderea din profesorat.

Cu plăcere constatăm că nu s'a trecut *vagabondajul* și *abuzul de putere.* Vagabondajul era un non-sens în legea din 1893; iar abuzul de putere o pantă alunecoasă, care te primejduia față cu părinții. (C. p. 238).

Asupra comisiunilor de judecată proiectul d-luĭ Haret prezintă o inovație mică:

D. Sturdza în 1887 cerea 2 comisiĭ de judecată: una în Bucureștĭ, și alta în Iașĭ. Fie care comisiune va avea *3 membrĭ*: 2 membri de la curtea de casație aleșĭ cu decret regal pe un an, și rectorul universității (art. 141 al guvernuluĭ).

Ideia d-luĭ Sturza a fost combătută de toțĭ; toate amendamentele pun 5 profesorĭ universitarĭ în locul celor 2 membri de la curtea de casație; și decĭ în locul unor comisiunĭ de 3 membri cer comisiunĭ de 5 membri.

D. Take Ionescu în proiectul său din 1895 instituia *un* juriu de *3 membri*: rectorul Universității de Bucureștĭ, *un* profesor universitar ales tot de Universitatea de Bucureștĭ și *un* profesor universitar numit de ministru prin decret regal. Juriul va dura 3 anĭ. Prin asemenea întocmire Universitatea de aicĭ era exclusă din juriu.

D. Poni în proiectul său din 1896 întocmia un juriu de *3 membrĭ*: *unul* prezentat de ministru, *unul* din o listă întreită prezentată de senatul universității din Bucureștĭ dintre profesorii definitivĭ; *unul* idem de la Iașĭ. Juriul durează 6 anĭ.

D. Haret revine la juriul de *5 membri.* cum cereau toțĭ în 1887; doĭ din aceĭ 5 membri vor fi supleanțĭ. Acești 5 membrii vor fi: *unul* numit de ministru; *doĭ* din o listă de șese de la Universitatea din Bucureștĭ; *doĭ* din o listă de șese de la Universitatea din Iași. Juriul ține 6 anĭ.

Din cnle alăturate se vede că d. Haret a combinat cel maĭ bine.

O lacună observaiu în proect aicĭ. Se zice la alin- 8, art. 49, „prevenitul își va face apararea în persoană înscris sau verbal".

Apărarea în persoană are multe incoveniente. Și apoĭ principiul comun din drept trebue introdus și în școală.

E mult maĭ bine a se admite un apărător; de aceea cerem să se introducă dispoziția din proectul d-luĭ Take Ionescu: «Apărarea să poate face de inculpat în persoană *sau de un alt membru al corpuluĭ didactic*». (art. 35, alin. 4).

Un lucru constatăm: pe cînd legiuitorii se trudesc a întocmi în chipul cel maĭ nimerit comisiunile de judecată, procesele sînt maĭ rarĭ. Aceasta denotă că sentimentul onoareĭ de corp, al datorieĭ a pătruns adînc în corpul profesoral și că dar uzul e maĭ puternic de cît legea.

De cît zi: Doamne ferește! și atuncĭ de la independența și seriozitatea comisiunilor va atîrna verdictele drepte, ce vor face onoare judecătorilor.

Un profesor

Științĭ-Litere-Arte

La comedia Franceză" se va serba în curînd retragerea în viața privată a d-neĭ Reichenberg, supranumită *La petite doyenne.* După Sarah Bernhard, Reichenberg a avut cele maĭ strălucite succese pe marea scenă a teatruluĭ luĭ Molière.

*

Ca o mulțămire pentru teatrul francez *Oeuvre* care a jucat repertoriul scandinav la Paris, directorul și trupa acestuĭ teatru aŭ primit invitarea de a venĭ în Scandinavia să joace repertoriul modern francez.

*

Pictorul italian Folchi care a răpit acum un an pe princesa Elvira de Bourbon a fost osîndit de tribunal să plătească soțieĭ sale o rentă lunară de 300 de francĭ. Pictorul se află în.... America.

*

Amintim publiculuĭ că astă-seară se joacă la teatrulațioual *Daniel Rochat,* piesă din repertoriul Comedieĭ franceze, traducere de d. P. V. Grigoriu.

*

STRUNA ZILEI

Domnul Tacu

Domnul Tacu împrumută....
Pentru toțĭ și pentru toate
El aci găsește leacu.

„Domnul-Tacu-cincĭ-la-sută"
Ii spun unii, dar se poate
Să-l numim: *Imprumutacu...*

*

Cît de mult „a progresat" știința psycho-patologieĭ ne dă dovadă și un recent discipol al luĭ Lombroso, d. Attilio Schettini, care scrie într'un tratat:

„Printre simptomele de alienație mentale cele maĭ vădite și maĭ importante la Isus din Nazareth trebuie să socotim delriul de grandoae, însoțit de o manie a persecuțieĭ, vagă și sporadică..."

Psycho-pathie, ce vreți!

*

Se atribuie celebruluĭ scriitor Jo is-Karl Huysmans, din Paris, intenția de a se călugări. Incheierea aceasta au scos-o criticiĭ din ultimul volum al romancieruluĭ „La cathédrale"

*

O coincidență interesantă. Publicarea senzaționaluluĭ roman a luĭ Emile Zola *Paris* — pe care-l urmăresc de sigur cetitoriĭ în foiletonul nostru s'a terminat tocmaĭ în ziua începereĭ procesuluĭ mareluĭ scriitor la juraților. In contra juraților se află o pagină eloquentă în ultima parte a romanuluĭ.

Strună.

Deplasărĭ

Hotel Trajan: M-me Natali Codrescu, prop. Botoșanĭ; Luis Groten, voiaj. Soliger; Max Silberstein voiaj. Galatz; Victor Bême, voiaj. Bucureștĭ; Mihaĭ Manoliu, prop. Dorohoĭ; Sando Manoliu, prop. Koman; Dimitrie Sturdza, prop. Bacău; Stefan Papadopol, prop. Vasluĭ.

Hotel Europa: G. Gristescu, Botoșanĭ; M. Bușilă, Berlad; I. Silberștein, Bucureștĭ.

EPIGRAMĂ

Luĭ Jocu care a scris stomahul Iașuluĭ

Aĭ descoperit stomahul
Iașuluĭ ce-atît cutreerĭ...
Caută de acu'nainte:
Poate-ĭ veĭ găsi și... creierĭ.

Zigmoid.

Bacăul în cîșlegele de iarnă

Bacăul, inima Moldoveĭ, este netăgăduit unul din cele maĭ plăcute orașe ale țăriĭ noastre.

Vara, te bucurĭ de un aer curat și învioitor, de Bistrița, în apele căreia poțĭ să te răcorești de căldura zileĭ, de nopțĭ admirabile luminate de un cer înstelat, neîntrecut de limpede, și, în fine, de frumoasele împrejurimĭ, unde dumbrăvile și crîngurile din lunca Bistrițeĭ îțĭ oferă colțurĭ de pămînt odihnitoare pentru sufletele ostenite de emoțiunile zilnice. Nu maĭ vorbesc de vînatul bogat și divers ce se află prin acele locurĭ, care pasionează pe numerosiĭ vînătorĭ băcăoanĭ.

Iarna nu maĭ puțin poțĭ petrece minunat la Bacău.

Am avut ocazie să văd Bacăul în serbătorile de iarnă și pe dată,—ca să vorbesc și eu academicește ca maĭ mariĭ zileĭ—am *rîvnit încumetarea* de a spune și altora *rostul temeinic* și *temeinicia rostuluĭ* Bacaoanilor care face din acest oraș unul ce se poate *asămălui* cu un colț de Paris.

La Bacău toate se fac la *vreme* și cu *bună chibzuială.*

Munca 'ĭ muncă, petrecerea petrecere. Nicăierĭ nu se vede mai bine naiva preocupare de a petrece inofensiv. Pînă și sexul frumos este alt-fel de cît cum este el de obiceiu pe alocurea. De unde maĭ pretutindenĭ balurile și petrecerile n'au atracție pentru femeĭ de cît că le oferă ocazia să-și etaleze luxul toaletelor lor, aci vezĭ doamne și d-șoare din cele maĭ gingașe, care îmbrăcate cît se poate de simplu, nu's preocupate de cît să-și arăte grația manierilor și perfecțiunea danțuluĭ și astfel obțin adevăratul succes ce trebuie să *rîvnească* orĭ-cine înțelege *rostul* lumeĭ.

Numaĭ puțin cavalariĭ sunt ireproșabilĭ. Urbanitatea cea maĭ perfectă face dintrînșiĭ ceĭ maĭ *«chic du monde copurchic»*. Dănțuitoriĭ corecțĭ și îndemănaticĭ, aŭ făcut din danțurile aclamatate la Bacău o adevărată artă.

Și cu asta, toată lumea este atît de „bon enfant" în cît nu auzĭ vorbind de cît de reușita seratelor de la clubul militar, de succesul d-reĭ Blanche Lescaut de monologurile ce recită un tînăr, de cîntecele ce cîntă un altul, astfel, în cît legendele ce alimentează imaginația locuitorilor al orașelor, intrigele caracteristice ale provincialor la Bacău aproape lipsesc cu totul.

Toate aceastea, mie unul, îmĭ prezintă atîta farmec în cît mă apucă gîndurĭ negre cînd mă gîndesc că trebue să reintru în mormîntul tîrguluĭ meŭ de reședință.

Și ce drăguț și curat este orașul! Ce sală minunată de danț se află la Palatul administrativ! Ce sala de teatru frumoasă s'a făcut în alt Palat (?),— cel municipal D'apoĭ ce berărie curată, unde se adună societatea cea maĭ aleasă! In fine dacă maĭ puĭ pe lîngă acest aspect occidental al orașuluĭ și drăguțenia locuitorilor seĭ, zeŭ, că poțĭ să te crezĭ într'un colț de raĭŭ, cînd locuești la Bacău...

Pe viitor voĭ vorbi de Bacăul literar și artistic, căcĭ, să nu vă miraț, bacaoanii fac de toate *la vremea lor și cu bună chibzuință.*

19 Ianuarie 1898.

Un bacaoan pribegit.

INFORMAȚII

Iarna a început a fi maĭ temeinică, și multe școale primare n'au lemne. Așa, ni se afirmă că la școala de fete nr. 3, Păcurarĭ nicĭ pînă azĭ primăria n'a dat lemne, de și s'au făcut vre-o 8 raporturĭ. Directoara școaleĭ va înștiința ministruluĭ că a închis școala din cauză că primăria nu dă lemnele necesare.

— —

Un Matusalem

Ierĭ a murit în orașul nostru bătrînul Neculaĭ Garoafă, în virstă de 126 de anĭ.

La 1777, cînd s'a tăiat capul Domnituluĭ Ghica, defunctul avea 6 anĭ. Își aducea foarte bine aminte întîmplarea aceasta și o povestea în totdeauna adînc mișcat.

Bătrînul a avut 16 copiĭ, dintre carĭ cel maĭ tînăr, Ion Garofă, are 46 de anĭ și este funcționar la abatorul nou.

———

Parchetul a primit o telegramă de la primarul comuneĭ Sîrca prin care se înștiințazĭ că comercianții de cereale din acea comună, Froica Gaier și Moise sin Herșcovicĭ a fost astă noapte asasinați în satul Crucea din comuna Sîrca de către un săean din acel sat.

— —

In afară de halele publice, maĭ sunt răspîndiée, chiar prin centrul orașuluĭ, o mulțime de găscĭ cu trunchiurĭ pentru vînzarea cărneĭ. Infecțiunea, lipsa controluluĭ și pagubele ce pricinuia toleranța acestor trunchiurĭ au hotărît pe d. Lepadatu să le închidă.

A doua zi, însă, acelaș d. Lepadatu a început să dea voie pentru redeschiderea, pe rînd, a trunchiurilor închise.

Pentru ce le-a închis și pentru ce l-ea deschis. Bănuim noĭ ceva dar așteptăm răspunsul primaruluĭ ca să nu se zică cum că ne-am pripit.

— —

Din Focșanĭ se comunică, cum că Georgescu, faimosul atentator cu vitriol contra d-reĭ Aurelia Stelorian, fiind internat în acest penitenciar, a luat alaltăerĭ, o pereche de foarfece și le-a vîrît în ochiul drept.

Cu tot ajutorul medical dat, ochiul este pierdut.

— —

Neînțelegerile între președintele Senatuluĭ, d. N. Ganea și M. Ferechide, ministrul de interne, aŭ intrat într'o fază foarte acută.

După refuzul ministruluĭ de a aproba luarea sumeĭ de 250 miĭ leĭ din fondul milioanelor, d. Ganea a maĭ sufertt un noŭ eșec.

Am anunțat că consiliul comunal al Iașuluĭ a votat un împrumut de două milioane, după însăși cererea primaruluĭ.

Prezentîndu-se la ministerul de interne pentru aprobarea luĭ, d. Ferechide a opus d-luĭ Ganea cel maĭ categoric refuz, învocînd starea destrăbălată a finanțelor capitaleĭ Moldoveĭ.

După cum ni se asigură, președintele Senatuluĭ este furios contra ministeruluĭ de interne. Dînsul s'a plîns d-luĭ D. Sturdza de atitudinea ministruluĭ și este hotărît să nu se oprească aicĭ.

———

O CRIMA ORIBILA

Corespondentul nostru din Roman ne comunică că'n apropiere de orașul Roman, în comuna Săbăoanĭ, locuită aproape numaĭ de săcuĭ, s'a săvîrșit Duminica trecută o crimă care a împrăștiat groaza în sat și prin împrejurimĭ.

Un cîrciumar din acel sat, anume Ștefan Rob, a fost găsit asasinat într'o cameră a cîrciumeĭ.

Crima s'a săvîrșit noaptea.

Criminalul după comiterea asasinatuluĭ, ca să capete timp, a acățat de ușa de afară a cîrciumeĭ un lacăt descuiat, pentru a face ast-fel să se creadă că cîrciumarul care-și avea locuința în altă parte nu se găsește în cîrciumă.

La eșirea din biserică femeea victimeĭ s'a dus de maĭ multe orĭ pe la cîrciumă, dar crezînd și ea că barbatul eĭ e dus unde-va, n'a intrat.

Tocmaĭ tîrziu s'a putut descoperi crima.

Nenorocita victimă a fost lovită în cap cu o despicătură de lemn.

Om bătrîn, cîrciumarul a murit pe loc.

Atuncĭ criminalul a scotocit prin cîrciumă și a luat toțĭ baniĭ ce a putut găsi.

Suma furată nu se cunoaște în mod exact, dar se știa că victima posedă o avere bunicică.

Autoritățile punîndu-se imediat în urmărirea asasinuluĭ, l'aŭ și descoperit în aceeași zi pe la orele 4.

Este un locuitor din sat.

După ce a tăgăduit la început faptul, a sfîrșit prin a face mărturisirĭ.

Parchetul a început instrucțiunea.

— —

Arhitectul Danielescu a făcut apel în contra sentinței tribunaluluĭ secția II-a, care condamnă comuna Iașĭ la plata de 9000 leĭ cîtră numitul arhitect.

— —

D. Anastase Buznea, fost profesor la liceu și pensionar, a încetat ierĭ din viață în etate de 70 anĭ.

Condoleanțele noastre.

— —

Academia a admis pentru bursa de 100 leĭ din fondul Adamachi, bursă devenită vacantă prin moartea d-reĭ Lucia Moțoc, pe d-ra Ecaterina Ladico, studentă în anul al II-lea de medicină.

— —

Ziarele din Bucureștĭ anunțau dăună-zĭ moartea d-luĭ George Rosnovanu, arhitect în capitală.

Pentru ca cititorul să nu facă confuzie, deslușim că în toată țara nu sunt de cît patru persoane cu dreptul de a purta numele de Rosnovanu—din aceștia, doĭ au pronumele de George: colonelul Rosnovanu și un nepot al d-sale. Amîndoĭ acești Rosnovenĭ sunt foarte sănătoși și nădăjduim că vor fi așa multă vreme încă.

— —

Hala refrigerentă

Par-că e un blestem ca totul să se strice de îndată ce pun mîna colectiviștiĭ.

Aŭ avut de terminat cîte-va lucrărĭ începute de conservatorĭ — și pe toate, dar pe toate le-au stricat.

Abatoriul nu funcționează; baia turcească nu merge; cît despre hala refrigerentă, e curată halima.

Inchipuiți-vă că măcelariĭ sunt obligațĭ, vrînd nevrînd, să'și depue carnea în hala refrigerentă—și pentru aceasta plătesc o taxă destul de mare.

Dar ce se întîmplă?

Din pricina temperatureĭ din hală, precum și din cauza defectuozității spiraleĭ de la mașina pentru fabricarea ghețeĭ, carnea se pîngărește de amoniac și se strică maĭ repede de cum se strica în Iulie, cînd e expusă la soare și la muște.

Ce vor fi zicînd casapiĭ, carĭ plătesc ca să li se strice carnea, și apoĭ dau altă plată ca s'o îngroape?

Și notațĭ că primăria subvenționează această fabrică de putriziciune căreia-ĭ zice, din complezență hala refrigerentă, **cu 5000 de leĭ pe lună!**

Hotărît lucru: d. Gane nu e primar ci cioclul Iașuluĭ.

— —

O mare lipsă de apă se simte prin mahalălile orașuluĭ. Explicația se găsește în faptul că o mare cantitate de apă se dă zilnic la un stabiliment balnear din localitate.

Vom reveni în această privință.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

67)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA A DOUA

III

Nicĭ-odată o reversare ca aceasta nu înecase presa. *Globul* atît de prudent, atît de serios de ordinar, nicĭ el nu era cruțat, ceda dorinței aceleia nebune de informațiĭ orĭ-care ar fi ele. Trebuia de văzut jurnalele fără de scrupul: *Vocea Poporuluĭ,* maĭ cu samă, cum exploatau ferberea publică, îngrozind, înebunind strada pentru a scoate și a vinde maĭ mult. In fie care dimineață era o imaginație nouă, o istorie înfricoșată așa că tulbura lumea. Se povestea că scrisorĭ ordinare de amenințare eraŭ adresate zilnic baronuluĭ Duvillard, pentru a-l înștiința că va fi omorîtă nevasta, fata, fiul luĭ, orĭ că-l va ucide chiar pe dînsul, orĭ că va face să sară otelul, așa că zi și noaptea otelul era păzit de un stol de agențĭ îmbracațĭ civilĭ. Orĭ era vorba de o invenție strașnică un canal de lîngă Madeleine, în care se scoborîse niște anarhiștĭ, mînînd tot quartierul, aducînd poloboace de praf, pentru a face un vulcan care trebuia să înghită jumatate de Paris. Saŭ se afirma că se ținea firul unuĭ complot imens, cuprinzînd Europa întreagă, din fundul Rusieĭ pînă în fundul Spanieĭ și după semnalul care va pleca din Franța, va urma un masacru de treĭ zile, bulevardele vor fi măturate de mitraliĭ, Seina roșă. va fi plină de sînge. Și mulțumită lucrăreĭ acesteia frumoasă și inteligentă a preseĭ, groaza domnia peste tot, streiniĭ înspăimîntațĭ fugeaŭ de la otelurĭ în mase, Parisul nu maĭ era de cît o casă de nebunĭ, în care eraŭ crescute cele maĭ dobitocești nălucirĭ.

Nu era, însă, aceasta aceea ce tulbura pe Guillaume. Dînsul nu se neliniștea de cît de Salvat, și de nouile urme pe care se aruncaŭ jurnalele. Salvat nu era încă arestat, și pînă acuma nicĭ o informație nu fusese indicată care să-ĭ pue pe urmele luĭ. Apoĭ, Petru, de odată ceti o notă, care făcu pe rănit să îngălbinească.

— Iaca! pare că s'a descoperit printre dărămăturĭ, sub poarta otelului Duvillard, un instrument, o sulă pe mînerul care se găsește numele luĭ Grandidier, a cunoscutuluĭ fabricant. Și Grandidier, trebue astă-zĭ să fie chemat la judecătorul de instrucție.

Guillaume avu un gest de desperare.

— Aide, de data aceasta, aŭ găsit adevărata urmă. De sigur că Salvat e acela care a perdut instrumentul acesta. Dînsul a lucrat la Grandidier, înainte de a lucra cîte-va zile la mine.... Și prin Grandidier dînșiĭ vor ști, nu vor avea de cît să urmeze firul.

Petru își aminti atuncĭ, de usina luĭ Grandidier, de care auzise vorbindu-se la Montmartre și unde lucra cîte-odată Thomas, fiul cel maĭ mare, mecanicul, după ce-și făcuse acolo ucenicia. Dar nu îndrăznea să întrebe pe fratele săŭ, simțindu-l cuprins de neliniștĭ atît de grave, atît de înalte, atît de degajate de orĭ-ce temere josnică de persoana luĭ.

— Tocmaĭ mi-aĭ spus, reluă Guillaume, că Thomas se va duce să lucreze la usină în timpul lipseĭ mele, pentru motorul acela noŭ, pe care aproape l'a descoperit după atîta cercetare. Și dacă se va face pe acolo perchesițiĭ, va fi poate interogat, va trebui să nu răspundă și să-și apere secretul.... Oh! trebue să-l înștiințăm, să-l înștiințăm îndată!

Bine-voitor, Petru, se oferi să-ĭ îndeplinească dorința.

(Va urma).

ALEXANDRU CERBAN
Doctor în Drept
de la facultatea din Paris
AVOCAT
Iași.—Strada Golia No. 42

Constantin S. Crupenski
FOST MAGISTRAT
AVOCAT
Ore de consultație de la 9 la 11 ore d. a de la 5—7 p. m.
Strada Lătzescu No. 6.

Dr. A. GROPER
(Gropeanu)
S'a stabilit în Iași str. Bărboĭ No. 2.
Consultațiunĭ de la 10—12 a. m. și de la 2—4 p. m., boale interne de femeĭ, copiĭ, piele și secrete.
Pentru saracĭ gratis.

D. Pekelman
DENTIST
s'a mutat în str. Primăriei No. 2

Dr. EDUARD FABINI
— No. 140 Strada de Sus No. 140 —
IASSY
— *Maladiĭ Interne* —
BOALE DE FEMEI
Consultațiunĭ de la 5—7 ore p. m.

MAGASINUL CONSEVATORULUI
IAȘI
Str. Lăpușneanu 7, și Str. Golia 54.
MARE DEPOSIT DE
PIANE
Din renumitele fabricĭ *C. Ochler* Stuttgart, precum și de orĭ-ce fel de **Note** și
INSTRUMENTE MUZICALE
Atelier special de orĭ-ce fel de reperațiunĭ de Instrumente muzicale.
Vînzare în rate lunare. Expediațiunĭ în provincie.
Soll. Kauffmann.

Bereria Unirea
In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietățĭ.
Bere de Bragadir și Luther.
Intrarea Liberă.

Cota oficială

Constanța 28 Ianuarie 1898.

Orz 220 hect. 4 leĭ 40 banĭ. Meiŭ 50 hect. 4 leĭ 50 banĭ. Porumb 350 hect. 5 leĭ 90 banĭ. Toate în oraș la magasie.

Galațĭ 28 Ianuarie 1898.

Popușoĭ roș 700 hect. 77 gr. în kilo pe hect. 6 leĭ 30 banĭ magasie.

De arendat *de la 23 Aprilie 1899.*

Moșia Oneștĭ din județul Iașĭ avînd 3561 fălcĭ din care 2100 fălcĭ arătură; 1344 fălcĭ suhat și fînaț; 52 fălcĭ eazurĭ și 10 fălcĭ viĭ și livezĭ. Casă de locuință de cărămidă cu douĕ rîndurĭ; șase coșere; cărciume și o moară de abur.

Moșia Boroșoia din județul Iașĭ alipită de moșia Oneștĭ, avînd 1200 fălcĭ din care 800 fălcĭ de arătură; 200 fălcĭ de fînaț, eară restul imaș; treĭ eazurĭ de vr'o treĭ fălcĭ; vie. Casă de locuință de cărămidă; hambere; șure; douĕ grajdurĭ, cărciume; standale și coșere.

A se adresa la redacția ziaruluĭ „Opinia."

MARUNTE

In ziua de 17 Februarie se va ținea licitație pentru vînzarea pădurilor statuluĭ din județul Iașĭ pentru exploatare pe termen de 5 anĭ.

Licitația se va ținea în localul prefectureĭ de județ.

*

Ministrul de interne a respins recursul făcut în contra alegereĭ consiliuluĭ comunal din comuna rurală Brăeștĭ județul Iașĭ.

*

D. Gh. Dumbravă a reușit cu deosebit succes la examenul I-u de drept civil.

*

Siguranța publică a prins ierĭ pe răĭ-făcătoriĭ Ion Marin, Costache și Neculaĭ Gulimaș, autoriĭ îndrăsnețului fost din strada Aron-Vodă.

Hoțiĭ aŭ fost înaintațĭ parchetuluĭ.

*

Dascălul Gh. Vicescu, de la biserica din strada Lozonschi, întorcîndu-se ierĭ de la spitalul sf. Spiridon, unde a stat bolnav 11 zile, a constatat că 'ĭ s'a furat dintr'o ladă maĭ multe lucrurĭ de valoare și diferite haine.

Buletin Parlamentar

Camera, în ședința de ierĭ, mercurĭ, 28 Ianuarie, a continuat discuția asupra legeĭ învățămîntuluĭ secundar.

D. Dobrescu Argeș are cuvîntul și se avîntă într'un discurs lung care inpacientează pe momiile majorităţeĭ din cauză că oratorul critică cu asprime proiectul.

Se produce un sgomot asurzitor care întrerupse discuția. Oratorul răcnește cît îĭ ia gura că dacă nu'l lasă să vorbească, nu se va scoborĭ de la tribună două septămînĭ.

Exasperare pe toată linia. Mameluciĭ bat din picioare, pupitrele trăsnesc și zbierăturile se țin lanț.

D-niĭ Apostol și Morțun strigă că asta nu e Cameră, ci o rușine pentru țară!

D. Șendrea—*mon duc*—care prezidează rîdică ședința; în incintă se petrec scene și apostrofărĭ violente. La redeschiderea ședinţeĭ, d. Dobrescu reia cuvîntul și-și închee discursul cerînd ca învățămîntul secundar să se întindă și la țăranĭ.

Apoĭ, după ce d. Gîrboviceanu susține proiectul, iar d. Ciocazan îl combate, ședința se rîdică, deputațiĭ ne maĭ fiind în număr.

***

In Senat, la ordinea zileĭ proiectul de lege pentru crearea unuĭ institut de ginecologie pe lîngă facultatea de medicină din capitală.

Un mare număr de senatorĭ cer de o dată cuvîntul și se produce o gălăgie infernală.

D. Țoni spune că de și ministrul cultelor nu e față, discuția poate începe. D. dr. Petrini protestează și cere ca miniștriĭ de culte și de interne să fie față. Se naște din nou sgomot, senatoriĭ protestează și în mijlocul vociferărilor d. dr. Petrini strigă că nu vrea să vadă această lege trecînd *ca apa* prin senat spre a favoriza pe protejațĭ; să se sfîrșască odată cu *negustorismul!*

D. N. Gane pune la vot amînarea discuțiuneĭ. Se verifică dacă s'a respins sau nu, și declară că amînarea se respinge dînd cuvîntul raportoruluĭ ca să citească raportul.

Această procedare de epistat guvernamental a d-luĭ președinte exasperează senatul; cea maĭ mare parte din senatorĭ protestează sgomotos. Se produce un tumult care face imposibil a se maĭ auzi un cuvînt.

D-niĭ Valerian Ursian și dr. Petrini, țipă în gura mare blamînd procedura biuroluluĭ și declarînd că prin aseminea manopere nu se va isbuti a face să se treaca această lege absurdă.

D. ministru Cantacuzino se duce lîngă prezident și'ĭ șoptește cîte-va cuvinte, după care d. Gane, palid și tremurînd, repetă instrucțiile ce i se dau.

Protestările reincep. *Dacă credeți că suntem de prisos, noĭ plecăm! strigă senatoriĭ în corp. Cheltuiți milioane pentru procopseală: asta e nedem!* esclamă maĭ mulțĭ.

Scandalul ține vr'o 10 minute.

După oare care liniște, d. Țoni citește raportul asupra legeĭ.

D. *dr. Manolescu* combătînd proectul de lege, spune că raportul proectului conține ereziĭ medicale și afirmațiunĭ cari toate provoacă personalităţĭ. D. raportor, spune oratorul, nu este om de meserie medicală și nu se poate pune temeiŭ și nicĭ nu poate intra in discuțiunea acestor afirmațiunĭ.

Maĭ departe d. dr. Manolescu, spune că pentru a deservi foarte puțin știința medicală, s'a alocat din bugetul Statuluĭ sume însemnate, cum nu se poate vedea în alte țerĭ, și această alocațiune este făcută maĭ mult pentru a creea sinecure de cît de a servi știința. Genesa acesteĭ creațiunĭ este politica.

Oratorul studiază apoĭ chestiunea din punct de vedere medical și dovedește nefolosința creăreĭ acestuĭ institut.

D. dr. Manolescu spune apoĭ că în nicĭ o țară din lume, nicĭ la Paris, nicĭ la Berlin, nicăerĭ, nu există o catedră de ginecologie.

In toate facultățile chirurgul face ginecologia. Dacă facultățile marĭ, focarele de lumină, n'au asemenea catedre, nicĭ institute, la noĭ în țară, se crează catedră și institut ginecologic, din inițiativa parlamentară și ca raportor al proiectuluĭ avem un *distins matematecian.*

Sunt două boale de carĭ suferă capul administrațieĭ: de pletoră în micul departament și de anemie în cel mare.

D. Manolescu conchide, declarînd că acest proect de lege este o simplă favoare ce se face, dar că nu este de nicĭ un folos nicĭ practic, nicĭ științific. (Aplause prelungite).

Ședința se ridică la orele 5 și un sfert.

PROCESUL luĭ ZOLA

Ascultarea marturilor

Primul martor ascultat este d-na Dreyfus.

Avocatal Labori vrea să-ĭ pue o cestiune asupra condamnăriĭ barbatuluĭ eĭ. Președintele se opune.

D: Zola protestează în contra obstrucțiuneĭ aduse apărăriĭ sale.

Avocatul Labori cere să redigeze concluziunĭ.

Audiența este suspendată.

La reluarea aduienţiĭ, avocatul Labori depune concluziunĭ tinzînd să se pune d-neĭ Dreyfus diferite chestiunĭ în interesul apărăriĭ.

Avocatul general replică că cestiunile de inocență și ilegalitate nu se pot puoe și zice: *Vom face să se respecte legea cu ajutorul juraților în carĭ avem deplină încredere.*

Curtea respinge concluziunile avocatului Labori și declară că nu se va pune nicĭ o cestiune străină desbaterilor.

Depoziția avocatuluĭ Leblois.

Avocatul Leblois face depunerea sa.

Avocatul Labori îl întreabă la ce epocă a fost el sesizat de faptele carĭ aŭ parvenit cunoștinţeĭ sale și care ating afacererea Esterhazy?

Avocatul Leblois explică în răspunsul săŭ că a făcut toate studiile cu colonelul Picquart, amicul săŭ, și că amîndoĭ au rămas credincioșĭ acesteĭ amiciţiĭ.

Cînd colonelul Picquart a venit la ministerul de războiu, unde el conducea biuroul informațiunilor, a vrut să mă consulte în privința uneĭ afacerĭ ce avea la Nancy și de asemenea privitoare la un dosar de porumbeĭ călătorĭ.

Aceasta era natural, pentru că eu am fost magistrat 10 anĭ.

D. Lublois expune apoĭ că primind scrisorĭ de amenințare de la un ofițer, colonelul Picquart, pentru apărarea sa, a fost silit să'ĭ spuie oare-carĭ lucrurĭ asupra afacereĭ Dreyfus. A fost foarte turburat de ceea ce a aflat.

Atuncĭ s'a informat din partea sa și d. Scheurer-Kestner care știind că poseda informațiunĭ, i-a cerut să'l luminеze asupra celor ce aflase.

D. Leblois continuă depunerea sa și adaugă că atuncĭ a vorbit d-luĭ Scheurer-Kestner și de niște scrisorĭ scrise colonelului Picquart de generalul Gonse. D. Scheurer-Kestner le-a citit și de atuncĭ a fost convins de nevinovăția luĭ Dreyfus. De atuncĭ nu și-o maĭ schimbat părerea.

I'am supus, zice avocatul Leblois, ideia de a sesiza pe ministrul de justiție să anuleze procesul de la 1894 pentru că s'ar fi comunicat un act secret consiliuluĭ de răsboiŭ.

Lipsind dovezĭ materiale, n'a lucrat îndată și a plecat în vacanțe.

La întoarcerea sa a făcut demersurĭ pe lîngă guvern.

La plecarea coloneluluĭ Picquart în Tunis, șefiĭ săĭ i-au manifestat simpatiĭ, nu părea că a fost trimes în disgrație.

Depoziția luĭ Kestner

Apoĭ se ascultă d. Scheurer-Kestner căruia președintele îĭ spune să vorbească de afacerea Esterhazy.

Am aflat în luna Septembrie 1896, zice martorul, că colonelul Picquart, directorul biuroluluĭ de informațiunĭ la ministerul de răsboiŭ, descoperise că în 1894 s'au înșelat atribuind borderoul căpitanuluĭ Dreyfus.

Am maĭ aflat că îndată ce colonelul Picquart a reclamat aceasta, s'a dus să caute pe d. Bertillon, expert, și că punindu-ĭ sub ochĭ scrisul borderoluluĭ Esterhazy, a sxlamat: *ah! falșificatoriĭ, au reușit, nu maĭ este o asamanare este o identiate.*

Colonelul Picquart a sfătuit atuncĭ pe șefiĭ săĭ să facă o anchetă nouă și o nouă expertiză. Generalul Gonse a sfătuit contrariul, dar în această privinţe există scrisorĭ, ce eu am văzut și din carĭ am căștigat covvingerea că Generalul Gonse era de acord cu colonelul Picquart, care prepara o revizuire a procesuluĭ.

Scrisorile generaluluĭ Gonse

Posed aceste scrisorĭ și le pot ceti Curțeĭ (mișcare). Președintele replică că aceasta este cu neputință.

Scheurer-Kestner voind totușĭ să citească aceste scrisorĭ, președintele se opune, autorizînd cu toate astea pe martor să spuie ce conțin acele scrisorĭ.

D. Scheurer-Kestner zice că-ĭ pare rău că nu poate să le citească și că va încerca să explice conținutul lor.

Generalul Gonse a scris la 7 Septembrie: «Scumpul meu Picquart! Continuați ancheta dv. cu cea maĭ mare circumspecțiune și prudență. Cred că nu e bine să puĭ persoane străine și experți în această afacere.

Colonelul Picquuart a răspuns că va urma aceste instrucțiunĭ, dar a adăogat că oameniĭ carĭ sunt convinșĭ că în 1894 s'a făcut o greșală vor face zgomot mare și că ar fi mult maĭ bine să se facă dreptate îndată pentru a evita un scandal.

Generalul Gonse scria maĭ tîrziu: In punctul unde a ajuns ancheta dv. nu maĭ este vorbă de a face lumină, ci de a ști cum să se ajungă la manifestarea adevăruluĭ.

Colonelul Pickart a răspuns că trebue să se grăbească și că dacă se așteaptă maĭ mult, ar fi greu de a ajunge a face să izbucnească adevărul. D. Scheurer-Kestner continuă reamintid cum că a sesizat pe ministrul de războiu de cestiunea Dreyfus și a avut o conversație cu ministrul.

D. Scheurer povestește că cerînd o dovadă de culpabilitatea luĭ Dreyfus, ministruluĭ, acesta i-a răspuns că Dreyfus este culpabil și că nu poate zice nimic alt-ceva.

Depoziția d-luĭ Casimir Périer

Se introduce apoĭ d. Casimir Périer (mișcare vie de atenție în sală).

Președintele: Juați de a vorbi fără ură și fără teamă de a zice adevărul.

Iertați-mă, întrerupse d. Casimir Périer, nu pot să jur că voiŭ spune, pentru că nu pot spune. Datoria mea este de a nu spune. (mișcare).

Președintele: Legea obligă pe martor, înainte chiar de a vorbi pentru a refuza mărturia, de a depune jurămînt.

La aceste cuvinte d. Casimir Périer ridică mîna și jură.

Avocatul Labori: Puteți să ne spuneți dacă, pe cînd erați Președinte al Republiceĭ, știați, înainte de a fi fost arestat, că un pfițer de stat major era bănuit de trădare și ce sarcinĭ apăsau asupra luĭ?

Președintele intervenind: această cestiune nu se va pune (sgomot).

D. Labori continuînd: D. Casimir Périer știa că la ministerul de răsboiu exita un dosar secret?

Răspuns: N'am avut cunoștință de acest act, nicĭ de existența vr'unuĭ dosar Exterhazy.

Apărătorul: Ați avut cunoștință de faptul că s'ar fi comunicat un act secret? (mișcărĭ nouĭ).

Avocatul Labori adaugă: voĭ depune atuncĭ conclusiunile mele.

D. Casimir Périer adaugă: Nu cunosc faptele posterioare presidenţieĭ mele și datoria și neresponsabilitatea mea constituțională mă împedică de a zice ceva. Aci sunt un simplu cetățean și sunt la ordinele justiţieĭ.

Depoziția unuĭ bancher

Apoĭ se ascultă un bancher, care declară că a avut sub ochĭ multe scrisorĭ de ale maioruluĭ Esterhazy.

Văzînd un fac-simile al borderoluluĭ publicat în ziare, bancherul ce se numește de Castres recunoaște scrisul maioruluĭ Esterhazy și face cunoscut lucrul luĭ Mathieu Dreyfus.

Avocatul Labori intervenind: De la această destăinuire n'aĭ primit scrisorĭ de amenințărĭ?

Răspuns: Am primit scrisorĭ dechizate, în care se zicea că voiŭ plăti scump această infamie.

Ridicarea ședinţeĭ. In contra luĭ Zola

Apoĭ se ridică audiența în mijlocul uneĭ agitațiunĭ viĭ.

Se scoĭ strigăte diferite la adresa d-luĭ Zola. Eșind din palatul justiţieĭ, d-nul Zola este încunjurat în curtea palatuluĭ de mulțimea care strigă: trăiască Zola! Jos Zola! La moarte! *El este protejat de amiciĭ săĭ și de poliție care parvine să degageze trăsura sa.*

Un individ care striga: Trăiască Zola *a fost maltratat de mulțime.*

D. Rochefort este primit cu strigăte de: Trăiască Rochefort! trăiască armata! trăiască Franța.

S'au făcut două arestărĭ.

La ediția a II-a vom da amănunte telegrafice.

ULTIME INFORMAȚII

Un soldat tăiat de tren

Ierĭ, la 11 ziua, manevra pe linia găreĭ Iașĭ o mașină condusă de mecanicul Reftel. Aproape de rampa magaziilor vechĭ de mărfurĭ stătea îmbrobodit în capușon soldatul Dumitriu, de la regimentul 4 vînătorĭ.

Cum mecanicul n'a dat nicĭ un semn și mașina venea fără nicĭ un sgomot, soldatul a fost surprins, trîntit de-a curmezișul linieĭ ferate și tăiat peste abdomen.

Bietul soldat făcea parte din contigentul anuluĭ 1898, recrut tînăr, în etate 21 anĭ, din comuna Văculeț, unde tatăl săŭ e primar.

Sosește dr. Fraĭ, care constată decesul; iar în urmă vine din partea parchetuluĭ procurorul Lefter Dumitrescu.

Cele douà trunchiurĭ au fost ridicate și duse la spitalul militar, rămînînd în urma lor o baltă de sînge închiegat.

D. Tacu se duce

Ședința.—Insistenţă.—S'aŭ împacat? Demisiunile. — D. Tacu se duce. —

Revenim din noŭ asupra informațiuneĭ noastre cu privire la plecarea d-luĭ Tacu de la primărie și declarăm încă odată că d. Tacu va demisiona.

*

Lumea a fost foarte mirată, cînd, în urma zgomotuluĭ făcut în jurul interpelăreĭ sale, d. Ghica n'a spus maĭ nimic la consiliu. Orĭ-cine a asistat la acea ședință, a putut lesne vedea încurcătura în care se afla sgomotosul consilier comunal.

Afirmăm în modul cel maĭ pozitiv că d. Gane a intervenit pe lîngă d. Ghica rugîndu-l să nu spue nimic prea aspru despre administrația comunală, întru cît va avea satisfacția dorită.

Și ast-fel d. Ghica a vorbit maĭ mult ca să nu tacă.

*

Un confrate local spune că în camera primaruluĭ s'ar fi făcut împacarea. Nimic maĭ neexact, s'aŭ certat ca țiganiĭ la ușa cortuluĭ — acesta e adevĕrul.

Și doĭ consilierĭ in tovărășie cu colonelul Botez aŭ declarat că se retrag din consiliul comunal.

*

D. col. Botez a declarat următoarele unuĭ redactor al nostru:

„Dacă-aș fi fost față cînd s'a votat creditul de milioane, aș fi făcut un scandal enorm și n'aș maĭ fi călcat pe acolo."

*

Pînă una alta, uniĭ consilierĭ refuză iscălirea actelor pentru lucrările la carĭ s'aŭ obligat.

Ast-fel, d. Cozadini a refuzat iscălirea unor hîrtiĭ privitoare la baia turcească și școlĭ.

Toate acestea se face pentru a sili pe Tacu să'și ia catrafusele.

Am spus într'un număr precedent că, după o înțelegere între ministriĭ de interne și răsboiŭ, prefecțiĭ de județ aŭ fost autorizați să inspecteze casele companiilor de jandarmĭ ruralĭ.

Potrivit acestuĭ ordin, d. Gheorghian a însărcinat ierĭ pe directorul prefectureĭ să inspecteze casa companieĭ din Iașĭ.

Contabilitatea companieĭ a fost găsită în așa bună stare, încît căpitanul a fost felicitat de modul cum administrează.

O importată jurisprudență.

Trib. Iașĭ s. I în chestia sechestruluĭ pus de d. Blancfort pe veniturile moșieĭ Uricaniĭ proprietatea D-neĭ Matilda Dimitriu, a revenit asupra uneĭ jurisprudențe anterioare și a validat sechestrul admițînd că veniturile imobiluluĭ dotal pot fi urmărite pentru datoriĭ contractate chiar în timpul căsătorieĭ.

Lunĭ, 2 Februarie, va avea loc, în sala „Turnverein", o serată muzicală și dansantă în beneficiul societăţeĭ literare, „Ohle Șem", cu concursul violonistuluĭ Leon Brill, al d-neĭ S. Kauffman și al d-reĭ B. Lack.

Programa concertuluĭ cuprinde maĭ multe bucățĭ clasice alese. Balul pregătește maĭ multe surprize.

Un om cu prevedere.

Lt. colonel Damian, șeful regimentuluĭ Bacăŭ al căria casier căpitan Lascu a fost condamnat în imprejurările știute, era amenințat dacă nu de reformă cel puțin de o severă pedeapsă disciplinară. D-sa însă a obținut prin minister transferarea la Teleorman, într'un corp de armata unde fondul afacereĭ Lascu va fi maĭ puțin cunoscut.

Remaniarea circumscripţieĭ Curțeĭ de Iașĭ.

Fiind că curtea de Bucureștĭ este peste măsură de impovorată, ministrul de justiție va prezenta un proect de lege prin care se vor lua, de la acea curte 2 județe din care unul se va alipi la Curtea din Craiova și celalt la Curtea din Galațĭ. Fiind-că și Curtea de Galațĭ are multe procese, se va lua de la această curte județul Tutova, carese va alipi la circumscripția Curțeĭ de Iașĭ.

Scrisorile din cutiile de scrisorĭ din oraș se rîdică la:

11 dim., 4 seara, 7 seară și 10 jum. seară. Din cutiile de la gară și palat se rîdică cu jumătate oară înaintea fie-careĭ curse.

Cu trenul de dim. 6.05 m., pleacă corespondențele pe linia:

Iașĭ-T.-Frumos-Hîrlău.

Iașĭ-Pașcanĭ-Vereștĭ-Botoșanĭ-Mihaileni-Dolhasca-Folticenĭ-Burdujenĭ. Străinătate Pașcanĭ-Roman-Bacău-Buhușĭ-Peatra N.-Adjud- Ocna- Moineștĭ- Focșanĭ- Odobeștĭ. România dincolo de Milcov-Bucureștĭ-Dobrogia, Bulgaria, Serbia, Turcia, Ungaria.

Cu trenul de 8 și 15 m., corespondențele pentru linia:

Iașĭ-Vasluiu-Hușĭ-Fălciu-Bîrlad-Tecucĭ-Mărășeștĭ-Galațĭ-Brăila.

Cu trenul de 8.30 dim., corespondențele pentru linia:

Iașĭ-Cucutenĭ-Todirenĭ-Dorohoĭ- Sulița-Săvenĭ-Ștefănestĭ.

Cu trenul de 10 a. m., corespondența pentru linia:

Iașĭ-Unghenĭ Rominĭ-Unghenĭ Rușĭ și toată Rusia.

Cu trenul de 9.15 seara, pleacă corespondențele pe linia:

Iașĭ-Vasluiu-Hușĭ-Fălciu-Bîrlad-Tecucĭ-Mărășeștĭ-Focșanĭ-Odobeștĭ. Romînia dincolo de Milcov: Bucureștĭ, Dobrogia, Bulgaria, Serbia, Turcia, Ungaria.

Pentru astă seară, Joĭ, se va reprezenta pentru prima oară, *Daniel Rochat*, piesă în cincĭ acte din repertoriul comedieĭ franceze, de marele dramaturg Victorien Sardou.

Principalele rolurĭ din această comedie—dramă de salon sunt create pentru anume artiștĭ din ilustra casă a luĭ Molière.

Traducerea e o lucrare literară datorită maestreĭ pene a d-luĭ Petru V. Grigoriu, talentatul poet și traducător al luĭ Musset, Hugo, Lamartine, etc. și decorat de curînd cu *bene merenti.*

Dr. I. ŢARANU

Specialist pentru boalele de piele și syphilis

Iași—Strada Unirea 1

Colțul stradeĭ de Sus

Consultațiunĭ de la 2—4

Telegramele Strĕinătăţeĭ

Roma 28 Ianuarie.

Un număr însămnat din ceĭ maĭ cunoscuțĭ literați și oamenĭ de știință din Italia aŭ expediat un album de simpatie luĭ Zola.

Albumul poartă în frunte semnăturile luĭ Verdi, Carducci, Boito, Giacosa, Lombroso, Negri, etc. Adresa este compusă de Carducci și extragem pasagiul important care sună: *„D-v, a căruia glorie literară încvronează orĭ-ce inimă mărinimosă; d-v, care a-ți pus în joc numele și viața pentru a dobîndi dreptatea, de a predica frăția în omenire; d-v, ca frate și conductor, trimitem adînca noastră mulțumire și salutare."* Albumul conține în total peste zece miĭ de iscălturĭ. Tot astfel de adrese de simpatie aŭ fost expediate luĭ Zola din Bolonia, Turin, Ferraro, Padua și Veneția.

ULTIMA ORĂ

— Serviciul nostru special —

Bucureștĭ, 29 Ianuarie.

Condițiile pe baza cărora s'a făcut fuziunea între fleviștĭ și aurelianiștĭ sunt: proiectul de descentralizare și împărtășirea în proporții egale în caz cînd noua formațiune ar fi chemată să ia guvernul saŭ cînd, în caz eventual, s'ar uni cu colectivitatea.

Asupra acesteĭ din urmă condițiunĭ se maĭ discută încă și azĭ.

Pentru moment e hotărîtă o luptă energică în potriva guvernuluĭ.

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşuluĭ, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Prima fabrică de Perii de lux şi pensoane.

Iaşĭ str. Primăriei 17

In această nouă fabrică unică în România se efectuează articolele cele maĭ de lux şi simple precum: Periĭ de haine şi de cap, de barbă, de musteţĭ, de dinţĭ etc., montate pe lemn, os, fildeş, celeloid, aurite, argintate şi bronzate. Pensoane, Patruniere, Bidenele montate în lemn şi în smoală, Valţurĭ pentru friserĭ, Periĭ de caĭ, de vax, noroĭ, de frecat podele, măturĭ, etc. Toate sunt lucrate în diferite mărimĭ şi calităţĭ. Pentru înlesnirea onor. public am deschis tot în sus zisa stradă un depozit al fabriceĭ care se vînd toate articolele maĭ sus arătate.

Spre convingere rugăm a ne visita

Cu deosebită stimă

Katz & Bernstein.

NATHAN SILBERBERG

ORNICAR

Iaşĭ, Str. Golia 52

vis-a-vis de poarta caselor Neuschotz,

Medaille d'or de lá Academie parisiene des inventeurs Paris 1891.
Medaille d'or de lá Exposition nationale Suisse, Genève 1896.

După cum am anunţat deja pe onor. public că întorcîndu-mă din Svitera m'am stabilit în *str. Golia 52* sub firma Nathan Silberberg ornicar unde efectuez cele maĭ grele reperaturĭ de ornicĭ şi comenzĭ.

Am onoare de a maĭ anunţa că am primit un frumos asortiment de ornicĭ de aur pentru dame şi bărbăteştĭ, Chronometre, Chronographe cu Repetir (care bate ceasurĭ, sferturĭ şi minute) precum ornicĭ de argint, otel, metal etc. etc.

Vînd cu preţurĭ foarte moderate.

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la şoşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

ANUNCIU

Aduc la cunoştinţă onor. public, că redeschizînd din nou prăvălia mea de coloniale şi delicatese, am asortat'o cu tot felul de articole pentru băcănie, ca zahar, cafea, etc.

Rog decĭ pe onor. public de a mă vizita şi a mă onora cu comenzile sale şi sper că va fi mulţămit atît de calitatea mărfurilor cît şi de preţul care va fi cît se poate de moderat.

Cu stima

Vechea şi cunoscuta firmă

I. Singher Bucureştian

Str. Anastasie Panu 33 vis-a-vis de Hala

N. B. Maĭ posed şi toate articolele de librărie şi papeterie.

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** aci maĭ jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:

6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu mâner adevĕrat englezesc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania,* american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *linguri de masă de argint-Britania,* american.
12 bucăţĭ *linguriţe de cafea de argint-Britania,* american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania,* american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania,* american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania,* american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeştĭ de *argint-Britania.*
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ.*
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania.*
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu mâner de porcelan,
6 bucăţĭ farfurioare, Victoria.

56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur şi înăuntru un metal alb, care ţine culoarea argintuluĭ şi peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că această inserţiune se referă numaĭ la *simple adevĕruri,* dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şĭ comande garnitura de maĭ sus care convine tocmaĭ ca

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE

precum şi pentru hotelurĭ, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisornl Societăţiĭ profesorilor, etc. Casă protocalată existînd de 16 anĭ.

— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —

Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ înainte.

VERITABIL NUMAĬ ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ

Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

La 2 (14) Mai 1898

are loc tragerea

LOZURILOR SERBEŞTI

Tabac emis. 1898

Sunt treĭ tragerĭ anuale şi anume: la 1 Mai, 1 Septembrie şi 1 Ianuarie. Cîştigul principal e de

Leĭ 100,000

şi multe alte cîştigurĭ marĭ, ear cel maĭ mic cîştig de amortizare cu care negreşit trebue să iasă în cursul tragerilor este astăzĭ de leĭ 12 şi merge până la 40 leĭ. Durata lor e până la 1936. Sunt garantate cu toate veniturile Monopoluluĭ Tutunurilor (Tabac). Casa de schimb **S. Haifler,** Iaşĭ, str. Stefan cel Mare 31, vinde un asemenea los numaĭ cu **11 l. 50** b.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu,* strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

De închiriet şi de vînzare

O casă cu douĕ etaje în strada de Sus No. 96. Compusă din patru apartamente cite din treĭ şi patru odăĭ cu atenansele lor, se pot adresa la proprietara din Strada Sărărie No. 43.

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50.000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Şarat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Şarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Libraria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ — „DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.

ANUL I No. 222 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — SÎMBĂTĂ 31 IANUARIE, 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
ncep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 eĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

O COMUNA SECHESTRATA

LISTELE ELECTORALE

Formarea listelor electorale are anul acesta o deosebită insemnătate. Chiar dacă nu se vor intîmpla alegerĭ neprevăzute, in Noembrie viitor vor avea loc alegerile generale comunale pentru toată ţara.

Deşteptăm din timp pe toţĭ concetăţeniĭ noştri, că ceĭ ce aŭ drept şi nu sunt inscrişĭ să ceară inscrierea din vreme, iar aceĭ carĭ sunt inscrişĭ, să observe la timp, atit in listele provizoriĭ, cît şi în cele definitive, dacă inscrierea lor a fost menţinută.

Ceĭ interesaţĭ, atit pentru lămurirĭ, cît şi pentru apararea drepturilor lor in caz cînd ar fi nedreptăţiţĭ de autoritatea comunală, se pot adresa la redacţia „Opinieĭ" in orĭ ce zi de la 10—11 jum. a. m.

Paserĭ de Pradă

Puţiniĭ liberalĭ, inimoşĭ şi cinstiţĭ, carĭ maĭ rătăcesc, melancolicĭ şi desorientaţĭ, în gloata de samsarĭ rapacĭ carĭ alcătuiesc colectivitatea — *rari nantes in gurgite vasto* — trebue să'şĭ acopere faţa de ruşine cînd văd rezultatul muncii uriaşe desfăşurată odinioară de eĭ.

In toate şi în totul aŭ eşit calpĭ urmaşiĭ poeţilor carĭ s'aŭ jertfit intr'o vreme, adesea pentru o simplă formulă, goală dar fermecătoare prin iluzia ce deştepta.

Idealul democratic din epoca eroică, s'a înjosit pînă la ciocoismul cel maĭ abject; exuberanţa de puterĭ pe care o închipuia demagogia sgomotoasă, s'a tradus intr'o neputinţă sterilă, care, de şi explicabilă, uimeşte, totuşĭ, pe tot omul care'şĭ dă seama de menirea unuĭ partid politic.

Dar ceea ce trebue să sîngereze inima idealiştilor carĭ supravetuiesc mişcăreĭ generoase ce a avortat colectivitatea, este rîvna de pradă, instinctul rapace al acesteĭ cărdăşiĭ, lacome şi neomenoase.

De cînd aŭ murit bătrîniĭ, partidul naţional-liberal nu maĭ produce de cît epigonĭ. Atît este de mare, în colectivitate, penuria de oamenĭ superiori, încît mediocrităţile aŭ primul pas — ca pe vreme de marĭ furtunĭ, cînd sbuciumul scoate pleava la suprafaţă.

Miniştri ca Paladi, leaderĭ parlamentarĭ ca Iepurescu şi prezidenţĭ de Senat ca primarul Iaşuluĭ, s'aŭ maĭ văzut — dar nu în epocĭ normale ci în timpurĭ agitate, cînd vîrful piramideĭ sociale îl ocupă, de regulă, măcelariĭ.....

Şi dacă în ordinea intelectuală partidul naţional-liberal e alcătuit din rebuturile societăţiĭ romîneştĭ, în ordinea morală e şi maĭ rău — dacă se poate.

Toată caracuda care deţine, cu un titlu sau cu altul, o porţiune cît de neînsemnată din autoritatea publică, îşĭ înscrie, complect şi documentat, fila respectivă în dosarul jafurilor, carĭ însemnează, ca un fir roşu, domnia colectivistă.

De Carada se leagă tripotagele de la Bancă şi furniturile ministerelor; de Simon Mihălescu, rechizițiile scandaloase din vremea rĕsboiuluĭ; de Dimancea, agenţia pentru împămînteniri; de Cantacuzino, monumentul luĭ Brătianu; de Dimitrie Sturdza, depreciarea rubleĭ şi intendenţa principeseĭ — şi de toţĭ, operaţiile vinovate prin carĭ se improvizează milionarĭ dintr'o zi într'alta.

Din punctul acesta de vedere, colectivismul nu e o credinţă, nicĭ măcar un sistem politic ci pur şi simplu o profesie, şi o profesie lucrativă.

Aceasta fiind şcoala la care s'a adăpat tineretul, înţelegeţĭ uşor după ce criteriu se recrutează nouile cadre ale partiduluĭ. Inteligenţa se alungă sistematic, pentru că ar face prea evident golul de sub ţeasta bătrînilor negustorĭ politicĭ; cinstea se ţine la carantină, ca să nu scoată în relief deosebirea cu ceĭ învechiţĭ în rele; — iar destoinicia se înăbuşă pentru că scapeţiĭ din caşcaval 'şĭ ar turbura digestia numaĭ privind pe alţiĭ cum lucrează.

Cu procedeul acesta de eliminare, colectivitatea s'a restrîns la un cerc intim unde nu intră nimenĭ şi de unde nimenĭ nu ese — de teamă să nu se divulge cum-va secretele secteĭ.

Singuriĭ membri noŭ admişĭ în banda ocultă de cîţĭ-va anĭ încoace sunt continuatoriĭ dinastieĭ Brătianu.

Băieţĭ bunĭ maĭ mult obscurĭ de cît modeştĭ — fraţiĭ Brăteanu stătuseră de o parte pînă deună-zĭ. Şi nu puţinĭ eraŭ aceia carĭ, ştiind de existenţa acestor odrasle tinere, 'şĭ închipuiaŭ că, desgustaţĭ de ceea ce văzuseră în colectivitate, copiiĭ luĭ Brătianu se ţineaŭ, cu oroare, departe de politică pentru a nu fi siliţĭ într'o zi să înţeleagă temeinicia cuvintelor: „Am îndurat crime, asasinate şi procese scandaloase."

Dar a fost destul să se înfăţişeze ocazia, pentru ca, ereditatea ajutînd, larvele colectiviste să'şĭ grăbească metamorfoza şi, dintr'o clipă într'alta, să devie fie-care cîte o carada în miniatură.

Unul s'a făcut ministru cu resurse intelectuale carĭ nu duc, în vremurĭ normale, de cît la şefia de biuroŭ; altul exploatează monopolul fabriceĭ de la Letea; iar cel din urmă e şeful regieĭ şi al marineĭ.

Şi notaţĭ că nicĭ unul din aceştĭ fabricanţĭ de banĭ n'a trecut de 35 de anĭ — vîrsta la care însuşĭ Carada era numaĭ negustor de ţuică!

Această năzuinţă de a se îmbogăţi repede şi cu orĭ-ce preţ — năzuinţă care face unica raţiune de a fi a colectivităţiĭ lacome şi hîrbare, trebue să întristeze amarnic pe naiviĭ carĭ, crezînd că determină un noŭ curent politic, s'aŭ pomenit că aŭ introdus o breaslă rapace şi imorală, un stol de pasărĭ de pradă.

G. Rădulescu.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Muşchetariĭ. Afiptele teatrale ne anunţă din nou un titlu suggestiv. Oamenĭ civilizaţĭ şi serioşĭ, vom cumpeni, fără îndoială, mult timp hotărîrea dacă trebuie să ne asociăm mulţimeĭ nesfîrşite care din noŭ va lua cu asalt casa teatruluĭ şi să îngroşăm rîndurile acelor care vor acoperi cu aplauze bonmourile şi eroismele muşchetarilor născociţĭ de fantazia luĭ Dumas-père, între intermezzo din „Cavaleria rusticana" şi Habanera din „Carmen".

Imbuibaţĭ de literatură gravă, de producţiunĭ paradoxale de tot soiul, dedaţĭ gravelor ocupaţiunĭ ştiinţifice orĭ meditărilor sociale — cată să mărturisim totuşĭ că nicĭ unul din noĭ n'a putut, nicĭ nu va putea vre-odată nită figurile atît de amuzante, atît de bizare, atît de extra-ordinare şi de simpatice ale eroilor luĭ Dumas. Este o bravură şi o bonhonie fără samăn în lunga epopee pe care am cetit-o cu toţiĭ, am sorbit-o lacom în aniĭ dintăiŭ de şcoală; cuvintele de spirit, jocurile şi glumele colosaleĭ poveştĭ aŭ presărat ca nişte florĭ frumoase monotonia cărţilor de gimnaziu şi întorşĭ de la tabelă, scăpaţĭ de gravitatea burlesă a unor dascălĭ pedanţĭ — cîţĭ din noĭ nu găseaŭ mîngăierea în cetirea clandestină a uneĭ paginĭ din ale celor treĭ muşchetarĭ, cine nu se umplea de nerăbdare, nu debordă de curiozitate, nu se îmbogăţea de spirit din nesecatele dialogurĭ, aventurĭ, epizode şi isprăvĭ ale bravuluĭ d'Artagnan, ale înţeleptuluĭ Athos, ale finuluĭ Aramis şi ale herculeanuluĭ Parthos, pe care acum doi spre zece anĭ îl îngropam cu lacrimĭ sub stînca uriaşă ce i-a zdrobit colosala făptură?

Ce păcat că a trecut vremea cînd puteam rîde de risipa lor de humor, cînd le împrumutam spedele, glumele şi vitejia!...

Noul grup colectivist

Văzut-aţĭ un teatru de fantoşe? — orĭ cît de indeminatec ar fi diriguitorul sîrmelor, tot recunoştĭ imediat stîngăcia păpuşelor.

Cam aşa ceva se petrece şi cu împăcarea d-luĭ Fleva cu partidul aurelianist: orĭ cît de mult ar pretinde că împăcarea s'a făcut pentru a forma un partid liberal-naţional democratic — se simte totuşĭ că impacărea aceasta este pentru a răsturna pe d. Sturdza.

Acum cîte-va săptămînĭ cînd s'a trîmbiţat cu atîta alaĭ împăcarea tuturor elementelor liberale, a eşit îndată la iveală firea lacomă a colectivistuluĭ — şi datorită acesteĭ dorinţĭ manifestată de trustelele elemente, pe atuncĭ în conflict, se datoreşte stavilirea împăcăreĭ.

Viclenia şi coţcăriile, însă, s'au dat îndată în vileag de ambele grupe in dezbinare faţă cu al treilea reprezentat prin d. Sturdza.

Ar fi voit să se impace d. Aurelian dar a pus condiţiunĭ imposibile pentru d. Sturdza. Şi dacă ambele aceste două grupurĭ se impăcau, tribunul şi-ar fi virit codiţa cerînd în loc de „tribună" un fotoliu ministerial — pe cînd d. Sturdza n'avea vacant, sau nu era dispus să dea maĭ mult de cît unul, dacă s'ar fi putut pentru ambii şefi in opoziţia colectivistă.

L'or scărmăna eĭ acum şi se vor huidui ca ţiganiĭ la uşa cortuluĭ — dar totuşĭ îşĭ vor face „scuze" reciproc — căcĭ aşa e obiceiul colectivistuluĭ: linge unde a scuipat.

Viv.

EXTERNE

Franţa se teme...

Un moment lucrurile ajunsese în stare acută: ziarele pariziane, ziarele de bulevard dăduse alarma, părea că războiul bătea la uşă, războiul funest între Franţa şi Germania. Războiul cu literă mare, Războiul de care se teme Europa civilizată ca de cea maĭ mare primejdie.

Zola era desemnat ca agentul principal, solul provocător de războiu, omul Germanieĭ, duşmanul naţiuneĭ sale. S'ar fi părut acum cît-va timp că Franţa „ne demande pas mieux", că după aproape treĭ decenii de pregătire materială şi morală pentru viitoarea revanşă se aşteaptă numaĭ pretextul, prilejul pentru a se da curs liber patimeĭ clocotitoare, dorinţeĭ de răzbunare lesne de înţeles din partea uneĭ naţiunĭ înfrîntă cu atîta ruşine cum a fost învinsă Franţa la 1870.

Cu toate acestea lumea care observă obiectiv mersul lucrurilor a fost uimită de a vedea schimbîndu-se tonul şi părerile: un moment chiar s'a părut ridiculă ameninţarea ce se arunca mereu poporuluĭ pornit ca odinioară să strige: A Berlin, A Berlin!.. Pornirilor acestora li se opunea spectrul ameninţător al Germanieĭ. S'a părut atuncĭ că Franţa se teme. Ziarele dădeau ştirĭ amănunţite şi suggestive asupra armatelor germane, asupra fabricelor Krupp, asupra marineĭ bogate, asupra budgetelor nouĭ votate de parlamentul german — Marina franceză s'a dovedit incapabilă, armata franceză pare că prea face politică, prea sunt eloquente şi nedezminţite afirmările făcute de Camille Pelletan în parlament şi de Georges Clémenceau în Justice asupra neorînduielilor de la biurourile marineĭ; prea e puţin interval între „victoria" din Madagascar şi afacerile recente de tradare în oştire.

Toate acestea la un moment dat aŭ întregit tabloul stării actuale în Franţa. Şi stării acesteia se opunea, cu o dureroasă mărturisire, organizarea trainică a armateĭ germane, care a profitat continuu de siguranţa în care s'a aflat de la victoria în contra Franţeĭ pînă astă-zĭ.

Franţa se teme — dar are aierul de vitejie provocătoare. Franţa se teme de trădărĭ şi visează războaie. Marele romancier Anatole France a zis unde-va: „Les français sont un peuple de héros qui craignent toujours d'être trahis".

ACTUALITĂŢI

LA MOARTE

Fiindcă titlul acesta ne impune să ne ocupăm de intîmplărĭ recente, vom inregistra un fapt saŭ un noŭ fapt — care face încunjurul ziarelor: e vorba de o... reabilitare.

Statistica reabilitărilor în Franţa a crescut în mod extraordinar în vremea din urmă. Şi cu toate acestea, cîte vieţĭ încă nu vor fi ispăşind vinovăţiĭ închipuite şi născocite, — victime ale presupunerilor saŭ aparenţelor, jertfe ale uşurinţeĭ judecăţiĭ omeneştĭ! Istoria luĭ Lesurcq, melodrama Curierului de Lyon, va rămînea multă vreme încă triste şi adevărate documente ale slăbiciuniĭ noastre, în destul de tare ca să osîndească fără temeiŭ în deajuns.

Recenta descoperire de care pomenim are de eroŭ pe un nenorocit, Germain Cirasse, ghilotinat în 3 August 1852 la Paris. Cirasse fusese învinuit că în noaptea de 5 spre 6 Decemvrie 1851, ar fi ucis cu un glonte pe Bonneau, proprietar la Corisseaux, un bonapartist fervent, fost militar.

Anul „lovitureĭ de Stat" se resimţia în adevăr pe atuncĭ în toată provincia şi bande cutrieraŭ pretutindeni ameninţînd şi atăcînd.

Dar în vremea cînd, într'o încairare cu revoluţionariĭ, Bonneau căzu atins de un glonte, Cirasse se afla la cîte-va sute de metri de sat, lucru care s'a afirmat apoĭ la proces de cîţĭ-va martorĭ. Cu toate acestea Cirasse fu condamnat la moarte, şi executat, după ordinul unuĭ consiliŭ de războiŭ.

Prestidigitaţiunĭ liberale

Şi cînd zicem prestidigitaţiĭ, ne servim de un eufemenism care dovedeşte că împingem delicateţa la estrem, spre a caracteriza unele fapte patriotice care în codul penal aŭ denumirĭ prea crude.

Şi nu vorbim de operaţiĭ *en gros* cum sunt chestia Hallier, afacerile fabricelor de hîrtie şi de zahar protejate pe spinarea publiculuĭ: piessele cu foc bengal şi cu cor de participanţĭ, apar la intervale maĭ distanţate. E chestia, de acele o mie şi unul de chiţibuşurĭ zilnice care fac deliciurile epoceĭ de putere a colectivităţeĭ.

De altmintrelea chiţibuşul e nostim de tot.

Se cunosc gusturile patrioţilor liberalĭ, pentru ceasornice, gusturĭ despre care s'a făcut atîta svoană în perioada primeĭ colectivităţĭ; cu timpul, şi 'ntre reformele oculte ale nouilor apucăturĭ liberale, asemine gusturĭ aŭ primit modificărĭ maĭ la nivelul timpuluĭ: ceasornicile aŭ fost schimbate in decoraţiĭ.

Să concretizăm.

In Buzeŭ, există un biet fotograf care, din ce imprejurare nu se poate şti, a fost decorat de prinţul Ferdinand al Bulgarieĭ cu ordinul *Sf. Alexandru* clasa a patra.

Bulgariĭ, cu moravurĭ maĭ patriarchale de cît noĭ, aŭ luat bunul obiceiŭ că pe lîngă brevet, trimit celuĭ decorat, chiar şi decoraţia.

Ministerul de externe al Bulgarieĭ trimiţînd fotografuluĭ prin ministerul de externe romîn decoraţia odată cu brevetul, ea a fost înaintată poliţieĭ din Buzeŭ spre a fi remisă celuĭ în drept a o primi.

Aci însă decoraţia s'a evaporat.

Incunoştiinţat din Bulgaria că i s'a expediat de mult decoraţia, bietul fotograf a cercetat la Bucureştĭ, de unde i s'a respuns că insemnul seŭ de unoare decernat de guvernul bulgar se găseşte deja de mult trimis la Buzeŭ.

Cercetează omul la prefectură, la poliţie, la primărie, la tribunal şi chiar pe la judecătorul de pace, dar nimic.

Nu'ĭ decoraţia!

Toţĭ representanţiĭ provinţialĭ aĭ guvernuluĭ colectivist din Buzeŭ, daŭ din umere şi aŭ aerul să'ĭ strige: cucu!

Văzîndu-se victima uneĭ asemine mistificaţiĭ, bietul fotograf a crezut de cuviinţă se anunţe prin afişe că promite să facă gratis 12 fotografiĭ marĭ şi 12 micĭ a figureĭ celuĭ care 'ĭ va aduce decoraţia, perdută dupre cît s'a aflat în urmă, din chiar localul poliţieĭ.

Am sfătui pe sermanul fotograf că dacă vroeşte să'şĭ găsească decoraţia, se promite ceva maĭ *efectiv* decît simple fotografiĭ, de oare-ce colectiviştiĭ îşĭ pot orĭ cînd procura fără plată, fotografia binetelor lor, de la serviciile fotografice ataşate pe lîngă autorităţile poliţieneştĭ.

Juvenal.

Femeia-Doctor

— Adoua convorbire —

Convorbitorul meu — o persoană care a avut tot-d'auna groază de publicitate — mi-a acordat o mică convorbire în privinţa instrucţieĭ femeieĭ, cu condiţia expresă de a nu-ĭ da numele publicităţeĭ.

Profesor universitar, medic reputat şi *artist* într'o altă direcţie a vieţeĭ sociale, acest demn discipol al luĭ Hippocrat ar trebui să fie accesibil publicităţeĭ — cel puţin în ce priveşte ultima calitate. Recunoaşte-vor oare cetitoriĭ despre cine e vorba? Poate. Dorinţa-ĭ expresă însă a fost satisfăcută... Va conveni medicul-profesor şi mandatarul-artist că nu pot fi făcut responzabil eu dacă pe buzele a o sumă de cetitorĭ va fi numele d-sale.

*

— Celuĭ maĭ *revoluţionar* în medicină şi celuĭ maĭ *conservator* în arta guvernăreĭ uneĭ naţiunĭ, am venit să-ĭ cer părerea în privinţa instrucţieĭ femeieĭ şi în specie în privinţa femeieĭ-doctor.

— Drept răspuns un gest pentru exprimarea căruia nu s'a inventat încă un semn grafic...

— Poate nu...

— D-ta eştĭ...

— De la *Opinia*...

— *Opinia*... da... Opinia mea în privinţa femeieĭ doctor? Dragul meŭ, clinician cum sunt, eu nu ştiu de cît să observ şi de loc să conclud şi din cauza aceasta nu-ţĭ pot răspunde. De altfel în viaţa mea n'am întîlnit o femeie practicînd medicina şi decĭ...

— Bine. Dar aveţĭ eleve. Psichologia acestora de sigur că aţĭ pătruns'o.

— Nu. N'am avut de cît vr'o treĭ, patru.

— Laconismul respunsurilor dovedeşte că nu voiţĭ par'că să vă exprimaţĭ în această privinţă. O simplă întrebare şi trecem la altă ordine de ideĭ. In specie pentru chirurgie, cum le găsiţĭ pe mediciniste?

— Ştiu că profesorul nostru la Paris ne cita ca autoritate scrierile d-neĭ Lachappelle în materie de acouchemente.

— Această e o profesiune a sexuluĭ ca să zic ast-fel.

— Bine, dar tocmaĭ acolo e chirurgia cea maĭ grea.

— Ca chestie generală. Din punctul de vedere al existenţeĭ uneĭ naţiunĭ şi al progresuluĭ găsiţĭ că instrucţia superioară pentru femeĭ e bună?

— Aşa 'mĭ placĭ. Aĭ pus chestiunea bine.

Un lucru pe care nime nu-l contestă este că existenţa uneĭ naţiunĭ e strîns legată de creşterea sau descreşterea populaţiuneĭ. In al doilea rînd vine apoĭ chestiunea, dacă procreaţiĭ se nasc — în baza eredităţeĭ — fiziologiceşte bine organizaţĭ şi dacă mediul în care vor fi educaţĭ va contribui la formarea caracterelor bune sau rele. In primul loc vra să zică e chestiunea organizăriĭ fiziologice a părinţilor. Şi aci intervine un fapt important şi poate mult discutat. Barbatul prin studiĭ îndelungate sau prin o viaţă maĭ liberă nu perde calitatea procreaţiuneĭ, căcĭ nu este de loc împedecat s'o facă. Femeia însă — nu numaĭ că pînă la vrîsta de 26 anĭ, data cînd termină studiile nu procreiază — dar în cursul studiuluĭ ea trebue să facă sforţărĭ marĭ în contra dorinţelor naturale, sforţărĭ care au drept rezultat, slăbirea organizmuluĭ, cloroza, anemia, tuberculoaza, etc.

Şi să nu mi se obiecteze că sunt puţine la număr acele ce frequentează şcoalele superioare, căcĭ de la 1876 pînă astă-zĭ avem deja 700 de bacalaureate.

— Vă pronunţaţĭ decĭ în contra instrucţieĭ superioare pentru femeĭ.

— Eŭ nu spun de cît atît: două sunt evenimentele importante în viaţa uneĭ femeĭ: cînd cînd cîştigă şi cînd perde sexul. Nu trebue — pentru existenţa unuĭ popor — ca acest interval să fie ocupat cu lucrurĭ care împedică:...

— In majoritatea cazurilor, nu totdeauna.

— ...care împedică procreaţiune. Inainte de a mă interesa dacă femeile aceste sunt candidate la alaptarea din budget, înainte de a mă interesa dacă ele iau instrucţia drept un mijloc de a-şĭ crea dotă, mă intereseasă generaţia viitoare, procreaţiunea acestor nevrozate, clorotice şi tuberculoase. Şi aci văd pericolul, căcĭ prevăd pentru oraşele noastre importante o populaţiune de degeneraţĭ avînd părinţiĭ instruiţĭ în opoziţie cu populaţia degenerată de la ţară avînd ca părinţĭ pelagroşĭ, alcoolicĭ etc.

— Dar chestiunea privită din punctul de vedere al simţiriĭ individuale. Nu credeţĭ că e ceva maĭ sublim în apropie.

rea unei femei instruite și inteligente? Nu găsiți că e o superiorizare oare-care în împărecherea între doi oameni deopotrivă puși pe treapta instrucției?

— Nu. Barbatul, in alegerea sa, lucrează în virtutea unui sentiment cu totul altul de cît cel presupus de d-ta. Este o superiorizare, dar numai atunci cînd în instrucția femeei s'a avut în vedere mai mult inima de cît mintea, cînd educația ei denotă gradul mai mare de căldură sufletească, de stăruință până la devotament și sacrificii pe care ea este în stare să-l desvolte, cînd e vorba de urmărirea unei convingeri.

In direcțiunea desvoltărei ideilor și credințelor înălțătoare firei omenești, in direcțiunea desvoltărei sentimentelor și numai a sentimentelor, trebue să se facă educația femeei. Dar un singur lucru: această educație să fie sfîrșită cînd începe epoca.... potrivită procreațiunei.

— Spui aceste în calitate de profesor medic sau de.....

— In calitate de om care observă o stare anormală și deplînge cu durere rezultatul.

— Pare că de data aceasta ai fost și concludent.

— Da, dar poate meritul e al d-tale căci ai pus jaloanele.

Cl. B.

Științi-Litere-Arte

Ziarele din capitală înregistrează în mod unanim succesele strălucite reputate de d-na *Constanța Cara* a cărei sosire la Iași e mult așteptată.

*

Ziarul parizian *Figaro* vorbește foarte elogios de un tînăr violonist romîn, *Enescu*, în vrîstă abia de 16 ani. Tînărul artist se anunță ca un talent extra-ordinar. Un concert dat acum doui ani la București a constituit o adevărată sărbătoare artistică.

*

Liga antialcoolică

Intre doi bețivi

Să silească ei pe statul
Numai el să vindă-alcool?
— Noi suntem mai mulți în țara
Luăm noi statu în,.. monopol.

II

Intre ordonanțe

Ce-i—mă rog—cuvîntul *Ligă*
Ce-l auzim tot în salon?
— „Ce să fie? Ia o vorbă....
Cum ți-aș spune eu... *pardon*

Zigmoid.

*

O temă interesantă a fost atinsă de *Maurice Dounay*, cunoscutul dramaturg din tînăra generație, în ultima sa piesă: *L'affranchie*.

Roger Dembrun este un sentimental melancolic; are idei particulare asupra amorului. Bărbatul și femeea își datoresc tot-dea-una adevărul unul altuia. Nu e nimeni dator să iubească etern și nici nu e cu putință. La timp amantul sau amanta trebuie să spuie sincer: „Nu te mai iubesc.“ Eroina dramei: *l'affranchie* proclamă prin fapt filozofic aceasta.

Presa a fost jucată la teatrul Sarei Bernhard: *Renaissance*.

*

Amintim că Sîmbătă și Duminică se joacă la teatrul național *Mușchetarii*, marea melodramă a lui Alexandre Dumas.

*

La un mezat din Londra s'au vîndut zilele aceste o serie de *mumii* între care a regelui Ptolomeu II, a reginei Alpina din Babilon etc. Suma incasată a fost—o nimică toată.

*

Cirasse cunoștea pe adevăratul vinovat dar a avut eroismul să nu-l denunțe și să moară victimă. Pe urma lui o familie rămase muritoare de foame: femeea cerșind, trei fiice atinse de nebunie după cîte au îndurat. Una din ele a putut totuși înainta parlamentului o petițiune de revizuire și comisiunea, după cercetări, a conchis la luarea în considerație—după 45 de ani.

Numeroasele cazuri de erori—vor avea poate în Franța urmarea dorită de mulți: abolirea pedepsei cu moarte.

EPIGRAMĂ

INFORMAȚIUNI

Imi crapă obrazul de rușine.

Populară.

„Intr'un proces“ — ziarele dau știrea —
„Cînd judele la fine
Rosti sentința—a crăpat zidirea!“

. . . . . .

De sigur de rușine.

Riga.

Deplasări

Hotel Trajan: Mișu Alexandrescu avocat București, G. Emandi propr. Bîrlad, I. L. Iung voiaj. București, căpitan Luncescu Roman. I. Grünștain voiaj. Galatz. Victor Gutzin propr. București, Simon Schnürer voiaj. București, Dr. Manolescu București.

Hotel Europa: T. Emandi Bîrlad, colonel Bădulescu București, căp. Cardaș Idem, Lct. Protopopescu Idnm, Lct. Ionescu Focșani, I. Verner Roman, P. Misir Idem, H. Veisman Botoșani, I. Silberstein București, M-me L. Siriano Idem, M-me N. Angelici Idem, I. Emandi Bîrlad.

De rîsul ei

In jurul meu se rîde, se cîntă, se vorbește;
Eu singur stau de-oparte, uitat de multă vreme,
Și-ascult cumplit durerea în peptul meu cum geme
Durerea—vechiu tovarăș,—ce traiu-mi otrăvește!

In jurul meu se rîde, se cîntă, se vorbește;
Eu nici nu rîd de rîsul ce ferbe 'n jurul meu,
Și nici nu plîng de chinul ce-apasă-atît de greu,
De jalea cea cumplită, ce 'n pept îmi clocotește!...

In jurul meu se rîde, se cîntă... și asta ce-i?
In suflet de mă doare, pe alții doar nu-i dor...
Dar cînd o văd pe draga cu toți că face cor,
C'a rîs și ea, atuncia eu plîng de rîsul ei!...

Ioan I. Tăutu

INFORMAȚII

Din ediția II-a de ieri

TELEGRAME

— Serviciul nostru special —

Paris 28 Ianuarie

Condițiile pe baza cărora s'a făcut fuziunea între flevești și aurelianiști sunt: proiectul de descentralizare și împărtășirea în proporții egale în caz cînd noua formațiune ar fi chemată să ia guvernul sau cînd, în caz eventual, s'ar uni cu colectivitatea.

Asupra acestei din urmă condițiuni se mai discută încă și azi.

Pentru moment e hotărîtă o luptă energică în potriva guvernului.

Procesul Zola

—Serviciul nostru special—

Președintele interzice deschiderea sălei rezervată pentru public. Avocații protestează. Se produc manifestații prin culuóre.

Un avocat e arestat.

Se ascultă martorii:

Generalii Boisdeffre, Gons, și Mercier, afirmă convingerea lor despre culpabilitatea lui Dreyfus.

Intrebat pe cuvîntul său de soldat dacă a comunicat judecătorilor lui Dreyfus un act secret, generalul Mercier refuză de a respunde, dar afirmă din nou că Dreyfus a fost pe drept și legal condemnat.

La eșire ofițerii sînt viu aclamați.

Zola e huiduit.

București 29 Ianuar.

Ziarele *Drapelul* **și** *Dreptatea* **publică azi o notă identică prin care anunță unirea grupurilor Fleva și Aurelian.**

București 29 Ianuarie.

Vorbind azi într'un cerc de reprezentanți ai Iașului, d. Ferechidi a zis, cu privire la administrația comunală:

—In halul în care e adusă comuna Iași, d-lui Gane nu 'i rămîne de cît să se retragă.

D. Ion Presan, comandantul comp. jandarmi R.-Sarat, în urma neînțelegerilor avute cu administrația locală, a fost nevoit se demisioneze.

In locul d-sale va fi numit pe ziua de 1 Februar, d. căpitan în retragere Mălureanu.

— —

Pe drumul între comuna Romanul și Nazion jud. Brăila o bandă de hoți alcătuită din 3 indivizi îmbrăcați mocanește și înarmați cu puști, a atacat pe doi călători, pe care după ce i-a bătut crunt, și legat de niște copaci, i-a despoiat de o însemnată sumă de bani, precum și de 5 cai de trăsură cu cari călătoreau.

— —

O provocare la duel a avut loc ieri. Tînărul A., simțindu-se insultat de pleduaria advocatului I., într'un proces privitor la tînărul în chestiune, acesta ar fi trimis martori advocatului.

Afacerea s'a mărginit la atîta pentru moment.

— —

Tribunalul secția I-a a achitat pe antiquarul Haifler de inculpare de abuz de încredere ce i s'a adus, prin faptul că ar fi căutat să tăinuiască un portofel cu una sută de lei ce d-ra Brăescu ar fi uitat acolo.

— —

In întrunirea, pe care profesorii școalei Normale „Vasile Lupu“ au avut'o in chestia programelor școlilor normale și a înființării anului preparator, s'a discutat în principiu care să fie caracterul anului preparator, cum și în ce măsură să se descarce programele, dînd anului preparator materii din clasele ordinare.

In alte întruniri se vor preciza mai bine distribuirea materială cum și orariul.

— —

La 23 Februarie se va ținea în sala prefecturei Iași licitație pentru furnizarea unui mare număr de stîlpi necesari rețelei telegrafice și telefonice.

Din partea direcțiunei poștelor și telegrafului a fost delegat dirigintele oficiului Iași pentru a asista la această licitație.

— —

Ziarele *Drapelul* și *Dreptatea* publică astă-zi următoarea declarație:

Concentrarea tutulor forțelor liberale în scop de a realiza programul partidului și a'i păstra neatins prestigiul și bunul său renume, au călăuzit în tot timpul acțiunea noastră politică.

Pentru triumful acestor idei am sacrificat ori-ce alte considerațiuni.

Astă-zi sîntem fericiți a anunța că liberalii adunați în jurul *Drapelului* și al *Dreptății* și-au dat frățește mîna pentru a urmări cu puteri unite scopul care 'i însuflețește pe toți.

— —

In urma unei inspecții nocture făcute de d. lct. col. Stamatopol, comandantul pieței, la domiciliul locotentului S., acesta din urmă a fost trimis la arest pe timp de 20 zile și la suspendarea din funcția poliției militare ce ocupa.

Se zice că comandantul pieței a dat această aspră pedeapsă, din causa descoperirei unui „papuc de curtezană“ la domiciliul locotenentului.

— —

Azi fiind patronul școalei Normale „Vasile Lupu“ cursurile au fost suspendate, iar la Seminar, ca de obiceiu, s'a serbat patronul școlii printr'un copios banchet, la care multă lume dăscălească a luat parte.

— —

Bătrînul *Curius*, fost profesor de l. franceză și director de pension în Iași se află foarte greu bolnav în București. Familia îngrijită a luat ultimele măsuri și s'a intervenit pe lîngă minister ca în caz de deces să se facă înmormîntarea pe sama statului bătrinul decan al scenei romîne.

— —

Pentru a nu fi acuzați că căutăm să discredităm instituția halei refrigerente, publicăm următoarea petiție, înaintată primarului.

Domnule Primar,

Sub-semnații comercianți venim foarte respectuoși a vě face următoarea plîngere cu rugămintea să bine-voiți a dispune cît mai curînd cele de cuviință.

Carnea tăeată în abator și pusă pentru un timp în hala refrigerentă, perde cu totul din aspectul și qualitatea ei; iar de remîne pentru a doua zi, face impresia unei carne fiartă.

Causa pentru care devine ast-fel în hala refrigerentă, nu ne-o putem explica; dar ca consecință capătă un aspect urît; nu se poate desface și avem perderi însemnate. Populațiunea strigă că carnea e veche și stricată; iar pe de alta parte avem neînțelegeri cu măcelarii ce o desfac.

Vě rugăm respectuos d-le primar să bine voiți a dispune o cercetare la fața locului cît și la măcelarii creștini și ovrei, spre a vě pute convinge de dreapta noastră plîngere.

Pentru motivele arătate mai sus vě rugăm onor. d-le primar să dispuneți ca în viitor să ni se permită de a ține carne în abator sau să o ducem în tîrg după tăere.

Primiți asigurarea osebitelor noastre considerațiuni.

(ss) toți comercianții din abatorul Iași.

— —

Incendiul din strada Cruceĭ

Noaptea trecută la oarele 10 și jum. s'a declarat un incendiu în str. Cruceĭ la un hambar de cereale, proprietatea d. S. Schwartz și închiriat birjarului Zelic Șapsa.

In mai puțin de o jumătate de oară hambarul este cuprins din toate părțile de flăcări.

Sosește d-l Penescu, chiemat de la teatru, și mai pe urmă o singură secție fie pompieri. Se localizează focul; cerealele din hambar sunt complect carbonizate.

Pagubele se ridică la 8 mii lei: o parte din cereale sînt asigurate la soc. «Dacia» și restul la «Națională». In șură mai erau și diferite unelte de moară, în valoare de 650 lei neasigurate.

Presupunîndu-se că focul a fos pus; căci a isbucnit din 4 părți de odată, Zelic Schwartz, proprietarul cerealilor a fost imediat arestat.

Focul a fost stins la oarele 11.

*

In legătură cu acest incendiu se ține și următoarea întîmplare:

Secția I-a de pompieri, mutată alaltă ieri, în atenansele spitalului militar, de și încunoștiințată la timp, n'a venit de loc la incendiu.

Mai tărziu s'a aflat că din cauza localului incomod ce ocupă pompierii n'au putut eși așa de repede—și s'au pornit tocmai la oarele 11 cînd focul era stins. Serjentul din pontul Banu a întors pompierii.

— —

In privinta crimei din comuna Sîrca iată ce mai aflăm:

Negustorii de vite din Tîrgu-Frumos, numiți Froim Gair și Moise Herșcovici ducîndu-se în satul Crucea din comuna Sîrca pentru a face niște cumpărături de vite, au fost jefuiți și bătuți ast-fel în cît pe cînd nenorociții erau transportați la spitalul din Podul-Iloie, unul din ei anume Moise Herșcovici a și încetat din viață.

Autorii crimei, niște sătenĭ din numitul sat, au și fost arestați.

Parchetul primind știrea telegrafic, un domn procuror a plecat la fața locului pentru facerea unei anchete.

— —

Tribunalul Secția II-a a admis aplicarea unui sechestru asupra avereĭ și veniturilor comuneĭ Podu-Iloie, în urma cereriĭ arhitecților Troli și Scolari.

Numiții arhitecți au construit o școală primară în Podul-Iloie și deși școala e predată deja de trei ani totuși comuna n'a achitat încă suma de 14,000 lei ce mai datorește.

— —

Individul G. Teodorescu fost casier al comuneĭ Islaz județul Brăila a dispărut delapidînd o sumă de bani de la comuna aceleĭ primării.

Parchetul fiind înștiințat ieri despre această delapidare și indicîndu-se semnalimentele dispărutului, a dat cuvenitele ordine pentru facere de cercetări.

— —

In baza sentinței tribunalului de Roman, individul Iwan Vasiliew a fost expulzat ieri în Rusia prin punctul Unghenĭ.

— —

Astă-zi se face înmormîntarea lui Anastase Buznea, unul din donatorii așezămintului sf. Spiridon.

Zilele aceste am avut de înregistrat decesul a trei mari donatori ai spitalului sf. Spiridon, și anume: Suceveanu care a lăsat 500,000 lei, Elena Popovici, din Botoșani, 300,000 lei și Buznea 54000. lei. Deci aproape un milion în interval de șase săptămîni.

Ar fi interesant de știut dacă epitropia va trimete și de astă dată colegiului medical invitațiuni de a asista la înmormîntare și mai cu samă dacă medicii vor respunde învitațiuneĭ, dat fiind precedentul creat cu ocazia înmormîntăreĭ lui Suceveanu.

— —

O telegramă sosită azi la redacția noastră ne anunță că d-na Darclée atît de sărbătorită dăună-zi în orașul nostru revine la Iași ca să dee o singură reprezentație marți 3 Februarie.

Se va da pentru a doua oară „Traviata“, în care diva a excelat și a cules atîtea aplauze pe scena noastră.

— —

Corespondentul nostru din Botoșani ne comunică că d, G. Chernbach, licențiat în drept, a fost numit directorul aceleĭ prefecturi în locul d-lui G. Cerchez, care a fost numit secretar al consiliului general al aceluĭ district.

D. G. Caniola, vechiu suprefect, a fost numit șef de poliție a orașului Botoșani în locul d-lui Hîntescu.

D. N. Ivașcu, a fost numit sub-prefect în locul d-lui Caniola.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA“

8)

GEORGES OHNET

Răzbunare și iubire

CAPIT. I

Ură din prea mai multă iubire

După șase săptămîni Roussel trecea drept un bețiv. Avea o bucătăriță care de zece ani îl îndoapă cu ce vrea ea și-l domnează. Clémentine o aduse la ea și lăudînd mosafirilor bunătatea bucatelor pregătite, de ea zicea: ce vreți? va putea să remie la Roussel care nu-i dădea nici macar cu ce să facă cumpărăturile necesare. Și cînd trebuia să dea bani făcea un sgomot teribil.

Vărul d-rei Guichard perdu și clienții care auziseră că'ntr'o bună dimineață el ar putea să dispară. Pentru a dezminți aceste svonuri timp de doi ani el nu făcu de cît afaceri cu bani gata.

Avea la Montretout, în fața pădurei de Boulogne, o casă de țară încîntătoare, unde întreține o grădinărie de flori luxoase. Ingrijirea era ast-fel in cît florile primeau căldura și lumina soarelui de cu dimineață, mulțumită unui vast teren pe care nu se află nici o consternație și pe care despărția de locuințele vecinilor. Roussel voise intr'un rînd a cumpăra acest loc pentru prelungirea grădinei, dar proprietarul a refuzat. Mulțumită insă unor manevre d-ra Guichard reușise să cumpere acest loc acolo unde vărul ei încercase un mare eșec. Intr'o bună dimineață Roussel văzu că se lucrează pe acel loc și curînd un zid puternic a fost ridicat. A trebuit să schimbe tot aranjamentul grădinei dar nu s'au mai produs flori ca adineaurea. Clémentine să hotărîse să necăjească, să vexeze pe acela care se încăpățînase să rămîe celibatar.

Ca și cum s'ar fi consacrat lupteĭ ce întreprinse în contra luĭ Fortuné, Clémentina nu se măritase.

Poate, în fundul conștienței, păstrase puțină iubire pentru monstrul—cum numea ea pe Fortuné. Ar fi putut foarte ușor să se mărite. Era foarte bogată, netrecută de vrîstă încă și foarte plăcută pentru aceia care nu se tem de femeile prea sdravene, nici o propunere nu-i plăcuse încă. Cine știe dacă ea nu spera că 'n virtutea neajunsurilor ce-i făcea—Roussel va cădea într'un rînd la picioarele ei, și ea-l va poseda, triumfătoare, pe el umilit, supus și baron?

Totuși după cîți-va ani ea a trebuit să renunțe la toate aceste speranțe înșălătoare, căci ura sa se făcuse mai concentrată și mai puternică. Calomniile răspîndite pe contul luĭ Fortuné, dispăruse puțin cîte puțin. Viața bună și afacerile curate sunt cele mai bune probe ce poate furniza un om cum se cade. Roussel a înfruntat nenorocitul curent al calomniilor îndreptate în contra luĭ.

Trebue de convenit că de la început încă se exagereze în sgomotele respîndite în contra luĭ; și de aci evidența mai puternică că fusese false. Victima se interpusese singură și dezarmase călăul. De alt-fel, un fapt considerabil se produsese care aduse în existența luĭ un element de interes pe care el nici nu-l bănuise.

Fără a se fi însurat, el devenise tată. Unul din ceĭ mai bunĭ amicĭ ai săĭ murise, lăsind singur în lume un copil—băiat în vrîstă de opt ani. Chemat la căpătăiul bolnavului și solicitat de acesta cu acordarea unei puternice îngrijiri părintești, de a nu lăsa pe drumuri copilul, Roussel, i-a promis—fără multe fraze și gesturi dramatice—să vegheze asupra luĭ. Pentru a-i aduce la cunoștință trista veste, Roussel s'u dus la pensionat și-a remas uimit înaintea aceluĭ copilaș blond care plîngea cu lacrimi, singur, singur pe lume, neavînd alt sprijin de cît pe un străin.

Cuvintele afectuoase, pe care nu le găsise pentru Clémentine, le găsise pentru Maurice. După cîte-va minute de întrevedere, copilul era pe genunchii săĭ, cu capul rezemat de umărul său și Roussel simțea în aceste tremurînde și micuțe brațe—erau cea mai puternică dintre înlănțuiri. Și cum Maurice nu se liniștea, Fortuné îl luă cu dînsul, îl instală într'o cameră vecină de a sa, și noaptea auzind suspinele, se scula se vadă dacă Maurice nu-i bolnav.

(Va urma).

ALEXANDRU CERBAN
Doctor în Drept
de la facultatea din Paris
AVOCAT
Iași.—Strada Golia No. 42

D. Pekelman
DENTIST
s'a mutat în str. Primăriei No. 2

Dr. EDUARD FABINI
— No. 140 Strada de Sus No. 140 —
IASSY
— Maladii Interne —
BOALE DE FEMEI
Consultațiuni de la 5—7 ore p. m.

Dr. Philipp Blumenfeld
de la Facultatea de medicină din Viena
După doi ani de practică la clinicile din Viena și Berlin, s'a stabilit în Iași.
47—Str. Ștefan cel Mare—47
Casele W. Wassermann
Consultațiuni 8 10 a. m. și 2—4 p. m.

Bereria Unirea
In fie-care seară orchestra sub conducerea renumitului Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăți.
Bere de Bragadir și Luther.
Intrarea Liberă.

Dr. A. GROPER
(Gropeanu)
S'a stabilit în Iași str. Bărboi No. 2.
Consultațiuni de la 10—12 a. m. și de la 2—4 p. m., boale interne de femei, copii, piele și secrete.
Pentru saraci gratis.

PROCESUL luĭ ZOLA

Ziua a treia — Deschiderea şedinţeĭ

La ora 12 şedinţa se deschide. Sala geme de lume.

Deschiderea şedinţeĭ

La deschidere apărătorul Labori depune nouĭ concluziunĭ spre a se întreba d-na Dreyfus cu privire la buna credinţă a clientuluĭ său în afacerea Zola.

Se nasc viĭ protestărĭ cînd preşedintele ripostează că nu există nicĭ o afacere Zola.

De asemenea preşedintele declară că nu va permite a se pune chestiunĭ relative la procesul Dreyfus.

Advocatul Clémenceau constată că vr'o cîţi-va martorĭ n'au fost chemaţĭ, ceea ce constitue un motiv de casare.

Labori pronunţă un discurs către juraţĭ, rîdicîndu-se în contra inexactităţilor publicate de ziare care spun că broşurele şi ziarele distribuite gratis provin de la acuzaţĭ şi familiile lor. Labori declară că asta nu e adevarat.

Se aude strigînd:

Ele provin de la sindicatul Dreyfus. (Ilaritate).

Doctorul palatuluĭ de justiţie Soquet a vizitat pe d-na Boulancy şi pe d-ra de Comminges şi declară că ele sunt într'adevăr bolnave.

Labori atuncĭ depune concluziunĭ în contra raportuluĭ doctoruluĭ Soquet.

Declaraţia martorilor

Se înfăţişează la bară generalul Boisdeffre.

Labori 'l întreabă de ce natură era documentul remis ministruluĭ de războiŭ de către Esterhazy, cu cît-va timp înaintea judecăreĭ sale de consiliul de războiŭ.

Generalul Boisdeffre răspunde că acest document aparţine afacereĭ Dreyfus şi că secretul profesional îl împedică de a da explicaţiunĭ.

Labori protestează spunînd că pentru funcţionarĭ nu există secretul profesional şi că acest document a fost furat de la ministerul de războiŭ.

Generalul Boisdeffre răspunde că secretul profesional se confundă cu secretul de Stat şi că, cu tot respectul pe care 'l are pentru justiţie, nu poate să'l divulge.

Labori apoĭ cere explicaţiunĭ asupra dameĭ voalate.

Boisdeffre răspunde că toate cercetările făcute în această privinţă n'aŭ avut nicĭ un rezultat.

Intrebat asupra coloneluluĭ Picquart, povesti că cercetările acestuia asupra luĭ Dveyfus şi Esterhazzy n'aŭ dovedit nimic.

Generalul Boisdeffre afirmă în chip absolut că e pe deplin convins de vinovăţia luĭ Dreyfus şi termină declarînd că ofiţerii statuluĭ-major din care mulţĭ aŭ fost atacaţĭ în mod grav, sunt preocupaţĭ numaĭ de interesele ţăreĭ (Aplauze prelungite).

Generalul Gonse

Infăţoşindu-se generalul Gonse, avocatul Labori 'ĭ face acelea-şĭ întrebărĭ pe care le-a făcut generaluluĭ de Boisdeffre asupra documentuluĭ Esterhazy, asupra dameĭ voalate, etc.

Generalul Gonse răspunde că nu ştie nimic, apoĭ, fixînd pe apărător, zice:

— Asta este o cursă!

Labori se rădică înfuriat şi exclamă:

— Aceste vorbe, aceste ideĭ, nu îmĭ sunt familiare. Invit pe procurorul general să facă să fie respectată apărarea numele meŭ şi întregul barou.

— Da! da!

— Nu! nu! strigă atuncĭ avocaţiĭ.

In sală se naşte un mare zgomot.

Preşedintele face ca publicul să fie dat afară.

Rămîn numaĭ avocaţiĭ şi ziariştiĭ.

Şedinţa e suspendată.

Mare agitaţie.

La redeschidere procurorul general declară că generalul Gonse va da toate satisfacţiile cerute de decanul advocaţilor.

Atuncĭ generalul Gonse, mişcat zice că cuvintele sale au trecut gîndul luĭ şi că el respectă apărarea şi persoana luĭ Labori.

Ployer, decanul baroului, a mulţumit recunoscînd localitatea generaluluĭ Gonse.

Generalul Gonse protestează în contra publicăreĭ scrisorilor pe carĭ el le-a adresat colonelului Picquart şi despre carĭ a vorbit erĭ senatorul Scheurer-Kestner.

El adaugă că nu s'a gîndit nicĭ o dată să pue la îndoială sentinţa prin care s'a condemnat Dreyfus şi blamează în chip viu pe colonelul Picquart.

Martorul Gribilin

D. Gribilin, arhivarul ministruluĭ de războĭ, depune că a văzut pe advocatul Leblois în biuroul colonelului Picquart, examinînd dosarele secrete.

Advocatul Leblois, confruntat cu Gribilin, tăgăduieşte. Gribilin jură că spune adevărul şi Leblois jură de asemenea că spune adevărul. (Ilaritate).

Generalul Mercier

Se prezintă generalul Mercier, fostul ministru de rezbel. Intrebat de către apărătorul Labori, declară că nu are nicĭ o cunoştinţă despre documentul misterios prezentat de maiorul Esterhazy. Refuză de a spune dacă documentul secret a fost comunicat consiliuluĭ de războiŭ. care a judecat pe Dreyfus. Desminte în mod absolut că el ar fi zis vre-o dată aceasta.

Generalul Mercier refuză de a spune dacă acest document există.

Labori, repetînd întrebarea adaugă:

— Nu se va îndoi nimenĭ pe cuvîntul d-voastră de soldat!

Atuncĭ generalul Mercier strigă:

— De oare-ce se cere cuvîntul meŭ de soldat, îl voiŭ da spre a spune:

«Ex-căpitanul Dreyfus este un nemernic trădător! A fost pe drept şi legal condamnat!

(Lungĭ şi zgomotoase aplauze. Ovaţiunĭ).

D. Trarieux

D. Trarieux, fostul ministru de justiţie spune că şi el îşĭ făcuse convingerea, ca şi senatorul Scheurer-Kestner, de inocenţa luĭ Dreyfus.

Curtea hotăreşte ca să ia mîine interogatorul d-neĭ Dreyfus despre buna credinţă a d-luĭ Zola.

Şedinţa se rîdică.

La eşirea din sală au loc, ca de obiceiu, manifestaţiunĭ sgomotoase. Generalii de Boisdeffre, Gonse şi Mercier, sînt aclamaţĭ cu strigăte de: Trăiască armata!

Mulţimea se îngrămădeşte la eşirea palatuluĭ de justiţie.

Se ard maĭ multe exemplare din ziarul „Aurora" şi alte jurnale care apără cauza luĭ Dreyfus. Se strigă:

— Jos! Moarte luĭ Zola vîndut evreilor! Jos trădătoriĭ! Trăiască armata!

Zola, protejat de o numeroasă gardă, isbuteşte să se urce în trăsură, eşind prin uşa cea mică despre Sena, în mijlocul vociferărilor mulţimeĭ.

Cînd d. Guyot, fost ministru, a părăsit palatul justiţieĭ, a fost insultat de mulţime. Poliţia l'a protegiat.

Buletin Parlamentar

Din ce în ce maĭ frumos.

Majorităţile colectivişte din parlament, cît n'aveaŭ chestiĭ maĭ arzetoare de discutat se mulţămeaŭ se moţăie din cap. De cînd însă cu proiectul de instrucţie şi cu acel pentru căile ferate de interes local aŭ început să-'şĭ deie în teapă. Interpelările neplăcute guvernuluĭ maĭ ales, exasperează pe votatoriĭ automaţĭ aĭ colectivităţeĭ. Această exasperare a mers crescîndă întâĭ cu ocazia interpelărilor d-lor Dobrescu-Argeş şi Alexandrescu şi acum la urmă cu acea a d-luĭ Ionel Grădişteanu în chestia naţională care nu maĭ poate veni la rînd.

In şedinţa Camereĭ de erĭ Joĭ, d. Sturza preşedintele consiliuluĭ cere să se amîe desvoltarea interpelareĭ d-luĭ Ionel Grădişteanu până după terminarea discuţieĭ asupra proectuluĭ de lege a instrucţiuneĭ.

In urma respunsuluĭ d-lor G. Stefănescu şi Porumbaru, d. preşedinte Giani, carabinat deja destul de bine, devine furios, se agită, bate cu pumnu 'n pupitru şi vociferează.

D. Morţun vrea să vorbească dar preşedintele îl opreşte.

Se produce un mare sgomot şi tumult; toţĭ deputaţiĭ se cobor în incintă. După cîte-va minute de un sgomot a surzilor se face puţină linişte şi se dă cuvîntul, interpelatoruluĭ.

D. Ionel Grădişteanu întreabă maĭ întîiŭ dacă acest guvern maĭ poate sta la cîrma ţăreĭ cînd în Ungaria Romînii sunĭ atît de maltrataţĭ. D-sa declară că aşteaptă respunsul ministruluĭ de externe şi'şĭ rezervă dreptul de a replica.

După un respuns sarbăd şi care nu se refera la chestie, a d-luĭ Sturdza, d. Grădişteanu vrea să replice dar discuţia se închide.

Se iscă apoĭ o discuţie în chestia eclărareĭ oraşuluĭ Ploieştĭ cu electricitate şi d. Dobrescu Prahova afirmă că această afacere începe să se transforme la rîndul eĭ în un gheşeft patriotic.

Un sgomot mare se produce 'n cameră şi şedinţa se ridică pentru cîte-va minute.

La redeschidere d. Tache Ionescu anunţă o interpelare guvernuluĭ asupra **roluluĭ d-luĭ Sturdza de samsar cinstit între Unguri şi Romînii de peste munţĭ.**

***

In senat, la ordinea zileĭ proiectul pentru cererea instituluĭ de ginecologie.

D-l Miltiadi Tony vorbeşte pentru proiect, dr. Petrini Paul contra. Se iveşte un sgomot la care participă doctoriĭ maĭ cu samă.

D-l Mărzescu le recomandă puţină bromură de potasă.

Sgomotul merge crescendo aşa că nimenĭ nu maĭ poate vorbi, să cere amînarea discuţieĭ proiectuluĭ şi se respinge.

D-l Petrini-Paul vorbind contra închidereĭ discuţiuneĭ spune că majoritatea senatuluĭ e destrăbălată.

Se ridică un tumult de protestărĭ.

D-l Petrini-Paul vrea se-o dreagă şi declară că'şĭ retrage cuvîntul ca prea aspru; esplică însă că senatul a lucrat cu nepricepere.

Protestărĭ şi maĭ marĭ; *voci*: ne face acum şi dobitocĭ!

Preşedintele chiamă pe orator la ordine.

D-l Petrini-Paul face nouĭ rectificărĭ.

Senatoriĭ se scobor în incintă şi'l ameninţă cu degetul.

D-l Gane profită cînd d. Petrini bea apă şi pune la vot închiderea discuţieĭ.

Se produce din noŭ scandal, care nu se termină decît după ce se ocordă cuvîntul d-luĭ Petrini-Paul.

Apoĭ discuţia se 'nchide, şi legea se admite în totul cu 54 voturĭ contra 9.

ULTIME INFORMAŢII

Intrunirea majorităţeĭ

Precum am anunţat ierĭ a avut loc întrunirea majorităţilor la Senat.

Cel dintâĭ care a luat cuvîntul a fost d. Dim. Sturdza. D-sa anunţînd alianţa Flevistă-aurelianistă, spune că situaţia guvernuluĭ a devenit foarte delicată, şi de aceia d-sa face apel la unire, exprimîndu-şĭ regretele că deputaţiĭ şi senatoriĭ, neglijează afacerile publice.

Atăcînd pe d. Lascar şi liberaliĭ rătăciţĭ, d-sa spune că atuncĭ cînd guvernul va fi silit să lase puterea, îl va înlocui d. Lascar Catargiu.

— Avînd concursul d-v. vom merge înainte orĭ-ce se va întîmpla. Dacă noĭ nu vom putea obţine disolvarea la trebuinţă, apoĭ cu atît maĭ puţin „liberaliĭ rătăciţĭ".

Discursul d-luĭ Epurescu

Deputatul de Giurgiu acuză guvernul că s'a înconjurat de o coterie care îl stăpîneşte în toate acţiunile luĭ.

Din acea coterie fac parte oamenĭ compromişĭ, carĭ umblă numaĭ după gheşefturĭ.

Graţie acesteĭ coteriĭ, o mare parte din liberalĭ s'aŭ dezbinat, în dauna partiduluĭ şi spre marea bucurie a adversarilor politicĭ.

A atras şi la consfătuirea trecută atenţia guvernuluĭ asupra coterieĭ care-l încunjoară şi face acelaş lucru şi acuma.

Acuză apoĭ pe d. Sturdza că 'şĭ-a luat în guvern oamenĭ compromişĭ şi incapabilĭ — aluzie la d-niĭ Stolojan şi Palade—şi se sprijină pe concursul gheşeftarilor cu puzoleana portuluĭ Constanţa—aluzie la d. Nacu.

Cere guvernuluĭ să îndepărteze din jurul săŭ elementele carĭ-l compromit, căcĭ numaĭ atuncĭ o să o maĭ poată duce înainte.

D. Nacu atacă cu vehemenţă pe dl Epurescu, pe care îl acuză că tinde spre conservatorĭ.

Atacă de aseminea gruparea aurelianistă şi spune că guvernul actual trebue să meargă înainte.

Maĭ vorbesc apoĭ d-niĭ general Anghelescu, Pană Buescu şi Titu Frumuşeanu, după carĭ d. Sturdza în replica sa, laudă apoĭ pe d. C. Dumitrescu-Iaşĭ, *singurul om de o valoare necontestată din gruparea aurelianistă care a primit să lucreze alăturĭ cu guvernul la proiectul de învăţămînt în folosul partiduluĭ liberal.*

Face elogiĭ de maĭ multe orĭ d-luĭ C. Dumitrescu, şi apoĭ îĭ anunţă retragerea din gruparea aurelianistă, cum şi a d-lor Petre Grădişteanu, Tache Giani, generalul Anghelescu.

Roagă pe deputaţĭ să voteze proiectul de învăţămînt.

Consfătuirea s'a terminat la ora 12.

✕

D. Caracaş, prim-procuror pe lîngă tribunalul de Covurluĭ a fost transferat, în aceeaşĭ calitate, pe lîngă tribunalul Ilfov, în locul d-luĭ C. Sărăţeanu care trece la Galaţĭ.

✕

D. dr. Petru Lochman, a încetat ierĭ din viaţă.

Sincerele noastre condoleanţe.

✕

Corespondentul nostru din Dorohoĭ ne comunică că un viscol violent s'a abătut asupra nordului Moldoveĭ.

Toate căile de comunicaţie sunt întrerupte.

✕

Nenorocirea de la moara cu aburĭ.

Fochistul Franz Kupfer de la moara de făină a d-luĭ Klepper, asară la orele 5, voind să ungă roţile de la motor, mîna dreaptă i-a fost apucată de o maşină şi 3 degete strivite. Kupfer a fost transportat la spitalul sf. Spiridon.

✕

Mişcarea în Magistratură

D. C. Sărăţeanu prim-procuror al tribunaluluĭ de Ilfov, transferat în aceiaşĭ calitate la Galaţĭ.

D. M. Caracaş, prim-procuror din Galaţĭ în locul d-tuĭ Sărăţeanu la Bucureşĭ.

D. Th. Popescu-Codalbu, jude-instructor la primul cabinet al tribunaluluĭ Ilfov, în locul d-luĭ Th. Vasiliu avansat.

D, St. G. Ciuntu supleant la tribunalul de Fălciu, judecător de pace la Mizil, în locul d-luĭ R. Pironescu decedat.

D. I. Slatineanu, supleant la tribunalul Romanaţĭ, mutat la trib. Buzeu, în locul d-luĭ V. Dragan, numit procuror la Galaţĭ.

D. B. Varlam ajutor de judecător de pace din Caracal, supleant la tribunalul din Romanaţĭ în locul d-luĭ I. Slătineanu.

D. A. Doiculoscu, ajutor de judecător de pace din Horincea, transferat în aceiaşĭ calitate la Caracal.

D. Cezar I. Vîrgolicĭ, licenţiat în drept este numit judecător de pace la Horincea.

D. Adam Bercea licenţiat în drept judecător de pace la Pechea.

D. M. Cîmpeanu, procuror la tribunalul Dămbovoviţa, transferat în aceiaşĭ calitate la R. Sarat, în locul d-luĭ V. Tufescu, mutat în locul d-luĭ Cîmpeanu.

✕

Prin bugetul ministeruluĭ domenielor pentru anul viitor, se reînfiinţează serviciul statistic organizat altă dată de d. Carp şi desfiinţat de liberalĭ.

Director al acestuĭ serviciu, va fi numit d. I. Tanoviceanu cunoscutul pateograf şi profesor universitar.

✕

Furtul din strada Anastase Panu.

Băcănia d-luĭ L. Lebelsohn din str. Anastase Pannu nr. 35 a fost astă noapte prădată. Rău făcătoriĭ s'au introdus printr'o uşă dosnică, rupînd belciugele au forsat un saltar, luînd 45 leĭ şi maĭ multe obiecte de consumaţie.

Lîngă uşă s'a găsit un sac umplut cu coloniale; dar care n'a putut fi luat de hoţĭ.

Pungaşiĭ au uitat pe tejgheaua prăvălieĭ o basma roşie cadrilată.

✕

Sinuciderea de la hotelul Dacia

La hotelul Dacia.—Interiorul.—Cadavrul. Scrisorile.—Transportarea.

Aseară la orele 10 şi jum. pe cînd se juca la Teatrul Naţional «Daniel Rochat» un agent al siguranţeĭ publice aduce ştirea d-luĭ Lefter Dumitrescu că se bănueşte o sinucidere la hotelul Dacia.

Procurorul ajuns acolo fu încunoştiinţat de chelnerul hoteluluĭ Dacia, Berman Baraş, că ierĭ la orele 1 p. m. s'a prezentat tînărul Vilhelm Al. Şenk, cerîndu-ĭ o odaie. «Dă-mĭ o odaie care să nu fie în faţă» 'mĭ-a zis Şenk. De la ora 1 şi pînă acum nu 'l-am văzut şi cînd am bătut în uşă nu 'mĭ-a respuns.

Se deschide uşa: Şenk este găsit întins pe podele, un lac de sînge lîngă cap, creeriĭ sburaţĭ şi un revolver cu şase focurĭ, din care doua gloanţe întrebuinţate, strîns în mîna dreaptă—clăbucĭ albĭ şi pete de sînge se văd pe buzele invinetite.

Pe masă sînt două scrisorĭ, una adresată părinţilor şi alta amicilor săĭ. Maĭ la o parte o fotografie şi o cutie cu gloanţe.

Lîngă sinucis, în partea stîngă e un scaun resturnat, cu speteza rezemată de picioarele luĭ Şenk.

Sinucisul poartă un surtuc negru, pantaloniĭ de cheviotte cadrilat; iar pălăria trîntită într'un colţ pe pat.

In buzunarul pantalonilor d. Dumitrescu găseşte 3 leĭ în argint şi 20 banĭ mărunte.

După poziţia cadavruluĭ se cunoaşte că Şenk s'a sinucis stînd pe scaun în faţa oglinzeĭ.

In ambele scrisorĭ sinucisul vorbeşte că a fost persecutat, dar nu indică de cine. In scrisoarea adresată părinţilor se roagă să se intervie, pe lîngă procuror ca să nu fie transportat la morga spitaluluĭ Sf. Spiridon; ci să fie dus acasă.

Se anunţă pe părinţiĭ nenorocituluĭ tînăr şi peste un sfert de oră soseşte tatăl sinucisuluĭ, d. Ernest Schenk, directorul institutuluĭ de surdo-muţĭ, din str. Romînă No. 33.

Alexandru era în etate de 16 anĭ şi ierĭ a fost dat afară din licnŭ, unde urma în clasa IV-a.

Cadavrul este dus acasă, urmat de plînsetele bieteĭ mame şi nenorocituluĭ tată.

✕

NUOVINA

Margareta Nuovina, care are să încinte astă-zĭ publicul ieşan putem zice că este concetăţeanana oraşuluĭ nostru, unde a trăit pînă la vrîsta de 20 de anĭ.

D-na Nuovina e de pe tată bîrlădeancă iară de pe mamă ieşancă. Tatăl d-sale este d. Iamandi din Bîrlad acum defunct iar mama d-sale era născută Aslan sora d-luĭ Teodor Aslan fost director al teatruluĭ nostru. D-na Nuovina este de pe tată soră cu d-na Olga Tacu soţia primuluĭ ajutor de primar. Ca d-ră a trăit în casa d-luĭ Tacu şi la vrîsta de 19 anĭ s'a măritat cu d. Eugeniu Urinovschi acum inspector la Banca Agricolă.

S'a dus curînd după măritare la Bruxelles unde soţul săŭ a făcut studiĭ de drept. Aci s'a dedat la studiul muziceĭ şi după 2 anĭ de studiu s'a relevat cîntăreaţă de talent. S'a despărţit de soţul seu, şi a întrat în teatru.

De la început societatea bruxelleză a primit-o foarte bine şi în curînd a fost recunoscută de mare artistă, de lumea muzicală din Bruxelles.

✕

De sară fiind prima representaţie a d-neĭ Nouvina întrunirea membrilor *Arhiveĭ* se va face mîne sară Sîmbătă la oarele 8 p. m.

Dr. I. ŢARANU

Specialist pentru boalele de piele şi syphilis

Iaşĭ—Strada Unirea 1

Colţul stradeĭ de Sus

Consultaţinnĭ de la 2—4

Telegramele Streinătăţeĭ

Paris 29 Ian.

Condamnarea luĭ Rochefort.

In afacerea Reinach-Rochefort tribunalul a condamnat pe Rochefort la 5 zile de închisoare, 1000 de francĭ amendă şi 2000 de francĭ daune interese pentru defăimare.

Agram, 29 Ian.

La Krapina s'a simţit noaptea trecută la oarele 4.15 un mare cutremur de pămînt.

Portul-Said, 28 Ian.

Plecarea vapoarelor din port aŭ fost oprite din cauza uneĭ furtunĭ deslănţuite pe canalul Suez.

EPITROPIA GENERALĂ

a

Caseĭ Spitalelor şi Ospiciilor Sf. Spiridon

Aduce la cunoştinţa generală că pentru ocuparea definitivă a postuluĭ de medic primar la spitalul Băceştĭ, s'au fixat concurs pentru ziua de 1 Maĭ a. c. care va avea loc în camera colegiuluĭ medical din spitalul central.

Domniĭ medicĭ care doresc a lua parte la acest concurs sunt invitaţĭ a se adresa Epitropieĭ generale cu 10 (zece) zile libere înaintea concursuluĭ cu cerere înscrisă, care va fi însoţită de titlurile ce posedă, conform art. 9 din regulamentul respectiv.

No. 729
29 Ianuarie 1898

ULTIMA ORĂ

Procesul Zola

—Serviciul nostru special—

Paris 30/I 98

Sedinţa se deschide în mijlocul uneĭ aglomeraţiĭ colosale. Se ascultă martorul Tratrieux fost ministru de justiţie care repetă părerea luĭ că este loc de revizuirea procesuluĭ Dreyfus.

Martorul Delbattut povesteşte că pe cînd era voluntar a fost pedepsit cu 15 zile inchisoare de maiorul de Paty du Clam, fiindcă într'o compoziţie la un examen a scris că inteligenţa iar unu tunul guvernează lumea.

Confruntat cu Paty du Clam se constată că acesta nu-i vinovat.

Generalul Pellieux şi maiorul Ravary apără justiţia militară zicînd că toate actele acesteia sunt foarte conştiincioase.

Martorul Theveret, fost ministru de justiţie este convins de absoluta buna credinţă a luĭ Zola. Theveret spune că afacerea privitoare la procesul majoruluĭ Esterhazy are foarte multe puncte întunecoase.

Bucureştĭ, 30 Ianuarie.

Popescu-Cudalb a fost numit judecător de instrucţie în Bucureştĭ.

Neînţelegerea între Flevişti

Bucureştĭ, 30 Ianuarie.

In grupul flevist aŭ isbucnit marĭ neînţelegerĭ privitor la alcătuirea comitetuluĭ comun.

De închiriet de la 23 April 1898 două magazi din dughenele Paşcanu, str. Golieĭ. Ocupate actualminte de Papetăria Grünberg, şi magasia „La Covorul Roş".

A se adresa strada Săulescu No. 7 în toate zilele de la 10 la 11 ore dimineaţă.

O Noutate pentru publicul Ieşan

La 14 Ianuarie a. c. s'a deschis în str. Lăpuşneanu No. 28 o magazie de încălţăminte cu firma *«Lumea Elegantă»* care va vinde mărfurile cele maĭ fine cu preţurile cele maĭ moderate.

A APĂRUT

Calendarul DACIA

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşuluĭ, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Prima fabrică de Periĭ de lux şi pensoane.

Iaşĭ str. Primărieĭ 17

In această nouă fabrică unică în România se efectuează articolele cele maĭ de lux şi simple precum: Periĭ de haine şi de cap, de barbă, de musteţĭ, de dinţĭ etc., montate pe lemn, os, fildeş, celeloid, aurite, argintate şi bronzate. Pensoane, Patruniere, Bidenele montate în lemn şi în smoală, Valţurĭ pentru friserĭ, Periĭ de caĭ, de vax, noroĭ, de frecat podele, măturĭ, etc. Toate sunt lucrate în diferite mărimĭ şi calităţĭ. Pentru înlesnirea onor. public am deschis tot în sus zisa stradă un depozit al fabriceĭ care se vînd toate articolele maĭ sus arătate.

Spre convingere rugăm a ne visita

Cu deosebită stimă

Katz & Bernstein.

NATHAN SILBERBERG

ORNICAR

Iaşĭ, Str. Golia 52

vis-a-vis de poarta caselor Neuschotz,

Medaille d'or de lá Academie parisiene des inventeurs Paris 1891.
Medaille d'or de lá Exposition nationale Suisse, Genéve 1896.

După cum am anunţat deja pe onor. public că întorcîndu-mă din Sviţera m'am stabilit în *str. Golia 52* sub firma Nathan Silberberg ornicar unde efectuez cele maĭ grele reperaturĭ de ornicĭ şi comenzĭ.

Am onoare de a maĭ anunţa că am primit un frumos asortiment de ornicĭ de aur pentru dame şi bărbăteştĭ, Chronometre, Chronographe cu Repetir (care bate ceasurĭ, sferturĭ şi minute) precum ornicĭ de argint, otel, metal etc. etc.

Vînd cu preţurĭ foarte moderate.

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogone vie etc. situată la şoşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

ANUNCIU

Aduc la cunoştinţă onor. public, că redeschizînd din nou prăvălia mea de coloniale şi delicatese, am asortat'o cu tot felul de articole pentru băcănie, ca zahar, cafea, etc.

Rog deci pe onor. public de a mă vizita şi a mă onora cu comenzile sale şi sper că va fi mulţămit atît de calitatea mărfurilor cît şi de preţul care va fi cît se poate de moderat.

Cu stima

Vechea şi cunoscuta firmă

I. Singher Bucureştian

Str. Anastasie Panu 38 vis-a-vis de Hala

N. B. Maĭ posed şi toate articolele de librărie şi papeterie.

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** aci maĭ jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:

6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu mâner adevĕrat englezeşc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania*, american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *linguri de masă de argint-Britania*, american.
12 bucăţĭ *linguriţe de cafea de argint-Britania*, american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania*, american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania*, american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania*, american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeştĭ de *argint-Britania*.
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ*.
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania*.
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu mâner de porcelan,
6 bucăţĭ farfurioare, Victoria.
56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur şi înăuutru un metal alb, care ţine culoarea argintuluĭ şi peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că această inserţiune se referă numaĭ la *simple adevĕruri*, dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şĭ comande garnitura de maĭ sus care convine tocmaĭ ca

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE

precum şi pentru hotelurĭ, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisornl Societăţiĭ profesorilor, etc. Casă protocalată existînd de 16 anĭ.

— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —

Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ inainte.

VERITABIL NUMAĬ ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ

Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

De arendat

Dla 23 Aprilie 1899 moşia Miseştĭ Mălăeşti din judeţul Iaşĭ, în apropiere de gara Larga. — A se adresa la proprietar V. Pogor. Strada Coroĭ 4 Iaşĭ

De închiriet şi de vînzare

O casă cu douĕ etaje în strada de Sus No. 96. Compusă din patru apartamente cite din treĭ şi patru odăĭ cu atenansele lor, se pot adresa la proprietara din Strada Sărărie No. 43.

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţiloı la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** iĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi iĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** iĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

La 2 (14) Mai 1898

are loc tragerea

LOZURILOR SERBEŞTI

Tabac emis. 1898

Sunt treĭ tragerĭ anuale şi anume: la 1 Mai, 1 Septembrie şi 1 Ianuarie. Cîştigul principal e de

Leĭ 100,000

şi multe alte cîştigurĭ marĭ, ear cel maĭ mic cîştig de amortizare cu care negreşit trebue să iasă în cursul tragerilor este astăzĭ de leĭ 12 şi merge până la 40 leĭ. Durata lor e până la 1936. Sunt garantate cu toate veniturile Monopoluluĭ Tutunurilor (Tabac). Casa de schimb **S. Haifler,** Iaşĭ, str. Stefan cel Mare 31, vinde un asemenea los numaĭ cu **11 l. 50** b.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sarat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

Iaşĭ.—„DACIA“, Tipografia-editoare P. Iliescu & D. Grossu Str. Golia.